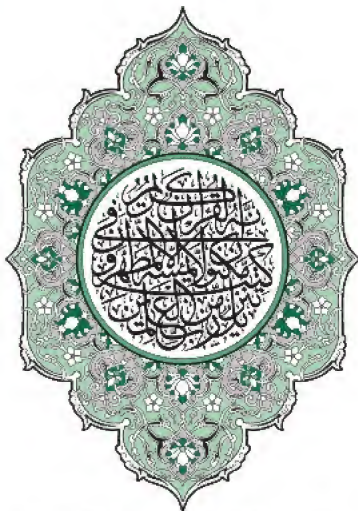

ئەم قورئانە پىرۋزە لە گەڭەن ۋە رەگىپرانى ماناكان
دىيارى (خادم الحرمين الشريفين) مەلىكە عبدۇللاھ كوردى عبدۇلەزىز ئال سەئۇدە
(بەختىرايى دابىش دەكرىت)

كۆمەلگەي مەلىكە فەھد بۇ چاپكردى قورئانى پىرۋز

إِنَّا نَحْنُ وَإِبْرَاهِيمُ وَإِسْمَاعِيلُ وَإِسْحَاقُ وَيَعْقُوبُ
وَهُدَّيْنَاهُمْ سَبِيلًا وَآدَمُ هُوَ أَوَّلُ نَبِيٍّ

عادم الحرمین الشریفین مدلیک عبداللہ کرری عبد العزیز ثانی سعود
مدلیکی شامشی عمر دستالی سعودیہ شہر مدینہ منورہ بہی یار دان لہ مسر چاہ کر دل
قورقانی پیرقور لہ گول و مر گقانی مانا کانی

شَارَكَ الْمَلِكُ الْمَوْلَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الْمَلِكِ بْنِ الْقُدْرَةِ
وَالْمَوْلَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقُدْرَةِ وَالْمَوْلَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقُدْرَةِ
وَالْمَوْلَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقُدْرَةِ وَالْمَوْلَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقُدْرَةِ

وَقَدْ يَلَهُ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْمُتَرَتِّينِ الشَّرِيفَيْنِ
 الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ تَرْغِيدُ الْقُرَيْشِ أَلِ سُفُودِ
 وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
 بِسُوءِ مَقَاتِ

مَجْمَعُ الْمَلِكِ فَهَذَا طَبَاعَةُ الْمَصْحُفِ الشَّرِيفِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبدالعزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم: ﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنْ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
«خيركم من تعلم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خدام الحرمين الشريفين، الملك عبد الله بن عبد العزيز آل سعود، حفظه الله، بال العناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالملكية العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة تسهلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله صلى الله عليه وسلم: «بلغوا عني ولو آية».

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الكردية يطيب لمجمع الملك

فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية التي قام بها فضيلة الشيخ ملا محمد ملا صالح الباموكي، وراجعها من قبل المجمع كل من فضيلة الدكتور كمال صادق ياسين لكّ، وفضيلة الأستاذ أوميد عمر الجروسثاني.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعترها ما يعترى عمل البشر كلّ من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي بجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

به ناولی خوای به خشندهی میهره بان

پیشه کی

به پیتوسی پابه دار شیخ صالح کوری عبدالعزیز کوری همدانی شیخ
و عزیزی کاروباری ایسلامی و لهو قاف و بانگه واز و لیر شاد و سریره شتاری گشتی
کز مملکتی مملکت فهد یز چاپکردن قورلانی پرورز

سویاس و مستایش بز خوای په ورورد گازی
جیهه سانبان که له کتیبه پیروز کی دا فهرموویق:
﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ واته: پیگومان له لایهن خوای
گه وروده نوور و کتیبکی پروون و ناشکرانان بز هاتووه.

وه دروود و سلو و بز سریره پیز ترینی پیغه مبه ران و نیز دراوان، پیغه مبه رمان
موحه محمد (ﷺ) که فهرموویه تی: «خیرکم من تعلم القرآن وعلمه»
واته: چاکریتان نه و که سه په که خوی فیزی قورلان ده کات و خه لکیش
فیز ده کات.

له عجاله پاشان:

بز جیهه جینکردن ریتایه کانی (خادم الحرمين الشريفین) مملکت عبدالله کوری
عبدالعزیز نالی سعود (خوا بیاریرت) به بایخ و گرنگی پیدان به قورلانی پرورز
و کارکردن بز ناسانکاری له پیناو بلا و کرده و و دابه شکردن له نپو موسلمانان
له پرورزه لانت و پرورزاوای سر زه ویدا، وه بز رافه کردن و و هر گیزانی ماناکانی
قورلان بز زمانه جزرا و جزره کانی جیهان.

وه زاره ق کاروباری ایسلامی و لهو قاف و بانگه واز و لیر شاد له شانشین
عمرهستانی سعودیه، باوهری پتهوی هیه به گرنگی و هر گیزانی ماناکانی قورلانی
پیروز بز گشت زمانه گرنگه کانی جیهان، به به بهستی ناسانکردن تیغه یشتی
قورلان بز و به موسلمانانای که به غیری زمانی عمره بهی قسه ده که ن، نه مهش
له پیناو جیهه جینکردن به فهرمانی که له فهرمو و دهی پیغه مبه ر (ﷺ) دا هاتووه،
که ده فهرمو ویت: «بَلِّغُوا عَنِّي وَلَا آيَةَ» واته: له منه و به رایگه به ن به خه لکی
نه گهر نه نه نا که ثابته تیگیش بیت.

وهك خز مه ئېكېش بۆلەر بىر ايانەمان كه بەز مانى كوردى قسە دەكەن، كۆمەلگەى
 مەلىك فەھد بۆ چاپكردنى قورئانى پېرۇز لە مەدېنەى مەنە وەرە، خۇشحالە
 ئەم نەرجەمە قورئانە بەز مانى كوردى پېشكەش بەخوئەرى بەپىزى بىكات،
 كه بەپىز جەنابى (مامۇستا مەلا محمد مەلا صالح بامۇكى) بىلى ھەستاو، وە
 ئەلايدەن كۆمەلگەى مەلىك فەھد بۆ چاپكردنى قورئانى پېرۇزىش ھەرىكە ئە
 بەپىزان : (دكتور كەمال صادق باسېن ئەك) و (مامۇستا ئومىد عمر چىرۆستان)
 پېشدا چوونەتەو .

و ھەسوپاسى خۇاى گەورە وياك ويىگەرد ويا لادەست دەكەين بۆ نەجام دانى
 ئەم كازە مەزەنە، وە ئومىدەوارېن كەنياز مەبەست لىتى تەنھارە زامەندى خۇاى
 گەورە پېت، و خەلکېش لىتى سوومەند بىن ؟

يىگوسان ئېشە دەزانېن كە نەرجەمە و ھەرگىرانى ماناكاتى قورئانى پېرۇز
 - ھەرچەندە وورد پېت - كەموگورتى ھەر دەپىت وئاوانرېت دەقارەق ئەو مانا
 گەورانە بگەيەنېت كە دەقى قورئانى پېرۇز دەپەخشېت، كە ئەواوى خەلکى
 ئەئاسىت خۇشدا دەستەوسانكر دوو، وە بەپاسى ئەو مانايەى كە نەرجەمەى
 قورئانەكە دەپىدات بەدەستەو تەنھا بىرىشى يە لەكۆزى زانست و تېگەپىشتى
 ھەرگىزەكە لە قورئانى پېرۇز، وە ئەمەش كارىكە دووچارى ھەلە و كەم و كۆرى
 دەپىت، وەك ھەموو كار و ئېشېكى نرى ئادەمىزاد.

و ھە لە كۆنایىدا داواكارېن لەھەموو خوئەرىشكى ئەم نەرجەمە ئەكاتى بېنىنى
 ھەر ھەلە و كەموگورپەكە پان زىادىيەك ئەگەر ھەبوو، ئاگادارى كۆمەلگەى
 مەلىك فەھد بۆ چاپكردنى قورئانى پېرۇز لە مەدېنەى مونەو ھەرە بىكاتەو؛ بۆ سوود
 بى ھەرگىرن و چاكر دىنان لە چاپەكانى داھاتوودا بەپارمەق و وويسى خۇاى
 گەورە.

و ھە خۇاى گەورەش پىشت وپەنایە وئەنھا ئەو پى نىشانەەرە بۆرېنگاى
 راست.

ئەى خۇاى پەروردگار ئەم كارەمان ئى قەبول بگە؛ چوئكە بەپاسى ھەر ئۆى
 پېسەر و زانا.

سورونی (الفاتحه)

ثم مسووره نه ناو نراوه (الفاتحه) چونكه
قورئانی پیرۆز له سه ره تاوه بهو دهست پی
دهکات و ده کریشهوه، وه پیشی دهوتریت
(المائنی) چونكه له هه مسو و رکاتیکی
نوێژدا ده خوینریت .

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بهناوی خوای
بهخشندهی میهره بان ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
هه مسو و سوپاس و ستایشیک بو خوای
﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بهرورده گاری
جیهانیان ﴿الْإِخْلَاصِ الرَّحِيمِ﴾
بهخشندهی میهره بان، (الرحمن) بهو
مانایه ی پرهم و بهزهیی بهرورده گار له
جیهانه دا هه مسو و مه خلوقاتی گرتوه ته وه
بهی باوه پرتیسه وه، وه (الرحیم) پرهم
و بهزهیی بهرورده گار، وه زانیان ده ئین
تایه نه به پر واداره وه له پۆزی دوا ییدا
﴿مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾ (ته نه ها ته وه)
خاوه نی پۆزی سزا و پاداشت

دانم وه (باوه پاران له نوێژه کاتیاندا هه مسو و رکاتیک ته مه ده ئینه وه، ناوه کو هه میسه پۆزی دوا ییان
له بیر بێت و به کار و کرده وهی چاکه، خۆیانی بق ئاماده بکهن) ﴿إِنَّا تَعَصَّى﴾ (خوا به)
ته نه نا ئۆده بهرستین (ته نه تۆبت شایسته ی بهرستن و جگه له تۆ هیچ کس شیاری نه وه نیه)
﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ وه ته نه له تۆ داوای یارمه تی ده کین (له هه مسو کار و کرده وه و پیدایستهی کماندا،
چونكه هه مسو و فرماتیک به دهست تۆ به، جگه له تۆ هیچ کس به ته ندازه ی گهردیله یه ک خاوه نی
هیچ شیتیک نیه) ﴿أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ پێنمو و نیمان بکه بو ریگای راستی
(که ریگای راستی ئاینی پیرۆزی ئیسلامه، و بهردهوام بین له سه ری هه نا نه و پۆزی ده گهین به دیداری
زانسی هه ق ته عالا ی تۆ) ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾ ریگای ته وانه ی که چاکه ت له گه ل کردوون
(له پێغه مبه ران و راستگو یان و شه هیدان و چاکه کاران) ﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ ته ک (ریگای) ته وانه ی
خه شمی (نویسان) لینگه راره (وه ک جوله که وه هاو کرده وه کاتیان) ﴿وَلَا الضَّالِّينَ﴾ وه نه ک (ریگای)
گو مریان وه ک (گا و ره کان و هاو کرده وه کاتبان) ﴿لَهُ كُتُبَاتٌ﴾ له کۆتابی ته م سووره نه پیرۆزه وه سونته ته موسلمانان
بلین (ثامین) واته : ته ی خوای گه و ره ته وای ته م ته و دا وای ته مان لی و ره یگه .

سوروق ﴿البقرة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

بدناوی خوای په خشندهی میهره بان
 ﴿الر﴾ به (له لېف، لام، میم)
 ده خوینتر پته وه، خوای گه وړه زاناسره
 به وانا کاسی ^(۱) ﴿ذَٰلِكَ الْكِتَابُ﴾ هم
 قورثانه ﴿لَا تَشْفِیْهِ﴾ هیچ گومانیکسی
 تېدا نه (که له لایسن خوای گه وړه وه
 نیسراوه) ﴿هُدًى﴾ پری نشاندهری
 ﴿لِلْمُتَّقِیْنَ﴾ پارتن کارو له خو تراسانه
 (پارتن کاران و له خوا ترسان به زانست
 وزانیاری به سود و کار و کرده وی چاکه
 سسودی لی وهرده گرن، چونکه توانن
 له پوره ودر گاریان دهر ترسن وشوین
 فرمان ورتنمایه کانی ده کسون) ﴿
 الَّذِينَ يُؤْتُونَ﴾ توانه ی که پروا دهیتن
 ﴿بِالْغَیْبِ﴾ بهشته پنهان نادیاره کان
 (لهو شته پنهانه ی که به حواس وعقلی
 موقوف هه شیان پې ناکریت، له ریښگی

و حبه و نه بیت، وه ک باوړ به فرشته کان و به هشت و دوزخ و زور شنی تریش...) ﴿وَلِیُقِیْمُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویژ
 ده کهن (به ریگ و پیکي وله کانی خویدا نه جامی نه دن) ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ یُسْفُونَ﴾ له وهی کردو ومانه به رقی
 و پوزیان ده به خشن (له بهر په زامه ندی خوای گه وړه) ﴿وَالَّذِیْنَ یُؤْتُونَ مِمَّا آتٰنَاکَ﴾ وه توانه ی که پروا
 ده هیتن به و قورثانه ی که یو سو (له ی موحه محمد ﷺ نیسراوه) ﴿وَمَا آتٰنَاکَ مِنْ قَبْلِکَ﴾ وه به و کتیبانه شکی که بز
 (پنجه میهران و نیسراوانی) پیش تو نیسراونه ته خواره وه ﴿وَالْآخِرَةُ هُمْ یُؤْتُونَ﴾ و به وایان هیه به ریزی دواپی
 ﴿وَأُولَٰئِکَ عَلَىٰ هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ﴾ (خاوه نی هم صیفه تانه) له سهر ریښگی راستن (به توفیق و بارم تیدان) له لایدن
 په وړه ودر گاریانه وه ﴿وَأُولَٰئِکَ هُمُ الْمُتَّقِیْنَ﴾ وه هدر تواننن پر گار یوان (له دوونیا و دواپوزدا)

(۱) هم پنهانه ی که له سهره تایی هغندیک له سوره ته کانی قورثاندا هاتوون، تنها خوای گه وړه ده زانیت مایه سنی پیشان
 چیه، هم په راسترین تفسیره یو هم پنهانه کراییت، به لام به چهلد جزو ریگی تریش تفسیر کراون له واته : هم پنهانه ناوون
 یو نه و سوره تانه ی له سوره تاپانه وه هاتوون، پان ناوون یو خوای گه وړه، پان یو دهسته و سالکړدنې عهر به بیباورده کانه
 که ده باوروت هم قورثانه له لایدن خراوه نه هاتووه خواره وه یو موحه محمد (ﷺ) پیشان ده لیت : دی نه گهر وایه
 وینه وهاو شیوه ی هم قورثانه ده هیتن، که هدر له پنهانه پیکهاتووه که یتړه قسه ی پې ده کهن و به گاریان ده هیتن .

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی نه‌وانه‌ی که بنی برپا بودند ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ بؤ شه‌وان چوون به که
﴿أَنذَرْتَهُمْ أَلَّامَاتٍ زُرَّتْ﴾ بیان ترسینیت بیان نه‌یان ترسینیت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بروانا هینس ﴿حَتَّىٰ
أَنَّهُ عَلَىٰ مُرُوبَةٍ وَعَلَىٰ سَمْعَةٍ﴾ خوا موری ناوه به‌سدر دل و گویاندا ﴿وَعَلَىٰ الصُّلْبِ هِزْ عَشَوَةٌ﴾ وه
په‌رده به‌سدر چاویانه‌ویه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه سزای زور گوره‌بان بؤ هه‌یه ﴿وَمِنَ النَّاسِ
مَنْ يَقُولُ﴾ وه‌ناو خه‌لکیدا هه‌ندی که‌س هه‌یه که‌ده‌لی: ﴿عَلَّمْنَا بِاللَّهِ وَبِآيَاتِهِ الْآخِرِ﴾ بروان هیناوه
به‌خواو به‌پوزی دواپی ﴿وَمَنْهُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ له کاتیکدا نه‌وان بروادار نین ﴿يُحَدِّثُونَ أَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾
(به‌لای خویانه‌وه) خواو نه‌و که‌سانه ده‌خه‌لته‌تینن که بروایان هیناوه ! ﴿وَمَا يَتَّبِعُونَ إِلَّا الْفُتُورَ﴾
که‌س ناخه‌لته‌تینن نه‌نا خویان نه‌ینت ﴿وَمَا يَتَّبِعُونَ﴾ به‌لام هه‌ستی پی‌ناکه‌ن ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾
له دلیندا نه‌خوشی (ناپاکی) هه‌یه ﴿فَرَأَاهُمْ اللَّهُ مَرَضًا﴾ خواش نه‌خوشی به‌که‌ی زورتر کردن
(به‌هانتی قورمان) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه سزای سه‌ختیان بؤ هه‌یه به‌هوی نه‌و
دروبان‌ه‌وه که‌ده‌بان کرد (وده‌بان وت بروان هه‌یه) ﴿وَلَا يَقِيلُ لَهُمْ﴾ وه کاتیک پی‌یان بووترا به
﴿لَا تُقِيلُ فِي الْأَرْضِ﴾ ناشوب مه‌نینه‌وه له زه‌وی‌دا (نازاوه به‌ریا مه‌کن له ولاندا) ﴿قَالُوا إِنَّا تِلْكَ الْأَمْثَلُ
ده‌بان وت: نیمه‌هه‌ر چاکه‌کارین (پیکه‌هه‌ربین) ﴿أَلَا لَئِنْ هُمْ إِلَّا الْفُتُورُ﴾ ناگادار بن که‌به‌راستی
هه‌ر نه‌وانن ناشوب‌گنیر ﴿وَلَكِنْ لَا يَتَّبِعُونَ﴾ به‌لام هه‌ستی پی‌ناکه‌ن ﴿وَلَا يَقِيلُ لَهُمْ﴾ وه کاتی پی‌یان
بووترا به ﴿أَمْ يُلَاقُونَكَ مِنَ النَّاسِ﴾ بروا پی‌نن وه‌که نه‌و خه‌لکانه‌ی که بروایان هیناوه ﴿قَالُوا أَتُؤْمِنُ
ده‌بان وت: چوون نیمه‌بروایانین ﴿كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ﴾ وه‌که نه‌و گنیل ونه‌فامانه‌ی که بروایان هیناوه
﴿أَلَا لَئِنْ هُمْ إِلَّا الْفُتُورُ﴾ بیدار بن که به‌راستی هه‌ر خویان گنیل ونه‌فامان ﴿وَلَكِنْ لَا يَتَّبِعُونَ﴾ به‌لام
نازانن ﴿وَلَا تُلَاقُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه کاتی (ناپاکان) بگه‌شتنا به‌وانه‌ی که بروایان هیناوه ﴿قَالُوا أَتَمَنَّا
ده‌بانو وت: نیمه‌ش بروان هیناوه ﴿وَلَا تُلَاقُوا إِلَّا الْفُتُورَ﴾ کاتیکش به‌ته‌نیا بوونایه له‌گه‌ل گه‌وره
فیلباره‌کاتیان ﴿قَالُوا لَمَّا نَكَحْ﴾ ده‌بانو وت: نیمه‌هه‌ر له‌گه‌ل قیوه‌ین ﴿إِنَّمَا تِلْكَ الْأَمْثَلُ﴾ بنگومان
نیمه‌هه‌ر گالته‌که‌رین (به‌وان) ﴿أَلَا تَسْتَفْهِمُونَ﴾ خوا گالته‌به‌وان ده‌کات (له به‌ران‌به‌ر گالته
کردنه‌که‌بان) ﴿وَمَا تَعْلَمُونَ إِلَّا الْفُتُورَ﴾ وه‌ماوه‌بان ده‌دات تاله‌سهر که‌شیی خویاندا سه‌ر لی شیواو
بن ﴿أَوَلَيْسَ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْعَذَابِ﴾ نه‌مانه نه‌وانن که گومر اییان کری ﴿بِالْعَذَابِ﴾ به‌رینمونوی
﴿فَمَا يَصْحَبُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جانه‌بازر گانی به‌که‌بیان قازانجی کردو ﴿وَمَا تَعْلَمُونَ إِلَّا الْفُتُورَ﴾ نه‌ریبازی
استیان گرت ﴿

﴿مَنْ لَّهُمْ كُنُفٌ اَلَّذِیْ اَسْتَوْقَدْنَا﴾ (دو پروہ کان) ویتہ بان وہ کہ یہ کُنُف وایہ کہ (لہ شہ وئیکی تاریکدا) ناگزیرک ہلگیر سیبت ﴿فَلَمَّا اَصْبَحَتْ مَاخُولَهُ﴾ کہ لہ گنل دور و پیری پروناک کردوہ ﴿ذَهَبَ اَللّٰهُ بِسُورِهِ﴾ خوا (خیرا) پروناکی یہ کہ بیان لی بکوڑیتتہ وہ ﴿وَتَرَكْنَهُمْ فِی طُلُوعِ النُّجُومِ﴾ وہ بیان ہیلتہ وہ لہا و چند تاریکی کی وادا کہ هیچ نہ بین ﴿صَدَّ بَعْضُهُمْ فِی سَبِيلِ اَللّٰهِ﴾ کہ پرو لال و کویرن ﴿فَلَمْ لَا يَرْجِعُوْنَ﴾ بڑہ (لہ گو مپایی خویان) ناگہ پرتہ وہ ﴿اَوْ لَكُنَّیْبُتُ اَلنَّسَمَاءِ﴾ یا وہ (کہ سمانیک لہ چولیہ کدا) بارانکی لیزمہ وہ خویربان (لی دا کات) لہ ناسمانہ وہ ﴿فِیْ وُطُوکُمْ وَرَقَدُوْرُقْ﴾ کہ تاریکی زور و ہورہ تریشقہ و بروسکہ یتدا یت ﴿يَجْعَلُوْنَ اَصْبَحَیْمُھُمْ فِیْ اَذَانِھُمْ مِنَ الصُّورِ﴾ (بہ جورنک کہ) پہ نہجہ کانیان دہ کن بہ گو یتاندا لہ ہر گرمی ہورہ تریشقہ کان ﴿حَذَرَ اَلْمَوْتِ﴾ بوقز باراستن لہ مردن ﴿اَللّٰهُ یُحِیْطُ بِالْکَافِرِیْنَ﴾ وہ خودا دوری بن بر وایانی داوہ ﴿بِکَذٰلِکَ اَلْبُرْیٰ﴾ نریک بن ثوہ و بروسکہ یہ ﴿یَخْطَفُ النَّصْرَ قُرْ﴾ (بنایی) جاویان بفریتن ﴿فَلَمَّا اَصْبَحَ اَلْھَرُّ﴾ ہر کاتی پروناکی بن بدانایہ تہ وہ ﴿مَنْوٰفِیْہِ﴾ تیابدا بروشتناہ ﴿وَلَمَّا اَطْلَعَتْ عَلَیْھُمْ﴾ وہ کاتی تاریکشی بگرداہ لیبان ﴿فَاَمَّا﴾ لہ جینگہی خویان رادہ مان (دوہستان) ﴿وَلَوْ شَاءَ اَللّٰهُ﴾ نہ گہر خودا بیویستناہ ﴿اَلَّذِھِ سَمِعَھُمْ وَابْصَرَھُمْ﴾ (بہ و ہورہ گرمہ و بروسکانہ) کہ پرو کوسری دہ کردن ﴿اِنَّ اَللّٰهَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ﴾ بیگومان خوا بہ سہر ہمہ ووشتنکدا دسہ لاتدارہ ﴿یَا اَيُّهَا النَّاسُ﴾ نہی خدکینہ ﴿اَعْبُدُوْا رَبَّکُمْ﴾ بہرہ و دگارتان پیرستن ﴿اَلَّذِیْ خَلَقَکُمْ وَالَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِکُمْ﴾ کہ نیوہ و تہ وانی پیش ثیوہی دروست کردوہ ﴿لَمَّا كُنْتُمْ شُرُوْا﴾ بہ لگو بہ و ہرستہ خوتان پاریزن ﴿اَلَّذِیْ جَعَلَ لَکُمُ الْاَرْضَ فِرَاشًا﴾ تہو (خواہی) کہ زہوی بق راختستون ﴿وَالسَّمَاءَ بِنَتًا﴾ وہ ناسمانی بق کردون بہ کوشک (ناسمانی بق گیراون بہ گو مہزی) ﴿وَالَّذِیْنَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءٌ﴾ و ہاوی (بارانی) لہ ناسمانہ وہ ہیتاوتہ خواروہ ﴿فَاَخْرَجَ بِھِ مِنْ اَلنَّحْلِ عَمَلًا﴾ تہمجا دہری ہیتاوتہ بہ و ناوہ ہمہ و جوڑہ میوہ و بہر و بومیک بق روزی ثیوہ ﴿فَلَا تَجْعَلُوْا فِیْھِ اَنْدَادًا﴾ کہ وانیہ ہاوتا بق خوا بہ پدماہ کہن ﴿وَاَنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ﴾ کہ ثیوہ خوتان دہزانن (بن ہاوتایہ) ﴿وَاَنْ کُنْتُمْ فِی رَیْبٍ﴾ و ہ نہ گہر ثیوہ لہ گوسمان دان ﴿مِمَّا نَزَّلْنَا عَلٰی غَیْبِہَا﴾ لہم (قورٹانی) کہ نار و مانہ تہ خواروہ بق بہ ندہی خومان (موجہ مد) ﴿فَاَنۢزَلۡنَا بِسُورَتِیْنِ فِشَہِہٖ﴾ دہ سورہ نیک یتن بہ ویتہی تہ و ﴿وَاَنْۢزَلۡنَا شَھَدَاتَہٗ کُھْمِنْ دُونِ اَللّٰهِ﴾ وہ بانگی ہا و کارہ کانتان بکہن (لہ پروان بیژان و شاعیران) بیجگہ لہ خوا ﴿اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ﴾ نہ گہر راست دہ کہن، (بہ فرمودہی خوی نازانن) ﴿فَاِنْ لَّمْ تَعْلَمُوْا﴾ تہمجا نہ گہر تہمہتان نہ کرد؟ ﴿وَلَنْ تَعْلَمُوْا﴾ وہ ہر گیر نایشی کہن (نیر بن پروامہ بن) ﴿فَاَتَقُوا النَّاۡزِلَۃَ﴾ دہی خوتان پاریزن لہ و ناگزہی ﴿وَقُوْذَہَا النَّاسُ وَلِیَحْیَاۃُ﴾ کہ سوتہ منی یہ کہی خدک (ی بہ دکار) و ہر دہ ﴿اُعِدَّتْ لِلْکَافِرِیْنَ﴾ بوبن پروایان ساز کراوہ (نامادہ کراوہ) ﴿

﴿وَيَسِّرَ اللَّهُ﴾ (شمی موحمہ مسد) مژدہ بدہ ہوانہی ﴿عَامُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ کہ باوہ بیان
ہیناودہ کردہوہ باشہ کانیاں کردوہ ﴿أَلَّا يَهْرَجْتُمْ﴾ کہ بیگو مان بونہوان ہہیہ بہہشتانیک
﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ﴾ کہ جوگہ ناوی زور بہزیرباندہ دہروات ﴿كُلُّكُمْ لَازِقُوا أَفْنَانِهَا شَرَعَ
رُذُقًا﴾ ہرکاتی لہوی ووزیبان بدریت لہ میوہات ﴿قَالُوا هَذَا الَّذِي رُذِقْنَا مِنْ قَبْلُ﴾ دہلین: تہ تہ لہوہیہ
کہلہمہ ویش پیمان درا (جاواز لہ تام ویندا) ﴿وَأَنَّا بِيَدِهِ مُكْتَلِبُونَ﴾ تستان وینہ بیان ہیناودہ ﴿وَلَهْرُ فِيهَا أَنْزَجٌ
مُظْهِرٌ﴾ ولہو بہہشتانہ دا بونہوان ہہیہ ہاوسہ رانی پاکیزہ ﴿وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ وہنہوان لہو
(بہہشتانہ) دا ہتا ہتا یس ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي﴾ بیگو مان خواشہرم ناکات ﴿أَن يَضْرِبَ مَثَلًا
مَّا بِهِ﴾ بہوی کہ (بوتیکہ یاندنی خہلک) ہر نمونہ بہیک بہینتہوہ ﴿بِمَوْصَلَةٍ مَّا تَوْفَعُهَا﴾ بہ میثولہ وچو کتر
(باگوہر تر) لہویش ﴿قَالُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہ مجا تہوانہی کہ باوہردارن ﴿فَيَعْلَمُونَ أَنَّ الْحَقَّ مِنْ
رَبِّهِمْ﴾ تہوہ چاک دہزان کہ تہوہ (نمونہ ہینانہوہیہ) راست ودروستہ لہ پەروردگار یانہوہ ﴿وَالَّذِينَ
كَفَرُوا﴾ تہوانہش کہ بی باوہرن ﴿فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا﴾ دہلین: خواچی ویتوہ
بہم نمونہ ہینانہوہیہ ﴿يُنْصَلُّ بِهِ كَثِيرٌ﴾ زور کہسی پی گو مرادہ کات ﴿وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرٌ﴾ وہ
دینمونی زور کہ سیشی پی دہ کات ﴿وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ﴾ وہ گو مراناکات بہو نمونہ
ہینانہوہیہ مہر بہدکاران نہیت ﴿الَّذِينَ يَقْضُونَ عَهْدَ اللَّهِ﴾ تہوانہی کہ بہیمانی خوا دہشکین
و (ہلہی دہوہ شبتنہوہ) ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ پاش بہستنی ﴿وَيَقْطَعُونَ﴾ وہ نہیہ چرتن ﴿نَاثِرًا لَهُ بِهِ أَن
يُوصَلَ﴾ تہوہ (بہیوہندیانہ) ی کہ خوا فہرمانی داوہ بہیوہستی کردنی ﴿وَيَقِيدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ ولہزہویدا
خراپہ دہکن ﴿أَوَلَيْكَ حُورُ الْخَيْرِ﴾ ہر تہوانن زہرہ مہند و پہنجہر و ﴿كَفَيْكَ كُفْرُونَ
يَا لَوْ﴾ چون بی باوہر دہبن بہخوا ۴۱۱ ﴿وَكُنْتُمْ أَقْوَبًا فَأَنجَيْكُمْ﴾ لہ کاتینکدا کہنیوہ بی گیان بوون،
و گیانی بہبہردا کردن ﴿فَرَمَيْتُمْ كُرْسُفًا يَخْبِيكُمْ﴾ لہ پاشان دہتان مرتنی دوا تہوہش زیندووتان
دہکانہوہ ﴿لَنُذِيقَنَّهُمْ جَهَنَّمَ﴾ تہ مجا بولای خوی دہ گہرتنر تہوہ ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا تہوہ خواپہ بہ
﴿خَلَقَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ کہ ہرچی لہزہوی دایہ دروستنی کردوہ بونیوہ ﴿لَنُذِيقَنَّكَ إِلَى
السَّمَاءِ﴾ پاشان ویستی نامسمان دروست بکات ﴿فَتَوَلَّيْنِ مَسِجَ سَمَوَاتٍ﴾ تہ مجا رنکی خستن
بہدہوت نامسمان ﴿وَمَرْبَعًا ثَمَنًا عَلَيْهِ﴾ وہ تہوہ ناگادارہ بہہموو شینک ﴿

﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ﴾ (پیرسان بیتہ وہ) کاتینک کہ بہرہ ورد گاری تو بہ فریشتہ کانی ووت
 ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ بہرہ راستی من جی نشینک دروست دہ کہم لہ سہر زہوی ﴿قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا
 مَن﴾ (فریشتہ کان) ووتیان: نایا کہ سینیکی وای تیا دروست دہ کہیت ﴿يُفْسِدُ فِيهَا﴾ کہ خراہو بہدیی
 تیندا ہکات ﴿وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ﴾ وہ خورینی تیا ہرینڑی؟ ﴿وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ﴾ لہ کاتینکا کہ تینہ
 یادت دہ کہین بہ ستایش کردنت ﴿وَنَقُودُ لَكَ﴾ وہ بہ پاک رات دہ گرین ﴿قَالَ إِنِّي أَغْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾
 (خوا) فرہ موی: بیگومان شہوی من دہیزانم تئوہ نایزان ﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا﴾ خوا ناوی
 ہموو شینکی فیری نادہم کرد ﴿ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ﴾ لہ پاشان تہو شتانہی نشانی فریشتہ کان دا
 ﴿فَقَالَ أَيُّونِي بِأَسْمَآءِ هٰذِهِ﴾ وہ (خوا پئی) فرہ موی: ناوی تہمانہم ہن بلین ﴿إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ﴾ تہ گہر
 راست دہ کہن، (کہ تئوہ لہ نادہم ہاشترن) ﴿قَالُوا سُبْحٰنَكَ﴾ (ہموو) ووتیان: خواہہ تو پاکیت
 لہ ہلہ ﴿لَا يَمْلِكُنَّ إِلَّا مَا عَمِلْتُمْ﴾ تینہ ہج نازانین، مہ گہر تہوی کہ خوت فیرت کردین ﴿إِنَّكَ أَنتَ
 الْغَلِيُّوْلُ لَنَكْبُرُ﴾ بہرہ راستی ہدر توت زانوا دانا ﴿قَالَ يٰٓأَدَمُ﴾ (خوا) فرہ موی: تہی نادہم ﴿أَلَيْسَتْ
 بِأَسْمَآئِيَّةَ﴾ ناوی تہو شتانہان ہن ہن بلن ﴿فَلَمَّا أَتٰهُمْ بِأَسْمَآئِيَّةَ﴾ جاکاتینک کہ ناوہ کانی ہن ووتن
 ﴿قَالَ الْأَوَّلُ لَكُمْ﴾ (خوا) فرہ موی: تہی ہیم نہ ووتن؟ ﴿إِنِّي أَغْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ بیگومان
 من ناگادارم بہ نہیتی ناسمانہ کان و زہوی ﴿وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ﴾ وہ ناگادارم بہوی کہ ناشکرای دہ کہن
 ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾ وہ بہ تہوہش کہ دہ ہشار نہوہ ﴿وَإِذْ قَالَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ﴾ (بیتہ وہ ہیرت) کاتینک
 ووتمان بہ فریشتہ کان ﴿أَسْبِغُوا لَآدَمَ﴾ سوزدہ ہین ہن نادہم ﴿فَسَجَدُوا﴾ جا (ہموو) سوزدہ ہان ہرد
 ﴿إِلَّا إِبٰٓرٰٓئِیْمَآءَ وَاسْتَكْبَرَ﴾ شہ پتان نہ بیت کہ گوئی نہ دایہ و خزی بہ گہورہ زانی ﴿وَكَانَ مِنَ الْكَٰفِرِیْنَ﴾ وہ لہ
 ہن ہر وایان ہو ﴿وَلَمَّا بَلَغَ اٰدَمُ﴾ وہ ووتمان: تہی نادہم ﴿أَسْكَنْتَ اٰدَمَ وَزَوْجَكَ الْجَنَّةَ﴾ خوت وژنہ کہت
 نیستہ جی ہن لہم بہ ہشتہدا ﴿وَوَعَدَاكَ الْجَنَّةَ﴾ وہ لہ ہموو خوار دہ مہنی یہ کی یخون بہ تیر و تہسلی
 ﴿حَيْثُ يَشْفٰٓؤُا﴾ لہ ہر شویتینک کہ حہز دہ کہن ﴿وَلَا تَقْرٰٓبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ وہ نزہیکی تہم درہختہ مہ کہون
 ﴿فَتَكُوْنَا مِنَ الْكَٰفِرِیْنَ﴾ تا لہ ستمہکاران نہر میردین - تا نہ بنہ ستمہکار - ﴿قَالُوْهُمَا اَلْبَطٰٓئِلُ عَلٰیہَا﴾ تہمجا
 شہ پتان ہلہی خہ لہ تاندن لہ بہ ہشتدا ﴿فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيْہَا﴾ وہ لہو خو شوگوزہ رانیہی کہ تیندا ہرون
 دہری بہراندن ﴿وَلَمَّا أَقْبَضُوْا﴾ وہ ووتمان: (بہ نادہم و حہواو شہ پتان) ہچنہ خواروہ (ہو سہر زہوی)
 ﴿بَعْضُكُم بَعْضٌ عَدُوٌّ﴾ ہندیکنشان دوزمن تہ ہن لہ گہلہ ہندیکنشاندا ﴿وَلَنَكْرِیْ الْأَرْضَ مُسْتَقَرًّا﴾ وہ ہوتان
 ہمہ جہ جیگیر ہون لہ سہر زہوی ﴿وَمَتَّعِ الْاٰحِیْنَ﴾ وہ بہ ہرہ مہندی (و نازہ و زوی دونیا) ناماوہ یہ کہ
 ﴿فَنَلَقٰٓہُمْ اٰدَمُ مِنْ رَبِّہٖ وَكَتَبَ﴾ تہمجا تادہم چہند و تہہ کی (ہاراندہوی) لہ بہرہ ورد گاریہوہ و ہر گرت ﴿فَتَابَ
 عَلَیْہِ﴾ (تہوہش) لہی گیر کرد ﴿إِنَّہٗ هُوَ الْوَّابُ الرَّحِیْمُ﴾ بہرہ راستی ہدر تہو تہوہ گیر اکہری مہرہ بانہ ﴿

﴿فَلَا تَقْبَلُوا مِنْهَا جَمِيعًا﴾ ووتمان: همه سو بچہ خوار ہو لہ بہ ہشت ﴿وَمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِّنْهُنَّ﴾ نہ مجا
 نہ گہر لہ منہ ہو و پشموئی یہ کتان بز ہات ﴿فَمَنْ لَّيَعَ هَذَانِ﴾ تہو کہ سہی دوی پشموئی من کہوت
 ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نہ ترسیان لہ سہرو نہ خہم دہ خون ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ
 تہوانہ ی کہہ ی بر واپور و نیشانہ و ثابہ تہ کانی نیمہ یان بہ درو زانی ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ تہوانہ ہارہ
 و ہارہ می ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ثابدا تہ میتہ ہو بہ ہتا ہتا ہی و ہہ میشہ ہی ﴿بَلَيْتَ إِسْرَٰئِيلَ﴾
 تہی بہی ئیسرائیل (تہو کانی بہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا لِيَّ اَلْعَمَلُ عَلَيْكُمْ﴾ بیری تہو چاکانہ بکہنہ ہو کہ
 رشتو من بہ سہر تاندا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ پیمانی من بہ سہر ﴿أَفَبِعَذَابِكُمْ﴾ تانیش پیمانی تہو
 بہ سہر ﴿وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ﴾ وہ ہر لہ من ترسن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآيَةِ﴾ ہر وہا پر و ابھیتن بہ و تور تانہ ی
 کہ تار دو مہ تہ خوار ہو ﴿مُصْرِبًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾ کہ پشموئی پیمامہ کہی لای تہو بہ (تہورات و ٹینجیلی
 دہ ستکاری نہ کراو) ﴿وَلَا تَكُونُوا أَكْثَرًا بِرَاءَ﴾ وہ تہو مہ بن بہ بہ کہ من بن پر و ابو قور تانہ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا
 بِآيَاتِي تَسْمِيلًا﴾ وہ نیشانہ و ثابہ تہ کانی من مہ گزرنہ ہو بہ شتیکی کہم ترخ ﴿وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ﴾ وہ ہر لہ
 (بن فرمانی) من خوتان ہاریزن ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ راست و ہوا تیکہ لہ مہ کن بہ ناپر و او
 درو ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ حق و راستی مہ شارنہ ہو، لہ کاتیکدا کہ خوتان تہم دہ زانن ﴿وَالَّذِينَ
 آمَنُوا بِالْآيَةِ﴾ نوٹز بکہن و زہکات بدن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآيَةِ﴾ وہ لہ گہن
 کر نوش بہر اندا کر نوش بہرن (ہو خودا) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآيَةِ﴾ ثابا فرمان بہ سہر خہ لکیدا
 دہ دہن بہ چاکہ ؟ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ وہ خوتان فرمانوش دہ کھن ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ (لہ گہن
 تہم شدا) کہ تہو بہر اوہ کہ (تہورات) دہ خوتنہ ہو ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ دہی ثابا ژیر ناین و تی ناگن ؟ ﴿وَلَا
 تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ بہنا بہنہ بہر نارام گرتن و نوٹز کردن (ہو بہ مہ بہ سہ کانتان) ﴿وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ﴾ وہ
 بنگومان نوٹز (نہر کیک) گہروہو گرانہ ﴿وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ﴾ مہ گہر لای تہوانہ نہ بن کہ لہ خوا تہ ترسن
 (خزبان ہزل نازانن) ﴿وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ﴾ تہوانہ ی کہ دلیان بہ خزمہت پەرورہ دگاریان
 دہ گہن ﴿وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ﴾ وہ تہوان دلیان سو لای تہو دہ گہر پشہ ہو ﴿بَلَيْتَ إِسْرَٰئِيلَ﴾ تہی بہی
 ئیسرائیل (تہو کانی بہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا لِيَّ اَلْعَمَلُ عَلَيْكُمْ﴾ پادی تہو بہ خششانہ بکہنہ ہو کہ
 رشتو مہ بہ سہر تاندا ﴿وَالَّذِينَ كَانُوا يُسَبِّحُونَ﴾ وہ من (کانی خوی) ریزی تہو دا بہ سہر ہمواندا ﴿وَالَّذِينَ
 كَانُوا يُسَبِّحُونَ﴾ وہ خوتان ہاریزن لہ روژیک ﴿لَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ کہ کہس ہیچ سو و دیک
 بہ کہسی تر ناگہ بہ نیت ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ وہ ہیچ نکاہہ کی بز گیرا نا کریت ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾
 وہ بار مہ ی لی و ہر ناگیریت ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾ وہ لہمانہ بار مہ تی نادرتن ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ﴾

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتینک کہ ہر گارمان کردن ﴿فَمَنْ آلَ مِنْ غَيْرِ﴾ (لہ دہست و بیوہندی
 فیرعہون ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ کہ سزای سہختیان پی نہ چہ شستن ﴿يَقُولُونَ أَتَنْهَانَهُمْ﴾
 کوبہ کانتانیان سہر دہ برسن ﴿وَيَسْأَلُونَكَ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ وہ کہچہ کانتانیان دہہشتنہ وہ ﴿بِأَنَّهُمْ كَانُوا﴾ (بیریکہ نہ وہ)
 ﴿وَقَالَ لَهُمْ﴾ وہ لہ مہماندا (لہم سزا سہختی بہ سہر تاندا درا) ﴿بَلَاةٍ مِنْ رَبِّكَ عَظِيمَةٍ﴾ تاقی
 کردنہ وہ کی گہورہ بیو لہ پەرورہ د گار تانہ وہ بۆتان ﴿وَإِذْ قَرَّبْنَا بَعْضَ الْآخَرِ﴾ (بیریکہ نہ وہ)
 کاتینک کہ دہریامان بۆ لہت کردن ﴿فَأَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ﴾ و ہر گارمان کردن ﴿وَأَقْرَبْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ وہ
 دہست و بیوہندی فیرعہونمان خنکاند و نوقمی (دہریامان) کردن ﴿وَأَنَّهُمْ نَظَرُوا﴾ لہ کاتینکدا
 ثبوتہ تماشاتان دہ کردن ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ آبَائِهِمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتینک کہ بہ لبتی چل
 شہومان دا بہ موسا ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلُكَ﴾ لہ دہوی تہو (روشتی موسا بۆ کینوی طور)
 گویرہ کہ کہ تان کرد بہ (خوای خو تان و بہرستان) ﴿وَأَنَّهُمْ نَظَرُوا﴾ لہ کاتینکدا ثبوتہ ستمکار بوون
 ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلُكَ﴾ تہمجا دہوی تہو (گویرہ کہ بہرستی یتان) لبتان خوش بووین
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ تاسو بایسی (خو) بکھن ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ آبَائِهِمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ)
 کاتینک تہورات و جیا کہرہ وہ (لہ نیوان دروست و نادرست) مان دا بہ موسا ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ بۆ
 تہوہی دینمونی پی بکھن ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتینک کہ موسا بہ گہلہ کی
 وت ﴿يَقُولُونَ لَكَ مَا لَمْ نُخَالِفْ﴾ تہی گہلہ کم بہرستی ثبوتہ ستمتان کرد لہ خو تان ﴿وَأَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ﴾
 بہ گویرہ کہ بہرستی کہ تان ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلُكَ﴾ کہواتہ بگہرستہ وہ بہر شیمانی بۆ لای بہدی
 ہینہرتان ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلُكَ﴾ و خو تان بکوزن (بسن ناوانتان ناوان بارتان بکوزنیت) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾
 لکھن تہمہتان باشرہ بۆ خو تان ﴿عِنْدَ بَارِيكَ﴾ لای بہدی ہینہرتان ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلُكَ﴾ تہمجا (خویش)
 بہر شیمانیہ کی لی گیرا کردن ﴿إِنَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ الرَّحِيمُ﴾ بہرستی ہر خواہہ گیرا کہری بہر شیمانی و
 میہرہ بانہ ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتین ووتتان تہی موسا ﴿لَنْ نُرِيَنَّكَ﴾ بروات ہی
 ناہیتین ﴿حَتَّى تَرَى اللَّهَ جَهَنَّمَ﴾ تاخوانہ بیتین بہ نا شکر ا ﴿فَأَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ﴾ لہ پەر ہورہ تریشقہ بہک
 لئی دان ﴿وَأَنَّهُمْ نَظَرُوا﴾ لہ کاتینکدا ثبوتہ تماشاتان دہ کرد ﴿وَأَنَّهُمْ نَظَرُوا﴾ لہ ہاشان زیندو مان
 کردنہ وہ ﴿مِنْ بَعْدِ مَوْتِكَ﴾ لہ دہوی مردنتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ تہوہی سو بایسی (خو) بکھن ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾
 و بہ ہور سہرمان کرد بہر تانہ وہ ﴿وَأَنَّهُمْ نَظَرُوا﴾ لہ کاتینکدا ثبوتہ تماشاتان دہ کرد ﴿وَأَنَّهُمْ نَظَرُوا﴾
 و بالندہی شیلانہ مان بہر سہرمان ناردن ﴿كُلُّوا مِنْ ثَمَرِهِ﴾ (وہ ہیمان ووتن)
 بخون لہو خوار دنہ پاکانہ کی کہ کردمان بہر وزیشان ﴿وَمَا تَلَوْا﴾ (لہوانہی تاسو بایسی بان کرد)
 سہمیان لہ نیمہ نہ کرد ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَفْسَہُ نَظَرُوا﴾ بہ لکو سہمیان لہ خو تان کرد ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَفْسَہُ نَظَرُوا﴾

﴿وَأَذِّنَا فِي النَّارِ الْآخِرَةِ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک کہ ووتمان: بچتہ ہم شارہ (کہ قدسہ) ﴿فَكُلُوا﴾
 مَتَاهِثْ شَقَرٌ رَعْدًا ﴿ثم مجا لهوی﴾ (هرچی شارہ زو و ده کهن) بخون بہ تیر و تہسہ لی له ہدر لایہک
 کہ حہ زہ کهن ﴿وَأَذِّنَا فِي النَّارِ الْآخِرَةِ﴾ (وہ لہدر گاہہ بچتہ زو وروہ بہ ملکہچی (بہ کپ نوشہ وہ) ﴿وَقُولُوا
 حَقَّ طَعْنًا﴾ (وہ بلین (خوابہ) لہ گوناہہ کانمان خوش بہہ ﴿نَقِصْرُ الْكُفْرِ هَاطِلٌ كُفْرًا﴾ (ہموسا لہ گوناہہ کانتان
 خوش دہ بین ﴿وَسَيَرْجِيهِ الْمُخَسِرُونَ﴾ (وہ لہ ناپندہ دا پاداشنی چاکہ کاران زورتر دہ کہ بین ﴿بَدَلِ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ کہچی (ہوانہی سستہ مکار بوون (نہوی پیمان ووترا بو) گزریان ﴿قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
 لَهُمْ﴾ بہ قسہ بہک کہ پیمان نہ ووترا بو ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ بشر تہمش رشتمان بہسہر (ہوانہی
 کہستہ میان کرد ﴿وَيُضْرَبُونَ لِلنَّسَاءِ﴾ مزایہک لہ ناسمانہ وہ ﴿بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ بہہوی (ہوانہی رمانی
 یہی کہ کردیان ﴿وَأَذِّنَا فِي النَّارِ الْآخِرَةِ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک کہ موسا داوای باران بارینی
 کرد بوزگہ لہ کی ﴿فَقُلْنَا أَهْرِبْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ تہمش پیمان ووت: گزچانہ کت بدہ بہو (تاشہ)
 بہر دہ دا ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ أَتَقَنَّا عَصَا﴾ (کہ لہنی دا) لہ ہر دوانزہ کانہی لی ہہ لقولا ﴿فَقَدَعْنَا كُلَّ أَسْوَدٍ
 مِمَّا رَجَعُوا﴾ بنگومان ہہ موسو تیرہ بہک چاوگہی (ناوہ خورہی) خوی ناسی ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ﴾
 (نہ مجا ووتمان) بخون و بخونہ وہ لہ روزی خوا ﴿وَلَا تَقْتُلُوا فِي الْأَرْضِ مُسِيْرِينَ﴾ (وہ بلاو مہ بندہ وہ
 لہ زویدا بہ خرابہ کردن ﴿وَأَذِّنَا فِي النَّارِ الْآخِرَةِ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک کہ ووتمان: (ہی موسا ﴿لَنْ نَصْبِرَ عَلَى
 طَعْنٍ وَلَا رِيحٍ﴾ ہر گیز خومان رانا گرین لہسہر بہک جور خوراک ﴿فَأَذِّنَا فِي النَّارِ الْآخِرَةِ﴾ کہواتہ داوامان
 بوزیکہ لہ ہر وورد گارت ﴿فَخَرَجْنَا مِنْ أَثَابِثِ الْأَرْضِ﴾ بومان دہر بہتشی لہوی کہ زوی دہر پوتنی
 ﴿وَمِنْ بَقَايَاهَا وَفِئَافِهَا﴾ لہسہ وزوواتی و تروزی و خہ یاری ﴿وَلَوْ مِهًا وَعَذَابًا وَتَصَالُفًا﴾ و سیر ونسکی
 و بیازی ﴿قَالَ أَتَشْتَدُّ لَوْلَىٰ هُوَ أَذِّنُ بِاللَّهِ هُوَ خَيْرٌ﴾ (موسا) فہر مووی: نایا تہوشی چاکدہ گزپ نہ وہ
 بہ خراب (واتہ گہ زو و گزشتی بالندہ دہ گزپ نہ وہ بہ سیر و بیازی) ﴿أَخِيضُوا أُمْسِرًا﴾ دایہ زن بوشارتک (لہم
 شاراندہی فہلہستین) ﴿فَقَالَ الْكُفْرُ مَا أَتَقَنَّا﴾ (ہموسا بہر اسنی چیتان داوا کردوہ دہستان دہ کہ ویت
 ﴿وَضَرَبْنَا عَلَيْهِمُ الذِّلَّةَ وَالْمَسْكَنَةَ﴾ (وہ درابہ سہر باندہر یسواپی وین نہ وایی (ہزار) ﴿وَبَاءَ الْوَيْبُضِ مِنَ
 اللَّهِ﴾ (وہ خہ شمی خوابان بوقیان ہتیاہ وہ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ (نہمہ لہ ہر
 (ہموسا) کہ بنی ہر و ابوون بہ نیشانہو فہرمانہ کانہی خوا ﴿وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا آيَةٌ مِنْ رَبِّنَا﴾ (وہ پتہ مہر انیان
 دہ کوشت بہ نازہوا ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ﴾ (نہمہ بہہوی (نہوہ وہو کہ سہر پتچی و دہست
 درتزی بان دہ کرد ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ بدرستی ئەوانەى ئیمانداران (موسولمانان) و ئەوانەى جوولەكەن
 ﴿وَالنَّصَارَى وَالْمَسِيحِينَ﴾ وە گاورد و ئەستیرەیان فریشتە بەرستە كان ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ هەر كامینك
 لەمانە بپروای هینا بەخوا و پۆزى دواىى ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ وە كردەوى چاكى كرد ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ﴾ ئەو بەداشتیان بۆهەیه لەلای بەرورد گاریانەوہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نەرسىيان
 لەبەرەو نەخەفەت دەخۆن ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ وە (بیربکەنەوہ) کاتینك پەیمانمان لى وەرگرتن
 ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ﴾ وە (کیتوى) طورمان بەرز کردەوہ بەسەر سەرتانەوہ ﴿خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ
 بِقُوَّةٍ﴾ وە پیمان و تن) ئەوہى پیمان داوون (لەتەورات) باش کارى پێکەن ﴿وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ﴾
 وەبیر کەنەوہ لەوہى کەتییادیہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بەلکو خۆتان پیاویزن و لەخوا بترسن ﴿فَمَنْ تَوَلَّى
 مِنْكُمْ ذَلِكَ﴾ دیسان پشتیان هەلکرد دواى پەیمان وەرگرتنە کە ﴿فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ ئەمجا
 ئەگەر بەخشش و مېهرەبانى خوا نەبوایە بەسەر تانەوہ ﴿لَکَثُرَتْ مِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ ئەوہ ئێوہ لەزەرەزمەندان
 دەبوون ﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَا لِلَّذِينَ﴾ سوتیند بەخوا بەراستى ئێوہ (دەنگ و باسى) ئەوانەتان زانیبوو
 ﴿أَعْتَدْنَا لَكُمْ فِي النَّبِيِّ﴾ لەخۆتان کەدەست درێزبان کرد لە پۆزى شەمەدا ﴿فَقَالُوا أَهَلْ﴾ ئەمجا
 پیمان و تن ﴿كُوْنُوا فِرَّةً حَسْبَيْنَ﴾ بێن بەمەیموونى دوور خراوە لەبەزەبى خوا ﴿وَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا
 بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا﴾ ئەمجا ئەم سزایەمان کردە پەند بۆ خەلکانى ئەو سەردەمەو ئەوانەى دواى ئەوان
 ﴿وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وە بەنامۆز گاریى بۆ پارێزکاران ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ وە (بیربکەنەوہ)
 کاتینك موسا بەگەلەکەى ووت ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ بێگومان خوا فرمائشان پى دەدات
 ﴿أَنْ تَذِيبُوا بَقَرًا﴾ کە مانگایەك سەرپەرن ﴿قَالُوا أَتَجِدُكَ هَهِؤُا﴾ و تیان: ئایا گالەمان بى دەکەیت ؟
 ﴿قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ ووتى: پەنا ئەگرم بەخوا کەلە نەفاسان بسم ﴿قَالُوا اتَّبِعْنَا
 رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بۆیکە لەبەرورد گارت ﴿يَبْنَى لَنَا مَا بَيْنَ﴾ پیمان بلنى ئەو مانگایە کامەبە و چۆنە ؟
 ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتى: بێگومان خوا دەفرموى: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ أَفْأَرَضٌ وَلَا يَكْفُرُ﴾ مانگایەك پیت
 نەزۆر پېرو و نەزۆر جوان ﴿عَوَّلَ بَيْنَ ذَلِكَ﴾ مام ناوەندى بى لەنتوان ئەم دوانەدا ﴿قَالُوا مَا أَتَانَا مَرْوُونَ﴾
 زوو بیکەن ئەوہى فرمائشان پێندراوہ ﴿قَالُوا اتَّبِعْنَا رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بۆیکە لەبەرورد گارت
 ﴿يَبْنَى لَنَا مَا لَوْنَهَا﴾ پیمان بلنى پەنگى مانگا کە چۆن بى ؟ ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتى: بەراستى خوا
 دەفرموى: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا﴾ مانگایەكى زەردى تیرین ﴿فَتَسَّرُ النُّظْرَ﴾ (زەردى پىكى وا)
 دلى تەماشاکاران خوش بکات ﴿۝۱۱﴾

﴿قَالُوا لَنُؤْتِيَنَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بؤیکہ لہ پروردگار ت ﴿بَيْنَ ثَمَارَيْنِ﴾ تمواو بؤمان پروون بکاتہ وہ
جنون بین تہو مانگایہ؟ ﴿إِنَّا نَقُتِّلُكُم مِّنْ أَيْنَ لَا تَشْعُرُونَ﴾ بہ راستی مانگا کہ مان لی تینک چو وہ ﴿وَيَا إِنْ شَاءَ اللَّهُ
لَنُهَيِّجَنَّكُمْ﴾ وہ بہ راستی تہمہ تہ گہر خوا بیہوی ریتنموونی وہ ردہ گریسن ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی:
خوا تہ فہرموی ﴿إِنَّا نَقُتِّلُكُم مِّنْ أَيْنَ لَا تَشْعُرُونَ﴾ بہ راستی مانگایہ کہ بین رانہ ہتیراین نہ بہ کینلانی زہوی
﴿وَلَا تَشْعُرُونَ﴾ وہ نہ بہ ناودیری کشتوکان ﴿مُسَلَّمَةً لَّيْسَ فِيهَا﴾ بنی ننگ وبنی بہ لہ بنی ﴿قَالُوا
أَلَمْ يَكُنْ جَنَّتِ بِالْحَقِّ﴾ ووتیان: نائینستا ہموالی راست ہینا ﴿فَذَبُّوهُمْ أَمَا كَانَ لِأُولَئِكَ عِلْمٌ﴾ تہ مجا سہریان
بری وخہریک بو تہو (سہرپرینہ) تہ کھن ﴿وَيَا أَفْتَلَنَ﴾ (وہ بیریکہ نہوہ) کاتینک کہ بہ کینکتان
کوشت ﴿فَأَذَرْنَا مِنْهُمُ﴾ وہہ مسوو لہ خفتان تان دوور دہ خستہ وہ ناژاوتان بوو ﴿وَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ
تَكْتُمُونَ﴾ وہ خواش ناشکرای کرد تہو ہی تہ تان شار دہوہ ﴿فَقَتَلُوا مَن بَرَّوْهُ بِغَيْرِ حَقٍّ﴾ تہ مجا ووتمان:
بہ پارچہ یہ کسی (مانگا سہر براوہ کہ) لہ کہ سہ کورژا وہ کہہ بدن ﴿كَذَلِكَ يُخَيِّلُ اللَّهُ النَّوَى﴾ ما (بہر
شیتوہ) خوا سردوہ کان زیندوہ دہ کاتہ وہ ﴿وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ وہ نیشانہ کانی خوربتان پیشان دہ دات
﴿أَلَمْ تَكُنْ تَقُولُونَ﴾ بؤ تہو ہی ژیرین وتی بگہن ﴿فَوَقَّعْتُ قُلُوبَكُمْ فِي غَدَرِ اللَّهِ﴾ لہ پاشان دلان رہی بوو
دوای تہم (ہم سو) مو عجیزانہ ﴿فَبِئْسَ الْخِزْيَانَةُ لَوَالِدِ قَوْمٍ﴾ دلان وہ کہہ بردہ بدلکو زور رہ قترہ
﴿وَأَن مِّنْ لِّسَانٍ لَّا يَفْقَهُ بَيْنَ الْأَعْفُسِ﴾ چونکہ بہ راستی ہردی واہدیہ لہ چہ نہ لاوہ جو گہ ناوی لی ہلہ
دہ قولی ﴿وَأَن مِّنْهَا لَمَن يَفْقَهُ بَيْنَ الْأَعْفُسِ﴾ وہ بینگوسان ہی وایان ہمہ کہ لہ ت لہ ت دہ بنی و ناوی
لیں دیتہ دہری ﴿وَأَن مِّنْهَا لَمَن يَفْقَهُ بَيْنَ الْأَعْفُسِ﴾ وہ بہ راستی ہی وایان ہدیہ لہ ترسی خوا (لہ لونکھی
شاخہ کان) بہر تہ بیتہ وہ ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَكْتُمُونَ﴾ وہ خوابی ناگانی بہ لہوہی کہہ دہیکہن ﴿فَلَمَّا
فَقَطَّ مَعُونَ أَن يُؤْمَرُوا لَكُمْ﴾ جا ٹایا بہ نہ مان (تہی موسولمانینہ) کہ (جوولہ کہ) بروا یشتن بہ ٹایینہ کہ تان
﴿وَقَدْ كَانَ قَرِيبٌ مِّنْهُمْ﴾ لہ کاتینک دہستہ بہ ک لہ مان ﴿يَسْمَعُونَ كَذِبَ اللَّهِ﴾ فہر سوودہی خوابان
تہ بیست (لہ نہورات) ﴿فَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمَا عِزٌّ مِّنَ اللَّهِ﴾ کہ چی لہ پاش تہ گہ یشتنی دہست کاریبان
دہ کرد ﴿وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ وہ تہوان دہشیان زانی (کہ کاریکی ناہوایہ) ﴿وَيَا لَوِ الْآلَمِينَ﴾ اَمَّا وَاقِ الْوَا
(جوولہ کہ کان) کاتینک تووشی موسلمانہ کان بیو نایہ دہ بان وت: ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ تہمش پرومان ہینا وہ (بہ
پتہ مہرہ کہ تان) ﴿وَالْأَعْلَٰكُ لَعَنَهُمُ﴾ بلام کاتینک لہ بہ نایہ کہ وہ ہندنیکیان بہ ہندنیکیان
بگہ شستناہ دہ بان وت: ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ تہو تہوہ تہو شستناہ بہ موسولمانہ کان دہ لہ بن
کہ خوا بؤ تہو ہی باس کردوہ (لہ نہورات دا)؟ ﴿يَسَٰحِرُكُمْ بِهٖ﴾ تانہو تہوراتہ کہ نہ بلگہ بہ سہر تانہ وہ
﴿عِنْدَ رَبِّكُمْ﴾ لای بہروردہ گارتان (لہ پروزی دواہی دا) ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ جا ٹایا ژیر ناپسن و تنی

﴿أَوَلَا يَعْلَمُونَ﴾ نایا نہوان نازان ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُفْتَرُونَ وَمَا يُعْتَدُونَ﴾ کہ بہہ راستی خوا ناگادارہ یہ وہی کہ بہ نہانی نہ کہن و نہ وہی ناشکرای نہ کہن ﴿وَمِنْهُمْ أَقْبَرُونَ﴾ وہ ہند بیکیان نہ خویندہ وارن ﴿لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانًا﴾ کہ بہہ راوہ کہ (تورات) نازان، نہنا ناوات و ہیوای ہیج و ہووج نہ بیت ﴿وَأَنْ هُوَ إِلَّا يَنْظُرُونَ﴾ وہ نہوان ہر دوی گومان دہ کہون ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ﴾ نہمجا ہاوارو تیاچون بز نہوانہی ﴿يَكْفُرُونَ بِالْكِتَابِ بِأَيْدِيهِمْ﴾ کہ تہہ وراتہ (تیکدراوہ) کہ بہدہ سنی خویمان دہنوستہ وہ ﴿ثُمَّ يَقُولُونَ﴾ پاشان دہلین: ﴿هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ثم (نامہ یہ) لہ خواوہ یہ ﴿يَشْتَرُوا بِهِ شَتًّا قَلِيلًا﴾ ناشتکی کہ می پی بکرن ﴿فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَسَبَتْ أَيْدِيهِمْ﴾ ساہاوارو تیاچون یو نہوان لہ وہ کہ دہ سنی نہوان نوسیوینتہ وہ ﴿فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ﴾ وہ ہاوار بز نہوان لہ وہی کہ نہنجامی نہدن ﴿وَكَلَّا لَأَنْتُمْ أَكْثَرُ النَّاسِ﴾ وہ (جوولہ کہ کان) وتیان: ناگری دوزہ خمان لی نا کہ ویت ﴿إِلَّا أَنْتُمْ أَكْثَرُ دُودٍ﴾ مہ گہر چہند بز وینکی زمیرا و نہ بیت ﴿فَلْأَخَذْتُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ عَهْدًا﴾ بلی: نایا پدیمانان لہ خواوہ و ہر گرنوہ ؟ (بزو نہمہی کہ دہیلین) ﴿فَلَنْ يَخْلَفَ اللَّهُ عَهْدَهُ﴾ نا خواش پنچہوانہی پدیمانی خوی نہکات ؟ ﴿أَلَمْ يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا يَعْلَمُونَ﴾ یان شتیکی وا ہلہد بہستن بہدم خودا وہ کہ نایزان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا سَيِّئًا﴾ نہخیر وانی یہ ہر کہ سینک خرابہ یہ ک بکات ﴿وَأَخَذْتُ بِهِمْ خُطْبَةً﴾ وہ ناوانہ کہی خوی لہ ہمہ مو لایہ کہ وہ دوری دایت و دابگریتہ وہ ﴿فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نا نہوانہ ہاوارلی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیایدا دہمیتنہ وہ بہ ہمیشہی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وہ نہو کہ سانہی کہ بر وایان ہتا و کردہ وہی باشیان کرد ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نا نہوانہ ہاوارلی بہ ہشتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیایدا دہمیتنہ وہ بہ ہمیشہی ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُ بِيَمِينِنَا أَنْ يَنْصُرَ بِلَ﴾ (وہ بیر بکہ نہوہ) کانتیک کہ پدیمانان لہ جوولہ کہ و ہر گرت ﴿لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ کہ ہیج شتیک نہہرستن جگہ لہ خوی گہورہ ﴿وَالَّذِينَ إِحْسَانًا﴾ وہ چاکہ بکہن لہ گہل دایک و باوک ﴿رَبِّی النَّاسِ﴾ وہ لہ گہل خزمان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ﴾ وہ لہ گہل ہمتوان و ہزاراندا ﴿وَوُفُّوا أَلْفَاظَ﴾ وہ قسہی جوان بکہن لہ گہل خلکیدا ﴿وَأَقْسَمُوا بِالْأَلْوَءِ﴾ وہ نویز بکہن ﴿وَوُفُّوا أَلْفَاظَ﴾ وہ زہکات بدہن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْنَا لِلْآفِلَاكِ يَنْكُرُ﴾ نہمجا پشتان ہل کرد کہ میکتان نہ بیت ﴿وَأَنْتُمْ مُعْرِضُونَ﴾ وہ تپوہ ہر بہرہرہ کانیکہر و (پشت ہلکہورن) ﴿

﴿وَإِذْ أَنْتَا فِي مَقَامِكَ﴾ وہ (بیرہکنہ وہ) کاتبیک پہیمانمان لئی وەر گرتن ﴿لَا تَسْمَعُ لَوَافٍ مِّنْهُ﴾ کہ خویتی به کتری نه ریژن ﴿وَلَا تَحْجِزُكَ أَمْثِلُكَ مِنَ دَرَجَتِكَ﴾ وه خوٚتان دهر به دهر نه کهن له وولاتان ﴿فَتَرْجُوهُ وَأَنْتَ نَجَّيْتَهُ﴾ پاشان بر یارتان دا (له سر نه هم پهیمان) وه ٚنوه (خوٚتان) شایه تی له سر نه دهن ﴿فَتَرْجُوهُ حَوْلًا﴾ نه مچا ٚنوه هدر نه وانمن ﴿فَتَقُولُ لَأَنْفُسِكَ﴾ که به کتری ده کوژن ﴿وَتَحْجِزُكَ فِرَاقُكَ مِنَ دَرَجَتِكَ﴾ وه هندیك له خوٚتان دهر به دهر ده کهن له وولاتان ﴿تَنْظَرُونَ عَلَيْهِمْ﴾ پشيوانی (بیگانه) ده کهن دژی نه وان ﴿يَا لَيْسَ وَاللَّهِ كَذِبٌ﴾ به به دی و ده ست درژی ﴿وَأَن تَأْتِيَهُمْ﴾ وه نه گهر دیلشان بویژن (له خوٚتان نه یانکر نه وه) ﴿فَتَذَرُهُمْ﴾ بریشی یان بۆ دهن ﴿وَهُوَ مُحَرَّرٌ عَلَيْهِمْ إِفْرَاجُهُمْ﴾ له گهک نه ممش دا که دهر به دهر کر دنیان قه ده غه کراوه لبتان (یوچی کار به وه یان ده کهن و به مه یان نا کهن) ﴿فَتَقُولُونَ يَتَّخِذُ الَّذِينَ كَفَرُوا بَنِينَ﴾ جا ثایا پروا ده هین به هندیك له تهورات، وین پروا ده یین به هندیکی تری ﴿فَمَا جَزَاءُ مَن يَفْعَلُ ذَلِكَ يَنُكَّمُ﴾ جاتوله ی نه که سانه کهوا بکهن له ٚنوه ﴿الْأَخْزَىٰ فِي الْخَيْرَاتِ الْآخِرَاتِ﴾ ههر ریسوایی و به د ناوی به له زیانی دونیادا ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ﴾ وه له پروژی دوا یسدا ﴿يُرِيدُونَ إِلَّا أَشْرَ الْعَالَمِينَ﴾ ده گهر ٚتر ٚنه وه بۆ ناو سه خترین سزا ﴿وَمَا اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدًا﴾ وه خوا بی ناگانی به له وهی که ده بکهن ﴿أَلَمْ يَكُنْ الْأَوَّلُ﴾ نه مانه نه وانمن ﴿أَشْرَ وَالْخَيْرَاتِ الْآخِرَاتِ﴾ که زیانی جیهان یان کپی به دواروژ ﴿فَلَا يَخْشَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ ٚتر نه سزایان له سر سووک ده کریت ﴿وَلَا يُنصَرُونَ﴾ وه نه یار مه تی ده دین و نه پشگیری ده کرین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویتد به خوا به راستی ٚنمه تهوراتمان دا به موسا ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا نوحًا عَلَمًا﴾ وه دوا به دوا ی نه و ٚنغه مبه رانمان نارد ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَنِينَ﴾ وه چهند نیشانه کی پوژشمان دا به عیسی کوری مریدم ﴿وَلَقَدْ بَرَّحَ الْفُلُ﴾ وه پشيوانمان کرد به جویره نیل ﴿الْكَلْبَاءُ كَرَّ رُسُلًا﴾ جا هدر کاتی ٚنغه مبه رنکشان بۆ بهاتایه ﴿بِمَا لَا تَهْتَكُ أَنْفُسُكُمْ﴾ به جوړیک که به دلی خوٚتان نه بوايه ﴿أَسْتَكْبِرْتُمْ﴾ لووت به رز بوون و خوٚتان به گه وره گرتوه ﴿فَفَرِّقَا كَذِبَتُمْ﴾ جا ده سته په کتان (له ٚنغه مبه ران) به درو زانیوه ﴿وَقَدْ يَفْقَهُونَ﴾ وه ده سته په کتان کوشتون ﴿وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلَّتْ﴾ وه (جووله که کان) وتیان (به ٚنغه مبه ران) دلمان داپو شراوه (قوفل دراوه و قسه ی تزی ناگانی) ﴿بَلْ لَّمْ يَنْهَ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ﴾ (نه خیر واته) به لکو خوا نه فرینی لیکردن به هوی یی پروا بانه وه ﴿فَقِيلَ لَا مَأْثَمَ لَهُمْ﴾ جا که میان هدی به پروا بهینن

﴿وَلَمَّا جَاءَ هُرَّكَبْتُ﴾ کاتینک که نامه په کیان بڅهات (که قورنانه) ﴿يَمُرُّ عِنْدَ اللَّهِ﴾ له لایه نه خواروه
 ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ که په سنده کهری ته ورته که ی ته وانه (پیش ته وای ده ستکاری بکه نه و بیگوون)
 ﴿وَتَكْفُرًا بِنَبْلِ﴾ وه شهوان (جوړوله که کان) له ووهو پیش ﴿يَسْتَفْتِي خُورَتَ عَلَ الْكُفْرَاءِ﴾ داوای
 زال بووتیان ته کړد له خوا به سهر ته وانه ی که یی بر وایوون ﴿وَلَمَّا جَاءَ هُرَّكَبْتُ﴾ که چی کاتینک
 تهو (پنځه مېر) هی ده بان ناسی بویان هات ﴿كُفْرًا بِدِينِ﴾ یی بر وایوون یی ﴿فَلَمَّا أَتَوْا عَلَى الْكُفْرَيْنِ﴾
 که واته نه فریخی خوا له یی بر وایان یی ﴿يَسْتَأْذِنُ الْكُفْرَاءُ﴾ شتیکی زور خراب بوو که
 خو بیان یان یی فروشت ﴿أَن يَكْفُرُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ (تهو خرابهش) یی بر وایان بوو به و قورنانه ی
 که خوا نار دو به تبه خوار وه ﴿بِقِيَامِ نَبْلِ اللَّهِ﴾ به وای حه سودیانه وه بوو به وای که خودا بریژی
 ﴿وَمِنْ قَضَائِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ﴾ له به خششی خوی به سهر هدر که سیکدا که خوی به وای ﴿وَمِنْ عِبَادِهِ﴾
 له بهنده کانی (که موحه مېده ده) ﴿وَبَاءُ وَيَقْضِي عَلَى غَضَبٍ﴾ ته مجا تووشی خهشم ورقی ۛك له دوا ی
 په کی خوا بوون ﴿وَلَا تَكْفُرِينَ عَنَّا مَهْمًا﴾ وه بزی بر وایان هده سزای ریسوا که ﴿وَلَا قِيلَ لَهُمْ﴾
 ﴿أَلَمْ نَأْتِ﴾ کاتینک یی یان بوو تر ایه: بر وای بهین ﴿يَسْأَلُ اللَّهَ﴾ به وای که خوا نار دو به تبه خوار وه (که
 قورنانه) ﴿قَالَ الْكُفْرَاءُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ ته یانووت: نیمه بر وای به وده بهین که بقو خومان نیردراو ته خوار وه
 ﴿وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَدَّوهُ﴾ وه یی بر وای به وانه ی که دوا ی (تهورات) نیراوه (وه ک قورنانه)
 ﴿وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ له کاتینکدا که تهو قورنانه راسته وپشتیوانی ته وانه (یی ده ستکاری)
 په که ی ته وانه وهر استی ده زانیت ﴿قُلْ فَلِمَ تَقُولُونَ أَنِّي أَسْأَلُ اللَّهَ مِن قَبْلِ﴾ بلی: بچی له موهو پیش پنځه مېرانی
 خواتان ده کوشت ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ ته گهر بر وادار بوون ﴿وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾
 سویند به خوا به راستی مو و ساتان بڅهات به چنده نیشانه په کی پوځنه وه ﴿ثُمَّ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾
 بته وده: که چی له دوا ی تهو گویره که تان په رست ﴿وَأَنشُرَ طَلْحُوتَ﴾ بیگومان یتوه سته مکارن ﴿وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا نَبْتَلُكُمْ﴾
 (وه بیر بکه نه وه) کاتینک که په یمانمان لی وه رگرن ﴿وَزَقَّكَ نَوْفَكُ﴾
 الطور: وه کینوی طور مان په رز کړد وه به سهر تاندا ﴿حَذُّوْا أَعْيُنَكُمْ بِقَوْلِهِ﴾ (وه ووتمان) ته وای
 پیمانداوون (تهورات) باش کاری یی بکه نه (و تونند دهستی یتوه بگرن) ﴿وَأَسْمُوا﴾ وه گوی بگرن
 ﴿قَالَ أَسْمِعُوا عَصِيَئًا﴾ (به زمان) وتیان: بیستمان و (به کړد وه) یی فەرمانیمان کړد ﴿وَأَنشُرُوا فِي قُلُوبِهِمْ﴾
 آلجیل ۛك فیه: وه به وای یی بر وای یانه وه دلایان شو درابو به خوشه ویستی گویره که که
 ﴿قُلْ يَسْمَعُوا أَمْرَكُمْ بِمَا يَسْمَعُونَ﴾ بلی: بر واکه تان چ فەرمانیکی به دنان یی ده دات ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾
 مؤمنین: ته گهر یتوه بر وادارن ﴿﴾

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوا أَمْرًا يُحِبُّهُ رَبُّكُمْ وَأَنْتُمْ تَرْضَوْنَ﴾ (نهی موحه محمد ﷺ بلی: نه گهر مالی دواپی (به هشت) بز یتویه لای خوا (وهك خوزنان دهلین) ﴿حَالِصَةً مِّنْ دُوبِ النَّاسِ﴾ به تابهتی بو خوزنان بیت بهی نه وی کس بی به هاو به شان ﴿فَتَمَوَّاتُ الْمَرْبُتِ﴾ ان گنر صوفین ﴿كهواته داوی مردن بکهن نه گهر راست گون ﴿وَلَنْ يَمُوتُوا أَبَدًا﴾ وه مهر گیز داوی مردن ناکهن ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ﴾ به هزی نهو (گوناهانه) که به دهستی خوزیان پشیان خستوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْغُيُوبِ﴾ وه خوا ناگاداره به ستمکاران ﴿وَلَتَجِدَنَّهُمْ﴾ سویتند بیت نهو (جووله کانه) ده بینیت ﴿أَفَرَأَيْتَ النَّاسَ عَلَىٰ حَنُوقٍ﴾ لهه موو کس زیاتر حهز له زیان ده کهن ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وه لهوانهش که هاو بهش بو خوا په بداده کهن ﴿يَوْمَ تُحْشَرُونَ﴾ (له بهر نهوه) هره به کینکبان شوات ده خوازی ﴿لَتُبْعَثُنَّ﴾ که هزار سال بز پایه ﴿وَمَا هُوَ بِمُرْخٍ فِيهِ مِنَ الْعَذَابِ﴾ ان بمرش وه نهو نه مهنه (که به سدری ده بات) بز گاری ناکات له سزا ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ وه خوا بینایه به وی که ده بکهن ﴿قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ﴾ (نهی موحه محمد ﷺ) بلی: هره که سینک دوزمنی جو برهیل بیت (نهوه دوزمنی خوایه) ﴿فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ چونکه نهوه به فرماتی خوا قورنانی هیتاوه خواره وه بو سهر دلی تو ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ پشیتیانی نامه کانی پیش خوی ده کات و به راستیان ده زانیت ﴿وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ وه ریتمونوی گهر مرده دهر بو بر واداران ﴿مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ﴾ هره که سینک دوزمنی خوا و فرشته کانی خوا ﴿وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ﴾ و پیغه به راتی خوا و جو برهیل و میکائیل بیت (نهوه بی بر وایه) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ﴾ وه بینگومان خواش دوزمنی بی بر وایانه ﴿وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ سویتند به خوا بینگومان بو مان نارد و ویت ﴿آلِكَ يَتِيتُ﴾ چهند نیشانه به کی پروون و ناشکرا (که قورثانه) ﴿وَمَلَائِكُهُ بِهَا﴾ اَللَّهِ فُوت ﴿وه کس بی بر واییت پشیان، مه گهر بهد کاران نه بیت ﴿وَأَوْكَلْنَاهُمْ دُورًا﴾ نایا (بی پروا نه بن به نایه ته کانی نیته) هره جار نیک په ایمان نیک به ستن (له گهل پیغه بهر ﷺ دا) ﴿سَدَقَ قَوْلُكُمْ﴾ دهسته به ک لهوانه په ایمانه که بیان هلهو هساندو ته وه، ﴿بَلَىٰ كَذِبٌ أَفْهَمُ﴾ (نهک هره نهوه نده) به لکو زور به بیان هره بر وایه نیتن ﴿وَلَمَّا حَاجَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ کات نیک که پیغه بهر نیکان بو هات له لایه ن خواوه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ به پشیتیانی ته و راته (دهستکاری نه کراوه) که بیان ﴿بَدَّلَ قَوْلَ بَنِي إِدْرِيسَ﴾ اوُوا الْكِتَابَ كَتَبَ اللَّهُ ﴿دهسته به ک لهوانه ی که خواوه نامه بهوون نامه که ی خوا بیان فری دایه ﴿وَرَأَىٰ ظُهُورَهُمْ﴾ پشت خوزیان و (پشت گوینان خست) ﴿كَانَهُمْ لَا يَخْتَلِفُونَ﴾ وه نه زانن (که نهوه نامه ی خودایه) ﴿

﴿وَاتَّبِعُوا مَا نَزَّلْنَا آلَ الْفِيلِ﴾ (جو وہ کہ کان) دواى تہو (شنانہ) کہوتن کہ شہ پتانہ کان دہیان خو پندہ وہ
 (بؤ خہ لکی) ﴿عَنْ مَائِكَ سَائِمَةٍ وَمَا كَفَرُ سَائِمَةٍ﴾ لہ سہ ردمی باشاہی تی سولہ ایمان دا، وہ سولہ ایمان
 بن سہروا نہ بسو ﴿وَلَا كُنْ آلَ الْفِيلِ كَفَرًا﴾ بہ لآم شہ پتانہ کان بن سہروا بسون ﴿يَعْلَمُونَ أَنَّ النَّاسَ
 آلِيَهُمْ﴾ خہ لکیان فیری جادووہ دہ کرد ﴿وَمَا أَنزَلَ عَلَى آلِ الْفِيلِ إِلَّا هَٰذِهِ وَفُتُوتُ﴾ ہہروہا تہوی
 نیر دراوہ تہ خواروہ لہ بابل بؤ سہر ہارووت و مارووت (دوو فریشہ بوون) ﴿وَمَا يَعْلَمَانِ مِنَ الْحَقِّ
 يَكُولَا﴾ وہ (تہمانہ) کہ سیان فیر تہدہ کرد تا پنیان تہوتایہ ﴿إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ﴾ تہمہ ہد رتاقی
 کہ رہوی (تادہ میزاد) بن کہواتہ بن ہر وامہ بہ ﴿فَيَعْلَمُونَ مِنْهُمَا مَا يَفْتَرُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ﴾ تہمجا
 فیری جادووی وا دہ بسون لنیانہ وہ کہ زن و میردی بن لہ بہک جیا بکہ تہوہ ﴿وَمَا هُمْ بِضَآئِقِينَ بِهِ مِنْ
 الْحَقِّ﴾ تہوان بہم جادووہ ناتوانن زیان بہ کہس بگہ یمنن ﴿إِلَّا يَذَّكَّرُ لَهُ﴾ مہ گہر بہو یستی خوانہ بیت
 ﴿وَيَعْلَمُونَ مَا يُفَرِّغُهُمْ وَلَا يَغْنَمُهُمْ﴾ وہ فیری شستیک دہ بن کہ زیانیان بن دہ گہ یمنن نہ کہ قازانج
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمُوا لَنْ أَخْلَرَنَّهُ﴾ بنگومان زانیان ہہر کہ سنی جادو بکری (وفیری بیت) ﴿مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ
 خَلْقٍ﴾ (بہ فہر مووہی تہورات) لہ پوری دوا پیدا بن ہش دہ بن ﴿وَلَيْسَ مَا شَرُّ آبَاءِهِ أَفْسَرُ﴾ بہ راسنی
 زور خرابہ تہو شتہی کہ (ہروای) خو نیانیان بن فروشت ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر بیان زانیایہ ﴿
 وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَآتَقَوْا﴾ تہ گہر بہ راسنی تہوان ہر وایان بہ پنیایہ و ہارنیز کار ہونایہ ﴿لَمْ يَكُنْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
 خَيْرٌ﴾ تہوا پاداشتیکی چاکر لہ لابن خواوہ بؤ تہوان دہ بسو ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر
 بیان زانیایہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہوانہی کہ ہر واتان ہیساوہ ﴿لَا تَقُولُوا﴾ مہ لین ﴿رَاعِبًا﴾
 ووشہی جوین و بن ریزبہ بہ لای جولہ کہوہ ﴿وَقُولُوا﴾، وہ بلین ﴿انظُرْنَا﴾ پدہ مان لی مہ کہ و
 چاوہ و انیمان لہ سہر بکہ ﴿وَأَسْمَعُوا﴾ و بیستن ﴿وَلَا تَكْفُرِينَ عَذَابَ آلِيسَ﴾ وہ بؤ بن ہر وایان
 ہدیہ سزای سہخت ﴿مَا يُوَدُّ﴾ حہز ناکنہ ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ﴾
 تہوانہی کہ بن ہر وان لہ خواوہ نامہ و ہاوہش بہ پدا کہ رہ کان ﴿أَن يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾
 کہ ہیج شستیک باشتان لہ خواوہ بؤ بنیز دریتہ خواروہ ﴿وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ لآم
 خواش بہ خششی خوئی بؤ کہ سبتیک کہ بیہوی تہر خان دہ کات ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ و خوا
 خواوہی چاکدی گہورہ بہ ﴿

﴿مَنْ تَشَاءُ مِنْ عِبَادِي أُوَفِّيهِمْ﴾ نه گهر نایه نیک (له نایه ته کانی قور نان) بسر پنده وه یان پشتگوئی بهخه یان
﴿فَأَنْتَ بِخَيْرٍ مِنْهُمْ أَوْ يَفِيكَ﴾ به کینکی تری باشت لهر ، یان وه که شه دهه بیتین ﴿الَّذِينَ آمَنُوا لِلَّهِ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ نایا نازانیت خوا به سهر همه مو شتیکدا به دهسه لاته ﴿الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ﴾ نایا نازانیت که مولکی ناسمانه کان و زهوی ههر یو خواهه ؟ ﴿وَمَا الْكَافِرِينَ ذُرِّيَّةُ اللَّهِ مِنْ
ذُرِّيٍّ وَلَا تَنْصِبُوا وَهَجًا لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي دِينِهِمْ وَلِلَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِلَّذِينَ آمَنُوا بِرُسُلِهِمْ﴾ وه هیچ پشتیوان و یاریده دهر نیکشان نی به ، خوا نه بیت ﴿أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا
رُسُلَهُمْ﴾ یان یوش ده تانه وی داوی (شئی نه شیوا) بکه نه له پیغمه به ره که تان ؟ ﴿كَمَا سَأَلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ﴾
وه که له مه پیش داوا کر الموموسا (علیه السلام) ﴿وَمَنْ يَتَّبِعِ الْكُفْرَ الْإِسْمَ﴾ هدر که سیتک پر و ابگو ریتنه وه
به بی بر وایی ﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ نه وه بیگومان بی راستی وون کردوه ﴿وَذَكِّرْنَا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ﴾ زور له خاوه ن نامه کان ناوا ته خوا زن ﴿أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا مِنْ عَدَمٍ وَإِنَّمَا كُنَّا لَهُمْ هَادِينَ﴾ که بتان که نه وه
به بی بر وای ، دوی بر و اهیتانان ﴿حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ﴾ له بهر حد سو و دبیبه که که له دهر و و نیانه وه به
﴿يَوْمَ نَعْدُ تَابَاتٍ لِهَؤُلَاءِ الْحَقِّ﴾ (نه مهش) دوی شه وی که راستیه که یان یو روون بوئه وه ﴿فَاعْمُرُوا
وَأَصْبَحُوا﴾ به لام تیره نیسان خوش بن و چار یو شمیان لی بکه نه ﴿حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ﴾ سا خوا
فرمانی خوشیان یو دهنیریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بیگومان خوا به دهسه لاته به سهر همه مو
شتیکدا ﴿وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ نویر بکه نه رزه کات بدنه ﴿وَمَا تَخْشَوْنَ إِلَّا اللَّهَ كَرِهَ
خَيْرٌ﴾ وه هر چی پشینه نه چاکه یو خوتان ﴿عَجِدُوا عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا دهستان ده که ویتنه وه
﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ بیگومان خوا بینایه به وهی که ده بکه نه ﴿وَقَالُوا الزَّيْحُ الْجَنَّةُ﴾
(جووله که و گا وره کان) و تیان: کهس ناچیت به به شته وه ﴿إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرَانً﴾ مه گهر به کینک
که جووله که یا گا وره بیت ﴿ذَلِكَ أَتَتْهُمْ﴾ نه مه ناوانیانه ﴿فَلَمَّا تَوَارَ هَتَنَهُمْ﴾ بیان بلی: به لکه تان
بهیتن ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر راست ده که نه ﴿فَلَمَّا تَوَارَ هَتَنَهُمُ اللَّهُ﴾ (نه وانیه) به لکه هدر
که سیتک به راستی روو بکاته خوا ﴿وَهُمْ خَسِرُوا﴾ و له هه مان کاتدا چاکه کار بیت ﴿فَلَمَّا تَوَارَ هَتَنَهُ
رَبُّهُ﴾ نه وه یو هیه به پاداشت له لای بهر وهر دگار به وه ﴿وَلَا حَافِيَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نه تر مسیان
له بهر و نه خه میش ده خون ﴿

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَنَسْبَأَنَّكَ عَلَى شَيْءٍ﴾ جوولہ کہ تہلین: گااور لہسہر ہیج (ٹایینیک) نین
 ﴿وَقَالَتِ النَّصَارَى لَنَسْبَأَنَّكَ عَلَى شَيْءٍ﴾ وہ گااور دہلین: جوولہ کہ لہسہر ہیج (ٹایینیک) نین
 ﴿وَقَدْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ﴾ لہ کاتیکدا تہوان نامہ کانیسان دہخویندہوہ، (یہ کیکیان تہورات و تہوی تریش
 نیجیل) ﴿كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِ﴾ ہہر بہم جڑہیان دہووت، تہوانہی کہ نہزانن
 (لہ بت ہہرستہ کان) ﴿فَاللَّهُ يَخْتُلِفُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ تہمجا خوا لہ روضی دواپیدا لہ نیوانیاندا ہریار
 دہدات ﴿فَمَا كَانَ الْوَأْفِيهِمْ يَخْلَفُونَ﴾ لہوشتانہی کہتیایدا جیاباوا و ناخوکن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِنْ كُنْ
 ستہمکار ترہ لہو کہسہی ﴿مَنْعَ مَسْجِدِ اللَّهِ﴾ کہ رنگری لہمزگہوتہ کانی خوا دہکات ﴿أَنْ يُدْكَرَ
 فِيهَا اسْمُهُ﴾ لہوہی کہ ناوی خواپان تیدا ہبری ﴿وَسَقَى فِي حَرَابِهَا﴾ وہ ہہول دہدات ہڑ ویران کر دنیان
 ﴿أُولَئِكَ﴾ تہوانہ (کہ قدہغہی خواہہرستی دہکن لہ مزگہوتہ کاندا) ﴿مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا
 إِلَّا خَائِفِينَ﴾ ہڑبان نی بہہ بجنہ مزگہوتہ کانہوہ بہ ترسہوہ تہبیت ﴿لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ﴾ لہرہائی
 دونیادا ہرہسواپی ہڑ تہوانہ ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہ لہہ روضی دواپیدا سزای گہورہ ﴿وَلَوْ
 لَمْ تَشْفِئْ وَالْمُتَعَرِّبُ﴾ روضہلات و روض شاوا ہہر ہڑخواہہ ﴿فَأَيُّكُمْ لَوْ أَفْتَرَوْا حُجَّةَ اللَّهِ﴾ کہوانہ
 رپوہیکنہ ہہر لایہک (لہ نوپڑ کردندا ہہفرمانی خودا) تہوہ رپوہگہہ ہڑووتان لہ خودا کردوہ
 ﴿إِنَّ اللَّهَ رَاسِعٌ عَلَيْهِ﴾ ہینگومان خوا (ہہزہی و مہیرہبانی) فراوانہ و زانابہ ﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا﴾
 (گااورو جوولہ کہ و بت ہہرستہ کان) ووتیان: خوا مندالی ہڑخوی داناوہ ﴿سُبْحَنَهُ﴾ تہو (خوا)
 ہاک و بہدوورہ لہوہ ﴿بَلْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ہلکو ہہرجی ہہیہ لہ ٹاسمانہ کان و زہوی دا
 مولکی تہوہ ﴿كُلُّ لَّهُ قَنُوتٌ﴾ ہہموو ہہرمانہہردار و ملکہچی تہون ﴿يَدْبِقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (خوا) بہدی ہہہری ٹاسمانہ کان و زہوی بہ ﴿وَلَا أَفْئُتُ أَفْرًا﴾ وہ کاتنی کہویستی شتی بکات
 ﴿قَدْ نَسِيتُ لَوْ كُنْ فَيَكُونُ﴾ ہہر تہوہ مندی ہنی تہوی کہ ہنی ی ہلی: بہہ تیر تہہنن ﴿وَقَالَ
 الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ﴾ نہزانہ کان ووتیان: ہڑچی خوا خوی قسہمان لہ گن ناكات
 ﴿أَوَلَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمْ﴾ با نیشانہیہ کمان ہڑ نایہت ﴿كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِ﴾ تہوانہی
 کہلہہ پیش تہمانیش دا ہڑون ہہمان شتیان دہووت ﴿تَقْبَلُهُمْ فُلُوقُهُمْ﴾ دل و دہر ووتیان لہہک دہچیت
 ﴿قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ ہینگومان نیشانہی زورمان ہاس کردوہ ہڑ کہسانیک بہشون
 دنیایی دا دہہرین ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ ہینگومان تہمہ تومان نارہ بہ ٹایینکی ہاست
 و درووستہوہ بہ مزہدہر و ترستہر ﴿وَلَا تُشْغِلْ عَنْ أَصْحَابِ الْجَبْرِ﴾ وہ تو ہہرہر سیار نیت لہ یارانی

دوڑہخ ﴿﴾

﴿وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى﴾ ہر گیز نہ جوولہ کہ ونہ گااور لیت رازی نابن ﴿حَتَّى تَبْجَحَ
 وَيَلْمِزُكَ﴾ ہہا دواى نابیان نہ کہویت ﴿قُلْ إِنْ هَدَىٰ اللَّهُ هَؤُلَاءِ لَهْدَىٰ﴾ (بی بیان) بلی: ہر رہنمونوی
 خواہہ رہنمونوی راست ﴿وَلَكِنْ أَتَعْتَبُ أَعْوَابَهُمْ﴾ وہ نہ گہر دواى نارہزووہ کانتی نہوان بکہویت (نہی
 موحہمہد ﷺ) ﴿بَعْدَ الَّذِي جَاءَ مِنْ آلِ إِبْرَاهِيمَ﴾ دواى نہو زانینہی کہ (لہخواوہ) بوقت ہاتوہ (کہ قورثانہ)
 ﴿مَا لَكَ مِنْ آلِيهِمْ وَلَا تَنْبِيءٍ﴾ هیچ سہرہرشتی کہرو یاریدہدہریکت نابن لہ لایدن خواوہ ﴿الَّذِينَ
 آمَنُوا بِالْكِتَابِ﴾ نہوانہ کہنامہمان پیداوون ﴿يَتْلُوهُ سَخِرَ لَاؤُوه﴾ بہر راستی دہبخواننہوہ ﴿وَأُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ
 بِهِ﴾ نہوانہ ہر وائہیتن بہر رہنمونوی خواى گہورہ (کہ نیسلامہ) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وہ نہوانہی بی
 ہروابن بی ی ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفٰسِقُونَ﴾ ہر نہوانن زہرہر مہند و خہسار قومہند ﴿يَتَّبِعُوا نَسْرَةَ بَلِ أَكْثَرُ رٰسِقِينَ
 الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكَ﴾ نہی نہوہ کانتی یہعقوب (نہی ہدنی ئسرائیل) پیری نہو چاکانہ بکہنہوہ
 کہرشتوون بہسہر تاندا ﴿وَأَلَيْكَ أَصْلُ كُلِّ الْمَالِيْنَ﴾ وہ بیگومان من (پیشتر) پڑی ٹیوہ دابہسہر
 ہہمواندا ﴿وَكَذٰلِكَ﴾ وہ خوتان پیارزن لہرورنیک ﴿لَا تَجْزِي نَفْسٌ نَفْسًا﴾ کہ کہس
 لہبری کہس تولہو پاداشت نادرشہوہ ﴿وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا عَقْلٌ﴾ وہبارمتی لہی وەرناگیرت ﴿وَلَا تَعْقِلُهَا
 شَعْلَةٌ﴾ وہ هیچ تکاپہک کہلکی ناگری ﴿وَلَا هُمْ يَصْرُونَ﴾ وہیارمہتبی نادریسن و سہرناخرین ﴿فَإِذَا بَلَغَ الْإِبْرٰهِيْمَ رَحْمَةً مِنْ رَبِّهِمْ﴾ (بیریکہنہوہ) کانتیک خوا ئیراہیمی تاقی کردہوہ بہچہند ہرہار
 وفہرمایشتنک ﴿فَأَتَمَعْنٰ﴾ کہ نہویش بہجنی ی ہینان ﴿قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا﴾ (خوا) فہرمووی:
 بیگومان من تو دہکہم بہ پیشہوای خہلکی ﴿قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ (ئیراہیم) وتی: لہنہوہ شہم لہکیت
 (بہ پیشہوا)؟ ﴿قَالَ لَا يَأْتِلَ عَهْدِي الظَّالِمُونَ﴾ فہرمووی: پیشہمہرہتبی من ناگات بہستہمکاران
 ﴿وَلَا جَعَلَ الْآيَةَ مَكَاةً لِلنَّاسِ وَأَمَّا﴾ (بیریکہنہوہ) کانتیک کہ کہعبہمان گنہرا بہہناگای خہلکی
 وجنی ی ناسپاش ﴿وَأَلْبَسْنَاهُ مِنْ بَيْنِ مَنْ قَامَ الْإِبْرٰهِيْمَ﴾ (ہیمان ووتن) شوٹنی نہو بہرہدی ئیراہیم (علیہ
 سلام) لہ سہری رادہوہستا (کاتی دروست کردنی کہعبہ) بکہنہ جینگای نویژ ﴿وَعَهْدًا نَّآلَ الْإِبْرٰهِيْمَ
 وَأَسْمٰعِيْلَ﴾ وہ سپاردمان بہ ئیراہیم و ئیسماعیل ﴿أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ﴾ کہ مالہ کہم پاک بکہنہوہ
 بو نہوانہی کہ بہدہوری کہعبہدادہسورہنہوہ ﴿وَالْعٰكِفِينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودَ﴾ وہ بو نہوانہی کہ تپایدا
 نہمیتنہوہ ہرہوہا بو کر نوش ہران و سورژدہ ہران ﴿فَإِذَا قَالَ إِبْرٰهِيْمُ رَبِّ اجْعَلْ هٰذَا بَلَدًا آمِنًا﴾ (وہ
 بیریکہنہوہ) کانتیک کہئیراہیم ووتی: خواہہ نہم شویتہ (کہ مدکہہیہ) بکہ بہشاریکی ہر لہناسپاش
 ﴿وَأَرْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الشَّرْعِ﴾ وہ پڑی دانیشتونای بدہ لہ ہرہوہوم و مہوہات ﴿مَنْ آمَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ﴾ نہوانہیان کہہروایان بہخواوہ بہرورزی دواپی ہدیہ ﴿قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا﴾ (خوا) فہرمووی:
 نہوہش بی ہروابن پڑی بی نہدہم بوجہند پڑنکی کہم ﴿ثُمَّ لَنَطْرَهُ إِلَّا إِلٰهًا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾
 لہپاشان ناچاری دہکہم بہسزای ناگری دوزخ کہ خہراپترین سہر نہنجامہ ﴿

﴿وَأَذِّنْهُمْ لِإِبْرَاهِيمَ الْغُرَابَةِ مِنَ السَّيِّئِ وَالسَّمْعِ﴾ (بیر بکه ره وه) کاتیک که شیر اهییم و نیسماعیل بناغه کانی که عبه یان بهر زده کرده وه ﴿وَرَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ (دویانووت) خوابه لهم کرده وه به مان لئی گیرا بکه به راستی هدر توی بیسری زانما ﴿وَرَبَّنَا أَعْملْنَا مُسْلِمَیْنِ لَكَ﴾ خوابه هدر دوو کمان بکه به گوئیراهل و فخرمان بهرداری خوت ﴿وَمِنْ ذُرِّیَّتِنَا أَنْتَ مُسْلِمٌ لَّكَ﴾ وه له نه وه شمان گه لیک بکه به فخرمان بهرداری خوت ﴿وَلَا تَمَّا یُکَا﴾ وه ریگا کانی خوا بهر سیمان نیشان بده ﴿وَرَبَّنَا عَلَیْنَا وَه شیمانیمان گیرا بکه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْغَوَّابُ الرَّحِیمُ﴾ به راستی هدر توی گیرا که ری به شیمانی و میهرمان ﴿وَرَبَّنَا أَعِزَّنَا بِهَذَا الرَّسُولِ الَّذِیْ رَأَوْا تَدْعُوهُ كَانَمَا دَانَا بَدْعُوهُ﴾ خوابه له تاو نه وه کانماندا پیغه مبریک بنیره له خویان ﴿یَتْلُوهُ عَزِیزٌ رَّحِیمٌ﴾ نایه تهمه کانی توبان به سردا بخوئیته وه ﴿وَلَمَّا عَلِمُوا لَمْ یَكُنْ لَهُمْ جُنُودٌ مِّنْ دُونِ مَا یَدْعُونَ﴾ (له همموو گونا هیک) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْغَوَّابُ الرَّحِیمُ﴾ بیگومان هدر توی به توانای دانا ﴿وَمَنْ رَّغِبَ عَنْ مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ﴾ کن پروو وه نه گبری له نایینی شیر اهییم ؟ ﴿إِلَّا مَنِ سَبَّهَ نَفْسَهُ﴾ مه گهر که سیک که خوی گیل و نه فام کردیت ؟ ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ فَعِلَهُ فِي الدُّنْيَا﴾ سوئندی بیگومان شیر اهییمان هدر بزراد له دونیادا ﴿وَلَهُ فِي الْآخِرَةِ لِمَنْ الصَّلَاحِیْنَ﴾ وه بیگومان نه وه له پروزی دوا پیدا له چاکه کارانه ﴿إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْمِیْ﴾ (هملی بزراد) له کاتیکدا خوابی فخرموو : گوئیراهل و فخرمان بهرداری به ﴿قَالَ أَسْمِیْ رَبِّ الْعَزِیزِ﴾ (شیر اهییمیش) ووتی : واخزم سپارد به بهر و درد گاری جیهانیان ﴿وَوَحَّیْ بِهَا إِبْرَاهِیمَ نَبِیُّهُ وَعَقُوبَ﴾ شیر اهییم و به عقوب ناموز گاری کوره کانی خویانیان کرد که فخرمان بهرداری خواین ﴿یَعْنِیْ أَنَّ اللَّهَ أَضَلَّ عَلَی الْکُفَّارِیْنَ﴾ (وه هدر به که بان پیتیان و تن) ووله کانم : خوانایینی به کتابه رستی بو همل بزراد دوون ﴿قُلْتُ لَوْ أَنِّ رَأْتُ مُسْلِمُونَ﴾ که واته ممرن به موسولمانیتی نه بیت ﴿أَوْ کُفَّرَ شُهَدَاؤُهُ إِذْ حَضَرَ عَقُوبَ الْمَوْتُ﴾ (همی خوا وه نامه کان) نایا ئینوه ناماده بوون کانی به عقوب له سره هدر گدا بوو ﴿إِذْ قَالَ لِبَنِیْنِهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ تَعْدِی﴾ کانی به کوره کانی ووت دوی من کنی ده بهرستن ؟ ﴿قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهِكَ وَآلَهِكَ وَآبَاءَکَ﴾ (نهوانیش) ووتیان : خوی تزو باوو باپیرانت ده بهرستن ﴿إِبْرَاهِیمَ وَاسْمِعِیلَ وَاسْحَقَ إِلَهِائِهِمَا﴾ که خوی شیر اهییم و نیسماعیل و نیسحاق که خوابه کی ناک و تنهایه ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ وه نیمهش فخرمان بهردار و گوئیراهلی نهوین ﴿بَلَّغْنَاكَ أُمَّةً قَدْ عَلَتْ﴾ نه و پیغه مبرانه ده سته بهک بوون تیهریین ﴿لَهَا مَا کَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا کَسَبْتُمْ﴾ هدر چیان کرد بو خویانیان کسروه (تیو هس) هدر چی بکه ن بو خوتانی ده که ن ﴿وَلَا تَسْتَلْزِمُوا عَمَّاکَ أَوْ یَعْمَلُونَ﴾ وه ئیوه بهر برسیار نین له کرده وه ی نهوان ﴿

﴿وَقَالُوا كُفُّوا هَذَا أَذْهَبَ أَتُصَدِّقُنَا نَهْتَدُوا﴾ (جوہلہ کہ و گاورہ کان) ووتبان: (بہ موسلمانہ کان) پس
 بہ جوہلہ کہ یان بہ گاورہ تابکہ ونہ سہر ینگای راست ﴿قُلْ بَدِّلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَقِيقًا﴾ بلسی: بد لکو
 بہ پڑوسی ثابینی پاکسی ئیراھیم دہ کہین ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ کہلہ ہاویہش پیداکران نہ بوہو ﴿قُلُوا أَنَا بِآيَاتِهِ﴾ بلین: (تھی موسلمانینہ) پرواسان ہینا بہ خواو ﴿وَمَا أَرْبُؤُا لِنَا﴾ بہ و قورٹانہی
 کہہو خومان ئیرا و تہ خواوہ وہ ﴿وَمَا أَرْبُؤُا لِنَا إِبْرَاهِيمَ وَاسْتَعِیلَ وَاسْحَقَ وَعِیْقُوبَ وَالْآسَاطِ﴾ وہ بہو نامہ پدی کہ
 ئیرا و تہ بڑ ئیراھیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یہ عقیوب و کورہ کانی یہ عقیوب ﴿وَمَا أَرْبُؤُا لِمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ﴾
 وہ بہوہی کہ دراوہ بہ موساو عیسا ﴿وَمَا أَرْبُؤُا لِّلَّذِیْنَ مِن دُونِهِ﴾ وہ بہوہی کہ دراوہ بہ ہدمو و پیغہ مہران
 لہ لایسنہ پڑوہد گاریانہ وہ ﴿لَا تُفْرِقُ بَیْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ﴾ جباوازی ناکہین لہ نینوان هیچ کامیکباندا
 ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ وہ ئیمہ فہرمانبہردار و گوئراہ لسی خواین ﴿إِنَّهُ أَتَوْا بِمِلَّةِ آبَائِهِمْ﴾
 تہ مجبا تہ گہر پرواسان ہینا بہو و تہ پدی کہ ئیوہ پرواتان پس ہینا وہ ﴿فَقَدْ أَفْتَدَوْا﴾ تہوا بیگو مان
 رپسی راستیان دوزیوہ تہ وہ ﴿وَالَّذِیْنَ تَوَلَّوْا قُلُوبُهُمْ فِي شِقَاقٍ﴾ وہ تہ گہر پشتیان ہلک کرد تہوا تہوان لہ
 دور بہرہ کیسی دان ﴿فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ﴾ وہ خوا ناگاداری تو تہ کات لہوان ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وہ
 ہدر خواہہ بیسہری زانا ﴿صِبْغَةَ اللَّهِ﴾ دہستہ گرن بہو ٹانہی خوداوہ کہ فیرہ نی پاکسی ئیوہی
 لہ سہر خہلک کردہ ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً﴾ بیگو مان هیچ فیرہ تہبکی بہو جوڑہ ہاک نیہ (کہواتہ
 چاک دہستی پیوہ بگرن) ﴿وَنَحْنُ لَهُ عَبِيدُونَ﴾ وہ ئیمہش بہرستن و عبادت ہدر بڑ تہو دہ کہین
 ﴿قُلْ أَتُحِبُّونَنِي فِي اللَّهِ﴾ بلسی: ٹایا دہمہ قالی و دہمہ و ریمان لہ گہل تہ کہن لہ کاری خوا ﴿وَمُؤَرِّثًا
 وَرَبِّكُمْ﴾ لہ کاتیکدا تہو بہر و ورد گاری ئیمہ و ئیوہیشہ ﴿وَلَا أَغْنِيَاكُمْ عَنْهُ غُلُوبًا﴾ وہ کردہوہی
 خومان بڑ خومانہ و کردہوہی خومان بڑ خوتانہ ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ﴾ وہ ئیمہ تہنہا بہ دل سوزی
 بہندابہتی خوا دہ کہین ﴿أَمْ يَقُولُونَ إِنَّا إِبْرَاهِيمَ وَاسْتَعِیلَ﴾ یاخود ئیوہ تہلین: ئیراھیم و ئیسماعیل
 ﴿وَاسْحَقَ وَعِیْقُوبَ وَالْآسَاطِ﴾ و ئیسحاق و یہ عقیوب و کورہ کانی یہ عقیوب ﴿كَأَنَّهُمْ أَذْهَبَ أَتُصَدِّقُنَا﴾
 جوہلہ کہ با گاورہ ہونو ۲ ﴿قُلْ أَنَشْرَأُكُمْ بِاللَّهِ﴾ بلسی: ٹایا ئیوہ زانترن با خوا ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ﴾
 کئی ستم کار تہو ﴿وَمِنَ الَّذِينَ سَمَّوْا عِبَادَهُمُ مِنَ اللَّهِ﴾ لہو کہ سہدی کہ شایہ تہ کی لہ خوا و ہر گرتی و
 بیشارتہوہ ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفْلٍ بَعْدَ عَمَلِكُمْ﴾ خودایی ناگانی یہ لہوہی کہ ئیوہ دہیکہن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ خَلَتْ
 تہو پیغہ مہرانہ دہستہ یکہ بوون تہ پڑین و پڑشتن ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَهَا مَا كَسَبَتْ﴾ ہرچی یان
 کرد بڑ خوتانیان کرد، وہ ئیوہش ہرچی بکہن بڑ خوتانی دہ کہن ﴿وَلَا تَسْتَلُونَهَا فَأَوْفُوا بِعَمَلِكُمْ﴾ وہ
 ئیوہ بہرہ سیار نین لہ کردہوہی تہوان ﴿﴾

﴿سَيَقُولُ الْكَافِرُ هَذَانِ إِلَّا وَهْمُكَ وَلَا لَكُم بِهِ سُلْطَانٌ مُّبِينٌ﴾ هندی نوزان و گیل ونه‌فام له‌خه‌لك ده‌لین: ﴿مَا لَهُمْ عَنْ قَتْلِهِمْ الَّتِي كَانُوا عَلَيْهَا﴾ چس موسلمانه‌كانی وهر گنبرالو پروو گه‌یان كه‌جاران له‌سهری بیون ﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّرْفُ الْأَكْبَرُ﴾ بلی پروزه‌لات و پروژاوا هه‌مووی مولکی خوایه ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ کی‌ی بوی پرتسموونی ده‌کات بۆ پربازی راست ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا﴾ هه‌روه‌ها کرمانن به‌گه‌لینکی مبانه‌په‌و مامتاوهند (ی‌هه‌لیراده) ﴿لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا﴾ تابینه‌شاهید و چاودیر به‌سهر خه‌لکه‌وه، و پیغه‌مهریش ﷺ شاهید و چاودیر بیت به‌سهر ئیوه‌وه ﴿وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا﴾ نه‌و پروو گه‌یهی كه‌جاران له‌سهری بوویت نه‌مانگیرا (به‌پروو گه‌لو له‌پاشان گۆریمان به‌كه‌عبه) ﴿إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعَ الرَّسُولَ﴾ نه‌نهابۆ نه‌وی ده‌ر بکه‌ویت کی‌ی شونین پیغه‌مهر ﷺ ده‌كه‌ویت (وه‌جیاده‌بیته‌وه) ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ عَلَىٰ عَقِبِهِ﴾ له‌وانه‌ی كه‌پاش گه‌زده‌بنده‌وه ﴿وَإِنْ كُنْتَ لِكَيْدٍ﴾ وه‌به‌راستی (نهم گۆرینه) کارینکی زور گه‌وره‌و گران بوو ﴿إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر لای‌ئوه‌وانه‌ی كه‌خوا پرتسموونی کر دوون ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ عَمَلَكُمْ﴾ وه‌خوا‌ی گه‌وره‌بپرا (و‌نیزه‌كانی جاران) تانی به‌زایه‌نده‌واوه ﴿إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ﴾ به‌راستی خوا‌له‌گه‌ن خه‌لكیدا ﴿لَوْ وَفَّيْتَهُمْ﴾ دلسوزی میهره‌بانه‌وه ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ فِي الْقُرْآنِ آيَاتٍ﴾ به‌راستی نهمه‌گه‌رانی پروو خسارت پروو به‌ناسمان ده‌بینین ﴿فَلَا تَسْتَكْبِرْ﴾ ده‌ی سوینده‌خوا پرووت ده‌كه‌ینه ﴿فِتْنَةً تَرْجَاهَا﴾ پروو گه‌یه‌ك كه‌به‌سه‌ندت بی‌و‌رازی بیت پیی ﴿قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ ئیتر پرووت وهر چهر خپته‌به‌روه‌لای كه‌عبه (مسجد الحرام) ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾ ئیوه‌ش ئه‌ی موسلمانان له‌هه‌ر لایه‌ك بیون ﴿قُولُوا حُرِّمَتْ مُثُوقَاتُ الْحُرِّمِ﴾ (له‌نویژدا) پرووتان بکه‌نه‌ئووی، به‌روه‌و (مسجد الحرام) ﴿وَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ به‌راستی ئه‌وانه‌ی په‌راویان بیدراوه ﴿لَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الْحَقَّ مِنْكُمْ﴾ چاك‌ئه‌زانن كه‌نهمه‌شینیکی راسته‌له‌به‌روه‌ر دگاریانه‌وه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا يَفْعَلُونَ﴾ وه‌خودا‌بین ناگا نی‌یه‌له‌وه‌ی كه‌ده‌یه‌كهن ﴿وَلَيْنَ أَتَيْتُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِحُكْمٍ﴾ سویند بیت نه‌گه‌ر هه‌رچی به‌لگه‌و نیشانه‌هه‌یه‌بی هینیه‌وه‌بۆ نهم‌خواوه‌ن نامه‌به‌پراوانه‌ه ﴿مَا تَعْلَمُونَ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ دوا‌ی پروو گه‌ی تو ناکه‌ووون ﴿وَمَا أَنْتَ بِتَالِيٍّ فِتْنَتِهِمْ﴾ وه‌تۆش دوا‌ی پروو گه‌ی ئه‌وان ناکه‌و بیت ﴿وَمَا تَعْصِمُ عَنْ فِتْنَتِهِمْ﴾ وه‌ئه‌وان دوا‌ی پروو گه‌ی یه‌کتری ناکه‌ووون ﴿وَلَيْنَ أَتَيْتُ أَهْلَهُ هُدًى﴾ سویند بیت نه‌گه‌ر تو دوا‌ی ئاره‌زووه‌كانی ئه‌وان بکه‌ویت ﴿فَمِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ النَّاسِ﴾ دوا‌ی ئه‌و زانینه‌ی كه‌(به‌سرووش) بۆت هاتووه ﴿إِنَّكَ إِذَا لِيْتَ الظَّالِمِينَ﴾ به‌راستی ئه‌و كاته‌تو له‌سته‌مكاران ده‌بییت ﴿

﴿الَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ كَبِهَتُوا﴾ ته‌وانه‌ی که په‌راومان بین داوون ﴿يَعْرِفُونَ كَمَا يَخْتَصِرُونَ آيَاتَهُمْ﴾ پیغه‌مبه‌ر ﷺ ده‌ناسن وه‌ک چوَن کور و نه‌وه‌ کانی خو‌یان ده‌ناسن ﴿وَأَن تَقْرَأُوا مِنْهُمْ﴾ بینگومان کو مه‌لیک له‌وان (له‌نه‌هلی کتاب) ﴿لَا يَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ﴾ ته‌و راستی په‌ده‌شار نه‌وه ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ له‌کاتینکه‌دا نه‌وان ده‌زانن (موحه‌ممه‌د ﷺ پیغه‌مبه‌ره) ﴿الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ راست ته‌وه‌یه (که‌بوت هاتووه) له‌په‌ر و ره‌دگار ته‌وه. ﴿فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ که‌وانه‌ له‌گو مانداران مه‌به ﴿وَلَا تَكُونُوا مِن دُونِهَا﴾ ده‌ی ده‌ست پشکه‌ری بکه‌ن له‌کرداره‌ چاکه‌کاندا ﴿إِن مَّا تَدْعُوا لَهُم مَّا كَانُوهُمْ﴾ له‌هه‌ر کوی هه‌بن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ خودا هه‌مو تان کوه‌د کاته‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ په‌راستی خوا به‌ده‌سه‌لاه به‌سه‌ر هه‌موو شتینکه‌دا ﴿وَمِن حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له‌هه‌ر کوی چو‌وینه‌ ده‌ره‌وه‌ (به‌سه‌فه‌ر) ﴿قُلْ وَجْهَكُم مِّن مَّسْجِدِ الْأَحْزَابِ﴾ پروت و ره‌بگیره‌ بۆ لای که‌عبه‌ی په‌روژ ﴿وَأَنَّ لِلَّهِ الْخَبْرَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْكَ﴾ وه‌ته‌م پرو کردنه‌ت راسته‌و له‌په‌ر و ره‌دگار ته‌وه‌یه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌خودای ناگانی به‌له‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَمِن حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له‌هه‌ر کوی چو‌وینه‌ ده‌ری ﴿قُلْ وَجْهَكُم مِّن مَّسْجِدِ الْأَحْزَابِ﴾ (له‌کاتی نو‌یز کردندا) پروت و ره‌بگیره‌ بۆ لای که‌عبه‌ی په‌روژ ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾ وه‌ته‌وه‌ش (له‌ی مو‌سلمانینه) له‌هه‌ر کوی بسوون ﴿وَأَوَّحُوهُم مِّن مَّسْجِدٍ﴾ پرو و ره‌بگیرن بۆ لای ته‌و (که‌عبه‌) ﴿إِنَّمَا يَكُون لِّلنَّاسِ عَلَيْكَ حُجَّةٌ﴾ تا بیانیوی خه‌لکشان نه‌یه‌ته‌سه‌ر ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ﴾ مه‌گه‌ر سته‌م کاره‌ کاتبان ﴿فَلَا تَحْشَوْهُمْ﴾ جالینان مه‌ترسن ﴿وَلَا تَحْشَوْهُمْ﴾ و له‌من ترسن ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ وه‌ته‌وه‌ی به‌خششی خو‌متان به‌ته‌واوی به‌سه‌ردا پرژم ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ وه‌به‌لکو رینازی راست بگرن ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وه‌ک ره‌وانه‌سان کرد ﴿فِيكُمْ﴾ له‌ه‌نا تاندا ﴿رُسُلًا مِّنكُمْ﴾ پیغه‌مبه‌رینک له‌خو‌تان ﴿يَتْلُوا عَلَيْكَ آيَاتِنَا﴾ که‌نا به‌ته‌کانی نیمه‌تان به‌سه‌ردا به‌خو‌رینبه‌ته‌وه ﴿وَرِزْقِكُمْ وَيَعْلَمُ مَا فِي دُلُّهِمْ﴾ وه‌ده‌رو و نشان پاکسان بکاته‌وه‌ وه‌فیرتان کات ﴿الْكَتَبَ﴾ فیزی قورشان ﴿وَالْحِكْمَةَ﴾ وه‌فیزی دانایی (فه‌رمووده‌ی خو‌ی) ﴿وَيَعْلَمُكُمْ﴾ وه‌فیرتان کات ﴿مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ ته‌و شتانه‌ی که‌نه‌تان ده‌زانی ﴿فَأَذْكُرُوا﴾ که‌وانه‌ یادم بکه‌ن ﴿أَذْكُرُوا﴾ تامیش یادتان بکه‌م و له‌بیرتان نه‌که‌م ﴿وَأَنشُرُوا﴾ وه‌سو‌باسم بکه‌ن ﴿وَلَا تَكْفُرُوا﴾ بین نه‌زان و ناسو‌باسیم مه‌کن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته‌ی ته‌و که‌سه‌نه‌ی که‌بروانان هیناوه ﴿أَسْتَعِينُوا﴾ پشت بیه‌ستن ﴿بِالضَّرِّ﴾ به‌خو‌ر اگر تن ﴿وَالضَّلَالَةِ﴾ و نو‌یز (کردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ په‌راستی خوا له‌گه‌ن خو‌ر اگرانه

﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ همد گیز مه لین ﴿لَنْ يَنْقُذَنَا﴾ بهو که سانهی ده کوزرین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پرنگیهی خواد
 ﴿أَمْوَالُ﴾ مردوون ﴿بَلْ أَحْبَبْنَا﴾ به لکو زیندوون ﴿وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ به لام نیوه ههستی پی ناکن
 ﴿وَلْيَبْذُوكُمْ﴾ سویند به خوا تاقیشان ده که بنه وه ﴿بِقَوْلِهِ﴾ به هه نندیک ﴿فِي الْأَخْفَى﴾ له ترس
 ﴿وَالْخَبْرِ﴾ و برستی ﴿وَلَقَدْ﴾ و کهم بوونی ﴿فِي الْأَمْوَالِ﴾ مال و دارایی ﴿وَالْأَنْفُسِ﴾ و خه لکی (کهس
 و کارتان) ﴿وَالْفَرَاقِ﴾ و به روو بووم ﴿وَلَقَدْ﴾ جامزه ده ده ﴿الصَّابِرِينَ﴾ به خور اگران ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ نه وانهی
 ﴿إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ﴾ که له گهان دوو چاری سه خشی ونه هه متی و ناخوشیهک بوون ﴿قَالُوا﴾ ده لین
 ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ نیمه هه رهی خواین و هه ر بولای نه ویش ده گه برینه وه ﴿أُولَئِكَ﴾ نا نه وانه
 ﴿عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ﴾ دروود و به زه بی به سهر نه وانه ده بارت له لاینه بهر وه رد گاریانه وه
 ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَذَكَّرُونَ﴾ نه وانه نه وه که سانهن هیدایه تیان وه رگر نه وه ﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْأَمْرَةَ﴾
 به راستی صفا و مهر وه ﴿مِن شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ له دروشمه کانی (دینی) خوان ﴿فَمَنْ حَاجَّ الْأَيُّتَ﴾ جا هه که سینک
 حه جی مالی خوی کرد ﴿وَأَعْتَصِرْ﴾ یا عومری کرد ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ﴾ هیچ خراپه و تاوانی ناگات ﴿أَنْ﴾
 ﴿يَطُوقَ بَيْتًا﴾ که هاتو جو و سه عی نیوان سه فاو مهر وه بکات ﴿وَمَنْ طَلَعَ حَبْرًا﴾ وه هه که سینک به تاره زووی
 خزی چا که به کی کرد ﴿قَالَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلَيْهِ﴾ نه وه بنگومان خودا سو باسگوزاریکی زانایه ﴿إِنَّ الْأَيُّتَ﴾
 بنگومان نه وانهی ﴿يَكُونُونَ﴾ ده به شار نه وه ﴿مَا أَرْزَأَ﴾ نه وهی که نارد و مانه ته خواره وه
 ﴿مِنَ الْأَيُّتِ﴾ له تابه نانی روشن و ﴿وَاللَّهُدَى﴾ به نهمایی ﴿مِنْ أَمْرٍ مَا يَنْشُرُهُ﴾ دوی نه وهی که پرو نمان
 کرده نه وه ﴿بَلِّغْ﴾ به خه لکی ﴿فِي الْحَبَشِ﴾ له نامه (ی نورات و نینجیل) دا ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه
 ﴿يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ﴾ خودا نه فره تیان له ده کات ﴿وَيَلْعَنُهُمُ اللَّهُمُّ﴾ وه نه فره تکه رایش نه فره تیان له ده کهن
 ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مده گه نه وانهی ﴿قَالُوا﴾ که به شیمان بووینه وه ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ وه کرده وهی چاکیان
 کردی و ﴿وَبَيَّنَّا﴾ (نه وهی شار دیوانه وه) ناشکریان کردی ﴿قَالُوا﴾ شا نه وانه ﴿أُولَئِكَ عَلَيْهِمُ﴾
 به شیمانان له گیر اده کهم ﴿وَالْأَنْبَاءُ الرَّحِيمُ﴾ وه هه منم گیرا کهری میهره بان ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾
 ﴿كَفَرُوا﴾ به راستی نه وانهی بی پروا بوون ﴿وَمَا أَوْا﴾ و مردوون ﴿وَفَعَلَ كُفَّارٌ﴾ و بی پروا بوون
 ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه ﴿عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ له سه ریانه نه فرینی خوا ﴿وَالْمَلَكُ﴾ و فرشته کان ﴿وَالنَّاسُ الْأَجْمِينَ﴾
 خه لکی به تکرایی ﴿حَلَّيْنِ﴾ تیدا ده مینه وه به هه میشه بی ﴿لَا يَخْفَعُهُمْ الْعَذَابُ﴾ سزایان
 له سه سړوک ناکر تبه وه ﴿وَلَا هُمْ يُظْرُونَ﴾ وه دواناخرین له سزا ﴿وَاللَّهُمُّ﴾ بهر سترای نیوه
 ﴿إِلَّا وَجِدَهُ﴾ بهر سترای نیکی ناک و تنه یاهه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ بهر سترای نیکی راست نی به به تنهیا نه
 نه بیت ﴿الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ که به خشندهی میهره بانه

﴿إِنَّا بَخَّيْنَا بِمَا يَكُونُ فِي قُلُوبِ الْمُنَافِقِينَ إِنَّهُمْ لَخُنُونَ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يَسْمَعُونَ فِيهَا نَجْوَى الْمُؤْمِنِينَ وَلَا خَبَرَ الْمُتَّقِينَ﴾ و جياوازی شه‌وورق‌ز به‌کورنی و دریزی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَسَّلُوا بَيْنَهُمْ لَا يَبْغِي عَلَيْهِمْ كَيْدُ الْكَافِرِينَ﴾ و نه‌و که‌شینه‌ی ﴿عَجَزُوا فِي الْخَيْرِ﴾ که‌دین و ده‌چن له‌ناو ده‌ریادا ﴿يَسْتَفْتِحُ النَّاسُ﴾ به‌وشته‌که‌قازنج ده‌گه‌بنن به‌خه‌لکی ﴿وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه‌شه‌وی که‌خو له‌ناسمانه‌وه‌باراندی ﴿بَيْنَ قَوْمٍ﴾ له‌شو (باران) ﴿فَأَنْحَسَا بِهَ الْأَرْضِ﴾ پاشان زه‌وی پی‌زیندوو کرده‌وه (پی‌بوورنده‌وه) ﴿بَعْدَ تَوَفِّيهِ﴾ پاش مردنی ﴿وَبَرَّ﴾ وه‌بلاوی کرده‌وه ﴿فِيهَا﴾ تیتیدا ﴿مِنْ كُلِّ دَلِيلَةٍ﴾ له‌ه‌موو جوړه‌زینده‌وه‌ریک ﴿وَقَصَّ يَبِ الْأَنْبِيَاءِ﴾ وه‌گجرائی بایه‌کان (به‌ه‌موولایه‌کدا) ﴿وَالْأَنْبِيَاءِ﴾ وه‌نه‌و هه‌ورانه‌ی ﴿الْأَنْبِيَاءِ﴾ پام کراون ﴿بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ له‌ناو‌هندي ناسمان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ و زه‌ویدا ﴿الْأَنْبِيَاءِ﴾ چند به‌لگهن ﴿لَقَدْ يَرْجَاؤُنَا﴾ بۆ که‌سانیک که‌تیکهن ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن﴾ وه‌که‌سانی واهیه‌له‌خه‌لکی ﴿يَتَّبِعُونَ دِينَ اللَّهِ﴾ آن‌دادا که‌هاوبه‌شی زور بۆ خوا په‌یدا ده‌کهن ﴿يُحْجِزُهُمْ﴾ خوشیان ده‌وین ﴿كُمُوتِ اللَّهِ﴾ وه‌ک خوشه‌ویستی (نیمانداران بۆ) خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشْجَعُوا﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی پروایان هیتوه‌ زور زیاتر خویسان خوش ده‌ویت ﴿وَلَوْ كُنَّا إِلَّا اللَّهُ لَفُتْنَا﴾ نه‌گهر بیینن نه‌وانه‌ی سته‌میان کرده‌وه (به‌هاوبه‌شی په‌یدا کردن بۆ خوا) ﴿إِذْ يَرْجَى الْعَذَابُ﴾ کاتیک که‌چاویان ده‌کویت به‌سزای (خو ده‌زانن) ﴿أَنَّ الْقَوْمَ لِلَّهِ جَبِيحٌ﴾ که‌هه‌رجی ده‌سه‌لات هه‌به‌ه‌مووی بۆ خوابه‌ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ﴾ وه‌بیگویمان سزای خوا زور سه‌خته ﴿إِذْ تَبَرَّ الْأَرْبَابُ أَتَمُّوا﴾ کاتیک که‌نه‌و که‌سانه‌ی خه‌لک شونینان که‌وتون له‌دونیا (واته‌سه‌رو که‌گورم اکره‌کان) به‌خه‌هه‌لته‌کتن ﴿مِنَ الْأَرْبَابِ أَتَمُّوا﴾ له‌وانه‌ی (له‌دونیا) دویان که‌وتون ﴿وَرَأَوْا الْعَذَابَ﴾ وه‌سزای (دۆزه‌خبان به‌چاوی خویان) بینن ﴿وَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابَ﴾ وه‌ه‌موو په‌یوه‌ندی په‌کیان بچراپه‌وه ﴿وَقَالَ الْأَرْبَابُ اتَّبِعُوا﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که‌دویان که‌وتیرون ووتیان ﴿لَوْ أَنَّ كُفْرًا﴾ خوزگه‌نیمه‌بگه‌رایناه‌ته‌وه (بۆ دنیا) ﴿فَتَبَرَّأْمَهُمْ﴾ نا به‌خه‌مان لی‌هه‌لته‌کاندنابه‌ ﴿كَتَابَهُ وَأَمَّا﴾ هه‌ر وه‌ک (نه‌وان) چۆن به‌خه‌یان له‌نیمه‌هه‌لته‌کاند ﴿كَذَلِكَ﴾ هه‌ر به‌و شیویه‌ ﴿يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ﴾ خوا کرده‌وه‌کاینان نیشان ته‌دات ﴿حَسْرَتٍ عَلَيْهِمْ﴾ نه‌یکات به‌داخ له‌سه‌ر دلیان ﴿وَقَامُوا بِخَيْرٍ﴾ وه‌نه‌وان ده‌ر چوونیان نی‌به‌ ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له‌ناگر ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ نه‌ی خه‌لکینه‌ ﴿حُكُّوا﴾ بخون ﴿وَمِنَ الْأَرْضِ﴾ له‌وه‌ی که‌له‌زه‌ویسی دایه‌ ﴿حُكُّوا﴾ به‌حه‌لالی و ﴿طَبَقًا﴾ پاکی ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُحْذَرُ الْكَفَرُ﴾ وه‌دوی هه‌نگاوه‌کانی شه‌یتان مه‌که‌رون ﴿إِنَّهُ لَكَعَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ به‌پاستی شه‌یتان دوزمنیکی ناشکر اتانه‌ ﴿إِنَّمَا يَأْتِيكُمْ﴾ به‌پاستی (شه‌یتان) فەرمانتان پی‌ده‌دات ﴿بِالْأَنفُسِ﴾ به‌ناوان ﴿وَاللَّحْشَةِ﴾ و خرابه‌ ﴿وَأَن تَقُولُوا﴾ له‌گه‌ن هه‌لته‌ستی شی‌وا ﴿عَلَى اللَّهِ﴾ به‌ده‌م خواهه‌ ﴿مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ که‌نازانن ﴿

﴿وَإِذْ قَالَ لَهُمُ كَاتِبُكَ بَيِّنَاتٍ بَوُورَتِ﴾ ﴿أَتَمْلُؤُنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ﴾ شونين ټهه (قورټان) ه بكهون كه خوا ناردويه ته خواره وه ﴿قَالَ أَوَلَمْ نَشْرِبْ مَا﴾ ده لئين: نه خير بهلكو شونين ټهه وه ده كه وين ﴿أَلَمْ يَنْتَظِرُوا﴾ كه باوو باپير انمان له سري بوون ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ أَيْبَاهُمُ﴾ نه گهر چي باوو باپير انبشيان ﴿لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا﴾ هيچ ئي نه گه يشتين ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ﴾ و گومر او بوين (ريتمايش ورنه گرن) ﴿وَمَثَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نمونه ي ټهه بي بر ايانه ﴿كَمَثَلِ الْآرِي يَنْقُصُ﴾ وه كه ي كينك وايه كه دهنگ له نازه لنيك بكات ﴿يَمَّا لَا تَسْمَعُ إِلَّا دَعْوَةً وَنَذْرًا﴾ نه نيا دهنگ و هاوړه كه نه بن هيچ نابيسني ﴿صُمْ﴾ نه مانه كه پڼ ﴿بُكَرٌ﴾ لالين، (له ووتني قسري دروست) ﴿عُمٌ﴾ كويرن (له بينيني پي ي راست) ﴿لَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ بويه ئي ناگه و ژير نين ﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ﴾ ټهه ئي ټهه كه سانه ي كه پرواتان هيناوه ﴿كُلُوا﴾ بخورن ﴿مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ لهو خواره ده مني به پاكانه ي كروم مانه به روزيشان ﴿وَأَنذَرُوا بِاللَّهِ﴾ وه سوپاسي خوا بكهن ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ټيټه هه ټهه ده به رستن ﴿إِنَّمَا نَحْنُ عَلَيْكُمْ﴾ ټهه وي (كه خوا) قه دهغي كرو وه لبتان نه نا ﴿الْمَيِّتَةِ﴾ مرداره وه بوو ﴿وَاللَّهُ﴾ و خوين (ي پوشتو) ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و گوشي به راز ﴿وَمَا أَهْلُ بَيْدٍ﴾ و ټهه وي كه سهر پراين ﴿يَعْرِفُونَ﴾ (به ناوي) غه يري خواوه ﴿فَتَنِي أَشْطَرُ﴾ نه مجا هه كه سينك ناچار بوو (به خوارني به كيك له مانه) ﴿عَزَّ وَجَلَّ﴾ به يي ياخي بوون ﴿وَلَا تَحْزَنْ﴾ و در چوون له ستور ﴿فَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ ټهه وه هيچ گونا هيكسي له سهر ئي به ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ بنگومان خوالئ خوشبووي ميهه بهانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بنگومان ټهه وانه ي ټهه نايه تانه ده شار نه وه كه خودا ناردويه ته خواره وه ﴿وَمِنَ الصَّابِرِينَ﴾ له ټهه ورات ﴿وَيُشْرِكُونَ﴾ و ده يگور ټهه وه ﴿يَدْعُونَ قَلِيلًا﴾ به نر خيكسي كه م ﴿أُولَئِكَ﴾ ټهه وانه ﴿مَا يَكُونُ فِي نُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارُ﴾ ناگر نه بيت هيچي نر ناچي ته سكيانه وه ﴿وَلَا يَكْلِمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وه خوا له روزي دوايي دا قسه بان له گه ل ناكات ﴿وَلَا يُكَلِّمُهُمْ﴾ و پاكبان ناكاته وه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزاي سه ختيان ده بيت ﴿وَأُولَئِكَ الَّذِينَ أَنشَأُوا الْفِتْلَةَ﴾ نا ټهه وانه كه سانيكن كه گومر ابي يان كړي ﴿يَا لَهْمُ ذِي﴾ به پريتمووني ﴿وَالْعَذَابُ﴾ و سزا (يان كړي) به لي خوشبوون ﴿كَمَا أَصْبَرْتُمْ عَلَى النَّارِ﴾ ناي چنه ند خور اكرن له سهر ناگر ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ﴾ ټهه (هه مووي) به هو ي ټهه وه يه كه خوا كتييه (به روزه) كاني ناردوته خواره وه به راستي ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه بنگومان ټهه وانه ي دوو بهر كيان ټيكهوت ﴿فِي الصَّعْتِ﴾ له ټهه وراتدا ﴿فَلْيُشْفَقِ الْيَعِيدُ﴾ له دوو بهر كيهكي (وادان) كه دوورن (له يه كه هوتن) ﴿

﴿لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وُجُوهَكُمْ﴾ چا که ته و نی به که پروو بکه نه ﴿قَبْلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ به ره و پروو ه لات و پروو شاوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به لکو چا که ته و به ﴿تَمَنَاءُ مِنْ بِلَادِهِ﴾ که مروف بر وای بی به خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به به پروو دواپی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به به فریسته کان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به به کتیه کان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به به پتغه مهران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به دارایی خوی به خشی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به گه ته ته و ی که خوشی ده ویت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به خزمان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به هه نیوان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به به نیوان (هه ژاران) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به بر وایرانی کهم دهست ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به سوال که هران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به لوی ی نازاد کردنی کویله کاند ا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به نویزی به چاکی کردیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به زه کانی دایت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به به ایمان به جی هه هران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ کاتیک که به به ایمان دایت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و خورا گران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به کانی نه نگه دهنی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به نه خوشی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به کانی جهنگدا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نا ته وانه که راستیان کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به هه نه وانه پارو کاران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته ته وانه که بر و اتان هتاوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به پیوست کراوه له سر تان توله سه ندنه و ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به کور و اتاندا (به به کسان) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به سی نازاد به که سی نازاد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به بندهش به بنده ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و زن به زن (مین به مین) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به مجا هه که سیک به خشرا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به لایه ن بر ا به کی دینی یوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به به شیک (له خونه که) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به نه بی (خز مه کانی تر) به پر و ی بکه نه به باشی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به چاکی خونه که بدات ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به سه سوو ککر دنه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به پر و ور دگارتان و و مپهره بانی به ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به مجا هه که سیک دوا ی به سه دهست در یزی کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به ته و هیه سزای به سوی، (به نازار) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به کوشته و و توله سه ندنه و هه ژان بؤ ثوه هیه به ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به هه هه ندان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به لکو خوتان پاریزن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به پیوست کراوه له سه رتان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ کاتیک به کیکستان له سه ره ره گدا بوو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به نه گه مالی له باش به جی ما ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به سه تکر دن به باشی بؤ دایک و باوک ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به خزمان (یک که میر اتیان به رنه که وی) به جوانی و ریکو بیکی ؟ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به پیوست کراوه له سه ر بار یز کاران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به مجا هه که سیک و سه ته که ی گوری ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ دوا ی بیسنی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به گونا های (تاوانی) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به هه له ملی ته و که سانه دابه که دهی گورن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به گومان خواش بیسه ری زانابه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾

﴿فَمَنْ حَافٍ﴾ ټه مچا هدر که سټک تر سا ﴿مِنْ قُوسٍ﴾ له ووه سید تکار ﴿جَنَافُ اثْنَيْنِ﴾ که هه له یان گونا هټیک بکات ﴿فَأَصْلَحَ بَنَتُهُمْ﴾ جا (له و که سه) میران گرانې بټیک بټنی ﴿فَلَا تَنَالُوا الْكَيْدَ﴾ ټه وه هیچ گونا هټیکې له سهر نی په ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به پراستی خودا له بخوش بوو به به زوی په ﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ټی ټه وانه ی که پرواتان هټیاوه ﴿كَيْتَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ﴾ پوژووتان له سهر نوو سراوه و فهرز کراوه ﴿كَمَا كَيْتَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ هدر وک چو ن فهرز کراوه له سهر ټه و ټه تانه ی له پټش ټیوه دابوون ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بو ټه وه ی خو تان پیاړیزن له خودا بترسن ﴿أَلَمْ تَأْمُرُوا نَارَ﴾ (پوژووتان له سهر فهرز کرا) چه ند پوژنکی دیاری کراوی ژمیراوه ﴿فَمَنْ كَانَتْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ مِمَّنْ لَا عِلْمَ لَهُمْ﴾ جا هدر که سټک له ټیوه نه خوش بوو ﴿أَوْ عَلَ سَفَرٍ﴾ یان له سه فهدا بوو (وه به پوژوو نه بوو) ﴿فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرٍ﴾ ټه وه پټیو سټه به ټه ندازه ی ټه و پوژوانه ی (به پوژوو نه بوو) چه زای بکانه وه له پوژوانی تر دا ﴿وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَ﴾ وه پټیو سټه له سهر ټه وانه که ژور به نا پرحټی له توانن به پوژووو بن (وه به پوژووو ناین) ﴿فَعِدَّةٌ مِّنْ أَشْهُدٍ مِّنْكُمْ﴾ بریتی (یان له سهره) ، که خوراکی هه ژارنکه ﴿فَمَنْ شَرَحَ خَيْرٌ فَمَا خَيْرَ لَّهِ﴾ ټه مچا هدر که سټک ژور تر بریتی بذات ټه وه باشتره بقی ﴿وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ و ټه گهر به پوژووو بن بو خو تان باشتره ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ټه گهر بزانن ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾ مانگی په مه زان مانگی که فورانی ټټدا تیراوه ټه خوار وه ﴿هُذِيَ لِلنَّاسِ وَالْبَنَاتِ﴾ به پټنما بو خه لکی وه به لکه گه لټکی پوژشن ﴿مِنْ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ﴾ بو پټنمونوی و جیا کر دنه وه (ی دروست و نادرست) ﴿فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ﴾ ټه مچا هدر که سټک له ټیوه مانگی په مه زانی بیټی ﴿فَلْيَصُحِّحْهُ﴾ با به پوژووو بیټت ﴿وَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا﴾ وه هدر که سټک نه خوش بوو ﴿أَوْ عَلَ سَفَرٍ﴾ له سه فهدا بوو ﴿فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرٍ﴾ با به ټه ندازه ی ټه و پوژوانه چه زای بکانه وه له چه ند پوژنکی تر دا ﴿يُرِيدُ اللَّهُ يَكُفِّرَ الْإِسْرَ﴾ خوا ناسانی ټه و ی بو ټیوه ﴿وَلَا يُرِيدُ اللَّهُ الْإِسْرَ﴾ وه گرانی ناوټ بو تان ﴿وَلَكُمْ كَيْلُوا الْوَيْدَةَ﴾ (چه زای په مه زانان له سهر دانرا) تا مانگه که (بگرن) به ته وای ﴿وَلَكُمْ كَيْلُوا الْوَيْدَةَ عَلَى مَافِدِنِكُمْ﴾ وه به گه وره ناوی خوا به ون له سهر ټه و پټنمونوی په ی که کر دوونی ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ وه تا سوپاسی (خوا) بکنن ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ﴾ هدر کار ټټیک به نده کانی من پر سیاریان لی کر دټت دهر باره ی من ﴿فَبَيْنَ قَرِيبٍ﴾ ټه و ا بټیگو مان من لټیا نه وه نزیکم ﴿أَلَيْسَ دَعْوَةُ الدَّاعِ﴾ گبیرا ده که کم نزای نزا کاران ﴿إِذَا دَعَا﴾ هدر کاتټیک هاوار و نزام لی بکنن ﴿فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي﴾ ده ی با ټوانش به دهنگ منوه بین ﴿وَلْيُؤْمِنُوا بِي﴾ وه پروام بین به ټټن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بو ټه وه ی ری ی راست بدوژنه وه ﴿

﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ بیان کورن (کافران) له‌هر شویتی دهستان که‌وتن و زال بوون به‌سهر یاندا
 ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ به‌دوران بکه‌ن ﴿فَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ له‌و شویته‌ای که‌تیوه‌یان لی‌ دهر کرده‌ ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾
 القتل لایان له‌پنی به‌کتابه‌رستی خوی‌گه‌وره له‌خه‌لک کوشتن سه‌خت و گه‌وره‌هه‌ ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ جه‌نگیان
 له‌گه‌ل مه‌که‌ن ﴿عَبْدَ الْمُشْرِكِ﴾ له‌ای مزگه‌وتی که‌عبده‌ا ﴿فَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ تا نه‌وان له‌ویندا نه‌جه‌نگن
 له‌گه‌لنان دا‌ه‌ان قتل‌ه‌ه‌ نه‌مجانته‌ گهر جه‌نگین له‌گه‌لناندا ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ تیوه‌ش به‌جه‌نگن له‌گه‌لناندا ﴿كَذَلِكَ جَاءَهُ
 الْكِتَابُ﴾ نه‌مه‌یه‌توله‌ی بی‌روایان ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ به‌لام نه‌گهر ده‌ستیان هه‌لگرت (له‌جه‌نگ) ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾
 نصیه‌ه‌ه‌ و اخوای گه‌وره له‌خو‌شبو و میهر به‌انه‌ه‌ ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ جه‌نگیان له‌گه‌ل بکه‌ن ﴿فَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾
 فتنه‌ه‌ تا دور نه‌مایته‌ی یونان و ه‌اوله‌ پر یاردان نه‌مینی ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و ه‌انین و ملکه‌چی هه‌ریز خوادیمیت ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾
 استخوان نه‌مجانته‌ گهر ده‌ستیان هه‌لگرت ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ نیر ده‌ست دریزی نی‌یه‌ ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ مه‌گهر له‌سهر
 ستم کاران نه‌میت ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ ریزی مانگی حه‌رام به‌رانبه‌ر به‌رگز گرتی له‌وانه‌ بو‌مانگی
 حه‌رام ده‌میت ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ شکاندن هه‌ریز نکیش توله‌ی هه‌یه‌ ﴿فَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ جاهر که‌سینک
 ده‌ست دریزی کرده‌ سهرتان ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ تیوه‌ش ده‌ست دریزی بکه‌نه‌ سهری ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾
 به‌وینته‌ی ده‌ست دریز کرده‌ که‌ی له‌و بو‌تیوه‌ ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و له‌خوا بتر مسن ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و به‌زان
 که‌خوا ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ له‌گه‌ل باریز کارانه‌ه‌ ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و دارایی خوتان به‌خت بکه‌ن له‌
 پی‌ی خوادا ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و به‌ده‌ستی خوتان خوتان مه‌خه‌نه‌ تیاچو‌ونه‌و ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و
 چاکه‌ بکه‌ن ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ به‌راستی خوا چاکه‌ کارانی خوش ده‌ویت ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾
 حه‌ج و عومره‌ (تان که‌ ده‌ست بی‌ کرد) تمه‌ا بو‌خوا به‌سه‌واوی بیکه‌ن ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ نه‌مجانته‌ گهر هه‌ر
 (قه‌ده‌ه‌ کمران) ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ نه‌وسا چینان بو‌ه‌لسور له‌قوربانی (سهری برون) ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾
 و سهرتان مه‌تاشن ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ تا قوربانی که‌ده‌ گاته‌جی‌ی دیاری کراوی خوی ﴿فَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾
 مریضه‌ه‌ نه‌مجانته‌ که‌سینک له‌تیوه‌ نه‌خوش بوو ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ یان نازاریک له‌سهریدا بوو ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾
 یز صیابه‌ه‌ (نه‌گهر سهری ناشی) بریتی به‌ک بدات که‌ پوزوو (ی سن پوزوه‌) ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ یان خیریت
 یان قوربانی که‌ بکات ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ جا کاتینک دلنیا بوون (ترس نه‌بوو) ﴿فَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ نه‌مجانته‌ که‌سه‌ی
 به‌هره‌م‌ندبوو به‌جه‌یتنه‌انی عومره‌ ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ نا کاتی حه‌ج ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ نه‌وه‌چی بو‌ه‌لسور له‌
 قوربانی (بیکات) ﴿فَمِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و نه‌گهر به‌کینک نه‌یبوو ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ یاسی پوزو به‌پوزوو بیت
 له‌کاتی حه‌جدا ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و ه‌ه‌وت پوزوی تریش کاتینک گه‌رانه‌وه‌ ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ نه‌مه‌ده‌میت ده‌
 پوزوی نه‌واو ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ حاضری المسجد الحرام نه‌مه‌بو که‌سینکه‌ (خوی) و که‌س و کاری دانیشتووی
 ده‌ور به‌سهری (مسجد الحرام) نه‌میت ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و له‌خوا بتر مسن ﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ و به‌زان
 ایقاپ که‌ به‌راستی خواخا‌وانی توله‌ و سزای سه‌خته‌ه‌

﴿الْحُجَّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَاتٌ﴾ (کاسی) حج له چند مانگنکی دیاری کړ او دایه ﴿فَمَنْ قَرَضَ فِيهِمْ الْحُجَّ﴾
 ته مجا هره که سبتک له م مانگانه دا حجی له سره خوی پیوست کرد ﴿وَلَا زَكَّ﴾ باینتر نه چینه لای
 زن ﴿وَلَا سُوفَ﴾ وه به دکاری نه کات ﴿وَلَا جَدَّالَ﴾ وه دهمه قاله نه کات ﴿فِي الْحُجَّ﴾ له حه جدا
 ﴿وَمَا تَقْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هرجی بکه نه لچاکه ﴿يَعْتَدَهُ اللَّهُ﴾ خواپس ی ده زانی ﴿وَيَزِدُّوهُ﴾ وه
 توشسو (ی پاریزکاری) و له خوا ترسان هه لېگرن ﴿فَاتَّخَذَ آيَاتُهُ الْقُفُوءَ﴾ که باشترین توشسو
 له خوا ترسانه ﴿وَأَتَّخَذُوا أُولَى الْأَلْبَابِ﴾ وه له من پترسن نه ی هوشمه ندان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾
 گونا هنان له سره نی په ﴿أَنْ تَتَّبِعُوا أَهْلًا مِنْ رَدِّكُمْ﴾ که دوا ی پوزی په روره د گارسان بکه ون
 ﴿فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ﴾ ته مجا کاتیک بلا ومان لینکرد و گه پانه وه له عمره فات ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ﴾
 ناوی خوا بیتن ﴿عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ﴾ له لای (مشعر الحرام) دا ﴿وَأَذْكُرُوا كَمَا هَدَيْتُمْ﴾
 وه بادی خودا بکه نه پینمونی کردن ﴿وَلَنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الصَّالِحِينَ﴾ با له پېش نه وه شایبه
 له گو مړبان بووین ﴿فَلَمَّا أَفْضُوا مِنْ حَيْثُ أَفْضَ النَّاسُ﴾ له پاشان بکه پینه وه له وشوینه ی خه لکی
 لی ی ده گه پینه وه ﴿وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ وه داوای لی خوشبوون بکه نه خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾
 پینگومان خوا لی خوشبوو میهره بانه ﴿فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ مَنَاسِكَكُمْ﴾ ته مجا کاتیک هر کان و واجباتی
 حه جتان ته مواو کرد ﴿فَلَا ذِكْرُوا اللَّهَ﴾ بادی خوا بکه نه ﴿كَذَلِكَ نَبِّئُكُمْ﴾ وه ک ناوبر دنتان پز
 باوو بایر انتان ﴿وَأَنْشَدَ ذِكْرًا﴾ یان زور تر له ناوی نه وان ﴿يَعْنِي النَّاسُ مَنْ يَقُولُ﴾ ته مجا هی و اهیه
 له خه لکی (هر داوای دنیا ده کات و) ده لیت ﴿وَيَنْتَظِرُ الْآيَاتِ﴾ خوابه بماند، دری له دونیا دا
 ﴿وَمَا لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ وه (نه وانه) هیچ به شکیان نی په له پوزی دواپی دا ﴿وَيَنْتَظِرُ مَنْ يَقُولُ﴾ وه هی و اش هیه ده لیت ﴿وَيَنْتَظِرُ الْآيَاتِ حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً﴾ خوابه هم
 له دونیا و هم له پوزی دواپیدا خیر و خوشیمان پی بده ﴿وَيَنْتَظِرُ عَذَابَ النَّارِ﴾ وه بمان پاریزه له سزای
 ناگر ﴿أُولَئِكَ﴾ نا نه وانه ﴿لَهُمْ نَصِيبٌ﴾ به شکیان هیه ﴿مِمَّا كَسَبُوا﴾ له وه ی که کردو بانه
 ﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ وه خوا ی گورو زور خبرایه له لېهر سینه وده ﴿﴾

﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ﴾ ناولی خوا بدرن (الله اکبر بکمن) ﴿وَتَأْتُوا مَعَ دُودِی﴾ له چمند پوژنکی دباری کراودا ﴿فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ هه که سینک په له بکات له دوو پوژدا (هه سنی جهه ره که بهر دباران بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ﴾ گوناھی ناگات ﴿وَمَنْ تَأَخَّرَ﴾ وه هه که سینکیش دوا بکه ویت (سنی پوژد وجم بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ لِي أَتَقَى﴾ گوناھی له سه رنی په پو که سینک پاریز کاری بکات و له خوا برسیت ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ له خوا برسن و (له سزای) خوتان پاریزن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّهُمْ﴾ وه بزنان که یتوه ﴿إِلَىٰ نُحْشُورَتِ﴾ بولای نه و (نه گه پینه وه) کوده کرتبه وه ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ له ناو خه لکی که ساینک هه ﴿يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ﴾ که به قسه سه رسامت ده کات ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له م زیانی دنیادا ﴿وَيُشْهِدُ اللَّهَ﴾ وه خوا ده کات به شاهد ﴿عَلَىٰ مَا فِي قُلُوبِهِ﴾ له سه ر (پاسنی) نه وه ی له دلیا ته سی ﴿وَهُوَ الَّذِي خَصَّاصِرُ﴾ که چی نه و دوژمنکی سه سه خته ﴿وَإِذَا تَوَلَّىٰ﴾ وه کاتیک پشنی هه لکرد ﴿سَقَى﴾ هه ول ده دات ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه وی دا (له وولاتدا) ﴿لِيُفْسِدَ فِيهَا﴾ بولم وه ی خراپه ی تیدا بکات ﴿وَيُعَذِّبُ النَّفْسَ﴾ وه کشتو کان و وه چم وه له ناو بیات ﴿وَاللَّهُ لَاجِبُ الْقَسَادِ﴾ وه خوا خراپه کاری خوش ناویت ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُ﴾ وه کاتیک پشی یو ووتیت ﴿إِنِّي اللَّهُ﴾ له خوا برسه ﴿لَعَذَابُ الْعِزَّةِ بِالْإِثْمِ﴾ ده مار ده یگری بولم د کرداری ﴿فَصَبَّحَهُ جَهَنَّمَ﴾ جا نه و دوزه خی به سه ﴿وَلَيْشَ الْمَهَادِ﴾ که به دترین جیگایه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له ناو خه لکیش که ساینک هه ﴿مَنْ يَسْخَرُ نَفْسَهُ﴾ که گیانی خوی ده فروشیت ﴿أَفَتَعَالَيَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ بولم زامه ندی خوا ﴿وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ﴾ وه خوا میهره بانه به بنده کان ﴿يَتَأْتِيهَا الذَّلِيلُ﴾ له ی بر واداران ﴿أَدْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً﴾ هه مو به ته وای به چنه ناو نیسلام وه ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه دوا ی هه ناگوه کانی شه بتان مه که ون ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ چونکه بینگومان نه و دوژمنکی ناشکر اتانه ﴿فَإِنَّ الدَّلَّهَ﴾ نه مچا نه گه ر لاتاندا (هه خلیسکان) ﴿فَمِنْ مَدَامَا﴾ دوا ی نه وه ی ﴿جَاءَهُ تَكْرُرُ الْيَنْتِ﴾ که نیسانه ناشکر اکانتان بزهات ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ نه وه چاک بزنان که خوا ﴿عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ زال و کار دروست ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ﴾ نایا نه وانه چاوه روانی ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ﴾ خویان بولم بیت ﴿فِي ظُلُمٍ﴾ له ناو چمند پارچه ﴿فَمِنَ الْقَوْمِ﴾ هه وریکی سه ی دا ﴿وَالْمَلَكُ كَذِبٌ﴾ هه وه ها فریشته کان (یان پوین) ﴿وَأَفْقَى الْأَمْرِ﴾ وه کاره که کوتایی پنی بیت ﴿وَاللَّيْلُ يَرْجِعُ الْأُمُورُ﴾ وه هه مو کاریک هه بولای خوا ده گه پینه وه ﴿

﴿سَلِّمْ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ (له‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) له‌بنی ئیسرا ئیل به‌رسه ﴿كَرَّمَ الْبَلَدَيْنِ مَآبَئَهُمَا﴾ که‌چند به‌لگه‌و
 نیشانه‌ی رُوشنمان داوه‌ بوان ﴿وَمَنْ يَبْدَلْهُ﴾ وه‌ هه‌ر که‌سیک بی‌گوریت ﴿بِعِثَّةِ اللَّهِ﴾ به‌هری (پښموونی) خوا
 ﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ﴾ دوا‌ی ته‌وی که‌ده‌ستی که‌وت ﴿وَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ ته‌وه‌ بی‌گومان خوداتوله‌ی زور سه‌خته
 ﴿زَيْنَ اللَّهِ لَنْ تُكْرَهُ﴾ جوان کراوه‌ یو‌ین پروایان (ناسویاس که‌ران) ﴿الْحَيُّ الْقَيُّومُ﴾ ژبانی دونیا (به‌جوریک)
 ﴿وَيُخَوِّدُ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ که‌ گاشته‌ ده‌که‌ن به‌ پرواداران ﴿وَالَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ (به‌لام پایه‌ی) ته‌وانه‌ی له‌خوا ترسن
 ﴿وَقَوْلُهُمْ قَوْلَ الْكَاذِبِ﴾ گه‌لی به‌ر زتره‌ له‌وان له‌ پوزی دوا‌بیدا ﴿وَالَّذِينَ يَرْزُقُ﴾ وه‌ خودا برزق و پوزی ده‌دات
 ﴿مِنْ بَيْنَهُ﴾ به‌هه‌ر که‌سیک که‌بیه‌ویت ﴿بِعَرِّحَابٍ﴾ به‌ین شو‌مار و حساب‌کردن ﴿كَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ كُفْرًا﴾
 خه‌لکی به‌ک کومه‌ل بوون (به‌سرووشت) ﴿فَعَتَّ اللَّهُ الْعَيْنَ﴾ ته‌مجا خودا پیغه‌مه‌رانی نارد ﴿مُتَّبِعِينَ﴾
 به‌ مژده‌ده‌ر ﴿وَمُتَّبِعِينَ﴾ و ترسیته‌ر ﴿وَالَّذِي مَعَهُمُ الْكِتَابُ﴾ وه‌ کتبی پاستی و دروستی له‌گه‌لدا
 ناردونه‌ خواروه‌ه ﴿لِيُحْكَمَ بَيْنَ النَّاسِ﴾ تا برپا‌ر بدات و حوکم بکات له‌ناو خه‌لکی دا ﴿فِيمَا اختلفوا فیهِ﴾
 له‌و شتانه‌ی که‌ جیاواز و دوو‌به‌ره‌ک بوون تیا‌بیدا ﴿وَمَا اختلف فیهِ﴾ وه‌ که‌س جیاواز و دوو‌به‌ره‌کی
 نه‌کرد له‌ کتبی ئاسمانیدا ﴿إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوْهُ﴾ مه‌گه‌ر ته‌وانه‌ی که‌ کتیبان به‌ن درابوو ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ دوا‌ی ته‌وی
 ﴿مَا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ نیشانه‌و به‌لگه‌ی رُوشنیا‌ن یو‌هات ﴿بِغَايِبَتِهِمْ﴾ به‌هزی جه‌ساده‌نی ناو خویانه‌وه
 ﴿فَهَدَىٰ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته‌مجا خوا خزی پښموونی پروادارانی کرد ﴿لِيَاخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِآيَاتِهِ﴾ یو
 ته‌و ږنگا‌ راسته‌ی که‌ دوو‌به‌ره‌کیان تیا‌دا ده‌کرد ﴿وَالَّذِي هَدَىٰ قَوْمَهُ﴾ وه‌ خوا کزی بویت پښموونی ده‌کات
 ﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ یو‌ ږی‌بازی راست ﴿أَمْرٌ حَسْبُهُ﴾ ئایا واتان زانیسوه‌ ﴿أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ که‌ ده‌چنه
 به‌ده‌شت ﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَكْمَلُ الدِّينِ حُلَاوَيْنِ قَلْبُكَ﴾ که‌چی هیشتا نه‌هاتوته‌ ږیشان ته‌وی له‌ناره‌حتی نوو‌شی ته‌وانه
 بوون که‌ له‌ پیش تیره‌داتیه‌رین ﴿مَسْتَهْزِئًا بِالْأَسْأَةِ وَالْأَفْرَةِ﴾ (که‌له‌ ږینی خوا‌دا) دوو‌چاری سه‌ختی و زه‌ره‌ر و
 زیان بوون ﴿وَرُفُّوْا﴾ وه‌ زور به‌ توندی ته‌کان دران و زوریا‌ن بو‌هات ﴿حَقٌّ يَقُولُ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
 به‌ږه‌نگیتک که‌ پیغه‌مه‌ره‌ که‌ ته‌وانه‌ی که‌بر وایان هیتا‌بوو له‌گه‌لدا ده‌یان ووت ﴿مَنْ خَصَرُ اللَّهِ﴾ سه‌ره‌که‌وتنی
 خوا‌ که‌ی دیت ﴿إِنَّمَا نَقَرُ اللَّهُ قَرِيبٌ﴾ ناگادارین و دلنیا‌ن به‌ پاستی سه‌ره‌که‌وتنی خوا‌نږیکه‌ ﴿يَسْتَكْوِزُكَ﴾
 پرسبارت لڼ ده‌که‌ن ﴿مَا ذَا يُفْقِرُونَ﴾ چی بیه‌خشن (له‌ ږنی خوا‌دا) ﴿قُلْ مَا أَفْقَرُ﴾ بلی: ته‌وی ده‌بیه‌خشن
 ﴿فِنْ خَيْرٍ﴾ له‌ مالنی باک و حه‌لال ﴿قُلْ لِي﴾ با یو‌ باوک و دایک ﴿وَالْآخِرِينَ﴾ و خزمانی نزیک ﴿وَالْآخِرِينَ﴾ و
 ده‌تیوان ﴿وَالْمُسْكِينِ﴾ وه‌ زاران ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ﴾ و ږیوارانی که‌م ده‌ست ﴿وَمَا تَقَعُّوْا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه‌ هه‌رچی بکه‌ن
 له‌ چاکه‌ ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يَدْعُكُم﴾ ته‌وه‌ بی‌گومان خوا‌ ناگاداره‌ لڼی ﴿﴾

﴿كَتَبَ عَلَيْكُمُ الْقُرْآنَ﴾ جهنگنان له سهر پتويست كرا ﴿وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ﴾ كه لاتان ناخوشه ﴿وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ وده گونجی شتيكتان بی ناخوش بی ﴿وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ كه چی باش وخیر بیت بزنان ﴿وَعَسَىٰ أَن يَكُونُوا شَيْئًا﴾ وده گونجی شتيكتان بی خوش بی ﴿وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ﴾ و خراب بیت بزنان ﴿وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وه خوا (چاك و خرابی ټپوه) نه زانیتت ﴿وَأَن تَرْضَوْا﴾ و ټپوه نایزان ﴿وَيَسْتَلُوكَ﴾ پر سیارت لی ده كهن ﴿عَنِ النَّهْرِ الْحَرَّةِ﴾ دهر باره ی مانگی حرام ﴿فَقَالَ فِيهِ﴾ جهنگ كړدن نیاید ﴿قُلْ بَلَىٰ﴾ بلی ﴿فَقَالَ فِيهِ كَيْدٌ﴾ جهنگ له مانگی حرام دا گونا هیکي گوره یه ﴿وَصَدَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ به لآم به ره لسی ریبازی خوا ﴿وَكُفِّرْ بِهِ﴾ وه بی پروایی بی ﴿وَالسَّجْدَ الْحَرَامَ﴾ وه (بی گری موسولمانان) له مز گوتی حرام ﴿وَالْحُرَّاجَ أَهْلِيَّةً﴾ وده كړدن خه لکی نو مز گوته لسی ﴿أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ گوره تره لای خوا (له جهنگ كړدن له مانگی حرامدا) ﴿وَأَلْفَيْتُمْ أَكْبَرَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ وه هاوړه په یداكړدن یو خوداو هه وړدان بزه شبمان كړدنه وه ی موسلمان گوره تره له (پیاو) كوشن (له ومانگه دا) ﴿وَلَا يَزَالُونَ يَقْتُلُونَكُمْ﴾ بهر دهوام ده ست هه لنا گرن و جهنگنان له گله دا ده كهن ﴿حَتَّىٰ تَبْزُقُوا كُرْسِيَّ﴾ ټپه شبمانتان بكه نه وه له دینه كه منان ﴿إِنِ اسْتَطَعُوا﴾ نه گهر بتوانن ﴿وَمَنْ يَبْزُقْ يَبْزُقْ عَنْ رِجْلَيْهِ﴾ وه هره كه سبك له ټپوه له دینی خوی هه له بگه رټپوه ﴿فَبُئِتْ بِحُكْمٍ﴾ وه به بی پروایی بمری ﴿فَقَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَىٰ﴾ نا نه وانه هه سوو كړدوه كانیان پوچ نه ټپپوه ﴿فِي الْآيَاتِ الْآخِرَةِ﴾ له دونه و دواړو ژپشدا ﴿وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْرِ﴾ وده وانه بارو هاوړه می ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ټپپدا ده مټپپوه به ټپچگاری ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ به راستی نه وانه ی پروایان هټپا ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ و نه وانه ی كز چیان كړد ﴿وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و ټپكوشان له پری خوا دا ﴿أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ﴾ نا نه وانه چاوه پروانی میهره بانی خودان ﴿وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وه خوا لسی خزش بوو میهره بانه ﴿يَسْتَلُوكَ﴾ نه ی موحه مده پر سیارت لی ده كهن ﴿عَنِ الْحِمْرِ وَالْمَيْمِرِ﴾ دهر باره ی عهرق و قومار ﴿قُلْ فِيهِمَا أَشْرٌ كَبِيرٌ﴾ بلی له م دوانه دا گونا هیکي گوره هه یه ﴿وَمَنْعَهُمُ اللَّيْلِ﴾ و چنده قازانچك هه یه بز خه لکی ﴿وَأَنَّهُمَا أَكْبَرُ﴾ به لآم گونا هه كیان گوره تره ﴿مِنْ شَعْبِهِمَا﴾ له سوو و قازانچه كیان ﴿وَيَسْتَلُوكَ﴾ وه پر سیارت لی ده كهن ﴿مَا ذَا يُفْقُونَ﴾ چی به خشن ﴿قُلْ أَعْمُو﴾ بلی نه وه ی لیسان زیاده ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ ناو هه خودا به لگه كان پروون ده كانه وه بزنان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا بیر بكه نه وه ﴿﴾

﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له کاری دنیا و دواړو ژتان ﴿وَسْتَغْلِبُكَ﴾ وهر سیارت لى ده کهن ﴿عَنِ الشَّيْطَانِ﴾ له باره ی همیوان (که چوڼ بن له گه لیاندا) ﴿فَلْإِصْلَاحٍ لَّهْمْ خَيْرٌ﴾ بلنى چاکسازى (تېکه لاوى کردن) بڼه وان چاکسره ﴿وَلَنْ نَخْلُطَهُنَّ فَأَخْرَجْنَا كُنُزَ﴾ وه نه گهر تیکه ل بین له گه لیاندا (قهساکات چونکه) براتنن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ﴾ وه خوا ده زانی کى خرابه کار و کى چاکه کاره (له گه همیوان) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَغْنَيْنَاكُمْ﴾ نه گهر خوا بیویستایه دو چاری په نچ و ناره حتمی ده کردن ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَكِيمٌ﴾ به پاستی خوا زال و کار دروسته ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْفَرِيقَ﴾ ژنانى هاو بهش په پیداکر ماره مه کهن ﴿حَتَّى يُؤْمِرَ﴾ تابروا ده هیتن ﴿وَلَا مُمْرَةً مُؤْمِنَةً﴾ که نیزه کینى بر وادار ﴿حَتَّى تَنْشُرَ لَكُمْ﴾ باشتره له ژنه (نازادینکى) هاو بهش په پیداکر ﴿وَلَوْ أَغْنَيْنَاكُمْ﴾ با (هاو بهش په پیداکره که) سر سامیشى کردین (به جوانى یان داراییان) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْفَرِيقَ﴾ وه ژنانى موسلمان ماره مه کهن له هاو بهش په پیداکر ان ﴿حَتَّى يُؤْمِرَ﴾ تابروا ده هیتن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مَن بَدَّلَ دِينَهُ﴾ وه کویله به کسى بر وادار ﴿حَتَّى تَنْشُرَ لَكُمْ﴾ باشتره له (نازادینکى) هاو بهش په پیداکر ﴿وَلَوْ أَغْنَيْنَاكُمْ﴾ با سر سامیشى کردین (به دارایی یا جوانیان) ﴿أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ﴾ نه وانه بانگ (ی خه لك) ده کهن بڼه ناو ناگر ﴿وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ﴾ به لام خوا (خه لك) بانگ ده کات بڼه بهه شت ﴿وَالْمَغْفِرَ بِإِذْنِهِ﴾ ولینخوش بیرون به فخرمانى خوى ﴿وَيُؤَيِّنُ لَهُ لَنَافٍ لِلنَّاسِ﴾ وه نېشانه کانی خوى روشن ده کانه و بڼه لکى ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ به لکو بیریکه نه وه ﴿وَسْتَغْلِبُكَ عَنِ الْحَيَاطِ﴾ وهر سیارت لى ده کهن دهر باره ی حمېز ﴿فَلْهُوَ أَذًى﴾ بلنى حمېز سازاره ﴿فَأَعْتَبُوا السَّاعَةَ﴾ که وانه دوور بکه ونه وه له هاو سره د کاتنان ﴿فِي الْمَجِيزِ﴾ له کاتى حمېزا ﴿وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ﴾ وه نړیکيان له گه لدا مه کهن ﴿حَتَّى يَضْطَرُّنَّ﴾ تا پاك ده بنه وه ﴿فَإِذَا اضْطُرُّنَّ﴾ که خویان شت (دواى پاك بوونه وه) ﴿فَأَوْهَنَ﴾ نه مجا بېځنه لایان ﴿مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ﴾ له و شویته وه که خوا فخرمانى پېداون ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ به پاستى خوا ته و به کارانى خړش ده ویت ﴿وَيُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ وپاکانى خړش ده ویت ﴿يَسْأَلُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أَلْسِنَةٍ﴾ ژنه کاتنان کینلگه ی خوتانن ﴿فَأَنصُرْهُمْ﴾ جا تږو بوه شپېتنه ناو کینلگه که تانه وه (مه به ست چوونه لایانه) ﴿أَنَّى شِئْتُمْ﴾ به هر شپېته به ك ده تانه وى (له شویته تايېدى خوى که پېشه وه به نه ك دواوه) ﴿وَقَدْ مَوَّاهُ أَنْفُسَكُمْ﴾ کرده وى باش پېش بخه ن بڼه خوتان ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُنْقَوُونَ﴾ وه بزان و دلنباين که به خزمه تى ده گن ﴿وَأَنصُرُوا الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه مرده بده به بر واداران ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا اللَّهَ غُرْفَةً﴾ نه کهن سویتند به خوا خواردن بکه ن به به ره لستى ﴿لَا تَمْنِكُوا﴾ نه و شتانه ی سویتند تان له سهرى خوار دووه ﴿أَن تَبَرُّوا وَتَقْتُلُوا﴾ که چاکى و باريز کارى ﴿وَتَضِلُّوا حِيلَ النَّاسِ﴾ وړیکه خستى نتوان خه لکى به ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بېسر و زانايه ﴿۱۱﴾

﴿لَا يَزِيدُكَ اللَّهُ بِالْعُرْفِيِّ أَمْنًا﴾ خوا سویندی بن هووده (لهدم دهر چوون) تان لی ناگری ﴿وَلَكِنْ يُّزِيدُكَ﴾ به لام سویندیکتان لی ده گریټ ﴿يَمَّا كَسَبْتَ قَوْلًا كَرًّا﴾ به دل ټانه ویت ومه بهستان بیت ﴿وَاللَّهُ عَفْوٌ﴾ وه خوا لیخوشیو لهسهر خویسه ﴿لِّلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِن نَّسَابِهِمْ﴾ بؤ نهوانه هه به سویند دهخون له گهل ټنه کانیان دروست نه بن ﴿فَرَضَ آيَةُ أَشْهَرٍ﴾ چاوهر وانی چوار مانگ بکهن ﴿إِن فَالُوا﴾ نه مجا نه گهر گهرانه وه (بؤ لای ټنه کانیان) ﴿إِن فَالُوا عَفْوٌ رَّحِيمٌ﴾ نهوا خوا لیخوشیو میهر بانه ﴿إِن عَزَلُوا﴾ اټلای وه نه گهر پر یاری ته لاق دانیان دا ﴿إِن فَالُوا سَبِيحٌ عَلِيمٌ﴾ نهوا خوا بیسه رو زانیه ﴿وَالْمَطَافُ﴾ وه ټنه ته لاق دراوه کان ﴿يَوْمَ تَصْرَفُ الْأَشْجَارُ﴾ دان به خویاندا ده گرن ﴿كَلَّةً قُرُوءًا﴾ تا ماوهی سنی حهیز ﴿وَلَا يَجِلُّ لَهُمْ﴾ دروست نی به بؤ نهوان ﴿أَن يَكُنَّ﴾ که بیشار نه وه ﴿سَاعًا لَّيَالِي أَسْوَاحٍ﴾ نه وهی خواله مند الدانیان دا دروستی کردوه (له حهیز یا مندال) ﴿إِن كُنَّ قُرُوءًا بِاللَّيْلِ﴾ نه گهر پر و بان هه به خوا ﴿وَالنَّجْمُ الْأَخِيرُ﴾ و به روزی دواپی ﴿وَوُعُودُهُمْ أَحَقُّ﴾ وه میره کانیان شایسته ﴿بِرَبِّهِمْ فِي ذَلِكَ﴾ به گهرانه و بیان له عیده دا ﴿إِن أَرَادُوا إِصْلَاحًا﴾ نه گهر بیانه وی به باشی بیزین ﴿وَلَهُمْ فِي آلِ اللَّهِ عَلَيْهِمُ الْعُرْفُ﴾ وه بؤ ټنان هه به بهسهر میردیان وه وه کو نه وهی که بؤ پیاوان هه به بهسهر ټانه وه به پی یاوونه ریتی (به سه ند) ﴿وَلِلَّيَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ﴾ وه پیاوان پله به کیان هه به بهسهر ټانیه وه ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زال و کار دروسته ﴿الْأَطْلَقُ مَرْتَانًا﴾ ته لاق (نیک که بر دنه وهی له دواوه پی) دوو جاره ﴿فَاتَسَاءَلُوا يَعْرِفُونَ﴾ دوا وه ورا گرت به خوشی ﴿أَوْتَسْمِعُ بِحَسَنٍ﴾ یان بهر لا کرون وته لا فدانیه نی به باشی ﴿وَلَا يَجِلُّ لَهُمْ﴾ وه دروست نی به بؤ ټنوه ﴿أَن تَأْخُذُوا﴾ که لی به سه نه وه ﴿يَمَّا أَتَيْنَهُمْ مَّرْجًا﴾ هچنک لهو شتانهی که داوتانی ﴿إِلَّا أَن يَخَافَا﴾ مه گهر ههر دوو لا بترسن (له وهی) ﴿أَلَا يُبْقِئَانَهُمَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ که سنوری خوا وانه گرن ﴿إِن جَفَرَا﴾ جا نه گهر ترسان ﴿أَلَا يُبْقِئَانَهُمَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ له وهی سنوری خوا وانه گرن ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ نهو پیاوو ناخه ته که گونا هیان ناگات ﴿فِيمَا أَفْضَلُ لَهُ﴾ به وه که ټنه که له بریتی خوی بیدات به پیاوه کهی ﴿فَلَا حُدُودَ لِلَّهِ﴾ نه مانه (ی باسکران) سنوری خوان ﴿فَلَا تَحْزَنُوا﴾ لیسان دهر مه چن وده سندر یزی نه که نه سه ریان ﴿وَمَن يَتَذَكَّرْ حُدُودَ اللَّهِ﴾ وه ههر که سیک له سنوری خوا دهر به چیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ نا نه وانه سته مکارن ﴿إِن طَلَفُوا﴾ نه مجا نه گهر ته لاقی (سیه می) دا ﴿فَلَا جُنَاحَ لَّهُم مِّنْهُدًى﴾ ټیتر شه ټنه بؤ نهو پیاوه دروست نی به ﴿حَتَّىٰ تَخْرُجَ رُجُبًا غَيْرُهُ﴾ هه تا شسونه کات به میردیک تر (به ټیجگاری) ﴿إِن طَلَفُوا﴾ نه مجا نه گهر (میردی دوو هم) ته لاقی دا (یاسرد) ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ ټیتر گونا نه ی لهسهر ټن و میره (کونه) که ﴿أَن يَرْجِعَا﴾ که به گهر ټننه وه لای به کتر (به مار که دنیکی تازه) ﴿إِن طَلَفَا﴾ نه گهر بزافن ﴿أَن يُبْقِئَا حُدُودَ اللَّهِ﴾ که له سنوری خوا دهر ناچن ﴿وَبَلَّغْ حُدُودَ اللَّهِ﴾ نه مانه سنوری خوان ﴿بَيْنَهُمَا الْقَوْمَ يَعْلَمُونَ﴾ پرونیان ده کانه وه بؤ گهلنک که تی بگن ﴿

﴿وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک زنانی هاوسه رتان ته لاق داو ﴿فَلَعَنَ أَجَلَهُنَّ﴾ گه یشتن به ناخرو توخری عیده بیان ﴿فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ رایان بگر نه وه به خو شی ﴿أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ یان به ره لایان بکن و ته لاقیان بدهن به باشی ﴿وَلَا تُسَبِّحُوهُنَّ فِی الدَّارِ﴾ رایان مه گر نه وه به نیش و نازاره وه ﴿لَعَنَتْ ذَا وَهُنَّ بُوته وهی سته میان لی بکن ﴿وَمَنْ یَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ همر که سبک کاری وایکات ﴿فَعَذَابُ اللَّهِ لَهُمْ﴾ ته وه سته می له خو ی کرد وه ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مَا یَعْلَنُ اللَّهُ فَسُوءًا﴾ وه گالته به فدر موده کانی خوا مه کهن ﴿وَلَا ذُکُرُوا بِمَنْتَ اللَّهُ عَلَیْکُمْ﴾ و بیر بکه نه وه له چاکه ی خوا له گه لئاندا ﴿وَمَا أَرْزَلْ عَلَیْکُمْ﴾ و ته وهی که به سریدا و شتون ﴿فَمِنَ الْکُتُبِ وَلِلَّهِ یُعْظَمُ بِهِ﴾ له قورشان و فدر موده ی به جی به وه ناموز گارینان ده کات ﴿وَأَقُولُوا اللَّهُ﴾ وه له خوا بتر سن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه بزنان که خوا ﴿یَعْلَمُ سِرَّ عَلَیْهِ﴾ به همدو و شت زانابه ﴿وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک زنستان ته لاقدا ﴿فَلَعَنَ أَجَلَهُنَّ﴾ عیده بیان ته و او پرو ﴿فَلَا تَعْصُلُوهُنَّ﴾ نیر ته ده غه بیان (بهر گریان) مه کهن ﴿أَنْ یَتَّخِذْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ که شو و بکن به خه لکاتیک تر که دهن به میردیان ﴿إِذَا تَرَوْهُنَّ مِنْهُمْ﴾ ته گهر رینک که و تن له نساو خویاندا ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به باشی ﴿ذَلِكَ نَوْعُ عَذَابٍ﴾ ته مه به ند و ناموز گاری تنیدیه ﴿مَنْ كَانَ مِنْکُمْ یُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْیَوْمِ الْآخِرِ﴾ بونه که سبه ی که بر وای به خوا به روزی دوابی بیت له نبوه ﴿ذَلِكُمْ أَنْتُمْ وَأَطْعَمْتُمْ﴾ ته مه به ند و هر گرته تان باشتره و پاکتره ﴿وَاللَّهُ یَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ چونکه خوا ده زانسی و نبوه نایزانتن ﴿وَالْأُولَآءِ﴾ دایکان ﴿یَرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ شیر بدهن به منداله کانیان ﴿حَتَّىٰ یَکْمُلُوا﴾ دوو سالی ته و او ﴿لِیْسَ أَرْزَ﴾ (ته مه) بزه که سبکه که بیه ویت ﴿أَنْ یُزِنَ الرِّضَاعَةُ﴾ شیر ی ته و او بدات ﴿وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ﴾ له سهر باو که که به ﴿رِزْقُهُنَّ وَکَسْوَتُهُنَّ﴾ روزی و کالای دایکه کان ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به باشی ﴿لَا تَحْفَظْ نَفْسَ الْأَوْسَعِ﴾ هیچ که سبک له توانای خو ی زیاتر داوای لی ناکریت ﴿لَا ضَرَّ وَلَدًا وَلِیْلَهَا﴾ بازبان نه گه به ندی به هیچ دایکت به هو ی منداله که به وه ﴿وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ یُولَدُ﴾ وه به هیچ باو کیتک به هو ی منداله که به وه ﴿وَعَلَى الْوَارِثِ مِنْ ذَلِكُمْ﴾ وه (ته گهر باو که که مرد) له سهر میراتگره وه کو ته وهی (پیشورنه فقه ی دایکی منداله که بدات) ﴿وَإِنْ أَرَادَ احْصَا﴾ ته مجا ته گهر ویستیان (منداله که) له شیر بیر نه وه (له پیش دوو ساله که دا) ﴿عَرَفَرِ احْصِیْنِمَا وَشَاوِرِ﴾ به ره زامه ندی و پراوژیسی همر دوو لابه کیان ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَیْهَا﴾ ته وه گونا هیان ناگات ﴿وَإِنْ أَرَدْتُمْ﴾ وه ته گهر (نبوه ی پیاوان) ویستان ﴿أَنْ تَسْرِعُوا أَوْلَادَکُمْ﴾ دایه بگرن بزو منداله کاننان ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ ته وه گونا هاننان ناگات ﴿إِذَا سَأَلْتُمْ﴾ ته گهر بیان دهنن ﴿فَمَا أَنْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ﴾ ته وی یوتان داناوون به خو شی ﴿وَأَقُولُوا اللَّهُ﴾ و له خوا بتر سن و بزنان ﴿أَنَّ اللَّهَ یَعْلَمُ سِرُّ بَیْرِ﴾ به راستی خوا بینابه به وهی که ده بکن ﴿

﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ مَنكُم مَّنْ يُؤْتِيهِمْ رِزْقًا مِّنْ رَبِّهِمْ﴾ و هوسه ران جی دههیلن
 ﴿يَتَرَفَّضُونَ بِالَّذِينَ هُمْ﴾ هوسه ران کانیان ده بیت چاوه روانی بکهن ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَغَيْرَ ذَلِكَ﴾ جوار مانگ و
 ده شهو ﴿فَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِن مِّنْهُمُ الْحُلُمَ﴾ نه مها که عیدده یان ته و او بوو ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ نیر گوناختان له سه
 نی به (تهی که س و کاری ژن) ﴿فَمَا فَعَلْنَا فِي آلِ فِرْعَوْنَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ له وهی که (ته و ژاننه) ده بکهن
 له خویندا به پی ی باوی ناو کومه له ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوانا گاداره به وهی که ده بکهن ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ وه گوناختان ناگات ﴿فَمَا عَزَّضْنَاهُ مِنْ خَطْمَةِ الْإِنْسَاءِ﴾ له خوانی زنی ژانی (میرد
 مردو) به ناراسته و خو پیمان بلین ﴿أَوَلَمْ تَتَفَرَّقْ فِي أَنْفُسِکُمْ﴾ یا له دلی خو تاندا (بریار بدن) ده یانخوان
 ﴿عَلَّمَ اللَّهُ الْکِتَابَ﴾ خوی گه وره زانیو تهی که بیگومان نیو ﴿سَتَذَكَّرُ لَنَاسٍ﴾ له وه دوا ناویان ده بن
 ﴿وَلَیْسَ لِتَوَاعُدِهِمْ نَبَأٌ﴾ به لام به نهی به لیبیان بن مه دهن ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَّعْرُوفًا﴾ مه گه ر سه به ک
 که باش بیت ﴿وَلَا تَعْرَضُوا عَنْ ذِكْرِ الْکِتَابِ﴾ وه بریاری ماره کردیان مه دهن ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْکِتَابُ بِحَمْدِ اللَّهِ أَتَمَّهُ﴾ تا
 عیدده که یان ته و او ده بیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَنَّهُ بِعَدَالَةٍ﴾ وه بزانی بیگومان خوا ده زانیت ﴿مَتَابِ الْأَنْفِیْکُمْ﴾
 به وهی که له دل تاندا به ﴿فَأَسْأَلُوهُ﴾ که واته خو تان باریزن ﴿وَعَسَىٰ أَنَّهُ يَرْزُقَکُمْ﴾ وه بزانی دلنایان که خوا
 ﴿عَفْوٌ حَلِیْلٌ﴾ لیخو شسبوی له سه ر خو به ﴿لَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ گوناختان له سه ر نی به ﴿إِنْ طَلَّقْتُمُ
 الْنِسَاءَ﴾ نه گه ر ژاننیک ته لاق بدن ﴿مَّا تَرْتَسُونَ﴾ که هیشا نه جوونه لایان ﴿أَوْ قَرِضُوا لَهُنَّ فَرِیضَةً﴾
 یا ماره بیتان بز دانه نابین ﴿وَمَقْرُورٌ﴾ وه به ره مه ندیان بکهن (شستیکیان له مالی خو تان به نهی) ﴿عَلَى
 الْمَوْسِعِ قَدَرُهُ﴾ ده وه له مه ند به پی ی خوی ﴿وَعَلَى الْمَقْرِیْرِ قَدَرُهُ﴾ وه هه ژار به پی ی خوی ﴿مَتَابِ الْمَعْرُوفِ﴾
 به ره وه یار مه نی داننیک که باو و نه ریت بیت. ﴿حَقَّ عَلَى الْمُحْسِنِينَ﴾ ته وه به یو یسه له سه ر چاکه کاران ﴿وَلَا
 جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ وه نه گه ر ژاننان ته لاق دا ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْرَأُوا﴾ پیش ته وهی به نه لایان ﴿وَقَدْ قَرَضْتُمْ
 لَهُنَّ فَرِیضَةً﴾ وه ماره پی تان بز دانا بوون ﴿فَیَضُّ مَّا قَرَضْتُمْ﴾ ته وه نیوهی ماره پی به که بان ده که وی
 ﴿إِلَّا أَنْ یَعْلَنَ﴾ مه گه ر ته و ان (لیسان) خوش بن ﴿أَوْ تَعْفُوا الَّذِی﴾ یان ته وه که سه له (میرد) ی خوش
 بیت ﴿وَبِکْرٍ عَقْدَةِ الْکِتَابِ﴾ که ماره برینه که ی به ده سه ته ﴿وَأَنْ تَعْفُوا الْقَوْلَ الشَّرَّیَّ﴾ وه لی خوشبو و نتان
 له پاریز کاری وه نه ریکتره ﴿وَلَا تَسْأَلُوا الْفَضْلَ بَيْنَکُمْ﴾ وه ته و چاکه به یی که له نیو اتاندا یو وه له بیر تان
 نه چیه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ یَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ بیگومان خوا بینا به به وهی که و ده بکهن ﴿

﴿حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ﴾ ناگاداری له نویزه کانتان بکهن و بیاتباریزن ﴿وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى﴾ وه (به تاییه تی) نویزی ناوهر است (که نویزی عه سره) ﴿وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾ وه له نویزه دا بوهستن بق خوا به گهردن که چی و (بن قسه کردن) ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ نه مجا نه گهر ترسان ﴿فَرِحَالاً أَوْ كِفَالاً﴾ (نویز بکهن) به پیاده یان به سواری ﴿فَإِذَا أَمْسَرَ﴾ که ترستان نه ما ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾ نه موسا یادی خوا بکهن ﴿كَمَا عَلَّمَكُمْ﴾ به وره نگی که فیسری کردوون ﴿مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ نه وهی جاران نه تانده زانی ﴿وَاللَّيْلِ يَبُوتُ﴾ نه وهی ده مردن له یتوه ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ پاش خویان ژنه کانیا به جی ده یتلن ﴿وَصِبْحَ يَأْزُقْهُمْ﴾ (خوا افر مائی کردووه) به وه سیهت کردن بؤ ژنه کانیا به ﴿مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ﴾ ناسالیک به خیسو بکرن ﴿عَبْرَ إِحْرَاجٍ﴾ بن نه وهی دهر بکرن (له مائی میردیان) ﴿فَإِنْ خَرَجْتَ﴾ نه مجا نه گهر خویان چوونه دهر وه ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ یتیر هیچ گونا هتان له سهر نی به (نهی کس و کاری میرد) ﴿فِي مَا قَعَلْتُمْ فِي الْأَنْفُسِ﴾ له وهی که نه و ژانه دهی بکهن دهر باره ی خویان ﴿بَيْنَ مَعْرُوفٍ﴾ به باشی ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زال و بالاده ست و کار دروسته ﴿وَاللَّهُ طَافٌ مِّنْعٍ﴾ بؤ نه لاق در او ان هه یه (به سهر میرد کانیا نه وه) به هره مند بکرن (به بریک باره) ﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به باشی ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ (نه وه) یتویسته له سهر پاریز کاران ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ شاوا خوا ثایه تانی خویان بؤ روون ده کانه وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تانی بکهن و ژیر بن ﴿الَّذِينَ رَفَعُوا إِلَيْنَا أَعْيُنَهُمْ﴾ نایا وور دنه بویته وه له وانه ی ﴿خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ که له ولانی خویان دهر چوون ﴿وَهُمْ أُولُو﴾ له کاتبکدا که نه وان هه زاران (که س) بیوون ﴿حَدِّثُوا النَّاسَ﴾ له ترسی مردن ﴿فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا﴾ نه مجا خوا پنی و تن بمرن ﴿ثُمَّ أَخْبَحَهُمْ﴾ له پاشان زیندووی کردنه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ﴾ به راستی خوا خواوه نی چا که یه ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به سهر خه لکه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ﴾ به لام زور به ی خه لک ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی خوا ناکه ن ﴿وَقَالُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جهنگ بکهن له پنی ی خوا دا ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزاتن ﴿أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا بیسهری زانایه ﴿تَنَزَّلُ الْأَنْزِلُ يَقْرِئُ اللَّهُ﴾ کنی یه نه وه که سه ی قهر ز بدات به خوا ﴿وَقَرَأَ حَسْبًا﴾ به قهر ز کنی باش ﴿فَيُصْغِفُهُ اللَّهُ﴾ نه مجا خوا بؤی زیاده کات ﴿أَنْصَحًا فَكَتَبَهُ﴾ به زیاد کردن کنی زور ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي وَبَيِّضُ﴾ وه خوا (روزی خوی) نه گریته وه وه فراوانی ده کات ﴿وَاللَّهُ يُرْجِعُهُمْ﴾ وه همر بؤ لای نه ویش ده گهر یتنه وه ﴿

﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَكِ﴾ ثابا وورد نه بویته وه له به سهر هاتی دهسته و کز مه نیک له کار به دهست و ناودارانی
 ﴿مِنْ رَبِّكَ إِنْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ به نیی ئیسرائیل (نه وه کانی به عقوب) ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ له دواى موسا
 ﴿إِذْ قَالَ رَبِّيَ لَهُ﴾ که به پیغمبر نیکی خویشان ووت ﴿أَبْعَثْ لَنَا مَلِكًا﴾ باشابه کمان بؤ بنیره
 ﴿نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ سا جهنگ به کین له پری ی خوادا ﴿قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ﴾ ووتی ثابا نوزیک نیه ئیوه
 ﴿إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ﴾ نه گهر جهنگسان له سهر فهرز و پیوست بکری ﴿أَلَا تَقْتُلُونَ﴾ جهنگ
 نه کهن ﴿قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ﴾ (له وه لامدا) ووتیان چ سودیکمان پی ده گات نه گهر جهنگ
 نه کهن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پری ی خوادا ﴿وَقَدْ أَخْرِجْنَا﴾ له کاتیکدا که دهر کراوین ﴿مِنْ دِيَارِنَا﴾
 وائیتان له وولاتمان و مال و مندا لماندا ﴿فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾ که چی کاتیک جهنگیان
 له سهر پیوست کرا ﴿تَوَلَّوْا﴾ پشتیان هه لکرد ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ که میکبان نه پیست ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ﴾
 بِالظَّالِمِينَ خوایش ناگه داره به سهر سته مکاراندا ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وه پتده مبه ره که بیان
 پیی ووتن ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا﴾ بینگومان خوا طالوتی بؤ ناردن به پادشا
 ﴿قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ﴾ ووتیان نهو چوژن له پی به پادشا ﴿عَلَيْكَ﴾ به سهر ئیمه وه ﴿وَتَخْرُجُ خُوفًا﴾
 بِالْمُلْكِ مِنْهُ که ئیمه لهو شایسته ترین به پادشایی ﴿وَلَمْ يُؤْتِ سَعَةً مِنَ الْمَالِ﴾ وه دارایی زوری
 نه دراوه نی ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ﴾ فهر مووی به پراستی خوا نهوی هه لپزار دووه به سهر
 ئیوه دا ﴿وَرَأَاهُ بَاسِطًا﴾ وه بهشی زیاتری داوه نی له فراوانی ﴿فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ﴾ له زانین و توانایی
 جهسته ﴿وَاللَّهُ يُؤْتِي مَن يَشَاءُ﴾ وه خوا مولک و پاشایی خوی ده دات ﴿مَن يَشَاءُ﴾ به سهر کهس
 خوی بیه وی ﴿وَاللَّهُ وَسِعَ عَلِيمٌ﴾ وه خوا (به هره) فراوان و زانیه ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وه
 پیغمبره که بیان پی ووتن ﴿إِنَّ آيَةَ مَلِكِهِ﴾ نیشانه ی پادشای به که ی نه وه به ﴿أَنْ يَأْتِيَكُمُ﴾
 الْمَلَأُوتُ که سندوق و داره مدینه که تان بؤ دیته وه ﴿فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ﴾ که مایه ی نارامبتانه
 له پهره و در دگارتانه وه ﴿وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ﴾ له گه له هه تدنیک له که له پوری ﴿هَٰؤُلَاءِ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ﴾
 خانه دانی موسا و هارون ﴿تَحْمِلُ الْمَلَائِكَةُ﴾ فریشته هه لپده گرن ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِّكُم﴾
 بینگومان له مه دا نیشانه و به لگه هه به بؤ ئیوه ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ئیوه پر وادار بن ﴿﴾

﴿فَلَمَّا أَصْبَحَ طَالُوتُ بِالنُّجُودِ﴾ ته مجا کاتنک که طالوت به خوی و له شکره که یوه (له شار) در چوون ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ﴾ بنی و ووتن ینگومان خوا تاقیشان ده کانه وه ﴿بَنِي﴾ به چه منک (پو بارینک) ﴿فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ﴾ ته مجا هر که سیک لینی خوارده وه ﴿فَلَيْسَ مِنِّي﴾ نه و له (له شکری) من نی به ﴿وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي﴾ وه هر که سیک لنی نه چمت نه وه له منه ﴿إِلَّا مَنْ أَغْرَقَ غُرْفَةً﴾ مه گهر که سیک پر مشتیکی لنی بگری ﴿بِسُوءَةٍ﴾ به ده سنی خوی (و بیخوانه وه) ﴿فَكَرِهًا مِنْهُ﴾ جا هه موو تیربان لنی خوارده وه ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ﴾ که میکیان نه بیت ﴿فَلَمَّا جَاوَزَهُ﴾ کاتنک طالوت لنی په بیه وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ نه وانهش پر وایان هیتابوو له گه لیدا (بنی) نه وانه ی که تیربان لنی خوارده وه ﴿قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ ووتیان: نه مړو نیمه دره ده تنی جالوت و له شکره که ی ناپه یس ﴿قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ﴾ وتیان: نه وانه ی که پتیا و ابوو ﴿أَنَّهُمْ مُلْكُ اللَّهِ﴾ به خزمهت خوا ده گن (له روژی دوابی دا) ﴿كَرِهْنِ فِتْنَةَ قَلِيلَةٍ عَلَيْنَا﴾ زور ده سنی کهم زال به وه به سر ﴿فِتْنَةً كَثِيرَةً﴾ ده سنی زوردا ﴿يَا ذُنُوبَ اللَّهِ﴾ به فرمائی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ وه خوا له گه ل خورا گرانه ﴿وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ﴾ کاتنک که پو بیه پرووی جالوت و له شکره که ی وستان ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿رَبِّ انصُرْنَا﴾ خوا به خوا به سرماندا ﴿وَكُنْتُمْ أَفْهَامًا﴾ وه پیمان جیگیر بکه ﴿وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ﴾ وه زالمان بکه به سر گه لی ﴿الْكَافِرِينَ﴾ بنی پر وایاندا ﴿فَهَرَّامُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ نه و سا به فرمائی خوا شکاندن بیان ﴿وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ﴾ وه داوود (که به کینک بهو له سر بازانی طالوت) جالوتی کوشت ﴿وَرَأَاهُ اللَّهُ الْمَلِكَ وَالْمُكَمَّلَ﴾ وه خوا پاشایه نی و پیغه مبریتی دایه ﴿وَعَلَّمَهُ مَا يَشَاءُ﴾ وه نه وه ی وستی فیری کرد ﴿وَوَلَّادَهُ اللَّهُ النَّاسَ﴾ ته گهر خوا خه لکی له ناو نه بر دایه ﴿بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ﴾ هه ندیکیان به هه ندیکسی تریان ﴿أَفْسَدَتِ الْأَرْضُ﴾ هه موو سر زوی پر ده بهو له خرابه و ناوان ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ دُوِّضِلَ﴾ به لام خوا خاوه نی به خششه ﴿عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ به سر هه موو جبهانیانه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لثم (به سر هاتانه) نیشانه کانی خوان ﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكُمْ﴾ ده بیان خوینینه وه به سر تدا ﴿يَا حَقُّ﴾ به راسنی ﴿وَأَنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه ینگومان تو له پیغه مبرایت

﴿تِلْكَ الْأَرْسُلُ قَدْ بَلَغْتَ﴾ نهو پیغمبرانهی (که باسکران) پیرزمان داوه ﴿بَعْضُهُمْ عَلَی بَعْضٍ﴾ هندیکیان به مسدود هندیکیاندا ﴿مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ﴾ لهو پیغمبرانه هی وایان بووه که خواسته یی له گهله کردوه (وه که موسی علیه السلام) ﴿وَرَفَعَ بَعْضُهُمْ دَرَجَاتٍ﴾ وه هندیکیانی بهرز کردوه ته وه چند پله یی که ﴿وَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْكِتَابَ﴾ وه دامن به عیسی کوری مدریمه چند پله یی (و معجزه یی کی) ناشکرا ﴿وَأَنزَلْنَا مِنْ رُوحِ الْقُدُسِ﴾ وه پشگیریمان کرد به فرشته یی سرووش (که جبریل) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا بیویستایه ﴿مَا أَفْتَلْنَا مِنَ الْقَدَرِ مِنْ شَيْءٍ﴾ نهو که لانه یی که له دوی پیغمبره کانیاں دهاتن له گهله که کدا ته نهجه نگیں ﴿فَرَأَى عِيسَى مَآجَةَ تُهْمَرُ إِلَيْهِمْ﴾ دوی نهو نیشانه رُشسانه یی که یزبان هاتبوو ﴿وَالَّذِينَ اخْتَلَفُوا﴾ به لام دوویدر کسی یان نیکهوت ﴿فَقِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا﴾ نه مجا هی وایان بوو پروای هیشا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ﴾ وه هی وایان بوو بین پروابوو ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا بیویستایه ﴿مَا أَفْتَلْنَا﴾ به کتریاں نه ده کوشست و شهریاں نه ده کرد ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يُفَعِّلُ مَا يُرِيدُ﴾ به لام نهو هی خوا بیویست ده یکتات. ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانه یی پرواتان هیشا وه ﴿أَتُفَوِّمُ مَا كَانَ لَكُمْ﴾ به خشن لهو رُزیه یی که بیسان داوون ﴿فَمَنْ قِيلَ أَنْ أَنْتَ نَوْمٌ﴾ پیش نهو یی که رُز یی ﴿لَا تَنْعَمُ بِهِ﴾ که نه کربین و فروشنی تیدایه ﴿وَلَا حُلَّةٌ﴾ وه نه دُستایه یی و ناشایه یی تیدایه ﴿وَلَا تَشْفَعُ لَهُ﴾ وه نه تکای تیدایه (تا رُزگارتان کات له سزا) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ وه هدر بین پروایان سسته مکاران. ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ خواه وه خواهیده که هیچ پرستراونکی به هق و راست نه بیجکه لهو ﴿الَّتِي﴾ هه میشه زندووی ﴿الَّتِي﴾ نه دبیر کهر و راگر (ی بوونه ور) ه ﴿لَا تَأْتِيهِ سَيِّئَةٌ وَلَا تَأْوِي لَهُ﴾ نه وه نهوز نه یگر و نه وه نهو ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ هدر هی نه وه هدر چی له ناسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه هدر چی له زوی دایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ﴾ کی به نهو که سسه یی لهو رُزه دابوونی تکای له لایکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه گهر به ری پیدانی خوی نه ییت ﴿يَعْلَمُ﴾ ناگاداره ﴿مَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ به نهو یی له برده مسی (نادهی) به وه به (له دنیا له برده سستیاندایه) ﴿وَمَا خَلَقَهُمْ﴾ وه نهو یی له دواوه یی (له رُز یی دوا یی یزبان ناماده کراوه) ﴿وَلَا يَحِيطُونَ بِشَيْءٍ﴾ وه که س ناگای نی به له هیچ شتیک ﴿فَمَنْ عَالِمُ﴾ له زانین و زانباری نهو (خوا) به ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه گهر بهو یی که خوی بیووی ﴿وَمَنْ يَشْفَعُ عِنْدَ رَبِّهِ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ﴾ کورسی به که یی خودا هه مسو ناسمانه کان و زوی گرتو نهو ﴿وَلَا يَكُونُ لَهُ جُفَاءً﴾ وه پارتیز گاری کردنی ناسمانه کان و زوی یو خوا ناسانه و (گران نیه) ﴿وَقَوْلُهُمْ أَتُظْلَمُونَ﴾ وه هدر نهو بلند پله یی پایه گه وره ﴿لَا أَكْرَافِي الَّذِينَ﴾ به هیچ جزینک زور لئ کردن له دیندانی به (بو هاتنه ناو نیسلام) ﴿قَدْ بَيَّنَّ﴾ چونکه به راستی له به که جبابوه ته وه ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ رستمونی و شاره زایی ﴿مَنْ﴾ الَّتِي له گومرایی و مسدود لئ شیوای (نم نایه ته تاییه ته به نهو انه یی ثابینی ناسمانی یان هبه) ﴿فَقَدْ يَكْفُرُ بِالْظُلُومِ﴾ نه مجا هدر که س له ری ی بین پروایی بگره یته وه (بین باوه بین به هدر پرستراونیک جگله خوا) ﴿وَلَوْ أَنَّ بِلَادَهُمْ﴾ وه پروا بهشتی به خوا ﴿فَقَدْ أَتَيْنَاكَ﴾ نهو یی بنگومان به توندی دهمستی گرتووه ﴿بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى﴾ به دهسته گبیر به کی قایمی به هیزی وا (که نیسلام) بان نیمانه که یه نی) ﴿لَا تَقْصِرْ لَهَا﴾ که به چران و به ربونی بونی به ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بیسری زانایه ﴿

﴿وَيَذَّأَلُ ابْنُ عُصْفَرٍ﴾ (نهی موحممه د به یاد بهینه) کاتیک که تیراهیم ووتی: ﴿رَبِّ نَهَى بِرُوهر دگارم﴾
 ﴿أَرَبِّي﴾ نیشانم بده ﴿كَيْفَ نَحْيُ الْمَوْتُ﴾ چون مردوو زیندوده که تیه وه؟ ﴿قَالَ﴾ (خوا) فهر مووی:
 ﴿أُولَئِكَ يُدْعَوْنَ﴾ بروات بی نه هیتاوه؟ ﴿قَالَ بَلَى﴾ ووتی: بدلی پروام بیتنه می ﴿وَلَكِنْ لَّيَطْمَنَّ قَلْبِي﴾ به لام
 (نه مه وی بینم) بز نه وهی دنلیابم ﴿قَالَ﴾ (خوا) فهر مووی: ﴿تُخَذُّ أَرْبَعَةً مِنَ الْقُرَى﴾ که واته حوار مهل
 بگره ﴿فَصَبْرُهُنَّ إِلَيْكَ﴾ نه مجا (سریان بیره) و پارچه پارچه یان بکه ﴿ثُمَّ﴾ له پاشدا ﴿لَتَجْعَلَ لَكُلِّ بَنِي
 إِسْرَءِيلَ سَبْعَ نِسْوَةٍ﴾ هر پارچه به کیان له سر شاخیک دابنی ﴿ثُمَّ أَرْأَاهُمْ﴾ له پاشان بانگیان بکه ﴿يَا أَيُّدُكَ
 سَعْيًا﴾ به به له دین بولات ﴿وَأَنزَلَهُ﴾ وه چاک بزانه و ﴿أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ دنلیابه بینگومان خوا
 بالادهستی کار به جی به ﴿مَثَلُ الَّذِينَ﴾ وبتنه (خبری) نه وانه می ﴿يُفْقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ که مالی
 خویان ده به خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری خوادا ﴿كُنَّا حَقًّا﴾ وه که دنکه (توونیک) وایه
 (روایت) و ﴿أَلَمْ تَسْمَعْ سَبْعَ سَبَاطٍ﴾ حموت گولی گرتیت ﴿فِي كُلِّ سَبْطٍ﴾ له هر گولیکدا
 ﴿مِائَةً سَعْدَةً﴾ سه دانه می تیدا بیت ﴿وَاللَّهُ يَصْغِفُ﴾ وه خوا له ممش، زیارتی ده کات ﴿لِمَنْ يَشَاءُ﴾
 بز هر که سبتک که خوی به ویت ﴿وَاللَّهُ وَسِعُ عِلْمُهُ﴾ وه خوا خاوه نه هر می فراوانی ناگاداره ﴿مَنْ
 الَّذِينَ يُفْقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ نه وانه می که مال و دارایی خویان ده به خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری خوادا
 ﴿ثُمَّ لَا يَبْقَى عَنْهُمْ مَالٌ أَفْقَرًا وَلَا أَدْنَى﴾ دوا می نه وه هیچ منه تیک نانین و نازاریک (به دلی هه ژاران)
 ناگه یمن ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ﴾ نه و که سانه بزبان هیه ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ﴾ پاداش تیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پروهر دگاریان
 ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وه هیچ ترس تکیان له سر نی به ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه هیچ خد و خد فیه تکیان
 نیه ﴿قُلْ مَعْرُوفٌ﴾ تسه و گوفتاری جوان و شیرین ﴿وَمَغْفِرَةٌ﴾ و چاووشی (له هه له دا)
 ﴿خَيْرٌ﴾ چاکتره ﴿فَمَنْ صَدَّقَ﴾ له خبریک ﴿يَتَّبِعْهَا أَذَى﴾ که سازو دل تیشاندنی به دوا بی
 ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَلِيمٌ﴾ خوا ده و له مهند و بی نیاز و له سر خزیه ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه می نه وانه می
 پرواتان هیتاوه ﴿لَا تَطْلُوا﴾ پوچه لی مه که نه وه ﴿صَدَقْتُمْ﴾ خبر و به خشینه کاتنان ﴿بِالْمَنِّ﴾ به منه
 نان ﴿وَالَّذِينَ﴾ و سازاردان و دل تیشان ﴿كَانُوا﴾ وه که نه و که سه می ﴿يُفْقِي مَالَهُ﴾ مال و سامانی
 خوی ده به خشینت ﴿رَبَّنَا أَلِئْسَ﴾ بز روپامای خدک ﴿وَلَا يُؤْمِنُ﴾ وه باوه ری بی ﴿بِاللَّهِ﴾ به خوا
 ﴿وَالَّذِينَ الْكَاغِبِ﴾ و به روزی دوا بی ﴿فَصَلُّوا﴾ جا و تیه نه و ناپاکه ﴿كُنَّا صَفْوَانٍ﴾ وه که به ردیکی
 ساف و لووس وایه ﴿عَلَيْهِمْ نَزَلَتْ﴾ که گلیکی که می به سه ره و بیت ﴿فَأَصَابَهُمْ وَايْلٌ﴾ نه مجا بارانیک
 لیزه می لی بدات ﴿فَرَّكَهُمْ صَعِدَةً﴾ وه به ره که به تیه وه به رووی ﴿لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ وه خوا وینم وونی
 گه لی بی پروا و خوا نه ناس ناکات ﴿﴾

﴿وَمَثَلُ الْآيَةِ﴾ نمونه ی ته واته ی ﴿يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ که مال و دارایی خویان ده به خشن ﴿الْبَيْعَةِ﴾
 مَرْضَاتِ اللَّهِ له پشاوره زامه ندی خوا ﴿وَتُؤْتِيَانِ الْأَمْثِلَ﴾ وه بز دامه زواندن دلی و ده و نیا
 (له سمر چاکه) ﴿كَتَلَّ جَنَّةٍ﴾ وه ک باخیک وایه ﴿يَرْوُونَ﴾ که به شونینکی به رزه و بیت ﴿أَسَابِهَا﴾
 وَاِبِلْ بارانی دلۆپ گه و ره ی لی بدات ﴿فَتَأْتِكُنَّ أَكْهَابُ صَعَقِينَ﴾ نه مجا میوه ی خوی بدات به دوو
 هینده ﴿فَإِنْ لَرَيْتُمْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ وه نه گهر بارانی دلۆپ گه و ره شی لی نه دات ﴿فَقُلْ﴾ بارانی وورد
 لیس نه دات (واته بنی به ره هم نایبت) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خوی گه و ره ش بینا به میوه ی که
 ده یکه ن ﴿يَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْجَارُ﴾ نایا که س له نپوه حد زده کات ﴿أَنْ تَكُونَ لَهَا جَنَّةٌ﴾ که باخیکی بینت
 ﴿مِنْ جَبَلٍ﴾ له دره ختی خورما ﴿وَأَعْتَابٍ﴾ وه جوره ها دره ختی تری و ره ز ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾
 چند جز که تاو پروا به زیر باندا ﴿لَهُمْ﴾ بز خواوین باخه که بیت ﴿فِيهَا﴾ له ناو ته و باخه دا ﴿مِنْ كُلِّ﴾
 الْفَرْثِ له همو و جوره میوه ی که ﴿وَأَصْنَافٍ﴾ له کاتیکدا (خواه نه که ی) دوو چاری بین ﴿الْكَبِيرِ﴾
 پسری ﴿وَاللَّهُ﴾ وه بیسی ﴿ذُرِّيَّةً ضِعَفًا﴾ چند منالیکی ووردی بین ده سه لات ﴿فَأَسَابِهَا أَغْصَارًا﴾
 نه مجا گهرده لوولیکی لی هه ل بکات ﴿فِيهَا نَارٌ﴾ گرو سه مو می تیدا بین ﴿فَأَعْرَفَتْ﴾ یه کسهر
 باخه که بسوتی ﴿كَذَلِكَ﴾ تا به هم ره نگه ﴿يَبْقَى اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ﴾ خوا نیشانه کانی (میهره بانی)
 خویان بز وون ده کانه وه ﴿لَقَدْ كُمْ تَتَفَكَّرُونَ﴾ بز نه و ی پیر بکه نه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 ته ی ته و که سانه ی پروانان هینا وه ﴿الَّذِينَ﴾ بیه خشن ﴿مِنْ ظُلُمَاتٍ﴾ له پاکترینی ﴿مَا كَسَبَتْ﴾
 نه و ی په داتان کردو وه ﴿وَمِمَّا الْفَرَحَ الْكُفْرَ﴾ وه له و ی که بز مان دره هینا وون (پرواندوون)
 ﴿مِنْ الْأَرْضِ﴾ له زه و ی ﴿وَلَا تَتَمَوَّا الْحَبِيبَ مِنْهُ تُفْقَوْنَ﴾ مه وون له و ی بیه خشن که خرا به ﴿وَلَسْتُمْ﴾
 بِتَاجِذِيَه له کاتیکدا که خوتان ته و شته خرا به و مرنا گرن (نه گهر بشان دریتنی) ﴿إِلَّا أَنْ تَقِصُّوا﴾
 بِرَةً مه گهر چاوی لی بیوشن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وه چاک بز انن که خوا ﴿عَنْ جِبَدٍ﴾ بنی
 نیازنکی شایسته ی ستایشه ﴿الَّذِينَ يُؤْذِرُونَ الْفَقْرَ﴾ شه پتان ده تان ترستین به هه زاری
 ﴿وَيَأْتِرْكُمْ بِالْفَحْشَاءِ﴾ وه فخر مانسان پنده دات به خرا به ﴿وَاللَّهُ يُؤْذِرُكُمْ مُعْذِرَةً وَفَضْلًا﴾ وه خوا
 به لیس لیخوشبوون و چاکه تان پنده دات ﴿وَاللَّهُ وَبِعِ عَلِيمٌ﴾ خوا به ره فراوان میهره بانی زانابه ﴿فَإِنْ﴾
 ﴿يُؤْتِي﴾ ته ی به خشن ﴿الْحِكْمَةَ﴾ زیری و دانایی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به ههر که سبک که به یه و ی ﴿وَمَنْ يُؤْتِ﴾
 الْحِكْمَةَ وه ههر که سبک زیری و دانایی پندرا ﴿فَقَدْ أُوْتِيَ﴾ ته و به راستی بی ی دراهه ﴿خَيْرًا﴾
 کثیراً خیر و چاکه به کی زور ﴿وَمَا يَدَّكُرْ﴾ به ند وه رنا گرن ﴿إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ﴾ ته نها خواوین
 زیری و هوشمنده کان نه بیت

﴿وَمَا تَقْضُ﴾، تہ وہی بہ خشیتان ﴿مِنْ تَقْضٍ﴾، لہ چاکہ ﴿أَوْ ذَرْتُمْ نَذْرَ﴾، یا نہ زرنکتان بر بار
 دابن ﴿قَالَ اللَّهُ يَعْلَمُ﴾، تہ وہ بیگومان خوانا گای لی یہ ﴿وَمَا الظَّالِمِينَ﴾، وہ بق ستمکاران
 نیہ ﴿مِنْ أَنْصَارٍ﴾، هیچ یار مہمتی دہر تک ﴿إِنْ يُدْأَوْ﴾، تہ گہر ناشکرای بکن ﴿الضَّالِّينَ﴾
 خیرہ کانتان ﴿فَرَجَعْنَاهُمْ﴾، تہ وہ کاریکی باشہ ﴿وَأَنْ تُخْفُوا﴾، وہ تہ گہر بیشار تہ وہ ﴿وَتُؤْثِرُوا﴾
 و بیدہن ﴿الْفُقَرَاءَ﴾، بہ ہہ زاران ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾، تہ وہ باشہرہ بق ثبوتہ ﴿وَيُكْفِّرْ عَنْكُمْ﴾
 وہ خوا ہدلی تہ وہ ریتیت لہ سہر ثان و دہ سپریتہ وہ ﴿مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾، ہیتدی لہ گوناہہ کانتان
 ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾، وہ خوا بہ وہی کہ دہیکہن ناگادارہ ﴿لَيْسَ عَلَيْكَ﴾، لہ سہر تو
 نی یہ (تہی موحہ مہد ﴿هَذِهِ﴾، ریتہو نی و موسولمان کردنی خہ لکی ﴿وَالْكَرَّ﴾
 اللہ ﴿بَلَّغُوا﴾، تہ لکو خوا ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾، ہہر کہ سینی بونت ہیدایہتی دہدات ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾، وہ تہ وہی
 ثبوتہ دہبہ خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾، لہ دارایی (چاکہ) ﴿فَلَا تُفْسِدُوا﴾، تہ وہ (قازانجہ کہی) بق خوتانہ
 ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾، ثبوتہ هیچ نابہ خشن ﴿إِلَّا اتَّبَعَتْ وَجْهَ اللَّهِ﴾، مہ گہر بق پڑای خوانہ ہی ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾
 وہ تہ وہی دہبہ خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾، لہ سامان و (چاکہ) ﴿يُوقِلَ إِلَيْكُمْ﴾، پاداشتہ کہ پتان دہست دہ کویتہ وہ
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَقْضُونَ﴾، و ثبوتہ ستمہتان لی نا کری ﴿الْفُقَرَاءَ الَّذِينَ﴾، (تہ خیرہ) بق تہ و ہہ زارانہ یہ
 ﴿أُخْبِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾، کہ دہست و ہی بہ سہراون لہ پئی خوادا ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾، ناتوانن ﴿مَصْرَبًا﴾
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾، بق رژی پہیدا کردن، بگہرین بہ زہوی دا ﴿يَحْسِبُهُمُ الْجَاهِلُ﴾، نہ زانی بین خہہر وا
 ہدست دہ کات تہ وان ﴿الْعِيسَاءَ مِنَ التَّعْقُفِ﴾، کہ دہو لہ مہندن بہ ہزی ہی تباری یانہ وہ (سوال نہ کر دنیانہ وہ)
 ﴿تَعْرِفُهُمْ﴾، تو (تہی موحہ مہد ﴿هَذِهِ﴾، دہسان ناسیت ﴿يَسْمَعُهُ﴾، بہ شتوہ باندا ﴿لَا يَسْتَأْذِنُ﴾
 الکس داوای هیچ لہ کہس ناکہن ﴿الْكَافَّةَ﴾، بہ زور (وہک سوال کردانی تر) ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾
 وہ تہ وہی دہبہ خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾، لہ مال و سامان ﴿قَالَ اللَّهُ يَعْزُبُ﴾، بیگومان خوا ناگادارہ
 پس ی ﴿الَّذِينَ يُبْغُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾، تہ وانہی کہ مال و دارایی خویان دہبہ خشن ﴿يَأْتِي﴾، بہ شہو
 ﴿وَالنَّهَارِ﴾، و بہ رژی ﴿سِرًّا﴾، بہ پدنہانی ﴿وَعَلَانِيَةً﴾، و بہ ناشکرا ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾، نا تہ وانہ ہہر
 پاداشتہان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾، لای پدہر دہر دگاریانہ ﴿وَلَا تُخَوِّفُ عَلَيْهِمْ﴾، وہ هیچ ترسینکیان لہ سہر
 نیہ (لہ دہاتو ودا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾، وہ تہ وان خہفتہ بار نابن لہ رژی دوا پیدا ﴿﴾

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَرْبَابًا﴾ نه وانهی که سوود (رببا) ده خون ﴿لَا يَكْفُرُونَ﴾ (کاتی زیندوو بو ونه وه) راست ناینه وه (له گزیه کانیاندا) ﴿إِلَّا كَمَا يَقُولُ الَّذِينَ﴾ مه گهر چون که سنی راست ده بیته وه ﴿يَتَخَفَتُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ السُّنَنِ﴾ که شه پتان ده سنی لئی وه شانبدین (وه تووشی فی بووبی) ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا﴾ نه وه بهوی نه وه وه به، سوود خورن ووتیان: ﴿إِنَّا السُّبْحُ﴾ کهرین و فروشتن ﴿مِثْلَ الْإِنْبَاءِ﴾ وه سوود وابه ﴿وَأَمَّا اللَّهُ السُّبْحُ﴾ له کاتی کدا خوار بی داوه به کهرین و فروشتن و حه لائی کردوه ﴿وَحَرَّمَ الْإِنْبَاءَ﴾ به لام سوود (رببا) ی قده وه کردوه ﴿فَمَنْ حَصَّه﴾ نه مچا نه وه که سه ی پنی گه بشت ﴿مَنْعَةً﴾ ناموز گاری یدک ﴿فَمَنْ رَزَقَهُ﴾ له بهر وه رد گاری یدوه ﴿فَالْتَفَتُوا﴾ وه خیرا ده سنی لئی هه لگرت ﴿فَلَمْ يَمَسَّكْ﴾ نه واه نه وه بهش وهری گرتوه بؤ خزی بهتی (له سوود خواردن) ﴿وَأَمَرَهُ إِلَى اللَّهِ﴾ وه کاری نه وه حه واه به خوا به ﴿وَمَنْ عَزَّ﴾ وه نه وه ی گهر ایه وه (بؤ سوود خواردن) ﴿فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْرِ﴾ نا نه وانه ها ورینی ناگرن ﴿فَمَنْ فِيهَا﴾ تیا ده مینه وه ﴿حَكَدُونَ﴾ به هه میشه بی و هه تاهه تابی ﴿يَمْنَعُ اللَّهُ الْإِنْبَاءَ﴾ خوا فهر و بهر وه نهی سوود ناهیلینت ﴿وَمَنْ فِي الصَّدَقَاتِ﴾ وه بهر وه به خیر و به خشین نه دات و زبادی نه کات ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ﴾ وه خوا خووشی ناوینت ﴿كُلَّ كَفَّارٍ﴾ هیچ بیواهر و ناسو باسگوزاریکی ﴿أَشِيرٍ﴾ تاوانکار ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانه ی که بر وایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه باشه کانیان کردوه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نو یزیان به هوش و بیر وه کردوه ﴿وَرَأَوْا الْآيَاتِ﴾ وه زه کاتیان داوه ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ تنها پاداشیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای بهر وه رد گاریانه ﴿وَلَا حَوْلَ عَلَيْهِمْ﴾ وه هیچ ترسیکیان له سهر نی به (له ورزی دوا بیدا) ﴿وَلَا هُمْ يَخْرُوتُ﴾ وه هیچ خه فته تیک بر وایان تی ناکات ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وه که سانه ی بر وواتان هیتاوه (به خوا) ﴿أَتَقْرَأُ اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَدُّرُوا﴾ وه ده ست هه لگرن ﴿مَتَابِعِي مِنَ الْإِنْبَاءِ﴾ له سوود ی که لای خه لک ماوتانه ﴿إِنْ كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه بر وادارن ﴿إِنْ لَمْ تَقْعَلُوا﴾ نه مچا نه گهر ده ستان لئی هه لگرت ﴿لَا تَدْرُوا﴾ که واته بزائن و ناگدار بن ﴿يَسْتَرْحِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ جهنگ له گل خودا و پیغه مبه ره کی پاده گه به بن ﴿وَأَنْ تُبَشِّرَ﴾ وه نه گهر به شیمان بو ونه وه ﴿فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ نه واه تنها سهر مابه کانتان هی تیرو به ﴿لَا تَقْلِبُوهُمْ﴾ نه ستم بکن (له خه لکی) ﴿وَلَا تَقْلِبُوهُمْ﴾ وه نه ستمتان لئی ده کرت ﴿وَأَنْ كَانَ دُونَهُمْ﴾ وه نه گهر قهر زار نه دار بوو ﴿فَقِيلَ لَهُمْ﴾ نه وه با مؤله ی بد ریت تا خوا ده سه لائی دده ﴿وَأَنْ هَدَّوْهُ﴾ وه نه گهر (له قهر زه که) ناز ادیان بکن ﴿حَتَّىٰ لَعَنَ﴾ باشتره بؤتان ﴿إِنْ كُنتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر تی بکن ﴿وَأَتَقُوا﴾ وه بترسن ﴿يَوْمًا﴾ له بر وژیک ﴿فَتُرْجَعُونَ فِيهِ﴾ ده گهر بترینه وه ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ بؤ لای خوا ﴿لَهُمْ نَصْرٌ﴾ له پاشان پاداشت نه درته وه ﴿كُلَّ نَفْسٍ﴾ به هه موو که سیک ﴿فَمَا كَسَبَتْ﴾ (پاداشت و سزای) نه وه ی کردوه به تی ﴿وَحَتَّىٰ لَا يَبْطَلُونَ﴾ وه نه واه ستمیان لئی نا کری ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوانی باوهرتان هیتاوه ﴿إِذَا تَدَانَتْكُمْ يَدِين﴾ نه گهر قدر زبکتان له به کتری کرد ﴿إِنْ أَجَلَ مَسَى﴾ بۆ ماوه کی ناوبراو (دیاری کراو) ﴿فَاكْتُبُوا﴾ نهوه ببنووسن ﴿وَلْيَكْتُبْ﴾ وه با بنووسن ﴿يَنْتَكِرْ﴾ له نتواناندا ﴿كَانَتْ﴾ نووسه رنک ﴿بِالْعَدْلِ﴾ به راستی (وداوه ری) ﴿وَلَا يَأْتِ كَافٍ﴾ وه هیچ نووسه رنک با سه ریچی نه کات ﴿أَنْ يَكْتُبَ﴾ له نووسینی (سه نه دی قدر) دا ﴿كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ﴾ ههروه که خوا نهوی فیزی نووسین کردوه ﴿فَلْيَكْتُبْ﴾ با بنووسن ﴿وَلْيُمْلِلِ الَّذِي﴾ وه با نهو که سه دهقی سه نه ده که بلی و بخوینته وه ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ که قدرزه که ی به سه ره وهیه ﴿وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ﴾ وه له بهروه رد گاری بترسن ﴿وَلَا يَخْشَ مِنْهُ شَيْئًا﴾ وه هیچی لئ که نه کانه وه ﴿فَإِنْ كَانَ الَّذِي﴾ نه مجا نه گهر نهو که سه ی ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ قدرزه که ی به سه ره وهیه ﴿سَفِيهًا﴾ بی عقل بسو ﴿أَوْ ضَعِيفًا﴾ یان ناته او بسو ﴿أَوْ لَا تَسْطِيعُ﴾ یانه ی ده توانی ﴿أَنْ يُمْلِهُو﴾ خوی دهقی سه نه ده که بلیت و بخوینته وه ﴿فَلْيُمْلِلِ رَبُّهُ﴾ نهوه با گه وره که ی بلیت و بخوینته وه ﴿بِالْعَدْلِ﴾ به راستی (وداوه ره ری) ﴿وَأَشْهَدُوا شَهِيدَيْنِ﴾ وه دوو شاهد بگرن ﴿مِنْ رِجَالِكُمْ﴾ له پیاوانی خوتان (موسولمان) ﴿فَإِنْ لَمْ يَكُنَا أَشْهَدَيْنِ﴾ نه مجا نه گهر دوو پساو نه بسو ﴿فَلْيُمْلِلِ وَأَمَّا تِلْكَ﴾ نهوه با پیانک و دوو زن بن ﴿مِمَّنْ تَرْضَوْنَ﴾ لهوانی که به سه ندیان ده کن ﴿مِنْ الشَّهَادَةِ﴾ له شاهد کان ﴿أَنْ تَقْبَلَ إِحْدَهُمَا﴾ بۆ نهوی نه گهر به کینکان له بیری چوو ﴿وَتَقْبَلَ إِحْدَهُمَا﴾ با نهوی تریان بیری بخاته وه ﴿وَلَا يَأْتِ الشَّهَادَةَ﴾ با شابه نه کان سه ریچی نه کن ﴿إِذَا مَا دُعُوا﴾ کاتیک بانگ کران (بۆ شایه تی دان) ﴿وَلَا تَسْمَعُوا﴾ وه بیزار مه بن ﴿أَنْ تَكْتُمُوا﴾ لهوی که بنووسن ﴿صَغِيرًا﴾ بچووک بیت ﴿أَوْ كَبِيرًا﴾ یان گه وره ﴿إِلَّا أَجَلًا﴾ تا کاتی خوی ﴿ذَلِكَ أَمْرٌ أَتَتْ عَنْهُ﴾ نهو نویسه تان راست تره به لای خواوه ﴿وَأَقْرَبُ لِلشَّهَادَةِ﴾ وه چه سینه تر تره بۆ شایه تی دانه که ﴿وَأَذْنُ الْأُذُنِ الْوُحَا﴾ وه نزدیک تره لهوی که نه که ونه گومانه وه ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ بَجَرَةً﴾ مه گهر کاتیک نهو کردوه به بازار گانه کی ﴿خَاصِرَةٌ تُدِيرُ وَفَهَايَتُكَ﴾ دهست به دهست بن بیگرن له ناو خوتاندا ﴿فَلَيْسَ عَلَيْهِ جُرْحُكُمْ﴾ نهوه لهم کانه دا گونا هتان ناگات ﴿الْأَكْثَرُ يَوْمًا﴾ نه گهر نه بنووسن ﴿وَأَشْهَدُوا﴾ وه شاهد بگرن ﴿إِذَا تَدَانَتْكُمْ﴾ کاتیک کر بن و فروشتان کرد ﴿وَلَا يَصْطَرِكُ﴾ و لا شهید و با زبان به نووسه ر و شاهد نه گه به ندی ﴿وَأَنْ تَقْعَلُوا﴾ وه نه گهر زیاتان گه باند ﴿فَلْيَنْدَرُفُوا﴾ نهوه پیگومان گونا هتان ده گات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَيَعْلَمُكُمْ اللَّهُ﴾ وه خوا فیرتان ده کات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به هه موو شتیک زانا و ناگاداره ﴿﴾

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ ۖ فَهَرَبُوا بِوُجُوهِكُمْ ۖ وَذُكِّرُوا ۚ﴾ و دهستان نه كهوت ﴿كَتَابًا﴾
نوسه ريك ﴿رَبِّكُمْ مَّقْبُوضَةٌ﴾ نه وه بامته يه كه ور گرن ﴿وَإِنْ أَمِنْتُمْ بِغَضَبِ﴾ جا نه گهر هندیكتان
له هندیكتان دنيا بون ﴿فَلْيُؤَذِّنُوا لَكُمْ﴾ با نه كه سهی كه په نه من زانرا وه سپارده كه بدانه وه
﴿وَلْيَقُلْ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ وه با له پوره دگاری پتر سیت ﴿وَلَا تَكْفُرُوا بِاللَّهِ﴾ وه شایهتی مدهار نه وه
﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾ وه نه كه سهی بیشاریتنه وه ﴿وَاللَّهُ عَالِمُ قُلُوبِكُمْ﴾ نه وه بدرستی به دل گونا هباره ﴿وَاللَّهُ﴾
﴿يَسْمَعُ لَكُمْ﴾ وه خوا ناگاداره به هممو کرده وه بكتان ﴿لَهُ﴾ هر هی خوابه ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ﴾
نه وهی له ناسمانه کانابه ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ و نه وهی له زویدابه ﴿وَإِنْ شِئْتُمْ﴾ نه گهر ناشکرای بکن
﴿مَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ نه وهی له دننادابه ﴿وَأَنْتُمْ﴾ یا بیشارنه وه ﴿يَحْيِيكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ خوا
محاسبه بتان ده کات له سهری ﴿وَيَخْفِضُ لَكُمْ يَتَاء﴾ نه وسه خوش ده بیت له وه كه سهی كه بیهویت
﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ وه سزای كه سینك ده دات كه بیهویت ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوابه ده سه لات
و به توانابه به سهر هممو شتیکدا ﴿وَمَنْ أَلْزَمُوا﴾ پیغمبر ﷺ بروای هینا ﴿مَنْ أَلْزَمُوا﴾
بهو نامه بهی كه بزی تیرراوه ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ له پوره دگاریه وه ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ له گهل پرواداراندا
﴿كُلُّ أَمْرٍ بِاللَّهِ﴾ هممو پروایان هیناوه به خوا ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾ وه به فرشته کانی ﴿وَكُلُّهُمْ﴾ وه
ب نامه کانی ﴿وَرُسُلُهُ﴾ وه به پیغمبرانی ﴿لَا تَقْرَأُ﴾ جباوازی ناکهین ﴿بَيْنَ أَعْيُنِهِمْ﴾ له نتوان هیچ
یه کینک ﴿مِنْ رُسُلِهِ﴾ له په پیامبرانی ﴿وَالْأَنْبِيَاءِ﴾ (برواداران) ووتیان: (پیغمبر نایینی خوی پی گه یانددین
نیمه ش) ﴿سَجْعَاتٍ﴾ بیستمان ﴿وَأَطْعَامٍ﴾ فدر مانیه ریمان کرد ﴿عَفْرَانِكُمْ﴾ داوای لیخوشبوونت
لیده کهین نهی پوره دگارمان ﴿وَالَّذِي أَنْصَبُ﴾ وه هر بز لای تقیه گه پانه وه ﴿لَا يَكُفُّ اللَّهُ﴾
نفسا ﴿خوداوا له هیچ كه سینك ناکات﴾ ﴿إِلَّا أَوْسَعَهَا﴾ مه گهر به نه ندازهی توانای خوی ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ﴾
(سوودی) بز خوی هه به هر چا که یه بکات (با هدر به دلش بیت) ﴿وَعَلَيْهَا مَا كَسَبَتْ﴾ وه (زبان)
بز خوی نهی هر خرا به یه بکات ﴿رَبِّكُمْ﴾ نهی پوره دگارمان ﴿لَا تُولِجْنَاهَا﴾ لیسان مه گره ﴿إِنْ﴾
شیتا ﴿نه گهر کرده وه کی پیوستمان له بیر جور﴾ ﴿وَأَخْطَأْنَا﴾ یا به هه له گونا هیکمان کرد
﴿رَبَّنَا﴾ نهی پوره دگار ﴿وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا﴾ له سهرمان دامنه باری قورس ﴿كَمَا حَمَلْنَا﴾
وه كه نه وهی داتنا ﴿عَلَى الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِكَ﴾ له سهر نه وانهی پیش نیمه (نوممه نانی پیشووتر) ﴿رَبَّنَا﴾ نهی
پوره دگارمان ﴿وَلَا تَحْمِلْنَا﴾ به لای وامن به سهر دامده ﴿مَا أَطْلَقْنَا لَكَ آيَاتٍ﴾ كه بزمان هه له گیریت
﴿وَأَعْفُ عَنَّا﴾ وه گونا هه کانمان سهر وه ﴿وَأَعْفِرْنَا﴾ وه لیسان خوشه ﴿وَارْحَمْنَا﴾ وه میهر بانیمان
له گهل ا بکه ﴿أَنْتَ تَوَلَّيْنَا﴾ تقوی یاریده ده رو پشتیوانمان ﴿فَانصُرْنَا﴾ که واته سهرمان بخه ﴿عَلَى﴾
الْقَوِيَّ به سهر گهلی ﴿الْكُفْرَيْنِ﴾ پی پروایاندا ﴿

سورهی (ال عمران)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشندهی میهربان

﴿الْعَرَفَ﴾ نهنا خوا مانا که دی ده زانیت به (نه لیف، لام، میم) ده خو یتزیمه وه بز مانا که سی سه بری سده تای سوره تی (البقرة) بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوانه و خواجه به که هیچ په رستر او نیکی راست نه جگه له نهو ﴿أَمْ أَلْقِيَهُمْ﴾ زیندووه و همیشه راگری بونه و هره ﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ ناردوویسه تیه خواره ووه بزوت ﴿الْكِتَابَ﴾ فورقان ﴿بِالْحَقِّ﴾ به راستی و دروستی ﴿مُصَدِّقًا﴾ به راست دانه ری ﴿لِمَا بَيْنَ يَدَيْكَ﴾ هه مو نهو (کتیب) انه به له پشیدا بیون ﴿وَأَنزَلْنَا الْقُرْآنَ وَالْإِنجِيلَ﴾ وه ته ورات و تینجیلی نارد خواره ووه ﴿وَمِن قَبْلُ﴾ له پیش تورنندا ﴿هَدَى الْبَنَاتِ﴾ به ریتمونوی خه لکی ﴿وَأَنزَلْنَا﴾ وه ناردی به خواره ووه ﴿الْقُرْآنَ﴾ فورقان (واته) جبا که ره ووی راست و ناراست ... مه به ست بی یی تورنانه ﴿إِنَّ الْكَلِمَ كَثِيرًا﴾ بیگومان نه وانه کی بی پروا بیون ﴿يَتْلُوهُ﴾ به تابهت و بد لگه کانی خوا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ بزبان هه به (له قیامت دا) سزای سخت ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ﴾ وه خوا بالا دست و به توانایه ﴿ذُو الْبِقَارِ﴾ خاوهی تزل و سزایه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ﴾ به راستی خوا هیچ شتیکی لی وون نایست. ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه له زموی ﴿وَلَا فِی السَّمَاءِ﴾ وه نه له ناسماندا ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نهو خواجه زانیکه ﴿يُصَوِّرُكُمْ﴾ شیوه مان نه کتینس ﴿فِی الْأَرْحَامِ﴾ له مند الدانه کاند ا ﴿كَيْفَ يَشَاءُ﴾ جزئی بووی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په رستر او نیکی به هق و راست نه نه بیت ﴿الَّذِينَ لَمْ يَكُنْ لَهُ آلٌ﴾ زالی بالا دستنی کار به چی به ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نهو خواجه ﴿أَنزَلَ عَلَيْكَ﴾ ناردوویته یی به خواره ووه بزوت ﴿الْكِتَابَ﴾ فورقان ﴿مِنَ الذِّكْرِ﴾ شحکت ﴿هَدَيْنَاكَ﴾ له تابه ته کانی (مه به سته کانیان) روشن ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نهو تابه تانه به رستی فورقان ﴿وَأَنزَلْنَا مِنْهُ نَحْلًا﴾ وه نه وانی تر تابه تانین که مه به سته کانیان روشن نین ﴿فَالَّذِينَ﴾ نه مجا نهو که سانهی ﴿فِی قُلُوبِهِمْ﴾ که له دل باند ا ﴿رَبِّعٌ﴾ لادان و چوونی هه به ﴿يَتَّبِعُونَ﴾ دوی نهو تابه تانه ده کهون ﴿مَاتَنَ﴾ که له تورنندا مونه شباهن (هاوشیوهن و اناکانی روشن نین) ﴿يَتَّبِعُوا الْفِتْنَةَ﴾ بز تیکدانی بیروبا وهری موسولمانان ﴿وَأَنزَلْنَا نُورًا﴾ وه بز راله کردنی به شاره وروی ناپاکی خویان ﴿وَمَا يَكْفُرُوا بِاللَّهِ﴾ له حاله تیکدا کهس راله کردنی نازانیت ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ تنیا خوانه بیت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ فِی الْغُلَبِ﴾ له گمل زانایان و نه وانهی دامدروان له زانینی علمی شهر عبدا ﴿يَقُولُونَ﴾ نه لنین ﴿بِالْمَنَافِعِ﴾ نیمه بر ومان هتاوه به (منشابه) ﴿كُلٌّ فِی غَيْرِ رَيْبٍ﴾ هه مووی له په روره دگاران هوهن ﴿وَمَا يَكْفُرُونَ﴾ بیر له فورقان ناکه نه وه ﴿إِلَّا أَنْزَلُوا الْأَلْحَبَ﴾ تنیا خاوه نانی زبیری و بیر و هوش نه بیت ﴿وَمَا﴾ نه لنین نهی په روره دگاران ﴿لَا تُرِغُ﴾ لای مده (له ری ی راست) ﴿وَلَوْ أَنَّهُ﴾ دله کانسان ﴿عَدَا هَؤُلَاءِ﴾ دوی نه ووی که ریتمونویت کردین ﴿وَقَبَلْنَا﴾ وه پیمان بیه خشه ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ له لای خوته وه ﴿وَنَحْنُ﴾ به زوی بک (میهربانیک) ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ﴾ به راستی هدر نوی ﴿وَلَوْ أَنَّ﴾ به خشنده ﴿رَبَّنَا﴾ نهی په روره دگاران ﴿إِنَّكَ﴾ بیگومان تو ﴿جَاعِلُ الْفُلُوفِ﴾ کز که ره ووی خه لکت ﴿لِيُزِيلَ﴾ بز ووزنک ﴿لَا رَيْبَ فِیهِ﴾ که هیچ گومانی تیدانی به ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يَخْفَى الْيَوْمَ﴾ به لینی خوی ناشکینیت و ده بیانه سهر

﴿إِنَّ اللَّهَ كَرِيمٌ﴾ ینگومان نموانی بن بر و ابون ﴿لَنْ تُغْنِ عَنْهُمْ﴾ ہر گیز کہ لک و سوودیان ہی ناگہ بہ نیت ﴿أَنْزِلُكُمْ﴾ نہ مالیان ﴿وَلَا أُولَدُكُمْ﴾ وہ نہ مندالیان ﴿مِنْ اللَّهِ شَيْئًا﴾ لہ (سزای) خوا بہ ہیج شیبہ بہ ک ﴿وَأُولَئِكَ هُمْ﴾ وہ نا نموانہ ﴿وَأُولَئِكَ سِوَاكُمْ﴾ سو و تہ مہنی دوزہ خن ﴿كَذَٰبٌ أَلْفِيزُونَ﴾ (داب و باوی نم بن پروا بانہ) وہ ک داب و نہ ریتی دہست و پتوہندہ کانی غیر عہونہ ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و نموانی لہ پیش نمواند ابون و ابہ ﴿كَذَٰبُوا لَكُمْ﴾ کہ نیشانہ کانی نیمعیان بہ دروزانی ﴿فَلَا تَحْزَنْهُمْ﴾ نمجا خواش گرتی ﴿يَذُوبُهُمْ﴾ بہ ہوی ناوانہ کانیانہ وہ ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ وہ خواتولہی سہختہ ﴿قُلْ بَلَىٰ﴾ ﴿الَّذِينَ﴾ بہوانی ﴿كَفَرُوا﴾ کہ بن پروان ﴿سَخَطُونَ﴾ لہ مہولا نمشکتین و زینر دہ کہون ﴿وَتَحْزَنُونَ﴾ وہ کزدہ کرتہ وہ ﴿إِلَّا جَهَنَّمَ﴾ بہرہ و دوزخ ﴿وَبَشِ الْأَمْهَادِ﴾ کہ ناخوشترین شونتہ ﴿وَذَٰكَانِ كَذِبًا﴾ ینگومان نیشانہ بہ کی گرنگ پرویدا بق نیوہ (نہی موسولمانیتہ یان نہی کافرہ کان) ﴿فِي فِتْنَتَيْنِ الْفَقَاتِ﴾ لہو دوو دہستہی (کہ لہ جہنگی بہ دردا) دایان بہ یہ کدا ﴿فِتْنَةً﴾ دہستہ بہ کیان ﴿فَقَتِيلٌ﴾ دہ جہنگین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پیی خوادا ﴿وَأَخْرَجَ كَرَارَةً﴾ وہ نموی تریان بن بر و ابون ﴿يَكْرَهُمْ وَيَسْتَلْهِمُهُمْ﴾ موسولمانہ کانیان نم دبی بہ دوو نموانہی خویان ﴿وَأَلَّى الْأَعْرَابَ﴾ بہ بیننی جاو ﴿وَاللَّهُ يَوَدُّ﴾ وہ خوا ہشت گیری دہ کات ﴿يَصْرِفُهُ﴾ بہ یارمہتی خوی ﴿مَنْ يَكْفُرْ﴾ بؤ ہر کہس یہویت ﴿إِنِّي فِي ذَٰلِكَ﴾ بہ راستی لہم یارمہتیداندا ﴿لَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا هَمًّا﴾ پند و ناموزگاری ہمہ یہ ﴿لَا تُؤْتِي الْأَمْثَلُ﴾ بؤ کہسانی خواون ژیری و بیروموش ﴿لَنْ يَنْجُو﴾ جوان کراوہ و بازینراوہ نموہ ﴿إِلَّا تَابَ﴾ بؤ خہ لکی ﴿حُبَّ الشَّهَوَاتِ﴾ خوشی و نارہ زوہ کانی نمفس ﴿مِنْ الْأَنْفُسِ﴾ لہ نافرہتان ﴿وَالَّذِينَ﴾ و کوہ و کالی زور ﴿وَالْفَتَكِيلِ الْمَقْنَطَرَةِ﴾ و دارایی زوری کہلہ کہ کراو ﴿وَمِنَ الْأَهْلِ﴾ لہ نالتون و زینر ﴿وَالْفَيْصَةِ﴾ و زیو ﴿وَالْحَيْلِ﴾ و نمسپ و ماینانی ﴿الْمُسَوِّمَةِ﴾ نیشانہ دار (بہسپتی ناوچہوان و ہر جوار بہلی) ﴿وَالْأَنْعَامِ﴾ ہمروہا ناژل و جوارہ بن ﴿وَالْحَرْبِ﴾ و کشتو کال ﴿ذَٰلِكَ﴾ نممانہ ﴿مَتَّعٌ﴾ بہرہ و (کمل و پل) ی ﴿الْخَيْرِ﴾ زندہ گانی (زیان) ی ﴿الَّذِينَ﴾ دونیان ﴿وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وہ لای خوا ہمہ یہ ﴿حَسَنُ الْعِقَابِ﴾ خوشترین جیگا و باشہرور ﴿قُلْ بَلَىٰ﴾ ﴿أُولَئِكَ كُفَرُوا﴾ خہ بہرہتان بہدہمی ﴿يَحْزَنُ مِنْ ذَٰلِكُمْ﴾ بہباشتر لہ ممانہتان ﴿الَّذِينَ أَقْرَأُوا﴾ بؤ نموانی کہ ہارنزیان کرد و لہ خودا ترسان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ﴾ لای بہرہرود گاریان چہند بہ ہشتیک ہمہ یہ ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا﴾ کہ بہ ژیر یاندا دہروات ﴿الْأَنْهَارُ﴾ پروو بارہ کان ﴿حَدِيدَاتٍ لَهَا﴾ بہ ہمہ میشہ بی و ہما ہتا بیی تیدا دہ میتنہ وہ ﴿وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ﴾ وہ (بقیان ہمہ) ژنانی پاکیزہ ﴿وَرِضْوَانٌ قَرِيبٌ﴾ وہ رہ زامہندی لہ خواوہ ﴿وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْآيَاتِ﴾ وہ خوا بیتایہ بہ ہندہ کان ﴿

﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ (اے خواترسان) تمہواری کہ دہ لیں ﴿رَبَّنَا﴾ تھی پھر وہ رد گارمان ﴿إِنَّمَا﴾
 بہ راستی تیرے ﴿عَمَلًا﴾ پرومان ہینا ﴿وَأَنْفَعُ لَنَا دُنُوتًا﴾ دہی خوش بے لہ گوناہہ کانمان
 ﴿وَقَالُوا﴾ وہ ہمانہاریزہ ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ لہ سزای ناگری دوزخ ﴿وَالْقَبْرِ﴾ (تمہواری بریتیں لہ)
 نارام گران ﴿وَالْقَبْرِ﴾ و راستگویان ﴿وَالْقَبْرِ﴾ و فرمانہ بردارانی خودا ﴿وَالْقَبْرِ﴾ و دارابی
 و مالہ خوشن ﴿وَالْقَبْرِ﴾ و نمہواری کہ داوی لی خوشبوون دہ کمن ﴿وَالْقَبْرِ﴾ لہ پیش
 بہ بیانندا ﴿وَالْقَبْرِ﴾ خواا شایہ تی ثدات (واتہ رای دہ گمہ نیست و بہ بہ لگہ دہ چہ سپینت)
 ﴿إِنَّمَا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ کہ بہ راستی هیچ بہر ستر او نیکی بہ ہق و راست نی یہ تہو نہ بیت ﴿وَالْقَبْرِ﴾
 وہ فریشہ کانیش شایہ تی ثدمن (واتہ لیقرار تہ کمن) ﴿وَالْقَبْرِ﴾ (خواہن زانستہ کان (زانایان) پش
 شایہ تی ثدمن (واتہ باوہری چہ سپاویان ہدیہ) ﴿وَالْقَبْرِ﴾ (خوا) ہمیشہ دادہ پروہری راگرتوہ
 ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ بہر ستر او نیکی راست نی یہ جگہ لہ خواا ﴿وَالْقَبْرِ﴾ کہ بالادہ سنی
 کار بہ جی یہ ﴿إِنَّمَا﴾ بہ راستی دینی بہ سہند کراو ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خواا ﴿إِنَّمَا﴾
 (ہر) تہ سلامہ ﴿وَمَا اخْتَلَفَ﴾ دوہ بہرہ کی تہ کھوتہ ناو ﴿الَّذِينَ﴾ تمہواری ﴿أُولُوا الْكِتَابِ﴾ کہ
 نامہ بیان بۆ ہاتہو و ﴿إِلَّا آمَنَ بَعْدَ﴾ دوی تہوہ نہ بیت ﴿وَمَا جَاءَهُمْ الْعِلْمُ﴾ کہ زانیی بہ راستیان بۆ ہات
 ﴿نَفْسًا يَهْتَكُمُ﴾ (تمہ لادانہ شیان) لہ پرووی ستم و حہ سادہ تہوہ بوو لہ نینو خویندا ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾
 ﴿بِكَلِمَاتِ اللَّهِ﴾ جا ہر کد سیک بی ہر او بی بہ ثابہ تہ کانی خواا (کہ قورناتہ) ﴿فَاتَّخَذَ اللَّهُ سَبْعَ﴾
 ﴿أَلْسِنَةٍ﴾ تہوہ بہ راستی خواا زوو حسابی لہ گہ لہ کات ﴿فَإِنْ حَاجَبُوكَ﴾ تہ مجا تہ گہر (خواہن
 نامہ کان) دہہ قانی بیان لہ گہ لہ کردیت ﴿فَقُلْ﴾ (تہی مو حہ مہد ﴿وَمَنْ﴾ توش بلی ﴿أَنْتُمْ﴾
 ﴿وَجْهٍ لِلَّهِ﴾ پرووی خوم سپارد بہ خواا (و ملکہ چہی تہوم) ﴿وَمَنْ﴾ لہ گہ لہ تہواری پیرہوی
 من تہ کمن ﴿وَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ (تہی مو حہ مہد ﴿بَلَى﴾ بہواتہ کہ نامہی تہورات و
 تہنجیلیان دراوہ تی (کہ جوولہ کہ و گاوورہ کانن) ﴿وَالَّذِينَ﴾ وہ بہ نہ خویندہ وارہ کان (ہاوبہش
 بہ پدا کردہ کانی گہلی عمرہ ب) ﴿إِنَّمَا﴾ تابا تہوہ موسولمان بوون ؟ ﴿فَإِنْ أَسْأَلُوكَ﴾ تہ مجا
 تہ گہر موسولمان بوون ﴿فَقَدْ أَهْلَتْكَ﴾ تہوہ بہ راستی مانانی تہوہ بہ کہ ہیدایہ تیان وہر گر تہوہ
 ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وہ تہ گہر رووشیان وہر گیرا ﴿إِنَّمَا﴾ تہوہ بہ راستی ﴿عَلَيْكَ الْبَلَّغُ﴾ توہر را گہ یاندنت
 لہ سہرہ ﴿وَالَّذِينَ يَصِفُونَ﴾ وہ خواا بیناہی بہ ہندہ کان ﴿إِنَّمَا﴾ بے گومان تہواری
 بی پروان ﴿بِكَلِمَاتِ اللَّهِ﴾ بہ ثابہ تہ کانی خواا (بہ نیشانہ کانی خواا) ﴿وَقَدْ كُوتُ الْبَلَّغُ﴾ وہ پیغہ مہبران
 تہ کوون ﴿بِعَذْرَتِي﴾ بہ ناہوا ﴿وَقَدْ كُوتُ الْبَلَّغُ﴾ وہ تہوہ کہ سانہ تہ کوون ﴿بِأَمْرِي﴾ کہ فرمان
 تہدمن ﴿وَالْقَبْرِ﴾ بہ داد گہری ﴿مِنْ النَّاسِ﴾ لہ خہ لکی ﴿فَقَسِّرْهُمْ﴾ تہوہ مزدہ بان بدہری (وہ لہ
 سوو کایہ تی کردن رایہ) ﴿بِحَدِّ آلِيهِ﴾ بہ سزای پر لہ نازار ﴿وَالَّذِينَ﴾ تہواری کہ سانیکن
 ﴿حَبِطَتْ﴾ بروچ بووہ تہوہ ﴿أَعْمَاهُمْ﴾ کردہ و کانیان ﴿فِي الدُّنْيَا﴾ لہ دنیا ﴿وَالْآخِرَةِ﴾ وہ لہ پروی
 دواپی دا ﴿وَمَا لَهُمْ﴾ وہ تہوان نیانہ ﴿فَرِحْتُمْ﴾ هیچ یارہ تہدہ ریک ﴿﴾

﴿يَوْمَ تَجُذَّعُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ (ترسن) لہو پڑوہی ہدمو کہ سیک نہ بیئت ﴿فَمَاعِلَتْ مِنْ خَيْرٍ﴾ ہر کاریکی باشی کرد بیئت ﴿مُخَضَّرًا﴾ نامادہ یہ ﴿وَمَاعِلَتْ مِنْ سُوءٍ﴾ وہ ہر کاریکی خرابی کرد بیئت ﴿تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ﴾ ثاوات دہ خوازنت کہ لہ نیوان نہو و کارہ خرابہ کہیدا ﴿أَنَّهُ أَقْبَدُ﴾ ماوہہ کی زور دوور بیواہہ ﴿وَيَحْزَنُ رَبُّكَ اللَّهُ﴾ وہ خوا دہ تان ترسینی ﴿فَتَسَدُّ﴾ لہ سزای خوی ﴿وَاللَّهُ زَوَّدَ بِالْبَصَادِ﴾ وہ خوا میہربانہ بہ ہندہ کانی خوی ﴿قُلْ﴾ نہی موحمہمد ﷺ بلی: ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَهْتَبُونَ﴾ خواتان خوش دہویت ﴿فَاتَّبِعُونِي﴾ کہواتہ دوی من بکہون ﴿يُحْيِيكُمْ﴾ تا خواش تیوہی خوش بویت ﴿وَيَذَرُكُمْ دُرُوكُمْ﴾ وہ لہ گوناہہ کانتان خوش بیئت ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ وہ خوا لیخوشبوی ﴿رَحِيمٌ﴾ میہربانہ ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ فہر مانہ بردار و گونہ برالی خوا و پیغہ میہر بن ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ نہ مجا نہ گہر پشت ہلکہن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ نہوہ بیگومان خوا ﴿لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾ بن بروایانی خوش ناویت ﴿إِنَّ اللَّهَ أَصْلَفُ﴾ بیگومان خوا ہلی بزاردوہ ﴿وَأَذَرَ نَوَاحٍ﴾ نادہم و نوح ﴿وَأَلَّ اِبْرَاهِيمَ﴾ وہ خانہ وادہی ثبر اہیم ﴿وَأَلَّ عِمْرَانَ﴾ وہ خانہ وادہی عیمران ﴿عَلَى الْاَلَمِينَ﴾ بہ سہر ہدمو جیہانیاندا ﴿دُرُوبَهُ﴾ نہوہ یہ کن ﴿تَعْطَاهُمْ مِنْ تَحْتِ﴾ ہہندیکیان لہ ہندیکیان کہوتوونہ نہوہ ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ﴾ وہ خوا بیسہری ﴿عَلِيمٌ﴾ زانایہ ﴿إِذْ قَالَ امْرَأَتُكَ عِمْرَانَ﴾ (ہیتہوہ بیر) کاتیک کہ زنی عیمران ووتی ﴿رَبِّ﴾ نہی پەروردگارم ﴿إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ﴾ بیگومان من نہزرم کردوہ بؤ تو ﴿مَا بِيْظُنِّي مُخَرَّجًا﴾ نہوہی کہ لہ سکم دایہ نازدکراو بیت (بؤ خزمنہی خانہی تو کہ بیت المقدس) ﴿فَتَقَبَّلَنِي﴾ دہ توش (نہم نہزرم) لئی گیرا بکہ ﴿إِنَّكَ أَنتَ﴾ ہر پاستی تو ﴿الْصَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بیسہری زانایت ﴿قُلْنَا وَصَّعْنَاهَا﴾ جا کاتیک کہ سکہ کہی دانا ﴿قَالَ﴾ ووتی: ﴿رَبِّ﴾ نہی پەروردگارم ﴿إِنِّي وَصَّعْتُهَا أَنْتَ﴾ خؤ من کچم بوو ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ ہر پاستی خوا زانانترہ ﴿يَمَا وَصَّعْتَ﴾ ہدوی کہ بوویہتی ﴿وَلَيْسَ الْأَكْرَا لَأَخِي﴾ کوپیش وک کچ نی یہ (مہبست لہوہ یہ لہو کاتہدا کوپان دہ کران بہ نہزرم بؤ خزمنہ تکرندی بیت المقدس) ﴿وَأَنِّي سَمِعْتُهَا مَرَّةً﴾ وہ بیگومان منیش ناوم نامہریم ﴿وَأَنِّي أُبْعِدُ عَنْكَهَا وَدُرُوبَهَا﴾ وہ من خوی و نہوہی نہ ہاریزم بہ تو ﴿مِنْ اَلْبَطْنِ اَلْجَبْرِ﴾ لہ شہبانی دہر کراو ﴿فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا﴾ نہ مجا پەروردگاری مہریمہی وەر گرت ﴿بِقَبُولِ حَسَنٍ﴾ بہوہر گرتبکی جوان ﴿وَأَلَّيْهَا﴾ وہ پرواندی (پەروردہی کرد) ﴿فَبَاتَتْ حَسَنًا﴾ بہ پرواندنیک (پەروردہ یہ کی) جوان ﴿وَكَلَّمَهَا رُكْبًا﴾ وہ زہ کہریا دہستہ ہری کرد (نہرکی زبانی گر تہ نہستو و خودا کردی بہ ماؤسنای مہریم) ﴿كَلَّمَا نَحَلَ عَلَيْهَا رُكْبًا اَلْاِبْرَاحِيَّ﴾ ہر کات زہ کہریا پروشتایہ بؤ لای مہریم لہ شوپتی خواہرستیہ کہیدا ﴿وَيَعِدُ عَنْهَا رُكْبًا﴾ خواردہ منی و رزق و پڑوی لہ لادہ بینی ﴿قَالَ﴾ (زہ کہریا) ووتی: ﴿يَتَزَوَّجُ﴾ نہی مہریم ﴿أَنَّى إِلَهَ حَتَّى﴾ نہمت لہ کوی ہوہ؟ ﴿قَالَ﴾ (مہریم) ووتی: ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نہوہ لہ لایہن خواوہیہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَزِدُّكَ﴾ ہر پاستی خوا پڑوی دہدات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ ہر کہ سیک کہ بیہویت ﴿يَغْفِرُ حَسَبَ﴾ بہ بن حساب و بن شمار ﴿

﴿هَٰذَا نَالَهُو كَاتِهًا﴾ دتا ہا پر ایہ وہ ﴿زَكَرِيَّا زَيْنَبُ﴾ زہ کہ ریا لہ پر ورہد گاری ﴿قَالَ﴾ ووتی:
 ﴿رَبِّ نَہی پر ورہد گارم﴾ ﴿هَبْ لِي﴾ یتیم بیہ خشہ ﴿مِنْ لَّدُنْكَ﴾ لہ لایہنی خو تہوہ ﴿ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً﴾
 کورنکی سروشت پاک ﴿إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾ بہرستی تو پسرہی پارانہ ویت ﴿فَنَادَاهُ الْمَلَكُ﴾
 جا فریشتہ بانگی لیکرد ﴿وَقَوَّالِمُ يُعَلِّمُ فِي الْيَحْيَى﴾ لہ کاتیکدا کہ زہ کہ ریا لہ میحرابہ کدا وہ مستابور
 نویزی دہ کرد ﴿إِنَّ اللَّهَ يَبْشُرُ﴾ بہرستی خوا مرڈت دہداتی ﴿يَحْيَى﴾ بہ (کورنک ناوی) یہ حیابہ
 ﴿مُصَدِّقًا﴾ کہ پرواہیتہرہ ﴿يَكْمُلُ مِنَ اللَّهِ﴾ بہ عیسی ووتی خوا ﴿وَسَيَدَا﴾ و پشہ وایہ ﴿وَرَحْمَتًا﴾ وہ
 جلہ وگری نہ فسی خو یہتی ﴿وَبَشِّرِ الصَّالِحِينَ﴾ وہ یہ کیکہ لہ یتیمہرانی چاک کردار ﴿قَالَ﴾
 (زہ کہ ریا) ووتی: ﴿رَبِّ نَہی پر ورہد گارم﴾ ﴿أَنْ يَكُونَ لِي غُلَامٌ﴾ من چون کورم دہ بیت ﴿وَقَدْ نَزَّلْنِي﴾
 ﴿الْكَبِيرَ﴾ لہ حالتیکدا بہرستی پیری یہ خہ گیرم ہووہ ﴿وَالْمَرْءُ عَاقِرٌ﴾ وہ نہ کہ شسم نہ زو کہ ؟
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گہ ورہ) نہر مسوی ﴿كَذَٰلِكَ اللَّهُ﴾ یتیمی خوا وایہ ﴿يَقْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ چی بویت
 دہیکات ﴿قَالَ﴾ (زہ کہ ریا) ووتی ﴿رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً﴾ نَہی پر ورہد گارم نیشانہ یہ کم یز دابنی
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گہ ورہ) نہر مسوی: ﴿هَٰذَا نَشَانُهُ﴾ نیشانہ کہت نہوہیہ ﴿أَلَا نَعْلَمُ أَنَّ النَّاسَ لَثَلَّةٌ أَتْلَامُ﴾ کہ
 نانوانیت قسہ لہ گہل خہ لکیدا بکہیت سی رور ﴿إِلَّا زَمْرًا﴾ مہ گہر بہ نامازہ (ہیما) نہ بیت ﴿وَأَذْكُرْ رَبَّكَ﴾
 ﴿كَبِيرًا﴾ وہ زور یادی پر ورہد گارت بکہ ﴿وَسَمِيعٌ﴾ و تہ سیبختانی خوا بکہ ﴿بِالْعُشِيِّ﴾ بہ نیواران
 ﴿وَالْإِنْشَارِ﴾ وہ بیانان ﴿وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ (یادی نہوہ بکہ) کاتیک کہ فریشتہ (جیریل)
 ووتی: ﴿يَتَرْتَمُوا نَہی مہریم﴾ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ یتگومان خوا ﴿أَصْطَفٰكَ﴾ تزی ہہ لہ زارد ﴿وَعَلَّمَ﴾
 و پاکسی کردیتہ وہ (لہ ہہ موخو وپوشتیکی ناہیرین) ﴿أَصْطَفٰكَ﴾ وہ ہہلی ہزاردوی ﴿عَلَّمَ﴾
 ﴿سَلَّمَ الْعُلَمَاءَ﴾ بہ سہر ہہ مو زنائی جہاندا ﴿يَتَرْتَمُوا أَفْئِقَ رَبِّكَ﴾ نَہی مہریم نہر مانہر داری
 پر ورہد گارت بکہ ﴿وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي﴾ وہ سورڈوہ و کرونوش پدہ ﴿مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾ لہ گہل نہوانی کہ
 سورڈوہ و کرونوش دہ بن ﴿ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ الْغَيْبِ﴾ نہوہی ووترالہ ہہوالہ پہ نہانہ کائن ﴿لَوْحِهِ﴾ ﴿إِنَّكَ﴾
 بہ وہ حی ہوت دہنیزین (نہی موحمد ﷺ) ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وہ تو لہ لای نہوان نہ بویت
 ﴿إِذْ يَقُولُ الْمَلَكُ﴾ کاتیک کہ قہ لہ مہ کانیان ہا وینشت ﴿أَنَّهُمْ﴾ کامیان ﴿يَكْفُلُ رَمَةً﴾ دہستہ ہریتی
 و سہرہرشتی وہ خبو کردنی مہرہ میان ہر دہ کہ ویت ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وہ تو لہ لایان نہ بویت
 ﴿إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾ کہ دہمہ قالیان دہ کرد (لہم پرورہوہ) ﴿إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ﴾ کاتیک کہ فریشتہ کہ ووتی:
 ﴿يَتَرْتَمُ﴾ نَہی مہریم ﴿إِنَّ اللَّهَ يَبْشُرُ﴾ یتگومان خوا مرڈت دہداتی ﴿يَكْمُلُ مِنْهُ﴾ بہ ووتہ بکہ لہوہوہ
 ﴿أَسْمُهُ السَّمِيعُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ کہ ناوی مہ سیح (عیسی) ی کوری مہریمہ ﴿وَرَجَعْنَا فِي الْأُنْثَىٰ أَوَّلَ آخِرَةٍ﴾
 بہر یزو پایہ ہر زہ لہ ہر دوو جہاندا ﴿وَمِنَ الْمَقَرِّينَ﴾ وہ لہ نزیکانی خوداہ ﴿﴾

﴿وَيَسْأَلُ النَّاسُ﴾ وہ قسہ دہ کات لہ گہل خہ لکیدا ﴿فِي الْآلَمِ﴾ لہ بیتسکہ داو ﴿وَكَيْفَ﴾ لہ (کاتی)
گہورمی دا ﴿وَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وہ لہ پیاو چاکانیسہ ﴿قَالَتْ﴾ مہریمہ ووتی: ﴿زَيْدٌ أَوْ يَكُونُ لِی وَلَدٌ﴾
شہی پەروردگارم من چوَن مندالم دہیت ﴿وَلَقَدْ يَمَنَسُّنِیْ بَنُو﴾ لہ کاتیکدا کہ پیاو تہ هاتوتہ لام (لیم
نہ کہوتہ) ؟ ﴿قَالَ﴾ (جیریل) فرموی ﴿كَذَلِكَ اللَّهُ يَتْلُو مَا يَشَاءُ﴾ وایہ (کہ نہ لیت) خوا جی بویت
دروستی دہ کات ﴿إِنَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ کاتیک کہ بریاری شتیکی دا ﴿إِنَّمَا يَقُولُ لَهُ﴾ ہدر نہ وہندہی دہویت
ہی بلیت ﴿كُلٌّ فِي كُوفٍ﴾ بیہ، نیر دہیت ﴿وَيَعْلَمُ الْكَبِيرُ﴾ ﴿وَالْحِكْمَةُ وَالْقُرْآنُ وَالْإِنجِيلُ﴾ وہ خوا
قیری کتیب و دانایی و تہورات و تینجلی دہ کات ﴿وَرَسُولًا﴾ وہ پیغمبر (دہنیرت) ﴿إِلَىٰ نَبِیِّ﴾
﴿إِسْرَءِیْلَ﴾ بُو ہنو نیسرانیل (نہوہ کانی یہ عقوب) ﴿أَنِّي قَدْ جَعَلْتُكُمْ بَنَاتٍ﴾ (ہی بان دہ لیت) ہرستی من
نیشانہ یہ کم بُو ہیتاون ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾ لہ پەروردگار تانہوہ ﴿أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ﴾ کہ من بُو تان دروست دہ کم
﴿مِنَ الطَّيْرِ﴾ لہ قور ﴿كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ﴾ (خشتیک) لہ ویتہی بالندہ ﴿فَأَنْفَعُ فِدًا﴾ تہمجا فوی پیادہ کم
﴿فَيَكُونُ طَيْرًا﴾ یہ کسر دہیت بہ بالندہ ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ بہ فرمانی خوا ﴿وَأَنْبِئُ﴾ وہ چاکی تہ کہ مہوہ
﴿الْأَكْمَةَ﴾ کویری زکماک ﴿وَالْأَكْرَصَ﴾ و بدلہک ﴿وَأَنْبِئُ النَّوْیَ﴾ وہ مردوانیش زبندو دہ کہ مہوہ
﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ بہ فرمانی خوا ﴿وَأَنْبِئُكُمْ﴾ وہ خہ ہر تان دہدمی (لہ خواوہ) ﴿بِمَا كُنْتُمْ﴾ جی تہ خوَن
﴿وَمَا تَحْجُرُونَ﴾ جی یہ زہ خیرہ ہل نہ گرن ﴿فِي بُيُوتِكُمْ﴾ لہ مالہ کانتاندا ﴿إِنِّي فِي ذِكْرِكَ﴾ ہرستی ہہ یہ
لہم مو عجیزانہ دا ﴿لَا تَكُنْ لَكُمْ﴾ بدلہگ و نیشانہی یہ ہیز بُو تہوہ (لہ سر راسنی پیغمبریمہری من)
﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر تہوہ ہر وادارن ﴿وَمُصَدِّقًا﴾ وہ (من هاتووم) بہ ہر وایتہر ﴿لَسَانَتِیْ بِذِیْ مَرِّ﴾
﴿الْقَرْنَةِ﴾ بہو تہوراتہی کہلہ ہر دہرہ ستمدایہ ﴿وَلَا أُحِلُّ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِیْ﴾ وہ هاتووم بُو تہوہی حہ لان
بکم ہیشدی لہو شتانہی ﴿خُذِرَ عَلَيْهِمْ﴾ کہ قہدہ غہ کراوہ لیسان ﴿وَجَعَلْتُكُمْ بَنَاتٍ﴾
وہ بدلہگم بُو ہیتاون لہ لای پەروردگار تانہوہ ﴿فَأَقْضُوا اللَّهَ﴾ کہواتہ ہر سن لہ (ہی فرمانی) خوا
﴿وَأَطِيعُونَ﴾ وہ فرمانبرداریم بکن ﴿إِنَّا اللَّهُ رَبِّیْ وَرَبُّكُمْ﴾ بہ راسنی خوا پەروردگاری من
و تہوہیہ ﴿فَأَعْبُدُونِ﴾ دہی بیہرستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ نا تہمہہہ رنگای راسن ﴿فَلَمَّا أَتَتْ﴾
عیسیٰ تہمجا کاتیک کہ عیسا ہستی کرد ﴿وَمِنْهُمُ الْكُفَرُ﴾ بہ ہی پروایی گہلہ کی
﴿قَالَ مَنْ أَصَابَ إِلَى اللَّهِ﴾ ووتی: کنی لہ گہ لہ مندا یارمہتی دہری دینی خواہیہ ﴿قَالَ الْحَوَارِیْتُ﴾
شاگردہ کانی (حہواریہ کانی) ووتیان ﴿تَحْنُ أَصَاؤُ اللَّهِ﴾ تہمہ یارمہتی دہری دینی خواہن ﴿وَمِمَّا﴾
﴿يَا اللَّهُ﴾ پروامان بہ خوا ہشاوہ ﴿وَأَشْهَدُ﴾ و تہوہی عیسا شاہید بہ ﴿يَا أَيُّهَا الْمُسْلِمُونَ﴾ کہ تہمہ
گویرایدل و ملکہ جی تہوہن ﴿

﴿رَبَّنَا آتِنَا﴾ ہی پەروردگار مان ٲتمسه باوہر مان ھیتا ﴿يَا اَرْثَرُ﴾ بہوی کہ ناردووتہ تہ خواروہ
 ﴿وَاَنْتَ اَرْثَرُ﴾ وہ پەرہروی ٲتہ مہبری تو مان کرد ﴿فَاَنْتَ﴾ دہی خواہہ ناومان بنووسہ
 (بمانز مہرہ) ﴿مَعَ الشَّيْطَانِ﴾ لہ دہفتری پروادارانہی (بہ کتابہرست) دا ﴿وَمَكْرُؤًا﴾ (جوولہ کہ کان)
 پیلانیان گہرا (بو کوشتی عیسا) ﴿وَمَكْرُؤًا﴾ خواش لہ بہرانبہر پیلانی لہی گہران ﴿وَاللَّهُ خَيْرُ
 الْمَكْرِيْنَ﴾ وہ خواش چاکترین پیلان گہرہ (لہ بہرانبہر پیلان گہراندا بو پووجہ لکردنہوی
 فروٲیلہ کانیان) ﴿اِنَّكَ اَنْتَ الْكَافِرُ﴾ (بہینہرہوہ یادت) کاتہی خواہر مرووی ہی عیسا ﴿اِنَّ
 مُؤَيَّدَكَ وَرَافِعَكَ اِنَّ﴾ من تو دہہمہوہ و بہرزت دہ کہمہوہ بو لای خوم ﴿وَيُظْهِرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 وہ پاک کردہوی تو م لہ (ھاودہمی) تہوانہی کہ بن باوہر بیون ﴿وَالَّذِينَ اَقْبَلُوا﴾ وہ پەرہوانی
 (راستہ ٲینہی) تو بہرزت دہ کہمہوہ ﴿فَوَقَّ الْأُولَىٰ كَفَرًا﴾ بہسہر بن بر وایاندا ﴿اِنَّ يَوْمَ الْفِتْمَةِ﴾ نابروزی
 دواہی ﴿ثُمَّ اِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ﴾ ہاشان گہرانہوہ مان بو لای منہ ﴿فَاَخْرَجَتْكُمْ﴾ تہمجا برہار دہدم لہ
 نیواناندا ﴿فِي مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ لہو شستانہی کہ تیایاندا جیاوازو نا کوکن ﴿فَاَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 جا تہوانہی بن بر وایون ﴿فَاَعْرَضْنَا عَنْهُمْ﴾ مسزایان دہدم ﴿عَنْ اَشَدِّ بَدَا﴾ بہمسزای سہخت ﴿فِي الْاَشْيَا
 وَالْآخِرَةِ﴾ لہ دونیاو بروزی دواہشدا ﴿وَمَا لَهُمْ قَلْبٌ يُّبْصِرُ﴾ وہ تہوانہ ہہچ یارمہ تہدہر یکمانی نہ ۛ
 ﴿وَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا﴾ بہلام تہوانہی کہ بر وایان ھیتاوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وہ کردہوہ باشہ کانیان
 کردوہ ﴿فَبِزَيِّنَتُهُمْ﴾ تہوہ خوا بہتہواوی ہادا شتان دہداتہوہ ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ بیگومان
 خواستہ مکارانی خوش ناوہت ﴿وَالَّذِي تَتْلُوْهُ عَلَيْنَا﴾ تہم بہسہر ہاتانہی کہ تہمان خوٲینہوہ
 بہسہرندا (تہی موحمہ مہمد ﷺ) ﴿مِنَ الْاٰيَاتِ﴾ لہ نایہت ویدلگہ ونیشانہ کان ﴿وَالَّذِي تَتْلُوْهُ﴾
 و قورنانی بر لہ حکمہتن ﴿اِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بہراستی وینہی (دروست برونی) عیسا لای
 خواہر ﴿مَثَلِ اٰدَمَ﴾ وک وینہی تادم وایہ ﴿خَلَقْنٰهُ مِنْ تُرَابٍ﴾ کہ دروستی کرد لہ گل ﴿قَالَ لَهُ﴾ لہ
 ہاشان بیی ووت ﴿كُنْ يَكُوْنُ﴾ بیہ، تہوہش بوو (بہ مروٲ) ﴿اَلَمْ يَنْزِلْ﴾ تہسی راست تہوہیہ
 کہ لہ خواوہ بہتو گہہشت ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُنْزِلِ﴾ کہواتہ لہ گومانداران مہ بہ ۛ ﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ﴾
 تہمجا ہدر کہ سہیک دہمہ قالہی لہ گلا کردہت (لہ بارہی عیساوہ) ﴿مِنْ تَعْدِ حَاجَّتِكَ مِنَ الْبَلَدِ﴾ دواہی
 تہوہ زائینہی کہ (بہوہ حی) بوٲ ہات ﴿فَقُلْ لِّعَالَمٍ﴾ توش پشیان بلہ ورنہ ﴿نَدْعُ اٰلِهَةً اٰنَا وَاٰبَتَنَا كُفْرًا﴾
 با بانگی کورہ کانسان و کورہ کانتان بکہہن ﴿وَسِعَتْ اَنْوَارُ كُرْ﴾ وہ (بانگی) ژنہ کانمان و ژنہ کانتان
 بکہہن ﴿وَاَنْفَسًا وَاَنْفُسًا﴾ وہ (بانگی) خو مان و خوٲان بکہہن ﴿لَمْ يَنْتَهِلْ﴾ لہ ہاشاندا (ہمہو مان)
 لہ خواہر پہارینہوہ ﴿فَجَعَلَ لَعْنَتَ اللَّهِ﴾ تہمجا نہفرہنی خواہر بکہہن ﴿عَلَى الْكَافِرِيْنَ﴾ لہ وانہ مان کہ
 لہ دروٲان ۛ

﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ﴾ بیگومان هدر نه مه به چیر وک و داستانی راست و دروست ﴿وَمَا مِنْ آلِهِ﴾ وه هیچ
 بهر ستر او یکی به راستی نی به ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ تنها خوانه بن ﴿وَاللَّهُ﴾ به راستی خوا ﴿لَهُوَ السَّيِّدُ الْحَكِيمُ﴾
 تنها خزی بالا دهستی کار دروسته ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر پشتیان هه لکرد. ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ نه وه
 به راستی خوا تا گاداره ﴿بِالْمُفْسِدِينَ﴾ به کرده وهی بهد کاران (گنده لکاران) ﴿قُلْ﴾ (ئی موحه ممه
 بلی: ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ئی خاوه ن نامه کان ﴿عَمَّا تُولُوا﴾ ورن ﴿إِلَّا كَلِمَةً﴾ بؤ لای ووت به کی
 ﴿تَوَلَّيْ﴾ راست و (به کان) ﴿يَتَسَاءَلُونَكَ﴾ له نیوان نیمه و نیوه دا ﴿أَلَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ که جگه له خوا
 نه بهر ستن ﴿وَلَا تَحْزَنْ لَهُمْ شَيْئاً﴾ وه هیچ شتیک نه کین به هاوبه شی ﴿وَلَا تَجِدُ بَيْنَهُمْ بِعْضاً بِلَا بَيْنٍ دُونَ
 اللَّهِ﴾ وه هتیدیکمان هتیدیکمان به بهر و رد گار دانه نیین ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر پشتیان هه لکرد
 ﴿فَقُولُوا﴾ نیوهش بلین: ﴿أَسْأَلُكُمْ أَنْتُمْ مِلَّةَ اللَّهِ﴾ نیوه شاهید بن که نیمه فدر مان بهر دار و گویر ایه ن
 و ملکه چی خود این ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ئی خاوه ن نامه کان ﴿لِرِجَالِكُمْ فِي بَازِهِمْ﴾ بؤ چی دمه قالی
 ده کهن دهر باره ی نیر اهیهم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً وَآيَاتٍ لِّعَالَمٍ﴾ له کاتیکدا که تهورات و نینجیل نه نتر اونه ته
 خواره وه ﴿إِلَّا لِمَنِ عَدُوٌّ﴾ له دوی نیر اهیهم نه بیت ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دهی بؤ تن ناگهن ؟ ﴿هَاسِرٌ﴾
 ناگادار بن نیوه ﴿هَؤُلَاءِ حَتَّاجُونَ﴾ نه وادن کده مه قالیان کرد ﴿فَمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ له وهی که
 شتیکان لیده زانی ﴿قُلْ لِّمَنِ حَاجُونَ﴾ فَمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ ئی بؤ دمه قالی ده کهن له شتیکدا که
 هیچی لی نازانن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وه خوادیزانی ﴿وَأَنْشُرْ لَكُمْ كُتُوباً﴾ وه نیوه نازانن ﴿مَا كَانَ لِإِبْرَاهِيمَ
 يَهْدِيهِ﴾ نیر اهیهم نه جو له که بو وه ﴿وَلَا تَضْرِبُوا﴾ نه گا ور ﴿وَلَكِنْ كَانَ حِينًا مَّسْمُومًا﴾ به لکو باک و
 خوا بهرست و گویر ایه ن و ملکه ج بوو ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه له هاوبهش بهیدا کهران نه بوو ﴿
 إِنَّ أَوَّلِي الْأَنْبِيَاءِ إِبْرَاهِيمَ﴾ بیگومان نزیکترین کس له نیر اهیهم ﴿لَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وادن که وه خنی
 خزی بهر پهرویان کرد ﴿وَهَذَا النَّحْيُ﴾ وه هم پیغمبه رهو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی که برویان هتیاوه
 ﴿وَاللَّهُ وَرَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه خوا دوستی بر وادارانه ﴿وَدَّتْ﴾ حه زبان ده کرد ﴿طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾
 دسته بهک له خاوه ن نامه کان ﴿لَوْ يَضُرُّكُمْ﴾ که گومر اتان بکمن ﴿وَمَا يُضِلُّونَ﴾ له کاتیکدا کس گومرا
 ناگهن ﴿إِلَّا الْفَسَادُ﴾ خویسان نه بیت ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ به لام ههستی بن ناگهن (سنی ناگهن) ﴿يَا أَهْلَ
 الْكِتَابِ﴾ ئی خاوه ن نامه کان ﴿لِرِجَالِكُمْ﴾ بؤ بن بر وادارنه ﴿يَكَاذِبُ اللَّهِ﴾ به نابه ته کانی خوا
 ﴿وَأَنْشُرْ لَكُمْ كُتُوباً﴾ له کاتیکدا که شایه تی دهن ده (له سهر راستی له وان) ﴿

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ثی خواہن نامہ کان ﴿لَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ﴾ بؤ پؤشاکی درؤ نہ کہن بہہر ہر اسنی
 دا ﴿وَتَكْفُرُوا بِالْحَقِّ﴾ وہہ راستہ کہ دہشارنہ وہہ ﴿وَأَنزِلُوهَا﴾ لہ کانیکدا خوشستان نہہ دہزائن ﴿وَقَالَتْ طَافِقَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وہہ دستہ بہک لہ خواہن نامہ کان ووتیان (بہ ہندیکیان) ﴿يَا أَيُّهَا
 الْيَهُودُ﴾ ہر وایتین ہو قورثانہ ﴿أَنزِلْ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ کہ نیر راوہ خوار وہہ بؤ ثووانی کہ ہر وایان ہیتاوہ
 ﴿وَجَاءَ النَّهَارُ﴾ سہر لہ بہدیانان (بہ قیل) ﴿وَأَكْفُرُوا بِالْجُرْثُمِ﴾ وہہ بی ہر وایتنہ وہہ ووتیاوہ ﴿لَمَّا هَمَّ
 بِرَجْعَتِمْ﴾ بہلکو نہ وایتین ہدشیمان ہینہ وہہ ﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ ہار ورتان نہ بیت ﴿إِلَّا لِمَنْ جِئَ بِهِ كِتَابٌ﴾
 مہ گہر بہ کہ سیک کہ دوی دینی ثیوہ کہ ویتیت ﴿قُلْ إِنَّ الْهَدْيَ﴾ (ثی موحمہ مدہ) ﴿بَلَىٰ﴾ بہہر اسنی
 دینمونسی ﴿هُدًى لِّلَّهِ﴾ ہہر دینمونسی خواہہ ﴿أَن تَقُولَ لِمَن يُنْفِلُ تَأْوِيلَهُ﴾ (ثی خواہن نامہ کان ثیوہ
 پشان گرانہ) کہ ہدی بہ یہ کیکی تر ویتنہ ثیوہ دینہ کہ بہ ثیوہ دراوہ ﴿وَيُحَاجُّوكُمْ﴾ یا دہہ قالیان
 لہ گہل بہکن (ہر پشان بدن) ﴿عِنْدَ رَبِّكَ﴾ لای ہر وہر دگارتان ﴿قُلْ﴾ (ثی موحمہ مدہ) ﴿بَلَىٰ﴾
 ﴿إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ بہہر اسنی ثیوہ بہہر یہ (واتہ ہتہ مہر یہ تی) بہدہستی خواہہ ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾
 دہدات بہہر کہ سیک کہ ہیویت ﴿وَاللَّهُ وَبِيعَ عَلَيْهِ﴾ وہہ خواہنہ بؤشسی زور و زانایہ ﴿وَيُخَصِّصْ رِجْمَتَهُ﴾ (ثیوہ خواہہ) ہر حمہت و مہر ہانی خوی تایتہ دہکات ﴿مَن يَشَاءُ﴾ ہر وہر کہ سیک
 ہیویت (شیوای بیت) ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وہہ خواہنہ بؤشسی ہخشن و بہہر یہ گہ وریہ
 ﴿وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وہہ لہ ناوہ خواہن نامہ کانی ہی واہیہ ﴿مَن إِن تَأْتِيهِمْ بَيِّنَاتٌ﴾ نہ گہر خہز نہ بہک
 بہ سپارہ لای دابنی ﴿يُؤْذِنُوا إِلَيْكَ﴾ دہداتہ وہہ ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ﴾ وہہ ہی واشیان تیاہہ ﴿إِن تَأْتِيهِمْ بَيِّنَاتٌ﴾
 نہ گہر دینار کسی لا دابنیست ﴿لَا يُؤْذِنُوا إِلَيْكَ﴾ ناتاندہ وہہ ﴿إِلَّا مَا ذَمَّتْ عَلَيْهِ قُلُوبُهُمْ﴾ مہ گہر بہ سہر یہ وہہ
 ہرہ مستیت ﴿وَالَّذِينَ يَأْتِيهِمْ﴾ نہہ ناپاکی یہ بہہزی ثیوہ وہہ ہوہ ﴿قَالُوا﴾ کہہ دہیان ووت: ﴿لَيْسَ عَلَيْنَا فِي
 الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ﴾ گوناہمان ناگات لہ خوار دنی مالی نہہ نہ خوتندہ وارانہ (واتہ عہر بہ کان) ﴿وَقُولُوا
 عَلَى اللَّهِ الْكَيْدُ﴾ وہہ درؤ بہدہم خواوہ دہکن ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وہہ خویان دہزائن (کہ درؤ دہکن) ﴿وَالَّذِينَ
 يَخْتَرُونَ﴾ نہ خیر وانی یہ (وہک دہلین) ﴿مَن أَرْوَاهُ﴾ ہہر کہ سیک ہہیمانی خوی بہجی بہیتیت
 ﴿وَأَتَى﴾ وہہ ہاریز کاری سکت و لہ خودا ہر سیت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ نہہ وہہ بہہر اسنی خواہ
 ہاریز کارانی خوش دہویت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ﴾ ہینگومان ثیووانی دہیقر وشن ﴿يَعْتَدِ اللَّهُ﴾
 ہہیمانی خواہہ ﴿وَأَنزِلُوهَا﴾ و سوتندہ کانی خویان ﴿كَمَافِيَلًا﴾ بہ تر خیکی کہہ ﴿وَأَنزِلُوهَا﴾ نہوانہ
 ﴿لَا خَلْقَ لَهُمْ﴾ ہن بہشن (لہ بہہر یہ خواہ) ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ لہ ہرؤزی دواہی دا ﴿وَلَا يَكْفُرُ اللَّهُ﴾ وہہ خواہ
 قسہ بیان لہ گہل ناکات ﴿وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ﴾ وہہ تہ ماشاشیان ناکات ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ ہرؤزی قیامہ ندا
 ﴿وَلَا يَرْجِعُ فِيهِمْ﴾ و لہ گوناہیان خوش نایت ویاکیان ناکاتہ وہہ ﴿وَأَنزِلُوهَا﴾ نہوان ہہیہ
 سزای بہ قیش و نازار ﴿﴾

﴿فَإِنْ مَتَّعْنَاهُمْ نَقِيعًا﴾ به راستی له خوا وهن نامه کان دهسته به كه هبه ﴿يَتُورُونَ السُّبْحَ بِالْكُتُبِ﴾ (ناو به ناو نامه كه بیان ټيكنده دهن و) زمانيان با نه دهن و نه پيچته وه به خوښنده وي كتيبه كه بيان (تهورات) ﴿لِيُحَسِّبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ﴾ تا سو او بزانيت له نامه ي خوا به ﴿وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ (له كاتيكدا) كه نه وه له نامه ي خواني به ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه ده لښ ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نه وه له خوا وه به ﴿وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ له كاتيكدا كه نه وه له خوا وه ني به ﴿وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ وه درق به دهم خوا وه ده كه ن و ﴿وَهُمْ يَتَكَلَّمُونَ﴾ خف شيان ده زانن (كه دروښه) ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ﴾ نابي بق هېچ ناده سي به كه ﴿أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالْهُدَى﴾ كه خوا نامه و شهر يعت و پيغه مبه ريتي داييتي ﴿ثُمَّ يَقُولُ لِلنَّاسِ﴾ پاشان به خه لكې بلييت ﴿كُونُوا عِبَادًا لِّي﴾ بين به بنده ي من ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جياتي خوا ﴿وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّكُمْ﴾ به لكو (پتيان ده لښت) خوا به رست بن ﴿يَسْأَلُكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ كاتيك چو كه ټيوه خه لك فري نامه كي خودا ده كه ن ﴿وَيَسْأَلُكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ وه ټيوه خوښتان ده بخوښته وه ﴿وَلَا تَأْمُرُكُمْ﴾ وه خوا فرمانشان پي نادات ﴿أَنْ تَتَّبِعُوا التَّلَاقَ وَالنَّيِّبَ﴾ كه فريشته و پيغه مبه ران بكن ﴿أَتَبْتَ﴾ به به رستراوي خوښتان ﴿أَتَأْمُرُكُمْ بِالْكَفْرِ﴾ چو ن (خودا) فرمانشان پي ده دات پي بروايي (كافر بن) ﴿تَتَّبِعُوا أَمْرَهُمْ شَرًّا﴾ دواي نه وي كه ټيوه به روا دار بوون ؟! ﴿وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ﴾ (به پته وه يادبان) كاتيك كه خوا به پيماني وه رگرت له پيغه مبه ران ﴿لَمَّا أَتَيْنَاكَ﴾ كه هدر چيم داني ﴿مِنْ كِتَابٍ﴾ له نامه و ﴿رَجَعَكُمْ﴾ حيكمت و (شهر يعت) ﴿شُرَّجَاةَ كَعْرَ مَوْلٍ﴾ له پاشان پيغه مبه ريكتان بو هات ﴿مُصَدِّقًا لِمَا نَكُفِّرُ﴾ به به روا هيتهر به و نامه ي كده له لاثانه ﴿لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ﴾ ده پي برواي پي به پيستن ﴿وَلَتَقَضَّرُنَّكُمْ﴾ وه يارمه تي بدهن ﴿قَالَ﴾ خوا فهر مسووي : ﴿أَفَرَأَيْتُمْ﴾ تايا داتان نا به م به پيمانه دا؟ ﴿وَأَخَذُوا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي﴾ وه له سر نه وه به پيماني متشان وه رگرت ﴿قَالُوا﴾ پيغه مبه ران و ويسان : ﴿أَفَرَأَيْتُمْ﴾ به لي داتمان پيداناو به پيمانمان به ست ﴿قَالَ فَاشْهَدُوا﴾ خوا فهر مسووي كه واته ټيوه به شاهيد بن ﴿وَأَتَاكُمْ﴾ وه منيش له گه ل ټيوه ﴿مِنْ النَّبِيِّينَ﴾ به كيكم له شاهيدان ﴿فَمَنْ قَوْلُ﴾ جا نه وي بشي هه لكرد (له م به پيمانه) ﴿تَعَذَّلَ﴾ دواي هم دان پيداننه ﴿قَالُوا لَيْسَ هَٰذَا إِلَّا تَقْيِيقُ﴾ كه واته هدر نه وانن ده سته ي در جوان له فرماني خودا ﴿أَفَرَأَيْتُمْ﴾ تايا (پي بروايان) دواي غه بري ديني خوا ده كه ن ؟! ﴿وَلَهُ أَسْطُرَتُنِ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له كاتيكدا كه هدر چي له ثاسمان و زه وي دايه گوږ ياره ل و ملكه چي خودان ﴿طَوَّاعًا﴾ بيانه وي (به ويسني خوږيان) ﴿وَسَكْرَتًا﴾ يانه يانه وي (به ناچاري) ﴿وَالْيَوْمِيزَاتُ يَعْلَمُونَ﴾ وه هه موو هدر بو لاي نه وه ده گه رنريته وه ﴿

﴿قُلْ﴾ (ئی موحدمہ ﷺ) بلی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تيمہ بر وامن هيتاوه به خوی گه وره ﴿وَمَا أُنْزِلَ عَلَيْهَا﴾ وه بهوی نیز راوته خواره وه بزمان ﴿وَمَا أُنْزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ وه بهوی که نیز راوته خواره وه بقرنیر اھیم ﴿وَأَسْمِعِيلَ وَأِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْرَافِيلَ﴾ وثيسما عيل وثيسحاق يه عقوب وکوپرانی يه عقوب ﴿وَمَا أَوْفَىٰ﴾ وه بهوی که دراوه ﴿فَرُوحِي وَيَسَىٰ﴾ به موسا و عيسا ﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا مِن دُونِهِ﴾ وه پيغه مبره کانی تر له پدروهر دگاریانه وه ﴿لَا تَقْرَأُ﴾ جیارازی ناکهين ﴿يَوْمَ تَحْشُرُهُمْ﴾ له نيوان هيچ کاميک له م پيغه مبرانه ﴿وَتَحْشُرُهُمُ الْمُتَسَلِّطُونَ﴾ وه تيمه بقر خوی گه وره گهر دن که چين ﴿وَمَنْ يَتَّبِعِ الْآسَافَةَ يَتَّبِعْهُمُ﴾ وه همر که سينک دوی همر تابينک بکه ویت جگه له ثابني نيسلام ﴿فَلَنْ يَقْبَلَهُنَّ﴾ نهو لینی وه ناگيري ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ﴾ وه نهو له پورزی دوی دا ﴿مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ له زهره رمندانه ﴿كَفَيْتَ يَهْدَىٰ اللَّهُ قَوْمًا﴾ چسون خوا ريتموني گه لينک ده کات ﴿كَفَرُوا﴾ بني پروا بويين ﴿بَعْدَ إِيمَانِهِمْ﴾ دوی پروا هيتانيان ﴿وَتَشَاهِدُوا﴾ وه شايه نييان دابني ﴿أَنَّ الرُّسُولَ حَقٌّ﴾ که شهو پيغه مبره راسته و (له لايه ن خوداوه هاتووه) ﴿وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ وه نيشانهی زورويان بقر هاتين ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خوا ريتموني گه لی ستمکاران ناکات ﴿أُولَٰئِكَ جَزَاءُكُمْ﴾ نهوانه سزايان نهويه ﴿أَن عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ که له سهريانه نفريني خودا ﴿وَاللَّامِيكَةِ﴾ وه نفريني فريسته کان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نفريني هدموو خه لکی ﴿فَلْيَرْوُوا فِيهَا﴾ نهو (نهفرينه) دا ده ميتنه وه به تينجگاری وهه ميشه يي ﴿لَا يَخْفَىٰ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ سزايان لي سوك ناکريت ﴿وَلَا هُمْ يُظْلَمُونَ﴾ وه مؤله ت نادرين ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مه گهر نهوانه يي ﴿تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ﴾ توبه يان کردبي دوی نهو ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ وه کردهوی چاکیان کردبیت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ نهو بنگومان خوالی خوشبوی ميه ربانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی نهوانه يي که بين پروا بويين ﴿بَعْدَ إِيمَانِهِمْ﴾ دوی پروا هيتانيان ﴿شَرَّ أُمَّةٍ أَدْبَرُ﴾ باشان زیاتر بين باوه بويين ﴿أَن يَقْبَلُوا رَبَّهُمْ﴾ همر گيز توبه يان لي گير ناکريت ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ تا نهوانه نهوانه که گومرا بويين ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی نهوانه يي بين پروا بويين ﴿وَمَا تَأْوِيَهُمْ عَمَّا﴾ وه به بين پروایی مردن ﴿فَلَنْ يَقْبَلَهُنَّ﴾ نهو همر گيز (فديه) له هيچ کاميکیان وه ناگيريت ﴿قُلْ الْأَرْضُ حَقٌّ﴾ با پر به هدموو زویش زیر بیت ﴿وَلَوْ أَقْنَيْتُمْ يَدَ﴾ بييه خشيت له بريی دا ﴿بَوْ سوك کردنی سزا له سهری﴾ ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه نهوانه سزای به نازاريان بقر هيه ﴿وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ﴾ وه هيچ ياریدههر و سهرخه رتيکیان نی به ﴿﴾

﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ﴾ یتوه هدر گیز به خیر و چاکه ناگهن (وه ده سگیر تان نابیت) ﴿حَتَّى تُفِقُوا مِمَّا جَعَلْتُمْ﴾
تا نه به خشن هندی له و دارایی بهی که خوشن دهویت ﴿وَمَا تُفِقُوا مِنْ شَيْءٍ﴾ وه هدر چی به خشن
﴿فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ نهو بیگومان خودا ناگای لی په (به بی دل و دهر ووتن پاداشتن ددانه وه) ﴿وَكُلُّ الْأَعْمَالِ كَانَ جَلًّا﴾ هموو جور و خوار ده منبه کان حلال بیون ﴿لَيَبْتَغِيَ شَرَّ بَدَلٍ﴾ بز نه وهی
به عقوب ﴿إِلَّا مَا حَسَمَ الْبَشَرُ﴾ بیجگه له وهی که به عقوب حدرامی کرد ﴿عَلَى نَفْسِهِ﴾ له سهر خوی
﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیش ﴿أَنْ تُزَلَّ الْقَوْلُ﴾ نار دنه خواره وهی تهورات ﴿فَلَقَا أُولَئِكَ﴾ (ئی موحده مد
﴿بَلَى﴾ بلای: دهی تهورات بهیتن ﴿فَأَتَوْهَا﴾ و بیخویننه وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر یتوه راست ده که ن
﴿فَمَنْ أَقْرَبُ عَلَى اللَّهِ مِنَ الْكَذِبِ﴾ نه مجا هدر که س درو به دم خواهه له به سنی ﴿مَنْ يَذَّكَّرْ﴾ له پاش
شده ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ که واته نه وانه خویانن سته مکارن ﴿فَلَسَدَ اللَّهُ﴾ (ئی موحده مد
﴿بَلَى﴾ خوار استی فرموو ﴿فَأَتَى عِزًّا﴾ که واپو و پیره وهی ثابینی شیر اهییم بکن ﴿حَقِيقًا﴾
که پاکه (به ویستی خوی له یسر و باو و پرو کرداری هله لای داو و بز و یرو و باو و پرو کرداری راست)
﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْكُفْرِ﴾ وه هیچ کاتیک له هاویهش بریار دهران نه بووه ﴿إِنْ أُولَئِكَ﴾ به راستی به کم
مالیک ﴿رَضِعَ اللَّيْثُ﴾ دانوا و بز (خواهر سنی) خهلکی ﴿لَلَّيْثُ يَكْكُ﴾ نهو ماله به که له به ککه (مه ککه)
دایه ﴿مِمَّا كَرِهَ﴾ پیر و ز کراوه ﴿وَعَدَى الْغَائِبِينَ﴾ وه ریشموننی به بز جیهانیان ﴿فَبِعَذَابِنَا﴾ تبایدا
هیه به چنده بلگو و نیشانهی روون ﴿تَقَامُ الْإِزْهِيَّةُ﴾ (که به کیکیان) شوین و ستانه که ی شیر اهییم
﴿وَمَنْ ذَلَّلَهُ﴾ وه هدر که س چو و بیته نهو شویننه ﴿كَانَ أَمَانًا﴾ بی ترس بووه (له زیان و نازاردان)
﴿وَيَقُولُ الْغَائِبُ﴾ خودا پر یار دوا و له سهر خهلکی و فدرزی کرد و له سهر یان ﴿جِئْتُكَ﴾ حجهی ماله که ی
(خوی) ﴿مَنْ أَسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾ له سهر هدر که سینگ که توانای گه بشن و (رویشنی) هه بیت بوی ﴿وَمَنْ
كَفَرَ﴾ وه هدر که س باو و پری نهی (یان توانای هه بیت و نه جیت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عِنْدَ عِلْمِ الْغَائِبِينَ﴾ نهو به
راستی خوا بی نیاز له هموو جیهانیان ﴿فَلْيَتَأَمَّلْ الْكِتَابَ﴾ بلای: نهی نامه داران (خواهن کتیه کان)
﴿لِيَرْثَ كُفْرُوكُمْ﴾ له بهر چی بی پروان ﴿يَتَلَبَّسُ اللَّهُ﴾ به به لکه کانی خوا ﴿وَاللَّهُ شَهِيدٌ﴾ کاتیکدا خوا بیناو
ناگاداره ﴿عَلَى تَأَمُّلَاتٍ﴾ به تهوهی که ده بکن ﴿فَلْيَتَأَمَّلْ الْكِتَابَ﴾ بلای: نهی خواهن کتیه کان
﴿لِيَرْفَعُوْنَ﴾ له بهر چی بهر گری (رینگری) ده که ن ﴿عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوا ﴿مَنْ آمَنَ﴾
که سینگ که پروای هینایی (مه به ست بی پیغه مده و باو و دارانه) ﴿تَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ ده تانه وی به ناراست
بیخه نه بهر چاوی خدلک ﴿وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ﴾ له کاتیکدا یتوه زانوا ناگادارن (به وهی ری ی خوا به)
﴿وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ﴾ وه خوابی ناگانی به ﴿عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ له وهی که یتوه ده بکن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
نهی نهو که سانهی که پروان هیناوه ﴿إِنْ تُطِيعُوا أَمْرًا﴾ نه گهر یتوه گو تر ایه لی ده سته بک بن
﴿مِنَ الَّذِينَ أَوْفُوا الْكَيْبَ﴾ له وانهی که نامه یان پندر اووه ﴿بِرُّوْكُمْ وَعَدَائِكُمْ كَغَيْرِكُمْ﴾ ده تانگه نهو به کافر
دوای پروا هینانه که تان ﴿﴾

﴿وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ﴾ چون بی پرواده بین؟ ﴿وَأَنْتُمْ تُنْفِلُ عَلَيْهِمْ﴾ له کاتیکدا ده خو یتیمته وه به سه راناندا
 ﴿إِنَّكَ اللَّهُ﴾ به لگه کانی خوا (نایه ته کانی قورنان) ﴿وَفِيكُمْ رَسُولٌ﴾ وه یتیمه بهر که ی له ناوتاندا به
 ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وه همر که س دهست بگری به (نایینی) خوا وه ﴿فَقَدْ هَدَى﴾ شه وه به راستی
 یتیموونی کرا وه ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ رتباریکی راست و دروست ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی
 نه وانه ی که بر راتان هینا وه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ بر سن له خوا ﴿حَقَّ تَقْوَاهُ﴾ ترسانیک که شیاو یتی ﴿وَلَا تُشْرِكُوا﴾
 وه مهران ﴿إِلَّا أَنْتُمْ مُشْرِكُونَ﴾ همر به موسولمانی نه بی ﴿وَأَعْقِبُوا حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ﴾ همر ووتان دهست
 بگری به هوی به یوه ستیان به خوا وه (که قورثانه) ﴿وَلَا تُفْرُقُوا﴾ چهند بهر که (و لیک جیسا) مهن
 ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیسر له بهر وه چاکه ی خوا بکه شه وه به سه رانانه وه ﴿إِذْ كُنْتُمْ أَقْدَامًا﴾ له
 کاتیکدا که یتوه دوژنی به کتر بوون ﴿فَالَّذِينَ بَيْنَ يَدَيْكُمْ﴾ به لام خوا هزگری خسته یتوان دله کانتان
 ﴿فَأَصْبَحْتُمْ بِغَمٍّ مُخِيطٍ﴾ یتیر بوون به برای به کتر به هوی نه و چاکه ی خوا وه ﴿وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرٍ مِمَّنْ﴾
 آتار ﴿وَهُ یتوه له سه ر لیتواری چالی بوون له ناگر ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به لام خوا رزگاری کردن لی ی
 ﴿كَذَلِكَ﴾ نا به و جز وه ﴿يُنْفِلُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ خوا به لگه و نیشانه کانی خوی پروون ده کانه وه
 بۆتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا بهر دوام بن له سه ر یتیموونی (یان له سه ر اشاره زایی) ﴿وَلَسْكَنَ يَنْكُرُ﴾
 آتیه نه بی له ناو یتوه ده کومه لیک بیشت ﴿يَذْعَبُونَ إِلَىٰ آلِهِمْ﴾ بانگه واز بکه بن بۆ چاکه ﴿وَيَبْتَغُونَ﴾
 یاتیمرون ﴿فهرمان بدن به همر و چاکه به ک ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه بهر گری بکه نه همر و
 خراپه به ک ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نه وانه خوبانن سه ر که ووتو و سه ر فزان ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾
 به ویتنه ی نه وانه مهن (وه که نه هلی کتاب) ﴿تَفْرُقُوا﴾ که بهش بهش و ﴿وَأَخْلَفُوا﴾ جیا واز بوون
 ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ له پاش شه و ی ﴿فَلَمَّا خُرَاجُ الْيَاسْتِ﴾ شه به لگانه ی بویسان هات ﴿وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ﴾
 عظیم ﴿وَهُ یتوه سه ر یکی گه وره یان بۆ هبه ﴿يَوْمَ تَنْبُشُ الرُّجُودُ﴾ بۆژنیک دیت که چهند پروویه ک
 سه ی ده بن ﴿وَأَسْوَدُ الرُّجُودُ﴾ وه چهند پروویه ک رهش ده بن ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ جا نه وانه ی ﴿أَسْوَدَتْ رُجُودُهُمْ﴾
 که پرویان رهش بووه ﴿أَسْفَرَتْ بَعْدَ إِسْكَرٍ﴾ (پس یان ده و وترت) بۆچی بی پروایوون له پاش
 پروا هیتانسان ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ که وانه به چیزن سزا ﴿يَا كُفَرَاءُ تَكْفُرُونَ﴾ به هوی بی پروایی تانه وه ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾
 خوادان (له به هشتدن) ﴿فَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نه وانه یتیدا ده مینته وه به هه میسه بی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 نه مانه نایه ته کانی خودان ﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكُمْ﴾ ده یان خو یتیمه وه به سه رت دا ﴿وَالْحَقُّ﴾ که راستن ﴿وَمَا اللَّهُ﴾
 یرید ﴿خَواش نایه ویت ﴿فَلَمَّا لَبَّيْتُمْ﴾ هیچ سته میک بۆ جیهانیان ﴿

﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ﴾ نہنہا بق خواہ ہرچی لہ ناسمانہ کاندایہ (ومولکی خودایہ) ﴿وَمَا فِي الْاَرْضِ﴾
 وہ ہرچی لہ زموی دایہ ﴿وَاللّٰهُ﴾ وہ ہر بولای خودا ﴿تَرْجِعُ الْاُمُوْرَ﴾ دہ گہریتہ وہ ہممو کارہ کان ﴿كَثْرَ حَيْثَرٍ اُنْفِ﴾ تیوہ (موسولمانان) باشترین گہلک بوون ﴿اَخْرِجْتَ لِلنَّاسِ﴾ بق خہلکی ہتیرایتہ
 دی ﴿تَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ﴾ فرمان دہدہن بہ چاکہ ﴿وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وہ جہلو گہبری دہ کھن
 لہ خرابہ ﴿وَلَوْ يَمُنُّوْنَ بِاللّٰهِ﴾ وہ ہروا دہیتن بہ خوا ﴿وَلَوْ اٰمَنَ اَهْلُ الْكِتٰبِ﴾ نہ گہر نامہ دارہ کان
 (خواہن کتیبہ کان لہ جولہ کہو گاورہ کان) پروایان بہیتایہ ﴿لَکَانَ خَيْرَ اٰلِهَةٍ﴾ تہوہ باشتر بوو بویان
 ﴿مِنْهُمْ اَلْمُؤْمِنُوْنَ﴾ ہندی لہ وان ہروادارن (باوہرسان ہیتاوہ بہ ثابنی نیسلام) ﴿وَاَكْثَرُهُمْ
 الْفٰسِقُوْنَ﴾ بہ لام زوریہان لہ فرمانی خوا دہرچوون ﴿لَنْ يَصْرُوْكُمْ﴾ ہر گیز تہوان زیانتان
 ہی ناگہینن ﴿اِلَّا اَذٰی﴾ مہ گہر زیانیکی کھم ﴿وَلَنْ يَقْتُلُوْكُمْ﴾ وہ نہ گہر بجہ نگینن لہ گہلٹاندا
 ﴿يُوَلُّوْكُمْ الْاَدْبَارَ﴾ پشتان تی دہ کھن ﴿ثُمَّ لَا يَصْرُوْكُمْ﴾ دواتریش سہر کہو توو ناین ﴿صُرِّحَتْ عَلَیْهِمْ
 الْاٰیٰةُ﴾ دراوہ بہ سہریندا سہر شوری وریسوی ﴿اَلَمْ تَرَ مَا فَعَلْنَا﴾ لہ ہر شویتیک بین ﴿اَلَا یَحْسِبُلْنَ
 اَللّٰهُ﴾ مہ گہر بہ ہوی بہلین لہ لایہن خودا دہ نہیت ﴿وَيَحْسِبُلْنَ النَّاسِ﴾ وہ بہلینک لہ لای خہلکہوہ
 ﴿وَبَاۗءَ وَبَعْضَہُمْ مِّنَ اللّٰهِ﴾ شایستہی خہشمینکی گہوہ بوون لہ لایہن خواہ ﴿وَصُرِّحَتْ عَلَیْہِمْ الْمَسْکَۃُ﴾
 وہ دراوہ بہ سہریندا ہزاری (دہروون وچاوہرستی) ﴿ذٰلِکَ بِالَّذِیْنَ کَاٰوُا﴾ تہوہ لہبر تہوہ بوو تہوان
 ﴿يَكْفُرُوْنَ بِمَا بَدَّلَ اللّٰهُ﴾ ہی پروایوون بہ ہلگہ کانی خوا ﴿وَيَقْتُلُوْنَ الْاَنْبِیَاۃَ﴾ وہ پیغمہبرانیان
 دہ کوشٹ ﴿يَغْتَرِبُوْنَ﴾ بہنارہوا ﴿ذٰلِکَ بِمَا عَصَوْا﴾ تہوہش بہوی تہوہوہ بوو کہ تہوانہ سہرینچی
 ﴿وَوَكَّلُوْا اٰیٰتُہُمْ﴾ و دہست دریزیان دہ کرد ﴿لِیَسْـَٔلُوْا﴾ ہممو (نامہ دارہ کان) چوون یہک تین
 ﴿مِّنْ اٰهْلِ الْکِتٰبِ﴾ لہناو خواہن نامہ کاندہ ﴿اُمَّةٌ قَالِمَۃٌ﴾ دہست یہک راست وریک ہمن ﴿یَتْلُوْنَ اٰیٰتِ
 اللّٰهِ﴾ ثابہ تہ کانی خوا دہخوینن (وباوہرسان ہیتاوہ بہ ثابنی نیسلام) ﴿ءَاٰتَۃَ الْاِنْبِیَ﴾ لہ (کاتہ کانی)
 شہودا ﴿وَهُمْ یَسْتَجِدُّوْنَ﴾ وہ لہ (کاتہ کانی) کرنوش بردیان دا ﴿لَیْلُیْمُوْنَ بِاللّٰهِ﴾ پروایان ہہیہ
 بہ خوا ﴿وَالَّذِیْنَ اَتَّخٰی﴾ وہ بہ روزی دواہی ﴿وَتَاْمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ﴾ و فرمان دہدہن بہ ہرچی چاکہ یہ
 ﴿وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وہ بہرگری دہ کھن لہ ہرچی خرابہ یہ ﴿وَتُسْرِعُوْنَ فِي الْخَوٰرِیْ﴾ وہ ہشپرکی
 دہ کھن لہ ہممو چاکہ کاندہ ﴿وَاُولٰٓئِکَ مِنَ الْمَسٰحِیْنِ﴾ وہ تہوانہ لہ کومہلی چاکانن ﴿وَمَا یَعْمَلُوْنَ
 خَیْرَ﴾ ہر خبیرو چاکہ بہک بکھن ﴿فَلَنْ یَّکْفُرُوْا﴾ تہوہ ہر گیز ہی بہش نا کرین لہ پاداشتہ کھی
 ﴿وَاللّٰهُ عَلِیْمٌ بِالْمُفْقُوْیْنَ﴾ خواش بہناگیہ لہ پاریز کاران ولہوانہی لئی دہترسن ﴿

﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ كَقُرْآنٍ مُّحْدَثٍ﴾ بہر آسنی تہوانہی کہ ہی بر و ا ب و و ﴿لَنْ نَقْبِلَهُ عَنْهُمْ﴾ سرود بہوان ناگہی نہی
 ﴿أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ﴾ تہمالہ کانیان ﴿وَلَا أُولَئِكَ﴾ وہ نہ مندالہ کانیان ﴿فَرِحَ اللَّهُ شَيْئًا﴾ ہیجیک لہ لای خواوہ
 ﴿وَأُولَئِكَ﴾ نا تہوانہ ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ہاوہا و ہاوہی ناگر دہین ﴿فَمِنْ فِيهَا حَقِيقَتٌ﴾ تہوان تیندا
 دہمیتنہوہ بہہمیشہی ﴿مَنْ يَنْفِقْ﴾ ویتہی تہو مال و داراہی کہ بہختی دہکن ﴿فِي ذَٰلِكَ لَعِبُورٌ
 لَّذِيَّا﴾ لہم زیانی دونیادہا ﴿كَمَثَلِ رِيحٍ﴾ بہ ویتہی بابہ کہ ﴿فِيهَا صِرٌّ﴾ سہرما و سؤلہی تیدایت
 ﴿أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ﴾ بدات لہ کشتو کالی تاقمیک ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ کہستہ میان لہخویان کردیت
 ﴿فَأَفْلَحَ كَيْفَ﴾ جائہو (با) وسہرمایہ کشتو کالہ کی لہناو بہریت ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ وہ خوا
 ستمی لی نہ کردوون ﴿وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہلکو خویان ستمہیان لہخویان دہ کرد ﴿وَمَا
 ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ تہی کہسانہی کہ بر و اتان ہبتاوہ ﴿لَا تَجِدُوا﴾ مہگر بؤ خزان ﴿بِطَائِفٍ﴾ دوستی
 گیانی بہ گیانی ﴿مِنْ دُونِكُمْ﴾ جگہ لہخزان (واتہ جگہ لہباوہ داران) ﴿لَا يَأْتِيكُمْ﴾ درختیان لی
 ناکن ﴿حَبَّالٌ﴾ لہہیج شہر و خرابہیک ﴿وَذُو﴾ ثاواتہ خوازی ﴿مَاعِشَةٍ﴾ ناخوشبتان ﴿قَدَبٌ﴾
 پیگو مان دہرہ کہویت ﴿الْبَعْضُ﴾ خشم و قین ﴿مِنْ أَوْفَرِهِمْ﴾ لہ (قسہ کانی) دہمیانہوہ ﴿وَمَا تَخْفَى
 صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ﴾ وٹہوہی لہدلیاندا شاردوہیانہتہوہ گہورہترہ ﴿قَدَرْنَا لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ بہر آسنی بہلگہ
 ونیشانہ کاتمان بؤ روون کردونہتہوہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر تیوہ ڈیرین ﴿مَا أَنتُمْ إِلَّا خَيْرُكُمْ﴾
 بیدارین تانہوہ تیوہ کہ تہو اتان خوش دہویت ﴿وَلَا يَجِئُوكُمْ﴾ وٹہوان تیوہیان خوش ناوی ﴿وَيُؤْمِنُونَ﴾
 وہباوہ تان ہدیہ ﴿بِالْكِتَابِ﴾ بہہموو نامہ ناسمانی بہکان ﴿وَالَّذِي﴾ کاتیک تہوان پشان بگہن
 ﴿قَالُوا آمَنَّا﴾ دلین بر و اسان ہبتاوہ ﴿وَالَّذِينَ﴾ وہ کاتیک تہنہا بونہوہ ﴿عَصَوْا عَنْكَ الْكَاذِبُ﴾
 سہرہ بہنچہ کانی خویان نہ گہزن لبنان ﴿مِنْ الْقَيْظِ﴾ لہرقدا ﴿قُلْ مُؤْمِنُوا﴾ بلی بمرن ﴿بِعَقِيدَتِكُمْ﴾ بہدابخ
 ورقی خزانہوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ بہر آسنی خوازانایہ ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ بہوہی لہناو دلہ کاندایہ ﴿وَلَا
 تَسْتَسْكِنُكُمْ حَسَنَةٌ﴾ تہ گہر چاکہ و خوشبہ کتان ہی بگات ﴿تَسْلُفُهُمْ﴾ غہمبار دہین ﴿وَلَنْ تُصْبِحَ
 سَيِّئَةٌ﴾ بہلام تہ گہر ناخوشبہ کتان ہی بگات ﴿يَصْرُخُوا﴾ دلخوش دہین ہیینی ﴿وَلَنْ تُصْبِحُوا﴾
 تہ گہر تیوہ بہشارام ہین (لہسہر گوہریہ لی خوا) ﴿وَتَقْتُلُوا﴾ وٹہوا برسمن ﴿لَا يَصْرُخُ كَيْدُهُمْ﴾
 شئیٹا پیلانی تہوان ہیج زبانیکشان ہی ناگہی نہیت ﴿إِنَّ اللَّهَ يَمْلِكُ أَنْ يَمْلِكُونَ مُجِيطٌ﴾ بہر آسنی خوا
 تہواو ناگادارہ بہ ہرچی تہوان دہیکہن ﴿وَالَّذِي﴾ وہ (پیشہوہ بیریان) کاتس ﴿عَذَّبْتُ مِنْ أَمْلَاكٍ﴾ کہ
 بہبانی زوہ دہر چوویت لہ لای مال و خیرانت ﴿تُؤَيِّدُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بر و ادارہ کانت نبشتہجی تہ کرد
 ﴿مَقْرَعَةٍ لِّلْقِتَالِ﴾ لہ چہند شوہنیکدا بق جہنگ کردن ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بیسہری

﴿إِذْ هَبَّتْ ظِلْفَتَانِ مِنْكَ﴾ لهو کاتهدا که دوو کومدن له یتوه خهریک بوون ﴿أَنْ تَشَلَا﴾ سست
 بن وتیتک بشکین و (بگه رینه وه) ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا﴾ به لام خوا دؤست و یارمندی دهریان بوو ﴿وَعَلَى اللَّهِ
 قَلْبُكَ عِزِّ الْقَوْمِ﴾ وه پروا داران یا پشت تنها به خوا بیهستن ﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سویند به خوا
 بیگومان خوا یتوهی سرخست ﴿يَهْدِي﴾ له (جهنگی) به دردا ﴿وَأَنْتُمْ أُولُو﴾ له کاتیکدا یتوه کم و
 لاواز بوون ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ دهی له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به لکو سوپاس گوزاری بن ﴿
 إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (پریان بخه ره وه) تهو کانهی ده تووت به پروا داره کان ﴿أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ﴾ نایا به ستان
 نی به ﴿أَنْ يُدَكِّرْكُمْ﴾ به رومرد گارتان کومه کتان بکات ﴿يُنَزِّلُ الْوَيْلَ﴾ به سنی هزار ﴿مِنْ أَلْفِكَ﴾
 مؤمنین له فریشته دابه رتر اووه کان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بهی، نه گهر نارام بگرن ﴿وَتَقُوا﴾ وه له خوا
 بترسن ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به لامارنان بدن لهم کاتانهدا ﴿يُنَزِّلُ الْوَيْلَ﴾ به رومرد گارتان
 کومه کتان بکات ﴿يُنَزِّلُ الْوَيْلَ﴾ به پنج هزار ﴿مِنْ أَلْفِكَ﴾ مؤمنین له فریشته نیشانه داره کان ﴿
 وَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾ وه خوا تنها نهو (کومه کی) یعی کرد ﴿إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ﴾ به مژده بوتان ﴿وَأَنْظَمِينَ﴾
 قلوبکم بهی وه بق نهو هی دله کاتانی پی نارام بیی ﴿وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ (نه وهش بزانشن)
 سهر که وتیش تنها له لایه ن خوای ﴿الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ﴾ بالا دهستی داناو بهی ﴿يَقْطَعُ طَرَفًا﴾ وه
 ناردنی فریشته کان) بق نهو بوو داپریت (له ناوی بات) به شیتک ﴿مِنْ أَلْفِكَ﴾ له وانهی که
 بی پروان ﴿أُولَئِكَ يَهْزَأُ﴾ یان خهفت باریان بکات (به تیشکاتیان) ﴿وَيَقُولُوا نَأْمُرُ﴾ نه معا
 بگه رینه وه به ناو میدی ﴿لَنْ يَنْصُرَكَ﴾ دهر باره ی هلهاتو وه کانی شه ری ثوحود به راستی به ده ست
 تونی به (هی موحه میده) ﴿مِنْ أَلْفِكَ﴾ هیچ شیتک لهو کاره دا ﴿أَرْبُوبٌ عَلَيْهِمْ﴾ ج (خوا)
 توه به یان لی وهر گری ﴿أُولَئِكَ يَهْزَأُ﴾ یان سزایان بدات ﴿وَاللَّهُمَّ عَذِّبْهُمْ﴾ چونکه به راستی نه وانه
 سته مکارن ﴿وَاللَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ هه ربو خواجه هه رچی له ناسمانه کاندایه ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه
 هه رچی له زوی دایه ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوش ته بی له هه ر کهس خوی به وی
 وه سزای هه ر که سپش ته دات خوی به وی ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوالی بورده ی میهره بانه ﴿
 يَتْلُوهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ هی که سانی که پرواتان هیناوه ﴿لَا يَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ﴾ سرود مه خون ﴿أَصْحَافًا﴾
 مُصَدِّقَةً چه ند به رامبر ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بق نهو هی بز گارین ﴿
 وَاتَّقُوا النَّارَ﴾ وه خوتان یاریزن لهو ناگه ری ﴿الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ که ناماده کراوه بق بی
 پرواکان ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وه گوی رایله ی خودا و پیغمبر بن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ بیگومان
 میهره بانیشان له گه نه کریت ﴿

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ﴾ پیشبر کی بکھن بڑ لی ہو رنیکسی گہورہی (خودا) ﴿مِنْ رَبِّكُمْ﴾
 له لایسن په رور گارتانه وه ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ وه بؤ بهه شتیک که پانیه کهی (به نه دازی)
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه کان و زوی به ﴿أَعَدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ که ناماده کراوه بؤ له خوا ترسان ﴿ش﴾
 ﴿الَّذِينَ يُبْذِرُونَ﴾ نهوانه ی مالن ده به خشن (له ری ی خواده) ﴿فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ﴾ له کاتی خوشی
 (دهوله مندی) و ناخوشی دا ﴿وَالْمَكْنُظِينَ الْعَنَقَ﴾ و رقی به تینی خویان ده خونه وه و ﴿وَالْعَافِينَ﴾
 عَنِ النَّاسِ ده بورن له خه لکی ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خواش چاکه کارانی خوش ده ویت ﴿ش﴾
 ﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَجْئَةً﴾ وه نهوانه ی که کاتیک کرده وه به کی ناشیرین ده کن ﴿أَوْ ظَلَمُوا النَّفْسَ﴾
 یاستم له خویان ده کن ﴿ذَكَرُوا اللَّهَ﴾ که یادی خویان کرده وه ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ﴾ نه مجا
 داوای لی بووردن ده کن بؤ گوناوه کانیان ﴿وَمَنْ يَقِفْ الذُّنُوبَ﴾ نایا کی ده بوریت له گوناوه کان
 ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ یتجکه له خوا؟ ﴿وَلَمْ يُصِرُّوا﴾ وه بهر ده وام نابن ﴿عَلَىٰ مَا فَعَلُوا﴾ له سر نه وهی که کر دو یانه
 ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ له کاتیکدا برانن (گوناوه) ﴿ش﴾ ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نا نهوانه ﴿جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ باداشتیان
 لی بوورده ﴿مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له لایسن په رورده گاریانه وه ﴿وَجَنَّتْ﴾ و چند باختیک (بهه شتیک)
 ﴿تَجَرَّىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که روبره کان ده رن به زیریاند ا ﴿حَلِيلِينَ﴾ نه میننه وه لهو بهه شتانه دا
 بهه میشه یی ﴿وَبَعَثْنَا الْأُمِّيَّةَ﴾ چند چاکه باداشتی چاکه کاران ﴿ش﴾ ﴿فَدَخَلَ﴾ ینگومان رابورد
 ﴿مِنْ قَبْلِ كُفْرِهِمْ﴾ له پیش تیوه وه چند ری و یاسایه ک (باوینک) ﴿فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ینگومان
 تیوه بگه رینن به زه ویدا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ﴾ و سه رنج بدن نایا چنن بوو ﴿عَذِيبَةُ الْمُكَذِّبِينَ﴾
 سه رنه نجامی بی بر واکان ﴿ش﴾ ﴿هَذَٰلِكَ إِلَٰهٌ لِّلنَّاسِ﴾ نه سه روون کرده وه به بؤ هه مسو و خه لکی
 ﴿وَهَذَٰكَ وَمَوْعِظَةٌ﴾ و رینموونیی و ناموزگاری به ﴿لِّلْمُتَّقِينَ﴾ بؤ له خوا ترسان ﴿ش﴾ ﴿وَلَا تَهِنُوا﴾
 سست و دل لاواز مبین ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ وه غه مبار مبین ﴿وَأَنشُرُ الْأَمْثَلَنَ﴾ هه تیوه بهر ز و بلند ترن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر بر وادار بن ﴿ش﴾ ﴿إِنْ يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ﴾ نه گهر تیوه (له نوحودا) زام و بریتان
 تروش بووه ﴿فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ﴾ نه وه ینگومان نهو هوزه (بهترسته کان له به دردا) زام و برینان توش
 بووه ﴿يَشْلَلُهُ﴾ به ویندی زامی تیوه ﴿وَبِئَٰلِكَ الْآيَاتُ﴾ نهو چه مرخ و رن زانی (زالبون و سه رکه و تنانه)
 ﴿لِّذَلَّلُوا بِهَا بَنِي النَّاسِ﴾ ده یگپرسن له ناو خه لکید ا (جاریک بؤ تیوه و جاریک بؤ نهوان) ﴿وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ﴾
 له بهر شه وهی (له دونیادا) خوا ده ری بخات ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهوانه ی بر وایان هیتاوه ﴿وَلِيَجْزِيَ﴾
 مِنْكُمْ و له ناو تیوه دا هه لبر تریت ﴿شَهَادَةً﴾ چند که سیک به شهید ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾
 وه خوا ستم کارانی خوش ناویت ﴿ش﴾

﴿وَلِيَحْيِيَ آلَ اللَّهِ﴾ وه تا خوا (له تاوان) پاك بکاته وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی که بر وادارن ﴿وَيَمَحُورَ﴾
 ﴿الْكَافِرِينَ﴾ وه بی با وه دران بهر بکات ﴿أَرْحَمُونَ﴾ نایا نیوه وا گومانان دهر دهر ﴿أَنْ تَدْخُلُوا﴾
 ﴿الْجَنَّةَ﴾ که ده چنه به ده شست ﴿وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ﴾ له کاتیکدا هیشتا خوا دهری نه خستوه (وانه تاقی
 نه کردونه ته وه) ﴿الَّذِينَ جَاهَدُوا مَعَكُمْ﴾ نه وانه ی تی ده کوشن له نیوه ﴿وَيَعْلَمِ الصَّادِقِينَ﴾ وه هیشتا دهری
 نه خستون که سانیك له نیوه که خور اگران ﴿وَلَقَدْ كُتِبَ﴾ سویند بی بیگومان نیوه ﴿سَمُوتَ﴾
 ﴿الْمَوْتُ﴾ ناواتی (شه هیدی و) مردنن نه خواست ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پیش نه وهی ﴿أَنْ تَلْقَوْا﴾ بی ی بگن
 ﴿فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ﴾ خو به راستی مردنن بیی ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ له کاتیکدا نیوه زوق سه بر تان ده کرد
 ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ﴾ موحه محمد ﷺ ته نها پیغه میریکه (نه مرئی به) ﴿فَدَخَلْتَ مِنْ قِبَلِهِ الْمِثْلَ﴾ بیگومان
 له پیش نه وه پیغه میرانی تر رابوردون ﴿أَفَلَا يَمَاتُ﴾ جا نایا نه گهر وه فاتی کرد ﴿أَوْ قُبُلٌ﴾ یان کورزا
 ﴿أَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ ده گهر نه وه بزو دواوهی خوتان (پاشگهر دهنه وه) ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ ههر که س
 هه لگه پیغه وه ﴿عَلَى عَقِبَتِهِ﴾ بزو دواوهی خوی (بوت به رستی) ﴿فَلَنْ يَفْشَرَ اللَّهُ شَيْئًا﴾ نه وه ههر گیز
 (نه وه که سه) هیچ زیانیك ناگهیه نیت به خوا ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ﴾ وه به زوویی خوا پاداشی ﴿الشَّاكِرِينَ﴾
 سوپاس گوزاران ده داته وه ﴿وَمَا كُنْتَ بِنَفْسٍ﴾ هیچ که سیک نه بووه ﴿أَنْ تَمُوتَ﴾ که بهریت
 ﴿الْأَبْدَانِ﴾ مه گهر به فرمانی خوا ﴿كَتَبْنَا مُوْسَى﴾ نوسراوینکی کات دیاری کراوه (له وه کاته دا
 که خوی گهوره دیاری کردوه) ﴿وَمَنْ يُؤْذِ﴾ ههر که سیک دهیه ویت ﴿قَوَابِ الْأَنْبِ﴾ پاداشت و ده شکه وتی
 دنیایی ﴿تُؤْذِيهِ مِنْهَا﴾ له وه (پاداشی دنیا) هه ندیک ی پی ده دین ﴿وَمَنْ يُؤْذِ﴾ وه ههر که سیک دهیه ویت
 ﴿قَوَابِ الْأَخِرِ﴾ پاداشی پاشه رورز ﴿تُؤْذِيهِ مِنْهَا﴾ له وه (پاداشی پاشه رورزه) هه ندیک ی پی ده به خشین
 ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ﴾ وه به زوویی پاداشی سوپاس گوزاران ده دینه وه ﴿وَكَلَّامٍ مِّنْ نَّبِيِّ﴾
 زور له پیغه میران ﴿فَقَتْلَ مَعَهُ﴾ جهنگ و کوشناریان کردوه له گالیاندا (شابه شانیان) ﴿رَبِّوْنَ﴾
 کثیر ﴿زُورَ لَهُ زَانِيَانٌ وَخَوَانِسَانٌ﴾ جاسست و ده سته پاچه نه بوون ﴿لِمَا أَصَابَهُمْ﴾
 به هوی نه وهی که دوو چاریان بووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوا دا ﴿وَمَا ضَعُفُوا﴾ وه بی هیز و لاواز
 نه بوون ﴿وَمَا أُنْكَرُوا﴾ وه سه ریان شوږ نه کرد بزو دورمن ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّادِقِينَ﴾ وه خوا خور اگرانی
 خوش ده ویت ﴿وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ﴾ ههر تمه و ته ی نه وان بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ که ده بیان ووت ﴿رَبَّنَا﴾
 ﴿أَعْظَمْنَا﴾ نه ی په روه ردگارمان لیتمان بیوره ﴿قَوْلُنَا﴾ له گونا هه کانمان ﴿وَأَنزَلْنَا﴾ وه له زیاده روه یمان
 ﴿فِي آفْرِئَا﴾ له کارو و بارماندا ﴿وَقَدْ أَفْكَرْنَا﴾ و پیکانمان جیگیر بکه (له جهنگدا) ﴿وَأَنْزَلْنَا﴾ و
 سه رمان بخه ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ به سه ر کومه لی بی بر وایاندا ﴿فَقَاتِلْهُمْ اللَّهُ﴾ به هوی نه وه وه
 خوا پی ی به خشین ﴿قَوَابِ الْأَنْبِ﴾ پاداشی دنیا ﴿وَحَسَنَ قَوْلِ الْخَيْرِ﴾ وه پاداشی چاک و
 شیرینی رورز دواپی ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خوا چاکه کارانی خوش ده ویت

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی تہوانہی پروانسان ہیتاواہ ﴿إِنْ تُطِيعُوا﴾ تہ گہر تیتوہ گو تر ایدہ لی بکنہ
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بؤ تہوانہی بی بیرون ﴿يَرْذُوكُمْ﴾ تہ تان گپتر نہ وہ ﴿عَلَىٰ أَغْقَابِكُمْ﴾
 بؤ دواوہی خوستان (بؤ بت پرستی) ﴿فَتَنَقَّلُوا خَيْرَٰبَ﴾ تہ مچا تہ گہر تیتوہ بہ زیاباری ﴿بَلِ اللَّهُ تَوَلَّىٰ كُمْ﴾ (تہوانہ دؤستان نین) بہ لکو خوا یارمہ تی دہر و دؤستی تیتوہ بہ ﴿وَهُوَ خَيْرُ
 النَّاصِرِينَ﴾ وہ خوا با شترنی ہہ سوو یارمہ تی دہرانہ ﴿سَنَلْقَىٰ فِي قُلُوبِ﴾ بہ زوویسی دہ خہ پتہ دلی
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہوانہی بی بیرون ﴿الرُّعْبَ﴾ ترس و بیسی بہ تین ﴿يَمَّا أَتَتْكُمْ آبَاءُ اللَّهِ﴾ بہ ہوی
 تہوی کرد بوویانہ ہاوبہ شسی خوا ﴿مَا لَكُمْ يَوْمَ سُلْطٰنًا﴾ شتانی کہ خوا ہچ بہ لگہی نہ نار دؤتہ
 خواروہ لہ سہری ﴿وَمَا تَنْهٰهُمْ عَنْهُ﴾ کہ جنگا و شویتی تہوان ناگرہ ﴿وَيَسْأَلُونَ﴾ وہ چہ ند
 نیستہ جتہ کی خرابہ ﴿الْقَلِيلِ﴾ (جنگہی) ستہ مکاران ﴿وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ﴾ سویتد
 بیت بیگومان خوا بہ جتی ہیتا بؤ تان ﴿وَعَدَهُ﴾ بہ لیتہ کہی ﴿إِذْ أَخَذْتُمُہُمْ﴾ کاتیک (سہر تہای جہنگی
 ثوحود) ہہستان لی برسن (دہ تان کوشتن) ﴿يَا ذِيئِيہَ﴾ بہ ہرمانی خوا ﴿حَقَّ﴾ إِذْ أَخَذْتُمُہُمْ ہہ تا
 کاتیک (لہ ناکاو) ست بوون ﴿وَتَنَزَّلَتْ﴾ نازاوا و دووہرہ کیتان کرد ﴿فِي الْأَمْرِ﴾ لہ کاری جہنگدا
 ﴿وَتَحْصِيئَتُهُ﴾ وہ بی فہرمانیتان کرد ﴿فَنْ تَعَدَّ مَا أَرْزٰكُم﴾ لہ ہاش تہوی کہ خوا نیشانی دان
 ﴿مَا جِئْتُمْ﴾ تہوی (لہ جہنگہ کدا) بیتان خوش برو (کہ سہر کہ وتن لہ سہر تہای جہنگہ کدا)
 ﴿وَمِنْكُمْ﴾ ہندیک لہ تیتوہ ﴿فَنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا﴾ (دہ مسکہ وتی) دو تہابی دہویست ﴿وَمِنْكُمْ﴾ وہ
 ہندیک تان ﴿يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ ہاداشتی رؤزی دواپی دہویست ﴿ثُمَّ صَرَّفَكُمْ عَنْهُمْ﴾ ہاشان (خوا)
 تیتوہی گپتر ایدوہ لہ (جہنگی) تہوان (وتی شکان) ﴿لِيَنْتَقِلَكُمْ﴾ تاتاقینان بکاتہ وہ (لہ خوہر اگر تندا)
 ﴿وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ﴾ سویتدین بیگومان خوا لیسان بوورا ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ﴾ و خوا خواونی بہ ہرہو
 چاکہ بہ ﴿عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بہ سہر پروادارانہ وہ ﴿إِذْ تَضَعُ دُونَ﴾ کاتیک دوردہ کویتوہ وہ
 (سہر دہ کہ وتن بہ کتبی ثوحوددا) ﴿وَلَا تَتَوَلَّوْا عَلَىٰ آخِرٍ﴾ وہ بہر پی کس نہ تہوہستان
 ولانان تہدہ کردوہ بہ لایدا ﴿وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ﴾ لہ کاتیکدا پیغہ مہر بانگی لی دہ کردن ﴿فَتِ
 أَخْرَجَكُمْ﴾ لہ دواتانہ وہ ﴿فَأَنْتُمْ كُنْتُمْ عَمَّا بَيْنَكُمْ﴾ جا (خوا) ہاداشتی غم و خدہ تی ہر بہ غم
 و خدہ ت دانوہ ﴿لِيَكُونَ لَكُمْ نَارٌ﴾ بؤ تہوی غمبار نہین ﴿عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ﴾ لہ سہر تہوی لہ
 دہستان چوہوہ ﴿وَلَا مَا آتٰكُمْ﴾ وہ (غہ مہار نہین بہ) تہوی دووہارتان بووہ ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ﴾
 خواش ناگادارہ ﴿يَمَّا تَقُولُ﴾ بہوی کہدہ یکہن ﴿

﴿ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ﴾ پاشان دایه زاند به سهر تاندا (بوی ناردن) ﴿مِنْ بَعْدِ الْقَمَرِ﴾ له پاش شو و غمه (ی که چه شستان) ﴿أَمْرًا﴾ نارامی ﴿نُعَاسًا﴾ که وه نو زیک بوو ﴿يَقْتُلْ ظَالِمًا يَنْكُرُ﴾ به سهر دسته به که له نیوه داهات ﴿وْظَالِمًا﴾ به لام دسته و تاقیمکی دیکه تان (که باوهر بیان هیتده به هیژ نه بوو) ﴿فَدَا أَمْرُهُمْ أَنْفُسَهُمْ﴾ به راستی هدر خو بیان مه به ست بوو ﴿يُظْلَمُونَ﴾ گو مانی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ناراست و ناهه قیاب به خواد بهرد ﴿ظَلَّ الْأَعْيُنُ عَنْ رِجَالِهِمْ﴾ وه که گومانی نه فامیچی ﴿يَقُولُونَ﴾ نه یان ووت ﴿هَلْ لَنَا﴾ نایا بو مان هدی (به دهستانه) ﴿مِنْ الْأَمْرِ﴾ لهم کاره دا (زال بوون) ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شستیک ﴿قُلْ إِنْ الْأَمْرُ﴾ بلسی بینگومان کار و بار ﴿لَكَرِهْتُمْ﴾ هه مووی به ده ست خواجه ﴿يُخْفُونَ﴾ ده بشار نموه ﴿فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له دهر و ونیانداندا ﴿مَا لَا يَنْبَغُ لَكَ﴾ نهوهی که دهری نابرن یوت ﴿يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا﴾ ده لین نه گهر به ده ست نیسه بویه ﴿مِنْ الْأَمْرِ﴾ شئی؟ ﴿لَمْ يَكُنْ لَكَ شَيْءٌ﴾ له سهر که و تن) ﴿مَا قِيلَ لَهَا هَلْ لَكُمْ﴾ نیسه لیره ده نده کور زاین ﴿قُلْ لَوْ كُنْتُمْ﴾ بلسی نه گهر نیوه ﴿فِي بَيْتِكُمْ﴾ له ماله کانی خوشستاندا بوونایه ﴿لَبَرَزَ الَّذِينَ﴾ ههر دهر دهره چوون نه وانهی ﴿كَيْتَ عَلَيْهِمْ أَفْقَلُ﴾ که کور زانیان له سهر نو و سرا بوو ﴿إِنْ مَصَابِيحُكُمْ﴾ بز جیگای کور زانیان (راکشانیان) ﴿وَلَبِئْسَ اللَّهُ﴾ بز نهوهی خواتاقی بکاتمهوه ﴿مَا فِي صُورِكُمْ﴾ نهوهی که له سنگستاندایه ﴿وَلَبِئْسَ خَاصٌّ﴾ وه بز نهوهی بالشته و پاکي بکاتمهوه ﴿مَا فِي قُلُوبِكُمْ﴾ نهو (بر وایه) ی که له دلستاندایه ﴿وَاللَّهُ﴾ عَیْمٌ و ه خوا زانیه ﴿يَذَاتُ الصُّدُورِ﴾ بهوهی له سینوه دهر و نه کاندایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی نه وانهی ﴿قَوْلُوا مَنْ كُنتُمْ﴾ پشتیان هه لکسرد له ناوتاندا ﴿يَوْمَ تَنْتَقِلُ الْجَنَّةُ﴾ لهو روزهی که ههر دور کومه له که یشتن به به که (له نو خود دا) ﴿إِنَّمَا أَسْأَلُكُمْ آلَ الْيَتِيمِ﴾ بینگومان نه تنها شه پتان هدلی خلیسکاندن و له خشتهی سردن ﴿بَعْضَ مَا كُنْتُمْ﴾ به هووی هه ندلی لهو گونا هانهی که له وهو پیش کردبو و یان ﴿وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ سویتندی بینگومان خوالی یان خوشبوو ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ چونکه به راستی خوا ﴿عَفُوٌّ رَحِيمٌ﴾ لیبووردهی به تارام و له سهر خویه (له توله سه ندن دا) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی که سانی که پروانان هیتاوه ﴿لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه مدین که بیساوه پروون ﴿وَقَالُوا﴾ لِإِخْوَانِهِمْ به برا بیساوه کانیان دهووت ﴿إِذَا مَرَّ بِوَاقِ الْأَرْضِ﴾ کانی سه فهر بیان بکر دایه ﴿لَوْ كَانُوا عَرَفُوا﴾ بیان غه زایان بکر دایه و چوونایه بز جهنگ ﴿لَوْ كَانُوا عَدَدًا﴾ نه گهر لای نیمه (نیشته جی) بوونایه ﴿مَا مَأْوَاهُمْ﴾ نه دهر مردن ﴿وَمَا قِيلَ لَهُمْ﴾ نه ده کور زان ﴿لِيَجْعَلَ اللَّهُ إِلَهُكَ﴾ ناخوا نهو بکات ناخوا نهو بکات ﴿حَسَرَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ به داخ و مهراق له دلپاندا ﴿وَاللَّهُ﴾ نهوهی (مرؤف) ده ژنتی ﴿وَلَيْسَتْ﴾ و ده بشی مرینیت ﴿وَاللَّهُ﴾ به ساقسولون بصیر ﴿وَهُوَ﴾ خودا بنیایه به هدر کرده وه به که که نیوه دیکه نه ﴿وَلَكِنْ قِيلَ لَهُمْ﴾ سویتندی نه گهر نیوه بکور زین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری ی خوادا ﴿أَوْفَتْهُ﴾ بان بمرن ﴿لَتَعْفِيَهُ مِنْ اللَّهِ وَرَحْمَةً﴾ نهوه به راستی لیووردن و میهره بانی له لایه خاوه ﴿خَيْرٌ﴾ چاکتره ﴿فَمَا يَحْمِلُونَ﴾ لهوهی که کوی ده که نهوه ﴿﴾

﴿وَمَا أَصْبَرُ﴾ نہ وہی کہ دو چارتان ہو ﴿يَوْمَ أَتَيْنَا الْجَمْعَانَ﴾ لمو روزہا کہ ہمدو کو مہل ہدیہ
گہشتن (لہو خوددا) ﴿فَإِنْ أَلْفَ﴾ نہ وہ ہویستی خودا ہو ﴿وَلَا تَعْلَمُ الْوُجُوهَ﴾ بق نہ وہی پرواداران
دہریغات ﴿وَلَا تَعْلَمُ الْوُجُوهَ تَأْتَفَرُّ﴾ و بق نہ وہیش دوپروہ کان تاشکر ابکات ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ و بیان ووترا
﴿تَعَالَوْا فَنَكُلُوا﴾ ورنہ بچہنگن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہری ی خودا ﴿أَوْ أَتَقْرَأُ﴾ بادرگری (لہ و لانی
خوتان) بکن ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ﴾ ووتیان: نہ گہر ہمانزانیایہ جہنگ دہیت ﴿لَأَتَيْنَاكَ﴾
شویتان دہکوتین ﴿مَنْ لَكَ الْكَفَرُ يَوْمَئِذٍ﴾ نہوانہ لمو روزہا لہ بی پروایہوہ ﴿أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ﴾
نزیک تر ہون تالہ پروا نیسانوہ ﴿يَقُولُونَ يَا قَوْمِ هَٰؤُلَاءِ﴾ نہوانہ ہدمیان شتیک دہلین ﴿مَّا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ﴾ کہلہ دلیاندانی یہ ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ وخوا (لہم مو کہس) زانترہ ﴿يَمَّا تَتَسَكَّمُونَ﴾
ہوہی کہ دہشارنہوہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نہوانہی کہووتیان (مہبست ہنی دوپروہ کانہ)
﴿لَا تَخْشَوْنَ﴾ دہسارہی براکانیان (باوہ داران) ﴿وَقَدْ دُعا﴾ لہ کاتیکدا خویان دانشتن و دہرنہجون
﴿لَوْ أَطَاعُوا﴾ نہ گہر نہوان گوتراہیلی نیمہ ہونایہ ﴿مَّا قِيلَ﴾ نہدہ کوزران ﴿قُلْ فَادْرَأُوا﴾ ہلی
کہوانہ ہمرگری ﴿عَنِ النَّبِيِّ كُفِّرُ التَّوْبَةِ﴾ مردن لہ خوتان دوپروہنہوہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر
نیوہ راست دہکنہ ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ ہمرگری و گومان مہبہن ﴿الَّذِينَ قِيلُوا﴾ نہوانہی کہ کوزران
﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہری ی خودا ﴿أَمْ تَأْتُونَ﴾ مردون ﴿بِالْأَخْبَارِ﴾ (نہخیر وانیہ) ہلکو نہوانہ زیندون
﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پروہر دگاریان ﴿يُزَكُّونَ﴾ روزی دہرین ﴿فَرِحِينَ بِمَا﴾ شادمان و دلخوشن
ہوہی ﴿عَنِ اللَّهِ﴾ کہ خوامی ی ہخشیون ﴿بِإِنْ فَضْلِهِ﴾ لہ ہرہ و فہزلی خوی ﴿وَيَسْتَبْشِرُونَ﴾
بالذیت شادمانن ہوانہ (ہمرا تیکوشہرہ کانیان) ﴿لَا تَحْزَنُوا﴾ کہ ہیشنا نہ گہبشتون ہیان
﴿فَمَنْ خَلَفَهُمْ﴾ لہدوای (شہ ہدیہوونی) نہمان ﴿الْآخِرُونَ عَلَيْهِمْ﴾ نہہیج ترسیکیان لہسہرہ ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾
نہ نہوانہ ہیچ غم و خہفتیک دہخون ﴿وَيَسْتَبْشِرُونَ﴾ شادمان و دلخوشن ﴿وَيَسْتَبْشِرُونَ﴾
الذیت فضل بہو ہرہو زیادہ فہزلی لہ لایہن خواوہ (ہیان دراوہ) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ ہراستی خوا
﴿لَا يُضَيِّعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ باداشتی پرواداران وون ناکات ﴿الَّذِينَ﴾ نہوانہی ﴿أَسْتَعَاذُوا بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾
کہ وہ لامی خواوہ پتہمہریان دایہوہ ﴿بِمَنْ تَعْلَمُ﴾ لہباش نہوہی کہ ﴿مَّا سَأَلْتُمُ الْقُرْآنَ﴾ (لہو خوددا)
تووشی بریشداری ہون ﴿الَّذِينَ أَحْسَنُوا لِمُنْهَرُ﴾ بز نہوانہ بیان ہدیہ کہ کردہوہی جاکیان کردہ
﴿وَأَتَوْا﴾ وہخویان ہراستوہ ﴿أَجْرُ عَظِيمٍ﴾ باداشتیکی گہورہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا لَكُمْ النَّاسُ﴾
نہوانہی کہ خہلکی ہیان دہوتن ﴿إِنَّ النَّاسَ﴾ ہراستی خہلکی (ہن باوہ) ﴿قَدْ جَعَلُوا لَكُمْ﴾ لہشکر
و کوہلی زوریان کو کرد نہوہ لہ دژان ﴿فَأَحْزَنُوا﴾ کہوانہ ہترسن لی بان ﴿فَرَأَوْهُمْ يُسْكَتُ﴾ کہچی
نہوان (نیمانداران) ہمہ باوہریان زیاد ہوو ﴿وَقَالُوا﴾ وہ ووتیان ﴿حَسْبَ اللَّهُ﴾ ہر خوامان ہمہ
﴿وَعَمَّا الْوَكِيلِ﴾ چہند ہشت ہن ہسترویکی چاکہ ﴿﴾

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ تم مجا گہراندہ (بڑی مدینہ) بہ بہرہی گہورہوہ (کدسہ لامعتی یہ) ﴿يَوْمَ اللَّهُ يَفْضِلُ﴾
 وفذل وباداشت لہ لایدن خواوہ ﴿لَتَرْيَنَّ سَعْيَكُمْ سُدًى﴾ هیچ زیان و ناخوشیہ کیان نوش نہبوو ﴿وَاللَّعْنَةُ﴾
 تہوانہ شویتی ﴿يَوْمَ يُنَادِي لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہ زامہندی خوا کہوتن ﴿وَاللَّهُ دُفَعِلَ عَظِيمٌ﴾ وہ خوا خواوہنی بہرہی
 گہورہیہ ﴿إِنَّمَا ذَلِكَ كَذِبٌ﴾ بہ راستی تہوی تیوہ (سارہ دہ کاتہوہ) تہنہا ﴿الْأَشْقَطُ﴾ شہیتانہ ﴿يَوْمَ يُنَادِي﴾
 ﴿أُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کہدوست و (برادرانی) خوی دہترسینت ﴿فَلَا تَخَافُوهُمْ﴾ جاتیوہ لیان مہترسن ﴿وَالَّذِينَ﴾
 وہلمن بترسن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر تیوہ بروادارن ﴿وَلَا تَحْزَنْكَ الَّذِينَ﴾ بادل غمگینت تہ کمن
 تہوانہی ﴿لَسَوْفَ يَنْصَرُّونَ﴾ پتشرکی و پہلہ دہ کمن ﴿فِي الْكُفْرِ﴾ لہبی پروایدا ﴿إِنَّمَا﴾ پیگومان تہوانہ ﴿لَنْ﴾
 یضرہا اللہ شیئاً ﴿لَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً﴾ ہمر گیز هیچ زیانک ناگہیہنن بہخوا ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا دہیہوینت ﴿أَلَّا يَجْعَلَ لِكُلِّ﴾
 کہہیچ بہشیکیان بڑدانہنی ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ لہ پروزی دواپی دا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہیو تہوان سزایہ کی
 گہورہ ہدیہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بہ راستی تہوانہی ﴿أَشْرَأُ الْكَفَرِ﴾ کہبی پروایان کری (لہم جہانہدا)
 ﴿وَالْإِيمَانِ﴾ بہ پروا و ایمان ﴿لَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً﴾ ہمر گیز هیچ جزوہ زیانک ناگہیہنن بہخوا ﴿وَلَهُمْ﴾
 عَذَابٌ ﴿يَوْمَ تَعْلَمُونَ﴾ تہوانہی کہبی باوہن ﴿إِنَّمَا تُنَالِ لَهُمْ﴾ تہو مؤلہت دانسی تیمہ بڑتہوان ﴿خَيْرُ﴾
 لَأَقْبَسِيهِمْ ﴿چاکہ بڑخویان ﴿إِنَّمَا تُنَالِ لَهُمْ﴾ بہ راستی تیمہ مؤلہتی تہوان تہدہین ﴿لَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً﴾ بڑتہوی
 گوناہی زیاتر بکمن ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّجِيمٌ﴾ وہ بڑتہوانہ ہدیہ سزایہ کی ریسواکمر ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ﴾
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿خواواز لہ پرواداران ناہینت ﴿عَلَىٰ مَا أَلَّفْتُمْ عَلَيْهِ﴾ لہسہر تہو بارہی کہ تیوہی لہسہرن (کہ جیا
 نہبوونہوی موسلمان و دوہرو و کافرہ) ﴿خَيْرٌ يَمِينٌ﴾ ہما جیا دہ کاتہوہ ﴿الْحَيِّتُ مِنَ الصَّيِّبِ﴾ بیس
 لہ پاک ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَكُمْ﴾ وہخوای گہورہ تیوہ ناگادار ناکات ﴿عَلَى الْعَذَابِ﴾ بہسہر نہیتی (غہیب)
 دا ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ بہ لہام خوای گہورو ﴿يَخْتَرُ مِنْ رُسُلِهِ﴾ ہلی تہبزیرت لہ نیرراوہ کانی دا ﴿تَنْبِئُكُمْ﴾
 ہمر کہ سینیکی یونست ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ جابروای راستہقینہ بیتن بہخوا ﴿وَرُسُلِهِ﴾ وہبہنیرراوہ کانی
 ﴿وَأَنْ تَقُومُوا﴾ وہ تہ گہر بہو جزوہ پروا بیتن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ وختان ہبارنزن ﴿فَلَا تُخَافُوا﴾ تہوہ
 پاداشتہنکی زور گہورہتان بڑ ہدیہ ﴿وَلَا تَحْزَنْ الَّذِينَ﴾ ہمر گیز واگومان تہبہن تہو کہسانہی
 ﴿يَبْخُلُونَ﴾ کہچروکی دہ کمن ﴿يَسَاءَ مَا يَحْكُمُ اللَّهُ﴾ بدہوی کہ خواہی بہخشویون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ لہریز
 و بہرہی خوی ﴿مُسْرِعًا لَهُمْ﴾ کہتہو (چروکی ی) چاکترہ بڑیان ﴿بَلْ لَّوْسَرْتُمْ لَهُمْ﴾ (نہخیر وانیہ)
 بہلگو تہوہ خرابہ بڑیان ﴿سَيُظْلَمُونَ مَا لَا يَحْسَبُونَ﴾ بہ زوویسی تہوی چروکیان ہی دہ کرد وک تہوق
 دہ کرتہ ملیان ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہباشہ روزدا (روزی ہستانہوہ) ﴿وَلَهُ﴾ وہ ہمر بڑخواہ و مولکی
 تہوہ ﴿مِيراثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ میراثی ناسمانہ کان و زہوی (تہوہی لہ ناسمانہ کان و زہویدایہ)
 ﴿وَاللَّهُ يَسْتَكْمِلُ خَيْرٌ﴾ وہ خوا ناگادارہ بہ ہمرچی کہ تیوہ دہبکمن ﴿﴾

﴿لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ به راستی خوا بیستی ﴿قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ ووتی نهو (جولو له) انه ی که ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدِيرٌ﴾ ینگومان خوا هه زاره ﴿وَتَحْنُ أَقْبَسَاءُ﴾ و نیمه دهوله مه ندین (چونکه داوای قمر زمان لی ده کات مه به سشیان له نایه تی - ومن یقرض الله قرضاً حسناً - یه) ﴿سَتَكُنُّنَّ قَالُوا﴾ نهو هی که ووتیان دهینوسین ﴿وَقَدْ لَهْمُ الْأَلْبَسَاءُ﴾ (وه دهینوسین) کوشتی نهوانه بو پیغه مبه ره کان ﴿بَعَثَ خُفٍّ﴾ به نارهوا ﴿وَنَقُولُ دُوقُوا﴾ وه (بیان) ده لئین بچه ژن ﴿عَذَابَ الْخُرْقِ﴾ سزای ناگری سوو تته ره ﴿ذَلِكَ﴾ نهو (سزاسه خته) ﴿بِمَا قَدَّمْتُمُ لِأَيْبِكُمْ﴾ به هوی کرده وی (خرابی خوتانه وه یه) که بیشتان خستوه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ ینگومان خوا ﴿لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ﴾ هیچ جوره ستم میک ناکات له بنده کان ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نهو (جولو له) کانه ی که ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿عَهْدَ الْيَسَاءِ﴾ به یمانی داوه به نیمه ﴿أَلَا تُؤْمِرُ بِرَسُولٍ﴾ که بر او نهینین به هیچ نیر او نیک ﴿حَتَّى تَأْتِيَنَا بَيِّنَاتٌ﴾ هه تا قور یانی و خیر یکنمان بو نه هینیت ﴿تَأْكُلُهُ الْآرَاءُ﴾ که ناگر (بیته خواره وه) بیسو تینیت ﴿فَلَقَدْ جَاءَكَ﴾ بلن ینگومان هاتن بولانان ﴿رُسُلٌ مِنْ قَبْلِ﴾ چهند پیغه مبه ریک له پیش منوه ﴿وَالْيَتَنَّبِ﴾ به بهلگه پروونه کانه وه ﴿وَالَّذِي قُتِلَ﴾ وه نهو (موعجزیه ی) که ووتنان ﴿فَلَقَدْ قَتَلْتُمُوهُمْ﴾ دهی بوچی نهو (پیغه مبه ره) انه نان کوشت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر تیره راست ده که ن ﴿فَإِنْ كَذَّبُوكَ﴾ جائه گه ریا وه ریان پی نه کردی ﴿فَقَدْ كَذَّبَ﴾ نهو (پیغه مبه رانی) بر او نه کراوه (پیغه مبه رانی) پیش توش به در قوزانان ﴿رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ﴾ به پیغه مبه رانی له پیش تووه ﴿جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ﴾ هیتاویانه بهلگه پروونه کان ﴿وَالَّذِينَ﴾ و نامه ی ناسمانی (نامه ی پند و ته می کهر) ﴿وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾ و نامه ی پروون کهر وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هه موو (خوا وه) گیانیتک ﴿ذَاقَةَ الْعَذَابِ﴾ مردن ده چیزیت ﴿وَالْمَأْتُولَاتِ﴾ وه به راستی به ته و او ی پشان ده دریت ﴿أُحْجِرُكُمْ﴾ پاداشته کاتنان ﴿فَوَرَّ الْفَيْسَمَةُ﴾ له روژی دوا یی دا (هه ستانه وه دا) ﴿فَتَمَّ الْخُرُجُ﴾ نه مجا هه ره که س دور خر تیه وه ﴿عَنِ النَّارِ﴾ له ناگری دوزه خ ﴿وَأَذْخَلَ الْجَنَّةَ﴾ و بحر تیه به هه شسته وه ﴿فَقَدْ قَارَ﴾ نهو به راستی نهو که سه سهر که ونووه ﴿وَبِأَخْيَرِ الْأَنْبِيَاءِ﴾ ژیانی دونباش هیچ شینک نیه ﴿إِلَّا مَنَعَ الْغُرُورُ﴾ جگه له چهند سات و ناره زوویه کی فریوده نه بیت ﴿أَتَشْكُرُونَ﴾ سویند بیت ینگومان نا قی ده کر نه وه ﴿فَإِنْ أَمَرْنَا لَكُمْ أَنَّ تَنْفُسَكُمْ﴾ له سامان و دارایی و گیانی خوتاندا ﴿وَلَتَسْمَعَنَّ﴾ سویند بیت ینگومان ده بیستن ﴿مِنَ الَّذِينَ أَوْفُوا الْكَيْتَ﴾ له وانه ی که نامه یان پیدراوه ﴿مِنَ قَبْلِكَ﴾ له پیش تیره ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وه له وانه ی هاویه شیان بو خوا داناهه ﴿أَذَى كَبِيرٌ﴾ (نازار و) قسه ی ناخوشی زور ﴿وَأَنْ تَصْبِرُوا﴾ جائه گهر تیره نارام بگرن ﴿وَنَقُولُ﴾ و باریز کارین ﴿فَإِنَّ ذَلِكَ﴾ نهو ینگومان نهو ﴿مِنَ عَذَابِ الْأُمُورِ﴾ له کاره به هیز و گه وره کانه (لهو) کارانه یی برانی دهوی ﴿﴾

﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ﴾، تم مجھ پروردگارِ باریان وہ لای (نزا کا کنی) دانہ وہ ﴿إِنِّي لَا أَضِيعُ﴾ (فرموی) بینگومان من زابہ ناکم ﴿عَمَلٌ عَمِلَ بَنُوكَ﴾ کردہوی (ہیج) خواہن کردہ وہ بیک له ثبوتہ ﴿مِنْ ذَكَرٍ أَوَّلَانِي﴾، لہ تیر بیان منی ﴿بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ﴾ ہمندی کشان لہ ہمندی کنی تر تان بیون ﴿فَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ جا نہوانہی کہ کو چہان کرد ﴿وَالَّذِينَ بَوَّأْنَاهُمْ﴾ و دہر کران لہ جی و شویتی خویان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ سبیلی و نہ شکہ نہجوہ شازار دران لہ پی ی مندا ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و جہنگیان کرد ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و کوڑران ﴿لَا تُكْفِرُوا عَنْهُمْ﴾ سویند بہ خوا دہ سپر مدوہ لیبان ﴿مَسِيحَاتِهِمْ﴾ خرابہ کانیان ﴿وَلَا تَدْخُلُوا جَنَّتٍ﴾ وہ بینگومان دہ بان خہ مہ بہ ہہ شتانی کدوہ ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ پرو بارہ کان دین و دہ جن بہر تیر باندا ﴿فَوَالَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ تمہ پاداشت دانہ وہ بیکہ لہ لای خواوہ ﴿وَالَّذِينَ عِنْدَهُ﴾ و لای خواہہ ﴿حُسْنُ الثَّوَابِ﴾ جوانترین (چاکترین) پاداشت ﴿لَا يُغْنِيكُمْ﴾ لہ خشستہ نہ بات (فریوت نہدا) ﴿تَقَالِبُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ہات و جوی نہوانہی بی پروان (بہ خوشی و ناسودہ بی بہوہ) ﴿فِي آلِهَتِهِمْ﴾ لہ و لاندہ ﴿مَتَّعَ قَلِيلًا﴾ تمہ ناسودہ بیہی نہوان خوشی یہ کی کہ مہ ﴿ثُمَّ مَوَّاهُ جَهَنَّمَ﴾ پاشان جی و شویتیان دوزخہ ﴿رَبِّشَ آلِهَتِهِمْ﴾ نای چ شویتیکی خراب و بدہہ ﴿لَكِنَّ الَّذِينَ﴾ بہ لام نہوانہی ﴿انْقَرَضَتْ﴾ لہ پروردگارِ باریان دہ ترسن ﴿لَهُمْ جَنَّتٌ﴾ بویان ہدیہ بہ ہہ شتانی ک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ پرو بارہ کان دین و دہ جن بہر تیر باندا ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا﴾ نیابدا دہ میننہوہ بہ ہہ میشہ بی ﴿لَا يُزَالُ﴾ مِن عِنْدِ اللَّهِ نامادہ کراوہ لہ لایہن خواوہ ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ وہ نہوہی کہ لای خواہہ ﴿خَيْرٌ لِلَّذِينَ ارْتَابُوا﴾ چاکترہ بڑ چاکہ کاران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ بینگومان لہناو نامہ دارہ کاندہ ہدیہ ﴿لَنْ يُؤْمِرَ﴾ بِاللَّهِ کہ مسانی ک کہ پرو دہ مینن بہ خوا ﴿وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و بہو نامہ بیہی کہ تیراوتہ خواوہوہ بڑ ثبوتہ (مہ بہست ہی فورثانہ) ﴿وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ وہ بہو نامہی کہ تیراوتہ خواوہوہ بڑ خویان ﴿حَتَّى يَمُوتُوا﴾ مل کہ جن بڑ خوا ﴿لَا يَنْتَفِرُونَ﴾ بِتَالِئَاتِ اللَّهِ بہ لگہ کانی خوا نافر و شن ﴿فَتَسَاءَلُوا﴾ بہ تر خیکی کہم ﴿أَوَلَيْسَ﴾ تمہو نامہ دارانہ ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ بویان ہدیہ پاداشتی خویان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لہ لای پروردگارِ باریانہوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ لہیر مسبہوہ و مو حاسبہ کردنی خیراہہ ﴿وَتَأْتِيهَا الْغَيَاطُ﴾ تہی نہوانہی کہ پرو اتان ہیتاوہ ﴿أَضْرِبُوا﴾ خڑ گرین ﴿وَصَابِرُوا﴾ و (لہ خڑگری دوزمن) خڑ گترین ﴿وَرَايَظُوا﴾ و لہ سہنگردا نیشک بگرین ﴿وَأَنصَبُوا﴾ و لہ خوا برسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بڑ نہوہی پڑگار بین ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهربان

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ تهی خدکجه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ خوتان پیاریزن له (سزای) پهرورد گارتان ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ تهوی که درووستی کردوون ﴿مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ له یه که سهوه (که نادهه) ﴿وَعَلَىٰ نَفْسِكُمْ﴾ وه همر له تهویش هاوسه ره کهی درووست کردووه ﴿وَنَسَخْنَا مِنْهُمَا﴾ و بلاوی کردوتهوه لهو دووانه ﴿بِآيَاتِنَا﴾ پیاوانی زور ﴿وَنَسَخْنَا﴾ هدره ها نافرمانان ﴿وَنَقُولُ لِلَّذِي﴾ خوتان پیاریزن لهو خواپهی که ﴿تَسَاءَلُونَ بِهِ﴾ به ناوی تهووه داوا ده کهن له به کتر ﴿وَالْأَحْمَرُ﴾ وه (خوتان پیاریزن له یچر اندنی) خزمایهنی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ به راستی خوا همیشه ﴿عَلِيمٌ ذَكِيٌّ﴾ چاودیره به سرتانهوه ﴿وَالْوَالِدَا﴾ بیده نهوه ﴿الْبَنَاتِ﴾ به همتیوان (دوی بالغ بونیان) ﴿أَمْوَالُهُمْ﴾ مال و سامانیان ﴿وَلَا تَحْزَنُوا لَهَا﴾ وه پیس له مالی خوتان مه گزونهوه به پناک (له مالی تهوان) ﴿وَلَا تَكُونُوا أَمْوَالَهُمْ﴾ وه مال کانیان مه خون ﴿إِنَّ أَمْوَالَكُمْ﴾ له گه مال مال کانیا خوتان ﴿إِنَّهٗ كَانَ﴾ بینگومان لهو خوارده ﴿خَوَالِكُمْ﴾ گوناهاکی گه وره به ﴿وَأَنْ تَحْزَنُوا﴾ وه نه گهر ترسان ﴿أَلَا تَتَّقُونَ﴾ دادپهروهر نه بن ﴿بِالْبَنَاتِ﴾ له (ماره یی) تهو نافرته بی باو کانه دا (ماره یان مه کن) ﴿وَأَنْ تَكُونُوا﴾ تهووه ماره یکن ﴿مِمَّا مَلَكَتْ لَكُمْ الْبَنَاتُ﴾ لهو نافرتهانی حه لاس یزنان ﴿مِنْكُمْ﴾ دور دوو ﴿وَلَنْتُ﴾ یا سیان سیان ﴿وَرَبِّ﴾ یا چوار چوار (وانه نا چوار زن درووسته له یه که کاند کوی بکه پتهوه) ﴿وَأَنْ تَحْزَنُوا﴾ جا نه گهر ترسان ﴿أَلَا تَتَّقُونَ﴾ داد گهر نه بن ﴿وَوَيْدَةُ﴾ تهووه یه که نافرته (ماره یکن لهوانی نازدن) ﴿وَأَمْوَالُكُمْ﴾ یان تهو که نیهز کانهی که مولگتسان ﴿وَلَا أَتَىٰ﴾ تهووه نزدیکتره ﴿أَلَا تَتَّقُونَ﴾ که ستم نه کن (یا هزار نه کهون) ﴿وَالْوَالِدَا﴾ بیدنه به نافرتهان (نه کهس و کاریان) ﴿صَدَقْتُمْ بَعْدَهَا﴾ ماره ییه کانیا و هک به خشین نه که و هک کری ﴿وَأَنْ جِلَّ لَكُمْ عَنْ وُجُوهِ نَفْسَا﴾ نه مجا ته گهر به دل پنیان خوش بوو به خشین شینک لهو (ماره یی یه) به تیوه ﴿فَلَا تَحْزَنُوا قَرِيبًا﴾ تهووه تیوه بیخون به خوشی و حه لالی (نوشی گیانتان بی) ﴿وَلَا تَتَّقُوا الشَّكَاةَ﴾ مه یلده نه گیل و کهم عه قله کان ﴿أَمْوَالَكُمْ﴾ مال کانسان ﴿الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ له حاله نیکدا خوا تهو (مالانه) ی بو کردوون ﴿وَمِمَّا﴾ به هزی راوستانی زیانتان ﴿وَأَنْ تَحْزَنُوا قَرِيبًا﴾ وه (بی عه قله کان) روزی و خوراکیان بدهنی لهو مال ﴿وَأَنْ تَحْزَنُوا﴾ و یزشاکیان یو بکن ﴿وَقَوْلُوا لَهُمْ﴾ و گفتو گزیان له گه یکن ﴿وَلَا تَتَّقُوا﴾ به گفتو گزیه کی باش ﴿وَأَتُوا﴾ همتیوان تاقی بکه نهوه ﴿عَلَىٰ دَابِلُوا أَلِكَا﴾ هدر کانیک گه بشته (تهمینی) زن هیتان و شور کردن ﴿وَأَنْ تَحْزَنُوا﴾ نه مجا ته گهر هستان کرد ﴿مِنْهُمْ زُنَادًا﴾ لهواندا زیری (و پیگه بشتن) ﴿فَأَذَعُوا لَهَا أَمْوَالَهُمْ﴾ تهووه سامان و مال کانیا بی بده نهوه ﴿وَلَا تَكُونُوا﴾ و مال کانیا مه خون ﴿إِشْرَافًا﴾ به زیاده روی ﴿وَيَذَرُوا أَنْ تَحْزَنُوا﴾ و به یله نهوه که هوره بین (ولستان وهر گره نهوه) ﴿وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا﴾ وه هدر کهس (له سدره پشیری همتیوان) دهوله مه مند بوو ﴿فَلْيَسْتَفِضْ﴾ یا خوی بگر نهوه (له خواردن مالیان) ﴿وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا﴾ وه هدر کهس لهوان هزار بوو ﴿فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ﴾ یا (لنی) بخوات به نه ندرازی پتویست ﴿فَإِنْ أَدْعَسُوا إِلَيْهَا أَمْوَالَهُمْ﴾ نه مجا هدر کات مالی همتیوه کانتان دایره پنیان ﴿فَلْيَسْأَلُوا عَنْهُمْ﴾ تهووه شایه بیان له سر بگرن ﴿وَلَكِنِّي بِاللَّهِ حَبِيبًا﴾ به سه خوا یو لپرسینهوه (به سرتانهوه) ﴿۝﴾

﴿لَيْسَ لَكَ صَبِيٌّ﴾ بۆ پیاوان همیه به شیتک ﴿وَمَا تَرَكَ آلُكَ﴾ له و (میراتهی) دایک و باوک به جینی ده هیلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمه نژیکه کان ﴿وَاللِّسَاءُ صَبِيٌّ﴾ وه بۆ ئافره تانیش همیه به شیتک ﴿وَمَا تَرَكَ آلُكَ﴾ له و (میراتهی) دایک و باوک به جینی ده هیلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمه نژیکه کان ﴿مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ﴾ له نهوی (به جینی ده هیلن) کهم بیت یان زور ﴿نَصِيبٌ مِّمَّا رَوَّضَا﴾ به به شیتی برپار دراو ﴿وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ﴾ جا نه گهر کانی دابهش کردنی (میراته که) ناماده بوون ﴿أُولُوا الْقَرْبَى﴾ خزمه نژیکه کان (که میرات ناگرن له مردوو) ﴿وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ﴾ و هتیوو و هه زاره (بینگانه) کان ﴿فَازَرُوا قَهْرَهُنَّ﴾ له وه وه که له بووره به شیان بدن (ثم) بهش دانه سوتنه ته نهک واجب) ﴿وَوَفُّوا أَلْفَهُنَّ﴾ وه قسه یان له گه له بکن ﴿فَوَلَّاهُم مَّا﴾ به قسه کردنکی جوان و چاک ﴿وَلْيَخْشَ الَّذِينَ﴾ نهوانه ی (سه ره رشتیاریان) با بترسن ﴿فَوَلَّاهُم مَّا﴾ نه گهر به جینی بهیلن ﴿مِنْ خَلْفِهِمْ﴾ له پاش خویانه وه (پاش مردن) ﴿ذُرِّيَّتَهُمْ ذُرِّيَّتًا﴾ مندالسی لاواز (بچوک) ﴿خَافُوا﴾ عَظِيمَةً ده نرسن لنیان (بفهوتین) ﴿فَلْيَسْقُوا اللَّهَ﴾ دهبا له خوا بترسن ﴿وَلْيَقُولُوا فَوَاسِدَةً﴾ و قسه ی راست و پهوا بکن (مه بهست پتی نهویه وه سیه تیک نه کهن زیان بگهیدن به منداله کانیان پاش خویان به هه زاری به جیان بهیلن و هموو مال و سهروه ته که یان بکن به خیر و سهدهقه) ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی نهوه کسانه ی ﴿يَقُولُونَ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ که مالی هه تیوه کان ده خون ﴿ظَنَّمَا﴾ به مستم و نارهوا ﴿إِنَّمَا يَكُونُونَ فِي ظُلْمٍ نَهْرًا نَّارًا﴾ به راستی نهوانه بهس له سکی خویان ناگهر ده خون ﴿وَيَسْتَكْبِرُونَ سَعِيرًا﴾ وه له مه و پاش ده چنه ناگرنکی بهتین و هه لگیر ساوه وه ﴿يُوصِيكُمُ اللَّهُ﴾ خوا ناموزگاریشان ده کات ﴿فِي أَوْلَادِكُمْ﴾ ده باره ی (میراتی) روله کانتان ﴿لِلَّذِينَ كَرِهْتُمْ خِلَافَ الظُّلُمِ﴾ بۆ نیریک همیه (له میرات) به وینه ی بهشی دوو می ﴿فَإِنْ كُنَّ﴾ یسآه ﴿خَوًّا﴾ نه گهر (منداله کانتان) تنها ئافرهت بوون ﴿فَوَقَّ الْأَتَمِينَ﴾ (دووان و) زیاده له دووان ﴿فَلَهُنَّ﴾ نهوا بزیان همیه ﴿لَهُنَّ﴾ دوو بهش له سسی بهشی ﴿مَا تَرَكَ﴾ نهویه (مردوه که) به جینی هیشتوه ﴿وَإِنْ كَانَتْ وَحْدَةً﴾ به لام نه گهر یهک ئافرهت بوو ﴿فَلَهَا الْفُسْفُ﴾ نهویه نهویه (میراته که ی) بۆ همیه ﴿وَلَا يُؤْتِيهِنَّ لِحْزًا وَجَدْنَهُنَّ﴾ وه بۆ هه کام له دایک و باوکی مردوه که همیه ﴿الْأَشْدُشُ﴾ شمش یهک ﴿وَمَا تَرَكَ﴾ لهویه که به جینی هیشتوه ﴿إِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ﴾ نه گهر مردوه که مندالی هه بوو ﴿فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ﴾ به لام نه گهر مردوه که مندالی نه بوو ﴿وَرِزْقُهُنَّ الْوَلَدُ﴾ و دایک و باوکی میرات گری بوون ﴿وَلَا يَتَرُكْنَ﴾ نهویه سسی یهک بۆ دایکه که بهتسی ﴿فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ﴾ به لام نه گهر (مردوه که) چنه دبرایه کی هه بوو ﴿فَلَا يُؤْتِيهِنَّ الْأَشْدُشُ﴾ نهوا شمش یهک بۆ دایکه که بهتسی ﴿يُرْتَدُّ وَيَصِيحُ﴾ له پاش (دهر کردنی) وه سیه تیک ﴿يُوصِي بِهَا﴾ وه سیتی بی کرابسی (له لایه ن مردوه که وه) ﴿أُولَئِكَ﴾ یان دانه وه ی قهرزیک (که له سه ری بیت) ﴿عَلَّامَاتُكُمْ﴾ باوکه کانتان ﴿وَأَمَّا أُولَئِكَ﴾ و کوره کانتان ﴿لَا تَدْرُونَ﴾ نازنن ﴿إِنَّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ قُلُوبًا﴾ کامه یان به سوود ترن بۆتان ﴿فَرِيضَةٌ مِنْ اللَّهِ﴾ (نهو دابهش کردنه) له لایه ن خواوه پتیوست کراوه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ به راستی خوا همیشه ﴿عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ زانای دانایه ﴿

﴿وَالَّذِي يَأْتِيَنَّكَ مِنَ الْفَاحِشَةِ﴾، نہوانی کہ کاری زور پيس و ناشرين (زينا) ده كهن ﴿عِنْ نِّسَائِكُمْ﴾ له نافرستان (ی پروادار) تان ﴿فَاسْتَشْهِدُوا ثَلَاثَةً اَوْ اَرْبَعَةً كُنتُمْ﴾، نهوه چوار شایهت له خوتان لهسهریان بگورن ﴿فَإِنْ شَهِدُوا﴾، نهجما نهگهر شایهت بیان دا ﴿فَأَمْسِكُوهُمْ﴾، نهوه نهوه (زینه زینا کارانه) بند بکمن ﴿فِي الْغُيُوبِ﴾، له ماله کانتاندا ﴿حَتَّى يَخْرُجُوا مِنَ الثَّوْبِ﴾، همتا (فریشتهی) مهرگ گبیان ده کیشیت ﴿أَوْ يَخْرُجَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا﴾، یان خوا ریگایهک (ی پژگار بوون) یان بق دانهی (نهمه حوکمی زینا کردن بوو پیش هاتنه خوارهوی نایهته کانی سورہتی النور واته حوکمی نهم نایهتهی سورہتی (النساء) به نایهته کانی سورہتی النور سپراوہتووه) ﴿وَالَّذَانِ﴾، وه نهوه دووانی (کورو کچی) ﴿يَأْتِيَنِهَا مِنْ غَيْرٍ﴾، نهو کاره پیسه (زینا) ده کهن له نثوه ﴿فَعَادُوهُمَا﴾، نهوه نازاریان بدن ﴿فَإِنْ تَابَا﴾، جا نهگهر گه پانه وه نهوه بیان لبکورد ﴿وَأَسْلَمَا﴾، وه چاک بوون ﴿فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا﴾، نهوا وازیان لی بینن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَذَّابٌ﴾، چونکه به پراسنی خوا همیشه ﴿تَوَّابًا رَحِيمًا﴾، لیووردهی میهره بانه ﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ﴾، یانگومان وه گرنتی نهوبه ﴿عَلَى اللَّهِ يَلْقَیْتُمْ مَعْلُومَاتٍ اَلشَّوْءِ بِمَعْلُومَةٍ﴾، لای خوا تنهها بق نهوانیه که گونه ده کهن به نه فاسی ﴿ثُمَّ يَتُوبُونَ﴾، یاشان به شیمان دهنه وه ﴿عِنْ قَرِيبٍ﴾، به زوویی (پیش مردن) ﴿فَأُولَئِكَ﴾، نهوانه ﴿يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾، خوا گه پانه وه بیان لی ورده گرنت ﴿وَكَلَّ اللَّهُ﴾، خواش همیشه ﴿عَلَيْهَا حَكِيمًا﴾، زانی دانایه ﴿وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ﴾، به شیمانی (وه گرنت) نی به ﴿لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾، بق نهوانی تاوانی زور ده کهن ﴿حَتَّىٰ إِذَا خَاصَمْتَهُمُ التَّوْبُ﴾، همتا کانی سهره مهرگی به کینکیان دی ﴿قَالَ إِنِّي شَيْءٌ اَلْتَنُّ﴾، ده لیت: به پراسنی من لیسنه نهوبه کمرد ﴿وَلَا اَلَّذِي﴾، وه بق نهوانهش نی به ﴿بَعْمُونٌ وَهُمْ كُفَّارٌ﴾، که ده مرن به بن پروایی ﴿أُولَئِكَ اَعْتَدْنَا لَهُمْ﴾، نهوانی (بامسکران) ناماده مان کردوه بویان ﴿عَذَابًا اَلِيمًا﴾، سزایه کی نازار دهر ﴿يَأْتِيَهُمُ اَلْاَزِيَّةُ اَمْتُوا﴾، نهی نهوانی که پرواتان هیناوه ﴿لَا يَحِلُّ لَكَ﴾، حه لال نی به بوتان ﴿أَنْ تَرْفُؤَ اَلْنِسَاءَ كُرْهًا﴾، که نافرستان به زور (به ناچاری) به میرانی بهرن (بق خوتان) ﴿وَلَا تَقْصُصُوهُنَّ﴾، وه بهرگری شوکردن بیان لی مه کهن ﴿لِيَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا اَكْتَسَبُوهُنَّ﴾، بق نهوهی هندی لهو (مارهیی بهی) که بیتان داون بیبهن (بق خوتان) ﴿إِلَّا اَنْ يَأْتِيَنَّ بِمَعْصِيَةٍ مُّبِينَةٍ﴾، مه گهر کانی که کرده وهی کی زور ناشرين (زینا) به ناشکرا بکهن ﴿وَعَيَّاشُوهُمْ اَلْمَعْرُوفِ﴾، وه په فناریان له گهل بکهن به چاکی (و زیانیان له گهل بیبهن سهر) ﴿فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُمْ﴾، جا نهگهر حه زتان لیسان نهبوو (ته لاتیان مه دن) ﴿فَمَنْ يَنْتَهَبِ اَنْ يَكْرَهُوا شَيْئًا﴾، چونکه لهوانیه نهی حه نه کهن له شتیک ﴿وَيَخْرُجَ اللَّهُ رِيًّا﴾، و خوا له وه دا دینا بیت ﴿حَدِّثَا كَثِيرًا﴾، چاکه وخیر یکی زور ﴿

﴿وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنَّهُ مُدْعَرٌ وَيَسْتَنْ﴾ ﴿أَسْتَبْدَلْ رَوْحٌ﴾ ﴿كَوَيْسِي رُنَيْكٌ﴾ ﴿مَعَكَ رَوْحٌ﴾ ﴿لَهُ شَوْنِي رُنَيْكٌ﴾
 (کہ حمزی لئی ناکہن) ﴿وَأَسْتَبْدَلْ رَوْحٌ﴾ و دایبستان بہ یہ کینکیان ﴿قَطَارٌ﴾ مالبکی زور (بہ مارہبی)
 ﴿فَلَا تَأْخُذُوا﴾ ﴿نُوءَ مَی سَهْنَهُوہ﴾ ﴿مِنَ شَيْئًا﴾ ﴿لِیْ هِیْجَ شَيْئًا﴾ ﴿لَهُو مَالِہُ زُورِہ﴾ ﴿أَتَأْخُذُوا بِشَيْئًا﴾
 نایا نُو (مارہبی یہ) بان لئی نُسہ نٹہوہ بہ بوختان کردن ﴿وَأَسْمَاءُ﴾ و تاوانیکی ناشکر (بہ مارہبی)
 نافرہ تہ کہ ﴿وَصَكَيْتَ تَأْخُذُوا﴾ ﴿جَا چُونِ و مری دہ گر نہوہ؟﴾ ﴿وَقَدْ أَهْنَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ﴾
 لہ کاتیکدا چو نہ تہ لای بہ کتسری (تیکہ لاوی رُن و میر دابہ تینان لہ گہل بہ ک کردوہ) ﴿وَأَخَذَ﴾
 مِنْكُمْ ﴿وَهُو نافرہ تانہ و ہریان گرتوہ لیٹان ﴿بِشَيْءٍ عَظِيمٍ﴾ بہیمانیکی پتہو بہ ہیژ (کہوا بہ ستنی
 نیکا حہ) ﴿وَلَا تَنْكِحُوا﴾ ﴿نَدَى پساوان) مارہی مہ کمہن ﴿مَنْ كَفَّ أَيْدِيَهُ عَنِ الْمَنَاسِكِ﴾ نُو
 نافرہ تانہی کہ باو کہ کانتان مارہیان کردوون (واتہ باوہ نہ کانتان) ﴿إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ﴾ مہ گہر نُوہی
 پیش لہم (حہرام کردنہ) کرا بیت ﴿إِنَّهُ كَانَ﴾ بہ راستی نُو مارہ کردنہ ﴿فَنَجَسَهُ﴾ کردہوہ بہ کی
 زور پس و چہ بہ لہ ﴿وَمَقَاتٌ﴾ زور بیڑاو ﴿وَسَاءَ سَبِيلًا﴾ و ربازیکی زور خراب و بہدہ (کہ گیراوہ تہ
 بہر) ﴿حَزِمَتْ عَلَيْهِ كُفْرُهُ﴾ قہدغہ کراوہ لہ سہرتان (حہرام کراوہ) ﴿أَمَّا كُفْرُهُ﴾ (مارہ کردنی)
 دایکانتان ﴿وَبَنَاتُكُمْ﴾ و کچہ کانتان ﴿وَالْقَوُصُّ﴾ و خوشکہ کانتان ﴿وَعَشَائِكُمْ﴾ و
 پورہ کانتان (کہ خوشکی باو کانتان) ﴿وَحَلَّالُكُمْ﴾ و پورہ کانتان (کہ خوشکی دایکانتان)
 ﴿وَبَنَاتُ الْأَخِ﴾ و کچانی ہرا ﴿وَبَنَاتُ الْأَخِ﴾ و کچانی خوشک ﴿وَأَمَّا كُفْرُهُ﴾ (مارہ کردنی)
 نُو دایکانتان کہ شیریان پی داوون ﴿وَالْقَوُصُّ﴾ خوشکہ کانتان لہ شیرہوہ
 ﴿وَأَمَّا كُفْرُهُ﴾ دایکی نہ کانتان (خہ مسو) ﴿وَرَبَّكَ﴾ و کچانی رُنانسان کہ
 لہ میردی تریان بن ﴿الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ﴾ نُوانہی کہلہ مالی نیوہدا دہ رین ﴿مِنْ نِسَائِكُمُ الَّتِي﴾
 لہو رُنانہ نانن ﴿وَعَلَّامُكُمْ﴾ کہ چو نہ تہ لایان ﴿فَإِنْ لَرَفَعُوا أَعْيُنَكُمْ﴾ جا نہ گہر نہ چوویونہ
 لایان (دایکی کز لہ بہ سہ کان) ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ نُوہ ہِیْجَ گوناہیکتان لہ سہرنی یہ (لہ مارہ
 کردنی کچہ کانیاندا) ﴿وَحَلَّالُ بَنَاتِكُمْ﴾ وہ (حہرامہ بڑنان) ہاوسہری کورہ کانتان (بووک)
 ﴿الَّذِينَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِكُمْ﴾ نُوانہی کہلہ پشٹی خوتانن ﴿وَأَنْ تَجْمَعُوا﴾ وہ (قہدغہ و حہرام کراوہ
 لہ سہرتان) کز کردنہوہ ﴿بِزَوَّجَاتِكُمْ﴾ لہ نیوان دوو خووشک لہ بہ ک کانتا ﴿إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ﴾
 مہ گہر نُوہی پیش تہم (حوکمہ لہ نہ نامیدا) کرابی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَذَّابٌ﴾ بیگومان خوا مہ میشہ
 ﴿عَلَّامُكُمْ﴾ لیورہی میہربانہ ﴿۵۷﴾

﴿وَالْمُحْصَنَاتُ﴾ (همراهها حرامم کراوله یسان) نهوانه ی که میردیان همدیه ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ له نافرده نان
﴿إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ جگه لهوانه ی که بوونه نه مولکشان (که نیزه ک) ﴿بِعَبْتِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾
(نهو خو کمانه باسکران) پیویست کراوو نوسراوی خواجه لهسهرتان ﴿وَأَمْلَلَكُمْ﴾ وه بۆتان
چه لالکراوه ﴿مَأْوَاهُ دَلَّكُمْ﴾ بیجگه لهوانه (که باسکران همدووی چه لاله بۆتان تا چوار زن
به یه که وه کو بکه نه وه) ﴿أَنْ تَقْتُلُوا بِأَوَّلِكُمْ﴾ که به سال وسامانتان خوازیبئی (نافرده تان) بکه
﴿مُحْصَنَاتٍ غَيْرِ مُسَفِّحَاتٍ﴾ (بهمه رجی) که داوین پاك بن و داوین پیس نه بن ﴿فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ﴾
﴿يُنْهَى﴾ جائه وه ی که له زه تان لی وه رگرت لهو نافرده تانه (ی چه لالین) ﴿فَمَا أَهْوَى أَجْوَرَهُنَّ قَرِيبَةً﴾
نهوا ماره یی به که بیان پی بدنه که فدر زکراوه لهسهرتان ﴿وَلَا حِجَابَ عَلَيْكُمْ﴾ تاوانتان لهسهرنی به
﴿فَمَا قَرَّبْتُمْ بِهِ﴾ له وه ی که لهسهری پیک هاتن (له گهل زنه کانتان داله که مکرده وه ی ماره یی)
﴿مِنَ بَعْدِ الْقَرِيبَةِ﴾ له پاش دیار یکردنی ماره یی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ به پراسنی
خودا همه میشه زانای کاردروسته ﴿وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا﴾ وه نه وه ی له نیوه نه یوانی
له بهر هه زاری ﴿أَنْ يَكْصَحَ الْمُحْصَنَاتُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ که نافرده تانی نازادی نیماندار ماره بکات
﴿مِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ نه وه به لهوانه ماره بکات که بوونه نه مولکشان ﴿مِنْ قَبْلِ كَرَامَتِ الْمُؤْمِنَاتِ﴾
له که نیزه که نیمانداره کانتان ﴿وَاللَّهُ أَكْبَرُ بِمَا تُكْسِرُونَ﴾ وه خوا زانانسه به باو به که تان ﴿تَعْصَمُكُمْ﴾
﴿تَعْصَمُ﴾ همدیگشان له همدیگی تر تانن (همه مو تان نه وه ی ناده من) ﴿فَأَنْ كُوهُنَّ﴾ له بهر نه وه ماره یان بکه
﴿بِإِذْنِ أَهْلِيهِنَّ﴾ بهر زه مهندی که سوکاریان ﴿وَأَتَوْهُنَّ أَجْوَرَهُنَّ﴾ و ماره یی به که بیان پی بدنه
﴿بِالْمَعْرُوفِ﴾ به شپو ازینکی چاک ﴿مُحْصَنَاتٍ غَيْرِ مُسَفِّحَاتٍ﴾ له کانتیکدا نه وه که نیزه کانه پاك داوین
بن داوین پیس (و زینا کاری به ناشکرا) نه بن ﴿وَلَا مُمْخِطَاتٍ أَخْدَانٍ﴾ و دوستیان نه بن (نه بهشی بو زینا
کردن) ﴿فَإِذَا أَحْصَيْتُمْ﴾ جائه گهر نهو (که نیزه کانه) شوویان کرد ﴿فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ﴾ پاشان خرابه به کی
ناشکریان کرد (زینا) ﴿فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ﴾ نه وه نبوه ی سزای نافرده
نازاده کانیان لهسهره (لیان بدریت که به نچا جه لده) ﴿ذَلِكَ لِمَنْ حَبِطَ الْعَمَلُ عَنْكُمْ﴾ نهو (ماره کردنی
که نیزه که) بو که سیکه له نیوه له تاوان کردن (زینا) بترسی ﴿وَأَنْ تَضُرُّوا خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ به لاله نه گهر
ثارم بگرن (و که نیزه ک ماره نه کن) چاکتره بۆتان ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ خوا لیبوره ی به به زه یی به ﴿
﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا دپه ویت ﴿لِيَسِّرَ لَكُمْ﴾ بۆتان روون پکانه وه ﴿وَيَهْدِيَكُمْ﴾ وه ریتنمو ویتان
بکات ﴿سُورَةُ الْأَنْزِلِينَ بَقِيَّةُكُمْ﴾ بو پی وشویتی نهوانه ی له پیش نیوه وه بوون (له خواناسان)
﴿وَيُؤْتِي عَلَى كُمْ﴾ و لیان خوش بیت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کاردروسته ﴿

﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ﴾ وه خوا ده به ویت ﴿أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ﴾ که لیتان بیوریت ﴿وَيُرِيدُ اللَّهُ﴾ به لآم نه یانه ویت نه وانهش ﴿يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ﴾ که شسوین نار هزو و هه و او هه و هه سه کانیان که و توون ﴿أَنْ تَبْلُغُوا﴾ که لاسان بدنه ﴿مَبْلَغًا عَظِيمًا﴾ به لادانیکسی گه و ره ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا ده به ویت ﴿أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ﴾ که نه رکتان له سه ر سړوک بکات ﴿وَيُخَلِّقَ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا﴾ چونکه ناده می به لاواز دروست کراوه ﴿يَتَّبِعُوا اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه می نه وانه ی با و ره تان هیتاوه ﴿لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ﴾ سامانی به کتری مه خون ﴿بَيْنَكُمْ بِالْهَبْلِ﴾ له نیوا تانساندا به نار هوا ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً﴾ مه گه ر بازار گانی بدک بیت ﴿عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ﴾ به ره زامه ندی له نیوان خوتان دا ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ وه خوتان مه کورن (یان خوتان مه فو ویتن به تاوان) ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ به راستی خوا هه همیشه به به زه یسی به پیتان ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وه هه ر که سبک نه و هه بکات (واته به کیک بکوژیت) ﴿عَذَابًا وَظَلَامًا﴾ به ده مست دریژی و سته م ﴿فَسَوْفَ نُضِلُّهُ ذَاً﴾ نه و له سه و دوا ده به خینه تا و نا گره و هه ﴿وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وه نه و هه هه همیشه بز خوا تاسانه ﴿إِنْ تَحِبُّوا كُتَابَنَا﴾ به راستی نه و هه ر دوور بکه و نه و هه له و تا وانه گه و رانه ی که لیتان قه ده گه کراوه ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ نه و هه تا وانه به جو که کاشان بز ده و شسین ﴿وَنُؤْتِيَنَّكُمْ مِّنْ ذِكْرِكُمْ﴾ وه ده تانخه ینه شونینکی چاک و ریز دار و هه ﴿وَلَا تَقْتُلُوا﴾ وه تا و ات مه خوا زن ﴿مِمَّا فَضَّلَ اللَّهُ بِكُمْ﴾ به بعضی که غل غل یی بز نه و به یه ی که خوا فزلی هه ندیکتانی دا و هه به سه ر هه ندیکتی تراندا ﴿لِلرِّجَالِ نِصِيبٌ﴾ بز پیاوان به ش هه به ﴿وَمِمَّا اكْتَسَبُوا﴾ له و هی به ده سستی نه هیتن ﴿وَلِلنِّسَاءِ نِصِيبٌ﴾ وه بز نافر هه تانیش به ش هه به ﴿مِمَّا اكْتَسَبْنَ﴾ له و هی به ده سستی نه هیتن ﴿وَسَأَلُوا اللَّهَ﴾ وه دا و له خوا بکه ن ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له به هره و به خششی خوی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ لَعَلٌّ﴾ به راستی خوا هه همیشه به هه موو شتیک زانیه ﴿وَلِكُلِّ جَلَدًا﴾ وه دامان نا و هه بز هه موو (مرد و یه ک یان میراتیک) ﴿مَرَّةً﴾ چند میرات گرینک (که به شی نه گرن) ﴿مِمَّا كَرِهَ الْآلِدَابِ وَالْأَقْرَبُونَ﴾ له و هی که دایک و باوک و خزمانیان به جینان هینشو و هه ﴿وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَنُكُمْ﴾ وه نه وانهش که به یمانتان له گه ل گری دا و ن (که میرات له یه کتری ورن) ﴿فَأَنذَرْتُمْ صَبِيَهُمْ﴾ نه و هه به شی خویانیا ن به نه ی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَشِيدًا﴾ به راستی خوا هه همیشه به سه ر هه موو شتیکدا نا گادار و چا و دیره ﴿

﴿الرِّجَالُ قَوَّاتٌ عَلَى النَّسَاءِ﴾ پیاوان سہرہ رشتیاران (کارہ دہستن) بہ سہر ٹافرہ تانہ وہ ﴿بِمَا قَسَّيَ اللَّهُ بَعْضُهُمْ أَمْرًا بَعْضًا﴾ بہ ہوی نہ وہ وہ خواہ زلی ہندی کبانی داوہ ﴿عَلَى بَعْضٍ﴾ بہ سہر ہندی کبانی داوہ ﴿وَبِمَا أَنْفَعُوا مِنْ أَمْرِهِمْ﴾ ہدروہا بہ ہوی نہ وہی کہ (پیاوان) لہ سامانہ کانیان خرہج دہ کہن ﴿قَالَ الصَّاحِبُ﴾ جا ٹافرہ تہ چاکہ کان (نہوانہن) ﴿قَتَيْتُ﴾ گویراہ لانی بہرہ وام (بڑ خواہ پاشان میرہ کانیان) ﴿حَتَّى ظَنَنْتُ أَنِّي مَلَأْتُ﴾ پاریزہ رانی (داویتی خویان و سامانی میرہ کانیان) کہ میرہ کانیان لہ مالہ وہ نہ بن ﴿بِمَا حَقَّقَ اللَّهُ﴾ بہ ہوی نہ وہی خواہ فرمانی پاراستنی داوہ ﴿وَأَلَّنِي نَجَافُوتَ﴾ وہ نہ وہ ٹافرہ تانہ ش کہ نیوہ ترسن ﴿نُشْرُوتَ﴾ سہر پیتھیان بکہن ﴿فَيَعْطُوهُنَّ﴾ نہ وہ ناموز گاریان بکہن ﴿وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْأَصْجَاعِ﴾ و جینگہ بیان لی جیا بکہ نہ وہ (ولہ گہ لیان مدخہ ون) ﴿وَأَضْرِبُوهُنَّ﴾ لیان بدن (لہدانیٹ کہ لہشی عہیب دار نہ کات) ﴿فَإِنْ أَطَعَتْكُمْ﴾ جا نہ گہر گویراہ لیان کردن ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا لَهُنَّ سَبِيلًا﴾ نہ وہ نیئر ہیچ رنگہ بیک لہ دزیان مہ گر نہ بہر ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بہ راستی خواہ ہمیشہ بہر ز و بلندی گہورہ یہ ﴿وَإِنْ شَكَّيْتُمْ﴾ وہ نہ گہر ترسان ﴿يَتَفَقَّحْنَ﴾ لہ تیکجونی نیوانیان (ژن و میرد) ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا أَحَدًا مِنْ أَهْلِهَا﴾ نہ وہ ناوڑیوانیک بننن لہ خر می پیاوہ کہ ﴿وَرَحُكَمَائِنْ أَهْلِهَا﴾ و ناوڑیوانیک لہ خر می ٹافرہ تہ کہ ﴿إِنْ يُرِيدُوا صُلْحًا﴾ نہ گہر (دو ناوڑیوانہ کہ) ٹاشنیان بویٹ ﴿يُوفِی اللَّهُ بَيْنَهُمَا﴾ خواہ نیوان ژن و میرہ کہ چاکہ کاندہ ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بہ راستی خواہ ہمیشہ زانی ناگادارہ ﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ بدس خواہ بہرستن، ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ و ہیچ شتیک مہ کہن بہا وہوشی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہدروہا لہ گہ ل دایک و باو کاندہ چاک بن ﴿وَبِذِي الْقُرْنَى﴾ وہ لہ گہ ل خرم و تزیکان ﴿وَالْأَنْثَى﴾ و ہدیوان ﴿وَالنَّسِیْکِیْنَ﴾ و ہدواران ﴿وَالْحَارِیْزِ الْقُرْنَى﴾ و ہاوسنی خرم ﴿وَالْحَارِیْزِ الْقُرْنَى﴾ و ہاوسنی بیگانہ یا دوور ﴿وَالصَّاحِبِ الْبُحْبُوبِ﴾ و ہاوپرتی ہمیشہ بی یا ہاوپرتی سہنہر ﴿وَالَّذِیْنَ السَّیْبِلِ﴾ و پیتوار ﴿وَبِمَا كُنْتُمْ أَعْمَلُكُمْ﴾ و نہوانہی بیوان بہ مولکٹان (چاک بن لہ گہ لیاندہ) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ﴾ بہ راستی خواہ خوشی ناویٹ ﴿مَنْ كَانَ مُفْتًا لَفِتْخُورًا﴾ نہ وہ کہ سہی کہ حق بہزل زان و شانازیکہر بیت ﴿الَّذِیْنَ يَتَحَلَّوْنَ﴾ نہوانہی کہ چرووکن ﴿وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُحْلِ﴾ فرمانیش دہ کہن بہخہ لکی بہ چرووکی ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنْهُمْ اللَّهُ﴾ وہ دہیشارنہ وہ نہ وہی خواہ پیتی بہخشبوون ﴿مِنْ قَضَائِهِ﴾ لہ بہخششی خوی ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا﴾ وہ نامادہ مان کردہ بڑ بیواہران سزایہ کی ریسواکر ﴿۷﴾

﴿وَالَّذِينَ يُفْقُونَ آيَاتَهُمْ﴾ وه ئومانى ماله كانيان ده به خشن ﴿وَيَتْلُو الْقُرْآنَ﴾ له بهر پو پامايى خه لكى
 ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ باوه پرش ناهستن نه به خوا ﴿وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و نه به روزى دوايى ﴿وَمَنْ يَكُنِ
 الْآخِرَ لِلَّهِ قَرِينًا﴾ وه هه كهمس شهيتان هاوړيى بيت ﴿قَسَةً قَرِينًا﴾ ئه وه (شهيتان) هاوړيه كى
 زور خراپه ﴿وَمَا كَانُوا عَلَيْهِمْ﴾ وه ئه وانه چ زياتيكيان كه ده كوته سهه ﴿لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ له گهر باوه پريان
 بهيتايه به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به روزى دوايى ﴿وَأَقْبُوا﴾ وه بيان به خشى يابه ﴿مِمَّا زَكَّاهُمْ
 اللَّهُ﴾ له وهى كه خوا پيى به خشيوون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا﴾ وه خوا هه ميشه زاتايه پتيان ﴿إِنَّ اللَّهَ
 لَا يُظِلُّهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ﴾ به راستى خوا به نه نده ازى گهر ديله به ك ستم ناكات ﴿وَأَنْ تَكُ حَسَنَةً﴾ وه نه گهر
 چا كه به ك هه بيت ﴿بِصَلْوَتِهَا﴾ (خودا) پاداشته كه ي چه نده جاره ده كاته وه ﴿وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ﴾ وده به خشيت
 له لايه ن خويسه وه ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ باداشتيكى گه وه ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْتَا﴾ نه مچا (حالى كافران)
 چون بيت كاتيك هيتامان ﴿مِنْ كُلِّ آيَةٍ يَتَّبِعُهُ﴾ له هه موو ئومه تيكدا شايتيك (كه پيغه مه ره كه يانه)
 ﴿وَجِئْتَا بِكَ﴾ تويشمان هيتا (تهى موحه مه د) ﴿عَلَى هَذِهِ لَآ شَيْءَ﴾ به شايت به سهه نانه وانه وه ﴿وَمِنْهُمْ
 يَوْمَئِذٍ لَمَنْ يَفْهَمُ﴾ له وه روزده ﴿يَوْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَعْرَضُوا عَنْ رُسُلِهِمْ﴾ شوات ده خوازن ئه وانه ي كافر بوون و
 سهه پيچي پيغه مه ريان كرد ﴿لَوْ شِئُوا بِهَذَا الْأَرْضِ﴾ كه زه ويان به سهه ردا ته خست بكرت (واته بخريته
 زير زه وي و نه هتريته ده وه) ﴿وَلَا يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَخَوَافُهُمْ﴾ وه (له وه روزده) هيج قسهو باسيك له خوا
 ناشارونه وه ﴿وَيَأْتِيَهُمُ الرِّبَا أَمْثَالًا﴾ نهى ئه وه كه سانه ي كه پروانان هيتا وه ﴿لَا تَقْرَأُوا الْقُرْآنَ وَلَا يَسْمَعُوا
 سُرُورًا﴾ نزيكى نويژ مه بنه وه كاتيك ثبوه سهه خوش بن ﴿حَتَّى تَقْرَأُوا آيَاتَهُمْ﴾ هه تا بزائن چى
 ده لين ﴿وَلَا حُجَّتَ﴾ وه هه وه ها نزيكى (جتيگاي) نويژ مه بنه وه له كاتيكدا له شتان پي نويژه (له شتان
 پيه) ﴿الْأَعْرَابِ سَبِيلَ﴾ مه گهر تيهه بن (به مز گه ودا) ﴿حَتَّى تَقْتُلُوا﴾ هه تا خوتان ده شون ﴿وَأَنْ كُنْتُمْ
 مُرْتَضَيْنَ﴾ وه نه گهر ئيهه نه خوش بوون ﴿أَوْ عَلَ سَفَرٍ﴾ يان له سهه نه ردا بوون ﴿أَوْ جَاءَ لَكُمْ مِنْكُمْ﴾ يان
 كه ستيك له ئيهه هاته وه ﴿مِنْ الْأَعْرَابِ﴾ له شويى ده ست بهئاو گه يانده وه ﴿أَوْ لِمَسْرَةِ الْإِنْسَاءِ﴾ يان
 جووت بوون له گه له خيترانه كاتاندا (ياله به ك كه ورس له گه ن ثافره قاسى نامه حره مدا) ﴿فَلْيَرْجِعُوا
 مَاءً﴾ نه مچا ناوتان ده ست نه كه وه ﴿فَيَسْمَعُوا صَوِيحْرًا طَيِّبًا﴾ ئه وه به خوليكى باك ته به موم بكن
 ﴿فَلْيَسْمَعُوا يَوْمَئِذٍ بِكُرٍّ﴾ جا به وه تورو خوله پوو خسار و ده سته كاتنان ته به موم بكن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا﴾ به راستى خوا هه ميشه سهه وه وهى ناوانه و ليوورده يه ﴿الَّذِينَ يَلِي الْإِيمَانَ﴾ ثابا
 سهه يري ته وانه نه كره وه ﴿أَوْ أَصْحَابُ الْكِتَابِ﴾ كه به شتيك له نامه كه يان پي دراوه (كه ته ورا ته)
 ﴿يَسْتَدْرِكُونَ الصَّلَاةَ﴾ گو مپايى هه لده بزيترن (ده كرن) ﴿وَيُؤْمِنُونَ أَنْ قَبِلُوا السَّيْلَ﴾ وه ده يانه وبت ثبوه ش
 له بيازى راست گو مپايى

﴿وَاللَّهُ أَتَمُّ بِأَعْيُنِكُمْ﴾ و نه تنها خوا چاک ناگساده به دوزمه کائنات ﴿وَلَكِنْ بِاللَّهِ وَكَانَ﴾ و نه تنها خوا به سه دوست بیت ﴿وَصَدَّقَ بِاللَّهِ تَصْدِيقًا﴾ نه تنها خواش به سه یاریده در بیت ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ هَادَوْا﴾ همدنیک له جووله که کان ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ كَفَرُوْا﴾ فرموده کانی خوا ده گوین له شوین و مه به سستی خوی ﴿وَقُلُوْا لَنْ سَبِّحَنَّاْ وَنَعْبُدُنَّاْ﴾ و ده لنین: بیستمان و سه ربینجیمان کرد!! ﴿وَلَسَنَعْنٰ رَسُوْلًا﴾ گوی بگره قهت گویت لی نهی!! ﴿وَزَعَيْنَا﴾ و ده لنین (واعنا) چاک گویمان بؤ بگره (به لام به زمانی جووله که واته تر خرابترنمانی نهوان نهم مانایان مه به سستی پرو) ﴿لَیْسَ بِالْاِیْمَانِیْهِزْ﴾ ده میان خوار ده کرده و (بؤ شهوی مه به سستی خرابه که بگه به نیت) ﴿وَصَدَّقَ بِاللَّهِ﴾ و ده بؤ تانه و ته شردان له نابینی (تسلا) ﴿وَقُلُوْا اَللّٰهُمَّ قَالُوْا﴾ و ده لگر نهوان بیان و ونایه ﴿سَمِعْنَا وَاطَعْنَا﴾ بیستمان و گو ترابه لنین ﴿وَلَسَنَعْنٰ رَسُوْلًا﴾ و (تسه مان) بیستنه و به له مان لی مه که ﴿لَکَانَ خَيْرًا لِّهٖزْ وَاقْوَرْ﴾ نهوه چاکترو راست تر بوو بؤمان ﴿وَلَیْکِنْ لَّمْ یَسْمَعْهُ﴾ به لام خوا نه فربنی لی کردن ﴿یٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ کَفَرُوْا﴾ به هوی بی باوهریه که یانه وه ﴿وَلَا یُؤْمِنُوْنَ بِالْاٰیٰتِ﴾ بؤ به پروا ناهیتن که میکان نه بیت ﴿یٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ﴾ نهی نهوانه ی ﴿اَلَوْ لَا اَلْکِتٰبُ﴾ که نامه تان بی به خسراوه ﴿اَمِنُوْا بِمَا نَزَّلْنَا﴾ برپروا بهیتن به و (قور تانه ی) نارود و ماته ته خوار وه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾ که به راست دانهری نه و (توراته ی) نهویه ﴿فَمَنْ قَتَلَ اَنْ نُّطْلِسْ رُجُوْحًا﴾ پینش نهوه ی پروخسار انیک ساف بکدین (له پیشه وه) ﴿فَرَّحَا عَلٰی اَدْبَارِهَا﴾ نه مجا بیبهینه پشت سهریان ﴿اَوَّلَعْتُمْ﴾ بیان نه فرنهان لی بکدین ﴿کَمَا لَعَنَّا اَصْحٰبَ النَّبِیِّ﴾ و له جون نه فرنهان کرد له خه لکانی شه مه (نهوانه ی) که پروه ماسیبان لی قدهغه کرا له پروزی شه مه ده که چی ده هاتن له پروزی هه پیندا توره کانیان داده خست و پروزی به که شه مه هه لبان ده گرت وه) ﴿وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَعُوْلًا﴾ و به بریاری خوا هه همیشه به دهی دیت ﴿اِنَّ اللّٰهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا یَغْفِرُ اَنْ یُّشْرَکَ بِهِ وَیَغْفِرُ مَا دُوْنَ ذٰلِكَ﴾ خوش نایت گهر هاو به شی بؤ دابنری بیجگه له وه خوش نه بیت له مهر گونا نهیکی تر ﴿لَنْ یَّسْلَمَ﴾ بؤ مهر که سیت که به وهیست، ﴿وَمَنْ یُّشْرَکْ بِاللّٰهِ﴾ و ده مهر که سیت هاو به ش بؤ خوا دابنیت ﴿فَقَدْ اَفْرَقْنَا اِثْمًا عَظِیْمًا﴾ نهوه بیگومان گونا نهیکی زور گه وری هه به ستنوه ﴿اَلَمْ تَرَ اِلَی الَّذِيْنَ﴾ نایا سهیری نهوانت نه کرد وه ﴿یُرُوْنَ اَنْفُسَهُمْ﴾ که خویان به پاک و چاک ده زانن ﴿بَلِ اللّٰهُ یُرِکُمْ مِّنْ یَّسْرَکُمْ﴾ (واتی به) به لکو خوا مهر که سیتی بویت پاک و خاوتنی ده کات ﴿وَلَا یُظْلَمُوْنَ فِیْهَا﴾ و که مرین سته میان لی ناکریت (بایه نه نازهی نه وه زوه باریکه ی ناوکی خورماش بیت) ﴿اَنْظُرْ کَيْفَ﴾ سهیری بکه چون ﴿یَقْدُرُوْنَ عَلَی اللّٰهِ الْکَذِبُ﴾ به دم خواهه درق هه لده به ستن ﴿وَصَدَّقَ بِاللّٰهِ اٰیٰتِیْنَا﴾ و ده به سه نه و درو به که گونا نهیکی پرو و نا شکرایه ﴿اَلَمْ تَرَ اِلَی الَّذِيْنَ﴾ نایا ناو ریکت نه داوه نه وه نهوانه ی ﴿اَوَّلًا اَنْ یُّصِیْبَ مِنَ الْکِتٰبِ﴾ به شپک له نامه ی خوابیان پندراوه ﴿یُؤْمِنُوْنَ بِالْحَبِیَّتِ وَالْاُظْلَمُوْتَ﴾ برپروا نهیتن به شتی بی نرخ و بهر نامه ی غهیری خوا (به جادو و گهران و به شنه یان) ﴿وَقُلُوْا لَوْنُ الَّذِيْنَ کَفَرُوْا﴾ و ده نه لنین بهوانه ی که بی پروان ﴿هٰذَا لَآ اَعْدَیْاُ﴾ نهوانه ریزبان راستره ﴿یٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا سَبِّحُوْا﴾ لهوانه ی که باوهریهان هیتاوه ﴿

﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ ناته وانه که سانیکن که خوانه فرینی لی کردون ﴿وَمَنْ يَلْعَنُ اللَّهُ﴾ همر که سینیکیش
 خوا نه فرینی لی بکات ﴿فَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ فَهْرًا﴾ نه وه همر گیز دهست ناکه ویت بوی هیچ یارمندی دهی ﴿وَلَنْ
 يَجْعَلَ اللَّهُ فَهْرًا﴾ نایانه وانه (جو و له که کان) به شیان همیه ﴿فَمِنْ أُولَٰئِكَ﴾ له دهسه لانی پاشایه نی (خواه نیستی
 بوونه وهر)؟ ﴿فَإِنْ لَا يَنْفُذُونَ النَّاسَ فَيَقْرَأُوا﴾ (جا نه گهر بیانویه) شه و کاته به خد لکی یان نه ده به خشی
 (به نه ندازی) تو نیکی ده که خورمایه که ﴿وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ فَهْرًا﴾ یان تیره یی (حه سوودی) ده بهن
 به خد لکی؟ ﴿عَلَىٰ مَاءٍ أَنْفَهُ اللَّهُ﴾ له سر نه وه ی خوا پی به خشیون (که پیغه مبریتی به) ﴿مِنْ قَضَائِهِ﴾
 له فزل و به ره ی خوی ﴿فَقَدْ أَتَيْنَا﴾ نه وه یی گومان داومانه ﴿عَالِ الْإِزْهَارِ الْكِتَابِ﴾ به نه وه یی تیر اهریم
 کتیب ﴿وَلَا كِتَابَ﴾ و پیغه مبریتی ﴿وَلَا كِتَابَ﴾ همر وها پیمان به خشین دهسه لانیکی گه وهر
 ﴿فَيَقْرَأُونَ مَاءً يَنْفُذُ﴾ جال و خد لکه ده به و بر وایان به (موحه مبهده) هینا ﴿وَلَمْ يَكُنْ مِنْ صَدَقَتِهِ﴾
 هه شبان بو و بهر گری لی کردوه ﴿وَلَمْ يَكُنْ مِنْ سَعِيرٍ﴾ وه دوزه به سه (بویان) که ناگریکی هه لگیر ساوه
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی نه وانه یی بر وایان ﴿يَكْفُرُوا﴾ به نایه کانی نیمه ﴿سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا﴾
 لهسه و لا ده یانخه یینه ناو ناگریک ﴿كَلَّمَاهُمْ جُلُودَهُمْ﴾ همر کانتیک که پیستیان سووتا (و برزا)
 ﴿بَدَلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا﴾ بویان ده گورین به پیستیکی تر ﴿لِيَذُقُوا الْعَذَابَ﴾ بو نه وه یی سزاکه (به چاکی) به جهن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ به راستی خواهه همیشه زالی کار دروسته ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه یی
 باوه ریان هینا ﴿وَنِعْمَ الْأَطْلَافُ﴾ و کاری چاکه یان کرد ﴿سَدَنَاهُمْ جَنَّتٍ﴾ لهسه و لا ده یانخه یینه
 چهند به هه شتی ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پرو پاره کان ده چن به ژیر یاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾
 ده میننه وه تیایده به همیشه یی ﴿لَهُمْ فِيهَا زَوْجٌ مُطَهَّرٌ﴾ بویان هه یه تیایده هاوسه رانی پاک و خاوین
 ﴿وَلَهُمْ فِيهَا جُلُودٌ خَلِيلًا﴾ وه ده یانخه یینه ژیر سینه ری چرو بهر ده واهمه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ به راستی خوا
 فره ماتان بی ده کات ﴿أَنْ تَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ به دانه وه ی گشت سپارده کان ﴿إِلَىٰ أَهْلِيكُمْ﴾ بو خواهه نه کاتبان
 ﴿وَلَا حَكْمَ لَكُمْ فِي النَّاسِ﴾ وه کانتیک داد وهر یان کرد له نیوان خد لکیدا ﴿أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ﴾ (خودا
 فرمان ده کات) به دد حو کم بکهن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ بِكُمْ رُحْمًا﴾ به راستی خوا به چاکی ناموز گاریتان
 ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ به راستی خواهه همیشه بیسری بینایه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه یی
 که سانیک که باوه ریان هینا وه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گورن ایللی خوا و گورن ایللی پیغه مبر بن
 ﴿وَأُولَى الْأَرْحَامِ﴾ وه پاشانش گورن ایللی کار به دهسه (عادیله) کانی خوتان بن ﴿فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ﴾
 جا نه گهر دو بهر ده کتان هه بو و له شینکدا ﴿فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ نه وه بیگنر نه وه بوی خوا و پیغه مبر
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نه گهر نیمه باوه ریان هه به به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به روزی دوا بی ﴿ذَٰلِكَ
 خَيْرٌ﴾ نه وه باشته ﴿وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ وه ناکام و نه نجامی چاکتره ﴿﴾

﴿الَّذِينَ يَلِيكَ﴾ تابا ناو ریخت نہ داوہ تموہ بہ لای تہ وانہی ﴿يَرْعُونَ﴾ وا حق نشان دہدن ﴿اَنْهَرُوا﴾ کہ بہ راستی تہ وان باوہ ربان ہیناوہ ﴿يَمَّا اُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ بہوہی دابہ زیوہ بڑتو (کہ قورثانہ) ﴿وَمَا اُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ و بہوش کہ پیش تو دابہ زیوہ (کہ تہ وراثہ) ﴿يُرِيدُونَ اَنْ﴾ دہیانہ ویت کہ ﴿يَتَّخِذُوا اِلَى الْفُلُوفِ﴾ داد گای و حومکیان ببہن بڑلای یہ کیٹ کہ حوکم بہ بہرنامہی خوا ناکات ﴿وَقَدْ اُمِرُوا﴾ لہ کاتیکدا بہ راستی نہرمانیان ہی کراوہ ﴿اَنْ يَّكْفُرُوا بِهٖ﴾ کہ بر وایان ہی تہ بیت ﴿وَيُرِيدَ الشَّيْطٰنُ﴾ وہ شہ پتان دہیہ ویت ﴿اَنْ يُضِلَّهُمْ﴾ کہ گومر ایان بکات ﴿مَعَكُمْ لَا يَبْصِرُ﴾ بہ گومر ایہ کی دوور لہ راستی ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَقَاتلُوا﴾ وہ تہ گہر ہی یان بوترت : وہرن ﴿اِنَّ مَا اُنْزِلَ اِلَيْكُمْ﴾ بڑلای تہوہی خوانار دوویہ تہ خواریوہ ﴿وَالِی اَرْسُلَ﴾ وہ بڑلای پیتھمہر ﴿رَأَيْتَ الْمُتَنَفِّضِينَ﴾ دہینسی (تہی موحمہد) دوو پرووہ کان ﴿تَصُدُّونَ عَنْكُمْ صُدُّوا﴾ پرووت لی وہردہ گترن بہوہر گہرانیکی تہواو ﴿فَكَيْفَ اِذَا اسْبَغْتُمْ مِصْبَةَ﴾ تابا حالیان چوں تہ بیت کاتیک بہسہر ہاتیکی ناخوشیان نوش بیت ؟ ﴿يَمَّا اَقَمْتُمُ الْيَدِیْہُمْ﴾ بہوہی دہسیان پیتھی خستوہ (کردوویانہ) ﴿شَرَجَ لَوْ﴾ باشان دیتہوہ بڑلات ﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ﴾ و سوتند دہخون بہ خوا ﴿اِنْ اُرْسِلَا اِلَیْكُمْ لَا تَحْسَبُوْا تَوْفِیْقًا﴾ تہنا نیازی چاکہ و یہ ک خستہوہ مان بووہ (کاتیک کہ حوکم دہبہین بڑلای غہبری خوا) ﴿اَوْ لَکُمُ الْاٰیٰتُ یَعْلَمُ اللّٰهُ مَا فِی قُلُوْبِہُمْ﴾ تہوانہ کہ سانیکن خوا دہزانت چہ لہ دلپاندا ہدیہ ﴿فَاَنْعَرِضْ عَنْہُمْ﴾ کہواتہ پروویان لی وہر گترہ ﴿وَعِظْہُمْ﴾ وہ ناموز گاریبان بکہ ﴿وَقُلْ لِّہُمْ اَنْ اَنْصِبُوْہُمْ﴾ وہ بلی پتبان دہریارہی خویان ﴿قَوْلًا یَّحِبُّ﴾ ووتہ یہ کی پروان و کاریگہر ﴿وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُوْلٍ﴾ وہ ہیچ پیتھمہر نیگمان پروانہ نہ کردوہ ﴿اِلَّا لَیْطَاعَ﴾ تہنا بڑ تہوہ تہ بیت گویریاہ لی بکرت ﴿بِاِذْنِ اللّٰهِ﴾ بہ ہرمانی خوا ﴿وَلَوْ اَنَّہُمْ﴾ وہ بیگومان تہ گہر تہوان ﴿اِذْ ظَلَمُوْا اَنْفُسَہُمْ﴾ کاتیک ستہ میان لہ نفسی خویان کردہ ﴿جَدَّوْکَ﴾ بہانتاہی بڑلات ﴿فَاَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ﴾ داوای لی بوردونبان بکردایہ لہ خوا ﴿وَاَسْتَغْفِرُ لَہُمْ اَرْسُوْلُ﴾ پیتھمہریش داوای لی خوش بوونی بڑ بکردایہ ﴿وَلَجَدُوْا اللّٰهَ تَوَّابًا رَّحِیْمًا﴾ بیگومان دہسان ببنی خوا پہ شہمانی وہر گری بہ ہزہزیہ ﴿فَلَا وَرَیْکَ﴾ تہخیر (وانی یہ کہ خویان بہ باوہر دار نیشیان دہدن) سوتند بہرہر دگارت ﴿لَا یُؤْمِنُوْنَ حَتّٰی یُخْرَجُوْکَ﴾ بر وادارنن ناتو نہ کہ نہ دادوہر ﴿فِیْہَا شَجَرٌ یَّتَنَبَّہُ﴾ لہ ہہر شازاوہ و دووہرہ کسی یہ کسی نیوانیان دا ﴿شَرَّ لَا یُجِیْدُوْا فِیْ اَنْفُسِہُمْ﴾ لہ باشان ہہست نہ کہن لہ دہرونیاندا ﴿حَرَجًا یَّمَّا قَضٰیٰتِ﴾ بہ ہیچ بزاریہک لہو ہریارہی تو داوتہ ﴿وَسُیُّسُوْا اَسْلِحًا﴾ و مل کہج نہین بہملکہ چہ یہ کی تہواو

﴿وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ﴾ وہ بیگومان نہ گھر نیمہ پیوستمان بگردایہ لہ سہریان ﴿أَنۡ أَقْتُلُوا۟ النَّفْسَ﴾ کہ یہ کتوری بکوزن (واتہ باوہ پرداران بن باوہران بکوزن) ﴿أَوْ أَخْرَجُوا۟ مِنۡ دَارِهِمۡ﴾ بان لہ مالہ کانتان دہر بجن ﴿مَّا قَتَلُوۡهُ﴾ تہوہ بیان نہدہ کردہ ﴿إِلَّا قَلِيلٌ مِّمَّہُمْ﴾ کہہ متیکان نہ بیت ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ قَتَلُوا۟﴾ وہ تہ گھر بہ راستی نہوان کاریان بگردایہ ﴿بِأَنۡ عَصَوْا۟ بِہٖ﴾ بہ ہی تہو ناموز گاریانہی دہ کران ﴿لَکَانَ خَیْرًا لَّہُمْ﴾ تہوہ باشتر بوو بزبان ﴿وَأَشَدَّ تَنِبٰہًا﴾ وہ دامہ زراوتر دہ بوون (لہ سہر ثابیتہ کہ بیان) ﴿وَلَا لَأَنۡتَرٰہُمْ﴾ جا تہو کاتہ بیگومان پیمان دہہ خشین ﴿مِّنۡ لَّدُنَّ﴾ لہ لایہن خرماتہوہ ﴿أَجْرًا عَظِیْمًا﴾ پاداشتنیکی گہورہ ﴿وَلَا یَدْرٰہُمْ﴾ وہ پرینموونیمان دہ کردن ﴿صِرَاطًا مُّسْتَبِیۡنًا﴾ یو ریگای راست ﴿وَمَنۡ یُّطِیعِ اللّٰہَ وَرَسُوۡلَہٗ﴾ وہ ہدر کہہ سنیک گویریایہلی خواوہ پتغہ مہر بکات ﴿فَأُولَٰئِکَ مَعَ الَّذِیۡنَ﴾ جا تہوانہ لہ گہل کہہ سانبکن ﴿أَنۡعَمَ اللّٰہُ عَلَیْہِمْ﴾ کہہ خوا فہزل و بہ ہرہی (خوی) رشتوہ بہ سہریاندا ﴿مِّنَ النَّبِیِّیۡنَ وَالصَّٰدِقِیۡنَ﴾ لہ پتغہ مہران و راستگویان ﴿وَالشَّہِیۡدِیۡنَ وَالصَّٰلِحِیۡنَ﴾ و شہیدان و بیوا چاکان ﴿وَحَسَنَ اُولٰٓئِکَ رَءِیۡفًا﴾ وہ تہوانہ ج ہاوپری و ہارہ لیکسی چاکن ﴿فَذٰلَکَ الْفَضْلُ مِنَ اللّٰہِ﴾ نہو فہزل و بہ ہرہیہ تہنہا لہ لایہن خواوہیہ ﴿وَلَکِنۡ بِاللّٰہِ عَلِیۡمًا﴾ وہ بہ سہ کہہ خوا زانایہ (بہ ہمسو شتیک) ﴿یٰۤاَیُّهَا الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا﴾ نہی کہہ سانبیک کہہ باوہرتان ہیتاوہ ﴿خُذُوا۟ حِذْرَکُمۡ﴾ ناگاداریی خورن و ہر گرن ﴿فَاقْبَرُوا۟ بُنٰیٰتَہٗ﴾ تہوہ ساقم ہیرش بہرن (دہر چن بز جیہاد) ﴿أَوْ اَنۡفِرُوا۟ جَمِیۡعًا﴾ یان ہہمو و پیکہوہ ہیرش بہرن (دہر چن بز جیہاد) ﴿وَإِنۡ رَّسَدَکُمْ﴾ وہ بیگومان لہ ناواندایہ ﴿لَعَنَ اَبۡیۡطٰلَہٗ﴾ کہہ سی و بہ راستی خوی دوا دہ خات ﴿فَإِنۡ أَصَبَکُمۡ مُّصِیۡبٌ﴾ جا تہ گھر تووشی بہ سہرہاتیکی خراب ہاتن ﴿قَالَ فَاَنۡعَمَ اللّٰہُ عَلَیَّ﴾ دہ لیت بہ راستی خوا فہزل و بہ ہرہی رشت بہ سہرمدنا ﴿إِذۡ لَرَأٰکُمۡ مَّعۡہُمۡ شَہِیۡدًا﴾ کہہ لہ گہ لیاندا نامادہ نہ بووم ﴿وَلَیۡنَ اَصَبَکُمۡ فَضَلٌ مِّنَ اللّٰہِ﴾ وہ تہ گھر تووشی فہزل و بہ ہرہیہ ک بوون لہ خواوہ ﴿لَقَوْلَہٗ اَنَّ لَرَّکُمۡ بَیۡتَکُمۡ وَبَیۡتَہُمۡ مَّوَدَّۃً﴾ بیگومان دہ لیت وہک لہ نیوان تہوہ و تہوہ ہیچ دوستایہ تی یہک نہ بوو بیت ﴿وَبَیۡتَکُمۡ کُنۡتُمۡ مَّعَہُمْ﴾ نہی خورگہ لہ گہل تہواندا ہووہایہ ﴿فَأَنۡزَلۡنَا عَظِیۡمًا﴾ تا قازانچنکی زور گہورہم بگردایہ ﴿فَلَقِیۡنَا فِیۡ سَبِیۡلِ اللّٰہِ﴾ کہہ واتہ با بچہ نگیت لہ پری خواوا ﴿الَّذِیۡمَتۡ یُنۡشَرُونَ اَۡخِیۡرَہُ الدُّنِیَا بِالْاٰخِرَۃِ﴾ کہہ سانبیک کہہ زبانی دونیا دہ فروشن بہ پوزی دوابی ﴿وَمَنۡ یُّقَاتِلۡ فِیۡ سَبِیۡلِ اللّٰہِ﴾ جا ہدر کہہ سنیک بچہ نگیت لہ پری خواوا ﴿فَیُقَاتِلۡ﴾ تہ مچا بکوزری (شہید بیت) ﴿أَوْ یُقَاتِلۡ﴾ یان زال بیت ﴿فَسَوَیۡ قَوٰمِہٖ﴾ تہوہ دواتر پی دہدہین ﴿أَجْرًا عَظِیْمًا﴾ پاداشتنیکی گہورہ ﴿

﴿وَمَا كُنَّا فَاعِلِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نعمہ چبتانہ (بہج بیانوویہك) جہنگ ناکہن لہ پیتاوی خواہ
 ﴿وَالْمُسْتَظْهِرِينَ مِنَ الْإِيمَانِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ﴾ و لہ پیتاوی چہ وساوہ كان لہ پیاوان و نافرہ تان و مندا لان
 ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ﴾ تہوانہی کہ دہلین ﴿وَمَا آخِرُ خَيْبَتَيْنِ هَذِهِ الْفَرِيقَةُ﴾ تہی پەرورہ دگارمان رزگارمان کہی لہم
 شارہ (مہ بہست پتی شاری مہ ککہ یہ) ﴿وَالَّذِينَ لَعَنَّا﴾ کہ خہ لکہ کہی ستہ مکارن ﴿وَأَجْعَلْ لَّنَا مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا﴾
 وہ لہ لایہن خوتہوہ پشتیوانیکمان بڑ ہدی بہیتہ ﴿وَأَجْعَلْ لَّنَا مِن لَّدُنكَ﴾ وہ لہ لایہن خوتہوہ ہدی بہیتہ
 بڑمان ﴿صَبْرًا﴾ یارمہ تی دہرنک ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہو کہسانہی باوہریان ہیناوہ ﴿يَتَّبِعُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾
 لہ پیتاوی خواہ دہ جہنگین ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ تہوانہی بڑ باوہرن ﴿يَتَّبِعُونَ فِي سَبِيلِ الظُّلُمِ﴾ لہ پیتاوی
 نارہوا (یان شہبتان) دادہ جہنگین ﴿فَتَتَّبِعُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ﴾ کہواتہ شہر یکن لہ گول دوتہ ستہ کانی شہبتاندا
 ﴿إِنْ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾ ہدراستی پیلانی شہبتان ہدر لاواز بسوہ ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ﴾
 نایا سہیری تہو کہسانت نہ کسر دووہ کہ پیمان ووترا ﴿كَلَّا أَتَيْنَكُمْ﴾ دہستان بگتر نہموہ (لہ جہنگ
 و کوشتار) ﴿وَأَقِمْ الصَّلَاةَ﴾ و نویتز بکن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زہ کات بدلہن ﴿فَلَا تَكِبَّ عَلَيْهِنَّ الْقِتَالُ﴾
 کہچی کاتبتک جہنگیان لہ سہر پتویست کرا ﴿إِذَا قُضِيَ مَنَاسِكَ النَّاسِ﴾ یہ کسہر دہستہ یہ کیان
 لہ خہ لکی دہترسان ﴿كَخَشِيَةِ اللَّهِ﴾ و ہک ترسان لہ خودا ﴿أَوَلَمْ تَخْشَ﴾ بگرہ زیاتریش دہترسان
 ﴿وَمَا أَرْبَابًا﴾ دہیان روت تہی پەرورہ دگاری نیمہ ﴿لِرُكْبَتَيْ عَيْنَيْ الْقِتَالِ﴾ بڑچی جہنگت لہ سہرمان
 پتویست کردوہ ﴿وَلَا آخِرَتَا إِلَىٰ أَحَدٍ قَرِيبٍ﴾ خوزگہ دوات دہخسین (لہ جہنگ کردن) بڑ ماوہ یہ کی
 کم ﴿فَلَمْ تَعُدَّ لِلدِّينِ قَلِيلًا﴾ بلی خوشی و لہ زہ تی دونیا زور کہمہ ﴿وَأَلْغَجَرَةُ حَيْثُ﴾ و روزی دواپی باشترہ
 ﴿لَمْ يَأْتِ﴾ بڑ کہ سیک لہ خواہ ترسیت ﴿وَلَا تَطْلُبُونَ قَبِيلًا﴾ و ستہ متان لی ناکرنت بہ (نہ نڈازہی)
 تالی ناو کہ خورماہہك ﴿إِنَّمَا أَكُولُوا﴾ لہ ہدر شویبتک بین ﴿يُنْذِرُكُمْ الْمَوْتَ﴾ مردن پیشان دہ گات
 ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ فِي رُوحٍ مُّشْفَتٍ﴾ بالہ ناو قہ لا و کوشکی ہر زو قایم شداین ﴿وَإِنْ تُصِيبْكُمْ حَسَنَةٌ﴾ و ہ نہ گہر (ناپاکان)
 خوشی و چاکہ ہاتہ ریان ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ دہلین تہمہ لہ لایہن خواوہ یہ ﴿وَإِنْ تُصِيبْكُمْ حَسَنَةٌ﴾
 وہ نہ گہر تووشی نا خوشی و خراہیدہك ہاتن ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ دہلین تہمہ لہ لایہن تہوہ یہ (تہی
 موحہ مہد ﴿فَلَمْ يَكُنْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ بلی: ہموی لہ لایہن خواوہ یہ ﴿قَالَ هَؤُلَاءِ النَّوَّ﴾ تہوہ تہو خہ لکہ
 چی بانہ؟ ﴿لَا يَكُلُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا﴾ و ہ کو لہ ہیچ قسہ یہك تہی نہ گہن وایہ ﴿مَا أَصَابَكُمْ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ
 اللَّهِ﴾ ہدر چاکہ بہ کت تووش بوو تہوہ لہ خواوہ یہ ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ سَيِّئَةٍ﴾ و ہ ہدر خراہیدہ کت تووش
 بسو ﴿فَمِنَ نَّفْسِكُمْ﴾ تہوہ لہ خوتہوہ یہ ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ و نیمہ تویمان نار دووہ بہ پیتہ مہر
 بڑ خہ لکی ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ و ہ خواہ سہ شایہ تی تہوہ ہدات ﴿

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ﴾ هدر که سینک گویرایه لی پیغمبر ﷺ بکات ﴿فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ﴾ نه وه به پراسنی
گویرایه لی خوی کردوه ﴿وَمَنْ تَوَلَّى﴾ هدر که سینکیش پشت هد بکات ﴿فَقَدْ أَوَسَّكَ﴾ نه وه یتیم
تومان په وانه نه کردوه ﴿عَلَيْهِمْ حِفْظًا﴾ به چاودیر و بارنزه به سهریانه وه ﴿وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ﴾
(دو وروه کان) ده لیتن گویرایه لین (مل کهج و ندرمانیه درارین) ﴿فَإِذَا تَوَلَّى سَافِرًا﴾ به لام کاتیک
له لای تو دهر جرون ﴿يَبْتَغِي طَائِفَةً مِنْهُمْ﴾ کز مه لیک له وان شه ده که نه وه به پیلان گتران (له موسلمانان)
﴿غَيْرِ الَّذِي تَقُولُ﴾ به بیچه وانه ی قسه کانی تو ﴿وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبْتَغُونَ﴾ وه خوا ده یتو وسیت نه وه (پیلانانه ی)
شه و کردویه انه ﴿فَاتَّخِضْ عَنْهُمْ﴾ که وانه وازیان لی یتیم ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ و پشت به خوا بیسته
﴿وَكُنْ يَاسِرًا﴾ خوا به سه پشتیوانت بی ﴿فَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفَرَانَ﴾ نه وه بیو بیسر ناکه نه وه
له فورشان؟ ﴿وَتَوَكَّلْ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ﴾ حق نه گهر له لایه ن که سینکی تر وه بویه جگله خوا
﴿لَوْ يَدْرُؤُهُ﴾ بیگومان ده یانیسی نیاید ﴿أَخِيذُوا كَثِيرًا﴾ جیا وازی زور ﴿وَأَذَانًا هُرَّاسًا﴾ وه
کاتیک هه الیکبان پی بکات ﴿مَنْ الْأَمْرِ﴾ دهر باره ی ناسایش و هیمناهی تی (نبوتانان) ﴿وَأَلْحَقُوا﴾
یان له باره ی تر سه وه ﴿أَذَاعُوا يَوْمَ﴾ بلاوی ده که نه وه ﴿وَتَوَلَّى إِلَى الرَّسُولِ﴾ به لام نه گهر بیانگه پانایه نه وه
بق لای پیغمبر ﷺ ﴿وَالْأُولَى الْأَمْرُ مِنْهُمْ﴾ و بق لای کار به ده ستانی خویان ﴿لَعَلَّكَ الَّذِينَ يَسْتَضِئُونَ مِنْهُ﴾
مینته نه وه نه وانه ی راستی هه واله کان دهر ده هیتن ده زانن هه واله که (راسته یان در ویه) ﴿وَتَوَلَّى قَسَمَ اللَّهِ﴾
عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةً وَهُوَ نه گهر چاکه وه به زه یی خوانه بویه به رامیه به یتیمه ﴿لَا تَتَّبِعُوا الشَّيْطَانَ إِلَّا﴾
﴿لِيَلَا﴾ بیگومان شویتن شه یتان ده که ووتن که میکتان نه بیت ﴿فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه یی موحه ممد
﴿لَهُ يَتَّوَلَّى﴾ خودا ده بجه نگمی ﴿لَا تَكْفُلُ الْأَنفُسَ﴾ تو نه نه نه کی خوت لی داوا کرا وه (یا تو نه نه نه)
نه کی خوت له سه ره ﴿وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هانی پروادارانش بده (بزو جهاد) ﴿عَسَى اللَّهُ﴾ نومیده
خوا ﴿أَنْ يَكْفُلَ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بهر گری هیزی بی با وه پان بکات ﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا﴾ وه خوا
به هیز تره ﴿وَأَشَدُّ تَنَكُّرًا﴾ و توله ی به نین تره ﴿مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً﴾ هدر که مسی نکابه کی
چاکه بکات ﴿يَكُنْ لَهُ فُضَيْبٌ وَمِنْهَا﴾ به شیکی له (پاداشتی) نه وه چاکه به بق هیده ﴿وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً﴾
سَیِّئَةً وه هدر که مسی نکابه کی خرا به بکات ﴿يَكُنْ لَهُ كُفْلٌ وَمِنْهَا﴾ نه ویش به شیکی ده بیت له (سزای)
نه وه خرا به یه ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا هه همیشه ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا﴾ به سه ره هه موو شتیکدا به توانایه (چاودیره)
﴿وَلَا أَحْقِصُهُمْ فِيهِمْ﴾ هدر کاتیک سلاویکتان لی کرا ﴿فَحَيَّوْا بِأَحْسَنِّ مِنْهَا﴾ نه وه به چاکتر له و سلاوه
سلاوه بکه نه وه (لینان) ﴿أَوَدُّوهُمُ﴾ یان وه کو خوی بیسه نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا﴾ بیگومان
خوا هه همیشه پر ساو چاودیره به سه ره هه موو شتیکدا ﴿﴾

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پرستراوینکی راست نی به جگه له خوا ﴿يَجْمَعْنَكَ إِلَىٰ تَوَارِثِكُمْ﴾ سویند به خوا ینگومان کوثان ده کاته وه بۆ (لیرسینه وهی) نهو پوزی دوا بییه ﴿لَا تَبْقَىٰ﴾ که هیچ گومانی تیندانبه ﴿وَمَنْ أَضَدُّ مِنْ اللَّهِ حَرِيًّا﴾ جا کنی له خوا قسه (و به لیبی) راست تیره ﴿فَتَأْتِكُمْ﴾ نه وه چیتانه ﴿فِي الْمَقَابِلِ﴾ دهر بارهی دوو پرووه کان بوونه ته دوو هسته ﴿وَاللَّهُ أَزْهَقُهُمْ بِمَا كَسَبُوا﴾ له کاتیکدا خواهه وانهی گهر اندوتنه وه بۆ بی باوه ری به هوی کرده وه کانیانه وه ﴿أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُمْ لَا يَكُونُونَ﴾ نایا ده تانه ویت ﴿أَن يَهْدُوا إِلَىٰ آلِهِ﴾ رینمونوی که سینگ بکهن که خوا گومرای کردوه ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه ههر که سینگ خوا گومرای بکات ﴿لَنْ يَهْدِيَهُ اللَّهُ سَبِيلًا﴾ نه وه ههر گیز ناتوانی رینگای راستی بۆ بدوزیته وه ﴿وَدُّوا لَوْ كَفَرُوا﴾ نهوان ناواته خوازن ئیوهش بی باوه پین ﴿كَذَّابُوا﴾ وه ک چون خویان بی باوه پروون ﴿فَكَفَرُوا سَوَآءً﴾ تائیوه نهوان په کان بن ﴿وَلَا تَنفَعُكُمْ آلُكُمْ وَلَا أَبْنَاءُكُمْ﴾ کهواته نهوان به دوست و یارمه تی دهر هلهم بژن ﴿حَتَّىٰ يَمُوتُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هتا (په شیمان دهنه وه) کوچ ده کهن له ری ی خوادا ﴿إِن يَمُوتُوا﴾ نه مها نه گهر پروویان وه گیزا و پشیان هه لکرد ﴿فَعَلَوْا﴾ نه وه (به دیل) بیانگرن ﴿وَأَقْبَلُوا فِي سَبِيلِهِ﴾ و بیانگورن له ههر شوینیک تووشیان بوون ﴿وَلَا تَنفَعُكُمْ آلُكُمْ وَلَا أَبْنَاءُكُمْ﴾ وه هیچ دوست و یارمه تی دهر نیک لهوان هلهم بژن ﴿إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ﴾ جگه لهوانه ی به یوه هندی ده کهن به که سانیکه وه ﴿يَبْتَغُوا وَبَيْنَهُمْ يَبْتَغُوا﴾ که له تیوان ئیوه نهواندا به یمان همه به ﴿وَأَجَاءَهُمْ حَيْرَتٌ صَدُّوا عَنْهُ﴾ یان هاتوون بۆ لاسان له سهر دلیان ناره حه ته (هه زنا کهن) ﴿أَن يَقْتُلُوا كَوْمَهُمْ أَوْ يَقْتُلُوا قَوْمَهُمْ﴾ له وهی که جهنگنان له دژ بکهن یا جهنگ له دژی خزمه کانیان بکهن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ وه نه گهر خوا بیو یسنا به ﴿لَسَطَّهْتَ عَلَيْهِمْ﴾ زالی ده کردن به سه راندا ﴿فَلَقَاتِلُوا﴾ و جهنگیان دژتان ده کرد ﴿إِن أَعَزَّ لَوْ كُنْ﴾ جا نه گهر نهوان که نار گیز بوون له ئیوه ﴿فَلَقَاتِلُوا﴾ و جهنگیان له دژتان نه ده کرد ﴿وَالْقَوْلُ إِلَيْكُمُ السَّلَامُ﴾ و پینشیاری ناشتیان کرد بۆتان (مل که چ بوون) ﴿فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ فِرْعَوْنَ سَبِيلًا﴾ نه وه خوا رینگه ی نه داوون که دهستیان بۆ به رن و (نابی شه ربیان له دژ بکهن) ﴿سَيَجِدُونَ الْعِزَّ﴾ له مهولا که سانیکی تر ده بینن ﴿يُرِيدُونَ أَن يُقَاتِلُوا﴾ دویانه ویت له ئیوه نه مین بن ﴿وَيَأْمُرُوا قَوْمَهُمْ﴾ وه له هوزه کی خوشیان نه مین بن ﴿كُلَّ مَالٍ وَأَنَّىٰ الْفِتْنَةَ﴾ ههر کاتیک بانگ کرابن بۆ بی ساوه ری و بت به رستی ﴿أَلَيْسُوا فِيهَا﴾ گهر اونه ته وه بۆی (واته به ناشتی رازی نه ده بوون) ﴿إِن لَّمْ يَعْزِلُوا﴾ جا نه گهر که نار گیز نه بوون لیسان ﴿وَيُقَاتِلُوا إِلَيْكُمْ السَّلَامُ﴾ وه جلهوی ناشتیان نه دایه دهستان ﴿وَلَنُكَلِّمُنَّ أُولِيهَا﴾ وه دهستیان نه کیشایه وه (له جهنگ کردن) ﴿فَعَلَوْا وَأَقْبَلُوا﴾ نه وه به دیل بیانگرن و بیانگورن ﴿حَتَّىٰ تَقُضُوا عَنْهُمْ﴾ له ههر شوینیک که به ردهستان کهوتن ﴿وَأُولَٰئِكَ جَعَلْنَا لَكُمُ﴾ نهوانه ی (باسمان کرد) داوامانه به ئیوه ﴿عَلَيْهِمْ﴾ له دژیان ﴿سَلَطْنَا مِثْلًا﴾ دسه لانی ناشکرا ﴿۵﴾

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا﴾ بڑھیا باوہ دارنیک بہوانی یہ باوہ دارنیک بکورتیت ﴿إِلَّا خَطَا﴾
 مہ گہر بہ ہل نہ بیت ﴿وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَا﴾ وہ ہر کہ سبک نیمانداریک بہ ہل بکورتیت ﴿فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُّؤْمِتَةٍ﴾ نہوہ (لہ سرہمتی) نازاد کردنی کویلہ یہ کی باوہ دار ﴿وَرِيَّةٌ مُّسْلِمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ و
 (نرخس) خورتیکش بدات بہ کہس و کاری کوزراوہ کہ ﴿إِلَّا أَنْ رَضِيَ قَوْمًا﴾ مہ گہر بیہ خشن (لہ
 خونتہ کہ بہ خیری خویان) ﴿وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ﴾ بہ لام نہ گہر کوزراوہ کہ لہ گہلنک بوو کہ
 دوڑمتان بوون (کافری شہر کہر بوون) ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ وہ بہ لام کوزراوہ کہ نیمانداریو ﴿فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُّؤْمِتَةٍ﴾ نہوہ (ہر لہ سرہمتی) نازاد کردنی بہ نہ یہ کی نیمانداری ﴿وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ﴾ وہ نہ گہر
 (کوزراوہ باوہ دارہ کہ) لہ گہلنک بوو ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ﴾ کہ لہ نیوان ئیوہ وئوہ وئوہ ایمان ہہ بوو
 ﴿فَرِيَّةٌ مُّسْلِمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ نہوہ (نرخس) خورتیک بدہ نہ کہسی کوزراوہ کہ ﴿وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِتَةٍ﴾
 لہ گہل نازاد کردنی کویلہ یہ کی نیمانداری ﴿فَتَنْزِيحٌ﴾ جائوہ (بکورتی) دہستی نہ کہوت (بان نہی
 بوو) ﴿فَصَبْرٌ شَعْرَتَيْنِ﴾ نہوہ (لہ سرہمتی) پوزووو گرتنی دوو مانگ ﴿فَتَسْلِيمٌ﴾ لہ سرہمتی
 ﴿وَرَبَّةٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ (شہم بریارہ) لسی بووردنہ لہ لایہ نہ خواوہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ خوا
 ہمیشہ زانای کاردروستہ ﴿وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعِدًّا﴾ وہ ہر کہ سبک نیمانداریک بہ دہس
 نہ نقہس بکورتیت ﴿فَجَزَاءُ جَهَنَّمَ﴾ نہوہ تزلہی نہوہ کہسہ دوزخہ ﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ بہ ہمیشہ ہی
 نیاید نہ بیت ﴿وَرَضِيبٌ لِّلْغَنَمِ﴾ وخوا خدشسی لیگر نہوہ ﴿وَأَعْدَاءُ عَدَائِهِمْ﴾ و
 نہ فریبی لی کردوہ و سزایہ کی گہورہی بوئامادہ کردوہ ﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی کہ سانیک
 کہ بر و اتان ہتاوہ ﴿إِذَا صَرَضْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کاتنیک دہر چون (بو جہاد کردن) لہ رنگی خواوہ
 ﴿فَتَسْلِيمٌ﴾ ہمہ موشتیک پروون بکنہوہ ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾ وہ نہ لین بہو کہسانہی ﴿الْفَرَقَ بَيْنَكُمْ
 أَلَسْتُمْ﴾ کہ سلو (ی موسلمانانہ) تان لسی دہ کمن ﴿أَلَسْتُمْ مُّؤْمِنًا﴾ تو بر و اداریت؟ ﴿تَبْتَغُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ بہ دوی شتوہمہ و سامانی دنیایدہ بگہرین ﴿فَبِعَدْلِ اللَّهِ مَعَارِفُ كَثِيرَةٌ﴾
 نہوہ لای خواوہ سکھوتی زور ہمہی ﴿كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِّن قَبْلُ﴾ ئیوہش لہ مو پیتش ہر و ہا بوون
 (نیمانہ کہ تان دہشاردوہ) ﴿فَعَمِيَ اللَّهُ عَنْكُمْ﴾ نہ مچا خوا متہی نا بہ سہر تاندا (بہ ہیز و زالی
 کردن) ﴿فَتَسْلِيمٌ﴾ دہی کہواتہ ہمہ موشتیک پروون بکنہوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾
 بہ راستی خوا ہمیشہ ناگادارہ بہوہی ئیوہ دہیکمن ﴿۱۱﴾

﴿لَا يَسْتَوِي الْقَائِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ به کسان نین شه باوه دارانه ی دانیشتون و جهاد ناکه ﴿عَزَّ وَجَلَّ﴾ جگه له خاوهن عوزره کان نهیت (وهك نهخوش، و کویر، وشهل) ﴿وَالَّذِينَ يَهْدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له گه له ټیځو شه رانی ړینگه ی خوادا ﴿يَأْمُرُهُمْ وَالْفُجُورَ﴾ به مان و گیانیان ﴿فَضَّلَ اللَّهُ الْمُتَّقِينَ بَأْمُرِهِمْ﴾ به سر دانیشتون (له جهاد) دا به پله یك ﴿وَلَا يُؤْمَرُ اللَّهُ لِقَائِهِ﴾ وه هر يك له دوو قائمه خوا به لټنی پاداشنی زور چاکی بی داوون (که به ه شته). ﴿وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُتَّقِينَ عَلَى الْفَاجِرِينَ كَثْرَةً وَأَعِظًا﴾ وه خوا ړیزی ټیځو شه رانی داوه به سر دانیشته و کاند به پاداشتیکی گه وړه ﴿وَدَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً﴾ له لای (خوا) وه پله ی زور و لی خوش بوون و مېهره بانیان بز هیه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾ وه خوا هه همیشه لټورده ی مېهره بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ به راستی نه وانه ی که فرشته کان گیانیان ده کیشن ﴿عَلَّاهِ أَفْصَحُ﴾ له کاتیکدا که سته میان له خویان ده کرد (به کوچ نه کردنیان) ﴿قَالَ لَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ (به نه شهروهه پټیان) ده لټن (دو باره ی نایبته که تان) له چیدا بوون ؟! ﴿قَالُوا كَانَتْ تُفَضَّلِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ ده لټن نیمه چه وساوو بووین له سر زهوی دا ﴿قَالُوا الرَّسُولُ رَأَىٰ مَا تُفَعِّلُونَ﴾ (پټیان) ده لټن مه گهر زهوی خوا فراوان نه بوو؟ ﴿فَتَكْفُرُوا بِالْهَيْبَةِ﴾ تا کو چنان بکر دایه نیایدا ﴿قَالَ لَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ جا نه وانه شو پټیان دوزخه ﴿وَسَاءَتْ حَاصِرَاتٌ تَأْيِيحُ﴾ پاشه ړوړی کسی خرابه ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَضَعَعَيْنَ مِنَ الْإِجَالِ﴾ بیتجه له و چه وساوانه ی که له پیاوان ﴿وَالَّذِينَ﴾ و نافرستان ﴿وَالَّذِينَ﴾ و له مندا لاسن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ حِمْلَهُ﴾ که توانای هیچ چاره به کیان نی به (له بهر بی هیزی و پیریان) ﴿وَلَا يَتَعَدُّونَ سِيقًا﴾ وه به هیچ شیوازیك ری دهر ناکه ﴿قَالَ لَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ تا نه وانه نومید هیه به خوالی بان خوش بیت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا غَفُورًا﴾ وه خوا هه همیشه چاوپو شیکه و لی خوشبووه ﴿وَمَنْ يَهْدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه هر که سټیک کوچ بکات له ری ی خوادا ﴿يَجْزِيهِ الْآخِرُ﴾ ده سنی ده که ویت له زهویدا ﴿مَرْعًا كَثِيرًا﴾ جینگه و ړینگه ی زور (که دوزمن بی ناخوشه) ﴿وَسَعَةً﴾ وه فراوانی (له ړوړی زیاندا) ﴿وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ﴾ وه هر که سټیک له مالی خوی دهر چټ ﴿مُتَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ وه کوچ بکات بولی خوا و پټنه مېره که ی ﴿فَتُؤْتِيهِمُ لَهُمُ الْبَتَّ﴾ پاشان مردن بی بکات ﴿فَقَدْ وَقَعَ آجُرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾ نه وه بیتگو مان پاداشتی نهو که سه که ووتو ته سر خوا ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾ وه خوا هه همیشه لی سورده ی به به زهوی به ﴿وَوَاصِرَةً فِي الْأَرْضِ﴾ هر کاتیک سه فدرتان کرد (و گهران) به زهوی دا ﴿فَلْيَسَّرْ لَكُمُ الْخُرُوجَ﴾ نه وه هیچ گونا هیکتان له سر نی به ﴿أَنْ تَقْضُوا مِنِ الْأَمْوَالِ﴾ که نوپزه کان کورت بکه نه وه ﴿إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه گهر ترسان نه وانه ی بی باوه ړن جهنگنان له گه له بکن ﴿إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤُكُمْ﴾ به راستی بی باوه ړان هه همیشه بز ټیوه دوزمنیکی ړوون و ناشکران ﴿﴾

﴿وَإِذَا كُنْتُمْ فِيهِمْ﴾ کاتینک تو (ہی موحہ مسہد ﷺ) لہجہ نگدا) لہناو پر وادار اندا بوویت ﴿فَأَقِمْ وَفَاقَتْ لَهَا الصَّلَاةَ﴾ و پیش نویژت بڑ کردن ﴿فَلْتَقِرْ طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَكَ﴾ تہوہ با تاتہنک لہوان لہ گہل تو نویژ بکہن ﴿وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ﴾ و با چہ کہ کانسان ہی بیت ﴿وَإِذَا سَجَدُوا﴾ جا کاتینک سوژدہ یان بر د (ر کاتینکیان تہواو کرد) ﴿فَلْيَكُونُوا مِنْ وَرَائِكُمْ﴾ با (بچنہ دواوہ) لہ ہشتانہوہ بن (ہاسہ و اتان بن) ﴿وَلَاتُاتِ طَائِفَةٌ أُخْرَى﴾ وہ باتاقمہ کسی تر بین ﴿لَمْ يَصَلُّوا﴾ کہ نویژ یان نہ کردوہ (وہاسہ و ان بوون) ﴿فَلْيَصَلُّوا مَعَكَ﴾ و لہ گہل تو نویژ بکہن ﴿وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ﴾ وہ باو وریای خو یان بن ﴿وَأَسْلِحَتَهُمْ﴾ و چہ کہ کانیشیان ہی بیت ﴿وَرَأَيْتُ كَفَرُوا﴾ ہی باوہ و ان ناوانہ خوازن ﴿وَلَتَقْعُلْنَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ﴾ کہ تیوہ ہی ناگاہن لہ چہ کہ کانتان ﴿وَأَتَمَعِكُمْ﴾ و شت و مہ کہ کانتان ﴿فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ﴾ تا بہ لامارتان بدن ﴿مَيْلَةً وَجِدَةً﴾ بہ پہ لامار یکی بہ کجارہ کسی (بدن بہ سہرتاندا) ﴿وَلَا تَحِاجَّ عَلَيْكُمْ﴾ وہ تاوانتان لہ سہر نی بہ ﴿إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ﴾ تہ گہر بہ ہوی بارانہوہ نارہ حہت بوون ﴿أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى﴾ یان نہ خوش بوون ﴿أَنْ تَصْعَوْا أَسْلِحَتَكُمْ﴾ کہ چہ کہ کانتان دانتن ﴿وَأَخْذُوا حِذْرَكُمْ﴾ بہ لام و وریای خو یان بکہن ﴿إِنَّ اللَّهَ أَغْدَا لَكَ كَفِيرٌ﴾ بہ راستی خوا نا مہادی کردوہ ہی باوہ و ان ﴿عَذَابُهُمْ﴾ سزایہ کی دیسوا کرد ﴿وَإِذَا أَقْبَضْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ تہ مجا کاتینک نویژہ کانتان بہ جی ہتا ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ﴾ تہوہ سادی خوا بکہن ﴿وَكُنْ أَقْوَاعًا﴾ بہ پیوہ و بہ دانیشتنہوہ ﴿وَعَلَى جُنُوبِكُمْ﴾ وہ لہ سہر نہ نشان (بہ بالکہ و نٹنہوہ) ﴿وَإِذَا أَظْمَأْتُمْ﴾ جا ہر کاتینک دل نارام بوون (و ترس نہ ما) ﴿فَأَقِمْ الصَّلَاةَ﴾ تہوہ کاتہ نویژہ کانتان بہ رینک و پینکی بکہن ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ﴾ بہ راستی نویژ ﴿كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ ہمیشہ لہ سہر باوہ و داران ﴿كَيْتَبًا مَوْفُوكًا﴾ فہرذ کراوینکی کات بڑ دیاری کراوہ ﴿وَلَا تَهِنُوا﴾ سست مہین ﴿فِي أَيْعَالِ الْفُقَرَاءِ﴾ لہ بہدوا گہرانی دور متاندا (یان لہ بہدوا گہرانی تہوہ قومہ کافرانہدا) ﴿إِنْ تَكُونُوا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر تیوہ نیش و نازارن ان ہی بگات ﴿فَلْيَتْلُوْنَ﴾ بیگو مان تہوہ نیش و نازاریان ہی دہ گات ﴿كَمَا تَكُونُ﴾ و ہک چون تیوہ نیش و نازارتان ہی دہ گات ﴿وَتَرْجُوتُ مِنَ اللَّهِ﴾ وہ تیوہ نومید دہ کہن لہخوا ﴿مَّا لَا يَرْجُونَ﴾ تہوہی تہوان نومیدی نا کہن (کہ پاداشت و سہر کہوتنہ) ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ بہ راستی خوا ہمیشہ زانی کار دوستہ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ﴾ بیگو مان تیمہ دامانہ زانڈتہ سہر تو ﴿الْكِتَابَ الْحَقِّ﴾ تہم قورٹانہ بہ راستی ﴿يَتْلُوْهُ بَيْنَ الْيَدَيْنِ﴾ بڑ تہوہی ہر بار بدی لہ تیوان خہلکیدا ﴿بِمَا أَرْسَلَ اللَّهُ﴾ بہو ہر بار ہی کہ خوا نیشانی داویت ﴿وَلَا تُكَلِّمُ الْكَافِرِينَ حَتَّىٰ خَاصِمًا﴾ وہ بڑ ناہاکان مہبہ بہ ہاریزہر و ہشویان ولایہ نگر ﴿

﴿وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ﴾ داوای لبخوشی و لبخوشیون له خوا بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ بهر استی خوا لبخوش
 بووی به به زهیی به ﴿وَلَا تُجِدُ لَعْنُ اللَّهِ﴾ بهر گری مه که نه وانهی ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ نَافَاكٍ بِهِ كُنْ
 دهر باره ی خویان ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ﴾ بنگومان خوا خوشی ناویت ﴿مَنْ كَانَتْ خِرَافَاتُ الْإِيمَانِ﴾ نه وانهی که
 بهر ده وام زور ناپاک و گونا بهارن ﴿يَسْتَعْفِفُونَ مِنَ النَّاسِ﴾ (تا وانه کانی) خویان ده شان نه وه
 له خه لکی (له تر ساند) ﴿وَلَا يَسْتَعْفِفُونَ مِنَ اللَّهِ﴾ و ناپار نه وه له خوا (شهرم ناکدن له خوا) ﴿وَهُوَ
 مَعَهُمْ﴾ له کاتیکدا خوا له گه لباندایه ﴿إِذْ يَبْتَغُونَ مَا لَا يَرْصُقُونَ مِنَ الْقَوْلِ﴾ کاتیک (که به نهی) له شه ودا
 نه گبیر ده کن و قسه به که ده کن خواهی پازی نی به ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَتَمَلَّكُونَ مُحِيطًا﴾ وه خوا هه همیشه
 زانو و ناگاداره به هه کر ده وه به که نه وانه ده بکهن ﴿هَذَا أَشْرُهُمْ وَلَا يَكْفُرُونَ عَنْهُ﴾ (تیمانداران)
 بیدارین وا نیتوه بهر گریستان له ناپاکان کرد ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له زبانی دنیادا ﴿مَنْ يُجِدِ اللَّهَ
 عَاقِبَةً﴾ دهی ناپاکی بهر گریبان لی ده کات (له سزای خوا) ﴿يَوْمَ الْقِسْمَةِ﴾ له پوزی دواپی دا
 ﴿أَمْ مَنْ يَكُنْ عَلَيْهِمْ رَكِيلًا﴾ یان کی کارو باریان ده گریته ده ست ﴿وَمَنْ يَمَلَّ مَوْتًا﴾ وه هه که س
 کر ده وه به کی خراب بکات ﴿أَوْ يَفْزِلُونَفْسَهُ﴾ بان ستم له خوی بکات ﴿ثُمَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهَ﴾ پاشان
 داوای لی خوش بوون له خوا بکات ﴿يُجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ ده بیتی خوالیور دهی مبهربانه ﴿وَمَنْ
 يَكُفَّ بِكَيْبِ إِثْمًا﴾ وه هه که سینک گونا هیک (ی گه وره) بکات ﴿فَلَا يَأْكِبُهُ رُغَى نَفْسِهِ﴾ بنگومان
 (زبانی) نه و گونا هه هر یو خونهی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه همیشه زانی کار در ووسته ﴿وَمَنْ
 يَكُفَّ بِكَيْبِ خَطِيئَةٍ﴾ وه هه که سینک گونا هیک بکات (به هه له) ﴿أَوْ إِثْمًا﴾ یان گونا هیک بکات
 (به قه ست) ﴿ثُمَّ يَرْجِعْ إِلَى رَبِّهِ﴾ پاشان (نه و تا وانه) بخاته سه رب تا وانیك ﴿فَقَدْ اخْتَمَلَ فِتْنَتًا﴾ نه وه
 بنگومان خستویه تهی ته ستوی خوی (سزای) بو هتانیك ﴿وَأَثَامِيًّا﴾ و تا وانیکی ناشکرا ﴿وَلَوْ
 لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ وه نه گه به خشش و به زهیی خوا به سه ره نه وه نه بویه (نه ی موحه مبه د
 ﴿لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَكُ مِنْهُ﴾ بنگومان ده سته به که له و ناپاکانه به نیاز بوون ﴿أَنْ يُضِلُّوكَ﴾ که گو مرآت
 بکهن ﴿وَمَا يُضِلُّوكَ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ﴾ به لام نه وانه بهس خویان گو مرآت ده کن ﴿وَمَا يُضِلُّوكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه
 نه وانه هیچ زبانی ناگه بهن به تو ﴿وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ وه خوا نار دوویه تهی خوار وه یو سه رت ﴿الْكِتَابَ
 وَالْحِكْمَةَ﴾ فوران و دانایی ﴿وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ﴾ وه نه وهی که نه ته زانی فیری کردی ﴿وَكَانَ فَضْلُ
 اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا﴾ وه هه همیشه به خششی خوا به سه ره توره زور گه و ره به ﴿

﴿لَا حِزْبَ فِي كَثِيرٍ مِنْ حِزْبِهِمْ﴾ هیچ چاکه به ک نی یه له زور به ی چهو سرته کرده کانیان دا ﴿إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ﴾ مه گه ر یه کتک فهران بکات به مال به خشین له ربی خوادایان فرمانکردن به چاکه ﴿أَوْ لِاصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ﴾ بان چاککردنی نتوان خه لکی ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ جاهر که سبتک نه وه بکات ﴿أَتَيْتَهُ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ به نیازی ره زامه ندی خوا ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ نه وه له دها تودا پی دبه خشین ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتی زور گه و ره ﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ الرَّسُولَ﴾ وه هره که سبتک ذرایه تی پیغه به ره ﴿وَيَنْتَهِزِ سَبِيلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وشوینی ریگایه کی تر بکه ویت بیتجه له ریگای پسر واداران ﴿لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا وَفَىٰ وَهُمْ كَثِيرٌ﴾ و ده بخرینه دوزخ ﴿وَسَيُفْعَلُ مَصِيرًا﴾ نای چ باشه رورژنکی خرابه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ﴾ به راستی خوا خوش نابت ﴿أَن يُشْرَكَ﴾ یه وه له وه ی که ها وه لی بو دابرنیت ﴿وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ﴾ به لام جگه له وه هره چی بیت لی ی خوش ده بیت ﴿لِمَنْ يَشَاءُ﴾ له هره که سبتک که (خوا) به ویت ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ وه هره که سبتک ها وه له بو خوا دابنیت ﴿فَقَدْ ضَلَّ صَلَاتًا عَظِيمًا﴾ نه وه به راستی گومرا بسوه به گومرا بونیکي دور له راستی ﴿إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ جگه له خوانزاو هاوار ناکه ن (ناپه رستن جگه له خوا) ﴿إِلَّا أَنكَا﴾ نه نها له چه ند (بیتکی ناولیترای) مینه نه بیت (وه لات و مه نات و عوزا) ﴿وَأَن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا﴾ وه ناپه رستن جگه له شهیتانی یاخی و سرکش نه بی ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ که خوانه فرینی لی کرد وه ﴿وَقَالَ لَاتَّخَذَتِ﴾ وه (شهیتان) و توه ویتی سویتد بیت هه لده بزیرم (به بنده ی خوم) ﴿مِنْ عِبَادِكَ﴾ له بنده کانت دا ﴿تَصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾ به شبتکی دیاری کراو ﴿وَلَا يَصْلَحُ لَهُمْ﴾ سویتد بیت گومرا بان ده که م ﴿وَلَا مَمْنُنَ لَهُمْ﴾ و به ناوات و خه یالی دروینه سر گه رمیان ده که م ﴿وَلَا مَرْهَقًا لَهُمْ﴾ (له سرده می نه فامید اهر و و شرتک پینچ سکی بگردایه گوئیان دهری وله سر خویان حرام ده کرد) ﴿وَلَا مَرَهَقَةً﴾ وه فهرانبان پی ددهم ﴿فَلْيَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ نه وسو نه وانش دروست کراوی خوا ده گزرن ﴿وَمَنْ يَخْذُ الشَّيْطَانُ زِينَةً دُونَ اللَّهِ﴾ وه هره که سبتک شهیتان بکات به دوستی خزی بیتجه له خوا ﴿فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا عَظِيمًا﴾ نه وه بنگومان زبانی لی که وتوه به زیانیکي دیار و ناشکرا ﴿يَعْبُدُهُمْ﴾ ویتدیه و (شهیتان) به لئیان پی دهدات و ناوات و نومیدیان ده خاته به ره ﴿وَمَا يَكْفُرُ الشَّيْطَانُ إِلَّا عُرْوًا﴾ دلشاپن شهیتان هیچ به لئیبکیان پی نادات جگه له خه له تاندن نه بیت ﴿أُولَٰئِكَ مَا يُؤْمِنُ﴾ نه وانه شوین و جینگه بان دوزخه ﴿وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا﴾ و هیچ شوینی راکردن و لادانیان ده ست ناکه ویت لی ی ﴿﴾

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نهو که سانهی باوه پریان هیناوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردهوه چاکه کانیان کردوهوه
 ﴿سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ له داهاتوو په کی تربکدا ده یانخه یته به ده شتاینک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾
 که پرو باره کان به ژیر دره خته کانیان دا دهرقن ﴿حَدِيدٍ فِيهَا آبَدٌ﴾ ده میتنه وه تاییدا به همه میسه بی
 ﴿وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ به لیتی خوا به و راسته (به دی ده هینریت) ﴿وَمَنْ أَضْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا﴾ وه نایا کی له
 خوا راست بیژره ﴿يَسْأَلُ أَتَىٰ لَكُمْ وَلَا أَتَىٰ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ (به روزی و پاداشت) نه به تاره زووی
 ثیوه به و نه به تاره زووی خوا وهن کتیبه کانه ﴿مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْزَ بِهِ﴾ هدر که سینگ خرابه به که بکات
 پاداشتی ده در یته وه ﴿وَلَا يَجِدُ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه ده سنی نا که ویت بیجکه له خوا ﴿وَلَيْكَ الْوَلَدُ أَبَدًا﴾
 هیچ دؤست و یار مه تی دهریک ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ که سینگیش کردهوه چاکه کان جی
 به جی بکات ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له نیر یان له می ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ له هه مان کاندان وه که سه بر وادار
 بیت ﴿قَالَ لَكُمْ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نه وه نه وانه ده چنه به ده شته وه ﴿وَلَا يَنْظُرُونَ تَحْتَهَا﴾ و بجوو کترین
 سته میان لی نا کریت (هیندهی تو یکللی ناو که خور مایه ک) ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا﴾ نایا کی نایینی
 چاکتر و جواتر وه (وه کی دیندار تر وه) ﴿يَمُرُّ بَيْنَهُمَا نَهَرٌ﴾ له که سینگ که پروی خزی به کلا
 کردیت وه بز خوا ﴿وَهُوَ مُخْسِنٌ﴾ له هه مان کاندان وه که سه چاکه کار بیت ﴿وَأَنْتَ مَلَكُ الْبَرِيَّةِ﴾
 خبیف ﴿وَشَؤْنِي لِي بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ﴾ له هه سنی و پاکی (که به ویستی خزی له به تان لای
 داوه بز لای راست) ﴿وَأَتَّخَذَ اللَّهُ الْبَرَّ هِمًّا خَلِيلًا﴾ وه خوا ئیر اهیمی هه لیزارد به دؤست و خوشه ویستی
 خزی ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته نه با بز خوا به هدر چی له ناسمانه کان و زووی دا هه به
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَكْلِي كُلَّ شَيْءٍ﴾ وه خوا به در ده وام نا گاداری هه موو شتی که ﴿وَلَسْتَ تُفْثِقُكَ فِي الْإِسَاءِ﴾
 وه (نهی موحه ممه د) پر سیارت لیده کهن در یاره ی نافرمانان ﴿قُلْ اللَّهُ يُفْثِقُكُمْ فِيهِمْ﴾ بلی خوا
 وه لامتان ده داته وه در یاره یان ﴿وَمَا يَتْلِي عَلَيْكُمْ﴾ وه نه وهی به سه ر تاندا ده خوینر یته وه ﴿فِي الْكِتَابِ﴾
 له قور تاندا ﴿فِي يَتْلِي الْإِسَاءِ﴾ (وه لامتی که) له باره ی که چانی هه تیوه وه ﴿الَّتِي لَا تُؤْتِيهِمْ﴾ نه وانه یی
 یان نادهن ﴿مَا كُتِبَ لَهُمْ﴾ نه وهی نو و سر او به یان (واته مبراتی باو کیان) ﴿وَلَسْتَ تُفْثِقُونَ أَنْ تَكُونُوا﴾ وه
 حذر نا کهن ماره یان بکهن (له بهر میراته که شیان ناهیل شو بکهن) ﴿وَلَسْتَ تُفْثِقُونَ مِنَ الْإِلَهِ﴾ وه له
 باره ی نه و منالانه ی که بی ده سه لائن ﴿وَأَنْ تَقُولُوا لِلَّهِ نَقِصٌ﴾ وه (خوا فهران ده دات) به داد گهری
 له گه ن هه تیوان دا بجولیته وه ﴿وَمَا تَقُولُوا مِنْ حَقٍّ﴾ وه هدر کردهوه به کی باش بکهن ﴿قَاتِلَ اللَّهُ﴾
 کهان یوه علیه ﴿نه وه بیگومان خوا به نا گایه لی ی﴾

﴿وَإِنْ أَمَرْنَا﴾ و نه گهر نافرمتیک ﴿عَاقِبَتُ﴾ تر سا ﴿وَمِنْ بَيْنِهِمَا شُرَاقُ إِغْرَاصًا﴾ له گوی پی نه دان یا
 پشت ه لکر دنی میرده کی ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ نه وه هردو کیان هیچ گونا میکیان له سهر نی به
 ﴿أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا﴾ که ناشسته وایه کی چاک بکن له نیوان خویندا ﴿وَالصُّلْحُ خَيْرٌ﴾ همر
 ناشته وایی به که موتن چاکتو ﴿وَالْخَضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ﴾ همر چنده چروکی و په زلی تیکه لاوی
 دهر ونه کان کراوه ﴿وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا﴾ و نه گهر چاکه کار و پاریز کارین ﴿وَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ نه وه دنیابن
 به راستی خواهه همیشه ﴿بِمَاعْمَلِكُمْ خَبِيرًا﴾ به ناگایه له وهی که ده بکن ﴿وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا﴾
 ئیوه همر گیز ناتوانن داد بهروهرین ﴿بَيْنَ الْبَنَاتِ﴾ له نیوان زنه کانشان دا ﴿وَلَوْ حَضَرْتُ﴾ همر چنده
 مسوور بن (هه ول بدن) ﴿فَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾ جا که واته به ته وای خوار مېنده وه (له هاوسه وری
 به کیکیان) ﴿فَتَذَرُوهُمَا كَالْفَاقِقِينَ﴾ بهو هه ویه واز بهینن له وی تریان وه که هله بستر او (نه وه به
 میردی هه بیست نه بهر په لاش کرا بیت و نه لاق درا بیست) ﴿وَإِنْ تُصِلُوا أَوْ تَفُتُوا﴾ و نه گهر بسازین و
 پاریز کار بن ﴿وَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ عفو راجحاً نه وه به راستی خواهه همیشه لیورده میهره بانه ﴿وَلَنْ
 تَقْرَأُوا فِي اللَّهِ كَلِمًا مِنْ سَعْيِكُمْ﴾ و نه گهر لیک جبابو نه وه بهروهر دگار هه ره که بیان (له وی تر)
 بی نیاز و پیوستی بهر همی خوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ و خواهه همیشه ﴿وَرِيعًا حَكِيمًا﴾ بهر هه فراوان
 و کار دروسته ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و بهو خوایه هه چی له ناسمانه کان و زهوی
 دایه ﴿وَلَقَدْ رَفَعْنَا﴾ سویند به خوا به راستی نیمه ناموز گاریمان کردوون ﴿الَّذِينَ آمَنُوا الْكِتَابَ﴾
 نه وانهی که نامه بیان پندراوه ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ له پیش ئیوه دا ﴿وَلْيَاكُفُّ﴾ هه وه ها ئیوه ش ﴿وَإِنْ
 أَتَوْا اللَّهَ﴾ که له خوا بترسن ﴿وَإِنْ تَكْفُرُوا﴾ و نه گهر بی باوه ر بن ﴿وَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 نه وه به راستی هه هه خوایه هه چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَنِيفًا﴾ و خواهه
 همیشه دهو له مېندو سو باس کراوه ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و نه ها بهو خوایه مولکی
 نه وه هه چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكُنْ بِأَلْفِ وَكَيْلًا﴾ نه ها خوا بهسه پی سپیرو و چاودیر بیت
 ﴿إِنْ يَشَاءُ يُزَيِّدْكَ﴾ نه گهر خوا بهو بیت ناتانینیت و له ناتان دوبات ﴿إِنَّمَا النَّاسُ﴾ نهی خه لکینه
 ﴿وَيَأْتِي الْآخِرِينَ﴾ و ده سته به کی تر ده هیبت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَاكَ قَبِيرًا﴾ و خواهه هه دم بهسره نه وده
 به توانایه ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا﴾ همر که سیتک پاداشتی دونیای دهو بیت ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ﴾ نه وه لای
 خوایه ﴿ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ پاداشتی دنیا و دواووز ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ و هه همیشه خوا
 بیسری بینایه

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهي كه سنانيك كه باوهرتان هيتاوه ﴿كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ﴾ بهر ده وام زور داد گهرين
 ﴿شُهَدَاءَ لِلَّهِ﴾ لهيدر خواشايه تي بدن ﴿وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ باشايه تي به كه دژ به خو شنان بيت ﴿أَوِ الْوَالِدَيْنِ﴾
 يان دژي باوك و دايك ﴿وَالْأَقْرَبِينَ﴾ و دژي خزمه نزيكه كاتنان (بيت) ﴿إِنْ يَكُنْ غَيْبًا أَوْ قُرْبًا﴾ نه گهر
 (شايه تي له سهر دراوه كه) دوه له مهنه د بيت يان هه زار (شايه تيه كه ههر بدن) ﴿فَاللَّهُ أَوْ يَبْعَا﴾ چونكه
 خوا به وان له پيشتره (و قازانجيان چاكنر ده زانبت) ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ﴾ كه واته شوين نار هزو و مه كه ون
 ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ بؤ نه وه ي له هه ق لانه دن ﴿وَأَنْ تَقُولُوا لَنْ نَعْمَدَ﴾ وه نه گهر (شايه تيه كه) پېنجه وانه بدن يان
 نه بدن و گوين نه دهن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ نه وه بهر راستي خواهه مېشه ﴿يَسْتَعْمَلُونَ خَيْرًا﴾ به كاره كاتنان
 ناگداره ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَلْيَسَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نهي كه سنانيك كه باوهرتان هيتاوه بهر ده وام ين له سهر
 باوهر به خودا و پېنجه مېره كه ي ﴿وَاللَّهِ عَلَى الَّذِينَ نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ﴾ و بهر قورانه ي نار دوويه تيه خواره وه،
 بؤ پېنجه مېره كه ي ﴿وَاللَّهِ عَلَى الَّذِينَ أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ﴾ وه بهر كتبه نانه ش كه پيشتر نار دوويه تيه خواره وه
 ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ﴾ وه ههر كه سينك بين باوهر بيت به خوا ﴿وَمَلِكِي كَيْهَ﴾ و به فرېشته كاني ﴿وَكُتَيْهَ﴾
 و سايه و به كتبه كاني و پېنجه مېره كاني ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه بهر دژي دوايي ﴿فَقَدْ صَلَ صَلَاتًا يَسْأَلُ﴾ نه وه
 بهر راستي گومرا بووه بهر گومرايي بهي دژور دور (له راستي) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بينگومان نه وانه ي
 بر و ايان هيتاوه ﴿لَنْ تَكْفُرُوا﴾ پاشان بين باوهر بوونه ته وه ﴿لَنْ تَكْفُرُوا﴾ دواتر باوهر پيان هيتاوه ﴿لَنْ تَكْفُرُوا﴾
 نه و سا بين باوهر بوونه ته وه ﴿لَنْ تَكْفُرُوا﴾ پاشان له بين بروايي دا زيادتر دژوون ﴿لَنْ تَكْفُرُوا﴾
 لهه ﴿خَوَاهِرْ كَبِيرَ لَبِيَانِ خَوْشِ نَابِتٍ﴾ ولا يه يه يه سبيل و بهر پينمايي يان ناكات بؤ ريگاي راست
 ﴿يَنْتَبِهُنَّ الْمُنَافِقِينَ﴾ موژده بده بهر دوو روه كان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بهر ويكه بهر راستي سزايه كي
 بهر نازاريان بؤ هه يه ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الْكَافِرِينَ أُولَٰئِكَ﴾ نه وانه ي كه بين باوهر پان بهر دوست و
 خوشه ويستي خويان داده نين ﴿مَنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بيجه كه له نيمانداران ﴿أَلَيْسَ عِنْدَهُ الْعَرْشُ﴾
 ثابا بهر ته مان سهر بهر زمان لاي نه وان دهس كه وي؟ (بؤ چونيكسي هه له به) ﴿فَإِنَّ الْعَرْشَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾
 چونكه بهر راستي سهر بهر زيو بالا دهستي هه مووي بؤ خوايه ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ﴾ وه بينگومان
 خوا نار دوويه تيه خواره وه بؤ تان ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ له قور تاندا ﴿أَنْ آتِيَ عَمْرُؤُكَ إِلَهُ﴾ ههر كاتنيك
 بيستان ثابته كاني (به لگه كاني) خوا ﴿يَكْفُرُ بِهَا﴾ بر و ايان بين ناكريت ﴿وَمَنْ تَتَّبِعُوا﴾ و گالنه يان بين
 ده كريت ﴿فَلَا تَقْعُدُوا عَنْهَا﴾ نه وه دامه نيشن له گه لياندا (له گه نه وانه ي) گالنه بهر ثابته كاني خودا
 ده كهن ﴿حَتَّىٰ تَخْرُجُوا فِي حَبِيبٍ غَيْرِهِ﴾ تا ده چنه ناو باسينكي تره وه (و باسه كه ده گورن) ﴿إِنْ كُنَّا﴾
 يثابته بينگومان نه گهر دانپيشن له گه لياندا (و هاويه شيان بكهن) نه وه ليهوش وه كه نه وانش
 ﴿إِنَّ اللَّهَ جَامِعٌ﴾ بهر راستي خوا كؤ كه ره وه ي ﴿الْمُنَافِقِينَ وَالْكَاذِبِينَ﴾ دوو روه كان و بين باوهر كانيشه
 ﴿فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا﴾ بهر نيكرا له دوزه خدا ﴿﴾

﴿الَّذِينَ يَرْتَابُونَ﴾ (دو پرووه کان) نهوانه ی چاوه پروانی (سهر نه نجامی) یتوه ده کهن ﴿إِنْ كَانَ﴾
 لَعَنَ﴾ جا نه گهر بؤ یتوه بوو ﴿فَتَحَقَّقْ﴾ سهر کهوتن له لای خواوه ﴿قَالَ الرَّبُّ لَكُمْ مَعَكُمْ﴾ ده لئین
 مه گهر یتوه له گهک یتوه نه بووین؟ ﴿وَأَنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ﴾ به لام نه گهر بن بر وایان
 به شیکیان (له سهر کهوتن) مه بوو ﴿قَالَ الرَّبُّ تَحَقَّقْ عَلَيْكُمْ﴾ نه لئین ثایا یتوه زالمان نه کردن به سهر
 نهوان دا؟ ﴿وَتَسْتَعْمَلُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و یتوه مان نه پاراست له یتیمانداران؟ (کهواته به شمان بدن) ﴿قَالَ اللَّهُ﴾
 تَحَقَّقْ تَحَقَّقْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ جا خوا له رژی دوا پیدا بریاری به کجاری ده دات له یتواناندا ﴿وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ﴾
 لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا﴾ وه هر گیز خوا (به لگهی) کافران به سهر یتیمانداران (ی راسته قینه) دا
 سهر ناخات (لهم جیهانه دا) و دروست تیه باوه پرواران ملکه چ وسهر شقیری بیباوه پروان بن و حو کمی
 نهوان جی به جی بکهن ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ﴾ به راستی دو پرووه کان ﴿لِيُجْزِيَ اللَّهُ﴾ ده یانه ویت
 خوا بخره نه یتین ﴿وَهُوَ خَيْرُ عِلْمٍ﴾ که جی (له بر امیر دا) خوا خه له یتهری نهوانه و فر و قیله کانیان
 پروچه نه ده کاته وه ﴿وَلَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ﴾ هدر کاتیکش ههستن بؤ نویر ﴿قَالُوا أَكُنَّا﴾ به نه ملی
 و سستی هه لدهستن ﴿بِرَبِّهِمْ﴾ پروامایی بؤ خه لکی نه کهن ﴿وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ وه یادی خوا
 ناکهن که مینک نه بیت ﴿مُذَبِّحِينَ بَيْنَ ذَلِكُمْ﴾ دودل و دلهر او کیانه له یتوان (کوفر و باوه) دا
 ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ نه لای پرواداران ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ وه نه لای بی باوه ران ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هدر که سینک
 خوا گومرای بکات ﴿فَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ سَبِيلًا﴾ نهوه هدر گیز بینگه به کی راستی بؤ نادوزیتوه (بیگه به نیت
 به مه به ست) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوانه ی که پرواتان هیتاوه ﴿لَا تَجِدُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ﴾
 بن بر واکان مه که نه دوسنی خوتان ﴿مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له بری یتیمانداران ﴿أَشْرِدُوا أَنْ تَحْتَمِلُوا﴾
 ثایا (به م کاره) ده تانه ویت بیده به خوا ﴿عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا﴾ به لگه به کی پروون له دزی خوتان؟
 ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ﴾ (بایزان) به راستی دوو پرووه کان ﴿فِي الْأَزْوَاجِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ﴾ له خانه و ته به قی
 هره ویره وه ی ناگردان ﴿وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ نَصِيبًا﴾ وه هدر گیز پروگار که رینک بؤ نهوان ده ست ناکه ویت ﴿لَا﴾
 ﴿إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾ جگه لهوانه ی که تهوبه ده کهن ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و خویان چساک ده کهن ﴿وَأَنْتَصِرُوا﴾
 یالله و ده ست ده گرن به (نایینی) خواوه ﴿وَأَنْتَصِرُوا بِهَيْبَةِ اللَّهِ﴾ و نایینه که یان پاک و خاوین ده کهن
 بؤ خوا ﴿قَالَ رَبُّكَ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ جائه وانه (ی نهو مهر جانه یان به جی هینا) له گه نه یتیمانداران ده بن
 ﴿وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بینگومان له داهاتو دا خوا ده به خشیت به یتیمانداران ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾
 پاداشتیکی زور گه ووه ﴿مَنْ يَعْمَلْ اللَّهُ بِكُمْ﴾ ثایا خوا چ نیشیکی هیه به سزادانان
 ﴿إِنْ شَكَرْتُمْ﴾ نه گهر سوپاسی بکهن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ﴾ وه باوه ی بن بیتن ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَاحِشًا غَلِيمًا﴾
 وه خوا هه میسه سوپاسگوزاری بهنده چاکه کانیه تی و زانایه بیان ﴿﴾

﴿لَا يَحِبُّ اللَّهُ﴾ خوا پئی خوش نی به ﴿الْجَهْرَ بِالشَّوْرِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ ناشکرا کردنی قسه ی نابہ جی و خراب ﴿إِلَّا مَن ظَلَمَ﴾ مه گهر که سیک سته می لیکرا بیت (بوی دروسته خرابه ی سته مکار ناشکرا کات) ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا﴾ وه خوا همیشه بیهری زانابه ﴿إِن يَشُدُّ وَاعْتَدَلَ﴾ نه گهر خیر و چاکه دهر خدن (به ناشکرا بیکهن) ﴿وَأَنذَرُوهُ﴾ بان پیشار نه وه ﴿وَأَنذَرُوهُنَّ سَوَاءٌ﴾ یان بیورن له خرابه به ﴿وَإِنَّا لَنَعْلَمَنَّ عَنِ الْقَائِدِ﴾ نه وه بیگومان خوا همیشه لیسورده ی به توانابه ﴿إِنَّا لَنَعْلَمَنَّ﴾ به راستی نه وانه ی بی باوهرن ﴿وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ به دخواو پیغه مبه ره کانی ﴿وَيُرِيدُونَ أَن يُقْرَؤُوا﴾ وه ده یانه ویت جیاوازی به خته ﴿وَيَنَالُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ نیتوان خوا و پیغه مبه ره کانی ﴿وَيَقُولُونَ نَحْنُ بِمَعْشَرَ﴾ وه ده لئین باوهر به به ندیک (له پیغه مبه ران) ده هیتین ﴿وَنَعَصِرُ بِعَصِرٍ﴾ وه باوهر ناهیتن به به ندیکی تریان ﴿وَيُرِيدُونَ﴾ وه ده یانه ویت ﴿أَن يَتَّخِذُوا مِنَّا ذَلِكُمْ سِبْغًا﴾ له وه نیتوانه دارنگه به که به ده به ر ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا﴾ ناله وانه به راستی بی باوهری ته واون ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾ وه ناماده مان کرد وه بی باوهران ﴿عَذَابًا مُّهِمًّا﴾ سزایه کی رسوا که ر ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه ی پروایان هیتاوه ﴿وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ به دخواو پیغه مبه ره کانی ﴿وَلَنُرِيدَنَّ أَن نَقُصِّرَنَّ﴾ وه هیچ جیاوازی به کیان نه خسته ﴿بِئْسَ أَحَدُ مُتَّبِعِينَ﴾ نیتوان هیچ کام له وه پیغه مبه رانه ﴿وَأُولَئِكَ﴾ ناله وانه ﴿سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ﴾ له داهاترودا خوا پاداشتیان ده داته وه ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَظِيمًا كَبِيرًا﴾ وه خوا همیشه لی بورده ی میهره بانه ﴿يَسْأَلُ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ (شه ی موحه مه د) خاوه ن نامه کان داوات لی ده که ن ﴿أَن تَزِلَّ عَنْهُمْ﴾ که بزبان بیتنه خواره وه ﴿كَيْفَ يَكْفُرُوا بِاللَّهِ﴾ به راورک له ناسمانه وه ﴿فَقَدْ سَاءَ أُمُومِي﴾ جا به راستی داوایان کرد له موسا ﴿أَكْبَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾ گهره تر له وه ﴿فَقَالُوا﴾ ووتیان ﴿إِنَّا لِلَّهِ حَجْرَةٌ﴾ خوامان نشان پده به ناشکرا ﴿فَأَعَدَّتْهُمْ الصَّاعِقَةُ﴾ جابروسکه به که لی ی دان وگرتنی ﴿عَظِيمَةٍ﴾ به هوی ستم کردنیانه وه ﴿ثُمَّ لَتَضَعُوا الْأَعْيُنَ﴾ باشان گویره که به کیان کرد به به رسترای خویمان ﴿وَمِن قَدَمِ مَلَكَةٍ نَّهُمُ﴾ پاش نه وه ی بویان هات ﴿الْأَيْتُتُ﴾ به لگه ناشکرا کان ﴿فَقَعُوا فِي الدَّلَالِ﴾ نه مجا نیمه چاوپوشیمان له ویش کرد (له گویره که به رستیه که یان) ﴿وَوَاعَدْنَا مُوسَى﴾ وه به خشیمان به موسا ﴿سَأَطْلُعَ أُمِّيْنَا﴾ موعجیزه و به لگه ی ناشکرا (تا باوهر بینن) ﴿وَنَزَعْنَا مِن فؤَادِ الْمُؤْمِنِ﴾ وه به رزمان کرده وه به سه ر سه ریانه وه (کتیوی طور) ﴿وَيُتَشَفَّرُ﴾ به هوی به پماتدانیانه وه ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ﴾ وه ووتمان پی یان ﴿أَدْخُلُوا آيَاتَ سُحُبًا﴾ بچنه ژووره وه له دهر گای (قودسه وه) به مل که چی وسورژده برده نه وه ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ﴾ وه ووتمان پشان ﴿لَا تَعْبُدُوا فِي الْكِبَرِ﴾ ده ست دریزی مه که ن له رورزی شه مماندا (به پراو کردنی ماسی) ﴿وَأَنذَرْنَا بِهِمْ﴾ وه رمان گرت لیان ﴿وَيَسْأَلُ عِلْمًا﴾ به ایمانیکی به هیز و به نو

﴿فَمَا تَقِمْهُمْ﴾ جا به هوی هله وشالندهوی ﴿يَتَّقُوا﴾ بهیمانان ﴿وَلَقَدْ هَمَّتْ آتِ اللَّهُ﴾ وه به هوی بر و
نه هینان به نایه نه کانی خوا ﴿وَقَالُوا لَا تَنْبَأُ﴾ وه کوشنی پیغه مهرانان ﴿بِعَذَابِنَا﴾ بهنار ووا (وگه زه که ریو
یدهیا) ﴿وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ﴾ وه به هوی نه و ته بهیان: نیمه دلان داپوشراوه ﴿بَلْ طَعَنَ اللَّهُ عَنَّا﴾ (نه خیر
وانیه) بهلکو خودا مژری ناوه به سر دل کانیان دا ﴿يَعْتَرِضْ﴾ به هوی باوه نه هینانیه وه ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾
که واته باوه ناهین ﴿الْأَقْبِلَا﴾ مگه که میکان نه نیت ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه به هوی بر وانه هینانیه وه
﴿وَقَالُوا عَلَٰنَ تَرِيْمَ﴾ وه قسه کردنیان لهدری مریهم ﴿لَقَدْ عَلِمْنَا﴾ که بوختانیکسی زور گه وره بسو ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾
وه به هوی نه و هی که وویان ﴿لَقَدْ عَلِمْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾ بیگومان نیمه مه سیح عیسی
کورری مریهمان کوشت ﴿وَنُوحَ﴾ که پیغه مری خوا به ﴿وَمَا تَكُونُ﴾ له کاتیکدا نه شیان کوشنیو
﴿وَمَا تَكُونُ﴾ وه هیشیان نه واسی بسو ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ بهلکو لیان گزور دا ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾
وه بیگومان نه وانه کیان تی که ووت دهر بارهی عیسا ﴿لَقَدْ يَمُونُ﴾ له گومانان له کوشنه که یدا
﴿مَا لَكُمْ مِنْ عَمَلٍ﴾ هیچ زانینیکیان دهر بارهی نی به ﴿الْإِنشَاقِ﴾ جگه له شونین که ووتنی گومان نه نیت
﴿وَمَا تَكُونُ﴾ وه به راستی و بیگومان نه بان کوشنیو ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ (وای به) بهلکو خوا به رزی
کرده وه بولای خزی ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه خوا هه همیشه زالی کار دروسته ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه
هیچ که سیک نی به له نامه دار (خواهن کتیب) هان ﴿الْإِيمَانِ﴾ مه گهر پروای بی دینیت (به عیسا)
﴿قَبْلَ تَوْبَةٍ﴾ پیش مردنی ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه له رژی دواشدا ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ (عیسا) ده نیت به شایهت
به سر یانه وه ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ به هوی ستم کردنه وه له لایه نه جو له که کانه وه ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾
هرامان کرد لیان ﴿عَلَيْكَ﴾ چند خوراکینکی پاک و خاوتن ﴿أَجَلْتُ لَكُمْ﴾ که حه لال کر ابو و بیان
﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه به هوی زور دزایمی کردن و به ره لستی کردنیان له ریگهی خوا ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾
﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه به هوی سو و دهر گرتبانه وه ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ که بیگومان لیان قده غه کرا بو و ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾
وه به هوی سامان و مالی خه لکی خوار دویانه وه ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ بهنار ووا ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه نامه دمان
کر دوه بوی بر واکانیان ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ سزایکی زور به نازار ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ به لام دامه زراوان و شاره زابان
﴿فِي الْقِيَامَةِ﴾ له زانینیکیان (له جو له که کان) ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ و باوه دراره کان ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾
بر وایان هیه به و هی تیور دوا و ته خواره وه بسو سر تق ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه به و هوش پیش تق نیر دوا و ته خواره وه
﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه به جی هینهرانی نویژ ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ و زه کات دهران ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾
باوه دران به خوا ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ و به رژی دوا بی ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ نه واته له داهاتوبه کی نربکا دپیان
ده به خشین ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ باداشتنکی زور گه وره ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ بہ راسنی نیمہ نیگمان بڑ کردوی ﴿كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ﴾ وہك چون نیگمان کرد
 بڑ نوح ﴿وَالْيُسُفٰى مِنْ بَعْدِهِ﴾ و بڑ پیغمبرہہ کانی باش نہو ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرٰهٖمَ وَاسْمٰعٖلَ وَاسْحٰقَ
 وَيَعْقُوبَ﴾ وہ نیگمان کرد بڑ ثیراہیم و یسماعیل و یسحاق و یعقوب ﴿وَالْأَسْبٰطَ﴾ و
 نہوہ کانی یعقوب ﴿وَعِيسٰى وَآلٖيْہٖمَ وَهٰرُونَ وَاسْمٰعٖلَ﴾ وہ بڑ عیساو نہیوب و یونس و ہارون
 و سولہ یمان ﴿وَعِيسٰى وَآلٖيْہٖمَ وَهٰرُونَ وَاسْمٰعٖلَ﴾ وہ زہوریشمان بہ خشی بہ داوود ﴿وَرَسُلًا﴾ وہ پیغمبرہہ رانیک
 ﴿فَدَقَّصْنٰہُمْ عَلَیْكَ﴾ بنگومان بہ سہرہاتہ کانیانمان گنہراوہ نہوہ بڑت ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہمہ و پینش
 ﴿وَرَسُلًا لِّتَقْصُصْہُمْ عَلَیْكَ﴾ وہ پیغمبرہہ رانیک بہ سہرہاتہ کانیانمان نہ گیراوہ نہوہ بڑت ﴿وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوسٰى
 تَكْوٖمًا﴾ وہ خوا قسہی کرد لہ گدہ مومسا بہ قسہ کردن ﴿رَسُلًا مُّیْسِرٖنَ﴾ پیغمبرہہ ران (مان
 ناردوہ) کہ موزدہ دہرن ﴿وَمُذٰبِرٖنَ﴾ و ترسیٹہ رن بن ﴿لِتَذَكِّرَکَ لِقٰتِہٖنَ﴾ بڑ نہوہ ہی بڑ خہ لکی نہ بیت
 ﴿عَلَّی اللّٰهُ حُجَّۃٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾ بہ لنگہ بہ سہرہ خواوہ دوا (ناردنی) پیغمبرہہ ران ﴿وَكَانَ اللّٰهُ عَزِیْزًا حَکٖمًا﴾ وہ
 خواہہ میسہ زالن کار دروستہ ﴿لٰکِنْ اللّٰهُ یَشْہَدُ﴾ بہ لام خوا شایہ تی دہات ﴿بِمَا أُنزِلَ إِلَیْكَ﴾
 بہ (پراسیہ تی) نہوہ فورٹانہی ناردوہ تہہ خواوہوہ بڑت ﴿اِنَّکُمْ بِعِلْمِہٖ﴾ بہ زانینی خوی ناردوہ تہہ
 خواوہوہ ﴿وَالْمَلٰٓئِکَۃُ یَشْہَدُوْنَ﴾ و فریشتہ کانیش شایہ تی نہدہن ﴿وَكُنْیَ بِاللّٰهِ شَہٖدًا﴾ وہ خوا بہ سہ
 شایہ تی بیت ﴿اِنَّ الْاٰیٰتِ کَافِرًا﴾ بہ راسنی نہوانہی کہی باوہر یون ﴿رَصَدُوْا عَنْ سَبٖلِ اللّٰهِ﴾ و
 بہرہ لستی رینگای خوابان کرد ﴿فَدَاٰوُدَ اَصْلًا یٰحٖدًا﴾ بنگومان نہوانہ گومرا یون بہ گومرا یونیک
 دوور و لہرادہ بہدہر ﴿اِنَّ الْاٰیٰتِ کَافِرًا وَظٰلِمًا﴾ بہ راسنی نہوانہی ہر یابان نہیتا و ہستہ میان کرد
 ﴿لَرٰیْکَ اللّٰهُ یَغْفِرُ لَہُمْ﴾ خوا البیان خوش ناپیت ﴿وَلَا یَتَّبِعُہُمْ طَرِیْقًا﴾ رینمو ونیشبان ناکات بڑ ہیچ
 رینگاہک ﴿اِلَّا طَرِیْقَ جَہَنَّمَ﴾ بیجگہ لہرینگہی دوزخ ﴿حٰکِیْمٖنَ فِیہَا الْاٰیٰتِ﴾ نہمنتہوہ تیابدا
 بہہہ میسہ ہی و بی برانہوہ ﴿وَكَانَ اِلَیْكَ﴾ وہ نہوہی یاسکرا ﴿عَلَّی یٰحْسِبَکَ﴾ لای خوا ناسانہ ﴿
 یٰاٰیٰہُ الْاِنْسِ﴾ نہی خہ لکینہ ﴿فَدَحَّۃٌ اِلَیْہِ الرُّسُلِ﴾ بنگومان پینہمہر ہتاوہ تی بڑتان ﴿یٰاٰیٰہِ مِنْ
 رَبِّکَ﴾ راسنی و ہوا لہ لایدن ہر و ہر دگارٹانہوہ ﴿فَتَبٰی اٰخِرًا لِّلْکُفْرِ﴾ کہواتہ ٹیوہش باوہر بہیتن
 چاکسہرہ بڑتان ﴿وَن تَکْذُرُا﴾ وہ نہ گہر باوہر نہیتن ﴿وَإِنَّمَا فِی السَّعٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ نہوا بنگومان
 ہمرچی لہ ناسمانہ کان و زہویدا ہدیہ ہی خوابہ ﴿وَكَانَ اللّٰهُ عَلِیْمًا حَکٖمًا﴾ وہ خواہہ میسہ زانای
 دانای (کار دروستہ) ﴿ۛ﴾

﴿بَشِّرْهُمْ لَكُمْ فِي الْمَوْتِ﴾ (تھی موحہ مہد) داوای فتوات لئی دہ کمن ولبت دہر سن ﴿قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ﴾ بلن خوا فتوانان بڑو دات ﴿فِي الْمَوْتِ﴾ دہ بارہی کہ لالہ (کہ سیکہ نہ وہو کورو باوک و باہری نہیت) ﴿إِنْ أَمَرُوا﴾ هَلَاکَ ﴿ثُمَّ گمر پیاونیک مردوہ ﴿لَيْسَ لَكَ وَلَدٌ﴾ مندالی نہ بوو ﴿وَلَدٌ لَّكَ﴾ تنہا خوشکینکی هہ بوو ﴿فَلَمَّا يَضَعُ مَازَنَهُ﴾ ثہوہ نیوہی میراتی برامردوہ کھی دہ کہویت ﴿وَقَوْمُ رَبِّهَا﴾ وه (تہ گہر ثافرہ سن ہمریت و تنہا برابہ کی ہہیت) تہو (برابہ) میراتی خوشکہ مردوہ کھی هہ موو دہ بات ﴿إِنْ لَوْ كُنْ لَهَا وَلَدٌ﴾ تہ گہر خوشکہ مردوہ کھی مندالی نہیت ﴿فَإِنْ كُنْتَ أَتَقْتَرِينَ﴾ بہ لآم گہر دوو خوشک بوون (دوای برامردوہ کہیان) ﴿فَلَمَّا أَتَى الثَّلَاثَانَ مَقَارِفَهُ﴾ تہوا (دو خوشکہ کہ) دوو مسی یہ کی میراتی براکہیان دہ بن ﴿وَبِئْسَ كَانُوا بِخَوْنِهِمْ فَاَوْقَعُوا﴾ وه تہ گہر میرانگرہ کان چند خوشک و برابہ ک بوون، پیوان و ثافرہ تان ﴿فَلَمَّا كَرِهَ لِمِثْلٍ ظَلْمَ الَّذِينَ﴾ ثہوہ بڑو ہمر نیرینہ یک لہندازہی ہشی دوو مینہ ہمہہ ﴿يَتَّبِعُ اللَّهُ لَكُمْ﴾ خوا بڑوان بوون دہ کاتہوہ ﴿أَنْ تَضِلُّوا﴾ تا گمر ا نہ بن ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا ہہ موو شتیک زانیہ

سورہ قی (المائدہ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناری خواہی بدخشنہی میہر مان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی پرا داران ﴿أَوْفُوا بِالْعُقُودِ﴾ بہ لیتہ کاتنان بیہ نہ سہر ﴿أَلَمْ تَكُنْ لَكُمْ﴾ حد لآن کراوہ بڑوان ﴿بَيْعَةٌ الْأَنْفُسِ﴾ (گوشتی) سازون و جوارہی (مہرو بزن و ووشترو رہشہ و لاغ) ﴿الْأَمَانَةُ عَلَى صُغُرٍ﴾ بیجگہ لہوہی کہ دہ خوینتریتہوہ ہسہر تان دا (حہر امن) ﴿غَيْرَ مُحِلِّ الصِّدَقِ﴾ دروست نی یہ پاو بکن ﴿وَالشَّهْرُ حُرْمٌ﴾ لہ کاتیکدا ثیوہ لہ تحرام دابن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحْكِمُ مَوَازِينَهُ﴾ ہدراستی خوا ہرچی بویت ہریاری بڑو دات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی تہوانہی پرواتان ہیتاوہ ﴿لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ﴾ پی مہ گرن لہ دروشمہ کانی خوا (ہدلی مہوہ شپستہوہ) ﴿وَلَا أَنْتَهَ الْخُرُوجِ﴾ وجہنگ مہ کمن لہ مانگہ حہرامہ کان دا ﴿وَلَا الْقُدْسَ﴾ وه پی مہ گرن لہوہ قوربانیانہی ہدیاری دہ ہیترین بڑو کہکھ ﴿وَلَا الْقَلْبِدَ﴾ و (پی مہ گرن و زبان مہدن) لہوہ قوربانیانہی ملوانکہیان لہمل کراوہ (دیاری کراون بڑو نذر و قوربانی کردن) ﴿وَلَا تَابِغِينَ الْآيَاتِ الْحُرَامِ﴾ وه مہشکینن بڑی تہوانہی نیازی مالی خوا دہ کمن ﴿يَتَّبِعُونَ فُضْلَكُمْ فَيُتَبَرَّوْا وَهُمْ لَا يُفْلِحُونَ﴾ بہ تہمای بہرہ مہندی و ہرہ مہاندی بہرہ و دہ گاریانن ﴿وَلَا تَسْلُبْوا أَمْوَالَهُمْ﴾ وه کاتیک ثیرامتان شکاند تہوہ (دروستہ) پاو بکن ﴿وَلَا تُجْرِمُوا كَرِهُنَّ﴾ ہدراستی خوا ہرچی بویت ہریاری بڑو دات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی تہوانہی نیازی مالی خوا دہ کمن ﴿يَتَّبِعُونَ فُضْلَكُمْ فَيُتَبَرَّوْا وَهُمْ لَا يُفْلِحُونَ﴾ بہ تہمای بہرہ مہندی و ہرہ مہاندی بہرہ و دہ گاریانن ﴿وَلَا تَسْلُبْوا أَمْوَالَهُمْ﴾ وه کاتیک ثیرامتان شکاند تہوہ (دروستہ) پاو بکن ﴿وَلَا تُجْرِمُوا كَرِهُنَّ﴾ ہدراستی خوا ہرچی بویت ہریاری بڑو دات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی تہوانہی نیازی مالی خوا دہ کمن ﴿يَتَّبِعُونَ فُضْلَكُمْ فَيُتَبَرَّوْا وَهُمْ لَا يُفْلِحُونَ﴾ بہ تہمای بہرہ مہندی و ہرہ مہاندی بہرہ و دہ گاریانن ﴿وَلَا تَسْلُبْوا أَمْوَالَهُمْ﴾ وه کاتیک ثیرامتان شکاند تہوہ (دروستہ) پاو بکن ﴿وَلَا تُجْرِمُوا كَرِهُنَّ﴾ ہدراستی خوا ہرچی بویت ہریاری بڑو دات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی تہوانہی نیازی مالی خوا دہ کمن ﴿يَتَّبِعُونَ فُضْلَكُمْ فَيُتَبَرَّوْا وَهُمْ لَا يُفْلِحُونَ﴾ بہ تہمای بہرہ مہندی و ہرہ مہاندی بہرہ و دہ گاریانن

تو لہی بہتینہ

﴿خَرَجْتَكَ﴾ لہسدران یاساغ کراوہ ﴿التَّبَنُّة﴾ (گوشی) سرداروہ بوو ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ خوین
وہ گوشنی ہراز ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ و تہو نازہ لہی لہ کاتی سہر ہریندا ناوی غہیری خوی لی برایت
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ و نازہ لی خنکاو (و خنکتراو) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ تہوی کتلی ی درایی ناگیانی دہرچوبیت
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ تہوی لہہری کتوبیتہ خواروہو مرد بیت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ شرخ لہندراو (کہہو شرخ لی دانہ
مردی) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ تہوی دہندہ لی خوار دہی ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ بیجگہ تہوی (پیش مردن) سہر نان
ہری بیت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ ہدروہا (یاساغ کراوہ لہسدران) تہو نازہ لہی لہسہر ہرد سہر پرایت (نصب)
چند ہردیتک بوون لہ دوری کہعبہ بہہرؤز سہر دہ کران و لہلابندا نازہ لیان سہر دہہری ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ و داواکردنی ہش بہخت (و نیاز گرنتہو) بہتیرو پشک (کہ ہموو جزوہ یانصیب ہاوشیوہ کانی
دہہرنتہو) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ (تہجام دانی) تہمانہ ہمووی لہفرمان دہرچوون و ناوانہ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾
تہوانہ ی ہررایان تہہیتاوہ تہمرؤ ناومید بوون ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ لہنایہ کتانہ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ کہوانہ لیان مہترسن
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ تہنا لہ من ہترسن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ تہمرؤ نایینہ کتانم تہواو (کامل) کردوہ بؤنان
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ و چاکو بہہری خوم بہتہواوی رشنوہ ہسہر ناندا ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ و پازی
بووم کہ نیسلام نایبتان بیت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ جا ہر کہس ناچار بوو ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ لہہر سہیتدا ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾
ہی تہوی تہہی گوناہ کردنی ہہیت (لہو گوشتانہ بخوات گوناہی ناگات) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ تہوہ
ہہرستی خوا لہخوش بووی بہہزہی یہ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ (تہی موحمہمد ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ ہر سہارت لی دہکہن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ چی حدالان کراوہ بؤنان؟ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ بلہ حدالان کراوہ بؤنان ہموو خؤراکہ پاکہکان
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ (نیجیری) تہو ہالندوہ تانچی و سہگہ راو کہرانہی کہقیری پاوانان کردوون
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ فیری راوبان تہکہن لہوی خوافیری کردوون ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ دہبخون
لہوانہ ی بؤنان دہگرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ و ناوی خوی لہسہر بیتن (کاتی تانچی بہکہی تی ہرنتہون
وکانی دہبخون) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ و لہخوا ہترسن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ بیگومان خوا لہہر سہتہوی خیرایہ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ تہمرؤ حدالان کراوہ بؤنان خؤراکہ پاکو خاوتہکان ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ خؤراکی
تہوانہ ی نامہبان ہن دراوہ (تہلی کتاب) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ حدالانہ بؤنان ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ خؤراکی تیوہش
حدالانہ بؤ تہوان ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ نافرہاتی (نازادی) داوین پاک لہتہمانداران (حدالانہ بؤنان)
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ ہدروہا نافرہاتی (نازادی) داوین پاک لہنامہ دارانی (گاور و جولہکہ)
﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ پیش تیوہ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ تہگہر تیوہ مارہی بہکانیان ہدہی (حدالانہ بؤنان) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾
تیوہ دہی داوین پاک بن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ داوین پیس تہبن (بہتاشکرا) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ و دوستی زہر
ہدہر نان تہبن (بؤ داوین پیس) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ تہوی ہی باوہر ہی ہلیمان و شہر ہعت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾
تہوہ بیگومان کردوہ کانی ہلدہوہ شہتہوہ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ﴾ وہ لہرؤزی دواہی داہہ کیکہ لہ
خہسارؤ مہندان

﴿تَبٰیْئُهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا﴾ نئی تہوانہی باوہ دارن ﴿اِذَا قُمْتُمْ اِلٰی الصَّلٰوَةِ﴾ نہ گہر ہستان بڑ نویر کردن
 ﴿فَاَغْبِیْوْا وُجُوْہَکُمْ﴾ نہوہ دم و چاوتان بشون ﴿وَرٰیْدِیْکُمْ اِلٰی الْمَرٰاقِیْ﴾ ہدروہا دستہ کانتان لہ گہل
 فانیسکہ کانتان ﴿وَاَنْسَحُوْا رِیْءَ وِجْہِکُمْ﴾ وہ دہستی تہ بہتین ہسہرتان دا ﴿وَرٰیجُکُمْ اِلٰی الْکَعْبَتِیْنِ﴾ وہ
 پیکانتان (بشون) لہ گہل ہدروہ قولہ پیتان ﴿وَإِنْ کُنْتُمْ حُبًّا فَاَطْعَمُوْا﴾ وہ نہ گہر لہش گران بوون
 نہوہ خوتان خاوتن بکہنہوہ (خوتان بشون) ﴿وَإِنْ کُنْتُمْ مَّرْضٰی﴾ وہ نہ گہر نہخوش بوون ﴿اَوْ عَلٰی
 سَفَرٍ﴾ یان لہسہ فہردا بوون ﴿اَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْکُمْ مِنَ الْغَائِطِ﴾ یان کہ سینکتان ہاتہوہ لہشوتی پتوسی
 سہرتا کردن ﴿اَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ یان جوت بوون (یایستان ہدیہک کدوت) لہ گہل خیزانہ کانتاندا
 ﴿فَلَمَّا قَضٰوْا مَآءَہُمْ﴾ و ناوتان دہست نہ کدوت ﴿فَلَمَّا قَضٰوْا صِیْبًا طَیِّبًا﴾ نہوہ تہیہوم بکہن بہخولنکی پاک
 ﴿فَاَنْسَحُوْا وُجُوْہَکُمْ وَارٰیْدِیْکُمْ مِّنْہُمْ﴾ جادہست بہتین ہدہم و چاووہ دستہ کانتان دا بہو توز و خولہ
 پاکہ ﴿مَّا یُرِیْدُ اللّٰہُ لِیَشْعَلَ عَلَیْکُمْ مِّنْ حَرَجٍ﴾ خوا نایہویت ہج جڑہ نہنگی و تارہہتہک لہسہرتان
 دابنیت ﴿وَالَّذِیْنَ یُرِیْدُ لِيُظْہِرْکُمْ﴾ ہلکو تہیہوی پاکتان بکاتہوہ ﴿وَلِیَسْمِعَنَّ عَلَیْکُمْ﴾ و چاکہ
 و بہسہری خوی تہواو بکات بہسہرتانہوہ ﴿لَعَلَّکُمْ تَشْکُرُوْنَ﴾ ہلکو سوپاسی بکہن ﴿وَإِذْکُمْ
 رَاٰیْمَةُ اللّٰہِ عَلَیْکُمْ﴾ یادہی چاکہو فہزلہی خوا بکہنہوہ بہسہرتانہوہ ﴿وَمِیثَاقَ الَّذِی وَاٰتٰکُمْ
 بِہٖ﴾ وہ نہوہ پیمانہی کہدایمہ زرانندن پنی ﴿اِذْ قُلْتُمْ سَبْعًا وَارْطَقْنَا﴾ کاتیک کدوتان بیستمان
 و گویراہل بووین ﴿وَاَقْبُوا اللّٰہَ﴾ لہخوا ہترسن ﴿اِنَّ اللّٰہَ عَلِیْمٌ بِذٰتِ الصُّدُوْرِ﴾ ہدراستی خوا چاک
 ناگادارہ بہوہی لہسینگہ کاندایہ ﴿تَبٰیْئُهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا﴾ نئی تہوانہی باوہرتان ہتاوہ ﴿کُوْنُوْا قَوٰمِیْنَ
 لِلّٰہِ﴾ زور ہدیہکوپنکی ہستین بہنہنجام دانی فہرمانہ کانی خوا ﴿شَہِدَآءَ بِالْقِسْطِ﴾ شایہدی دہرین
 بہدادوہ راستی ﴿وَلَا تَحِبُّوْا مَنَکُمْ مِّنْہُمْ قَوْمٌ﴾ بارق و کینہتان لہدہستہ و کز مہلک ہانتان نہدا ﴿عَلٰی
 الْاَحْثٰدِ﴾ لہسہر تہوی راست نہرون و دادگہر نہبن ﴿اَعِدُّوْا لَہٗوْا قُرْبَیْ لِّتَقُوْیَ﴾ دادگہرین تہوہ
 نزیکترہلہ ہارتزکاری و خواہرستی ہوہ ﴿وَاَنْشُرُوا اللّٰہَ﴾ وہلہخوا ہترسن ﴿اِنَّ اللّٰہَ خَبِیْرٌ بِمَا تَعْمَلُوْنَ﴾
 پیگومان خوا ناگاہ بہکر دہوہ کانتان ﴿وَعَدَ اللّٰہُ الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا﴾ خواہلنی داوہ ہوانہی ہر وایان ہتاوہ
 ﴿وَعَجِلُوْا الصَّیْحٰتِ﴾ و کدہوہی چاکہ کانیان کدوہ ﴿لَہُمْ مَغْفِرَۃٌ﴾ بڑیان ہہیہ لیخوش بوون
 ﴿وَاٰخِرُ عَظِیْمٌ﴾ و ہاداشنکی گہورہ ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ تہوانہی پروایان تہیتا ﴿وَعَذَابُ الْعَذَابِ﴾ وہ تہایتہ کانی تہیتہیان بہدرو
 دانہنا ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْحَجِيرِ﴾ تہوانہ ہاورہی ناگری دوزخسن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 تہی تہوانہی پرواتان تہتاوہ ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادہی چاکہ و بہرہی خوا یکہنہوہ
 بہسہرتانہوہ ﴿إِذْ هَرَوْنَا﴾ کاتیک کتہمہلک نیازیان کرد ﴿أَن يَسْطَوْا إِلَيْكَ الْكُفْرَ يُدْخِلُكَ﴾ کہدہست
 درتہر بکہن بزتان ﴿فَكَفَّ الْقِدْرَةَ عَنْكَ﴾ خوایش بہرگری دہست درتہری تہوانی لیکردن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾
 وہ لہخوا ہترسن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وہ با پرواداران ہہرہشت بہخوا بہستن ﴿وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ سویتند بہخوا، بہپاستی خوا بہیمانی بہہیزی وہرگرت لہنہوہی
 ئسرائیل ﴿وَعَسَّاهُمْ﴾ و ہلمان بزارد لہوان ﴿أَتَىٰ عَشَرَ نَاقِبًا﴾ دوازہ چاودہر ﴿وَقَالَ﴾
 اللہ وہ خوا فہرمووی ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ بینگومان من لہگہلنام ﴿لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ سویتند
 بہخوا تہگر بہر وپہکی نویتہر بہجن بہیتن ﴿وَأَقِمْ الزَّكَاةَ﴾ زہکات بدن ﴿وَأَقِمْ رِيسْلَ﴾
 و پاوہر بہیتن بہنیراوہ کانم ﴿وَعَزَّزْ صَوْلَهُ﴾ وہ یارمہتیان بدن وریزیان بگرن ﴿وَأَقِمْ رِيسْلَ﴾
 وہ قہرز بدن بہ (بندہ کانی) خوا وخیربان ہی بکہن ﴿قَرِيبًا حَسَنًا﴾ بہقہرزدان و خیریکی جوان
 وچاک ﴿لَا تُخْلِفْنَ عَنْكَ سِتْرًا﴾ تہوہ بینگومان گونہ و خرابہ کانتان تہسہرہوہ ﴿وَلَا تُخْلِفْنَ﴾
 جتہر وہ تہمان خدمہ بہہشتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہروبارہ کان دین و دہجن بہزیراندا
 ﴿فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ تہمجا لہباش تہو مدرج و بہمانہ ہہرکس لہتہوہ ہی پروا بیت
 ﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ تہوہ بینگومان رینگای پاستی وون کردوہ ﴿فِيمَا أَنْقَضَهُمْ فَيَسْأَلُهُمْ﴾
 تہمجا بہہوی (پاش گہز بوونہوہ) ہلہوہشانندہریان بق بہیمانہ کہیان ﴿لَعَنَهُمْ﴾ تہفرہتمان لی
 کردن ﴿وَجَعَلْتَ قُلُوبَهُمْ قَسِيَةً﴾ وہدلہ کانیانمان گہرا بدہلنکی رہق و ووشک ﴿يَخْرُجُونَ الْكَلِمَ﴾
 وونہ و فہرموودہی خوا لادہدہن ﴿عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ لہ شویتہ کانی خوی ﴿وَلَسَوْا حَطًّا مَقَادِيرُوا﴾
 یوہ وہ لہبیریان کرد بہشیکی زورلہوہی کہناموزگاری کرابوون ہی ﴿وَلَا تَزَالُ﴾ ہی کوتاہی
 ودواہاتن (بہردہوام) ﴿تَنَالِ عَلَىٰ حَالَتِهِمْ﴾ ناگادار تہی بہسہر ناہاکی وکردوہی ناہاکیانہوہ
 (وہرہوہام خہریکی فر وئیل وناہاکیں) ﴿إِلَّا لَاقِلًا لَهُمْ﴾ مہگہر کہمیک لہوان تہبیت (کہ تہمہ
 پشہبان نی یہ) ﴿فَأَغْفَ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ﴾ جا بیورہ لہیان و چا ووشی بکہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾
 بہپاستی خوا چاکہ کہرانی خوش دہویت

﴿وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ وہ لہوانہی کہدہیان روت ﴿إِنَّا نَصْرُكَ﴾ نیمہ گاوریں ﴿أَنَّا لَا يَفْعَلُونَ﴾
 بدلیں و پیمانی بدہیزمان لی وەرگرتن ﴿فَسَوْفَ أَطَاعُوا أَكْثَرُ مَا يُدْعَوْنَ﴾ بدلام بەشینی گہورہ
 لہوی کہناموژگاری کران پی (لہسہر زمانی عیسی) لہبریان چوو ﴿فَأَعْرَضْنَا عَنْهُمْ الْغَاوَةَ
 وَالْغَصَّةَ﴾ بہمزی ٹہوہہ دورمانیہتی وکینہہریمان خستہ نیوانیان ﴿إِلَّا يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ تاروژی
 دواپی ﴿وَسَوْفَ يُعْطِيهِمُ اللَّهُ﴾ وہ لہمہودوا خوا ہہوالیان پیدہدات ﴿رِسَالًا فَتُؤْتَوْنَ﴾ بہوی
 کہدہیانکرد (لہجہیان دا) ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ٹہی نامہدارہکان (ٹہہلی کتاب) ﴿قَدْ جَاءَكُمْ كَر
 رُشُوشٌ﴾ بیگومان نیراومان ہاتوہہ بؤٹیوہ ﴿بَيْنَ يَدَيْكُمْ﴾ پرونی دہکاتوہہ بؤنان ﴿كَثِيرًا مِّمَّا
 كُنْتُمْ تُخْفُونَ﴾ زوری لہوی گہٹیوہ دہتان شارہوہہ ﴿مِنَ الْكِتَابِ﴾ لہکتیب (ی تہورات و
 نبجیل) دا ﴿وَيَسْأَلُوا عَنْ كَثِيرٍ﴾ وہچاو پؤشی دہکات لہزوریک لہوانہہ ﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
 بیگومان بؤنان ہاتوہہ لہلایہن خواوہہ ﴿فُرُوقًا مِّنْ بَيْنِ يَدَيْكُمْ﴾ پروناکی بدکی گہورہہ نامہپہکی
 پروون کەرہوہہ ﴿يَقْدِرُ بِهَا اللَّهُ مِمَّا رِشَقَ رِشَقَهُ﴾ خوا پینموونی کہسینی پی دہکات شوین
 پہزامہندی ٹہو بکہویت ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ﴾ بؤریگہکانی ٹارامی و ٹاشتی ﴿وَيُخْرِجُهُم﴾ وہدہریان
 دہہینیت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ لہتاریکی یہکانی (بی باوہپہوہ) بؤناو پروناکی (ایمان و
 ٹیلام) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہفہرمانی خوی ﴿وَأَنذِرِيهِنَّ﴾ وہپینموونیان دہکات ﴿إِلَّا بِصِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾
 بؤریگہی راست ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سویند بدخوا بہراستی پی باوہپروون ٹہوانہی
 کہووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بہراستی خوا ہہر مہسیحی (عیسی) کوپی مہریدمہ
 ﴿قُلْ﴾ (ٹہی موحمہمد ﷺ) بلی ﴿فَمَن يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ ٹہوہہ کی دہتوانیت پنی ہیچ شتیٹ
 بگریٹ لہخوا ﴿إِن أَرَادَ أَن يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ﴾ ٹہگہر بیہویت مہسیحی کوپی مہریدمہ
 لہناو بیات ﴿وَأَمَّا هُوَ فَمِنْ دُونِ الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ ہہروہہا دابکی و ہہرچی کہسیش لہزہوی دا ہدہپہ
 ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہہر بؤ خواپہ خاوہن داریتی ٹاسمانہکان و زہوی و مولکی ٹہون
 ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ و ہہرچی والہ نیوانیاندا ﴿بِخَلْقِ مَا يُنْكِرُونَ﴾ دروست ٹہکاو دایٹہہینیت ہہرچی بیہویت
 ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وہخوا بہسہر ہہموو شینکدا بہتوانایہ ﴿

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ﴾ جو وہ کہ وگا وورہ کان دہیان ووت ﴿نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبُّهُ﴾ تہمہ کوران و خوشہ ویستانی خواہن ﴿قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ﴾ بلہی دہی بوجہی سزاتان دہدات بہ ہوی گوناہہ کانتانہوہ ﴿قُلْ أَنَسِمُ بَشَرًا﴾ (نہ خیر راست نی یہ) بہ لکو تہوہ مروفتہ کن ﴿مَنْ خَلَقَ﴾ لہو مروفانہی کہ خواہ دروستی کردون ﴿يَعْقِبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوش تہیت لہہر کہس بیہوت ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ و سزای ہمر کہسش تہدات کہ بیہوت ﴿وَاللَّهُ ذَاكَ الْكَرِيمُ وَالْأَرْضُ وَمَا فِيهَا﴾ و ہر بز خواہہ مولکی تاسمانہ کان و زہوی و ہمرچی والہ نیوانبانا ﴿وَاللَّهُ الْمُسِيرُ﴾ و ہ ہر بز لای تہویشہ گہرانہوہ ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی نامہ دارہ کان ﴿قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ﴾ بیگومان نیرا و ہ کہمان ہات بز ناوتان ﴿يُبَيِّنُ لَكُمْ﴾ (بہرنامہی خواہ) پروون دہ کاتہوہ بزتان ﴿عَلَىٰ فِتْنَةٍ مِنَ الرَّسُولِ﴾ ہاش ماوہیہ ک نہار دنی پتہ مہران ﴿أَن تَقُولُوا﴾ لہہر تہوہی تہلین: ﴿عَاجِلًا تَأْمُرُ بِشَيْرٍ وَلَا نَنْهَىٰ﴾ تہات بز لامان ہیچ مژدہ دہرو ترستہ رتک ﴿قَدْ جَاءَكُمْ بُشِيرٌ وَنَذِيرٌ﴾ تہوہتا بیگومان مژدہ دہرو ترستہ رتات بز ہاتوہ ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و ہ خوا بہ توانا و دہس لات دارہ ہسہر ہموو شتیکدا ﴿قُلْ أَفَأَمْسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ ہاسی تہو کاتہ بکہ کہمووسا فہرموی بہ گہلہ کہی ﴿يَقُولُوا أَتُكْذِبُوا يَحْصَىٰ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾ تہی گہلہ کم بییری چاکہو بہرہی خوا بکہ تہوہ بہسہر تانہوہ ﴿إِذْ جَعَلْنَا فِيكُمْ آيَاتٍ﴾ کاتہک کہ پتہ مہران تہدا ہد لخترون ﴿وَجَعَلْنَاكُمْ فُجُورًا﴾ و ہ چہ تہبنی کردون بہدشا و مدلیک ﴿وَتَذَكَّرُ أَلْأَنْبِيَاءَ﴾ لہجہانیان و ہ شتیکہ پی بہ خشیوون کہ تہی بہ خشیوہ بہ ہیچ کہس ﴿مَنْ أَلْبَسَ﴾ لہجہانیان ﴿يَقُولُوا﴾ تہی گہلہ کم ﴿أَدْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ﴾ بچہ ناو تہو خاکہ پیروزی (باکراوہ تہوہ لہبت پہرستی کہ مہہست پی بیت المقدسہ) ﴿أَلَيْسَ كَلَمٌ﴾ کہ خوا ہرباری داوہ بزتان ﴿وَلَا تَرْكَبُوا عَلَىٰ أَثْبَارِكُمْ﴾ و ہ ہاشوہ ہاش و ہرنہ گہر تہوہ لہتانبہ کہتان ﴿فَتَقَالُوا سُبْحَانَ﴾ (تہ گہر بگہر پتہوہ) تہوہ ہر زانباری و ناو میدی تہ گہر پتہوہ ﴿قَالُوا لِمُؤْمِنٍ﴾ ووتیان تہی مووسا ﴿إِن﴾ فیہا قومہا جابہین ﴿بِحَقِّ تَحَرُّوا مِنْهَا﴾ تا تہوان لہی دہرنچہ ﴿إِن تَحَرُّوا مِنْهَا﴾ تہمجا تہ گہر تہوان لہی دہرچون ﴿قَالَ الَّذِينَ﴾ تہو کاتہ بیگومان تہمہ تہی تہچہن ﴿قَالَ رَبِّكَ﴾ دوو پیاو ووتیان: ﴿مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ﴾ لہوانہی لہ خوا دہترسان ﴿أَتَمَّ اللَّهُ عَلَيْهِمَا﴾ و ہ خوا چاکہی تہمانی رشت بوو بہسہر یاندا ﴿أَدْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْآبَاءَ﴾ بدن بہسہر یاندا لہقابی شارہوہ بچہ ژورہوہ ﴿فَإِن تَدْعُهُمْ إِلَى الْغِيَاثِ﴾ جا تہ گہر چوونہ ناویہوہ تہوہ بہرستی تہوہ زال دہبن بہسہر یاندا ﴿وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا﴾ و ہشت ہمر بہ خوا بہستن ﴿إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تہ گہر تہوہ باوہر دارون

﴿قَالُوا لِمُوسَىٰ﴾ ووتیان ہی موسا ﴿إِنَّا لَنَنظُرُكَ أَبَدًا﴾ ہدراستی ٹیمہ ہرگز ناچینہ ناو نوشارہ
﴿مَادَامُ فِيهَا﴾ تاندوان تیدابن ﴿فَأَذْهَبَ لَكَ وَرَيْكَ فَقِيلَ﴾ کہواتہ برؤ خزت و ہرورہدگارت
لہدزیان جہنگ بکن ﴿إِنَّا هَاهُنَا قَائِمُونَ﴾ بیگومان ٹیمہ لیرہ دانیشتوین ﴿قَالَ﴾ (موسا)
ووتی ﴿زَبِّإِي لَا أَتَمْلِكُ﴾ ہی ہرورہدگارم ہدراستی من خاوهی هیچ کہستک نیم ﴿إِنِّي أَنفَسِي﴾
وایکی ﴿بِيَجْهٍ لِّخَوْمٍ وَبِرَاكِمٍ نَّبْتٍ﴾ قاتریق بیستایوت القوم کہواتہ جیایی بخہرہ نیوان
ٹیمہو نوگہلہی ﴿الْقَائِمِينَ﴾ کہ لہسنوری خوا دہرچون ﴿قَالَ فَإِنَّا لَمُخْرَمَةٌ عَلَيْهِمْ﴾
(خوا) فرموی ہدراستی نو (خاکہ پیرؤزہی بیت المقدس) قہدغہ کراوہ لہسریان ﴿أَتَبَيِّنُ﴾
سنہ ﴿مَآوَىٰ جَلَّ سَالًا﴾ بیتیہون فی الارض ہسہر گردانی دہخولیتہوہ ہسہر زہویدا ﴿فَلَا﴾
شاش علی القوم القاسمیت ہؤہ خہم مہخو لہسہر نو گہلہی کہلہ سنوری خوا دہرچون ﴿وَأَنزَلَ﴾
(ہی موحمہد ﷺ) بخوتہرہوہ ہسہریاندا ﴿تَبَا أَيْنَمَا نَزَلْنَا﴾ ہدوالی دوو
کورہکہی نادہم کہ حق و راستہ ﴿إِنَّا نَزَّلْنَا فِيهَا﴾ کاتیک ہمدوویان دوو جزوہ قوربانی یان کرد
﴿فَنُفِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا﴾ لہمجا لہیککیان وەرگیرا ﴿وَلَمْ يَتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ﴾ وہ لہوی تریان وەرنگیرا
﴿قَالَ لَقَدْ كُنَّا﴾ (نہویان لئی گیرا نہکرا) ووتی بیگومان دہبی ہر بتکورم ﴿قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ﴾
﴿الْمُتَّقِينَ﴾ نویش ووتی خوا (قوربانی) تہنہا لہپاریزکاران و لہخواترسان گیرا دہکات ﴿وَلَمَّا﴾
﴿لَمَّا سَلَّمْتُ إِلَىٰ رَبِّكَ﴾ سویتند بدخوا لہگہر تو دہستم بؤ دریزکہی ﴿لَقَدْ كُنَّا﴾ بؤ نوہی ہمکوڑی
﴿مَا أَنَا بِسَاطِرٍ يَدِي إِلَيْكَ لَقَدْ كُنَّا﴾ من دہست دریز ناکہم بؤ تو بؤ نوہی بتکورم ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ﴾
ہدراستی من لہخوا نترسم ﴿زَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ کہ ہرورہدگاری ہمہو جیہانیانہ ﴿إِنِّي أُرِيدُ﴾
ہدراستی من دہمہوین ﴿أَن تَبُولُوا لِي فَأَنزِلَ إِلَيْكَ﴾ کہ تو بگہریتہوہ (بؤلای خوا) ہگونانی من و
خویشتہوہ ﴿فَنَزَلَتْ مِنَ الصَّحَابِ﴾ نوہوہ تو لہہاوہ لانی دوزخ دہبیت ﴿وَرَكَّعَ جَزَاءَ الظَّالِمِينَ﴾
ہر نوہوش پاداشتی ستم کارانہ ﴿فَقَطَّعْتَ لَهُ نَفْسَهُ﴾ لہمجا دہرونی (نوہوہ تاوانبارہ) ہانی دا
﴿فَقَتْلَ أَخِيهِ﴾ بؤ کوشتی براکہی ﴿فَقَتْلَهُ﴾ وہ کوشتی ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْقَاسِمِينَ﴾ بہہوی یہوہ چوہوہ ریزی
زیان باران و خہساروہندان ﴿فَقَتْلَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ پاشان خوا قہلہ رہشیکی نارد ﴿يَبْعَثُ فِي الْأَرْضِ﴾
لہزہویدا چالی ہلہکہکند (بؤ قہلہ رہشیکی مردارہوہ بوو) ﴿يُؤَيِّدُ كَيْفَ يُوْرِي سَوْءَ أَخِيهِ﴾ بؤ نوہی
نیشانی بذات کہچون لہشی براکہی بشارتہوہ ﴿قَالَ تَوَلَّيْتُ﴾ ووتی ئای داخی سہختم و تیاچون
بؤ من ﴿أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ الْقَرَابِ﴾ بؤ من دہستہ پاچہ بووم لہوی وہک تہم قہلہرہشہبم؟
﴿فَأَوْرَىٰ سَوْءَ لَيْلِي﴾ تانہرم و عہورہتی براکہم بشارتہوہ ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْقَادِمِينَ﴾ نوہوہ چوہوہ ریزی
ہدشیمان بوانہوہ ﴿

﴿مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ﴾ ہر لہر تہوہ (ی کہلو داستانہا باسکرا) ﴿كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَٰءِيلَ﴾ بنویستمان
کرد لہسہر تہوہ ی ئیسرائیل ﴿أَنَّهُ﴾ کہ بیگو مان بریار تہمدہ ﴿مَنْ قَتَلَ نَفْسًا﴾ تہوہ ی تہنبا کہ سینک
بکوزیت ﴿بَعَثْنَا نَفْسًا﴾ لہتولہ ی کہ سینکی کوزراوا تہ بیت ﴿أَوْ قَاتِلْ فِي الْأَرْضِ﴾ یان تولہ ی خرابہ
کاری و نا زاوہ بتیموہ لہسہر زہو ی دا ﴿فَكَيْفَ أَتَقَاتِلَ الْإِنْسَٰنَ جَمِيعًا﴾ تہوہ وک تہوہ وایہ ہموو
خہ لکی کوشیت ﴿وَمَنْ أَحْبَبَهَا﴾ تہوہش بن تاوانیک رزگار کات لہ کوزران ﴿فَكَيْفَ أَتَأْتِي الْإِنْسَٰنَ
جَمِيعًا﴾ تہوہ وک تہوہ وایہ ہموو ناہمی رزگار کردیت و زیندووی کردہوہ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نُوحُنَا
بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویتد بدخوا بیگو مان، پیغمبرہ کانمان ہاتن بولایان بہد لگہ پروہ نہ کانہوہ ﴿ثُمَّ
إِن كَثُرَ أَصْنَفُهُم مِّنْ ذَٰلِكَ﴾ کہچی لہباش تہوہ زوریک لہوانہ ﴿فِي الْأَرْضِ لَمْ يَرْوُتْ﴾ زیادہ
رہویان کرد لہ زہویدا ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ ذَٰلِكَ﴾ بہرستی تولہ ی تہوانہ ی ﴿لِيُحَارَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ کہ
جہنگ و دوڑنایہ تی تہ کہن لہ گہل خواو پیغمبرہ کہی دا ﴿وَلَمْ يَسْقُوتْ فِي الْأَرْضِ قِسَادًا﴾ وہ ہمول
تہدہن لہ زہویدا خرابہ بلاویکہ نہوہ ﴿أَن يَفْسُدُوا﴾ (تہوہ تولہ یان) تہوہ یہ بکوزرین ﴿أَوْ يَفْسُدُوا
يَا هُدًى بَٰسِرِينَ﴾ بہدارا ﴿أَوْ يَفْطَحُوا الْأَرْضَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ یان دہست وقاجیان بیردیت ﴿مِنْ خَلْقٍ﴾
بہ پیچہ وانہوہ (راست و جہب) ﴿أَوْ يَفْطَحُوا الْأَرْضَ﴾ یان دوور بخرنہوہ لہ وولات ﴿ذَٰلِكَ
لَمْ يَخْرُجْ فِي الدُّنْيَا﴾ تہمہ زہوینی و شاپرو بردنیانہ لہ جیہاندا ﴿وَالَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ لہ دواروڑیشدا
بویان ہہ یہ ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایہ کی گہورہ ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾ بیتجگہ لہ وانہ ی تہوہ یان
کردوہ ﴿مِنْ قَبْلِ أَن تَقْرَأُ عَلَيْهِمُ﴾ لہ پیش تہوہ ی دہسہ لاتنان بیت بہسہر یاندا ﴿فَاعْلَمُوا﴾ تا بزائن
﴿أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ ذَرِيعٌ﴾ کہ بہرستی خواہی بوردہ ی مہرہ بانہ ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہوانہ ی
برواتان ہیتاوہ ﴿أَفَلَا أَلْفَافٌ﴾ لہ خواہترسن ﴿وَأَتَّبَعُوا لِيَ الْوَسِيلَةَ﴾ بگہرین بہدوای ہموو ہوکاریکدا
کہنریکتنان بخاتہوہ لہ خوا ﴿وَجَهْدُوا فِي سَبِيلِهِ﴾ و تہی بکوشن و خہبات بکہن لہرنگی خوادا
﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ﴾ بہ تومیدی رزگار ہونتان ﴿إِنَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہرستی تہوانہ ی کہ لہ جیہاندا
ہی پروا ہون ﴿لَوْ أَنَّهُمْ﴾ تہ گہر ببنہ خواہنی ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ ہرچی لہ زہویدا بہ ہمووی
﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ تہوہ ندہ ی تریشی لہ گہل بیت ﴿لَيَفْعَلَنَّ اللَّهُ بِهٖمْ عَذَابٌ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ بؤ تہوہ ی خویانی
ہی بکرنہوہ و رزگار کہن لہ سزای پروزی دواہی و بیہ خوشن بؤ رزگار ہونیان ﴿مَا تَقِيلُ مِنْهُمْ﴾ لی یان
وہ ناگیریت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وہ بویان ہہ یہ سزایہ کی بہ نا زار ﴿

﴿يُرِيدُونَ أَن يُخْرِجُوا مِنَ الدِّينِ﴾ دہیانہ ویت لہ ناگری دوزخ بیتہ دہر وہ ﴿وَتَأْتُهُم بَخْرَجَاتٍ مِنْهَا﴾
 بہ لام ہر گیز دہر چو نیان لہ (ناگری دوزخ) نی یہ ﴿وَلَهُنَّ عَذَابٌ مُّقْتَدِرٌ﴾ و سزای پردہ و امیان
 بڑ ہ یہ ﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ﴾ پساو و نا فرستی دز ﴿فَأَقْطَعُ آلَيْهِمَا﴾ دہستیان بہر ﴿جَزَاءً مِمَّا
 كَسَبَا﴾ لہ تو لہی شو دزیہی کردویانہ ﴿كَذَلِكَ يَنْهَى﴾ نہ مہ تو لہ و تہ من کردنیکہ لہ لایہن
 خواوہ ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وہ خوا بالادہ سنی کار دروستہ ﴿فَمَنْ ثَابَرَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ﴾ جا ہر
 کہس توبہی کرد لہ پاش ستہ مہ کی (دزیہ کی) ﴿وَأَصْلَحَ﴾ وہ کردہوی چاکی کردو باش بو
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُثَوِّبُ عِلْمَهُ﴾ نہوہ بینگومان خوا توبہ کی لی و ردہ گرت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ﴾ بہر اسنی
 خوا لیوردہی میہر بانہ ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ﴾ نایا نہت زانیوہ ﴿أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ﴾ کہہر بڑ خواہ
 خوا و نبی ناسمانہ کان و ﴿وَالْأَرْضِ﴾ زہوی ﴿يَعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ سزای ہر کہسینک دہدات کہبہ ویت
 ﴿وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ وہ نہ بوریت لہ ہر کہس خوی بیہ ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 وخوا بہسہر ہمسو و شینکدا بہ توانا و دہسہ لاتدارہ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ﴾ نہی پیغہ مہر ﴿ﷺ﴾
 ﴿لَا يَخْرُجُ﴾ خدم بارت نہ کات ﴿الَّذِينَ يُسْرِغُونَ بِالْكَفْرِ﴾ نہوانی کہ پیشہر کی دہ کەن لہ بی
 بروایی دا ﴿مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِالْقُرْآنِ﴾ لہوانی بہدہم نہلین پرومان ہتاوہ ﴿وَلَا يُؤْمِنُ قُلُوبُهُمْ﴾
 کہچی دلہ کانیاں پروای نہ ہتاوہ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ ہر وہا لہ وانہ شہ کہ جو ولہ کەن ﴿سَمْعُونَ﴾
 ﴿لِلْكَذِبِ﴾ زور گوی قولاخن بڑ درق ﴿سَمْعُونَ يَقُولُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ زور گوی لہ مشنی دہستہ بدکی
 ترن ﴿لَوْ يَأْتُونَكَ﴾ کہ نہ ہاتون بڑ لای تو ﴿بِخُرُوفَاتِ الْكِتَابِ﴾ وونہ کانی (تہورات) دہ گڑون ﴿مَنْ بَعْدَ
 مُوَاضِعَةٍ﴾ لہ پاش شہوہی خوا لہ شوننی خوی دایناون ﴿يَقُولُونَ إِنَّ أُورِثَتِ الْخَلْدُ﴾ نہلین نہ گہر
 نہمہ (ی ثیمہ) تان ہی گوترا (لہ لایہن موحمہد ﷺ) ﴿فَخُذُوهُ﴾ نہوہ و ہری گرن ﴿فَإِنَّ لَكُمْ
 فِيهِ لَعْنَةً﴾ نہ گہر لہ نہمہ (ی ثیمہ) تان ہی نہ گوترا ﴿فَاتَّخِذُوا﴾ شہوا خوتان بہار یزن ﴿وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ
 فِتْنَتَهُ﴾ و ہہر کہسینک خوا بیہوی کافرو گوسرای بکات ﴿فَلَنْ تَشَاكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ نہوہ تو
 لہ بہر امہر خوا دا ہیچت ہی نا کریت بڑی ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نہوانہ کہسانیکن ﴿لَوْ يَرَوُ اللَّهَ أَن يَظْهَرَهُ
 قُلُوبُهُمْ﴾ خوا نہ بیوستوہ دلہ کانیاں پاک بکاتہوہ ﴿لَهُمْ فِي الدُّنْيَا حِزْبٌ﴾ لہ دونیادا سہر شہر دہین
 ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ وہ لہ روزی دوایشدا بڑیان ہہیہ ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایہ کی زور گہورہ ﴿ﷻ﴾

سَمِعُوا لَكَ كَذِبًا ﴿۱﴾ **ثُمَّ** (جو ولہ کانسہ) **زُورَ كُوفٍ قَوْلًا خَسِي** (درون) ہمیشہ گویٰ ہلہ دہ خن
بُورِقٍ ﴿۲﴾ **أَسْأَلُكَ لِشَخْصٍ** ﴿۳﴾ مالی حہرام زور دہ خون ﴿۴﴾ **إِنْ جَاءَكَ** ﴿۵﴾ جا تہ گہر تہ وانہ هاتن
بُولَاتٍ ﴿۶﴾ **فَأَحْكُم بَيْنَهُمَا** ﴿۷﴾ تہوہ (بہ دوسنی خوت) ہر بار یدہ لہ نیوانیاندا ﴿۸﴾ **أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمَا** ﴿۹﴾
يَا بَنِي إِسْرَءِيلَ لِمَ تَقُولُونَ ﴿۱۰﴾ حق تہ گہر وازبان لسن بہننی ﴿۱۱﴾ **فَلَا تَقْرَأُ كِتَابَ** ﴿۱۲﴾
تُورَ ﴿۱۳﴾ ہیچ زیانیکت ہی ناگہ بہنن ﴿۱۴﴾ **وَلَا تَحْكُم بِمَا بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ** ﴿۱۵﴾ وہ تہ گہر ہر بار ت
دَا لِمَ تَقُولُونَ ﴿۱۶﴾ تہوا بہ دادوہری ہر بار یدہ ﴿۱۷﴾ **إِنْ أَمَّا يُحِبُّ الْمُقْسِطُونَ** ﴿۱۸﴾ چونکہ بہ راستی خوا
دَادُكُمْ ﴿۱۹﴾ خورش دہوینت ﴿۲۰﴾ **وَرَكِبَ الْيَحْيَىٰ عَلَى الْغُرَابِ** ﴿۲۱﴾ وہ تہ وانہ چون تودہ کھن بہ دادوہر
وَعِنْدَهُ جُزْءٌ مِّنْ ثَمَرٍ ذِي نَخْلٍ ﴿۲۲﴾ تہ مجا لہ پاش تہوہ (ی کہ کردیتیان بہ دادوہر) پرو وہر دہ گہرن
وَمَا أَوْلَيْكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۳﴾ بیگومان تہ وانہ ہر وادار نین ﴿۲۴﴾ **إِنَّا أَنْزَلْنَا الْقُرْآنَ** ﴿۲۵﴾ بیگومان نیمہ
تُورَ ﴿۲۶﴾ نار دہ خواروہ ﴿۲۷﴾ **فِيهَا هُدًى وَنُورٌ** ﴿۲۸﴾ کہ رینموونی و پروناکی تیدا بوو ﴿۲۹﴾ **يَتْلُوكُهَا الْقُلُوبُ** ﴿۳۰﴾
الذِّكْرُ ﴿۳۱﴾ تہو پتہ مہر انہ حو کمیان ہی دہ کرد ﴿۳۲﴾ **أَسْمَاءُ** ﴿۳۳﴾ کہ موسلمان و ملکہ چ بوون ﴿۳۴﴾ **لِلَّذِينَ هَادُوا** ﴿۳۵﴾
بِقَوْلِهِمْ ﴿۳۶﴾ کہ جو ولہ کہ بوون ﴿۳۷﴾ **وَالَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا** ﴿۳۸﴾ ہدروہا زانا خواناسہ کان و زانا شرع زانہ کان
(حو کمیان ہی دہ کرد) ﴿۳۹﴾ **بِمَا أَسْخَفُوا طُغْيَانًا كَبِيرًا** ﴿۴۰﴾ بہوی تہوہی فرمانی ہاریز گاری کتبی
خُورَ ﴿۴۱﴾ (تہورات) بیان ہی کرا بوو ﴿۴۲﴾ (لہ لایہن پتہ مہرہ کانیاہوہ) ﴿۴۳﴾ **وَكَيْفَ تَقُولُونَ** ﴿۴۴﴾ وہ شاپہ تیش
بِوَيْدٍ ﴿۴۵﴾ کہواتہ ہی (زانایانی جو ولہ کہ) لہ خہ لکی مہ ترسن ﴿۴۶﴾ **وَأَخْشَوْنَ** ﴿۴۷﴾
بِهِ لَكُم ﴿۴۸﴾ تہا لہن ہترسن ﴿۴۹﴾ **وَلَا تَقْرَأُ بَيِّنَاتٍ** ﴿۵۰﴾ ہلگہ و فرمانہ کانی من مہ گورنہوہ (مہ فر وشن)
فَمَنَّا قَلِيلًا ﴿۵۱﴾ بہ تر خیکی کہم ﴿۵۲﴾ **وَمَن لَّمْ يَجْعَلْ يَمَّا أُنْزِلَ إِلَيْهِ** ﴿۵۳﴾ وہ ہر کہس حو کم نہ کات بہو ہر بارانہی
کہ خوا نار دوویہ تہ خواروہ ﴿۵۴﴾ **وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ** ﴿۵۵﴾ نا تہ وانہ ہی ہاوہرن و موسلمان نین ﴿۵۶﴾
وَكَيْفَ تَقُولُونَ ﴿۵۷﴾ لہ تہوراتدا نوسیمان (پنویستمان کرد) لہ سہریان ﴿۵۸﴾ **إِنَّا أَنْفُسُ الْفَاسِقِينَ** ﴿۵۹﴾
کہ بیگومان ہر کہ سینک بہ دہ سنی تہ نقہ ست کہ سینک بکوڑیت تہ کوریتہوہ لہ بہرامہریدا
وَالْعَرَفَ بِالْقُرْآنِ ﴿۶۰﴾ وہ چار لہبری چاو ﴿۶۱﴾ **وَالَّذِينَ بِالْأَيْدِي** ﴿۶۲﴾ وہ لووت لہبری لووت ﴿۶۳﴾ **وَالَّذِينَ بِالْأَيْدِي** ﴿۶۴﴾ وہ
گوینچکہ لہبری گوینچکہ ﴿۶۵﴾ **وَالَّذِينَ بِالْأَيْدِي** ﴿۶۶﴾ وہ ددان لہبری ددان ﴿۶۷﴾ **وَالَّذِينَ بِالْأَيْدِي** ﴿۶۸﴾ وہ زامہ کانیش
تولہ بیان زامدار کردنی دہ ست درنری کہرانہ ﴿۶۹﴾ **فَمَن تَصَدَّقَ بِهِ** ﴿۷۰﴾ **فَهُوَ كَفَّارٌ لَّهُ** ﴿۷۱﴾ جا ہر کہس
لہ تولہ سہ ندن خورش بیت تہوہ تہ بیتہ ہوی سریندہوی گوناہی ﴿۷۲﴾ **وَمَن لَّمْ يَجْعَلْ** ﴿۷۳﴾ وہ ہر کہ سینک
حو کم نہ کات ﴿۷۴﴾ **بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ** ﴿۷۵﴾ بہوی کہ خودا نار دوویہ تہ خواروہ ﴿۷۶﴾ **وَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ** ﴿۷۷﴾ تہوا
ہر تہو کہ سانہ ستہم کاری تہواون ﴿۷۸﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي ئەوانەي باوەرمان هیتاوە ﴿لَا تَجْعَلُوا أَمْوَالَكُمْ عَلَىٰ أَرْبَعٍ﴾ جوولە کەو گاورور مە کەن بە پشتیان و خۆشەوێستی خۆتان ﴿بَعْضُهَا أَرْبَعٌ بَعْضٌ﴾ ئەوانە هەندێکیان دۆستی یە کترن ﴿وَمِنْ بَيْنِهِمْ مَن﴾ ئەوەتان ئەوان بە پشتیان و دۆستی خوی ﴿فَلِلَّهِ مِنْهُمْ﴾ ئەوە بە راستی ئەو کەسە لەوانە ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بێگومان خوا ڕێنموونی گەلی سەستەکاران ناکات ﴿فَكَرَّ اللَّهُ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ بۆیە ئەبێتی ئەوانەي دلایان ئەخۆشی (دوو ڕوویی) تیاپە ﴿يَسْتَعِزُّونَ بِهِمْ﴾ پێش پرکی ئە کەن لەدۆستایەتی ئەو (جوولە کەو گاورور) انەدا ﴿يَقُولُونَ خَشْيَ﴾ ئەلێن ئەترسین ﴿أَنْ تُصِيبَنَا آتٌ﴾ کە بەسەر هاتی ناخۆشی ڕۆژگار دووچارمان بێت ﴿فَقَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَّ الْقُحُوتَ﴾ دەي نزیکە خوا سەر کەوتن و زال کردنی ئەواو بئیریت (بۆ پێغه مەر ﴿أَوْ أَمْرٌ مِّنْ عِنْدِهِ﴾) بیان لە لایەن خۆیوە کارێکی تر بەکات ﴿فَيَسْئَلُونَكَ مَا أُسْرَأُ﴾ بەهۆی ئەوە وە وایان لێدیت لەو ی پەنهایان کر دبوو ﴿فِي الْأَشْيَاءِ يُدْعُونَ﴾ لە دەروونی خۆیاندا پەشیمان دەبنەو ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو سا ئەوانەي بر وایان هیتاوە دەلێن ﴿أَمْوَالُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئایا ئەو کەسانە ئەوانە کە سوێندیان بەخوا ئەخوارد ﴿حَتَّىٰ أَتِيَهُمْ﴾ بە توندترین سوێندیان ﴿فَلِلَّهِ عَمْرٌ﴾ کە بە راستی ئەوان لە گەلێتان ﴿حَبِطَتِ الْأَعْيُنُ عَنْ رِّدْءِهِمْ﴾ کە دەو کانیان بو چەڵ بوو یوە وە ﴿فَأَصْبَحُوا حَسْرِينَ﴾ بەهۆی ئەوە وە زەر مەئندو ڕەنجە ڕۆبوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي ئەوانەي کە باوەرمان هیتاوە ﴿مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ مِّن دِينِهِ﴾ هەر کەس لە ئێوە هەلگەڕێتەو لە ئایە کەي ﴿فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ﴾ ئەوە بەزوویی خوا لەبانی ئەوان گەل و کۆمەڵێکی تر ئەهینیت ﴿يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ﴾ خوا ئەوانی خۆش ئەوێت و ئەوانیش خویان خۆش ئەوێت ﴿أُولَٰئِكَ عَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بەسۆزو بەزەیی بەرانبەر بر واداران ﴿أَعْرَضَ عَلَىٰ الْكَافِرِينَ﴾ بەهێزو توندن بەرانبەر بی بر وایان ﴿يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تێ کۆشان دە کەن لە ڕێی خوادا ﴿وَلَا يَخَافُونَ قَوْمًا لَا تَأْمُرُ﴾ و ناترسن لە سەرزەنشێ سەرزەنش کاران ﴿ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾ ئەو ی باسکرا چاک و بەهرە ی خوایە ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ئەبێ خشت بە هەر کەس کە خۆی بیدوێت ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ وە خوا دەستەلات فراوانی زانیە ﴿إِنَّمَا يَكْفُرُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ بێگومان دۆست و یار مەنی دەری ئێوە ئەنھا خواو پێغه مەرە کەبی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بر واداران ﴿الَّذِينَ يَقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ ئەوانەي کە پەڕنک و پێکی نوێزە کانیان بەجێ ئەهێسن ﴿وَالَّذِينَ زَكَاةً﴾ و زە کات ئەدەن ﴿وَهُمْ كَعَمَلٍ﴾ بەردوام مە کەجن بۆ فرمانی خوا ﴿وَمَن يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وە هەر کەس خواو پێغه مەر و ئیمانداران بەکات بە پشتیانوی خۆی ﴿فَلَا حَزَنٌ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ﴾ ئەو بێگومان هەر کۆمەڵی خوادا زال و سەر کەو توون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي کەسانێک کە بر واتان هیتاوە ﴿لَا تَجْعَلُوا أَمْوَالَكُمْ عَلَىٰ أَرْبَعٍ﴾ دامە نێن ئەوانەي کە ئایە کەي ئێوە دادە نێن (بەشتێکی) ﴿هَرُوا وَلْيَاءَ﴾ گالەو لاقرتی پێکراو ﴿مِنَ الَّذِينَ أَوْفُوا الْكَيْبَ﴾ ئەوانەي نامە یان پێ بەخشراوە ﴿مِن قَبْلِكَ﴾ لە پێش ئێوەدا ﴿وَالْكَافَرُ﴾ وە لەبێ بر واکانیش ﴿وَالَّذِينَ﴾ (دایان مە نێن) بەدۆست و خۆشەوێستی خۆتان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وە لەخوا بترسن ﴿إِنْ كُفَرْتُمْ﴾ ئەگەر ئێوە بر واداران

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا﴾ خو تہ گہر بہ راستی نامہ دارہ کان (تہ ہلی کتاب لہ گاور و جولہ کہ کان)
 بر وایان بہنایہ ﴿وَالَّذِينَ﴾ و خو یان بہ راستیہ و پاریز کار ولہ خوا ترس یونایہ ﴿لَسَفَرْنَا عَنْهُمْ﴾
 سیتانہم ﴿بِیْگومان گوناہو خرابہ کانیانمان دہسری بہوہ لیبان ﴿وَلَا ذَعَبْنَاهُمْ حَتَّىٰ التَّحِیرِ﴾ وہ
 دہمانخستہ ناو بہدہشتانی پر ناز و نیمعت ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِالْتَّوْحِيدِ وَالْإِجْمَالِ﴾ وہ بیگومان تہ گہر تہو
 نامہ دارانہ تہورات و ٹینجیلیان کار ہی بکر دایہ ﴿وَمَا أَنْزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ ہر وہا تہو قورٹانہی کہ ہتر او تہ
 خوار وہو بقیان ﴿فَمِنْ ذَٰلِكَ﴾ لہ لایہن پەرورہد گاریانہوہ ﴿لَا كَلِمَاتٍ فَوْقَہُ﴾ بیگومان رورزی یان
 دہخوار دہ لہ لای سہرویانہوہ (لہ ٹاسمانہوہ) ﴿وَمِنْ تَحْتِ الْأُجْلِہِ﴾ وہ لہ زیر پینانہوہ (لہ زہوی بہوہ)
 ﴿فَتَنَّهُمْ أَنَّهُمْ مُّقْتَصِدُونَ﴾ تیان دایہ دستہو کتہ لیکنی رنک و پینک ﴿وَكَبِيرٌ فَنَّهُمْ﴾ بہ لام زورنک لہوان
 ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ تہوہی دہیکن زور بہدو خرابہ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ﴾ تہی پیغمبر ﷺ ﴿يَبْلُغْ مَا أَنْزَلَ﴾
 إِلَيْكَ ﴿رَايْگہینہ (بہخہ لک) تہوہی ہتر او تہ خوار وہوہ بؤت ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ لہ لایہن پەرورہد گارتہوہ
 ﴿وَإِنْ لَّمْ تَفْعَلْ﴾ وہ تہ گہر وانہ کہی ﴿فَمَا تَلْفَتُ رِسَالَتَهُ﴾ تہوہ پاسپریہ کہی خوات رانہ گہ پاندہوہ
 بہ جیت نہ ہیناوہ ﴿وَاللَّهُ يَتَوَسَّلُكَ مِنَ النَّاسِ﴾ وہ خواتر دہ پاریزنت لہ خہ لکی (کہبت کوزن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي﴾
 الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿بیگومان خوا بر تہموضی ہی بر وایان ناکات ﴿فَلْيَنْتَهِلْ الْكِتَابَ﴾ (تہی
 مو حہ مہد ﷺ) بلی تہی نامہ دارہ کان (تہی تہ ہلی کتاب) ﴿لَسَعْرٌ عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ تہوہ لہ سہر ہیچ شینک نین
 ﴿حَتَّىٰ تَقِيمُوا التَّوْحِيدَ وَالْإِجْمَالِ﴾ ہتا بہرینک و راستی پەرہوی تہورات و ٹینجیل نہ کہن ﴿وَمَا أَنْزَلَ﴾
 إِلَيْكُمْ ﴿ہر وہا تہو قورٹانہی کہ ہتر او تہ خوار وہوہ بؤت ﴿فَمِنْ ذَٰلِكَ﴾ لہ لایہن پەرورہد گارتہوہ
 ﴿وَلَمَّا يَزِدَنَّ كَيْدًا لَّهُمْ﴾ سویند بہ خوا زیاد شہ کات بؤ زور یان ﴿مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ ذَٰلِكَ﴾ تہوہی ہتر او تہ
 خوار وہوہ بؤت لہ لایہن پەرورہد گارتہوہ ﴿طُغْيَانًا وَكُفْرًا﴾ سہر کہشی و ہی باوہر بیسان (زیاد
 دہ کات) ﴿فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ کہواتہ خہم مخو لہ سہر کتہ ملی ہی بر وایان ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾
 آمَنُوا ﴿بہ راستی تہوانہی بر وایان ہیناوہ ﴿وَالَّذِينَ هَٰؤُلَاءِ﴾ وہ شون کہوتوانی عیسی پیغمبر ﴿مَنْ آمَنَ﴾
 تہ ستیرہ پەرست یان فریشٹہ پەرستہ کان ﴿وَالَّذِينَ﴾ وہ شون کہوتوانی عیسی پیغمبر ﴿وَعِيسَىٰ صَلَاحًا﴾
 ہر کہس لہوانہ بر وایان ہینا بیت بہ خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و بہ رورزی دواہی ﴿وَعِيسَىٰ صَلَاحًا﴾
 و کردہوہی چاکسی کردیت ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ تہوہ تہ ہیچ مہتر سہہ کیان لہ سہرہ ﴿وَلَا هُمْ يَخْزَوْنَ﴾
 وہ نہ خہفت بار تہن (لہ رورزی دواہی دا) ﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَٰئِيلَ﴾ سویند بہ خوا پدہمانی
 بہ ہیزمان وەر گرت لہ بہنو ٹیسرائیل ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ رَسُولًا﴾ و چہند پیغمبر ریکمان نارد بقیان
 ﴿كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ﴾ ہر جارنک پیغمبر ریکمان بؤ بہاتایہ ﴿يَمْلَأُ قُلُوبَهُمْ كُفْرًا﴾ بہ ہر فرمانی کہ
 بہدلیان تہوایہ ﴿فَرِيقًا كَذَّبُوا﴾ دہستہیہ کیان بہدورزن دانہ نان ﴿وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ﴾ وہ دہستہیہ کیشیان
 دہکوشن ﴿﴾

﴿وَحَبِيبًا أَلَتَّكَوْنُ فِتْنَةً﴾ وایان دہ زانی کہ تزلہ و سزا دوو چاریان نابیت ﴿فَعَمُوا وَصَمُوا﴾ جا بویہ کوپرو کہ ربوون ﴿لہ ناست بیستن و بیننی ہدی﴾ ﴿لَمَّا تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ لہ پاشان خوا تہ وہوہ گہراندہ وہی لی وەر گرتن ﴿فَعَمُوا وَصَمُوا كَثِيرًا مِّنْهُمْ﴾ تہ مجا لہ پاش تہ وہ زور بہان کوپرو کہ ربوون ﴿لہ بیستن و بیننی بہ لگہوہ نایہ تہ کافی خوا﴾ ﴿وَاللَّهُ صَبِيرٌ مَّا عَمَلُوا﴾ وہ خوا بیستہ رہہ بہرہ کردہ وہدہ کہ کدہ یکن ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سویند بیت بی باوہ ربوون تہ وانہی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بیگو مان خوا مہ مسیحی کوری مہریمہ ﴿وَقَالَ الْمَسِيحُ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ لہ کانتیکدا مہ مسیح ﴿کانتیک پدوانہ کرا﴾ ووتی تہی بہنو یسرائیل ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ زَيْدًا وَرَبَّكُمْ﴾ تہنہا خوا پیرستن کہ پدوہر دگاری من و تیوہشہ ﴿إِنَّهُم مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ پدراستی ہدر کہس ہاویہش یو خوا دابیت ﴿فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْفَحْشَاءَ﴾ تہوہ بیگو مان خوا پدہہشی لی حہرام کردوہ ﴿وَمَا أُوْنَهُ النَّارُ﴾ وہ جینگا و شوینی ناگر دہ بیت ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ وہ یو تہوہ ستم کارانہ ہیچ یارمہ تی دہر نک نی بہ ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ سویند بہ خوا پدراستی بی باوہ ربوون تہ وانہی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ تَالِكٌ لَّنْذَرٌ﴾ بیگو مان خوا پد کیکہ لہو سنی خوا ﴿کہریشین لہ پدوہر دگاری عیسی و دایکی﴾ ﴿وَمَلَأْنِي إِلَهُ الْأَلْهَ وَجِدٌ﴾ لہ کانتیکدا ہیچ پدراستی اوکی پاست نی پدہ بیجگہ لہ تہنیا خوا بہک ﴿وَأَن لَّمْ يَسْتَفْعُوا غَافِلُونَ﴾ وہ تہ گہر واز تہہیتن لہو ووتہ نارہواو پدوانہ ﴿لَمَّا سَمِعَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ سویند بہ خوا دوو چاری تہ وانہیان تہ بیت کہ بی باوہ ربوون ﴿عَذَابُ اللَّهِ﴾ سزایہ کی بہ نازارو سہخت ﴿فَلَا يَجُوزُونَ إِلَى اللَّهِ﴾ دہی نایا بق توبہ ناکہن و ناگہریتہوہ بولای خوا؟ ﴿وَلَسْتَغْفِرُ وَنَسَى﴾ و داوای لیور دنی لی ناکہن؟ ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذِي جَبَرٍ﴾ لہ کانتیکدا خوا لیور دہی مہرہ بانہ ﴿مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ﴾ مہ مسیحی کوری مہریمہ ہیچ نی پدہ جگہ لہ پتغہ مہری خوا ﴿فَدَخَلَتْ مِنْ قِبَلِهِ الرُّسُلُ﴾ بیگو مان لہ پیش تہوہوہ چہندہ ہا پتغہ مہرہ ربوون ﴿وَاللَّهُ صَدِيقٌ﴾ دایکیشی نافرہ تنیکی زور پاست گوبہ ﴿كَانَ يَأْكُلُ الْخَلْعَ﴾ ہر دوو کیان خوا ردنیاں دہخوارد (واتہ خوانین) ﴿انْظُرْ كَيْفَ حَبَّرَ لَهُمُ الْآيَاتِ﴾ سہرنج بدہ چوئن ثابت و بد لگہ کان ربوون دہ کہ پتہوہ بویان ﴿لَمَّا أَفْلَسَ﴾ پاشان مہیر کہ ﴿أَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ چوئن لا دہدرین لہ حقی پدوہ بہ نال دہربوون ﴿قُلْ أَتَشْكُرُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ تہی موحمہ مد ﴿بَلَىٰ نَايَا تیوہ بیجگہ لہ خوا شستیک دہ پیرستن؟﴾ ﴿لَا تَسِيكَ لَكُم مَّا وَلَا تَعْمَا﴾ کہ ہیچ زہرہو سوو دیکنی نی پدہ بڑتان ﴿وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وہ خوا ہدر خوی بیسہری زانایہ ﴿قُلْ يٰ أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تہی موحمہ مد ﴿بَلَىٰ تہی نامہ دارہ کان ﴿لَا تَتْلُوا فِي دِيَرِكُمْ﴾ زیادہ رزی مہ کہن لہ نایتہ کہ تاندا ﴿عَزَّ وَجَلَّ﴾ جگہ لہوہ تہ بیت کہ پاست و حدقہ ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ﴾ و شوین نارہووی کہسانیک مہ کہون ﴿فَدَخَلُوا مِنْ قَبْلِ﴾ کہ پدراستی پتہستر گوہراو سہرلی شتواو ربوون ﴿وَأَسْأَلُوا أَكْبَرًا﴾ وہ زور کہ سیشیان گوہراو کرد ﴿وَصَلَّوْا مَعَ سُرَّةِ الْكَلْبِ﴾ وہ خوشیان گوہراوون و لایاندا لہ رنگای پاست ﴿

﴿لَمِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نہ فرین کرالہ وانہی بی پروا بون ﴿مِنَ حِجْرِ اسْرَی﴾ لہبرہ و تہ وہی ٹیسرا نبل
 ﴿عَلَى لِسَانِ ذَاوُد﴾ لہسہر زمانی داوود ﴿وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ ولہسہر زمانی عیسای کوری مہریہ میش
 ﴿ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ تہو نہ فرینش لہبرہ تہوہو سہر پیچیان کرد ﴿وَكَاذِبُونَ﴾ و ہمیشہ
 دہست دریان دہ کرد ﴿كَافُرًا لَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ تہوانہ بہرگری بہکتری یان نددہ کرد ﴿عَنِ مُنْكَرٍ
 فَكَّرُوهُ﴾ لہسہر کارنکی پیرزاو ناشہرعی کہدہیان کرد ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بنگومان زور
 بہدہوہ تہوہی کہتہیان کرد ﴿تَرَىٰ كَيْفَ أَفْعَلُهُمْ﴾ تہینی (تہی موحہ مہد) زور بہیان
 ﴿يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دزسپاہی تہ کن لہ گہل تہوانہی بی باوہر بون ﴿لَيْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
 أَنْفُسُهُمْ﴾ بنگومان زور بہد و خراپہ تہوہی کہہنشیان خست بخوئیان (و کردویانہ) ﴿أَن سَخَطَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ﴾ کہ ہوی خہشم و قہی خواہوہر لیان ﴿وَفِي الْعَذَابِ لَهُمْ خَلِيلُونَ﴾ وہ تہوانہ لہسزای
 دوزہ خدا بی ہر انہوہ دہمیننہوہ ﴿وَلَوْ كَانُوا يَلْقَوْنَ اللَّهَ﴾ وہ تہ گہر تہوانہ ہر وایان بہنپاہ بہخوا
 ﴿وَالنَّبِيِّ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ﴾ وہ بہ پتہ مہروہو بہر نامہیہی کہنیراوتہ خوارہوہ ہو سہری ﴿مَا اتَّخَذَ
 أَنْبِيَآءُ﴾ تہوہی ہر وایانہیان نددہ کرد بہدوست و خوشہوہستی خوئیان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾
 بہلام زور بہیان ﴿فَيَقُولُ﴾ لہنابن دہر جوون و یاخین لہخوا ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً
 لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویند بیت دہینیت (تہی موحہ مہد) خرابترینی خہلکی ہو دوزنمایہنی
 لہ گہل ہر واداران دا ﴿الْيَهُودَ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ جوولہ کہ و ہاوبہش دانہر انن ﴿وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ
 قَوَدَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ سویند بیت دہینیت نزیکترینیان لہ خوشہوہستی ہو ہر واداران ﴿الَّذِينَ
 قَالُوا إِنَّا نَصْرُكَ﴾ تہوانہن کہدہیان ووت بنگومان تہمہ گاوورین ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَتَلُوا
 نَبِيَّكَ﴾ تہوہش لہبرہ تہوہیہ بنگومان لہ ناویاندا قہشہو گزہہ گیرانیک ہہن ﴿وَأَنَّهُمْ
 لَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ کہہہر اسستی تہوان خوئیان بہزل و گہورہ دانانین ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ
 كَاتِبُكَ﴾ گوئیان لی ہوایہ ﴿مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ الرَّسُولُ﴾ تہو قورٹانہی کہنیراوتہ خوارہوہ ہو پتہ مہر
 ﴿تَرَىٰ أَغْنَاهُمْ﴾ دہینی چاوہ کانیان ﴿فَيَقْبِضُونَ مِنَ الْأَلْمِ﴾ لہ فرمیسک (ہر دہبی و) دہر زیت ﴿يَمَّا
 عَرَاوَمَ الْحَقِّ﴾ لہبرہ تہوہر اسستی ہہی کہ زانیویانہ (و ہویان دہر کہوتوہ) ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا آتِنَا
 شَيْءًا مِّمَّا نَزَّلَ الْغَامِ﴾ تہوہر دگارسان تہوہر اسستی ہاوہر سان ہینا (ہو قورٹانہی نارووتہ خوارہوہ ہو موحہ مہد)
 ﴿فَاكْتَسَبْنَا مِنَ الْغَمِّ﴾ دہتوش لہ گہل شایہنی دہران ناومان ہنوسہ (لہ گہل تہواندا ہمانتر مہرہ)

﴿وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ﴾ بۆچی دەبێ ئێمە باوەڕ نەهێتین بە خوا ﴿وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللّٰهِ﴾ و بەوەی کە بۆمان هاتووە لە حق و راستی ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا أَنِ بِدُعَائِكُمُ رَبَّنَا﴾ لە کاتێکدا ئو میدمان وایێ پەرورەدگارمان بمانخاتە ﴿مَعَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ﴾ پریزی بپار چاکانەو. ﴿قَالَهُمُ اللَّهُ يَمَاقُلُوا﴾ جا خوا پاداشنیان ئەدا ئەوە بەهۆی ئەوەوە کە ووتیان ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بەچەند باخێک کە رووبار بە ژێرینادا دەروات ﴿خَالِيَاتٍ فِيهَا﴾ دەمێنەو نیایدا بەهەمیشەیی ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ وە ئەوەیە پاداشنی چاکە کاران ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصُوا رُسُلَهُمْ﴾ وە ئەوانەیی باوەڕیان نەهێتاو ئایەتەکانی ئێمەیان بە درۆ دەزانی ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ ئەوانەن هاو ئەوانی دۆزەخ ﴿يَنَالُهَا النَّارُ﴾ ئەو ئەوانەیی بروتان هێتاو ﴿لَا تَحْزَنُ فُؤَادِي لِمَ آخَلَ اللَّهُ لُكُمُ﴾ ئەو شەسته پاک و خۆشەنەیی کە خوا حەلالی کردووە بۆتان پاساگی مەکن لە خۆتان ﴿وَلَا تَمْتَدُوا﴾ و سنوور مەشکێن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُتَعَدِّينَ﴾ چونکە بێگومان خوا سنوور شکێنەرانی خۆش ناوێت ﴿وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمْ اللَّهُ﴾ بخۆن لەو پرزق و رۆزیانەیی کە خوا پێی بەخشیوون ﴿حَلَالًا طَيِّبًا﴾ کە حەلال و پاکن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ﴾ خۆتان بپارێزن و بترسن لەو خواپەیی کە ئێوە باوەڕتان پێی بەتەیی ﴿لَا يُؤْخَذُ عَنْكُمْ أَنفُسُكُمُ﴾ ناگیرێت ﴿بِالْقُرْآنِ أَلَمْ تَكُنْ﴾ ئەو سوێندەتان کە نیازی دلی ئەگەزانی بە ﴿وَلَكِنْ يُؤْخَذُ عَنْكُمْ﴾ بەلام لێ تان ئەگیرێت (بە گوناھبارتان دادەنێ) ﴿بِمَا عَقَدْتُمُ الْأَيْمَانَ﴾ بە (شکاندن) سوێندێک کە بە نیازی دڵ دانان بەسستیت ﴿وَلَا تَكْفُرُوهُ﴾ جا کە فارەتی (سەرنەوێ بە شکاندن) ئەو سوێندەنە ﴿إِظْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ﴾ خۆراک دانی (دە) هەزاره ﴿مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَفَلَا تَكْفُرُونَ﴾ لە خۆراکێک مام ناوەندی کە بە مندال و خێزانی خۆتانی دەدەن ﴿أَوْ كَسُوهُمُ﴾ یا بۆشاکێ (دە) هەزار ﴿أَوْ خَضِرُ رَيْسٍ﴾ یا ئازاد کردنی بەندەپەك ﴿فَمَنْ أَرْحَمُهُ﴾ جائەوێ دەستی نەکەوت هیچ کام لەمانە ﴿فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَشْهُارٍ﴾ ئەوە سێ رۆژ بە پۆزوو بێت ﴿ذَلِكَ كَفَّرَ عَنْكُمْ إِذِ احْتَلَفْتُمْ﴾ ئەوە (ی) باسکرا کە فارەتی سوێندەکانتانە کاتێک کە سوێندتان خوارد (سوێندەکانتان شکاند) ﴿وَأَحْضَقُوا أَيْمَانَكُمْ﴾ وە سوێندەکانتان بپارێزن ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ بەو جۆرە خوا ئایەتەکانی خۆی بە پڕوونی باسی ئەکات بۆتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ ئەوەی سوپاسی بکەن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو ئەوانەیی بروتان هێتاو ﴿إِلَّا الْقَلِيلُ مِنَ الْمُتَنَبِّهِينَ وَالْأَنْصَابِ﴾ بێگومان ئاوارەق و قومار و ئەو بەردانەیی کە کراون بەت ﴿وَالَّذِينَ﴾ و ئەو پارچە دارانەیی (کە) بەکار ئەهێرێن بۆ دیاریکردنی بەش و چارەنوس) ﴿يَتَجَسَّسُونَ﴾ ئەوانە پێسن و لەکرەوێ شەپانن ﴿فَأَجْتَنِبُوا قُلُوبَكُمْ فَتَيْلَخُونَ﴾ کەواتە دوور کەنەوه لێی تاپزگارین ﴿

﴿أَجَلٌ لَّكَ صَيْدٌ لَّتَخْرُجَ عَلَافُهُ﴾ (راوی نیجیر) و خوار دەمەنی دەربایی حەلالکراوە بۆتان ﴿مَتَاعًا كَثْرًا وَلاَ تَسْأَلُوهُ﴾ تا ئێوە و گەشتیارەکان سوودی لێ وەربگیرن ﴿وَتُخْرَجُ عَلَيْهِ كَصَيْدِ الْوَادِي﴾ (راوی نیجیری) کێوی و ووشکایی یاساغ کراوە لێتان ﴿مَا ذَا مَشْرُوعُ مَا﴾ تالە ئیحرامدا بن ﴿وَأَقْبُوا اللَّهَ الَّذِي لَهُ﴾ (بێتەرمانی) ئەو خوابە بترسن کە ﴿إِلَّا تَخْشَوْنَ﴾ هەر بۆ لای ئەو کۆدە کرێتەو (لە پۆزی دوابی دا) ﴿جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْيَتِيمَ الْحَرَامَ﴾ خوا کەعبە کە (بیت الحرام)ە دایناو و تاوە کو (جینگای) ﴿فَتَمَّا لِلنَّاسِ﴾ (راوەستانی کاروباری دین و دنیای خەلکی بیست) ﴿وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَاللَّهْدَى وَالْأَقْلَبَ﴾ وە هەر وەها مانگە یاساغە کان (کە چەنگ تێیاندا حەرامە) و قوربانیە دیاری نەکراوە کان و قوربانیە دیاری کراوە کانیشی داناوە ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ﴾ ئەو ش بۆ ئەوی کە بزانن بە راستی خوا ﴿يَعْتَمِدُ مَنِ السَّمَوَاتِ وَمَنْ أَلْأَرْضِ﴾ ئەزانیت و بە ناگایە کە چی وایە ئاسمانەکان و زەویدا ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وە بێگومان خوا بە هەموو شتێک زانیە ﴿أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَرِيدُ الْعِزَابِ﴾ باش بزانن کە بە راستی خوا تۆلە ی زۆر بە تێنە (بۆ یاخیان) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وە بە راستی خوا لێسوور دە ی مێهر بەنە (بۆ تۆ بە کاران) ﴿مَتَاعِ الرُّسُولِ إِلَى الْآلِ الْبَلْعِ﴾ نێردراوە کە ی خوا (موحەممەد ﷺ) هێچی لەسەر نی یە بێجگە لە راگەیانندن نەبیست ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ تَائِبُونَ وَمَا كُفُّوا﴾ وە خوا دەزانیت بەو ی دەری دەخەن بەو ش دەشارنەو ﴿قُلْ لَا يَسْأَلُنِي الْحَيِيُّ وَالظَّالِمُ﴾ (ئە ی موحەممەد ﷺ) بێ ی پێس و پاک وەک بە ک نین ﴿وَلَوْ أَعَجَبَكَ﴾ هەر چەند سەر سامت بکات ﴿كَثْرَةُ النَّفِيسِ﴾ زۆری پێسە کە ﴿فَأَقْبُوا اللَّهَ﴾ کەوانە لەخوا بترسن ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئە ی خاوەنانی زبیری و هۆشەندان ﴿أَعْلَمُ كَثْرَةَ تَقِيلُونَ﴾ تا بزرگار بین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانە ی بڕوانان هێناوە ﴿لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ﴾ پرسیار مە کەن لە شتانیک ﴿إِنْ شِئْتُمْ لَكُمْ سَعُورٌ﴾ ئە گەر ناشکرا بکڕن بۆتان ناخۆش و خراپ دەبیست بۆتان ﴿وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا﴾ وە ئە گەر پرسیار بکەن دەربارەیان ﴿جِئِن يَنْزَلَ الْقُرْآنُ لَئِنْ شِئْتُمْ لَكُمْ﴾ کاتێک ئورمان دەنێرێتە خوارو، بۆتان ناشکرا دەکڕن ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْهَا﴾ خوا خۆش بوو لەو پرسیارانە ی لەو و پێش ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وە خوا زۆر لێسوور دە ی لەسەر خۆیە ﴿قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ﴾ بێگومان ئەو (جۆرە) پرسیارانە یان کرد کۆمە لێک ﴿فَإِنْ قِيلَ لَهُ﴾ پێش ئێوە ﴿فَتَصَبَّحُوا بِهَا لَكُمُورٌ﴾ پاشان بێ پروا بوون بە هۆی ئەو پرسیارانەو ﴿فَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾ خوا دای ئەناو و براباری نە داو (بۆ بێتەرست و هاو ئەلدانەران کە حەرامی بکەن لەسەر خۆیان و جینی بێهێن بۆ بته کانیان و سوودیان لێ وەرنەگرن) ﴿مِنْ تَحِيْرَةٍ﴾ لەبە حیرە: (وو شترێک بوو بێتج سکی بکرا دیو و بێتجەم نێر بوا ی، ئەو کاتە گونجەکیان لەت دەکرد و بەدە لایان دەکرد) ﴿وَلَا تَسْأَلُوهُ﴾ و سانییە: (وو شترێک بوو کە دە نا داوازە سکی بکرا دیو هەموو مێینە بوا ی) ﴿وَلَا تَسْأَلُوهُ﴾ و وە صیلە: (وو شترێک بوو یە کەم و دوو م سکی مێینە بوا ی) ﴿وَلَا تَحْلِفُوا﴾ و حام: (وو شترێکی تێر بوو کە لە پشتی ئەو دە سێک پەیدا ببوا ی) ﴿وَلَكِنْ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بەلام ئەوانە ی بواو بپوون ﴿يَعْتَمِدُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبِ﴾ درۆ بە دم خواو هەلە بەستن ﴿وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ و زۆرە یان زبیر نین (نەزانن) ﴿﴾

﴿وَإِذْ قَالَ لَهُمُ مَلَأُوا﴾ وە کاتێک کە بووتری بێ یان وەرە ﴿إِلَّا مَا أَمَرَ اللَّهُ﴾ بۆ لای ئەو ئورئانە ی کە خوا ناردووە تێە خوارووە ﴿قَالَ الرَّسُولُ﴾ و بۆ لای یەنەمەر ﴿قَالُوا خَشَعْنَا﴾ دەلێن بەسمانە ﴿وَمَا تَجِدَا عَلَيْهِمَا نَصَابَةً﴾ ئەو (نایەنی) کەباوک و باپیرانمان لەسەری بیون ﴿وَأَلْوَكْنَا نَبَاهُهُ﴾ ئابا (چاویان لێ دەکەن) ئەگەر لە حالیکدا باو باپیرانیان ﴿لَا يَتَكَلَّمُونَ شَيْئًا وَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ هیچ شتیکیان نەزانیسی و گوڕایووسن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانە ی پڕواتان هیتاوە ﴿عَلَيْكُمْ أَنْتُمْ﴾ هۆشتان بەخۆتانەو پێت ﴿لَا تَصْرُحْ مَنْ صَلَّى﴾ زیانتان بێ ناگەبە نیت ئەو ی گوڕا بووہ ﴿إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ﴾ ئەگەر نیتوہ لەسەر بێی راست بن (بەرگری کردن لەخراپە بەشبیکە لە پێنموونی وەرگرتن) ﴿إِلَّا اللَّهُ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ هەر بۆ لای خواپە گەرانەو ی هەمووتان بە گشتی ﴿وَسَيُنْزِلُ عَلَيْكُمْ قَحْلًا مِمَّنْ لَّهِ خِزْيَانٌ هُوَ لَكُمْ خَائِفٌ﴾ ئەمجا هەوالتان پێ ئەدا پەمەر کردووە بەک کە کردوواتە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە ی ئەوانە ی کە پڕواتان هیتاوە ﴿مَنْ هَذَا بَيْنَكُمْ﴾ شاپەتی بدەن لە نێواتاندا ﴿إِذَا خَشَعَ أَعْدَاؤُكُمْ﴾ کاتێک کە مردنی هەر کامتان نزیک بووہوہ ﴿حِينَ الْوَصِيَّةِ﴾ لە کاسی وەسیت کردتاندا ﴿أَلَسْنَا بِذَوَّاعِلٍ يَدْعُو﴾ دوو کەسی دادەپەرەوہ لەخۆتان (موسولمان بن) ﴿أَوَلَا خَرْنًا مِنْ عَمْرُكَ﴾ یان دوو کەسی تر جگە لەخۆتان (کافرن) ﴿إِنْ أَشْهَرْتُمْ شَرَفِي الْأَرْضِ﴾ ئەگەر نیتوہ بەسەفەر پوشتبوون بە وولاتدا ﴿وَأَصْبَحْتُمْ مَصِيبَةَ الْقَوْمِ﴾ و بە لای مردنشان تووش هات ﴿فَخَسِبْوهُمْ مِمَّنْ يُعَذِّبُ اللَّهُ﴾ (دوو شاپەتە کە) پراگرن لەباش نوێژ (ی عەسر) ﴿فَقَسِمْنَا بِاللَّهِ﴾ دە ی سۆیند بەخۆن بەخوا ﴿إِنْ أَرَبْتُمْ﴾ ئەگەر گومانتان بوو (لە راستی و پاکی یان) ﴿لَا تَشْرِي بِهِمْ مَنَا﴾ ئیمە (سۆیند خواردنمان) بەخوا ناگۆرینەو بە هیچ نرخیك ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى﴾ باشایەتی بۆ دراو کە خۆم و نزیکیش پێت ﴿وَلَا تَكْفُرْ شَهَادَةَ اللَّهِ﴾ وە شاپەتی (دان بۆ) خوا ناشارینەوہ ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْأَيَّامِ﴾ بێگو مان (ئەگەر شاپەتییە کە مان شار دەوہ) کە واتە بە راستی لە گوناھباران دەبین ﴿فَإِنْ غُيِّرَ عَلَيَّ﴾ ئەمجا ئەگەر زاترا (باش سۆیند خواردنیا) بەو ی ﴿أَلَمْ تَأْتِ شَاحِقًا لَنَا﴾ کە ئەو دوو شاپەتە درو یان کردوہ و خۆیان تاوان بار کردوہ ﴿فَلَا خَرْنًا يَفْرَمَانِ مَقَامَهُمَا﴾ ئەو دوو کەسی تر لە شوێنی ئەواندا هەل دەستن (بەسۆیند خواردن) ﴿مِنْ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَذَلُّنَ﴾ ئەوانە ی کە شیاوو نزیکترین (لەمردوہ کە) لەو دووانە ﴿فَقَسِمْنَا بِاللَّهِ﴾ ئەمجا هەردووکیان سۆیند بەخۆن بە خوا ﴿أَلَمْ تَأْتِ أَهْلًا مِنْ شَهَادَتِهِمَا﴾ کە بە راستی شاپەتە کە ی ئیمە راسترە لە شاپەتە کە ی ئەو دووانە ی پێنشوو ﴿وَمَا أَغْنَيْنَا﴾ وە لە راستی لامان نەداوہ (لەسۆیند خواردنە کەماندا) ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْفُلَيْنِ﴾ بێگو مان (ئەگەر لەلایەن) ئەو کاتە ئیمە لەسەنەمکاران دەبین ﴿ذَلِكَ أَتَى﴾ ئەو (چۆرە شاپەتی دانە) نزیکترە ﴿أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهِنَا﴾ کە شاپەتە کان هەلسن بە شاپەتە کە یان بە شێوہ راستە کە ی ﴿وَأَوْفُوا أَوْ أُنْشَرُوا لَيْسَ﴾ یا بترسن لە بەدکردنەو ی سۆیندە کان (بۆ خۆمی نزیک ی مردوہ کە) ﴿بَعْدَ أَنْ يَفْرَ﴾ دوا ی سۆیند خواردنی ئەمان (واتە بە درۆ بخرینەوہ) ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا﴾ بترسن لە خوا و خۆتان بیاریزن و گوێڕایەلی فەرمانی خوا بن ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ خوا پێنموونی کۆمەلی لەسنوور دەرجو ناكات ﴿﴾

﴿يَوْمَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرُّسُلَ﴾ لە پۆرتیک (پرسن) خوا ھەموو پیغمبەرانی کۆدە کاتەوہ ﴿يَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ﴾
 ئەوسا بێیان دەفەر مویت چ وەلامبیکتان درایەوہ؟ ﴿قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا﴾ دەلبن هیچ زانیاریبە کمان نبیە
 ﴿إِنَّمَا أَنتَ عَلَّمَ الْقُرْآنَ﴾ بێگومان تەنها ئاگاداری ھەموو نەھتیبە کانیئە ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ لِمُوسَى إِنَّ مَرِئَةً
 (بیر بکەرەوہ) کانتیک خوا بە عیسی کوردی مەرەمسی ھەموو ﴿أَذْكُرُ يَوْمَئِذٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِكَ﴾
 بیر بکەرەوہ لە چاکە و بە ھەری من بەسەر خۆت و دایکتەوہ ﴿إِذْ أُنزِلَتْكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾ کانتیک کە پشتیوانیم
 لێ کردیت بە گیانی ھەرە پیرۆز (جویرەئیل) ﴿تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي آلِهِمْ وَكَهْلًا﴾ کاتی لە بێشکەدا
 بوویت و بەگەرەبیش قسەت لە گەل خەلکیدا دەکرد ﴿وَإِذْ عَلَّمْنَا الْكُتُبَ وَلِلْكَتَمَةِ وَاللُّغَةِ
 وَالْإِنجِيلِ﴾ وە کانتیکیش فیری کتیب (وونوسین) و حکیمەت و تەورات و ئینجیلسم کردیت ﴿وَإِذْ
 أَخَذْنَا مِنَ الطَّيِّينَ الْهَيْبَةَ الظَّاهِرَةَ بِإِذْنِي فَتَنَفَّخُ فِيهَا﴾ وە بیر بکەرەوہ کانتیک بەفەرمانی من لە قور شتیکت
 لە شیوہی بالندە دروست دەکرد ﴿فَتَكُونُ ظِلًّا بِإِذْنِي﴾ دەست بەجی بەفەرمانی من ئەبوو بە بالندە
 ﴿وَتُرِي الْأَكْثَمَةَ وَالْأَكْرَصَ بِإِذْنِي﴾ وە کاتی بەفەرمانی من کویری زکماک و بەلە کیت چاک دەکرەوہ
 ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ يَدِي﴾ وە کاتی بەفەرمانی من مردووانت لە گۆر دەردەھێشا (بەزیندو کرەوہی)
 ﴿وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ﴾ وە بیر بکەرەوہ کانتیک بەرگری ئەوہ کانی ئیسرائیلەم کردلێت
 (تکوون) ﴿إِذْ جَعَلْنَا بِالْبَيْتِ﴾ کانتیکش موعجیزە روونە کانت بۆ ھێشان ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 مِنْهُمْ﴾ جا ئەوانەیان کە بن باوەر بوون ووتیان ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ بەراستی ئەمە ھیچ نی بە
 جگە لە جادوو بە کێ ناسکرانە بیت ﴿وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَارِثِيِّ﴾ وە (بیر بکەرەوہ) کانتیک خستە
 دلی ھاوہ لە ئایەتیە کانت ﴿إِنِّي أَمْرٌ بِي وَبِرَسُولِي﴾ کە برۆا بیتن بە من و بە پیغمبەرە کەم (عیسی)
 ﴿قَالُوا أَمَّا أَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ ئەوانیش ووتیان: ئەوایرومان ھینا و توش شایەت بە کە
 بێگومان ئیمە موسلمانین ﴿إِذْ قَالَ الْحَارِثِيُّ بْنُ يَعْسَىٰ إِنَّ مَرِئَةً﴾ کانتیک ھەواریەکان ووتیان: ئەی
 عیسی کوردی مەرەم ﴿هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ﴾ ئایا بەروردگاری تۆ دەتوانیت ﴿أَنْ يُزِيلَ عَنْكَ أَمَّا يَدُكَ﴾
 السَّامَةَ﴾ لە ئاسمانەوہ خوانیکمان بۆ بنیژنە خوارەوہ ﴿قَالَ أَتَقُولُونَ﴾ (عیسا) ووتی لەخوا پترسن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ تەگەر ئێوہ باوەردارن ﴿قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَمُنَ﴾ (ھەواریەکان) ووتیان
 دەمانەوێت لێ بخوین ﴿وَقَطَّعْتَ أَغْصَانًا﴾ وەلما ئارام بێ و دلتایین (کە پیغمبەریت) ﴿وَقُلْنَا أَنْ قَدْ
 صَدَقْتَ﴾ وەزانی کە بێگومان راست لە گەل کردوین (لەوێ کە پێت راگەیاندین) ﴿وَتَكُونُ عَلَيْهِمُ
 الْكُتُبُ﴾ ئیمەش بێن بە شایەت لەسەری (بۆ ئەوانە ئامادەنین)

﴿قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۖ عِيسَى كُورَى مَعْرِيمَ فَرَمُووِی ۖ اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ ۚ تَهٰی خَوَاۤی پەر وەرد گارسان لە ناسمانەوہ خوائیکمان بۆ بنێرە خواروہ ﴿تَكُوْنُ لَنَا عِیْدًا اَوَّلًا وَاٰخِرًا﴾ نا بییت بە جەژن بۆ ئیستامان و ئەوہ کانی داھاتوو شمان ﴿وَمَا لَیْقَیْنٰکَ﴾ وەمو عجیزە و بەلگە یەک بییت لەلایەن تۆوہ ﴿وَاَنْزِلْنَا عَلَیْکَ خُبْرَ الْاَرْزَقِیْنَ﴾ وە رزق و رۆزیمان بۆ بێخەشە چونکە تۆ باشتربینی ھەموو رۆزی دەرانی ﴿قَالَ اللّٰهُ اِنِّیْ مُنْزِلُهَا عَلَیْکَ﴾ خوای گەورە فەرموو: بە راستی من ئەو خواتە دھنێر مە خواروہ بۆ تان ﴿فَمَنْ یَّکْفُرْ بِعَدْمِکَ﴾ تەمجا ھەر کەس لە ئیوہ بۆ پروا نا سوباس بییت لە باش ئەوہ ﴿فَاِنِّیْ اَعِیْذُکَ بِعَدَاۤیَا﴾ ئەوہ بێگومان سزایەکی ئەدەم ﴿لَا اَعِیْذُکَ اَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِیْنَ﴾ کە سزای ھیچ کەسی بۆ نادەم لە جیھانیان ﴿وَاِذَا قَالَ اللّٰهُ یَعِیْسٰی ابْنَ مَرْیَمَ ۙ وَهٰی بَیْکەرەوہ﴾ کاتێک خوا دە فەرموو: (لەرۆزی دوا بیدا) تە ی عیسی کوری مەریم ﴿اَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ ۙ اٰیَا تَوَوْتُوْتە بە خەلکی ﴿اَتَّخِذُوْنِیْ وَاُمِّیْ اِلٰهَیْنِ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ﴾ کە من و دایکەم بە دوو پەرستراو دابنن (وبمان پەرستن) لە جیاتی خوا؟ ﴿قَالَ سُبْحٰنَکَ﴾ (عیسی) ووتی: پاک و بێگەردی بۆ تۆ تە ی خوا بە ﴿مَا تَكُوْنُ لِیْ اَنْ اَقُوْلَ مَا لَیْسَ لِیْ بِحَقِّ ۙ نَابِیْتُ و نَاگو ئنجیت بۆ من شتێک بۆ ئەم بە ھیچ شتێک مافی من نی بە ﴿اِنْ کُنْتَ قُلْتُمْ ۙ﴾ ئە گەر من ئەو قەبەم کرد بییت ﴿فَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ ئەوہ پەرستی تۆ ئاگات لێ بە ﴿تَعْلَمُوْنِیْ نَفْسِی﴾ چونکە تۆ ئەو ی لە ئەفس دایە دە بزانسی ﴿وَلَا تَعْلَمُوْنِیْ نَفْسِی﴾ بە لام من نازانم و بۆ ئاگام لەو ی کە لە ئەفسی تۆ دایە ﴿اِنَّکَ اَنْتَ عَلٰمُ الْغُیُوْبِ﴾ پەرستی تەنھا تۆ زانی تەوای بە ھەموو ئەنھێ یەک ﴿مَا قُلْتَ لَهُمْ﴾ ھیچم بۆ نەو توون ﴿اِلَّا مَا اُتِیْتُ بِهٖ﴾ بێجگە لەوہ تەبیت کە تۆ فەرمانت بۆ کردووم ﴿اَنْ اَعْبُدُوْا اللّٰهَ رَبِّیْ وَرَبَّکُمْ﴾ کە بە بندایە ی خوا بکەن کە پەر وەرد گاری من و ئیوہ یشە ﴿وَكُنْتَ عَلَیْھِمْ شَھِیْدًا مَا دُمْتَ فِیْھِمْ﴾ و من شایەت و چاودێر بووم بە سەریانەوہ تا لە ناویاندا بووم ﴿قَالَ تَوَوْتُنِیْ﴾ تەمجا کاتێک تۆ منت بر دەوہ (و پەرزت کردەموہ بۆ ناسمان) ﴿کُنْتَ اَنْتَ الرَّقِیْبُ عَلَیْھِمْ﴾ ھەر خۆت چاودێر بووی بە سەریانەوہ ﴿وَاَنْتَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ شَھِیْدٌ﴾ وەخۆت ئاگادار و شایەتی بە سەر ھەموو شتێکەوہ ﴿اِنْ تَعْدِیْھُمْ فَاَلْھَمَّ عَذَابُکَ﴾ ئە گەر سزایان بە دەیت، ئەوہ بێگومان بە ندە ی خۆنن ﴿وَاِنْ تَقِیرْ لَّھُمْ﴾ وە ئە گەر لیشیان خۆش بۆی ﴿قَالَ اَنْتَ الْغَرِیْبُ الْاَلْحَرِیْبُ﴾ ئەوہ بێگومان تەنھا خۆنی بە دەستە لاتی کار دروست ﴿قَالَ اللّٰهُ﴾ خوای گەورە فەرموو: ﴿هٰذَا اَوَّلُ مَنۡفَعِ الصَّادِقِیْنَ صَدَقَھُمْ﴾ ئەمە رۆژێکە راستبێژان راستیە کە بیان کە لکیان پێدە گەیدنی ﴿لَھُمْ جَنَّٰتٌ جَّرٰی مِنْ تَحْتِھِ الْاَنْھَارُ﴾ بە ھەشتانیکیان بۆ ھەبە کە رۆبوارە کان بە ژێر یاندا دەرۆن ﴿خٰلِدِیْنَ فِیْھَا اَبَدًا﴾ تەمبێنەوہ تایداد بە ھەمیشە یی ﴿رَضِیَ اللّٰهُ عَنْھُمْ وَرَضُوْا عَنْھُ﴾ خوا رازی بووہ لیبان و ئەوانیش لە خوا رازی بوون ﴿ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِیْمُ﴾ ئەوہ یە سەر کە ووتی زۆر گەورە ﴿لِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ ھەر بۆ خوا بە خواوەنداریتی ناسمانەکان و زەوی ﴿وَمَلٰٓئِکَہٗٓ﴾ و ھەر چیشیان تیدایە ﴿وَهُوَ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍ وَدَّیْدٌ﴾ وە تەنھا ئەو بە سەر ھەموو شتێکدا بە توانا و دەسە لاتدارە ﴿۝۱۱۵﴾

سورتي (الانعام)

﴿يَسْمِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَىٰ بَيْتِهِمْ﴾ به ناوی خوی به خسه ندهی میهره بان

﴿لَتَجِدَنَّ الَّذِينَ قَالُوا آمَنُوا بِالْآيَاتِ﴾ هممو سوپاس و ستایشی همری شو خوی بهی لاسمانه کان و زهوی دروستکر دووه ﴿وَجَعَلَ الظَّالِمِينَ وَالَّذِينَ﴾ وه تاریکی به کان و پروناکی داناوه ﴿شُرَكَاءَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بریتهم یقیدوت ﴿ثُمَّ جَاءَهُمْ نَذْرُهُ﴾ نه سجا نه وانهی بن باوه پرون هاوتا و هاوبهش بق بهرورد گاریان پر یار ددهن ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ مَن جِئِن﴾ خوانه و زانه به که تیوهی له قور دروست کردووه ﴿وَفُضِّلَ لَكُمُ الْإِسْلَامُ﴾ پاشان کاتیکی دیاری کردووه (بق مردن) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ﴾ وه کاتیکی دیاری کراویش لای خوی گه و ره دانراوه (بق قیامت) ﴿ثُمَّ أُنْزِلَتْ سُورَةُ﴾ که چی دوانه و هوش تیوه به گومانن ﴿وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ﴾ وه نهها شو خوی به (بالادهست و بهرستراوه) له ناسمانه کان وله زه ویدا ﴿يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ﴾ نهیی و ناشکر اتان ده زانی و به هممو کرده و به کیش که ده بکه نه ناگساره ﴿وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ وه همر به لگه و نیشانه به که له به لگه و نیشانه کانی بهرورد گاریان بق بیت ﴿إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾ نه وان پرووی لی و رده گپرن ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ به راستی کاتیکی قورناتیان بز هات به در قبان دانا ﴿فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ﴾ جا له مو پاش بزبان دیت ﴿الَّذِينَ كَانُوا لَا يُدْعُونَ بِأَسْمَائِهِمْ﴾ هموالی شو شتانهی که نه وان گالنه یان پیده کرد ﴿الَّذِينَ كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ نایا نه یان دیوه (نه یان زانیوه) له پیش نه وانه وه چهند گهل و نه وه مان له ناو بر دووه ﴿مُكَذِّبِينَ﴾ ده سه لانتان پیدا برون له زه ویدا ﴿مَا لَهُمْ لَكُمُ الْكُفْرُ﴾ به شپوه به که به تیوه مان نه دابو ﴿وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ فِضْرًا﴾ و بارانی به یتابه یتامان به سه ردا باراندن ﴿وَمِنَ الْأَنْهَارِ جَرَىٰ مِنْ تَحْتِهِمْ﴾ وه جزگو و پرووباره کانمان والی کرد بوو که به بن باخ و کوشکه کانیا اندا در زیشت ﴿فَأَخَذْنَا مِمَّنْ يَدْعُونَ﴾ له ناو مان بردن به هوی گونا هه کانیا نه وه ﴿وَأَنشَأْنَا مِنْ تَحْتِهِمْ﴾ وه له دوی شه وان دروستمان کرد ﴿قُرْآنَ الْآخِرِينَ﴾ گهل و نه وه به کی شر ﴿وَلَوْ تَرَىٰ أَنَّ عَلَيْكَ لَكُمُ الْكُفْرُ﴾ وه نه گهر نامه به کی نوسر او مان بنار دایه ته خواره وه بخت ﴿فِي قُرْآنٍ﴾ له ناو کاغه زینکا بوا به ﴿فَلَمَّسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ﴾ و ده ستیشیان لی بدایه ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان نه وانهی بی باوه بسون ده یان ووت ﴿إِنَّ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ نه سه نه نهها جادوو به کی ناشکرابه ﴿وَقَالُوا لَا تَنْزِيلَ إِلَّا إِلَهُنَا﴾ وه ده یان ووت: بق چی فریشته به که نه بتراوه ته خواره وه بوسه ری (بیبینین) ﴿وَلَوْ تَرَىٰ أَنَّ عَلَيْكَ لَكُمُ الْكُفْرُ﴾ نه گهر فریشته به کمان بنار دایه ته خواره وه ﴿فَلْيَضْحَكُوا﴾ بیگومان کار ته و ده بوو (له ناو بردن یان چی به چی ده کرا) ﴿ثُمَّ لَا يَخْطَرُونَ﴾ پاشان مؤله ته نه دران ﴿۵﴾

﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا﴾ ئەگەر ئەو (پێتەمبەرە) مان بکەدایە بە فریشتەیک (لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا) بێگومان دەمانگسۆرا بە ونەیی پیاویەک (تایبێن و قەسە لە گەڵ بکەن) ﴿وَلَلَّيْسَ تَعْلَمُهُمْ مَا تَلْبِسُونَ﴾ و بێگومان لێمان دەشبوێاندن وەک چۆن خۆیان لە خۆیان دەشبوێاند ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ سوێندێن بێگومان گالتە کراوە بە پێتەمبەرانى پێش تۆیش ﴿فَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اسْمِعُوا لِمَا أُرْسِلُ بِهِ﴾ سەر ئەنجام بۆ ئەوانەیان گالتەیان دەکرد دابەزى و دەورى دان ﴿مَّا كُنْتُمْ لَهَا بِيِّنَةً﴾ تۆ لەى ئەوێ گالتەیان پێدەکرد (لەسزای سەخت) ﴿فَلْيَسِرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلى بپۆن و بگەڕێن بە زەویدا ﴿ثُمَّ انظُرُوا﴾ پاشان سەرنج بدەن ﴿كَفَّكَ كَانَ عَقِيبَ الْمُكْذِبِينَ﴾ سەر ئەنجامى ئەوانەى بەلگەکانى خۆیان بەدرو دادەنا چۆن بوو ﴿فَلْيَنْتَبِهُ إِلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلى ئایا هى كى ئە ئەوێ لە ئاسمانەكان و زەویدا ئەو (قُلْ لِّلّٰهِ كُتِبَ عَلَيْهِ الرِّحْمَةُ) بلى ئەنەها بپۆخوابە كە بەزەبى و مېهرەبانى پێوێنى كەردووە لەسەر خۆى ﴿لَيَجْعَلَنَّ كُفْرًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ سوێند بەخوا بێگومان كۆتان دەكەتووە لە پۆزى دواى دا ﴿كَذَّبْتُمْ﴾ كە هېچ گومان و دوو دلى تێدانى بە ﴿الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ ئەوانەى خۆیان دۆڕاندووە ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ ئەو ئەوانە كە بپروا ناهێنن ﴿وَلِلّٰهِ مَا كُنَّ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ و هەر بپۆخوابە ئەوێ ئارامى گرتووە لە شەو و پۆژدا ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ و هەر ئەو بېسەرى زانایە ﴿قُلْ أَغْنَىٰ اللَّهُ الْغَنَىٰ وَلِكَ﴾ (ئەى موحەممەد ﷺ) بلى ئایا؟ بپتجگە لە خوا دۆست و پەرمستراوى تر بپۆخۆم داتم؟ ﴿فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ كە ئەو بە دېهێنەرى ئاسمانەكان و زەوبیە ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ئەو خوابە پۆزى دەدات و پۆزى پێ نادى ﴿قُلْ إِنِّي أُمَرْتُ﴾ بلى بەرپاستى من فرمانم پێ دراوە ﴿أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلَمَّ﴾ كە بە كەم كەس بىم مل كەچ كەم (بۆ فرمانى خوا) ﴿وَلَا تَكُفِّرُنَّ مِنَ الْكُفْرِينَ﴾ وە (فرمانم پێدراوە لە لایەن خوداوە) هەر گێز لەهاوبەش دانەران مەبە ﴿قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ پێنان بلى: بێگومان من دەترسم ئەگەر سەرپێچى لە فرمانى پەروردگارم بکەم ﴿عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ لە سزای پۆزى كى گەورە ﴿مَنْ يُضَرْفُ عَلَيْهِ يُومَرُ﴾ هەر كەس ئەو سزایەى لى لادى لەو پۆژدا ﴿فَقَدْ رَحِمْنَا﴾ ئەو بێگومان خوابە بەزەبى پێدا هاتو ئەو (وَلِلّٰهِ الْقُورُ الْكُبْرَىٰ) و ئەو بە سەر كەوتنى ئاشكرا و ئەواو ﴿وَإِنْ تَسْتَشْكِلْ لَهُ الْكُفْرَ﴾ و ئەگەر خوا دوو چارى بە لای زىانكێت بكات ﴿فَلَا كَافِيَ لَهُ إِلَّا هُوَ﴾ ئەو جگە ئەو (خوا) كەس نى بە بتوانى لاىبات ﴿وَإِنْ تَسْتَشْكِلْ لَهُ الْكُفْرَ﴾ و ئەگەر خێر و خۆشەبە كێشت پێى بگەبە نیت ﴿فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ ئەو خودا دەسەلاتدارە بە سەر هەموو شێكدا ﴿وَهُوَ الْغَافِرُ الْكَرِيمُ﴾ و هەر ئەوێش كار دروستى ئاگادارە ﴿

﴿قُلْ إِنِّي أَنَا نَذِيرٌ﴾ (ئەوێ موحەممەد ﷺ) بۆنی: شایەتی دانی کەسێ لە هەموو شایەتی داتێک گەورەترە (لەسەر پێتە مەبەرتی من) ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بۆنی: خوا گەورەترین ﴿شَهِيدٌ بَيْنَكُمْ﴾ شایەتە لە نێوان من و ئێوەدا ﴿وَأَرْسِلْ فِي هَذَا الْقُرْآنِ﴾ وە ئەم قورتانە سرووش (وەحی) کراوە بۆ من ﴿لَا تَذْكُرْ بِهِ مَوْلًى نَحْنُ﴾ بۆ ئەوێ تێوەی پێتەرستێم و هەر کەسێکی کەش کە پێی دەگات ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ دُونِ اللَّهِ﴾ ئایا بە راستی ئێوە شایەتی ئەوەن بە دلتیابەوه کە لە گەل خوادا ﴿إِلَهَةٌ لَّغَيْرُكُمْ﴾ چەند پەرستراویکی تر هەیە؟ ﴿قُلْ لَا أَشْهَدُ﴾ بۆنی: شایەتی (وا ناهەوا) نادەم ﴿قُلْ إِنَّمَا حَقُّهُ وَعِثَّةُ﴾ بۆنی: بێگومان هەر ئەر پەرستراوی تۆ و تەنهاوە ﴿وَاللَّهِ تَرَىٰ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ﴾ وە بە راستی من بەرپەم لەوێ کە ئێوە دەیکەنە هاوێش بۆ خوا ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الْكُفْرَ﴾ ئەوانەن کە نامەمان پێ بەخشین (لە گاڕوو جۆلە کە کان) ﴿يَعْرِفُونَهُ﴾ ئەم پێتە مەبرە دنامن (کە پێتە مەبری خواوە بەهۆی باسکردنی نیشانەکانی لە تورات و ئینجیل دا) ﴿كَمَا يَفْرُقُ الْإِنْسَانُ خَيْرًا﴾ وە ک جۆن کوپە کانیان ئەناسن ﴿إِنَّ الَّذِينَ خَيْرًا أَلْفَسَهُمْ﴾ ئەوانەن خۆیان دۆرانداو خەسارۆمەند کرد ﴿فَلَمْ يَلْعَنُوا﴾ ئەوە ئەوانن بپروا ناهێن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کێ ستم کارترە لەو کەسێ درۆ هەلبەستی بەدەم خواوە ﴿وَلَا تَكْذِبْ بَيْنَ يَدَيْ﴾ یا بۆ باوەر یووێ بە نایەماکانی (بەلگەکانی) خوا ﴿إِنَّهُ لَا يَخْفَىٰ الْأَلْفُيُونَ﴾ بە راستی ستم کاران پزگاریان نایەت ﴿وَيَوْمَ تَحْشُرُهُمْ جَمْعًا﴾ وە پورتی هەموویان کۆ دەکەنەوه (لە قیامەتدا) ﴿فَتَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ پاشان ئەلێن بەوانەن هاوڵیان بۆ خوا دانابوو ﴿إِنَّ شَرَّكُمْ لِلَّهِ كُفْرُكُمْ فَتَعْلَمُونَ﴾ کوان ئەو هاوڵانەن کە بە خەیاڵی خۆتان بە هاوڵانی خواتان دانابوون ﴿فَتَزَكِّيْكُمْ يَوْمَ تَكْفُرُ﴾ پاشان بەهاندیان هیچ نەبوو بێجگە لەوێ ﴿أَن لَّوْلَا إِلَهُكُمْ لَأَكُنَّا مَشْرُكِينَ﴾ کە ووتیان سوێند بە خۆی پەر وەرد گارمان ئێمە بە هیچ جۆرێک هاوێش دانەر نەبووین بۆ خوا ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ كَذَّبُوا عَلَى الْغَيْبِ﴾ سەر کە جۆن درۆ لە درۆی خۆشان دەکەن ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ و لێیان وون بوون ئەو بتانەن خۆیان بە درۆ هەلیان بەستبوون ﴿وَمَنْهُمْ مَنْ نَسِيَ الْإِلَهَ﴾ وە لەو (کافرانە) کەسانێ هەبە کە گوێت بۆ دەگرن کە قورتان دەخوێنن ﴿وَصَلَّ عَلَى قُلُوبِهِمْ لِكَيْ لَا يَلَامُ﴾ بەلام نێمە (بەهۆی تاوان گوناوێ و هاوڵدانانیا ئەوە) چەند پەردەبە کمان داوێ بەسەر دڵە کانیاندا ﴿أَن يَقُولُوا﴾ بۆ ئەوێ ئێ نەگەن ﴿وَقِيلَ إِنَّا نَعْلَمُ قَوْلَهُ﴾ وە کە پێی و گوێی گریانسان خستۆتە ناو گوێتجگە یانەوه ﴿وَأَن يَزْعُمُوا﴾ وە ئەگەر هەسوو بەلگە و نیشانەبەکی پروون ببینن پڕوای پێ ناهێن ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ بُعْدُ أُولَئِكَ﴾ ناهەر پادەبە کاتی پێن بۆ لات دەمە دەمێ و بەر بەرە کانیست لە گەل دەکەن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانەن پێ باوەرێن ئەلێن ﴿إِن هَذَا إِلَّا أَسْطُورٌ الْأَثَوِينَ﴾ ئەم قورتانە هیچ ئێ بە بێجگە لە ئەفسانەن پێشیان ﴿وَيَحْشُرُهُمْ عَنْهُ﴾ ئەوان بەرگری (خەلک) ئەکەن لەو (قورتانە) ﴿وَيَسْتَفْتُونَ عَنْهُ﴾ و خۆشیان لێی دور دەکەنەوه ﴿وَأَن يَهْلِكُوا إِلَّا الْفَسَادُ﴾ هیچ کەسێش لە ناو نابەن خۆیان نەبێ ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ و هەسێش ناکەن (کە لەچی خەسارۆمەندیە کەدان) ﴿وَوَقُّوْهُمْ لَعْنًا﴾ و ئەگەر بپان بپان کاتێک کە لەسەر قەراغی دۆزەخ وە ستێتراوون ﴿فَقَالُوا لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ کە دڵێن خۆزگە دەگەڕێتێرێنەوه بۆ دنیا ﴿وَلَا تَذْكُرْ بِكُلِّ بَلَاءٍ تَزِنَا﴾ و بەلگەکانی پەر وەرد گارمان بە درۆ ئەوە زانی ﴿وَنَذْكُرُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وە لە پڕواداران ئەبووین

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي اتَّخَذُوا فَتَكُونُوا مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ (تەختەر بەرەستیان نی یە) بەلکو ئەوەی کە لەوێ و پێش دەبانشار دەوێ
بۆیان دەر کەوتووە ﴿وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا هُمْ عَلَيْكُمْ﴾ و ئەگەر یگەرتن و ئەوە (بۆ دنیا) بێگومان دووبارە
دەگەرتنەوە بۆ ئەو کارانەی کە لێیان قەدەغە کرابوو ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِّ﴾ وە ووتیان بەرەستی هەر ئەم ژبانه (ی دنیا) مانە ﴿وَمَا لَكُمْ يَسْمَعُونَ﴾
و ئێمە زیندوو ناکرێنەوە ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يُفْقَرُ عَنْ رُبُّكَ رُحُومًا مَّا تَكْفُرُ﴾ و ئەگەر ئەوانە دەبینی ئەو کاتە کە لە حەز و وری
پەر وەرد گاریاندا وەستێراوون ﴿قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بَشَرًا﴾ (پەر وەرد گار) دەفەر موێ ئایا ئەمە راست نییە؟
﴿قَالَ لَئِنْ رَأَيْتُمُوهُ يُخَالِفُ﴾ ئەلێن: بەلێ راستە سوتێند بە پەر وەرد گارمان ﴿قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ دەفەر موێ دەی
بجەژن ئەو سزایە ﴿يَمَّا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ بە هۆی ئەوەی کە پڕ و اتان نەهێتاوە (ئێنکاران دەکرد) ﴿فَدَحَّسَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ كَذِبًا لَّيْلَةَ الْيَقِينِ﴾ بەرەستی ئەوانە کە دیداری پەر وەرد گاریان بە درۆ دەزانی زەرەریان
کرد ﴿حَتَّىٰ أَتَاهَا نُفُوسُ النَّاسِ بَعَثَهُ﴾ هەتا کاتی لەناکاو پۆزی دوا یان بەسەردا دیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَنْهَا﴾
﴿مَا ظَنَنْتُمْ أَنَّا﴾ ئەلێن ئای داخ و بەشیمانی سەخت بۆ ئێمە چەند کەم تەرخەیمان کرد لە دنیادا و
لە دەستمان چوو ﴿وَهُمْ يَحْمِلُونَ ثِقَلًا عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ﴾ لە کاتی کەدا ناوانە کانیان هەلگرتووە بە کۆلیانە و مە
﴿أَلَيْسَ مَا تَزِينُونَ﴾ ئای چەند بەدو خراپە ئەو بارە گرانە هەلی دەگرن ﴿وَمَا الْكَافِرُونَ إِلَّا خِزْيَانٌ لِّرَبِّهِمْ﴾
و بێگومان مانی دوا پۆز چاکترە بۆ ئەوانە خۆیان دەپارێزن و لە خوا دەترسن ﴿أَلَا تَتَّقُونَ﴾ دەی
ئایا بۆ ژیر نابن ﴿قَدْ عَلِمْنَا أَنَّهُ لَيْسَ بِكَ الَّذِي يَقُولُ﴾ بەرەستی ئێمە دەزانین کە بێگومان ئەوەی
کەشەوان دەلێن غەمبارت دەکات ﴿فَالَّذِينَ لَا يَكْفُرُونَكَ﴾ بەلام بێگومان شەوان تۆ بە درۆزن دانانین
﴿وَلَكِنَّ الْغُلَامَيْنِ يَكْتُمِبُ اللَّهُ﴾ بەلکو ئەو ستم کارانە ئایە ئەو کانی خوا ﴿يَحْسُدُونَ﴾ ئێنکار دەکەن (و بە درۆی
دەزانن) ﴿وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولًا مِّن قَبْلِكَ﴾ سوتێند بە خوا بێگومان پێنە مەرانی پێش تۆش (ئەو موحەممەد
ﷺ) باوەریان بێ نە کراوە ﴿فَصَبْرٌ وَّاعْلٌ مَّا كُنْتُمْ﴾ بەلام ئارامیان گرت لەسەر ئەو باوەر بێ نە کرانەیان
﴿وَأَوْدَحُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ قَهْرُنَا﴾ وە ئەزبەت و نازار دران نا یارمەتی و سەر خستنی ئێمەیان بۆ هات
﴿وَلَا تُبَدِّل لَكُمُ اللَّهُ﴾ وە فەرمانە کانی (بەلێ ئەو کانی) خوا بە هیچ کەسێک ناگۆرێت ﴿وَلَقَدْ جَاءتْكَ مِن شِئَانِ
الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ سوتێند بێت بێگومان هەوایی هەندێ لەو پێنە مەرانی بۆ هاتووە ﴿وَأَن كَانَ كَرِهْتَكَ
إِغْرَاضُهُمْ﴾ خۆ هەر چەند پوو وەر گیرانی ئەوانە سەخت و گرانه لەسەرت ﴿فَإِنِ اسْتَطَعْتَ﴾ جا ئەگەر
توانیت ﴿أَن تَتَّبِعَ تَفَقَّيًّا الْأَرْضَ﴾ بە ناخی زەویدا تو ئێنێک لێ دەیت ﴿أَوْ سَلَطًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَاتٍ﴾ یان
پەیزە بەک بۆ ئاسمان دا ئێیت بە هەزبە و بەلگە بە کانی بۆ بەبێ ﴿وَلَوْ سَأَلَ أَنَّهُ لَجَسَمُهُ عَلَىٰ الْهَدْيِ﴾ وە
ئەگەر خوا بێوستانە ئەوانە کۆ دەکردووە لەسەر رێتموونی و پڕ و هێتان ﴿فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْخَالِفِينَ﴾
کەوانە هەر گیر ئەوانە مەبە کە ئەزانن ﴿﴾

﴿إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ﴾ بەراستی تەنھا ئەوانە وەلامی تۆ ئەدەنەو (بەدەل) ئەبیسن ﴿وَالَّذِينَ
يَعْتَمِرُونَ﴾ مردووە کانیش (ئەوانە ی باوەر ناھێن) خوا زیندوو یان دەکاتەوہ ﴿فَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ
بِأَسْوَاقِهِمْ خُورَ دِهْ گەرتەوہ ﴿وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ ووتیان بۆ چی لە لایەن
پەروردگار یەوہ موعجیزە یە کسێ بۆ ئەھاتۆتە خواروہوہ ﴿قُلْ إِنَّمَا اللَّهُ قَائِدٌ﴾ بێنی بێگومان خوا بە
توانایە ﴿عَلَىٰ أَنْ يَنْزِلَ آيَةٌ﴾ کە بەلگە و نیشانە یە ک بەیئەتە خواروہوہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بەلام
زۆرەیان نازانن ﴿وَمَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَ رَبِّهِ﴾ هیچ گەر بۆ کێکی گیان لەبەر نی یە لەزەویدا ﴿وَلَا ظَلَمَ ظَلِيمٌ
يُجْتَنَبُ﴾ وە هیچ بەلندە یە ک نی یە ک دەفری بە ھەردوو بەلگە کە ی ﴿إِنَّمَا أَنَا آيَةٌ﴾ مەگەر ئەوانیش وە ک
ئێوە ئومە ناھێنن ﴿تَأْتِرْطَانِي إِلَيْكَ فَتُفِي لِمِثْقَلِ ذَرَّةٍ﴾ هیچ شەیتیمان فەرماوۆش نە کردووہ لەم کتیبەدا (لوح
المحفوظ یا ئورئان دا) ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُخْتَرُونَ﴾ باشان ئەوانە (لە پۆزی دوا یی دا) لای پەروردگار یان
کۆدە کرێنەوہ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلَقُنَّ﴾ وە ئەوانە ی یی باوەر یوون بە بەلگە کانی ئێمە ﴿صُورَتُكَ فِي
الْأُفُقِ الْمَسِيِّ﴾ کەر و لالەن لەناو تاریکستاندان ﴿مَنْ يَشَاءِ اللَّهُ يُضِلِّهُ﴾ ھەر کەس خوا بێسو ی گومرای
دەکات ﴿وَمَنْ يَشَاءِ يُجْعَلْ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ ھەر کە سێش خوا بێسو ی دەخاتە سەر رینگای راست ﴿
قُلْ أَنْ يَنْتَكِرَ إِنْ أَنْكَرَ عَذَابُ اللَّهِ﴾ (ئە ی مو حەمەد ﷺ) بێنی ھەوالم یی بدن ئە گەر سزای خواتان بۆ
بێت ﴿أَوْ أَنْتُمْ السَّاعَةُ﴾ یان پۆزی دوا یی یەخەتان بگرت ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ تَعَالَى﴾ ئایا ھاوار دەکەنە هیچ
شەیتیک بێجگە لە خوا ﴿إِنْ كُفِّرْتُمْ﴾ ئە گەر ئێوە رامستگۆن ﴿قُلْ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ﴾ (ئە ی بەلکو
تەنھا بانگ و ھاوار لەخوا دەکەن ﴿فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ﴾ ئەمجا ئەویش ئە گەر ویستی ئەو ی
ھاواری (لە دەست) ئە کەن ناھێلنی ﴿وَتَسُبُّونَ مَا تَقْتَرُونَ﴾ و ئەو شتانەتان لەبەر دەچێتەوہ ک دەتاکردن
بە ھاو بەش بۆ خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند بێت بێگومان ئێمە پێتەم بەرنامان نارد بۆ
گە لانی پیش تۆ (ئە ی مو حەمەد ﷺ) ﴿فَاتَّخَذْتُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً﴾ وەتووشی نەبوونی و ھەزاری
وہەخووشی و نرس و ناوہەتیمان کردن ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَضَعَعُونَ﴾ بۆ ئەو ی یگەرتەوہ و بە شەیمانی
دەرسن (لاوازی و کزی بونین) ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يَتَنَزَّلُ فِي السَّمَاوَاتِ﴾ دە ی بۆ ئەپارائەوہ کانی ک سزای
ئێمە یان بۆ ھات ؟ ﴿وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ بەلام دلایان رەق بووہ ﴿وَوَرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
وہ شەیتان ئەو کردوہ و خرابانە ی بۆ رازاندبوونەوہ کە دەیان کرد ﴿فَلَمَّا سَأَلُوا أَنِ ادْعُوا إِلَهُهُمْ﴾ جا
کاتنی لەبیریان چوہوہ ئەو ی کە بێی نامۆ زگاری کران ﴿فَتَجَعَلْنَاهُمْ قُلُوبًا كَلِيبًا﴾ دەرگای ھەموو
شەیتیمان لەسەر کردنەوہ ﴿حَتَّىٰ إِذَا فُجِّعَ أَمْرُهُمْ أَوْتُوا﴾ ناکاتی دڵخووش یوون بەو ی یی یان درابو
﴿أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَمَا هُمْ بِمُشْعِرُونَ﴾ لە ناکاودا تۆ لەمان لی سەندن ئێتر ئەوانیش ناو مێد و سەرگەردان

بوون ﴿

﴿تَطْلُعُ دَائِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ئەمجا ئەو گەلە ی کە سەمیان کرد دوا براو کران ﴿وَلَقَدْ بَلَّوْنَا الْغَالِبِينَ﴾
و هەموو سوپاس و ستایشی هەر بۆ خوا ی پەرورد گاری جیهانیانە ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئە ی مو حە مە د
ﷺ) بێ ی پێ م بێ ی ﴿إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَعْصَعَكُمْ وَالْأَصْرَ﴾ ئە گەر خوا هەستی یی ستن و بێ نستان لێ بێ سە نێ تە و
﴿وَحَقَّ عَلَى قَوْمِكَ﴾ مۆ ریش بێ ی بە سەر دلە کاتاندا ﴿مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكَ بِهِ﴾ چ پەر ستر او ی ن ک ه مە ی
بێ جگە خوا بۆ تان بە نێ تە و ﴿أَفَطَّرَ كَيْفَ تُصَرِّفُ الْأَكْبَتِ﴾ تە ماشا بکە چۆ ن بە لگە کان دە گوێ رین و
چە ند بارە یان دە کە بێ تە و ﴿ثُمَّ هُمْ يَصْدِقُونَ﴾ باشان ئە وان پێ شتی ئی دە کە ن و پوو وەر دە گێ رن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئە ی مو حە مە د ﷺ) بێ ی پێ م بێ ی ﴿إِنْ أَتَاكَ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً لَوْ جَهَرَةً﴾ ئە گەر سزای
خوا لە ناکاو دا یا بە ئاشکرا بێ ت بۆ تان ﴿هَلْ يُفْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ﴾ تایا لە ناو دە بری (بە سزای
خوا یی) بێ جگە لە کۆ مە لێ سە م کاران نە بێ ت ؟ ﴿وَمَا تُرْسِلُ الْقُرْسِيِّ﴾ وە نێ راوە کانمان نە نار دوو
﴿إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ﴾ مە گەر بە مۆ ر دە وەر و تر سێ تە رنە بێ ت ﴿فَرَقَ أَمْرٌ وَأُصْلِحَ﴾ جە هەر کە س پڕ وای
هێ تار کردە و ی چاکی کرد ﴿فَلَا حَوْلَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ ئە وە هیچ مە تر سێ یە کێ بان لە سەر نا بێ
و غە م باریش نا بێ ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ ئە وانە مێ ش یێ پڕ وای بون بە بە لگە کانی ئێ مە ﴿يَسْتَكْبِرُ
الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ بە هزی دەر جوو نێ بان لە سنوور (ی فەرمانی خوا) سزایان لێ دە کو ی
و دە بان گە رێ ﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِندِي خَزَائِنُ اللَّهِ﴾ (ئە ی مو حە مە د ﷺ) بێ ی م ن پێ تان نا ئێ م
خە زێ نە کانی خوا لای مە ﴿وَلَا أَتْلُومُ الْقَيْبَ﴾ وە شتی نە هێ تیش نا زانم ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ﴾ وە
پێ تان نا ئێ م یگومان م ن فرێ شتە م ﴿إِنْ أَنِيمُ إِلَّا مَا يَوْحِي إِلَيَّ﴾ شو ی نێ هیچ ناکە و م ئە وە نە بێ ت کە بۆ نی گام
کرا وە ﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ﴾ بێ ی تایا کو ی تر و بێ نا یە کسان ؟ ﴿فَلَا تَسْتَكْبِرُونَ﴾ دە ی تایا بۆ
بێ ر ناکە نە و ؟ ﴿وَالَّذِي بَدَأَ الْإِنْسَانَ يَأْخُذْهُ﴾ بە م ئور ئانە بتر سێ تە ئە وانی دە تر سن ﴿أَنْ يُخْشِعُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾
(لە وە ی کە) کۆ ی کێ رنە وە لای پەر وە رد گاریان ﴿لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهٌ يَلْتَمِعُ﴾ لە کاتێ کدا بێ جگە
لە خوا هیچ بارە مێ دەر و تکا کار نیکیان نی یە ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بە لکو خویان پیا رێ زن و لە خودا
بتر سن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ وە ئە وانە دەر نە کە ی ت کە پەر وە رد گاریان دە پەر ستن (و هاواری
لێ دە کە ن) ﴿وَالْعَذَابُ وَالْعُشَىٰ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ﴾ بە بە یانیان و ئیواراندا (پە زامە نە ندی) خویان دە و ی
﴿مَا تَلَيْكَ مِنْ جَسَدٍ مِمَّنْ شَقِيَ﴾ و لێ ر سێ نە وە ی هیچ شتیکیان لە سەر ئو نی یە ﴿وَمَا مِنْ جَسَدٍ غَيْرِمْ
شَقِيَ﴾ وە لێ ر سێ نە وە ی هیچ شتیکی تو ش لە سەر ئە وان نی یە ﴿فَطَّرَ دَهْرًا﴾ جە ئە گەر دەر یان کە ی ت
(دو ر یان خە ی تە وە) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ ئە وە لە سە مکاران دە بێ ت ﴿

﴿وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ ۖ وَهُوَ أَبُو جُزُرٍ هَذَا الَّذِي كَانُوا يَدْعُونَ ۚ وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ ۖ وَهُوَ أَبُو جُزُرٍ هَذَا الَّذِي كَانُوا يَدْعُونَ﴾
 ﴿أَهُؤْلَاءُ مَنْ أَلَّفَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بؤ شهوی بلین ثایا نهوانه خوا ریزو بههری بین به خشبیون له ناو
 نیمه دا؟ ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالْمُفْسِدِينَ﴾ ثایا خوا له هدموو کس زانان نی یه بهوانی شو کرانه
 بؤرن؟ ﴿وَلَا جُنْدَ لَهُ الْكَلْبُ يُفْزَعُ﴾ و کاتی نهوانی که پروایان هیه به نایه ته کانی نیمه
 هاتن بولات ﴿فَقُلْ سَأَلْتُ رَبِّي﴾ نهوه بیان بلنی سلاوتان لی بیت ﴿كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾
 پهروردگار تان پهزهیی و مېهره بانی لهسر خوی پیوست کردوه ﴿أَلَمْ تَرَ مِنْ عَمَلٍ مِنْكُمْ نَبَأٌ﴾
 یجگله بینگومان هدر کهس له نیمه کارنکی خراب بکات په نه زانی ﴿لَقَدْ كُتِبَ مِنْ تَعْدِهِ وَأُصْلِحَ﴾
 پاشان بگه رېته هوه تهویه بکات و خوی چاک بکات ﴿فَأَنَّهُ عَفْوٌ رَحِيمٌ﴾ نهوه په راستنی خوا لبیور دهی
 به بهزهیی به ﴿وَكَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَمْثَالَ﴾ نابو جزوره نایه ته کان پروون ده که نیمه هوه ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ سُبُلًا﴾
 النجیمین بؤ شهوی رنگای تاوانباران پروون بیته هوه ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ إِلَٰهَيْنِ﴾ بلنی: بینگومان من
 قده غم لیکراوه له وهی که به ندایه تی بکه م بؤ نهوانی ﴿فَتَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نیمه هاواریان لیده کهن
 و ده بیان په رستن یجگله له خوا ﴿قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ﴾ بلنی من شوی نی ناره زووه کانی نیمه ناکهوم
 ﴿فَدَخَلْتُ إِبْرَاهِيمَ الْمَدْيَنَ﴾ نه گهر واکه م بینگومان من گو مرا دهم و له برزی نهوه که سانه دا
 نابم که په ریموونیان وهر گرتوه ﴿قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّي﴾ بلنی بینگومان من له سر به لگه به کی
 ناشکر ام که له لایه ن پهروردگار مهویه ﴿وَكَذَّبْتُمْ بِهِ﴾ که چی نیمه پرواتان بین نه هیتا ﴿مَا عِنْدِي مَا﴾
 شتغجلون به هوه (مزای) نیمه په لهی هاتنی ده کهن به دهست من نی به ﴿إِنْ لَكُمْ إِلَّا اللَّهُ﴾ فرمان
 په وایی تمنها بؤ خوابه ﴿يُقْضَىٰ الْحَقُّ﴾ حقه و راستنی باسی ده کات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْقَاسِمِينَ﴾ وه نهوه
 چاکترینی بریار دهر و جیا که رهویه ﴿قُلْ لَوْ أَنِّي عِنْدِي مَا شَتَّعِجْلُونَ بِهِ﴾ بلنی نه گهر لام بویه شهوی
 نیمه به له ده کهن له هاتنی ﴿لَقَدْ أَتَرْتُمُونِي بِبَعْضِ الْآيَاتِ﴾ نهوا کاری نیوان من و نیمه کوتابی بین ده هیتا
 ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه خوا چاک ناگاداره به ستم کاران ﴿وَعِدَهُمْ مَفَاحِشَ الْغَنِيِّ﴾ وه کیلی هدمو
 نهیمتی به کان هدر لای خوابه ﴿لَا يَعْصِيهَا إِلَّا أَهْلُهَا﴾ کهس نابازانیت جگله له (خودا) ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي﴾
 الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وه (خوا) ده زانی چی له ووشکانی و دهر یادا هیه ﴿وَمَا تَشْفَعُونَ إِلَّا فِي الْأَمْثَلِ﴾ وه
 هدر گه لایه ک بکه ویته خواره هوه خوابی ده زانیت ﴿وَلَا تَحْزَنِي ظُلُمَاتُ الْأَرْضِ﴾ و هدر دانه و نله به ک
 له تاریکی به کانی زه ویدا بیت ﴿وَلَا تَطِبُّ وَلَا تَاجِبُ﴾ و هدر تهر و ووشکتک هه بیت ﴿إِلَّا فِي كِتَابِ﴾
 تُبَيِّنُ هدر هدموویان له کنبی ناشکرا له (لوح المحفوظ) دان

﴿وَمَاعَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنَ جَسَادِهِمْ تُنُفُّوا﴾ (هەر چه نەدە) ئەوانە ی خۆیان دەپاریژن هیچ پرسیار و تاوانی ئەوانیان لەسەر نی بە ﴿وَلَكِنْ وَكُنْ لَكُمْ تَنُفُّوا﴾ بە لām بیر خستە و بە تا خۆیان پیاریژن ﴿وَمَعَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لِبَاطِلٍ﴾ (ئە ی مو حە مەد) ﴿وَإِذْ يَبْتَهِ لُؤْلُؤًا﴾ (ئە ی مو حە مەد) واز بێتە ئەوانە ی تاینە کە یان کردووە بە گە مە و گالە جاری ﴿وَقَدْ تَقَرَّرُ الْحَبِيبَةُ الْكَافِرَةُ﴾ و ژیا نی د دنیا هە لێ خە لە تاندون ﴿وَدَكَّ بَرِيَّةٌ﴾ و بە قورئان نامۆز گاریان پکە ﴿أَنْ تَسْلُ نَفْسُ يَمَانِكُمْ﴾ بۆ ئەو ی هیچ کە س تیا نە چنی بە هۆ ی ئەو (خرابانە) ی کردو یە تێ ﴿لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ لَكُمْ نَفْسٌ﴾ کە جگە لە خوا هیچ دۆست و نکا کار نیکی نی بە ﴿فَإِنْ تَقَدَّرَ كُلُّ عَدَلٍ أَنْ تَحْذَرْتُمْ﴾ ئە گەر هە موو فیدا و بریتی بە ک بدات لێ ی وەر نا گیرئ ﴿أَوَلَيْكَ الَّذِينَ أُتُوا بِالْبَيِّنَاتِ كَسِبُوا﴾ ئەوانە کە سائینک بە هۆ ی ئەو (خرابانە) ی کە کردو و یانە تیا چوون ﴿لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَبِيرٍ﴾ بۆ ئەوانە یە خوار د نە و یە ک لە ناوی زۆر گەرم و بە کون ﴿وَمَعَ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لِبَاطِلٍ﴾ و سزای زۆر بە تازاریش بە هۆ ی ئەو ی کە بی پڕ و ابوون ﴿قُلْ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ أَنْ تَقُولُوا﴾ بلی نایا بێ جگە لە خوا هاوار بکە ی (و پەرستین) ﴿مَا لَا يَنْفَعُكُمْ وَلَا يَضُرُّكُمْ﴾ شتێک کە نە سوودمان بێ دە گە یە نبت و نە زیان ﴿وَنُزِّلَتْ عَلَيْهَا مَائِدَةٌ﴾ و بەرەو دوا بگە یێنە وە (پاشگە زینە وە لە تاینە کە مان) ﴿بَعَثْنَا إِلَيْكَ إِلَهًا﴾ لە پاش ئەو ی کە خوا پێنموونی کردین (بۆ پێگای راست) ؟ ﴿كَأَلَيْكَ اسْتَوْفَى الشَّيْطَانُ﴾ بە وێنە ی ئەو کە سە ی کە شە ی تانە کان سەریان لێ شیواندین ﴿فِي الْأَرْضِ حَبْرًا﴾ لە زەو ی داسەر گەردان بێ ﴿لَهُمْ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى﴾ و چەند هاو پێ یە ک ی هە بێ بانگی کەن بۆ پێگای راست ﴿أَفَتُفَكِّرُ﴾ (بلین) وەرە بۆ لای ئێمە (کە چ ی بە گۆ یان نە کات) ﴿قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَى﴾ بلین بە راستی هەر پێنموونی خوا پێ نموونی راستە ﴿وَأَمَّا الشَّيْطَانُ﴾ الْفَلْسَفِيَّةُ و فەرمانمان پێدراو کە مەل کە چ و گوێ پێمان بێ بۆ پەر وە د گاری جیهانیان ﴿وَأَنْ أَيْمُوا الصَّلَاةَ وَالْزَكَاةَ﴾ وە (فەرمانمان پێدراو) کە بە پێکی نوێژ بە جی بێتن و لە و (پەر وە د گارە) بترسین ﴿وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ وە هە مو تان هەر بۆ لای ئەو کە دەر کێ نە وە (لە ژۆ ی دوا ییدا) ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَالْحَيَّ﴾ وە هەر ئەو خوا ییدە کە ئاسمانە کان و زەو ی بە د ی هێناو بە حە ق و راستی ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ وە هەر پۆ ژێ بە شتێک بفرە مو ی بێ ئەو یش دەست بە جی دە بێ ﴿قُلْ الْحَقُّ﴾ فەرمان و وە تە ی ئەو راستە ﴿وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ الْأُصُورُ﴾ هەر بۆ ئەو مۆ لک و خاوە نیە تێ لە و پۆ ژە د کە فو دە ک ریت بە (صور) کە پە نادا ﴿عَلَيْهِ الْقَبْرُ وَالْجَنَّةُ﴾ زانا و نا گابە بە هە موو نە بێ و ئاشکرایە ک ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَكِيمُ﴾ و هەر ئەو کاردروست و بە نا گابە

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهوانه ی که بر وایان هیتاوه ﴿وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ﴾ و بر واکه یان تیکه له به مستم
 (هاوله دانان) نه کردووه ﴿أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمَنُ وَهُمْ مُخْتَدُونَ﴾ هیمنی و ناسایش تنها بؤ نهوانه به هدر
 نهوانهش ریتمونون کراوون ﴿وَنَزَّلْنَا حُجَّتَنَا أَتَتْهَا ابْرَاهِيمَ﴾ نمو (به لگانه) به لگهی نیمه بوون
 که دابوومان به نبیراهیم ﴿عَلَى قَوْمِهِ﴾ له به راتهر گه له که به ووه ﴿رَفَعْنَا رَحْمَتَنَا لَكَ﴾ ههر که سینک
 بمانه ویت پله وپایه ی به رز ده که نه ووه ﴿إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی به روه رد گارت کار دروستی
 زانابه ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ وه ئیسحاق و (له ئیسحاقیش) به عقوبمان بی به بخشی
 ﴿كُلًّا هَدَيْنَا﴾ ریتمونویی هموویانمان کرد ﴿وَوُضِعَ الْكَلْبُ مِنْ قَبْلُ﴾ وه له ووه پیش ریتمونویی
 نوو حیسمان کرد ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَى وَهَارُونَ﴾ وله نه ووه کانی نوح
 داوودو سوله یمان و نبیوب و یوسف و موسا و هاروونمان (ریتمونویی کرد) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي
 الْمُحْسِنِينَ﴾ ثابو چه شنه پاداشتی چاکه کاران ده ده یشنه ووه ﴿وَرَكِبْنَا الْيَمِينَ وَالْيَاسِينَ﴾
 وه زه که ریا و یحیا و عیسا و ئیلیاس ﴿كُلٌّ مِنَ الَّذِينَ﴾ ههر یه که له مانه له چاکه کاران بوون ﴿وَلَسْتَ بِبَصِيرٍ﴾
 وه ئیسماعیل و ئیسماعیل و یونس و لوط ﴿وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ وه ئیسماعیل و یونس و لوط
 ههر یه که له مانه ریزمانداون به سهر همو و خه لکیدا ﴿وَمِنْ آيَاتِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَآخِرُهَا﴾ ههر ووه ها
 همدی له باوک و نه ووه و بر اکاتیان ﴿وَأَحْبَبْتُ إِلَهُكَ وَيَتَغَيَّرُ﴾ هه لمان بزاردوون و
 ریتمونو نیمان کردوون بؤ رینگه ی راست ﴿ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ﴾ نه ووه ریتمونو خواجه
 ریتمونو ههر به نه ووه کی پینه کات ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ له به نه ووه کانی که خوی به ووی ﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ
 عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ وه نه گهر هاو به شیان ره وابدابه بؤ خوا بنگومان نه ووا کانه ی کردبوویان
 همووی بی پاداشت هدر ده چوو ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نهوانه که ساینکن ﴿فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا أَهْلُهَا﴾ جا نه گهر
 نهوانه (قورهش) بر وای بی نه هین ﴿فَقَدْ كَذَّبَ إِتْمَانًا يُسْأَلُ بِهَا بِكَرِينٍ﴾ نه ووه بنگومان به ده سه ته به کی
 ترمان سپاردووه (چاودیری بکه و) بی بر وایش نابن بی ی ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ نهوانه (نه و)
 پینه میرانه ی باس کران که ساینک بوون خوا ریتمونوئی کردن ﴿وَيَهْدِي لَهُمْ أَقْبَدَهُ﴾ ده ی به پیره ووی
 رینگه و ریزازی نهوان بکه (نه ی موحه ممد ﴿فَلَا أَشْرَكَ لَهُ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ (نه ی موحه ممد ﴿بَلَى
 بَلَى دَاوَىٰ هِجْ كَرِيٍّ وَبَادَاشْتَنَكْتَنَ لِنَاكَمْ له سه ری ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نه م قورثانه تنها
 ناموزگاری به بؤ همو و جیهانیان ﴿

﴿إِنَّ اللَّهَ قَالِي الْحَبِّ وَالْحَبِّ﴾ بە راستی خواوەنکەری دانەوێڵە و ناوەتەرە (کاتێک کە دەڕوێت لە زەویدا) ﴿يَخْرِجُ الْحَبَّ مِنَ النَّبَاتِ﴾ زیندوو دەرنههێنی لە مردوو ﴿وَمُخْرِجُ النَّبَاتِ مِنَ التُّرْبِ﴾ وه (خوا) دەرههێنەری مردوانە لە زیندوو ﴿وَاللَّهُ قَالِي تَفَكُّرًا﴾ ئەوەیە خۆی ئێوە دەی کەواتە ئێوە چۆن (لە پەرسستی ئەو خۆی) لا دەدرێن؟ ﴿قَالِي الْإِبْرَاحِ﴾ (خوا) بەدی هێنەری شەبەق و ڕووناکی ڕۆژ بوونەوێە ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ أَشْجَارًا﴾ و شەوی کردوو بە کات و هێز ئارامگرتن ﴿وَالشَّجَرِ الْأَعْلَىٰ خَشْبًا﴾ و خۆر و مانگی کردۆتە هێز حساب دیاریکردن و زانیی کات ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ﴾ ئەوەش ئەندازە گرتنی خۆی بە دەسە لانی زانیە ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الشُّجُومَ﴾ و هەر خۆیە کە ئەستێرەکان و داناو بەوتان ﴿لِتَهْتَدُوا بِطَرِيقِ الْإِسْلَامِ﴾ بۆ ئەوێ ڕێیان پێدەر کەن لە تاریکیەکانی و شکانی و دەریادا ﴿قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بە راستی نایەتە کانیان ڕوون کردۆتەوێ بۆ کۆمەڵێ کە بزانی و تی بگەن ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُم مِّنْ نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ و ئەو خۆیە زانیە کە ئێوەی دروست کردوو لەیه کەس (نەدەم) ﴿فَتَسْقُطْ وَمُتَوَدِّعٌ﴾ ئەمجا (لە پستی باوکشان) نیشتە جێ کران (دواتریش لەمنداڵانی دایکتاندا) دانران بە شێوەی کاتی ﴿قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بە راستی نایەتە کانیان ڕوون کردۆتەوێ بۆ کەسانی بەووردی بیر بکەنەوێ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ و ئەو خۆیە زانیە ﴿أَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ کە بارانی لە ئاسمانەوێ باراندووێ ﴿فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَتْرَابًا مِّمَّا كَانَتْ تِلْكَ الْأَرْضُ﴾ (بارانەوێ) هەموو جۆرە چە کەرەبە کمان ڕواند ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا﴾ ئەمجا ڕووەکی سەوزمان لێ ڕواندووێ ﴿فَخَرَجَ مِنْهُ خَبَارٌ﴾ و لەو (ڕووە کە سەوزە) دانەوێڵە لەسەر یەک کەلە کە بووسان دەرههێناوێ (وێک گۆلی جۆ و گەنم) ﴿وَمِنَ الشَّجَرِ مِمَّا قِيلَ إِنَّهُ﴾ و لە دار خورما لە چەند پەلێکی هێشووێ شۆرە و یوو دەرههێنین ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ أَفْئَادِ﴾ و (دەڕوینین یەو بارانە) یاخانی زۆر لە تری ی هەمە جۆر ﴿وَالزُّبُرِ وَالرَّهْمَانِ﴾ و زەیتون و بنە هەناری ﴿مُتَشَبِّهًا لِّمُتَشَبِّهِةٍ﴾ هاو وێنە و لەیه کتر جیا جیا (لە تامدا) ﴿فَنَظَرُوا إِلَى شَعَرَةٍ﴾ سەرئەجی بەر هەمە کە ی بەدن ﴿إِذَا أَشْمَرُوا وَيَتَوَعَّدُ﴾ کاتێک بەر دەگرت و پێ دەگات ﴿إِنِّي ذَالِكُمْ لَأَكْبِتُ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بێگومان لەم سەر نەجدا نە داچەند بەلگە ی گەورە هەیه (لەسەر گەورە ی دەسە لانی خودا) بۆ کەسانێک کە ڕووا دەهێنن ﴿وَجَعَلُوا لَهِ شُرَكَاءَ الْيَحْيٰى﴾ هاو بە شانیکیان بێر یار داوێ بۆ خوا کە جنۆ کەن ﴿وَعَلَّمَهُ﴾ لە کاتێکدا خودا ئێوە (جنۆ کەندی) دروست کردووێ ﴿وَعَلَّمَهُ الْيَحْيٰى وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ﴾ بەدرۆ و بوختان چەند کوێ و کچیان ڕەوا داوێ بۆ خوا بە پێ زانیاری ﴿سَبَّحْتَ وَنَعَلْتَ عَمَّا يُعْبَدُونَ﴾ پاک و پێ گەردی بۆ خواوەوی کە ئەو پێ ڕوایانە بێر یاری ئەدەن بۆ خوا ﴿يَبْتَغِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (خوا) دا هێنەری ئاسمانەکان و زەوی بە لە نەبوون ﴿أَلَيْسَ كُنُ لَّهُ وَتَوَكَّلْ لَهُ صَلَاحٌ﴾ چۆن منداڵی دەپێ کە ژن و هاوسەری نەبووێ ﴿وَعَلَّقَ كُلُّ شَيْءٍ﴾ خۆی هەموو شتیکی دروست کردووێ ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ و ئەو بە هەموو شتی زانا و بە ناگایە ﴿

﴿لَا تُكْرَهُ زُرُّكَ﴾ هەر ئەو خواوەندە کە پەرورەدگاری ئێوەیە ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پەرستراویکی راستەقینە نی یە جگە لە ئەو ﴿خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دروست کەری هەموو شتیەکە ﴿فَاعْبُدُوهُ﴾ کەواتە ئەو پەرستن ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وە ئەو خواوەندە چاودێرە بەسەر هەموو شتیەکە وە ﴿لَا تُدْبِكُ الْأَمْسَرُ﴾ چاوەکان بەی بێ نایەن و ناتوانن ببینن ﴿وَهُوَ يَذَرِكُ الْأَمْسَرُ﴾ بەلام ئەو هیزی ببینن و چاوەکان دەبیتیت ﴿وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ و ئەو بە ناگای ورد بینە ﴿فَذَجَعَهُ كَعَصَاٍ مِنْ فِئْتَةٍ﴾ بەراستی لەلایەن پەرورەدگار تانە وە چەندین بەلگە ی پوشتان بۆ هاتوووە ﴿فَمَنْ أَمْسَرَ فَلْيَنْتَبِهْ﴾ ئەمجا هەر کەس بێر لەراستی دەکاتە وە دەبیتیت ئەو (سوودی) بۆ خۆیەتی ﴿وَمَنْ عَمِيَ فَصَلِّ﴾ هەر کەس بێر ناکاتە وە و گۆڕ بوو ئەو (زبانی) هەر بۆ خۆیەتی ﴿وَمَا آتَاكَم بِحَقِّ طَرَفٍ﴾ وە من چاودێر و پارێزەر نیم بە سەر تانە وە (بەس راگەینەدرم) ﴿وَكَذَلِكَ نَصْرُفُ الْعَيْنِ﴾ شاوا جۆر و شیوەی بەلگەکان دەگۆڕین ﴿وَلْيَقُولُوا دَرَسَتْ﴾ دەبا هەر بلێن خۆتێدووتە و پیتووتر اوە ﴿وَلْيَنْتَبِهْ لِقَوْمٍ يُسْكُوتُ﴾ وە بۆ ئەو ی چاک روونی بکەیتە وە بۆ کۆمەلێک کەتێدە گەن و شارەزان ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنَ الرِّبِّكَ﴾ شۆتی ئەو بەکۆە کە لەلایەن پەرورەدگار تە وە وەحیت بۆ کراوە ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ شایستە ی پەرستن نیە بیتجگە لەو (خوا) ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْفَاسِقِينَ﴾ وە پرو وەر گیرە لەهاوێش بریارەدران ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَفْرَكُوا﴾ وە ئەگەر خوا بیویستایە هاوێیان دا نەدنا ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا﴾ و تو مان نەدە کرد بەچاودێر و پارێزەر بەسەر یانە وە ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾ و تو زۆردار و دەسەڵاتدار نیت بەسەر یانە وە ﴿وَلَا تَسْأَلُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (موسلمانان) جینو و قسە ی ناشرین مەلێش بەوێت و پەرستراوانە ی کە ئەوان هاواریان لی دەکەن و دەیانپەرستن بیتجگە لەخوا ﴿فَيَسْأَلُ اللَّهَ عَذَابَ بَعْضِهِمْ﴾ بەو هۆیە وە ئەواتیش قسە ی نەشیان بلێن بەخوا ﴿كَذَلِكَ زَيَّلْنَا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ﴾ بەو شیوەیە رازاند و مانە تە وە بۆ هەموو ئۆمەتێک کردە وە کەیان ﴿ثُمَّ إِلَى رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ﴾ پاشان گەڕانە وە یان هەر بۆ لای پەرورەدگاریانە ﴿يُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ ئەمجا هە وە لیان بێ دەدات بەو کردە وە ئە ی ئەنجامیان دەدا ﴿وَأَتَسْمِعُوا لِلَّهِ جَهْدَ أَلْسِنَتِهِمْ﴾ وە بەهیزترین سوونیدیان بەخوا دەخوارد ﴿لَئِنْ جَاءَ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ﴾ سوونید بەخوا ئەگەر مو عجزیە یە کەیان بۆ بیت (لە وە ئە ی کە خزیان داوایان دە کرد) بێگومان بروا دەهیتن بێ ی ﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعِيكُمْ إِلَى اللَّهِ﴾ بلێ بەراستی مو عجزیە کان هەر لای خواوەندە ﴿وَمَا يُشْعِرُكُمْ﴾ وە ئێوە نازانن ئە ی برواداران ﴿أَتَمَّا إِذْ جَاءَتْكُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ ئەگەر ئەو بەلگەنەش بیتە کایە وە هەر بروا ناهیتن ﴿وَلْيَقُلْ أَفَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا﴾ وە کاتی هاتنی مو عجزیە کان بەهۆ ی بێ برواییانە وە دلا و چاویان وەر دەگیرن و لادە دەین (لە باوەر هیتان) ﴿كَمَا أَلْقَيْنَا آيَةً أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هەر وە ک لە سەر تانە وە برواییان بەقورئان نەهیتا ﴿وَلَا تَدْرُسْ﴾ وە لیان دەگەڕینن ﴿فِي ظُلُمَاتٍ مُمْرُغٍ﴾ لەسەر کەشی خۆیاندا بێن ﴿يَتَسَمَّوْنَ﴾ (دەبا) هەر سەر گەردان بێن ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾ و هه بنگومان نه گهر نيمه ﴿تَزَكَّىٰ أَلَيْسَ لَهَا تَتَكَّفَىٰ﴾ فرشتهستان بۆ لای نهو (بیاوه) انه بنار دایه
 ﴿وَكَلَّمَ اللَّهُ النَّبِيَّ﴾ و مرده و ده كان قسه یان له گه له بگردنایه ﴿وَحَسْرَةً عَلَيْهِمْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ و هه موو
 شتیکمان بۆ کۆ بگردنایه نهو ﴿فَبَلَّغْ﴾ روو به پروو به پیش چاویانه نهو (یان کۆمه له کۆمه له) ﴿تَاكَلُوا
 لِبُطُونِهِمْ﴾ پروایان نه ده هینا ﴿إِنَّا لَا نَسَاءُ اللَّهُ﴾ مه گهر خوا بیویستانه ﴿وَلَا كُنَّا أَكْفَرَهُمْ بِمَا جَعَلْنَا﴾ به لام
 زو ره یان نازانن و بی ناگان ﴿وَكَلَّمَكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا﴾ هه ره به و شیوه بۆ هه موو به نه مه به ریک
 دوژمنیکمان داناهه ﴿سَيَطْلُبُنَ الْإِنسُ الْإِنْسَ﴾ له شه یئانه کانی سروف و جنو که ﴿يُوحِي بِمَا يَشَاءُ﴾ بۆ
 بقیض ﴿که به نه یئنی به به کتری راده گه به من ﴿زُحِرَفَ الْقَوْلِ عُرُونًا﴾ ووته ی رازوه و بریقه دار بۆ فریو دانیان
 ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلْنَاهُ﴾ و هه نه گهر به ره و رد گارت بیویستانه نهو یان نه ده کرد ﴿فَذَرْنَاهُمْ وَمَا يَفْعَلُونَ﴾
 ده لیان گه ری به خویان و نهو درو یانه ی که هه لی ده به من ﴿وَلَقَدْ صَبَقَ رَبُّ﴾ و هه بۆ نهو ی
 گو یگر ی بۆ نهو (ووته بریقه دارو رازوه ی بۆ به کتری ده که نه) ﴿أَفَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ﴾ دلی
 نهو که سانه ی پروایان نی به به زوری دوا بی ﴿وَلَقَدْ صَبَقَ﴾ بۆ نهو ی رازی بین بی ی ﴿وَلَقَدْ صَبَقَ﴾
 نفعه فرات ﴿وهنا نه نجاسی بدن نهو گونا هانه ی نه نجاسی نه ده نه ﴿أَفَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ﴾ جانا یا
 جگه له خوا داد و ده ریکی تر بۆ خوم پر یار به ده ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ إِلَهُكُم﴾ له کاتی که دا (خوا) نهو زاته به
 که نار دویه تبه خواره و به بۆ نیوه ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ﴾ نهو قورانه که پروو که ره و ی هه موو باسی که
 به دریزی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ﴾ نهو انه ش که نامه مان بی به خوشین ﴿يَتْلُونَ﴾ نهو نهو ی رانه
 به له حق ﴿چاک ده زانن بنگومان نهو قورانه له لایه نهو ره و رد گارت نهو به به حق و پرستی نیز راه
 ﴿فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُتَوَلِّينَ﴾ که واته هه ر گیز له گومان داران مه به ﴿وَقَدْ كَلَّمْنَا رَبَّكَ﴾ و هه فرمان
 و ووته ی به ره و رد گارت ته و او به و ده به نه نجام گه یشت ﴿صِدْقًا وَعَدْلًا﴾ به پرستی و دروستی
 ﴿لَا مَمْنَعَ لِكُلِّ شَيْءٍ﴾ که به یج که س نانوانی بر یارو و و ته کانی بگو بی ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ هه
 خوا بیسه ری زانایه ﴿وَأَن يُطِيعَ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ و هه نه گهر تۆ گو بی ربه لی زو ره ی نهو انه بیت
 له سه ره زه ویدان ﴿يُضِلُّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له ری که ی خوا گو مرآت ده که نه ﴿إِن يَشِئُوا﴾ له اظن ﴿نهو انه
 هه ره شو یئنی گومان که و تروو ﴿وَأَن هُمْ لَا يَخْضَعُونَ﴾ و هه هه میسه درو و گو تره کاری ده که نه ﴿وَلَقَدْ
 كَلَّمْنَا هَؤُلَاءَ﴾ بنگومان هه ره به ره و رد گارت چاک ده زانیت ﴿مَنْ يُضِلُّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کنی گو مرآ
 به و ده لای داهه له ری گای نهو ﴿وَهُوَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ﴾ و هه ره نهو زانانه به وانه ی ری بازی پرستیان
 گرتوه ﴿فَلَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُ أَهْلِ الْأَرْضِ﴾ ده به خون لهو (سه ره راو) ی که ناوی خوی له سه ره هه راه
 ﴿إِن كُنْتُمْ بِآيَاتِنَا مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه به نایه ته کانی خوا بر وادارن ﴿

﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا﴾ بۆ چى ئىوه ناخون؟ ﴿مِمَّا ذُكِّرْتُمْ أَنَّهُ عَلَيْهِ﴾ له (گۆشتى) نهو (نازه لان) هى
 كه ناوى خواى له سهر هيتراوه (له كاتى سهر پىنى دا) ﴿وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَحَرَّمَ عَلَيْكُمْ﴾ كه بىنگومان خوا
 بۆ تانى پروون كر دوتوه نهوى حهرامى كردوه له سهر تان ﴿إِلَّا مَا أَطْعَمْتُمْ زُرْعَتَكُمْ﴾ جگه لهوى كه ناچار
 ده بن بۆ (بىخون لهو خواردناتهى كه حهرام) ﴿وَإِنَّ كَثِيرًا لِّيُضِلُّوا بِهَوَاهُمْ﴾ به راستى زور كهس
 خه لكسى گو مر ده كه نه به ههوا و ناره زوى خويان ﴿يَغْيِرُ عَلَيْهِمْ﴾ به بى هيچ زانبارى يدك (كه له خواوه
 وه گر بىت) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَظْهَرُ بِالْفِتْنَةِ﴾ بىنگومان په روه د گارت دهست در بىز كاران و سهر كه شان
 چاك ده ناسى ﴿وَدَّرَأُوا ظَهْرَ الْإِنْدَرِ بِطَانَتِهِ﴾ له گونا هى ناشكرو تهنتى واز بىتن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ
 الْإِنْتَرُ﴾ به راستى نهوانهى كه گونا ده كه نه به دهستى نه نهست ﴿سَيَجْزِي زُرْعَتَكَ إِنَّا مُنْقِرُونَ﴾
 به زوى تۆ له بىان لى ده سه نه رىت به هوى شو تاواناتهى ده بانه كرد ﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا
 بَدَّلَكُمْ آسُرَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ لهو (سهر بر اوه) مه خون كه ناوى خواى له سهر نه هيتراوه (له كاتى سهر بر بندا)
 ﴿وَاللَّهُ يَفْسُقُ﴾ بىنگومان (خواردنى) نهو تاوان و له ستور دهر چوونه ﴿وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِرَبِّهِ لَإِنْتَرٍ﴾
 وه بىنگومان شه پتانه كان به نهنتى شت به دۆستانى ده لىن ﴿لِيَجْزِيَ زُرْعَتَهُ﴾ بۆ نهوى موجداهله و دهمه
 ده ميان له گدل بكهن ﴿وَإِنْ أَطْعَمْتُمْ مِمَّا زَكَّيْتُمْ﴾ جانه گهر به گويان بكهن نهو بىنگومان له هابو به ش
 دانه ران ده بن ﴿وَأَمِنْ كَنْ مِّنَ أَهْلِ بَيْتِهِ﴾ نايه كه سىك كه مردو و بىت (واته بى پروا بىت) و ئىمه
 زىندوومان كرده وه (هيدا يه تماندا) ﴿وَجَعَلْنَا فِي النَّاسِ﴾ و پروونا كه كسان بۆ فراههم هينا
 (كه قور ئانه) به هوى نهو وه له ناو خه لكيدا ده گهرى و دهر و ات ﴿كُنْ مِّنْهُمْ فِي الظَّلَامَةِ﴾ نايه وه كه نهو
 واپه كه له ناو تارى كه ستانى كدا بىت ﴿لَيْسَ بِحَاجٍّ مِّنْهَا﴾ كه به هيچ جورى دهر چوونى نه لى ﴿كَذَلِكَ
 يُفَصِّلُ الْكُفْرَ لِمَن كَانَ لَهَا آيَاتُ اللَّهِ﴾ بهو شىويه پازى ترا وه نهو بۆ بىبر و ايان نهو كرده وه (خرابانهى) ده بىان
 كرد ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ فِرْقَةٍ أَكْبَرًا فَخْرِيهَا﴾ بهو شىويه له هه مو شارى كدا گو ره نه رىنى
 تاوانبار بىمان كرد (به ده سه لانه دار) ﴿لِيَتَكَبَّرُوا فِيهَا﴾ بۆ شهوى بىلان و فتل بكهن لهو شارانه دا
 ﴿وَمَا يَكْمُرُونَ إِلَّا بِأَفْئِهِزْ﴾ وه فتل و بىلان ناكهن (له كهس) بىجگه له خويان ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾
 به لام نهوان هه سنى پى ناكهن ﴿وَإِذَا جَاءَهُمْ نَصْرٌ مِّنَّا﴾ وه كاتىك نايه تى كيان بۆ بىت ﴿فَالْوَالُونَ قَوْمٌ﴾
 ده لىن ئىمه ههر گىز باوه نه نىن ﴿حَتَّىٰ تَوَفَّىٰ بَشْرًا مَّا أُوتِىَ رَسُولُ اللَّهِ﴾ ههنا و نهى نهوى به بىتغه مبرانى
 خورا واره به ئىمه شه نه درىت ﴿اللَّهُ أَفْضَلُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ﴾ خوا چاك ده زانىت به دىام و بىتغه مبرانهى
 خوى بۆ كوى ده نىرت (و كى شباو تره بۆ نهو كاره) ﴿سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَتْرَفُوا﴾ به زوى نهوانهى
 تاوانبان كرده وه دوو چارىان ده بىت ﴿صَعَارَ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سووكى و بىسواى لای
 خوا و سزای سهخت ﴿يَمَّا كَانَ النَّاسُ يَكْمُرُونَ﴾ به هوى شو و بىلان و فتلانه وهى كه ده بانه كرد
 (له پرواداران) ﴿﴾

﴿قَسْرُ يَدِ اللَّهِ أَنْ يَهْدِيَهُ﴾ جا هه ره که سینک خوا بیهوینت پینموونی بکات ﴿يَسْرَحُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ﴾ سینگى فراوان ده کات بۆ ئیسلام (و بر و اهیتان) ﴿وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ﴾ وه هه ره که س خوا بیهوینت گومرای کات (له بهر نه شیاویی و سه ره که شی خزی) ﴿يَجْعَلُ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا﴾ سنگى زۆر تهنگ ده کات ﴿كَأَنَّمَا أَصْعَدَ فِي السَّمَاءِ﴾ وه که نه وهی (بیهوینت) بهرز بیته وه به ره و ئاسمان (چونکه مروف تا به ره و ئاسمان بهرز بیته وه هه ست به تهنگه نه نه مسی ده کات و به ناره خهت هه ناسه ی بۆ ده دریت) ﴿كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الْإِنْسَانَ سِرًّا﴾ بهو جزو ره خوا بیسی و نایاکی داده نیت ﴿عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ له سه ره وانه ی که بر و ا نهیتن ﴿وَكَذَلِكَ صِراطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا﴾ نه م ئیسلامه رنگای بهر و ده گارته که پرتک و راسته ﴿فَقَضَلْنَا الْآيَاتِ﴾ بینگومان بهروونی نایه ته کانمان باسکر دووه ﴿لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ﴾ بۆ کۆمه لیک که بیر بکه نه وه ﴿لَهُمْ دَارُ السَّكِينِ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بۆ نه وانه یه لای بهر و ده گاریان مالی ناشتی که (به هه شته) ﴿وَهُوَ قَوْلُهُمْ يَمَّا كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾ ته نه ا نهویش دۆستیانه به هو ی شه و کرده وه جا کانه ی ده یان کرد ﴿وَيَوْمَ نَخْتَلُفُكُمْ جَمِيعًا﴾ وه پوژنیک (خوا) تیکرا کویان ده کاته وه (ده فهر مویت) ﴿يَتَغَشَّوْنَ أَلْجًا﴾ نه ی دهسته و کۆمه لی جنو کهه ﴿قَدْ أَتَيْنَاكُمْ مِنْ الْإِنِّ﴾ بینگومان ئیه و زۆر که سنان له ناده مبه کان گومرا کرد ﴿وَقَالَ قَوْلِهِمْ مِنْ الْإِنِّ﴾ وه دۆسته کانبان له ناده مسی ده لین ﴿وَبَا أَسْتَمْتُمْ بَعْضُكُمْ يَتَسَاءَلُ بَعْضًا﴾ نه ی بهر و ده گارمان هه ندیکمان سوودو که لکمان له هه ندیکمان و هر گرت. ﴿وَبَقَا أَجْكَ الْأَلْوِي أَجَلَتْ أَلًا﴾ وه بهو کاته و مؤله ته که شتین که یوت دیاری کرد بووین. ﴿قَالَ أَلَا مَتُونُكُمْ﴾ خوا فهر مووی ناگر شویتانه. ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا﴾ بهه مبه یی و بی برانه وه ده میتنه وه تیایدا ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ جگه له و کاته ی که خوا بیهو ی ﴿إِنْ رَبُّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی بهر و ده گارت کار دروستی زانابه ﴿وَكَذَلِكَ قَوْلُ بَعْضِ الْفَالِغِينَ بَعْضًا﴾ بهو شیویه هه ندیک لهسته مکاران ده که بین به دۆست و پشتیوانی هه ندیکى تریان ﴿يَمَّا كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾ به هو ی شه و کرده وانه وه ی نه نجامبان ده دا ﴿يَتَغَشَّوْنَ أَلْجًا وَالْإِنِّ﴾ نه ی دهسته و کۆمه لی جنو که و ناده مسی ﴿أَلَا رَبُّكُمْ رَسُولٌ مِّنْكُمْ﴾ نایا پیتهمبه ر اتنان له خۆتان بۆ ته هات ﴿يَقْضُونَ عَلَيْهِمُ الْبَقَى﴾ که نایه ته کانى متنان بۆ بخویننه وه ﴿وَيُنْزِلُ إِلَيْكُمْ لِقَاءَ رُؤُوسِكُمْ كَذِبًا﴾ وه له گه یشتن و دوو چار بوونی شه م پوژیهان نه ترساندن ﴿قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا﴾ ده لین (راسته و) شایه تی له سه ره خۆمان ده ده یین ﴿وَعَرَّيْنَاهُ الْخَيْرَ وَالْإِنِّ﴾ به لām ژیا نی دنیا خه له تان دینتی ﴿وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ و شایه تیان له سه ره خۆیان دا ﴿أَنَّهُمْ كُنُوا كَافِرِينَ﴾ که بینگومان نه وان بی بر و ا بوون

﴿وَقَالُوا هَذِهِ الْأَنْفُسُ الَّتِي نَحْنُ بِهَا نَحْيُ﴾ (به‌گو‌مانی خو‌یان) ده‌یان ووت ته‌مانه نا‌ژه‌ل و مال‌ات و کشتو کال‌یکن که‌ده‌غه کراون ﴿لَا يَتْلَعْنَهَا إِلَّا مَن شَاءَ﴾ ناسن لیان بخوات که‌سانیک نه‌بی خو‌مان به‌مانه‌و‌یت ﴿يَرْتَضِيهِ﴾ به‌گو‌مانی خو‌یان ﴿وَاللَّهُ خَرَجَتْ ظُهُورُهَا﴾ مال‌اتیک‌یش به‌شتیان قه‌ده‌غه کرا‌سو (نابن) بار‌یان لی‌ی بشر‌ی یا سواریان بین ﴿وَاللَّهُ لَآتِيكُمْ بِسَنَاءٍ أُخْرَىٰ﴾ هه‌روه‌ها نا‌ژه‌ل و مال‌ات هه‌یه (له‌کاتی سه‌ر‌پ‌ین دا) ناوی خوا‌یان له‌سه‌ر نه‌ده‌برد ﴿أَفَرَأَيْتَ عَالِيَهُ﴾ به‌درو هه‌له‌ستن به‌ده‌م خوا‌وه ﴿سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ له‌مه‌ولا خوا‌توله‌ی ته‌و درو هه‌له‌ستن به‌یان لی‌ی ده‌سته‌ن‌یت ﴿وَقَالُوا إِنَّمَا بَطْنُ هَذِهِ الْأَنْفُسِ﴾ وه‌ده‌یان ووت ته‌وه‌ی له‌سکی ته‌م نا‌ژه‌ل و مال‌اتانه دایه ﴿حَالَصَ إِلَيْكُم﴾ تابه‌ته به‌ن‌یرینه کانمانه‌وه (پیاوه کانمان) ﴿وَمَنْ حَزَنٌ عَلَىٰ أَرْوَجِي﴾ وه‌قه‌ده‌غه کرا‌وه له‌سه‌ر ژنه کانمان ﴿وَأَن يَكُنْ تَيْبَةً يَخْتَصِمُ فِيهِ رَبُّكَ﴾ وه‌ته‌گه‌ر مر‌داره‌وه به‌وو به‌وون ته‌وا هه‌موو تیایدا ها‌وه‌شو به‌شدان ﴿سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ﴾ به‌زووی خوا‌سزای ته‌م بیتاسه (نه‌فامانه) یان ده‌داته‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بینگو‌مان خوا‌کار دروستی زانابه ﴿فَدَخَسَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ﴾ به‌پراستی زیانبار‌سوون ته‌وانه‌ی ر‌وله‌کانی خو‌یان کوشت ﴿سَفَهَا يَفْزَعُ عِلْمٌ﴾ به‌ته‌فامی و نه‌زانی ﴿يَحْزَنُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ﴾ و ته‌وه‌ی که‌خوا‌پ‌یی به‌خش‌یوون له‌خو‌یان قه‌ده‌غه کرد ﴿أَفَرَأَيْتَ عَلَىٰ اللَّهِ﴾ به‌ده‌ست هه‌له‌ست و درو به‌ده‌م خوا‌وه ﴿فَدَخَلُوا مَا كُنُوا مُخْرَجِينَ﴾ به‌پراستی ته‌وانه گو‌مرا‌سوون و ر‌یت‌موونی کرا‌وه‌به‌وون ﴿وَمَنْ أَلَدَّتْ شَنَآنُ جَنَّتِ﴾ وه‌ته‌نها خوا‌به که‌به‌دی هه‌ت‌ناه باخانی ﴿فَقَدْ وَشَنَّتْ﴾ که‌پرو هه‌رز‌اله بز کرا‌وه (باساق به‌رز) ﴿وَعَبْرَ مَقَرٍّ وَشَنَّتْ﴾ وه‌که‌پرو هه‌رز‌اله بز نه‌کرا‌وه (ساق کورت) ﴿وَالْأَخْلَ وَالزَّرْعِ﴾ وه‌دار خو‌ر‌ما‌وه کشتو کالی ﴿مُخْتَلِفًا أَلْهَمُهُ﴾ جیا‌واز له‌خو‌اردن و تام‌دا (به‌دی هه‌شا‌وه) ﴿وَالزَّيْتُونِ وَالْأَمْثَاتِ﴾ زه‌شون و هه‌نار‌یشی (به‌دی هه‌شا‌وه) ﴿مُخْتَلِفًا أَوْعَرَ مَن تَبَّ﴾ له‌به‌ک چ‌وه (له‌و‌ینه و دیمه‌ندا) و له‌به‌ک نه‌چ‌وه (له‌تام‌دا) ﴿كُلُوا مِن ثَمَرِهِ﴾ إِذَا أَثْمَرَ ﴿بِخُونٍ لَهُمْ رُبُّهُمُ﴾ کاتب‌یک هاته‌به‌ر ﴿وَهُوَ الْحَقُّهُ بِوَعْدِهِ﴾ وه‌له‌روژی درو‌ینه‌وه چ‌ینیدا مافه‌که‌ی (زه‌کاته‌که‌ی) لی‌ی به‌دن ﴿وَلَا تُسْرِفُوا﴾ و زیاده‌پ‌وی مه‌که‌ن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بینگو‌مان خوا‌زیاده‌پ‌ربانی خو‌ش نا‌و‌یت ﴿وَمِنَ الْأَنْفُسِ حَسْرَةً وَقَرَعًا﴾ له‌نا‌ژه‌ل و مال‌ات‌یش هه‌ندیک‌ی باره‌له‌گ‌روه هه‌ندیک‌ی بز کولک و خو‌ری (که‌پاخ‌وه‌وه‌وه‌ش‌ی لی‌ی دروست ده‌کر‌یت) ﴿كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ له‌وه‌ی که‌خوا‌پ‌یی به‌خش‌یوون بخون ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَ النَّاصِطِينَ﴾ وه‌شو‌نی هه‌نگا‌وه‌کانی شه‌بتان مه‌که‌ون ﴿إِنَّهُ لَكُرْ عَذْرٌ مُّبِينٌ﴾ چ‌ونکه بینگو‌مان شه‌بتان دوز‌م‌ن‌یک‌ی نا‌ش‌کرای ت‌ب‌وه‌یه ﴿

﴿ثَمَّ يَسْتَبِيحُ﴾ (خوا) هه شت جوژ نازله و مالائی (دروست کردوه) ﴿يَسْتَبِيحُ الصَّانُ أَتَيْنَ﴾ له مهر دووان (مهر و بهران) ﴿وَمِنَ اللَّعَنَةِ أَتَيْنَ﴾ و له بز ن دووان (بزن و سابرین) ﴿قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ (تهی موحه ممهده) ﴿بَلَىٰ: ثَابِتًا خَوَاتِمًا وَدُو نِزِهِ حَرَامٌ كَرْدُو ه؟﴾ ﴿أَلَمْ أَتَيْنَ﴾ یا نه و دوو می په؟ ﴿أَلَمْ أَتَيْنَكَ عَلَيْهِ زَكَاةً أَمْ أَتَيْنَ﴾ یا نه و بیجوانه ی که له سکی نه و دوو (جوژه نازله) مینه دایه ﴿يَتَّبِعُونَ بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست ده که ن هه و آلم بده ئی به زانیاریه ک (له خواوه) ﴿وَمِنَ الْإِبِلِ أَتَيْنَ وَفِي الْبَقَرِ أَتَيْنَ﴾ وه له خوشتر دووان و له ره شه و لاخ دووان (نیرو مینه ک) ﴿قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ حَرَمٌ أَمْ أَتَيْنَ﴾ (له ی موحه ممهده) ﴿بَلَىٰ ثَابِتًا خَوَاتِمًا وَدُو نِزِهِ حَرَامٌ كَرْدُو ه یان نه و دوو می په؟﴾ ﴿أَلَمْ أَتَيْنَكَ عَلَيْهِ زَكَاةً أَمْ أَتَيْنَ﴾ یا نه و بیجوانه ی که له سکی نه و دوو (جوژه وولاخه) مینه دایه ﴿أَلَمْ كُنْتُ شَهِيدًا إِذْ وَصَّيْتُكَ أَنْ تَقُولَ﴾ یان ئیوه ناماده و شایه ت بیرون نه و کاته که خوا فره مان ی بیکور دن (به م قه ده وه کردنه) ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ که واته کی له و که سه ستم کار نره که در و به دم خواوه هه لده به ستنیت ﴿لِيُخْلِسَ النَّاسُ﴾ بۆ نه وه ی خه لکی گو مر ا بکات ﴿يَتَذَكَّرُ﴾ به ی ه یج زانیاری به ک ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ به پرستی خوا ری نه و نیسی کۆ مده لی ستم کاران ناکات ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ ﴿مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَائِفَةٍ مِّنْهُمْ﴾ (تهی موحه ممهده) ﴿بَلَىٰ نَابِتٌ لَّهْ و ی که (وه وحی) و سروشم بۆ کراوه ه یج خوراکیک حهرام بیت بۆ که سینک که بیخوات ﴿إِلَّا أَنْ يَكُونَ تَمِيْمَةً أَوْ مَا مَنَعُوا﴾ جگه له مرداره وه بو یان خو یتنکی پڑینراو نه بیت ﴿أَوْ لَحْمَ خَيْرٍ مِّنْ ذَلِكَ﴾ با گۆشتی به راز چونکه بیگومان نه وه هس پیس (و حهرامه) ﴿أَوْ فِشًا أَوْ لَحْمَ الْغَنِيِّ﴾ یان سه بر او ینک (کاتی سه بر برین) ناوی غه بری خوا ی له سه ر هیترا بیت ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ﴾ جا ههر که س ناچار بوو (که نه و حهرامانه بخوات له به ر برسیته ی و خوار دنی حه لالی ده ست نه که و ت) با زیاد له بیویست نه خوات ﴿وَلَا عَادَ﴾ و مه به ستنی سنوور به زان دن نه بیت ﴿فَلَنْ تَكُونَ لَكُم مِّنْ عَدُوٍّ﴾ نه وه بیگومان به روه ر دگارت لیسورده ی میهره بانه ﴿وَعَلَى الْآبِرِ هَا وَا حَرَمًا﴾ ته نها له سه ر نه وانه ی بوونه جووله که حهراممان کرد ﴿كُلُّ ذِي ظُلْفٍ﴾ هه موو چرنو کدار ینک (بالدار بیت یا نازله) ﴿وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَمًا عَلَيْهِمْ شُحُومُهُمَا﴾ وه له (گۆشتی) ره شه و لاخ و مهر و بز نیش پیو و به ره کاتیمان لی حهرام کردن ﴿أَلَمْ أَحْكَمْ لَكُمْ هَؤُلَاءِ﴾ مه گهر نه وه ی که به سه ر به شتیه وه بیت ﴿أَوْ الْحَوَاتِ﴾ یا نه وه ی به ریخوله کاتبانه وه بیت ﴿أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ﴾ یا تنکه ل بوو بیت و لکا بیت به نیکسه وه ﴿ذَلِكَ جَزَيْنَهُمْ بِمَا كَفَرُوا﴾ به وه ی سه ر که شیهانه وه نه و توله و سزیمان دان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه بیگومان ئیمه راست گۆین ﴿

﴿إِنْ كَذَّبْتُمْ فَلَا تَكُونُوا لِلْمُذَلِّينَ﴾ نه مچا نه گهر باوه یران بین نه کردی ﴿فَقُلْ رَبِّكُمْ ذُو الْحَمْدِ وَاسْمَعُوا﴾ نهوا (پینان) بلی
 په روه رد گارتان خاوه نسی میهر بانسی فراوانه ﴿وَلَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَالْقَمَرِ الْمُجْرِبِينَ﴾ وه سزاو تولی نهو
 (خوا که هات) له هوزی تاوانباران ناگیر دریتوه ﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ نهوانی که هاویه شیان
 بۆ خوا دانا بوی له موه دوا ده لین: ﴿لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا لَبِئْسَ مَا كُنْتُمْ﴾ نه گهر خوا بیویستایه نیمه و
 باوو باپیر انمان هاویه شمان (بۆ خوا) دانه دنا ﴿وَلَا حَزَنَتَانِ شَيْءٌ﴾ وه هیچ شتی کمان حرام نه ده کرد
 ﴿كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ هه ر بهو شتیوه نهوانی پیش نه مانیش درو یان کرد ﴿حَقٌّ
 دَافِعٌ أَبَاسًا﴾ ههنا سزاو تولی نیمه یان چه شت ﴿قُلْ هَلْ عِندَكُمْ عِلْمٌ﴾ (لهی مو حه ممد ﴿لَهُی
 بَلَىٰ نَاسًا﴾ هیچ زانباریه کتان لایه ﴿فَتُخْرِجُونَ لَهَا﴾ نه دهری بخن بۆ مان و دهری بیرن ﴿إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا
 الظَّلْمَ﴾ یتوه شوتنی هیچ شتی که ناکه ون بیجکه له گومان نه بیت ﴿وَإِنْ أَنتُمْ إِلَّا عُشُونَ﴾ و یتوه
 هه ر له خوتانه وه به گز تره شت ده لین ﴿قُلْ لِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِغَةُ﴾ بلی دهی که وانه به لگهی به هیز
 و (دهسه لات) هه ر بۆ خواجه ﴿فَلَوْ شَاءَ لَهَدَّكُمْ الْجَمِيعِينَ﴾ جا نه گهر (خوا) بیویستایه هه ر هه موتانی
 ده خسته سه ر پنی راست ﴿قُلْ هَلْ شَهِدَتْكُمْ الَّذِينَ﴾ (لهی مو حه ممد ﴿بَلَىٰ نَاسًا﴾ بلی نهو شایه تانه تان
 یتن ﴿يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا﴾ که شایه تی ددهن که خوا نه می حرام کردوه ﴿وَإِنْ شَهِدُوا فَقَدْ أَفْلَحَ
 مَعَهُمْ﴾ جا نه گهر (به درو) شایه تیان داتو له گه لیاندا شایه تی مده ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا﴾ وه شوتن هه و او هه و س و نار و زواتی نهوانه مه که وه که باوه یران نه هینا به ثایه ته کانی
 نیمه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه شوتن نهوانه ش مه که وه که بر وایان نی به به پوزی دوابی
 ﴿وَهُمْ يَرْتَابُونَ عَدَاوَتَ﴾ نهوانه ش که هاویه ش و هاوتا بۆ په روه رد گارتان بریار ددهن ﴿وَلَوْ
 قُلْنَا لَعَاوَنُوكَ﴾ (لهی مو حه ممد ﴿بَلَىٰ نَاسًا﴾ بلی ورن باپخو نیمه وه (بۆ تان) ﴿مَا حَزَنَتْكُمْ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ﴾
 نهوی په روه رد گارتان (حرام) و یاساخی کردوه له سه ر تان ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ شَيْءٍ﴾ (فرمانیدوه
 که و) هیچ شتی که نه کن به هاویه ش بوی ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و له گه ل باوک و دایکدا ناکار چاک
 و په فسار جوانین ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا أَوْلَاءَ كُمْ مِمَّنْ بَيْنَ يَدَيْكُمْ﴾ و منداله کانتان مه کوزن له بهر هه زاری و نه بونی
 ﴿عَنْ تَرَفُّكُمْ وَبَيْنَهُمْ﴾ نیمه پوزی یتوه نهوانیش ددهن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ شَيْءٍ﴾ وه نزیکگی گونا هو
 کردوه زور به ده کان مه که ونه وه ﴿مَنْ أَظْهَرَ مَثَلًا مَّا بَيْنَ﴾ نهوی که به ناشکرا ده کری لهو (خرابانه)
 نهوه ش په نهان ده کری ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا النَّفْسَ الَّتِي حَكَمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ وه نهو که سه مه کوزن که خوا
 کوشتنی حرام کردوه مه گهر هه ق بین (بکوزر یتوه له توله دا) ﴿ذَلِكَ وَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ﴾ خوا نه مانه ی
 به یتوه پاسباردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ نهوی نی بگن (و زیری خوتان به کار بهینن) ﴿﴾

﴿وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ﴾ وه نزیکی مالی هه یتیمان مه که ونه وه ﴿الْأُولَیِّیْنَ مِنْ أَحْسَنَ﴾ مه گهر به و شنبه ی که جوانتر و چاکتر بیت (بو نه وان) ﴿حَتَّىٰ یَبْلُغَ أَشُدَّهُ﴾ تا بالغ ده بیت و ده گانه هیزی خوی ﴿وَأُولَیِّیْنَ الْأَرْحَامِ﴾ وه پیتوانه و کینشانه بنی زیادو که م نه نجام بدنه به داد گهری ﴿لَا تَكُنْ لَكُمْ نَفْسٌ إِلَّا رَحْمَةً﴾ داوای هیچ نه و که و فهر مانیک له که سن ناکه سن به نه ندازه ی توانای خوی نه بیت ﴿وَأَذَانُكُمْ فَاعْبُدُوا﴾ وه کاتیک (بوشایه تی دان و شتی تر) قسه تان کرد دادوه ورو راست بن ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ إِلَّا رَحْمَةً﴾ با (له دزی) خزمی نزیکی خوششان بیت ﴿وَرَبُّهُمُ اللَّهُ أُولَیِّیْنَ﴾ وه به لئین و به یمانی خوا به چاککی بیه نه سه ر ﴿ذَلِكُمْ رَحْمَتُكُمْ بِهِ﴾ خوانه و شتانه ی به یتوه ر اسپار دوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بو نه وه ی بیر بکه نه وه ﴿وَأَنْ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِیْمٌ﴾ (فرمانی داوه که) بینگومان نه مه ریگای راستی منه که راست و دروسته ﴿فَالصِّرَاطُ﴾ که واته شوینی بکه ون ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ﴾ و شوینی کویره ریگا و ریچکه کانی تر مه که ون ﴿فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ چونکه دور تان ده خه نه وه و لاتان ده دن له ریگهی خوا ﴿ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ﴾ خرا نه و شتانه ی به یتوه ر اسپار دوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بو نه وه ی پاریز کار و له خوا ترس بن ﴿فَمَنْ أَمَّا بِنَا مُوسَىٰ أَلْقَىٰ﴾ له پاش نه وه ته ورا تمان به خشی به موسا ﴿سَمَاعًا عَلَىٰ الَّذِیْ أَحْسَنَ﴾ بو نه و او کردنی چاکمه و به ره ره مان به رانه ر که سیک که به چاککی پنی هه نساه ﴿وَنَقْصِیْرٌ لِّکُلِّ شَیْءٍ﴾ وه ورون که ره وه ی هه سور شتیک بی ﴿وَهَذِیْ رَحْمَةٌ﴾ وه ری نشانه ده و ریتمو ونیی و میهره بانی بی ﴿لَعَلَّكُمْ یَقْلِقُوا رَبَّهُمْ قُلُوبُهُمْ﴾ بو نه وه ی باوه ر به یتن به گه یشتیان به حوزوری به و ره د گاریان (له روژی دوا بیدا) ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ لَا یَرْکُبُ الْمَرْکَبَ﴾ وه نه م قور تانه پیر وزه به فیه ر و بیتنه مان نارد و ته خواره وه ﴿فَالصِّرَاطُ﴾ که واته یتوه ش شوینی بکه ون ﴿وَأَتَوْا أَلْفَکُمْ تُرْجَمُونَ﴾ و خوتان بیارتیزن و (پاریز کار بن) تا ره حمتان پی بکریست ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ له به ر نه وه ی نه لئین ﴿إِنَّمَا أُنْزِلَ الْکِتَابُ عَلَىٰ طَائِفَتٍ﴾ بینگومان کتیب تنه ها بو سه ر دوو کۆمه لی (گا ورو جو و له که) تیرا و ته خواره وه ﴿مِنْ قَبْلِهَا﴾ له پینش یتمه دا ﴿وَأَنْ کُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَنَنْفِلِیْنَ﴾ که به راستی یتمه له خویندنه وه و لیکنو لینه وه ی کتیبه کانیان بی ناگابو وین ﴿وَأَتَوْا قُلُوبًا﴾ وه بو نه وه ی نه لئین ﴿لَوْ أَنَّ أَلْفَیْنِ عَلَیْنَا الْکِتَابُ﴾ به راستی نه گهر کتیبی تاسمانی بو یتمه ش بهاتابه ﴿لَعَلَّ أَهْلَهُ مِنْهُذُ﴾ نه وه یتمه له وان ریتمو ون تر ده بو وین ﴿فَقَدْ جَاءَهُمْ نَبَأٌ مِنْ رَبِّکُمْ﴾ یتوه بینگومان به لگه و نشانه (قور تان) ی ورون تان له به و ره د گار تانه وه بو هاتوه و ﴿وَهَذِیْ رَحْمَةٌ﴾ که به ریتمو ونیی و میهره بانی کی گهره به ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ کَذَّبَ بِآیَاتِ اللَّهِ﴾ که واته کی ستم کار تر له و که سه ی بی باوه ر بیت به تابه ته کانی خوا و به دروی برانیت ﴿وَصَدَقَ عَمَّا﴾ وه رو و یان لی و ره گپریست ﴿سَتَجِدِیْ أَلْفَیْنِ یَصِفُ قَوْلَهُ الْکِبَیْ﴾ له مه و دوا به زوویی توله ده سیتین له وانه ی سه ریچی ده که دن له نایه ته کانی یتمه ﴿سَوْءَ الْعَذَابِ﴾ به سزایه کی به دو سه دخت ﴿بِمَا کَانُوا یَصِفُونَ﴾ به هزی نه و لادانه وه که ده یان کرد ﴿۱۶۹﴾

سورہی ﴿الاعراف﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشندهی میہربان

﴿النَّصُّ﴾ بہ (تہلیف، لام، میم، صاد) دہ خوینتریتہوہ، خوا زانائرہ بہ ماناو مہ بست پنی، بڑ زانیاری زیاتر سہری سہرہای سورہی (البقرہ) بکہ ﴿كَذَّبُوا أَنْزِلَ إِلَيْكَ﴾ (نہم قورنہ) نامہ بکہ نیراوشہ خواروہ بوق تو (نہی موحہ مہد ﴿لَهُ﴾ ﴿فَلَا تُكْرِكُ فِي صَدْرِكَ حَرَجَ وَتَهُ﴾ کہ واتہ دل تہنگ مہ بہ (بہ پیرہ نہ کہ رانی) ﴿يُنْذِرُ بِهِ﴾ بڑ شہوی (نہوان) بہم قورنہ ہتر سستی ﴿وَذَكَرْنَا الشُّعُرَى﴾ و پیر خستہوہ و ناموز گاریش بی بڑ واداران ﴿أَنْزِلَ إِلَيْكَ الْكِتَابَ فِي ذِكْرٍ﴾ بہ پیرہوی نہوہ بکہ نہ کہ لہ لایہ نہ و ہر د گار تانہوہ دایہ زترواہتہ خواروہ بڑ تان ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مَن دُونَهُ أُولَئِكَ﴾ وہ پنجگہ لہئہو (خودا) شوین هیچ پەرستراو انیکی تر مہ کہون و مہ بکہ نہ بہ پشنیوانی خوتان ﴿فَلَا تَمَنَّاهُ كَرُونَ﴾ تئوہ زور کہم پیرہ کہ نہوہ ﴿وَذَكَرْنَا قُرْيَةَ لَأَدْكُغَ﴾ وہ چہندہا شار و گوندمان ویران کرد ﴿فَجَعَلَهَا بَاسْتًا زَيَّاتًا﴾ و سزای تیمہیان بڑ ہات لہ شہودا ﴿أُولَئِكَ قَالُوا﴾ یان نہوان لہ خہو و پشوی نیوہ پڑا بوون ﴿فَمَا كَانَ دَعْوَانَهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ أَتَانَا﴾ جا کاتیک سزای تیمہیان بڑ ہات ہاوار و نزایان هیچ نہبوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا إِلَٰهَنَا قَالِيَيْنَ﴾ بیجگہ لہوہی کہدہیان ووت: بہ راستی تیمہ ستم کاریبوین ﴿فَلَمَّا سَأَلْنَا الَّذِينَ أُوتُوا السِّلَاسَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی پیرسیار کہدہیان لہوائی کہ پیغہ مہرانیان بڑ نیر درا (کہ چون پیتشوازیان لیگردن) ﴿وَلَمَّا سَأَلْنَا الْمُرْسَلِينَ﴾ وہ بیگومان پیرسیاریش دہ کہین لہ پیغہ مہرانیان (کہ چون وہ لام درانہوہ) ﴿فَلَمَّا فَصَّصْنَا عَنْهُمْ بَيْتًا﴾ جا سویند بہ خوا بہ راستی (نہوہی کردوویانہ) بویان دہ گیریتہوہ لہووی زانیاریہوہ ﴿وَمَا كُنَّا عَنْ يَمِينٍ﴾ وہ تیمہ هیچ کاتیک بی ناگا نہبوین (لییان) ﴿وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ﴾ کیشانہی راست (بڑ کردہوہ کانتان) لہو پورہ دا دہ بیت و گومانی تئدانی بہ ﴿فَمَنْ تَعَلَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ جاہر کہس کیشراو (ی چاک) کہانی قورس بیت ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نہوہ نہوانہ پڑگارو گہ پیتشو بہ نامانج ﴿وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وہ ہر کہس کیشراو (چاکہ کانی) سووک بیت ﴿وَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ نہوانہ کہسانیکن کہ خویانیان دوزاندوہوہ زہرہ مہ تدبوون ﴿يَا كَاذِبًا﴾ لہووی زانیاریہوہ بہ ہوی نہوہی کہستہ میان کرد بہرانبہر بہ لگہو نیشانہ کانی تیمہ (و بہدرویان دانا) ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكَ فِي الْأَرْضِ﴾ سویند بہ خوا بیگومان تیمہ تئوہمان نیشتہ جی و جیگیر کرد لہزہویدا ﴿وَتَجَمَّلْنَاكَ فِيهَا مَكَّنَّاكَ﴾ و جزوہا ہوی زیانمان تئیدا بڑ رہ خساندن ﴿فَلَمَّا تَأْتَمَّرُوا﴾ بہ لام) تئوہ زور کہم سوپاس گوزارن ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَاكَ ثُمَّ سَوَّيْنَاكَ﴾ سویند بیت بیگومان تئوہمان بہدی ہینا و پاشان شکل و شہوہمان کیشان ﴿ثُمَّ خَلَقْنَا لَكَ أَجْزَادًا﴾ پاشان ووتمان بہدربشتہ کان سوژدہ بیدن بڑ نادہم ﴿فَسَجَدُوا لِآلِ إِبْلِيسَ﴾ ہموویان بہ کسرہ سوژدہ بان برد بیجگہ لہ تئیلیس (لہ شہیتان) ﴿لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ کہ لہ سوژدہ بہران نہبوو ﴿

﴿قَالُوا طَائِفَاتٌ أَنْفُسُهُمْ﴾ ههردووکیان ووتیان ئه ی پهروهردگارمان ئیمه سته ممان له خومان کرد
 ﴿وَلَنْ تَغْفِرَ لَنَا وَتَرْحَمَنَا﴾ جا نه گهر لیمان نه بوری و میهره بانیمان له گه له نه کهیت ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ﴾ سویند به خوا ببنگومان ئیمه له زیانباران ده بین ﴿قَالَ أَخِي لَهُ﴾ (خوا) فرموی بر و نه
 خواره (له به هه شت) ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ ههندیکتان دوزمنی ههندیکی تر تانن ﴿وَلَا كُفْرًا فِي الْأَرْضِ
 مُسْتَقَرًّا﴾ وه بۆتان هه به له زه ویدا نیشته چی بوون ﴿وَمَنْ إِلَى اللَّهِ﴾ وه ی رابواردن و ژمان ناما وه به ک
 ﴿قَالَ فِيهَا تَحْبُونَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ﴾ (خوا) فرموی: له زه وی دا ده ژین و له ویشدا ده مرن ﴿وَمِنْهَا
 تَخْرُجُونَ﴾ وه هه له ویش ده رده هیت رین (و زیندوو ده کرینه وه) ﴿يَكُنَّ آيَاتٍ﴾ ئه ی نه وه ی ئاده م
 ﴿فَدَايَاكُمَا عَنْ كُرْيَاتَا﴾ ببنگومان بۆ شا کمان بۆ ناردوون ﴿يُؤْزِرُ سَوَءٌ يَكُونُ رِيشًا﴾ که عه یب وه دهوره تان
 داده بۆ شی وه بۆ شاکی جوان و رازا وه یش (مان بۆ ناردوون) ﴿وَلَا تَأْسَ الْأَنْفُسُ ذَلِكَ وَهُمْ﴾ به لام بۆ شاکی
 ترسان له خوا و پاریز کاری چاکتر و باشتر ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ ئه وه ی باسکرا هه ندیکه له به لگه و
 نیشانه کانی خوا ﴿لَعَلَّكُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ ئه وه ی بیریکه نه وه و نامۆزگاری وه رگرن ﴿يَكُنَّ آيَاتٍ لِقَوْمٍ
 يَعْلَمُونَ﴾ ئه ی نه وه ی ئاده م با شه یتان فریوتان نه دات و نه تانخه له تینی ﴿كَمَا أَخْرَجَ آبُوهُمْ مِنْ الْجَنَّةِ﴾
 هه رچۆنی ساوک و دایکتانی له به هه شت ده ر کرد ﴿يَنْزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا﴾ له حالیکدا بۆ شا که که یانی
 لسی دا که نندن ﴿يُلْبِسُهُمْ سَوَءٌ يَكُنَّ﴾ بۆ ئه وه ی عه یب و دهوره تیان (ده ریخات و) نیشانیان بدات ﴿إِنَّهُ
 رَئِيفٌ خَفِيفٌ﴾ به راستی شه یتان خوی و ده سه که ی ده تانیین ﴿وَمِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُ﴾ له جینگایه که وه
 که تیه وه وان نابین ﴿إِنَّا جَعَلْنَا الْأَشْيَاطِينَ﴾ به راستی ئیمه شه یتانه کانمان گجراوه ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾
 به دۆست و خۆ شه ویست بۆ ئه وانه ی که بر و نا هیتن ﴿وَأَذَانًا لِقَوْمٍ﴾ وه کانیک کرده وه به کی
 زۆر به دو ناشیرینیان ده کرد (که به پروتی ته واف کردن نموونه به کیه تی) ﴿قَالُوا رَبِّ اجْعَلْ لَنَا آيَةً﴾
 ده یان ووت: له باوو با پیرانمان وه بۆمان ما وه ته وه ﴿وَاللَّهُ أَمَرُنَا بِهَا﴾ وه خوا فرمائی ئه و (کرده وه ی بی
 داوین ﴿قُلْ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُرُوا بِالْحَسَنَةِ﴾ (ئه ی موحه مده ﴿بَلَىٰ﴾ بلی ببنگومان خوا فرمان ئادا به کرده وه ی
 به دو خراب ﴿أَتُؤْمِنُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ نایا به دهم خوا وه شتیک ده لئین که نابزانن و بی ئاگان لئی ؟ ﴿قُلْ
 أَفَأَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ﴾ بلی پهروهردگارم فرمائی به دادپه روه ری داوه ﴿وَأَيُّكُمْ أَجْوَدُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ مستح
 وه له کانی هه موو نویزیکدا راست پروو بکه نه خوا ﴿وَأَعْرَفُهُمْ مُخْلِصِينَ لَهُ الْأَلْسُنَ﴾ و دلسۆزانه
 هاواری لئ بکه ن و بپه رستن ﴿كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ﴾ هه رچۆنی له به که م جاره وه (خوا) دروستی
 کردون به و شپه وه به ده گه رینه وه (بۆ لای خوا) ﴿فَرِيقًا هَدَىٰ﴾ ده سه ته به کی پشموونی کرده
 ﴿وَفَرِيقًا لَقِيَ اللَّهَ أَصْلًا﴾ ده سه ته به کیش گو مریسی به سه ریاندا چه سپا ﴿إِنَّهُمْ أَتَّخَذُوا الْأَشْيَاطِينَ﴾
 به راستی ئه وانه شه یتانه کانیان کرد ﴿أُولَئِكَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ به دۆست و پشتیوانی خویان له جیانی خوا
 ﴿وَلَيَحْسَبُنَّ أَنَّهُمْ مُنْقَلَبُونَ﴾ وه وا گومان ده بن که بری نموونی کراوون ﴿

﴿قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ وَالْجَنَّةُ وَالْإِنْسُ فِي النَّارِ﴾ (خوای پیتیانی) فەرموو ئێوه لە گەڵ ئەو
 نۆمه تانە ی کە لە پێش ئێوه وە بوون لە جەنن و کە و ئادە میزاد بەجە ناگری دۆزەخ وە ﴿كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ
 أُخْتَهَا﴾ هەر جارێک دەسته بەک دەچنە ناوی وە نه فرین لە هاو بیروانی دە کات ﴿حَتَّى إِذَا كَانُوا فِيهَا تَجَرُّعًا
 مُتَبَرِّجِينَ﴾ ههتا هه موو ده گه ن به بهک و کۆده بنه وه بهک ده گرن ﴿قَالَ أَخْرَجْتُمْ آلَكُمْ﴾ دوایینه کانیان (که شوین
 که وتوو بوون) ده باره ی پێشوه کانیان (که پێشوه و بوون) ده لێن ﴿وَنَبَأْتَهُمْ آلَهُمْ﴾ ئە ی پەر وەر دگاران
 ئه وانه ئێمه بیان گو مەر ا کرد ﴿فَتَلَاوَهُمْ عَذَابٌ مُضَاعَفٌ﴾ ده توش له نا گەردا دوو قات سزایان بده
 ﴿قَالَ﴾ (پەر وەر دگار) ده فەرمو ی ﴿لِكُلِّ ضِعْفٍ﴾ بۆ هەر کامێان (سزا) دوو به رام به ره ﴿وَلِكُلِّ لَا
 تَكُونُ﴾ به لام ئێوه نازان و بێ ناگان ﴿وَقَالَ أُولَهُمْ أَخْرَجْتُمْ﴾ سه رۆک و چاو لیکراوه کان به شوین
 که وتوو ه کانیان ده لێن ﴿فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْهِمْ فُتْرٌ﴾ ئێوه ش هیچ زیاده رێژ نکتان به سه ر ئێمه دا نیه
 ﴿فَتَوَقَّوْا الْعَذَابَ﴾ ده ئێوه ش سزا به جه ن ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَى﴾ به هۆ ی ئەو (خراپانه و ی) ده تان
 کرد ﴿إِنَّ الْيَتَامَى كَتَبُوا عَلَيْهَا﴾ به راستی ئەوانه ی بێ پروا بوون به ئایه ته کانی ئێمه ﴿وَأَسْكَنْتُمْ لَهُمْ
 وَأَخْرَجْتُمْ عَنْهَا﴾ وه خزیا ن به گه و ره و زل داده نا له به رام به ریا ندا ﴿لَا تَنْفَعُ لَهُمْ أُولَئِكَ﴾ ئەوانه ده ر گاکانی ناسمانیان بۆ
 نا کر نه وه ﴿وَلَا يَنْفَعُهُمْ الْعَسَّةُ﴾ و نا چنه به هه شته وه ﴿حَتَّى يَصِلَ إِلَى سَرِّ لَبِئَابِ﴾ هه تا حوشر نه چی ت
 به کو نی ده رزی درو ماندا (ئهمه ش مه ر چنکه هه ر گیز نایه ته دی) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُخْزِينَ﴾ ئا به و جو ره
 تۆ له له تا و انباران ده ستین ﴿لَهُمْ فِي جَهَنَّمَ مِهَادٌ﴾ ئەوانه ی له دۆزه خدا فەرش و را خه ریان (له نا گره)
 ﴿وَمِنْ قَوَائِمٍ عَوَالٍ﴾ وه له لای سه رو شبا نه وه لێمه و دا بۆ شه ریان (له نا گره) ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْقَاتِلِينَ﴾ ئا به و
 جو ره تۆ له له سه نه مکاران ده ستین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه ئەوانه ی که پروایان هتیا وه
 و کر ده و ی چا کیشیا ن کر ده وه ﴿لَا تَنْكُفُ نَفْسٌ إِلَّا أَوْسَعَهَا﴾ دا و له هیچ کهس نا که بێ زیاده توانای خۆ ی
 ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ ئا ئەوانه ها وه لانی به هه شتن ﴿هَلْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئەوان هه می سه بین تیندا ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ
 وَهُمْ فِيهَا كَاذِبُونَ﴾ ئەوه ی له دلیاندا بو و بیت داما ن رنی ﴿يَزِيدُ﴾ له کینه و رق (ده باره ی به کتری)
 ﴿تَجْعَلِي مِنَ تَخْتِمْهُمُ الْأَنْهَارَ﴾ پروا به کان ده رۆن به زێر (کۆشک و باخه کان) یاندا ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 هَدَانَا لِهَذَا﴾ وه ده لێن سو باس بۆ ئەو خوا به ی که رێنموونی کر دین بۆ ئەم رێگا به ﴿وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ﴾ که
 ئێمه هه ر گیز رێبازی راست شاره زانه ده بووین ﴿وَلَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ﴾ ئە گه ر خوا رێنموونی نه کر دینا به
 ﴿لَقَدْ جَعَلْتَ رُسُلًا تَرِبًا يَلْعَنُ رُسُلَهُ الَّذِينَ لَمْ مُنُوا﴾ سو ئێند به خوا یێگومان نێر را وه کانی پەر وەر دگاران راستیا ن هتیا
 ﴿وَوُودُوا أَنْ تُلَاحَظَهُمْ﴾ وه بانگیان لێ ده کر ئت به مه ی که شه و به هه شته ﴿أَوْ يَشْمُتُوا بِمَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ﴾ پێتان به خه شرا به هۆ ی ئەو کر ده وه (چا کانه ی که) ده تان کرد ﴿﴾

﴿وَأَذَىٰ أَصْحَابِ الْجَنَّةِ﴾ وہ بہشتیہ کان بانگ دہ کھن ﴿أَصْحَابِ النَّارِ﴾ لہ دوزخہ خبیہ کان ﴿أَن قَدْ وَهَدْنَا مَا وَعَدْنَاهُمْ حَقًّا﴾ بنگومان ٹیمہ ٹہوہی کہ پەرورہ دگارمان بہ لئتی پیدان راست بوو پی گہیشتن ﴿فَقِيلَ لَهُمْ مَا وَعَدْنَاهُمْ حَقًّا﴾ جا نایا نیوہش ٹہوہی کہ پەرورہ دگارتان بہ لئتی پیدان راست بوو پی گہیشتن ؟ ﴿قَالُوا نَعَمْ﴾ دہ لئتن بہ لئ ﴿قَالَتْ مُؤَذِّنَاتٌ يَّتَذَنَّ﴾ باشان جارچیہک جاری ہدا لہنیو انیاندا ﴿أَن لَّعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ کہنہ فریسی خوا لہ سہر ستمکاران بیت ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ٹہوانہی بہرہ لئستی لہ پی خوا دہ کھن ﴿وَيَكْفُرُوا بِمَا عَاشُوا﴾ و دہیان ویست ٹہو (رنگاہیہ) بہ خواو و نارٹیک نیشان بدن ﴿وَعَلَّمَ الْآخِرَةَ كُفْرًا﴾ لہ کاتیکدا ٹہوان بی سہر اووون بہرورزی دوابی ﴿وَيَبْقَىٰ جِبَابٌ﴾ و لہنیو انیاندا پەر دوہو جیا کہر وہیہک ہہیہ ﴿وَنَالُوا الْأَشْرَافَ رِجَالًا﴾ بہسہر ٹہو عرفا وہ (کہ بہر زایہ کہ لہنیو ان بہہشت و دوزخ خدا) پیوانٹیک ہن ﴿يَتَرَفَّعُونَ كُلًّا رِجْلًا﴾ ہر یک لہ بہہشتی و دوزخہ خبیہ کان دہناستہو بہ ہڑی نیشانہ (وشیوہی تابیہت) ی یانہوہ ﴿وَأَذَىٰ أَصْحَابِ الْجَنَّةِ أَن سَلَطَ عَلَيْهِمْ﴾ جا بہہشتیہ کان بانگ دہ کھن و دہ لئتن : سہ لامتان لئ بیت ﴿لَزِيذَ خُلُقَاهُمْ وَتُحَرِّقُونَ﴾ نہ جو و نہتہ ناویہوہ بہ لام ٹومیدیان ہہیہو بہتہمان بچنہ ناوی ﴿وَأَذَىٰ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ ہر کاتیک پرویان لادری و وہر گہیر دری ﴿بَلَقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ بہرہو لای دوزخہ خبیہ کان ﴿قَالُوا رَبَّنَا﴾ دہ لئتن ٹہی پەرورہ دگارمان ﴿لَا تَجْعَلْ مَعَالِمَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ مہ مانخنہہ پیزی گہلی ستم کاران ﴿وَأَذَىٰ أَصْحَابِ الْأَشْرَافِ رِجَالًا﴾ وہ ٹہوانہی وان بہسہر ٹہو عرفا وہ پیوانٹیک بانگ دہ کھن ﴿يَتَرَفَّعُونَ كُلًّا رِجْلًا﴾ کہ بہ نیشانہی تابیہتی بیان دا دہیان ناسن ﴿قَالُوا﴾ دہ لئتن ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْكَ جَعْلُكَ﴾ کؤمہ لہ کہمان مسودی پی ٹہو گہ بیانندن ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ﴾ ہر وہا خوبہزل زانین و لہ خوبایی بوو نشان بہ کہ لکشان نہسات ﴿أَمْ لَوْلَا إِلَٰهٌ آخَرُ﴾ ٹایا ٹہوانہ (ہزارہ باوہر دارہ کان) ہر ٹہوانہ نین کہ نیوہ (لہدو نیادا) سویندتان دہ خواوہ ﴿لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ بِحَقِّهِ﴾ کہ خوا بہر مہرہ بانی خویان ناخات ﴿أَذْخَلُوا الْجَنَّةَ لِحَقِّكَ﴾ (خوا بہ ہزارہ باوہر دارہ کان ٹہلن) بچنہ بہہشت ہیچ مہترسیہ کتان لہ سہر ٹی بہ ﴿وَلَا تُشْرِكُونَ﴾ و ٹیوہ خہم ناخون ﴿وَأَذَىٰ أَصْحَابِ النَّارِ أَصْحَابِ الْجَنَّةِ﴾ وہ دوزخہ خبیہ کان بانگ و ہاوہر لہ بہہشتیہ کان دہ کھن ﴿أَن أَوْفُوا عَهْدًا مِّنَ اللَّهِ﴾ (دہ لئتن) ہندی ٹاومان بی بیہ خشن ﴿أَوْفُوا رَفَعَهُ اللَّهُ﴾ یان ہندی لہ ورورزیہی کہ خوا پی ی بہ خشیوون ﴿قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَزَنًا عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ (لہوہ لامیاندا) دہ لئتن : خوا ہر دووکی لہ سہر بی پرویان حہرام کردوہ ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا آبِيَهُمْ﴾ ٹہوانہی کہ ٹاہنہ کہی خویان کردبوہ ﴿لَهُمْ وَلِبَاسٌ سَمَرًا قَالِي بِنِ سَوُودٍ وَگالٹہ جاری ﴿وَعَزَّزْنَاهُمْ بِخَبْرٍ آخِرٍ﴾ وہ زبانی دنیا ہل بچہ لہ ناندن ﴿فَالْيَوْمَ تَسْقُطُونَ﴾ بڑیہ ٹہو سہر ٹہوان لہ بیر خؤمان دہ بہینہوہ ﴿كَتَبْنَا الْقِتَالَ بِيَوْمِهِمْ تَعْدًا﴾ ہر چؤنٹیک ٹہوان دیداری ٹہم رورہیان لہ بیر خویان بر دیوہ ﴿وَمَا كُنَّا أَوْلَىٰ إِنَّا نَحْنُ الْحَدِيثُ﴾ وہ (لہ بہر ٹہوہی) ٹاہنہ کانی ٹیمہیان ٹینکار دہ کرد (داتان پندا نہدہینا) ﴿

﴿وَالْبَلَدُ الْقَلْبُ﴾ زہوی و خاکی پاک و بہیت ﴿يَخْرُجُ تَائِبًا بِأَذْنِ رَبِّهِ﴾ پروہک و شستیاہ کی بہ فرمانی
 بہرورد گاری دہریت ﴿وَالَّذِي خَتَّ﴾ وہ تہوی پس و بی خیرہ ﴿لَا يَخْرُجُ إِلَّا تَكْبَرًا﴾ دیک و دال نہی
 لسی نارویت و دہرناہت ﴿كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ﴾ نابہو جڑہ نایہ تہ کانی خومان باس دہ کہین
 ﴿لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾ ہو گہ لیک کہ سو پاسگوزارین ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ سوہند بہ خوا
 ینگومان نیمہ نو حسان پہ وانہ کرد بق لای گہ لہ کی ﴿فَقَالَ يَتَوَلَّوْا غِبْدُ اللَّهِ﴾ وونی: تہی گہ لہ کم
 تہنہا خوا بہرستن ﴿مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةٌ﴾ تہوہ ہیج بہرستراویتکتان نی بہ بیجگہ لہو ﴿إِنِّي أَخَافُ
 عَلَيْكُمْ﴾ بہرستی من دہرسم (دووجاری) تہوہ ہی ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ سزای روزیکی گہورہ
 (کہ روزی دواہی بہ) ﴿قَالَ الْمَلَأَيْنِ قَوْمِهِ﴾ کار بہ دہست و دہسہ لانداری گہ لہ کی ووتیان
 ﴿إِنَّا لَنُرِيكَ فِي سَكْنٍ مِّمَّنْ﴾ بہرستی نیمہ تو لہ گمرایہ کی ناشکرادہ بینین ﴿قَالَ يَتَوَلَّوْا لَيْسَ بِصَلَاتِهِ﴾
 فرموی: تہی گہ لہ کم ہیج گمرایہ یک لہ مندانی بہ ﴿وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بہ لکو
 من نیراوم لہ لایہن بہرورد گاری جہانیانہوہ ﴿أَتَيْتُكُمْ رَسُولًا مِّن رَّبِّ﴾ بہامہ کانی بہرورد گارم
 پادہ گہ بہنم بیتان ﴿وَأَنصَحُ لَكُمْ﴾ وہ ناموز گاریشان دہ کم ﴿وَأَعْلَمُ مِمَّا تَفْتَنُونَ﴾ و تہوی من
 لہ لایہن خواوہ دہیزانم تہوہ نایزانن ﴿أَوَعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ نایا سہرتان سو پماوہ
 لہ ہانتی بہام و یادخہرہوہ یک لہ لایہن بہرورد گارتانہوہ ﴿عَلَّ رَجُلٌ مِّنكُمْ﴾ بق بیواتیک لہ خوتان
 (کہنووحہ) ﴿سَيَذَرُكَ لَزِقُوا﴾ بق تہوی ناگادارتان کاتہوہوہ بناترستیت و خوتان پیاریزن
 (لہنا فرمانی خوا) ﴿وَلَمَّا كُنْتُمْ تُخَافُونَ﴾ بق تہوی پہ حمتان ہی بکرت ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَجَعَلْنَاهُ﴾ دوا
 تہوہ پروایان ہی تہیتا نیمہش (نوح) مان پرگار کرد ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِ﴾ ہر وہا تہوانہش
 لہ گہ لیدہ سوون لہ کہ شتہ کدا ﴿وَلَقَدْ رَاوَيْنَا كَذَّابًا تَقِيًّا﴾ باشان تہوانہی پروایان نہو بہ
 نایہ تہ کاتمان نو قمان کردن و خنکاندمانن ﴿إِنَّمَا كُنَّا أَقْوَامًا عَجِبِينَ﴾ بہرستی تہوانہ کومہ لی (دل)
 کوتران بوون ﴿قَالَ عَلَىٰ غُلَامٍ هَؤُلَاءِ هُمُ الَّذِينَ مَعَكَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حُرْمًا﴾ وہ ناردمان بق لای گہ لی عاد برا کہیان کہ ہرود (ہیفہ مہرہ)
 ﴿قَالَ يَتَوَلَّوْا غِبْدُ اللَّهِ﴾ فرموی: تہی گہ لہ کم بہ تہنہا خوا بہرستن ﴿مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةٌ﴾ ہیج
 بہرستراویتکتان نی بہ بیجگہ لہو ﴿أَفَلَا تَشْكُرُونَ﴾ دہی نایا تہوہ پاریزکار نابن ولہ خودا ناترسن ۱۴ ﴿
 قَالَ الْمَلَأَيْنِ كَقَوْمِ قَوْمِهِ﴾ تہوہ کار بہ دہست و دہسہ لانداری تہی کہ ہی پروایوون لہ گہ لہ کی
 ووتیان ﴿إِنَّا لَنُرِيكَ فِي سَفَاهَةٍ﴾ بہرستی نیمہ تو لہ گہ لی و نہ فامیدادہ بینین ﴿قَالَ لَظَنُّكَ مِنَ الْغَيِّبِ﴾
 وہ بہرستی وا گومان دہ بین کہ تہ لہ دروزنان بیت ﴿قَالَ يَتَوَلَّوْا لَيْسَ بِسَفَاهَةٍ﴾ فرموی تہی
 گہ لہ کم ہیج گہ لی و نہ فامی یک لہ مندانی بہ ﴿وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بہ لکو من نیراویکم
 لہ لایہن بہرورد گاری ہموو جہانیانہوہ ﴿

﴿لَيْسَ كَمِثْلَيْكُمْ رَبٌّ﴾ په بیا مه کانی په روږدگارم په ټیوه ږاده گه یه نم ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا بِصَبْحٍ أُمِينٌ﴾ وه من بۆ ټیوه ناموزگار یکه ریکی ده ست پاك و نه مینم ﴿أَوَعِشْتُمْ أَن تَجَاءَ كُرُوكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ ټایا سهرتان سوږماوه له هانتی (نیگاو) ناموزگاری له لایه ن په روږدگار تانه وه ﴿عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ نَارٌ كَرِيمَةٌ﴾ بۆ پیاوینك له خوتان تا بتانتر سیتیت ﴿وَأَذْكُرُوا لَكُمْ كُرُوكُمْ﴾ وه بیري (چا که کانی خوا) بکه نه وه کاتی ټیوه ی کرد ﴿خُلِقْنَا مِنْ عَدَلٍ فَوْزُجٍ﴾ به جیشین له پاش گه لی نوح ﴿وَأَذْكُرُوا فِي الْخَلْقِ نَقْطَةً﴾ وه لهش و قه لافه تی ټیوه ی له وان گه وروتر دروست کرد ﴿فَأَذْكُرُوا لِلَّهِ﴾ که واته بیري چا که و به هره کانی خوا بکه نه وه ﴿لَمَّا كُنْتُمْ ثَلَاثُونَ﴾ بۆ له و ی ږز گارتان بیت ﴿قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَنَعْبُدَکَ﴾ ووتیان ټایا بۆ له وه هاتووی بۆ ناومان که به تهنه ا خوا پیرستین ﴿وَنَذَرُ مَا كَانَ يَدْعُ إِلَىٰ آبَائِنَا﴾ وه وازینین له و ی باوک و باپیر انمان ده یانتره رستن ﴿فَأَنبَأْتُمَا بِمَا تَعِدَانِ﴾ که واته له و (سزایه ی) که به لیت ی داوین بۆ مان بیته دی ﴿إِن كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ له گه ر است ده که یت و له ر است گویانی ﴿قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ فَرَسُودٌ﴾ فهر مسووی: بنگومان له لایه ن په روږدگار تانه وه تووشتان بووه ﴿بِجَنَّتٍ وَنَقَصَ﴾ سزاو خه شتم و توره یی ﴿أَلَمْ تَكُن لَّيْلًا مِّنَ الْأَنْبَاءِ﴾ ټایا ده مه قالمیم له گه لدا ده که ن دهر باره ی چنده ناونك ﴿سَمِعْتُمُوهُنَّ أُنْزِلَتْ آيَاتُهُنَّ﴾ که ټیوه باوو باپیر انتان ناوتانه له بتانیک ﴿قَالَ لَوْلَا أَنَّهُ بَيِّنٌ سُلْطَانٌ﴾ که خوا هیچ به لگه یه کی له سهریان نه نار دونه خوار وه ﴿فَأَنظِرْ لَّنَا إِلَىٰ مَعْكُم مِّنَ الْمُنَظَرِينَ﴾ جا که واته چاوه وړانی بکه ن منیش له گه لثان له چاوه وړانانم ﴿فَأَنجِئْتَهُمُ وَالْأَنبَاءَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا﴾ له وسائو و له وانهش له گه لی بوون (وباوه ږیان یی هیتا بوو) به میهره بانه ک له لایه ن خو مان وه ږز گار مان کردن ﴿وَقَطَعْنَا دَابِرَ الْآلِیْنِ﴾ نه وانه شمان له ږیسه هیتا ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَآمَنُوا بِمَا تُؤْمِنُونَ﴾ که نایه ته کانی ټیبه بیان به درق داده ناو باوه ږدار نه بوون ﴿وَأَنَّا كُنُودٌ أُنْجَاهُمْ صَلَاحًا﴾ وه بۆ گه لی سه مودیش صالحی بریا نمان نارد ﴿قَالَ يَكْفُورُ أَغْبُوا اللَّهَ﴾ فهر مسووی: نه ی له گه که م خوا به تهنه پیرستن ﴿مَالِكُمْ مِّنَ اللَّهِ عَزِيزٌ﴾ جگه له و په رستراویکی تر تان نی به ﴿قَدْ جَاءَ كُفْرُكُم مِّن رَّبِّكُمْ﴾ بنگومان مو عجیزه یه کی ږوونشان له په روږدگار تانه وه بۆ هاتووه ﴿هَذِهِ نَافَاةُ اللَّهِ لَكُمُ آيَةٌ﴾ له مه خوشتری خوا یه که مو عجیزه یه که بۆ ټیوه ﴿فَذَرُوهَا فَكُلُوا مِن أَرْضِ اللَّهِ﴾ جالی ی گه ږین با خوا و بله و ږیت له زه و ی خوا دا ﴿وَلَا تَكْسِبُوهَا شَيْئًا﴾ و نازاری مه ده ن و ده سستی بۆ مه بن به خراپه ﴿فَتَأْخُذْكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ (نه گه وړا بکه ن) تووشی سزایه کی سه خت و به نازار ده بن

﴿وَإِذْ كُنَّا فِي الْأَرْضِ لَمُوسَىٰ أَهْلًا﴾ بېر بکه نه وه له و کاته ی که خوا ئیوه ی گنډا ﴿خَلَقْنَا مِنْ قَبْلِهِ عَادَ﴾ به جیته شین له پاش هوزی عاد ﴿وَإِذْ كُنَّا فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا دایمه زانندن و نیسته جنی کردن ﴿وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ﴾ له ده شته کانیدا کز شک ی بهرز دروست ده کهن ﴿وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ﴾ وه له شاخه کانی دا، مال و خانوو داته ناشن ﴿وَإِذْ كُنَّا فِي الْأَرْضِ لَمُوسَىٰ أَهْلًا﴾ ده بیر بکه نه وه له چاکه گه ووه کانی خوا (وسواسی بکه نه) ﴿وَلَا تَعْتَوِ الْوَادِئَيْنِ﴾ و خراپه کاری مه کن له ولاندا (و مه بن به خراپه کار و گنډه شین) ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ده سه لانداده لووت بهرزه کانی گه له ک ی ووتیان ﴿إِلَّا الَّذِينَ اسْتُضِيْعُوا﴾ به وانه ی لاوازو ژنر ده سه کرا بویون ﴿لِيُنْزِلَ عَلَيْهِمْ﴾ نه وانه ی پروایان هینا بو له ناویاندا ﴿أَتَقُولُونَ أَنَّا أَرْسَلْنَا بِهِ مُوسَىٰ﴾ نایا ده زانن که صالح په وانه کراوه له لایه نه په ووه د گار به ووه ﴿قَالَ الْإِنَّمَا أُورِثُهُمْ أَمْرٌ مُؤْتَمَرٌ﴾ ووتیان بیگو مان نیمه پروادار بن به ووه ی که صالح پتی په وانه کراوه ﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نه وانه ی خویان بهزل ده زانی ووتیان ﴿إِنَّا بِآيَاتِهِ لَا نُؤْمِنُ﴾ به پراستی نیمه بنی باوه درین به ووه ی که ئیوه پرواتان پی هیناوه ﴿فَقَرَّبْنَا إِلَيْهِ خُشْعَتَهُ﴾ نه مجا حوشره که بیان سه بربری ﴿وَنَعْتَرُ عَنْهُمُ الزُّبُرَ﴾ وه سه د که شیبیان کرد له فەرمانی په ووه د گاریان ﴿وَقَالَ الْفَصْلُخُ﴾ وه ووتیان: له ی صالح ﴿أَتَقُولُونَ أَنَّا أَرْسَلْنَا بِهِ مُوسَىٰ﴾ ی به نیمه ده ده بیت بزمان یته دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر تنو له پتغه مبرانی ﴿فَلَا تَخْذَلْهُمْ الزُّبُرَ﴾ به هوزی نه ووه یومه له رزه به ک ی به نین لینی دان ﴿فَالصَّبْرُ خَيْرٌ مِنْ الْيَدَنِ﴾ تیرر هه مرویان له مان و خانوو که انبان دا بویون به (لاشه ی) بن گیان و بنی جو له ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ جا صالح پروی لسی وه گنډرپان (و وازی لسی هینان) ﴿وَقَالَ يَتْلُو تَقْوِيمٌ لَقَدْ أَلْقَيْنَا رِسَالَةً إِلَىٰ يَوْمِ الْفُتُورِ﴾ وه فەر مووی نه ی گه له کم سویند به خوا به پراستی به یامی په ووه د گارم پی را گه یانندن ﴿وَنَصَحْتُ لَكُمْ﴾ وه ناموز گاریم کردن و دلسوز بوم بزمان ﴿وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ التَّقْوِيمَ﴾ به لام ئیوه ناموز گار و دلسوز اتنان خورشناو یت ﴿وَلَوْ طَآءَلُ الْقَوْمِ﴾ وه لو طه مان نارد، کاتیک به گه له ک ی ووت ﴿أَنَّا نُوْنِ الْقَوْمَ﴾ چون ئیوه نه ووه کاره زور به ووه خراپه ده کهن که (نیر بازیه) ﴿مَا سَمِعْنَا بِهَٰؤُلَاءِ الْفَاعِلِينَ﴾ هیچ کهس له جیهاندا پېنستان نه که ووتوه له و (کاره پیسه) دا ﴿إِنَّا كُنَّا نُنَادِي بِشَهَادَةٍ﴾ به پراستی ئیوه به پیاوان ناروزوتان ده شکستن؟ ﴿مِنْ دُونِ الْبَشَرِ﴾ له جیانی نافرتهان؟ ﴿بَلْ أَسْمِعُوا قَوْمَهُمْ﴾ به لکو ئیوه ده سه به ک ی زیاده رون ﴿

﴿وَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ وه وه لاسی گهله کی هیچ نه بو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ بیهیگه له وهی که ووتیان
 ﴿أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ له شار و وولانه که تان (لوی و نیمانداره کان) دهه بکه نه ﴿إِنَّهُمْ
 أَنْتُمْ يَطْلُوْنَ رُؤُوسَ﴾ به راستی نه وانه که سانیکن که خویشان پاک و تمیز براده گرن ﴿قَالَ بَيْتُهُ
 وَأَهْلُهُ﴾ نه مجانیتمه خوئی و شوینکه و توانیمان بزگار کرد ﴿إِلَّا أَمْرًا﴾ که تان من القریین ﴿جگه
 له خیزانه کی که له تیا چووان بوو ﴿وَأَنْظُرْنَا عَلَيْهِمْ مَطْرًا﴾ جا بارانی کمان به سه را باران دن (به رد
 بارانمان کردن) ﴿وَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ﴾ جا سهیر که سه نه نجامی تاوان باران چوون بوو
 (وچیان لی هات) ﴿قَالَ مَذَبْتَ لَسَاءَ مَا يَشْعُرُونَ﴾ وه بو گهلی مه دیه نیش شوو عه بیی بریا نمان نارد
 ﴿قَالَ يَتْلُو آيَاتِ اللَّهِ﴾ نه سهوی نهی گهله کم به نه نها خوا به سه رستن ﴿مَنْ لَكُمْ مِنْ آلِهِ عَزِيزٌ﴾ هیچ
 به سه رستراوینکتان تی به بیهیگه لهو ﴿فَلَجَلَتْ ذِكْرَ بَيْتِهِمْ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بیهیگومان له لایه نه په ره ردگار تانه وه
 به لگوو مو عجز به کی پور و ناشکر اتان بو هاتوو ﴿قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ وَالْمُرَاتِ﴾ که واته له پتوانه
 و کیشانه تان دا ریک و راست بن ﴿وَلَا تَحْسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَ لَهُمْ﴾ و له شت و مه کی خه لکی
 که مه که نه وه (به دزی) ﴿وَلَا تَقْنِصُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا﴾ وه له زه ویدا خرابه کاری مه که نه
 له پاش چاکر دنی ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ﴾ نه وهی با سه کر چاکتره بو تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾
 نه گهر ئیوه نیماندارن ﴿وَلَا تَقْعُدُوا بِكُنُسِكُمْ﴾ وه له سه ره موو رینگایه که دامه نیشن (رینگه
 مه گرن) ﴿تُؤْعَدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه ره شه بکه نه و به ره لهستی رینگه کی خوا بکه نه
 ﴿مَنْ أَمَرَ بِهِ﴾ لهو که سه ی با وه پی بی هینابی ﴿وَتَتَّبِعُونَ آيَاتِنَا﴾ و بتانه ویت رینگای خوا
 به لاری و جهوتی بخه نه پروو ﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا﴾ وه بییری لهو کاته بکه نه وه که ئیوه کم بوون
 ﴿فَكَفَرْتُمْ﴾ باشان خوا زوری کردن ﴿وَأَنْظُرُوا﴾ دهی سه رنج بدهن ﴿كَفَّكَاتَ عَاقِبَةُ
 الْمُفْسِدِينَ﴾ سه نه نجامی خرابه کاران چوون بوو (وچیان لی هات) ﴿وَأَنْ كَانَ طَائِفَةٌ
 مِنْكُمْ﴾ وه نه گهر کۆمه لیک له ئیوه ﴿أَتَأْمُرُوا بِالْزُكْرِ﴾ باوه ریان هینا بیت بهو په یامه ی به مندا
 نیردراوه ﴿وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمَرُوا﴾ وه کۆمه لیک تر تان باوه ریان نه هینا بیت ﴿فَأَصْرُوا﴾ نه وه نارام بگرن
 ﴿حَتَّى يَخْشَوْا اللَّهَ يَوْمَ تَكُونُ الْأَنْفُسُ كَالْأَشْيَارِ﴾ هه ها خوا بریار ده دات له نیتوانماندا ﴿وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ﴾ وه نهو (خوا)
 باشترین بریار ده رانه ﴿

﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ کہو کار بہ دست و دہ سہ لاتدار اندی کہ خویان بہ گہ ورہ دائنا لہ ناو
گہلہ کہی (شوعیب) دا ووتیان ﴿لَنَجْزِيَنَّكَ عَذَابًا﴾ نہی شوعیب بنگومان دہرت دہ کہین.
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ وہ نہوانش کہ پروایان ہینا وہ لہ گہل تودا ﴿مِنْ قَوْمِنَا﴾ لہ شارہ کمان ﴿وَالَّذِينَ
فِي مِلَّتِنَا﴾ بان دہین بگہرینہ وہ سہر ثابنی یتیمہ ﴿قَالَ﴾ (شوعیب) فہر موی: ﴿أَلَمْ نَكُنْ مِنْكُمْ قَوْمًا﴾ نہ گہر
حہریش نہ کہین و پشیمان ناخوش بیت ﴿فَلَمَّا أَتَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ بنگومان دروہ کی گہورہ مان
ہو خوا ہلہ ستوہ. ﴿إِنْ عَذَابِي إِلَيْكُمْ﴾ نہ گہر بگہرینہ وہ نساو ثابینہ کہ تان (کہ بت بہر سنی بہ)
﴿بَعْدَ إِذْ يَحْتَدُّ اللَّهُ مِثْلَهُ﴾ پاش نہوی کہ خواہر زگاری کردین لسی ﴿وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُوذَ فِيهَا﴾ بہوانیہ
ہو مان بگہرینہ وہ ہو ناو (بت بہر سنی بہ) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا﴾ مہ گہر خواہ پرورہ دگاران
ہیہوت. ﴿وَرَبُّنَا كُلُّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانست و ناگاداری بہرورہ دگاران ہموو شینکی گر توتہ وہ. ﴿عَلَى
اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ نہنہا پشیمان بہ خواہ ستوہ ﴿رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا﴾ (ووتیان): نہی بہرورہ دگاران،
لہ نیوان یتیمہ و گہلہ کماندا حوکم و ہریار ہدہ ﴿بِالْحَقِّ﴾ بہ ہوق ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾ تو باشترینی
ہریار دہرانی ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ دہستہ و شہرانی ہوزہ کہی کہ ہی ہروا ہوون ووتیان
﴿لَنْ اتَّبَعَكَ شُعَيْبًا﴾ سویند بہ خواہ گہر یتوہ شوین شوعیب بکہون ﴿إِنْ كُنَّا إِلَّا لَنُخْشِرَنَّ﴾ بہراسنی
توہ کاتہ زبان لیکہ وتوان خوتانن ﴿فَلَمَّا نَهَضُ الْجَمْعُ﴾ جا بہ ہوی شہوہ وہ ہوملہ زہیہ کی توند
لسی دان ﴿فَأَسْبَحُوا فِي رَايِهِ جَبَلَيْنِ﴾ ہموویان لہ مالہ کانیاندا لہناو چوون (ہی گیان و جوولہ کہوتن)
﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾ نہوانی کہ شوعیبیان بہ دروزانی (باورہیان ہی نہہینا) ﴿كَانَ رَجُلًا
فِيهَا﴾ (واتیا چوون) وہ کہ ہر لہو مالانہ دانہ ہوون (وتییدا نہریابن) ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾
نہوانی کہ شوعیبیان بہ دروزانی (باورہیان ہی نہہینا) ﴿كَانُوا أَهْلَ الْقُرَيْشِ﴾ ہر نہوان خہساروہ مند
ہوون ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ یتیر (شوعیب) پرووی لسی وہر گہیران ﴿وَقَالَ يَقُولُ﴾ فہر موی ہینان:
شہی گہلہ کہم ﴿لَقَدْ أَلْفَعْتُكُمْ بِسَلْبِي﴾ سویند بہ خواہ بہراسنی من ہیامی بہرورہ دگارم بہ
تہوہ گہباند ﴿وَصَبَحْتُ لَكُمْ﴾ وناموز گاریم کردن ﴿فَكَيْفَ اسْتَعْلَى عَلَى قَوْمٍ كَفَرِينَ﴾ جا چوون
ہو ہوزی ہی ہروا کافر غم و خہفت بخوم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَوْمِي نَبِيًّا﴾ یتیمہ ہو ہر گوندو
شاریک پتغہ مہر بکمان بہوانہ کردبت ﴿إِلَّا أَنْزَلْنَا إِلَهُهَا﴾ دانیشتر اتیمان تووش کردوہ ﴿يَا أَيُّهَا
الْأَنْبِيَاءُ﴾ بہنہوونی و کہم دہرامتی (بہریان و نہخوشی) ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تالہ بہرورہ دگار
ہیارینہ وہ و ہیشیمان ہینہوہ ﴿سُورَةُ لَمَّا مَكَانَ الشَّيْءِ لَمَسَتْ﴾ لہدواہیدا خراہیہ و ناخوشیہ کہمان
گوزی بہچاکہ و خوشی ﴿حَتَّى عَفَّوْا﴾ ہتا زور ہوون و گہشہیان کرد لہمال و سہروہندا. ﴿وَقَالُوا﴾ وہ
ووتیان: ﴿قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ﴾ بنگومان باو و باہیر اتمان تووشی زبان و ناخوشی و نہخوشی
ہوون ﴿فَلَمَّا نَهَضُ الْجَمْعُ﴾ جا لہنا کاودا سزمان گرتنی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لہکائیکدا کہ ہستیان
نہدہ کرد ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ﴾ وه نه گهر دانیشتونای شار و گونده کان ﴿عَامُرُوا ثَعْلَبًا﴾ باوه پریان بهیثایه و خویان
 پیار استایه (له قه دهغه کراوه کانی خوا) ﴿لَقَدْ عَلَّمْتُمُ بِرَبِّكُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالأَرْضِ﴾ بهر اسی دهر گای
 بهر کاتی ناسمان و زه ویمان بؤ ده کردنوه ﴿وَلَكِن كَذَّبُوا﴾ به لام بر وایان نه هینا (به پیغمبره که بیان)
 ﴿فَأَعَدَّتْهُمْ﴾ نه میچا نیمه ش نه ویمان گرت و سز امان دان ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ به هوی نه و خر ایا نه و هی
 ده بیان کرد ﴿أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ ثایا خد لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسًا
 شَدِيدًا﴾ له و هی سزای نیمه بیان بؤیت له شه و دا ﴿وَهُمْ لَا يَمُورُونَ﴾ کاتیک شه و ان خه و تونون ﴿وَأَمِنَ
 أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ وه ثایا خه لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسًا﴾ له و هی
 که سزای نیمه بیان بؤیت ﴿فَصَبَّوهُمُ فَلَعَبُوا﴾ له چیسته نگاردا له کاتیکدا یاری و گالته ده که ن
 ﴿أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ﴾ جا ثایا له پیلانی خوا نه ترسان و بی باک بوون ﴿فَلَا يَأْمُرُ مَكْرَ اللَّهِ﴾
 دهی که س له پیلانی خوا دلیا ناییت ﴿إِلَّا الْقَوْلُ الْخَبِيرُونَ﴾ جگه له که سانی زه مره مند نه بیت
 ﴿أَوَلَمْ يَجِدْ لِلدِّينِ حُكْمَ اللَّهِ﴾ ثایا پروون نه بؤ نه و ده بؤ نه وانی زه ویمان به میراث بؤ ده میثبه و
 ﴿مِنْ عِندِ أَهْلِهَا﴾ دوی (تیا چوونی) خاوه نه پیشوه کان بیان ﴿أَبَلَوْنَا﴾ نه گهر بمانه ویت
 ﴿أَصْبَحْنَا بِأَعْيُنِنَا﴾ به هوی گونا نه کانیانه و ده و جاری به لایان ده که یس ﴿وَنُطِيعُ عَلَىٰ قُلُوبِنَا﴾ وه
 مؤر ده نین به سهر دلیان دا ﴿فَهَلْ لَّاسْتَعْمُوتُ﴾ ثیر له و ان (هیچ به نه و ناموز گاریهک) نایستن ﴿وَلَا
 يَذَّكَّرُ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ نه و شار و گونده انانه ی (که ویرانمان کردن) ﴿نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا﴾ همدلیک له
 هه و اله کانی ده گبرینه و بؤت ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویند به خوا بهر اسی پیغمبره اریان
 بؤ هات به به لگه و نیشانه ی پروونه و ﴿فَمَا كَانُوا يَرْجُؤْنَ﴾ به لام باوه پریان نه هینا ﴿بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾
 به و هی که له پیش دا بهر وریان ده زانی ﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ﴾ ثا به و جوره خوا مؤر ده نیت
 به سهر دلی یی باوه پریان دا ﴿وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا بُعْدًا﴾ زور به ی نه و امان نه دی خاوه نی هیچ
 به یمانیک بن ﴿وَأَن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ قَافِيَيْنَ﴾ بهر اسی زور به یمان دی سه ر پیچی که ر (و تا و انبار)
 بوون ﴿ثُمَّ بَشَّاتْنَا بَعْثَ مُرْسَلٍ﴾ پاشان دوی نه وانی (که با سمان کردن) مو و سامان نارد ﴿يَتَلَبَّسُوا
 إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ به به لگه و معجزه کانه و به بؤ لای فیرعه و ن و دارو ده سته که ی ﴿فَقَالُوا
 يَهَيَّا﴾ به لام نه و ان به نیشانه کان (بی بروا بوون) و سته میان کرد ﴿فَأَنظَرْنَا عَنَّا عِبَادَ الْمَعْسُورِينَ﴾
 جا بر وانه و سهرنج بده که سهره نجامی له فرمان دهر چروان و خرا به کاران چؤن برو ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ يَكْفِرُونَ﴾
 مو و سا فیرعه و نی: نه ی فیرعه و ن ﴿إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بهر اسی من
 پیغمبره یکم له لایه ن بهر و ره د گاری جیهانیانه و ده ﴿

﴿حَقِيقٌ عَلَانٌ لَّا أَوَّلَ﴾ و اشیاوہ و (سوورم) کہ هیچ شتیک نہ لیم. ﴿عَلَى اللَّهِ الْأَوَّلُ﴾ بہ ناوی خواوہ جگہ لہ ہوق و راستی ﴿فَدَجَّجْنَاهُ بِمَنْتَوَيْنِ رَبَّكَ﴾ بہ راستی لہ لایہ نہ پورہ رد گارتانہ وہ بہ لگی پروون و ناشکرام بڑ ہیتاون. ﴿فَأَرْسَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِ﴾ کہواتہ بہ نو نیسرائیل لہ گہل من بنیرہ (بہرہ لایان کہ، لہ کزیلہ بی و جدو سانہ وہت) ﴿قَالَ﴾ (غیر عہون) ووتی: ﴿إِنْ كُنْتُ جِدْتُ بَقَايَا يَتَّى﴾ نہ گہر بہ لگہ و مو عجیزہ یہ کت ہیتاوہ (تہی موسی) تہوہ نیشانی بدہ ﴿إِنْ كُنْتُ مِنَ الضَّالِّينَ﴾ تہ گہر تہ لہ راست بیترانی ﴿قَالَ عَصَا﴾ تہ مجا موسا گز چانہ کہی فریدا. ﴿فَوَافَى ثُجُبَانَ مُرٍ﴾ بہ کسرہ گز چانہ کہ بوو بہ ماریکی گہورہی ناشکرا ﴿وَوَرَعَ يَدَهُ﴾ دہستی (لہ باخہل یہ وہ یان لہ بن ہنگل یہ وہ) دہرہینا ﴿فَوَافَى بَصَالَةَ لِلْظُّلُمِ﴾ لہ ہر تہو (دہستہ) سہی و ہر شنگدار بوو بڑ بینہران ﴿قَالَ الْمَلَأَيْنِ قَوْمَ فِرْعَوْنَ﴾ ہندیک لہ کار بہ دہست و دہسہ لاتدارانی گہلہ کہی فیر عہون ووتیان: ﴿إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلِيمٌ﴾ بہ راستی تہم (موسا یہ) جادوو گہرینکی زور زانہ ﴿رُيْدَانٌ يَخْرُجُكَ مِنْ أَرْضِكَ﴾ دہہ ویت لہ خاک و وولاتی خوتان دہر تان کات ﴿فَقَاتِلْهُمْ﴾ جا تہوہ ہرمان و راتان چہ (لہم بارہ وہ) ﴿قَالَ﴾ تہوایش ووتیان: ﴿أَنْجِدْهُنَّ﴾ کاری (موسا) و ہر اکہی دوا بخہ ﴿وَأَرْسَلْنَا الْمَلَأَيْنِ خَدِيرٍ﴾ کہ سانیک کی کز کہر وہ بنیرہ بڑ تہوہ شارانہ (ی جادوو گہری لی یہ) ﴿يَاؤُكَ بِكُلِّ سَحَرٍ عَلِيمٍ﴾ ہموو جادوو گہرینکی شارہ زات بڑ دہیتن ﴿وَوَسَّيْنَا السَّحَرَةَ فِرْعَوْنَ﴾ جادوو گہران ہاتن بڑ لای فیر عہون ﴿قَالَ﴾ ووتیان: ﴿إِنَّكَ الْخَيْرُ﴾ بیگومان تہمہ پاداشت و خہ لاتی گہورہ مان دہیتن ﴿إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ﴾ تہ گہر تہمہ سہر کہ ووتین (بہ سہر موسا دا)؟ ﴿قَالَ نَعَمْ﴾ (غیر عہون) ووتی: بہ لی پاداشتی گہورہ مان دہین: ﴿قَالَ كُنَّا مِنَ الْمُفْرَبِينَ﴾ و بیگومان تہوہ لہنزیکانی (خوم) دہین ﴿قَالَ أَيْنُمُوسَى﴾ (جادوو گہرہ کان) ووتیان تہی موسا ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنْقَلَبٌ﴾ یاتو (تہوہی ہیتہ) فیری دہ ﴿وَلَمَّا أَنْ كُنْ حَسَّ الْمَلَأَيْنِ﴾ یان تہمہ دہہاویژن و فیری دہدہین ﴿قَالَ الْقَوَا﴾ (موسا) ووتی: تہوہ بیہاویژن (تہوہی ہیتانہ) ﴿فَلَمَّا الْقَوَا﴾ تہمجا کاتی (تہوہی ہیتان بوو لہ جادوو) فیری یان دا ﴿سَحَرُوا أَنْفُسَ الْكَافِرِينَ﴾ چاوبہ ستیان لہ خہلک کرد ﴿وَأَسْرَبُوا هَوْنًا﴾ و تر سینی گہورہ یان خستہ دلیانہ وہ ﴿وَجَاءَهُمْ سِحْرٌ عَظِيمٌ﴾ وہ جادووہ کی گہورہ یان نواند ﴿وَأَوْجَحَاتُ الْأُمُوسَى﴾ و حیمان کرد بڑ موسا ﴿إِنْ لَقِيَ عَصَاكَ﴾ کہ گز چانہ کہت فیری بدہ ﴿فَوَافَى ثَقَفَ مَا يَدُكُنْ﴾ تہتر یہ کسرہ تہو (گز چانہ بوو بہ مارو) ہدرچی جادوو ی درونہ یان کردبوو ہدلی لووشی ﴿فَوَقَعَ الْحَقُّ﴾ تہتر راستی دہر کہوت و پروون بووہ وہ ﴿وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَسْعَوْنَ﴾ تہوایش ہدرچی (سبحر) یان کردبوو ہووچہل بووہ وہ ﴿فَعَلَّيُوا هَتَايَكَ﴾ ہر لہ ویدا (غیر عہون و شوتکہ و توائی) زیر خران و دودان ﴿وَأَلْقَاوْا صَخْرَيْنِ﴾ و بہ رسوائی گہر تہوہ ﴿وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجِيرِينَ﴾ وہ جادوو گہران ہموویان سووڑہ یان برد (بڑ پورہ رد گاریان) ﴿

﴿قَالُوا﴾ (ساحیره کان) ووتیان: ﴿أَمْ أَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ﴾ نیمه بر و امان هیتا به پوره د گاری جیهانیان
 ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ که پوره د گاری موسا و هارونه ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعون ووتی:
 ﴿أَمْ أَتَيْتُم بِهِ قَبْلَ أَنْ آتَاكُمْ لَعَلَّكُمْ﴾ پیش نه وهی نیز نتان بدم باوهرتان پی هیتا! ﴿إِنْ هَذَا﴾ به راستی
 نمه ﴿لَعَلَّكُمْ تَكُونُونَ فِي الْمَدِينَةِ﴾ فیل و پیلانیکه (فیوه موسا) نه خشه تان بق کیشاوه لهم شماره دا.
 ﴿لِيُخْرِجُوهُمْ مِنْهَا أَهْلًا﴾ تا دانیشتوانه کی لی در بکهن. ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ جاله دواییدا ده زانن (چیتان لی
 ده کم) ﴿لَا يَفْقَهُوا دِيَارَكُمْ وَرِجَالَكُمْ﴾ سویتند بیت ده ست و قاجتان بیوم ﴿فَمِنْ خَلْفٍ﴾ به پیچه وانده
 (چپ و راست) ﴿وَأَلَّا تَشْكُرُوا نَجْمِيْنَ﴾ نه مجا سویتند بی گشتان هه لده واسم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان:
 (به فیرعون) ﴿إِنَّا إِنَّا بِمَا نَفْعِيكُونَ﴾ نیمه دلنیا پس که بق لای پوره د گارمان ده گهر پینه وه ﴿وَمَا تَنْبَغِيْكُمْ﴾
 تو هیچ رخنه یه کت له نیمه نی یه ﴿إِنَّا إِنَّا أَمْ أَتَيْنَاكَ بِرَبِّكَ﴾ جگه له وهی که نیمه باوهرمان
 به بگه و نیشانه کانی پوره د گارمان هیتاوه ﴿لَمَّا جَاءَتْكَ﴾ کانی بز مان هات ﴿رَبَّنَا آتِنَا صَبْرًا﴾
 نهی پوره د گارمان نارامیمان به سهر دا بریزه ﴿وَوَقَّاتُ الْمُسْلِمِينَ﴾ به موسو لمانیه نی بمان مرینه ﴿وَقَالَ
 الْمَلَأَمِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ﴾ هه ندیک له ده سه لاتداران و کار به ده ستانی گملی فیرعون ووتیان ﴿لَقَدْ نُوْحِيْ
 وَوَعَدُ﴾ تایا واز له موسا و هوز که ده هیتی ﴿لِيُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ﴾ بو نه وهی له وولاندا (خاکی میسر دا)
 خرابه کاری بکهن ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ آلِهَتُهُ﴾ و ده ست له خوت و پهر ستر اوه کانت هه لیگرن ﴿قَالَ﴾ (فیرعون)
 ووتی: ﴿سَأُقَاتِلَ آلَ هَارُونَ﴾ له مه دو اکوهر کانیا ده کوژین ﴿وَسَتَعْبِيْ بَنِيَّ هَارُونَ﴾ و فافره تانیا ده هیلینه وه
 به زیند وویی (بو خزمه ت کردن). ﴿وَلَقَدْ أَقْرَبَهُمْ قَتْلُهُمْ﴾ وه بیگومان نیمه ده سه لاتدارین به سهر یاندا ﴿وَقَالَ
 مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ موسا به گه له کی ووت ﴿أَسْتَعِصُوا بِاللّٰهِ وَاتَّقُوْهُ﴾ داوای یارمه نی له خوا بکهن و
 خو راگر بن. ﴿إِنِّيْ أَرَى الْآرْضَ لِلّٰهِ﴾ بیگومان هه مو زه وی مولکی خوا به. ﴿يُوْرِيْهَا مِنْ عَيْنِ آدَمَ﴾
 ده پدا به ههر که س له بنده (شیاوه) کانی که خوی بیه ویت ﴿وَالْحَقِيْقَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ﴾ و سهر نه نجامی
 چاک بو خواناسانه ﴿قَالُوا﴾ (گه له کی) ووتیان: ﴿أَوَلَيْسَ هَٰذَا الَّذِي قَالَتْ أُنْحَاكُمْ﴾ پیش هانتی تو بز
 ناومان سازار دراین ﴿مِنْ قَبْلِ مَا جِئْتُمْ﴾ هه روه ها پاش هانتی تو بو ناومان (به پیغه مبرابه نی)
 ﴿قَالَ﴾ (موسا) نهر موسوی: ﴿عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَذَابُكُمْ﴾ به لکو پوره د گارتان دوژمنه که تان
 له ناوهر بیت ﴿وَسَتَعْلَمُونَ﴾ جانه ماشا ده کات نیشه چوژن کار ده کهن ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾
 سویتند به خوا به راستی نیمه دار و ده هسته ی فیرعه و نمان سزادا ﴿بِالْآيَاتِ﴾ به ووشکه سالی و قات
 وقیری ﴿وَنَقَّصْنَاهُ نَجْمَ الْكَوْكَبِ﴾ و کهم بو ونه وهی به رو بوومی میوه و کشتو کاله کانیا ﴿لَمَّا هَمَّ
 بِدَكْرُون﴾ بو نه وهی بیر بکه نه وه (پند وهریگرن) ﴿﴾

﴿وَإِذْ جَاءَتْهُمْ لَحْمَةُ الْحَمَلِ﴾ جا کاتی چاکه یان بز بهائی به (له سهروهت و بهر و بوروم) ﴿قَالُوا لَکَ الْهَدْيُ﴾ دهیان ووت: نه مه هدر هی نیمه به (شایسته ی نیمه به) ﴿وَأَنْ تَقْبَلْنَاهُ سَبَیْقَةً﴾ به لام کاتی تووشی به لاو خرابه بوونایه ﴿بِقَبُولِ أَمْرٍ مِّنْ قَعْدَةٍ﴾ (دهیان ووت) به هوی شوومی مووسا و شوین که و تووانیه و بهه ﴿أَلَا لَکُمْ لَاحِظٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ بیدار بن ینگومان نه و (ناخوشیانه) ی به لایانه و ه شووم و خرابه له لایه ن خواوویه (نه که مووسا و نیمانداران) ﴿وَلَا کَانَ لَکُمْ لَاحِظٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ به لام زور به یان بی ناگان و نازانن ﴿قَالَ لَهُ﴾ دهیان ووت (به مووسا) ﴿مَهْمَا تَأْتِیَا مِنِّیْ هَدْرٌ مَّوْعِیْزٌ مَّهِ کَسَانٌ بَزٌّ بَهْنِیْ﴾ ﴿لَیْسَ خَرَابًا﴾ بز نه و ی جادو و مان لی بکی پی ی ﴿فَمَاتَ لَکَ بِمُؤْمِنِیْنَ﴾ نه و نیمه باوهرت پی ناهبتین ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَیْهِمْ﴾ نه و سا نیمه ش ناردمانه سدریان ﴿الْطُّوفَانَ﴾ لافاو ﴿وَالْجَرَادَ﴾ و کولله ﴿وَالْقُمَّلَ﴾ و نه سبی ﴿وَالصَّبَّارَ﴾ جزره ها بزق ﴿وَاللَّمَ﴾ و خوین ﴿وَالنَّیْبَ الْمُصَلِّیَّ﴾ که چند به لگه و موعجیزه کی روون بسون ﴿وَأَتَتْکُمْ رَا﴾ که چی خویان به گه و ره زانی (له و ی که بر و ا بهتین) ﴿وَكُنَّا أَقْرَبًا مِّنْ جِوَارِیَّتِ﴾ ینگومان نه وانه گه لکی تا و ابار بوون ﴿وَلَمَّا وَقَعَ عَلَیْهِمُ الْجَرُّ﴾ کاتیکیش نه و سزاو به لایان به سه ردا هات ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿بَشَرٌ مِّنْ دُونِکَ﴾ نه ی مووسا له بهر و ردگارت بیار پیره و به بومان ﴿یَمَّا عِندَکَ﴾ و ه که به لشی به تو داوہ ﴿لَیْنٌ کَفَّفَتْ عَنَّا الْبَحْرَ﴾ سویندی گدر نه به لاو سزایه مان له سه ر لابه ری ﴿لَقَوْمٍ لَّکَ﴾ ینگومان باوهرت پی دینین ﴿وَأَرْسَلْنَا مَعَكَ نَبِیَّ إِبْرَاهِیْمَ﴾ و به نو نیسر ائیل له گه لدا دهنیرین ﴿وَلَمَّا أَتَتْکُمْ عَنْهُمْ الْبَحْرُ﴾ به لام کاتیک سزا که مان له سه ریان لابر د ﴿إِلَّا أَجَلَ هُمْ یَعْلَمُونَ﴾ ناگه بشته ماوہ ی دیاری کراو (بز تیا جو و نیان) ﴿إِذْ هُمْ یَتَكُونُونَ﴾ ده ست به جی په یمانه که یان هه لو ه شانده و ه ﴿فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ﴾ جا توله مان لی سه ندن ﴿فَأَعْرَضْنَاهُمْ فِی السَّيْرِ﴾ و ه له ده ریسا دا خنکاندمانن ﴿يَا نَحْمُ کَذَّابًا یَتَّبِعُونَ﴾ له بهر نه و ی نه و ان باوهریان به نیشانه کانی نیمه نه بوو ﴿وَقَالُوا عَنَّا غَفِلْنَ﴾ و ه همیشه لی یان پی ناگا بوون ﴿وَأَرْسَلْنَا الْقَوْمَ الَّذِیْنَ﴾ نیر (له جینگای گه لی فیرعه ون) نه و گه له مان نیسته جی کرد ﴿کُنَّا أَوْلَىٰ مِمَّنْ شَرَفُوا الْأَرْضِ وَنَعَرِهَا﴾ که همیشه ده چه و سیرانه و له روز ه لات و روزه ناوی نه و و لاته دا ﴿إِلَّا بَرَكْنَا فِیْهَا﴾ که پست و بهر که تمان تی خست بوو ﴿وَوَدَّ کَثَرٌ مِّنْکَ الْخُسْفِ﴾ و به لشی هره جوانی بهر و ردگارت به ته و او ی هاته دی ﴿عَلَّیْ إِبْرَاهِیْمَ﴾ بز نه و ی نیسر ائیل ﴿یَمَّا صَبَّ رَا﴾ به هوی نارامگری یانه و ه (له سه ر ناره حتی به کان) ﴿وَدَّ قَرِیْبًا﴾ و ه روو خاندان و تیکمان دا ﴿مَا كَانَ یَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ﴾ نه و کز شک و ته لارانه ی فیرعه ون و گه له کی درو سنیان کردبوو ﴿وَمَا کَانَ یُؤْمِنُ شَوْنَ﴾ هره و ها نه و (میوه و ره ز و باخانه ی) که که بریان بز کرد بوو ﴿

﴿وَجُوزَ النَّارِ يَسْرِدَ الْيَحْرَ﴾ نه مها نه وی یسرا یلمان لهو دریا په پانده وه (فیر عهون و گه له که یمان
 تیدا خنکاند) ﴿فَأَوَّاعٌ فَرَّ﴾ نه مها تووشی خه لکاتیک بیون ﴿يَعْكُفُونَ عَلَى أَصْدَارِهِمْ﴾ بهر دعوام
 خه ریکی په رستنی بته کانیاں بیون ﴿فَأَلْوِاسُوتِي﴾ (جووله که کانیش) ووتیان: نهی موسا ﴿لَتَجْعَلَ لَنَا
 إِلَهًا كَمَا لِلْهَرَاءِ إِلَهٌ﴾ ههروک نهو په رستراوانه ی نهوان تویش په رستراونکمان بؤ دابنی ﴿قَالَ﴾
 موسا فهرمووی: ﴿إِنَّمَا قَوْمٌ بَاطِلُونَ﴾ بهراستی نیوه هوزنکی نه فاسن ﴿إِنْ هَؤُلَاءِ يَنْصُرُونَ﴾
 نهوانه ﴿فَلَمَّا نَسُوا مَا فِيهِ﴾ نهو (بت په رستنی بهی) نهوانی له سهره له ناوده چی ﴿وَنَجَّيْلٌ مَّا يَكُونُوا
 يَمْسُكُونَ﴾ وه هدرچی ده کهن به تان و هه لوه شواو به ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ
 أَتَبِعُكُمُ الْإِلَهَ﴾ نایا جگه له خوا داوای په رستراونکی تر تان بؤ بکه م ؟ ﴿وَلَوْ تَوَصَّلَكُمُ عَلَى الْعَرْشِ﴾
 که (نهو خوا به) ریزی داوون به سهر جیهانیا نندا ﴿وَلَا تَجْعَلُوا مِنْ آيَاتِهِ عِزًّا﴾ وه (بیر بکه نهوه) لهو
 وه خته ی رزگارمان کردن له دست و په یوه نده که ی فیر عهون ﴿لَتَسْمُوتُنَّ كَمَا تَسْمُوتُ الْعِزَابُ﴾ که
 نه شکمنجه و نازاری سهختیان ددان ﴿يَقْتُلُونَ إِنْسَانًا﴾ کوپانی نیوه یان ده کوشت ﴿وَيَسْتَحْيُونَ
 إِنْسَانًا﴾ و نافرمانی نیوه یان ده هتشته وه (بؤ خزمته ی خو یان) ﴿وَفِي ذَلِكَ كُرْهًا مِّنْ رَبِّكَ﴾
 عظیم و لهو (نازاردانه) تاندا تا قی کردنه وه به کی گه و ره برو له لایه ن په روره دگار تانه وه ﴿وَوَعَدْنَا مُوسَىٰ﴾
 وه به لیمان به موسا دا ﴿ثَلَاثِينَ لَيْلَةً﴾ سی شهو ﴿وَأَتَمَّمْنَا الْبَعْثَ﴾ بده شهوی
 تر ماوه که مان ته او کرد ﴿فَقَرَرْنَا مِنْهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ﴾ نهوسا وه ختی دیداری په روره دگاری بوو
 به چل شهوی ته او ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ﴾ موسا به هاروونی برای ووت ﴿اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي﴾ تو
 له ناو گه له که مدا جیتشسینم به ﴿وَأَصْلِحْ﴾ و کاری چاک بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾ و شویتی
 و پیازی خرابه کاران مه که وه ﴿وَلَدَلْنَا مُوسَىٰ أَيْمَانَهُ﴾ جا کانی موسا هات بؤ کات و شویتی
 دیاری کراومان (بؤ گفتوگو کردن له گه لسان) ﴿وَوَكَّلْنَاهُ رَبَّهُ﴾ و په روره دگار و وتو ویزی له گه لدا
 کرد ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ووتی: نهی په روره دگارم ﴿أَرَأَيْتَ أَطَّلَعْتُ إِلَيْكَ﴾ خوتم نبشان بده تا بت بینم ﴿قَالَ﴾
 لئ تری (په روره دگار) فهرمووی: تو (له دونیادا) من نابینی ﴿وَلَا يَكُنْ أَطَّلَعُ إِلَى الْجَبَلِ﴾ به لام سهیری
 (لای) شاخه که بکه ﴿إِنْ أَسْتَقَرَّ مَكَانُهُ﴾ جا نه گه نهو شاخه له شویتی خوی دا نه جولا ﴿فَسَوْفَ
 تَرَاهُ﴾ نهوه دوی که میتک نوش ده بیننی ﴿فَلَمَّا تَخَلَّىٰ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ﴾ جا کاتیک په روره دگاری خوی
 دهر خست بؤ شاخه که ﴿جَعَلَهُ دَكًّا﴾ شاخه که ی وورد و هان کرد (و له گه ل زه ویدا ته ختی کرد)
 ﴿وَحَرَّمُوسَىٰ صُغُلًا﴾ و موسا ش بهین هوشی کهوت په روردا ﴿فَلَمَّا آتَاكَ﴾ جا وه ختی هوشی به بخزیدا
 هانه وه (چاک بوویه وه) ﴿قَالَ سَتَكُنَّ﴾ فهرمووی: باکی و بی گهردی بؤ تو (نهی په روره دگار)
 ﴿ثُبَّتْ إِلَيْكَ﴾ به په شیمانی گه پامده بؤ لات ﴿وَأَلَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه من به که می پروا دارنم ﴿﴾

﴿قَالَ﴾ (په روه دگار) قدر مووی: ﴿تَمُوتُ﴾ نهی مووسا ﴿إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ﴾ ینگومان من قوم هدلېز اردوه به سهر ره موو خه لکسی دا ﴿يَسْتَكْبِرُ﴾ به به پامه کانم ﴿وَيَكْبَرُ﴾ وفسه کردنم (له گه لث راسته وخو) ﴿فَخَدَمَاَنِتُنِي﴾ که واته نه وهی پشم به خشبوی نوند دهستی پنبه بگره ﴿وَكُنْ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وه له سوپاس گوزاران به ﴿وَكُنْتُمْ فِي الْآلِافِ﴾ و لهو پارچه ته ختانه دا بومان نووسی ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له هه موو جزوه باسینک ﴿مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ﴾ په ند و ناموز گاری و باسی هه موو شستینک به پروونی (که پیوستیان پی ی بیت) ﴿فَخَدَمَايُنُوهُ﴾ که واته (مووسا) به توندی بیانگره و ناگاداریان به ﴿وَأَمْرَؤُمْكَ﴾ وه فرمان به گه له کهت بکه ﴿يَا خُذُوا يَا حَسْبَاءُ﴾ نادهست بگرن و ره فشار بکه نه به جوانتر و جاکترینان ﴿سَأُرِيكُمْ آيَاتِ الْفَيْسِقِينَ﴾ به زوویی جی و شونین له ستورور در چو و اتان نشان ددهم ﴿سَأَصْرِفُ عَنْ آيَتِيَ﴾ لایان نه دهم له به لگه و نیشانه و نایه ته کانم ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ آيَاتِي﴾ نه وانه ی که خویان به گوره دانه نین له سهر زه ویدا ﴿بِعَذَابِنَا﴾ به ناهه ق و ناره و ا ﴿وَأَنْ يَرَوْا آيَاتِي﴾ نه وانه نه گهر هه موو نایه ت و موعجزیه بک بینن ﴿لَا يُؤْمِنُ أَهْلُهَا﴾ باوه پرپی ناهستن ﴿وَأَنْ يَرَوْا آيَاتِي﴾ وه نه گهر نایینی راست و دروست بینن ﴿لَا يَخْذَرُ سَيْلًا﴾ نایکه نه به ریبازو نایینی خویان ﴿وَأَنْ يَرَوْا آيَاتِي﴾ وه نه گهر ږنگه ی گومرایی و نایینی جهوت بینن ﴿يَخْذَرُ سَيْلًا﴾ ده بکه نه بایین و ریبازو خویان ﴿ذَلِكَ أَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ هه موو نه ماته له به ره نه وهیه که به لگه و نیشانه کانی نیمه یان به درو زانی ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه کهسانک که به لگه و نیشانه کانی نیمه یان به درو زانی ﴿وَالْقُلُوبُ الْأَخْبَرُ﴾ هه روه ها دیداری روژی دوا بیان (به درو زانی) ﴿حَبَطَتْ أَغْمَامُهُمْ﴾ کارو کرده وهی (چاکیان) به هیچ دره چوو (بهو جهل بوویه وه) ﴿هَلْ يَخْذَرُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَفْسُقُونَ﴾ نایا جگه لهو (خراپاته ی) که ده بان کرد سزاده درین؟ ﴿وَأَلْحَدُوا فَرْمُوحَهُمْ مِنْ بَعْدِهِ﴾ وه هوزی مووسا پاش (رویشتی) مووسا دروستان کرد ﴿مِنْ خَلْقٍ عَجَلٍ﴾ له خشل و زیره کانیان په بکه ری گویره که به ک ﴿لَهُمْ خُورٌ﴾ که قوره ی (وهک گویره که ی) هه بوو ﴿الَّذِينَ زَاوَاهُ لَا يَكْفِيهِمْ﴾ نایا نه وانه نه یانینی که ینگومان نهو (گویره که به) قسه یان له گه لدا ناکات ﴿وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا﴾ و هیچ ریبازنکیشان نشان نادات ﴿الْحَدُّوهُ﴾ کردیان به (به ستر او) ﴿وَكُنُوا ظَالِمِينَ﴾ و نه واته سته مکار بوون ﴿وَلَمَّا سُطِّفَ يَدِيهِمْ﴾ وه کانی له دهستان دره چوو (زور په شیمان بوونه وه) ﴿وَزَاوَاهُ أَنَّهُمْ قَدَحُوا﴾ وه تیگه یشتن و بینان که ینگومان گومر ابوون ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿لَيْسَ لَنَا بِحِمَارٍ﴾ سویتد به خوا نه گهر په روه دگار مان به زه یی پیماندا نه ته وه ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه له گونا هه کانمان خوش نه بیت ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ نه وه به راستی نیمه له زیان لی که و توان

﴿وَلَمَّا رَوَّحْنَاهُ إِلَى قَوْمِهِ﴾ جا کاتی موسا گه پاره واره نار هوزه کدی ﴿عَصَيْنَا أَيْمَانًا﴾ بهرق و نور به یه کی زوره وه ﴿قَالَ﴾ (موسا) وونی (به گویره که پرسته کان) ﴿يَسْمَاعِيلُ قُلُوبِي مِنْ تَعْدِي﴾ له دوی من چ جیشینیکی بهد لهرو خراب بوون ﴿أَفَلَمْ نَكُنْ مِنْكُمْ نَارًا﴾ نایا بهله نان کرد له فهرمانی په روره دگارتان؟ ﴿وَالْقُلُوبُ الْأَلْوَحُ﴾ (موسا) تهخته کانی (توراتی) فری دا ﴿وَلَا تَنْزِيلُ لِيَ الْكِتَابِ إِلَّا رِيشٌ﴾ وه (قری) سهری (هاروونی) برای گرت و بهرو خزی راپکیشا ﴿قَالَ﴾ (هارون) ووتی: ﴿إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ دَالِيكُمْ﴾ ﴿إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوا بِكُمْ﴾ بهراستی شم گهله لاوازیان کردم ﴿وَكَاذِبًا يَكْتُمُونَ﴾ نریک بوو بسم کورن ﴿فَلَا تُفْسِدُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ که واته دوزمنانم بین دلخوش مه که ﴿وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ وله گهله هوزی ستم کاراندا دامه منی ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذَا الْقَوْمَ﴾ نهی په روره دگارتان له خوم و براکم خوش به ﴿وَأَذِّنْ لِي زَكَاةً﴾ وه بهمانخه ده ناو بهزه یسی و میهره بانی خونه وه ﴿وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ﴾ تو میهره بان ترینی هم موو میهره بانانیت ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بهراستی نهو که سانه کی گویره که پرست بوون ﴿سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له موو دوا ده که ونه بهر پری و خه شمی په روره دگاریان ﴿وَوَلَّى فِي الْخَيْزِ الدُّنْيَا﴾ هدر وه ها رسوایی و زه لیلی له ژبانی دونیادا. ﴿وَكَلَّمَ جَبْرِي الْمَقْدِرِينَ﴾ هدر بهو جوړه سزای درو هله بهستان دده یس ﴿وَالَّذِينَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نه وانه ی گونا هیان کرد ﴿ثُمَّ نَزَّلْنَاهُ بِعَذَابٍ﴾ پاشان دوی نه وه تدو به یان کرد ﴿وَوَعَدْنَاهُ﴾ و باوهر یان هینا ﴿إِنْ تَوَلَّوْا مِنْ بَعْدِهَا﴾ بنگوسان په روره دگارت پاش نهو (باوهر یهینان و توبه کردنه) ﴿لَنَقُولَنَّ لَهُمْ﴾ لیسورده ی میهره بانه ﴿وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ﴾ جا کاتی موسا تور به یسی یه که ی نیشته وه ﴿أَلَمَّا أَتَاهُ﴾ تهخته کانی (توراتی) هدر گرت وه ﴿وَفِي شَجْوَةٍ﴾ وله په نوس و نوسراوی نهو (تهختانه) دا ﴿هَذِهِ دَرَجَةٌ﴾ ریتموونی و بهزه یسی گه وره هه بوو ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ نُوحَيْنٍ أَبْهَوْنَ﴾ بو که سانیکن که له په روره دگاریان دهر سن ﴿وَأَنزَلْنَاهُ فِي قَوْمِهِ﴾ وه موسا له گهله که ی خزی هدلی بزارد ﴿سَتَجِدُنَ فِيهَا﴾ حهفتا پیاو ﴿لِيَبْقِيَتَ﴾ بو کات و شونی دیاری کراو له گهله نیمه (بو نه ووی له کیوی طور ته ویه بکه له تاوانی گویره که پرستبه کیان، جا کاتیک هاتنه نه ووی ووتیان به موسا پروات بین ناهین ناخوا نه بین تن خوت قسمت له گهله کرد با نیمه ش بیبین) ﴿فَلَمَّا أَتَاهُمْ نُوحَيْنَ﴾ (خوا سزای دان و بومله رزه ی بو ناردن) جا کاتیک که بومله رزه که دایگرتن ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿رَبِّ تَوَّابٌ﴾ نهی په روره دگارت گهر جریستایه ﴿أَفَلَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ له موو پیش نه وان و میشت له ناو دهر د ﴿أَتُوبُ﴾ نایا تو هم موومان له ناو دبه بیت ﴿يَتَفَعَّلُ الشَّقَاءُ مَا يَشَاءُ﴾ به هوی نه ووی که گنجل و نه فامه کانسان نه نجامیان داوه ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ﴾ نه مه تنها تاقی کردنه ویه کی خوتنه ﴿فَتُحِلُّ بِهِنَّ﴾ ههر که سبکت بویت بهو هویه وه گوهرای ده که بیت ﴿وَتَعْدِي مِنَ الشَّقَاءِ﴾ وه هدر که سبکت بوی ریتموونی ده که بیت ﴿أَنْتَ وَلَيْتَ﴾ ههر تو پشتیوان (په رستروامانی) ﴿تَأْخُذُكَ وَأَرْحَمُكَ﴾ که واته لیمان خوش بیه و په حمان بین بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِرِينَ﴾ چونکه باشترین لی پورده هدر توی ﴿﴾

﴿وَكَتَبْنَا فِي هَذِهِ الْقُرْآنِ حَسَنَةً﴾ (خوابیہ) ہم دنیا و ادا چاکہ مان بقر بنو سہ ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ ہمدرد ہا
 لہر قوی دواپیدا ﴿إِنَّا خَلَقْنَا النَّفْسَ﴾ ہر راستی تہم بق لای تو گہ راوینہ تہوہ ﴿قَالَ﴾ (ہمدرد گار)
 فہر مسوی: ﴿عَذَابٍ﴾ سزا و نازارم ﴿أَصِيبُ يَوْمٍ مِّنْ آثَانِ﴾ دوو چاری ہمدرد کسی دہ کم کہ ہمہ وی
 ﴿وَنَحْنُ وَبَعَثْنَا كُلِّ نَحْوٍ﴾ وہ ہمدردی و رحمہ تہشم ہمدرد شینکی مگر تو تہوہ ﴿فَنَسَاكَتُمَا لِلَّذِينَ﴾
 جا لہدواپی دائہو (ہمدردی ہم) دہنو سہم بق تہوانہی ﴿بَتَّوْنَ﴾ پاریزکار و لہخواترسن
 ﴿وَيَتَوَلَّوْنَ الرِّكْبَةَ﴾ و زہکات دہدہن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُوَفُّوْنَ﴾ تہوانہش کہ ہمدرد بہہ لگہو
 نیشانہ کانی تہم دینن ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ﴾ (ہم) رحمہ تہی ہمدرد گار
 بق تہوانہ بہ کہ شوین پیغمبر ﷺ کہوتوون کہ پیغمبر نیکی نہخویندہوارہ و (لہلایہن
 ہمدرد گارہو ہاتوہو) ﴿الَّذِي يَخِذُّ يَدَهُمْ كَخِذِّ يَدِ الْوَيْلِيِّ﴾ تہو کہسہ (پیغمبر نیکی نہہلی کتاب
 سیفہنی دہزائن) چونکہ بہنو سواروی لایانہ ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ﴾ لہ تہورات و ئینجیل دا
 ﴿بِأَمْرِهِمْ بِالتَّوْبَةِ﴾ کہ فہرمانیان ہی دہکات بہ چاکہ ﴿وَرَبَّنَّاهُ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و رینگریبان لی
 دہکات لہ خرابہ ﴿وَيُحِبُّ لَهُمُ الْقُلُوبَ﴾ شتہ خاوین و پاکہ کانیان بق حلال دہکات ﴿وَيُحِبُّهُمْ عَلَيْهِمْ
 الْحَبِيبِ﴾ وہ شتہ پیسہ کانیان لی حہرام (قدہغہ) دہکات ﴿وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ﴾ و بارہ فورس
 و گرانہ کانیان لہسہر لادہبات و ﴿وَالْأَعْلَاقَ﴾ تہو کت و زنجیرانہش ﴿الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ﴾ کہ
 بہسہریانہوہ بوون ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ﴾ تہمجا تہو کہسانہی کہ باوہریان ہو (پیغمبرہ) ہینانیت
 ﴿وَعَزَّزُوهُ﴾ و ریزو قدہریان بق دانانیت ﴿وَنَصَرُوهُ﴾ بارمہریان دابیت و پشتیانان لی کردیت
 ﴿وَأَنبَتُوا النَّوْرَ﴾ و پیرہوی تہو نورہریان کردیت (کہ قورناتہ) ﴿الَّذِي أُنْزِلَ مِنْهُ﴾ کہ لہگہلدا
 نیراوتہ خواریوہ ﴿وَأَنبَتَ هُرُ الْمَقْلُوحَاتِ﴾ تہوان ہمدرد (کہ باسکران) لہ رزگار بووانن ﴿
 قُلْ﴾ (تہی محمہد ﷺ) بلی: ﴿وَبَيْنَهُمَا النَّارُ﴾ تہی خہلکینہ ﴿إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ خَرِيعًا﴾
 بہراستی من پیغمبرہی خواہم بق نینوہ ہمدردان ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ تہو (خوابیہ)
 کہتہنہا بق تہوہ، مولکی ہمدرد ناسمانہکان و زہوی ﴿إِنَّا إِلَهُ الْآلِهَةِ﴾ ہیچ ہمدرداویکی راست
 نیسہ جگہ لہتہو ﴿نَحْنُ وَرَبُّنَا﴾ دہزینیت و دہمرینیت ﴿فَتَأْتُوا رَبَّكُمْ وَتَسْأَلُوهُ﴾ کہواتہ ہمدرد
 پیغمبرہ کہی بہتین ﴿النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ﴾ کہ نیراویکی نہخویندہوارہ ﴿الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ ہمدرد
 باوہری ہمدرد ﴿وَكَلَّمَكَ﴾ و ہمدردہ کانی ہمدرد ﴿وَالْكِتَابَ﴾ تہوش شوینی بکہون و پیرہوی بکہن
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تابکہونہ سہر رینگای راست ﴿وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى﴾ وہ لہہوزہ کہی موسادا
 ﴿أُمَّةٌ﴾ ناتمیکسی گہورہ ہمدرد ﴿يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ﴾ کہ رینگونوی خہلکی دہکن بہحق و ہراستی
 ﴿وَرَبِّهِمْ يَخِذُّ يَدَهُمْ﴾ و ہمدردہ قیش دادہوری دہکن ﴿

﴿وَقَطَعْنَاهُمْ أَتْرَجًا فَاسْتَخْلَفْنَا سُرَّاتِهِمْ وَأَنْزَلْنَاهُمْ فِي عَذَابٍ مُّتَسَاوِينَ﴾ (جوزله که) مان کرد به دوازه تیره و تافیه وه ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَهُ مُوسَى﴾ وه وه حیمان بز موسا کرد ﴿إِذْ أَسْتَشْفَعُ لِقَوْمِي﴾ کاتیک که هوزه که ی داوای ناویان لی کرد (له تیواندا) ﴿أَنْ أُرْسِلَ بِعَصَاكَ الْخَجَرَ﴾ که به که گوزانه که ت بدله له به رده که ﴿فَأَنْزَلْنَاهُ مِنْهُ﴾ نیر ده ست به جی لی هلقولا ﴿أَفَتَتَّاعِشْنَ عَرَيْنًا﴾ دوازه کانی ﴿فَقَدْ عَرُكْتَ الْأُنْثَى فَشَرَبَتْ﴾ بیگومان هه ر تیره و تافیه به ک جیگای ناو خواردنی خوی ده زانی ﴿وَوَلَّكْتَ عَلَيْهِمُ الْغُصَّةَ﴾ وه وه ورومان کرد به سپهر به سه ریانه وه ﴿وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْغُلَّ وَالْكَسَلَ﴾ و گه زق و بالنده ی (شیللقه) مان بز ناردن ﴿كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ له ووزق و روزیه پاکانه بخون که پیمان داوون ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ﴾ وه وه وانه (به و تاوانانه) هیچ سته میکان له نیمه نه کرد ﴿وَلَكِنْ بَدَّلُوا نَفْسَهُمْ بِظُلْمٍ﴾ هه ر سته میان له خویان ده کرد ﴿فَأَذِيقْ لَهُمْ﴾ (بیریکه ره وه) کاتی به وان ووترا ﴿أَشْكُوا﴾ هه ر سته میکان له نیمه نه کرد (بیت المقدس) نیسته جی بیسن ﴿وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ﴾ له (خواردنه کانی) شه وی بخون له هه ر لایه که حه زان کرد ﴿وَقُلُوا حِطَّةٌ﴾ و بلین: (داوای) نیمه سه ریته وه ی گونا هه کانمانه ﴿وَأَذِيقُوا الْآثَابَ حُسْرًا﴾ و له ده ر وازه ی (شار وه) به سه ورده برنده وه بزونه زووره وه ﴿تَغْيِرَ لَكُمْ خِلْقَتَيْكُمْ﴾ شه وساله خرا به و تاوانه کانتان ده بوورین و خوش ده بین ﴿سَرَّيْدُ الْعَجِينِ﴾ له ناینده دا (باداشتی) چاکه کاران زیاده ده که بن ﴿بَدَّلَ الْآثَابَ ظَلَمُوا﴾ وه نه که چی شه وانه یان که سته میان کرد گوزریان ﴿فَلَا عِزَّ لِلَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ شه و (ووته ی) که پیمان ووترا بوو به و و ته ی کی تر ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ رِجْرًا﴾ نیمه ش (دوای شه وه) سزایه کمان ناردنه سه ریان ﴿مِنْ السَّمَاءِ﴾ له نا سمانه وه ﴿يَمَّا كَانُوا يَظْلُمُونَ﴾ به هوی شه وه که به رده وام سته میان ده کرد ﴿وَتَتَّلَاهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ﴾ وه به ر ستریان لی بکه ده رباری شه وشاره ی ﴿الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ﴾ که له نزیک ده ریای (سور) بوو ﴿أَذِيقُوا فِي النَّبْتِ﴾ که له پژوی شه ممه دا ده ست درزی یان ده کرد (به وه ی راوه ماسیان ده کرد له کاتیکدا خوی گه ووه له و پژوده راوه ماسی لی قده هه کر دیبون) ﴿إِذْ تَسَاءَلْتَهُمْ لِيَمَّا لَهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّكَا﴾ چونکه له پژوی شه ممه که یاندا ماسیه گه ووه کان ده هاتن وده رده که و تن به سه ر ناووه و (خوی گه ووه به ممه تاقی کردنه وه) ﴿وَيَوْمَ لَا يَسْأَلُونَ﴾ وه پژویک که شه ممه نه بوایه ﴿لَا تَأْتِيهِمْ﴾ ماسیه گه ووه کان نه ده هات بویان ﴿كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ﴾ تا به و جزوه تاقیمان کردنه وه ﴿يَمَّا كَانُوا يَظْلُمُونَ﴾ چونکه له فهرمانی خوا ده رده وچوون و سه ر بیتجیان ده کرد (به وه ی فیلان کرد، ده وچوون له پژوی هه یندا توره کانیان دادنه نا، و پژوی به ک شه ممه ش هه لیان ده گره وه به ممه ش فهرمانه که ی خویان شکاند)

﴿وَإِذْ قَالَتْ أُنثَىٰ مِمَّا كُتِبَ لَهُ مِنْ يَدِ رَبِّكَ وَأَوَّلَتْ قُوَّةً﴾ کاتئی ناقسی له وان (به ناقمکی تریانی) ووت ﴿لَوْ تَقَوَّلَ عَلٰی سَیِّئَةٍ﴾ بوجی ناموزگاری کوممه لیک ده کمن ﴿أَنَّهُ مَثَلُ خَلْقٍ﴾ که خوا له ناویسان ده بات ﴿أَوَّلَتْ قُوَّةً عَلٰی سَیِّئَةٍ﴾ یان به سسزایه کی سسخت سسزایان ده دات ﴿قَالُوا لَمَعْنَةُ إِلٰهِنَا لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْبَنَاتِ زَوٰجًا فَزَنٰی بَهُنَّ فَزَنٰی بِسَیِّئَةٍ﴾ ووتیان: تا لای په روره دگارتان به هانه و عوزو بی (و ناوانبار نه بین له سه ربی ده نگیمان) ﴿وَلَعَلَّاهُمْ يَشْكُونَ﴾ و دلکو له وان له خوا بترسن ﴿فَلَمَّا سَوَّاهُمْ وَحَمَلَ الْوِطْنَ﴾ نه مجا کاتئی نه وهی پنی ناموزگاری کرابوون له بیریان چوو ﴿أَفَحَسِبَ الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوٓءِ أَنَّهُمْ لَمْ يُغَيِّرُوا سُنَنَآءَ﴾ نه وانهی بهر گریبان ده کرد له خرابه و تاوان رزگارمان کردن ﴿وَأَعَدَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا لَهُمْ نَارًا هَٰؤُلَاءِ هُمُ السَّامِیُونَ﴾ نه وانهش که سته میان کرد سزمان دان ﴿يَعَذَابُ يُعْطٰی﴾ به سسزایه کی زور خراب ﴿يَعَذَابُ يُعْطٰی﴾ به وهی ده ر چوونیان له فرمانی خوا ﴿فَلَمَّا عَزَا هُمْ زُلُفًا﴾ و سا پیمان ووتن: بینه چند مه یو و نیکی دور خراوهی کرابوون لی ﴿وَلَمَّا تَدَارَكَ النَّوْٓءُ﴾ وه (نهی موحه ممد) بیریکه روه) کاتئی په روره دگارت رایگه یاندو دای به گوچکه یاندو ﴿لَسِعَ عَذَابُهُمْ﴾ سوتندی بیگو مان ده بیتری بویان ﴿إِلَّا نَجْمًا تَنٰزَعُ﴾ تا پوزی دواپی ﴿مَنْ يُّسَوِّغْ لَهُ الْعَذَابَ﴾ که سانی که سزای توند و به دیان پی به جیتری ﴿إِنْ زُلْزِلَتْ أَسْرَیْ﴾ به راستی په روره دگارت تولدی خیرایه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ﴾ به راستی لی خوش بو و میهره بانیشه ﴿وَقَطَّعُوا فِی الْأَرْضِ أَمْثًا﴾ وه نه وانمان له سه ر زوهی دابه جهند کوممه لیک دابهش کرد ﴿وَمَثَلُ الْفٰسِقِ أَخِرٌ﴾ هندیکیان چاکه کارن ﴿وَمَثَلُ ذُو النِّفَالِ﴾ وه هندیکیسیان وه که له وان نه بوون (بی باوه بوون) ﴿وَمَثَلُ الْوٰحِشِ﴾ وه ناقیمان کرد نه وه به جهنده ها چاکه و خوشی ﴿وَالسَّیِّئَاتِ﴾ و به جهنده ها خرابه و ناخوشی ﴿لَعَلَّاهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ به تومندی نه وهی به گپینه وه (بی لای خوا) ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَیْنِهِمَا خُلَفٌ﴾ دای له وان جی نشینانیکی خراب هاتنه جیگه بیان ﴿وَرَوَّأَ الْكُتُبَ﴾ که میرانگری تهورات بوون ﴿يَأْمُرُونَ عَرَضَ هٰذَا الْأَلْفِ﴾ که هدر بز مال و سامانی (حدرامی) شم دونبایه هویان نه دا نه وه شیان هه لبرارد ﴿وَيَقُولُونَ سُبْحٰنَآءَ﴾ وه دیانسوت بیگو مان لیمه عفو ده کریین ﴿وَإِنْ يَأْمُرْ﴾ له کاتیکدا له گهر بویان بیت ﴿عَرَضَ يَنْفُلُوا بِأَحَدٍ﴾ کالایه کی وه که نه وهی تر نه گهر چی خرابیش بویا وه ریان ده گرت ﴿أَلَمْ نَخْلُقْهُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ نایا لیسان وه رنه گیراوه و پیوست نه کراوه له سه ریان ﴿يَقُولُ الْكَافِرُ﴾ په پیمان له تهوراتدا ﴿أَن لَّيَقُولُوا عَلَىٰ أَلْسِنَةٍ﴾ که به دهم خواوه هیچ نه لین ﴿إِلَّا الْكُفْرُ﴾ بینجگه له راستی نه بیت ﴿وَقَدْ سَوَّاهُمْ﴾ نه وهی له تهوراتدا هه بوو خوینده و یانه ته وه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه پوزی دواپی (دهست کهوتی نه پوزه) ﴿خَيْرٌ لِّلَّذِينَ﴾ چاکتر و باشتره بز نه وانهی ﴿يَشْكُونَ﴾ که خو پاریزو له خوا ترسن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ نایا هیشتا زیر ناب؟ ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُوكُمْ يَكْتُمُونَ﴾ وه نه وانهی به توندی دهست ده گرن به تهوراتده (و په ریه ویان ده کرد پیش هانتی فیسلام) ﴿وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ﴾ وه نوژه کانیان به جی ده هیتن ﴿إِنَّا لَنُفِیْهُ﴾ بیگو مان لیمه وونی ناکه بین ﴿أَجْرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ باداشتی چاکه کاران

﴿وَإِذْ تَقَرَّبَ إِلَيْكُمُ الْمَلَكُ فَوَقَّعَ ﴿١﴾﴾ (بہشتیہ وہ پیربان) کاتیک کہ کتو (ی طور) مان ہرز کردہ وہ بہ سہر یاندا
 ﴿كَانَ ظَلَمَةً ﴿٢﴾﴾ وہ کو ہوریک (سبیریک) سوو ﴿وَقَالُوا أَنَّهُ زَيْغٌ بَيْنَهُمْ﴾ وہ لایان و ابوو کہ دہ کہ ویت
 بہ سہر یاندا ﴿خُذُوا مَا آتَيْتُكُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٣﴾﴾ (پیمان ووتن) تہوی کہ پیمان داوون بہ توندی بیگرن ﴿وَالذِّكْرُ أَوْ
 عَاقِبَةُ الْأَمْرِ ﴿٤﴾﴾ وہ تہوی تیدایہ (لہ ناموز گاری و حو کم) ہردہ وام لہ بیر تان بیت ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٥﴾﴾ ہلکو
 بیتہ پاریز کار و لہ خواترس ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَوَعَدْنَا الْمُؤْمِنِينَ الْوَعْدَ ﴿٦﴾﴾ وہ کاتی کہ ہرور دگارت و ہری گرت (دہری ہینا)
 ﴿مِنْ آيَاتِنَا أَنْتُمْ مِنْ مُطَهَّرِينَ ﴿٧﴾﴾ لہ ہشتی تادہمی یہ کان ﴿ذُرِّيَّتَهُمْ﴾ و ہچہ و تہوہ کانیان ﴿وَأَشْهَدُهُمْ عَلَى النَّبِيِّينَ ﴿٨﴾﴾
 وہ کردنی بہ شایہت بہ سہر خویانہوہ ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ ﴿٩﴾﴾ (ہتی ووتن) ثایا من ہرور دگاری ثیوہ نیم ؟
 ﴿قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا ﴿١٠﴾﴾ (لہ وہ لامدا) ووتیان: بہ لئی شایہ تیمان دا ﴿أَنْ تَقُولُوا لَا تَنْتَظِرُوا ﴿١١﴾﴾ تہ لئین ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ ﴿١٢﴾﴾ لہ
 رورزی دواپی دا ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿١٣﴾﴾ ہر اسی نیمہ بی ناگا بووین لہمہ (کہ خوا ہرور دگارت مانہ)
 ﴿وَلَوْ قُلُوبُهُمْ مُطَهَّرَةٌ ﴿١٤﴾﴾ یا تہوہ کو بلین: ﴿إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا ﴿١٥﴾﴾ بیگومان باوو باپیر انمان ہاو بہ شیان ہر یار داوہ
 ﴿مِنْ قَبْلُ ﴿١٦﴾﴾ لہ پیش (نیمہوہ) ﴿وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ تَحْتِهَا ﴿١٧﴾﴾ و ہشتہش و ہچہ و تہوی دوی ثوان بووین
 ﴿أَفَتُهَيِّجُنَا ﴿١٨﴾﴾ دہی ثایا لہ ناو مان دہ بیت ﴿يَتَأْتَلَّى السَّمِيطُونَ ﴿١٩﴾﴾ بہوی کہ بی فہرو خرابہ کاران
 کردو و یانہ ﴿وَكَذَلِكَ نَقُصِّلُ الْأَمْثَالَ ﴿٢٠﴾﴾ لہا بہو جزورہ نیشانہ کانی خوا پروون دہ کہ بہتہوہ ﴿وَلَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾﴾ ہلکو (ہرہو ہق) بگہ پتہوہ ﴿وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ ﴿٢٢﴾﴾ وہ (تہی مرحمہ مسد) بخو پتہرہوہ
 بہ سہر یاندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَاكُمْ بِخَبَرٍ مُشْتَرِكٍ ﴿٢٣﴾﴾ ہموالی تہو کہ سہی کہ نیشانہ کانی خومان پی بہ غشی ﴿فَأَسْلَحْ
 مِنْهَا ﴿٢٤﴾﴾ کہ چی خوی لی دارنی (وہر چو لہ فرمانی خوا) ﴿فَالْيَقِينَةُ السَّيِّئُونَ ﴿٢٥﴾﴾ تہ مجاشہ پتان دوی
 کہوت ﴿فَكَانَ مِنَ الْعَوَابِ ﴿٢٦﴾﴾ بہ ہوی تہوہوہ سو بہیہ کیک لہ گوہر یان ﴿وَلَوْ يَشَاءُ رَبُّنَا ﴿٢٧﴾﴾
 تہ گہر یمان و یستایہ بہو نایہ تانہ ہلہ پیمان ہرز دہ کردہوہ ﴿وَلَكِنَّهُ ﴿٢٨﴾﴾ بہ لام تہو ﴿أَخْلَقَ إِلَى الْأَرْضِ ﴿٢٩﴾﴾
 خوی نو ساند بہ زوی ہموہ ﴿وَأَتَتْهُ حُرَّتٌ ﴿٣٠﴾﴾ و دوی ثارہ زوی خوی کہوت ﴿فَتَلَقَّى كَمَثَلِ الْكَفَّةِ ﴿٣١﴾﴾
 نمونہی تہو وک تہو سہ گہیہ ﴿إِنْ تَحِبَّ إِلَيْكَ يَلْتَقِ ﴿٣٢﴾﴾ تہ گہر لئی بدہیت و دہریکیت (موزہت لی
 دہ کات و) زمانت لی دہر دینتی ﴿وَأَنْتَ تَرَكْتَهُ يَلْتَقِ ﴿٣٣﴾﴾ وہ تہ گہر وازیشی لی بہیتی ہر زمان دہر دہیتی
 ﴿ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ﴿٣٤﴾﴾ تہو (سیفہ تانہ) نمونہی تہو کہ سانہیہ ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ﴿٣٥﴾﴾ کہ نیشانہ کانی
 نیمہ یان بہ درو دانا ﴿فَأَقْصَيْهِمْ الْقَصَصَ ﴿٣٦﴾﴾ دہی تہو داستان و چیرو کانہ باس بکہ ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٣٧﴾﴾
 نا بچنہوہ بہ خویاندا و بیر بکہ نہوہ ﴿سَاءَ ﴿٣٨﴾﴾ بدو خرابہ ﴿مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا ﴿٣٩﴾﴾ وینہ و (چیرو کی) تہو
 کہ سانہی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ﴿٤٠﴾﴾ کہ نیشانہ کانی نیمہ یان بہ درو دانا ﴿وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٤١﴾﴾ تہوانہ ہمیشہ
 ستہ میان لہ خویان دہ کرد ﴿مَنْ يَذَّكَّرْهُ ﴿٤٢﴾﴾ ہر کہس خوا رینموننی بکات ﴿فَهُوَ لَمْ يَعْلَمْ ﴿٤٣﴾﴾
 ہر تہو رینموننی کراوہ ﴿وَمَنْ يُضِلِلْهُ ﴿٤٤﴾﴾ ہر کہسیش (خوا بہ ہوی کردہوہ کانہیوہ) گوہر ای بکات
 ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٤٥﴾﴾ ہر تہوانہ زبان لی کہوتو و رنچہ رون ﴿﴾

﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا﴾ وه سوتند به خوا به راستی در رستمان کردوه ﴿إِبْرَاهِيمَ﴾ بقره دوزخ ﴿كَيْدَ ابْنِ الْإِيسَى﴾ زوریک له جنز که و ناده می ﴿لَهُمْ نُفُوسٌ لَّيْقَةً يَوْمُنَ بِهَا﴾ دلیان هه به به لام پتی نیتا گهن (له راستی) ﴿وَلَهُمْ أَغْنَىٰ لَّا يَبْصُرُونَ بِهَا﴾ و چاویان هه به (هقی) پی نایین ﴿وَلَهُمْ أَذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا﴾ و گوئیان هه به (هقی پی) نایستن ﴿أُولَٰئِكَ كَانَتْ لَهُمْ نِزَارُهُنَّ وَكَانَ لَهُنَّ الْاُزْهَارُ﴾ و ان ﴿بَلْ هُمْ أَصْلٌ﴾ بگره خرابتر و گومرا ترن (له نازهل) ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاقِلُونَ﴾ هدر نه واننه بی ناگایان ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾ هدر بز خوا به جواترین و چاکترین ناره کان ﴿فَادْعُوهُ﴾ جاتیهوش یه ناوانه بانگ و هاواری لی بکن ﴿وَدُّوا الْأَرْضَ﴾ واز بهیتن و سرخ دامنهین بز نه واندهی ﴿يَلْعَنُونَ فِي تَسْمِينِهِ﴾ که له ناوه کانی (خوا) دا گوئیان و لادان ده کهن (ده که نه ناو بز به کانیان) ﴿سَيَجْعَلُونَ مَا كَانُوا مُفَعِّلُونَ﴾ به زوویی تولهی نه وهی ده یانکر دلییان ده سه نریت ﴿وَمَنْ خَلَقْنَا اللَّهُ﴾ وه نه واندهی که در رستمان کردوه کومه لیک هه به ﴿يَعْدُونَ يَأْتِي﴾ رینمونی خه لک ده کهن به (نایینی) راست ﴿وَيَذَرُونَهُ﴾ و داد و وریشی پی ده کهن ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه نه واندهی که نیشانه کانی نیمه بیان به در دانا ﴿تَسْتَسْتَرْحِمُهُمْ﴾ و ورده و ورده (پله به پله) نزیکیان ده که به وه له تیاچرون ﴿فَمِنْ حَيْثُ كَانُوا يُفَعِّلُونَ﴾ به جز ریک که خزیشیان به خویان نازانن ﴿وَأَمَّا لَهُمْ﴾ ماوه به که موله تیان ده دم ﴿إِنْ كِيدِي فَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ به راستی بیلانی من زور پته و و به پته ﴿أُولَٰئِكَ يَنْفَكُونَ﴾ تابا نه وان بیریان نه کرد و ته وه ﴿مَا يَصْغُرُونَ مِنْ حَيْثُ﴾ که هاواری که بیان موحه محمد ﷺ هدر گیز تووشی شیتی نه پوهه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا يَزِيدُهُمْ﴾ نه و تنها تر سیتتریکی ناشکرا به (بز تیه) ﴿أُولَٰئِكَ يَنْفَكُونَ﴾ تابا نه وانه ناروانن ﴿فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له و موله که گه ورده و فراوانه لی له اسمانه کان و زهوی دا هه به ﴿وَمَا خَلَقْنَا مِنْ شَيْءٍ﴾ وه له و شتانهی خوی گه ورده دروستی کردون ﴿وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَرَارٌ﴾ وه له وانده نریک بویته وه ﴿أَجَلُهُمْ﴾ کونایی (زیان) یان ﴿فَبِأَيِّ حَيْثُ يَعْدُونَ يُفَعِّلُونَ﴾ جا بهج قسه به که له باش قورنان پروا دینن ﴿مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ هدر کس خوا گومرای بکات (به ناوانی کرده وهی خرابی) ﴿فَلَا تَعْدِي لَهُمْ﴾ نه و هیچ رینمونی که ریکی بز نیبه ﴿وَيَذَرُهُمْ﴾ (خوا) وازیان لی دینیت ﴿فِي ظُلُمَاتٍ يَغْمَهُونَ﴾ له گومرایی و باخی بوونی خویاندا گیز بخون ﴿يَسْتَلُونَ﴾ (نهی موحه محمد ﷺ) پر سیارت لی ده کهن ﴿فَبِأَيِّ حَيْثُ يَفْعَلُونَ﴾ له بهاری پوزی دواپی به وه ﴿إِنْ مَرَسْتُمْ﴾ که ی ده بیت ﴿قُلْ إِنَّمَا عَلَّمْتُكُمْ رَبِّي﴾ بلی: زانینی شه و تنها لای بهر و در دگاره ﴿لَا تَحْجِبُوا لَوْحَهَا﴾ هیچ که س (نانو انیت) کاته که ی ناشکرا بکات ﴿إِلَّا هُوَ﴾ جگه له بهر و در دگار نه بیت ﴿فَقُلْتُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (هانتی قیامت) بز ناسمانه کان و زه ویش گران و قورسه ﴿لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَشَرٌ﴾ نایهت به سه راندا (پرو نادات) له ناکاردا نه بیت ﴿يَسْتَلُونَ كَانَتْ﴾ له تو دهر سن وه شهوی که تو ﴿حَتَّىٰ تَقُومَ﴾ له (هانتی) پوزی دواپی ناگاداری ﴿قُلْ﴾ (نهی موحه محمد ﷺ) بلی: ﴿إِنَّمَا يَعْلَمُهَا﴾ بیگومان زانینی (هانتی) نه و پوزه ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ تنها لای خوا به ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوریک له خه لکی نایزان

﴿قُلْ﴾ (ئەي موحەممەد ﷺ) بلى: ﴿لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا﴾ من خواهەنى هېچ مسوودو زبانتك نېم بۆخۆم ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ مەگەر ئەوەي خوا بېهەي ﴿وَلَوْ كُنْتَ أَتَقَرُّ الْغَيْبِ﴾ ئەگەر من غەیب و شتە نادیارە کانم بزانایە ﴿لَأَسْتَكْثِرُ مِنَ الْحَرِّ﴾ خێرو خۆشی زۆرم بە دەست دەهێنا ﴿وَمَا مَسَّيْتُ الشَّوْءَ﴾ وهه هېچ خراپەو زبانتکم پێ نه دەگەبی ﴿إِنَّا إِنَّا لَا نَبْرِؤُ رَيْبٍ﴾ من نهنا تر سێنەر و مژدەدەر م ﴿لَقَرْمُ يُؤْمِنُونَ﴾ بۆ خەلکانتک که باوەر دەهێن ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ (خوا) ئەو زانەبە که تێوەی دروست کردوہ ﴿فَمَنْ نَفْسٍ وَهْدَوْ﴾ لەبەک کەس (کە نادەمە) ﴿وَجَعَلْ مِنْهَا زُجْجًا﴾ هەر لە خۆی هاوسەری بەدی هێنا ﴿يَسْكُنُ فِيهَا﴾ تالەلای بەحسێتەو (ئارام بگرێ) ﴿فَلَمَّا تَشْتَلُّهَا﴾ جاکانتک (پیاوہ کە) لەگەن هاوسەرە کە چووت بوو (دروست بوو) ﴿حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا﴾ باری سووکی هەلگرت (سکی پرپوو) ﴿فَمَرَرَتْ بِهِ﴾ ئەمجا لەسەر ئەم (سک پرپە) ماوہ بەک تێپەری ﴿فَلَمَّا أَفْلَحَتْ﴾ جاکانتک (سکە کە) قورس بوو ﴿دَعَا اللَّهَ رَبُّهَا﴾ (ژن و میردە کە) هەردوو لە خوا پارانەوہ ﴿لَبِنَ فَإِنَّهَا صَالِحًا﴾ سوێند بێ ئەگەر تو مندالکی چاک و ئەواومان پێ بەدیت ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ بێگومان لە سوپاس گوزاران دەبین ﴿فَلَمَّا أَتَاهُمَا صَالِحًا﴾ بەلام کانتک (نەوہ کانی ئادەم و حەوا پاش خۆیان) پەرورەدگار مندالکی چاکسی پێدان ﴿جَعَلَهُ شُرَكَاءَ﴾ چەند هاو بە شێکیان بۆ خوا دانبا (وہ کە ئەوہی پتەرستەکان دەیانکرد) ﴿فِيمَا أَنفَعَهُمَا﴾ لەوہی کە پێی دابووون ﴿فَعَلَى اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا لەوہ پەرزو بلندترە کە هاو بە شێی بۆ دابنن ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِتْرَافًا﴾ نایا شتانتک دەکەن بە هاو بە شێی خوا کە ناتوانن هېچ شتێک دروست بکەن ﴿وَهُمْ يَخْلَفُونَ﴾ لە کانتکدا خۆشیان دروست کراون ﴿وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهَا تَقَرُّرًا﴾ (وہ ئەو بیت و پەرستراوانە) ناتوانن هېچ یارمەتی یەکیان بەدەن ﴿وَلَا أَنفُسُهُمْ يَخْصَرُونَ﴾ هەروەها ناتوانن یارمەتی خۆشیان بەدەن ﴿وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾ وە ئەگەر تێوہ ئەوان (بەنەکان) بانگ بکەن بۆ پێی راست ﴿لَا يَتَّبِعُونَ﴾ شورتان ناکەون ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَدْعَوْهُمْ أَمْ لَا﴾ بۆ تێوہ یە کسانە ج بانگیان بکەن ﴿أَنفُسُهُمْ يَخْصَرُونَ﴾ یان بێ دەنگ بێ سوودتان پێ ناگەنن ﴿إِنَّ الْيَتِيمَ﴾ بەراستی ئەوانەى ﴿يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ کە تێوہ هاوارو داویان لێ دەکەن جگە لە خوا ﴿عِبَادُ أَتْلُكُمُ﴾ ئەوانیش چەند بەندەبە کەن وە کە خۆتان ﴿فَادْعُوهُمْ﴾ دەى بانگ و هاواریان لێ بکەن ﴿فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ﴾ با وەلامتان بەندەوہ (وێستە کانتان بە جی بهێتن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ ئەگەر تێوہ راست گۆن، ﴿أَلَمْ أَزْجُلْ يَتَشْكُرُوا﴾ نایا ئەوانە (هېچ نەبێ وە کە خۆتان) قاچیان هەبە کە پێی برۆن بەرێدا ﴿أَلَمْ لَهُمْ آيَاتٌ يَنْظُرُونَ﴾ یان دەستیان هەبە کە دەستی پێ بوە شێتن ﴿أَلَمْ لَهُمْ آيَاتٌ يَنْظُرُونَ﴾ یان چاویان هەبە کە پێی ببینن ﴿أَلَمْ لَهُمْ آيَاتٌ أَنْ يَسْمَعُونَ﴾ یان گوێیان هەبە کە پێی ببیستن ﴿قُلْ﴾ (ئەي موحەممەد ﷺ) بلى: ﴿أَدْعُوا شُرَكَاءَكُمْ﴾ بانگی هاو بە شێ کانتان بکەن ﴿شُرَكَاءُ الَّذِينَ﴾ باشان نه خەشە و بېلام بۆ داتین ﴿فَلَا تُطِيعُوا﴾ و مۆلە تیشم مەدەن ﴿

﴿إِنَّا وَلَّيْنَا اللَّهَ﴾ به راستی بشتیوان و دوستی من هدر خوابه ﴿الَّذِي تَزَلَّ الْكُتُبُ﴾ شو (خوابه) که قورثانی نارد خواره وه ﴿وَهُوَ يَوَّلُ الصَّلَاحِينَ﴾ وه هدر نه ویش بشتیوانی چاکه کاران ده کات ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ وه نه وانه ی تیره جگه له خوا هانایان بؤ ده بن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ﴾ نانوانن یارمه تی نان بدن ﴿وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ﴾ ناشتوانن یارمه تی خویان بدن ﴿وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْقِتَالِ﴾ وه نه گهر بانگیان بکن بؤ رنگای راست ﴿لَا تَسْمَعُوا﴾ نه وان نایستن ﴿وَتَرْهَبُهُمْ بِطُرُوقِ إِلَيْكَ﴾ وه واده زانی بؤ تو دهر وانون ﴿وَهُمْ لَا يَنْصُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان هیچ نابین ﴿خُذِ الْعَقْبُ﴾ ده ست بگره به لیورده یی یوه (چاوو پؤشی بکه) ﴿وَأْمُرِ الْعَرَفَ﴾ فرمانیش بده به چاکه و چاکه کردن ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْفَاحِشِينَ﴾ و پروو وهر گیره له نه فامان و نه زانان (وازیان لی بهیته) ﴿وَأَمَّا بَعْضُكَ مِنَ النَّاسِ فَمِنْ الشَّقِيقِينَ﴾ وه نه گهر خه تهر و خه یال و وه سه سه به کت بؤ هات له لایه نی شه یثانه وه ﴿فَأَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ﴾ یه کسه ر بهنا بگره به خوا ﴿لَهُ رُسُومٌ عَظِيمَةٌ﴾ به راستی ههر نه و بیهری زانابه ﴿إِنَّ الَّذِينَ أَتَوْا﴾ به راستی نه وانه ی خواناس و پاریز کار یوون ﴿إِذَا مَسَّهُمْ طَلِيفٌ مِنَ الشَّقِيقِينَ﴾ کاتیک خه تهر و وهس و سه به کیان له شه یثانه وه پین بگات ﴿تَذَكَّرُوا﴾ یادی خوا ده کهن و خوابان بیر ده که ویتنه وه ﴿وَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾ جا کوپر بهر چاویان رؤشن ده بیته وه (راستی ده دوزنه وه) ﴿وَإِذَا هُمْ رَمَدٌ وَهُمْ فِي الْقَتْلِ﴾ وه پرا (شه یثانه) کاتیان یارمه تیپان دده نه له گومرایی بووندا ﴿ثُمَّ لَا يَقْصِرُونَ﴾ باشان کوتایی ناهیتن و واز ناهیتن (بؤ گومرا کردنیان) ﴿وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ﴾ وه هدر کاتیک (وهی دوا بکه ویت) نایه تیکیان بؤ نه هیتی ﴿يَتَذَكَّرُوا أَوْ لَا تَحْبِسْتَهُمْ﴾ ده یان ووت: بؤچی له خوته وه ریکی ناخه بیت (بؤ خوت هلی نایه مستی) ﴿قُلْ إِنَّمَا أُنْذِرُكُمْ﴾ نه ی موحه ممه د ﴿بَلَى: يَبْغُوا﴾ بیکومان من ههر شونینی نه وه ده که وم ﴿مَنْ أَوْحَى إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ که له لایه بن پهر وهر دگار موه وه حیم بؤ ده کریت ﴿هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكَ﴾ شم (فورثانه) بهر چاو رؤشنی و بدلگه به له لایه بن پهر وهر دگار تانه وه ﴿وَعُدَى﴾ و رینمونی و نیشاندهره ﴿وَنَجْمَةٌ﴾ و میهره یانی و به زه یی خوابه ﴿لَقَوْمٌ يُقَاتُونَ﴾ بؤ گهل و هوزیک که باوه ر دینن ﴿وَإِذَا فِئَافِئَةُ الْفُرَّانِ﴾ وه کاتیک که فورثان خوینندرا ﴿فَأَسْتَعِمْوْا لَهُ﴾ ده یی گوی لی بگرن ﴿وَأَنْصِتُوا﴾ و بی ده نگیش بن ﴿لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ بؤ نه وه ی خوا میهره یانیتان له گهلدا بکات ﴿وَإِذَا ذُرِّيَّتُكَ فِي شَقِيكَ﴾ وه له (دل و) دهر ووت دا بادی پهر وهر دگارت بکه ﴿فَصَرُّهَا حَقِيقَةٌ﴾ به پارانته وه و ترس و بیمه وه ﴿وَرُدُّونَ لَهَا مِنَ الْقَوْلِ﴾ به یی نه وه ی دهنگ بهر یکه به ته وه ﴿بِالْقُدُّو وَالْأَحْصَالِ﴾ له بهر به یانی و ده ماو ده می تیاراندا ﴿وَلَا تَكُنْ مِنَ الْفَاحِشِينَ﴾ وه له بی ناگیان مبه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَحْدَرُونَكَ﴾ به راستی نه و فریشتانه ی که لای پهر وهر دگارتن ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ خو به زل نازانن ﴿عَنْ عِبَادَتِهِ﴾ له بهر ستنی نه و (خوا) ﴿وَيَسْجُدُونَ﴾ و همیشه ستایشی ده کهن (کرنووشی بؤ ده بن) ﴿وَالَّذِينَ سَجُدُوا﴾ و تهنا سوزده بؤ نه و ده بن.

سوره قی (الأنفال)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای بدخشندهی میهره بان

﴿يَسْتَأْذِنُكَ﴾ (نه ی موحه مهده) بر سیارت لی ده کن ﴿عَنِ الْأَنْفَالِ﴾ سه بارهت به دهسکه وه ته کان (ی جهنگی به در) ﴿قُلْ بَلَىٰ﴾ (الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ) نهو دهست که وانه هدر بق خوا و پینه مه درن ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که وانه خوتان پیاریزن و له خوا بترسن ﴿وَأَسْلِمُوا ذَاتَ بَيْنٍ﴾ وه په یوه ندی نیوان خوتان چاک بکه نه وه ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و گو پرا به لی خوا و پینه مه به که ی بن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه بر واداران ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بیگومان بر واداران تنها که سانیکن ﴿إِذَا دُعِيَ اللَّهُ﴾ کاتیک که یاسی خوا کرا و ناوی هیترا ﴿وَجِلَّتْ لُؤْلُؤُهُ﴾ دلیان ده ترسیت و ترسی لی ده نیشیت ﴿وَلَا تَكُنْ لِحُكْمِهِ﴾ کاتیکش ثایه ته کانی خوا بخو ترسته وه به سه ریاندان ﴿وَأَقْبَلْهُ﴾ بر وایان (بنی) زیاد ده بیت ﴿وَلَا يَهْمُ تَوَكُّنُهُ﴾ و همر پشت به به رو مرد گاری خویان ده به ستن ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ نه وانه که به راستی نویزه کانیان به جی ده هیتن ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ﴾ وه له و رزق و رزقیه ی بمان داوون (له پناوی خوادا) ده به خشن ﴿فَإُولَٰئِكَ هُمُ﴾ همر نه وانه ﴿الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ بر وادارانی راسته قینه ﴿لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ پله ی به رزیان بق هه به لای به رو مرد گاریان ﴿وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَثِيرٌ﴾ و لی خوش بوونی (تا وانه کانیان) و رزقی به سه ندو چاک (یان بق هه به) ﴿كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ﴾ همر چو نیک که به رو مرد گارت له ماله که ت (له شاری مه به) ده ریته بیت (بق جهنگی به در) ﴿بِالْحَقِّ﴾ به هق و راستی ﴿وَإِنْ رِيقَايْنِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له کاتیکدا بیگومان ده مسته یه که به رو واداران ﴿لَا يَزَالُونَ﴾ بیزار بوون و پینان ناخوش بوون ﴿يُحَدِّثُونَكَ فِي الْأَمْرِ﴾ ده مه قانیت له گه لدا ده کن له (شنی) هق و راستدا ﴿بَعْدَ مَا بَيَّنَّ﴾ دوا ی نه وهش که بویان روون بق نه وه (که راسته هیتشا جهنگیان لا گرانه) ﴿كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ﴾ وه که نه وه ی به توندی به رو مردن بیرین ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ و به جاوی خویان (مردن) ببینن ﴿وَلَا يَذَرُكَ اللَّهُ﴾ (بیری نه و کاته بکه نه وه) که خوا به لیتی به نیوه دا ﴿لَا يَخْذِي الظَّالِمِينَ﴾ دهست که وتی به کیک له دوو کومه له (کار وانه بازار گانیه که یان سه ره که وتن به سه ریاندان) ﴿إِنَّمَا لَكُمْ﴾ به راستی ده بیت هی نیوه ﴿وَتُؤَدُّونَ﴾ وه نیوه نه وه مان بن خوشه ﴿أَنْ غَرَّدَا فِي النَّوَى﴾ که نه وه دهستکه وه بن چه که، (کار وانه بازار گانیه که) ﴿تَكُونُ لَكُمْ﴾ بق نیوه بیت ﴿وَرَبُّهُ اللَّهُ أَنْ يُحْيِيَ الْخَوَّاصَ بِكَفَرِهِمْ﴾ به لام خوا ده به ویت و وته کانی خوی به راست ده رجی (حق سه ره وی) ﴿وَيَقْطَعُ دَائِرَ الْكُفْرِ﴾ و ره گ و ریشه ی بن با وهران له بن بیتن ﴿يُحْيِي الْخَوَّاصَ﴾ نا هق جیگیر بکات ﴿وَيَبْطِلُ الْبَطِيلَ﴾ و ناحه قیش له ناو به ری و پو وجه لی بکانه وه ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾ با تا وانبار انیش پینان ناخوش بیت

﴿إِذْ تَسْتَفِيتُونَ رَسُولَهُ﴾ (بیریکہ نہوہ) کاتیک (لہ بہدر دا) ہانانان بڑ پەرورہ دگارتان دہبرد ﴿فَاسْتَجَابَ لَكُمْ﴾ خواش ہات بہ ہانانانہوہ ﴿إِنِّي مُدْكِمٌ﴾ ووتی من دہنیرم بڑ یارمہ تیان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ (بیریکہ نہوہ) کاتی (خوا) و ہنہ وزی بہ سہر تاندا ہینا ﴿أَمْسِكُوا﴾ (بہوہ ہوی) دنیایی نبوہ لہ لایہن (پەرورہ دگار) خو بہوہ ﴿وَيُرْسِلْ عَلَيْكُمْ قَدَرًا مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ پارانیشی لہ ناسمانہوہ بڑ باراندن ﴿لِيُظْهِرَ كُرْبَهُ﴾ تا پاکتان بکاتوہ ہتی ﴿وَيَذْهَبَ عَنْكُمُ رِجْزُ الشَّيْطَانِ﴾ و پیسی شہیتان (دو دلی و گومان) لہ نبوہ دوور بخاتوہ ﴿وَلِيُطَاعَ عَلَى قُلُوبِكُمْ﴾ و بہیوہندی دلہ کانتان ہتہو بکات ﴿وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ﴾ و ہہو (بارانی) پینکانتان دامہ زراو و جینگیر بکات ﴿إِذْ يُوحِي رَبُّكَ﴾ (بیتہوہ ہیر) کاتیک کہ پەرورہ دگارت نیگای نارد ﴿إِلَى الْمَلْئِكَةِ﴾ بڑ فریشہ کان ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ (کہ بہ پیٹہ مہر و باوہ داران پامگہ بہنن) کہ بیگومان من (خوای گہورہ) لہ گہلننم ﴿فَتَنَزَّلُ الْأَنْبِيَاءُ آمِنًا﴾ دہی دلی کہ سہانیک قایم و دامہ زراو کہن کہ باوہ ریان ہیناوہ ﴿سَالِفِينَ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرَّعْبَ﴾ بہ زووی ترس و بیم دہ خہمہ دلی تہو کہ سہانی کہ بی باوہر بوون ﴿فَاضْطَرُّوا إِلَى الْأَعْيُنِ﴾ جائیوہش لہ سہرووی گہر دنیان بدن (واتہ سہریان) ﴿وَأَضْطَرُّوا إِلَيْهَا كُلَّ فِتْنَةٍ﴾ و ہ لہ ہہموو سہر ہنچہ کانیان بدن (واتہ لہ ہہموو لاشہیان بدن لہ سہرہوہ تا خوارہوہ) ﴿ذَلِكَ﴾ تہوہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہ بہر تہوہی کہ بہر راستی تہوانہ دزایہنی خواو پیٹہ مہرہ کہ یان کرد ﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ہەر کہ سہیکیش دزایہنی خواو پیٹہ مہرہ کہی بکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ تہوہ بیگومان تولہ و سزای خوار زور سہخت و بہتینہ ﴿ذَلِكَ قَدْ وُفُوهُ﴾ (حوکم و سزای نبوہ) تہوہ ہدی بیچہ زن ﴿وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ﴾ و ہ بہر راستی بڑ بی پروایان سزای ناگری دوزخ ہدیہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہو کہ سہانی کہ پرواتان ہیناوہ ﴿إِذَا يُجْعَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا حَتًّا﴾ کاتیک (لہ جنگ دا) پروہہ پرووی زوریک لہ بی باوہر ان بوونہوہ ﴿فَلَا تُؤْمَرُوا إِلَى الْقِتَالِ﴾ قتہ پشتیان تی مہ کن و ہلہ مہ بن ﴿وَمَنْ يُؤْلَمْ بِذَنْبٍ﴾ و ہ ہەر کہس لہو پروژہدا پشتیان تی بکات و ہلہ بیت ﴿إِلَّا مُحَرَّرًا فَلْيَقَلَّ﴾ مہ گہر (مہہستی تہوہ بیت) بڑ ہیرش کردن بگہر پتہوہ سہریان ﴿وَأَمَّا حِزْبُ الْأَقْرَبِ﴾ بان سہروات بڑ لای کومہ لیکسی تر (ویارمہ تیان بدات) ﴿فَقَدْ بَكَتْ بِمَقْسَبَتِ اللَّهِ﴾ تہوہ بیگومان بدرق و خہ شمی خواوہ دہ گہر پتہوہ ﴿وَمَا أُولَئِكَ بِجَاهِلٍ﴾ و ہ جینگیای دوزخ دہ بیت ﴿وَمِنْ أَلْمِصُورِ﴾ کہ جینگیایہ کی زور خراپ و ہدہ ﴿

﴿فَلَمَّا قَتَلْتُمُوهُمْ﴾ ده که واته ئیوه نو اتان نه کوشت ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ به لکو خوا نه وانی کوشت
 ﴿وَمَّا زَيْتٌ إِذْ زَمَيْتَ﴾ وه کانی که (مشتی خو ل و زبخت و روبه کافران) هاوینشت به نه تها تو نه تها وینشت
 ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ زَيْنَ﴾ به لکو خوا هاوینشتی (و لیدان) ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ زَيْنَ﴾ بؤ نه وای خوا بر واداران تا قی
 بکاته وه ﴿وَمَّا زَيْتٌ إِذْ زَمَيْتَ﴾ له لایه نه خویمه به تا قی کرد نه وه به کی چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾
 به راستی خوا بیسری زانیه ﴿وَلَمَّا قَتَلَ﴾ (سدر نه نجاسی با وه دراران و کافران) نه وه بوو
 (که ووی دا) ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ مُؤْمِنِينَ﴾ وه به راستی خوا بیلانی بن بر وایان بوچه له ده کاته وه
 ﴿إِنْ تَسْتَفْتِيَهُمْ﴾ نه گهر ئیوه نهی (بیباوه ران) داوای یارمنی و سدر که وتن ده که ن ﴿فَلَمَّا قَتَلَ﴾
 القتل نه وه به راستی سدر که وتنان بؤ هات (گالنه بیان بن ده کات) ﴿وَلَمَّا قَتَلُوا فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾
 نه گهر کؤ تایی بهین (له دور منایه تی پیغمه بریان کؤ نای بهین به بت بهرستی) نه وه چاکتره بؤ تان
 ﴿وَلَمَّا تَوَدَّوْا أَنْ﴾ وه نه گهر بگهر نه وه (بؤ سدر دزایه تی یان بت بهرستی) نه وه ئیمهش ده گهرینه وه (بؤ
 سدر خستی با وه دراران) ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ هدر گیز دهسته و کؤ مه له که تان هیچ سو و دیکتان
 پی ناگه به ن ﴿وَلَمَّا قَتَلَ﴾ هدر چند زوریش بن ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ وه بیگومان خوا له که ن
 بر واداران دایه ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ نهی نه وه که سانه ی بر و اتان هینا وه ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ وَاسِعًا﴾
 گوهر یالی خوا پیغمه بریه کی بن ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ ویشتی تیمه که ن ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ له کاتیکدا ئیوه
 تیده گهن و ده یستن ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ وه کو نه وانه مه بن که (به سدر زاره کی) ووتیان
 بیستمان ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ له کاتیکدا که نه وانه هیچ نابستن و تینا گهن ﴿إِنْ سَأَلْتَهُمْ﴾
 به راستی خرابترینی هم سوو گیان له به ران له لای خوا ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ نه وه
 که وولا لانه (مه به ست بن بیباوه رانه) که بیرناکه نه وه و زیر نابن ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ وه نه گهر خوا
 بیزانیا به ﴿فِيهِ خَيْرٌ﴾ چاکه به که لهو (بیباوه رانه دا) هبه ﴿لَا تَسْعَاهُمْ﴾ بیگومان وای لی ده کردن
 بیستن ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ نه گهر خوا (فرمانی خو ی) بن بیستنا به ﴿لَمَّا قَتَلَ﴾ هدر بر وایان وهرده گهر
 ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ وه نه وان هدر گوی پی نه دهن ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ نهی نه وه که سانه ی
 بر و اتان هینا وه ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ وه لاسی خوا و پیغمه بر به نه وه ﴿إِذَا تَوَلَّوْا﴾
 کاتیک که بانگنان ده که ن بؤ لای نه و (نابینه ی) که زبند ووتان ده کاته وه ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ بشران ﴿أَنَّ﴾
 الله به راستی (وینی) خوا ﴿بِحَوْلِ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ ده یسه بهر به ست له نیوان ناده می و دلیدا
 (واته نه وپی دهسته لای هبه به سدر دلی بهنده کاتیدا) ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ وه به راستی هدر
 لای نه و کؤ ده کرینه وه (له رژی دواپی دا) ﴿وَلَمَّا قَتَلَ اللَّهُ قَتْلَهُمْ﴾ وه خوتان بیاریزن له ناشوب و به لایه که
 ﴿لَا تُضِيبُ إِلَّا إِلَهُ﴾ طلمو لیمه که خاتمه که که تو وشی مستهم کار اتان نایت به تابه تی (همه ووتان
 ده گهرینه وه) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بشران ﴿أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ که به راستی توله و سزای خوا زور

﴿وَأَذْكُرُوا﴾ بېر بکه نه وه. ﴿إِذْ أَنْتُمْ كَانْتُمْ كَهَيْئَةٍ﴾ قِيلَ مُسْتَخَفُّونَ فِي الْأَرْضِ ﴿كَمْ وَلاَ وَارِكَرُوا﴾ و ژر ددهسته برون له زوی (مه ککه) دا ﴿فَتَأْتُونَ﴾ دهرمان ﴿أَنْ تَحْطَفُوا النَّاسَ﴾ که خه لکی بتان فرینن ویده نه به سهر تاندا ﴿فَتَأْتُونَ﴾ نه مجا خوا به نای دان ﴿وَأَذْكُرُوا﴾ وه به دیار مه تی خوی پشتمانی کردن ﴿وَرَفَعُوا الْأَعْيُنَ﴾ وه رزق و رزی له شنه پاک (و حه لاله) کان پسی به خشین ﴿لَعَنَ كُتُبُكُمْ﴾ بقره وهی سوپاس گوزاری خوا بن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی شو که سانه ی باوه رتان هیناوه ﴿لَا تُخَوِّذُوا اللَّهَ وَكَرِهُوا﴾ ناپاکی مه کهن له گهن خوا و پتغه مه ر ﴿وَتَقْرَأُوا﴾ وه ناپاکی مه کهن له سپارده کانی ناو خوتان ﴿وَأَنْتُمْ تَقُولُونَ﴾ له کاتیکدا که ئیوه ده زانن (ناپاکی به) ﴿وَأَنْتُمْ تَقُولُونَ﴾ وه بزائن ﴿لَعَنَ الْقَوْمَ الَّذِي كَفَرُوا﴾ به راستی مال و مندالن ﴿فَتَنَّهُ﴾ هوی قاتی کردنه وهی (ئیهون) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ وه به راستی لای خوا باداشتی زور گه وره هیه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی شو که سانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿إِنْ تَشَاءُوا﴾ نه گهر ئیوه خواناس بن و خوتان بهارین ﴿يَجْعَلُ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ هوی جیا که ره وهی (راست و ناراست) تان بقره اهرام دینیت ﴿وَيَكْفُرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ وه گونه که کشتان ده بوری ﴿وَيَغْفِرَ لَكُمْ﴾ و لیسان خوش ده بیت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوه به هره و چاکه ی زور گه وره هیه ﴿وَإِذْ تَسْكُرُ الْيَوْمَ الْيَوْمَ﴾ وه (بیر بکه ره وه) کاتیک نهوانه ی بی باوه ر برون پیلانان له دژت ده گپرا ﴿لِيُشْرِكَ﴾ تا به ندو کژت بکه ن ﴿أَوْ يُشْرِكْ﴾ بان بشکون ﴿وَالْحَرَجُ﴾ بان (له مه ککه) دهرت بکه ن ﴿وَيَسْكُرُونَ﴾ وه نهوانه (به رده وام) پیلان ده گپرن و فر و نیل ده کهن ﴿وَيَسْكُرُ اللَّهُ﴾ وه خواپش له به رامبه ر نهواندا پیلان ده گپرت بقره و چهل کردنه وهی پیلان و فر و نیل کاتیان ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ﴾ وه خوا چاکرینی پیلان گپرانه (به رامبه ر پیلان گپران) ﴿وَإِذْ أَنْشَأَ عَلَيْهِمُ الْبُيُوتَ﴾ وه کاتیک که نایه ته کانی ئیمه یان به سهر دا ده خوینر ته وه ﴿فَالْوَاقدُ سَيِّئًا﴾ ده لین: بیستمان (واته گرنگ نی به) ﴿لَوْ تَشَاءُ لَمُتُّنَا مَعَ هَذَا﴾ نه گهر بمان و بیستایه وینه ی شو نایه تانه مان ده ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطُورٌ الْأَوَّلَاتِ﴾ نه مه هیچ نی به جگه له نه فسانه ی پیشینان ﴿وَالَّذِي قَالَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ (بیر بکه ره وه) کاتیک (که بی باوه ر کان) ده یان ووت نهی به رده ر دگار ﴿إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ﴾ نه گهر شم فور تانه راسته له لایه ن توره هاتوره ﴿فَأَنْطَرُوا عَشْرًا﴾ دهی به رد به سهر ماندا بهارینه ﴿مِنْ السَّمَاءِ﴾ له فاسمانه وه ﴿أَوْ أَنْتَابَ السَّيْرِ﴾ یان سزای سه خشی به ر تازارمان بقره بیره ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ وه به راستی خوا سزایان ناداد ﴿وَأَنْتَ فِيهِمْ﴾ له کاتیک دا تر (نهی موحه ممد) له ناو یاندا بیت ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ هره وه ها خوا تووشی سزایان ناکات ﴿وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾ له کاتیکدا نهوان داوای لیور دن بکه ن له خودا ﴿﴾

﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وہ بزانس ﴿أَسْمَاعِيْمُ مِّنْ قَوْمٍ﴾ بیگومان ہر چہ کتان لغہ نیمہ ت (دہ سکھوت) و گرت
 ﴿فَأَن يَّلَوْ حُسْبُهُ﴾ نہ وہ بہ راستی پیشچ یہ کی نہ وہ (دہ سکھوتہ) بُو خوا ﴿وَاللَّسْتُ﴾ و بُو پیغمبر ﷺ
 ﴿وَلِذِي الْقُرْبَىٰ﴾ و بُو خزمانی (پیغمبر ﷺ) ﴿وَالْيَتَامَىٰ﴾ و بُو یتیمان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و بُو ہزاران
 ﴿وَأَيُّ السَّيْلِ﴾ و بُو رپیوارانہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ آمَنُمْ بِآلِهَةٍ﴾ نہ گدر نیوہ باوہ رتان ہبتاوہ بدخوا ﴿وَمَا آتَاكَ﴾
 وہ بہ وہی نار دو و مانہ تہ خوار وہ ﴿عَلَىٰ عِبْدِنَا﴾ بُو سدر بہ ندہ کہ سان (کہ مو حہ مسد بہ پیغمبر ﷺ)
 ﴿يَوْمَ الْقُرْآنِ﴾ لہ رُوڑی جیا کر ندہ وہا (واتہ جہنگی بہ در) ﴿يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ﴾ لہو رُوڑی کہ دوو
 کُڑمہ لہ بہ کہ گہشتن (دُر بہ کہ جہنگان) ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وہ خوا بہ سدر ہم موو شتی کدا
 دہ سہ لاندارہ ﴿إِذْ أَتَىٰ بِاللَّذَّةِ الدُّنْيَا﴾ وہ کانتیک تئوہ لای خواری (شیوہ کہی) نزیک (مہ دہ تہ) دا
 بیون ﴿وَهُمْ بِالْآزْدَةِ الْغُصْبَىٰ﴾ و نہ وائیش لہ لای سہ روی (شیوہ کہی) دوو رتر (لہ مہ دہ تہ) دا بیون
 ﴿وَأَرْكَبُ﴾ کاروانہ کہش ﴿أَسْفَلَ مِنكُمْ﴾ لہ خوارتری تئوہ بوو ﴿وَلَوْ تَوَدَّعَدُّهُ﴾ وہ نہ گدر بہ لیستان
 بہ بہ کتر بدایہ ﴿لَا تَخْلُقُ﴾ بیگومان جیاواز دہ بیون ﴿فِي الْيَمِينِ﴾ لہ بہ لیٹہ کدا (جہنگتان نہ دہ کرد)
 ﴿وَلَكِنَّ﴾ بہ لام ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ کُڑی کرد نہ تہ وہ بُو نہ وہی خوا کاریک بہ دی بہتیت ﴿كَانَ﴾
 مفعولاً ہر بہ دی دہت ﴿لِيُطِيعَكَ مَنِ هَكَذَا﴾ بُو نہ وہی لہ ناو بہتیت نہ وہ کہ سہی (بہ لای خواوہ)
 لہ ناو چوہہ ﴿عَنِ الْيَمِينِ﴾ لہ روی بہ لگہ وہ ﴿وَنَحْنُ مِنْ حَتَّىٰ نَسْتَعِذَّ﴾ وہ بُو نہ وہی بڑی نہ وہی (بہ لای
 خواوہ) دہڑی لہ روی بہ لگہ وہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ بہ راستی خوا بیسہری زانایہ ﴿إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ﴾
 (بیریکہر وہ) کاتی کہ خوانہو (بی بروای) انہی نشان دہ دایت ﴿فِي مَائِكَ قَلِيلًا﴾
 لہ خہ و تدا کہم بیون ﴿وَوَازَنَكُمُ كَيْدًا﴾ حق نہ گدر (خوار مارہی) نہ وائہی بہ زور نشان
 بدایتیہ ﴿لَقَسْنَاهُ﴾ نہ وہ بیگومان دہ ترسان و دہشکان ﴿وَلَنَنْزَعْنَهُمْ﴾ وہ جیاواز دہ بیون ﴿فِي الْأَمْرِ﴾
 لہ بریاری جہنگدا ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ﴾ بہ لام خوا ہاراستی ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ﴾ بہ راستی نہو (خوا) زانایہ
 ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ بہ نہ وہی لہ ناو دلاندایہ ﴿وَإِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کانتیک خوا نہ وائی
 نشان دان ﴿إِذْ أَتَاكُمْ﴾ کاتی روو بہ روو بوو نہ وہ ﴿فِي الْغَيْبِ كَفَرًا قَلِيلًا﴾ لہ بہر جاوتان بہ کہم دہ بیتران
 ﴿وَيَقِيلُكُمْ فِي الْغَيْبِ﴾ تئوہ می لہ بہر چاوی نہ وائ بہ کہم نشان دا ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ بُو نہ وہی خوا
 کاریک بہ دی بہتیت ﴿كَانَ مَفْعُولًا﴾ ہر بہ دی دہت ﴿وَأَلَى الْأَمُورِ﴾ وہ ہم موو کارہ کان
 ہر بُو لای خوا دہ گہر تیر تہ وہ ﴿بِأَنَّهُمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی نہ وائی کہ باوہ رتان ہبتاوہ ﴿إِذْ لَقِيتُ﴾
 ﴿وَتَهُ﴾ کاتی (لہ جہنگدا) لہ گہ لہ کُڑمہ لیٹدا روو بہ روو بوو نہ وہ ﴿فَأَلْبَسُوا﴾ حق گریس (ہد نہ بہن)
 ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ﴾ و یادی خوا زور بکہن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بُو نہ وہی سہر کہو توو بن ﴿

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ (تھی باوہ پر داران) گو تر اید لی خواو پیغہ مبرہ کہی بکن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ شِقَاقِكُمْ﴾
 وہ جیباو از مہن و دووہرہ کی مہ کن بہ ہویہ وہ بشکین و لاوازین ﴿وَتَذَكَّرْهُمْ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ و ہیزتان پروا و
 نہ مینیت ﴿وَأَصْرُورًا﴾ وہ خور اگر بن ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ بہ راستی خواہ گم خور گرانداہ ﴿وَلَا تَكُونُوا
 كَالَّذِينَ خَرَجُوا﴾ وک نہوانہ (بت ہرستہ کان) مہن دہر چوون ﴿مِنْ دَرَكِهِمْ﴾ لہ مال و وولانی خوین
 ﴿بِطَرَاوِنَةِ الْأَنْبَاءِ﴾ بہ فیزو وروہامابی بق خدک کردن ﴿وَقَدْ وَدَّعَ سَبِيلَ اللَّهِ﴾ وہ ہر گری (خداکیان)
 دہ کرد لہ رنگی خوا ﴿وَاللَّهُ يَمَّا بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ مَّحِيطٌ﴾ وہ خوا بہ مہمو و نہو کارانہی دہ بکن ناگادارہ ﴿فَإِذْ يَنْفَعُ لَكُمْ الشَّيْطَانُ أَغْمَاةُكُمْ﴾ (بیر بکہر وہ) کانتیک کہ مشہ پتان کردہ وہ کانپانی (بق بت ہرستہ کان)
 رازاندنہوہ ﴿وَقَالَ﴾ وہ ووتی: ﴿لَا عَالِيَةَ لَكُمْ أَيُّوْمٍ مِنَ الْأَنْبَاءِ﴾ نہ مرفو ہیچ کہس بہ سہر تاندا زالنہی
 ﴿وَأَيَّ جَا لَكُمْ﴾ وینگومان من بہ نادہر (و پاریزہر) ی ئنوم ﴿فَلَمَّا تَرَأَتْهُ الْفُتَّانُ﴾ نہ مجا کانتیک
 ہر دووہرہ سستہ کہ پروہ پرووی یہ کتر بوو نہوہ ﴿تَكْصَعْنَ عَلَىٰ عَيْنَيْهِ﴾ (شہ پتان) ہاشہو ہاش بہ دوای
 خوی دا گہر اہوہ ﴿وَقَالَ﴾ ووتی: ﴿إِنِّي نَبِيٌّ مِّنْكُمْ﴾ بہ راستی من بہریم لہ ئتوہ ﴿إِنِّي أَنَا مَالِكُ
 نَارُوتٍ﴾ چونکہ بہ راستی نہوہی من دہ بینم تبوہ نابینن ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾ بہ راستی من لہ خوا دہ ترسم
 ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و خوا زور تولہی بہ بین و سہختہ ﴿إِذْ يَقُولُ الْمُفِئِدُونَ﴾ (بیر بکہر وہ) کاتی
 دوو پروہ کان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَمٌ﴾ و نہوانہی نہ خوقشی لہ دلپانداہو دہیان ووت ﴿عَرَفْتُوهُ
 وَبِهِمْ﴾ نہوانہ (موسولمانہ کان) ناپنہ کہیان فریوی داوون ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ ہر کسی پشت
 بہ خوا بہ سستیت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ نہوہ بہ راستی خوا بہ دہسہ لائی کار دروستہ ﴿وَيَتَوَكَّلْ
 عَلَى اللَّهِ﴾ وہ نہ گہر دہ بینن ﴿إِذْ يَتَوَكَّلُ الَّذِينَ كَفَرُوا لِمَّا ظَنُّوا أَنَّهُمْ كَانُوا بِأَيْدِي اللَّهِ﴾ کانتیک فریشتہ کان گیانی بی باوہران
 دہ کینن ﴿يَضْرِبُونَ قُلُوبَهُمْ وَأَذِنَتْ لَهُمْ﴾ لہدہ موچاوو ہاشیان دہدن ﴿وَدُّوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ (ہشیان
 دہلین) بچہژن سزای ناگری سوتینہر ﴿ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِمْ﴾ نہو (نازار و سزایہ) بہ ہوی
 نہوہوہ دہستی خورتان پیشی خستوہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَئِنْ ظَلَمُوا لَغَافِلٌ﴾ وہ بہ راستی خوا بہ ہیچ شیوہ نہ
 سستہ مکار نی یہ بق بندہ کانی ﴿كَذَٰلِكَ أَلِیٰ فِرْعَوْنَ﴾ (نہم بی باوہرانہ باوہ نہریشان) ہر وہ کو باو
 و نہریتی دہستہی فیرعہون ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و نہوانہ بہ لہ پیش نہوانہوہ بوون ﴿كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾
 کہہ بی پروا بوون بہ نپسانہ کانی خوا ﴿فَآخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ ئیثر (سزای) خواپش گرتی بہ ہوی
 گوناہہ کانپانہوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بہ راستی خوا بہ توانای تولہ بہ تینہ ﴿

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا لِّعَمَلِهِ﴾ نه وه به هوی نه وه به که به راستی خوا هیچ نیعمه تبتک ناگزوی
 ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ که به خشیستی به هر گه و هوزنک ﴿حَتَّىٰ يُغَيِّرَ أَمْرًا بِأَنفُسِهِمْ﴾ هه تا نه وهی له خزیاندا به
 نه بگزوی (واته نیمانه که بیان بگزوی بوی باوه ری) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه به راستی خوا بیسه ری
 زانابه ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ يُبَيِّنُ لَكُمْ﴾ (نهم کرده وهی نمان) وه کو باوو نه ریته ده سته ی
 فیر عهون و نه وهی له پیش نه وان بوون وایه ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ﴾ به لگه کانی بهر وه رد گاریان به درز
 زانی ﴿فَإِنَّكُمْ كُنْتُمْ بِذُنُوبِكُمْ﴾ نیمش له ناومان بردن به هوی گونا نه کانیانه وه ﴿وَأَعْرَفْنَا أَنَّىٰ فَتَعَرَّيْتُمْ﴾ وه
 ده ست و پیته نه که ی فیر عهونمان خنکانه ﴿وَكُلُّكُمْ أَعْيُنُكُمْ﴾ چونکه هه مو بیان سته م کار بوون ﴿إِنْ شَرَّ أَلْفٍ نَّاسٍ شَرٌّ مِنْ بَدْرَةٍ﴾ به راستی به دترینی گیان له بهران (که سانیکن) به لای خوا وه ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 نه وان نه بی باوه ریوون ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ له بهر نه وهی نه وان باوه ری ناهینن ﴿الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ﴾
 نه وهی که به یمانه له گه لیان به ست ﴿ثُمَّ يَفْطِنُونَ عَنْدَهُمْ﴾ له پاش نه وه به یمانه که بیان ده شکانه
 ﴿فِي كُلِّ مَرْفُوعٍ﴾ له هه مو جاریکدا ﴿وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ﴾ و نه وان خزیان ناباریزن وله خودا ناتر سن
 ﴿فَلَمَّا تَخَفْتُمْ بِفِئْتِكُمْ﴾ جاته گه تووشی نه وان به رویت (زالبویت به سه ریاندا) له جهنگ دا
 ﴿فَتَزَيَّجْنَاهُمْ مِنْ خَلْقِهِمْ﴾ (سزاو کوشتن و برینیکیان بی بکه) که بیته هوی ترسی له دلی نه وه دوزمنانه ی
 له بهشپانه وهن ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ كَذَرُونَ﴾ به لگو نه وان بیریکه نه وه ﴿وَمَا تَعْلَمُونَ أَنَّ قَوْمَ بِجَنَّةٍ﴾ وه نه گه
 به راستی مه تر سبت کرد له ناپاکی ده سته به که (که به یمانه که بیان بشکینن) ﴿فَالْيَدُ الَّتِي عَلَيْهَا سَوءٌ﴾ نه
 کانه (به یمانه که) فری بهر وه به بیان به رتک و بیکی تا بهر امبه ری بن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ به راستی
 خوا ناپا کانی خوش ناوینت ﴿وَلَا يُحْسِنُ﴾ وه باگومان نه بهن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا سُبُحًا﴾ نه وان ی
 بی باوه ریوون پیشکه وتوون ﴿إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ﴾ بیگومان نه وانه خوا ده سته پاچه ناکه ن (له ده سته ی
 ده ناچن) ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ﴾ (نه ی نیمانه داران) ناماده ی بکه ن بزیان ﴿فَمَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ﴾ نه وه ی
 له توانا تاندا هه به له هیز ﴿وَرِيسَ رَبِّكَ الْخَلِيلَ﴾ وه له نه سسی دابه ستراو ﴿ثُمَّ جَاءَ بِهِمْ﴾ تا بر سیتن پنی
 ﴿عَدُوًّا لِلَّهِ وَعَدُوًّا لَكُمْ﴾ دوزمنی خواو دوزمنی خوتان ﴿وَأَخْرَجَ مِنْ دُونِهِمْ﴾ وه که سانیکی تریش بیجگه
 له وان ﴿لَا تَعْلَمُونَهُمْ﴾ ثیوه ناپانسانس ﴿اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا ده پانسانست ﴿وَمَا تَقْوُونَ شَيْئًا﴾ وه هه رشتیک
 بیه خشن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رتی خوادا ﴿يُوفِّي الْيَكْفَرُ﴾ (پاداشه که ی) به ته واوی ده درپته وه پشان
 ﴿وَأَسْرَرُ الْأَعْيُنِ﴾ وه ثیوه هیچ سته متان لی نا کریت ﴿وَلَنْ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ لَهَا﴾ وه نه گه له وهان مه یلی
 ناشیان هه یو و توش (نه ی مو حه مده ﷺ) مه یلی نه وه بکه ﴿وَنُكَسِلُ عَلَى اللَّهِ﴾ وه پشت به خوا به سته
 ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ به راستی هه نه زاته بیسه ری زانابه ﴿

﴿وَإِنْ يُرِيدُوا﴾ وه نه گهر ویستیان ﴿أَنْ يَخْرُجُوا﴾ فیلت لی بکهن ﴿وَإِنْ حَسِبْتَ أَنَّ﴾ نه وه به راستی خوات
بهسه (پشت و پهنات بیت) ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ بِقُصْرِهِ﴾ خوانه و زاته به که بهیتری کردیت بهیار مهنی
خوی ﴿وَرَبِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه بهر واداران ﴿وَالَّذِينَ قُلُوبُهُمْ﴾ وه هز گری خسته نتوان دله کانیان
﴿لَا تُفْقِدُوا﴾ نه گهر بته خشایاه ﴿مَنْ فِي الْأَرْضِ حَيًّا﴾ هه رچی له زه ویدا هیده ﴿مَا آتَاكَ بِقُصْرِهِمْ﴾
هز گریست نه ده خسته نتوان دله کانیا نه وه ﴿وَلَعَنَّ اللَّهُ الْفِتْنَةَ﴾ به لام خوا هز گری خسته نیوانیان
﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی هه ر نه و زالی کار دروسته ﴿يَتْلُوهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پینه مبهه ﴿حَسْبَكَ﴾
الله ﴿خَوَاتِمْ﴾ بهسه ﴿وَمَنْ آتَاكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هه ر وه هانه و بر واداران هه که شوینت که و توون ﴿يَتْلُوهَا النَّبِيُّ﴾
نه ی پینه مبهه ﴿حَرِيصٌ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْفِتَنِ﴾ هانی بر واداران بده له سه ر جهنگ
کردن (له گه گه دوز مناندا) ﴿إِنْ يَكُنْ فِتْنَةٌ﴾ نه گهر له نه وه دا بییت ﴿عِشْرُونَ صِرَافًا﴾ بیست که سی
خو را گر ﴿يَعْلَمُوا مِائَتَيْنِ﴾ زال ده بن به سه ر دو وسه د که سی (بی باوهر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ فِتْنَةٌ﴾
وه نه گهر سه د که سی له نه وه هه بییت ﴿يَعْلَمُوا الْقَاتِلَ﴾ زال ده بن به سه ر هه زار که سی دا ﴿مَنْ أَلْبَسَ﴾
که قروا ﴿له نه وانه ی بی باوهرن ﴿يَا أَيُّهَا قَوْمُ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به هوی نه وه ی به راستی نه وانه کومه لیکن
نافامن ﴿الْقَوْمِ﴾ نیستا ﴿خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ﴾ خوا فدرمانه که ی سووک کرد له سه رتان ﴿وَعَلِمَ أَنَّ﴾
فی که ضعیفاً ﴿وه زانی که لاوازیتان نیدایه ﴿وَإِنْ يَكُنْ فِتْنَةٌ﴾ جا نه گهر له نه وه دا بییت ﴿مِائَةً﴾
صافه ﴿سه د که سی خو را گر ﴿يَعْلَمُوا مِائَتَيْنِ﴾ زال ده بن به سه ر دو وسه د که سی (بی باوهر)
دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ فِتْنَةٌ﴾ وه نه گهر هه زار که سی له نه وه هه بن ﴿يَعْلَمُوا الْقَاتِلَ﴾ زال ده بن به سه ر
دو هه زار که سی دا ﴿يَا أَيُّهَا اللَّهُ﴾ به فدرمانی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا له گه گه خو گر اندایه
﴿مَا كَانَ لِنَبِيٍّ﴾ بز هیچ پینه مبهه ریک ره وانی به ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُ نَافِئَةٌ﴾ که دیلی (له دوز منان)
هه بیست و رابان بگریست ﴿حَتَّى يَخْشَى فِي الْأَرْضِ﴾ هه ما کوشتاری ز قوریان لی نه کات وده سه لانی
نه چه سپینت له زه ویدا ﴿ثَرِيدُونَ عَرَصَ الْأَرْضِ﴾ نایا نیوه مالی دونیانان ده ویت (به وهر گرتی فیدیه)؟
﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ الْكَيْدَ﴾ (له کاتیکیدا) خوی گه وره (پاداشتی) پوزی دویای ده ویت (بز نیوه) ﴿وَاللَّهُ﴾
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿وه خوا به توانا و زالی کار دروسته ﴿لَوْلَا كِتَابٌ﴾ نه گهر نو و سراو (و پر یار) نیک
﴿وَمَنْ اللَّهُ سَيِّئٌ﴾ له لایسن خوا وه پیش نه که و تابه (که حه لال بوونی ده سه که و و غه نیمه دنی جهنگه)
﴿لَسَكُنَّا فِي الْأَرْضِ﴾ بنگومان له مبه ر نه و (فیدیه) ی که وهر تان گرت (له مبه ر امبه ر تازاد کردنی دیله کاندان)
تو وشتان ده بوو ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایه کی گه وره ﴿فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ﴾ که واته بخون له وه ی که
به غه نیمه ت گرتان ﴿حَتَّى تَكُونُوا﴾ حه لال و باکه ﴿وَأَنْتُمْ وَاللَّهُ﴾ وه له خوا بر سرن ﴿وَإِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ﴾
به راستی خوالی بورده ی مبهه ر بانه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ثَمَى بِنْتِ مَهْرٍ ﴿قُلْ لَنْ فِي أَيْدِيكُمْ﴾ بَلَى بِهَوَانِهِ كَهْ لَهْ زُرْ دَهْ سَتَانِ دَانِ ﴿مِنْ الْأَشْرَكِ﴾
 لَهْ دَبْلَهْ كَانِ ﴿إِنْ يَشَأْ اللَّهُ﴾ نَهْ گَهْرْ خَوَا بَزَانِتِ ﴿فِي قُلُوبِكُمْ غَيْرَ﴾ لَهْ دَلَهْ كَانْتَانْدَا چَا كَهْ يَكْ هَدِيَهْ ﴿بُنْيُكُمْ
 سَرَّ﴾ پِشَانِ دَهْ بِخُشِتِ چَا كَسَرِ ﴿فَمَا أَغْنِيَكُمْ﴾ لَهْ وِ (فِيْدِيَهْ) لِيْشَانِ وِهْ گِیْرَاوَهْ ﴿زَعْفُورٌ لَكُمْ﴾
 وِهْ لِبَتَانِ دَهْ بُوْرِيْتِ ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ وِهْ خَوَالِیْ بُوْرْدَهْ ی مِهْرَهْ بَانَهْ ﴿وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ
 النُّجُومِ﴾ بِيَانَهْ وِیْتِ نَا پَا كِیْتِ لَهْ گَهْ لَدَا بِكَنْ ﴿فَقَدْ خَالَوُا اللَّهَ﴾ نَهْ وِهْ بِيْگُوْمَانِ نَا پَا كِیَانِ لَهْ گَهْ خَوَا دَا كَرْدِ
 ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لَهْ بِنِشِ (نَهْ مَهْدَا) ﴿فَأَمَّا كَنْ مِّنْهُ﴾ خَوَاشِ (تَوَى) زَالِ كَرْدِ بِهْ سَهْرِ یَا نْدَا ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾
 وِهْ خَوَا زَانَا ی دَانَا یَهْ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بِهْ رَاسْتِیْ نَهْ وَا نَهْ یِ بَرَوَا یَانِ هِنَا ﴿وَمَا جَعَلُوا﴾ وِ كُزْ چِیَانِ
 كَرْدِ ﴿وَجَعَلُوا﴾ وِ نِیْگُوشَانِ ﴿يَا قَوْمِ﴾ بِهْ مَالِیَانِ ﴿وَأَنْفُسِهِمْ﴾ وِ بِهْ گِیَانِیَانِ ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لَهْ رِیْگَا یِ
 خَوَا دَا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَتَقَرُّوا﴾ وِهْ نَهْ وَا نَهْ یِ (كُزْ چِهْرَهْ كَانِیَانِ) گِرْتَهْ خَوَیْشَانِ وِ كُؤْمَهْ كِیَانِ كَرْدَنْ ﴿أُولَئِكَ
 يَكْفُرُهُمْ أَوْلَا الْبَغْيِ﴾ نَهْ وَا نَهْ پِشْتِیَوَانِ وِ دُوسْتِیْ یَهْ كَثَرِیْنِ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْحَقُوا﴾ وِهْ نَهْ وَا نَهْ یِ كَهْ بِرَوَا یَانِ
 هِنَا وِهْ كُزْ چِیَانِ نَهْ كَرْدُوَهْ ﴿وَالَّذِ﴾ بَزْ نِیَوَهْ نِیْ یَهْ ﴿مِنْ وَلِيِّهِمْ مِنْ قَبْلِ﴾ هِیْجْ جَوْرَهْ دُوسْتَا یَهْ تَبِهْ كِیَانِ
 بِكَنْ ﴿حَتَّىٰ يَلْحَقُوا﴾ هَدَا كُوجْ نَهْ كَنْ ﴿وَإِنْ أَسْتَضَرُّوْكُمْ﴾ وِهْ نَهْ گَهْرْ دَاوَا یَارْمَهْ تِیَانِ لِیْ كَرْدَنْ ﴿فِي الَّذِينَ
 قَاتَلَكُمْ الْقُسْرُ﴾ لَهْ (پَارِزْ گَارِی) نَابِیْنِ نَهْ وِهْ پِیُوسْتَهْ لَهْ سَهْرَتَانِ یَارْمَهْ تِیْ دَانِیَانِ ﴿إِلَّا لَعَلَّ قَوْمًا﴾ مَهْ گَهْرِ
 لَهْ دَرُوْیْ گَهْ لِیْكِ ﴿يَبْتَغُوا وَبَيْنَهُمْ يَبْتَغُوا﴾ لَهْ نِیَوَانِ تِیَوَهْ نَهْ وَا نْدَا بِهْ یِمَانِ هَدِیْتِ (نَابِیْتِ یَارْمَهْ تِیَانِ بِدَهْنِ)
 ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَقَامُونَ يَخْبِرُ﴾ وِهْ خَوَا بِنَا یَهْ بِهْ وِهْ یِ كَهْ دَهْ یَكَنْ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وِهْ نَهْ وَا نَهْ یِ كَهْ بِیْ بَرَوَانِ
 ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بَعْضٍ﴾ هَهْدِیْ كِیَانِ دُوسْتِیْ هَهْدِیْ كِیَا نِشِ ﴿إِلَّا اتَّقَوْهُمْ نَكُنْ فِي الْآرِضِ وَقَتًا كَثِيرًا﴾
 تَهْ گَهْرِ نَهْ (پِشْتِیَوَانِ یَهْ) نَهْ كَنْ لَهْ زَهْ وِیْدَا نَا زَا وِهْ وِ فِهْ سَادُوْ بِدْ خَوِیَهْ كِیْ گَهْ وِرَهْ بِهْ رَاسْتِیْ دَهْ بَیْتِ ﴿
 وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وِهْ نَهْ وَا نَهْ یِ كَهْ بِرَوَا یَانِ هِنَا ﴿وَمَا جَعَلُوا﴾ وِ كُزْ چِیَانِ كَرْدِ ﴿وَجَعَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وِ نِیْگُوشَانِ
 لَهْ رِیْگَا یِ خَوَا دَا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَتَقَرُّوا﴾ نَهْ وَا نَهْ شِ (كُزْ چِهْرَهْ كَانِ) یَانِ گِرْتَهْ خَوَیْشَانِ وِ كُؤْمَهْ كِیَانِ كَرْدَنْ
 ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ حَقًّا﴾ بِهْ رَاسْتِیْ هَهْرِ نَهْ وَا نَهْ یِ بَرَوَا دَارَانِ رَاسْتَهْ قَبِیَهْ ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بِقُ نَهْ وَا نَهْ یَهْ
 لِیْ بُوْرْدَنْ ﴿وَرِزْقٌ كَثِيرٌ﴾ وِ وَرْزِیَهْ كِیْ چَا كْ وِ بِنَرُخِ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا لَمْ يَلْحَقُوا﴾ وِهْ نَهْ وَا نَهْ یِ لَهْ دَوَا یِیْدَا
 بِرَوَا یَانِ هِنَا ﴿وَمَا جَعَلُوا﴾ وِ كُزْ چِیَانِ كَرْدِ ﴿وَجَعَلُوا مَتَاعَهُمْ﴾ وِ لَهْ گَهْ لَهْ تِیَوَهْدَا نِیْگُوشَانِ ﴿وَأُولَئِكَ
 يَكُنْ﴾ نَا نَهْ وَا نَهْ لَهْ تِیَوَهْ ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ﴾ وِهْ نَهْ وَا نَهْ یِ خَزْمِیْ یَهْ كَثَرَنْ ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ هَهْدِیْ كِیَانِ
 (بِقُ مِیْرَا تْ گِرْتَنْ) شَا یِسْتَهْ تَرَنْ بِهْ هَهْدِیْ كِیْ تَرِیَانِ ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ لَهْ كَتِیْبِیْ خَوَا دَا (لَهْ قُورْ تَرَانِ یَا لَهْ لُوحِ
 الْمَحْفُوظِ) دَا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكِلُ شَيْءًا عَظِيمًا﴾ بِهْ رَاسْتِیْ خَوَا بِهْ هَهْ مَوُوشِ نِیْكِ زَانَا یَهْ ﴿

سورہ فی (التوبہ)

﴿تَبَّٰرَكَ الَّذِي يَدْعُوْهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ﴾ کہہ پوری ہوونیکی گہ ورہ و گر نگہ ﴿فَیْنَ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهُ﴾ کہ لایہن خواو پیٹہ مہرہ کہ یہ وہ
 ﴿اِلٰی الَّذِیْنَ عٰہَدُوْا﴾ بڑ تہ وانہی کہہ پیمانان لہ گہن بہ ستون ﴿فَیْنَ الْمُشْرِکِیْنَ﴾ کہ ہاوبہش دانہ ران ﴿وَالَّذِیْنَ
 فِیْہِمْ حٰوْلٰی الْاَرْضِ﴾ کہ واتہ (تہی بنی ہر واکان) لہ زہ ویدا بگہ رین ﴿اَزَعَجَ اَشْہَرُ﴾ ماوہی چوار مانگ
 ﴿وَاَعْلَمُوْا اَنَّکُمْ﴾ وہ بزائن بیگومان تہوہ ﴿عِزِّ مُعْجِزِی اللّٰہِ﴾ لہ دہستی خواو دہر ناچن ﴿وَاَنَّ اللّٰہَ مُخْزِی
 الْکٰفِرِیْنَ﴾ وہ ہر راستی خواو پریسوا کردی بنی ہر وایانہ ﴿وَاَنَّکُمْ﴾ ہر وہا تہمہ راگہ باندنیکہ
 ﴿فَیْنَ اللّٰهُ وَرَسُوْلُهُ﴾ کہ لایہن خواو پیٹہ مہرہ کہ یہ وہ ﴿اِلٰی النَّاسِ﴾ بڑ گشت خہ لکی ﴿یَوْمَ تَلٰجُ الْاَکْثَرُ﴾
 لہ رڑی حہ جی گہ ورہ دا ﴿اَنَّ اللّٰہَ بَرِیُّ الْمُشْرِکِیْنَ وَرَسُوْلُهُ﴾ ہر راستی خواو پیٹہ مہرہ کہ یہ رین
 لہ ہاوبہش دانہ رہ کان ﴿فَیْنَ تَبٰیَنَ﴾ جا تہ گہر بہ شبمان بینہوہ ﴿فَہُوَ خَیْرٌ لَّکُمْ﴾ تہوہ چاکترہ بڑ تان ﴿وَاَنَّ
 تَوَلَّیْتُمْ﴾ وہ تہ گہر ہشتی تی بکھن ﴿فَاَعْلَمُوْا اَنَّکُمْ﴾ تہوہ بزائن بیگومان تہوہ ﴿عِزِّ مُعْجِزِی اللّٰہِ﴾ لہ دہستی
 خواو دہر ناچن ﴿وَاَنۢشُرَ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا﴾ مڑدہش بدہ ہوانہی کہ ہر وایان تہمہ وایانہ ﴿بَعْدَ اَلْبَیِّنِ﴾ بہ مزایہ کی
 شازاردہر ﴿اِلَّا الَّذِیْنَ عٰہَدُوْا﴾ بیتجگہ لہ وانہی کہہ پیمانان لہ گہن بہ ستون ﴿فَیْنَ الْمُشْرِکِیْنَ﴾ کہ
 ہاوبہش دانہ رہ کان ﴿لَئِنْ تَشْکُرُوْا فَکَثِّرْہُمْ﴾ پاشان ہیچ کہم و کو رپیان لی نہ کردن ﴿وَلَئِنْ تَنْکُرُوْا فَاَعْلَمُ کُمْ اَحَدٌ﴾
 وہ ہشتیوانی ہیچ کہہ سیکیان نہ کردوہ لہ دڑ تان ﴿فَاَلَمَّا اٰتٰہُمُ الْبَیِّنٰتُ عٰہَدُوْہُمْ﴾ تہوہ تہوہش پیمانہ کہ بیان بڑ
 تہوہ بکھن (لہ گہ لیان دا بیہ تہسہر) ﴿اِنَّ مَذٰہِبَہُمْ﴾ ناماوہی دہاری کروایان ﴿اِنَّ اللّٰہَ یُحِبُّ الْمُتَوَّیِبِیْنَ﴾
 ہر راستی خواو پاریز کاران ولہ خواترسانی خوش دہوینت ﴿فَاِذَا اَنْتَبَحَ الْاَشْہَرُ الْخُرُوجُ﴾ تہمجا
 کاتیک مانگہ حدرامہ کان (ذو القعدة، ذو الحجۃ، محرم، رجب) تہوہ بوون ﴿فَاَقْبَلُوا الْمُشْرِکِیْنَ﴾ تہوہ
 ہاوبہش دانہ رہ کان بکوڑن ﴿حِیْثُ وَجَدْتُمُوْہُمْ﴾ لہ ہدر شوینیک دہستان کہونن ﴿وَسَدُّوْہُمْ﴾ وہ (بہ دبل)
 بیانگرن ﴿وَاَنْحَصِرُوْہُمْ﴾ وہ بہر گریان بکھن لہ دہر چوون ﴿وَاَقْبَلُوا الْبَیِّنٰتُ کُلَّ مَرَّصَةٍ﴾ وہ بڑیان دانیشن لہ
 ہمہوہ جینگاہہ کی چاودروانی دا ﴿فَیْنَ تَابُوْا﴾ جا تہ گہر بہ شبمان بوونہوہ ﴿وَاَقْبَلُوا الصَّلٰوۃَ﴾ و نو بڑیان
 کسرد ﴿وَاَقْبَلُوا الزَّکٰوۃَ﴾ و زہ کاتیان دا ﴿فَاَخْلَوْا سَبِیْلَہُمْ﴾ تہوہ رپیان بہرہ لاکہن ووازیان لی بہینن ﴿اِنَّ
 اللّٰہَ عَفُوٌّ رَّحِیْمٌ﴾ ہر راستی خواو لی بوورہی میہرہ بانہ ﴿وَاَنَّ اللّٰہَ فِیْ الْمُشْرِکِیْنَ اَسَدَّ اَعْدٰہُ﴾ وہ تہ گہر
 کہہ سیک لہ ہاوبہش دانہ رہ کان داوای ہاوسنی یتہی و پنادانی لی کردیت ﴿فَاَجْرَہُ﴾ تہوہ بہنای
 بدہ ﴿حَقِّیۡ سَمِعَ کَلَمَہُ اللّٰہِ﴾ بڑ تہوہی ووتہی خواو گہ ورہ (قورٹان) بیستیت ﴿لَئِنْ لَیْلَہُ مَا مَسَّمُرٌ﴾
 لہ پاشان بیگہ پینہ جینگای ہینمی خوی ﴿وَاِلَکَ بِالْاَکْثَرِ﴾ تہوہ لہ بہر تہوہ یہ کہہ بیگومان تہوانہ
 ﴿قَوْرٌ لَا یَقْدُرُوْنَ﴾ دہستہ و کڑمہ لیکن ہیچ نازائن ﴿۵﴾

﴿كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ﴾ چُون عهده و پهيمان ده بئيت بَو هاو بهش دانره كه كان ﴿عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رُسُلِهِ﴾ لای خواو پيغمبره كه ی ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ بیتجكه له وانه ی كه په پیمانسان له گه به ستن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لای مزگه وئی حمرام (كه كه عبه ی پیروزه) ﴿فَمَا اسْتَقْتَضَا لَهُمُ﴾ جاچهنده وانه ریتك و راست بیون له گه لیان ﴿فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْكُمْ﴾ ئیوهش ریتك و راست بن له گه لیان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقِيمِينَ﴾ به راستی خواخو پاریزه ران و خواناسانی خوش ده ویت ﴿كَيْفَ﴾ چُون (په پیمان ده به نه سهر) ﴿وَأَن يَظْهَرُوا عَلَيْنَا﴾ له كاتینكدا نه گهر زال بین به سه رتاندا ﴿لَا يَرْفُقُوا فِيكُمْ﴾ له بهر چاوا ناگرن ده باره ی ئیوه ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةٌ﴾ هیچ خزمابه تی و سویتند و به لیتیتك ﴿تَرْضَوْنَكُمْ بِأَنفُسِهِمْ﴾ به ووندی ده میان پازیتان ده كمن ﴿وَرَأَى قُلُوبُهُمْ﴾ به لام دله كاتیان دزتانن و رقبان لیان ده بیته وه ﴿وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ﴾ نا نه وانه زور به بیان سنووره كانی خودا ده به زیتن ﴿أَشْرَرُ رَأْيًا بِلِلَّهِ﴾ به لگه و نایه ته كانی خوا بیان گزوپیه وه ﴿فَمَا أَقْبَلُكُمْ﴾ به تر خیسکی زور كه م ﴿فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِهِ﴾ نه مجا بهر گریبان له پینگه ی خوا كرد ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به راستی زور خراب بوو شه وئی له وان ده بانكره ﴿لَا يَرْفُقُونَ فِي مُؤْمِنٍ﴾ له بهر چاوا ناگرن ده باره ی هیچ بر وادار ریتك ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةٌ﴾ هیچ خزمابه تی و سویتند و به لیتیتك ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْسِدُونَ﴾ وه هدر نه وانه ده ست دریشی كه رن ﴿فَلَن تَأْوُوا﴾ نه مجا نه گهر به شیمان بوونه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویزیان به جی هتیا ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه كاتیاندا ﴿فَاحْكُم بَيْنَهُم بِأَمْرِ اللَّهِ﴾ نه وه براتانن له ناییندا ﴿وَنَقِصْصِ الْآيَاتِ﴾ وه نیمه به لگه كان پروون ده كه به نه وه ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بَو گه لیتك كه ده به برانن ﴿وَأَن تَكْفُرُوا إِلَيْنَاهُمْ﴾ به لام نه گهر سویتند و په پیماننه كه بیان هملوه شانده وه ﴿فَن تَعِدُّهُمْ عِدًّا﴾ پاش به ستنی په پیماننه كه بیان ﴿وَنَعْلَمُ فِي دِينِكُمْ﴾ وه ته شهرو تانه یاندا له نایینه كه تان ﴿فَقَاتِلُوا آلَ بَنِي الْأَكْثَرِ﴾ نه وه به نه گنن له دزی پیته وایانی بن باوهر ﴿إِنَّهُمْ لَا آيَمَنَ لَهُمْ﴾ به راستی نه وانه هیچ جزو ره پیمانن کیان نی به ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾ به لكو كز نایسی بیتن (به بن باوهر ی) ﴿إِلَّا تَتَذَكَّرُوا فَنَكَلُوا بِهَذَا كَلِمَةً كَثِيرَةً﴾ نایا ئیوه جهنگ ناكمن له گه گه لیتكدا ﴿لَتَكْفُرُوا إِلَيْنَاهُمْ﴾ كه په پیماننه كه بیان هملوه شانده وه (په پیمانی حوده بییه) ﴿وَهُمْ يُبَايِعُ الرَّسُولَ﴾ و نیازی دهر كردنی پیغمبره ﷺ یان كرد ﴿وَهُمْ يَدْعُونَكُمُ إِلَى مَرْءٍ﴾ هدر نه وانیش له یه كه م جار وه ده سستیان كرد به جهنگ له گه گه ئیوه دا ﴿فَتَخَشَّعُوا﴾ نایا لیان دهر سن ﴿فَاللَّهُ أَحَقُّ أَن تَخْشَوْهُ﴾ (له كاتینكدا) هدر خوا شایسته تره كه لئی بتر سن ﴿إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ئیوه بر وادارن

﴿قَاتِلُوهُمْ﴾ (نهی باوهر داران) بیان کوژن ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ يَابَدِيكُمْ﴾ خوابه دهستی نبوه سزایان ده دات
 ﴿وَنُحْزِرُهُمْ﴾ و پرسوایان ده کات ﴿وَنَضْرِبُكَ عَلَيْهِمْ﴾ و سه رتان ده خات به سه ریاند ﴿وَنَكْثِفُ صُدُورَهُمْ﴾
 ﴿مُؤْمِنِينَ﴾ و (خوا) سینه و دلی کو مملی بر وادار خوش ده کات ﴿وَنُذِيبُ عَذَابًا لَّهُمْ﴾ و ږق
 و خه شمی دل کاتیان داده مر کتنی و ناهیلنیت ﴿وَنُثِيبُ اللَّهُ﴾ و ه خوا ی گه و ره ته و به و ره ده گری ﴿عَلَىٰ
 مَنْ يَشَاءُ﴾ له همر که سیک که بیه ویت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ و ه خوا زانای دانایه ﴿أَلَمْ حَسِبْنَاهُمْ أَن تُفْرَكُوا﴾
 ثابا گومانان و ابو و که و زانان لی ده هیتیریت ﴿وَلَمَّا يَلِكُ اللَّهُ﴾ له کاتیکدا هینشا خوا ناشکرای نه کر دو و ه
 ﴿الَّذِينَ جَعَلُوا مَنَازِلَهُمْ﴾ نه وانه ی تیکو شان له نبوه (له پتیاو خوا دا) ﴿وَلَا يَخْذُوا مِن دُونِ اللَّهِ﴾ و ه نه یان
 کر دو و ه هه لیان نه بزار دو و ه جگه له خوا ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا وَلَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ و پیغه مبه ره که ی و موسو لمانان
 ﴿وَالْيَهُودَ﴾ به ها و راز و جتی نه پتیا (دلسوزیان) ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ و ه خوا نا کابه به هدر چی
 که نبوه ده یکمن ﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ﴾ نایت ها و بهش دانهران ﴿أَن يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ مزگه و ته کانی خوا
 ناو ه دان بکه نه و ه (و سه ره رشتیان بکه نه) ﴿يُشْهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِم بِالْكُفْرِ﴾ له کاتیکدا خویان شاهیدن
 له سه ر خویان که بیبا و ږن ﴿أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ نه وانه کر دو و ه کاتیان هه لو ه شاهه ته و ه ﴿وَفِي النَّارِ
 هُمْ خَالِدُونَ﴾ و ه نه وانه له ناو ناگر دا هه میشه بین ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ به راستی مزگه و نه کانی
 خوا ناو ه دان ده کانه و ه ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ که سیک که بر وای هیتا بیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به ر و زی
 دوا بی ﴿وَأَقَامَ الصَّلَاةَ﴾ و نو یزه کانی به جی هیتا بیت ﴿وَأَتَى الزَّكَاةَ﴾ و زه کانی دایت ﴿وَلَمْ يَحْشَ إِلَّا
 اللَّهَ﴾ و له که س نه تر ما بیت ییجگه له خوا ﴿فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ﴾ جا به لکو نه وانه ﴿أَن يَكُونُوا مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾
 له و که سانه بن که رینم و نیی کر اون ﴿أَجَعَلْتُمْ سِقَاةَ الْحَنَافِ﴾ (نه ی بیبا و ږن) ثابا پتیا وایه ناو دان
 به حاجیان ﴿وَعَسَاةَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ (سه ره رشتی و) ناو ه دان کر دنه و ی مزگه و ته ی حه رام
 (که عبه ی پیرو ز) ﴿كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ و ه کو که سیکه که با و ږی هیتا بیت به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾
 و به ر و زی دوا بی ﴿وَجَعَلْنَا سَبِيلَ اللَّهِ﴾ و تیکو شا بیت له رسی خوا دا ؟ ﴿لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ چو و
 یه ک نین به لای خودا و ه (و به کسان نین) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ و ه خوا رینم و نیی کو مملی
 سه مکاران نا کات ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَهُمْ جُرُوا﴾ نه وانه ی که بر وایان هینا و ه و کز چیان کر دو و ه
 ﴿وَجَعَلْنَا سَبِيلَ اللَّهِ﴾ و تیکو شا و ن له رتگای خوا دا ﴿بِأَمْرِ الْيَوْمِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ به مالیان و به گیانیان ﴿أَعْظَمُ
 ذَرَّةً عِنْدَ اللَّهِ﴾ پله یان به ر و ز ته لای خوا ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ و ه هره نه وانه سه ره که و تون (له دنیا و
 دوا ږ و ز دا) ﴿

﴿يَسْرِ هَرُّهُ﴾ ہر وہ رد گاریاں موزدہ بان دہداتی ﴿بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ﴾ ہمیشہ ہانی و پرواہمندی
 لہ لایہن خویہ وہ ﴿وَيَحْكُمُ لَهُمْ﴾ ہر وہ ہا بہدہ شتائیکبان بقوہیہہ ﴿فِيهَا لَوَائِيٌّ قَوِيٌّ﴾ نازو نیعمہ منی
 بہر دہوام و ہمیشہ ہی تندیہ ﴿حَكِيمِينَ فِيهَا الْبَدَا﴾ دہستہ نہوہ تپایدا بہدہ ہمیشہ ہی ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ
 أَعْيُنٌ عَظِيمٌ﴾ بہراستی خواہا داشتی ہرہ گہورہ ی لایہ ﴿بَنَاتُ اللَّهِ لَئِيْلٌ أَهْلُوا﴾ نہی نہوانی
 کہہ رواٹان ہٹاوه ﴿لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ﴾ باوک و براکٹانان دامہ نین (ہہلمہ ہیزرن)
 ﴿أُولَئِكَ﴾ بہدوست و خوشہ ویست ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا كُفْرًا عَلَى الْإِيمَانِ﴾ نہ گہر یں باوہ ریبیان لہ باوہ
 لا خوشہ ویسترو چاکتر سوو ﴿وَمَنْ يَزُكِّرْكُمْ﴾ وہ ہر کہس لہ نینوہ نہوانہ بکات بہدوستی
 خوی ﴿قُلْ لَّيْسَ هَذَا إِلَهٌ مِّثْلُكُمْ﴾ نہوہ ہر نہوانہ مستہم کارن ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ (شہی
 موحمہ مسہد ﷺ) ہلن: نہ گہر باوکٹانان ﴿وَأَبْنَاؤُكُمْ﴾ وکوپہ کائٹانان ﴿وَأَحِبُّوهُمْ﴾ وبراکٹانان
 ﴿وَأَزْوَاجُكُمْ﴾ وهاوسدہ کائٹانان ﴿وَعَشِيرَتُكُمْ﴾ وخرزم و عہشہرتانان ﴿وَأَمْوَالُكُمْ وَمَنْعُكُمْ﴾ ومال
 و دارایی یکہ (بہ زحمہت) بہداتان کردوہ ﴿وَيَجْعَلُ لَكُمْ سُبُلَ الْبَرِّ﴾ وراز گانیہک
 کہدہ ترسن برہوی نہ بیٹ (بی بازار بیت) ﴿وَمَسْكِنٌ تَرْضَوْنَ﴾ وخانوہ بہرہ یکہ کہہ پنی رازین
 ﴿أَحَبُّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ خوشہ ویست ترہ لائان لہ خواہ پیغمہ بہرہ کہی ﴿وَجِهَاتٍ سَبِيلِهِ﴾
 و نیکویشان لہ رنگہ کہیدا ﴿فَتَقْتُلُوا﴾ نہوہ چاوہ پروان بکہن ﴿حَقِّ يَأْتِ اللَّهُ بِأَمْرٍ﴾ ہنا خوا
 فرمان (و تولہ) ی خوی دینیت (بوتان) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وہ خواہ رینموونی
 کہسانی تپہر لہ سنوور ناکات ﴿لَقَدْ صَرَّفَ اللَّهُ﴾ سویند بہ خواہہ راستی خواہ سہری خستن
 ﴿فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ﴾ لہ زور جینگاوشویندا ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ﴾ و لہ پروزی حونہ پینشدا (بارہ تہی
 دان) ﴿إِذْ أَنْجَبْتَكُمْ كَعَزَّكُمْ﴾ کہہ زوری خوتاندا دہ نازین ﴿فَلَمَّا نَعْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا﴾ بہ لام (نہو
 زوریہ) ہیج سوویدیکی نہ بسو بوتان ﴿وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ﴾ و زہوینان لہ سہر تہنگ بوویہوہ
 ﴿بِمَا رَزَّحَتْ﴾ بہو فراوانیہی کہہ ہیہی ﴿ثُمَّ وَأَنْتُمْ مُدْبِرِينَ﴾ پاشان پشان کردہ دوزمن و ہلہانن
 ﴿ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾ لہ پاش نہوہ خوانارامی خوی نارد ﴿عَلَى رَسُولِهِ﴾ بوسہ پیغمہ بہرہ کہی ﴿وَعَلَى
 الْقَوْمِ نَصْرٍ﴾ بقوہر پرواداران ﴿وَأَنْزَلَ الْغُلُوبَ الْأَرَضِيَّةَ﴾ وہ سہر بازائیکہ (لہ ناسمانوہ) نارده خواوہوہ
 کہتہوہ نہ تانہہ پینین ﴿وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و سہزای ہن پرواکائیشی دا (بہ کوشستن و برپنداری
 و بہدیل گرتن) ﴿وَذَلَّلَ جَرَاءَ الْكَافِرِينَ﴾ نہوہش سزای یں باوہ پانہ

﴿لَمْ يَتُوبَ إِلَهُ﴾ پاشان خوا خوش دہیت ﴿مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ لہ پاش تہوہ ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ﴾ لہ ہر کہ سیک کہ بہویت ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذِي قُرَّةٍ﴾ وہ خوا لہی سورہی میہرہانہ ﴿يُنَادِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ثہی تہوانہی کہ ہر واثان ہتاوہ ﴿إِنَّمَا النَّسِيرَ كُنْ تَجَسَّ﴾ بیگومان ہاوبہش دانہران بیسن ﴿فَلَا تَسْرُوا﴾ التَّحِجَّةَ الْحَرَامَةَ ﴿کہواتہ بانزیکی مزگہونی حدرام نہ کہونہوہ ﴿بَعْدَ عَلِيمِهِ هَذَا﴾ ہاش تہم سالہیان (تہو سالہی فہتھی مہ ککہ کرا) ﴿وَأَنْ جَفَّتْ شَجَلَةٌ﴾ وہ تہ گہر لہ نہ بوونی ترسان ﴿فَسَوْفَ يَغْنِيكَ اللَّهُ﴾ تہوہ لہ مہو ہاش خوا دہولہ مہندان دہ کات ﴿مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ شَاءَ﴾ لہ چاکہ و فزل و بہرہی خوی تہ گہر ویسنی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ بہر استی خوا زانای کاردروستہ ﴿فَقِيلُوا الَّذِينَ﴾ جہنگ بکہن لہ گہن تہوانہی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ کہہ پرو ناہیتن بہ خوا ﴿وَلَا يَأْتِيهِمْ الْآخِرُ﴾ وہ بہر وری دواہی ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ﴾ وہ بہ حدرامی دانانین ﴿مَّا خَرَعَ اللَّهُ رَسُولُهُ﴾ تہوہی کہ خوا و پیغہ مہرہ کہی حدرامیان کردوہ ﴿وَلَا يَذْكُرُونَ دِينَ الْآخِرِ﴾ وہ ملکہچ ناکہن بؤ ثابینی راست و دروست (نابنی نیسلام) ﴿مِنْ الَّذِينَ أُولُوا إِلَهُاتٍ﴾ لہ تہوانہی کتبیبان ہن بہ خشر اوہ (مہ بہست پنی گاور وجولہ کہ کانہ) ﴿حَقٌّ يَفْطُرُ الْجَزِيَّةَ﴾ ہتا باج و سہرانہ دہدہن (بہدہولہ تی نیلامی) ﴿عَنْ يَدِهِ﴾ بہدہستی خویان و بہملکہچی ﴿وَهُمْ يَخْشَوْنَ﴾ لہ کاتیکدا تہوان سہر شورو ویسوان ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ﴾ جلولہ کہ کان ووتیان ﴿عُزَيْرَاتُ اللَّهِ﴾ عوزہ ہر کوری خوابہ ﴿وَقَالَتِ النَّصَارَى﴾ و گاوورہ کانیش ووتیان ﴿الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ﴾ مسیح کوری خوابہ ﴿ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ تہوہ ووتہی تہوانہ بہدہمی خویان دہیلینن ﴿يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ﴾ وہ ک ووتہی تہوانہ دہلشہوہ ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ کہہ پیشتر ہن پروا ہون ﴿فَتَنَاهُ اللَّهُ﴾ خوا لہ ناویان بہریت ﴿أَنْ يَفْكَرُوا﴾ چون درو دہ کہن و لہ ہق و راستی لادہدہن ﴿أَفَقَدْ أُلْهِمُوا لَهُمْ ذِكْرَهُمْ﴾ زانا و قہشہ کانیان کردوہ ﴿أَنْ يَسْأَلُوا رَبَّ اللَّهِ﴾ بہرہرہر دگار لہ جیانی خوا ﴿وَالْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ ہدروہا مہ مسیحی کوری مہرہ میش (بان کردوہ بہ خوا) ﴿وَمَا أُلْهِمُوا﴾ لہ کاتیکدا فہرمانیان ہن نہدراوہ ﴿إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَٰهًا وَاحِدًا﴾ بیجگہ لہوہی کہہدک خوا بہرستن ﴿لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾ کہہ ہج بہر ستر اوہیکی راست نی یہ بیجگہ لہ تہوہ ﴿سُبْحَنَهُ﴾ پاک و بیگہر دی بؤ تہوہ (خوا) ہدی ﴿عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ لہوہی دہیکہنہ ہاوبہشی ﴿

﴿يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ﴾ ده بانه دیت پرووناکی (نابینی) خوا بکوژننه وه ﴿وَيَأْتِيهِمْ﴾ به فووی ده میان ﴿وَيَأْتِي اللَّهُ﴾ وه خوا نایه ویت و ناهیلیت ﴿إِلَّا أَن يَمُرَّ نُوْرُهُ﴾ وه هر پرووناکی خوی (که نابینی پیروزی نیسلامه) تهواو ده کات سه ری ده خات (به سر تهواوی بیتاوه پاندا) ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ هر چه نده بی باوه پان بی یان ناخوش بیت ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا زاتیکه که پیته مبه ره که ی ناردووه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به رینموونی و نابینی راست ﴿لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ﴾ بز نه وه ی زالی بکات به سر هه مو و نایینه کاندا به گشی ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ هر چه نده بت به رستان بیان ناخوش بیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی تهوا نه ی که به رواتان هیتاوه ﴿إِن كُنْتُمْ لَا تَرْضَوْنَ الْخُبْرَ وَالرَّغْمَ﴾ به راستی زور له زاناو قه شه کانی (جووله که و گاوور) ﴿لَا تَكُلُوا أَنْمَالِ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ﴾ سامان و مالی خه لکی ده خوژ به ناهه ق ﴿وَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ به رگری (خه لک) ده که ن له ریگی خوا ﴿وَالَّذِينَ يَكْنُزُونَ الذَّهَبَ وَالنَّصِبَ﴾ وه تهوا نه ی نالتون و زیو سه ری که ده نین و کژده که نه وه ﴿وَلَا يُنْفِقُوْهُنَّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و نایه خشن و زه کاته که ی ده رناکه ن له بیتاو خودا ﴿فَيَسِّرْهُمْ يَخْرُجُوا إِلَى اللَّهِ﴾ نه وه موزده بیان پی بده به سزایه کی نازارده ر ﴿وَيَوْمَ يُحْشَرُ عَلَيْهِمْ﴾ له رژی که دا سوور ده کرتنه وه ﴿فِي تَارِيحَتِهِمْ﴾ له ناگری دوزخ دا ﴿فَتَسْحَرُونَ بِهَاجَاتِهِمْ﴾ نه و سا به و (نالتون و زیو سه سوور وه بووه) داخ ده کرتیت پروویان ﴿وَيَحْشُرُوْهُمْ وَيُظْهِرُوْهُمْ﴾ و نه نشیان و پشتیان ﴿هَذَا مَا كُنْتُمْ لَا تَفْقَهُوْنَ﴾ (بیان ده و ورتیت) نه وه نه و (سامانه یه) کزنان ده کرده وه بز خوژان ﴿فَذُوقُوا كَثْرَتَ عَذَابِنَا﴾ ده بجیزن (توله ی) نه وه ی کزنان ده کرده وه ﴿إِن عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به راستی ژماره ی مانگه کان (ی سال) لای خوا ﴿ثَلَاثَ عَشَرَ شَهْرًا﴾ دوانزه مانگه ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له (روح المحفوظ) وا دانراوه ﴿يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ له رژی که وه (خوا) ناسمانه کان و زوی دروست کرده وه ﴿مِنْهَا أَرْبَعٌ حُرُمٌ﴾ جوار له و مانگانه گه ورو به ریزن (شه بیان تیدا قه ده کراوه) ﴿ذَلِكَ الْبَرَكَ الْفَاسِدَةُ﴾ نه وه نابینی رنک و راسته ﴿فَلَا تَقْلِبُوهَا فِي مَفْهِمٍ﴾ که واته له و جوار مانگه دا ستم مه که ن له خوژان (و کوشتریان تیدا مه که ن) ﴿وَقَلْبُوا الْمُشْرِِكِينَ﴾ وه بجه نگی له دژی تهواوی بت به رستان به تیکرا ﴿كَمَا يَقْلِبُونَ فِي كَفَّةٍ﴾ هه روه که نه و ان دژی تیه وه بجه نگی به تیکرا و (بی جیساوازی) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ نه وه ش به سزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ که بیگومان خوا له گه له باریز کاران و خوانا ساندایه (به چاو دیری و پاراسن) ﴿

﴿إِنَّمَا لِلَّذِينَ بَرَأْسَتِي دَوَاسْتَن وَ كُزْبَنِي (مانگه حدرامه كان) ﴿رَبَادَةٌ فِي الْكُفْرِ﴾
 پوچوونه له بی باوه پری دا ﴿يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوه پانی بی گو مراده کرنت ﴿يُجَاهِدُونَ عَالَمًا﴾
 (دواخسته که) سالتک حه لالی ده کهن ﴿وَيُخَسِرُونَكُمْ عَالَمًا﴾ و سالتک حدرامی ده کهن ﴿يُؤْلَفُونَ﴾
 عِدَّةً مَّا حَزَرَ اللَّهُ﴾ بُو نه وی پرنک بین له گه ل زماره ی نهو چوار مانگه ی که خوا پیزداری کر دوون
 (جنگی تیاندا حهرام کر دووه) ﴿فَيُجَاهِدُوا مَّا حَزَرَ اللَّهُ﴾ سهر نه نجام نه وی خوا حدرامی کر دبوو
 حه لالی ده کهن ﴿زُفِرَ لَهُمْ﴾ جوان کراوه بزیان ﴿سُوِّتَ لِقَابُهُمْ﴾ کر ده وه ناشیرینه کانیاں ﴿وَاللَّهُ لَا
 يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ خواش ریشموونی که سانی بی باوه پ ناکات ﴿يَتَابِعُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 شه ی نه وانه ی که باوه پتان هیناوه ﴿مَّا لَكُمْ﴾ تپوه چیتانه ﴿إِذْ أُقِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک پیتان بوو ترنت
 ﴿أَنفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ دهر چن (بو جهاد) له بری خوادا ﴿أَنفَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ﴾ له شسونی خوتان
 ناجولین (خوتان دوا ده خه) ﴿أَنفِضْهُم بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ تپا تپوه پازین بهم زیانه ی
 دونیا له بری پاشه رُوژ ﴿فَمَا مَنَعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ده ی کامه به خوشی و شادیی نه م زیانه ی دونیا
 ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ له بدرامه بری خوشی پاشه رُوژ دا زور که مه ﴿إِلَّا أَنْفِرُوا﴾ نه گهر نه رُون
 و دهر نه چن (بو جهاد کردن) ﴿يَعُدُّكُمْ عَدَايَا إِلِيمًا﴾ (خوا) سزاتان ده دا به سزایه کی سه خت
 و نازار دهر ﴿وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وه له بری تپوه گه لیکي تر ده هیتیت (جباواز له تپوه) ﴿وَلَا تُصْرُوهُ
 سَبِيلًا﴾ و تپوه هیچ زیانیکی بی ناگه بدن ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيدٌ﴾ وه خوا به توانایه به سهر هه موو
 شتیک دا ﴿إِلَّا تُصْرُوهُ﴾ نه گهر تپوه یارمه تی نهو (پنغه مبره) ﴿لَا تَدْرِي﴾ نه ده ن ﴿فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ﴾ نه وه
 بیگو مان خوا یارمه تی داوه ﴿إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کاتیک بی بر وایان دهر یان کر ده لمه کهه
 ﴿ثَلَاثِينَ﴾ پنغه مبر به کیک بو و له دوو کهه ﴿إِذْ هَمَّ بِالنَّارِ﴾ کاتیک نهو دووانه (پنغه مبر و نه بو
 به کر) له نه شکه وتی (ثور) دا بوون ﴿إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ﴾ نهو کاته به هاوه له کی (به نه بو به کر صدیقی)
 ووت ﴿لَا تَخْزَنَ إِنَّ اللَّهَ مَنَّ﴾ خدم مه خو بیگو مان خوا له گه لمانه ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ﴾ نه مجا
 خوا ثارامی و ناسایشی بُو ناره خواره وه ﴿وَأَنزَلَهُ بِجُودٍ لِّمَن رَّوَّعَا﴾ وه یارمه تی دا به سهر بازاتیک
 که نه تانده بینین ﴿وَجَمَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ووته بی باوه پانی گپرا ﴿أَسْقَى﴾ به زبر که ووتو
 ﴿وَكَلِمَةُ اللَّهِ﴾ و ووته خوا ﴿هِيَ الْعُلْيَا﴾ ههر بهرز و بلندنه ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زالی
 بالاده ستی کاردروسته ﴿

﴿تَبَرُّواْ أَخِيْنَآ﴾ بڑوں و دہرجن (بوجہاد) چ سووک بن (لش ساغ و دہولہ مہند و دہسہ لاندارین)
 ﴿وَيَسْأَلُ﴾ چ نورس و گران بن (نہ خوش و ہڈارین) ﴿وَيَسْأَلُ﴾ و تیکوشن ﴿يَأْتِيْكَمُ﴾
 ﴿وَالْفَيْكُ﴾ بہمان و گیانتان ﴿فِي سَبِيلِ اللّٰهِ﴾ لہ رنگہی خواہا ﴿ذٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نہوہتان چاکترہ بڑتان
 ﴿اِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُوْنَ﴾ نہ گہر نیوہ بڑان ﴿اَلَوْ كُنْ اَعْرَضًا فَرِيْثًا﴾ نہ گہر دہست کہوتیکی نزیک
 ﴿وَسَفَرًا قَاصِدًا﴾ و سہ فہرئکی ناسان بواہہ ﴿اَلَتَسْمَعُوْنَ﴾ نہواشویتت دہ کہوتن (دہردہ چوون
 لہ گہلنا) ﴿وَلَا يَكُنْ يَمُنُّ عَلَيْهِنَّ الشُّكُّ﴾ بہلام (برینی) رنگہی دوورو دڑوار (ی جہنگی تہبوک)
 بڑ نہوان نارہ حمہہ ﴿وَسَيَحْيِلُوْنَ بِاللّٰهِ﴾ وہ بیگومان (ہاش گہرانہوہتان لہ تہبوک) سویتد
 دہخون بہخوا ﴿اَلَوْ اسْتَطَعْتُمْ﴾ نہ گہر ہمانتوانیابہہ ﴿اَلَخَرَجْتَ مَذَكَّزٌ﴾ لہ گہلنا دہردہ چوون
 (بوجہاد) ﴿يُبْلِغُكَ اَنْفُسُكَ﴾ نہوانہ خویان دہفہوتیتن ﴿وَاللّٰهُ يَعْلَمُ اَلْهَمْلُ لَكَ يَدُوْنُ﴾ وہ خوا دہزانی
 بہراستی نہوا (دو و پروانہ) دروزن ﴿عَفَا اللّٰهُ عَنْكَ﴾ (نہی موحمہمد) ﴿خَوَالِيتْ بِيُوْرِتْ﴾
 ﴿يُوْرِيتْ لَہُمْ﴾ لہہرچی مزلتہی نہوا (دو و روانہ) دا ﴿حَقٌّ يَّحْكُنْ لَكَ﴾ ہتا پڑت دہر کہوت
 ﴿اَللّٰبِتْ صِدْقًا﴾ نہوانہی کہراستیان کرد ﴿وَلَعَلَّہُ اَلْعَزِيْزُ﴾ وہ دروزنہ کان بناسبت ﴿اَلَا يَسْتَعِزُّ لَكَ﴾
 (نہی موحمہمد) ﴿مُزَلَّتْ لِيْ وَہر ناگرن (بڑ نہوہی خویان دوا بخنہ لہ
 جہاد کردن) ﴿اَللّٰبِتْ يُمَسُوْنَ بِاللّٰهِ﴾ نہوانہی کہہ بر وایان ہتاوہ بہخوا ﴿وَالَّذِيْ اَلْاٰخِرُ﴾ و بہر وڑی
 دواہی ﴿اَنْ يَّجِدُوْا﴾ کہ تیکوشن ﴿يَأْتِيْكَمُ وَاَنْفُسُكُمْ﴾ بہمال و گیانیان ﴿وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِالْمُتَّقِيْنَ﴾ وہ
 خوا ناگا و زانیہ بہخو ہاریزہران ﴿اَلَا يَسْتَعِزُّ لَكَ الَّذِيْنَ﴾ بہراستی نہوانہ مزلتہی لہ و ہردہ گرن
 (کہ تہبہن بوجہاد کردن) ﴿اَلَا يُمَسُوْنَ بِاللّٰهِ وَالَّذِيْ اَلْاٰخِرُ﴾ کہہ بر وایان نی بہہخوا و بہر وڑی
 دواہی ﴿وَلَزَّكَاتٌ قُلُوْبُہُمْ﴾ و دلہ کاتبان لہ گومان و دوو دلی دابہہ ﴿فَقَهْرٌ فِی رَّيْبِهِمْ يَرْزُدُوْنَ﴾
 بڑیہ نہوانہ لہ گومان و دوو دلی خویاندا سہر گہردانن ﴿وَلَوْ اَرَادُوْا اَلْمُخْرَجُ﴾ نہ گہر بیان ویستایہ
 دہر بچن (بوجہاد کردن) ﴿اَلْعَدُوْا لِلّٰهِ عَدُوٌّ﴾ نہوہ ہزو کہرہستہی پنیوہستیان بڑ نامادہ دہ کرد
 (لہ چہک و وولاخ و تفاقہی جہنگ) ﴿وَلٰكِنْ كَرِهَ اللّٰهُ اَنْ يُعَاہَمَ﴾ بہلام خوا دہر چوونی نہوانی ہن ناخوش
 ہوو ﴿فَتَقَلَّبُہُمْ﴾ بڑیہ (خوا) خاوی کردنہوہ (لہ دہر چوون بوجہاد) ﴿وَقِيلَ اَقْعُدُوْا﴾ بییان و وترا
 دانیشن ﴿مَعَ الْقَدِيْمِيْنَ﴾ لہ گہلجی ماواندا ﴿اَلَوْ حَرَّوْا فَيْكُ﴾ نہ گہر لہ گہلنا دہر چوونایہ
 ﴿مَّا زَادُوْكُمْ اَلْاَحْزَالَ﴾ ہیچ شینکیان بڑ زیاد نہدہ کردن بیجگہ لہ تیکدان و خرابہ کاری نہہیت
 ﴿وَلَا تَرْضَعُوْا حَلَلَكُمُ﴾ و نیوان نیوہبان تیکدہدا (بہدو و زمانی و ہاتو ہوت) ﴿بِعَمَلِكُمْ اَلْقِسْمَ﴾
 نازا و ہبان بڑ نہانہوہ ﴿وَفِيْہُمْ سَمْعُوْنَ لَہُمْ﴾ وہ لہناو نیوہدا خہلکانیتک ہن چاک گوہیان لہ
 دہ گرن ﴿وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ بِاللّٰثِيْنِ﴾ وہ خوا بہ ناگا و زانیہ بہستم کاران ﴿

﴿لَقَدْ أَتَعَوْا الْفِتْنَةَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی دہستیان دابوویہ نازاؤہ (و بشیوی) ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہمہو
 پیش ﴿وَقَبِلُوا لَكَ الْأُمُورَ﴾ و جورہا فرمان و پیلانیان بؤ (لاواز کردن) ت بہ کارہیتا ﴿حَقَّقَ جَاءَ
 الْحَقُّ﴾ ہتا راستی ہات ﴿وَكَلَّمَ أَمْرًا لَّهُ﴾ وہ کارو فرمانی خوا سہرکہوت ﴿وَرَفَعَ كَرِيمُونَ﴾ کہ
 ثہوان پیمان ناخوش بوو ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ﴾ وہ ہندی کہس لہوانہ دلہن ﴿أَنذَنْ لِي﴾ (ندی
 موحمہمد ﷺ) روخسہتم بدہ (با نہیمہ بؤ جہاد کردن) ﴿وَلَا تَقْنِي﴾ و توشی گوناہو خراہم
 مدکہ ﴿الْأَبَى الْفِتْنَةَ سَقَطُوا﴾ ناگادارین (لہ نیستہوہ) کہوتونہ تہ ساو گوناہو خراہوہ ﴿وَأَنْتَ جَهَنَّمُ
 لَمْ يَحِطْ بِأَلْكَافِرِينَ﴾ و ینگومان دوزخ دوری بی باوہرانی داوہ ﴿إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ﴾
 تہ گہر بہرہو چاکہ و سہرکہوتن بیتہرینگات ﴿شَرُّهُمْ﴾ نارہحت و غہمار دہین ﴿وَإِنْ تُصِيبَكَ
 مُصِيبَةٌ﴾ وہ تہ گہر نارہحتی و تیشکانت توش بیٹ ﴿يَقُولُوا﴾ (بہ کہ شخہوہ) دلہن ﴿قَدْ
 أَخَذْنَا أَمْرًا﴾ بہ راستی نیمہ کاری خومان کرد ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہمہو پیش ﴿وَسَوَّلُوا لَهُمْ قُرْحُوتَ﴾
 جا پرو و ہرہد گہن بہ خوشحالی و شادمانی بموہ ﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَا﴾ (ندی موحمہمد
 ﷺ) بلیٰ ہیچمان توش نابیت ﴿إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا﴾ جگہ لہوی کہ خوا نوسبویہتی بؤمان
 ﴿هُوَ مَوْلَانَا﴾ خوا پشتیوانی نیمہہ ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وہ ہر واداران با تہناہا پشت
 بہ خوا بہستن ﴿قُلْ قَلِيلٌ مَّا تَصْخَرُونَ﴾ (پیمان) بلیٰ: ثابا چاوہروانی چسی دہکن بؤ نیمہ ﴿إِلَّا اخْتَصَى
 أَنْفُسَهُنَّ﴾ بئجگہ لہ یکنک لہدوو شتہ زور چاکہ کہ (سہرکہوتن یان شہید بوون لہ پیناو خوادا)
 ﴿وَتَحْنُ نَرْتَضَى بِكَ﴾ نیمہش چاوہروانین بؤ نیوہ ﴿أَنْ يُصِيبَكَ اللَّهُ﴾ کہ خوا دوچارنان بکات
 ﴿بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ﴾ بہسزایک لہ لایہن خویہوہ ﴿أَوْ يَذِيبَا﴾ بان بدہدہستی نیمہ ﴿فَرَضُوا﴾
 کہوانہ چاوہروانی بکہن ﴿إِنَّمَا عَصَاكُمْ مُضْمَرٌ﴾ ینگومان نیمہ لہ گہل نیوہدا چاوہروانین ﴿قُلْ﴾
 (ندی موحمہمد ﷺ) بلیٰ: ﴿أَلَيْسَ لَكُمْ عَسَاوَا﴾ مال بہ خشن بہ خوشی خوتان ﴿أَوْ كَرِهَا﴾ یان
 بہ زور و ناچاری ﴿لَنْ يَنْفَعَكَ مِنْهُمْ﴾ ہر گیز لبتان و ہر ناگیریت ﴿إِلَّا كُمْ كَسْرَةً قَوْمًا قَسِيرَةً﴾
 چونکہ بہ راستی نیوہ کومہ لیکلی لہستور دہرچو بوون ﴿وَمَا تَسْأَلُهُمْ﴾ وہ ہیچ شتیک بہرگری
 تہوانہی نہ کردوہ ﴿أَنْ تُفَسِّلَ مِنْهُمْ﴾ کہ گیرا بکریت لی پان ﴿تَقْتُلُهُمْ﴾ تہوی کہ بہ خشیان
 ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا﴾ بئجگہ لہوی کہ ینگومان تہوانہ بی باوہر بوون ﴿وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ بہ خوا
 و پیغمبرہ کہی ﴿وَلَا يَأْتُونَكَ إِلَّا نَذْرًا﴾ وہ نایہ بؤ نویر کردن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَسَالًا﴾ بہ تہمدلی
 نہ بیت ﴿وَلَا يُفِيضُونَ﴾ وہ (ہیچنک) نابہ خشن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَرِيمُونَ﴾ ثبلا پیمان ناخوشہ
 و ناچارن ﴿

﴿فَلَا تُجِبْكَ﴾ جا با سہر نجت پانہ کیشیت (سہر سامت نہ کات) ﴿أَتُوبُ إِلَيْكَ﴾ (زوری) مال و دارایی و مندالبان ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ بیگو مان خوا دہیہ ویت ﴿لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ سزایان بدات ﴿بِهِمَا الْحَبْلُ﴾ اُلٹیٹا ﴿بِهِمُوهی﴾ (مال و مندالوہ) لہم ژباتی دونیایہ دا ﴿وَنَزَحُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ وہ بہ سہختی گیانیان دہر بچیت ﴿وَعَزَّزْتُ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہوان بی باوہرین ﴿وَنَحْنُ﴾ وہ سویتند دہخون بہ خوا ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ کہ بہ راستی تہوان لہ تہوہ (لہ باوہر دارانن) ﴿وَمَا نُرِيدُكَ﴾ کہ چی لہ تہوہ نین ﴿وَلَكِنَّهُمُ قَوْمٌ يَفْقَهُونَ﴾ بدلگو تہوانہ کڑمہ لیکن زور دہترسن (زراویان چوہوہ) ﴿لِيُجَذِّبُوا مَلَائِكَةً﴾ تہ گہر بہ نایہ کیان دہست کہ ویت ﴿أَتَمَكَّرُ﴾ یان تہ شکوہ تانیک ﴿أَوَمَدَّحَلَ﴾ یان کون و قوشبن و نہ فہیک ﴿أَوَلَا يَرَوْنَ﴾ ہنای بڑ دہبن و (رووی تیدہ کہن) ﴿وَهُمْ يَخْشَوْنَ﴾ لہ کاتیکدا زور بہیدلہ رادہ کہن (یا ہیچ شتیک جلہویان ناگریت) ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْعَنُكَ﴾ وہ ہندی کہس لہوانہ پوختہ و توانجت لی دہ گرن ﴿فِي الْأُصْدِقَاتِ﴾ لہ دابہش کردنی خیرہ کاندا ﴿فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا﴾ حق تہ گہر لہو خیر و سہدہ قہیان ہی بدریت ﴿رَضُوا﴾ بازی دہبن ﴿وَلَنْ لَّيُعْطُوا مِنْهَا﴾ وہ تہ گہر بیان نہدری لی ﴿إِنَّمَا يَسْخَطُونَ﴾ تہو کاتہ تہوان توورہ و ناپازی دہبن ﴿وَوَلَّوْا أَنْفُسَهُمْ رَاضُوا﴾ وہ بہ راستی تہ گہر تہوانہ بازی بوونایہ ﴿مَّا أَنْتُمْ إِلَّا وَرَسُولُهُ﴾ بہوہی خواو پیغہ مہرہ کہی ﴿بَنِي دَابُورَ﴾ و بیان ووتابہ ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ﴾ خواسان بہسہ ﴿سَيُفْقِئُ اللَّهُ﴾ لہمو ہاش خوا پیمان دہبہ خشیت ﴿مِنْ قَضَائِهِ﴾ لہ فہرل و میہرہ بانی خوی ﴿وَرَسُولُهُ﴾ ہرورہ ہا پیغہ مہرہ کہشی (بہشمان دہدا) ﴿إِنَّمَا إِلَى اللَّهِ﴾ رُکُوبُنْ ﴿بِهِرَاسَتِي﴾ تہیمہ بہسوزو بہرؤشبن بڑ لای خوا ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ﴾ بہ راستی (زہ کات) دان تہنہا ﴿بِزُشْمِ﴾ کومہ لانیہ کہ خوی گہورو باسی کردوون تہوانیش ﴿لِلْفُقَرَاءِ﴾ بڑ بیتہ وایان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ وہ بڑ ہزاران ﴿وَالْمَسْكِينِ عَلَيْهَا﴾ وہ بڑ کرینکارانیک کہ بہ سہریہ و ہن (کڑی دہ کہنہوہ) ﴿وَالْفُقَرَاءُ قُلُوبُهُمْ﴾ وہ تہوانہی دلبان دا تہ پتریت (بڑ خوشیستنی ٹیسلام) ﴿وَفِي الرِّقَابِ﴾ وہ بڑ نازاد کردنی بہندو کڑیلہ کان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ وہ بڑ قہرزاران ﴿وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وہ بڑ جہنگاوہرانی پنی خودا ﴿وَلَنْبِ السَّبِيلِ﴾ و بڑ پیوارانی پہ ککہوتہ ﴿فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ﴾ تہمہ پتہیست کراوہ و فہر زکراوہ لہ لایہن خواوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وہ خوازانای کار دروستہ ﴿وَمِنْهُمْ الَّذِينَ﴾ وہ لہو ناپاکانہ دا کہسانیک ہدیہ ﴿يُؤْذُونَ النَّاسَ﴾ کہ نازاری پیغہ مہرہ ﴿لِللَّهِ﴾ دہدہن ﴿وَيَقُولُونَ﴾ و دہلین ﴿مُرَادُنْ﴾ تہو خزش باوہر و گوی گہر بڑ ہمووشت ﴿قُلْ﴾ تزش بلنی ﴿أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ گوی گہری چاکہ بہ (کہ قازانجہ) بڑ نان ﴿يُؤْنِسُ اللَّهُ﴾ باوہری ہدیہ بہ خوا ﴿وَيُؤْنِسُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و باوہری بہ تیمانداران ہدیہ ﴿وَنَحْنُ الَّذِينَ﴾ و میہرہ بانی یہ بڑ تہوانہی ﴿ءَاَسَأُكُمْ﴾ بروایان ہیناوہ لہ تہوہ ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ وہ تہوانہی کہ نازاری پیغہ مہرہی خوا ﴿لِللَّهِ﴾ دہدہن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزایہ کی نازادہریان بڑ ہدیہ ﴿

﴿يَحْلِفُونَ بِاللّٰهِ لَآ اَعْلَمُ﴾ (ناپاکان) به خوا سویتدنان بؤ ده خون ﴿لَا مَرْصِدَ لَكُمْ﴾ بؤ شهوی لیسان
 رازی بن ﴿وَاللّٰهُ وَرَسُولُهُ﴾ وه خواو پیغمهبره که می ﴿لَا تُحِثُّ اَنْ يَّرْضَوْهُ﴾ شایسته تره بهووی که رازی بکه
 ﴿اِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ ته گهر نهوانه بر وادارن ﴿اَلَمْ يَعْلَمُوا﴾ نایا نهوانه نازانن ﴿اَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ اِلَٰهٌ اِلَّا اللّٰهُ الَّذِيْ
 اَللّٰهُ وَرَسُولُهُ﴾ ینگومان همر که س دژا به نی خواو پیغمهبره که می بکات ﴿قَالَ لَوْ كُنَّا جَهَنَّمَ﴾ نه وه
 ینگومان (تولهی) نه وه که س ناگری دژ وه خه ﴿حَتَّىٰ اَفِيْهَآ﴾ بؤ هه می بهی نیاید ده میتنه وه ﴿ذَٰلِكَ
 الْخَبْرُ الْعَظِيْمُ﴾ نه وه به ریسوایی و زه بوونی زور گه وه ﴿يَحْذَرُ الْمُنَافِقُوْنَ﴾ دوو پرووه کان
 مه ترسی ده که ن ﴿اَنْ تُزَلَّ عَلَيْهِمْ سُوْرَةٌ﴾ لهووی که سور هتیک ده ربار بهان بنیر ریتنه خوار وه ﴿ثُمَّ يَخْتَلِفُ
 كِه هه والیان له سه ریدات ﴿يَمَاقِيْ قَوْلَهُمْ﴾ بهووی که له دلیان دایه ﴿فَلْيَسْتَعِزَّزُوا﴾ (نهی موحه مه ده
 بلی: گالته و لاقرنی بکه ن ﴿اِنَّ اللّٰهَ مُخِیْرٌ مَّا تَحْذَرُوْنَ﴾ به راستی خوا ده ر خهرو ناشکر اکاری
 نه وه به که مه ترسی لی ده که ن ﴿وَلَيْتَ سَأَلْتَهُمْ﴾ سویتدین ته گهر بر سباریان لی بکه بیت ﴿يَقُولُوْنَ﴾
 به راستی ده لین ﴿اِنَّا كُنَّا نَعْمُوْهُمُ وَلَقَدْ﴾ دلیانن نیمه همر ده مه ته قی و گالته ده که بن ﴿قُلْ﴾ توش
 بلی: ﴿اَبِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ﴾ نایا به خواو به لکه کانی ﴿وَرَسُولِهِ﴾ و پیغمهبره که می ﴿كُنْتُمْ تُسْتَفْهِرُوْنَ﴾
 ثبوه گالته و لاقرنیتان ده که ن؟ ﴿لَا تَعْتَذِرُوْا﴾ به هانه مه هیتنه وه ﴿قَدْ كَفَرْتُمْ﴾ به راستی ثبوه بن پروا
 بوونه وه ﴿بَعْدَ اِیْمَانِكُمْ﴾ پاش پروا هیتاننان ﴿اِنْ تَعَفَّ﴾ ته گهر بیورین و چاوپوشی بکه بن ﴿عَنْ طَائِفَةٍ
 مِنْكُمْ﴾ له که ممدن و نامیتکتان (بهووی گهر انه وه نانه وه) ﴿لَعَذِیْبٌ طَائِفَةٌ﴾ سزای که ممدن و نامیتکی تر
 ده ده بن ﴿يَا اَهْلَ الْاُمْنِ حَرِّمُوْنَ﴾ له بهر نهووی ینگومان نهوانه تاو ابنا بر بوون ﴿اَلَسْتُمْ فُؤَادًا
 دُوْرُوْا﴾ و تافره تانی دوو پروو ﴿بَعْضُهُمْ رِجْلُ بَعْضٍ﴾ هه ندیکیان بشتیوانی هه ندیکیان
 ﴿يَا مَعْزُرَاتِ الْمَنَکَرِ﴾ فخرمان ده که ن به خرابه ﴿وَرَتَّلْتُمْ عَنِ الْمَعْرُوْفِ﴾ و بهر گری ده که ن له چاکه
 ﴿وَرَبَّضْتُمْ اَتِدْبَهُمْ﴾ و ده سنیان ده قوچن (وخیر نا که ن) ﴿سَأَلَ اللّٰهَ﴾ خویان له بیر چونه وه ﴿فَتَنَبَّهْتُمْ
 بِقِيَّةِ خَوَاشِ لَه بیری کردوون و وازی لی هیتاون ﴿اِنَّ الْمُنَافِقِيْنَ هُمْ﴾ به راستی دوو پرووه کان همر نهوانن
 ﴿الْمُنَافِقُوْنَ﴾ که ده ر چوون له سنوور ﴿وَعَدَ اللّٰهُ الْمُنَافِقِيْنَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ خوا به لینی داوه به پاوو
 تافره نه دوو پرووه کان ﴿وَالْكُفَّارِ﴾ و بهی باوه رانیس ﴿تَارَجَهُمْ﴾ به ناگری دژ وه خه ﴿حَتَّىٰ اَفِيْهَآ
 فِیْهَا﴾ ده میتنه وه نیاید به هه می بهی ﴿بِیْحَسْبُهُمْ﴾ ناگری دژ وه خیان به سه ﴿وَلَعَلَّهُمَّ اللّٰهُ﴾ و خوا
 نه فرینی لی کردوون ﴿وَلَعَلَّ عَذَابُ مُّؤْمِنٍ﴾ و سزای هه می بهی بؤ هه به ﴿

﴿كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ (توبہ ہی دوپروہ کان) وک تہوانن لہ پیتش تہوہا برون ﴿كَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہوانہ زور بہ ہیز تر برون لہ تہوہ ﴿وَأَكْفَرُوا أَزْوَاجًا﴾ و مال و سامان و مندالیشیان زور تر بوو (لہ تہوہ) ﴿فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَائِقِهِمْ﴾ تم مجا تہوان شادمان برون بہشی خویان رایان بوارد ﴿فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَائِقِهِمْ﴾ و تہوہش راتان بواردو شادمان برون بہہشہ کہی خوتان ﴿كَمَا اسْتَمْتَعُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ ہر چو نیک تہوانی لہ پیتش تہوہ شادمان برون ﴿بِخَلَائِقِهِمْ﴾ بہہشی خویان ﴿وَرَحْمَتُهُ﴾ و تہوہ رچوون لہناہق و بہتالدا ﴿كَالَّذِي حَاطَبًا﴾ بہہتہی رچوونی تہوان ﴿أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَشْمَلُهُمْ﴾ تہوانہ کردہوہ کانیان پوچہل و بنسود بوو ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لہدونباو رزوی دواپیشدا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ و ہر تہوانن زہر مہندو رنجہرؤن ﴿الْآرِثَاتِهِمْ﴾ نایا نہہاتہوہ بویان و ہن یان نہ گہیشتہوہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ ہہوالی تہوانہی کہلہ پیتش تہمانہوہ بسون ﴿قَوْمُ نُوحٍ وَقَوْمُ﴾ لہ گہلی نوح و عاد ﴿وَقَوْمُ﴾ و سہموود (ہوزی صالح) ﴿وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ﴾ و گہلی ئبراہیم ﴿وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ﴾ و خہلکی مہدین ﴿وَالْمُؤْتَفِكَةَ﴾ و شارہ کانی زبر و زہر کراو (ہوزی لووط) ﴿الْمُهْمِرَةَ﴾ پتہمہرہ کانیان ہاتن بؤ ناویان ﴿بِالْبَيْتِ﴾ بہہلگہ پروونہ کانہوہ ﴿فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ﴾ جا خوا ستہمی لن نہکردن ﴿وَلَسَكُنَّ أُولَئِكَ الْمَدْيَنَ﴾ بہلکو تہوانہ خویان ستہمیان لہخویان کرد ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ﴾ بساوان و نافرہ تانی ساوہردار ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ ہہندیکیان پشتوان و بارمہنی دہرو خوشہوہستی ہہندیکی تربانن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فہرمان دہدن بہہچاکہ ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْفَحْشَىٰ﴾ و ہرگری دہکدن لہخرایہ ﴿وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ و ہر پیک و پینکی نوپڑ جی بہجی دہکدن ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زہکات (ی سامانیان) دہدن ﴿وَيُطِيعُونَ أَمْرَ اللَّهِ وَرَسُولَهُ﴾ وہ گوپرایہلی خواو پتہمہرہ کہی دہکدن ﴿أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ﴾ تہوانہ لہدہاتہوہدا خواو رچہمیان پتہہکات ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ ہر استی خواو بہدہسہ لاتی کار دروستہ ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خواو بہلینسی داوہ ﴿الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ بہ بساوان و نافرہ تانی بروادار ﴿جَنَّاتٍ﴾ بہ بہہشتانیک ﴿نَجْوًى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہر و بارہ کان دہرؤن بہزیر یاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تپیدا دہمیتہوہ بہہمیشہبی ﴿وَمَسْكَنَ طَيِّبٍ﴾ و (بہلینسی پنی داوون) بہچہند کوشکی چاک و رازاوہ ﴿فِي حَتِّ عَدْنٍ﴾ لہ بہہشتانیکی ہہمیشہبی دا ﴿وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ و رزہزامہندیش لہلاپن خواوہ کہہ گہورہ ترہ (لہ ہموو شتیک) ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ ہر تہوہ بہ سہر کہوتنی زور گہورہ ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نپی پیغمبر ﷺ ﴿جَاهِدِ الْكُفَّارَ﴾ جهاد بکه دزی بی باوره ان ﴿وَالْمُنَافِقِينَ﴾
 ودو وروه کان ﴿وَأَغْلَظْ عَلَيْهِمْ﴾ وه توندو تیز بهله دزیان ﴿وَمَا أَوْلَاهُمْ جَهَنَّمُ﴾ شوینی حه وانه وهی نه وانه
 دوزه خه ﴿وَيْتَشِ الْمَصِيرُ﴾ که دواړو چاره نوسیتی خرابه ﴿يَخْلُتُونَ بِاللَّهِ﴾ (دو وروه کان)
 سویند ده خون به خوا ﴿مَا قَالُوا﴾ (نه و وتانه ی دراو ته پالیان) نه بیان و وتوه ﴿وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ
 الْكُفْرِ﴾ سویند به خوا بیگومان و ته ی بی باور بیان و وتوه ﴿وَكَفَرُوا بِتَعَالَى اللَّهِ﴾ وه بی پروا بونه ته وه
 له باش موسولمان یوونیان ﴿وَهُمْ يَمِيزُونَ الْخَبْرَ﴾ و نیازی شتیکیان بوو به لام بزیان نه کرا (کوشتنی
 پیغمبر ﷺ کاتی گه رانه وهی له ته بیوک) ﴿وَمَا تَقْصِرُا﴾ وه هیچ ره خنه و رتیکیان نه بوو ﴿إِلَّا أَنْ
 أَتَيْتُمُ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ته نها له بهر نه وه نه بیت که خوا پیغمبره کدی (ویر و اداراتیان) ده و له مند کرد وه
 ﴿وَمِنْ قَضِيَّةٍ﴾ له فزل و بهر هی خوی ﴿فَإِنْ يَتُوبَا﴾ ته مجا نه گهر نه وان بکه ریت وه به پشیمان بیته وه
 ﴿بِكَ خَيْرَ الْخَيْرِ﴾ نه وه چاکتره بزیان ﴿وَإِنْ يَتُوبَا﴾ وه نه گهر پرو و هر گبرن (نه گهر ریت وه) ﴿يَعْرِضْهُمُ اللَّهُ﴾
 نه وه خوا سزایان ده دات ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ به سزایه کی سخت ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دونیا و پاشه رزدا
 ﴿وَمَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه له زموی دانی به بو نه وان ﴿مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هیچ دوست و یار منه ی دهر نک ﴿وَمِنْهُمْ
 مَنْ عَاهَدَ اللَّهَ﴾ وه له ناپاکان که سانیگ همن که به یمانیان داوه به خوا ﴿لَنْ أَقْنَيْنَ قُضِيَّتَهُ﴾ سویند
 به خوا نه گهر خوا له فزل و بهر هی خوی پیمان به خشیت ﴿لَتَصَدَّقَ﴾ نه وه بیگومان خیر و چاکه
 ده که بین ﴿وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه بیگومان له چاکه کاران ده بین ﴿فَلَمَّا أَتَاهُمْ مِنْ قَضِيَّتِهِ﴾
 که چی کاتیک خوا له فزل و بهر هی خوی پی به خشین ﴿بَخِلُوا بِهِ﴾ رزمی و چروکیان تیدا کرد
 ﴿وَتَوَلَّوْا﴾ و پشیمان هله کرد ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ له کاتیکدا نه وانه پرو و هر گبرن ﴿فَلَمَّا عَقَّبَهُمُ﴾ ته مجا
 خواش سه ره نجامی نه وانی گبرن ﴿يَقَافَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ به دوو پروسی له دلپاندا ﴿إِلَّا يَوْمَ يَلْقَوُوكَ﴾ هتا
 نه وه رزمی به دیداری (خوا) ده گهن ﴿يَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدَدُوهُ﴾ بهر هی نه برده نه سهری نه وه به لینهی
 که دابو بیان به خوا ﴿وَمَا كُنْتُمْ أَتَى كِدُونُ﴾ و بهر هی نه وه شه وه دزیان ده کرد ﴿أَنْزِعُوا﴾
 نایا نه بیان زانیوه ﴿أَنْزَلَ اللَّهُ يُخَلِّدُ﴾ که بیگومان خوا ناگسارده (سزطره) به نه پشی ﴿وَلَتَكُونَنَّ﴾
 و چیه بیان ﴿وَلَأَنَّ اللَّهَ عَالِمُ الْغُيُوبِ﴾ به راستی خوا نه وه بری راده ناگاو زانایه به شار او وه پنهانه کان ﴿وَلَتَكُونَنَّ
 مِنَ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ نه وه که سانه ی که تانه و ته شهر ده دن ﴿الْمُفْرَعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصِّدْقِ﴾ نه وه
 باور دارانه ی جگه له زه کات مال و سامانیان ده به خشن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جَهَنَّمَ﴾ وه (تانه و ته شهر
 ده دن) له وانه ی که ته نها که میکیان هیه به زه حمت پدیدایان کرد وه ﴿فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ﴾ نه و سزا
 هه گالته شیان بی ده که ن ﴿سَخَّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا گالته به وان ده کات (له بهر امهر گالته ی نه واند)
 ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای سخت بو نه وانه ﴿﴾

﴿اَسْتَغْفِرُكَ﴾ (ئهی موحه مسمه) داوای لیبور دونیان بق بکهیت ﴿اَلَا تَسْتَغْفِرُكَ﴾ یان داوای لیبور دونیان بؤ نه کهیت (یه کسانه) ﴿اِن تَسْتَغْفِرُكَ﴾ نه گهر داوای لیبور دونیان بق بکهیت ﴿سَبْعِينَ مَرَّةً﴾ حفتا جار ﴿فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكَ﴾ نهو خوا ههر گیز لیسان نابوریت ﴿ذَلِكَ﴾ نهو هس ﴿يَا أَيُّهَا كَفَرُوا﴾ به هوی نهو به بیگومان نهوانه بی باوهر بوون ﴿يَا أَيُّهَا رُسُلُ﴾ به خواو پیغمبره کهی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خواو رستمونسی خه لکانی دهر چو له تاین ناکات ﴿فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ﴾ (نهو دوو پروانهی) دوا کهوتن له جهاد کردن (له مه دینه دا مابو ونه وه) دل خوش بوون ﴿وَمَقْعَدُ جِبْرِيلَ رُسُلِ اللَّهِ﴾ به دانیشن و به جیمانیان له پیغمبره ری خوا (له جهنگی ته بروک دا) ﴿وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا﴾ وه پنیان ناخوش بوو که جهاد بکن و تیکوشن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به مال و گیانیان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پنی خوادا ﴿وَقَالُوا﴾ (به ایمانداران) دهووت ﴿لَا تَغْرِبُوا فِي الْحَرْبِ﴾ لهم (وه رزه) گهر مایه دا دهر مهن بز جهاد ﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه مسمه) بلی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ناگری دوزخ زور گهرم تره (لهم گهر مایه) ﴿لَوْ كُنَّا نَفْقَهُونَ﴾ نه گهر نهوانه تنی بگهن و بزائن ﴿فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا﴾ دهی با کهم بی بگهن ﴿وَنَسِيكَوْا كَيْدًا﴾ و زور بگرین ﴿حَتَّىٰ يَمُوتَ الْوَاحِدُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ (نهو سزایه) توله و پاداشتی نهو کر دهوانه به که دیان کرد ﴿إِنْ تَجْعَلِ اللَّهُ﴾ نهو سا ته گهر خوا توی گهرانده وه (ئهی موحه مسمه) له ته بروک ﴿إِنْ تَطِيعُوا أَمْرًا﴾ بولای کومد لیک لهو به جی ماوانه ﴿فَاسْتَعِذُوا بِالْحُرُوجِ﴾ و داوایان لی کردیت بق دهر چوون (بق غمزایه کی تر) ﴿فَقُلْ﴾ توش بلی: ﴿لَنْ تَغْرِبُوا مَعَ اللَّهِ﴾ ههر گیز تپوه له گهل مندا دهر ناچن بق جهاد ﴿وَلَنْ تَغْلِبُوا مَعَ عَدُوِّكُمْ﴾ و ههر گیز تپوه له گهل مندا جهنگ ناکهن له گهل هیچ دوزمنیکدا ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَرْضَوْنَ﴾ چونکه بیگومان تپوه رازی بوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به دانیشن له به کهم جاردا ﴿فَأَعِزُّوا مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ کهواته ههر دانیشن له گهل به جی ماواندا ﴿وَلَا تَهَيَّأُوا﴾ وه (ئهی موحه مسمه) تو نویز مه که ﴿عَنْ أَخْبَرِيَّتِهِمْ﴾ له سر هیچ کس لهوانه که مرد ﴿لَهُمْ﴾ همتا همتایه ﴿وَلَا تَقُمْ عَلَىٰ قَرْعَةٍ﴾ وه رامه وهسته له سر گوهره کهی ﴿يَا أَيُّهَا كَفَرُوا﴾ بیگومان نهوانه بی باوهر بوون ﴿يَا أَيُّهَا رُسُلُ﴾ به خواو پیغمبره کهی ﴿وَمَا تَأْوُوا﴾ و سر دن ﴿وَهُمْ قَائِمُونَ﴾ له کاتیکدا نهوانه به رده وام سنوروشکین بوون ﴿وَلَا تَعْجَلْ﴾ وه (ئهی موحه مسمه) باسهرت سورنه هیتیت ﴿أَمْ لَكُمْ وَأَنْتُمْ كَاذِبُونَ﴾ مال و مندالی زوریان ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ به راستی خوا ده به ویت ﴿أَنْ يَغْفِرَ لَكُمْ﴾ به وه (مال و مندا) سزایان بدات ﴿فِي اللَّهِ تَبَا﴾ له دنیادا ﴿وَتَزَهَّقَ أَنْفُسُهُمْ﴾ وه گیانیان دهر بچیت ﴿وَحُكْمٌ فَفَعِلُوا﴾ له کاتیکدا نهوانه بی باوهرن ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا سُبْحَانَهُ﴾ و ههر کاتیک سورنه تیک بنیر درپته خواره وه ﴿أَنْ يَأْتُوا بِاللَّهِ﴾ به بهی که باوهر به خوا بیتن ﴿وَيَجْعَلُوا مَعَ رَسُولِهِ﴾ و جهاد و تیکوشان بکن له گهل پیغمبره که پدا ﴿أَسْتَعِذُّكَ﴾ موله ت لی ورده گرن ﴿أَوْ أَوَّلَ الْفُلُولِ﴾ نهوانه بان که خواون دهسه لات و سامانن ﴿وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا﴾ و ده لپن لیمان گهری و وازمان لی بیتن ﴿تَكُنْ مَعَ الْقَائِمِينَ﴾ با له گهل دانیشووه کاندا بین (وه که لافرت و مندا و به که وه) ﴿

﴿رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ رازی بوون به و هی که له گه له به جی هیلراوان دابن (وهك نافرته و مندال و به ککموته کسان) ﴿وَطَبَعَ عَلَى آلِهِمْ﴾ وه مؤر سراه به سهر دلایندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ﴾ بویه شومان هیچ قینا گهن و نازانن ﴿لَنَسِيْنُ الرُّسُوْلَ﴾ به لام پیغمه بهر ﴿وَالَّذِيْنَ آمَنُوْا مَعَهُ﴾ و نه وانه ی که بر وایان هتاهو له گه لیدا ﴿جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ نیکو شنان به مان و گیانیان ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرُ﴾ هه موو خیر و خوشی هه ر بؤ نه وانه ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ﴾ وه هدر نه وانه سهر فرزان ﴿أَعَدَّ اللهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ خوا به هه شتانیکی بؤ ناماده کردوون ﴿مُخْرِجٍ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارِ﴾ که پرو باره کان دین و ده چن به زیر بانداندا ﴿حَٰلِيْنَ فِيْهَا﴾ به هه میشه بی تیا ده میننه وه ﴿ذَٰلِكَ الْقَرَارُ الْمَقْصُودُ﴾ نه ویه به سهر که وتی زور گه وره ﴿رَسَدَ الْمُعْذِرُوْنَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ بیانو گران له هدر به ده شسته کیبه کان هاتن (بؤ لای پیغمه بهر) ﴿يُؤْتُوْنَ لَهُمْ﴾ بؤ نه و هی ریگه بیان بی بدرست (نهرؤن بؤ جیهاد) ﴿وَقَعَدَ الَّذِيْنَ﴾ وه دانیشن نه وانه ی ﴿كَذَبُوا اللَّهَ وَرُسُوْلَهُ﴾ که ده رویان کرد له گه له خوا و پیغمه بهر که ی سیبب الیون کفر و امنتهم بینگومان نه وانه بیان که بی پروا بوون له داهاتودا دوو چاریان ده بیت ﴿عَذَابُ الْآلِیْمِ﴾ سزابه کی سه ختی نازاردهر ﴿لَیْسَ عَلَى الشُّعْعَاءِ﴾ (گونا هیک) له سهر بی هیز و به ککموته و نه خوشه کان نی به ﴿وَلَا عَلَى الْغُرَضِیِّ وَلَا عَلَى الْبَرِّیِّ لَا یَجِدُوْنَ مَا یُفْقَهُوْنَ حَرَجٌ﴾ نه وانه ش که هیه چیان نی به خهر جی بکهن (بؤ بنویستی جیهاد) هیچ گونا هیکیان له سهر نی به (که نه پوشتوون بؤ جیهاد) ﴿إِذْ أَنْصَلَّ إِلَیْهِ وَرُسُوْلُهُ﴾ کاتیک که دلسوز و راست بن بؤ خوا و پیغمه بهر که ی ﴿مَا عَلَى الْمُحْسِنِیْنَ مِنْ سَبِّیٍّ﴾ هیچ ریگه به که نی به بؤ (تاوانبار کردنی) نه و چاکه کارانه ﴿وَاللَّهُ عَفُوٌّ رَّحِيْمٌ﴾ وه خوا لیخوش بسوی میهر بانه ﴿وَلَا عَلَى الَّذِيْنَ﴾ وه تاوان له سهر نه و که سانه ش نی به ﴿إِذَا مَا أُوْلَئِكَ یُتَحَدَّثُ﴾ که هاته لات (نه ی موحه سمه د) بؤ نه و هی (وولاخیان بؤ دابن که بیت و) سواریان که بیت ﴿قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أُخْبِرُكَ عَلَيْهِ وَوَعْتِ وَلَا خُمُ دَهْشَتِ نَاکَهُوْیْتِ سَوَارَتَانِ بَکَهِمْ (بؤ جیهاد کردن) تَوَلَّوْا﴾ نه وانیش گه رانه وه ﴿وَأَنْفُسُهُمْ تَقْبِضُ مِنَ الدَّمْعِ﴾ له کاتیکدا چاویان فرمیسکی ده رشت ﴿حَزَنًا أَلْجِدُوا مَا یُفْقَهُوْنَ﴾ له داخ و خهفته دا که هیه چیان نه بوو خهر جی بکهن (بؤ پینداویستی جیهاد) ﴿إِنَّمَا السَّبَبُ﴾ نه نها ریگه (بؤ تاوانبار کردن) ﴿عَلَى الَّذِيْنَ﴾ له سهر نه وانه به ﴿یَسْتَقْبِضُوْنَ تَوَلَّوْا وَهُرَ أَغْنِیَا﴾ داوای مؤلعت لی ده کهن له کاتیکدا ده و له مه ندیشن (و توانای پوشتن بؤ جیهادیان هه به) ﴿رَضُوا﴾ رازی بوون ﴿بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ به و هی که له گه له به جی ماوه کاندان بن (له جیهاد وهك نافرته و مندال و نه خوش) ﴿وَطَبَعَ اللهُ عَلَى قُلُوْبِهِمْ﴾ وه خوا مؤزی ناوه به سهر دلایندا ﴿فَهُمْ لَا یَفْقَهُوْنَ﴾ به ویه وه هیچ نازانن

﴿يَعْتَذِرُونَ إِلَهُكُمْ﴾ عوزر و بهانه تان بؤ دههتسه وه ﴿إِذَا رَجَعْتَ إِلَىٰ إِلَهُكَ﴾ کاتینک (لهجهاد و غهزا) گه رانه وه بؤ لایان ﴿قُلْ لَّاعْتَذِرُوا﴾ بلی بهانه و عوزر مههتسه وه ﴿لَنْ نُؤْمِنَ بِكُمْ﴾ نیمه هدر گیز باوه رتان بی ناکه بن ﴿قَدْ نَبَأَ اللَّهُ مِنْ خَبَرِكُمْ﴾ چونکه به راستی خوا ناگاداری کردوین له هه واله کاتشان (که ئتوه ناپاک و دوروون) ﴿وَسَيَرَىٰ اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَتَمُوتُ﴾ وه له داهاتوودا خوا و پیغه مبه ره که ی کرده وه کاتشان ده بینن ﴿يُؤْذَنُونَ﴾ پاشان (له رژی دواپی دا) ده گه پر تیرتیه وه ﴿إِنِّي عَلَىٰ الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ﴾ بؤ لای زانای هه موو نهیتی و ناشکر اکان (که خوا ی گه وره به) ﴿يَتَذَكَّرُ لِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه مجا هه الو انسان بی ددها به وه ی له دونیادا ده تان کرد ﴿سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ﴾ به زووی سونددتان بؤده خون به خوا ﴿إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَىٰ إِلَهُكُمْ﴾ کاتینک گه رانه وه بؤ لایان ﴿لَتَعْرِضَنَّهُمْ لِنُحُولٍ﴾ بؤ نه وه ی چاویوشیان لی بکه ن و سهرزه نشتیان نه که ن ﴿فَأَعْرِضْهُمْ لَنُحُولٍ﴾ ئتوهش پرویان لی وهر گیزن ﴿إِنَّمَا رِجْسٌ﴾ به راستی شه و دورو و) انه بیس (ونه گریسن) ﴿وَمَا أَرْهَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ وه جینگایان دؤزه خه (له رژی دواپی دا) ﴿بِجَزَاءِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ توله یان لی ده سه نریت به هوی شه و تاوان و خراپی له دونیادا ده یان کرد ﴿يَخْلِفُونَ لَكُمْ﴾ (به دوق) سونددتان بؤده خون ﴿لَتَرْضَوْهُمْ﴾ بؤ نه وه ی لیان رازی بن ﴿فَإِن تَرْضَوْهُمْ﴾ جا نه گه رتوهش لیان رازی بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَزِيحُ﴾ شه و بینگومان خوا رازی ناییت ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ له که سانی دهر چو له سنوور (تاوانبار) ﴿وَالْأَعْرَابُ أَشَدُّ فَسَقَةً﴾ عهر به دهشته کیه کان بی بر وایی و دوو پرویی یان به هیز تره ﴿وَأَجْدَرُ أَنْ لَا تَقُولُوا﴾ و شایسته ترن که نه زانن ﴿حُدُودَ مَا آتَىٰ اللَّهُ﴾ شه و سنوورانه ی خوانار دوویه تیه خواره وه ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ بؤ سهر پیغه مبه ره که ی ﴿وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کاردرسته ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه له وه عهر به دهشته کیهانه دا هه ندینک هه به ﴿يَتَّبِعُ مَا يَفْقُحُ مَعَرَمًا﴾ نه وه ی لی وهر ده گیریت و ده ی به خشیت به باج و سهرانه ی داده نیت ﴿وَيَتَّبِعُ يَكْفُرُ اللَّهُ وَآيُرُ﴾ وه چاوه پروانی ده که ن به سهر هانی خراپتان به سهر دا بیت ﴿عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ﴾ به لاو به سهر هانی خراپ به سهر خویاندا بیت ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ خواش بیسه ری زانابه ﴿وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ﴾ وه هه ندینکی تر له وه عهر به دهشته کیهانه هه به ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ که باوه ریان به خوا و به رژی دواپی هه به ﴿وَيَتَّبِعُ مَا يَفْقُحُ قُرَيْشٌ﴾ وه وای داده نیت شه وه ی به خشیت هوی نریک بوونه وه به ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ له خوا ﴿وَصَلَّاتِ الرَّسُولِ﴾ وه دوعا کردنی پیغه مبه ره ﴿إِلَّا لِنَفْسٍ نَّهَىٰ عَنْهَا﴾ بیدار بن بینگومان شه وه هوی نریک بوونه وه به له خوداوه ﴿سَيَذَرُكُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ﴾ له ناینده دا خوا ده بانخانه ناو میهره بانی و ره حمه تی خویه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ بینگومان خوا لیورده ی میهره بانه ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن بَيْنِهِمْ يَتَذَكَّرُ لَكُمْ يَاسَ أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ و ہ پیشکوتو وہ یہ کہہ مہ کان (تو انہی لہ سہرہ تاوہ باوہ ریان ہینا) ﴿وَمَن يَتَذَكَّرْ لَكُمْ يَاسَ أُولِي الْأَلْبَابِ﴾ لہ کوجہ ران و یاریدہ دہ ران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِن بَيْنِهِمْ يَتَذَكَّرُ لَكُمْ﴾ تو انہش زور بہ چاکس بہ پیرہوی تو انیان کردوہ و شونینان کہوتون ﴿وَرَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ تو انیش لہ خوا رازین ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ وہ (خوا) بہدہشتانیکی بق نامادہ کردون ﴿فَنَجَّى خَمَّتْ الْأَشْجَارُ﴾ کہ دو بارہ کان دین و دہ جن بہڑیراندا ﴿حُكِّمَتْ فِيهَا آيَاتُ﴾ تیدا دہ میتنہوہ بہ ہمیشہ ہی و بی برانہوہ ﴿ذَٰلِكَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ﴾ توہیہ گہشتن بہ نامانجی گہورہ ﴿وَمَن يَتَذَكَّرْ لَكُمْ يَاسَ أُولِي الْأَلْبَابِ﴾ و لمو عہرہ بہ دہشتہ کیانہی کہ لہ دہورو بہرنا دان ﴿مُتَّقِينَ﴾ ناپاکانیک ہن ﴿وَمَن آتَى التَّوْبَةَ﴾ ہندیک لہ خلدکی مہدینش ﴿مَرَّةً وَاحِدَةً﴾ لہ سہر ناپاکس راہاتون و غویان بق ترخان کردوہ ﴿لَا تَعْلَمُهَا نَفْسٌ مِّمَّنْهُنَّ﴾ تو (تہی) موحمہد ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ تَبَيَّنُوا لَكُمْ دِينُ اللَّهِ﴾ لہ ناپندہا دووچار سزایان دہدین ﴿لَمْ يَرْدُّوْنَ إِلَى عَذَابِ عَظِيمٍ﴾ دواتریش دہ گہ پرتنہوہ بق ناو سزایہ کی گہورہ (دوزخ) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ کہسانیکی تر ہن دانیان ناوہ بہ گوناہہ کانپاندا ﴿حَاطُوا عَمَلَكُمُ الصَّالِحَاتِ﴾ کردہوی چاکیان تیکہن کردوہ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہ گہن کردہوی تری خراپدا ﴿عَنِ اللَّهِ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ نومید وایہ خوا توہیان لی وەر گرت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ﴾ بہراستی خوا لی پوردهی مہرہ بانہ ﴿حُذِّمْنَ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ﴾ وەر بگرہ لہ مان و داراییان (زہکات و سہدہ) تا بہوہیوہ پاکیان بکہیتوہ (لہ گوناہ و تاوان) ﴿وَمَزَّجَهُم بِهَا﴾ و (دلیان) پوخت و خاوتن دہ کیت بہو مال بہخشینہ ﴿وَصَلَّى عَلَيْهِمْ﴾ و دوعا و نزای خیریان بویکہ ﴿إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ﴾ بہراستی دوعای تو نارامی و دل خوشی بہ بق توہوان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وخوا بیسہری زانایہ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تابا نہیان زانیوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ يَبْقِي التَّوْبَةَ عَنْ عَبْدِهِ﴾ کہ بیگومان ہدر خوا توہیہ و بہ شیمانی لہ بہندہ کانی وەر دہ گرت ﴿وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ﴾ و ہ ہر لہو خیر و بہخشینہ کان وەر دہ گرت ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْوَكِيلُ﴾ و ہ بہراستی ہدر خواہی وەر گری توہیہ و مہرہ بانہ (لہ گہن بہندہ کانپدا) ﴿وَقَالُوا آمَنُوا﴾ (تہی) موحمہد ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ کارو کردوہ بکدن ﴿فَسَبَّحُوا لِلَّهِ مَدَاحَ دُحَاهِ﴾ و سولہ و التوہون ﴿جاء بیگومان خوا و پیتہ مہرہ کی و پرواداران کردوہ کانتان دہ بینن ﴿وَسَبَّحُوا﴾ لہ ہاشان دہ گہ پرتنہوہ ﴿إِلَى عِلِّيِّ الْعَلِيِّ وَاللَّهِدَى﴾ بزلای (خوای) زانا بہ ہموو تہتی و ناشکر اکان ﴿وَيَسْتَكْبِرُونَ﴾ تمجا ہوہ انسان دہداتی بہ ہدرچی کہ تپوہ لہ دونیاد دہ تان کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ (لہ بجہی ماوہ کان دا) کہسانیکی تر ہسرون کہ دواخران ﴿لَا تَرَاهُمْ﴾ بق فرمان و بریاری خوا ﴿إِنَّمَا يُتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾ یان سزایان دہدات ﴿وَمَا يُتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾ یان بہ شیمانیان لی وەر دہ گرت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ و ہ خوا زانای کار دروستہ ﴿

﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا﴾ و (له‌ناپاكان) نه‌وانه‌ی مزگه‌وتیکیان دروست کرد ﴿ضُرَاجًا﴾ بۆ زیان گه‌باندن (به‌موسلمانان) ﴿وَصُفْرًا﴾ و خوانه‌ناسی ﴿وَقَرِيفًا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و جی‌اوازی خسته تیتوان نیمانداران ﴿وَقَرَصَادًا لِّمَنْ﴾ و بۆ چاوه‌روانی کردنی که‌سانی ﴿حَارِبَ آفَةٍ وَرَسُولَةٍ﴾ که دژایه‌تی خوا و بیتغه‌مهره‌که‌یان گه‌روه ﴿مِنْ قَتْلِ﴾ له‌موه پیش ﴿وَلَيَحْلِلْنَ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَ﴾ بیگومان (نه‌و دوو پروانه) سویند ده‌خون (ده‌لین) ته‌نها چا‌که‌مان و بستووه ﴿وَاللَّهُ يَنْهَدُ﴾ به‌لام خوا‌شایه‌تی ده‌دات ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ که به‌راستی نه‌وانه دروژن ﴿لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا﴾ هدرگیز نو‌یژی تیدانه‌که‌ی (ئه‌ی موحه‌مسد) ﴿أَلَسْجِدُ أَيْسَرُ عَلَى التَّقْوَىٰ﴾ بیگومان مزگه‌وتیک که له‌سهر بناغی ته‌قوا و له‌خوا‌ترسان دامه‌زرا بیت ﴿مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ﴾ له‌یه‌که‌م پرژه‌وه (به‌که‌م پرژه‌هانت بۆ شاری مه‌دینه) ﴿أَلَمْ أَنْتُمْ فِيهِ﴾ شایسته‌تره که نو‌یژی تیدنا بکه‌یت ﴿فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ﴾ پی‌وانیکی تیدایه‌ بی‌یان خوشه ﴿أَنْ يَتَّخِذُوا﴾ که خو‌یان خا‌وین و پاک بکه‌نده‌وه (له‌ژنگ و زاری سه‌رده‌می نه‌قامی) ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهِّرِينَ﴾ خوا‌یش نه‌وانه‌ی خوش ده‌ویت که ده‌بانده‌ویت خو‌یان پاک بکه‌نده‌وه ﴿أَلَمْ أَنْتُمْ أَسْأَسَ بَيْنَهُمْ﴾ جا‌نابا که‌سینک بناغی مزگه‌وته‌که‌ی دامه‌زرا‌ند بیت ﴿عَلَّ تَقْوَىٰ مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ﴾ له‌سهر خواناسی و به‌ده‌ست هینانی ره‌زامه‌ندی خوا‌ چاک‌سره ﴿أَلَمْ مَنْ أَسْأَسَ بَيْنَهُمْ﴾ بیان که‌سینک بناغی مزگه‌وته‌که‌ی دامه‌زرا‌ند بیت ﴿عَلَّ شِقَاجُ رِبِّ هَارٍ﴾ له‌سهر لی‌واری که‌نده‌لانیکی فسه‌ل و پرو‌خه‌ک ﴿فَأَنهَارٍ فِيهِ نَارٌ جَهَنَّمُ﴾ جا به‌خو‌یه‌وه و بر‌وخته‌ ناو ناگری دۆزه‌خه‌وه ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا‌رینموونی که‌سانی سه‌مه‌کار ناکات ﴿لَا يَزَالُ بُعِثَهُمُ إِلَىٰ﴾ به‌رده‌وام نه‌و دروست کراوه‌یان ﴿بِتَوَّاءٍ﴾ که دروستیان کرد ﴿رِبِّهِ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ هسوی بی‌ ثارامی و گو‌مانه له‌ دل‌باند (وانه هدرگیز له‌ دل‌بان دهرنا‌جیت) ﴿إِلَّا أَنْ تَقْطَعَ قُلُوبُهُمْ﴾ مه‌گه‌ر دل‌بان پارچه‌پارچه بک‌ریت (و بمرن) ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَصِيرٌ﴾ وه خوا‌زانای کار دروسته ﴿إِنَّ اللَّهَ أَشْرَقُ﴾ به‌راستی خوا‌ک‌ری‌به‌می ﴿مِنْ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌باوه‌داران ﴿أَنفُسُهُمْ وَأَمْوَالُهُمْ﴾ گیان و مالیان ﴿يَأْنِ لَهُمُ الْحِجَةُ﴾ به‌وه‌ی که به‌هه‌شتیان ده‌داتی له‌بریشدا ﴿يَقْتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (نه‌و بر‌واداران) ده‌ج‌ه‌نگن له‌ریتی خوا‌دا ﴿يَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ﴾ نه‌مجا (بی‌باوه‌ران) ده‌کوژن و (خوشیان) ده‌کوژرین (شه‌هید ده‌بن) ﴿وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ نه‌مه به‌لینیکی راسته (و خوا‌ب‌ریاری داوه) له‌سهر خوی ﴿فِي الثَّورِ وَوَالِ الْإِخْبِيلِ وَالْفَرَسِ﴾ له‌ته‌ورات و ئینجیل و قور‌ناندا ﴿وَمَنْ أَرْفَقَ بِعَدُوِّهِ﴾ جا‌ک‌می به‌ بد‌لین و په‌یمانی خوی و ه‌فا‌د‌تره ﴿مِنْ اللَّهِ﴾ وه‌ک خوا‌ی گه‌وره؟ ﴿فَأَسْتَبِشُوا بِبَيْتِكُمْ آلَ اللَّهِ﴾ که‌واته مزده به‌خشن و شادمان بن به‌و فرو‌شته‌نان ﴿يَا بَشَرُ﴾ که مامه‌له‌نان پی‌وه کرد ﴿وَذَلِكَ هُوَ الثَّوَرُ الْعَظِيمُ﴾ (به‌راستی) هدر ته‌وه‌یه گه‌یشتن به‌لامانجی زور گه‌وره

﴿التَّائِبُونَ﴾ (مواجهیدانی رنگای خوا، نه مانه سیفه تیانه) توبه کارن ﴿الْمُسْتَغْفِرُونَ﴾ خواهه رستن
 ﴿الْحَامِدُونَ﴾ (کُزچهرن له پیتاو خوادا) ﴿الْمُذَكِّرُونَ﴾ کبرنوش و سوزده بهرن (نویژ خوینن) ﴿الْمُذَكِّرُونَ﴾ فدرمان دهرن به چاکه
 و ﴿وَالْمُذَكِّرُونَ﴾ بهر گسری کهرن له خرابه ﴿وَالْمُذَكِّرُونَ﴾ بهار سزهران بؤ
 سنووره کانی خوادا ﴿وَالْمُذَكِّرُونَ﴾ جا (نه ی موحه مده) موزده بده بهو باوه دارانه ی (نهو
 سیفاتانه بیان نیدایه) ﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالنَّبِيَّاتِ أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ رهوا وشایسته نی به بؤ پیغمبهه ر باوه داران
 ﴿أَنْ يَسْتَعِزُّوا بِالْمُذَكِّرِينَ﴾ که داوای لیبوردن بکهن بؤ هاو بهش دانهران ﴿وَلَوْ كُنَّا أُولَىٰ
 قُوَّةٍ﴾ با خزمی نزدیکیان بن ﴿مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّنَا لَكُمْ﴾ له پاش نهوی که بؤیان دهر که وتوه
 ﴿أَنْتُمْ أَصْحَابُ الْغَنِيمِ﴾ که بیگومان نهو (هاو بهش دانهرانه) هاو ل و پیری دوزخن ﴿وَمَا
 كُنَّا أَنْتُمْ أَشْفَقْنَا مِنْكُمْ﴾ وه داوای لی خوش بوونی ثبیرا هیم بؤ باوکی ﴿إِلَّا عَنْ تَوَاعُدٍ﴾ نهنا
 له بهر واده و به لنینک بوو ﴿وَعَدَا إِيَّاهُ﴾ که به باوکی دابوو (که داوای لی بوردنی بؤ بکات) ﴿فَلَمَّا
 تَبَيَّنَ لَهُمْ﴾ جا کاتیک بؤی روون بوویه وه ﴿أَنَّهُمْ عَدُوٌّ غَلِيظٌ﴾ که بیگومان باوکی دوزمنی خواهه ﴿غَلِيظٌ
 يَنْهَ﴾ خوی لی بهری کرد ﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ﴾ به راستی ثبیرا هیم زور له خوا ترس و له سهه
 خو بوو ﴿وَمَا كُنَّا أَنْتُمْ أَشْفَقْنَا﴾ وه خوا هیچ گهل وهوزنک گومرا ناکات ﴿بَعْدَ إِذْ
 هَدَيْنَاهُمْ﴾ دوی نهوی رینمونوی کردوون ﴿حَقَّقَ يَمِينَهُمْ مَا يَشْتَوُونَ﴾ ههنا بؤیان روون نه کاته وه
 نهوی پنیسته خویانی لی بهاریزن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكْفِي عَنَّا غَلِيظٌ﴾ بیگومان خوا زانا و ناگاداره به هه موو
 شینک ﴿إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بیگومان هه بؤ خواهه پادشایه تی ومولکی هه موو
 ناسمانه کان و زهوی ﴿يُخَوِّهُ وَيُجِيبُ﴾ (خوا) ده زینیت و ده شمرینیت ﴿وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 وه پنجگله له خوا بؤ نیوه نهی ﴿مِنْ وَلِيِّ وَلَا تَصِيرُ﴾ هیچ دؤست و فریاده رس و یارمنی دهرنک ﴿لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ﴾ بیگومان خوا تهوبه ی وهر گرت له پیغمبهه ر ﴿وَالَّذِينَ هَرَبُوا إِلَى الْأَعْرَابِ﴾
 الیرین و لهو کؤچهر و یاری دهه رانه ی ﴿اتَّبَعُوا فِي سَاعَةِ الْمُنْهَرَةِ﴾ که شوینی (پیغمبهه ر) که ورن
 له کانی سهختی و ناره حه تیدا (مه بهست پتی جهنگی نه یو که) ﴿مِنْ بَعْدِ مَا كُنَّا نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ﴾
 پاش نهوی نزدیک بوو دلی کؤمه لیکیان له هق لایدات ﴿لَقَدْ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ پاشان خوا تهوبه ی لی
 وهر گرتن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَهْتَفُ بِهَاسْتِي خَوَالِهِ﴾ به راستی خوا له گه لیان ﴿رَهْءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ دل سوز و میهره بانه ﴿١٧﴾

﴿وَعَلَى الْفَالِقَةِ الَّذِينَ خَلَقُوا﴾ همدروها (خوای توپه ی وەرگرت) لهو سنی که سه ش که دواخران (خوای دهر باره بان برپاری نه دابوو) ﴿حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمْ﴾ ههتا لهو کاته ی لیبان ته سگ بوویه وه ﴿الْأَرْضُ يَمَازُجَتْ﴾ زهوی بهو فراوانه ی که هه به نه ی ﴿وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ﴾ و بینزار بوون له گیانی خو شیمان ﴿وَعَطَّوْا أَلْمِجَّاءَ﴾ و زانیان هیچ په ناگه یه ک نی به ﴿مِنْ أَلْفِهِمْ﴾ له (سزای) خوا ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ مه گهر په نایی خوی نه بیت ﴿ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ باشان په شیمانی لی وەرگرتن (به دابه زاندنی چهند تابه تیک) ﴿يَسْتَوُوا﴾ بۆ نهوی تویه بکه ن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی خوا هه میشه تویه وەرگری میهره بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نهوانه ی پروانان ههتا وه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ خوتان بیار سزن له (تو له ی) خوا ﴿وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ وه له گه ل راست گوینداین و له پرزی نهوانداین ﴿مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ﴾ نه ده بسوو خه لکی مدینه ﴿وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ و نهو عمره به ده شته کیبانه ی به ده وور و به ریانندان ﴿أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ﴾ له پیغه بهری خوا ﴿بِحُجَّتٍ﴾ به جی بمینن و دوابکه ون (له جهیاد کردن) ﴿وَلَا يَرْجِعُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ﴾ و گیانی خو بیان له گیانی پیغه بهر ﴿خَوْشِرُوبَتٍ﴾ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نهو له بهر نهویه که بیگو مان نهوان ﴿لَا يُصِيبُهُمْ﴾ دوو چاریسان نایبت ﴿عَلَمًا وَلَا نَجْمًا﴾ هیچ نینوویه نه ی و ماندوو بوون ﴿وَلَا مَخْصَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و بر سیتی یه ک له پرنی خوا دا ﴿وَلَا يَطْرُقُونَ نِجْوَةً﴾ همدروها پی ناخه نه هیچ شورتیک (له خاکی کافران) ﴿يَحِيطُ الْكُفَّارُ﴾ که رقی کافرانی پی هه لسی و توریه یان کات ﴿وَلَا يَأْتِي الْوَيْلَ مِنْ عَدُوٍّ وَلَا﴾ وه هیچ زیانیک له دوزمن ناده ن (دیل کردن و کوشستیان یا گرتنی مان و سامانیان) ﴿إِلَّا كَيْتَ لَهُمْ يَوْمَ﴾ نیلا بهم کرده وانه بویان دنو سرت ﴿عَمَلٍ صَالِحٍ﴾ کرده ویه کی چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بیگو مان خوای گه وره ﴿لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ پاداشتی چاکه کاران وون ناکات ﴿وَلَا يُفْقِرُ نَفَقَةٌ﴾ وه هیچ شستیک (له پرنگه ی خودا) نابه خشن ﴿صَبْرًا وَلَا كِبْرًا﴾ به جوو ک بیت یان گه وره (که م بیت یان زور) ﴿وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا﴾ و هیچ دۆل و شیونک نابرن ﴿إِلَّا كَيْتَ لَهُمْ﴾ نیلا بویان دنو سرت ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ﴾ بۆ نهوی خوا پاداشتیان بداته وه ﴿أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به چاکترین پاداشتی نهوی که ده یانکرد ﴿وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه نه ده بسوو باوه رداران ﴿لِيَسْتَوُوا كَلَّةً﴾ تیکر ا هه مسوو دهر چمن و برۆن (بۆ جهیاد) ﴿فَلَا تَنْفَرُ﴾ نه گهر دهر بچو نایبه ﴿مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ﴾ له هه مسوو کۆمه لیکیان چهند که سیتک ﴿لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ﴾ بۆ نهوی له تابه که یان تیکه ن و شاره زابن ﴿وَلِيَسْذَرُوا أَقْرَبَهُمْ﴾ بۆ نهوی گه ل و هۆزه که یان (شاره زابکه ن لهوی که فیری بوون) بیشیان تر سینن (له ناگری دۆزه خ) ﴿إِذَا تَصَوَّرَ الْأُيُتَةُ﴾ کاتیک گه رانه وه (له جهیاد کردن) بۆلایان ﴿لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾ بۆ نهوی نهوانیش (شاره زابین) ویتدار بینه وه (له نه زانی) ﴿۱۰۹﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوانه‌ی که نیمانسان هتساوه ﴿قَلِيلُوا الذِّكْرَ﴾ بجه ننگن له‌دزی نهوانه‌ی ﴿تَلُونَكُمْ﴾ که نریکن لیئانه‌وه ﴿وَمِنَ الْكُفَّارِ﴾ له‌بی بروایان ﴿وَلَيَجِدُوا فِيكُمْ غِلَظَةً﴾ وه‌بایم باوه‌یران له‌ئیه‌واتوند و تیزی ببینن ﴿وَعَلَّمُوا﴾ و بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ﴾ بیگومان خودا ﴿مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ له‌گه‌له‌پاریز کاران و له‌خوا ترساندایه ﴿وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ﴾ وه کاتیک سورته‌یک (له‌قورشان) بنیز دریتته خواره‌وه ﴿فَيُحْمَرُّ مَنْ يَرْوُلُ﴾ (دوو پرووه‌کان) هی وایان هه‌یه ده‌لئت ﴿لَا تُكْفِرُوا بَأْسَهُ هَذِهِ بَأْسُكُمْ﴾ کام له‌ئیه باوه‌ری بهم (سورته) زیاد‌ی کرد ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ جانه‌وانه‌ی که باوه‌یران هتساوه ﴿فَرَادَتْهُمْ﴾ ایستاکه‌هه ئه‌مه لیمانیان زیاد ده‌کات (و به‌یتر ده‌بیت) ﴿وَهُمْ يَسْتَعْجِلُونَ﴾ وه نه‌وان مژده به‌خشن و خوش حالن ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ له‌ئیه دلپاندانه‌خوشی (وناپاک‌ی) هه‌یه (وه‌ک دوو پروه‌کان) ﴿فَرَادَتْهُمْ﴾ نه‌وه سورته که بزویان زیاد ده‌کات ﴿يُضَالِ إِلَى رِجْسِهِمْ﴾ سه‌ره‌رای پیسی و ناپاک‌ی خویان پیسی و ناپاک‌ی تر ﴿وَمَا تَأْوُوا﴾ نه‌وا ناپاکانه‌هه مرن ﴿وَهُمْ كَذِبُونَ﴾ له‌کاتیکدا که بین بروان ﴿أُولَئِكَ زُورٌ﴾ نایا نه‌وانه نازائن و نابینن ﴿أَلَمْ يَفْقَهُوا﴾ بیگومان نه‌وان تا‌قی ده‌کریتته‌وه ﴿فِي كُلِّ عَمَارٍ﴾ له‌هه‌موو سالتیکدا ﴿مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ﴾ جارنک یان دوو جار ﴿شَرَّ لَآئِكُفُّوا﴾ پاشان نه‌وان ناگه‌ریتته‌وه و تویه‌ناکه‌ن ﴿وَلَا حُمْ يَدْعَكَ زُورٌ﴾ و به‌ند و ه‌راگرن ﴿وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ﴾ وه کاتیک سورته‌یک بنیز دریتته خواره‌وه ﴿نَظَرُ نَظَرُهُمْ إِلَى بَعْضٍ﴾ (نه‌وه دوو پروانه) ده‌روانن بزویه کتری ﴿هَلْ يَرَانَكُمْ مِنْ آخَرٍ﴾ (ده‌لین) نایا هیچ که‌س ده‌تان بینیت؟ ﴿لَمْ أَنْصَرُوا﴾ پاشان (به‌دزیه‌وه) ده‌گه‌ریتته‌وه ﴿صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلپانی و ه‌رگبیرا (له‌پرواهیتان) ﴿يَا أَهْلَ قَوْمٍ لَا يَفْقَهُوا﴾ چونکه به‌راستی نه‌وانه کومه‌لنکن هیچ تی ناگه‌ن ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی بزتان هاتوه ﴿رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ﴾ پیغه‌م‌برنک له‌خوتان ﴿عَزِيزٌ عَلَيْهِ﴾ قورس و مگرانه به‌لا‌یه‌وه ﴿مَا عَشَرَةٌ﴾ نارچه‌تی و ناخوشی ئیه‌وه ﴿حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ﴾ زور سووره له‌سه‌ر (باوه‌ره‌یتان) تان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بزپرواداران زور دلسوز و میهره‌بانه ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ جانه‌گه‌ر پروویان و ه‌رگبیرا گو‌ییان پی نه‌دایت ﴿فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ نه‌وسا بلی من تنها خوام به‌سه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که هیچ به‌رستراونکی راست نی به‌جگه له‌نه‌وه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ تنها پشت به‌وه ده‌به‌ستم ﴿وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ نه‌ویش به‌روه‌ردگاری عهرشی گه‌وره‌یه ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به نای خوی به خشنده میهره بان

﴿الْأَرْ﴾ به (نه لیف، لام، پ او) ده خویشتر نه وه خوا زاناته به مانا که می بوزانباری زیاتر سهیری سهره نای
سوره فی (البقره) بکه ﴿وَاللَّهُ يَكْتُبُ﴾ نه مه نایه نه کانی ﴿الْأَكْثَرُ﴾ قورنانی نه گورای پر حیکمه ته
﴿أَكُنَّ لِلرَّاسِ عَنَّا﴾ نایا به لای خه لکه وه سهیره ﴿أَنْ أَوْحَيْنَا﴾ که نیمه نیگمان کردوه ﴿أَنْ تَكُونَ مَعَهُ﴾
بوزیاوئیک له خویمان ﴿أَنْ أَوْحَيْنَا﴾ (پیمان ووتوه) که ناده می بترسینه ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه موزده
بله به وانسه ی باوه ریان هیتاوه ﴿أَنْ لَّهُمْ﴾ که بیگو مان بویان هدیبه ﴿قَدْ صَدَّقُوا﴾ پله و پایه ی به رز ﴿وَعَنْدَ﴾
رَبِّهِمْ ﴿لَا يَمُرُّ بِهُمْ يَرْفَعُ سَاقَهُمْ﴾ به لام بین باوه ریان ووتیان ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا كَذِبٌ﴾ بیگو مان
نهم (پباوه) جادو و بازیکنی ناشکرا به ﴿إِنْ يَرَوْا كَلِمَةَ اللَّهِ﴾ به راستی پهره ر دگاری تیره نه و زاته به
﴿عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که هه موو ناسمانه کان و زهوی دروست کردوه ﴿فِي سِتْرٍ لَّهُمْ﴾ له مشه ش پوزدا
﴿ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْغُرُبِ﴾ باشان به رز بویه و سهره رش و قهراری گرت (باوه رمان بینه ی به لام چو نه تیکه ی
نازانین) ﴿يَجْزِي الْآخِرَ﴾ (خوا) هه موو کاروباره کان هه لده سوپ بئینت ﴿تَمِينَ شَفِيعَ﴾ هیچ نکا کارنک نی
یه (بوز که س) ﴿الْأَمِينَ تَعْلِيمُهُ﴾ مه گهر له باش رینگه دانی نه و (خوا) نه بیت ﴿وَاللَّهُ يَكْتُبُ﴾ له وزاته
پهره ر دگاری تیره به ﴿فَاتَّبَعُوا﴾ که واته هه نه و پهرستن ﴿فَلَا تَكْفُرُونَ﴾ دهی نایا تیره بیرناکه نه وه ﴿وَإِلَى رَبِّكَ تُحْجَرُونَ﴾
گهرانه وهی هه موو نان هه ر بولای نه وه ﴿وَتَعْلَمُ اللَّهُ حَقَّ﴾ به لئیتی خوا احدق وراسته
﴿إِنَّ رَبَّكَ لَ الْخَلَقِ﴾ بیگو مان خوا له سه رتاوه دروستکر او ان دروست ده کات ﴿تَعْلَمُ رَبُّهُ﴾ دوی
(مردیان) دووباره دروستیان ده کاته وه ﴿يَجْزِي الْآخِرَ﴾ بوز نه وهی پاداشتی نه وانه بداته وه ﴿تَسْأَلُونَ عَمِلُوا﴾
الْحَسَنَاتِ ﴿كَمْ بَرَّوْا بَانَ هیتاوه و کرده وهی چاکیان کرده ﴿بِالْقِسْطِ﴾ به داد گهرانه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
وه نه وانه ی باوه ریان نه هیتاوه ﴿لَهُمْ شَرَكٌ بِرَبِّهِمْ﴾ تاییه ت به وانه خوار دنه وهی کولآو کولی زور گهرم
﴿وَعَذَابُ الْآلِمِ﴾ وه سزای سه ختی نازارده ر ﴿يَمَّا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ له به ر نه وهی له دنیادا بین باوه ر بوون ﴿وَإِلَى رَبِّكَ تُحْجَرُونَ﴾
خوا زانائیکه که خوری گیراوه ﴿وَبَشِّرْ﴾ به تیشک ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ مانگیشی گیراوه
به پرووناکی ﴿وَقَدْ نَزَّلْنَاهُ﴾ بوز (گهرانی) مانگ چهند قوناغینکی دیاری کرده ﴿لَقَدْ كُنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ﴾
وَالْحَسَنَاتِ ﴿بُز نه وهی زماره ی ساله کان و حیسایی (مانگ و پوزی) بین بزنان ﴿وَمَا خَلَقَ اللَّهُ كَلًّا﴾ خوا
ته وانه ی دروست نه کرده ﴿إِنْ يَخْلُقْ﴾ به احدق و راستی نه بیت ﴿بِقَوْلِ الْآلَمِينَ﴾ نایه نه کان شی ده کاته وه
﴿يَقُولُ يَكْفُرُونَ﴾ بوز کومه لیک که زانان و تیده گمن ﴿إِنْ يَخْلُقْ﴾ بیگو مان له جیوازی
﴿إِلَى رَبِّكَ تُحْجَرُونَ﴾ شمه و پوزدا ﴿وَمَا خَلَقَ اللَّهُ﴾ و هه رچی خوا دروستی کرده ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
له ناسمانه کان و زهویدا ﴿لَا تَكْفُرُونَ يَكْفُرُونَ﴾ چهند نیشانه و به لکه هه به بوز نه وانه ی که خویمان
دهه باریزن و له خوا ده ترسن ﴿

﴿إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِٖ لَكَنَافٍ ۚ﴾ به پرستی نهوانی ﴿لَا تَحْزَنْ لِقَاءَهُ﴾ به هیوای دیداری نیمه نبین (له دواړوژدا)
 ﴿وَتَعَاوَاظُوهَ الْغِيَاثَ﴾ وپازی یوون به زبانی دنیا ﴿وَأَطَاعُوا أَمْرًا﴾ و دنیا بوون پتی ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ
 غَفِلُوا﴾ وه نهوانی بی ناگان له نایه ته کانی نیمه ﴿أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمُ النَّارُ﴾ نهوانه جیگایان دوزخه
 ﴿بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ له بهر نهو کردهوانی که (له دونیادا) دهیان کرد ﴿إِنَّ الْإِنسَانَ لَأَمَّارٌ
 بِرَبِّهِ ۚ﴾ به پرستی نهوانی پروایان هیناوه ﴿وَعَبَّوْا الْقُلُوبَ﴾ و کردهوه چاکه کانیان کردوه ﴿يَهْدِيهِمْ
 رَبُّهُمْ﴾ پهرورد گاریان رینمونینان ده کات ﴿بِأَمْرٍ﴾ به هوسی باوره که یانه وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ
 الْأَنْهَارُ﴾ روباره کان دین و دهجن به تریان دا ﴿فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ﴾ له باخ و بهده شتانی پر نازو نیعمه
 دا ﴿دَعَوْهُمْ فِيهَا سَبِّحْ لِلَّهِ﴾ دوعایان نییدا (نهو به که ده لنین) پاکو بنگهردی بؤ تو نهی
 پهرورد گارمان ﴿وَنَحْمَدُهُ فِيهَا سُبْحًا﴾ سلاو کردن لنین لهو (بهده شته دا) بهووشه سی لاهه ﴿وَهُ الْخَيْرُ
 دَعَوْهُمْ﴾ وه دواهمین دوعایان (نهو به که ده لنین) ﴿أَن لَّخَسَدَ يَقُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بینگومان سوپاس
 و ستایش هر بؤ خوا به که پهرورد گاری هممو جیهانه ﴿وَلَوْ يَعْلَمُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ﴾ وه نه گهر
 خوا به لهی بگردایه (له قوبول کردنی دوعای) شهرو خرابه دا بؤ خه لکی ﴿أَسْجِدَ لَهُمْ بِالْحَقِّ﴾ وه
 به له کردنی (له قوبول کردنی دوعای) خیز و خوشی ﴿لَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْهَا آجَلُهَا﴾ نهو به ماوه که بان دواپی
 پی ده هیترا (و کاتی مردونین دهعات) ﴿فَذَكَرَ الَّذِينَ﴾ بؤ به موله تی نهوانه دههین ﴿لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾
 به هیوای دیداری نیمه نبین (له پروزی دواپی دا) ﴿فِي طَفَافٍ يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَشْفَارُ﴾ له نیو گومرایی و سر که شی
 خویان دا بسور نهو به و بتلیته وه ﴿فَلَا مَسَإِلَاسَ لِلنَّاسِ الْظُّرُ﴾ وه کاتیک ناده می زیانیکی لی بکه ویت
 ﴿دَعَا الْيَتِيمَ أَتَاكَ عِندَ آبَائِكَ﴾ بهر اکشان یان به دانیشتن یان به پتوه لیمان ده بار پتوه ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا
 عَنْهُ غُضُوفَهُ﴾ نه مجا کاتیک زهر رو زیانه که مان له سر لابر دو نه مان هینشت ﴿مَرَّ﴾ ده روات (ده چپته
 سر حالی پیشووی و ده گهر پتوه سر کاری ناپه سندهی) ﴿كَأَن لَّمْ يَدْخُفْ﴾ وه هاوار و دوعای
 نه کردیت لیمان نه بار پتوه ﴿إِلَّا طَرَفَ مَقَدَرٍ﴾ بؤ لابر دنی زیانیک که دوو جاری بوو و ﴿كَذَٰلِكَ يُزَيِّنُ
 لَكُمْ جُزْءَهُ وَآزِفَةً﴾ پازینراوه نهو به ﴿لَئِنْ فَرِحْتُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بؤ زیاده رهو یان نهو کردهوانی که دهیان
 کرد ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا﴾ سویند به خوا به پرستی له ناومان برد ﴿الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ چه ند گهل و نه ته وه
 له پیش نیوه دا ﴿لَمَّا ظَنَّمُوا﴾ کاتیک ناهه قیان کرد ﴿وَجَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ﴾ له کاتیکدا که پیغه مبرایان
 به به لگی رو نه وه بز هات ﴿وَمَا كَانُوا يَرْجُونَ﴾ هدر باوه یان نه هینا ﴿كَذَٰلِكَ تَجْرِي الْقُوَّةُ الْمُبْرِمَاتُ﴾
 شابه و جزوه توله له کوه لی تاوانباران ده ستین ﴿لَمَّا جَعَلْنَا كُرْسِيُّكَ﴾ له پاشان نیوه مان کرد
 به جیگر و جیشین ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ﴿مِنْ بَعْدِهِ﴾ له پاش نهوان ﴿لِنُظَرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾
 بؤ نهو هی سر نهج به دین نیوه چنن رهفتار و کردهوه ده کن ﴿۱۵﴾

﴿وَإِذَا دُفِنَا كُنَّا رَحْمَةً﴾ و ه کاتیک که نبعمهت و رحمتی خومان ددهین بهخه لکی و تاسی شه
 نیعمته بیان پینه چیزین ﴿مِنْ بَدْوٍ مِّنْ دُونِ الْمَوْتِ﴾ له پاش زبان و ناخوشیه که لنیان که وتوو و ﴿إِذَا لَمْ
 تُمَسَّ﴾ دهست بهجی نهوان پیلان ده گهرن ﴿فِي آتِنَا﴾ دهر باروی بهلگه و ثایه ته کانی نیمه ﴿فَلِ
 اللَّهِ اسْرِعْ مَكْرًا﴾ (شهی موحه ممد) بلی خوا خیر اتره له پیلان کردندا (له بهر ابر پیلانی نهواندا)
 ﴿إِنْ سَأَلْنَا﴾ بنگومان فریسته و جاودیره کاتسان ﴿يَكُونُوا مَأْكُورَةً﴾ همر پیلان و فر و فیلنیک (نهو
 بی باوه رانه) ده بکه نه دهنوسن ﴿هُوَ الَّذِي يُسِرُّكُمْ﴾ خوا زاتیکه هاتو چوتان بی ده کات ﴿فِي
 الْبُرُوجِ وَالْجُودِ﴾ لهو و شکابی و له دهر یادا ﴿حَقًّا إِذَا كُنْتُمْ﴾ ههتا کاتیک تیتو ﴿فِي الْغَالِي﴾ له که شنی دان
 ﴿وَتَحَرَّجَ بِكُمْ﴾ (که شسته کان) دویان گهریت ﴿بِرِيحٍ ظَلِيمَةٍ﴾ به هوی شنه بایه کی خوشه و ﴿وَقَرَّحُوا بِهَا﴾
 و خوش حال دهن بی ﴿جَاءَتْهُمْ رِيحٌ عَالِيَةٌ﴾ (له پر) رهش بایه کی زور به هیز له و (که شتیانه) هه لکات
 ﴿وَجَاءَهُمُ الْمَوْتُ﴾ و شه بولیان بؤ بیت ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له هه موو لایه که وه ﴿وَقَالُوا أَنَّهُمْ﴾ وه دلنیا بوون
 له وهی که نهوان ﴿أُحْيطَ بِهِمْ﴾ دهره دراون (و له ناو ده چن) ﴿دَعَا اللَّهَ﴾ هوار ده که نه خوی گه وه
 ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الْيَوْمَ﴾ زور به دل سوزی و گهر دنی بؤ که ده کمن ﴿لَهُنَّ أَفْقَاتٌ﴾ (و ده لنین) سویند به خوا
 نه گهر رزگار مان بکه بیت ﴿مِنْ حَذْوَةٍ﴾ له م سه ختی و نار هه تبه ﴿لَنُكَلِّنَ مِنَ الشَّكِرِينَ﴾ بنگومان نیمه له
 سوپاسگوزاران دهین (بؤ شهی خوا به) ﴿فَلَمَّا أَتَاهُمْ﴾ نه مجا کاتیک خوا پر گاری کردن (لهو
 نار هه تبه) ﴿إِذَا هُمْ بِعُورٍ﴾ کوتور دهست ده که نه وه به خرابه کاری و بی باوه ری ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا
 ﴿بَعْدَ الْحَقِّ﴾ به نار هوا ﴿بَنَاتُهَا النَّاسُ﴾ شهی ناده می به (خرابه کاره کان) ﴿إِنَّمَا بَنَاتُكُمْ﴾ له پر استیدا ستم
 و ناحقه می به کاتسان ﴿عَلَى الْأَشْيَافِ﴾ زبانی همر بؤ خوتانه ﴿مَتَّعَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا﴾ له زه می زبانی دویانش
 بی نرخه ﴿ثُمَّ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ كَمْ﴾ پاشان گهرانه وه تان همر بؤ لای نیمه به ﴿فَتَنَبَّأَكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه مجا
 هه و نشان بی ددهین به وهی که (له دنیادا) ده تان کرد ﴿إِنَّمَا تَحُلِلَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا﴾ بنگومان وینه ی
 زبانی دونه ا ﴿كَمَا أَرْزَقْتُمْ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه ک باراننیک وایه له ناسمانه وه باراند و مانه ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الرَّحْمَةُ
 الْأَرْضِ﴾ جا به هوی شه (بارانه وه په کی زور پرواه و) سه سوزی و په وهی زهوی تیکه له بهدک بوون
 ویه به کدا جون ﴿وَمَا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ﴾ له وهی که خه لکی و ناژه لیش دویخون ﴿حَقًّا إِذَا هُنَا
 كَاتِبُكَ﴾ اَنْدَبِ الْأَرْضِ رَحْمَةً وَارْتَبْتَ زهوی (به سه سوزی و په وه) په وه نهق و جوانی خزی ورده گهریت
 و خوی دهر از نیتیه وه ﴿وَقَالَ أَهْلُهَا﴾ دانیشوان و خه لکی شه (زهویه) واهه تان ﴿أَنَّهُمْ قَالُوا وَيَعْلَمُ
 كَمَا بِهِ رَأْسِي﴾ نهوان به تانسان به سه ر (درویته کردن) پیدا ﴿أَنَّهُمْ أَمَرْنَا﴾ (له نا کا و نیکدا) فهر مانی نیمه بیت
 بؤ شه (زهوی و کشو کاله) ﴿لَيْلًا أَوْ نَهَارًا﴾ له شه و یان له ر زردا ﴿فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا﴾ نه مجا وه ک دروینه
 کراوی لی بکهین (و هه چیان بؤ نه میتیه وه) ﴿كَانَ لَقَدْ بِالْأَمْرِ﴾ وه ک له وه و پیش هه نه بوو بیت
 ﴿كَذَلِكَ نُفَصِّلُ﴾ ثابه و جزیره پرونی ده که نه وه ﴿الْآبَتِ﴾ ثایهت و بهلگه و نبشانه کاتمان ﴿إِنَّمَا
 يَتَذَكَّرُونَ﴾ بؤ که لی که بیر بکه نه وه ﴿وَاللَّهُ يَذَّكَّرُ﴾ وه خوا (خه لک) بانگ ده کات ﴿إِلَى دَارِ السَّالَمِ﴾
 بؤ مالی ناشتی و نارمی (به هه شست) ﴿وَيَهْدِي مَنْ﴾ وه پیتمون بی هه که سبک ده کات ﴿يَسَّاتُرُ﴾ که
 بیهو بیت ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بؤ رنگهی راست

﴿لَئِنْ أَحْسَنُوا﴾ بُو تَوَاتِی چاکه‌یان کردوه ﴿لَخَسَنٌ وَزَادَهُ﴾ پاداشتی چاکتر (به‌هشت) و زیاتریان
 هدیه (که‌بینشی خوابه) ﴿وَلَا يَرْجَوْا يُبْرَهُمْ﴾ دهم و چاوایان داینا‌گرفت (لینی تانیشت) ﴿فَقَرَّ
 وَلَا يَلَهُ﴾ هیچ ره‌شی و ته‌پ و تَوَزو و پِسواییه‌ك ﴿وَلَيْتَكَ﴾ تَوَانه ﴿أَصْحَبَ الْيَمِّ﴾ هاورینی به‌هشتن
 ﴿هُمْ يَمَّا حَكِدُونَ﴾ تَوَانه لهو (به‌هشته) دان به‌هده‌میشه‌یی ﴿وَلَا يَن﴾ تَوَانه‌ش ﴿كَسِبُوا الْأَسْخَاتِ﴾
 که‌کرده‌وی خرابیان کردوه ﴿بِحَزْكَ سَيْفَةٍ﴾ تَوَلای هدر خرابیه‌ك ﴿يَسْتَلِمَا﴾ به‌نه‌ندازی نه‌و
 (خرابه‌به تَوَلای لنی ده‌سبندری) ﴿وَرَزَقَهُمُ اللَّهُ﴾ وه پِسوایی دایان ده‌گرفت ﴿مَّا لَهُمْ﴾ بُو یان نیه
 ﴿مِنْ آلَهِمْ عَاصِرٌ﴾ هیچ به‌ناده‌رنیک له (سزای) خودا ﴿كَانُوا أَغْيَبَتْ وَجُوهَهُ﴾ (به‌راده‌یه‌ك پرویان
 ره‌ش بووه) ده‌لنی دهم و چاوویان دایو‌شراوه ﴿فَقَطَعْنَا السَّبِيلَ مَطْلَعًا﴾ به‌چند به‌شیک له‌شوه زه‌نگ
 ﴿وَلَيْتَكَ أَصْحَبَ النَّارِ﴾ تَوَانه‌ی (که‌باس کران) هاورینی نا‌گری دَوَزَخَن ﴿هُمْ فِيهَا سَاكِدُونَ﴾ تَموان تَئیدا
 ده‌مینته‌وه به‌هده‌میشه‌یی ﴿وَكَمْ تَحْشُرُهُمْ جِيعًا﴾ (نهی مو‌حه‌مده ﷺ باسی بکه بُو یان) تَمو وِزَوی
 هم‌مو یان کُوده‌که‌ینه‌وه ﴿فَرْتَقُولُ لِلَّذِينَ﴾ تَمه‌جا ده‌لنین به‌وانه‌ی ﴿أَنَّهُمْ كُفَرُوا﴾ هاو به‌شیان بُو خوا پر یار داوه
 ﴿مَكَانَكَ﴾ له‌شوتی خَوَتاندا نه‌جولنین (پاوه‌ستن) ﴿أَنَّهُمْ وَشَرُّوا كُفَرًا﴾ خَوَتان و بت و په‌رستراوه کانتان
 ﴿فَرَتَلَّكَ يَتَنَّهُمْ﴾ تَمه‌جا لَنیکیان جیاده‌که‌ینه‌وه ﴿وَقَالَ شُرَكَاءُ لَهُمْ﴾ په‌رستراوه کانیان ده‌لنین ﴿مَّا كُنْتُمْ بِإِلَهِائِهِمْ
 تَعْبُدُونَ﴾ تَئوه تَئمه‌تان نه‌ده‌به‌رست ﴿فَكُنْ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ جا خوا به‌سه که‌شاهدیت ﷺ بَئِنَّا وَبَئِنَّا
 له‌تَئوان تَئمه و تَئوه‌دا ﴿إِنْ كُنَّا نَعْبُدُ إِلَهًا كَمَا تَعْبُدُونَ﴾ بَئِگومان تَئمه بَئِ نا‌گابو وین له‌به‌ندایه‌تی کر دنتان
 بُو تَئمه ﴿هَٰذَا إِلَٰهُكُمُ اللَّهُ﴾ له‌ویندا ده‌رده‌که‌وینت ﴿كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ﴾ هم‌مو که‌سینک چی بیش
 خوی خستوه ﴿وَرَدَّ إِلَى اللَّهِ﴾ وه هم‌مو ده‌که‌پَترینه‌وه بُو لای خوا ﴿وَلَهُمْ أَلْفَى﴾ که‌کُومه‌کی که‌ر
 و په‌روه‌ردگاری حق و راستیانه ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ﴾ وه لَئینان و ون ده‌بیت ﴿مَّا كَانُوا يَعْبُدُونَ﴾ تَمو (په‌رستراوه
 در قیانه‌ی) هه‌لَیان به‌ستبورون ﴿فَلَمَنْ يَزِفُكَ﴾ (نهی مو‌حه‌مده ﷺ) بلی نا‌با کی رِزق و وِزَینان
 ده‌دات ﴿مِنْ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌نا‌سمان (به‌باران) و له‌زه‌ویه‌وه (به‌روه‌ك) ﴿أَمْ يَسْئَلُكَ﴾ یان کی
 خواوه‌نی (دروسته‌کری) ﴿السَّمْعُ وَالْبَصَرُ﴾ گوئی و چاوانه ﴿وَمَنْ يُخْلِجَ الْخَاسِئِينَ مِنَ الْغَمِّ﴾ وه کی زیندو
 له‌مردوه‌در ده‌هینیت ﴿وَيُخْرِجَ الْأَعْمَى مِنَ الْظُلُمِ﴾ وه مردوه‌له‌زیندوه‌در ده‌هینیت ﴿وَمَنْ يُدْخِلِ الْأَمْرَ
 هِدًى وَهُدًى﴾ کاره‌کان هه‌له‌ده‌سو برینی ﴿فَسُبْحُونِ اللَّهَ﴾ بَئِگومان به‌کسه‌ر ده‌لنین خوا ﴿فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾
 که‌وانه (نهی مو‌حه‌مده ﷺ) پَئینان بلی ده‌ی بُو خَوَتان نا‌پارِیزَن (له‌سزای خوا)؟ ﴿فَذَلِّلْ لَهُمُ اللَّهُ﴾
 هدر تَمو خوابه ﴿رَبُّكُمْ أَلْفَى﴾ په‌روه‌ردگاری راستی تَئویه ﴿فَمَا أَفَادَهُمْ أَلْفَى﴾ ده‌ی له‌باش راستی هیچ
 هدیه ﴿إِلَّا السَّلَٰلَ﴾ جگه له‌گو مِرابی ﴿فَإِن تَضَرَّعْتَ﴾ ده‌ی چَوزَن له‌رِنگه‌ی راست لاده‌درین؟! ﴿فَإِن تَضَرَّعْتَ
 كَذِبًا حَقَّتْ﴾ به‌و جَوَزه‌چه‌سپاوه ﴿كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ بر یاری په‌روه‌ردگارت ﴿عَلَّ الْأَعْيُنَ﴾ له‌سه‌ر تَوَانه‌ی
 ﴿فَسَقُوا﴾ له‌سنور لایان داوه ﴿أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بَئِگومان تَموانه بر را ناهینن

﴿قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ﴾ (ندی موحه مسمه ﷺ) بلی له وانه ی کرد و تانه به هاویه شی خوا ﴿قُلْ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ﴾ که سینک هدیه شسینک له نه بو و نه وه دروست بکات ﴿قُلْ يُعِذُّهُ﴾ نه مجا (له باش مردنی) دوو باره ی بکاته وه ﴿قُلْ اَللّٰهُ يَتَذَكَّرُ الْاِنْسَانُ﴾ بلی خوا له نبو و شت دروست ده کات ﴿قُلْ يُعِذُّهُ﴾ نه مجا (له باش مردنی) دروستی ده کاته وه ﴿قُلْ اِنَّ زُجْجَرْنَ﴾ دهی چو ن له راستی لا ده رین ﴿قُلْ خَلَّ﴾ بلی ثایا ﴿مِنْ شُرَكَائِكُمْ﴾ له ناو بهر ستر او و کاتناندا ﴿قُلْ يَتَذَكَّرُ اِلَى الْاٰتِیِّ﴾ که سی هدیه پرینموونی بکات بو پنگای راست ﴿قُلْ اَللّٰهُ﴾ بلی خوا ﴿يَتَذَكَّرُ اِلَى الْاٰتِیِّ﴾ پرینموونی ده کات بو پنگای راست ﴿اَفَمَنْ يَتَذَكَّرُ﴾ جا نایا که سینک که پرینموونی ده کات ﴿اِلَى الْاٰتِیِّ﴾ بو راسته ری ﴿اَفَمَنْ اَنْ یُنَبِّئَ﴾ شایان تره به وهی بهر وهی بکرت و شوینی بکه ویت ﴿اَفَمَنْ لَا یَهْدِیْ﴾ بان که سینک ربنازی راست شاره زا نابی ﴿اِلَّا اَنْ یُهْدٰی﴾ مه گهر شاره زا بکرت ﴿وَاَلَمْ﴾ نه وه چیتانه ﴿کَیْفَ تَحْكُمُتْ﴾ چو ن لهو بر بار ده ده؟ ﴿وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُوْنَ﴾ وه زور بهان شوین هیچ ناکه ون ﴿اِلَّا اَنْتُمْ﴾ جگه له گومان ﴿اِنَّ الْاِنْسَانَ﴾ به راستی گومان ﴿لَا یُفْقِدُ مِنْ لَقْبٍ شَیْئًا﴾ له ناست حقه دا هیچ سرودنک (به خاونه کی) ناگه به نیت ﴿اِنَّ اَللّٰهَ﴾ به راستی خوا ﴿عَلٰی سَمْعٍ یَّعْلَمُوْنَ﴾ زانابه به وهی که ده بکه ن ﴿وَمَا كَانَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ﴾ په وانی یه ناگون جیت نه م قور تانه ﴿اَنْ یُنْفَخَ﴾ هدیه سترای بی ﴿مِنْ دُوْنِ الْاَلْوِ﴾ (له لایه ن که سینکه وه) جگه له خوا ﴿وَلٰکِنْ تَصَدِّقُ الْاَلٰی﴾ به لکو به راست دانهری نه و (کتبیانه ی) پیش خویعی (پیش ده ستکاری کردیان) ﴿وَتَفَصِّلُ الْکُتُبَ﴾ وه درون که ره وهی کتبی ناسمانیه کانه ﴿اَلَا تَتَذَكَّرُ﴾ (نه م قور تانه) هیچ گومانی تیدانی به ﴿مِنْ رَبِّ الْاَنبِیِّیْنَ﴾ له لایه ن بهر و رد گاری جیهاتیه وه هاتو وه ﴿اَلَمْ یَقُولُوْا اَفَرٰیئَةُ﴾ بان ده لین (موحه مسمه ﷺ) خوی نه م قور تانه ی هدیه سنو وه به دم خواه ﴿قُلْ اَتُوْا سُوْرَةَ﴾ به وانه بلی سور متیک بهینن ﴿یٰۤاٰیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا﴾ وه نه و ﴿وَاَدْعُوْا اِلٰی سُبْحٰتٍ﴾ وه هر که سینک که ده توانن بانگی بکه ن ﴿مِنْ دُوْنِ الْاَلْوِ﴾ بیجگه له خوا ﴿اِنْ کُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ﴾ نه گهر قیوه راست ده که ن ﴿اَبَلْ﴾ (نه وه و ازلی بیت) به لکو ﴿کُنُوْا اٰیْمًا﴾ نه وانه بر وایان به قور تان نه هیتا به درو یان دانا ﴿فَرِحُوْا بِاٰیٰتِیْهِ﴾ که هیچ زانبار ییان ده براره ی نه بو و ﴿وَلَمَّا﴾ که هینشا ﴿بِاٰیٰتِیْهِ تَاٰیٰتٍ﴾ سه ره نه جامی (سزاو تو له ی) قور تانیان بو نه هاتو وه ﴿کَذٰلِكَ کَذَّبَ الَّذِیْنَ﴾ به هه مان شنو (په یامی پیته مبه رانیان) به درو زانی نه وانه ی ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له پیش نه ماته وه بوون ﴿فَاَنْظُرْ کَیْفَ کَانَ﴾ نه مجا سه رنج به ده که چو ن بو و ﴿عَلٰی الْعٰلَمِیْنَ﴾ دوا رو ز و ناکامی ستم کاران ﴿وَمَنْ هُمْ﴾ له وانشدا که سی وا هدیه ﴿یُؤْمِنُ بِهِ﴾ که بر واه قور تان ده هیتیت ﴿وَمَنْ هُمْ﴾ که سی واشیان هدیه ﴿اَلَا یُؤْمِنُ بِهِ﴾ که بر وای پی ناهیتیت ﴿وَرَبِّکَ الْاَعْلٰی﴾ وه بهر و رد گارت له هه مو و کس زانتره ﴿وَالْفٰصِحِیْنَ﴾ به خرا به کاران ﴿وَاَنْ کُنُوْا﴾ نه گهر بر وایان پی نه هیتای ﴿فَقُلْ لِّیْ عٰجِلٍ﴾ نه وه پینان بلی (باداشنی) کرده وهی خوم بو خوم ﴿وَلَوْ کُنْتُمْ عَلٰکُمْ﴾ و (باداشنی) کرده وهی خوتان بو خوتان ﴿اَنْتُمْ تَرْجُوْنَ﴾ نه وه برین (بهر بر سیارین) ﴿یَمَّا اَتٰکُمُ﴾ له وهی من ده یکم ﴿وَاَنْتُمْ اَنْتُمْ اَمَّا تَحْكُمُوْنَ﴾ منیش به رسم (بهر بر سیارین) له وهی نه وه ده بکه ن ﴿وَمَنْ هُمْ﴾ (کافران) که سی وایان هدیه ﴿یَسْمَعُوْنَ اِلَّا اَلْعَنٰی﴾ گویت لی ده گرن (که قور شان ده خویتیت) ﴿اَفَاَنْتُمْ تَسْمَعُ الْكُفْرَ﴾ جا نایا تو گو فارت به که بان ده نه ویتی؟ ﴿وَلَوْ کَانَ لَا اٰیٰتٍ لَّوَلٰی﴾ نه گهر چی نه و که رانه هیچش نیت گن

﴿وَمِنْهُمْ مَنْ وَهَىٰ وَإِبَانٌ هَدِيهٖ﴾ ﴿يُظِلُّكَ﴾ ده روانیت بخت ﴿فَإِنَّكَ تَهْدِي أَلْمَنِي﴾ دهی ثابا تنو
 ریتمونویسی شه کویرانه ده کیمیت (مه بهست پی بی یاوه پرانه که کویرن له ناست بیننی ههق
 وراستیدا) ﴿وَلَا كَاؤَ لَا يَبِيرُونَ﴾ نه گهر چی شه کویرانه نابیناش بن؟ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بهراستی خوا
 ﴿يُظِلُّكَ أَلْمَنِي﴾ هیچ سستم له خه لکی ناکات ﴿وَلَا يَكِينُ أَلْمَنِي﴾ به لکو خه لکی ﴿أَفَتُفَرِّقُونَ﴾
 خویان سستم له خویان ده کدن ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ وه (بیران بخه نه وه) شه ورزه ی که (خوا)
 هه موویان کؤ ده کاته وه ﴿كَانَ لَكُمْ يَتْلُو﴾ ده لینی له دونیادا نه ماونه ته وه ﴿إِلَّا سَاعَةً﴾ سانیکی که م
 نه بیت ﴿فَإِنَّ الظَّهَارَ﴾ له ورژنیک ﴿يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ﴾ خویان به ده کتر ده ناستین ﴿فَدَحِيزَ آدَمِينَ﴾ بهراستی
 زهره مره مند بیون شه وانه ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که پروایان نه هینا به (زیندو بو نه وه) دیداری خوا
 ﴿وَمَا كَاؤُهُمْ تَبِيرِينَ﴾ وه وانه ریتمون وه گر نه بیون ﴿وَمَا تَأْتِيكَ﴾ بهراستی نه گهر نیشانت به دین
 ﴿بِقَضِّ﴾ هه ندنیک ﴿أَلَيْسَ بِمَدِينَةٍ﴾ له وه ی بدلیتمان داوه پشان (زالبونت به سه ریاندا) ﴿وَلَوْ تَرَىٰ﴾ یان
 تو برترین (پیش به دی هانتی) ﴿فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ﴾ شه وه گهراته وه بان ههر بؤلای نیمه به ﴿لَمْ يَلَمْ﴾ پاشان
 خوا ﴿شَيْءٌ﴾ شایه ته ﴿عَلَىٰ مَا يَلْعَلُونَ﴾ له سهر شه وه کرد وانه ی که ده یکدن (له پاش تو) ﴿وَلَا يَكُنْ﴾
 اَمْرٌ رَسُولٌ ﴿وَهُوَ يَوْمَ هَمَمَوْا كَلِمَتِكَ بِبَغْهٖ مَبْرُكٍ هَبْ وَهُوَ﴾ ﴿فَإِلَّا أَجَاءَ رُسُلُهُمْ﴾ جا کاتیک پیغه مبره که بیان
 (له قیامه ندا) هات بؤلایان ﴿فَقُضِيَ بَيْنَهُمْ﴾ بریار ده دریت له نبوانیاندا ﴿بِالْقِسْطِ﴾ به داد گهری و راستی
 ﴿وَفَرَّ لَا يَظْلُمُونَ﴾ وه نه وان هیچ سته میان لی ناکریت ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ﴾ ده لنین که ی ده بیت ﴿هَٰذَا الْوَعْدُ﴾
 شه به لنین وه هره شه به ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر تیره راست ده کدن ﴿قُلْ﴾ (نه ی موحه مده) ﴿لَئِنْ﴾
 بلی ﴿لَأَتِيَنَّكَ الْغَيْبُ﴾ به ده سستم نی یه بؤ خودی خقم ﴿صَرَخَ لَا تَعْمَا﴾ هیچ زیان و سوودنیک
 ﴿إِلَّا مَآئِدَ اللَّهِ﴾ مه گهر شه وه ی خوا به ویت ﴿لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ﴾ بؤ هه مو گهل و نه وه به که کاتیک دیاری
 کراو هه به ﴿إِلَّا أَجَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ نه گهر کاته که بیان هات ﴿فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ سَاعَةً﴾ شه وان سانیکی دوا ده کدون
 ﴿وَلَا يَسْتَفْهِمُونَ﴾ نه پیتشیش ده کدون ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ تو بلی (به وانه) پینم بلین ﴿إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابٌ﴾ نه گهر
 سزای خوانان بؤ هات ﴿يَسْتَأْذِنُ﴾ له شه وه دا یان له ورژدا ﴿فَمَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْعَمِلُ﴾ ثابا تاوانباران
 بؤچی (سزابه که) به له ده کدن ﴿أَفَرَأَيْتُمْ﴾ ثابا پاش شه وه ی پرووی داو به دی هات ﴿عَمَلُهُمْ يَوْمَ﴾
 تیره بروای پی دینن ۱۱؟ ﴿ءَالْقُلُوبِ﴾ نایستنا (بروای پی دینن)؟ ﴿وَكَذَّبُوا بِوَعْدِ تَعْتِجُونَ﴾ خو به راستی تیره
 به له ی هانتی (شه سزا) به تان ده کرد ﴿لَقَدْ قِيلَ﴾ شه مجا بیان ده ووتریت ﴿لَئِنْ قُلْتُمْ﴾ به وانه ی
 که سته میان کرد وه ﴿ذُرُّوا عَذَابَ﴾ به جهرن سزای ﴿الْخُلْدِ﴾ هه میشه بی ﴿فَلَنْ تَحْمِلُونَهُ﴾ ثابا تیره تو له تان
 لی ده سه ندریت ﴿إِلَّا يَمَّا﴾ مه گهر به هزی شه (کارانه وه) نه بیت ﴿كُنْتُمْ كَاسِبُونَ﴾ که خوتان ده تان
 کرد ﴿وَيَسْتَبْشِرُونَكَ﴾ (نه ی موحه مده) لبت ده برسن ﴿أَتُحَرِّقُونَ﴾ ثابا شه سزابه راسته (به دی
 دینت)؟ ﴿قُلْ إِي وَرَبِّ﴾ پشان بلی بلی سرنند به پهر وه رد گارم ﴿إِنَّهُ دَخَلَ﴾ بیگو مان شه وه راسته
 ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه تیره ناتوان خوتانی لی قوتار به کن

﴿وَأَن لَّكُم مِّنْهُ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ﴾ نه گهر هی هر که سیک بیت ﴿عَلَّمَتْ﴾ که سته می کردوه (له دونیادا) بان
 بی باوه یو بیت ﴿مَنَی الْأَرْضِ﴾ هر چی له زه ویدایه ﴿لَا تَقْدَرُ﴾ له بریتی خوی دهیدات
 (تهنها بۆ شهوی پژگاری بیت) ﴿وَأَسْرُوا الْكَلَامَةَ﴾ وه (بی باوه ران) په شیمانی خویان دهشارنه وه
 (لهو رۆدها) ﴿لَمَّا رَأَى الْمَلَائِكَةَ﴾ کاتیک که لهو سزایه ده بینن ﴿وَنُحِیَ إِلَهُهُمْ بِالْقَسِطِ﴾ جا بریار
 ده دریت له نیوانباده باده وهری ﴿وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ﴾ و نه واته هیچ سته میان لی ناکریت ﴿
 وَالْآيَاتُ﴾ ناگادارین به راستی مولکی خوا به ﴿مَنَی السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ شهوی له ناسمانه کان
 و زه ویدایه ﴿الْأَيَّ وَعَدَ اللَّهِ﴾ ناگادارین به راستی به لیتی (همه شهی) خوا ﴿حَقِّ﴾ راسته
 ﴿وَلَكِنْ كَفَرُوا بِعَلَمُونِ﴾ به لام زوره بیان نازانن ﴿هُوَ الْحَيُّ الرَّحِيمُ﴾ لهو (خوا به) ده ژنیت
 وده مریتیت ﴿وَالْيَوْمِ تُجْزَوْنَ﴾ و هر بۆلای شهو ده گهر برتر شهو (له رۆزی دوا پیدا) ﴿يَا أَيُّهَا
 النَّاسُ﴾ تهی خه لکینه ﴿قَدْ جَاءَكُمْ﴾ بنگومان بۆتان هاتوه ﴿مَوْعِدُهُ مِمَّنْ دُونِكُمْ﴾ ناموزگاری
 (قورنان) له لایه پدرو و دگار تانهو ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ وه شینا و چاره به یز شهوی له ناو دل
 و دهر و نسان دایه ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ وه برنمونسی و میهره بانیه ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ پرواداران ﴿قُلْ يَحْسَبِلِ
 اللَّهُ﴾ (تهی موحه مده) ﴿بَلَىٰ هَرَّ بِهِ هَوًى جَاكَمُ﴾ و میهره بانی خوا به
 ﴿فِي يَدَيْكَ فَلْيَفْرَحُوا﴾ جا که واته بابوه دلخوش بن ﴿هُوَ خَيْرٌ﴾ لهو چاکتره (بزیان) ﴿يَمَّا يَجْمَعُونَ﴾
 له وهی کۆی ده که شهو (له شتی هم دونیایه) ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی (بهو بی پروایانه) پیتم بلین
 ﴿مَا أُنزِلَ اللَّهُ﴾ شهوی خوا نار دوی به خواره وه ﴿لَكُمْ مِّنْ رِّزْقٍ﴾ بۆتان له رزق و رۆزی
 ﴿فَجَعَلْنَاهُ﴾ هندیکیان کردوه ﴿حَرَامًا وَحَلَالًا﴾ به حرام و (هندیکی) به حلال ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی
 ثابا خوا ﴿إِن لَّكُمْ﴾ مۆله تی (شهوی) پی داوون (له خوتانهو شتاتیک حلال و شتاتیکش
 حرام بکهن) ﴿أَنزَلَ اللَّهُ قُرْآنًا﴾ یان درۆ ده کهن به ناوی خواوه ﴿وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ﴾ وه گومانی له واته
 جیه ﴿يَقْرَأُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که درۆ هه لته به ستن به ناوی خواوه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له رۆزی دوا پیدا
 ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿أَدْرَقُوا﴾ خاوه تی چاکه و فزل و بههره به ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به سهر خه لکی یوه
 ﴿وَلَكِنْ كَفَرُوا﴾ به لام زوره ی خه لکی ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی (لهو چاکه و بههرانه) ناکهن ﴿
 وَمَا تَكُنْ فِي شَأْنٍ﴾ وه (تهی موحه مده) ﴿تَوَلَّاهُمْ مَّهْمًا﴾ توله هر مه به ست و کار نکدایت ﴿وَمَا تَقُولُونَ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وه هر چی له قورنان بخوینی ﴿وَلَا تَقْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ﴾ و (تیوه) هر کر دوه هیک بکهن ﴿إِلَّا كَسَالَتِكُمْ﴾
 بنگومان قیبه به سهر تانهو ﴿شُهُودًا﴾ شایه نین و ناگادارین ﴿إِن تَقِصُّوا لَهُمْ﴾ کاتیک ده رۆنه ناویه وه
 و پتوهی خه ریکن ﴿وَمَا يُغْنِي﴾ وه وون نایتیت ﴿عَنْ ذِكْرِكُمْ﴾ له پدرو و دگار (من یَقَالُ ذَرُّوْهُ) به نه ندازه ی
 گهر دیله به ک ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه له زهوی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ و نه له ناسماندا ﴿وَلَا أَصْعَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾
 وه نه بچو کسر لهو گهر دیله به ﴿وَلَا أَكْبَرُ﴾ و نه گهره تر لهو (گهر دیله به) ﴿إِلَّا كِبَرُ شَيْءٍ﴾ مه گهر
 نه واته له ناو په راوینکی ناشکرا (که مه به ست پی لوح المحفوظ) ه

﴿الْأَنفِ﴾ ناگادار بن ینگومان ﴿أُولَئِكَ اللَّهُ﴾ دوستانی خوا ﴿لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ ترسبان له سهر
 نیه ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ خه فمیش ناخون ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهوانه ی باوه یران هیتاوه ﴿وَكَانُوا
 يَتَّقُونَ﴾ وهه همیشه خویان ده پاریزن و له خوا ده ترسن ﴿لَهُمُ الْبُشْرَى﴾ ههر بق نهوانه
 مزگیتی ومورده ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له زمانی دونیادا ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ و له دوار قویشدا ﴿لَا يَسْتَبِيلُ﴾
 گفوران نیه ﴿إِكْرَامًا لِلَّهِ﴾ بق ووته (و به لینه) کانی خوا ﴿ذَلِكَ هُوَ﴾ ههر نهویه ﴿الْقَوْلُ الْقَطِيعُ﴾
 سهر که وتنی زور گهوره ﴿وَلَا يَخْرُفُ﴾ باخه مبارت نه کات ﴿قَوْلُهُمْ﴾ ووته ی نهوانه ﴿لَا
 أَمْرَ﴾ چونکه به راستی میز و ده سه لات ﴿بِاللَّهِ جَمِيعًا﴾ هه صووی بق خوا به ﴿هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾
 خوایش بیسری زانابه ﴿الْأَنفِ لِلَّهِ﴾ ناگادار بن به راستی ههر بق خوا به ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ﴾ ههر
 چی له ناسمانه کان ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ ههر چیش له زهوی دابه ﴿وَمَا يَشْعُرُ﴾ به پر هوسان نه کوردوه
 ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نهوانه ی بینجکه له خوا ده به رستن ﴿شُرَكَاءُ﴾ به رستراوانی (هاویه شانی
 بق خوا) ﴿إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّلْمَ﴾ نهوانه تنها شوین گومان که وتوون ﴿وَلَنْ هُمْ إِلَّا خَيْرُ مِمَّنْ
 وَهْ﴾ نهوانه تنها در زده کهن (به گومان و گزتره شت ده لسن) ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نهو خوا به زانیکه
 ﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ﴾ شهوی بق داناون ﴿لِتَسْكُنُوا فِيهِ﴾ نانیددا به سه سینه وه ﴿وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا﴾ پر زویشی
 داناه به پرونا ککه ره وه (که مایه ی زیان و گوزهر اتنان بیت) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له وهدا (که
 باس کرا) ﴿لَا يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظُّلُمَ﴾ چه ند به لگه و نیشانه هه به بق که ساینک که ده بیستن و زیرن ﴿وَلَا
 يَخْرُفُونَ﴾ نهوانه ده لسن خواندالی بق خوی هه لیزاردوه !! ﴿سُبْحَتَهُمْ﴾ پاکی و بینگه ردی
 بق خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ﴾ نهو بین نیازه ﴿لَهُمُ فِي السَّمَوَاتِ﴾ تنها نهو خاوه نیانه ههر چی واله ناسمانه کان
 ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و ههر چی واله زه ویدا ﴿إِنْ يَنْزِلُ عَنْكُمْ مِنْ سُلْطَانٌ﴾ هیچ به لگه به کتان لانیه به مدی
 که ده یلین. ﴿اتَّبِعُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنَ الْإِيمَانِ﴾ نایا شینک ده لسن به دم خوا وه که نایزان و بی ناگان لئی ﴿وَلَا
 تَقُلُوا لِلَّذِينَ﴾ (نه ی موحه ممد ﷺ) بلی به راستی نهوانه ی ﴿بَقَدْ كَرَّمْنَا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که درو هه
 ده به ستن به ناوی خوا وه ﴿لَا يَخْلِيهِمْ﴾ (ههر گیر) پر زگار نابن ﴿مَتَّعْنَا فِي الدُّنْيَا﴾ (چونکه) به هره
 و رابوار دنیکی که له دونیادا (به سهر ده بهن) ﴿ثُمَّ إِلَيْنَا﴾ پاشان بق لای نیمه به ﴿مَرَجَعُهُمْ﴾ که راته وه یان
 ﴿ثُمَّ لِيُثَبِّتَهُمْ﴾ نه مجا پشیان ده چیزین ﴿الْعَذَابِ الشَّدِيدِ﴾ مسزای زور توند ﴿يَسْأَلُونَكَ﴾
 به هوی له وهی که بر وایان نه هیتا (تامر دن) ﴿وَلَا يَخْلِيهِمْ﴾

﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَارُوحَ﴾ (نہی موحہ مد) ﴿دہنگویاس و ہوائی نوح (علیہ السلام) یان بۆ بخوتہ روه
 ﴿إِنَّا نَقُلُ الْقَوْلَ﴾ کاتیک بہ گہلہ کہی ووت ﴿يَقُولُ﴾ نہی گہلہ کہم ﴿إِنْ كَانَ كَذِبًا﴾ نہ گہر
 بہ لاتانہ و قورس و گرانیہ ﴿مَقَالِي﴾ مانہ و ہم لہ ناو تاندا ﴿وَنَزَّلْنَاهُ بِقَوْلِهِ﴾ و ناموز گاری کردنم
 (بوتان) بہ نایہ تہ کانی خوا ﴿فَقُلْ اللَّهُ تَوَكَّلْتُ﴾ نو امن پشتم بہ خوا بہ ستوہ ﴿فَاتَّبِعُوا أَمْرِي﴾ تیوہش
 کار و پریری خزان کز کہنہ وہ ﴿وَتَزَكَّيْكُمْ﴾ لہ گہلہ ہاویہ شہ کانتان دا ﴿وَلَا يَكُنْ أَمْرُكَ عَلَيْهِمْ غُمَةً﴾
 نہ مجبا کار و پریرہ کانتان شاروہ نہ بیت بہ لاتانہ وہ (بہ لکو ناشکر بیت) ﴿لَا أَفْعُولُ﴾ پاشان بہ لامارم
 بدن ﴿وَلَا أَظْهَرُونَ﴾ و ماوہ مدہن ﴿وَلَا تَوَسَّيْكُمْ﴾ جا نہ گہر سہر پیچیتان کردم (پشتم تی دہ کهن)
 ﴿فَمَا أَشْكُرُ﴾ نہوہ من داوام نہ کردوہ لبتان ﴿فِي الْآخِرِ﴾ ہیچ پاداشتیک ﴿إِنْ أَخْرَى إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی
 من ہر لہ سہر خواہ ﴿وَأَمْرُكَ﴾ وہ فرمانم ہی دراوہ ﴿أَنْ أَسْأَلَ مِنَ الْمَلَكِ﴾ کہ لہ فرمانبردارانی
 خودا و موسولمانان ہم ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ نہ مجبا بہ درویان زانی ﴿فَتَجَنَّبْهُمْ وَنَادَى﴾ نہوسا نیمہش نہو
 (نوح) و نہوانہش کہلہ گہلی بوون بزگارسان کردن ﴿فِي الْكَلْبِ﴾ لہ کہ شہ کہدا ﴿وَجَعَلْنَاهُ﴾
 وہ کردمان ﴿خَلِيفَ﴾ بہ جی نشینانی (نہوان لہ زہ ویدا) ﴿وَلَفَّزْنَا الْبَيْنَ﴾ نہوانہشمان زٹر ناوخت ﴿كَذَّبُوا﴾
 پتلیتہا کہ ہر وایان بہ نایہ تہ کانی نیمہ نہینا ﴿فَأَنظَرْنَاهُ﴾ نہ مجبا سہر نچ بدہ و ہر وانہ ہزانہ چوں
 ہوو ﴿عَقِبُ الْمُنْذَرِينَ﴾ دواپوز و ناکامی ترستیراوان ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ عَذْرَءِ﴾ نہ مجبا لہ دوی نوح
 ناردمان ﴿زُفْرًا﴾ پیغمبرانیشک ﴿إِلَى قَوْمِهِ﴾ بۆ ناو گہلہ کانیسان ﴿فَجَعَلْنَاهُ الْيَتِيمَ﴾ نہوانیش ہاتن
 بۆ لایان بہ بہ لگہ پروونہ کاتہ وہ ﴿فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا﴾ کہ چسی نہوان ہر وایان نہینا ﴿بِسَاءِ كَذِبٍ﴾
 بہوہی کہلہ راہر دووہا ہر وایان بیتہ ہینا ہوو ﴿كَذَلِكَ فَطَنُ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بہو چورہ مؤردہ نبین ﴿عَلَى قُلُوبٍ﴾ بہ سہر
 دلی ﴿الْمُعْتَصِمِينَ﴾ دہست دریز کاراندا (تاتینگہن) ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ پاشان ناردمان ﴿مِنْ تَحَارِيرٍ﴾ لہ پاش
 نہو نیز راوانہ ﴿مُوسَى وَهَارُونَ﴾ موسا و ہارون بۆلای فیرعون ﴿وَمَلَأْنَاهُ﴾ وہ بۆلای
 دہستہ و تاقہ کہی ﴿يَتْلُوْنَ﴾ بہ بہ لگہ و موعجزہ کانمانہ وہ ﴿فَأَنسَخْنَاهُ﴾ بہ لام نہوان خویان
 بہ گہورہ زانی ﴿وَصَكَّأْنَاهُ﴾ و نہوان ہوزکی تاوان باربوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ﴾ جا کاتیک
 بزیان ہات ﴿أَنقَضْنَاهُ﴾ ہق و راستی لہ لایہن نیمہ وہ ﴿فَأَنزَلْنَاهُ﴾ ووتیان ییگوسان نہمہ
 ﴿لِيَسْحَرَّ مُؤْمِنَاتٌ﴾ جادوہی کی پروون و دیارہا ﴿فَقَالَ مُوسَى﴾ موسا ووتی (بینان) ﴿أَنفُلُوا لِي الْحَقَّ﴾ نایا
 تیوہ ہم ہق و راستیہ دہلین (جادوہ) ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ﴾ کاتیک بۆ نان ہاتوہ ﴿أَنسَخْنَاهُ﴾ نایا نہوہ جادوہ
 ﴿وَلَا يَخْلُجُ الْخَافُونَ﴾ کہ جادوہ یازان زرگاریان نابیت ﴿فَأَنزَلْنَاهُ﴾ ووتیان نایا ہاتوہی بۆ لامان
 ﴿لِيُكَلِّفُنَا﴾ بۆ نہوی لامان دہی ﴿عَمَّا وَعَدْنَاهُ﴾ لہوہی باوو باہیر انمان لہ سہری بوون ﴿وَنَكَّرْنَا﴾
 لگہا تابوہر دووکنان (موسا و ہارون) بیت ﴿الْكَرِيمَ﴾ گہورہی (وسہر کایہنی بنوئیسرائیل)
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ لہ زہ ویدا ﴿وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وہ نیمہ ہہ گیز باوہ رتان ہی ناکہ ہم

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعون ووتی (به کومه له کس ی) ﴿أَنْتَوْنِیْ بَکْلِ﴾ بۆم بین و (کوی بکه نه وه) هه موو
 ﴿سَجِرَ عَلَیْهِ﴾ جادوو گهرتکی زور زانا و لیزان ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ﴾ جا کاتیک جادوو گهره کان
 هاتن ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى﴾ موسا پی ووتن: ﴿أَلَمْ آتَاکُمْ ثُلُوثٌ﴾ نه وه ی ده تانه وی بیهاوئیزن
 (فری ده ن) ﴿فَلَمَّا الْفُلُ﴾ نه مجا کاتیک (جادوو کانیا ن) فری دا ﴿قَالَ مُوسَى﴾ موسا ووتی
 ﴿مَا جِئْتُکُمْ بِالسَّحَرِ﴾ هه رچی تیهو هیناوتانه جادوو ﴿إِنَّ اللَّهَ سَبَّحَهُ﴾ بیگومان خوا به زووی
 پوچه لی ده کانه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَیُضِلُّهُ﴾ چونکه به راستی خوا چاکی ساکات ﴿عَنِ الْمُسْرِیْنَ﴾
 کرده وه ی خرابه کاران ﴿وَعَنِ اللَّهِ لَیْ﴾ خوا حه ق و راستی سه رده خات (ده چه سه پیئت)
 ﴿بِکَلْبِهِ﴾ به فدرمان و به لینه کانن ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾ با تاوانبارانش بیان ناخوش بیت
 ﴿فَمَاءٌ آمِنٌ﴾ جا (له سه رتاوه) بر وای نه هینا ﴿لِمُوسَى﴾ به موسا ﴿إِلَّا ذُرِّيَّةٌ﴾ چند که سیک
 نه بیت ﴿مِنْ قَوْمِهِ﴾ له گه له کس ی ﴿عَلَى حَقٍّ﴾ به هزی ترس و بیما ن ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ﴾ له فیرعون
 ﴿وَمَا یَنْهَیهِ﴾ و کار به ده ست و گهره کانیا ن ﴿أَنْ یَقْتُلَهُ﴾ نه وه ک بیانگیرته وه بۆ ی دینی ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ﴾
 به راستی فیرعون ﴿لَعَلَّی فِی الْأَرْضِ﴾ خویه زل زان و زال بوو له زه وی (میسر دا) ﴿قَالَ لَهُ الْمُسْرِیْنَ﴾
 وه به راستی له سنوور به زیتان بوو ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ وه موسا ووتی ﴿بِقَوْمٍ﴾ نه ی گه له کم ﴿إِنْ
 کُنْتُ﴾ گهر تیهو ﴿عَاشِمٌ بِاللّٰهِ﴾ بر وانا ن به خوا هینا وه ﴿فَعَلَوْ وَكَفَّوْا﴾ نه وه نه نها پشت به خوا به ستن
 ﴿إِنْ کُنتُمْ شَاقِیْنَ﴾ نه گهر تیهو فدرمان بهر و مل که چن ﴿فَقَالُوا﴾ نه وانیش (باوه رداره کان) ووتیا ن
 ﴿عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ نه نها پشتمان به خوا به ستوو ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ فِیْئَتَنَا﴾ نه ی بهر وهر دگارمان مانه مانگیر به
 جینگه ی نه شکمنجه ونازار ﴿لِقَوْمٍ الظَّالِمِیْنَ﴾ بۆ گه لی سه مکاران ﴿وَنَجِّنَا﴾ وه رزگارمان بکه
 ﴿بِرَحْمَتِكَ﴾ به به زه یی خۆت ﴿مِنْ الْقَوْمِ الْكَافِرِیْنَ﴾ له ده ست کۆمه لی بی بر وایان ﴿وَأَوْحِنَا﴾
 وه نیگامان کرد ﴿إِلَّا مُوسَى﴾ بۆ موسا ﴿وَأَخِیْهِ﴾ وبرا که ی (هاروون) ﴿أَنْ تَتَوَكَّلْ﴾ که پینکی بیتن و ناماده ی
 یکمن ﴿لِقَوْمٍ كَفَّارٍ﴾ بۆ گه له که تان ﴿یُضِلُّونَ﴾ چند خانو ویک له میسر دا (که تیندا به موینه وه)
 ﴿وَلِیَعْمَلُوا لِنَفْسِهِمْ﴾ وه خانو و کاتنان بکه نه قبیله (واته بیکن به جینگای بهر ستنی خودا) ﴿وَأَلْهِمُوا
 الصَّادِقَ﴾ و بهر یکو پینکی نوئیز به جی بیتن ﴿وَنُفِیِّرْ الْمُضِلِّیْنَ﴾ مژده ش یه بهر واداران (به به هه شت
 و سه رکوتن) ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ و موسا ووتی ﴿رَبَّنَا إِنَّکَ﴾ نه ی بهر وهر دگارمان به راستی تو
 ﴿عَاشِمٌ فِرْعَوْنَ وَفَلَاحٌ﴾ به خشبو ته به فیرعون و کۆمه له کس ی ﴿رَبَّنَا وَتَوَكَّلْ﴾ هق کاری رازانه وه و
 جوانی و مال و سامانی زور ﴿فِی الْحَبْرِ الذَّیْئِ﴾ له ژیا نی دنیادا ﴿رَبَّنَا یُضِلُّوْا﴾ نه ی بهر وهر دگارمان
 بۆ نه وه ی خه لک گو مبرا بکه ن ﴿عَنِ سَبِيلِکَ﴾ له پینگای تو ﴿رَبَّنَا أَطْلِسْ﴾ نه ی بهر وهر دگارمان له
 ناوی بهر و مه بهینه ﴿عَلَى أَمْرٍ لَّهِ﴾ مال و سامانیان ﴿وَأَسْأَلُکَ فُلُوحَیْ﴾ دله کانیا ن ره ق و ره ش بکه
 ﴿فَلَا یُؤْمِنُوْا﴾ چونکه بر وانه یین ﴿حَتَّى یَرَوْا﴾ هه تا نه یین (به جاوی خویان) ﴿الْعَذَابَ الْأَلِیْمَ﴾ سزای
 سه خنی لازارده ﴿

﴿قَالَ قَدْ﴾ (خوای گموره) فرمودی پیگومان ﴿أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمْ﴾ داوای هر دو و کتان و هر گیرا ﴿فَأَسْتَجِبْنَا﴾ جا خور اگر و بدرده و ام بن (له سمر ثابینی خوا) ﴿وَلَا تَتَّبِعَانَّ سَبِيلَ﴾ وه مه که ونه شوین
 دینگای ﴿الَّذِينَ لَا يَعْمَلُونَ﴾ نه وانه ی که نازانن ﴿وَنَحْنُ نَائِبَتِي لِشَرِّهِ الْبَخْرِ﴾ نه مجا نه وه ی نیر اسرائیلان
 له ده ریاکه (ده ریای سور) په راندووه ﴿فَأَتَّبَعَهُمْ وَنَحْنُ وَجْهٌ لَهُ﴾ نه مجا نیر عون و له شکره که ی
 شوینان که و تن ﴿بَعَثْنَا وَعْدًا﴾ به ستم و ده ست در زری کردن ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ هتا نه و کاته ی
 ﴿أَدْرَكَهُ الْقَرْقُ﴾ خه ریک بوو (نیر عون) بخنکی ﴿قَالَ آمَنْتُ﴾ نه و سا وونی بر و ام هتا ﴿أَنَّهُ لَا
 إِلَهَ﴾ که هیچ په رسترا و نیکی راست نی به ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ جگه له نه و (خوا به) نه بیت ﴿آمَنْتُ بِهِ﴾ که
 بر و ایان پی هتاوه ﴿سَأَلْتُ رَبِّي﴾ نه وه ی نیر اسرائیل ﴿وَأَنَّا مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ وه منیش له موسلمانانم ﴿وَكُنْتُ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ نه و نه (باوه دینیت) ﴿وَقَدْ عَصَيْتُ قُلَّ﴾ که پیگومان له وه و پیش سه ریجیت کرد ﴿وَكُنْتُ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ وه نه و خرابه کاران و تیکد هران بوویت ﴿فَالْيَوْمَ﴾ به لام نه مرو ﴿سَجَّكَ بِكَ﴾
 لاشه که ت (له ده ریای) دز گار ده که بن ﴿لَتَكُونَنَّ لِمَنْ خَلَقَكَ﴾ بؤ نه وه ی بی به پند بؤ نه وه ی
 له دوا ی نو دیت ﴿وَلَا تَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ وه به راسنی زوریک له خه لگی ﴿عَنْ آيَاتِنَا لَتَكُونَنَّ
 بِي نَافَكًا﴾ له به لگه و نیشانه کانی نیمه ﴿وَلَقَدْ بَوَّأْنَا﴾ سویند به خوا پیگومان نیشه جیمان کردن
 ﴿سَأَلْتُ رَبِّي﴾ نه وه ی نیر اسرائیل ﴿فَمُؤْأَصِدٌ﴾ له شوینیکی چاک و شایسته دا ﴿وَوَدَّعْنَاهُمْ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾
 و دوزی چاک و پاکمان پی دان ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا﴾ جا راجیا و دو به رکه نه بوون ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْمَوْتُ﴾ هتا
 زانین و شاره زایی (تهورات) یان بؤ هات ﴿إِنْ رَبُّكَ﴾ به راسنی په روه رد گارت ﴿بَقِيَّتِي بَيْنَهُمْ﴾ بر بار
 ده دات له تبتو اناندا ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له دوزی دوایدا ﴿فَمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له وه ی نه و ان تبتدا راجیا بوون
 ﴿فَإِنْ كُنْتُ﴾ جائه گه ر تو ﴿فِي سَلْوٍ﴾ له گوماندا ی ﴿فَمَا أَتَرْنَا إِلَيْكَ﴾ له وه ی که نار دومانه ته خواره وه
 بؤت ﴿مَنْحَلَّ الَّذِينَ﴾ نه وه په رسیار له وانه بکه ﴿يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ﴾ که کتینی ناسمانی شاره زان
 و ده یخویننه وه ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ له پیش تو ﴿لَقَدْ جَاءَكَ﴾ سویند به خوا به راسنی بؤت هاتووه ﴿الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾
 هبه ق و راسنی له په روه رد گارت نه وه ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُدْهِنِينَ﴾ که وانه له ده سته ی گومانداران مبهه ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ﴾
 و له وانه ش مبهه ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که نیشانه کانی خوا یان به دروزانی (و باوه ریان پی نه هتان) ﴿وَمَنْحَلَّ مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ (نه گه ر و ابکه بت) نه وه ده چپته پیزی زهره ر مهندانه وه ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ﴾
 به راسنی نه وانه ی ﴿حَقَّتْ عَلَيْهِمْ﴾ ده ر جووه و چه سپاوه بؤیان ﴿كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ بر یاری
 په روه رد گارت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بر و نا هینن ﴿وَلَوْ جَاءَتْهُمْ﴾ (بر و نا هینن) هر چه ند بؤیان بیت
 ﴿كُلُّ آيَةٍ﴾ هه موو به لگه و نیشانه به ک ﴿حَتَّىٰ تَرَوْا﴾ هتا نه بینن (به چاوی خویان) ﴿الْعَذَابِ
 الْآخِرِ﴾ سزای سه خنی نازارده ر ﴿

﴿فَلَوْلَا كُنَّا فِرْقَةً ءَامَنَتْ﴾ (خه لکی) هیچ شار و گوندنک (له وانه ی که همه شه بیان لیکرا) و باوه ربان
هینا (کائی بینین و دابه زینی سزای پوره ردگار) ﴿فَلَقَعْنَا إِلَيْنَهَا﴾ باوره که بیان هیچ سوودی بی
نه گه باندن ﴿إِلَّا تَوَدَّ نُوشُ﴾ جگه له گه لی یونس (علیه السلام) نه بیت ﴿لَمَّا ءَامَنُوا﴾ کاتیک همه موبر و ابان
هینا و تموبه بیان کرد (که دل نیابون سزای پوره ردگار دابه زیوه بز سر بیان) ﴿كَشَفْنَا عَنْهُمْ﴾ لامان
برد له سهر بیان ﴿عَنَّا لِيْلِي﴾ سزای سهر شوری و ریسوایی ﴿فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا﴾ له زبانی دنیادا
﴿وَمَتَّعْنَاهُمُ الْآٰلِیْنَ﴾ و به سهره و خوشیمان پیدان تا ماوه به که (ناکائی مرد بیان) ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾
و نه گهر پوره ردگار ت بیو سنایه ﴿لَا مَنَ﴾ بروای ده هینا ﴿مَنَ فِی الْاَرْضِ﴾ نهو (خه لکی) و الهزه ویدان
﴿كُلُّهُمْ جَمِیْعًا﴾ هه سووبه تیکرا ﴿اَلَا اَنْتَ﴾ دهی ثابا تو (نه ی موحه ممد) ﴿تُزَكِّرُ النَّاسَ﴾ زور
له خه لکی ده که بیت ﴿حَتّٰی یَكُوْنُوْا مُؤْمِنِیْنَ﴾ هه تابه بر وادار ﴿وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ﴾ وه بز هیچ که سینک
نی به ﴿اَنْ تُزِیْنَ﴾ که بروا بینن ﴿اِلَّا بِاِیْزَنِ اللّٰهِ﴾ مه گهر به ویستی خوانه بیت ﴿وَنَحْنُ الْرَّحْمٰنُ﴾ وه بیسی
(وین یاوه ری) ده خاته ﴿عَلَى الْاٰیِّیْنَ﴾ سهر نه وانه ی ﴿لَا یَحْشُرُوْنَ﴾ که نه ی ناگهن و بیر ناگهنه وه ﴿فَلِی الْاَنْصَارُ﴾
(نه ی موحه ممد) بلی: سهرنچ بدن ﴿مَا فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ چی له ناسمانه کان و زه ویدایه
﴿وَمَا فِیْ السَّاعٰتِ اَکْبَرُ اَلَّذِیْنَ﴾ که چی نیشانه و ترسینه ره کان هیچ سوود ناگه بنن ﴿عَنْ قَوْمٍ لَّا یُؤْمِنُوْنَ﴾
به که سانبک پروانه هینن ﴿فَقُلْ یَسْتَظِرُّوْنَ﴾ دهی چاوه پروانی چی ده که بن ﴿اَلَا مفضلٌ اَبَدُ الْاٰیِّیْنَ﴾
بیجگه له پرودا ورنک وه که پروداوه کانی نه وانه ی ﴿حَتّٰی اَوْفِیْهِمْ﴾ که له پینشانه وه پابوردن
﴿فَلِی الْقَاسِطُ﴾ بلی دهی چاوه پروان بکه بن ﴿اِلٰی مَعَكُمْ﴾ به راستی منیش له گهل نیوه دا
﴿مَنْ اَلْمُتَظَرِّیْنَ﴾ له چاوه پروانمان ﴿مَنْ نَّتَّبِعِ﴾ پاشان نیمه پرزگاری ده که بن (له کائی نار حه تیدا)
﴿رُسُلًا﴾ پیغه مبه رانمان ﴿وَالَّذِیْنَ ءَامَنُوا﴾ و نه وانه ی پروایان هینا وه ﴿كَذٰلِكَ﴾ ثابه و شیوه
﴿حَقّٰی عَلَیْنَا﴾ پیوسته له سهرمان ﴿شُجَّ الْمُؤْمِنِیْنَ﴾ نیمان داران رزگار بکه بن ﴿فَلِی النَّاسِ﴾
بلی نه ی خه لکینه ﴿اِنْ کُنْمْ فِی شَکٍّ﴾ نه گهر نیوه له گومانده بن ﴿مَنْ یَّحِیْیِی﴾ له (پراستی) ثابینه که م
﴿فَلَا اَعْمَدُ الْاٰیِّیْنَ﴾ نه وه من ناپه رستم نه وانه ی ﴿تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ﴾ که نیوه دهی پهرستن بیجگه له خوا
﴿وَلٰكِنْ﴾ به لکو ﴿اَلْعَدُوُّ اَللّٰهِ﴾ نهو خوابه ده به رستم ﴿یَتَوَكَّلْ﴾ که نیوه ده مرئی ﴿وَلَا یُرٰی اَنْ اَكُوْنَ﴾
وه من نه رمانم بی کراوه که ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِیْنَ﴾ له بهر واداران بسم ﴿وَاَنْ اَقْرَبَ وَجْهًا﴾ وه پروت ریتک
و راست بکه ﴿لِلَّذِیْنَ حَقِیْقًا﴾ بز نایبینک که راسته ﴿وَلَا تَكُوْنُ مِنَ الْمُشْرِکِیْنَ﴾ وه به هیچ جز ریتک له هاویه ش
دانه ران مبهه ﴿وَلَا تَدْعُ﴾ هاوارمه که (مه به رسته) ﴿مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ﴾ بیجگه له خوا ﴿مَا لَا یَنْفَعُكَ﴾
شئن نه سوودت بی ده گه نه بیت ﴿وَلَا یَضُرُّكَ﴾ و ندریانت لی ده دات ﴿فَاِنْ قُلْتَ﴾ جا نه گهر وات کرد
﴿فَاِنَّكَ اِنَّا﴾ نهو بیگومان نهو کاته تو ﴿مِنَ الظَّالِمِیْنَ﴾ له سته مکارانی

﴿وَإِنْ يَنْسِفْ اللَّهُ الْبَنَاءَ﴾ و نه‌گدر خوا به تۆ بگه به‌نیت ﴿يُمْسِرْ﴾ زبانتک ﴿فَلَا تَكُنَّ لِفُلْءٍ﴾ هیچ لاده‌رتک نی به بۆ شو (زیانه) ﴿إِلَّا الْخَرَّبَ﴾ بیتجکه له خوا ﴿وَإِنْ يَرْزُقْكَ يَحْيٰى﴾ و نه‌گدر خیر و خوشه‌ی بونیت بۆت ﴿فَلَا تَزَالُ تَطْلُبُ إِلَیْهِ﴾ نه‌وه هیچ بهر گری که ریتک نه بۆ چاکه‌ی خوا ﴿يُغِيْبُ بِیْمَنٍ مِّنْ بَيْنَکَ﴾ به‌هره‌مندی ده‌کات نه‌وه که‌سه‌ی خزی به‌ویت ﴿مِنْ عِبَادِهِ﴾ له به‌نده‌کانی ﴿وَهُوَ الْغَوَّارُ الرَّحِیْمُ﴾ و هه‌ر نه‌وه لسن بورده‌ی به‌به‌زیهه ﴿فَلَا تَأْتِیْهَا النَّاسُ﴾ نه‌هی موحه‌مسد ﴿بَلٰی﴾ نه‌هی خه‌لکینه ﴿فَلَدَجَّ کَلَامُ الْحَقِّ﴾ به‌راسنی (نورنانی) خه‌قتان بۆ هانوهه ﴿مِنْ رَّکْبٍ﴾ له لایه‌ن به‌رو ده‌گارتانه‌وه ﴿کَلِمَۃً اُتَتْکَ﴾ جا هه‌ر که‌سبک ریتموونی و ده‌ر گرتیت ﴿وَالْمَآئِدَۃَ الَّتِیْ لِقِیْسَۃٍ﴾ نه‌وه بیتگومان (قازانجی) ریتموونه‌ی بۆ خویهتی ﴿وَمَنْ مَّضٰی﴾ هه‌ر که‌سبش گومرا بوویت ﴿فَلَا تَمَیْضِلْ عَلَیْهَا﴾ نه‌وه بیتگومان (زیانی) گومرا بونه‌ی بۆ خویهتی ﴿وَمَا اَنۡا عَلَیْکَ﴾ و هه‌ر له تیوه ﴿بِوَسْطِیْ﴾ به‌ر به‌راسنیم ﴿وَاَنۡتَ﴾ شوی نه‌وه یکموه ﴿مَّا یُوۡحٰی اِلَیْکَ﴾ که‌سرووش و هه‌ی کراوه‌ی بۆت ﴿وَاُخۡبِرَ حَقِّیْ﴾ و به‌تارام و خۆگر به‌هه‌تا ﴿بِنِعۡمَةِ اللّٰهِ﴾ خوا بیراری ده‌دات (له‌نیواش تو و نه‌واندا) ﴿وَوُحِّیَۡرَ الْحَکِّیۡمِیۡنَ﴾ و نه‌وه (خوا به) چاکتری نه‌هه‌مو دادوه‌ر و به‌راره‌هه‌رانه ﴿﴾

سوره‌ی ﴿هُودٍ﴾

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی مبه‌ره‌بان

﴿اٰیٰتٍ﴾ به‌(تلیف، لام، را) ده‌خوێتر نه‌وه خوا زاناره به‌ماناکه‌ی، بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تای (البقرة) بکه ﴿کَلِمَۃً اُتَتْکَ﴾ نه‌مه‌کتبیتکه به‌وه دایزراوه ﴿اَلَّا تَعۡلَمَ﴾ نایه‌ته‌کانی ﴿وَاُخۡبِرَ حَقِّیْ﴾ باشان پوون کراوه‌ته‌وه ﴿مِنْ لَّدُنِّیۡ﴾ له لایه‌ن ﴿عَلِیۡکَ حَیۡرٌ﴾ (خوی) کار دروستی زاناوه ﴿اَلَّا تَعۡلَمَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی هیچ شینک نه‌به‌رستن ﴿اِلَّا اللّٰهُ﴾ بیتجکه له‌خوا ﴿اِلٰی لَّکُمۡ النِّعَۃُ﴾ به‌راسنی من له لایه‌ن نه‌وه (خوا) و به‌تیوه ﴿وَلَا یُخۡبِرُکُمۡ﴾ ترستیه‌ر و موزده‌هه‌رم ﴿وَاِنۡ اَسۡتَغۡثِرُ لَکُمۡ﴾ هه‌ر وه‌ها بۆ نه‌وه‌ی داوی لیئوردن بکه‌ن له‌به‌ر ده‌گارتان ﴿فَلَا تُوۡحِّیۡ اِلَیۡهِ﴾ باشان تۆ به‌بکه‌ن و بگه‌ریتنه‌وه بۆ لای ﴿یَخۡبِرُکُمۡ مَّا تَشَآءُوۡنَ﴾ ده‌نان زیتنه به‌زبانیکه‌ی چاک و خوش ﴿اِلَّا لِمَا مَسۡئُوۡمٌ﴾ ناماوه‌ی دیاری کراو (بۆتان) ﴿وَلَا یَزِیۡنَ﴾ و ده‌به‌خشینت به‌هه‌موو ﴿ذٰی قَسۡطٍ فِضۡلًا﴾ خاوه‌ن چاکه و به‌هره‌یه‌ک (پاداشتی) چاکه و به‌هره‌ی خۆی ﴿وَاِنۡ تَوَلَّوۡا﴾ و نه‌گدر روو و ده‌ر گپن و سه‌ره‌پچی بکه‌ن ﴿اِلَّا اَحَاۡلَ﴾ نه‌وه به‌راسنی من مه‌ترسی ده‌که‌م ﴿عَلَّیْکَ﴾ به‌خه‌نان به‌گری ﴿عَذَابٍ لَّکُمۡ حَیۡرٌ﴾ سزای پۆزکی که‌وره (که‌پۆزی دوابیه) ﴿اِلَّا اللّٰهُ﴾ هه‌ر بۆ لای خوا به ﴿مَرۡجَمًا﴾ که‌پانه‌وه‌تان ﴿وَمُخۡرَجًا لِّیۡ قِیۡمٍ وَّزَیۡرٍ﴾ و نه‌وه (خوا به) ده‌سه‌لات داره به‌سه‌ر هه‌موو شینکدا ﴿اَلَّا تَعۡلَمَ﴾ ناگادار بن بیتگومان نه‌وان ﴿یَتَوَلَّوۡنَ صُدُوۡرُهُمْ﴾ سینگیان ده‌پینچه‌وه (له‌سه‌ر کینه و دزابه‌تی) ﴿لَا یَسۡتَعۡظِمُوۡنَۤا﴾ بۆ نه‌وه‌ی خۆیان به‌شار نه‌وه له‌خوا ﴿اَلۡاَیۡنَ﴾ بیدارین کاتیک ﴿یَسۡتَعۡظِمُوۡنَ لِیَاۡکُوۡفٍ﴾ نه‌وانه‌ خۆیان داده‌پوشن به‌پۆشاکه‌ی کانیان (بۆ نه‌وه‌ی پیلاته‌ی کانیان ده‌ر نه‌که‌ون) ﴿یَعۡلَمَ﴾ (خوا) ده‌زانیته ﴿مَّا یَسۡرُوۡنَ وَمَا یُخۡلِیۡوۡنَ﴾ به‌وه‌ی ده‌پشار نه‌وه و نه‌وه‌ی ناشکرای ده‌که‌ن ﴿اِلَّا رَعِیۡمٌ﴾ بیتگومان نه‌وه (خوا به) ناگا و زانیانه ﴿بِذٰلِکَ اُنۡشَدُوۡرٌ﴾ به‌و (نه‌پنه‌انی) له‌سینه و ده‌که‌نانه‌ی ﴿﴾

﴿وَمَنْ دَاكِرٌ﴾ هیچ گیان لہ بھرنک نی یہ ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ لہ زہوی دا ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ ٹیلا لہ سہر خواہیہ
 ﴿رِزْقُهَا﴾ رزق و پوزیہ کھی ﴿وَيَعْلَمُ مَسْقَرُهَا﴾ وہ (خوا) دہ زانی شویٹی مانہوی ﴿وَمُسَوِّدَاتُهَا﴾
 وہ شویٹی لی دہر چوونی ﴿كُلٌّ فِي صِغَرٍ مُّبِينٍ﴾ ہمہوی نو سراوہ لہ کتیبی پوون کدہوہ (لوح
 المحفوظ) دا ﴿وَهُوَ﴾ ٹہو (خواہیہ) زاتیکہ ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہہ لاسمانہ کان
 وزہوی دروست کردہ ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ لہ شہش پوزدا ﴿وَوَكَاتَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ﴾ و عہر شہ کھی
 لہ سہر شاو بوو ﴿يَتَّبِعُكُمْ﴾ بڑ ٹہوہی ناقتیان بکاتہوہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ کامتان کردہوی
 چاکتر (دہ کھن) ﴿وَلَيْنَ فَلَتْ﴾ سویندین ٹہ گہر بلیت (بہوانہ) ﴿إِنْ كُنْتُمْ غَيْرُونَ﴾ بہ راستی ٹیوہ زیندوہ
 دہ کرینہوہ ﴿مِنْ بَعْدِ السَّوْتِ﴾ لہ پاش مردن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگومان ٹہوانہی کہ بی پروان دہ لئین
 ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا آسِخْرِيٌّ﴾ ٹہمہ هیچ نی یہ بیجگہ لہ جادوویہ کی پوون و دیار نہ بیت ﴿وَلَيْنَ أَخْرَجْنَاهُمُ
 الْقَدَابَ﴾ وہ سویند بہ خوا ٹہ گہر ٹہو سزایان دوا بخہین ﴿إِلَّا أَنْتُمْ مَعْدُودُونَ﴾ تاماویہ کی کہ می
 دیاری کراو ﴿يَقُولُ مَا يَنْهَى﴾ ٹہوہ بہ راستی دہ لئین چی ٹہو سزای راگرتوہ (بوجی بومان
 نایہت) ﴿الْأَيُّومَ يَأْتِيهِمْ﴾ بیدار بن پوزی ٹہو سزایان بڑ دیت ﴿لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ﴾ لیان لا نادرین
 ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ وہ دہوریان دہ دات ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَنْتَهِرُونَ﴾ ٹہوہی کہ ٹہوانہ گالتہو لاقرتیبان ہی
 دہ کرد ﴿وَلَيْنَ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند بہ خوا ٹہ گہر ٹیمہ بچترین بہ نادرہ می ﴿وَمَا تَشَاءُ﴾ چاکہ
 و فہزل و بہرہیہ ک لای خوامانہوہ ﴿ثُمَّ نَرْجِعْهَا إِلَيْهِ﴾ پاشان ٹہو (چاکہ و بہرہیہ) لی بگریہوہ
 ﴿إِنَّهُ لَيَبْغِ الْيَهُودَ كَقَوْمٍ﴾ بیگومان ٹہو زور ناٹومند و سہلہیہ (لہو کاتہ دا کوفری نیعمتہ کانی خوا
 دہ کات) ﴿وَلَيْنَ أَذَقْنَاهُ﴾ سویند بہ خوا ٹہ گہر ہی بچترین بیدہ ہی ﴿ثُمَّ نَعْمَاءَ بَعْدَ صَرْفَةٍ مَّشْنَةٍ﴾
 بہرہو چاکہ دوی ٹہو سہختی و نارہ حتیانہی تووشی پوہ ﴿يَقُولُونَ ذَهَبَ النَّبِيُّ إِلَى مَا يَسْتَبْشِرُونَ﴾ بیگومان
 دہ لئیت گشت سہختی و زیانہ کانم لہ مل بوویہوہ (بہرہ کی بہردام) ﴿إِنَّهُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ بیگومان
 (لہو کاتہ دا) ذور دلخوش و لوت بہرہو خن بہزل زانہ ﴿إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا﴾ جگہ لہوانہی
 کہ بانارام و خوگر بوون ﴿وَسَيُجْلَى السَّيْلِ حَتَّى﴾ و کردہوہ چاکہ کاتیان بہ جی ہینا ﴿أَوَلَيْكَ لَمُدَّ﴾ ٹہوانہ
 بزیان ہعیہ ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا كَثِيرًا﴾ لیبوردن و ہاداشتی گہورہ ﴿فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ﴾ نایا تو وازہیتہری
 ﴿بِمَنْ تَلُوْحِي إِلَيْكَ﴾ لہ (راگہ باندنی) ہندیک لہوہی نیگات بڑ کراوہ ﴿وَمَنْ آتَى بِهِ صَدْرُكَ﴾ و دل
 تہنگ دہبی ہی ﴿أَنْ يَقُولُوا﴾ لہ بہر ٹہوہی کہ دہ لئین ﴿قَوْلًا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كَذْرًا﴾ بوجی گنج و خہزینہی بڑ
 نانیر دریتہ خوارہوہ ﴿وَأَجَاءَ مَعَهُ مَلَكَ﴾ یان بوجی فریشتہیہ کی لہ گہلدا نہ ہاتوہ ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُبَشِّرٌ﴾
 بیگومان تو نہنہا تر سیتہری ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ و خوا بڑ ہموو شنیک سہر بہرہر شہیکارو

چاودہرہ

﴿أَمْ يَكُونُ أَقْرَبَ﴾ بان تہوانہ دلین پیغمبر ﷺ تہو (قورثانہ) ی ہلبہ سترہوہ ﴿قُلْ قَاتُوا عَشْرَ سُوْرٍ
 قِتْلِهِ﴾ بلی دہی نیوہ دہ سورہی و ہکو تہو (قورثانہ) بیتن ﴿مُعْتَرِكَةٍ﴾ ہلبہ سترارین ﴿وَأَذْعُوا تَمِ
 أَسْتَطَعْتُمْ﴾ وہ بانگ بکھن (بؤ پشتبوانیتان) ہر کہس دتوانن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیتجگہ لہ خوا
 ﴿إِنْ كُنتُمْ صَادِقِينَ﴾ تہ گہر نیوہ راست دہ کھن ﴿قُلْ لَّيْسَ خَشْيُوا الْكُفْرَ﴾ جا تہ گہر و لا میان نہ دانہ وہ
 ﴿فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ﴾ تہوہ بزائن کہ بیگومان تہم (قورثانہ) نیردراو تہ خواوہ وہ ﴿بِعَمْرِ اللَّهِ﴾ بہ ناگاداری
 وزائینی خوا ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ہر وہ ہا بزائن ہیچ ہر سترارینکی راست نی یہ بیتجگہ لہ تہو
 ﴿فَقُلْ أَشْرُ شَيْئُونَ﴾ دہی ثایا نیوہ مل کہچ و موسلمانن؟ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدْ﴾ ہر کہس دہ یہ ویت
 ﴿لِكَيْبَرَةِ اللَّهِ تَبَاوَزَ مَلَكُهَا﴾ ژباتی دونیا و پرازوہ و جوانی تہو ﴿لَوْ أَنَّ إِلَهُهَ أَفْعَلُ مِنْهُمْ﴾ نینہ (بہرہ سی)
 کردوہ کانپان بہ تہوای ہی دہ دہن تپایدا ﴿وَهُمْ فِيهَا لَا يَبْخَسُونَ﴾ وہ تہوان لہم ژبانہ دا کہم و کوری
 بان لہ گہل ناکریت ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ﴾ تہوانہ کہ سائیکن بویان نی یہ ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ﴾
 لہ روزی دواپیدا جگہ لہ ناگر ﴿وَيَحِيطُ مَا سَعَوْا فِيهَا﴾ وہ تہوہی کردیان تپیدا ہوچ و بی بہرہم ہوہ
 ﴿وَيُطِلُّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وہ ہر چیان کرد ہر دہوام ہو بہ ہیچ ﴿أَفَمَنْ كَانَ﴾ جا ثایا کہ سبتک ﴿عَلَى
 يَتَّقُونَ رَبَّهُ﴾ بد لگہی کی ناشکرای بی لہ لایہن پەرورد گاریہوہ ﴿وَسُئِلُوا شَهِيدَتُهُ﴾ و شاید تیک لای
 تہوہوہ بؤی بخوینتہوہ ﴿وَمِنْ قِبَلِهِ كُتُبُ مَوْسَى﴾ وہ لہ پیتش تہم (شایہ تہی خویوہ) پەروری موساش
 (شایہ تہ بؤی) ﴿إِنَّمَا رَسَخْتُ﴾ کہ پەرہو پیشہ و او میہرہ بانہ ﴿أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ تہوانہ ہر وایان ہہیہ
 بہو (شایہ تہ کہ قورثانہ) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وہ ہر کہس باوہری پنی نہ بیت ﴿مِنْ الْأَخْرَابِ﴾ لہو قومہن
 و نا قمانہ (تہوہای کویوہوہ لہ سہر ڈرابہ تی نیسلام) ﴿فَالَّذِينَ تَعْبُدُونَ﴾ تہوہ ناگر جینگاہنی ﴿فَلَا
 تَكُنْ مِنْ مَرْبُوعَتِهِ﴾ کہوانہ ہیچ جزوہ گومان و دوو دلہ کت نہ بیت لہو (قورثانہ) ﴿إِنَّ الْخَلْقَ مِنْ رَبِّكَ﴾
 بہ راستی تہو قورثانہ راستہ لہ لایہن پەرورد گارتہوہ ہاتوہوہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بہ لام
 زورینک لہ مخہ لکی ہر واناہیتن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِنْ﴾ و ہثایا کئی ستہ مکارترہ لہو کہ سہی ﴿أَقْرَبَ
 عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کہ درو ہلبہ سستی بہ دہم خواوہ؟ ﴿أُولَئِكَ يَفْرُسُونَ عَلَى رَبِّهِمْ﴾ تہوانہ دہ بریتہ حوزوری
 پەرورد گاریان (و تہ کانپان دہ خریتہ روو) ﴿وَيَقُولُ الْآلُفْهُدُ﴾ وہ شایہ تہ کان (لہ پیغمبرہ ران
 و فریشتہ کان) دلین ﴿هَؤُلَاءِ الْآيَاتُ﴾ نا تہوانہ تہو کہ سنانن ﴿كَذَّبُوا عَلَى رَبِّهِمْ﴾ (لہ دونیادا) درویان
 ہلڈہ بہ ست بہ دہم پەرورد گاریانہوہ ﴿أَلَا لَيْتَهُمْ﴾ بیدارہن تہ فرینی خوا ﴿عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ بؤ
 ستہ مکارانہ ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تہوانہی پەرہلستی ریگہی خوا دہ کھن ﴿وَيَسْخَرُونَ
 مِنْهَا﴾ و دہیانہ وی بہ لارو چہو تی نیشانہن ﴿وَقُلْ يَا أَكْثَرَ الْأَشْجَرِ﴾ لہ کاتیکدا لہ وان بہ روزی دواپی
 ﴿هُمْ كَذِبُونَ﴾ بی ہر وان

﴿وَنَقُورٌ﴾ وہ شہی گدہ کہم ﴿لَا تَقْلُكُنَّ عَلَيَّ مَالًا﴾ لہسہر تہم (گہباندنی پدیامہ) داوای هیچ مال و سامانیکنان لن ناگہم ﴿إِنْ لَبِئْسَ مَا تَدْعُونَ﴾ پاداشنی من ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ ہدر لہسہر خواہیہ ﴿وَمَا أَتَىٰ بِطَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ من تہوانہ دہرناکہم پروایان ہیٹاوہ ﴿إِنَّمَا تُدْعَوْنَ لَهُمْ﴾ ہدراستی تہوانہ ہدیداری پەرورہد گاریان دہگہن (لہرؤزی دواہیدا) ﴿وَلَكِنْ أَنْزَلْنَاكَ﴾ بہلام من تیوہ دہہینہم ﴿قَوْمًا يَجْهَلُونَ﴾ کہ کڑمہلنکی نہزانن ﴿وَنَقُورٌ مِّنْ يَّبْرُئِينَ﴾ شہی گدہ کہم کنی یارمہتیم دہدات ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ تہوانہ صرڈتہم لہہدرا تہر خوادا تہ گہر تہوانہ بتاریتم (وہریان بکہم) ﴿إِنَّمَا تَدْعَوْنَهُ﴾ دہی تاپا بقریر ناگہنہوہ ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ من پستان نالینم ﴿عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ﴾ خہزنتہکانی خوا لای منہ ﴿وَلَا أَتَقْرَّبُ إِلَيْهِ﴾ وناشلیم غہبب و شتہ نادیارہ کان دہزانم ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ ہدروہا نالینم من فریشتہم ﴿وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ﴾ بہوانہش نالینم ﴿تَتَذَكَّرُونَ أَفْهَمُوا﴾ کہ لہہر چاوی تیوہ سووک و بین ریزن ﴿أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ خَيْرٌ﴾ خوا هیچ چاکہبہکیان نادانی ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ﴾ خوا چاک دہزانی ﴿يَمُنُّ بِآيَاتِنَا﴾ بہوہی لہدہروونی تہواندایہ ﴿إِنِّي إِذًا لَّيِّنَ الظَّالِمِينَ﴾ بہراستی من تہوکاتہ (تہ گہر تہو ہہزارانہ دہر بکہم) لہستہم کاران دہہم ﴿وَقَالَ يَتْلُو صُورًا مِّمَّا تُحَمِّلُونَ﴾ ووتیان شہی نسوح ﴿فَدَجَّدْنَا﴾ بنگومان دہمہ قالیئت کرد لہگہلماندا ﴿فَأَكْثَرَ ظِلَالًا﴾ زوریش دہمہ قالیئت کرد لہگہلماندا ﴿قَالَتِ يَمُوتُ بَعْدَآ﴾ دہی تہوہی بہلیمان یی دہدہیت (لہسزا) بزمان بہنتہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُحْذَرِّينَ﴾ تہ گہر تہو لہراست گویانیت ﴿قَالَ إِنَّمَا يُتْلَاكُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ ووتی بنگومان خوا بوٹان دہہینیت ﴿إِنْ مَنَّا﴾ تہ گہر بہوہیت ﴿وَمَا أَلَمْ يَمُنُّوا﴾ وہ تیوہ ناتوانن (لہسزای خوا) خزانن قوتار بکہن ﴿وَلَا يَتَذَكَّرُ فَحَسْبِيَ﴾ وہ ناموز گاری من سوودنان یی ناگہ بہنیت ﴿إِنْ أَرَادْتُ﴾ گہر بہوہیت ﴿أَنْ أَصْحَاحَ لَكُمْ﴾ ناموز گاریتان بکہم ﴿إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ﴾ تہ گہر خوا بہوہیت ﴿أَنْ يُعَذِّبَ﴾ گومراتان بکات ﴿هُوَ رَبُّكُمْ﴾ تہو پەرورہد گارتانہ ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ﴾ وہ ہہر بڑلای تہویش دہگہر تہوہ ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْعَلْهُ﴾ با تہوانہ دہلینن موحمہمہد ﷺ تہم (قورٹانہی) بہناوی خواوہ لہبہستوہوہ ﴿قُلْ إِنْ أَفْعَلْتُهُ﴾ بلئی تہ گہر من ہہلم بہستہیت ﴿فَقُلْ إِبْرَاهِيمَ﴾ تہوہ گوناہو تاوانہ کدی تہنہا لہسہر خڑمہ ﴿وَأَنْتَ بَرٌّ﴾ یما تہجرتیون ﴿وہ منیش بہریم لہتاوانی تیوہ ﴿وَأَنْتَ إِلَىٰ نُوحٍ﴾ وہحی کرا بو نوح (علیہ السلام) ﴿أَنْتَ أَرْسَلْتَهُمْ﴾ کہوا کہسی تر پروا ناہیتہیت ﴿مِن قَوْمِكَ﴾ لہگہلہ کتہ ﴿إِنَّا لَنَقْدِرُ﴾ بیجگہ لہوہی پشتر ہرہوای ہیٹاوہ ﴿فَلَا تَحْشَسْ يَاسَاكَ أَنْ يَقْعُرَ﴾ کہواتہ نارہحتہ وغہمبار مہبہ بہوہی تہوان دہبکہن ﴿وَأَصْحَافُ الْفَالِكِ﴾ وہ کہشتہبہکش دروست بکہہ ﴿يَا عِيسَىٰ وَرَحِيمًا﴾ بہ پیش چاو و چاو دپتری و فرمان و نیگای تہمہ (لہم تاپہ تہدا یاسی سیفہتی - چاو، عین - ہاتوہہ بڑ خواہی گہورہ، ہرواسان پہنتہی بہنی هیچ لہتہواندن و لہتکندہوہبہک ، شہنہ کدی نازانین وہ تہنہا خوا خڑی دہزانتہ) ﴿وَلَا تُخْطِئُنِي﴾ وہ هیچ قسم لہگہلدا مہ کہہ ﴿فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ لہ بارہی تہوانہی ستہمیان کردوہ (وہی باوہر بوون) ﴿إِنَّمَا تُعَذِّبُونَ﴾ چونکہ بنگومان تہوانہ دہختہکترین ﴿۷﴾

﴿وَضَعُوكَ الْفَالَكَ﴾ وہ دہستی کرد بہ دروست کردنی کہ شنبہ کہ ﴿وَكَلَّمَا مَرْيَمَ﴾ ہر کاتیک تی بہریناہ
 بہ لایدا ﴿مَلَكَيْنِ مَرْفَعٍ﴾ کوہملی لہ گہلہ کھی ﴿سَجَرًا مِّنْہَا﴾ گالٹہ بان ہن دہ کرد ﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْكُر بَوْلًا﴾
 (نوح) دہسووت نہ گہر نیوہ نیستہ گالٹہ و لاقرتی بہ نیمہ دہ کھن ﴿قَالَ أَشْكُر مَنًّا﴾ نہوہ بیگو مان
 نیمہش لاقرتی بہ نیمہ دہ کھن ﴿كَلَّمَا شَارِطَ﴾ ہر جوں نیوہ لاقرتی بہ نیمہ دہ کھن ﴿فَسَرَقَ مَعْلُومٌ﴾ جا لہ موہاش دہ زانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کی سزای بؤ دیت ﴿يُخْرِجُوهُ وَمَلَّيْنَاهُ عَذَابَ
 نَّارٍ﴾ سہر شوری دہ کات (لہ دونیاداو لہ قیامہ تیشدا) سزای ہمیشہ ہی بہ سہر دادیت ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾
 (نوح) (کہ شنبہ کھی دروست کرد) ہذا کاتیک ﴿جَاءَ أَمْرًا﴾ فرمانی نیمہ ہات (ہو لہ ناوہر دنیان)
 ﴿وَقَالَ السُّورُ﴾ و تہ نورہ کہ ناوی لی ہلہ قولاً ﴿فَلَمَّا أَحْوَجَ إِلَيْهَا﴾ و وتمان (بہ نوح) لہو (کہ شنبہ) دا
 ہملی بگرہ ﴿مِنْ كُلِّ رَجَبٍ أَتَيْنَ﴾ لہہ موو نیرو مینہک دووان ﴿وَأَمَّا الْآمَنُ﴾ زن و مندالہ کاتیک
 ہلہ بگرہ نہوہ بان نہیت ﴿سَبَّحَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ﴾ ہر یاری خواہی لہ سہر دراوہ (بہ خنکاندن) ﴿وَمَنْ آمَنَ﴾
 ہر نہوہش (ہلہ بگرہ کہ) ہر وایان ہینا (لہ گہلہ کہت) ﴿وَمَاءَ آفَنٍ مَّعَهُ لَاقِيلٌ﴾ وہ خد لکبکی
 کہم نہیت ہر وایان نہ ہینا لہ گہلی دا ﴿وَقَالَ أَكْبَرُ إِلَيْهَا﴾ (نوح) ووتی ہموو وتان سوارین لہو
 (کہ شنبہ) دا ﴿يَسِّرَ اللَّهُ مَجْرَدًا مَّرْسَهَا﴾ بہ ناوی خواوہ لہ کاتی پویشتن و وستانن دا ﴿إِنِّي﴾
 بہ راستی بہرورد گہارم ﴿لَعَلَّوْا رَجِيمٌ﴾ زور لی بوردہی مہرہ بانہ ﴿وَمِنْ جَرَىٰ بَعْدَ﴾ کہ شنبہ کہ
 دہبیردن ﴿فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ﴾ بہ ناو شہ بولی وک کینو و شاخ دا ﴿وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ﴾ نوو حیش علیہ
 السلام کوہہ کھی بانگ کرد (کہ ناوی کہ نہمان ہوو) ﴿وَكَانَ فِي مَقْرَبٍ﴾ کہ لہ شونینکی کہ ناردا ہوو
 ﴿يَبْنِيْ اَرْكَبَ مَعًا﴾ (ووتی) نہی کوہی خوشہ و یستم لہ گہلمان دا سوارہ ﴿وَلَا تَكُن مَّعَ الْكَافِرِينَ﴾ و
 لہ گہلہ ہن ہر وایان مہبہ ﴿قَالَ سَتَرْتُكَ إِلَىٰ جَبَلٍ﴾ (کوہہ کھی) ووتی بہ ناوی شاخیک دہبہم ﴿تَقْصِيْنِي مِنَ
 الْمَاءِ﴾ کہ ہمپاریزیت لہم لافاوہ ﴿قَالَ لَعَلَّاصِمَ الْيَوْمَ﴾ (نوح) ووتی نہمروہیچ پاریزہ رنک (پہ نادہ رنک)
 نیہ ﴿مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾ لہ فرمانی خوا (کہ خنکاندنہ) ﴿إِلَّا آمَنَ رَجِيمٌ﴾ مہ گہر کہ سینک خواہہ حمی ہن بکات
 (و باوہر دا بیت) ﴿وَسَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ﴾ لہو کاتہ دا شہ بولی لافاوہ کہ ووتہ نیوایان ﴿فَكَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾
 جا نہو (کوہہ خنکاو) لہ خنکاوان ہوو ﴿وَقِيلَ يٰأَرْضُ﴾ نہو سا ووتر نہی زہوی ﴿أَتَبْلِي مَاءَ لِي﴾
 ناوہ کہت ہلہ لمزہ ﴿وَيَسْمَاءُ الْفِيلِي﴾ و نہی ٹاسمان باران مہ بارینہ ﴿وَيَحْيَى الْمَاءُ﴾ نیتر لافاوہ کہ روجو
 بہ ناخی زہوی دا ﴿وَقِيلَ الْآمَنُ﴾ کارہ کہ (خنکایان) تہ واو کرا ﴿وَأَسْوَدَ عَلَى الْجُودِيِّ﴾ و (کہ شنبہ کہ)
 وستانہ سہر (کبوی) جوو دیوہہ ﴿وَقِيلَ اْمْدَا﴾ ووتر ادووری لہ بہ حمی خوا ﴿لَعَلَّوْا الظَّالِمِينَ﴾ بؤ گہلی
 ستہ مکاران ﴿وَنَادَىٰ نُوحٌ رَّبَّهُ﴾ نوو حہاوری کردہ بہرورد گہاری ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ ووتی نہی بہرورد گہارم
 ﴿إِنِّي﴾ بہ راستی کوہہ کہم ﴿مِنْ أَهْلِ﴾ لہ کس و کاری منہ ﴿وَأَن تَذَكَّ الْهَٰجِلُ﴾ و بیگو مان بہ لبتی
 توٹں راستہ ﴿وَأَن تَحْكُمَ لِلْكَافِرِينَ﴾ وہ توٹں دادوہر ترینی ہموو فرمان ہر وایانی ﴿

﴿قَالَ تَنْبُحُ إِنَّهُ﴾ (خو!) فہر مووی ہی نوح بہر اسی تہو (کہ نعمان) ﴿لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ﴾ لہ کہس و کاری تو نی یہ ﴿إِنَّهُ عَمَلٌ﴾ بیگومان تہو (کوہر) کردہ وہی ﴿عَبْرَتٌ﴾ خراب و ناہ سہند بوو ﴿فَلَا تَنْتَهِ﴾ جہا کہ وائہ داوای شستیکم لی مہ کہہ ﴿مَّا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ کہ زانیاریت دہر بارہی نی یہ ﴿إِنِّي أَعْطُكَ﴾ بہر اسی من ناموز گاریت دہ کہم ﴿أَنْ تَكُونَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ تا لہ نہ فامان نہیست ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي﴾ (نوح) ووتی بہر وہر دگام بہر اسی من ﴿أَعُوذُ بِكَ﴾ بہر سات ہی دہ گرم (لہ وہی) ﴿أَنْ أَشْأَلَكَ مَا﴾ داوای شستیکم لی یکم ﴿لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾ کہ نابز انہم ﴿وَالْأَنْعَامُ لِي وَتَرَحَّصْتُ﴾ وہ نہ گہر نہہریت لیم وہر حمم ہی نہ کہی ﴿أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ لہر زیان لیکہ ووتوان دہہم ﴿قِيلَ يُونُسُ﴾ ووترائہی نوح ﴿أَخِطُّ بِسَافِرِينَ﴾ دابہزہ (لہ کہ شستہ کہ) بہر عینہی ویتہی لہ لایہن نیمہ وہ ﴿وَرَبَّكَ عَنكَ﴾ وہ بہریت و فہری زور بہر سہر خوتہو ﴿وَعَلَى أُمُوتٍ مِّنْ عَمَلِكُمْ﴾ وہ بہر سہر گہ لائیک کہ بہیدا تہن لہ وائہی کہ لہ گہل تو دان (یا بہر سہر تہو خہلکانہی لہ گہل تو دان) ﴿وَأَمْرٌ سَسِيعٌ﴾ چہند نہتہو و گہل دواتر دین خوشی و نازو نیمہ تیان ہی دہہین ﴿فَرَّسَ طُغْرَيَّا﴾ پاشان لہ لایہن نیمہ وہ دوو چاریان دہہیت ﴿عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سہرای سہ خہی سازا دہر ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ الْغَيْبُ﴾ تہمانہ (ی ہاسکران) لہ ہوا لہ گہر نگہ نادبارہ کائہ ﴿وُجِّعَ آيَاتُكَ﴾ بہر نیگا یوسمان ناردی ﴿مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ﴾ نہتو و نہ گہل کہت تہمان دہر زانین ﴿مِن قَبْلِ هَذَا﴾ لہ پشش شہم (نیگای نیمہ) ﴿فَأَمْسَرَ﴾ کہ وائہ خور اگر بہ ﴿إِنَّ الْغَيْبَ لَلْمُتَّقِينَ﴾ بہر اسی سہر نہتہم بؤ لہ خواتر سائہ ﴿وَالْأَعْيَادُ الْآخِرُ حُورٌ﴾ وہ بؤ لای (گہلی) عاد ہوو دی ہر ابا نمان نارد ﴿قَالَ يَنْفَقِرُ غَبْدُوا اللَّهَ﴾ ووتی ہی گہل کہم خوابہرستن ﴿مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ غَبْرَةٌ﴾ ہیچ بہر ستر اوینکتان نی یہ جگہ لہ تہو ﴿إِنْ أَشْرَأَ الْمُفْرَقُونَ﴾ تہو تہنہا درو ہدائہ بہستن ﴿يَقُولُ﴾ ہی گہل کہم ﴿لَا أَشْكُرُ عَلَيْهٖ أَجْرًا﴾ لہ سہر تہم (گہ باندنی بہیامہ) داوای ہیچ پاداشتیکتان لی ناکہم ﴿إِنْ آخِرُيَ إِلَّا عِلَّ الَّذِي﴾ پاداشتی من ہہر لہ سہر تہو (خو!) یہ ﴿فَلَرَبِّي﴾ کہہر سنی کردوم ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دہی ثایا زہر نابہن ﴿وَنَقُولُ﴾ وہ تہی گہل کہم ﴿أَسْتَفْهِرُوا رَبَّكُمْ﴾ داوای لیبور دن لہ بہر وہر دگامان یکہم ﴿لَمْ نَقُولْ إِلَّا﴾ دواتر بگہر تہو و بؤ لای تہو ﴿يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ﴾ (تہ گہر و ابکہن خو!) لہ اسمانہوہ (باران) دہبار تہیت بہر سہر تاندا ﴿يَمْذُرُهُمْ﴾ بہر تہمہ ﴿وَيَرْزُقُهُمْ قُوَّةً﴾ و ہیزی تر زیادہ کات ﴿إِنْ قُوَّتْكُمْ﴾ بؤ ہیزہ کہ تانہ ﴿وَلَا تَسْتَوُوا مُعْجِرَاتِ﴾ وہر و وہر مہر گہرین (لہ بانگہ وازہ کہم) بہر ساوان باری ﴿قَالَ الْوَاسِعُ﴾ ووتیان تہی ہووہ ﴿مَّا جِئْتَنَا بِسَيِّئَةٍ﴾ تہو ہیچ بہر گہیہ کسی روونت بؤ نہہتاوین ﴿وَمَلَأْنَا بَنَاتِ النَّبِيِّاتِ﴾ بؤ یہ نیمہش واز لہ بہر ستر اوہ کان (خو! کان) مان ناہتین ﴿عَنْ قَوْلِكَ﴾ لہ بہر قہی تو ﴿وَمَلَأْنَا لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وہ نیمہ باوہر ہی ناکہین ﴿

﴿إِنْ نَقُولُ إِلَّا نُبَشِّرُكَ بِغَمٍّ﴾ یتیمہ تنہا (توہ بہتق) دلہ لیں ﴿أَعْرَضْتَ عَنْ هُدًى رَبِّكَ﴾ ھندیک لہ بہر ستر اوہ کانمان
 تو و شبان کردوی ﴿يَسِّرْ﴾ بہ شستی ﴿قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ وونی بہ راستی من ﴿أَشْهَدُ أَنَّهُ﴾ خواہد کم بہ شایہ
 ﴿وَأَشْهَدُ أَنَّ﴾ و نیوہش شایہ بن ﴿أَنْتَ رَبِّي﴾ کہ بہ راستی من بہ رسم و دوورم ﴿مَنْ أَشْرَكَ بِكَ﴾ لہوی
 کہ نیوہد ہمیکہ نہ ہاویہش بخواہ ﴿مَنْ دُونَهُ﴾ جگہ لہ خواہ ﴿يَكِيدُ لِيَ الْيَمِينَ﴾ جا ھموہو تان پیلانم
 لیں بگنیرن ﴿ثُمَّ لَا تَنظُرُونَ﴾ لہ پاشان مؤلہ تیشم مہدن (ولیم مہوہستن) ﴿إِنِّي نَوَّكَتُ عَلَى اللَّهِ﴾
 بہ راستی من پشتم بہ خواہ بہستوہ ﴿رَبِّي وَرَبَّكَ﴾ کہ بہر وہد گاری من و بہر وہد گاری نبوہشہ
 ﴿مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا أَتُونَا بِذَاتِ الْغَيْبِ﴾ هیچ گیان لہ بہر یک نیہ لہ زیر پکنی خوی گہورہ دانہ بیت (بگری
 پشہ مہرہی) ﴿إِنْ يَدْرِي﴾ بہ راستی بہر وہد گارم ﴿عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ لہسہر رنگہ بہ کسی راستہ
 ﴿إِنْ تَرَوْهُ﴾ تو سائہ گہر نیوہد پووہر گنیرن ﴿فَقَدْ أَتَقْنَاكَ﴾ توہد بینگو مان من پشہ را گہ یاندون
 ﴿مَا أَزِيدُكَ﴾ توہوی بہمندا نیردراوہ بڑتان ﴿وَنَسْتَعِظُ رَّبِّي قَوْمًا عَصَى﴾ وہ بہر وہد گارم
 کومہ لیکسی تر لہسوتنی نیوہد دادہنی ﴿وَلَا تَصْرُوفُ لَهُ شَيْءٌ﴾ نیوہش هیچ زیانیک بہ خواہ ناگہ بہن
 ﴿إِنْ يَدْرِي﴾ بہ راستی بہر وہد گارم ﴿عَلَى كَيْفٍ حَاطُّ﴾ بہسہر ھموہو شتیکدا چاودیر و پاریزرہ ﴿وَلَعَلَّاهُ لَمْرَأَةٌ﴾ وہ کاتیک فرمانی یتیمہ ھات (بؤ لہ ناوہر دنیان) ﴿يَحْتَنَاهُ﴾ ھوہد مان پرگار
 کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ توہانہش باوہر یان ھتباوہ لہ گہلی ﴿يَرْحَمُهُمُ اللَّهُ﴾ بہمیرہانی خومان
 ﴿وَيَحْتَنَاهُمْ مِنْ عَذَابٍ عَظِيمٍ﴾ وہ توہانمان لہسزایہ کی توندو بہہیز پرگار کرد ﴿وَتِلْكَ آيَاتُ﴾ توہش
 گہلی عاد بوہ ﴿يَحْتَضِرُ آيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ باوہر یان تہ ھتبا بہ لہ گہوہ موہجیزہ کانی بہر وہد گاریان
 ﴿وَصَوَّرَ لَكُمْ﴾ و سہر پچی نیر اوہ کانی خواہ یان کرد ﴿وَأَنصَحُوا لِقَوْمِكُمْ﴾ و شوین فرمانی ھموہو
 ﴿جِبَارِ عَيْنٍ﴾ زور دارنکی سہر کھش کہ ونن ﴿وَأَنصَحُوا﴾ بہسوتنیاندا نیرا ﴿فِي هَذِهِ الدُّنْيَا﴾
 نہ فرین لہم دونیا بہدا ﴿وَنُفُورَ الْقِيَمَةِ﴾ و لہر قوزی دواپیشدا ﴿إِلَّا عَادَا﴾ بیدار بن بہ راستی گہلی
 عاد ﴿كُفَرُوا بِهَذَا﴾ بروایان بہر وہد گاریان نہ ھتبا ﴿أَلَا عَادَا﴾ بیدار بن دووری و لہ ناوہوون
 ﴿لَعَلَّاهُمْ قَوْمٌ﴾ بؤ عادی گہلی ھوہد ﴿وَالَّذِينَ كُفَرُوا﴾ بؤ گہلی سہموودیش ناردمان ﴿أَلَا هُمْ صَالِحٌ﴾
 صالح پتیمہر علیہ السلام ی برابان ﴿قَالَ يَكْفُرُونَ﴾ وونی ہی گہلہ کم ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ خواہ پرستن
 ﴿مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ هیچ بہر ستر اوہنکتان نیہ بیجگہ لہ توہو ﴿هُوَ أَشَدُّ﴾ توہد دروستی کردون
 ﴿مِنَ الْأَنْفُسِ﴾ لہزوہیدا ﴿وَأَنصَحُوا رَحِمَاءَكُمْ﴾ و کردونی بہشاوہدان کہر وہ تیبدا ﴿فَأَسْتَغْفِرُكُمْ﴾ کہوہانہ
 داوای لیبوردنی لیں بکنہ ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْا الْآيَةَ﴾ پاشان بگہر نہوہ بؤلای ﴿إِنْ يَدْرِي﴾ بہ راستی بہر وہد گارم
 ﴿قَرِيبٌ مُجِيبٌ﴾ زور نزیکی دوعا و ہر گہر ﴿قَالَ أَنصَحُوا﴾ ووتیان ہی صالح ﴿فَقَدْ كُنْتُمْ﴾ بہ راستی
 تہ لہ ناوہاندا ﴿مَنْ يُوَفِّقُ اللَّهُ شَيْئًا﴾ جینی تو مید بووی پیش ھمہ ﴿فَنَهْنَأَنَّ رَبُّكَ﴾ نایا بہر گریمان دہ کہی
 لہ بہر سستی ﴿وَنُفُورَ الْقِيَمَةِ﴾ توہوی کہباو و باہر انمان بہر ستر و یانہ ﴿وَأَنصَحُوا شُعْبًا﴾ و بہ راستی یتیمہ
 لہ گوہاندا بن ﴿يَمَّا تَتْلُو آيَةً مِّنْهُ﴾ لہوی تو بانگمان دہ کہیت بؤلای و دوو دلین ﴿

﴿قَالَ نَقَرَ﴾ صالح وونی همله کم ﴿أَنَّهُ يَنْفُخُ الْكُنُفَ﴾ یم بلین نه گمر من ﴿عَلَى بَنَاتِهِنَّ زَيْفَ﴾ به لگه به کی ناشکرام هه بی له لایه نه به روره دگار سه وه ﴿وَأَنَّا نَبْنِي بُنْدَ رَحْمَةٍ﴾ وه له لایه نه خویه وه پتقمه به ریتی پی به خشمیم ﴿فَتَنْصُرُنِي﴾ جا کن یار مه نیم ده دات ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ له به ر ام به ر خوادا ﴿إِنْ عَصَيْتُمْ﴾ نه گمر سه ریچی نهو به کم ﴿فَأَنزِلُوكُنِّي﴾ که واته بیوه هیچ بزم زباده ناکه ﴿غَيْرَ خَشِيرٍ﴾ زه ره و زبان نه بیت ﴿وَنَقُورٍ﴾ هملی گله کم ﴿هَٰذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ﴾ نه مه ووشره که ی خوابه ﴿أَكْفَرُ آيَةً﴾ که موعجیزه که ی پرو نه یو بیوه (له سه ر راستی پتقمه به ریتی که کم) ﴿فَذَرُوهَا﴾ جائیه و ه وازی لی بین ﴿فَأَكْفَلُ الْاَرْضَ لِلَّهِ﴾ باله زه و ی خوابوات (بله وه ریت) ﴿وَلَا تَحْشَوْا هَٰبِئَیْتُوهَ﴾ به خرا به دهستی بز مه به ن ﴿وَأَنزِلُكَ عَذَابًا قَرِيبًا﴾ نه گینا سزابه کی به زوویی تووشتان ده بیت ﴿فَعَسَىٰ رُوحًا﴾ که چی نهوان ووشره که بیان سه ریچی ﴿فَقَالَ﴾ جا (صالح) وونی ﴿تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ﴾ رابوین له مالی خو تاندا ﴿ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ سی روزه ﴿ذَٰلِكَ وَعْدٌ﴾ نه وه به لیتیکه ﴿غَيْرَ مَكْدُوبٍ﴾ درو نیه ﴿فَلَمَّا جَاءَ أُنْرَا﴾ جا کاتیک فر مانمان هات (بز له ناو بر دنیان) ﴿فَجَاءَ صَاحِبَا﴾ صالح مان بز گار کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ نه وانه ش بر وایان هتیا بو له گله دا ﴿بِرَحْمَةٍ مِّنَّا﴾ به به زه به که له لایه نه خوامانه وه ﴿وَمِنْ بَنِي يَسْمَیْ﴾ له سه رشوری و پسوایی نهو روزه (به نامان دان) ﴿إِنْ ذَٰلِكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾ به راستی به روره دگارت هه رشوری به توانوا به ده سه لاته ﴿وَأَنزِلُ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ نه وانه ش که سه ته میان کرد شریخه به که گرتنی ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَرَجَةٍ جَحِيمَةٍ﴾ نیش له ناو ماله کانیاندا که وتن به ر ووداو جو و له بیان لی برا (مردن) ﴿كَأَن لَّمْ يَغْفُرَ لَكُمْ﴾ وه که نه وه ی له ویندا نه بووین ﴿أَلَا إِنَّ لَكُمْ لِمُؤَدًّا﴾ بیتار بن به راستی گله ی سه موود ﴿كَفَرُوا وَكُفِّرُوا﴾ پی بر وایون به به روره دگاریان ﴿أَلَا بَعْدَ لَكُمْ لِمُؤَدًّا﴾ بیتار بن دووری و له ناو چوون بز گله ی سه موود ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلًا﴾ سویند به خوا بیگومان نیراوه کانمان هاتن ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا نَذِيرٌ﴾ بز لای نیرا میم به مزده وه ﴿قَالُوا سَلَمًا﴾ ووتیان سه لای خوات لی بیت ﴿قَالَ سَلَامٌ﴾ (نهویش) وونی سه لای خواله تیوه ش ﴿فَقَالَتْ﴾ نه مجا نه وه نه ده ی نه برده ﴿أَنْ جَاءَ بِعِثْلِ حَبِيزٍ﴾ (نیرا میم) خبیرا گویره که به کی بر راوی هتیا بزبان ﴿فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ﴾ جا کاتیک بینی ده ستیان ﴿لَا تَقْبِلُ إِلَيْهِ﴾ دریز ناکه بز ی (ولسی ی ناخون) ﴿تَقْبِلُهُمْ﴾ نااسایی هاتنه به ر چاوی ﴿وَأَنزِلُكَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ و نه ده ورونی خویدا مه ترسی لی کردن (که نیازی خرابیان هه بیت) ﴿قَالُوا لَا تَخَفْ﴾ ووتیان مه ترسه ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا﴾ به راستی نیمه نیراوین ﴿إِنْ قَوْلُ لُوطٍ﴾ بز سه ر گله ی لوط ﴿وَأَمْرًا لِّهَٰرَانَ﴾ له وکاته دا خیرانه که ی وه ستابو ﴿فَصَجَّحْتُمْ﴾ و پیکه نی ﴿فَنَزَّلْنَا بِإِلْحَاقٍ﴾ نیمه ش مرده مان پی دا به لیسحاق ﴿وَمِنْ زَوْجِهِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ﴾ وه له پاش یسحاق (مرده مان پندا) به به عقوب (که کویری یسحاقه) ﴿

﴿قَالَ يٰٓإِبْرٰهٖمُ﴾ (خیزانی نیراہیم) ووتی وہ پرو (وای) ﴿ءَاٰلِهَآءُکُمْ عَجُوْزٌ﴾ حزن مندالم دہیت کہ من
 پسرہ و نیکم ﴿وَهٰذَا بَعْلٰی شَیْخًا﴾ تہوش میترہ کہمہ کہ پیر بوہ ﴿اِنَّ هٰذَا لَشَیْءٌ عَجِیْبٌ﴾ بہر اسی تہمہ
 شتیکی سہیرہ ﴿قَالُوْا اَلَمْجِیْنِ﴾ (فریشتہ کان) ووتیان تو سہرت سورہ مینیت؟ ﴿مِنْ اٰمْرِ اللّٰهِ﴾
 لہ کار و فرمانی خوا ﴿رَحِمَتْ اللّٰهُ وَرَزَقَتْهُ عَلٰی کُلِّ رَہِیْمَتٍ﴾ و ہرہمت و ہرہ کتی زوری خواتان لہ سہرینت
 ﴿اَهْلَ الْاٰیٰتِ﴾ تہی نال و بہ بنی نیراہیم ﴿اِنَّہٗ حَیْدٌ مُّجِیْدٌ﴾ بہر اسی خوا سوہاس کراوی چاکہ فراوانہ
 ﴿قَالَا اٰهَبَ عَنْ اٰرَہِیْمَ الرَّوْحَ﴾ تہمجا کاتیک ترس و بیمی نیراہیم لاجو و تہما ﴿وَجَاہُ تَہَ الْبَشَرِیِّ﴾
 وہ مزہ کہشی بزہات ﴿یٰٓحٰمِلُ کُلِّیْ فَرِّ لُوْطٌ﴾ لہبارہی گہلہ کہی لوط گفتو گوی لہ گہلہ دہ کردین ﴿اِنَّ اٰرَہِیْمَ﴾ (چونکہ) بہر اسی نیراہیم ﴿حٰمِلٌ اَوْ مُنِیْبٌ﴾ لہ سہرخو و دلنرم و پرو لہ خوابو ﴿اِنَّہٗ﴾
 ﴿بِاٰرَہِیْمَ﴾ تہی نیراہیم ﴿اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا﴾ واز بہنہ لہم کارہ ﴿اِنَّہٗ قَدَسَآءٌ﴾ بہر اسی بیگومان
 دہر چوہ (بزنہو کارہ) ﴿اَمَرَکَ﴾ فرمانی ہرورہ دگارت ﴿وَالْقَہْرَ اٰتِیْہٖ﴾ وہ بہر اسی بزہوانہ دیت
 ﴿عَذَابٌ عَظِیْمٌ مَّرْدُوْرٌ﴾ سزایہ کی نہ گہراوہ ﴿وَلَمَّا جَاہَتْ﴾ کاتیک کہہاتن ﴿رُسُلًا لُّوْطًا﴾ فریشتہ کانمان
 بز لای لوط ﴿بِیْنِیْہٖمَا﴾ ہاتنیانی ہی ناخوش بوو ﴿وَصَآئِقُہٗ رَدَآءٌ﴾ وہ دلگران بوو بیتیان ﴿وَقَالَ هٰذَا
 یٰٓوَرَّعِیْبٌ﴾ وہ ووتی تہم پروڑہ پروڑیکی سہختہ ﴿وَصَآءُہٗ قَوْمُہٗ﴾ وہ گہلہ کہی ہاتن بز لای ﴿یٰٓمَرْعُوْنِ
 اِلَیْہٖ﴾ بہلہ بیان دہ کرد (لہ ہاتن) بز لای ﴿وَمِنْ قَبْلِہٖ﴾ لہ کاتیکدا تہوان لہوہو پیش ﴿کَالُوْا اٰیَمَ لَوْنِ السَّیِّئٰتِ﴾
 ہمیشہ کردہوہ بدہہ کانسان تہنجام دہدا (کہ تیر بازی بسو) ﴿قَالَ یَقُوْہُ﴾ ووتی تہی گہلہ کہم
 ﴿ہٰذَا بَآئِیْ﴾ تہوانہ کچہ کانی منن (مہہ سستی کچہ کانی ہوزہ کہی بوو) ﴿لٰہُنَّ اٰطَہٗ رَکْعٌ﴾ تہوانہ
 پاک وحہ لالین بزوتان ﴿فَاَنۡوَا اللّٰہَ﴾ دہی لہ خوا برسن ﴿وَلَا تَخْزُوْنِ فِی صَبٰتِہٖ﴾ و سہر شوہم مہ کدن لہوہی
 دہتانہ ویت بہر امہر میوانہ کاتم بیکن ﴿اَلِیْسَ یَنْکُرُ سُبْحٰنَ رَبِّہٖ﴾ ناخو ہیاونکی ژیر و تنگہ بیشنوتان
 تہدانی بہ ﴿قَالُوْا لَقَدْ﴾ ووتیان سویند بیت بیگومان ﴿عَلِمَتْ﴾ تہو دہزانت ﴿مَا کَانَ فِی سَبَآئِکَ مِنْ حَقٍّ﴾
 تہمہ هیچ حق (و شارہزوو) نکمان لہ کچہ کاندانہ ﴿وَاِنَّکَ لَتَعْلَمُ مَا تُرِیْدُ﴾ وہ بہر اسی تہو دہزانی
 تہمہ چیمان دہویت ﴿قَالَ لَوَاۤنِیْ بِکُمْ قُوْہُ﴾ ووتی نای خوڑگہ لہہر انہر تہوہدا ہیزیکم بیواہ
 ﴿اَوَّلَآءِیْ اِلٰی رُکْنِ شَیْءٍ﴾ یان بہنایہ کی قایم بیواہ بہنام ہی بیردایہ (بہر گریسم دہ کردن) ﴿قَالُوْا
 یٰٓلُوْطُ﴾ (فریشتہ کان) ووتیان تہی لوط ﴿اِنَّا رُسُلُ رَبِّکَ﴾ بہر اسی تہمہ تہراوی بہرورہ دگاری توین
 ﴿لَنْ یَّصِلُوْا اِلَیْکَ﴾ ہر گیز ناگہنہ لای تو ﴿فَاَسْرِ بِاَهْلِکَ یَظْعَلُ مِنْ اَلْبَیْلِ﴾ جا تو ومان و مندالت و تہوہی
 باوہری ہی ہیناویت لہہ شتیکی شہودا پرون (و تہم شارہ بہجی بہیلن) ﴿وَلَا یَلْتَوِیْ مِنْکُمْ اَمَدٌ﴾
 وہ هیچ کہس لہ تہوہ لانہ کاتہوہ بہدوای خویدا ﴿اِلَّا اَمَرَکَ﴾ جگہ لہزہ کہت ﴿اِنَّہٗ مُہِیْمٌ اَمَّا اَسَآہِیْمُ﴾
 بہر اسی تہوہ تووشی دہیت تہوہی کہتووشی تہوان (گہلہ کہت) دہیت (چونکہ ہی باوہر بوو) ﴿اِنَّ
 مَوَدَّہٗمُ الشَّیْخُ﴾ بیگومان و ہختی لہناوہر دنیان بہرہ بیانہ ﴿اَلِیْسَ اَلصَّبٰحُ بِیَقْرِیْبٍ﴾ نایا بہرہ بیان نزیک
 نیہ

﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ جا کہ فرمانی نئمہ ہات (بؤ لہ ناوبر دنیاں) ﴿جَعَلْنَا عَلَيْهِمْ سَافِهَاتٍ﴾ تھو (شوئندہ) مان
 سہرو زفر کرد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمُ﴾ و باران دمان بہ سہریاندا ﴿يَجْعَلُونَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِمْ﴾ ووردہ زبخی گلیں
 ﴿مَنْصُورٌ﴾ بہدوای یہ کداویں بچران (دہباری) ﴿سُوءَ مَقْصُودٍ﴾ ہممو تھو (ووردہ زبخانہ) دیاری کرابوون
 ﴿عِنْدَ رَبِّكَ﴾ لای پوروہر دگارتہوہ ﴿وَمَنْ يَكُنْ مِنَ الظَّالِمِينَ يَبْعِدْ﴾ وہ تھو (سزایہ) دورونی یہ لہ سستم
 کاراندہوہ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ (ناردمان) بؤ (خہلکی) مہدیہ نیش ﴿أَخَاهُمْ شُعَيْبٌ﴾ شوہیہی
 بریسان ﴿قَالَ يَنْفُورُ﴾ ورنی تھی گہلہ کم ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ خواہہ پرستن ﴿مَا كُفِّرْتُمْ إِلَّا عَذْرًا﴾ ہیج
 پدستر او یکتان نی یہ بیجگہ تھو ﴿وَلَا تَنْفُضُوا﴾ وہ کم و کوری مہ کن ﴿الْيَكْفِيَالْ وَالْمِيزَاتُ﴾
 لہ پتوانہ و کتشانہدا ﴿إِنِّي أَرْسَلْتُكُمْ﴾ بہر اسی من دہتان بینم ﴿يَحْتَفِرْ﴾ بہماں و سامانی ززرہوہ ﴿وَلَقَدْ
 أَخَالَ عَلَيْهِ كُفْرًا﴾ وہ بہر اسی من دہترسم لیٹان ﴿عَذَابٌ يَوْمٌ مُّجِيطٌ﴾ سزایہ کہ گہ ماروٹان بدات
 و لئی رزگار نہ بن ﴿وَيَنْفُورُ﴾ جا تھی گہلہ کم ﴿أَوْفُوا الْيَكْفِيَالْ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ﴾ پتوانہ و کتشانہ
 راست و دروست نہ انجام بدن ﴿وَلَا تَحْسُوا النَّاسَ أَتَيْنَهُمُ﴾ وہ کم و کوری مہ کن لہ شت و مہ کی
 خہ لکیدا ﴿وَلَا تَقْصُرُوا فِي الْأَرْضِ مَغْلُوبِينَ﴾ و خرابہ کاری مہ کن (یا خرابہ بلاؤ مہ کنہوہ) لہ زہویدا ﴿
 يَغِيثُ اللَّهُ خَيْرَ لَكُمْ﴾ تھوہی خوا دہ پھیلنہوہ (لہ قازانجی حہ لال) چاکترہ بؤٹان ﴿إِنْ كُنْتُمْ
 مُّؤْمِنِينَ﴾ تھ گہر لیوہ بہر وادارن ﴿وَمَا آتَاكَ كُفْرٌ يَحْفَظُ﴾ و من ہارن زہر نیم بہ سہر تانہوہ ﴿
 قَالُوا يَسْمَعِينَ﴾ ووتیان تھی شوہیہ ﴿أَصَلُّوكَ تَأْمُرُكَ﴾ ثایا نوڑہ کہت فرمانت ہی دہدات ﴿أَنْ
 تَقْرَأَ﴾ کہ نئمہ واز بیتین ﴿مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا﴾ لہوہی باو و باہر انمان پدسترویانہ ﴿أَوَأَنْ لَّفَعَلْ فِي أَمْوَالِكَ مَا
 نَشَاءُ﴾ بان واز بیتین لہوہی بہو یستی خو مان لہ ماں و سامانماندا دہیکہن ﴿إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ﴾
 بہر اسی توبہ لہ نہ کہری لی زان و ہوشمہ ندیت ﴿قَالَ يَنْفُورُ﴾ ووتی تھی گہلہ کم ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ ہموالہم
 بدہنی ﴿إِنْ كُنْتُ عَلَى يَدَيْهِمْ﴾ تھ گہر من بد لگہیہ کی پروونم لہ لایہن پوروہر دگار مہوہ ہی بیت
 ﴿وَرَزَقْنِي يَتَهُ رِزْقًا حَسَنًا﴾ وہر قوزیہ کی زورو باشی پنداہم لہ لایہن خوقہوہ (چ مہ بہ سنیکم ہہیہ درؤ
 بکم) ﴿وَمَا أَرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ﴾ وہ من ہەر گیز نامہویت پیچہوانہی تہوہ بکم ﴿إِلَّا مَا آتَاهُ كُفْرَتُهُ﴾
 لہو (کارہی) بہر گری تہوہی لی دہ کم (خو م بیکم) ﴿إِنْ أَرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ﴾ من ہیج
 مہ بہ سنیکم نی یہ بیجگہ لہ چاک کردن و چاکسازی نہ بیت تھوہ مندہی بتوانم ولہ توانامدا بیت
 ﴿وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ﴾ سہر کہو و تنیشیم نہنا بہ (ہشتیوانی) خواہہ ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم ہەر بہو بہستوہوہ
 ﴿وَاللَّهُ لَئِيمٌ﴾ ہەر بؤ لای تھویش دہ گہر نئمہوہ ﴿

﴿وَيَقُولُ لَا يُحْرِمُكَ شَيْءٌ﴾ نئی گہلہ کہم دژاہیتان لہ گہلم نہ بیتہ ہوی شہوی ﴿أَنْ يُبَيِّنَ﴾
 بِشَلِّ مَا أَصَابَ ﴿تَوْشْتَانِ بِنِيتِ وَيَنْهَى نُو (سزایہ) ی تووشی ﴿قَوْمُ نُوحٍ أَوْقَعَهُمُ اللَّهُ فِي سُلُوبٍ﴾ گہلی
 شوح بان گہلی ہوود بان گہلی صالح بوو ﴿وَمَا قَوْمُ لُوطٍ يَكْفُرُ بَعِيدٌ﴾ حق گہلہ کی لووط دوور
 نی یہ لبتانہوہ (جیان بہ سہر ہات) ﴿وَأَنْتَغْفِرُ لَكَ ذَنْبَكَ﴾ وہ داوی لیور دیش لہ پورہ رد گارتان
 بکدن ﴿ثُمَّ نُوحٍ إِلَيْهِ﴾ پاشان بگہرینہوہ بولای ﴿إِنَّ رَبَّكَ تَجِدُهُ غُفُورًا﴾ بہر اسی پورہ رد گارم
 مہرہ بانس دلنوزہ ﴿قَالَ اسْمِعْ يَنْبِئُكَ وَتُؤْمِنُ﴾ ووتیان نہی شو عیب ﴿مَا تَقْدِرُ عَلَيْهِ﴾ نیمہ تبتا گہین
 لہ زوریک ﴿وَمَا أَقُولُ﴾ لہوہی تو دہلیتیت ﴿وَأَنْتَ﴾ بہر اسی نیمہ ﴿لَنْ يَكُونَ فَتَا حَرِيمًا﴾ تو بہ لاواز دہینین
 لہ ناوامندا ﴿وَلَا لَظَهْرَ لَكَ﴾ خو تہ گہر (لہہر) خز مہ کانت نہوایہ ﴿لَنْ يَكُونَ فَتَا حَرِيمًا﴾ دلنپاہہ پرد بارانمان
 دہ کردی ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِشَيْءٍ﴾ (چونکہ) تو خو ت هیچ دہسہ لانتیک نی یہ لہہر امہر نیمہدا ﴿وَمَا
 أَقُولُ﴾ ووتی نہی گہلہ کہم ﴿أَرْهَطِي أَعْرِضْ عَنْكَ﴾ نایا خز مہ کانم بہدہسہ لات ترن لہہر امہر
 نیوہدا ﴿يَنْبِئُكَ﴾ لہ خوا ﴿وَأَتَّخِذُ شُعبَةً وَرَأَى كُفْرَ ظَهْرِي﴾ لہ کاتیکدا فرمانی شوہ (خوا) تان پشت
 گوی خسوہوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہر اسی پورہ رد گارم ﴿يَعْلَمُ كُفْرَ مَعْصِيَتِكَ﴾ ناگادارہ بہ ہدرچی نیوہ
 دہ بکدن ﴿وَيَقُولُ﴾ نہی گہلہ کہم ﴿أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَائِكُمْ﴾ کردہوہ بکدن لہ سہر بارو حالہنی
 خونان ﴿إِلَىٰ عَمَلٍ﴾ بہر اسی منیش کارو کردہوہ دہ کہم ﴿سَوْفَ نَعْلَمُ﴾ لہمہ وودا دہزانن
 ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کمن سزای بو دیت ﴿بِغَيْرِ ذَنْبٍ﴾ ریسواو سہر شوری دہ کات ﴿وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ﴾ وہ کیش
 دروزنہ ﴿وَأَنْتَ نُو إِلَيْنَا مَعَكُ رَقِيبٌ﴾ جا چاوہروانی بکدن بہر اسی منیش لہ گہلتان چاوہروانم ﴿وَلَمَّا
 جَاءَ أَمْرُنَا﴾ کاتیک فرمانی نیمہ ہات (بو لہ ناوہر دنیان) ﴿فَجِئْنَا شَعْصَبًا﴾ شوہ بیمان پرزگار کرد
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ و تہوانہش پروایان ہینابوولہ گہلیدا ﴿بِرَحْمَتِنَا﴾ بہہزہی لہ لایہن خو مانہوہ
 ﴿وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ وہ تہوانہی ستمیان کرد بوو نالوہ شریخہ کہہ (نہرہ تہ کہہ) گرتی
 ﴿فَأَصْبَحُوا فِي سِجِّينٍ﴾ نیشر ہہ موویان لہ سال و جینگا کانیاندا دہمہو پروو کہ وشن و جوولہ بان
 نہما (مردن) ﴿كَانَ لَكُمْ نَذِيرٌ﴾ (وایان لبتات) وہ ک ہر تبتدا نہ بووین ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ بَيِّنَاتٌ﴾ بیدارین
 دووری و تبا جوون بز خہلکی مدہین ﴿كَتَابَتْ لَكُمُ الْكِتَابَ﴾ وہ ک جزن گہلی سہموود تبا جوون
 و دوور بوون لہ پرحمی خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سویند بہ خوا بیگومان ناردمان ﴿مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾ موسا
 بہ مو عجزہ کانمانہوہ ﴿وَسَلَّمْنَا هَارُونَ﴾ وہ بہر اہرو بہلگی پروونہوہ ﴿إِلَىٰ قَوْمِهِمْ وَتَلَاوَهُ﴾ بولای
 فیرعہون و بیوہندہ کہی ﴿فَأَتَيْنَاهُمُ الْغَمْرَ﴾ بہلام تہوان شوین فرمانی فیرعہون کہوون
 ﴿وَمَا أَفْرَقَتْ بَرِيذٌ﴾ لہ کاتیکدا فرمانی فیرعہون راست و پڑوانہ بوو ﴿

﴿يَقْدُمُ قَوْمَهُ﴾ پیش گاہلہ کمی دہ کہوئیت ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ روزی دوایدا ﴿قَالَ وَهُمْ لَنَأْتِيَنَّ﴾ نہ مجا
ہمہ مویان دہ باتہ ناو ناگری دوزخ ﴿وَيَسَّ الْأَرْضَ الْمَوْزُودُ﴾ نای چہند خرابہ ٹو شوئینہ ی ٹوانی
بڑ دہ بریت ﴿وَأَنبَغُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةً﴾ وہ لہم (دونیا) دا نہ فریتان بہ شوئیندا نیرراوہ ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾
ہمہ روہا لہ روزی دوایشدا ﴿يَسَّ الْأَرْضَ الْمَوْزُودُ﴾ نای چہند خرابہ ٹو بہ خشر اوہی بٹیان بہ خشر
﴿ذَلِكَ مِنَ آيَاتِ الْقُرْآنِ﴾ ٹمہوی (باسکرا بڑت چہند ہوا لیکہ) لہ ہوا لئ شارہ کانی رابوردو
﴿تَقْصُّهُ عَلَيْهِ﴾ دہ بکیر پشہوہ بڑت (لہم سورہ تہا) ﴿وَمِنَ آيَاتِهِ وَحْيِي﴾ ہندیکسان ساون
وہندیکسی تریان نہ ساون (ویران بیون) ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُ﴾ وہ ٹیمہ سستہمان لئ نہ کردن
﴿وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ ہلکو خویان ستمیان کرد لہم خویان ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ﴾ جا ہیچ سووئیکی
ہی نہ گہ یاندن ﴿عَالَمُهُمْ أَلَمِي﴾ ٹو بہر ستر اوانہ یان ﴿يَتَذَكَّرُونَ﴾ کہ دہ یان بہر ستن و ہاواریان لئ دہ کردن
﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جیاتی خوا ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ بہ ہیچ شتیک (سو دیان ہی نہ گہ یاندن) ﴿لَتَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ﴾
کاتی فہرمانی بہرورد گارت ہات (ہو لہنا و برنیان) ﴿وَمَّا زَادَ وَهْمَ عَزَّ وَجَّيْبٍ﴾ ٹو (بت) انہ ہیچ یان
زیاد نہ کرد ہو ٹوانہ (ی دہ یان بہر ستن) بیجگہ زبان و لہنا و چون نہ بیت ﴿وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ﴾ ناہو
شیوہ بہ سزادانی بہرورد گارت ﴿إِذَا أَخَذَ الْفَرْقَ﴾ کاتیک خہلکی شارہ کان سزادہ دات ﴿وَحِیِّ عَلَيْهِ﴾
لہ کاتیکدا ستمکار بیون ﴿إِنْ أَخَذَ﴾ بہرستی تزلہ سہندنی ٹو ﴿الْبَرْقِ شَدِيدٍ﴾ نازار دہر و بہ تینہ ﴿
﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ بہرستی لہودا (باسکرا) ہندو ناموز گاری ہمیہ ﴿لَمَنْ شَاءَ﴾ ہو کہ سیک ہر ستن
﴿عَذَابُ الْآخِرَةِ﴾ لہ سزای دوا بڑ ﴿ذَلِكَ يَوْمٌ﴾ ٹو بڑوہ بڑوئیکہ ﴿مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ﴾ کہ ٹادہمی ہو
کودہ کریتہوہ ﴿وَذَلِكَ يَوْمُ مَشْهُودٍ﴾ ٹمہوہ بڑوئیکی دیارو بہر چاوہ (ہمہ مانا سادہن تیندا) ﴿
﴿وَمَا يُؤْخَذُ﴾ وہ ٹیمہ دوا ی ناخہین ﴿إِلَّا لِأَجْلِ مَعْدُودٍ﴾ مہ گہر ہو کاتیک دیارو بہر چاوہ نہ بیت ﴿
﴿يَوْمَ يَأْتِ﴾ ٹو بڑوہ کہ دیت ﴿لَا تَكْفُرُ﴾ ہیچ کہس کہس ناکات ﴿إِلَّا بِآيَاتِهِ﴾ مہ گہر بہمزلہ تی خوا
﴿فَيَنْهَرُ شَقِيًّا وَرَمِيدًا﴾ ٹمہوسا لہنا و یاندنا ہمیہ ہی بہخت (وچارہ ریش) و ہمیہ بہختہوہر (وناسوودہ)
﴿فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا﴾ جا ٹوانہ ی ہی بہخت و چارہ ریش بیون ﴿فَبِئْسَ الْاَثَرُ﴾ ٹمہو لہنا و ناگردان
﴿لَهُمْ فِيهَا نَارٌ وَنَارٌ﴾ لہنا و ٹمہو (ناگہرہ) دا ہر شاخ و ٹوف و ہنیکبانہ ﴿حُكَّارٍ فِيهَا﴾ تبایدا
دہمیتنہوہ بہہمیشہمی ﴿مَا ذَاتِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ تا ناسمانہ کان و زہوی ہمیتت (مہ بہست پتی
ناسمان و زہویہ لہ قیامہندا کہ ٹوانیش ہر دہمیتن) ﴿إِلَّا مَنَاسِكَةٌ رَبِّكَ﴾ مہ گہر ٹمہ کہسی
بہرورد گارت بیہوئیت (ورز گاری بکات) ﴿إِنْ رَبِّكَ﴾ بہرستی بہرورد گارت ﴿فَعَالٍ لِّمَآبٍ﴾
ٹمہوی کہ بیہوئیت دہ بکات ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ بہلام ٹوانہی ﴿سُودُوا﴾ کہ بہختہوہر و ناسوودہ کراون
﴿فَبِئْسَ لَكُمُ﴾ ٹمہو لہ بہہشت دان ﴿حُكَّارٍ فِيهَا﴾ بہہمیشہمی دہمیتنہوہ تبایدا ﴿مَا ذَاتِ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ﴾ تا ناسمان و زہوی ہمیتت ﴿إِلَّا مَنَاسِكَةٌ رَبِّكَ﴾ مہ گہر ٹمہ کہسی بہرورد گارت بیہوئیت
﴿عَطَاةٌ غَيْرُ مُجَادِرٍ﴾ ٹمہو بہخشینیکہ ہی برانہوہ ﴿

﴿فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَةٍ﴾ كه واته هبج جزره گومان و دودليه كت نه يئت ﴿مِمَّا يَلْعَبُ الْكَاذِبُونَ﴾ له (ناپرستي) نه وهی نه وانه ده پهرستن ﴿مَتَابِعِدُونَ﴾ تنها نه وه ده پهرستن ﴿إِلَّا كَمَا يَلْعَبُ الْبَاهِلُ﴾ كه باوو باپير انبان ده بیان پهرستن ﴿مَنْ قَبْلُ﴾ له وه و پيش ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به پراستی تيمه پيشان دده دهن به ته وای ﴿تَضِلُّهُمْ﴾ به شی خویان (له سزا) ﴿عَوْرَتُهُمْ﴾ بهی لی كه مكر دنه وه (پروا پر) ﴿وَالَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ سویند به خوا به پراستی تيمه به خشیمان ﴿مُؤْتَىٰ الْكَتَبِ﴾ به موموسا پهراوی (تهورات) ﴿فَلَا تُلَاقُوا﴾ نه مجا جیوازی تیدا کرا ﴿وَلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ﴾ نه گهر له بهر بریارینك نه بویه كه پيشتر دراوه ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ له لایه نی پهروهر دگارت هوه ﴿فَلْيَنْتَبِهُ﴾ دادوه ری ده کرا له تئو انباندا ﴿وَأَنْتُمْ﴾ و به پراستی نه وانه ﴿لَنْ يَشَاقِبَهُ مُرِيٌّ﴾ له گومان و دوو دلبدان لهو (قورانه) ﴿وَأَنَّ كَلَامَ﴾ بینگومان هممو (نه وانه ی جیوازان) ﴿لَمَّا ابْتُلِيَ كُنُوزُهُمْ﴾ پهروهر دگارت (پاداشتی) کرده وه کانبان به ته وای پی ددهات ﴿إِنَّهُمْ يَمُنُّونَ بِهِ﴾ به پراستی نه و ناگاداره به ههر کرده وه به كه كده يکدن ﴿وَأَسْفِرَتْ﴾ كه واته پراست به بهو شیوهی قهرمانت پیدراوه ﴿وَمَنْ تَابَ مَعَكَ﴾ وه نه وانش توبه بان کرده له گهل تودا (و گدراونه ته وه) ﴿وَلَا تَقْطَعُوا﴾ زیاده روهی مه کدن ﴿إِنَّهُمْ يَمُنُّونَ بِبَصِيرَةٍ﴾ به پراستی نه و (خوا) بینابه به ههر کرده وه به كه كده يکدن ﴿وَلَا تَرْكَبُوا﴾ پال مده دن ﴿إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به وانه وه كه سته میان کرده ﴿فَتَسْكُرُوا﴾ چونكه دوو چاری ناگری دوزخ دهن ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ آلِهَةٍ﴾ و بیجكه له خوا هبج پشتیوانیکتان نابی ﴿ثُمَّ لَا تَمُوتُ﴾ پاشانش یار مه تی نادرین ﴿وَأَقْبِرْ﴾ الصلوة و نه نوپز نه نجام بده ﴿طَرَفِي النَّهَارِ﴾ له م سهر و نه وسهری روزدا (له به یانبان و تئو اراندا) ﴿وَاللَّيْلِ أَيْلٍ﴾ و له به شپك له شه ودا ﴿إِنَّ الْحَسَنَ﴾ چونكه به پراستی (کرده وه) چا كه كان ﴿يُذْهِبُ السَّيِّئَاتِ﴾ (کرده وه) خرابه كان لاده بدن و ده پانسپر نه وه ﴿ذَلِكَ ذِكْرِي لِلْكَافِرِينَ﴾ نه وه په ند و ناموز دگاری به بق په ند و هر گران ﴿وَأَصْبِرْ﴾ وه خورا گر به ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ چونكه به پراستی خوا ﴿لَا يَضِيعُ أَجْرُ الْمُحْسِنِينَ﴾ پاداشتی چا كه کاران وون ناکات ﴿فَلَوْلَا كُنَّا مِنَ الْفَارِغِينَ﴾ دهی بابویه له ناو نه و نوممه تانهی ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ كه له پيش تئوه دابوون ﴿أَرْوَاهُ يَمِينَةً﴾ كه سانی خوا وون نابین و زیری ﴿بَتَّهِزَّتْ عَنِ الْقِسَافِ الْأَرْضُ﴾ كه بهر گریان بکرا به له خرابه کاری له زه ویدا ﴿إِلَّا لَيْلًا﴾ مه گهر كه ميک ﴿مَنْ أَنْجَمْنَا إِلَهُهُمْ﴾ له وانه ی رزگارمان کردن لهو گه لانه دا ﴿وَأَنْتَ عَلِيمُ أَعْمَارِهِمْ﴾ وه ته وانه ی كه سته میان کرد شوینی زیان خوشی و رباوردن كه وون ﴿وَكَلَّامُ الْخَمِيرِ﴾ و بهر دهمام بوون له خرابه کاری ﴿وَمَا كُنَّا رَبُّكَ إِلَهُكَ الْفَرِيقَ بَطْنُ﴾ ههر گیز پهروهر دگارت به سستم خه لکی شارو گونده كان له ناو نابات (واته خوی گه و ره سته مکار نیه) ﴿وَأَخْلَاهَا مَضْجُونٌ﴾ له کاتیکدا دانیشتوانی (نه و شارانه) موصلح و چا كه کار بوون ﴿

﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ گهر په‌روهر دگارت بیویستایه ﴿لَجَعَلَ النَّاسَ﴾ گشت خه‌لکی ده‌کرد ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ به (په‌سیره‌وی) یه‌ک نابین ﴿وَلَا يَرْكُوبُونَ مَتْنِينَ﴾ به‌لام نه‌وان به‌رده‌وام جی‌اوازه‌دین ﴿إِلَّا آمَنَ زَجْرَ رَبِّكَ﴾ مه‌گهر که‌سیتک په‌روهر دگارت می‌په‌ره‌بانی له‌گهل کر دیت ﴿وَلِلَّهِ خَلْقُهُمْ﴾ وه‌ه‌هر له‌بدر نه‌وش دروستی کردوون ﴿وَوَسَّيْتُ كَلِمَةَ رَبِّكَ﴾ بریاری په‌روهر دگارت ده‌رجو (کوتایی هات) ﴿لَا تُؤْمِنُ أَجْمَعُ﴾ که‌سویند به‌خوادوزه‌خ پر ده‌کدم ﴿وَمِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ له‌جنوکه وه‌له‌نادمی هم‌وو پیکه‌وه ﴿وَمَا نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ هم‌موت بو‌ده‌گیرینه‌وه ﴿مِنَ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ﴾ له‌ه‌ه‌والی پی‌ته‌م‌به‌ران (علیهم السلام) ﴿مَا تَبَيَّنَ لَهُ فَوَادِيكَ﴾ بو‌نه‌وه که‌دلی توی پی‌ دامه‌زراو پکمین ﴿وَرَجَعْنَا فِي هَذِهِ الْخَلْقِ﴾ وه‌لهم (سوره‌ته) دا‌حق و راستی بو‌هاتوه ﴿وَوَعَدْنَاهُ فِي كَرِّ الْأُمَمِينَ﴾ وه‌ناموز گاری و پندیشی تیایه بو‌برواداران ﴿وَمَا لِّلَّذِينَ﴾ وه‌بلی به‌وانه‌ی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ که‌پروا ناهین ﴿أَقْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ﴾ ئیوه کار و کرده‌وه بکه‌ن له‌سهر نه‌و شیوه‌ی خوتان (که‌نه‌وتان له‌سهری) ﴿إِنَّا عَمِلْنَا﴾ بیگومان ئیم‌ش کرده‌وه ده‌کمین (به‌گویره‌ی نه‌وه‌ی که‌خودا فرمائی پی‌ کردوین) ﴿وَأَنظَرْنَا﴾ ﴿إِنَّا مُنظِرُونَ﴾ نه‌وسا چاوه‌روانی بکه‌ن (بو‌به‌سهره‌اتی خراب) به‌راستی ئیم‌ش چاوه‌روانین ﴿وَلِلَّهِ عِثَّةٌ مِنَ الْأَشْجَارِ﴾ وه‌ته‌نها بو‌خوایه (زانیی) نه‌پئی ئاسمانه‌کان و زه‌وی و ته‌نها هر نه‌ویش پی‌ی ناگساره ﴿وَاللَّهُ يَرَىٰ﴾ ه‌هر بو‌لای نه‌ویش ده‌گه‌ر پی‌رینه‌وه ﴿الَّذِينَ يَكْفُرُوا﴾ هم‌وو کار و بارنک ﴿فَأَعْيُنُهُمْ تَوَكَّلُ عَلَيْهِ﴾ که‌واته‌نه‌و پی‌رسته‌وه‌ر پشت به‌و پی‌سته ﴿وَمَا رَبُّكَ بِفَعْلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌بیگومان په‌روهر دگارت بی‌ ناگانه‌له‌هر کرده‌وه به‌ک ئیوه ده‌یکه‌ن.

سوره‌ی ﴿يُونُسَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی می‌په‌ره‌بان

﴿الرَّ﴾ به (له‌لیف، لام، را) ده‌خوینرینه‌وه خوا زاناره به‌مانا که‌ی بو‌زانباری زیاتر سه‌په‌ری سهره‌نای سوره‌تی (البقره) بکه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا اللَّهَ﴾ نه‌مانه‌نیشانه‌کانی کنبی ئاشکران ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ﴾ به‌راستی ئیمه‌ناردومانه‌نه‌خواره‌وه ﴿فَرَّغْنَا نِعْمَتَنَا﴾ قورئاننک به‌عه‌ره‌پی ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بو‌نه‌وه‌ی ژیرین و لی‌ی تی‌بگن ﴿وَمَنْ نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ ئیمه‌ده‌گیرینه‌وه بو‌تر ﴿أَحْسَنَ الْقَصَصِ﴾ جوان ترین چی‌روک و به‌سهره‌ات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ له‌ریگای نه‌م قورئانه‌وه نیگمان کرده‌وه بو‌ت ﴿وَلَا تَكُن مِّنَ الْكَافِرِينَ﴾ ه‌هر چه‌نده‌تو له‌پیش (هاتنی) نه‌م قورئانه‌دا ﴿لَمِنَ الْغَافِلِينَ﴾ لهم به‌سهره‌ات بی‌ ناگا بو‌ویت ﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ﴾ (په‌ریان خه‌ره‌وه) کاتیک یوسف به‌باوکی ووت ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ﴾ نه‌ی یابه‌گیان به‌راستی من له‌خه‌ومدا دیم ﴿أَسَدَ عَشَرَ كُتُبًا﴾ یازده‌ه‌ستیره ﴿وَالنَّخْلَ وَالسِّبْءَ﴾ و مانگ و روژ ﴿رَأَيْتُهُمْ لِي سَجْدِينَ﴾ دیم سوزده‌بان بو‌ده‌بردم

﴿قَالَ يَتْلِيَ﴾ ووتی ہی کوری شیرینم ﴿لَا تَقْصُصْ رُءُوسَهُ﴾ خودہ کہت مہ گپہرہ وہ ﴿عَلَىٰ إِخْوَتِكَ﴾
 بڑ بر اکانت ﴿فَيَكِيدُوكَ كَيْدًا﴾ نہوہ کہ ہمزیدہ قبل و پیلانیکت لی بگپرن ﴿إِنِ الشَّيْطَانُ﴾ بہ راستی
 شہ پتان ﴿إِلَّا نَسْفَعُ بِالنَّارِ﴾ دوزمنیکی ناشکرایہ بڑ نادرہ می ﴿وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ﴾ نابہ و شتوہ بہ
 ہدلت دہ پڑیرت ﴿بِقَوْلِ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ پدروہ ردگارت ﴿وَعَلَّمَكَ مِنَ الْفَوَائِدِ﴾
 وہ فیر لیکن داتہ وہی خہ و نہ کانیشٹ دہ کات ﴿وَرَبِّمْ يَعْزُّ بِكَ﴾ وہ نیعمت و بہرہی خوی
 تہ و دہ کات ہڑت ﴿وَعَلَّمَكَ الْفَوَائِدَ﴾ وہ بڑ بنہ مالہی بہ عقوبیش ﴿كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ آلِيكَ﴾ ہر چونیک
 تہ وای کرد بڑ ہر دود و باپیرہت ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہ پشدا ﴿إِذْ هَبَّ رِيحًا﴾ کہ تیر اہیم و نیسحاق
 ﴿إِنِّي أَنَا إِلَهُكَ﴾ بہ راستی پدروہ ردگارت زانی کار دروستہ ﴿لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ﴾
 سویند بہ خوا بہ راستی لہ بہ سہر ہاتی یوسف و بر اکانی دا ﴿عَلَّمَكَ لِسَانًا﴾ پندو ناموز گاری ہبہ
 بڑ پرسیار کران ﴿إِذْ قَالَ لَهُ﴾ کاتبک (بر اکانی یوسف) ووتیان ﴿يُوسُفُ وَيٰ هٰؤُلَاءِ﴾ بیگومان یوسف
 و بر اکہی ﴿أَتُحِبُّ إِلَىٰ أَيْمَانًا﴾ خوشہ و یسترن لہ تیمہ بہ لای باو کمانہ وہ ﴿وَلَحْنُ غَضَبٍ﴾ لہ کاتبکدا تیمہ
 کومہ لیکہی بہ ہیز و توانین ﴿إِنِّي أَنَا﴾ بہ راستی باو کمان ﴿لِيُصَلِّيَ عَلَيْكَ﴾ لہ ہلہ بہ کی پروون و
 ناشکر ادایہ ﴿أَفَقُلْ لِّیُوسُفَ﴾ (ہمندیکیان ووتیان) یوسف بکوزن ﴿وَأَفَرِحُوا﴾ پافرپی بدہ نہ
 زہوی یکہی دورور ﴿يَحُلْ لَكُمْ رَحْمَةً﴾ (تہو کاتہ) سہرنجی باو کمان نہنیا بولای تہوہ دہ بیت
 ﴿وَنَكْرُوا مِنْ بَعْدِهِ﴾ و لہ دوی تہوہ دہ بن بہ کومہ لیکہی چاکہ کار (بہ توبہ کردن) ﴿وَلَقَدْ كَرِهَ اللَّهُ﴾
 قسہ کہریک لہ و ان ووتی ﴿لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ﴾ یوسف مہ کوزن ﴿وَالْفُؤُ فِي عَيْنَيْهِ الْحَبِّ﴾
 بہ لکو فرپی بدہ نہ بنی بیریکہ وہ ﴿بَلْكَفَّظَهُ لُغَةً﴾ ہندیک لہ کار وانیہ کان (دہی دوزنہ وہ)
 و ہدی دہ گرن ﴿إِنْ كُنْتُمْ قٰیِلِينَ﴾ تہ گہر تہوہ (کارہ کہ) ہمر دہ کمن ﴿وَلَا إِلٰهَ إِلَّا أَنَا﴾ لہ کاتبکدا تیمہ
 (ہاش کیشانی نہ خشہ و پیلانہ کہ بیان) ووتیان تہی باو کی پدروہ زمان لہ ہرچی تو لہ یوسف لیمان
 دلنیانیت و (بہ گومانیت لیمان) ﴿وَلَا إِلٰهَ إِلَّا أَنَا﴾ لہ کاتبکدا کہ تیمہ دلسوزو خہ مخورین بڑی ﴿وَلَقَدْ كَرِهَ اللَّهُ﴾
 سبہ بنی لہ گہ لمان پینیرہ (بوزدہ و دہشت) ﴿وَلَقَدْ كَرِهَ اللَّهُ﴾ (بہ نارہ زووی خوی) خواردن
 بخوات و باری یکات ﴿وَلَا إِلٰهَ إِلَّا أَنَا﴾ و بیگومان تیمہ پاریز گاری دہ کمن ﴿وَلَا إِلٰهَ إِلَّا أَنَا﴾
 (باو کیان) ووتی بہ راستی دلنہنگ و خہ مباردہ ہم ﴿أَن تَذْهَبَ رَءُوسُهُ﴾ کہ تہوہ یوسف ہرن (لہ گہل خوتان)
 ﴿وَلَقَدْ كَرِهَ اللَّهُ إِلٰهًا﴾ و لہ ترسم کہ تہوہ لینی بن ناگابن و گورگ بیخوات
 ﴿وَلَقَدْ كَرِهَ اللَّهُ إِلٰهًا﴾ ووتیان چون گورگ دہ بیخوات ۱۹ ﴿وَلَحْنُ غَضَبٍ﴾ لہ کاتبکدا تیمہ
 کومہ لیکہی بہ ہیزین ﴿إِنِّي أَنَا إِلٰهٌ﴾ بہ راستی تہو کاتہ تیمہ زہرہ مہندین (پرو زہردی تو
 دہین) ﴿وَلَقَدْ كَرِهَ اللَّهُ﴾

﴿فَلَمَّا أَهْبَأُ بِهِ﴾ ثم مجا کاتیک یوسفیان برد له گهل خویان ﴿وَأَجْعَلُوا أَن يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْبَيْتِ﴾
 وه همو و بریاراندا بیخنه بنی بیر کوه ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ﴾ وه نیمه وهی و سرووشمان بو (یوسف)
 کرد ﴿لَنُيَسِّرَنَّكَ يَأْتِيهِمْ﴾ سویتد به خواهد والی ثم کاره یان پی ددهیت (که بیان کردی)
 ﴿وَنُفِّرَنَّ كَيْفَ يُعْرِضُونَ﴾ له کاتیکدا نهوان ههست ناکهن ﴿وَيَجْعَلُ أَوَّلَهُمْ عَشَةً يَبْكُونَ﴾ جانیواره
 درهنگانیک (براکانی یوسف) به گریانم وه هاتنه وه بولای باوکیان ﴿قَالُوا يَا نَارَا﴾ ووتیان نهی
 باوکی نیمه ﴿إِنَّا ذَهَبْنَا لَأَن نُّبْقِي﴾ به راستی نیمه بریشتمین پیشبر کتمان ده کرد ﴿وَنُرَكِّبَنَّهُ عِنْدَ مُلْكِنَا﴾
 و یوسفمان لای شتومه که کاتمان به جی هیشتم ﴿فَأَلْكَهَ الْإِنْتَبَ﴾ بویه گورگ خواری ﴿وَمَا أَنتَ
 بِمُؤْمِنٍ لَّنَا﴾ وه ترقهت باوهر به نیمه ناکهیت ﴿وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ﴾ هه چهند نیمه راستگوش
 بین ﴿وَنَحْنَا عَلٰی قِيَمِهِ يَدْرِكُونَ﴾ (براکانی) کراسه که ی (یوسف) یان هیتایه وه که خونی
 دروینم ی پیوه بوو ﴿قَالَ بَلْ سَوَّكَ لَعَنَ الْفُتُورُ﴾ (باوکیان) ووتی به لکودل و دروونی خوتان
 ثم کاره (ناپه سنده) ی بو ناسان و جوان کردون ﴿فَصَبَّرْ جَمِيلٌ﴾ (ووتی جانیارام ده گرم) به نارام
 گرتیکسی چاک و په سهند ﴿وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلٰی مَا تَصِفُونَ﴾ خواش یارمستی دهرمه له سهر نه وهی
 بامسی ده کهن ﴿وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ﴾ جاکاروانتیک هات ﴿فَأَنسَلُوا وَلَوْ رُدُّهُمْ﴾ و ناو هیتره که بان نارد
 (بو شو) ﴿فَأَدَّى آلَتَهُمْ﴾ نه ویش دولچه که ی داهیل بو ناو بیر که ﴿قَالَ يَبْرُكُ﴾ (که دولچه که ی
 هیتابه سهر وه) ووتی نهی خه لکینه موزده پی ﴿هَذَا غُلَامٌ﴾ ثمه کوریکه ﴿وَأَنزَلْنَاهُ بِطَنَةٍ﴾ وه نهوان
 (یوسف) یان شارده وه کردبانه کالای بازرگانی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَصْعَوْنَ﴾ وه خوازانایه به وهی
 نهوانه ده بکهن ﴿وَنَزَلْنَاهُ بِمَنْ يَحْيٰی﴾ و قروشتیان به نرخیکی کهم ﴿وَنَزَلْنَاهُ بِمَنْ يَحْيٰی﴾ که چهند
 دهره منیک بوو ﴿وَنَزَلْنَاهُ بِمَنْ يَحْيٰی﴾ و نهوان بی نیاز بوون لینی (چونکه دهرسان رازیان
 دهر که ویت) ﴿وَقَالَ الَّذِي اشْتَرٰهُ مِنْ بَنِي إِسْرٰءِيلَ﴾ وه نه وه که سهی له میسر یوسفی کبری
 ووتی به نه که ی ﴿أَكْرَمِي مَوْلٰی﴾ ریزی لی بگره (شونی حهوانه وهی چاک ی بو ناصاده بکه)
 ﴿عَسَىٰ أَن يَنْفَعَنَا﴾ به لکو سودمان پی بکه به نیت ﴿أَوْ نَضِلَّ هُدًى﴾ یان بیکه بی به کوری خومان
 ﴿وَكَذٰلِكَ مَكَّنَا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ﴾ ثابهم جوره یوسفمان جی گیر کرد (و پله و پایمان پیندا)
 له زوهی (میسر) دا ﴿وَلِنَعْلَمَ مِنْ قَابِلٍ الْأَخْيَارِ﴾ (ثمه مان کرد) نافریتی خه و لیکدانه وهی بکه بین
 ﴿وَاللَّهُ عَلٰی أَمْرِهِ﴾ وه خوا به سهر کاری خویندا زال و به ده سه لانه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام
 زوربهی خه لکی نازانن ﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ وه کاتیک بوو به پیاو و بی گهی ﴿فَنَاصِيحَتُهُمْ كَمَا وَعَلَّمَا﴾
 فرمان رهوایی و زانیارمان پیندا ﴿وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ وه ثابهم جوره پاداشی چاکه کاران

﴿فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ﴾ جا کائیک ژنه که (ی عهزیز) تانهو ده شهری نهوانی بیست ﴿أَرْسَلَتْ إِلَيْنَهُ﴾ ناردی بهدوایاندا ﴿وَأَعَدَّتْ لَهُنَّ مَكْثًا﴾ نامادهی کرد بزیان شونی (خوشی دانیشن و) شان دادان ﴿وَوَاتَتْ كُلٌّ وِلْدَانًا بِغَيْرِ مَعْرِفَةٍ﴾ و هدریه که لهوان چه قویه کی پیدان (بق میوه لیت کردن) ﴿وَوَالَّتِ الْأُخْرَىٰ غَيْرُهُنَّ﴾ نهوسا ووتی (به یوسف) وهره بق ناویان (بابینین) ﴿فَلَمَّا زَاغَتْ أَكْوَابُهُ﴾ هدر که نهو (یوسف) یان بینی حه بهسان (له جوانی نهودا) ﴿وَوَقَعْنَ آيَاتُهُنَّ﴾ و ههموویان (له کائی میوه له تکرندا) ده سنی خویانین بیری ﴿وَوَقَعْنَ حُشْرًا﴾ ووتیان پاکسی وینگره ردی بق خوا ﴿مَا هَذَا بَشَرًا﴾ نهسه نادهمی نییه ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا آيَاتُكَ الَّتِي تُرْسِلُ﴾ نهسه تنها فریشته به کی بهرزو به پرنزه ﴿فَالِك﴾ (ژنه که) ووتی پینان ﴿فَقُلْ لِّكَ الْآيَةُ الَّتِي﴾ نهسه نهو که سه به که ﴿لَسْتُ بِیَدٍ﴾ نیوه سه رهنشی متان ده کرد له سهری ﴿وَلَقَدْ زَاغُوا عَنْ تِلْكَ﴾ وه سویند به خوا بنگومان وستم ده ستم له گه گن تیکن کات ﴿فَأَنصَبُوا﴾ به لام نهو خوی گرتووه (نه بکرد) ﴿وَلَمَّا رَفَعُوا مَاءَهُمْ﴾ وه سویند به خوا نه گهر نهو هی فمرمانی بی ده که م نه بکات ﴿لَسْتَ جَنَّتْ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِلاَّ الضَّيِّقِينَ﴾ نهوه بنگومان به ند ده کرت و له یسویان ده بیت ﴿فَالَّذِي نَزَّلَ الْيُسْفَىٰ أَضَلُّ﴾ (یوسف) ووتی نهی پهروهر دگارم به ند کردنم لا خوشتره ﴿وَمَا يَتَّبِعُونَ إِلَّا﴾ لهو هی که نهوانه دواوی ده که ن لیم (که بیکهم) ﴿وَالْأَضْيَقُ عَلَيَّ كَيْدُهُنَّ﴾ وه نه گهر پیلانی نهو ژنانم لسی لانه دهی ﴿تَسْمِيْنَهُنَّ﴾ لهوانه به دلم بولایان به روا (حزبان لسی بکهم) ﴿وَأَكْثَرُ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ پاشان له نه فاسان دهیم و ده جمه ریز یانه وه ﴿فَأَنصَبُوا لَهُ دَرَجَةً﴾ نهوسا پهروهر دگاری دوعا که ی لسی وه رگرت ﴿فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ﴾ و پیلانه که ی نهو (ژنانه) ی لسی لادا ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ به راستی هدر خوا بیسه ری زانابه ﴿ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ فِي بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ﴾ نهمجا بزیان دهر که وت و بیان چاک یرو پاش نهو هی نهو ههمو و به لگه بیان (لسی) بینی ﴿لَسْتَ جَنَّتْ﴾ ناماوه به که به ندی بکهن ﴿وَدَخَلَ مَعَهُ السَّجَنَ فَتَيَّانٌ﴾ نهوسا دوو کوری لاو (خزمه تکار) له گه لسی چورنه به ندیخانه ﴿قَالَ أَخَذْتُمَا﴾ به کیکیان ووتی (به یوسف) ﴿إِلَيَّ أُرْسِلْتُمَا﴾ به راستی له خه ودا خزم دی ﴿أَغْصِرْ خَمْرًا﴾ تریم ده گوشه که ده بی به عه رق ﴿وَقَالَ الْآخَرُ﴾ وه نهو ی تریان ووتی ﴿إِلَيَّ أُرْسِلْتُمَا﴾ بنگومان له خه ودا خزم دی ﴿أَحْمِلْ قَوْفِي رَأْيِي خَيْرًا﴾ نانم هه لده گرت به سهر سه رموه ﴿وَأَكُلْ أَطْعَمَهُ﴾ بالنده لسی ده خوارد ﴿لَسْتَ تَأْتِي بِوَيْدَةٍ﴾ لیکنده وهی نهو (خه) همان بی بلنی ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُنْجِبِينَ﴾ به راستی نیمه تو له چا که کاران ده بینین (که چاک خه له به که ده ده به ته وه و په رژی نه ده کهیت) ﴿قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعْمٌ﴾ تر زانده (یوسف) ووتی : (سه به ینی) هیچ خوراکینکشان بی نادریت که بیخون ﴿إِلَّا نَبَاتًا تُكْمَلُونَ﴾ به هدر دوو کشان ده لیم چی وچیتان بق ده بینن ﴿قِيلَ لَنْ يَأْتِيَكُمَا﴾ پیتش نهو هی بگانه لاتان ﴿ذَلِكَ مَا تَتْلُو آتَايْتُمْ فِي﴾ نهمش لهو به هراته به که پهروهر دگارم قیری کردوم ﴿إِلَيَّ نَزَّكْتُ﴾ به راستی من وازم هیتاوه ﴿وَمَلَكٌ قَرِيبٌ﴾ له ثانی گه لیک ﴿لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ که بر وایان به خوا نه هیتا ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ وه نهوان بی پرواش بوون به رژی دواپی ﴿

﴿وَاتَّخَذَ مِثْلَهُ مَثَلًا﴾ وہ شوہنی ٹاہنی باو و باہر نام کہ و تووم ﴿إِذْ هَمَّ وَاشَاقُّ وَيَتَوَلَّى﴾ کہ (ٹاہنی) ٹیہر اہیم و نیسحاق و یہ عقوبہ ﴿تَاكُنْ لَنَا﴾ شاہستہ و شیاونی یہ بزم نام ﴿بُوْ شُوْنِكِنَہ و توانی ٹیہر اہیم﴾ ﴿أَنْ تُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ کہ ہیچ شتیک بکہمین بہ ماویہش بُو خوا ﴿ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا﴾ تہمہش چاکہ و بہ ہرہی خوابہ بہ سہر نیمہ وہ ﴿وَكُلُّ النَّاسِ﴾ وہ بہ سہر خہ لکیشہ وہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ بہ لَام زورہی خہ لکی سوہاسی خوا ناکہن ﴿يَصْلِحْ لِي الْيُسْحَى﴾ نہی دوو ہاوپرنیکی بہ ندینخانہم ﴿إِذْ أَنْتَبَ أَتَمَّ قُرُونٍ خَيْرٍ﴾ ٹاہیا چند خوابہ کی جیا جیا ہاشترن ﴿أَمَرَ اللَّهُ التَّوْحِيدَ﴾ بان خوابہ کی تاکی بہدہ سہ لات ﴿وَالْعَبْدُوتِ مِنْ دُونِهِ﴾ ٹیوہ بینجگہ لہ خوا ہیچ شتیک ناہرستن ﴿إِلَّا أَلْسِنَةً سَمِعَتْهُمْ لَوْ لَمْ يَكُنْ﴾ جگہ لہ چند ناویک نہ بیت کہ ٹیوہ و باو و باہر اتان ناوتان ناوون (خودا) ﴿عَاثَرَ اللَّهُ بَيْنَ سُلْطَانٍ﴾ خوا ہیچ بہ لگہ بہ کی دہر بارہ بان نہ نار دوتہ خوار وہ ﴿کہ تہوانہ بہرستن﴾ ﴿إِنْ لَمْ يَكُنْ إِلَّا اللَّهُ﴾ بینگو مان ہر بار تہنہا بُو خوابہ ﴿أَمَرَ الْأَعْيَادَ﴾ فرمانی داوہ بینجگہ لہو ہیچ شتیک نہ بہرستن ﴿ذَلِكَ الْيَوْمَ الْقَسِرَ﴾ تہوہ یہ ٹاہنی راستی دامہ زراوی نہ گورہاو ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لَام زورہی خہ لکی نازانن ﴿يَصْلِحْ لِي الْيُسْحَى﴾ نہی دوو ہاوپرنیکی بہ ندینخانہم ﴿أَمَّا أَهْلُ كَمَا قَسِي رَبُّهُمُ كَرًا﴾ یہ کینکان عارہق دہر خوار دی گہورہ کہی (ہاشا) دہدات ﴿وَأَمَّا أَكْثَرُ فَيُضِلُّ﴾ بہ لَام ٹووی تران (دہ کوریت و) ہلدہ و اسریت ﴿فَتَأْكُلُ الظُّلُمَ بَيْنَ زُلُمٍ﴾ تہوسا بالندہ لہ سہر (و دہم چاوی دہ خوات ﴿فُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ﴾ تہو کارہی کہ ٹیوہ دہر بارہی ہر سیار دہ کہن (لہ لایہن خودا و) ہر یاری لہ سہر دراوہ (وناگوریت) ﴿وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ﴾ و (یوسف) ووتی بہوہی کہ دہیزانی ﴿أَلَمْ يَكُنْ مِنْهُمْ﴾ بزگاری دہ بیت لہ دوو بہند کراوہ کہ ﴿أَكْثَرُ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ باسم بکہ لای گہورہ و پادشا کہت (کہ بہناہق گیراوم) ﴿فَأَلْسِنَةً أَلْسِنَتُنْ﴾ بہ لَام شہ پتان لہ بیری بردہ وہ ﴿وَصَرَ زَيْدٌ﴾ کہ ہاسی (یوسف) بکات لای پادشا کہی ﴿فَلَيْتَ فِي الْيُسْحَى يَضَعُ يَسِينُ﴾ بڑیہ ماوہی چند سالتیک (یوسف) لہ بہندینخانہ دا مایہ وہ ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ وہ پادشا (خہوینکی بینی) ووتی ﴿إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ يَسَوْنَ﴾ بینگو مان من لہ خہ و مدا حہوت مانگیای قلدہوم بینی ﴿يَأْكُلْنَ سَبْعَ عَجَائٍ﴾ کہ حہوت (مانگا) ی لہ و لاواز دہیخواردن ﴿وَسَبْعَ سُحُبَاتٍ خُضِرَ وَأَخْضَرُ يَسَوْنَ﴾ وہ حہوت گولہ دانہ و تلہی سہ و زو حہوتی نری و شکم بینی ﴿يَأْكُلْنَ الْمَلَأُ﴾ نہی کار بہدہست و دونیا دیدان ﴿أَقْرَبُ نِيَّةً﴾ تہم خہوم بُو لیک بدہنہ وہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ لِرَبِّكُمْ تَاكُفُّونَ﴾ لہ گہر ٹیوہ مانای خہو دہ کہن و دہزان خہو ہر زین بکہن ﴿

﴿قَالُوا أَضَلَّتْ سَبِيلَ آلِ يُوسُفَ﴾ ووتیان خموی تیکه ک و پیکه ک (و پروپوچه) ﴿وَمَا تَحْنُ يَا أُولِيَ الْأَلْهَامِ﴾ و نیمهش لیکندانه وی خموی تیکه ک و پیکه ک نازانین ﴿وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُمَا وَكَفَّرْنَاهُمَا إِنَّهُ لَمِنَ قَوْمِ مُوسَى﴾ ووسا نه و بیان که پزگاری بوو له دوو (بهندکراو) که له پاش چندن سالتیک بیری که و ته و ووتی ﴿إِنَّا أَنۢبِئُكَ بِشَیْءٍ لَّیۡسَ بِذَٰلِکَ﴾ من بو تان لیکنده ده مه و مانای شو خموه ﴿فَآیِسُونَ﴾ جا (فهرسو) بمنیرن (به دوای یوسف دا که له به ندینخانه دایه) ﴿یُوسُفُ إِنَّمَا الضَّیِّقُ فِیۡ هَٰٓؤُلَآءِ السَّعَآتِ﴾ (هات ووتی) یوسف شی هاو پیتی راستگو ﴿أَفِیۡتَآفِیۡ سَبۡعِ نَفَرٍ مِّمَّنۡ یَاۡکُلُ هَٰٓؤُلَآءِ السَّعِیۡءَ عِبَادٌ﴾ مانای شو خموه مان بئی بلی چی یه ؟ حهوت مانگای قله و که حهوت مانگای له رو لاواز بیانخوات ﴿وَسَبِّحۡ سُبُّحَٰتِیۡ حَظِیۡرَ وَآخَرِیَّاسَیۡ﴾ هدره ها حهوت گولی دانه و یله ی سه و زو حهوت گولی ووشک ﴿لَقُلۡ اٰنۢجِیۡ اِلَیَّ اَیُّهَا النَّاسُ﴾ تا من یکه پریموه بؤ لای خد لکی ﴿لَقُلۡ هَٰٓؤُلَآءِ لَکُمۡ﴾ بؤ شه وی شه وان شه بزائن ﴿قَالَ فَرَزَحۡوَنۡ سَمِعۡ سَمِیۡنَ دَآءَ﴾ (یوسف) ووتی حهوت سال کشتو کال ده کهن به دوای یه کداو به برده و امی ﴿فَاحۡصَدۡوُۤهُ فَرَزَحۡوَنۡ سَمِیۡنَ﴾ جانده وی که دروینه تان کرد بیهنشه و له گوله که پیدا ﴿اَلَا اَیُّهَا مِمَّا کَاۡلُوۡنَ﴾ که مینک نه بیت له وی که ده یخون ﴿فَرَزَحۡوَنۡ مِّنۡ یُّعۡوَدُ لَکَ سَمِیۡنَ﴾ نه مجا له پاش نه و (حهوت ساله) حهوت سالی تردیت که سه خت وقات و قریبه ﴿یَاۡکُلُ مَقَادِمَ مَکَرۡ لَہٗنَ﴾ هدر چیتان پاشه کهوت کردوه بؤ نه م (حهوت ساله سه خته) ده یخون ﴿اَلَا اَیُّهَا مِمَّا کَاۡلُوۡنَ﴾ مه گهر که مینک له وی قایم هدی ده گرن (بؤ نه تو و ناشسته وی مسالیک تر) ﴿فَرَزَحۡوَنۡ مِّنۡ یُّعۡوَدُ لَکَ سَمِیۡنَ﴾ پاشان دوی شو (حهوت ساله سه خته) سالتیک دیت ﴿فِیۡہِ یُعَاۡلِ النَّاسُ فِیۡہِ یَصۡعُرُوۡنَ﴾ خد لکی تنیدا (پزگار ده کرین) بارانیا بؤ ده بار یتریت و تنیدا دوشاو (ی میوه هات) ده گرن ﴿وَقَالَ اَیُّهَا پاشا ووتی﴾ (کنونی یه) نه و (پیاوه) م بؤ بینن ﴿فَلَمَّا جَاءَ الرَّسُوۡلُ﴾ جا کاتیک نیر دراوه که (ی پاشا) هاته لای یوسف ﴿قَالَ اٰنۢجِیۡ اِلَیَّ دَیۡکَ﴾ (یوسف) ووتی یکه پریموه بؤ لای گهره کهت (پادشاکهت) ﴿فَسَقَلَهُ وهر سیاری لسی بکه﴾ ﴿مَّا بَالُ الْیَسُوۡفَ الَّذِیۡ قَطَعَنَ اٰیۡدِیۡہُمۡنَ﴾ هوی چی بوو که شو ژنانه دهستی خویانیان بیری ﴿اِنَّ زَیۡدَیۡ یَکۡتُمۡہُمۡنَ عَمِلَہٗ﴾ بنگومان بهرورد گسارم به پیلانی شو (ژن) انه ناگادارو زانابه ﴿قَالَ مَا خَطَبُکُمۡ اِذَا رَوَدُّنِیۡ یُوسُفَ عَنْ نَّفْسِیۡہٗ﴾ ووتی (به ژنه کان) مبه سستان چی بوو کاتیک ویستان یوسف بخه له تینن و کاری خرابی بین بکه ﴿فَلَنَحۡشَ لَہٗ﴾ (نافرته کان) ووتیان پاک و بینگردی بؤ خوا ﴿مَّا عَمِلَ تَعَالٰیہٗ مِنْ شَیۡءٍ﴾ نیمه هیچ خرابه یه کمان لسی نه دیوه ﴿قَالَ اَمۡرَاۡتُ الْکَرِیۡمَ﴾ ژنه که ی عه زیز ووتی ﴿اَلَنۡ حَصَصَ الْخَوۡفَ﴾ نانیستا حهق و راستی دهر کهوت ﴿اَنۡ اَرۡوَدَہُمۡنَ نَفْسِیۡہٗ﴾ من دهمویست (یوسف) ده ستم له گنه تیکه ک کات ﴿قَالَہٗ لَیۡنَ الصَّیۡدِیۡنَ﴾ و بنگومان شو له راست گزیانه ﴿وَاِنَّکَ لَیۡتَمَرُ اَیُّ﴾ (یوسف ووتی) نه و بؤ شه وی (پادشا) بزانی به راستی من ﴿وَاَخۡنُہٗ بِالۡقَیۡطِ﴾ به پنهانی ناپاکی و خیانه نم نه کردوه لسی ﴿وَاَنَّ اللّٰہَ لَا یَهۡدِیۡ کَیۡدَ الظَّالِمِیۡنَ﴾ وه به راستی خواش پیلانی ناپاکان ناگه به نیتنه نه نجام ﴿۱۱﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً بَالِئِشْرِهِ﴾ (یوسف ووتی) من هر گیز پا کانه بز خوم ناکم ﴿إِنَّ النَّاسَ لَشَاقُونَ بِالسَّوءِ﴾ (چونکه) به راستی نهفس زور فرمان دهره به خرابه ﴿الْأَمْرَ رَبِّي﴾ بیجگه نهو نهفسی پهروردگارم په حمی پی کردیت ﴿إِنْ رَفَعْتُكَ لَنُحِبِّكَ﴾ به راستی پهروردگارم لیسوردهی میهره بانه ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ جا بادشا ووتی (به ژر ده سته کانی) ﴿أَنْتَ نَبِيٌّ﴾ نهو یوسفم بز بیتن ﴿أَسْتَخْرِضُكَ بِالنَّبِيِّ﴾ ده بکمه (که سبکی) تاییهت به خوم ﴿فَلَمَّا كَانَتْ﴾ جا کانی که (بادشا) قسهی له گه کرد ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾ ووتی به راستی تو ﴿الْبُورُ الَّذِي تَأْتِيهِ الْغَمَامُ﴾ نه سړ لای تیمه خاوهی بله و پایه و باوه پینکراوی ﴿قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ﴾ (یوسف) فرمانووی (به بادشا) له سمر خه زنه و دارایی زهوی (میسر) دابمنی به راستی من پاریزه ریکی شماره زام ﴿وَلَمَّا كَانَتْ﴾ ثا په و جزره یوسفمان پایه دارو جنگیر کرد ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له خاک (ی میسر) دا ﴿يَتَّبِعُونَهَا حَيْثُ تَنَزَّلُ﴾ له ههر شونیک (ی میسر) بیوستانه ده زیا ﴿فَصَبَّ يَبَاحُثُهَا مِنْ شَيْءٍ﴾ هدر که سمان بوی بهر میهره بانی خرماتی ده خهین (له دونیادا) ﴿وَلَا تُضِيعُ آخِرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ و پاداشتی چاکه کاران وون ناکهین ﴿وَأَخْرَجَ الْأَخِيْرَ خَيْرًا﴾ وه به راستی پاداشتی روزی دواپی چاکتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بز نهو که سانهی بروایان هیناوه ﴿وَصَكَّ الْأَوْثَقُورَ﴾ و به هه میسهی خوپاریز سوون (له هاو بهش برساردان و تاوان) ﴿وَجَعَلَ إِسْحَاقَ يُوْسُفَ﴾ وه (له کانی گرانبدا) بر اکانی یوسف هاتن (بز میسر) ﴿فَدَخَلُوا عَلَيْهِ﴾ نهوسا چورنه لای (یوسف) ﴿فَصَرَفَهُمْ وَفَضَّلَهُمْ مِمَّنْ صَرَفَ﴾ دهست به جی (یوسف) نهوانی ناسی پهوه بهلام نهوان نه میان نه تاسی پهوه ﴿وَلَمَّا أَخْرَجَهُمْ بَحَارَ هَرَّةٍ﴾ جا کاتیک که ریکی خستن و نهوهی که ویستیان پینی دان ﴿قَالَ الْكُوفِيُّ لِلْكَرْمِيِّ﴾ ووتی بر ایه کی باو کیان هده بز بیتن ﴿أَلَا تَرَوْنَ أَنَّ﴾ نایا نابین که من ﴿أَوْفَى الْكَيْلِ﴾ پیوانم تیرو نهواوه (بز کر باره کان) ﴿وَأَخْرَجَ الْمَمْلُوكَ﴾ وه من خانه خونی چاکم ﴿إِنْ لَرَأَاؤُنِي بِهِ﴾ جا نه گهر نهو (بر ایه تان) م بز نه هیتن ﴿فَلَا كَيْلَ لَكُمْ بِهِ وَلَا تَقْرَأُونَ﴾ نهوه پیوانه (ی دانه و تله) تان لای من نیه و نریک (نهم و ولانهش) مه که نهوه ﴿قَالَ اسْرَوْا عَنْهُ﴾ ووتیان هه ول و ته له دده بین له گه ل باو کی دا ﴿وَالَّذِينَ يُلُونُ﴾ و دلبیا به تیمه نهو کاره ده کهین ﴿وَقَالَ لِيُتَبَّحَ﴾ وه (یوسف) ووتی به بهر دهست و خز مه تکاره کانی ﴿أَجْعَلُوا صُفْرًا فِي رِجَالِهِمْ﴾ دراهه کانیان که داویانه (به دزی پهوه) بیخه نه ناو باره کانیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُوْنَهَا﴾ به لکو بیناسنهوه ﴿إِذَا أَقْبَلُوا إِلَى أَهْلِهِمْ﴾ کاتیک که گهرانهوه بز ناو سال و مندلیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا (بیته هزی نهوهی) بگهرانهوه و بیتهوه (جاریکی تر) ﴿فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَى أَهْلِهِمْ﴾ نه مجا کاتیک گهرانهوه بز لای باو کیان ﴿قَالُوا يَبَّحًا﴾ ووتیان هه ی باو کی بهر پزمان ﴿مُعِ مِّنَ الْكَيْلِ﴾ (بز سالی دهاو و) پیوانه سان لی قدهغه کراوه (شتمان پینافروشن له گهر بینامین نه تیریت له گه لماندا) ﴿فَأَرْسَلَ مَعَنَا لَنَاكَ تَكْفِيلَ﴾ جا که واته بر اکه مان له گه لماندا پیتره پیوانهش ده کهین (دانه و تله ده کرین) ﴿وَأَنَّ لَهُ رَحْمَةً فَطُورَ﴾ و دلبیا به ناگاداریشی ده کهین

﴿قَالَ﴾ (بعقوب) ووتی (پیشان) ﴿هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ﴾ ایبا دنیابم لیسان دهر باره ی ﴿إِلَٰهَكُمْ أَمْسِكُوا﴾
 عَلَىٰ أَخِيهِمْ قَبْلَ هَٰذَا بِبَشَرٍ دُنْيَا بَوْمِ لَيْثَانِ دهر باری (یوسفی) برای ﴿فَاللَّهُ خَيْرٌ حَقِيقًا﴾ که واته
 خوا چا کترین بارن زهره ﴿وَقَوْلًا خَيْرًا لِّجَمِيعٍ﴾ وه نهو به زهی دار ترینی هم موو به زهی دارانه ﴿وَلَمَّا
 فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ﴾ جا کاتیک باره کاتیان کرده وه ﴿وَسَدَّوْا بِصَلْعَتِهِمْ رُؤُوسَ الَّذِينَ هُمْ فِيهَا﴾ بینی یان ده سمایه که یان یو
 گهر تر او نه وه ﴿قَالَ الْوَلِيُّ لَهَا﴾ ووتیان نه ی باو کی به ریزمان ﴿مَا تَنبَغِي﴾ چیمان ده ویت ﴿هَٰذَا وَهَبْصَعْتُنَا﴾
 نه ده دراوه که مانه ﴿رَزَقَتْهُنَّ﴾ بزمان نیر دراوه نه وه ﴿وَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ برزوتیش یو خوا خیر انمان ده هتین
 ﴿وَنَحْنُ نَحْفَظُ أَمْوَالَهُمْ﴾ و براه شمان دهر ریزین ﴿وَنَزِدَا لَهُمْ كَيْلًا بَعِيرٍ﴾ و باری ووشتر نکیش (دانه و تله)
 زیاد ده هتین ﴿إِنَّ كَيْلَ بَعِيرٍ﴾ شم (بارهش) پیوانه به کی که مه (و به ناسانی دهمان ده نی) ﴿قَالَ
 لَنْ أُرِيَهُمْ مَّتَاعَهُمْ﴾ (بعقوب) ووتی هر گیز ناینریم له گدلتان ﴿حَتَّىٰ تَوَفِّيَهُمُ مَوْتَهُمُ﴾ هتا
 به لیتنکی بشوم پی نه دهن له لایه ن خواوه (تا سویندم یو نه مخون به خوا) ﴿لَنَأْتِيَنَّ بِهِمْ﴾ که بیگو مان
 (به بیوه ی) نه ی هینته وه بوم ﴿إِلَّا أَنْ يَخْلُطَ بِكُمْ﴾ مه گهر دور بدرین و چارسان نه مینیت ﴿فَلَمَّا أَتَوْا
 مَوْتَهُمْ﴾ نه مجا کاتیک به ایمانیان پندا (سویندیان خوارد) ﴿قَالَ اللَّهُ عَلَٰنَ مَا قَوْلُ وُكَيْلٍ﴾ (بعقوب)
 ووتی خوانا گدار و چاودیره سه بارت به وه ی که ده بلینین ﴿وَقَالَ يَتَرَىٰ﴾ وه ووتی نه ی کوره کانم
 ﴿لَا تَدْخُلُوا فِي بَابِ رَحْمَةٍ هَٰذَا هِيَ دَهْرُكُمْ﴾ هه مو و نان له دهر گایه که وه مه چنه ژووره وه ﴿وَلَا تَدْخُلُوا فِي الْبَابِ مَتَّعْتُكُمْ﴾ به لکو
 له چنه دهر گایه کی جیا جیا وه چنه ژووره وه ﴿وَمَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ رِجَالُ اللَّهِ مِن شَيْءٍ﴾ وه من هیچ سوودتان
 پی ناگه به نم له به رانه ر (پیشانی) خوادا ﴿إِنْ لَّمْ يَكُنِ الْآدَمُ﴾ هه موو حوکم و بریارنک نه نها یو خوا به
 ﴿عَلَيْهِمْ وَكَفَلَتْ﴾ پشت هر به وه ده به ستم ﴿وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ و خو سپیرانیش یا خو یان
 هر به و بسپرن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا﴾ جا کاتیک چوونه ژووره وه ﴿مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُ الْأُمَمُ﴾ له و شوینه وه ی
 که باو کیان فرمائی پی دابوون ﴿فَمَا كَانَ بَنِي إِسْرَٰءِيلَ﴾ نه و (چوونه به و جزره) هیچ سوودی پی نه گه یاندن
 ﴿فَرِحَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ له به رابه ر (قد ده ری) خوادا ﴿إِلَّا الْحَاجَّةَ﴾ به لکو نه وه مه به سته ک بوو ﴿فِي نَفْسٍ
 يَبْقَىٰ﴾ له دهر ووتی به عقوبدا بوو ﴿قَضَاهَا﴾ (به م شتبه) نه نجامی دا ﴿وَاللَّهُ لَدُوْعِلَىٰ﴾ وه به راستی
 به عقوبت خواوه نی زانست و زانباری بوو ﴿لَمَّا عَلِمَتُنَّ﴾ چونکه نیمه فیرمان کرد بوو ﴿وَلَكِنَّ الْكُفَرَ
 اَلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام ژوره ی خه لکی نازانن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَٰنَ يُوسُفَ﴾ کاتیکیش که چوونه
 ژووره وه یو لای یوسف ﴿أَتَوَىٰ إِلَىٰ أَخَاهُ﴾ (یوسف) براه کی برده به نا خو به وه ﴿قَالَ إِنِّي أَنَا الْوَلِيُّ﴾
 ووتی به راستی من براه کی توّم ﴿فَلَا تَحْزَنْ﴾ که واته هیچ غمبار مه به ﴿يَمَّا كَانُوا أَتَمُّوْنَ﴾ به وه ی
 که نه وان ده یکن (له گدلت) ﴿

﴿فَلَمَّا جَاهَزَهُمْ بِمَآزِنِهِ﴾ جا کاتیک که برتکی خستن و نه‌وی ویستیان پیی دان ﴿جَعَلَ
 أَلْسِنَاتِهِمُ نَاوْخُورَى﴾ (پتوانه‌کی) مەلکی خسته ﴿فِي رَحْلِ أَلْبِي﴾ ناو باری براکی ﴿ثُمَّ لَئِنْ مَوَدُّنُ﴾
 پاشان جار چی به‌ک جاری دا ﴿إِنَّمَا أَلْوِيْرُ﴾ نه‌ی کاروانه‌که ﴿إِنَّا كُنْمْ لَسْرِفُوت﴾ به‌راستی
 ئیوه دزن ﴿قَالُوا وَاقْتُلُوا عَمَلِيْهُمْ﴾ پرویشان تیکسردن و ووتیان ﴿مَاذَا تَفْقِدُوْنَ﴾ چیشان گوم
 کردوه؟ ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ﴾ ناو‌خوره‌کی (پتوانه‌کی) پادشامان دیارنه
 ﴿وَلَنْ نَجِدَ بِهِ جَمْلَ بَعِيْرٍ﴾ هەر که‌سیک به‌یتیه‌وه باری ووشرتک (خوراکی) دهدرتی ﴿وَأَنَّا بِهٖ
 زَعِيْمٌ﴾ وه‌میش ده‌سته‌به‌ری نه‌و (باره) ده‌بم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿قَالَ اللهُ﴾ سویتند به‌خوا ﴿لَقَدْ
 عَلِمْتُمْ﴾ به‌راستی ئیوه ده‌زاسن ﴿مَا جِئْتُمْ﴾ که‌ئیمه نه‌هاتوین ﴿لِتُقْسِدَ فِي الْأَرْضِ﴾ بۆ نه‌وی خراپه
 بکه‌بن له‌و لاند ﴿وَمَا كُنْمْ لَسْرِفِيْنَ﴾ وه‌ئیمه پیتشر دز نه‌بوین ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿فَمَا جَزَاؤُهُ﴾ ده‌ی
 ئایا تۆله‌ی نه‌ودزه‌چیه ﴿إِنْ كُنْمْ كَزَلِيْنَ﴾ له‌گەر ئیوه دروزن برون ﴿قَالُوا جَزَاؤُهُ﴾ ووتیان
 تۆله‌ی نه‌ویه ﴿مَنْ يُجِدْ فِي رَحْلِهِ﴾ له‌باری هەر که‌سیکدا دوزرایه‌وه ﴿فَهُوَ جَزَاؤُهُ﴾ هەر نه‌و که‌سه
 خوی تۆله‌ی بیت (واته) : نه‌وی دزیه‌کی کر دووه نه‌بیته‌عبد و کۆیله‌ی نه‌وی دزیه‌کی لی کراوه
 ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَائِلِيْنَ﴾ ئابه و جوړه تۆله له‌سته‌مکاران ده‌سپین ﴿فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ﴾ نه‌وسا (یوسف)
 ده‌ستی کرد به‌بشکینی جه‌واله‌کانیان (باره‌کانیان) ﴿فَبَدَأَ بِوَعَاءِ أَلْبِي﴾ له‌پیش بشکینی جه‌والی
 (بنیامین) برای (دایک و باو کی یوسف) ﴿ثُمَّ اسْتَشْرَحَهَا﴾ له‌پاشان (ناو‌خۆر - پتوانه‌کی) ده‌ری هیتا
 ﴿مِنْ وِعَاءِ أَلْبِي﴾ له‌جه‌والی براکه‌یدا ﴿كَذَلِكَ﴾ ئابه و جوړه ﴿كَذَلِكَ نَكْتُمُ السَّرِيْنَ﴾ پیلانمان نیشانی یوسف دا
 ﴿مَا كَانَ لِأَخِيْذَ لَحَاةٍ﴾ نه‌و نه‌یده‌توانی براکی بگرت ﴿فِي دِيْنِ الْمَلِكِ﴾ به‌پیی ئابی و یاسایی پادشا
 (به‌لکو به‌پی ی نه‌و قسه‌بوو براکانی خویان کردیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَسْأَلَ اللهُ﴾ مه‌گەر (کاتیک) که‌خوا
 به‌ویت ﴿تَرْفَعُ رَحْمَتُ مَنْ شَاءَ﴾ هەر که‌سیک بمانه‌ویت پله‌ی به‌رز ده‌که‌ینه‌وه ﴿وَفَوْقَ كُلِّ﴾ و له‌سه‌ر
 هم‌وو ﴿ذِي عِلْمٍ عَلِيْمٌ﴾ خاوه‌ن زانستیکه‌وه زانتر هبه‌ه (مه‌به‌ست پی‌خودابه) ﴿قَالُوا إِنَّا تَسْرِقُ﴾
 ووتیان نه‌گەر نه‌و (بنیامین) دزیستی ﴿فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لِّدِيْنَ قَبْلُ﴾ نه‌وه پیگومان براکه‌شی پیتشر دزی
 کردوه (واته یوسفیش دز بووه) ﴿فَأَسْرَحَهَا يُوْسُفُ فِي ثَقْبِهِ﴾ به‌لام یوسف (پتا‌خوشوونی خوی)
 بدم (تۆمه‌ته) له‌ده‌رونی خزیدا شارده‌وه ﴿وَوَرِيْدَهَا لَهَا﴾ ده‌ری نه‌ری بۆ نه‌وان ﴿قَالَ اشْرَعْ﴾ (نه‌نها)
 ووتی ئیوه ﴿سَرَّكَ أَتَا﴾ له‌وان خراپترن ﴿وَاللهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُوْنَ﴾ خواش چاک ده‌زاسن به‌وی
 که‌ئیه ده‌لین ﴿قَالُوا إِنَّمَا الْعَصِيْرُ﴾ ووتیان نه‌ی عه‌زیز (پادشا) ﴿إِنَّ لَهُ دَابَّةً يَخْصِيْرُ﴾ به‌راستی
 نه‌و باو کینکی زۆر پیری به‌ته‌مه‌نی هبه‌ه ﴿فَخَذَ أَخِيْذَ نَامِكَاةٍ﴾ جایه‌کێک له‌ئیمه له‌جباتی نه‌و بگه‌ه
 ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْضِرِيْنَ﴾ به‌راستی ئیمه تۆ له‌چاکه‌کاران ده‌بینن ﴿﴾

﴿قَالَ مِمَّا ذَلَّلَهُ﴾ (یوسف) ووتی پهنا به خوا ﴿أَنْ تَأْخُذَ الْاَمْنَ وَجَدَا مَتَعًا يَعْنِدُهُ﴾ لهوی که هیچ کسین بگریمن بیتجگه لهوی که شو خور (پنونه) که مان لا دوزیوه ته وه (که درزا بسو) ﴿إِنَّا إِذَا نَظَرْنَا إِلَيْكَ﴾ به راستی نه گهر وا بکه یمن نیمه له ستم کاران ده یمن ﴿فَلَمَّا أَسْتَيْسَسُوا مَنَّهُ﴾ جا کاتیک بی هیوا بسوون لهوی (وه زیر بهر لای بکات) ﴿حَلَّصُوا نَجَاتًا﴾ چوونه که نارنیک به چه پاونیزبان ده کرد ﴿قَالَ كَيْفَ يُخْرَجُ﴾ برا گه وره که یان ووتی ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا﴾ نهی نازانن ﴿أَنَّ أَبَاكُمْ﴾ که ینگومان باو کتان ﴿قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ قَوْلًا مِنْ آلِهِ﴾ سویند و په یمانیکی به ناوی خواوه لی وه رگرتن ﴿وَمِنْ قَبْلِ مَا فُتِنَ بِرُؤُسُفَ﴾ پیشتیش (لهو به لینهی پیتان دابو) ده ربارهی یوسف که مته رخمه میتان کرد ﴿فَلَمَّا أُنْجِيَ الْأَرْضَ﴾ که واته من نهم زهویه به جی ناپدلم ﴿حَتَّى يَأْتِيَ الْبَنِي﴾ هتا باو کم مؤله تی (که پانه وم) پی نه دات ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ﴾ یان خوابار یارم بونه دات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْمُنَظِّرِينَ﴾ هه رته ویش باشترینی دادوهراته ﴿أَنِ اجْعَلُوا إِلَيَّ آيَةً﴾ نیوه بکه پنه وه بولای باو کتان ﴿فَقُولُوا يَا أَبَانَا﴾ وبی بلین نهی باو کی خومان ﴿إِنَّا أَبْنَاكَ سَرَقَ﴾ به راستی کوره که ت دزی کرد ﴿وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا﴾ و نیمه ش بیتجگه لهوی ده مانزانی شایه تیمان نه داره ﴿وَمَا كُنَّا بِالْعَنِيِّ حَافِظِينَ﴾ خو نیمه ناگاداری شاراه و نهیتی به کان نه بوین ﴿وَمَنْ قَالِ الْقَرْيَةَ الَّتِي﴾ (خو نه گهر پروا نا کهیت) له خه لکی شو شاراهش بهر سه ﴿كُنَّا فِيهَا﴾ که نیمه ی لی بوین ﴿وَأَلْقُوا إِلَيْنَا فَأَنَّا﴾ ولده کاروانهش (بهر سه) له گه لیدا گه پانه وه ﴿وَأَنَّا صَادِقُونَ﴾ وه به راستی نیمه راست گوین ﴿قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا﴾ (به عقوب علیه السلام) ووتی وانی به به لکو نه نفسی خوتان کارنکی بؤ جوان (و ئاسان) کردون ﴿فَصَبِّرْ صَبِيرًا﴾ بؤیه چارم دان به خودا گرته به جوانی ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا﴾ بهو ئومیده ی خوا هم مو یان (یوسف و بونیامینش) م بؤ بهیته وه ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی هه رته و زانای کار دروسته ﴿وَوَقَّعْنَاهُمْ﴾ نهو سا روی لی وه رگیران ﴿وَقَالَ يَأْسَفُونَ عَلَى يُوسُفَ﴾ ووتی ناخ و داخ بؤ یوسف ﴿وَأَبْطَضَتْ عَيْنَاؤُهُمُ الْخُزْنَ﴾ وه هه ردو و چای سبی (و کویر) بوون له داخ و خه فته دا ﴿فَمَوَّكَيْطِيرًا﴾ چونکه هه ر داخ و خه فته ی خوی ده خوارده وه ﴿قَالُوا إِنَّ اللَّهَ﴾ ووتیان سویند به خوا ﴿تَقْتَرُونَ عَلَى يُوسُفَ﴾ واز ناهیتی هه ربیری یوسف ده که یته وه ﴿حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا﴾ هتا به کت ده که ویت به نه خوشی و خه فته خواردن ﴿أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ﴾ یان ده مریت و ده چپته ربزی له نا و جوان ﴿قَالَ إِنَّمَا أَتُكْرِمُكُمْ بِرُوحْنِي إِلَى اللَّهِ﴾ ووتی من سکا لا و ده ردی دل و خه فته و په زارم هه ر لای خوا ده کم ﴿وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه من له لایه ن خوا و شتاتیک ده زانم که نیوه نایزانن ﴿

﴿يَسِّرْ لَهُ أَسْرَهُ﴾ (یه عسوب ووتی) نهی کوره کانم برؤن ﴿فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ﴾ جا بگه رین و مهوالی یوسف و براهی بزاسن ﴿وَلَا تَقْصُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ ناو میبدیش مهبن له به زه بی و میهره بانی خوا ﴿إِنَّهُ لَا يَأْتِيَنَّكَ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ به راستی ناو مید ناینت له رحم و میهره بانی خوا ﴿إِلَّا الْقَوْلُ الْكِبَرُوتُ﴾ جگه له وانهی که بن بر وان ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا﴾ جا کانتیک که چوونه لای نهو (یوسف) ووتیان ﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ﴾ نهی عه زیز (پادشا) ﴿مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ﴾ زیان و برستی توشی خومان و مال و مندالمان بروه ﴿وَجِئْنَا بِصَنَعِكَ مُرْتَدًّا﴾ و دراوینکی که مسان هتیاوه (بزرگ پرینی خوراک) ﴿قَالُوا لَكَ الْكَفِيلُ﴾ توش پتوانه که مان به نه و اوای به دری ﴿وَنَصَّدَّقُكَ يَا عَلِيُّ﴾ خیریشمان پی بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾ به راستی خوا پاداشتی خیره و مه ندان ده دانه وه ﴿قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَافَعَلْنَاكُمْ﴾ ووتی تیره ده زانن چیتان کرد ﴿يُوسُفَ وَأَخِيهِ﴾ به یوسف و براهی ﴿إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾ له و کاته دا که تیره نه زان بوون ﴿قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا يَاسُفُ﴾ ووتیان به راست تو یوسفیت؟ ﴿قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي﴾ ووتی (پیشان) من یوسفم و نه مهش برامه ﴿قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به راستی خوا متنه نی نابه سر ماندا ﴿إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ﴾ به راستی هر که س خوی بیاریزت وله خوا برتسیت ودان به خویدا بگریت ﴿قَالَ اللَّهُ لَا بُدَّ مِنْ أَنْ يُعْطِيَكَ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه و سا به راستی خوا پاداشتی چاکه کاران وون ناکات ﴿قَالُوا يَا اللَّهُ﴾ ووتیان (به یوسف) سویند به خوا ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به راستی خوا تو ی هه ل بزارد به سر نیمه دا ﴿وَلَنْ كُنَّا لَخٰطِئِينَ﴾ وه به راستی نیمه له خه تا کاران بووین ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ سَوَّيْتُهُمْ﴾ (یوسف) ووتی نه مر و هیچ سه رزه نشت و نه شه ریکتان له سه ر نیبه (له لایه نه وه) ﴿يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ﴾ خوا ایشان خوش بیت ﴿وَهُوَ أَتَمُّ الْرٰحِمِينَ﴾ وه نهو (خوا) له هه موو میهره بانان میهره بانتره ﴿أَذْهَبُوا بِتَحِيصِي هَذَا﴾ نه م کراسه ی من بیهن ﴿فَالْقَوْلُ عَلَى رَجُلٍ﴾ و بیهن به سه ر دم و چاوی باو کم دا ﴿يَا بَصِيرَا﴾ (ده ست به جی) چاوی چاک ده بیته وه ﴿وَأَنْتُمْ يَا أَهْلَ كَعْرِ أَجْمَعِينَ﴾ نه و سا هه موو که س و کارتان بیتن بو (نه م و لانه ی) من ﴿وَلَمَّا قَصَصْنَا عَلَى الْعِزِّ﴾ جا کانتیک کاروانه که (له میسر) ده رچوو ﴿قَالَ أَبُوهُمْ﴾ باوکیان ووتی ﴿إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ﴾ به راستی من بوئی یوسف هه ست پی ده که م ﴿ثُمَّ لَئِنْ تَفَيَّدْتُمْ﴾ نه گهر به خه له فاو و بی عه قلم دانه تین ﴿قَالُوا نَأْتِيهِ﴾ ووتیان سویند به خوا ﴿إِنَّكَ لَبِىَّ صَلَاتِكَ الْقَدِيرُ﴾ تو هه ر له سه ر هه له که ی کونی خونی ﴿

﴿فَلَمَّا آتَا جَاءَ الْبَشِيرُ﴾ جا کاتنیک مژده دهره که هات ﴿أَلْقَهُ عَلَى رَجُلٍ مِّنْهُم﴾ (کرامه) ی دابه سهر دم و چاویدا ﴿فَارْتَدَّ بَصِيرًا﴾ به کسر بینایی گه رایه وه (که پیشتر نابینا بوو) ﴿قَالَ الرَّاُفُلُ لَكُمْ﴾ (به عقوب) ووتی من به نپووم نهووت؟ ﴿إِنِّي أَخَافُ مَرَّتَ اللَّهِ مَا لَا تَقْلُكُونَ﴾ دلبابن من له لایهن خواوه شتانیک دهراسنم نپوه نابزانن ﴿قَالُوا إِنَّمَا هُوَ رَجُلٌ مِّثْلُكُمْ﴾ ووتیان نهی بابه ﴿أَسْتَفْهَرْتُمْ لَنَا دُونَنَا﴾ داوی لئی خوش بوونی گوناوه کانمان بۆ بکه (لای پهروه دگار) ﴿إِنَّا كُنَّا خَطِيئِينَ﴾ به راستی نپمه گونا هبار بووین ﴿قَالَ سَوْفَ﴾ (به عقوب) ووتی بینان دواتر ﴿أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّيَّ﴾ داوی لپوردنسان بۆ ده کهم له پهروه دگارم ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی ههر شهو لیسوردهی میهره بانه ﴿فَلَمَّا تَخَلَّوْا عَلَى يُوسُفَ﴾ جا کاتنیک چوونه لای یوسف (له ولاتی میسر) ﴿عَاوَى إِلَيْهِ أَبُوتُهُ﴾ دایک و باوکی برده نزیککی خوی (وه دستی کرده ملیبان) ﴿وَقَالَ ادْخُلُوا فِيهِ﴾ و فهر مووی پیتیان وهر نه میسر ﴿إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْعَزِيزُ﴾ نه گهر خوا بیهویت شارام دهبن (هیچ زیانیکشان تووش نایهت) ﴿وَرَفَعَ أَبُوتَهُ عَلَى الْعَرْشِ﴾ وه باوک و دایکی له سهر تهخت (ی حو کمرانی خوی) دانا ﴿وَحَرَّرَ اللَّهُ سُجْدَتَا﴾ وه هه موو کهوتن به پرودا بۆی به سوژده برده وه ﴿وَقَالَ يَتَابَتِ﴾ (یوسف) ووتی نهی باوکی خوشه ویستم ﴿هَٰذَا أُبَلِّغُكُمْ رَأْيِي﴾ نهسه لیکدانه وهی خدوه کهم سوو ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ که له مهو پیش (پیشم) ﴿فَدَخَلَهَا رَبِّي حَقًّا﴾ بینگومان پهروه دگارم به راستی گیرا ﴿وَقَدْ أَحْسَنَ بَيَّ﴾ وه به راستی خوا چاکه ی له گه گن کردم ﴿إِذْ أَخْرَجْنِي مِنَ السِّجْنِ﴾ کاتنی له زیندان دهری هیشام ﴿وَجَعَلَ بَكَرًا مِّنَ الْبَدْوِ﴾ وه نپوهشی له لادی و بیابانه وه هینا (بۆ ناوشار) ﴿مِنْ تَعْدِ أَنْ رَمَعَ الشَّيْطَانُ﴾ داوی نه وهی شهیتان ناخوشی و ناکوکی خسته ﴿بَنِي وَتَيْنِ اخْوَفَ﴾ نتوان من و براکانم ﴿إِنِّي رَبِّيَّ﴾ به راستی پهروه دگارم ﴿أَطِيفٌ لِّمَا يَشَاءُ﴾ میهره بانه بهرام بهر نه وهی بیهویت ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْعَلِيمُ﴾ به راستی ههر شهو زانای کار دروسته ﴿رَبِّيَ قَدْ عَلَّمَنِي﴾ نهی پهروه دگارم به راستی پیت به خشیووم ﴿مِنْ الْقُلُوبِ﴾ هه ندنیک له دهسه لات و پاشایهتی ﴿وَعَلَّمَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ﴾ وه هه ندنیکش له لیکدانه وهی خهونت فیر کردوم ﴿فَاطِلُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نهی دروستکه ری ناسمانه کان وزه وهی ﴿أَنْتَ وَلِيٌّ فِي اللَّهِ نَبَا الْأَخْيَرِ﴾ تو پشٹیوان و یار مهتی دهری منی له دنیا و له پروزی دواپی دا ﴿تَوَكَّلْ عَلَىٰ مُسْلِمًا﴾ به موسولمانیتی بهمرته ﴿وَالْحَقُّ فِي يَاسَعِيلِيَّيْنِ﴾ و بمخهره ریزی پیساو چاکانه وه (له دوا پروذا) ﴿وَالَّذِينَ مِنْ آتَاءِ الْعَتَبِ﴾ نه وهی (که باس کرا) له هه واله نه زانراو و په نهانه کانه ﴿تُوجِّهِ إِلَيْكَ﴾ که به وه حی بۆت ده نیرین (نهی موحه مبهده) ﴿وَمَا كُنْتُ لَدَيْهِمْ﴾ نز لای شهوان (براکانی یوسف) نه بوویت ﴿إِذْ أَخْرَجُوا أَتْرَافَهُ﴾ کاتنی که هه موو بریاری خویان دا (به نهیتی) ﴿وَقَرَّبَهُمْ لَكُمْ﴾ و پیلانیا داپشت ﴿وَمَا أَكْفَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه زوره ی خه لکی ههر چهند تو سوو ربیت (له سهر باوه پ هینانیا) باوه پ ناهین

﴿وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ لَاجٍ﴾ (نهی موحده مه د... ﴿تَوَّابٍ﴾) تو داوای هیچ پاداشتیک له وانه ناکه بیت
 له سر (گه باندنی) نمو (قورنانه) ﴿إِنَّ هُوَ الْأَكْرَمُ لِلْعَالَمِينَ﴾ نمو قورنانه هر په ند و ناموز گاریه
 بؤ جیهانیان ﴿وَكَيْفَ أَنْ يَنْبَغَ﴾ وه زور بد لگوو نیشانه هیهه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له نامسانه کان
 و زمویدا ﴿يَمُرُّنَ عَلَيْهَا﴾ به لایاندا ده پون ﴿وَهُمْ عَنْهَا مُقِرُّونَ﴾ به لآم نهوان پرویان لی و هرده گیرن
 ﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ﴾ جا زور به بیان باوهر ناهینس به خوا ﴿إِلَّا وَهُمْ مَشْرُكُونَ﴾ مه گهر نهوان
 له و کاته دا هاو به ش بر بار دهرن بؤ خوا ﴿أَقَامُوا آتَايَهُمْ﴾ جا نایا نهوانه نائرسن به خه بیان
 بگرتیت ﴿عَنِيبَةً مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ﴾ سزابه کی دابوشه ری خوا ﴿أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ بیان له نا کاودا
 رورزی دوا بیان به سر دا بیت ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نهوان ههستی پئی نه کنه ﴿قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي﴾ بلی نه مه ریگای منه ﴿أَدْعُو إِلَى اللَّهِ﴾ بانگی (خه لکی) ده کم بؤ لای خوا ﴿عَلَىٰ بَصِيرَةٍ﴾
 له سر به لگی روون و چاو رزشی ﴿أَنَا وَمَن آتَيْتَنِي﴾ من و نهوانه ش شویتم که و توون ﴿وَسُبْحَانَ اللَّهِ﴾
 و خواش پاک و بنگه رده ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه من هیچ کات له هاو به ش دانهران نیم ﴿وَمَا أَنزَلْنَاهُ فَيَلْبَسْ﴾ وه نیمه پیش تو (پیغه مبرمان) نه نار دوه ﴿إِلَّا رِجَالًا﴾ جگه له بیوا تیک ﴿وَرُوحٍ﴾
 الهمه که نیگامان بؤ ده کردن ﴿مِنَ أَهْلِ الْقُرَىٰ﴾ له خه لکی شمار و گو نده کان ﴿أَلَمْ يَجْعَلْ فِي الْأَرْضِ﴾
 دهی نایا نمو (بن پروایانه) نه گه راون به سر زه ویدا ﴿فَيَنْظُرُوا أَصْفَحًا﴾ ناسه رنج بدن چون
 بووه ﴿عَلَيْهِمُ الْأَثَرُ﴾ سهر نه نجامی نهوانه ی که له پیش نه مانه وه بوون ﴿وَلَهُمُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ﴾
 وه بینگومان زبانی رورزی دوا بی چاکتره ﴿يَلْبِثِينَ أَتَقْوَىٰ﴾ بؤ نهوانه ی خو بیان پاراستووه و له خوا ترس
 بوون (له دونیادا) ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا﴾ دهی ثبوه زیر نابن و تن ناگهن ﴿حَقِّقْ إِذَا تُسْأَلُ الْأَرْسُلَ﴾ هتا کاتی
 پیغه مبره کان بیان نا تو مید بوون (له سر که و تن) ﴿وَوَضَعُوا أَنْفَهُمْ فَرَدَّ كُوْبًا﴾ وه گه له بیان وایان
 زانی که (پیغه مبرمان) درو بیان له گه لدا کردن ﴿جَاءَهُمْ نَصْرًا﴾ له و کاته دا سهر که و تن و یار منه ی
 نیمه بیان بؤ هات ﴿فَنَجَّىٰ مَن شَاءَ﴾ جا نهوانه ی ده مانو یست بزگار کران ﴿وَلَا يَرْضَىٰ نَفْسًا﴾ سزاشمان
 ناگه برنر بته وه ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ له گهل و هوزی تاوانبار ﴿لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ﴾ سویتدینت
 بینگومان له داستانی (پیغه مبرماندا علیهم السلام) ﴿عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ به تندو ناموز گاری هیه بؤ
 خواوهن بیر وهوشان ﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَىٰ﴾ هم (قورنانه) جبرؤك و قسه به ک نی به هله به ستر ابیت
 ﴿وَلَكِنَّ حَقَّيْقَتًا يَدْعُوهُ﴾ به لگوو به راست دانه ر و پشتگیری نمو (کنبانه) به که له پیش خزه وه
 هاتوون پیش ده ستکاری کردنیان له لایه ن جوله که و گاواره کانه وه) ﴿وَتَقْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ ههروه ها
 روون که ره وه ی هه موو شتیکه ﴿وَهَذَىٰ وَرَحْمَةً﴾ وه ریشمونوی و میهره بانه ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بؤ نهوانه ی
 که پروا دینن

سوره قی (الرعد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشندهی میهر بان

﴿الرَّحْمٰنُ﴾ به (نه لیف، لام، را) ده خو تر یتسه وه خوا زانانسه به ماناکسی، بوزانیاری زیانتر سهیری
 سه رده نای سوره قی (البقره) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه مانه نایده ته کانسی کتینی (ناسمانین)
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ﴾ وه نه وهی نیر راونه خوار وه بؤنق ﴿مِنْ دِينِكَ الْحَقُّ﴾ له لایمن پهروهر دگارت وه حق
 وراسته ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور بهی خه لکی باوه ناهینن ﴿اللَّهُ الَّذِي﴾ نهو خوی بهی
 ﴿رَفَعَ السَّحَابَ﴾ ناسمانه کانسی په رز کرد ته وه ﴿يَغْزِي غَمْرًا﴾ بهی هیچ پایه وستونیک ﴿تَرَوْنَهَا﴾ وه که ده بینن
 ﴿فَإِذَا سَوَّيْتُمْ عَلَى الْمَرْضَى﴾ پاشان په رز یوه وه بؤ سدر عمرش و قدراری گرت (پهوشیوهی شایستهی خوا بیت
 که یتیمه چونیمه که ی نازنین) ﴿وَسَخَّرَ لَكُم مِّنَ دَنَابِكُمْ﴾ وه خور و مانگی رام هیاوه (بؤ خزمه کردنی خه لکی)
 ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجْلِ غَسَقٍ﴾ هدر به که پان ده گری تا کاتی دیاری کراو ﴿يَذْكُرُ الْأُمُورَ﴾ هه موو کار و بارنیک
 هه لده سوریتنی ﴿بِفَضْلِ الْآيَاتِ﴾ و نایمه ته کان پروون ده کانه وه (بؤ نان) ﴿لَعَلَّكُمْ يَفْقَهُوْنَ دِينَكَ تَرَوْنَهَا﴾ هه تا
 له (زیندوو بوونه وه) که یشتن به خزمه ته پهروهر دگارتان دلیبان ﴿وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ﴾ (خوا)
 شهو زاته به که زوهی راخستوه (به پانی و درینزی) ﴿وَجَعَلَ فِيهَا رِجًّا وَنَهْرًا﴾ و چندها جیا و پروواری
 تیندا داناوه (دروست کردوه) ﴿وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ وه له هه موو جوړه میوه به که ﴿جَعَلَ فِيهَا أَنْجَادًا﴾
 جوتیک تیر و منی تیندا دروست کردوه ﴿يُنشِئُ السَّيْلَ الْكَبِيرَ﴾ شهو ددهات به سهر پوزدا ﴿إِنَّا فِي ذَلِكَ﴾
 په راستی له وانه دا ﴿لَا يَكْفِي الْقَوْمَ يَتَفَكَّرُونَ﴾ به لکه و نیشانه هه به بؤ نهو که سانه ی که بیر ده که نه وه ﴿وَفِي الْأَرْضِ﴾
 وه له زه ویدا ﴿فَقَطَّ مَتَجَاتٍ﴾ چند بار چمی له پان به کتریدا هه ن ﴿وَحَسَّتْ مِنْ أَعْيُنٍ﴾
 هه روه ها باخانی تری و رهز ﴿وَزَرْعٍ﴾ و کشتوکان ﴿وَبَخِيلٍ﴾ و (باخانی) دار خورمای ﴿صِبْوَانٍ﴾
 وَتَرَصُّوَانِ دوو قه دی به ک بنج) و به که قه د ﴿يُنشِئُ سَائِبًا وَبَحِيرًا﴾ هه موویان به به که شو ناوده درین
 ﴿وَفَقَطَّ مَتَجَاتٍ﴾ که چی فه زلی هه ندنیکیمان داوه به سهر هه ندنکی تریاندا ﴿فِي الْأَكْثَرِ﴾
 له خوار دندا ﴿إِنَّا فِي ذَلِكَ﴾ په راستی له وانه دا ﴿لَا يَكْفِي الْقَوْمَ يَتَفَكَّرُونَ﴾ چند نیشانه ی پروون هه به بؤ نه وانه ی
 تی ده گهن و بیر ده که نه وه ﴿وَأَن قَتَبَتْ﴾ جائه گهر تو سدرت سور بمیتنی ﴿فَعَجَبَ قَوْمُهَا﴾ نهو
 قسه ی نه وانه جتی سهر سورمانه که ده لنین ﴿لَا ذَاكَ نَارًا﴾ نایا کاتیک (که مردین و) بوینه وه
 به خاک ﴿إِنَّا لَنَبِيُّ حَتَّىٰ جَدِيدٌ﴾ نایا یتیمه سهر له نوی دروست ته کریننه وه ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نه وانه
 که سانیکن ﴿كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ﴾ که بی باوه پروون به پهروهر دگاریان ﴿وَأُولَئِكَ الْأَعْقَابُ﴾
 جائه وانه کت و زنجیر له گهر دنیاندا به ﴿وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ وه نه وانه هاوه لانی ناگرن
 ﴿هُمْ فِيهَا حَاكِمُونَ﴾ که به هه میسه بی دهنیمنه وه تیندا

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْهَيْبَةِ﴾ به په له داوای سزات لی ده که نن ﴿قَبْلَ الْحَسَنَةِ﴾ پېش چاکه و به زه یی ﴿وَقَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِ الْمُلُكُ﴾ که بېگومان له پېش نه مانه وه زور هه بیون توله یان لی سه نراوه ﴿وَأَنَّ رَبَّكَ﴾ و به راستی په روره د گارت ﴿لَا يُغَيِّرُ الْقُلُوبَ﴾ خاوه سی لی بور دنه بق خه لکی ﴿عَلَى ظُلُمٍ﴾ که رچی سته مکاریش بن ﴿وَأَنَّ رَبَّكَ﴾ هه روه ها به راستی په روره د گارت ﴿لَا يُغَيِّرُ الْقُلُوبَ﴾ توله سستیکی توند و تېره ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی که بن باوه پ سوون ده یان ووت ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ﴾ نه وه بق نه نیر دراو ته خواره و بقی ﴿وَأَنَّهُ مِنْ رَبِّهِ﴾ مو عجز به یه که له لایه نن په روره د گاریه وه ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ﴾ نه ی مو حه ممد ﷺ تو هه تر سته ری ﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾ و بق هه مو و گه لیک رېنیشاند رینک هه یه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَقْرَأُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى﴾ خوا ده زانی هه مو و مینه یه که (له منالدا نیدا) چی هه لگر توه (کور یان کچ) ﴿وَمَا يُفْعَلُ الْأَرْحَامُ﴾ وه هه روه ها ده زانیت منالدا نه کان چی لی که مده پېته وه ﴿وَمَا تَزِدُّهُمْ﴾ و چی زیاد ده کات ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِعَقْدَرٍ﴾ وه هه مو و شتیک لای شهو (خوا) نه ندازه ی (دیاری کراوی خوی) هه یه ﴿عَذِيبُ الْعَذَابِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانایه به هه مو و دیار و نادیارینک ﴿الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ﴾ گه و ره و به رزه و بلنده ﴿سَوَاءٌ يَنْصُرُكَ أَمْ لَا تَنْصُرُكَ﴾ به کسانه (بق خوا) نه وه تان به نه پتی قسه بکات ﴿وَمَنْ جَهَرَ بِهِ﴾ وه نه وه تان به ناشکرا (قسه) بکات ﴿وَمَنْ هُوَ سَوْفَ يَأْتِي﴾ و نه وه ی که له شه و دا خوی ده شاریته وه ﴿وَسَارِبًا يَلْعَابُ﴾ نه وه ی که له پرقوذا ده رده که ویت ﴿لَهُ مُعَقِّبَاتٌ﴾ بق نه و (ناده می) هه یه چهند فریسته یه که که به دوا ی به کدا دین ﴿فَرَأَى بَيْنَ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ﴾ له پېش و له دوا به وه ﴿يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾ به فدرمانی خوا ده ی بارینن له زیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ﴾ (بار و حالی) هیچ گه لیک نا گزیریت ﴿حَتَّى يُعْزِبُوا أَهْلَ آبْنَيْبِهِ﴾ هه تانه وان خویان (بار و حالی) خویان نه گزیرن ﴿وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ﴾ وه کاتیک خوا به ویت ﴿يَقُولُ سُوْرَةٌ﴾ گه ل و هو زیک تو وشی به لا و سزا بکات ﴿فَلَا مَرَدَّ لَهُ﴾ هیچ شتیک ناتوانیت رېگری لی بکات ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ آلٍ﴾ و جگه له و (خوا) هیچ یارم نمی ده و پشونیو انیکیان نی به ﴿هُوَ الَّذِي﴾ (خوا) نه و زاته به ﴿يُرِيدُكُمْ الْبَرْقُ﴾ برو سکه تان نیشان ده دات ﴿حَقًّا وَظَلَمًا﴾ که هوی ترساندن و هیوا و نو میدتانه ﴿وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ﴾ هه روه ها هه وری قورس (به ناوی باران) به دی ده هیتیت ﴿وَأُتْسِخِرُ لِكُلِّ شَيْءٍ وَهَّاءٌ﴾ وه هه و ره گرمه سو پاس و ستایشی نه و (خوا) ده کات ﴿وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِطْفَتِهِ﴾ هه روه ها فریسته کانیش له هه بیت و ترسی نه و (ستایشی ده که نن) ﴿وَيُرْسِلُ الصَّيْقَالَ﴾ وه (په روره دگار) هه و ره برو سکه کان ده نیریت ﴿فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ﴾ و هدیدات له هه که سی که به ویت ﴿وَحُمِلَ إِلَيْكُمُ فِي الْبَرَقِ﴾ له کاتیکدا نه وانه دمه دمی (و مو جاده له) ده که نن ده رباره ی خوا ﴿وَهُوَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و نه و (خوا) هیز و توانای زور به تینه ﴿

﴿لَهُ رُوحُوا أَلْفٌ﴾ نزاو پانه وهی هه قیش هه بۆ (خوا به) ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ﴾ نه وان هه ده لایته وه
 و نزا لای غه بری خوا ده کن ﴿لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ﴾ هیچ وه لایمکیان ناده وه (نا به نه بهاوار یانه وه)
 ﴿إِلَّا كَيْفَ يَسْتَجِيبُ لَهُمُ اللَّهُ﴾ مه گهر وهك كسیت (كه تینووی بیت له دور وه) هه دوو مشتی خزی بۆ لای
 ثاو نك دریتز کردین ﴿يَسْمَعُونَ وَأَعْيَاظُكُمُ الَّذِي﴾ بۆ شه وهی (ثاو) بگاته ده می به لام نایگانی ﴿وَمَا عَالَمُ الْكَافِرِينَ﴾
 ﴿إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ نزاو دوعای بی پروایان (له بهت کانیان) هیچ نه جگه له گومرایی و سه رلی شیوان
 ﴿وَالَّذِينَ يَسْجُدُوا﴾ سوزده بۆ خوا ده بات ﴿فَنَزَلَ فِي السَّمَكِ وَالْأَرْضِ﴾ هه رچی له ناسمانه کان و زه ویدایه
 ﴿وَمَا وَكُنَا﴾ بیانه وی و نه بانه وی ﴿وَمَا لَهُمُ بِالْعُدُوِّ وَالْأَصْدِقَاءِ﴾ هه روه ها سینه ره کانیان له به یانیان و
 ثیوار اندا (سوزده ده بن) ﴿فَلَمَّا نَزَلَ فِي السَّمَكِ وَالْأَرْضِ﴾ (تهی موحه مه ده) بلی کن په روه رد گاری
 ناسمانه کان و زه وی به ﴿قَالَ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿قَالَ﴾ جا بلی ﴿أَفَأَنْتُمْ تُرِيدُونَ أَن يُفْلِتَ الْفُلُ مِنِّي وَأَيُّكُمْ﴾ دهی تیره بیجگه
 لهو (خوا) پشتیوانانیکتان هه لیزارد وهه (بۆ خوتان) ﴿لَا يَعْمَلُونَ﴾ لایمکیان نه تفعار لایمکیان (كه خواه ونی
 هیچ سوود و زیانتك نین بۆ خوشیان) ﴿قَالَ﴾ بلی ﴿فَلَمَّا نَزَلَ فِي السَّمَكِ وَالْأَرْضِ﴾ لایا کویر و چاو ساغ
 به کسان؟ ﴿أَفَأَنْتُمْ تَسْتَوُونَ عَلَى الْأَرْضِ﴾ یان لایا تاریکيه کان و پرووناکي وهك بهك وان؟ ﴿أَمْ جَعَلُوا لَهُمْ﴾
 شُرَكَاءَ؟ نه خیر نه وانه چهند هاو به شیکیان بۆ خوا داناهه؟ ﴿عَلَّمُوا الْغَبِيَّةَ﴾ (گوایه) وهك دروستکروانی
 خویان دروست کردیت؟ ﴿فَلَمَّا نَزَلَ فِي السَّمَكِ وَالْأَرْضِ﴾ نه و سا دروست کراوه که یان لی شیواوه!! ﴿قَالَ اللَّهُ﴾
 بلی خوا ﴿حِينَ كُنَّا نَحْنُ﴾ دروست کاری هه موو شیکه ﴿وَمَا كُنَّا نَحْنُ﴾ و هه نه ویشه تان و نه یای
 زاله به سه ره موو شیکدا ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانی له ناسمانه وه باراند وهه ﴿فَكَانَ أَوْدَانٌ مِّنْهَا﴾
 جا هه ر شیبو و دولیک به نه ندرزه ی خزی لافوی هه لده سینت ﴿فَأَخْرَجَ النَّبَاتِ﴾ نه و سا لافوه كه هلی
 ده گریست ﴿وَمَا كُنَّا﴾ كه فیکسی په رزبو وهه (به لافوه كه وه) ﴿وَمَا كُنَّا نَحْنُ﴾ هه روه ها له و
 (کازایانه هه به یدا ده بی) كه ناگری بۆ تاو ده ده نه (ده یوتنه وه) ﴿أَنْبَتَ الْجَوَارِ﴾ به مه به سستی دروست
 کردنی خشل (زیر وزبو) ﴿أَوْسَجَ﴾ یان شتو و مه کی تر (وهك قاپ و قاچاغ) ﴿وَمَا كُنَّا نَحْنُ﴾ كه فیک
 وه کو شه (كه فی لافوه به یدا ده بی) ﴿كَذَلِكَ﴾ لایا به و جزوه ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْفُلَ وَالْجِبَالَ﴾ خوا نمو و نه ی
 حق و به تان دینته وهه ﴿فَأَمَّا الْكِرْكِبُ فَيَذَلُ حَبْ جَهْلًا﴾ جا كه فه كه ده روات و له نار ده چی ﴿وَأَمَّا مَا يَبْتَغِي النَّاسُ﴾
 به لام نه وهی كه سوود نه گیه نیت به خه لکی ﴿فَتَكُنْ فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ده مینته وهه ﴿كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ﴾
 آفَتَالِ ثابه و جزوه خوا نمو و نه کان ده مینته وهه ﴿لِلَّذِينَ اسْتَعَاذُوا مِنَّا﴾ بۆ نه وان هه و له لاسی
 بانگه وازی په روه رد گاریان دایه وهه ﴿أَلَمْ نَسْأَلْ﴾ (باداشتی) هه ره چاك (به هه شت) هه به ﴿وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِزُوا﴾
 لایا نه وان هه و له لاسی بانگه وازی (په روه رد گار) یان نه دایه وهه ﴿وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ نه گهر هه رچی
 و له زه ویدا هه مووی هی نه وان بی ﴿وَمَا كُنَّا مَعَهُ﴾ نه وه نده ی تریشی له گه ل بیت ﴿لَا تَقْدِرُونَ﴾
 ده به دن له بریشی و به ده لسی سزای روزی دوا بی ﴿وَأَنْتُمْ كُنْتُمْ﴾ نه وانه بۆ یان هه به ﴿سَوَاءٌ لِّالنَّاسِ﴾
 لپه ر سینه وهی کی سهخت و خراب ﴿وَمَا أَرْهَمَهُمْ﴾ و جیگیان دوزخه ﴿وَرِشَ إِلَيْهَا﴾ نای كه چنده
 شونیککی بهد و خرابه ﴿﴾

﴿أَنْشُرَكَ﴾ جا نایا که سینگ که بزانیث (ژیری بخانه کار) ﴿أَلَمْ أَرْسَلْكَ﴾ بدرستی نهوهی نیرا و نه خوار بؤ تو ﴿مِنْ رَبِّكَ لَقَدْ﴾ له لایه ن پوره رد گارته وه حق و راسته ﴿كَرَّمَ وَجْهَ﴾ وه که سیه که کویریت (ژیری خوی نه خانه کار و بی ساور بیت) ﴿إِنَّمَا أَتَى آلَ الْاَنْبِیاءِ﴾ بنگومان هدر نه وانه بیر ده که نه وه که خاوهی ژیرین ﴿الَّذِینَ یُؤْتُونَ بَعْدَهُ﴾ نه وانهی که بهیمانی خوا ده به نه سهر ﴿وَلَا یُفْضِلُونَ اَلِیْقَیْنِ﴾ وه به لئین ناشکین و هدلی ناوه شیننه وه ﴿وَالَّذِینَ یَصِلُونَ﴾ وه نه وانهی که به یوه ندی خزمایه تی به جی ده هین ﴿مَا أَمَرَ اَللّٰهُ بِهِ اَنْ یُّوَصَّلَ﴾ به وهی خوا فمرانی داوه که به یوه ست بکریث له که لایاندا (وه که به سهر کر دته وهی خزمان) ﴿وَلَمْ یَنْتَهِیْهُمْ عَنْ اَنْ یُّوَصَّلُوْا﴾ وه له پوره رد گاریان دتر سن ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ وه له خرابه و سه خنی لئیر سینه وه دتر سن ﴿وَالَّذِینَ یَصِلُونَ﴾ وه نه وانه که دانیان به خزیاندا گرت ﴿اَلِیْقَیْنِ یَنْهَیْهُمْ﴾ به مبه سنی په زامه ندی پوره رد گاریان ﴿وَلَا اَمَرَ اَلِیْقَیْنِ﴾ وه نوژیان به جی هتاوه ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ وه له و ژوژی بی پیمان دارون به خشیو و یانه ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ به نه پیتی و به ناشکرا ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ وه به چاکه به رگری له خرابه ده کن (به چاکه خرابه کانیاں ده سهر نه وه و لای ده بن) ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ سهر نه نجامی چاکی شه و دنیا هدر بؤ نه وانه ﴿عَلَّمَ اَلِیْقَیْنِ﴾ به هه شتاینک جیگای مانه وهی هه میشه بی به ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ﴾ که نه وانه ده چنه ناویه وه ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ﴾ هدر وه ها نه وانه ش که چاک بوون ﴿مِنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ له باو و باپیر انیاں ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ وهاوسه رتیاں و وه چه و نه وه کانیاں ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ﴾ فریسته کانیش ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ ده چنه ژوره وه بؤ لایان له هه موو در گابه که وه ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ﴾ (پیمان ده لئین) سه لامتان لی بی ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ﴾ چونکه نارامشان گرت (له دنیا دا) ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ جا چند سهر نه نجامیکی چاکشان بوو ﴿وَالَّذِینَ یَفْضُلُونَ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ به لام نه وانهی که به بهیمانی خوا هه ن ده وه شیننه وه ﴿مِنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ له پاش به سنن و گری دانسی ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ نه وه به یوه ندی خزمایه تی بهی که خوا فمرانی پی داوه به جی ناهین و نه بیچرین ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ و خرابه کاری ده کن له زه ویدا ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ هدر بؤ نه وانه نفرین و دوری له به زه بی خوا ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ هه وه ها بؤ نه وانه سهر نه نجامی خراب ﴿اَللّٰهُ یَنْشُرُ اَلِرِّیْقَیْنِ﴾ خوا رزق و رزوی فراوان ده کات ﴿لِیْسَ یَنْهَیْهُمْ﴾ بؤ هدر که سینگ خوی بیوینت ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ﴾ وه که می ده کات (بؤ هدر که سینگ بیوینت) ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ وه نه وانه دلخوش بوون به ژبانی دنیا ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ له کاتیکدا ژبانی دنیا هیچ نه ﴿فِی الْاَنْبِیاءِ﴾ له چار و ژوی دوا پیدا ﴿اَلَا یَنْتَهِیْ﴾ جگه له رابواردنیکي چهنه ساتیکی کم نه بیست ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ نه وانه که بی بر و بوون ده لئین ﴿وَلَا اَمَرَ اَلِیْقَیْنِ﴾ بؤ جی نه نیرا بؤی ﴿اَلِیْقَیْنِ﴾ موعجیزه که له لایه ن پوره رد گاربه وه ﴿قُلْ اِنَّ اَللّٰهَ﴾ نهی موحه مسده ﴿بَلٰی﴾ بدرستی خوا ﴿یُضِلُّ مَنْ یَّشَآءُ﴾ هدر که سی بوینت گو مرای ده کات (که شیاوی گو مر اکر دنه) ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ وه رینموونی هدر که سینگ ده کات که بؤ لای خوی گه رابسته وه ﴿الَّذِینَ اٰمَنُوا﴾ نه وانهی که بر وایان هتاوه ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ و دلیان نارام ده بیست ﴿یَذِکَّرُ اَللّٰهُ﴾ به یادی خوا ﴿اَلَا یَذِکَّرُ اَللّٰهُ﴾ ناگادار بن که هدر به یادی خوا ﴿وَلَمْ یَنْهَیْهُمْ عَنْ اَلِیْقَیْنِ﴾ دل که کان نارام ده گرن ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئهوانه ی پر وایان هیناوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیان کردوه ﴿طُوبَىٰ لَهُمْ﴾ خوش به خنی بؤ ئهوانه ﴿وَنَحْنُ مُنَاقِبٌ﴾ له گه لن سهره تجمی چاک ﴿كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَا﴾ هدر به شیوه ی (پنجه مبرانی تر) تو مان رهوانه کردوه ﴿فِي الْأَنْبِيَاءِ﴾ له ناو گهل و نوممه تیکدا ﴿فَقَدْ خَلَقْنَا مِن قَبْلُهَا أُمَّمَ﴾ که له پیش ئهوانه وه گهل و نوممه تی تر هاتون و چوون ﴿لِنَسْأَلَنَّ عَنْهُمْ الْآلِهَ﴾ بؤ ئهوی بیخویننه وه به سهر یاندا ئهوی ﴿أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ نیکامان کردوه بؤت ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ﴾ له کاتیکیدا ئهوانه پر وانا هین به خوی میهره بان ﴿فَلْيَهْزُبْ﴾ بلی ئه و په رده گاری منه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په ستر او یکی به هه ق نی به پیجکه له ئه و ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم هه ره به مستووه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ گه پانه وه شسم هه ره بؤ لای ئه و ﴿وَلَوْ أَنَّ قَوْمًا﴾ په راستی ئه گهر قور تانیک (به خویندنه وه) ﴿سُئِرَتْ بِهِ السَّيِّئَاتُ﴾ چپا کانی بین بیرایه (بؤ شوینکی تر) ﴿أَوْ قُطِعَتْ يَدُ الْأَرْضِ﴾ یان زهوی بین له ت بکرایه ﴿أَوْ كُتِبَ بِهِ الْقُرْآنُ﴾ یان له گهل مردو وندا قسه ی بکر دایه (نه مجا باوه پر نا هین) ﴿بَلِّغُوا الْأَنْبِيَاءَ﴾ به لام هه موو کار و باره کان به ده ست خوان ﴿أَفَلَمْ يَأْتِيَنَّ﴾ دهی ثابا بین هیوا نه بوون (ونه بان زانیه) ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئهوانه ی که پر وایان هیناوه ﴿أَن لَّوْ يَسْأَلُ اللَّهُ﴾ که نه گهر خوا بیویستایه ﴿لَهْدَى الْأَنفُسَ سَاجِدَةً﴾ هه موو خه لکی ده خسته سهر ینگه ی راست ﴿وَلَا تَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه ئهوانه ی که بین باوه پر بوون هه میسه ﴿تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ﴾ به لای سه خیان تووش ده بیت به هو ی ئهوی کردوویانه ﴿أَوْ تَخْلُقُ فِي سَافِرٍ﴾ دازه ره یان ئه و (به لایه) له نریک ماله کانیانه وه پروده دات ﴿حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ﴾ هه تا به لیتی خوا دیته دی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْلُقُ الْبِغَاءَ﴾ په راستی خوا به لیتی خوی به دی ده هینت ﴿وَلَقَدْ أَسْأَلْنَاهُ﴾ سویند به خوا بینگومان گالنه وسو و کایه تی کرا ﴿يُرْسِلَنَّ فِيكَ﴾ به پنجه مبرانی زور له پیش تووه ﴿فَأَمَّا لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ منیش (ماوه به که) مؤ له تم دا به وانه ی بین باوه پر بوون ﴿فَمَا أَخَذَهُمْ﴾ باشان ئه وانم گرت (توله م لن سه ندن) ﴿فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ﴾ جا چوون بوو توله ی من (ده ر باره بان) ﴿أَفَمَن هُوَ أَقْسَمُ﴾ دهی ئه و (خوا به ی) چاود بیره ﴿عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ﴾ به سهر هه موو که سه وه هه رچی کردوه (وه که بتانیکه ناگی له هیچ نی به) ﴿وَعَمِلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ﴾ ئهوانه هاوه به شانیکیان بؤ خوا بریار داوه ﴿فَلْيَسْأَلُوا﴾ (ئه ی مرحه مه د) بلس ناوی ئه و (بت و هاوه به شانم) بؤ بلین ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامِ﴾ یان تیره هه والذ ده ده نه به خوا ﴿بِمَا كَانُوا فِي الْأَرْضِ﴾ به وه ی که (به خه بالی تیره) نابز انیت له زه ویدا ﴿أَمْ يَتْلُونَ الْقُرْآنَ﴾ یان قسه ی روت و (بسی مانا) ده کهن ﴿بَلِّغُوا لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرَهًا﴾ (نه خیر خوا هاوه به شی نی به) به لکو ئهوانه ی بین باوه پر بوون فیل و بیلانی خویان بؤ راوینرایه وه ﴿وَصَدَّاعٍ الْكَبِيرِ﴾ وه قده خه کران له ینگه ی راست ﴿وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ﴾ هدر که سه یس خوا گو سرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِن حَافٍ﴾ شه وه هبچ ری نیشاندهر نیکی بؤ نی به ﴿لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحُورِ الْعَذْبَةِ﴾ ئهوانه له ژبانی دنیادا سزایان بؤ هه به ﴿وَلَقَدْ ذُكِّرُوا بِنُوحٍ﴾ وه په راستی سزای روژی دوا بی سه سخت ترو گران تره ﴿وَمَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِن وَاقٍ﴾ وه بینگومان هیچ بارینه ریک نی به بؤ ئهوان له (سزای) خوا

﴿وَقَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نهوانه ی بی باوه ی بیون بیت ده لین ﴿لَسْتَ مُرْسَلًا﴾ تۆ به وانه کراو (بویتفه مبهری خوا) نیت ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ﴾ توش (نه ی موحه ممه ده بیتان) بلی خوا به سه ﴿نَهِيْدًا﴾ شایهت بیت له تیوان من و تیوه دا ﴿وَمَنْ عِنْدَهُ عِزُّ الْقَوِيَّةِ﴾ ههروه ها نهو که سه ش که شاره زایی کنیی (ناسمانی) لایه ﴿﴾

سورته (إبراهيم)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناری خوا ی به خشنده ی میهره تایی

﴿الرَّ﴾ به (نه لیف لام را) ده خو تر یتفه وه خوا زاناره به مانا که ی، بۆ زانباری زیاتر سه بری سه ره تایی سورته (البقره) بکه ﴿كَتَبَ آتَيْنَاهُ الْكِتَابَ﴾ نه مه بهر او ی که نار دومانه ته خواره وه بۆ تۆ (نه ی موحه ممه ده) ﴿يُخْرِجُ النَّاسَ﴾ بۆ نه وه ی خه لکی رزگار بکه یت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّوْرِ﴾ له تار یکی به کانه وه بۆ رووناکی (له تار یکی بی باوه په وه بۆ رووناکی باوه و نیمان) ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ به نیزنی په روه رذگار یان ﴿إِلَّا صِرَاطَ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ (ریتمو و نیان بکه یت) بۆ رینگای (خوا ی) به ده سه لاث و زالی سو یاس کراو ﴿أَلَهُ لَدِي﴾ نه وه خوابه ی ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که هه رچی له ناسمانه کان و زه ویدایه هی نه وه ﴿وَزِيلَ الْقُرْآنِ﴾ و هاوار و وای بۆ بی باوه ران ﴿مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ﴾ له سزایه کی سه خت ﴿الَّذِينَ يَسْتَحْجِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْحَيٰوةِ﴾ نه وانه ی که زینانی دونیایان لا خوشتره له زینانی رۆزی دوا یی ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و قه ده غدی (خه لکی) ده که نه له رینگای خوا ﴿وَيُخَوِّفُونَهَا عِوَجًا﴾ ده بانه ویت نه و (رینگای خوا) لار و چه و ت نیشان ده ن ﴿أَوَلَيْكَ فِي تَعْبِيرِهِمْ﴾ نه وانه له گو مراییه کی دور (له راستی) دان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ﴾ وه هیچ بیتفه مبه ریکمان په وانه نه کر دو وه ﴿إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ﴾ به زمانی گه له که ی خزی نه بیت ﴿لِيُبَيِّنَ لَهُمْ﴾ بۆ نه وه ی (نایینه که یان) بۆ روون بکاته وه ﴿فَيُضِلَّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ﴾ نه و سا خوا هه ر که سی ویت بیت گو مرای کر دو وه (به هزی سه ر که شی خویه وه) ﴿وَنَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ هه ر که سی کی شی ویت بیت ریتمو و نی کر دو وه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ هه ر نه ویش زان و به ده سه لاثی کار در وسته ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ﴾ سویتند به خوا به راستی موو سامان نارد ﴿بِكَلِمَاتٍ﴾ به مو عجزیه کانمانه وه ﴿إِنْ أَخْرَجَ قَوْمُكَ﴾ (فهر مانمان پیندا) که گه له که ت رزگار بکه ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّوْرِ﴾ له تار یکیه کانی (بی باوه په وه) بۆ رووناکی (باوه و نیمان) ﴿وَذَكَّرَهُمْ بِآيَاتِنَا﴾ رۆزه (پیر رۆزه) کانی خودایان به بیر بهیتره وه (یا نه زله کانی خویان بیر به خه روه وه) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ به راستی نه و (بیر خسته وه) دا به ند و به لگی زور هیه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بۆ هه مو و خور اگر یکی سو یاس گو زار ﴿﴾

﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ (بیریان بخهره وه) کاتنیک موسا به گله که ی ووت ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیر ی شو نه زل و به هره و چاکه ی خودا بکه نه وه که به سه رانه وه به ﴿إِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنبَايَا﴾ (نوویش نه وه بوو) کاتنیک که پر زگاری کردن ﴿فَبَدَّلَ اللَّهُ ذُلَّهُمْ بِلُحَيٍّ أَنفَرٍ﴾ له دارو دهسته که ی فیرعدون ﴿يَسُوءُ كُتُوبَهُمْ﴾ که سهزای خرابیان پی ده چه شستن (به هه میشه پی) ﴿وَيَذَرُكَ أَجْزَاءَهُمْ﴾ و کوپانی ئیوه یان سه رده بری ﴿وَيَسْتَحْيِيهِمْ﴾ و نافر هانی ئیوه یان به زیندوویی ده هیشه وه (بو خزمهت کاری) ﴿وَيَذَرُكَ أَجْزَاءَهُمْ﴾ له وه تاندا تا قی کردن وه به کسی گه وه بوو له لایه نه په روه ردگار تانه وه ﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ﴾ (بیریان بخهره وه) کاتنیک که په روه ردگار تان رای گه باند ﴿لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ﴾ سویند پی بیگومان نه گهر ئیوه سوپاسی (چاکه ی) من بکه من بؤتان زیاده که م ﴿وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾ به لام بیگومان نه گهر نا سوپاسی بکه نه وه به راستی سزای من زور به تینه ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ﴾ موسا نه رمووی ﴿إِن تَكْفُرُوا أَنَا أَنَا﴾ نه گهر ئیوه ناسوپاسی (نیعمه ته کانی خوا) بکه من ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ خَاسِرٌ﴾ و هه موو نه وه که سانه ش له زه ویدان ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ جَبَّارٌ﴾ نه وه به راستی خوا بی نیازی سوپاس کراوه ﴿لَا يَأْتِيَنَّكَ مِنْهُمُ الْبُخَارَىٰ﴾ نایا بؤتان نه هاتو وه ﴿سُبْحَانَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ هه والی شو گله لانه ی که له پیش ئیوه دا بوون ﴿قَوْمٌ لَوْجٌ وَكَافِرُونَ﴾ وه که گله ی نروح و عاد و سه موود ﴿وَالَّذِينَ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ هه روه ها نه وانه ی که له باش نه وان بوون وه اتن ﴿لَا يَخْلَعُكُمْهُمُ إِلَّا اللَّهُ﴾ بیجکه له خوا هیچ که من نایا تازانیت ﴿جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ﴾ پیغه مبه ره کانیا ن بؤ هات به موعجیزه و به لگه ی ناشکراوه ﴿فَرَدَّوْا إِلَيْكُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ﴾ نه مجا نه وان ده ست و په نجه ی خویان گه ست له رق و قین دا ﴿وَقَالَ إِنَّا كَعْتَابٌ﴾ و ووتیان به راستی ئیمه پی باوه رین ﴿يٰمُوسَىٰ اسْلُكْ هَذِهِ﴾ به و (به یامه ی) که به ئیوه دا نیردراوه ﴿وَالَّذِينَ شَكَرُوا﴾ وه به راستی ئیمه له گومان داین ﴿يَمَّا تَخْلَعُكُمْهُمُ إِلَّا اللَّهُ﴾ له وه ی ئیوه بانگمان ده که من بؤ لای و دوو دلین ﴿فَكَرَّ رُسُلُهُمْ﴾ پیغه مبه ره کانیا ن ووتیان (پیان) ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ نایا له (بوونی) خودا گومان هیه ﴿فَإِذَا لَمْ يَأْتِ الْكُتُوبَ وَالْأَنْبَايَا﴾ که به دیه پنه ری ناسمانه کان و زه ویه ﴿يَذَرُكَ﴾ بانگمان ده کات ﴿يَلْعَنُ لَكُمْ مِنْ دُونِكُمْ﴾ بؤ شووی له گونا هه کانتان خوش بیت ﴿وَيَذَرُكَ﴾ و دواتان بخت ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكُمْ﴾ بؤ کاتیک دیاری کراو ﴿وَقَالَ إِنَّا أَنَا﴾ ووتیان ئیوه ش ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكُمْ﴾ هه راده مبه کی وه که ئیمه ن ﴿يُذَوِّدُونَ أَنْ تَقْصُرُوا﴾ ده تانه ویت به رگری ئیمه بکه ن و لامان ده ن ﴿عَمَّا كَانَتْ يَجْعَلُهُمُ آيَاتِنَا﴾ له (به رستی) له وه ی که باوو باپیر اتنه مان ده یان په رست ﴿فَأَنزَلْنَا إِلَيْنِ مُبَارَكٌ﴾ ده ی نیشانه و به لگه به کی روونمان بؤ بیتن (نه گهر راست ده که ن پیغه مبه رن) ﴿﴾

﴿قَالَ لَهُمُ الرَّسُولُ هُمْ بِبَنِيانٍ وَوَتَنَ﴾ ﴿إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ نېمه هدر ناده‌میه کین وه کر
 نېوه ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به لَام خوا ﴿يُسْأَلُ عَلَىٰ مَن يَسْأَلُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ منهت ده‌نیت به‌سدر هدر کام له‌بنده کانیدا
 که‌میه ویت (ده‌یکاته پېنغه‌مېر) ﴿وَمَا كَانَ لَنَا﴾ وه نېمه هدر گیز ناتوانین ﴿أَنْ نَأْتِيَكُم بِسُلْطَانٍ﴾ مو‌عجیزه
 و به‌لکه‌یه کسان بڼ بیتین ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گهر به‌نیزنی خوا نه‌بیت ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾
 وه بابرواداران پشت هدر به‌خوا به‌ستن ﴿وَمَا كَانَ الْأَنْتَوَكَّلِ عَلَى اللَّهِ﴾ وه نایا بڼچی پشت به‌خوا
 نه‌به‌ستین ﴿وَقَدْ هَمَمْنَا لِيَكُنَّا﴾ که‌پینگومان نه‌و (زانه) ریځگای راستی نشان داوین؟ ﴿وَلَقَدْ يَمُونُ﴾ وه به‌راسنی
 دان به‌خو‌ماندا ده‌گرین ﴿عَلَىٰ مَاءٍ ذَيْمُونَا﴾ له‌سدر هدر نازاریک که‌بمان ده‌ن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ ده‌با خو‌سپیران پشت هدر به‌خوا به‌ستن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بڼ پرواکان ووتیان
 ﴿رُسُلُهُمْ﴾ به‌پېنغه‌مېره کانیان ﴿لَنْ يَخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِنَا﴾ به‌راسنی له‌خاک و لانه که‌مان ده‌رتان ده‌که‌بین
 ﴿أَوْ لَعُودُنَا فِي مَلَأِنَا﴾ بیان به‌راسنی ده‌بڼ بگهر یتنه‌وه ناو ټاپنه‌که‌ی نېمه ﴿فَأَنزِلْنَا إِلَيْهِمُ الْمُنْتَهَى﴾ جا
 په‌رورد گاریان نیگای بڼ (پېنغه‌مېران) کرد ﴿لَنُكَلِّمَنَّكَ الْفُكَّالِيَيْنَ﴾ که‌پینگومان سته‌مکاران له‌ناو
 ده‌به‌بین ﴿وَلَنُكَلِّمَنَّكَ﴾ و پینگومان نېوه نېشته‌جی ده‌که‌بین ﴿الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له‌و خاک‌ده‌دا
 پاش (نیا‌چو‌نی) نه‌وان ﴿وَلَا يَلْعَنُكَ خَالَفَ مَقَامِي﴾ نه‌وه‌ش بڼ که‌سانیکه له‌و‌ستانی به‌رده‌م من
 ده‌تر سن (له‌قیامه‌ندا) ﴿وَنَحْنُ نَعْبُدُ﴾ وه (پېنستر) تر‌سایت له‌هه‌ر شه‌ه (ی من) ﴿وَلَنَسْتَفْتِيَنَّ﴾ وه
 (پېنغه‌مېران) داوای سدر که‌و‌تن و زال بو‌نیان کرد (له‌خوا) ﴿وَنَحْنُ كُنَّا جَبَّارٌ عِظِيمٌ﴾ وه‌موو مله‌پرو
 یا‌خیسه‌ک بڼ هیوا بوون ﴿وَمِنَ زُرَّادٍ مِّمَّنْ هُمْ﴾ له‌داوای (نیا‌چو‌نی جی‌نگای) نه‌و دوزه‌خه ﴿وَنَسْتَفِيَنَّ
 مِنْ قُلُوبِهِمْ﴾ وه که‌یم و زو‌و‌خواو ناو ده‌دریت (ده‌کرت به‌گه‌رو ویا‌ندا) ﴿وَنَسْتَفْتِيَنَّ﴾ که‌قوم قوم
 (زور به‌قیزه‌وه) ده‌یخواته‌وه ﴿وَلَا يَكْذِبُ سِعْفُهُ﴾ به‌لام ناتوانی قوتی بدات ﴿وَنَأْتِيَهُ الْقَتْلُ﴾ و مردنی
 بڼ دیت ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له‌هه‌موو لایه‌که‌وه ﴿وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ﴾ و که‌چی ناشمیریت ﴿وَمِنَ زُرَّادٍ مِّمَّنْ
 وَ لَه‌داوای نه‌وه‌ش ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزای سمخت (ده‌دریت) ﴿مِثْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنِّي﴾ نه‌وانه‌ی
 بڼ پروابوون به‌په‌رورد گاریان نمونه‌ی ﴿أَعْمَاهُمْ كَرَمَادٍ﴾ کرده‌وه کانیان وه‌ک خو‌له‌میشنک وایه
 ﴿أَشَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ﴾ به‌توندی بالی‌ی هه‌ل‌کر دیت ﴿فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ﴾ له‌پو‌زیکی ره‌شه‌بای سه‌ختدا ﴿لَا
 يَقْدُرُونَ مَتَا كَسَبُوا عَلَىٰ نَفْسٍ﴾ نه‌وان هیچیان ده‌ست ناکه‌ویت له‌وی که‌له‌دونیا‌دا کردو‌یا‌نه ﴿وَلَا يَكُفُّ
 هُوَ الْأَعْيُنَ﴾ نا‌نه‌وه‌به‌گوم‌پروونی دوور له‌راسنی ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا نه تان زانیوه (نه تانیبیه) که بنگومان خوا ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَالْحَقَّ﴾
 ناسمانه کان و زوی به هق و راستی دروست کردوه ﴿إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ﴾ نه گهر بیهویت یتوه لا
 دهبات و ناتان هیلیت ﴿وَيَأْتِي عَذَابُكُمْ﴾ وه (له جی ی یتوه) دروست کراویکی تر ده هیتیت
 ﴿وَمَا ذَلِكْ عَلَى اللَّهِ بَعِزٌّ﴾ نه وهش بز خوا گران و زحمهت نی به ﴿وَيَرْزُقُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾
 وه موویان (له گزوه کانیان دینه دهره وه) بز خوا دهره که ون و ناشکرا نه بن ﴿فَقَالَ اطَّعِقُوا﴾
 نه مجا (له زوی دوایدا) بی دهسه لاته کان ده لین ﴿لَلَّهِتْ أَسْكَنْتُمْ﴾ به زور دارو خو به زل زانه کان
 ﴿إِنَّا كُنَّا﴾ به راستی نیمه له دونیادا ﴿لَكُمْ بَعًا﴾ شوین که وتووی یتوه بووین ﴿فَقَالَ أَشْرُ﴾ ناخو
 یتوه ﴿مُعْتَبَرٌ عَنَّا﴾ بهر گری ده که نه له نیمه ﴿مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ هه ندینک له سزای خوا
 ﴿قَالُوا﴾ (نه وانیش) ده لین ﴿لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهْدَيْنَاكُمْ﴾ نه گهر خوا نیمه ی رینمونی بگردابه نیمهش
 یتوه مان رینمونی ده کرد ﴿سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ به کسانه بز مان ﴿أَخْرَجَنَا مِنَ الْمَدِينَةِ﴾ هاوار و ناله بکهین
 یان نارام بگرین ﴿مَا لَكُم مِّنْ حَیْصٍ﴾ رزگار بوونمان نی به (له سزای خوا) ﴿وَقَالَ الشَّيْطَانُ﴾
 جاشه یتان ده لیت ﴿لَمَّا فَطِنَ الْأَمْرُ﴾ کانتیک که کار ته او ده بیت (ولپیر سینه وه یان کونایی دیت)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ﴾ بنگومان خوا به لیتی پیدان ﴿وَعَدَ الْحَقُّ﴾ به به لیتی هق و راست ﴿وَوَعَدْتُكُمْ﴾
 فالفلفه گم و منبش به لیتیم پیدان به لام دروم کرد له که ناندان ﴿وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ﴾ وه من نه م
 بوو به سه راندان ﴿مِنْ سُلْطَانٍ﴾ هیچ زور و دهسه لاتی که ﴿إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ﴾ نه نه نه وه نه بیت که بانگم
 کردن (بز گو مری) ﴿فَأَسْتَجِيبُ لِي﴾ یتیر یتوهش به ده نگمه وه هانن (و به گو یتان کردم) ﴿فَلَا تَكُونُوا﴾
 که وانیه لومه ی من مه که نه ﴿وَلَوْ كُنَّا لَأَنفُسُكُمْ﴾ به لکو لومه ی خوتان بکه نه ﴿مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ﴾
 به راستی من ناتوانم یتیم به هاواری یتوه وه ﴿وَمَا أَنَا بِمُصْرِخٍ﴾ و یتوهش ناتوانن بین به هاواری منوه
 ﴿إِنِّي كَفَرْتُ﴾ به راستی من بروام نه بوو ﴿وَمَا أَشْرَكُكُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ به وهی که پیشتر (له دونیادا)
 متان کرد بوو به هاو بهش بز خوا ﴿إِنَّ الظَّالِمِينَ﴾ به راستی ستم کاران ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای
 سه ختیان بز هدیه ﴿وَأَذَلَّ اللَّهُ الْأُمَمَ﴾ آموا و عیلولو الصلیح و وه نه وانیه ی باوهریان هیتاوه و کرده وه
 چاکه کانیان کردوه ده خرینه ﴿جَعَلْتَ قَوْمِي مِنْ خِزْيَا الْأَلْهَمِ﴾ ناو به ده شتانتیک که رویاره کان دین
 و ده چن به زیر یاندا ﴿خَالِفِينَ فِيهَا بِلَادَ رَبُّهُمْ﴾ به هه همیشه نیابدا ده میتنه وه به یتیزی بهر وره دگاریان
 ﴿فَخِزْيَتُهُمْ فِيهَا سَلْبٌ﴾ به خیر هاتیان لهو (به ده شته) دا بهووته ی سه لاهه ﴿الْوَرَى﴾ نایا نه ت زانیوه؟
 ﴿كَيْفَ شَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا﴾ خوا چون نمونه ی هیتاوه ته وه ﴿كَيْفَ طَلَبَهُ كَنْزٌ ظَلَمَ﴾ که ووته ی چاک
 و راست (لا إله إلا الله) وه که دره ختیکی چاک و به سوود وایه ﴿أَسْلَمْنَاكَ﴾ ره گی قایم (له زویدا)
 دا کونایت ﴿وَرَفَعْنَا فِي السَّمَاءِ﴾ لق و پزیه کانیشی (بهرز بوو یتوه وه) به ناسماندا ﴿

﴿وَاتَّخَذَ مِنْ كُلِّ نَسَبٍ نَفْسًا﴾ وده لهه موو نهو شتانه که داوانان کردوه بی ی به خشیوون ﴿وَإِنْ نَعُدُّ وَأَقِمَّتَ اللَّهُ خُلقَ نه گهر به هره و نیعمه ته کانی خوا بزمین ﴿لَا تُحْصَوْنَ﴾ بوان نازمیردین ﴿إِنْ إِلَّا شِئْنَ﴾ به راستی ناده می (بی پروا) ﴿أَفَلَمْ نَكْنِزْ﴾ زور ستم کار و سله یه (بهرامبر نیعمه ته کانی خودا) ﴿وَلَوْلَا قَوْلُ بَرِّهِ رَبِّ﴾ (بیرسان بخهره وه) کاتیک نیراهیم ووتی نه ی پهروهره گارم ﴿أَجَعَلَ هَذِهِ الْبَلَدَ أَمْكًا﴾ هم شماره (مه ککه) بکه به شارنکی شارام و ناسایش ﴿وَأَجْنَبِي وَبَنِي﴾ وه خووم و کوره کانم بهارنزه و دوور خهره وه ﴿أَنْ تَعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾ لهو ی بنه کان بهرستین ﴿رَبِّ الْإِنْسَانِ﴾ نه ی پهروهره گارم بیگومان نهو بنانه ﴿أَضَلَّلَنَّا كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ﴾ زور له خهلکان گومرا کردوه (و لایان دان له ریگه ی راست) ﴿فَرَى بَنِي قَالَهُ رَبِّي﴾ جا هره که سینک (له روله کانم) شوفین من کهوت نهوه بیگومان له منه ﴿وَمَنْ عَصَانِي﴾ هره که سیش سه ریچی کردم ﴿فَلَوْلَا قَوْلُ رَبِّهِ﴾ نهوه بیگومان تو لیسورده ی میهره بانس ﴿وَمَا أَنَا بِمُتَّبِعٍ مِّنَ الْبَنِي﴾ له شیونکی بی کشتو کاله دا ﴿عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ﴾ لای ماله پیروز و پژگیراوه کهوت ﴿رَبَّنَا يُفَكِّرْهُمُ الْفِكْرَ﴾ نه ی پهروهره گارسان ههتا به چاکس نویر به جی بیتن و نه نجاسی بدهن ﴿فَأَجَعَلَ الْفُكْرَ مِّنَ النَّاسِ﴾ به لکو دلی خهلکاننیک و لیبکه بیت ﴿تَهْوِي إِلَيْهِ﴾ سوزی و مه لیلان بیت بولایان ﴿وَأَرْزُقُهُمُ الْفَقْرَ﴾ و لهه موو بهر و میوه کیش پوزیان بده ﴿لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ﴾ به لکو شوکرانه بزمین ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ﴾ نه ی پهروهره گارمان به راستی تو ده زانی ﴿وَمَا تُخْفِي وَ مَا تُعْلِنُ﴾ به هره چی ده بشارنه وه و هره چی ده ی ده برین ﴿وَمَا يُخْفِي عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه هیچ شتی لای خوا شاراوه نی به ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ نهله زه وی و نه له ناسماندا ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ هه موو سوپاس و ستایشیک بق نهو خوابه ی ﴿وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ﴾ که نیسماعیل و یسحاق بی به خشیم بهیری ﴿إِنْ دَرَيْتَ سَمِيعُ اللَّهِ﴾ به راستی پهروهره گارم بیسه ری دوعا و پارانه وه یه ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَرَمِّنْ دُرِّي﴾ نه ی پهروهره گارم من و روله کانم و الیبکه ی به چاکس نویرزه کان به جی بیتن ﴿رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ﴾ نه ی پهروهره گارمان پارانه وه و تراکم و هر گره ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِإِخْوَتِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه ی پهروهره گارمان له من و باوکم و دایکم و هه موو پرواداران پیسره و خوش بیه ﴿يَوْمَ يَقُومُ الْحَسَابُ﴾ له روزه کدا که لیبر سینه وه ده کرت و بهر با نه بیت ﴿وَلَا تُخَسِّبَنَّ اللَّهُ غُلْفًا﴾ و مه زانه خوا بی ناگایه ﴿عَمَّا يَتَمَطَّى الْأَعْيُنُ﴾ لهو (زولم و سته می) که ستم کاران ده یکن ﴿إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ يَوْمَ﴾ بیگومان نهو دویان ده غات بق روزه نک ﴿تَنخَضُوا فِي الْأَجْزَرِ﴾ که چاوه کان تیدا نه بلقی دهن (و نایوقین له ترسا) ﴿

سورہ فی (الحجر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خواہی بدخشندهی میہرہ بان

﴿الر﴾ بہ (تہ لیف، لام، را) دہ خوئیریشہ و خوا زانائہ بہ ماناکہی، بق زانباری زیاتر سہیری
 سہرہ نای سورہ فی (البقرہ) بکہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہ مانہ ثابہ و نیشانہ کانی
 قورثانی پروو کہرہ و وٹاشکران ﴿رُسُلًا يَكْفُرُوا﴾ تہ وانہی کہہ بی باوہ پروو
 (لہ نایندہ کی نزدیکدا) زور جار ٹاوت دہ خوازن ﴿لَوْ كُنَّا مُسْلِمِينَ﴾ کاشکای موسولمان
 بوونایہ ﴿ذَرَهُمْ يَكْفُرُوا يَكْفُرُوا﴾ لیبان گہری بابخون و بابورن ﴿وَلَهُمْ أَكْمَلُ﴾ وٹومند
 وھیواسی ناگیان بکات ﴿مَسْرُوعًا﴾ جا بیگومان لہمہ و دوا دہ زانن (چون سزایان دہ دہین)
 ﴿وَمَا أَتَانَا مِنَ الْقُرْآنِ﴾ ہیج شارنکمان لہنا و نہرہ و دہ ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ وٹومند
 مہ گہر کانی دیاری کراو بق لہنا و جوونیان ہہ پروہ ﴿وَمَا شَيْءٌ مِنْ أَمْرٍ﴾ وہ ہیج ٹومہ نیک
 پیش ناگہ و نیت ﴿أَمَّا وَمَا يَسْتَعِزُّونَ﴾ لہ کانی لہنا و بردنی خوی ہہروہا دواش ناگہ وئی
 ﴿وَمَا أَتَانَا مِنَ الْقُرْآنِ﴾ (ہی باوہ ران) ووتیان ہی تہو کہ سہی ﴿قُلْ عَلَيْهِ الْكُفْرُ﴾ کہ قورٹان نیراوتہ
 خوار بق سہرث ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہرستی تو شہیت ﴿وَمَا أَتَانَا مِنَ الْقُرْآنِ﴾ دہی بز فرشتہ مان
 بق ناہیتی (شاپہ فی بدات تو پیغہ مہری) ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُحْذَرِّينَ﴾ تہ گہر تو لہراست گویانیت
 ﴿وَمَا أَتَانَا مِنَ الْقُرْآنِ﴾ تہمہ فرشتہ نانیرینہ خوارہ و مہ گہر بہراست و دہا نہ بیت
 ﴿وَمَا كُنَّا إِذَا نُنْظَرُونَ﴾ وہ تہو کاتہش تہوانہ مزلہت نادرین ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الْقُرْآنَ﴾ بیگومان
 ہہر تہمہ قورٹانمان ناردوتہ خوارہ و ﴿وَمَا لَكُمْ لَخُطُوبُونَ﴾ و بہراستی ہہر تہمہش دہی باریزین
 ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سوئندیت بیگومان تہمہ پیش تو پیغہ مہر انمان ناردوہ ﴿فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ﴾
 لہنا و ہوزو کوملہ پیشوہ کاندہ ﴿وَمَا أَتَانَا مِنَ الْقُرْآنِ﴾ ہیج پیغہ مہر نکبان بق نہ ہاتوہ
 ﴿إِلَّا كَلَامًا يُهْتَمُّ بِهِ﴾ ٹیللا گاتہ و لاقرتیمان ہی کردوہ ﴿كَذَلِكَ نَسْلُكُ فِي قُلُوبِ الْمُتَكِبِينَ﴾
 تابہ و جزرہ تہمہ تہو (قورٹانہ) دہخینہ ناولی ٹاوان بارانہ وہ ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ کہ چی تہوان
 باوہری ہی ناہیتن ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا سَنَةَ الْأَوَّلِينَ﴾ کہ بیگومان باوہ و بیازی پیشوہ کاتیش ہہر واپوہ
 ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا لَهُمْ﴾ تہ گہر بقمان بکر دنایہ تہوہ ﴿وَمَا مِنْ أَسْمَاءٍ﴾ دہر گایہک لہنا سمانہ وہ ﴿تَقُولُوا لَهُمْ﴾
 بے یون و تہوان پیبیدا بروشتناہی تہ سہرہ وہ ﴿لَقَالُوا إِنَّمَا هُمْ كُفْرًا﴾ تہوسا دہیان ووت
 بیگومان تہمہ چاوبہ ستمان لیکر اوہ ﴿إِنَّا نَحْنُ قَوْمٌ مُسْحُورُونَ﴾ بدکو تہمہ کومہ لیکین جادو و مان لی
 کراوہ ﴿﴾

﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا﴾ سویتند بہ خوا بیگومان ٹیمہ دروستمان کردوہ ﴿فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ چہند ہور جتک
 لہ ناسماندا ﴿وَرَزَقْنَا السَّمَكِیْنَ﴾ و نمو (ناسمانہ) مان رازاندو تہوہ بق سہ رنج دہران و تہ ماشا کہران
 ﴿وَنَحْفِظُنَّهَا﴾ و نمو (ناسمانہ) مان پاراستوہ ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ لِّیَخْبِرَ﴾ لہ ہمہ مو شہ یتانیکہ دہر کر او
 لہ بہ زہی خوا ﴿الَّذِیْ اسْرَقَ النَّعْمَ﴾ مہ گہر لہ وانہی کہ بہ دزیہوہ گوی دہ گرن ﴿فَاتَّعَتْهُ رِشَابٌ مُّبِیْنٌ﴾
 یہ کسہر گر و ناگریکی دیار دوی دہ کہ ویت (و پراوی دہنی) ﴿وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا﴾ زہ ویشمان پراخستوہ
 ﴿وَالْقِیَافَیْہَا رَوَّیْنِیْ﴾ و چہند کینو شاخی دامہ زراومان تیدا داناوہ ﴿وَأَنْبَتْنَاهَا﴾ و پرواندو و مانہ تبایدا
 ﴿مِنْ كُلِّ شَیْءٍ وَتَوْرُؤٍ﴾ لہ ہمہ مو و پروہک و درہ ختیک ہر ینک و ینکی ﴿وَجَعَلْنَا الْکُرْیَیْہَا سَعَفِیْشَ﴾
 وہ لہو (زہوبہ) دا ہؤ کارہ کانی زبانمان بق تئوہ پہ خساندوہ ﴿وَمَنْ لَّسْمٌ لَّهُ فِی بَرْزَخٍ﴾ ہر وہ ہا بز
 تہ وانہش کہ تئوہ رزق و پروزیان نادہن ﴿وَمَنْ لَّیْنٌ لَّیْءٍ اِلَّا عِنْدَ الْخَرَابِ﴾ وہ ہیچ شتیک تئوہ مہ گہر
 خہ رتہ کانی لای ٹیمہ یہ ﴿وَمَنْ لَّیْنٌ لَّیْءٍ اِلَّا عِنْدَ رَمْعُلُورٍ﴾ و نای تیرین و نایدہین بہ تہ اندازہی دیاری
 کر او نہ بیت ﴿وَأَرْسَلْنَا الرِّیْحَ الْوَیْعَ﴾ وہ ہا (ہوہا) مان ناردوہ کہ پیتتہری دارو درہخت بیت
 ﴿فَأَرْزَقْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ تہ مجا لہ ناسمانہ وہ بارانمان باراندوہ ﴿فَأَنْبَتْنَا کُرْیَیْہَا﴾ وہ تئوہ مان پئی تیر او
 کردوہ ﴿وَمَا اَنْزَلْنَاهُ یَحْیِیْہَا﴾ لہ کاتیکدا تئوہ تہ مان دہ توانی نمو (تاوہ) خہ زن بکن ﴿وَمَا لَکَ الْخُحْیَیْہِ﴾
 و تئوہ بیگومان ہر ٹیمہ دہر زنین و دہ شمر تین ﴿وَنَحْنُ الْوَارِثُیْنَ﴾ ہر ٹیمہش میراگری ہدمو و انین
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّسْفِیْمِیْنَ یَمُکُّ﴾ سویتند بہ خوا ٹیمہ ناگادارین بہ وانہی لہ پینش تئوہ وہ ہوون
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّسْفِیْمِیْنَ﴾ و سویتند بہ خوا بیگومان تہ وانہش دہناسین کہ پاش تئوہ دین ﴿وَلَا رِبَّکَ هُوَ﴾
 یخسرم ﴿بِیْغُورِہُمْ﴾ بیگومان ہر بہر و دہ گارت ہدمو و یان کؤ دہ کاتہوہ ﴿اِنَّہٗ حَکِیْمٌ عَلِیْمٌ﴾ بہ راستی ہر
 خوی کار دروستی زانابہ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ﴾ سویتند بیت بیگومان ٹیمہ تادہ ہیمان دروست کرد
 ﴿مِنْ صَلَافٍ لِّیْنَ حَمِیْمٍ مُّسْتَوٍ﴾ لہ قوریکہ رہشی ترشاوی رہق ﴿وَلَقَدْ اَنْحَلْنَاهُ مِنْ قَبْلِ﴾ جنو کہ شمان
 پیتشر دروست کرد ﴿مِنْ نَّارِ السَّمُومِ﴾ لہ ناگریکی بہ تین ﴿وَاِذْ قَالَ رَبُّکَ اِلَہِکَ﴾ (بیریان بخہر وہوہ)
 کاتیک بہر و دہ گارت بہ فریشتہ کانی فرموو ﴿اِنِّیْ خَلَقْتُ بَشَرًا﴾ بہ راستی من بہ شہر ینک دروست دہ کہم
 ﴿مِنْ صَلَافٍ لِّیْنَ حَمِیْمٍ مُّسْتَوٍ﴾ لہ قوریکہ رہشی ترشاوی رہق ﴿فَاَسَوْنٰہُ﴾ ہر کاتیک رینک و پینکم
 کرد ﴿وَنَقَعْنٰہُ مِنْ رُوحِیْ﴾ و نوم بہ پریدا کرد لہ رُوحیک کہ خرم دروستم کردوہ (مہ بہ ست
 لہ دانہ ہالی رُوح بولای خوا پیزو تہ شریفہ) ﴿فَقَعُوْا لَہٗ سَجِیْدٍ﴾ دہنی بہ کسہر سوزدہی بق بہرن ﴿فَتَجَدَّ الْمَلٰٓئِکَۃُ کُلُّہُمْ اٰخِعُوْرَتَیْ﴾ جا فریشتہ کان ہمہ مو تیکرا سوزدہیان برد (بوی) ﴿اِلَّا اِبْلِیْسَ﴾
 ائی ٹیلیس (شہ یتان) نہ بیت کہ سہر پتچی کرد ﴿اَنْ یَّکُوْنَ مَعَ السَّجِیْدِیْنَ﴾ لہوہی کہ لہ گہل سوزدہ بہر اندا
 بیت

﴿قَالَ يٰٓإِبْرٰهٖمُ مَا لَكَ﴾ (خو) فرمادی کہ ای ابراہیم! تو ﴿اَلَا تَكُوْنُ مَعَ السَّاجِدِيْنَ﴾ کہ گناہ سوزدہ بہر اندا نہ ہویت؟ ﴿قَالَ لَآ اَسْجُدُ لِبَشَرٍ﴾ (ابراہیم) ووتی: من هیچ کائن سوزدہ ناپہم ہوں بہ شہر تہ کہ ﴿خَلَقْتَهُ مِنْ صَلَٰصَلٍ مِّنْ نَّمْرُوتٍ﴾ کہ دروست کردہ وہ لہ قورنکی رہشی تر شاوی رہق ﴿قَالَ فَاَخْرِجْ مِنْهَا﴾ (خو) پتی) فرمودہ وہی (بہ ہشت) برودہ وہ ﴿فَاِنَّكَ رَٰجِعٌ﴾ چونکہ بہر استی تو لہ بہر ہی من دہر کراوی ﴿وَإِنَّ عَذَابَ اللّٰغَةِ اِلٰی یَوْمِ الْاٰلٰتِ﴾ وہ بہر استی نہ قربت لہ سہرہ تاروڑی دواپی ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِیْ اِلٰی یَوْمِ یُعْتَذِرُوْنَ﴾ ووتی کہ ہی بہر و دگرم دہی مؤلتم بدہ تاروڑی (مردوان) زیندو دہ کریمہ وہ ﴿قَالَ اِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِيْنَ﴾ (خو) فرمودی کہ وہ بہر استی تو لہ مؤلت دروانی ﴿اِلٰی یَوْمِ الْاَوْفٰی الْمَعْلُوْمِ﴾ تاروڑی کہ کانی دیاری کراہ ﴿قَالَ رَبِّ بِمَا اَعُوْذُ بِکَ﴾ ووتی کہ ہی بہر و دگرم لہ بہر کہ وہی گوہرات کردم ﴿اَلَا تُرِیْنَ اَنَّهُمْ فِی الْاَرْضِ﴾ بیگو مان خوشی (دنیا) یان لہ زویدا ہوں دہر ازیمہ وہ ﴿وَلَا اَعُوْذُ بِکَ مِنْهُمْ اَجْمَعِيْنَ﴾ وہ بہر استی ہمہ مویان گوہرا دہ کم ﴿اِلَّا عِبَادَکَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِيْنَ﴾ بہندہ دل سوزہ کانت نہیت ﴿قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلٰی مُسْتَقِیْمٍ﴾ (خو) فرمودی کہ ہمہ رنگای حق و راستہ بہرہ من ﴿اِنَّ عِبَادِیْ﴾ بہر استی بہندہ کانی من ﴿لَیْسَ لَّکَ عَلَیْہُمْ سُلْطٰنٌ﴾ تو هیچ دہسہ لانت نہ بہرہ ریاندہ ﴿اِلَّا مَنۢ بَعَثَکَ مِنْ الْاَنْۢبِیَآءِ﴾ جگہ لہ گوہر اہانہی کہ شہوت کہ ووتون ﴿وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْءُوْدٌۢ مُّجْتَمِعٍ﴾ وہ بیگو مان دوزخ جنگای ہمہ مویانہ ﴿لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ﴾ (دوزخ) حہوت دہر گای ہمہ بہ ﴿لِكُلِّۢ بَابٍ مِّنْہُمْ جُزْءٌ مَّقْشُوْرٌ﴾ ہر دہر گایہ کشیان لہ وانہ دابہش کراہ ہوں چہند بہشتک ﴿اِنَّ الْمُتَّقِيْنَ فِیْ جَنَّٰتٍ وَعِیْنٌ﴾ بہر استی خواریزو لہ خواتر سان لہ ناو باخات و کاتبان دان ﴿اَدْخُلُوْہَا بِسَلٰوٰتٍ مُّیْنٍ﴾ (بیان دہو ترینت) بچہ ناویانہ وہ بہشتی و ناسرودہ ہی ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِی صُدُوْرِہِم مِّنْ ظُلٍّ﴾ ہر رق و کینہہ کہ لہ دلیاندہ برویت دہر مان ہتتاہ ﴿اِخْرٰجًا عَلٰی شُرُوبٍ مُّقْبَّلٰتٍ﴾ برای بہ کترن بہر امہر بہ کترن لہ سہر کورسی دانیشتون ﴿لَا تَشْہَرُ فِیْہَا اَصْصٌ﴾ لہ ویدا ماندو و بوویان توش ناپہت ﴿وَمَا تُہْمُکُمْ فِیْہَا مَخْرَجٌ﴾ و ہر گیز لہو (بہ ہشتہ) دہر نا کرین ﴿نَبِّیْ عِبَادِیْ﴾ ہموال بدہ بہ ہندہ کانسم ﴿اِنَّ اَنَا الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ﴾ کہ بہر استی ہر من لیور دہی میہرہ بانم ﴿وَاِنَّ عَذَابَ الْاَلٰیْمِ﴾ و بیگو مان ہر سزای منہ سزای سخت ﴿وَلَیْسَ لَّہُمْ عَنْ صَیْفٍ اَنْزٰیۃٌ﴾ وہ ہموالیان ہی بدہ دہر بارہی میوانہ کانی نیہر اہیم

﴿إِذْ خَلَوْنَ عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا﴾ کانتیک چوونہ زورہوہ بۆلای ووتیان سہ لامت لی بیت ﴿قَالَ
 إِنَّمَا أَنْتُمُ النَّاسُ الْمَرْتَدُونَ﴾ (نیبر اہیم) ووتی بہ راستی تہمہ لیٹان دہترسین ﴿قَالُوا لَا تَنْجُلْ﴾ ووتیان (ہی)
 مہترسہ ﴿إِنَّا نَشْكُرُكَ بِعُلِيِّ عِلْمٍ﴾ بہ راستی تہمہ مژدہت دہدہنی بہ (لہ دایک بوونی) کورنکی زانا
 ﴿قَالَ ابْتَزُّوا﴾ ووتی نایا مز گیتیم ہی دہدہن ﴿عَلَى أَنْ تَسْئَلَ الْكِبَرُ﴾ لہ کانتیکد کہ پسر بووم
 ﴿فَبَرَّبُّنَا﴾ نیر چہ مژدہ بہ کم دہدہنی ﴿قَالُوا ابْتَزُّكَ بِالْحَقِّ﴾ ووتیان تہو مژدہی داومانہ
 بیت راستہ (و دیتہ دی) ﴿فَلَا تَكُنْ مِنَ الْفَاطِنِينَ﴾ جا لہ نائو میدان مہہ ﴿قَالَ وَمَنْ يَقْطَعُ رَحْمَةً
 رَبِّهِ﴾ ووتی جا کی لہ مہیرہ بانی پھر ورہ گاری نائو میدہ بیت ﴿إِلَّا الضَّالُّونَ﴾ گو مرایان نہ بیت
 ﴿قَالَ فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ الْأَوَّلُونَ﴾ (نیبر اہیم) فہر مووی تہی پھوانہ کراوان (ی خوا) چ کارنکی
 گرنگتان ہدیہ ﴿قَالُوا إِنَّا زُيِّنَّا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ﴾ ووتیان بہ راستی تہمہ نیر دراوین بۆ سہر گہ لیک
 تاوانبار (لہ ناویان ہرین) ﴿إِلَّا الْآلُ لُوطٌ إِنَّا كُنْزُوهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ جگہ لہ سال و مندالی لووط
 کہ بنگومان ہموویان رزگار دہ کین ﴿إِلَّا أَنْزَلْنَاهُ فَنَزَلْنَا إِلَيْهَا الْيَمِينَ الْعَبِيدَ﴾ ژنہ کھی نہ بیت
 کہ بنگومان پریار ماندادہ تہو لہ پیزی تیا چواندا بیت ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ آلُ لُوطِ الْمُرْسَلُونَ﴾ جا کانتیک
 نیر دراوہ کان ہانن بۆ لای خاو خیزانی لووط ﴿قَالَ إِنَّكُمْ كَوْمٌ مُّكْرَهُونَ﴾ (لووط) ووتی بہ راستی
 تہوہ دہستہ بہ کی نہ ناسراون ﴿قَالُوا بَلْ جِنَّتَكَ﴾ ووتیان بہ لکو تہمہ بۆمان ہتاوی ﴿يَمَّا كُنَّا فِيهِ
 يَمْتَرُونَ﴾ تہو (سزای) کہ تہوان تپیدا دوودل بوون ﴿وَأَنْتَ بِالْحَقِّ﴾ وہ تہمہ راستیمان بۆ تہو ہتاوہ
 ﴿وَأَنَّا لَمُذْمُومُونَ﴾ بنگومان تہمہ راست گوین ﴿فَأَمْسَرَ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ الْبَلِّ﴾ جا کہ وانہ لہ بہ شہکی
 شہودا شہوہوی بہ (شونیکہ و تہوان و) خاو خیزانت یکہ (لہ شار دہر چو) ﴿وَأَنْتَ أَذِىرُهُمْ﴾ و خوت
 دواپان یکہ وہ ﴿وَلَا يَلْفُتْ مِنْكُمْ لَعْنٌ﴾ ہیچ کامنان لانہ کہ نہ وہ ﴿وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ﴾ و پرون بۆ تہو
 شونہی کہ فہر ماننان پندراوہ ﴿وَقَضَيْنَا إِلَيْكَ ذَلِكَ الْأَمْرَ﴾ تہم کارہ مان بہ نیگا بہ لووط راگہ باند
 ﴿أَنْ دَابَّرَ هَؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْحِفٍ﴾ کہ بنگومان لہ بہرہ بایندا تہوانہ دوا پراوہن (ہموویان لہ ناو
 دہ چن) ﴿وَبَيَّضَ أَعْيُنَ الْمُرْسَلِينَ يَنْتَظِرُونَ﴾ جا خہ لکی (نیر بازی) شارہ کہ ہانن (بہرہ مالی
 لووط) و مژدہیان بہ بہ کتری دہدا ﴿قَالَ إِنَّا هَؤُلَاءِ حَتِيبِي﴾ (لووط) ووتی دلنایان تہمانہ میوانی من
 ﴿فَلَا تَقْطَعُونَ﴾ دہی نابروم مہہن ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزَنُوا﴾ و لہ خوا بتر مسن و شہرہ مزار و پيسوام
 مہ کھن ﴿قَالُوا أَوَلَمْ نَكُنْ مِنَ الْغَايِبِينَ﴾ ووتیان تہمہ پیمان نہو ویت نابی بہر گری لہ کہ س بکھیت
 (نابی کہ س توخت بکھوت) ﴿

﴿قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتُ﴾ (الووط) فرموی تائوانہ کچانی منن (مارہیان کہن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ قَائِلِينَ﴾ نہ گمر
 ثبوتہ (تہ وکارہ) نہ نجام دہدن ﴿تَعْمَلُونَ﴾ مسویند بہ تہ من و ژیاٹی تو (تہی مو حہمہد ﴿فَإِذَا
 بہ راستی تہوانہ ﴿لَنْ يَسْكُنَهُمْ يَوْمَئِذٍ﴾ لہ سہر خوشی خوباندا سہر گردانن ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ
 مُشْرِقِينَ﴾ جا لہ کائی خور ہلہاندا شریخہ کی بہ ہیز گرتی ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ سِلَاحًا﴾ نہ مجا
 تہو (شارہ) مان سہر و ژیر کرد ﴿وَأَنْظَرْنَا عَلَيْهِمْ حَارَّةً مِنْ يَتِيمٍ﴾ و گلی یدر دیمان بہ سہر دا باراندن
 ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمَنْ يَعْقِلُ﴾ بہ راستی لہ سہدا بہ لگی زور ہدیہ بؤ تہوانہ ہی بیر دہ کہنہوہ ﴿وَجَعَلْنَا
 سَبِيلَ الْيَسِيرِ مُعَسِّرًا﴾ وہ بینگومان تہو (شارہ ویزان کراوہ) لہ سہر ینگای سہرہ کی (کاروانہ کان)
 دایہ ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمَنْ يَعْقِلُ﴾ بہ راستی لہ ودا بہ لگی گریگ ہدیہ بؤ بر واداران ﴿وَإِنْ
 كَانَ كَانَتْ أَصْحَابُ الْأُكْحُوَّةِ أَهْلًا لِّیَوْمِئِذٍ﴾ بہ راستی خواہن باخانہ زور پرہ کانیش (قہومی شوہیب) لہ سہم
 کاران بوون ﴿فَأَنْقَضْنَاهُمْ﴾ جا تو لہ مان لی سہندن ﴿وَأَجَعَلْنَا أَمْوَالَهُمْ﴾ جا بہ راستی نہم
 دووانہ لہ سہر ینگایہ کی ناشکرانان ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ النَّبِيِّينَ﴾ سویند بہ خواہن گومان
 خہ لکی حیریش (گہ لہ کہی صالح) بر وایان بہ پیغہ مہرہ کانیا نہ کرد ﴿وَأَتَيْنَاهُ أَهْلِيَّاتِهِ
 بِهَلْکُوہ نیشانہ کانی خوامنمان پیدان ﴿فَكَفَّلْنَاهُمْ أَقْرَبِينَ﴾ بہ لام تہوان پروویان لی و ہر گجیرا ﴿وَكُلُّهُمْ
 رُکَّاءٌ یُّخْرَجُونَ مِنْ أَلْبَابٍ﴾ تہوانہ لہ شاخہ کاندہ دیانتاشی ﴿یُرِیةَ آيَاتِنَا﴾ خانووی زوری (قایسی)
 بی ترس و بیم ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُضْغِينَ﴾ نہ مجا دہنگ و پیاہہ لٹاخانیکی بہ ہیز گرتی
 لہ بہرہ بیاندان ﴿فَأَخَذَتْهُمُ ظُلُمَاتٌ لَّیْلٍ﴾ جا ہر چیان کردبو (خانو لہ چیا کاندان) ہیچ سوودی
 پی نہ گہ باندن ﴿وَمَا عَلَّمْنَا السَّمَرَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ تہمہ ناسمانہ کان و زہویمان دروست نہ کردوہ
 ﴿وَمَا یَبْنِیْہُمَا إِلَّا الْخَلْقُ﴾ تہوہش لہ نیتوانیاندان بہ بہدق و راستی نہیت ﴿وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِیَةٌ﴾ وہ بینگومان
 پوزی دواپی دیت ﴿فَأَصْفَحْ الصَّفْحَ الْجَبِيلَ﴾ توش بہ جوانی چاویوشی بکہ لیان ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 أَعْلَمُ الْغُیُوبِ﴾ بہ راستی ہر بہرہ و ہر دگارت بہدی ہیتہری زانیہ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَتَانِ﴾
 سویند بہ خواہہ راستی حہوت ثابتہی دو بارہ کراوہ مان ہی بہ خشیت (مہ بہست لہ سورہی
 الفاتحہ بہ کہ چہند جاریک لہ نویژدا دو بارہ دہیتہوہ) ﴿وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ﴾ ہدروہا فورانی
 گہ وورہش ﴿لَا تَدْرِيْنَ عِندَکَ إِلَٰهَ مِثْلَ مَا تُعْبَدُ﴾ (تہی مو حہمہد ﴿تَوَاسَّوْا بَیْنَهُمْ﴾ چاوت مہبرہ تہو نازو نیعمہتی
 (دونیا) کہ داواماتہ بہ ﴿أَوْ رِجَالَهُمْ﴾ کؤ مہلک لہوہن باوہر انہ ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خہمان بؤ مہخو
 ﴿وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ﴾ وہ ہالی بہ زہبی راخہ بؤ بر واداران ﴿وَقُلْ إِنَّا أَنَا الْقَدِيرُ الْقَلِیْلُ﴾ وہ ہلی
 بہ راستی من ترستہریکی پروون و ناشکرام (دہتان ترستیم لہ سزایہک) ﴿كَمَا أَفْلَحَ الْمُقْسِمِ﴾
 وینہی تہو (سزایہ) ی ناردمان بؤ دہاش کمران (مہ بہست ہی جولہک و گاورہ کانہ کہ باوہریان دہ کرد
 بہ ہندیکی قورٹان وین باوہریش بوون بہ ہندیکی تری) ﴿

﴿الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ﴾ ﴿ثَوَانِي﴾ کہ فور ثانیان کردہ چہند بہشہ وہ (باوہ) داریون بہہندیکی و کافریش یون بہ وہی تری ﴿فَوَرَّكَ لَئِنْ لَقِيتَهُمْ لَتَجْعَلَنَّهُمْ لُجُجًا﴾ ﴿جَاسُوتَیْنَدَ بہ پەرورد گارت پرسیار لہہ موریان دہ کین﴾ ﴿عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ لہ وہی کہہ بانکرد (لہ دونیاد) ﴿فَأَصْحَابُ بُعَاثُومَ﴾ ﴿جَاہِر فہرمانیکت ہی دہ درکت بہناشکرا پای گہینہ﴾ ﴿وَأَعْرَضَ عَنِ الْعَشْرِكِينَ﴾ و گوی بہاوبہش دانہ ران مہدہ ﴿إِنَّا كَفَّيْنَكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ﴾ بہرستی تیمہ تو دہ باریزین لہ شہر و بیلانی نہو کہ سانہی گانشہ و لاقرتی دہ کہ بہ نایہ کتہ ﴿الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ ثَوَانِي لہ گنل خودا پەرستراویکی تر دادہ تین ﴿سُوفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا دواتر دہ زانن (چون سزایان دہدہ بن) ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ﴾ سورتند بہخوایینگومان تیمہ دہ زانین ﴿أَنْكَ يَصْطِقُ صِدْقًا يَمُوتُونَ﴾ کہ بہرستی تو دلت تنگ دہ ہی بہ وہی ثَوَان دہ بلین ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ کہ واتہ تہ سبیحاتی پەرورد گارت بکہ ﴿وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ و لہ سورزدہ ہران بہ ﴿وَأَعْبُدْ رَبَّكَ﴾ وہ پەرورد گارت بہرستہ ﴿حَتَّى تَأْتِيَنكَ الْيَقِينُ﴾ ہتا مردن یہخت ہی دہ گریٹ

سورہ قی (النحل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوی بہخشندہی میہربان

﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ فَلَا تَفْعَلُونَ﴾ لہوا فہرمانی خوالہ سزادانیان ہات بڑہ پلہ مہ کن (لہ ہانتی) ﴿سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ وَعَلَى عَدَائِكَ كُونَ﴾ پاک و بیگہردی بڑ خوا لہ ہر شتیک ثَوَان دہیکن بہاوبہشی ﴿يُزِيلُ إِلَهُكَ بِالْوَجْهِ مِنْ أَمْوَالِهِ﴾ فہریشہ دہ تیرتہ خوارہ وہ بہوہی بہ فہرمانی خوی ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بڑ ہر کہ سبتک لہ بندہ کانی کہ خوی بیہ ویت ﴿أَنْ لَّيْزُوا﴾ بہ وہی کہ خہلکی بترسینن ﴿لَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُوا﴾ کہ بہرستی بیجگہ لہ من ہیچ پەرستراویکی تر نی بہ کہ واتہ ہر لہ من بترسن ﴿حَاقَ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ناسمانہ کان و زوی بہہق دروست کرد ﴿عَلَى عَدَائِكَ كُونَ﴾ بہرزو بلشدہ لہ ہرچی ثَوَان دہیکنہ ہاوبہشی ﴿حَقَّقَ الْإِنْسَانُ مِنْ نَفْسِهِ﴾ (خوای گہورہ) نادہمی دروست کرد لہ دلزبہ ناوٹ ﴿فَلَا أَهْوَى حَظِيرَةً مُبِينًا﴾ کہچی بڑتہ دوزمنیکی ناشکرای (بہرنامہ کہی خودا) ﴿وَلَا تَكْفُرْ خَلْقَهَا لَكُمُ﴾ نازہ لیشی بڑ تیوہ دروست کردوہ ﴿بِهَا يَفُوقُ وَمَتَّعُنَا﴾ کہ (ہوی) گہرمایی و کہ لکیان تیدایہ ﴿وَمِنْهَا أَكْثَرُ﴾ وہ لہ (گوشنی) لہوان دہ خون ﴿رَبِّكَ فِيهَا جَمَالٌ﴾ وہ بڑ تیوہ ہہبہ لہو (نازہ لاندہ دا دیمہنی) جوانی و پازاوہ ﴿يَوْمَ تُرْجَعُونَ رَبِّنَا تَعْلَمُ﴾ کاتی دہیان ہیئتوہ لہ لہوہرگا و کاتیکیش دہیان بدن بڑ لہوہرگا

﴿وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوًى﴾ وہ (خو) لہ زہویدا چہند شاخیکی دامہ زراوی داناوہ ﴿أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ﴾ بُو
 شہوی ثنہوہ نملہ رزیتیت وبتوانن لہسہری بڑین ﴿وَالْهَرَّ﴾ وہ چہم و پروباری (تیاداناوہ) ﴿وَسَبَّحًا
 لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ ہدروہا رینگای زوری (ی ہدی ہیشاوہ) بُو شہوی ثنہوہ پی ی پی دہر کدن ﴿وَتَلْمِذٍ
 وَلِلْجِبْرِوتِ﴾ ہدروہا نیشانہی زوری داناوہو بہتہستیرہش خہلکی پی دہر مہ کدن
 (لہ شہودا) ﴿أَفَتَنْتَ عِثْلًا كَنْ لَّيْحَلُّ﴾ جا نایا زانتیک (نہمانہ) دروست دہ کات وہك کہسینک وایہ
 کہ ہیچ دروست نہ کات ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ تہوہ بُو بیرناکہ تہوہ ؟ ﴿إِنَّ تَعَدَّ وَأَيْعَمَّ اللَّهُ لَا تُحْصَوْنَ﴾
 وہ تہ گہر (بتانہویت) نیعمہ کانی خوا بڑمیرن ناتوانن بیان ڈمیرن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَلَّوْا رَجِدٌ﴾ بہراستی
 خوا الیہوردی مہرہانہ ﴿وَاللَّهُ يَكْفُرُ مَا يُشْرُونَ﴾ وہ خوا دہ زانی چی دہ شاردنہوہ ﴿وَيَاتِلُونَ﴾
 وچی ناشکرادہ کدن ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ تہوانہش ہاواریان لی دہ کدن بیتجگہلہ خوا
 ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا رَهُمْ يَخْلُقُونَ﴾ ہیچ شتیک دروست ناکن بہلکو خویان دروست کراون ﴿أَمْ تَوَدُّونَ
 الْحَيَلَ﴾ مردوی پی گیانن ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ (تہوہ بتانہ) ہدست ناکن کہی (خویان
 و خہلکی) زمیندوہ دہ کرتہوہ ﴿إِلَّا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَجِدٌ﴾ خوی ثنہوہ خواہ کی تاک و تہنایہ
 ﴿فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ جا تہوانہی کہ ہرپوا ناہتین بہروری دواپی ﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ بِحُجَّتِهِمْ
 مُنْكَرُونَ﴾ دلہ کانہیان پی باوہوہ ہمیشہ خویان بہزل دہ زانن ﴿لَا جَزَاءَ لَكُمْ﴾ راستہ
 بیگومان خوا دہ زانیت ﴿مَا يُبْعَثُونَ وَمَا يُبْعَثُونَ﴾ بہتہوہی دہی شارنہوہو تہوہی ناشکرای دہ کدن
 ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْكَرِينَ﴾ بہراستی خوا حق بہزل زانانی خوش ناویت ﴿وَلَا أَفِيلَ لَهُمْ
 مَاذَا أُنْزِلَ رَبُّكُمْ﴾ وہ کانتیک ہوانہ بوترنیت نایا بہرورہد گارتان چی ناردوتہ خواروہ
 ﴿قَالُوا أَتَطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ دہلین حیکایہت و تہفسانہی ہرپو ہوچی پتشیوہ کان ﴿لِيَحْمِلُوا
 أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً﴾ بُو تہوہی باری گوناہی خویان بہتہوہی ہلہبگرن ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہروری دواپدا
 ﴿وَمَنْ أَوْزَارَ الَّذِينَ يُضِلُّوهُمْ﴾ لہ گہل ہندیک لہباری گوناہی تہوانہی کہ تہسان گومرپیان دہ کردن
 ﴿بِمَنِّ عِلْمٍ﴾ بہنی زانباری ﴿الْأَسَاسَ مَا يَزِيدُونَ﴾ بیدارین زور بہدہ تہوہی کہ ہلہبیدہ گرن (وہدہ بگرنہ
 تہستن) ﴿قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ بہراستی تہوانہش کہ لہپیش تہماندہوہ ہوون ہیلانین گبرا
 ﴿قَالَىٰ اللَّهُ بُنِيتُهُمْ قَاتِ الْقَرَاعِدِ﴾ جا خوا کوشک و خانوہ کانہیانی لہ بن و ہناغہوہ دہر ہینا
 ﴿فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ قَوْنِهِمْ﴾ تہوسا سہربانہ کانہیان لہسہربانہوہ روخا بہسہرباندا ﴿وَأَنَّ لَهُمْ
 الْعَذَابَ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لہ لایہ کہوہ سزایان بُو ہات کہ ہہسینان پی نہدہ کرد ﴿

﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُخْزَىٰ﴾ ہاشان لہ پڑی دوا پیدا پرسوا و سہر شوریدان دہ کات ﴿وَيَقُولُ ابْنَ سُرَكَّيْ
 الدِّينِ﴾ (وخوا بییان) دہ قدر موت لہ کویتن شو و ہاوبہ شانہی ﴿كَتَرْتُمْ شُرَكَاءَ فِيهِمْ﴾ کہ تہوہ لہ بہر
 شہوان ململانیتی (پیغمبر مہرہ کان و پرواداران) تان دہ کرد دہ بارہ بیان ﴿قَالَ الَّذِينَ أُفْرِغُوا إِلَيْهِمْ﴾ تہوانہی
 زانیاریان پی درایو دہ لین ﴿إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْكَسْفَ﴾ بہرستی پرسوایی و بدبہ ختی شہر و ﴿عَلَى
 الْكَافِرِينَ﴾ بڑی باورہانہ ﴿الَّذِينَ تَرَفُّهُمْ التَّمْلِكَةُ﴾ تہوانہی کہ فریشتہ کان گیانیان دہ کیشن
 ﴿ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ﴾ لہ کاتیکدا استہم کار ہون لہ خویان ﴿قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ لَهُمْ آلِهَةً مَّا كُنَّا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَانُوا
 يَهْلِكُونَ﴾ (خرابہ تان کردوہ) بیگومان خوا ناگادارہ بہ و کردوہ تہوانہی کہ تہوہ دہ نانکرد ﴿فَأَذَلُّوا
 أُولَئِكَ جَهَنَّمَ﴾ کہوات لہ دہر گاکانی دوزخوہ ہر و تہ زورہوہ ﴿خَلِيلِينَ فِيهَا﴾ تہید ایمتہوہ بہ ہمہیشہی
 و (ہم تہا تہابی) ﴿فَلَيْسَ مَثْوًى لِّلْمُكَذِّبِينَ﴾ نای جینگہی خو بہ گورہ زانان چہ ند ناخوش و خرابہ ﴿وَقِيلَ
 لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وہ و تہرا بہوانہی کہ خویان ہاراست (لہ بی پروایی) ﴿مَاذَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ فَأَنْزِلُ لَهُمُ
 تِجَارَةً يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْخُزْءُ﴾ تہوہ ہرورہ دگارتان چی ناردو تہ خوارہوہ؟ دہ لین خیر و چاکہ ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
 حَسَنَةٌ﴾ بڑ تہوانہی کہ لہم دونیابہ دا چاکہ بان کردوہ چاکہ ہدہہ ﴿وَلِلَّذِينَ آمَنُوا بِحَقِّ وَرَدِّ الْأَمْثَلِ
 جِنَايَ يَوْمَ يُؤْتَىٰ دَوَابُّ جَانِحَةً﴾ و تہتم دوا التہیقین ﴿وچ خوشہ مال و شویتنی پاریز کاران ولہ خوا ترسان
 ﴿جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بہہ شتانہک جینگای مانہوہی ہمہیشہ بین کہ تہوان دہ چہ ناوی
 ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پروارہ کانی دہر و تہ بڑیر (قہسور دہر ختہ کان) باندا ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ﴾
 لہو بہہ شتانہ دایہ تہوہی بیانہ و بی بویان نامادہ بہ ﴿كَذَلِكَ يُخَوِّرُ اللَّهُ الْمُتَّقِينَ﴾ نابہ و جوہرہ خوا ہاداشتی
 خو ہاریزہران و خواناسان دہ دانہوہ ﴿الَّذِينَ تَرَفُّهُمْ التَّمْلِكَةُ طَائِفَتٌ﴾ تہوانہی کہ فریشتہ کانی
 (گیان کیشان) گیانیان دہ کیشن بہاکی ﴿يَقُولُونَ سَلِّمْ عَلَيْنَا﴾ (فریشتہ کان) دہ لین سہ لامتان لی
 بیت ﴿أَذَلُّوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ بچہ بہہ شتہوہ بہہوی تہوہی کدہ نانکرد (لہ دونیادا) ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَن يَأْتِيَهُمُ التَّمْلِكُ﴾ نایا (تہوہ بی باورہانہ) چہاوہی ی چی تہ کن جگہ لہوہی
 فریشتہ کان بۆتان بین و (گیانیان بکیشن) ﴿أُولَئِكَ أَمْزَجْنَاكَ﴾ بان فرمانی ہرورہ دگارت بیت
 (بڑ سزادانیان) ﴿كَذَلِكَ نَعْلَمُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ تہوانہی پیش تہمانیش ہدہ وہ کو تہمانیان کرد
 ﴿وَيَاظْلَمُوا اللَّهَ﴾ و خواستہ می لہ نہ کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لگو خویان سہمیان
 لہ خویان دہ کرد ﴿وَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا﴾ لہ نا کامدا تولہی تہوہ خرابانانہ بیان تہوش ہوو
 کہ کردہ بویان ﴿وَسَاءَ مَا كَانُوا بِشَيْئِهِمْ يَفْعَلُونَ﴾ وہ تہوہ (سزای کہ تہوان گالتہ بیان پی دہ کرد دہوری دان
 و ہانہ سہریان ﴿

﴿وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وہ ٹھوانہ ہی ہاویہ شبان دانائوہ بڑ خواہ لئین ﴿لَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نہ گھر خواہ بیویستایہ ﴿مَاعَبَدْنَا مِن دُونِهِم مِّن شَيْءٍ﴾ بیجگہ ٹھوہ (خواہ) هیچ شستیکمان نہ دہہ پرست ﴿فَخَرُّواْ
عَلَىٰ أَعْنَاقِهِمْ﴾ نہ قہمہ نہ باوہ و باپیر انمان ﴿وَلَا كَرِهْنَا﴾ وہ حہر امان نہ دہہ کرد ﴿مِن دُونِهِم شَيْءٌ﴾ هیچ شستیک
بدیہی فرمانی ٹھوہ ﴿كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ پیشینانی ٹھمانیش ہر بہو جزوہ بیان دہہ کرد ﴿فَمَا عَلَيَّ
أُتْرُبٍ إِلَّا أَن أُنْذِرَ﴾ نایا پٹنہ مہبران ہچیان لہہ سرہ بیجگہ لہہ راگہ یاندینکی ﴿الَّذِينَ﴾ ناشکرای (ٹاٹنی
یہ کتابہ رسی) ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا﴾ سوئند بہ خواہ لہناو ہمہ موہ گھل و ٹومہ ٹیکدا
پٹنہ مہر یکمان نار دہوہ ﴿أَنِ اعْبُدُواْ اللَّهَ وَاتَّقُواْ اللَّهَ الَّذِي تَعْلَمُونَ﴾ (کہ فرمان دہہ کھن بہ خہ لکی) بہو ہی
تہنہا خواہ بہر ستن و دور کہ نہوہ لہ (بہر ستنی) ہر بہر ستر اوئیکی تر ﴿فَمَن مِّنْهُمْ مَّنْ هَدَىٰ اللَّهُ﴾ جا
خواہ ہندینکی لہو (ٹومہ تانہ) پٹمونی کرد ﴿وَمَن مِّنْهُمْ مَّنْ خَلَقْنَا عَلَىٰ صُلْبٍ﴾ و ہندیکشیان (لہہ بر
خراپیان) گومر ایسی یہ خہی گمر تن ﴿فَيَذَرُ فِي الْأَرْضِ فَاظْلُمُواْ﴾ دہی بہر زوہیدا بگہ پٹن و تہ ماشاکہن
﴿كَيْفَ كَانَ عَقِبَ الْمُكَذِّبِينَ﴾ سہر ٹنجامی بین باوہ بران چوٹن بوو ﴿إِن تَحْرِصْ عَلَىٰ هَذِهِم﴾ چونکہ
ہر چہند زور سووہی لہہ سہر پٹمونی ٹھوانہ (ہن سووہہ) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَن يُضِلُّ﴾ چونکہ
بہ راستی خواہ پٹمونی کہ سٹک ناکات کہہ (بہوئی) گومر ای بکات ﴿وَمَا لَهُم مِّن نَّاصِرِينَ﴾ هیچ
پشتیوانیکشیان نی بہ ﴿وَأَقْسَمُواْ بِاللَّهِ جَهْدَ أَلْمَنِهِمْ﴾ وہ ٹھوانہ زور ٹوند سوئندیان دہہ خواہد بہ خواہ
﴿لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَن يَمُوتُ﴾ (دہہ بیان ووت) ہر کہ سہریت خواہ زیندووی ناکاتہ وہ ﴿بَلَىٰ وَعَذَابُهُمْ خُفًّا﴾
بہ لئی (زیندووی دہہ کاتہ وہ) بہ لٹینکی ہدق و راستی خواہہ ﴿وَلَكِنَّا أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام
زور بہی خہ لکی نازانن ﴿يُسَبِّحُ لَهُمُ الَّذِي يُخْرِجُ الْفَلَاحَ﴾ بڑوہی بروئی بکاتہ وہ بڑوہ لکی ٹھوہی
تباہدا جباوازن ﴿وَيَسْتَعِزُّ الَّذِينَ كَفَرُواْ﴾ و تانہ و تانہ ش کہہ بین باوہ بر بوون بزائن ﴿أَنَّهُمْ كَانُواْ كَاذِبِينَ﴾
کہ بہ راستی ٹھوانہ دروزن بوون ﴿إِنَّمَا وَلِيُّ الْإِنسَانِ أَنَّىٰ كَانَ أَفْكُهُ﴾ بہ راستی کاتیک (زیندو و کردنہ وہ
و بہ دیہتانی ہر شستیکمان) بوٹ ﴿أَن قَوْلُهُ لَكَ مَقْرُونٌ﴾ (ٹہمہ بہ) کہہ ہی دہ لئین بہہ ٹھویش بہہ کہ سہر
دہہ بیت ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُواْ فِي اللَّهِ﴾ وہ ٹھوانہی لہرینی خواہدا کڑوہ چیان کرد ﴿مِن قَدَمَاضٍ﴾ دواہی
ٹھوہی سستہ میان لئی کرا ﴿لَسَوْفَ نُنْتِجُ فِي الْأَرْضِ نَاصِرَةً﴾ بیگومان لہو نیادانیشستہ جی بیان دہہ کین زور
بہ چاکہ ﴿وَأَخْرَجُواْ أَكْثَرُ لُكَاؤُهُمْ لِيَكْلَمُواْ﴾ وہ بہ راستی باداشتی پڑوی دواہی گہورہ ترہ ٹہ گہر بیان
زانباہہ ﴿الَّذِينَ صَبَرُواْ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ ٹھوانہ کہسانیک بوون دانبان بہ خڑیاندان گرت و تہنہا
پشتیان بہہر و ہر د گاریان دہہ بست

﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ (لینان گہری) با بیتاورد وسیلہ بن ہر امیر شہوی پیمان بہ خشین
 ﴿فَتَمَنَّوْا أَنْ تَقْتُلُوهُمْ﴾ وہ (لہدوینادا) راپوینر جا لہمہو دوا دہزائن (چیسان لی دہکہسن) ﴿وَيَحْتَمِلُونَ لِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ وہ (بت ہرستان) بڑ ٹہو (بت) اٹھی کہہیچ نازائن دادہننن ﴿فَتَحْبِيبًا آتَيْنَاهُمْ﴾
 بہشپک لہوہی کہنیمہ پیمان بہخشیوون (لہخواردن و خواردنہوہ) ﴿فَاتَّخَذُوا لَكُمْ عِمَّاكَسَةً
 تَقَرُّوْنَ﴾ سویند بہخوا ہر سبارتان لی دہکریٹ لہسہر ٹہو دروؤ بوختانہی کہہلٹان دہبہست ﴿وَيَحْتَمِلُونَ لِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ ٹہو (بت ہرستانہ) کچان بڑ خوا دادہننن (و دہلین فریشتہ کان کچی خودان)
 ﴿سَبْحَةً وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ﴾ ہاک و بینگہردی بڑ خواو بڑ خوشیان چیسان پی خوشہ (دادہننن کہ
 حہزبان لہ کورہ) ﴿وَأَنَّا لَنَبْغِ لَكُمُ الْخَيْلَ﴾ ہر کاتی یہ کیٹک لہوانہ مز گیتی کچی پی بدریت
 ﴿ظُلَّ رَحْمَتِهِ سُبُورًا وَهُوَ كَظِيمٌ﴾ روی رہش دائہ گہریت و بڑ خوی پیش دہخوانہوہ ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْقَوْرِ﴾
 خوی دہشاریتہو لہخہلکی ﴿مِنْ سِوَةِ مَا يَشْرِي بِنَفْسِهِ﴾ لہبہر ٹہو مژدہ خراہی پی دراوہ (بہ گومانی
 خوی) ﴿أَتَيْتُكُمْ عَلَى حَرْثٍ﴾ نایا (ٹہو کچہ) بیہلیتہوہ بہسہر شور (ی بہخوی یکات) ﴿أَمْ يَدْعُونَ فِي الْآرَاءِ﴾
 یان زیندہ بہچالی کات ﴿أَلَا تَسْمَعُونَ مَا يَخْكُومُونَ﴾ بیدارسن شای چہند خراہی ٹہو ہر بارہی دہیدہن! ﴿لَلَّذِينَ
 لَا يَتَّقُونَ﴾ بڑ ٹہوانہ ہمہی کہہ بروایان ہر پوزی دواپی لی بہ ﴿مَثَلُ السَّوْءِ﴾ نمونہی خراب
 ﴿وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى﴾ نمونہی ہمہر ہر زیش ہر بڑ خواہ ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وہ ہمہر ٹہو (خوا)
 زالی بہدہسہ لانی کار دروستہ ﴿وَلَوْ يُؤَيِّنُ اللَّهُ الْفُلُوسَ﴾ وہ ٹہگہر خوا خہلکی سزا بدایہ ﴿يُظْلِمُهُمْ﴾
 بہہوی سہتم (و پی بروای) یانہوہ ﴿فَاتَّخَذُوا عَلَيْهَا مِن دَابَّةٍ﴾ ہیچ گیان لہبہری (مروف) پکی لہسہر
 (زہویدا) نہدہہنست ﴿وَلَكِنْ يُؤَيِّنُهَا لِيَوْمٍ مُّسَمًّى﴾ بہلام دواپان دہخات نا کاتی دیاری کراو (بڑبان)
 ﴿وَأَلَّا تَعْلَمَ﴾ جا کانتیک کاتی دیاری کراویان مات (پوزبان ٹہواو بوو) ﴿لَا يَسْتَفِيدُونَ سَاعَةً﴾ ہیچ
 کات و ساتیک دواناکہون ﴿وَلَا يَسْتَفِيدُونَ﴾ و پیشبش ناکہون ﴿وَيَحْتَمِلُونَ لِمَا يَكْرَهُونَ﴾ وہ ٹہوان
 شتن بڑ خوا دادہننن کہخویان حہزی لی ناکہن ﴿وَيَقْبِضُوا لِيَوْمِهِمُ الْأَعْتَابَ﴾ وہ زمانیان ہدرؤ دہلی
 ﴿أَن لَّهُمُ الْخُسْفَى﴾ کہہینگومان باداشنی زور چاک ہر بڑ ٹہوانہ ﴿لَا جَرَمَ لَهُمُ الْقَاتِلُ وَأَنَّهُمْ تَفَتَحُونَ﴾ راستہ
 وگومانی تینداتی بہ (پاداشنی) ٹہوانہ ہمہر ناگری (دوزخ) و زوو بہپہلہ دہبرین (بڑی) ﴿وَأَن لَّهُمُ
 الْقَذِيبَ﴾ سویند بہخواہ راستی پیٹہمہر انمان ناردوہ بڑ سہر گہلانی پیش تو
 ﴿فَرَيْنَ لَهُمُ الْكَيْفَ فَعَلُوا﴾ جاشہ پتان کر دہوہ (خراہہ کان) یانی بڑ رازاندنہوہ ﴿فَهُوَ رِجْلُهُمُ الْيَوْمَ﴾
 بڑیہ ٹہمرو (شہ پتان) ہشتیوانیانہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وہ بڑ ٹہوانہ سزای سہختی بہنازار ہمہی ﴿وَمَا أَزِلُّكَ
 الْكَيْفَ﴾ وہ نیمہ فور ٹانمان نہ ناردوٹہ خوارہوہ بڑ ﴿أَلَا يَتَنَبَّهُونَ﴾ مہگہر بڑ ٹہوی
 پرونی بکہیتہوہ بڑ خہلکی ﴿الَّذِي أَحْتَقَحُوا فَيَصْءُؤُا﴾ ٹہوہی کہتیایدا جیاواز بوون ﴿وَهُذَى رَحْمَةً لِّلْقَوْرِ
 يُوقِشُونَ﴾ وہ تارپنمونوی و مہرہبائیش بیت بڑ کہسانی کہباورہ دینن ﴿

﴿وَاللَّهُ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ وَهِيَ خَالِدَةٌ عَلَيْهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ ۖ لَا تَفْضَىٰ ۖ وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ وَهِيَ خَالِدَةٌ عَلَيْهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ ۖ لَا تَفْضَىٰ ۖ وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً ۖ وَهِيَ خَالِدَةٌ عَلَيْهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ ۖ لَا تَفْضَىٰ ۖ﴾
 زوی زیندو کردوہ دوی ٹہوی کہ مردبوو ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ ۖ﴾ ہر اسی لہمہدا ﴿لَآ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ۖ يَسْمَعُونَ ۖ﴾ نیشانہ
 و بدلگہ کی پروں ہدیہ بڑ کہ سانبک کہ (راستی) دہ بیستن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْأَمْرِ لَعِينٌ ۖ﴾ وہ ہر اسی
 لہنازل و مالائشدا بڑ ٹیوہ ہند و ناموز گاری ہدیہ ﴿شَقِيقٌ مُّتَقَانٌ يَّرْضَا ۖ﴾ لہوی لہناو سکی
 دایہ ہنٹوہی دہنوشین ﴿وَمِنْ بَيْنِ قَرْنَيْهِ رِجْلَانِ خَالِدَيْنِ ۖ﴾ لہنیوان سروان (پسی) و خوتندا
 شیریکی پاکسی بن خوشستان بن دہنوشیت ﴿وَمِنْ تَحْتِهَا أَعْيُنٌ ۖ﴾ وہ لہبرو بوومہ کانی
 دار خورما و پزہ کانیش ﴿سَجْدُونَ لِلَّهِ سَكْرًا﴾ (خواردنہوی) سہر خوششکری لی دروست دہ کھن
 ﴿وَرَزَقْنَاكَ ۖ﴾ و ہر وزی و بڑوی پاک و جاکشی (لی) دروست دہ کھن و ہک میوز و دوشاو ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ ۖ﴾
 ﴿لَآ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ۖ يَسْمَعُونَ ۖ﴾ ہر اسی لہوہدا نیشانہ ہدیہ بڑ کہ سانبک کہ تہدہ گھن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْأَمْرِ لَعِينٌ ۖ﴾
 وہ ہر پورہد گارت سرووش (ٹیلہامی) کرد بڑ ہنگ ﴿أَن تَخْذِي مِنْ لِّبَالِ يَوْمَآ ۖ﴾ کہ لہ جیاکاندا خانو
 (بڑ خوت) ساز بدہ ﴿وَمِنْ الشَّجَرِ رِجْلَانِ ۖ﴾ ولہ (کونی) دارو درخشہ کان لہو (شوین) انہی
 کہ خہلکی دروستی دہ کھن (بڑی) ﴿فَرَأَىٰ مِنْ كُلِّ الثَّمَرِ ۖ﴾ پاشان لہ ہمسو و ہرو بوومیک ہمزہ
 ﴿فَأَسْكَنِي سُبُلَ رَبِّكَ ذُلًّا ۖ﴾ ٹھوسا ٹو و پریگاہانی ہر پورہد گارت بگرہ ہر ہمل کہچی ﴿خَرَجَ مِنْ ثَمَرِهِآ ۖ﴾
 لہسکی ٹو (ہنگانہوہ) دپتہ دہر ﴿ثَمَرَاتُ غُلَّتِ لَكُمْ أَتُونَهُ ۖ﴾ خواردنہوہیک (ہنگوین) کہ پزہنگہ کانی
 جیساوازہ ﴿فِي شِقَاقِ اللَّيْلِ ۖ﴾ کہ شیفای تہدایہ بڑ خہلکی ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ ۖ﴾ بے گومان
 لہوہدا نیشانہی گہورہ ہدیہ بڑ کہ سانبک کہ ہیر دہ کھنہوہ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَوَفِّكُمْ ۖ﴾ بے گومان
 خوا ٹیوہی دروست کردوہو پاشان دہتان مرتبتت ﴿وَمَنْ كُنْ يَرُدُّ إِنْ أَنزَلَ الْأَمْرُ ۖ﴾ وہ ہندینک
 لہ ٹیوہ (زور ہیر دہین نا) دہ گہر پترتہوہ بڑ لاواز ترینی تہمہن ﴿لِكُلِّ لَعْنَةٍ عَذَابٌ عَرِشٌ ۖ﴾ بڑ ٹوہی
 لہ پاش زانین ہچ شبتیک تہ زانبت (ہموو شبتیکی لہ ہیر بچیتہوہ) ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ۖ﴾ ہر اسی
 خوا زانای بہ توانیہ ﴿وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ ۖ﴾ وہ خوا فہرلی ہندینکتانی داوہ
 ہسہر ہندینکتاندا لہ (پیدانی) رزق و رزوی دا ﴿فَمَا آتَيْنَاهُمُ إِلَّا رِزْقَهُمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ ۖ﴾
 جائواندی کہ فہرلی خودایان بہ ہسہرہوہیہ و رزق و رزبان زورہ ہشی ہندہ کانی لی نادہن
 ﴿فَتَرَىٰ فِي سَنَةِ ۖ﴾ تابہ ہزی ٹھوہوہ ٹھوان (ہندہ کان و) ٹھمان یہ کسان بن تپیدا ﴿فَيَعْلَمُ اللَّهُ مَا يَجْعَلُونَ ۖ﴾
 دہی ٹایا ٹھوانہ ٹینکاری چاکہ و نیممہ تہ کانی خوا دہ کھن؟ ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْفُسَ ۖ﴾
 وہ خوا لہ پزہ گہزی خوتان ہاوسہری بڑ ہدی ہتاوون ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ الرِّزْقَ ۖ﴾ و حقدہ
 وہ لہ زن و ہاوسہرہ کانتان کورو ٹھوہی بڑ فہراہم ہتاوون ﴿وَرَزَقْنَاكِ الْقَيْسِيَّتِ ۖ﴾ وہ رزق و رزوی
 پاک و خوشی پیداوون ﴿فَالْيَاقُوتُ ۖ﴾ دہی ٹایا ٹھوان ہر بہ ناہق و بہ ٹال باوہر دینن
 ﴿وَبَقِيَّتُ اللَّهِ لَهُمْ ۖ﴾ وہ بہ چاکہ و نیممہ تہ کانی بن باوہر و سہلن ﴿﴾

﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَهُم بِهِ جِئَاتِي خَوَاشَتَانِي دَه پهرستن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَزَقًا﴾ کہ خواہنی هیچ رزق و رزقہ کسی نہ وان نین ﴿مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا﴾ نہ لہہ ناسمانہ کان و نہ لہ زہ ویدا ﴿وَلَا يَسْتَلْبِطُونَ﴾ و ناشتوان (روزیان بدن) ﴿فَلَا تَقْرُؤْ لِلَّهِ الْاِثْمَالُ﴾ کہ واتہ و تنہ بڑ خواہہ ہینہ وہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غُورُكُمْ وَانْشِرَافُكُمْ﴾ بہ راستی خواہہ زانیت و تنوہ نازانن ﴿حَبَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا﴾ خواہ نمونہ ہی ہیناوتہ وہ بہ بندہ کی خواہن دار ﴿لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ کہ توانای بہ سہر هیچ شتیکدا نیہ ﴿وَمِن رَّزَقَتِهِ فَمَا يُكَفِّرُ﴾ لہ گدل کہ سبکی (باوہر دار) کہ رزق و رزوی چاکمان ہی دابیت لہ لایہن خرمانہ وہ ﴿فَقَدْ يُنْقِضُ مِثْلَهُ سِرًّا وَنَهْرًا﴾ نہ ویش لہو (روزیہ) ہی بہہ خشیت بہ نہین و ناشکرا ﴿هَلْ يَسْتَوِي﴾ ثایا نہو دووانہ یہ کسانن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سوپاس و ستایش بڑ خواہہ ﴿بَلْ أَتَعْتَمِدُ لَدُنَّكُمْ﴾ بہ لام زوریہ بیان نازانن ﴿وَوَصَّيَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّجَلَّتِ﴾ وہ ہہر و ہا خواہ نمونہ ہی ہیناوتہ وہ بہ دور پیاو ﴿أَحْمَدُ هَمَّا أَبْكَرًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ بہ کیکیان لالی زگماکی بہ کہ توانای بہ سہر هیچ شتیکدا نیہ ﴿وَقَوْلُكَ عَلَى مَوْلَاكَ﴾ نہو (پیاوہ) تہرک و بارہ بہ سہر خواہنہ کہ ہہوہ ﴿إِنَّمَا نُؤْمِنُ بِهِ لَا يَبْتَغِي خَيْرًا﴾ بہرہو ہہر شونیک بینری ہیج خیر و چاکہدک ناہینہ وہ ﴿هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَن يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ﴾ ثایا نہو کہ سہ یہ کسانہ لہ گدل کہ سبک فرمان بہ داد گہری بدات ﴿وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ نہو (کہ سہ) لہ سہر دینگہ کی راست بیت ﴿وَلِلَّهِ عِزُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ ہہر بڑ خواہہ نہین و بہ نہایتہ کانی ناسمانہ کان و زہوی ﴿وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ﴾ وہ ہانسی رزوی دوایش (بہ لای خواہہ) ﴿إِلَّا أَكْثَجُ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ﴾ ہہر وہ کو چاو تر و کائیک وایہ بیان نزیک تر لہو ہش ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بہ راستی خواہہ سہر ہہموو شتیکدا بہ توانایہ ﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُم مِّن بُلُونِ أَمْهَتِكُمْ﴾ خواہنہو خواہہ یہ کہ تنوہی لہ سکی دایکستان دہر ہیناوتہ ﴿لَا تَقْلُبُونَ شَيْئًا﴾ کہ ہہچنان نہدہ زانی ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وہ (خواہ) گوی و چاو و دلی پیدان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بڑ لہوہی سوپاسی (خواہ) بکہن ﴿الَّذِينَ قَالُوا لِلَّهِ شَهِادَةٌ﴾ ثایا نہو ان مسہرنجی بالندہ بیان نہ داوہ؟ ﴿مُسْحَرَاتٍ فِي حُجُورِكُمْ﴾ کہ چوئن لہوہوای ناسماندا رام ہتراون ﴿تَأْتِيهِمْ كُنْهٌ إِلَّا اللَّهَ﴾ بیتجگہ لہ خواہ کئی پرایان دہ گریٹ (بہو ناسمانہ وہ) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ بہ راستی لہو (پراگیر کردنہ) دا چہند نیشانہ و ہدنگہ ہہیہ بڑ نہوانی باوہر دینن ﴿

﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا﴾ وہ خواہ مالہ کائناتی کردوہ بہ جینی دانستن و حہ وانہوہ ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْاَنْعَامِ بُيُوتًا﴾ وہ لہ بیستی تازہ لیش دہوارو رہشمالی بڑ فہراہم ہیتاون ﴿ثَلَاثَ خُفٍّ لِّهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَذِكْرًا فَامِينِكُمْ﴾ (ہملہ دریت و دہ گویریشہوہ) بہ ناسانی لہ پڑوی کسج و بارکردنشانداو لہ پڑوی مانہوہ ونشتہ جی یونشاندا ﴿وَمِنْ اَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا﴾ وہ سازاندویہ تی بونان لہ خوری و کولکی (تہو تازہ لانہ) ﴿وَأَشْعَارِهَا أَنتَا وَنَعْمًا﴾ وہ لہ مسوہ کانیاں شتومہ کی ناوامال کہ کہ لکی لہ و ہرہ گرن ﴿إِلَاجِينَ﴾ نا ماوہیک ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ فِئَاحِ الْحَقِّ طَلَلًا﴾ وہ خوا لہوہی کہ دروستی کردوہ سنیہری زوری رہ خساندوہ بونان ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ اَسْكَانًا﴾ وہ لہ جیاکاندا پہاگا و تہ شکہوتی بڑ ہدی ہیتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ رِّبَیْلِ قَبِیْعِكُمْ اَمْرًا﴾ وہ سازیداوہ بونان جل و پو شاکینک کہ دہتان پاریزی لہ گہرما ﴿وَمِنْ رِّبَیْلِ قَبِیْعِكُمْ نَاسًا﴾ ہروہا جل و پو شاکینک کہ لہ کاتی جہنگدا دہتان پاریزی (لہ دوزمان) ﴿كَذَٰلِكَ یُبَيِّنُ لَكُمْ نِعْمَتَهُ عَلَیْكُمْ﴾ نا بہو جوہرہ چاکو نعیمہ تہ کاتی خوی تہواوہ دہ کات بہ سہر تانہوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بڑ تہوہی مل کہ چ و موسولمان بین ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا لَنَسَآءُ عَلَیْكُمْ﴾ تہوسا تہ گہر تہواوہ پرویان و ہرگیرا تہوہ بیگومان تہوہی لہ سہر تزیہ تہنہا ﴿الْبَلْعِ النَّعِیْنِ﴾ راگہ باندنی ناشکرای (ثانیہ کہ تہ) ﴿یَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللّٰهِ﴾ تہوانہ بہرہ کاتی خوا دہناسن (وہ دوزان) ﴿ثُمَّ یَنْكِرُونَهَا﴾ باشان نینکاری دہ کہن ﴿وَأَكْثَرُهُمْ أَكْثَرُونَ﴾ وہ زوریہی تہوانہ ہر بی باوہرن ﴿وَنُفُورَ تَعَتُّ مِنْ كُلِّ امْتَوَشْهِدًا﴾ وہ پوزنیک دی نیمہ لہ ہر ترمہ تیک شایہ تیک (بیتمہ مہرنیک) یان بڑ دہنیزین ﴿ثُمَّ لَا یُؤْذَنَ لِلَّذِیْنَ كَفَرُوا﴾ تہوسا مؤنہت نادریت بہوانہی باوہر یان تہیتساوہ ﴿وَلَا هُمْ یُسْتَعْبَدُونَ﴾ بیانوشیان لہی و ہرناگیریت ﴿وَالَّذِیْنَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالٰتِ﴾ وہ کاتنی تہوانہی ستہ میان کردوہ و سزای دوزخ دہبین ﴿فَلَا یُخَفِّضُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ یُظْلَمُونَ﴾ نہ سزاکیان لہ سہر سووک دہ کربت نہ مؤلہ تیش دہدرین ﴿وَإِذْ قَالَ الْاٰلِیْنَ اٰمُرُوْا اٰسْرَکُمْ بِمَا تَعْمَلُوْنَ﴾ وہ کاتنیک تہوانہی کہ ہاوبہشیان داناوہ پەرستراوہ کانیاں دہبین ﴿قَالُوْا﴾ دہلین ﴿رَبَّنَا هَٰؤُلَآءِ شُرَکَآؤُنَا﴾ تہی پەرورہ دگارمان تہوانہ پەرستراوہ کانمان ﴿الَّذِیْنَ كُنَّا نَدْعُوْا مِنْ دُونِکَ﴾ کہ نیمہ ہاوارمان لہی نہ کردن لہ جیاتی تو ﴿قَالَ لَوْ اٰتٰیہُمُ الْقَوْلُ اِنْکَرُ﴾ تہمجا تہو (پەرستراوانہ) و تہیان تاراستہ دہ کہن (و دہلین) بہ راستی تزیہ ﴿لَعَزَّیْبُوت﴾ دروزنن ﴿وَالْقَوْلَ اِلٰی اللّٰهِ یَوْمَ یُذِیْقُہُمُ النَّسَمَ﴾ وہ لہوہ پڑوہ داہمسو و گویراہی و ملکہ جی تہونین بڑ خوا ﴿وَصَلَّ عَنْہُمْ مَّا کَانُوْا یَقْرَءُوْنَ﴾ وہ وون دہ بیٹ لیشان تہوہ درویانہی کہ ہلہ لیان دہبست (لہ دونیادا)

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ثوانہی کہ بن باوہر بوون و بدرگری خہ لکشیان کردوہ
 لہ رنگہی خوا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ جگہ لہ سزا کہی خو بیان سزایان بو زیادہ کہ بن ﴿بِمَا
 كَانُوا يَفْسِدُونَ﴾ لہ بر نہوہی کہ خرابہ کاریان دہ کرد ﴿وَيَوْمَ تَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وہ نہو
 پڑوہی کہ تیمہ لہ ہر نومہ نیک شایہ نیک (پیغمبر نیک) دہترین ﴿عَلَيْهِمْ مِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ یوسہریان
 لہ خو بیان (کہ شایہ تیان لی بدات) ﴿وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ﴾ وہ توش دہ ہتین (نہی موحدہ مد
 ﴿بِهِ﴾ بہ شایہ ت لہ سہر نہوانہ ﴿وَوَكَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ وہ نیمہ فوران تمان ناردو تہ خواروہ ہوت
 ﴿يَتْلُوهُ كُلُّ لُغَةٍ﴾ کہ پروون کہروہ وہ بوہ موشتیک ﴿وَهَٰذَا وَرَبُّكَ الْمُسْتَبِينَ﴾ وہ پتہ موونی
 و میہر ہانی و مزدہ بو موسلمانان ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾ بہ راستی خوا فہرمان دہ دات
 بہ داد گہری و بدچاکہ ﴿وَالِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ﴾ و بہ بدخشین بدخزم و خویش ﴿وَتُعِثُّ الْفَاسِدَ وَالْمُسْکِرَ
 وَالْبَغِيَّ﴾ وہ (خوا) بدرگری دہ کات لہ داوین پیسی و خرابہ و دہست دریزی ﴿يُعْطِيكَ اللَّهُ مِمَّا تَكْتُمُ﴾ ٹاموڑ گاریشان دہ کات ہو نہوہی پند و ہر گرن و بیر بکنہ نہوہ ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ﴾
 وہ بہ لیتی خوا بہ جی بین کاتی کہ بہ لین دہ دہن ﴿وَلَا تَقْسُرُوا الْأَيْمَانَ﴾ و بہ لین و بہمانہ کانتان مہ شکین
 ﴿بَعْدَ تَوْكِيدِهَا﴾ لہ پاش ہسستن و دو پانکر نہوہ بیان ﴿وَقَدْ جَعَلْنَا اللَّهُ عَلَيْكَ حَبْرًا﴾ لہ کانتیکدا
 خواتان کردوہ بہ شایہ ت و چاودتر بہ سہر خو تانہوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَوَابِطُكُمْ﴾ بہ راستی ہر جی
 دہ کہن خوا دہیزانیت ﴿وَلَا تَكْفُرُوا بِالَّذِي نَفَضْتَ عَنْهَا﴾ و ہ نہو (نافرہ تہ) مہ بن کہر بہ کہی کردوہ
 بہ خوری ﴿مِنْ بَعْدِ قَوْلِ أَنْ كُنَّا﴾ لہ پاش بادان و رستن و شہ تہ کدانی ﴿تَتَجِدُونَهُمْ جَعَلُوا بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ
 سُوْنِدُو بہیمانہ کانتان دہ کہن بہ ہوی ناپاکی و فرو قیل لہ نیوانتاندان ﴿أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ﴾ لہ بر
 نہوہی دہستہ و کومہ نیک زورتر و بہ ہیز ترہ لہ دہستہ و کومہ لیکنی تر ﴿إِنَّمَا يَتَّبِعُونَ الْأُمِّيَّةَ﴾ خوا بہوہ
 ناقتیان دہ کاتہوہ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآيَةِ﴾ وہ سویند بہ خوا لہ روژی دوایدا بو تان پروون دہ کاتہوہ
 ﴿مَا كُنْتُمْ بِهِ مُخْلِطُونَ﴾ نہوہی کہ تیمہ تبایدا جیباواز بوون ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 وہ تہ گہر خوا بیویستہ بہ تیمہی دہ کرد بہ ہک نومہ ت ﴿وَلَكِنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ لام (خوا) ہر
 کہ سبکی بویت گوہرای دہ کات (بہ ہوی سہر کہشی خو بہوہ) ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ ہر کہ سبکی
 بویت پتہ موونی دہ کات ﴿وَلَنُفْلِتَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وہ سویند بہ خوا پر سبار تان لی دہ کریت لہوہی
 کہ دہ تانکر د

﴿وَلَا تَسْخِذُوا أَنْتُمْ كُرْسًى﴾ وہ سویند و پیمانتان مدکن بہ ہوی ﴿دَحَلًا يَتَكَبَّرُ﴾ غددرو ناپاکی
 لہنتوان یہ کنردا ﴿فَقِيلَ لَهُمْ لَا تَسْخِذُوا عَنْهُمْ﴾ تاہن لہپاش جینگیر بوونی (لہسہر باوہر) ہلہنہ خلیسکی
 ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُعَاهِدُ اللَّهُ عَهْدًا فَلَيْسَ بِهِ نَفْسٌ﴾ و سزاو نارہ حمنی نہ چہرُن ﴿يَمَاصِدُّكُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بہ ہوی ہدرہلہسنی
 کردنتان لہرپسازى خوا ﴿وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (نہ گہر واپس) سزای زور گہورہ تان بؤ دہ بیت ﴿إِنَّمَا
 عِنْدَ اللَّهِ مَوْجِبُ الْأَمْرِ﴾ بہ راستی نہوہی کہ لای خوا ہدیہ چاکترہ بڑتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نہ گہر
 ٹیوہ بڑانن ﴿مَاعِذَكُم بِعَذَابِ اللَّهِ﴾ (چونکہ) ہدرچی لای ٹیوہیہ تہواو دہ بیت نہفہ ویت
 ونامینیت بہلام نہوہی لای خواہیہ ہدر دہمینیت ﴿وَلَتَجِدَنَّ الَّذِينَ صَدَقُوا عَهْدَهُمْ﴾ سویند بہخوا
 نہوانہی کہ بہشارام بوون پاداشتیان دہدہینہوہ ﴿بِأَخْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بہپاداشتی چاکتر لہ
 کردہوہ کانہیان ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنفَقَ﴾ ہدر کہس لہنیر بیان لہمی کردہوہی چاکی
 کردہیت و بیسکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِرٌ فَلْيُفْحِشْنَهُ خَوْفًا ظَهِيرَةً﴾ و ہروداداریش بوو بیت نہوہ سویند بہخوا
 بہرپانیکمی خوش دہیان رپہنن ﴿وَلَتَجِدَنَّ يَوْمَ تَبْتُلُهُمْ بِأَخْسَنِ﴾ و سویند بپاداشتیان بدہینہوہ بہچاکتر
 ﴿مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نہوہی کہ نہوان دہپانکرد ﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ﴾ (نہی موحمہ مدہد) ﴿تَسْمَعُ
 كَاتِبُكَ وَيَسْتَفِيحُ الْقُرْآنُ﴾ و سویند بخوا لہشہبتانی نہفرین ﴿فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ ہما بگرہ بہخوا لہشہبتانی نہفرین
 لیکراو و دہرکراو لہبہزہپی خوا ﴿إِنَّهُ رَفِيسٌ لَهُ سُلْطَانٌ﴾ بہراستی نہو (شہبتان) دہسہ لاتی نی
 یہ ﴿عَلَى الْآيَةِ آمَنُوا﴾ بہسہر نہوانہی کہ باوہریان ہیشاوہ ﴿وَعَلَى رَيْبَةٍ يَتَوَكَّلُونَ﴾ و تہنہا ہشت
 بہ ہرورہدگارپان دہہستن ﴿إِنَّمَا سُلْطَانُ عَلَى الَّذِينَ﴾ تہنہا دہسہ لاتی بہسہر نہوانہدا ہدیہ
 ﴿يَتَوَكَّلُونَ وَالَّذِينَ هُمْ بِدَعْوَتِهِمْ﴾ کہ نہو (شہبتان) دہکہ نہ دہرست ہشتیوانی خویان و نہوانہی بہہوی
 نہوہوہ بوونہتہ ہارہلدانہر ﴿فَإِذَا كُنْتَ أَتَىٰ مَكَانَ الْعَبَقِ﴾ ہدر کاتیک ثابہتیک لہجئی ثابہتیک
 تردا دابہر زینن ﴿وَلَهُ أَعْلَمُ بِمَا يُبْرَأُ﴾ وہ خوا چاکتر دہزانن چسی دہنیرتہ خواروہ ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ
 مُنْقَرٍ﴾ دہلین تو لہ خوتہوہ درو ہلدہہسنی بہناوی خواوہ ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (وانہ) ہلکو
 زور بہیان ہیچ نازانن ﴿فَلَنُرَاهُ رُوحَ الْفَاسِدِينَ﴾ بلنی جوہر ہیل دابہہزانندہ ﴿مِنْ رَبِّكَ يَأْتِي﴾ لہلایہن
 ہرورہدگار تہوہ بہراستی ﴿لَيُثَبِّتَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہا نہوانہی باوہرپان ہیشاوہدامہ زراوہپان ہکات
 ﴿وَهُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِمْ مُّسْلَمِينَ﴾ و رپتموونی و مورڈہش بیت بؤ موسولمانان ﴿

﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يِقُولُونَ﴾ سویند بہ خوا بینگومان قیمہ دہ زائین کہ شو (بی باوہ پرانہ) دہ لئین
 ﴿إِنَّمَا إِلَهُمُ بَشَرٌ﴾ ہر نادہ می بہ (نہم قورٹانہی) قبری (موجہ ممہد) دہ کات (مہہ سستیان
 کا براہ کی پڑمی ہو) ﴿يَسْأَلُ الَّذِي يَلْحُذِرُ إِلَهَهُ أَتَعْبُدُ﴾ کہ چی زمانی شو کہ سہی شوہی
 دہ دہ نہ پال عہ جہ می بہ ﴿وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ﴾ و تم (قورٹانہ) ش بہ زمانی عمرہ بی باراو و پروون
 (دابہ زیوہ) ﴿إِنَّ الَّذِي لَا يُؤْمِنُ بِقَائِلِ اللَّهِ﴾ بہ راستی ٹوانہی کہ بر وایسان بہ ثابہ تہ کانی خوا
 نی بہ ﴿لَا يَنْفَعِيهِمْ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ خوی گہ ورہ پئموتویان ناکات، و سزای سہ ختی بز
 ٹامادہ کردوون ﴿إِنَّمَا يَذَرُ الذُّبَابَ﴾ بینگومان ٹنھا ٹوانہ دروہ لہ بہ ستن بہ ناوی
 خواوہ ﴿لَا يُؤْمِنُ بِقَائِلِ اللَّهِ﴾ کہ باوہ پران بہ ثابہ تہ کانی خوا نی بہ ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الذُّبَابُ﴾
 و ہر خویان دروژن ﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ﴾ ٹو کہ سہی بی باوہ پران بہ خوا لہ پاشان
 باوہ پرہینانی ﴿إِلَّا مَنْ أَكْزَرَ﴾ مہ گہ کہ سینک زوری لی کر ا بیت ﴿وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ﴾ و دلہی
 دامہ زراو ٹارام بیت بہ باوہ پر ﴿وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا﴾ بہ لام کہ سہی دلی خوش و شادمان
 بیت بہ بی باوہ پر ﴿فَقَلْبُهُمْ غُصْبٌ مِنَ اللَّهِ﴾ ٹوہ بہر خہ شسم و قینی خوا کہ ونوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ﴾ و سزای گہ ورہ بیان دہ بی ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ٹم (ہمہ رشہ یہ) لہ بہر ٹوہ یہ بہ راستی ٹوانہ
 ﴿أَنَّهُمْ خَبَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ ژبانی دونیا بیان لا خوشہ و ستر ہو لہ ژبانی پڑوی دوا بی
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ و بہ راستی خوا پئموتوی کہ سانی بی باوہ پر ناکات ﴿وَأُولَئِكَ
 الذُّبَابُ﴾ ٹوانہ کہ ساتینکن ﴿خَلَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ خوا مڑی ناوہ بہ سہر دل ﴿وَسَمِعِهِمْ
 وَأَنْصَرَفَتْ﴾ و بہ سہر گوئی و چاویاندا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ و ہر ٹوانہ بی ٹاگایان ﴿وَلَا جَرَمَ لَهُمْ
 فِي الْآخِرَةِ﴾ راستہ و بینگومان ٹوانہ لہ پڑوی دوا بیدا ﴿هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ہر ٹوان
 زہرہ مہندن ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ پاشان بہ راستی پەرورہ دگارت بق ٹوانہی کڑچیان
 کردوہ ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ لہ پاش ٹوہی سزا دران پاشان جیہاد و نی کوشانیان کرد
 ﴿وَصَدَقَ قَوْلُكَ رَبِّكَ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ و بہ ٹارام ہوون بینگومان پەرورہ دگارت لہ دوا بی ٹوہ ﴿أَعْمُورٌ
 رَجِيسَةٌ﴾ لی بوردہی مہرہ بانہ (بویان) ﴿﴾

﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ﴾ ہاشان بہ راستی پدروہ رد گارت ہؤ ٹوانہی ﴿عَمِلُوا الشُّرُوءَ بِحَدِّكَ﴾ خراہ بیان کردوہ بدہنہ قامی ﴿ثُمَّ تَأْتُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ ہاشان دواى ٹوہ گہا ونہ تہوہ و توبہ بیان کردوہ ﴿وَأَسْأَلُكُمْ﴾ و کسرداری خوین چاک کردوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہ راستی پدروہ رد گارت ﴿مِنْ بَعْدِهَا﴾ لہہ ہاش ٹوانہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ لیورہ دی میہرہ بانہ ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ﴾ بہ راستی ٹیراہیم ﴿كَانَ أَقْنَعُ قَائِلًا لِلَّهِ﴾ (ہؤ خوی) ٹومہ ٹیک بوو گوٹراہل و فدرمانہ ردار ہؤ خوا ﴿حَتَّىٰ تَأْتِيَكُمْ مِنَ الشَّرِّ يَكُونُ﴾ لا دہر بوو لہہ موو ٹاپنکی ناہق و ہدر گیز لہہاوبہش دانہران نہبوہ ﴿حَتَّىٰ تَأْتِيَكُمْ مِنَ الشَّرِّ يَكُونُ﴾ شو کرانہ ہڑری (خوا) سوہ لہہر امہر نازو تبعمہ تہ کانہدا ﴿تَحْتَكِنَ وَهَذِهِ إِلَٰهٌ صَرِيحٌ مُّشْتَفِرٌ﴾ ٹویش ہلسی ہڑارد و ینگہی راستی نشان دا (کہ ٹیسلامہ) ﴿وَهُذِهِ إِلَٰهٌ لَا يَتَأَخَّصُ﴾ وہ ٹیمہ لہہ دنیا دا تبعمہ و بہرہی چاکمان پی بہخشی ﴿وَالَّذِينَ فِي الْآخِرَةِ لِنَصْرِيبٍ﴾ وہ بہ راستی ٹو لہہ روضی دواہشدا لہہ ریزی چاکانداہ ﴿ثُمَّ تَأْتِيكُمْ مِنَ الشَّرِّ﴾ ہاشان نیگاسان ہؤ کردیت ﴿أَن تَأْتِيَكُمْ مِنَ الشَّرِّ يَكُونُ﴾ کہ بہ ہرہی ٹاپنی ٹیراہیم بکہ ﴿حَتَّىٰ تَأْتِيَكُمْ مِنَ الشَّرِّ يَكُونُ﴾ چونکہ ہاک و راست بوو بہہیچ جوری لہہاوبہش دانہران نہبوو ﴿إِنَّمَا جَعَلَ السَّبْتَ عَلَى الْآيَةِ﴾ بیگومان (ہیز گرتی) روضانی شہسہ تہنہا لہہسر ٹوانہ دانرا ﴿لَا تَحْتَفِلُوا فِيهِ﴾ کہ جہاواز بوون نہایدا ﴿وَالَّذِينَ﴾ وہ بہ راستی پدروہ رد گارت ﴿لَا تَحْتَفِلُوا فِيهِ﴾ دادوہری دہکات لہہ نیوانہاندا ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہہ روضی دواہیدا ﴿فِي مَا كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْهُ﴾ لہہوی کہ تہوان نہایدا جہاواز بوون ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْبَيِّنَاتِ﴾ (خہ لکی) بانگ بکہ ہؤ ریزی پدروہ رد گارت ﴿وَالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾ بہ دانایی وہ ناموز گاری جوان و چاک و شیرین ﴿وَيَذَرُ لَهُمْ﴾ وہ لہہ گہلیان بدوی (موجادہ لہہ بکہ) ﴿وَالَّذِينَ أَحْسَنَ﴾ بہ چاکترین شیوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ﴾ بیگومان پدروہ رد گارت خوی چاک دہزانی ﴿وَمَنْ حَصَلَ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بدوانہی گومرا بوون ولا باندا وہ لہہ رنگاہی ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُنَافِقِينَ﴾ وہ ہمر خوشی زانیہ بدوانہی لہہسر ینگای راستن ﴿وَالَّذِينَ عَاقَبْتُمْ﴾ وہ ٹہ گہر تولا تان سہنہوہ ﴿فَقَاتِلُوا يُجَاهِلُوا عَنِ قَوْمِهِمْ﴾ نہوہ بہ تہندازہی ٹو سستہمی دژتان کراوہ تولا بکہ نہوہ ﴿وَلَيْتَ صَبَرْتُمْ﴾ وہ ٹہ گہر ٹارام بگرن ﴿لَهُمْ خَيْرٌ لِّصَبْرِهِمْ﴾ نہوہ ہاشترہ ہؤ ٹارام گران ﴿وَأَصْبِرْ﴾ وہ ٹہی موحمہد ﴿وَالَّذِينَ﴾ دان بہخوتدا بگرہ ﴿وَمَا أَصْبَرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ ٹارام گرتہ کہشت ہدر بہ (بارمدنی) خواہہ ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خہفہ تہان ہؤ مدخو ﴿وَلَا تَكُنْ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَتَسَنَّوْنَ﴾ و بہو فیل و بیلانانہش دہیکن دل تہنگ مہبہ ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ بہ راستی خوا لہہ گہل ٹوانہیہ کہ خوین پاراسٹوہ (لہہ تاوان) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يُخْشَوْنَ﴾ ہدروہا لہہ گہل ٹوانہ شدایہ کہ خیر خواز و چاکہ کارن ﴿

سورہ (الاسراء)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خواہی بدخشندہی میہرہ بان

﴿سَيَحْنُ الَّذِي أَسْرَى﴾ ہاگ و بیگہ ردی بؤ نہ وزاتہی کہ شہوپرہوی کرد ﴿يَعْبُدُهُ لَيْلًا﴾ بہ بندہی خوی
 لہ شہوپرہوی کرد ﴿وَمِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لہ مزگہوتی حمرامہوہ (لہ شاری مہ ککہ) ﴿إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا﴾
 بؤ مزگہوتی (الاقصی) لہ (بیت المقدس) ﴿الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ﴾ کہ دہورو ہریمان پسرؤز و فہر دار
 کردوہ ﴿لِيُزَيِّنَ لَهُنَا الْآيَاتِ﴾ بؤ نہوہی ہتدیک لہ ہلگہو نیشانہ پرونہ کانی خوامانی نیشان بدہین
 ﴿إِنَّمَا هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ ہر اسی ہر نہوہی ہرانیہ ﴿وَوَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ وہ تہور اتیشمان
 بدخشسی بہ موسا ﴿وَجَعَلْنَاهُ هَدًى رَبِّیْ أَتَمَّ يَدًى﴾ وہ نہوہ (تہوراتہ) مان کردہ ہوی دینمونوی بؤ نہوہی
 نیسرائیل ﴿أَلَّا تَتَذَكَّرُ أَمْ دُونَ ذَٰلِكَ﴾ (ہیمان و تن) کہ بیجگہ لہ من کہس مہ کنہ ہشتیوانی
 خوتان ﴿وَمَرْثَاةً مِّنْ حَمَلَاتِ نُوحٍ﴾ (نہی) نہوہی شہو کہ سانہی کہلہ گہل نوح (لہ کہشتیدا)
 ہدلمان گرنن ﴿إِنَّمَا كُنَّا عِبَادَ اللَّهِ مُخْلِصِينَ﴾ ہر اسی نوح بہندہ یہ کی زور سوپاس گوزار بوو ﴿وَوَاتَيْنَا
 دَاوُدَ الْكِتَابَ﴾ نہوہ کانی نیسرائیل مان گادار کردوہ و الیمان پندان لہ نامہ کہ پاندا
 ﴿لَتَقْسِدَنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّاتٍ﴾ کہ سویتند بہ خوائیوہ خرابہ کاری دہ کن لہ زہوی دا دوو جار ﴿وَتَعْلَنَ
 عُزْدَةَ الْأَغْرِبِ﴾ و بیگومان ہرز دہینہوہو زال دہین (ہسہر خہلکی دا) بہ ہرز یونہوہی کی زور گہورہ
 ﴿فَإِذَا جَاءَهُ وَعَدُ الْوَلَهَمَا﴾ جا کانتیک یہ کہ مین بہ لئین (لہو دووانہ) ہات (کہ بہ لئین پندراوہ)
 ﴿بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادَنَا﴾ دہینرینہ سہر تان چہند بہندہ یہ کی خومان ﴿أُولَٰئِكَ شَدِيدُ الْغَوَاةِ﴾ کہ خواہنی
 دہست وہ شاندینکی بہ لئین لہ جہنگ دا ﴿فَبَاسُوا بِذَٰلِكَ الْيَوْمِ﴾ نہ مجا نہوانہ دہ گہرین بہ ناولی
 وولانہ کہ تاندا ﴿وَكَانَ وَعْدُ الْمُقْمُولِ﴾ وہ نہوہ بہ لئینکی بہدی ہتیرا بوو ﴿وَلَوْ دَدْنَا لَكُمُ الْكُرْ
 عَاطِيَةً﴾ لہ پاشان جاریکی تر تہوہ بہسہر پاندا زال دہ کہ پشہوہ ﴿وَأَمَّا ذَٰلِكَ الْبَاقِلِیُّ﴾ وہ دارابی
 وکوری زور تان پین دہہ خشین ﴿وَجَعَلْنَا كُوفًى قَبِيرًا﴾ وہ لہشکر و کہستان (لہ جاری ہینسوو)
 زور تر دہ کہین ﴿إِن تَسْتَفْتُوا أَنَسْأَلُ بِأَنْفُسِكُمْ﴾ لہ گہر تہوہ چاکہ بکن نہوا چاکہ بؤ خوتان دہ کہن
 ﴿وَأَن أَسْأَلُ لَهَا﴾ وہ نہ گہر خرابہش بکن نہوا (سزاکہی) ہر بؤ خوتانہ ﴿فَإِذَا جَاءَهُ وَعْدُ الْآخِرَةِ﴾
 جا کانی بہ لئینی (سزا و تولہی) دووہم ہات ﴿لِيَسْفُتُوا الْحُجُوجَ﴾ بؤ نہوہی بہ زارہ و خدہت
 بہر خسارتانہوہ دہر کہوہت ﴿وَلَيَذَلُّوا أَلْسِنَهُ جِدًّا﴾ وہ بؤ نہوہی بچنہوہ ناولی مزگہوتی نہ قضاوہ
 ﴿كَمَا دَخَلُوا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ ہر چو نیک لہ جاری یہ کہ مددا چرونہ ناویہوہ ﴿وَلَيَسْئُرُوا أَعْنَاقَهُمْ تَتَابَعًا﴾
 وہ بؤ نہوہی ویرانی بکن بہوہران کردینکی گہورہ ﴿۝۶۱﴾

﴿عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ رَحْمَةً﴾ تو میند وایہ پەروردگار تان بہ حشمان پس بکات (نہ گہر بگہر پشہ وہ بؤلای خوا)
 ﴿وَأَنْ يَكُونَ عَذَابٌ﴾ نہ گہر بگہر پشہ وہ (بؤسہر تاوان) نیمہش دہ گہر پشہ وہ (بؤ مسزادانتان) ﴿وَتَعْلَمُ الْغُيُوبُ﴾
 ﴿حَصِيرًا﴾ وہ دوزہ خصمان کردہ بہ بہندیخانہ بؤیں باوہر ان ﴿إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي﴾ بہر استی نمہ قورنانه
 ریتمونوی دہکات ﴿الَّذِي فِي الْأَوَّلِ﴾ بؤ ریشازو بہر نامہیک کہر است تریہ ﴿وَيُخَوِّشُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و موزدہش
 دہدات بہو باوہر داراندہی ﴿يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ کہہ کردہوہ چاکہ کان دہ کن ﴿إِنَّ لَهُمْ لَعَنًا كَثِيرًا﴾ کہہ بہر استی
 پاداشنی گہورہ بیان بؤ ہدیہ ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ وہ بہر استی نہوانہی کہہاوہر بیان نہی ﴿وَالْآخِرَةَ﴾ بہر قوزی
 دوایی ﴿أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ الْيَأْسَ﴾ سزہایہ کی سہ خصمان بؤ نامادہ کردون ﴿وَبَعَثْنَا الْإِنْسَانَ بِالْحَبَرِ﴾ وہ نادہمی نزو
 ہارو بؤ شہر و خرابہ دہکات ﴿ذُرَّةً دُحًى يَأْخُذُ﴾ (ہمروہ کو) داوا و نزا کردنی بؤ خیر و چاکہ ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا﴾
 وہ نادہمی ہمیشہ ہمر بہلہبہتی ﴿وَجَعَلْنَا الْإِلَّهَ الْيَتِيمَ﴾ شہو و رز زمان کردہ بدو و نیشانہی (گہورہی
 دہسہ لاتی خودا) ﴿فَتَحْنُلْهُ آيَةً آلِي﴾ نہ مجا نیشانہی شہو مان تاریک کرد (باسرپیہوہ) ﴿وَجَعَلْنَا آيَةَ الْفَقْرِ مُبِينَةً﴾
 و بہلگہو نیشانہی رز زمان رووناک کردہوہ ﴿فَلْيَتَنَزَّلِ الْإِنْسَانُ رَجُومًا﴾ بؤ تہوہی بہشون پوزی پەروردگار تاندا
 بگہرین ﴿وَلْيَتَلَوَّمُوا عَصَا الْيَتِيمِ﴾ و ہبؤ تہوہی ژمارہی سالتہ کان و حیسابی (مانگ و شہو و رزہ کان)
 بزاسن ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ قَدَمًا فَتَحْنُلْهُ﴾ وہ نیمہ ہمو و شہنکمان بہروون و پہوانی یاس کردہوہ (بؤتان) ﴿وَكُلُّ إِنْسَانٍ أَلَمَّتْهُ زُرْقَةٌ فِي الْيَوْمِ﴾ وہ ہمو و مرقوبت (لہر قوزی دوایدا) کردہوہی خوریمان کردونہ گہر دنیہوہ
 (چاکہ بیت یا خرابہ) ﴿وَنُفِخَ فِي السُّورِ الْيَقِينِ﴾ وہ لہر قوزی دوایدا بؤی دہر دہیتن ﴿كَذَٰلِكَ يُلْقُونَ عُقْرًا﴾
 نامہیک کہہ بہ کروہی (و ہمو و کردہوہ کانی تیدا نو ساروہ) و دہیینیت ﴿أَفَرَأَيْتَ﴾ (ہی دہو و تریٹ)
 نامہ کہت بخونہرہوہ ﴿كُلُّ نَفْسٍ بِرُؤُوسِهَا عَلَىٰ خَبِيرٍ﴾ نہ سرقوت خوت بہسبت کہہ موحاسہ بہی خوت بکہیت
 ﴿قَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ الْيَتِيمَ﴾ ہمر کہس ریتمونوی و ہیدایہ تی وەر گرتیت نہوہ بیگومان ریتمونوی
 و ہیدایہ نہ کہی (سوود و قازانجہ کہی) ہمر بؤ خوی دہیت ﴿وَمَنْ حَكَمَ فَأَسَمِ الْأَعْيُنَ﴾ و ہمر کہشیش گومرا
 برویت نہوہ بیگومان (زبان و سزاکہی) ہمر بؤ خوی دہیت ﴿وَلَا تَحْزَنْ رَأَيْنَا أَكْبَرًا﴾ و ہہیچ کہسیکی گوناہکار
 گوناہی ہہیچ کہسیکی نہر ہلنا گرت ﴿وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ﴾ نیمہ ہمر گیز سزای (بہندہ کان) نادہین ﴿حَتَّىٰ يَبْتَغَىٰ
 رَسُولًا﴾ ہہنا پیغہ ہمر نہترین (بؤسان) ﴿وَلَا تَأْخُذْكَ﴾ وہ کاتیک بمانہویت ﴿أَنْ تُبَشِّرَ قَوْمًا﴾ (دانیشنوی)
 شار و گوندیک لہناو بہین ﴿أَنْزَلْنَا الْقُرْآنَ﴾ فہرمان دہدہین (بہ گویرایہ لی و کردہوہی چاک) بہ دہولہمہندہ
 خرابہ کار و زوردارہ کانی ﴿فَلْيَسْمَعْ أَفْتًا﴾ کہچی نہوان یاخی دہین و لہر فہرمان دہر دہجن ﴿حَتَّىٰ يَخْشَوْا
 جَا بِيَّارِي﴾ (سزادان) پئویست دہیت بؤ (دانیشنوی) نہو شار و گوندانہ ﴿فَلْيَتَرَكُوا الْفَرَجَ﴾ جا نہوسا ویرانان
 دہکہبن بہویران کردنیکی نہواو ﴿وَلَا تَقْلُكُنَا﴾ وہ زور (گہل و مبللت) مان لہناو برد ﴿وَمِنَ الْغُرُوبِ﴾ نہتہ
 نوج لہ چہرخہ کانی پاش نوسوح ﴿وَكُنْ بِرَبِّكَ بِذُنُوبٍ عَابِدًا﴾ پەروردگار ت بہسہ بہ گوناہی بہندہ کانی
 ﴿خَيْرًا قَبِيرًا﴾ کہہ ناگادار و بیناہی

﴿مَنْ كَانَتْ رُبْدُ السَّاجِدَةِ﴾ ہر کہ سبک تہنہا ژبانی دنیای بویت ﴿عَجَلْنَا لَهُمْ﴾ ہم (دونیا) دارووی
ی دہدہین ﴿مَنْ كَانَتْ رُبْدُ السَّاجِدَةِ﴾ نہوی بمانہ وی بز ہر کہ سبک ﴿وَجَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ﴾ لہ باشان دوزخمان
بز سازداوہ ﴿وَقَضَّيْنَاهُ مَذْمُومًا مَذْمُورًا﴾ دہ چیتہ ناوی بہ لومہ کراوی و دہر کراوی لہ مبہرہ بانی خوا ﴿وَمَنْ
كَانَ زَادَ الْخَيْرِ﴾ ہر کہ سبکیش مدبہ سستی رزوی دواپی بویوت ﴿وَسَقَىٰ لَهَا سَقِيًّا﴾ وہ ہدولی
بز بدات بہو جوردی شایستہی نہوہ ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ و باوہر داریش بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ كَانَتْ سَعِيَّهُمْ
مَشْكُورًا﴾ ناہوانہ کردوہ و تیکز شانہ کیان و ہر گیراوہ (لای پەرورہ دگاریان) ﴿كَسَلٌ ثَمِيلٌ﴾
دہہ خشین بہہ مسوان ﴿هَؤُلَاءِ هُمُ الَّذِينَ﴾ نہوانہ (کہ ہر دونیابان دہویت) و نہوانہش (کہ رزوی
دواپیان دہوی) ﴿مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ﴾ لہ بہ خششی پەرورہ دگارت (لہم دونیابہ دا) ﴿وَمَا كَانَ عَذَابُ رَبِّكَ
مَحْظُورًا﴾ بیگومان رزوی و بہ خشرای پەرورہ دگارت ہر گیرز قہ دغہہ کراو نہبووہ ﴿أَنْظُرْ
كَيفَ﴾ (نہی موحمہد ﷺ) سہرنج بدہ چوَن ﴿فَقَسَّ لَهُمْ صُورُ عِزِّهِ﴾ (لہ دونیادا) فزلی
ہندیکبانمان داوہ بہ سہر ہندیکباندا ﴿وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَتٍ وَأَكْبَرُ تَقْيِيلًا﴾ وہ بیگومان پلہ کان
لہ رزوی دواپیدا گہورہ ترہ و فززلہ کانیش گہورہ ترن ﴿لَا تَحْجِلُ تَعَالَىٰ إِلَهُ الْآخِرَةِ﴾ (نہی نادہمی)
لہ گہل خوادا پەرستراویکی تر مدبہرستہ ﴿فَقَضَّيْنَاهُ مَذْمُومًا مَذْمُورًا﴾ نہ گینا دہ بیتہ لومہ کراویکی
سووک و رسوا ﴿وَقَضَّيْنَاهُ﴾ وہ پەرورہ دگارت بریاری داوہ ﴿الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ﴾ کہہیج
شتیک نہ پەرستن بیجگہ لہ نہو ﴿وَالْأُولَىٰ أَحْسَنُ﴾ وہ لہ گہل دایک و باوکتان چاکہ بکن ﴿إِنَّمَا
يَخْلُقُ بِعِزِّكَ الْكِبَرُ لَكُمْ هُمَا أَنْ كَلَّمَا﴾ نہ گہر بہ کیکیان (باوکت و دایکت) بان ہردو و کیان لای تو
پیریون ﴿فَلَا تَقُلْ لَهَا أَيْ﴾ قسہی ناخوشیان پی مدلی تہ نانت توفیش ﴿وَلَا تَهْتَرُهَا﴾ وہ تیان
مہخورہ و پیناندا ہلہ مہ شاخن ﴿وَقُلْ لَهَا قَوْلًا كَرِيمًا﴾ (بہ لکو) ووتہی نہرم و شیرینان (لہ گہلدا)
بہ کاریتہ ﴿وَأَخْفِضْ لَهَا سَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرِّحْمَةِ﴾ بالی خو بہ کہم زانین و مبہرہ باتیان بز رابخہ
﴿وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا﴾ بلی نہی پەرورہ دگارت پہ حمیان پی بکہ ﴿كَمَا رَبَّيْتَنِ صَغِيرًا﴾ ہر چو نیک
نہوان میان پەرورہ کرد بہ مندالی ﴿وَكَلَّمَ اللَّهُ بِأَفْوَاهِهِمَا﴾ پەرورہ دگارتان چاک دہ زانیت
بہ ہرچی لہ دل و دہر و ناندہ ہمبہ ﴿إِنْ تَكُونَا صَادِقِينَ﴾ نہ گہر نپوہ چاک بن و نیازی چاکتان
بیت ﴿فَإِنَّهُ﴾ کَانَ لِلَّهِ ﴿عَفْوًا﴾ نہوا بیگومان نہو (خواہی) لی پورہ بہ بز توبہ کاران ﴿وَمَنْ
ذُوقَ الْعَذَابَ حَقًّا﴾ وہ مافی خزمانت بدہ ﴿وَالْيَسِيرُ وَالنَّاسِيبُ﴾ (ہدروہا مافی) ہزارو
رہواریش ﴿وَلَا تَجِدُ زَيْدًا﴾ زیادہ پویش مہکن ﴿إِنَّ الْكَبِيرَ﴾ بہراستی زیادہ پویش
﴿كَانُوا يَحْمِلُونَ الشَّيْطَانَ﴾ دوست و برای شہ پتانہ کائن ﴿وَكَانَ الشَّيْطَانُ رِيًّا﴾ کفوراً شہ پتانیش بہرانبہر
(ناز و نیمعہ کانی) پەرورہ دگاری ہمیشہ سہلہہ ﴿

﴿وَمَا تَرْضَى عَنْهُمْ﴾ وہ نہ گھر پروت و ہر گھبرا لہ وائے (لہ ہر نہ داری) ﴿أَتَيْدَهُمْ رَحْمَتِي رَبِّكَ تَبُوءُهَا﴾ چاؤہ و انسی بہ خششی و رُوزیکہ بویت لہ لایہ نہ پروہ و رگارتہ وہ ﴿فَقُلْ أَلَمْ يَكُنْ لَهُ قَسَمِي﴾ تہوہ قسہی جوان و نہ میان لہ گہ لدا یکہ ﴿وَلَا يَحْصِلُ إِلَيْكَ مَقْصُودُهُ إِلَّا عَنِّيكَ﴾ وہ دہست مہ کہہ کُوت بہ گہ درندتا (وائے دہست قو و چاؤ و مہ بہ لہ خیر کردندا) ﴿وَلَا تَسْطُرُ لَكَ الْكَيْدُ﴾ و کراؤہ و بہرہ لاشی مہ کہہ بہتہ و اوی (ہر چیت ہہ بہ پیدہی بہ خہ لکی) ﴿فَتَقَعْدَ مَا لَوْ مَا مَخْشُورًا﴾ تا نہ بیتہ کہہ سیکہ لؤ مہ کراوی ہیچ بہ دہستہ و نہ ماو ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہ راستی پروہ و رگارت ﴿يَسْطُرُ إِلَيْكَ﴾ رُوق و رُوزی فراوان دہ کات ﴿لَيْسَ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ بؤ ہر کہہ سیکہ کہہ بیت و وہ تہ نگہی دہ کات بؤ ہر کہہ سنی بہ بیت ﴿إِنَّهُ كَانَ يَبْصُرُ مَا هَيَّجَ﴾ بہ راستی تہوہ ہمیشہ ناگا و بینایہ بہ بندہ کانی ﴿وَلَا تَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّا يَكْفُرُ﴾ وہ رُوق لہ کانتان مہ کوژن ﴿حَشِيَّةُ الْمُنَى﴾ لہ ترسی ہہ زاری و نہ داری ﴿فَقَرَّرَ لَهُمْ رَأْيَاكَ﴾ تہمہ رُوزی تہ وائیش و تہوہش دہ دہین ﴿إِنْ فَتَنَهُمْ كَانَتْ خِطَاكَ كِبْرًا﴾ بہ راستی کوششتی تہ وائے (تہ و مندالانہ تان) ہلہ و ناوائیکہ گورہ بہ ﴿وَلَا تَقْرَأُ الْقُرْآنَ﴾ و نزیکہی زیناش مہ کہہ ونہوہ ﴿إِنَّهُ كَانَتْ فَحِشَةً﴾ بہ راستی تہوہ کردہ و بہ کی زور نامسرین ﴿وَسَاءَ سَبِيلًا﴾ و رینگہ بہ کی پیس و خرابہ ﴿وَلَا تَقُولُوا الْقُلُوبُ﴾ وہ کہہ سیکہ مہ کوژن ﴿الَّتِي حَزَمَهُ اللَّهُ إِلَّا بِأَمْرٍ﴾ کہہ خوا کوششتی تہوہی حہرام کردہ مہ گہر بہ (ہو بہ کی) راست و پروانہ بیت (وہ کہہ گہر ہائو و کہہ سیکہ کوشتبو و، یان لہ ناین پاشگہز بہوہ، یان شووی کردبو و یان زنی ہتیاو و زینایان کرد) ﴿وَمَنْ قِيلَ مَقْصُودًا﴾ جا ہر کہہ سیکہ ہنا ہعق و ستہم لہ کراوی کوژا ﴿فَقَدَّ جَعَلْنَا لِرَبِّكَ سُلْطَانًا﴾ تہوہ دہستہ لاتمان داوہ بہ خواہنہ کہی (بہ سہر بکوڑہ کہدا) ﴿فَلَا تُرْفِ فِي الْقَتْلِ﴾ جا بہا خواہنہ کہی زیادہ رُوزی نہ کات لہ تہوہ سہ تہندہ و دا (تہ گہر عفووی کرد پاش تہوہ نہ چیت تہوہی لہ بسہ تہتہوہ، وہ تہ گہر کوشتبہوہ بہ جوانترین شتہوہ بیکوڑ تہتہوہ و رازی بیت بہ ہر باری خودا ہر چو تہیک بیت) ﴿إِنَّهُ كَانَ مَصْورًا﴾ چونکہ بہ راستی تہوہ (خواہنہ) پارمہ تی دراوہ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا مَالَ الْيَتِيمِ﴾ وہ نزیکہی مالی ہتہوہ مہ کہہ ونہوہ ﴿إِلَّا بِالَّذِي هُنَّ أَحْسَنُ﴾ مہ گہر بہ چاکترین شتہوہ نہ بیت (کہہ برنی بہ لہ پاراستن و بہرہم ہتانی) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ﴾ ہتا (ہتہوہ کہہ) دہ گاتہ کہہ مالی رُیری و لیزانی ﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ و ہا بہکن بہ بہلین و بہیمانہ کانتان ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ مَسْئُورًا﴾ بہ راستی (خواہن) بہلین و بہیمانہ لیر سراوہ بہر مہر بہلینہ کانی ﴿وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُنْتُمْ﴾ وہ کاتیک کہہ بتوانہ دہ کہن (بؤ خہ لکی) بہرینک و ہیکہی بتوانہ بہکن ﴿وَأَوْفُوا بِالْمِيزَانِ﴾ و کتشانہش بہکن بہتہ رازی راست و دروست ﴿وَالْكَيْسَ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ تہمہ (بؤ تہوہ) چاکتر و ناکامیشی باشنہ (لہ دونیا و قیامہ تیشدا) ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ وہ شوین شتیک مہ کہہ و کہہ زانیاربت دہر بارہی نی بہ ﴿إِنَّ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ بہ راستی گوی و چاؤ و دل ﴿كُلٌّ إِلَيْكَ كَانَتْ عَيْنُهُمْ مَسْئُورًا﴾ ہمہوہ تہ وائے (خواہنہ کانتان) بہرہر سیارن لیان ﴿وَلَا تَخْشَىٰ فِي الْأَرْضِ مَرَدًا﴾ وہ مہرُوہ بہرہوہ یا بہ نیز زلی و شاناز بہوہ ﴿إِنَّكَ لَنْ تَخْشَىٰ الْأَرْضَ﴾ (چونکہ) بہ راستی تہوہ تہوہ توانی زوی کون کہیت ﴿وَلَنْ تَخْشَىٰ لِحِصَالِ طُغْيَانٍ﴾ وہ تہدہ گہنہ شاخہ کان لہ دریزندا ﴿كُلٌّ إِلَيْكَ كَانَتْ سَيِّئُهُ﴾ ہمہوہ تہوہی باسکرا خرابہ کانی ﴿عَذَابُكَ مَكْرُوهًا﴾ لای پروہ و رگارت نابہجن و ہیزاؤہ ﴿

﴿قُلْ﴾ (نہی موحہ محمد ﷺ) پشیمان بلی ﴿كُلُوا حَبَّارَةً أَوْ جَبَلًا﴾ تیرہ ہیں بہ ہر د یا بہ ناسن ﴿وَأَوْحَاكُمَا﴾ یان ہر درست کراونکی تر لوہی ﴿يَكْفُرُ فِي صُدُورِكُمْ﴾ لہ میتسک و دلنندا گہورہ بہ ﴿فَتَسْمَعُونَ﴾ جابینگو مان نموانہ دلین ﴿مَنْ يُبِيدُنَا﴾ کن زیندوومان دہ کاتہوہ ﴿قُلْ الْآلِي﴾ بلی تو زانہ (زیندووتان دہ کاتہوہ) ﴿فَقُلْ كَلَّا لَأُولَئِكَ أَوْلَىٰ سَعِيرٌ﴾ کہ یہ کم جار دروستی کردون ﴿فَتَسْمَعُونَ الْيَكْرَ وَتَسْمَعُونَ﴾ جہا (بہ لا قریبہوہ) سدرت یز دہ لہ قیتن ﴿يَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا﴾ و دلین نموہ کہی دہ بیت ﴿قُلْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا﴾ بلی لہواندہوہ (پڑوہ ہانتی) نریک بیت ﴿يَوْمَ يَدْعُوكُمْ﴾ نہو پڑوہی کہ پانگتن دہ کہن (لہ گورہ کانتانہوہ) ﴿فَتَسْمَعُونَ الْيَكْرَ وَتَسْمَعُونَ﴾ جانیوہش دہست بہجی دین بہدم بانگ کردنہ کہوہ بہ سوپاس و سہناکردنہوہ ﴿وَقُلْ لَكُمْ آيَاتُنَا﴾ وادہزانن نموانہ نموہ (لہ دنیاا) ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ماوہ کی کہم نہ بیت ﴿وَقُلْ لَكُمْ آيَاتُنَا﴾ وہ (نہی موحہ محمد ﷺ) بلی بہہندہ کانم ﴿يَقُولُوا الْآلِي﴾ ہی احسن ﴿قَسَمِهِ كَ بَكَمَنْ﴾ کہ جواتر و باشترینی قسہ بیت ﴿إِنَّ الْآلِيْنَ﴾ بہراستی شہیتان ﴿يَتَرَعَّ بِنَهْمِهِ﴾ ناکزکی و سازاوہ دہخاتہ نیوانیان ﴿إِنَّ الْآلِيْنَ كَانُوا لِلْآلِيْنَ﴾ بہراستی شہیتان ہمیشہ یزانہمی ﴿عَذَابُكُمْ﴾ دوورمیتکی پون و ناشکرایہ ﴿وَلَكُمْ آيَاتُنَا﴾ پدروہر دگارتان زانترہ بہنیوہ ﴿إِنْ يَكُنْ لَكُمْ حُكْمٌ﴾ نہ گہر بہوہی پدہمشان ہن دہکات ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ بُكْرٌ﴾ یان نہ گہر بہوہی سزاتان دہدات ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وہ نیمہ تومان نہناردوہ ﴿وَعَلَيْكُمْ وَكَيْدٌ﴾ بہچاودیر و ہارتزہر بہسہریانہوہ ﴿وَلَكُمْ آيَاتُنَا﴾ وہ پدروہر دگارت زانترہ ﴿يَتَرَعَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بہہر چی لہ ناسمانہ کان ولہ زہوی دایہ ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا بَعْضَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ وہ سوریند بہخوا بینگو مان فہزلی ہندلی لہنیغہ بہرانمان داوہ ﴿عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ بہسہر ہندیکسی تریاندا ﴿وَأَنبَاؤُهُ دُورٌ﴾ و زہورمان بہخشی بہ داوود ﴿قُلْ أَذْعُرُ الْآلِيْنَ﴾ (نہی موحہ محمد ﷺ) بلی (ہن باوہران) ہاوار بکہن لہ نموانہی ﴿وَتَعْمُرُونَ دُونَهُ﴾ کہ نیوہ بہخوانان دہزانین بیجگہ لہخوا ﴿فَلَا تَمْلِكُونَ﴾ جا نموانہ دہسہ لاتیان نیہ ﴿كَيْفَ الضَّرْعُ عَنْكُمْ﴾ بہلاو زیاتنان لہسہر لابہن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ وہ (دہسہ لاتی) گورایشیان نہی ﴿وَأُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ﴾ نموانہی کہ نمو (نہفامانہ) ہاواریان لن دہ کہن ﴿يَتَّبِعُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمْ الْوَسِيلَةَ﴾ نموانہ بہدوای ہوکار نکدا دہ گہرین کہ نریکیان کاتہوہ لہ پدروہر دگاریان ﴿أَلَيْسَ أَقْرَبَ﴾ کامیان نریک ترہ (لہ خواوہ و ہلوہ پایہی ہر زترہ) ﴿وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ﴾ وہ بہیوا و ٹومیتدو پدہمی نہون ﴿وَيَحْذَرُونَ عَذَابَهُ﴾ و لہ سزایشی دہترسن ﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ﴾ پدراستی سزای پدروہر دگارت ﴿كَانَ مَحْذُورًا﴾ ہمیشہ مدترسی لیکراوہ و خولنیار پترزاوہ ﴿وَأَنْ يَكُونَ قَرِيبًا﴾ وہ (خہ لکی) ہیچ شارو گوندیکمان ﴿لَا تَحْزَنُوا لَكُمْ﴾ کہ نیمہ لہ ناوبان بہہین ﴿قُلْ لَكُمْ الْفَيْضُ﴾ پیش (ہانتی) پڑوی دواہی ﴿أَتُمَعِدُونَهُ عَدَا لَكُمْ﴾ یان سزایان بہہین بہ سزایہ کی سہخت ﴿كَانَ إِلَهُكُمُ﴾ نیلا نہو (سزادانہ یان لہناو بردنہ) ﴿فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا﴾ لہ (لوح المحفوظ) دانوسراوہ ﴿

﴿وَمَا مَنَعَكَ﴾ وہ هیچ شے تک ہر گری قسمی نہ کر دو وہ ﴿أَنْ تُرْسِلَ بِالْأَنْبِيَاءِ﴾ کہ نہ تو موعجزانہ بنیریں ﴿إِلَّا أَنْ كُذِّبَ بِهِ الْاُتْرُوقُ﴾ جگہ لہوئی کہ پیشبہ کان بہ درو یان دہزانی ﴿وَمَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ﴾ ناردمان بؤ (ہوڑی) سہمود لہو حوشترہی ﴿مُنْبَرَةً﴾ کہ (موعجزہ یہ کی) ناشکرا بوو ﴿فَقَاتِلُوا إِنَّمَا﴾ کہ چی (باوہ ریان نہ ہینا و) ستمیان لیکرد و (سہریان ہری) ﴿وَمَا تُرْسِلُ بِالْأَنْبِيَاءِ﴾ وہ تہمہ موعجزہ کان نانہرین ﴿إِلَّا تَخْوِيفًا﴾ مہ گہر بؤ ترساندن (تہو گہلہ نہیت) ﴿وَأَذْفُكَ الْكَافُ﴾ (بیریکہرہوہ) کاتی پستان ووتی ﴿إِنْ رَكِبْتَ﴾ ہدراستی پەرورہد گارت ﴿أَسَاطِيرَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ دہوری ہمہو خد لکی داوہ (دہسہ لاتی ہدیہ بہ سہریاندا) ﴿وَمَا جَعَلْنَا الرُّسُلَ إِلَّا أَرْسَالًا﴾ وہ نہو خہو بینہنی کہ پیشانی تو ماندا (لہوشہو رہو سہدا) ﴿إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ﴾ ہەرلہہر تاقی کردنہوہی خد لکی بوو ﴿وَالسَّجِرَ الْأَخْضَرَ﴾ ہدرہوہا نہو درہختہ نفرین لئ کراوہش ﴿فِي الْقُرْآنِ﴾ کہ لہ قورناند باسماں کردوہ ﴿وَنُحُوتُهُمْ﴾ وہ تہمہ (بہو جوڑہ بہ لگانہ) نہوانہ دہتر سہنہن ﴿فَمَا زِيدُهُمْ إِلَّا عَذَابًا كَثِيرًا﴾ کہ چی نہو (ترساندنہ) ہیچیان بؤ زیاد ناکات جگہ لہ یاخی بوون و سہر کہشی نہیت ﴿وَأَذْفُكَ الْمَلِكِ﴾ وہ باسی نہو کاتہبکہ کہ تہمہ بہ فریشتہ کانمان ووت ﴿أَسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوڑہہر بن بؤ لادہم ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ نہو انیش یہ کسہر ہہموویان سوڑدہیان برد بیجگہ لہ نیلیس (شہبتان نہیت) ﴿قَالَ اسْجُدْ﴾ ووتی تایامن سوڑدہہرم ﴿لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا﴾ بؤ کہ سیت کہ لہ قور دروست کردوہ ﴿قَالَ أَرَأَيْتَ﴾ (نیلیس) ووتی پتہم ہلئ و ہہوالم ہدرہی ﴿هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَمَّا عَلِمْتُ أَيْسَرَ﴾ لہ بارہی نہوہوہ کہ پرسی نہوت داوہ بہ سہر مند۱۹ ﴿لَنْ أَعْرَضَ عَنْكَ﴾ سویند بہ خوا نہ گہر دوام بخدیت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ رَبِّي﴾ ناروڑی دواپی (نہرم) ﴿لَأَخْلَعَنَّ دَرِيْعَهُ﴾ بہراستی زان نہم بہ سہر نہوہ کانیدا (بہ گومرا کردن) ﴿إِلَّا أَقْلِيلًا﴾ کہ منیک لہوان نہیت (کہ ہندہ تابیہ تہ کانی خوان) ﴿قَالَ آخِزْ﴾ (خوا بہ شہبتانی) فہر مووہرؤ ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ مِنْهُمْ﴾ ساہہر کہس لہوان شونئی تو کہوت ﴿فَمِنْ جَهَنَّمَ جَرَّارُونَ﴾ لہوہ بہراستی تو لہی ہہموونان دوزخہ ﴿جَهَنَّمَ مَوْفُورًا﴾ کہ تو لہ یہ کی پربہہرہ ﴿وَأَسْتَغْفِرُ مَنْ أَسْطَغَفْتَ مِنْهُمْ﴾ وہ ہەر کہس لہوانہ کہ دہوانی گومراپی بکہ ﴿يَسْأَلُكَ﴾ بہدہنگت و سہدای (ناہفت) ﴿وَأَنْبِئْ عَلَيْهِمُ﴾ و بدہ بہ سہریاندا و تی یان خوہرہ ﴿بِحَبْلِكَ وَالْحَبْلُ﴾ بہسوار و پیادہی لہشکرہ کہتہوہ ﴿وَتَسَارِكُمْ فِي الْأُتْرُوقِ﴾ وہ حاوہشیان بکہ لہمال و سامان و مند الباندا ﴿وَعِندَهُمْ﴾ بدلتیشیان ہی بدہ ﴿وَمَا يَكْفُرُ الْغَالِطُ﴾ بہلام شہبتان بہلتیان ہی نادات ﴿إِلَّا عُرُوقًا﴾ بہخہ لہ تانندن نہیت ﴿إِنْ يَكِيدُ﴾ بیگومان بہندہ کانی من ﴿إِلَّا لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ﴾ دہسہ لانت بہ سہریاندا نی یہ (و ناتوانی گومراپان بکہیت) ﴿وَتَكُنْ بِرَبِّكَ وَكِيلًا﴾ وہ پەرورہد گارت بہ سہ پاریزہرو چاودتر بیت ﴿رَبُّكَ الَّذِي﴾ پەرورہد گارتان لہو زاتہ بہ ﴿يُرْسِلُ السَّحَابَ فِي الْأَخْضَرِ﴾ کہ کہشی لہ دہر یادا ہاتو چو پتہد کات بؤ ثیوہ ﴿يَسْتَعُوْا مِنْ قُسْطٍ﴾ بؤ نہوہی بگہرین بہدوای ہندیکبہہرہ و روڑی نہودا ﴿إِنَّ دَرَكْتَ بِكُمُ رَحِمًا﴾ بہراستی نہو (خواہ) ہہمیشہی بہرہبان وہ بہزہی یہ بہرہمہر بہ ثیوہ ﴿﴾

﴿وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ﴾ جا کاتیک لہ دہ ریادا تو وشی بہ لاؤ زبان بین ﴿سَلِّمْ مَنْ تَمَنَّا﴾ ﴿إِلَّا إِلَٰهَ﴾ ہم مو
 ہو (بہر ستر او انہ) ہی ہاواریان لی دہ کن وون دہ بن بیجگہ لہ خوا ﴿فَلَمَّا تَخَذُوا إِلَى الْبَرِّ﴾ کہ چی کاتیک
 کہ (خوا) رزگارتان دہ کات و دہ گنہ ووشکانی ﴿أَغْرَضْتُمْ﴾ پرو وہ ردہ گبرن (لہ خوا) ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ
 كَفُورًا﴾ (چونکہ) نادہ می ہمیشہ سہلہ و ناسو پاسہ ﴿فَلَمَّا بَسَطْتُمْ﴾ جا نایا ثبوہ نارسن و بینا کن
 ﴿أَنْ يَخْصِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ﴾ لہ وہی کہ لہ ووشکانی دا (بو مو لہ رزہ) بتانبات بہ ناخی زہ ویدا؟ ﴿أَوَلَيْسَ
 عَلَيْكُمْ حَاشِيًا﴾ یا (نارسن لہ وہی) ہای توندشان بنیرتہ سہر بہ ووردہ زیخہ وہ ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا الْكَافِرَ
 وَكَيْلًا﴾ پاشان پاریزہ ریکیشستان دہ ست نہ کہ ویت ﴿أَوَلَيْسَ﴾ نہ ہی نایا دلنیا و بینا کن ﴿أَنْ
 يُعِيدَ كُفْرَهُ﴾ لہ وہی بتان گبرتہ وہ ناو دہ ریا ﴿قَارَةُ الْآخِرَى﴾ جاریکی تر ﴿فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ﴾ ہمجا بنیرتہ
 سہر نان ﴿فَاصْفَايْنِ الرَّيِّحِ﴾ بایہ کی نوندو تیزی و تران کمر ﴿فَيَمْشِي كُفْرًا كَافِرًا﴾ ہم سالہ دہ ریا کہ دانقومتان
 بکات لہ بہر ہو بی باوہر و سہلہ بوونہ تان ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا﴾ پاشان دہ ستان ناکہ ویت ﴿لَكُمْ عَلَيْهِ تَابٌ
 يَّيْسًا﴾ ہیج کہ سینک کہ داوی تولی ثبوہ لہ نیمہ بکات ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾ سویند بہ خوا
 بینگومان ریزمان لہ نہ وہی نادہم گرت ﴿وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْوُجُوهِ﴾ و لہ ووشکانی و لہ دہ ریادا ہلمان
 گرتن (بہ سواروی و گہر انمانن) ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ و پوزی پاک و خاویسمان ہی داون
 ﴿وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ﴾ وہ نہ زلمان داون بہ سہر زوریک ﴿فَمَنْ حَلَلْنَا فَحْيِيكَ﴾ لہ وشتانہی کہ دروستان
 کمر دون بہ فہر زلیکی گہورہ ﴿وَرَمَزْنَاهُمْ كُلًّا لِّأَنفُسِهِمْ﴾ (بیریان بخمنہ وہ) ہو رورہی کہ نیمہ ہم مو
 نادہ میہ ک بانگ دہ کہ بن ﴿بِأَمْثَلِمْ﴾ بہ ناوی پیغہ مہرہ کہ باندہ وہ (بہ ناوی پدیامہ کہ باندہ وہ) ﴿فَمَنْ أَوْفَى
 بَعْدَهُ بِبَيْعِهِ﴾ جا ہدر کہ سینک نامہ ہی کردہ وہ کہی بدرت بہ دہستی راستیہ وہ ﴿قَالَ لَيْكَ بِقَرُونٍ
 كَثِيرٌ﴾ ناہ و انہ نامہ کہ بان دہ خویننہ وہ ﴿وَلَا يَنْظُرُونَ﴾ و ہستہ میان لی تا کرت ﴿فَيَا﴾ بہ نہ ندازہی
 ہو تالہ باریکہی بہ دہوری ناوکی خورمادایہ ﴿وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ﴾ بہ لام ہدر کہ سینک لہم
 (دونیاہ) دا کویر بووینت (ورینگہی راستی نہ بینانیت) ﴿تَهَوَّى الْخِثْرَةُ﴾ ہو وہ کہ سہ لہ رورہی
 دوایشدا کویرہ ﴿وَأَصْلُ سَيْلِكَ﴾ بگرہ لہ کویریش گومر اترہ ﴿كَانَ كَذَا الْبَيْتِ﴾ وہ بہ راستی
 نزیک بو ہو و انہ لات دہن ﴿عَنِ اللَّهِ الَّذِي أَوْحَىٰ إِلَيْكَ﴾ لہ وہی کہ نیگمان کردہ بت ﴿لَتَقْدَرَنَّ عَلَيْهِ عَاثِرَةٌ﴾
 بؤ ہو وہی جگہ لہ قورن شتیک بہ دم تبمہ وہ ہلہ ستیت ﴿وَإِذَا لَمْ تَجِدُوا حِيلًا﴾ (نہ گہر گویر اہلیان
 بووینت) ہو وہ لہ کاتہ دا دہیان کردیت بہ دوزست و خوشہ وستی خویان و (گومر ایران دہ کردیت) ﴿ثُمَّ
 وَكَلْنَا آيَاتِنَا﴾ خو نہ گہر نیمہ تومان دامہ زراونہ کردایہ ﴿لَتَقْدَرَنَّ﴾ بہ راستی نزیک بسو نو
 ﴿تَرْكِبُ الْيَمْرِ شَيْعًا قَلِيلًا﴾ کہ سینک بہ لایندا بجی ﴿إِنَّا لَأَنفُسُكَ﴾ جا بینگومان ہو کاتہ پیمان دہ چہ شنی
 ﴿يُضَعِّفُ الْحَبْلَ﴾ دوو بہرانبہر (سزای) زبان ﴿وَيُضَعِّفُ الْأَمَّاتِ﴾ دوو بہرانبہر (سزای) مردن
 ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُكَ﴾ پاشان دہ ست نہ کہ ووت ﴿عَلَيْتَ النَّصِيرَ﴾ یار مہمی دہر یک بہرانبہر بہ نیمہ (کہ بہر گری
 ہو سزایت لی بکات) ﴿﴾

﴿وَإِنْ كُنَّا لَكُمْ دُونِ آلِهَةٍ لَوْ نَسْتَفِيزُكُمْ﴾ (بہیلان و دوزمنایہی) ناره حقت
 بکن ﴿مِنْ آلِهَةٍ﴾ لہ خاکسی مد ککہ ﴿لَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ بؤ ٹوہی دہرت بکن لئی ﴿وَلَا لَيْسَ لَكُمُ الْفَيْدُ﴾
 جا ٹو کاتہ ٹو انہ نہ دہ مانہ و لہ پاش تہ ﴿الْأَقِيلُ﴾ کانکی کسم نہ بیت (خوا لہ ناوی دہ بدن) ﴿سُبْحَانَ قَدِ اسْتَكْبَرْتُمْ﴾ ریگا و نہریتیکہ لہ (نیمہ و) بؤ ٹوہی کہ ناردومانن. ﴿تَبَارَكَ مِنْ رُسُلَاتِهِ﴾ لہ
 پیغہ بہر اتمان پیش تہ ﴿وَلَا يَجِدُ إِلَٰهًا تَشْبِهُهُ﴾ باوہ یاسای نیمش گؤرانی بہ سہردا ناپہت ﴿أَفَبِعَمَلِهِمُ الْقَوْلُ﴾ (نہی موحہ مہد) نویر بوجی بہینہ ﴿لَهُ لُكُوفُ النَّاسِ﴾ لہ کائی لادانی خور (لہ ناوہر اسنی
 نامسان) ﴿إِلَّا عَسَىٰ آلِهَةٍ﴾ ہتا (ہانتی) تاریکی شہو ﴿وَقُرْآنَ الْفَجْرِ﴾ ہروہا نویری بہانی (بہجی
 بیتہ) ﴿إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ﴾ بہر اسنی قورن خوندنی نویری بہانی ﴿كَانَ مَشْهُورًا﴾ ہمیشہ دہ بیریت
 (لہ لایہن فریشہ کانی شہو و رڑوہ) ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ (نہی موحہ مہد) لہ بہشیکی شہودا
 ﴿فَتَجِدْ بِهِ﴾ ہدستہ شہو نویر بکہ بہ قورن خوندن تیندا ﴿تَافَهُ لَكَ﴾ ٹوہ زیادہ نویری تابیت بہ ٹوہ
 ﴿عَسَىٰ أَنْ يَمْلِكَ لَكَ﴾ ٹوہ وار بہ ہروہر دگارت بنگہ بہینہ ﴿مَقَامًا مَحْشُورًا﴾ پلو جینگاہی کی بہ سہند کراو
 (کہ شہ فاعہنی گہور بہ بؤ خد لکی لہ قیامہ تدا) ﴿وَقُلْ رَبِّ﴾ وہ بلی نہی ہروہر دگارم ﴿أَذْجِلْنِي مُدْلاً مُدْلاً﴾
 (لہ ہر کار نکدا بووم) راست و چاک بیم نہجام بدہ ﴿وَلَخِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ﴾ راست و چاکش بیم کوتابی
 بیتہ ﴿وَأَجْعَلْ لِي لَدُنْكَ﴾ وہ لہ لایہن خوتوہ بوم بسازیتہ ﴿سُلْطَانًا قَبِيرًا﴾ دہسہ لائیکی یارمنہی دہر (کہ زان
 بیم بہسہر ہموو کومپیکدا) ﴿وَقُلْ جَاءَ لَكُمْ﴾ وہ بلی ثابنی راست ہات ﴿وَرَحْنُ الْبَيْلِ﴾ وہ ثابنی ناحق و
 بہنالہ تما و رڑشت ﴿إِنَّ الْبَيْلَ كَانَ رُفُوءًا﴾ بہر اسنی بہ تالہ ہمیشہ لہ ناوچوہ ﴿وَنَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وہ لہم
 قورن انہدا دہنیریشہ خواروہ ﴿مَآخُزٍ شِقَاقَ الْبُقْعَيْنِ﴾ ٹوہی کہ قوی شیفاف و مہرہانی بہ بؤر واداران
 ﴿وَلَا يَرِيذُ الظَّالِمِينَ الْآخِسَارَ﴾ بہلام (ہانتی) ٹم قورن انہ) بؤستہم کاران ہیچ زیادناکات جگہ لہ خہ سار و مہندی
 نہ بیت ﴿وَأَنَّا لَمُنْعِمُونَ عَلَيْكُمْ﴾ وہ کانیک چاکہ و نیمہمی خزمان بریزین بہسہر ٹادہمی (ہی باوہر دا)
 ﴿أَعْرَضَ﴾ ہوو و ہر دہ گپرت (لہ زیکری وادی ٹیمہ) ﴿وَنُفَاخِ الْجَنَّةِ﴾ وودور دہ کہ ویتہو ﴿وَأَنَّا مُسْمِعُونَ﴾
 وہ کانیک ناخوشی و زبانی لئی بکہویت ﴿كَانَ يُوسَىٰ﴾ زور ناٹومید دہ بیت ﴿قُلْ لَّيْسَ﴾ (نہی موحہ مہد
 ﴿بَلَسَىٰ﴾ ہموو کس کار دہ کات ﴿عَلَىٰ شَاكِلَيْهِ﴾ لہسہر سروشت و (ریبازی) خوی ﴿وَتَرَكُوا آفَاقَ بِلَدٍ﴾
 ﴿حُرٍّ﴾ جا بہر و ہر دگارتان زانترہ ہو کسہی ﴿لَعَذَابُ سَيِّئَةٍ﴾ کہ پنیازہ کی ہاسترہ ﴿وَنَسْتَفِيزُكُمْ﴾
 وہ (نہی موحہ مہد) ہر سیارات لئی دہ کدن لہ ہارہی رڑوہ (کہچی بہ) ﴿فَلْيَرْجِعْ﴾ بلی رڑوہ
 لہ کارو فہرمانی تابیت بہ بہر و ہر دگارم ﴿وَمَا أَرْسِلُ مِنْ أَلِيمٍ إِلَّا لِيُذَكِّرَ﴾ وہ ٹیوہ تہنا کہ منیک لہ زانپارتان
 ہی بہدخسراوہ ﴿وَلَنْ يَنْفَعَكَ﴾ وہ سویند بہ خوا ٹہ گہر بمانہ ویت ﴿لَعَذَابُ الَّذِي أُوتِيتَ إِلَيْكَ﴾ بینگو مان ٹوہ
 (قورن انہی) نیگمان کر دوہ بڑ ناپہلین (لہ دل و پدہ کاندہ) ﴿لَوْلَا فَجَدُ لَكَ﴾ لہ پاشان دہست ناکہ ویت
 ﴿يَوْمَ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ﴾ لہ بہر اتہر ٹیمہ کدہستیک کہ بہر گپرت لئی بکات

﴿الْأَنفُسَ مِنْ رَبِّكَ﴾ مگر مہر ہانیہ کہ لہ لایہن پروردگار تو مہ نہ بیت ﴿إِنْ قَسَيْتُمْ كَانَتْ عَلَيْكُمْ﴾
 بہرستی فزلا و چاکہی نہو بہ سہر نہوہ گہورہ یہ ﴿قُلْ لَّيْنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ﴾ (نہی موحہ مہد
 ﴿بَلَىٰ سَوِّدَ بِخَوَائِهِمُ نَادَهُمُ وَجَنُّوهُ هُمُ وَكُذِّبُوا﴾ ﴿عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِحُكْمٍ﴾ ﴿هَذَا الْقُرْآنُ﴾ بڑ نہوہی
 وئہی لہم فورانہ بیتن ﴿لَا يَأْتُونَ بِحُكْمٍ﴾ ناتوانن وئہی نہو بیتن ﴿وَلَوْ كَانَ مِنْهُمْ لَبُيِّنَ لَهُمْ﴾
 ہرچہ نہدہ پستیوانی یہ کتریش بن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ﴾ وہ سوئند بہ خوانیمہ ہینا ومانہ نہوہ بز
 خہلکی ﴿فِي هَذَا الْقُرْآنِ﴾ لہم فورانہدا ﴿مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ لہمہمو جوڑہ نموونہ بہک ﴿فَالْيَ أَكْثَرَ النَّاسِ﴾
 کہچی زورہی خہلکی نایانہ وئت ﴿إِلَّا كُفُورًا﴾ جگہ لہ سہلہی و بی باوہری نہ بیت ﴿وَكَاؤُنَ تُؤْنِ لَكَ﴾
 ووتیان ہرگیز باوہرت ہی ناہیتین ﴿حَقٌّ قَدْ جَرَّلْنَا مِنْ الْأَرْضِ رَبُّوْعًا﴾ ہوتا
 لہم زہوہدا کانیا ویکمان بز ہلہ نہ قولیشی ﴿أَوَكُورَتِ لَدَجَّةٌ مِنْ غَيْلِ وَعَسَىٰ﴾ یان باخیکست
 بیت لہ دارخورما وتری ﴿فَتَقْطِرُ الْأَنْهَارُ جَلَلًا فَتَجِيءُ﴾ وچہ نہو بارنیک ہلہ قولیشی لہ نیوان
 درہختہ کانیدا بہخوہر پروات ﴿أَوَلَيْسَ السَّمَاءُ﴾ یان ناسمان پروختی ﴿كَمَا رَعَتِ عَلَيْنَا سَعْفًا﴾
 بہ سہرماندا ہرچون لالت لیداوہ کہ بہ پارچہ پارچہ دہ کریت ﴿أَوَلَيْسَ بِأَلْوَنٍ﴾ یان خواو
 فریشٹہ کان بینی ﴿قَبِيلًا﴾ روو بہروو (بیان بینن) ﴿أَوَلَيْسَ كَذِبٌ﴾ یان کُشک و مالیکت بیت
 ﴿مِنْ دُخْرٍ﴾ پاژاوہ بہ نہ خش و نیگار ﴿أَوَلَيْسَ فِي السَّمَاءِ﴾ یان بہرزیبہ نہو بز ناسمان ﴿وَلَنْ تَنْصُرَكَ﴾
 وہ ہرگیز باوہر ناہیتین بہ بہرزیبہ نہوہ کہشت ﴿حَقٌّ تَزَلَّ عَلَيْنَا كَيْتَابًا نَقْرُؤُ﴾ ہوتا بہدماہیکمان
 بز نہہیتہ خوارہوہ خوہمان بیخوینہ نہوہ ﴿قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي﴾ (نہی موحہ مہد ﴿بَلَىٰ﴾ پاکسی
 وینگہردی بز پروردگارم ﴿هَلْ كُنْتُ﴾ نایا من (شتیکی ترم) ﴿إِلَّا بَشَرًا مِثْلُكَ﴾ جگہ لہ نادرہ میہ کی
 نیراو و پیغمہر (واتہ من دہسہ لائی نہو شتانہم نہ بہ لکو من تہنہا مرقفیکم و خودا کردومی بہ
 پیغمہر) ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ﴾ ہیچ شتیک بہرگری خہلکی نہ کرد ﴿أَنْ يُؤْمِنُوا﴾ لہوہی کہ باوہر بیتن
 ﴿إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ﴾ کاتیک کہ پستموونی و ثانی حہقیان بز ہات ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ بیجگہ لہوہی دہیان
 ووت ﴿أَنَّهُ اللَّهُ بَشَرًا مِثْلُكَ﴾ چون خوا نادرہ میہ کہ بہ پیغمہر دہنیریت ﴿قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ﴾
 مَلٰٓئِكَةٌ يَشْفُونَ لَفُتِحَتْ﴾ بلی نہ گہر لہ زہوی دا فریشٹہ ہدوایہ و بہ دنیایہ نہو (تاییدا) بگہر انایہ
 (بہ وئہی نادرہی) ﴿لَوْ كُنَّا عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ﴾ بیگومان لہ ناسمانہ نہو دہمان ناردہ خوارہوہ بز یان ﴿مَلٰٓئِكًا﴾
 ﴿رَسُولًا﴾ فریشٹہ یہ کی پیغمہر ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ بلی بیبان خوا بہسہ کہ شاہد بیت (بتی
 ویتن) لہ نیوان من و نیوہدا ﴿إِنَّهُ كَانَ بِمَا يُؤْمِرُ خَبِيرًا﴾ بہرستی خوا ہمیشہ بہ ناگادار و بینایہ
 بہ نہدہ کانی ﴿

﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ ہر کس خواہ یتیموئی بکات ﴿فَهُوَ مِنَ الْمُفْسِدِ﴾ ہر وہ کہ سے یتیموئی کراو، (بہر آستی)
 ﴿وَمَنْ يَصِلْ﴾ و ہر کہ سبب خوا گومرا بکات ﴿فَلَنْ يَجِدَ لَهُنَّ﴾ نہ وہ ہر گیز دہست ناکہ ویت بزبان
 ﴿أَنْ يَسْأَلَ مِنْ دُونِهِ﴾ بیجگہ لہ خوا دؤست و بارہمتی دہر انیک ﴿وَنَحْنُ نُحْزِنُكُمْ الْقَيْنَةَ﴾ وہ لہ رؤزی دوا پیدا
 حہ شیریان دہ کہین ﴿عَلَى وَجْهِهِ﴾ بہ سہر پروومت و دم و جاویندا ﴿غَمَامًا يَكُونُ صُحُفًا﴾ کہ کو ترو لان
 و کہدن ﴿مَّا لَكُمْ بِهِ جَهَنَّمَ﴾ شونی نشہ جییان دؤزخہ ﴿كَلَّمَ أَحَبَّ﴾ ہر جارنک (دؤزخ) پلنہ سی
 بنیشہ وہ (دامر تہوہ) ﴿وَدَّ لَكُمْ سَعِيرًا﴾ پلنہ سی ناگرہ کہیان بؤ زیاد دہ کہین ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ فِعْلٍ﴾ نہ وہ تو لہ ی
 نہ توانہ یہ ﴿يَا لَكُمْ كَفْرًا بِلِقَائِكُنَا﴾ چونکہ پیگومان باوہریان نہ ہینا بہ ناہتہ کانی نیمہ ﴿وَقَالُوا لَا تَكُنَّا﴾ و دہیان ووت
 نایا نہ گہر نیمہ بوینہ ﴿عِظْمًا تَرْتَفَتًا﴾ نیک و پروسکی پارہاری رزبو ﴿يَا أَيُّهَا الْمَعْزُونُ خَلِّقْ جَدِيدًا﴾ نایا
 نیمہ جارنکی تر زیندو دہ کرینہ وہ بدروست کردنکی تازہ ﴿وَلَوْ يَرَوْنَ أَنَّ اللَّهَ الْوَدَّ﴾ نایا نہ توانہ نہ یانز انیوہ
 پیگومان نہ خواہی ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہ ناسمانہ کان و زوی دروست کردوہ ﴿قَدَرٌ عَلَى أَنْ خَلَقَ﴾
 یقیناً ﴿دَمَ لَاتِ دَارٍ﴾ بتوانایہ کہ ویتہی نہ توانہ دروست بکاتہ وہ ﴿وَجَعَلَ لَكُمْ آجُكُم﴾ وہ کات و ماوہ کی
 دیاری کردوہ بزیان ﴿لَا رَيْبَ﴾ کہ گومانی یتدانہ ﴿قَالُوا الْقَائِلُونَ الْإِكْفُورَا﴾ بہ لام ستہ مکاران ہچیان
 ناویست پی باوہری نہ بیت ﴿فَلَوْ تَأَنَّنَّا﴾ بلی نہ گہر نیوہ ﴿تَمِيلُكُمْ خَلْقًا نَحْنُ رِثَّةٌ﴾ خواہی خہ زینہ کانی
 چاکہ و نیمہ متہ کانی بہرور دگارم بین ﴿إِنَّا لَمَسْكَنَةٌ﴾ نہ وکانہ دہنانگریتہ وہ (لہ بخشین) ﴿خَشِيَّةٌ﴾
 ﴿الْإِنشَاقِ﴾ لہ ترسی خہرج بوون و تہواو بیوون ﴿وَكُنَّا الْإِسْنُ قُورَا﴾ وہ نادہمی ہمیشہ پڑدہ و چروکہ ﴿وَلَقَدْ﴾
 ﴿وَلَقَدْ كُنَّا نَمُوتُ﴾ وہ سویندہ خوا بہر آستی بہ خشیمان بہ مووسا ﴿تَسْعَ أَلْفَيْ يَسْتَلْ﴾ تو موہجیزہی بوون
 وناشکرا ﴿فَنَسَفْنَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ (نہی موہمدہ) دہی پر سیار لہ نہ وہی نیسرائیل بکہ (سہبارت بہروداوی
 مووسا و فیرعون) ﴿إِذْ جَاءَهُمْ﴾ کانی (مووسا) ہائہ لایان ﴿فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ﴾ نہ مجا فیرعون پنی ووت
 ﴿إِنِّي لَأَكُونُ بِكُمْ مُتَحَكِّمًا﴾ بہر آستی نہی مووسا من واگومان دہہم کہ تو جادو لی کراو بیت ﴿وَلَقَدْ﴾
 ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ (مووسا علیہ السلام) فہر مووی سویندہ خوا پیگومان تو دہ زانی ﴿مَّا أَرْزَلْهُنَّ لَكَ﴾ ہیج کہس
 نہم موہجیزانہی نہ نار دؤتہ خواوہ وہ ﴿الْأَرَبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَافَرٍ﴾ جگہ لہ بہرورہ دگاری ناسمانہ کان
 و زہوی نہ بیت کہ پروونکہرہ وہن (بؤ خہ لکی) ﴿وَأَنِّي لَأَكُونُ﴾ وہ بہر آستی من دلنیم کہ تو ﴿يَفْرَحُونَ مُتَقَرِّبًا﴾
 نہی فیرعون لہ ناو دہ بیت ﴿وَأَنزَلْنَا أَنْ يَسْتَفِيزَهُمْ بِرِثَ الْأَرْضِ﴾ جا فیرعون ویستی کہدا (مووسا
 و کو مدلہ کی) دہر کات لہ زہوی (میسر) دا ﴿فَأَعْرَضْنَا عَنْ قَعْرِ جَعْبَا﴾ نیر نیمش فیرعون و نہوانی لہ گہلی
 بوون ہمہ موویانمان خنکاند لہ دہر بادا ﴿وَلَقَدْ آمَنَ بَقَدْوَةٍ﴾ نہوسا لہ ہاش خنکاندیان ووتمان ﴿يَبْنِي بَيْنَ يَدَيْ﴾
 بہ نہ وہی نیسرائیل ﴿أَسْكُنُوا الْأَرْضِ﴾ نیشہ جی بن لہو زہویہی (کہ فیرعون ویستی دہرسان کات لی ی)
 ﴿فَإِذَا جَاءَهُمْ دَاخِرَةٌ﴾ جا کاتیک بہ لینی رؤزی دواپی ہات ﴿جِئْتَكُمْ بِكَافِرٍ﴾ نہوسا ہمہ مووتان پیکہ وہ
 (بؤ داد گای خوا) دہنبن ﴿

﴿وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ﴾ وہ ہم (قورتانہ) مان بہ حق ناردو تہ خواروہ ﴿وَبِالْحَقِّ نَزَّلَهُ﴾ وہ بہ حق و راستیش هائو تہ خواروہ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ وہ تو مان پروانہ نہ کردوہ ﴿إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾ ہمورڈہ دہرو تر سیتہ نہ بیت ﴿وَلَوْ أَنَّا فُتِنَّا﴾ وہ قورتانسان ہش ہش بؤت ناردوہ ﴿لَفَتَرْنَا عَلَى النَّاسِ﴾ بؤ تہوی بیخو تیتہوہ بہ سہر خہ لکیدا ﴿عَلَىٰ مَكِّيٍّ﴾ بہ لہ سہر خوی و ہیواشی ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ وہ ہم (قورتانہ) مان بہو شتہوہ دابہ زاند ﴿فَرَّادُيُوسُفَ﴾ (تہی موحمہ مدہ) پیان بلس باوہ بیتن ہم (قورتانہ) ﴿أَوْ لَا تُؤْمِنُوا﴾ یان باوہی پی نہ ہین ﴿إِنَّا الَّذِینَ أَرْوَاهُ الْغَمْرَ﴾ ہرستی تہوانہی کہ زانبار یان پی بہ خشر اوہ ﴿مِنْ قَبْلِهِ﴾ لہ بیتن ہم (قورتانہ) دا ﴿إِنَّا الَّذِینَ عَلَّمْنَاهُ کِتَابَکَ﴾ کاتیک (قورتان) بخو تیتہوہ بہ سہر یاندا ﴿يَخْرُجُونَ بِالْآفَاقِ الْمَعْرِفَةِ﴾ بہ چہ سپانی دہ کہون بہرودا بہ سورڈہ بردن ﴿وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا﴾ وہ دہ لین پاک و بیگہ ردی بؤ بہرودہ دگارسان ﴿إِنَّا كَانُوا أَتَقَاتِلَ فِی الْمَوَاقِعِ﴾ ہرستی ہمیشہ ہد لینی بہرودہ دگارسان ہدی دیت ﴿وَيَخْرُجُونَ بِالْآفَاقِ الْمَعْرِفَةِ﴾ وہ دہ کہون بہ سہر پرودا و دہ گرین ﴿وَيَزِيدُ الْغَرَضُونَ﴾ و (قورتان) ہمیشہ ملکہ چیان بؤ زیاد دہ کات ﴿فَإِذَا دَعَا إِلَهُهُ﴾ بلس نزا و ہاوار لہ خوا بکہن ﴿أَوْ ادْعُوا إِلَهُكُمْ﴾ یان ہاوار لہ رحمان بکہن (بہ کسانہ) ﴿إِنَّمَا تَدْعُوا﴾ بہ سہر کامیان نزاو ہاوار داوای لسی بکہن ﴿ذَٰلِكَ الْأَسْمَاءُ الْأُنثَىٰ﴾ چونکہ ہر بؤ خواہ ہمور نہاوہ زور جوانہ کان ﴿وَلَا يَحْجُرُ فَسَّادُونَ﴾ لہنو یو کردندا دہنگ بہرزمہ کہرہوہ ﴿وَلَا يَخَافُهَا﴾ و بدہنیش مہیکہ ﴿وَاتَّبَعَ بَيْنَ يَدَيْکَ سَيِّدًا﴾ لہو نہوانہ دا ریگاہہک ہہ لہ یوہ (بہ شتہوہ کہ خوت گرت لہ خوت بیت) ﴿وَفِي الْحَدِّ الَّذِیْ﴾ وہ (تہی موحمہ مدہ) بلس ہمور سوپاس و ستایش ہر بؤ خواہ ﴿الَّذِی لَمْ يَجِدْ وَلَدًا﴾ زاتیک کہہیچ مندالیکسی بؤ خوی بر بار نہ داوہ ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ و ہیچ ہاوہ شیکسی نہ بوہ ﴿فِي الْمَوَاقِعِ﴾ لہ مولک و پادشایہ تیدا ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ ہیچ دؤست و یار مہتی دہر تکی نہ بوہ ﴿مِنْ الذَّلٰلِ﴾ لہہر بی دہسہ لانی ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ (کہواتہ) خوا زور بہ گہورہ بگرہ

سورہ ق الکہف

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناری خواہ بہ خشنہی مہر ہان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِیْ﴾ ہمور سوپاس و ستایش بؤ تہو خواہی ﴿الَّذِیْ﴾ کہ ناردوہ تہیہ خواروہ ﴿عَلَىٰ عَبْدٍ﴾ الککب ﴿قورتان بؤ سہر ہند کہی خوی (موحمہ مدہ) ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ و ہیچ جورہ لاریہ کی تیدا دانہ ساوہ ﴿فَإِنَّمَا﴾ (کتیبکی) راست و ہابہ دارہ ﴿لِیُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا﴾ بؤ تہوی بہ سزایہ کی زور بہتین پتر سیتیت (تہوانہی کہ باوہی پی نہ ہین) ﴿مِنْ لَّدُنْهُ﴾ لہ لایہن خزیہوہ ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ و مزدہش ہدات بہو باوہ دارانہی ﴿الَّذِیْنَ یَعْمَلُونَ الْفٰحِشٰتِ﴾ کہ کردوہ چاکہ کان تہ نجام دہدن ﴿أَن لَّهُمْ جَعَلَ حَسَنًا﴾ بہہی کہ پاداشتیکسی چاکیان بؤ ہہیہ ﴿مَنْ یَّکُنْ فِیْہِ اٰثَمًا﴾ لہو (بہ ہشتہ) دا بی پرانہوہ دہیتنہوہ ﴿وَنَزَّلْنَاهُ تَنزِيلًا﴾ وہ (بؤ تہوی) کہسانیک پتر سیتیت ﴿قَالُوا اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَرَبِّنَا﴾ کہ دہبان ووت خوا رولہی بؤ خوی بر بار

داوہ ۵

﴿ثُمَّ لَمْ يَرَهُ مِنْ عِلْمِهِ﴾ نہ خویان زانا بون پنی ﴿وَلَا لِبَابِهِمْ﴾ نہ باو و بابیر انبان ﴿كَفَرَتْ كَيْفَةً﴾ چ قسمہ کی
 (بوختا نیکی) گہورہ یہ ﴿عَسْرَجِينَ أَفْوَهْتُمْ﴾ کہ لہ دہ میان دہرہ چیت ﴿إِنْ يَتْلُو تِلْكَ آيَاتُ﴾ جگہ
 لہ درو ہیچ شتیکی تر نالین ﴿فَلَعَلَّكَ نَجْعَ نَفْسِكَ﴾ جا لہ وانیہ خوت لہ ناوہری ﴿عَلَىٰ أَشْرَافِهِ﴾
 لہ بدر کردہوی نہوان ﴿إِنْ لَرُبُّهُمْ﴾ نہ گہر نیمان نہ ہینن ﴿يَهْدِي الْحَدِيثَ أَتْسَا﴾ ہم فورانہ
 لہ داخ و خہ فہ تدا (بمرت) ﴿إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى الْأَرْضِ﴾ بہ راستی نیمہ ہرچی و ابہ سہر زہوی پہوہ
 کردو ومانہ ﴿زِينَةً لَهُمْ﴾ بہ زینہ ت و جوانی ہو زہوی ﴿لِيَتَذَكَّرُوا﴾ ہو شہوی خہ لکی تاقی بکہ پتہوہ
 ﴿إِنَّمَا نَحْنُ عَمَلٌ﴾ کامیان کردہوی جوانرو چاکترہ؟ ﴿وَلَا يَحْكُمُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ بہ راستی نہوہی
 و ابہ سہر زہوی پہوہ نیمہ ہہ مووی دہ کہین ﴿صَبِيحًا مَّخْرُجًا﴾ بہ زہویہ کی نہ خنی ووشک و برنگ
 ﴿أَمْ حَسِبْتَ﴾ نایا وات زانی ﴿أَنْ أَصْحَبَ الْكُفَّي وَالْقَوَّي﴾ کہ ہاوہ لانی نہ شکہوت و نابلو
 (نہو بہرہی ناویانی تیا نو سہرا بو) ﴿كَأَنَّهُمْ لَمَّا بَدَأْنَاهُمْ﴾ نہوان لہ ناو نیشانہ کانی نیمہ دا شتیکی
 سہر سورہ ہینہر ہوو؟ ﴿إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ﴾ کاتی کومہ لہ گہنچک بہ نایان بردہ بہر
 نہ شکہوتہ کہ ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا لَفِي ذَلِكَ رَحْمَةً﴾ ووتیان نہی پدروہر دگارمان لہ لایہن خوتہوہ
 پہ حمہ تیکمان پی بہ خشہ ﴿وَهِيَ ثَمَانٍ مَّنْ آمَنَّا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وہ فہراہم پینہ بزمان لہم کارہی کہواین تبایدا
 پی راست و پژگاری ﴿فَصَرَّفْنَا عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ﴾ جا نیمہش (دو عاکہ پانمان گیرا کردو) پدروہمان
 ہینا بہ سہر گویندنا ﴿فِي الْكَهْفِ يَسْكُنُونَ﴾ لہو نہ شکہوتہ دا چہند سال (خہومان لی خستن) ﴿وَلَمْ
 يَكُنْ لَكُمْ﴾ لہ پاشان خہ بہرمان کردنہوہ ﴿لِتَعْلَمُوا﴾ ہو نہوہی دہر پخہین ﴿أَيُّ الْحَيَاتِ﴾ لہودو
 تاقہ کامیان ﴿أَخَصَّ لِمَا لَمْ يَكُنْ يَدْرِي﴾ چاکتر ماوہی خہوی خویان دہ زمبرن (لہ نہ شکہوتہ کہدا) ﴿وَلَمْ
 يَكُنْ لَكُمْ﴾ نیمہ ہوت دہ گہرینہوہ ﴿يَسْأَلُ بِالْحَقِّ﴾ ہہوالی نہوان بہرینک و راستی ﴿إِنَّمَا فَتِيَّةٌ﴾
 بہ راستی نہوانہ کومہ لہ لاوینک بوون ﴿أَسْأَلُوا بِرَبِّهِمْ﴾ باوہریان ہینابو بہرہر دگاربان ﴿وَزِدْنَاهُمْ
 عُنْدَكَ﴾ نیمہش ریشمونیمان زیاد کردن ﴿وَوَرِّثْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ و دلیمان بہہیز کرد (لہ سہر
 نہو باوہرہ) ﴿إِذْ قَامُوا﴾ لہ کاتیکدا ہہستان واپہرین ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ووتیان پدروہر دگاری نیمہ
 ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ پدروہر دگاری ناسمانہ کان و زہوی پہ ﴿أَنْ تَدْعُوهُمْ دُونَهُ﴾ نیمہ ہرگیر
 پینجگہ لہو بہر ستراونیکی تر ناہرستین ﴿لَقَدْ فَلَّانَا إِكْشَاطًا﴾ (نہ گہر جگہ لہ خواشتی تر بہرستین)
 سریند بہ خوا نہو کاتہ درومان ووتوہ ﴿هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا﴾ ناہوانہ گہلہ کی نیمہن ﴿أَتَحْكُمُونَهُمْ﴾
 دُونِدِ الْهَلَّةُ پینجگہ لہ خوا بہر سترای تریان ہو خویان بریار داوہ ﴿وَلَوْلَا أَنْ عَلَّمَهُمْ﴾ دہی با بویان
 پینہنہوہ ﴿سُلْطَانِينَ﴾ بہ لگہو نیشانہی پوون و ناشکرا ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِنْهُمْ﴾ دہی کی سستم کارترہ لہو
 کہ سہی ﴿أَفَرَأَيْتَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کہ درو ہلہ سستی بہدہم خوداوہ ﴿۝۵۱﴾

﴿وَإِذْ نَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رَبِّكَ رُوحًا حَدِيدًا﴾ (نہی ہا وہ لاسی ٹہ شکہوت) کاتیک ٹیوہ دورہ پریزیتان گرت لہوان (لہو بی باوہانہ) ﴿وَمَا يَعْصُونَكَ إِلَّا اللَّهَ﴾ و لہو (پرسراو) انہش بیتجگہ لہ خودا دیبان پرسیستن ﴿قَالَ إِنِّي أَنَا الْكَافِرُ﴾ دہی کہوایہ پنا بہرنہ ٹہ شکہوت کہ ﴿يَسْأَلُكَ رَبُّكَ عَنْ نَحْوِهِ﴾ پورہردگار تان بلاوی دہ کاتہوہ بۆتان بہزمی و پرحمتی خوی ﴿وَيُخَوِّفُ لُكُومًا﴾ و بۆتان فراہم دہہیتیت ﴿فَمِنْ أَمْرِكَ يَرْفَعُ﴾ لہم کارہاندا ہوی گوزہران و زیانتان ﴿وَتَرَى الْقَوْمَ إِذَا طَلَعَتْ﴾ خور دہینی کاتیک کہمہلدیت ﴿فَتَرَوْهُمْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْآيِينَ﴾ لہ لای پستی ٹہ شکہوت کہیان دہدات ﴿وَإِذَا عَزَمْتَ فَتَرَ مُمْهَرًا﴾ کاتیکش نارادہہیت لای دہدالینان ﴿ذَاتَ الْآيِينَ﴾ بہ لای چہدا ﴿وَهُمْ فِي فَتْرٍ وَتَةٍ﴾ لہ کاتیکدا نہوان لہ ناو بۆسابی فراوانی ٹہ شکہوت کہدان ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ ٹہوہ ہندیکہ لہ بدلگہ و نیشانہ کانی خوا ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ہدر کہسی خواریتنمونی بکات ﴿فَهُوَ الْهَادِي﴾ تہنہا ٹہو کہسہ پرتنمونی کراوہ ﴿وَمَنْ يَضِلَّ﴾ و ہمر کہسیش گومرا بکات ﴿فَلَنْ يَهْدِيَهُ﴾ ٹہوہ دہست ناکہوی بوی هیچ پسنیوان و پی نیشاندہریک ﴿وَنَحْنُ بَصِيرُونَ﴾ (تہ گہر بیان بینیت) وادہزانت بہخہہرن ﴿وَهُمْ رُؤُوفٌ﴾ کہچی خہوتوون ﴿وَنُفْلِحُهُمْ﴾ وہ ٹہو (خہوتو) انہ ٹہم دیو و دیویان پی دہکہین (بق ٹہوی لاشہبان تیک نہجیت) ﴿ذَاتَ الْآيِينَ وَذَاتَ الْآيِينَ﴾ بہ لای راست و بہ لای چہدا ﴿وَنُفْلِحُهُمْ﴾ کسٹہ و راعیہ و مہگہ کہیان ہدردو دہستی دریز کرد بوو ﴿بِالْوَصِيَّةِ﴾ لہ ہدر دہر گای ٹہ شکہوت کہدا ﴿وَوُضِعَتْ عَلَيْهِمْ﴾ تہ گہر سہیریکت بکر دنایہ ﴿وَوُضِعَتْ عَلَيْهِمْ﴾ بنگومان بہراکردن بہرہو دوا دہ گہراہتہوہ ﴿وَوُضِعَتْ عَلَيْهِمْ﴾ و پریہ دل لینان دہترسایت ﴿وَوُضِعَتْ عَلَيْهِمْ﴾ ٹاہو شینوہ (لہ خہو) خہہرمانکر دہوہ ﴿يَسْأَلُكَ رَبُّكَ عَنْ نَحْوِهِ﴾ بۆ ٹہوی پرسیار لہ پکتری بکہن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ﴾ پہکیکیان ورتی ﴿كَفَرْتُمْ﴾ چہندہ ماونہتہوہ (بہ خہوتوویسی) ﴿قَالُوا﴾ (ہندیکیان) ووتیان ﴿يَسْأَلُكَ رَبُّكَ عَنْ نَحْوِهِ﴾ پوزنک یا کہمتر لہ روزنک ماوینہتہوہ ﴿قَالُوا رَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَا لَيْسَ بِكَ﴾ (ہندیکی تریان) ووتیان پسرورہدگار تان زانترہ بہساوہی مانہوہان ﴿قَالُوا أَتُحَدِّثُونَنَا بِمَوْلَىٰ ذِكْرِهِ﴾ دہ پہکیکتان ہم دراوہ (زیوہ) نان بنیرن ﴿إِلَى الْمَدِينَةِ﴾ بۆ ناو شار ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ مَا أُسْفِرَ﴾ باسہیر کات کی (لہ خہلکی شار) خوراک ی پاکسرہ ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ مَا أُسْفِرَ﴾ ٹہوہ بالہوہ خوراکتان بۆ بہیتیت ﴿وَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ مَا أُسْفِرَ﴾ بانہرم و نیان و لہسہر خوی بیت لہ ہلسو کہوتیدا (نا نہناسریتہوہ) ﴿وَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ مَا أُسْفِرَ﴾ و کہس لہ ٹیوہ ناگادار نہکات ﴿إِنَّ إِلَهُهُمُ إِلَهُكُمْ﴾ چونکہ بنگومان تہ گہر نہوان پستان بزانن ﴿يَرْجِعُونَ﴾ ہرد بار انسان دہ کہن ﴿أَوْ يُسْفِرُونَ﴾ یان دہتان گیر ٹہوہ بۆ ناو ٹاہیتہ کی خویان ﴿وَلَنْ تَقْدِرُوا إِلَّا أَلْفًا﴾ ٹہوہ کاتہ ٹیوہ ہدر گیز پزگار تان نابیت ﴿

﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾ (پاش سہ دان سال) تا بہ و شیوہ خہ لکمان ناگادار کرد بہ سہ ریاند
 ﴿يَعْلَمُونَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بڑ تہ وی بزائن کہیں گومان بہ لینی خواہ استہ ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ فَيَأْتِيُهَا﴾
 وہ دلتباین کہہ رڑی دواپی گومانی تیدانیہ ﴿إِذْ يَنْتَظِرُونَ بُيُوتَهُمْ﴾ (خہ لکی مان ناگادار کرد
 بہ سہ ریاند) لہ کاتیکدا تہو خہ لکہ کیشہ یان بڑو لہ تیوان خویاندہ ﴿أَمَرْتُمْ﴾ دہ بارہ یان
 ﴿فَقَالُوا أَتُؤَمِّرُونَهُمْ عَلَيْكَ﴾ جا (ہہ ندیکیان) ووتیان چہ ند خانوویہ کیان بہ سہ رعوہ دروست بکہن
 ﴿رَبُّهُمْ أَكْبَرُ مِنْهُمْ﴾ پەرورہ دگاریان ناگادار تہہ پی یان ﴿قَالَ الَّذِينَ عَلِمُوا عَمَلَهُمْ تَرْتَابًا﴾ تہو ہدی کہ زان
 بڑون بہ سہر کار و باری تہو کڑ مہ لہ دا ووتیان ﴿لَا تَجِدَنَّهُمْ عَلَيْكُمْ مَرَّجِدًا﴾ بینگومان مڑگہ و تینگیان
 بہ سہ رعوہ دروست دہ کہین ﴿سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّاغِبَةٌ كَلِّبَتْهُمْ﴾ تہو سا ہہ ندیکیان دہ لٹین (تہو لاوانہ)
 سنی کہ سن و چوارہ میان سہ گہ کہ یانہ ﴿وَيَقُولُونَ حَسْبَهُ سِوَاهُ سُنْهَةٍ كَلِّبَتْهُمْ﴾ و ہہ ندیکی تریان
 دہ لٹین پیتچ کہ سن و شہ شہ میان سہ گہ کہ یانہ ﴿وَيَحْمِلُ الْآثِمِينَ﴾ تہ مانہ قسہ ی بی بہ لگن (تہ نگ
 بہ تاریکہ شہوہ دہ نین) ﴿وَيَقُولُونَ مَسْعَاةٌ وَّيَا أَيُّهَا كَلِّبَتْهُمْ﴾ ہہ ندیکی تریان دہ لٹین تہوانہ حہوت
 کہ سن ہشتہ مہ کہ یان سہ گہ کہ یانہ ﴿قُلْ رَبِّيَ اللَّهُ يَعْلَمُ بَعْدَ نَهْمٍ﴾ (تہی مو حہ مہدہ) بلی پەرورہ دگام
 زانائہ ہڑ مارہ یان ﴿مَّا يَكْفُرُ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ کہ متک تہ بیت لہ خہ لکی کہ س زمارہ یان نازانیت
 ﴿فَلَا تُكَلِّمُ فِيهِمْ﴾ کہ واتہ (تہی مو حہ مہدہ) لہ بارہ یانہ وہ دہہ قالی مہ کہ ﴿إِلَّا مِرَّةً ظَهَرَ﴾ جگہ لہ
 دہہ قالہ یہ کی ناشکرا و ناسان (تہ نہاتہ وہ بلی کہ لہ قورٹاندا بڑت ہاتوہ) ﴿وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ فَيَقُولُوا لِمَا كُنَّا﴾
 وہ لہ بارہ یانہ وہ ہر سبار لہ کہ سببان (خواہن نامہ کان) مہ کہ ﴿وَلَا تَقُولُوا لَكَ يَٰ كُنَّا﴾ بڑ (کردنی) ہبج
 شتیک مہ لٹی ﴿إِنِّي قَالْتُ إِنَّكَ عَدُوٌّ﴾ بینگومان من سہ بینی تہو شتہ دہ کہم ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مہ گہر
 (لہ گہ لٹی دا بلیت) تہ گہر خواہیہ ویت ﴿وَأَنْذَرْتُكَ ذَلِكَ إِذْ آتَيْتُكَ﴾ ہر کانی (ان شاء اللہ) ت لہ بیر چو
 کہ ی بیرت ہاتہ وہ بلی ﴿وَقُلْ عَسَى أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي﴾ بلی تہو میدہ وارم پەرورہ دگام پینم و نیم بکات
 ﴿لَا أَقْرَبُ مِنْ هَذَا رَحْمَةً﴾ بڑ پینگاہہ کی نزدیکتر (لہ راستی) لہ مہ ﴿وَلَيْسَ لِي كُفْيَةٌ﴾ (تہو کڑ مہ لہ
 لاوہ) مانہ وہ لہ ناو تہ شکہ و تہ کہ یاندا (بہ خہ و توی) ﴿فَلَمَّا بَلَغَ مِائَتَ سِنِينَ﴾ مارہی سنی سہ دان
 (بہ سالی ہد تاوی) ﴿وَأَزْدُوا بِإِغْتَابٍ﴾ تہ سالی تریشیان زیاد کرد (تہ گہر بہ سالی مانگی عہرہ یی حبساب
 بکریت) ﴿قُلِ اللَّهُ أَكْبَرُ بِمَا يُسَآوُونَ﴾ بلی خوا زانائہ بہ مارہی مانہ وہ یان ﴿لَهُ غَيْبُ الْأَسْمَانِ وَالْأَرْضِ﴾
 تہنہا بڑ خواہیہ زانیی نہیتی ناسمانہ کان و زہوی ﴿أَلَيْسَ بِهِمْ وَاسِعٌ﴾ نای (خودا) چ بینا و بيسرہ
 ﴿مَّا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ بنبجگہ لہ (خوا) ہبج ہشتو انیکبان بڑنیہ ﴿وَلَا بُشْرَا فِي حُكْمِهِمْ أَحَدًا﴾
 کہ سیش ناکات بہ ہاویہ شسی خوی لہ فہرمانی دا ﴿وَأَنْزَلَ مَا أَوْحَى إِلَيْكَ﴾ بخوینہ رعوہ تہوی کہ
 وہ حیث بڑ کراوہ ﴿مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ﴾ لہ قورٹانی پەرورہ دگارت ﴿لَا مُبْدِلَ لِكَلِمَاتِهِ﴾ کہ س نیہ
 بتوانیت و تہ کانی تہو بگوریت ﴿وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا﴾ ہر گیز بہ نایہ کت دہ ست ناکہ ویت
 بنبجگہ لہ خواہ نای بڑ ہریت ﴿

﴿وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ آلِكَ﴾ حَقِّتِ را اگرہ لہ گہل نہوانی ﴿يَذْكُرُونَ لَهُمْ﴾ لہ پەر ورہر دگاریان دہبارتہوہ
 ویادی نہوہ کن (وہ دہپرستن) ﴿بِالْقُدْرَةِ وَالنِّعَمِ﴾ بہ بیانیان و نیواران ﴿يُذَكِّرُونَ وَجْهَهُ﴾ کہ مہ بہ ستیان
 دہ زامہندی خواہہ ﴿وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ﴾ چاوہ کانت لہوان لاسہدہ و وہر مہ گتہرہ (بِقِ کہ سانی بی
 باوہری دہولہ مہند) ﴿يُذَكِّرُكَ الْقِيَمَةُ الدِّينِ﴾ کہ جوانی و رازاوہسی زبانی لہم دونیای دہوینت
 ﴿وَلَا تَطْلُعْ مِنْ﴾ و بہ گویئی کہ سیک مہ کہ ﴿أَعْيُنًا قَلِيلَةً عَنْ ذِكْرِكَ﴾ کہ دلیمان لہ یادی خومان بی ناگا کردوہ
 ﴿وَأَنْتَ حَيٌّ﴾ و شونئی ہمواو نارہ زووی خوی کہوتوہ ﴿وَكَانَ أَمْرُهُمْ مُكْلًا﴾ ہموو کارہ کانی خراب و
 لہستور دہر جوہ ﴿وَقُلِ الْحَقُّ﴾ بلی حق (نہم قورٹانہ) ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ لہ لایہن پەر ورہر دگار نانہوہ
 ہاتوہ ﴿فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ﴾ جا ہر کہ سنی دہیوینت با باوہرینتی ﴿وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ﴾ و ہر کہ سیش
 دہیوینت با بی باوہرینت (نہم شہ جزوئیکہ لہ ہرہ شہ و سہر نہشت) ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾
 بہ راستی نیمہ نامادہمان کردوہ بؤ سستہ مکاران (بی باوہران) ﴿كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ وہ لہ گہر (لہ تہنونا) ہاوار ی ناو
 بکمن ﴿يَعْلَمُ أُولَئِكَ مَا كُنْهُمْ لَكُمْ﴾ ناوینکیان بؤ دہہترئی وک سسی تواوہ (یا وک چلک و چہ پہلی رَوْن و
 زہیت واہ) ﴿يَسْأَلُ الْوَجْهَ﴾ روہ دم و چاوہ کان دہبرزینی ﴿يَتَسَاءَلُونَ﴾ نای چ خوار دنہوہ کی
 پیس و خرابہ ﴿وَسَأَلَتْ مُرْقَفًا﴾ و نای چ شونین و جینگاہ کی خرابہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 بہ راستی نہوانی کہ باوہریان ہتاوہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردوہی چاکہیان کردوہ ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ﴾
 أَمْرًا مَن أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿يُنْجُوا﴾ بیگومان نیمہ پاداشتی نہوانہ وون ناکہین کہ کردوہی چاکیان کردوہ ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ﴾
 ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ﴾ بؤ نہوانہ ہدیہ ﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ﴾ بہ ہشتاتینکی ہدیشہیی ﴿عَجْرًا مِنْ نَخْلٍ﴾ کہ
 دہبارہ کان بہ زہر باندادین و دہچن ﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ﴾ دہرازینر نہوہ لہو (بہ ہشتانہ) دا ﴿مِنْ أَسْوَدٍ مِنْ ذَهَبٍ﴾
 بہ بازنی زوری ثالثون ﴿وَلَيْسَ فِيهَا خُضْرًا﴾ وہ پؤشاکی سہوز دہپؤشن ﴿مِنْ سَبْطَيْنِ﴾ و ہشتانہ پؤش
 ناوہریشمی تہنک و تہستور ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ﴾ پال دہدہنہوہ لہو (بہ ہشتانہ) دا بہ سہر کورسی
 و پالہشتہ کانہوہ ﴿يَتَخَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ مَرْفَقًا﴾ نای چند پاداشتیکی چاکہ و جینگاہ کی خؤشہ ﴿وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ﴾
 ﴿وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ﴾ (نہی موہمہد ﴿يَتَخَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ مَرْفَقًا﴾ بویان بگتہرہوہ نمونہی ﴿يَتَخَلَّوْنَ﴾ نہوہ دووہ باوہ ﴿جَنَّاتُ عَدْنٍ﴾
 لہتوان نہوہ دووہ باخدا کشتو کالمان فرامہم ہتباوہو (بؤی) ﴿يَتَخَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ مَرْفَقًا﴾ ہردوہ
 باخہ کہ ہری چاکیان گرتبوو ﴿وَلَا تَطْلُرُ مِنْهُ شَيْئًا﴾ ہیچیان لہی خہسار نہبووہو ﴿وَلَا تَطْلُرُ مِنْهُ شَيْئًا﴾
 و لہ تہوان نہوہ دووہ باخدا کانیاوینکمان ہلقولاندبووہو (بؤ ناودانیان) ﴿وَكَانَ لَهُ قَصْرٌ﴾ ہرہوہا
 (خاوہنی نہوہ دووہ باخہ) مان و سامانی زوری ہبووہو (لہ ثالثون و زیووشی تر) ﴿فَقَالَ لَصَاحِبُهُ﴾ و ہوٹا و ہوٹا
 جا بہ ہاوری (نہماندارہ ہزارہ) کہی ووت لہ کاتیکدا کہ قہی لہ گہلدا دہ کرد ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ﴾
 مِنْ مَّاءٍ مَّالٍ ﴿مِنْ مَّاءٍ وَ سَامَانٍ﴾ لہ تۆ زۆرتہ ﴿وَأَنْزَلْنَاهُ﴾ کور و کال و خزمہ تکاریشم زیاترہ ﴿

﴿وَنَحْنُ جَنَّهٌ﴾ (ہی باوہر کہ بیان) چو وہ ناو باخہ کہ یہ وہ ﴿وَهُوَ ظِلٌّ لِّلنَّجْمِ﴾ (ہے کاتیکدا کہ سستم کارسو له خوی ﴿قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا﴾ ووتی باوہر ناکہم ہر گیز شہم باخہم لہناو بجیت ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَالِمَةً﴾ باوہریش ناکہم پروزی دواپی بیت و پرو بدات ﴿وَلَئِن رُّدِّدْتَ إِلَى رَبِّكَ﴾ سویتند بی خق نہ گہر (باش مردن) بمگیر نہ وہ بق لای پروہر دگام ﴿لَا جِدَدَ خَيْرَ كَيْفَتِهَا مَسْجِدًا﴾ بیگو مان باشتر لہم باخہم دست دہ کہوی ﴿قَالَ لَهُ صَالِحٌ﴾ (ہاوری (نیماندارہ) کہی پی ووت ﴿وَهُوَ يُخَاوِرُهُ﴾ لہ کاتیکدا کہ گفتو گوی لہ گلددا دہ کرد ﴿أَكْفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ﴾ نایا تو بی باوہریت بہو زاتہی کہ تزی لہ خاک دروست کردوہ ﴿فَرَمِمْ تُطْفَرُ﴾ پاشان لہ دلوپہ ناوٹک ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ وَجَلَّاهُ﴾ پاشان کردویتی بہ پساو ﴿أَلَيْسَ أَفْوَاقُ اللَّهِ رَبِّي﴾ بہ لام سن ہر (دہلیم) شو خوا پروہر دگامہ ﴿وَلَا أَشْرَ لِرَبِّي أَحَدًا﴾ و هیچ کہ شیش ناکہم بہ ہاوبہشی پروہر دگام ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ﴾ وہ باکاتی چوویتہ ناو باخہ کہ تہوہ ﴿فَلَمَّا مَسَّهُ اللَّهُ﴾ بتو تابیہ ہرچی خوا بیہوی (ہر تہوہ دہ بیت) ﴿لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ﴾ ہموو توانایہ کیش ہر بہ دہس خوا یہ ﴿إِنْ تَرَىٰ أَنَا أَفْلَحْنَا﴾ نہ گہر تو سن دہینی لہ تو کہمیش. ﴿مَا لَوْ زِلْنَا﴾ مال و دارایی و مندا لم ہدیہ ﴿فَقَسَىٰ رَبِّي﴾ نو میدم وایہ کہ پروہر دگام ﴿أَنْ يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ﴾ چاکتر لہ باخہ کہی تو م ہی بدات ﴿وَيُرْسِلْ عَلَيْهَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ﴾ بہ لا و بروسکہ یہ کیش لہ ناسمانہوہ بنزیت بق باخہ کہی تو ﴿فَتَصَيِّحُ صَعِيدًا زَلَّاهُ﴾ جا (باخہ کہت) بیت بہ زہویہ کی ووشکی ساف و خلیسک ﴿أَوْ يُصَيِّحُ مَا أَهْوَا عَزَّاهُ﴾ بان تاوہ کہی روجی بہ ناخی زہویدا ﴿فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلِبًا﴾ نیز ہر گیز نہ توانی بیدوزیتہوہ ﴿وَأَحْبَبْتُ بَشَرَهُ﴾ سامان و بہر و ہومہ کہی لہناویرا (بہ ہورہ بروسکہ سونا و نہما) ﴿فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ﴾ نہمجا کابر اش لہ داخا دہسہ کانی دہبر واند و دہیدان بہ یہ کدا ﴿عَلَىٰ مَا أَفَقَّ رِبَاهُ﴾ لہسر لہو مالہ کی کہ خہرجی کرد ہوو (لہ باخہ کہیدا) ﴿وَبِهِ حَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرْوَةِهَا﴾ لہ کاتیکدا (کہبری) باخہ کہی ہموو کہو توون بہسر بہ کدا ﴿وَيَقُولُ يَكُنْ﴾ (جا لہ پاشہ پروڑدا) دہلئت : خورگہ ﴿لَوْ أَشْرَفَتْ رَبِّي أَحَدًا﴾ کہسم نہ کردایہ بہ ہاواپی پروہر دگام ﴿وَلَوْ تَرَىٰ أَنَّ لَهُ فَتَنًا وَنَهْدًا﴾ کہسانتیک نہ ہوو یارمہتی بدن و بین بہ ہانایہوہ ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیتجگہ لہ خوا ویاگان مسخیرا ﴿خَوِشِي سَهْرَ كَوْتُو وَنَهْبُو﴾ ﴿هَٰذَا إِلَٰهِي إِلَٰهِي﴾ لہو شویتناندہا پشتیوانی تابیہتی خوا پی راست و حہقہ ﴿هُوَ خَيْرٌ زَوًّا﴾ ہر تہویش چاکترین باداشت تہداتہوہ ﴿وَحَبْرٌ رُفَّيَا﴾ وسر تہنجامی باشیش (بہ نیمانداران) دہدات ﴿وَأَشْرَفَتْ لَهُمْ مَثَلُ الْحَيَّةِ الْأُثْيَا﴾ (تہی مرحہ مہمد ﴿بِهِتْہرہوہ بق نہو (ہی باوہر) انہ نموونہی زبانی دوتبا ﴿كَتَلَهُ أَزْلَمُهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وک بارائیک وایہ لہ ناسمانہوہ دہیار تینین ﴿فَأَخْتَلَفَ بِهِ رَبُّكَ الْأَرْضَ﴾ لہوسا جورہا رواوی زہوی (ہی دہر ویت و) دہرون بہناو بہ کدا ﴿فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ﴾ نہمجا دہیتہ پوش و بہ لاش و با پرش و بلاوی دہ کاندہوہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا﴾ وہ خوا ہمیشہ بہ توانا و دہسہ لات دارہ بہسر ہموو شیتیکدا ﴿

﴿الْقَالَ وَالسُّورَةَ الْحَمِيدَةَ﴾ مان و کور و کال جوانی و زینتی زبانی دونبان ﴿وَالْأَنْبِیَاءَ الصَّالِحِينَ﴾
 کردہ وہ چاکہ کان کہ (باداشتیان) دہمیتتہ وہ ﴿خَرَجْنَاكَ مِنَ الْبَلَدِ﴾ پاداشتیان چاکترہ لای بہرورد گارت
 ﴿وَجَعَلْنَاكَ﴾ و زیاتر جینگہ ی نومیدن (لہ مالی دونیا) ﴿وَلَوْ كُنْتَ تَعْلَمُ﴾ وہ (بادیان خہر وہ)
 روڑی کہ شاخہ کان دہ خہینہ پی ﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ و رووی زہوی بہ رووی و تہختی دہینی
 ﴿وَجَعَلْنَاكَ﴾ و ہموو (خہلکی) کو دہ کینہ وہ ﴿فَلَمَّا دَرَسْتَ أَشَدَّ﴾ و ہیج کہ سیان بہجی نامیلین
 ﴿وَعَرِضْنَا عَلَيْكَ صَمًّا﴾ و ہموو (نادہمی) لہ بہر دہم بہرورد گارتدا پیز دہ کرین ﴿فَلَمَّا جَنَّاتُهَا﴾
 سویند بہ خوا دینہ وہ بؤ لامان ﴿كُنَّا نَحْنُ رَبُّكَ﴾ ہر بہو شیوہی کہ بہ کہم جار دروستمان کردن
 (بہ رووی و بی ہرگی) ﴿بَلْ نَحْنُ نَحْنُ﴾ بہ لام تیوہ گومانان و ابو ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَكَ تَرْغُدًا﴾ کہ نیمہ کانتیک
 دانانین بؤ (لیر سینہ وہ) تان ﴿وَوَضِعَ الْكُتُبَ﴾ نامہ ی کردہ وہ کان دہش دہ کریت (دہریتہ دہستی
 راست چاکان و دہستی چہ پی تاوانباران) ﴿فَنَزَّلْنَا الْحَمِيمَ﴾ ہمہ جانا تاوانباران دہینیت ﴿مُشَفِّفِينَ مَاءً﴾
 زور دہترسن لہو (ہموو تاوان و خرابہ ی کہ تیدایہ) ﴿وَيَقُولُونَ بَلْ يَدْعُونَ﴾ و دہلین نای ہاوار بؤ نیمہ
 ﴿مَالِ هَذَا الْكِتَابِ﴾ ہم نامہ و دہترہ چہیہ؟ ﴿لَا يَدْعُونَ صَمِيمًا وَلَا بِعُزَّةٍ إِلَّا أُنْصَبُهَا﴾ ہیج کردہ وہیہ کی
 بجووک و گہوہی بہجی نہیشترہ و تواماری کردوہ ﴿وَيَجِدُوا عَلَيْهَا يُنْزَلُ﴾ ہر کردہ وہیہ کیان
 کردینت (تیایدا) نامادہیہ ﴿وَلَا يَخْطِرُ عَلَيْكَ أَشَدُّ﴾ و بہرورد گارت سستم لہ کہس ناکات ﴿وَلَقَدْ جَاءَنَا﴾
 ﴿الْمَلَكُ بِكِتَابٍ مُبِينٍ﴾ (بیرسان بہترہ وہ) کانتیک بہ فریشہ کانمان ووت سوڑدہ بہرن بؤ نامدہم
 ﴿فَجَعَلْنَا الْإِسْرَافَ﴾ ہواش ہموو سوڑدہ یان برد جگہ لہ لیللیس (شہیتان) نہینت ﴿كَانَ مِنَ الْإِنِّ﴾
 کہ لہ پیری جنو کہ کان بوو ﴿فَقَسَّقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ﴾ بؤیہ لہ فہرمانی بہرورد گاری دہر جوو ﴿فَتَجَدَّوْهُ﴾
 و دہریتہ دہی نایا تیوہ (نہی نامدہ میزادہ کان) ہموو نہوہی دہ کہنہ ﴿وَأَنبِئْنَا مِنْ دُونِ﴾ دؤست و پشتیوانی
 خزان لہ جیاتی من ﴿وَنَحْنُ لَعَنَةُ﴾ لہ کانتیکدا کہ ہوان دوڑمنی تیوہ ﴿يَسْأَلُ الْمَلَكُ مِنْ دُونِ﴾ نای
 ج گورینہ وہیہ کی خرابہ بؤ سستمکاران ﴿مَّا أَشْهَدُكُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ من ہوان (شہیتان
 و نہوہی) م نامادہی دروست کردنی نامسانہ کان و زہوی تہ کردوہ ﴿وَلَا خَلْقَ النَّاسِ﴾ ہر وہا لہ
 (کائی) دروست کردنی خوشیاندان (نامادہم تہ کردون) ﴿وَمَا كُنْتَ مَخَذًا لِلْعَالَمِينَ عَلَيْكَ﴾ وہ من ہر گیز
 گومرا کہر انم تہ کردوہ بہ یارمہتی دہری خنوم ﴿وَلَوْ كُنْتَ تَعْلَمُ﴾ و دہریتہ دہی نایا تیوہ
 دہینت کہ خوا دہفہر موہی بانگی ہوا پتانہ بکنہ کہ لاتان و ابوو ہاویہشی منن (با یارمہیتان بدن)
 ﴿فَلَمَّا دَرَسْتَ أَشَدَّ﴾ ہواش بانگیان دہ کہ بہ لام و لامیان نامدہ وہ (و نایہن بہ ہاواریانہ وہ)
 ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا﴾ وہ نیمہ لہ تہوانیاندا شیونکی ہر نازارسان دانساہ ﴿وَرَبَّ الْمُنِيرِينَ﴾
 وہ تاوانباران ناگری دؤزہ دہینن ﴿فَلَمَّا أَتَاهُمْ نُورٌ﴾ و ہموو دہزانن و دلنیاں کہ دہچنہ ناوی
 وتی دہ کہون ﴿وَلَمْ يَجِدُوا عَلَيْهَا قَرَارًا﴾ و پیگاہیہ کیان دہست ناکہوہی بؤ گہراندہ لہو (ناگرہ) ﴿

﴿وَلَقَدْ صَرَقَآ فِي هَذَآ الْاَنْفُسِ﴾ سوئند بہ خواہہ راستی نئمہ لہم قورثانہ داہتیاو مانہ تموہ ﴿لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾
ہم موو جزرہ نموونہ یک بڑ خہ لکی ﴿وَسَكَانَ الْاَنْسٰنُ﴾ بہ لام ہمیشہ نادہمی ﴿اَسْتَرْثٰی وَجَدَلَا﴾
لہ ہم موو شتی زیاتر موجدلہ ودماقالی دہ کات ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ اَنْ يُؤْمِنُوْا اِذْ جَآءَهُمُ الْهُدٰی﴾
ہیج شتیک ریگری لہ خہ لک نہ کردوہ کہ باوہر بہشتن کاتیک ہیدایہت و ریموونیاں بڑہات
﴿وَسَيُغْفِرُ لَآئِمَّتَهُمْ﴾ و داوی لسی بوردن بکہن لہ پوروہر دگاریان ﴿اَلَا اَنْ تَآيِبُهُمْ سَاعَةً اَوْ لَیْلًا﴾ جگہ
لہوی وک ٹومہ تانی پیشینانیاں لی بیت و (سزای خودا لہ ناویان بیات) ﴿اَوْ يَآيِبُهُمُ الْعَذَابُ فَبَلَا﴾
یان سزارو بہ پرویان بیتوہ (بہ چاوی خویان بیشتن) ﴿وَمَا رٰسِلَ الْفَرٰسِیْنَ﴾ نئمہ ہتہمہ برانمان
ناردوہ ﴿اَلَا لَمُبْتَلٰیْنَ وَنُمِیْذٰیْنَ﴾ تہنہا موڑدہ دہر و ترستہر بن ﴿وَيَجْعَلُ الْاَلْبَیْتَ كَعَرَبَا اِلٰی اِلٰی﴾
ٹوانہی کہ بیٹاوہر بن پناہدی و بہ تان دہہ قالی دہ کہن ﴿لِیُحْضِرَ اِلَیْہِ الْحَقَّ﴾ بڑ ٹوہی (ٹایینی) راستی
پس لہ ناوہر بن ﴿وَالْحَقُّ دَآءٌ اِلَیَّیْ وَمَا اُذِرُّوْا اٰھِلُوْا﴾ ٹاہتہ کانی من (کہ قورثانہ) و ٹوہر ہر شٹانہی پی
ترستراون بہ گالتہ بان دہزائین ﴿وَمَنْ اٰتٰہُمْ مِّنْ دِکْرِیْ تَآیِبَ رَیْبٍ﴾ کی ستمکار ترہ لہو کہہ سی کہ
ٹاموڑ گاری کرا بیت بہ ٹاہتہ کانی پوروہر دگاری ﴿فَاَعْرِضْ عَنْہَا﴾ بہ لام ٹوہی ی پی نہ داو ﴿وَلَیْسَ
مَآفَکُمْ بِذَآءٍ﴾ و ٹوہ تاوانانہی کہ کردوہنی لہ بری خوی بیاتموہ ﴿اِنَّا جَعَلْنَا عَلٰی قُلُوْبِهِمْ اَكِنَّةً﴾ بہ راستی
نئمہ چہند پیردہیہ کی ٹستورمان داوہ بہ سر دلپاندا ﴿اَنْ یَّقْبَلُوْہُ﴾ تاتہ گہن (لہ ٹاہتہ کانی نئمہ)
﴿وَلَیْسَ اِلَیْہُمْ رَیْبٌ﴾ وہ قورسی و کہریمان خستوہ گونیانہوہ (تاراستی نہ بیشتن) ﴿وَاِنْ نَّدَعْنٰہُمْ اِلَی الْهُدٰی﴾
جا گہر بانگیان بکہیت بڑ سر ریگی راست ﴿فَلَنْ یَّهْتَدُوْا اِلَآ الْاَلْبَیْتَ﴾ ٹوانہ ہر گیر ہیدایہت و ہر ناگرن
﴿وَرَبُّکُمُ الْعَزِیْزُ ذُو الْاَرْحَامِ﴾ پوروہر دگارت لسی بسورودی خواوہن بہزہیہ ﴿لَوْ لَوِیْخُذْہُمْ بِمَا کَسَبُوْا﴾
ٹہ گہر تو لہ یان لی بسہنی بہ موی ٹوہ تاوانانہوہ) ی کہ کردوویانہ ﴿لَعَجَلَ لَہُمْ الْعَذَابُ﴾ بیگو مان بہ
پہلہ سزای سہ خنی بڑ نہاردن ﴿بَلْ لَہُمْ مَّوْعِدٌ﴾ بہ لام بڑ (سزادانی) ٹوان کاتیکی دیاری کراوہیہ
﴿اَنْ یَّجْعَلُوْا مِنْ دُوْنِہٖ تَوْبًا﴾ بیجگہ لہو (خواویہ) ہیج پناہہ کیان دہست ناکہ وی (لہو سزایہ) ﴿وَلَقَدْ اَلَفْنٰہُمْ اَمَّا کَسَبْتُمْ﴾
و ٹوہ ہم موو شمار و گوندانہ مان بہر باد و ویران کرد ﴿لَمَّا ظَنُّوْا﴾ کاتیک
(دانیشٹو اتیان) ستم میان کرد ﴿وَجَعَلْنَا لَہُمْ مَّوْعِدًا﴾ و بڑ لہناو برد نشیان کاتیکی دیاری کراومان
دانا بوو ﴿وَلَقَدْ اَقَالَ مُوسٰی لِفَتْنٰہٗ﴾ (باسی ٹوہ کاتہ بکہ) کہ موسا بہ لاوہ بہر دہستہ کدی خوی ووت
﴿لَا اَبْرٰجُ حَتّٰی اَبْلُغَ﴾ من ہر دہر دم ہندا دہ گمہ ﴿مَجْمَعِ الْبَحْرِیْنَ﴾ شونی بدیک گہ بیشتی دوو دہریاکہ
﴿اَوْ اَمْقٰی حُفًّی﴾ یان ماوہیہ کی دوور و دربڑ دہر دم ﴿فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَیْنِہُمَا﴾ جا کاتی گہ بیشتہ ٹوہ
شونہی دوو دہریاکہ بہ یک دہ گہن ﴿لَیْسَ اٰخُوْہُمَا﴾ ماسی بہ کہ یان لہیر چوو (کہ وک ٹوٹشو و
سہ فرہ کہ یان بیٹیان بوو) ﴿فَاَلْقٰہُ سَیِّدَکُمُ الْاَیُّھُ سَرَدًا﴾ جا (ماسیہ کہ خوی فری داو) ریگی خوی
گر تہ بہر لہناو دہریاکہ دا و (ٹاوہ کہ) لہت دہبو و وک خوی لی نہدہ ہاتموہ ﴿

﴿فَلَمَّا جَاوَزَا﴾ جا کانی تہ پرین (لہو شوقہ) ﴿قَالَ لَيْسَ هَٰذَا بِلَاغٍ لَّكَ﴾ (موسا) فرموی بہ لاوہ
 ہر دہستہ کہی خوار نہ کہ مان بڑ بیتہ ﴿لَقَدْ لَبِثْنَا مِنْ سَفَرِنَا هَٰذَا نَسَبًا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی لہم
 سہ فرہ ماندا دوو چاری ماندووی و زہمت بوین ﴿قَالَ اِنَّكَ﴾ (لاوہ) ووتی لہ بیرتہ
 ﴿اِذَا رَأٰی اِلٰی الصَّخْرَةِ﴾ کانی چوینہ پنا ہر دہ گہورہ کہ (بڑ پشوودان) ﴿فَاِذَا لَبِثَ الْوَلَدُ﴾ جا بہ راستی
 سن (لہوی) ماسیہ کہم لہ بیر چو ﴿وَمَا اَلْسَيْنُ﴾ ہیچ شنی لہو (ماسیہ کہی) لہ بیر نہ ہر دمہوہ ﴿اِلَّا
 الشَّيْطٰنُ اِنْ اَرَادَ اَنْ يَّهْدِيَكَ﴾ کہ باسی بکہم بڑ بیجگہ لہ شہیمان ﴿وَاَنْتَ مَسِيحٌ فِي النَّارِ﴾ (ماسیہ کہ زیندو
 بوہوہو) بہ شہیوہ کی سہر رنگای خزی لہ دریا کہ گرتہ ہر ﴿قَالَ اِنَّكَ مَا كُنَّا نَعْبُدُ﴾ (موسا) ووتی
 نیمہش لہوہمان دہوہست ﴿فَاَرَادَ اَنْ يَّهْدِيَ اِلَٰهًا﴾ نہ مجا بہ شرتی خویاندا گہر انہوہ ﴿فَصَصَّ اِلَٰهًا﴾ بہ سہرنج
 دان ﴿فَوَجَدَا عَبْدًا لِّمَوْلَانَا﴾ جا ہندہ یک لہ ہندہ کانی نیمہیان دی ﴿اَلَيْسَكَ رَحْمَةً مِنْ عِندِنَا﴾ کہ لہ لایہن
 خوامنہوہ رہ حمہ تسان پندابو ﴿وَعَلَّمْنٰهُ﴾ شارہ زاشمان کردبو ﴿مِنْ لَّدُنَا عَلَمًا﴾ لہ زانیاری تایہنی
 خومان ﴿قَالَ لَہُ مُوسٰی﴾ موسا بہو (ہندہ صالحہ) ووت ﴿هَلْ اَنْعَمْتُ﴾ نایا (ہاوپنہتیت بکہم و)
 شونیت بکہم ﴿عَلٰی اَنْ تَعْلَمَ﴾ بڑ نہوی فیرم بکہبت ﴿مِمَّا اَوْفَقْتُ رُسُلًا﴾ لہو زانیاریہ راستی فیری
 بویت ﴿قَالَ اِنَّكَ﴾ ووتی (بہ موسا) بہ راستی تو ﴿اَنْ تَشْطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ ہر گیز ناتوانی لہ گہن
 مندا خوت بگری ﴿وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلٰی﴾ تو چو خوت دہ گری لہسہر ﴿مَا لَمْ تُحِطْ بِہٖ خَبْرًا﴾ شنی کدلہ
 رازو نہنی لہو ناگادار نیت ﴿قَالَ سَتَجِدُنِيْ اِنْ شَاءَ اللّٰهُ صَابِرًا﴾ (موسا) ووتی نہ گہر خوا بیہوی
 بہ خور اگر دہمینی ﴿وَلَا اَتُخِیْ لَكَ اَمْرًا﴾ و سہر پنجی لہ ہیچ نہر مانیتک ناکہم ﴿قَالَ اِنِ اَنْعَمْتُ﴾
 ووتی (بہ موسا) جا نہ گہر شونیم کہوتی ﴿فَلَا تَتَّبِعُنِیْ عَنْ شَیْءٍ﴾ نہوہ پر سیاری ہیچ شنیکم لی مہ کہ
 ﴿حَتّٰی اُخْبِرَ لَكَ بِمُنْہٖ ذِكْرًا﴾ ہتا خوم دہ بارہی قسمت بڑ دہ کہم (لہ نہنیتیہ کی ناگادارت دہ کہم) ﴿
 فَلَا تُلْقَ اَحَدًا مِّنْ اٰیَاتِ الْفِتْنَةِ﴾ نہ مجا پیکہوہ ہر دوو کیان رؤیشن ہتا سواری کہ شنیہک بوون
 ﴿حَرِّمًا﴾ (پیوا چاکہ کہ) کہ شنیہکی کون کرد ﴿قَالَ اَلَمْ نَحْمَدْہَا﴾ (موسا) ووتی کہ شنیہک کت کون تی کرد
 ﴿لِیُغْفِرَ اَعْمَلًا﴾ بڑ نہوی سہر نینہہ کانی (لہ دہریادا) نو قم بکہبت ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَیْئًا اِمْرًا﴾ سویند بہ خوا
 بہ راستی کارنی زور خراب و ناشایستہ کرد ﴿قَالَ اَلَمْ اَقُلْ﴾ (ہندہ چاکہ کہ) ووتی تابا من نہم ووت
 ﴿اِنَّ لَکَ لَ تَشْطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ تو ہر گیز ناتوانی خوت بگری لہ گہن مندا ﴿قَالَ لَ اَنْ اُجِیْذَیْ مِمَّا نَبِیْتُ﴾
 (موسا) ووتی لینم بسورہ لہ ہر نہوی (لہو مہرجہی داسان نابو) لہسہر چو ﴿وَلَا تُرْهِقْنِیْ مِنْ اَمْرِیْ
 عُسْرًا﴾ نہم زانیاری فیر بوونہم لہسہر قورس مہ کہ ﴿فَاُطْلَقَ﴾ نہ مجا پیکہوہ ہر دوو کیان رؤیشن
 ﴿حَتّٰی اِذَا لَبِثَ اَلْعَمَلُ﴾ ہتا گہشن بہ تازہ لاوتک ﴿فَقَتَلْہٗ﴾ بہ کسہر (پیوا چاکہ کہ) لہو (تازہ لاوی) کوشت
 ﴿قَالَ اَفَلَمْ تَنْسَ اَرْکَبَہٗ﴾ (موسا) ووتی کہ سبکی پاکسی بن گوناہت ہروا کوشت ﴿بَغْیَرٍ نَّفِیْسٍ﴾ بن
 نہوی کہ سبکی کوشنی ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَیْئًا لَّکْرًا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی کارنی زور خراب و ناپہوات

کرد

﴿قَالَ الرَّاقِلُ لَكَ﴾ (بهنده چاکه که) ووتی (به موسا) پهنم نه ووتیت ﴿وَأَنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ بنگومان
 نه هه رگیز ناتوانی خوت بگری له گه لا مندا ﴿قَالَ إِن سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا﴾ (موسا) ووتی نه گهر
 دواى نه م جاره پرسىارى هه رشتيتكم لى كردى (په خنهم لى گرتيت) ﴿فَلَا تَصْبِرْ﴾ ئيسر هاور بيه نيم مه که
 ﴿فَقَالَ مِمَّنْ أَتَى عَذَابًا﴾ چونکه به راستى له لايهن منوه بيانووت عه به (لهوى وازم لى ببيت) ﴿وَمَا ظَنَّا﴾
 لهو کاتمه برسيان بوو) ﴿أَن نَّسْطَلْعَ أَهْلَهَا﴾ داواى خور اکیان کرد له خه لکی شاره که ﴿قَالَ إِن يَصِفُوا هُمَا﴾
 نه وائيش (خه لکی شاره که) ميوان داريان لى نه کردن ﴿فَوَيْلٌ لِّمَا جِئَا﴾ نه مجابيان ديوار تک له ودا (لهو شاره دا)
 ﴿يُرِيدَانِ يُغْنِيَاكَ زِينًا﴾ نزيك يوو بکه ویت ﴿فَقَالَهُمَا﴾ (بهنده چاکه که) ديواره کهى راستى کرده وه وه ليجه وه
 ﴿قَالَ لَوْ شِئْتَ﴾ (موسا) ووتى نه گهر بنويستايه ﴿لَتَجِدَنَّ عَلَيْهِمْ آيَاتًا﴾ کريه کت له سهرى وه رده گرت ﴿وَمَا
 جَاءَكَ إِلَّا بِتِلْكَ الْمُتَنَبَّيَاتِ﴾ ووتى نا ليرده کاتى جيا بوونه وى من و تويه ﴿سَأَتَّبِعُكَ بِمَا أَوْيْتَ﴾ نا گدارت ده کم
 له حیکمنى ﴿مَا لَمْ تَسْطِيعْ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ نهو شتانهى که تو نمتوانى خوت بگری له سهر (رو و دان) يان ﴿وَمَا
 أَتَيْنَاكَ هُزًى﴾ (کون کردنى) که شتیه که (نهو بوو) ﴿فَكَانَ لِمَنْ يَكْفُرْ﴾ (نهو که شتیه) هى چند که سىکى
 هه زار بوو ﴿يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ﴾ ئيشيان ده کرد (بهو که شتیه) لهو ده ر بایه دا ﴿فَأَرَادَتْ أَن يُسْقِنَا﴾ بويه ويستم
 (به کون کردنى) عهيب دارى بکم (تا پاشا ده سى به سهر ده نه گرتيت) ﴿وَكَانَ زَيْدٌ مِّنْهُمْ يَتْلُو﴾ چونکه له پيشيان وه
 پاشايه که هيوو ﴿وَأَخَذَ كُلُّ شَيْئَةٍ قَبْضًا﴾ ده سى ده گرت به سهر هموو که شتیه کى (چاک) دا ﴿وَلَمَّا الْفَخَرَ﴾
 وه تازه لاوه که ش (که کوشتم) ﴿فَكَانَ الْيَوْمَ مُؤْتَمِنًا﴾ نهو باوک و دايکى ئيماندار بوون ﴿فَخَشِعَا أَن يَرْهُمَا هُمَا﴾
 جانيتمش ترسايين (خوشه ويستى نه و لاوه) پاليان پتوه ببيت ﴿فَلَمَّا كَانَتْ﴾ بوسه که شى و بى باوه وى ﴿وَمَا
 جَاءَهُمَا إِلَّا بِرُؤْيَا هُمَا﴾ جيا (بهو کاره) ويستممان پهروهر دگاريان (لهبرى نهو) بزيان بگوريت ﴿فَوَيْلٌ
 لِّمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ (به مندا ئيکى) چاکتر لهو پاکتر له گونا هه ﴿وَأَقْرَبَ رُحْمًا﴾ به سوزو به زبى تر بى بزيان ﴿وَلَمَّا
 الْفَخَرَ فَكَانَ لِمَنْ يَكْفُرْ يَتِمَّتْ﴾ وه هزى (چاکر دنده وى) ديواره که ش چونکه هى دوو مندا لى هه تيو
 بسو ﴿فِي الْمَدِينَةِ﴾ له شاره که دا ﴿وَكَانَ تَحْتَهُ دُكَّانًا﴾ له زيريدا گه نجه يه که هه بسو که هى نهو دوو
 مندا له بسو ﴿وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا﴾ وه باوکى نهو دوو مندا له چاک و خواناس بسو ﴿فَأَرَادَتْ أَن يُسْقِنَا﴾ له بهر نهو
 پهروهر دگارت ويستى ﴿أَن يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا﴾ ههرو دوو کيان گه و ره بهيز بين ﴿وَنَسْتَفْرِجُهُمَا﴾ پاشان
 گه نجه کيان ده ربستن ﴿رَحْمَةً مِنَّا يَوْمَ﴾ نهو په حمه نيك بوو له لايهن پهروهر دگارت نهو (له بهر باو کيان)
 ﴿وَنَفِثْنَاهُ عَن أَمْرَيْ﴾ نهو (شتانهى) کردم له خرموه نه بسو ﴿وَأَنَّكَ لَا تَئِيلُ﴾ نهو نه پنى و هزى نهو کردونه
 بسو ﴿مَا لَمْ تَسْطِيعْ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ که تو تواناى خو گرتت نهو بسو له سهر (کردن) يان ﴿وَنَفِثْنَاهُ عَن ذِي الْقُرْنَيْنِ﴾
 ههرو هه پرسبارت لى ده که نه دهر باره وى (ذو القرنين) ﴿قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِن مَّا هُوَ بَاطِلٌ لَّهٗ
 بَارِعًا بِهِ هَهُنَا مَدَنِيَّةً﴾ (به مندا ئيکى) چاکتر لهو پاکتر له گونا هه ﴿وَأَقْرَبَ رُحْمًا﴾ به سوزو به زبى تر بى بزيان

﴿إِنَّمَا تَكُونُ فِي الْأَرْضِ﴾ بہر اسی ٹیمہ ہیز و دسہ لاکھان ہیں دالہ زہویدا ﴿وَالَّذِينَ مِنْ بَنِي إِسْرَءِیْلَ﴾ وہ ہز کاری ہموو
 شبنکمان ہیں دایو (کہ پاشاہانی پتویتی یو) ﴿فَاتَّبَعُوا﴾ ٹویش کہلکی لہ ہز کارہ کان و ہر دہ گرت (ہو)
 گشتن بہ مہبست ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لَأَتِيَنَّكَ السَّمَاءُ﴾ (خوی و لہ شکرہ کہ پویشت) تا ٹو کاتہی گہبشتہ شربتی
 ساوا بوونی خور ﴿وَيَذَرُهَا قَوْمًا﴾ (لو شوتہند) وادبار بوو خور تاوا دہبی ﴿فِي عَيْنِ يَحْشُرُهُ﴾ لہ کاتبانکند کہ قورہ
 رہشی بہ دور دایہ ﴿وَيَذَرُهَا قَوْمًا﴾ جالہو جینگادا پیتی کہوت لہ گہلکی (ہیں باوہر) ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ پیمان
 ووت نہی (ذو القرنین) ﴿إِنَّمَا أَنْزَلْتُ﴾ یا سزایان بدہ (بہ کوشن گہر باوہر بان نہینا) ﴿وَلَمَّا أَنْ تَجِدَ فِيهِمْ عَصَا﴾ بان
 چاکہبان لہ گہلدا بکہ (گہر باوہر بان ہینا) ﴿فَالْأَمَانُ كُلُّهُ﴾ (ذو القرنین) ووتی ٹوہی ستم بکات (باوہر
 نہہین) ﴿فَسَوَّيْنَاهُ﴾ ٹوہہ بیگومان ٹیمہ سزای ٹوہہین (بہ کوشن) ﴿فَتَرْتَابًا﴾ پاشان دہ گہر پترتہوہ
 یو لای ہر و ہر دہ گاری ﴿وَعَزَّيْنَاهُ﴾ ٹویش سزای دہدات بہ سزایہ کی سہخت کہ ویشہی نہہینراہہ ﴿وَالْأَمَانُ﴾
 ٹوہہ پاشان و تامل صلیا بہ لای ٹوہی باوہر پیتی و کردہوی چاکش بکات ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ٹوہہ پاداشی ہمدہ چاک
 (لہ دوار ژردا) بڑ ٹوہہ ﴿وَسَوَّيْنَاهُ﴾ ٹوہہ سزای خوامانی بڑ سووک و ٹاسان دہ کہین ﴿فَاتَّبَعُوا﴾
 پاشان گہر پیموہ بڑ پورہ لات، وٹوہو ہز کارانہی گرتہ بہر کہ خوی گہورہ پیتی دایو ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ﴾ ہمتا
 کانی گہبشتہ شوبنی ہلانی خور ﴿وَيَذَرُهَا قَوْمًا﴾ پیتی خور ہلدنبت لہسر گدل و نہتہوہ بکہ ﴿وَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾
 دہر پیموہ کہ ہمیچ بہر دہوہ پتایہ کمان بڑ دانہ نایوون (لہ خور پیناسار تہوہ) ﴿فَالْأَمَانُ﴾ ہمدہ بڑ شتوہ بوو
 (بہ سہرہانی ذو القرنین) ﴿وَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ بیگومان ٹیمہ ہوہی ہمیوو (لہ پیموہ بوو) ناگادار بووین ﴿فَتَرْتَابًا﴾
 آتبع صلیا پاشان (ذو القرنین) پویشت، وٹوہو ہز کار و پینگایانہی گرتہ بہر کہ (خوی گہورہ پیتی دایو) ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ﴾
 پیتی آتبع صلیا ہمتا گہبشتہ تہوانی دووہر بہست (تہوان دوو جیا) ﴿وَيَذَرُهَا قَوْمًا﴾ لہ مزیک ٹوہوہر بہستہدا گہلکی دی
 ﴿لَا يَكُونُ يَتَقَفُّونَ قَوْلًا﴾ لہ ہمیچ ووتہ بکہ تی نہدہ گہیشن (بہ زمانی خویان نہہینت) ﴿فَالْأَمَانُ﴾ ووتیان
 نہی (ذو القرنین) ﴿إِنَّمَا أَنْزَلْتُ﴾ بہر اسی (یاجوج و ماجوج) ﴿فَتَقْدُورُ فِي الْأَرْضِ﴾ لہم خاکہدا خراہ کارن
 ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ناخزل خہر جیکت پیتی بدہین ﴿عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَهُمْ سَبْأًا﴾ بڑ ٹوہوی بہر بہستنی لہ تہوان ٹیمہو
 ٹوہاندادوست بکہہست ﴿فَالْمَانِغَةُ﴾ ووتی ٹوہوہ سامان و دسہ لاکہی ہر و ہر دہ گارم پیتی داوم
 چاکرہ (لہوہی ٹیمہ باسی دہ کہن) ﴿فَالْمَانِغَةُ﴾ جاسٹوہ بہ ہیز و بازوو پارہہ تسم بدہن ﴿لَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾
 لہ تہوان ٹیمہو ٹوہانداد بہر بہستیک دوست ٹوہم ﴿فَالْمَانِغَةُ﴾ پارچہ ٹاسم بڑ پیتن (لہسر بہک داینین)
 ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لَأَتِيَنَّكَ السَّمَاءُ﴾ ہمتا تہوانی ہمدو و کتوہ کی ہر کردو پتی یک بوون ﴿فَالْمَانِغَةُ﴾ ووتی: (بہموشہ دہمہ)
 فرو بکہن (لہو ناگرہی لہ زہریدا کرا بوویوہ) ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ﴾ ہمتا کانی ٹوہہ (پارچہ ٹاسمانہ) کی کردہ تاگر
 ﴿فَالْمَانِغَةُ﴾ (ذو القرنین) ووتی ﴿فَالْمَانِغَةُ﴾ مسی ٹوہوہ بڑ پیتن بیکہم بہسہریدا ﴿فَالْمَانِغَةُ﴾ لہمجا
 (یاجوج و ماجوج) تہیان دہوانی سہر کہون بہسہریدا (بہوہی ہرزی و مساف و لوسی پیموہ) ﴿وَمَا أَنْزَلْنَاهُ﴾
 وہ تہیان دہوانی کونی ٹیکمن (لہہر پرقی و ٹستوری) ﴿

سورہ ق ﴿مَرْيَمَ﴾

﴿يَسْمِعُ اللَّهُ الْمُعْتَمِرِينَ﴾ ﴿١﴾ بہ ناوی خوی بہ خشنندی میہربان

﴿كَافٍ﴾ بہ ﴿كاف، ہا، یا، عین، صاد﴾ دہ خوینتریتہوہ خوا زانائرہ بہ ماناکہی، یوزانیاری
 زیانتر سہیری سہرہنای سورہنی ﴿البقرہ﴾ بکہ ﴿٢﴾ ﴿يَكْرِزُ حَمَتَ رَبِّكَ﴾ ﴿ثَمَہی دہ خوینتریتہوہ
 بہ سہرتدا﴾ یاس ویادی بہ زہیسی بہروردگارنہ ﴿عَبْدَهُ رَزَقْنَاهُ﴾ بہ بہندی خوی کزہ کہریاہہ ﴿٣﴾
 ﴿إِنَّمَا ذِي رَبِّهِ﴾ لہ کاتینکدا ہارایہوہ لہ بہروردگاری ﴿يَذَّابْحُنَا﴾ بہ ہارپانہوہیہ کی نہیتی و پدنامہ کی
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي﴾ ووتی نہی بہروردگارم بہ راستی من ﴿وَهَبْ لِي عِظْمًا مِّنْ﴾ نیسکم لاواز ہووہ
 ﴿وَأَسْأَلُكَ أَزْوَاجًا شَبِيحًا﴾ لہ بہر پیری سہرم ﴿بدموی سہی﴾ گری گرنوہ ﴿ثَمَہ جُزْئِکَ لہرہ وانہیزی
 زمانی عہرہ ہی بہ کاردیت بہ مہ بہستی نہوی کہ موی سہی لہ کاتی پیریدا گری بہر دہوہ لہ موو
 رہشہ کانی سہرہمی گہنجیتی﴾ ﴿وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيحًا﴾ بہروردگارم ہدر گیز لہ ہارپانہوہم لیت
 بین ہیوا نہبووم ﴿قَالَ خُذْكَ الْوَلَدُ﴾ بہ راستی من دہرسم کہس و کارہ کم ﴿لہ نانی خوا لادہن﴾
 ﴿مِنْ زَوْجِي﴾ لہ پاش (مردنی) خوم ﴿چونکہ کہسیکیان تیدانیہ جیگری من بیت﴾ ﴿وَكُنْتَ أُمْرًا
 عَاقِرًا﴾ وخیزانہ کہ شسم نہزوکہ ﴿مندالی نایت﴾ ﴿فَهَبْ لِي مِن لَّدُنْكَ وَلَدًا﴾ سائو لہ لایہن خویندہوہ
 منالکی چاکم ہنی بہخشہ ﴿تَرْفُقُ بِرَبِّكَ مِنْ آلِ يَسُوفَ﴾ میراتگری ﴿پتغہ مہریشی﴾ من
 وینہ مالہی یہ عقوب ہنی ﴿وَأَجَعَلَهُ رَبِّ زَيْحًا﴾ نہی بہروردگارم وانشی لی بکہ کہ خورت لینی
 رازی بیت ﴿يَزَكِّيْنَا إِنَّا كُنْسُكُ﴾ ﴿خوای گہورہ فہرموی﴾ نہی زہ کہریا بہ راستی مؤزدہت
 دہدہ ہینی ﴿يُكَلِّمُ أَهْلَهُ نَحْنُ﴾ بہ مندالی کہ ناوی بہ حیایہ ﴿لَوْ جَعَلْنَاهُ مِن قَبْلُ سَمًا﴾ پینشتر کہ سسمان
 بہو ناوہ ناوہ نہ ناوہ ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي نَكَثْتُ لِي عَهْدُ﴾ ووتی نہی بہروردگارم چون مندالم دہنی
 ﴿وَكُنْتَ أُمْرًا عَاقِرًا﴾ لہ کاتینکدا خیزانسم نہزوکہ ﴿وَقَدْ بَلَغْتَ مِنْ الْكِبَرِ عِتِيًّا﴾ بیگویمان
 خو شسم لہ پیریدا گہیشتر و مہتہ نہو بہری پیری ﴿قَالَ كَذَلِكُ﴾ ووتی (بریار) بہو جُزْءِہ
 ﴿قَالَ رَبُّكَ﴾ بہروردگاریشتر فہرموویہی ﴿هُوَ عَلَىٰ قَدَرٍ﴾ نہو (کارہ) بہ لای مہوہ زور ناسانہ
 ﴿وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِن قَبْلُ﴾ بیگویمان پینشتریش قوم دروست کردوہ ﴿وَلَمْ تَكُنْ شَيْئًا﴾ کہشتیک نہبویت
 (پیش نہو دروست کردہنہ) ﴿قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً﴾ ﴿زہ کہریا﴾ ووتی نہی بہروردگارم
 نیشانہیہ کم یز دہنی ﴿کاتی نہو مژدہ ہاتہ دی﴾ ﴿قَالَ آيَتُكَ﴾ ﴿خوای گہورہ﴾ فہرموی نیشانہی
 تہو نہوہیہ (لہ سہر بوونی نہو کوہہ) ﴿أَلَا تُكَلِّمُ النَّاسَ﴾ ناتوانیت گفتوگو لہ گہل خلدنکدا بکہیت
 ﴿فَلَمَّا لَبَّىٰ آلَ سُوَيْدٍ﴾ سنی شہو لہ سہر بہک (بہ رُزْءِ کانیہوہ ہدر چہندہ) مساعیت و لال نیت ﴿فَصَحَّ
 عَلَىٰ قَوْمِهِمِ مِنَ الْيَحْرَابِ﴾ ہاشان زہ کہریا لہ ہرستگاکہی ہاتہ دہر یز ناو گہلہ کہی ﴿فَأَرْوَحُ الْيَهْمَ﴾ جا
 بہ نیشارہت ہنی ووتن ﴿أَن سَيَحْمِلُنَّ أَثَرَهُ وَيَحْمِلَنَّ﴾ کہہ ہانیان و تیواران تہسیحاتی خوا بکہن ﴿٥﴾

﴿يَتَخَيَّ كُذَّاءَ الْكَاتِبِينَ﴾ (خواد هه فرمونت به به حیا باش گه و ره یونی) ئه ی به حیا ته و رات به نو و ندو گرننگ بگوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَتَرْتَابُوا﴾ تیگه یشتنی ته و رات (یا حیکمهت و زیری) مان پینه خشی له ته مه نی منالیدا ﴿وَتَحَارَّوْنَ لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ له گه ل دلسوزی و پاک و خاوینی له لایه ن خۆمانه وه ﴿وَكَانَ نَبِيًّا﴾ وه نه و (به حیا) له خوا ترس و باریز کار بوو ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا﴾ هه لسو که و نی له گه ل دایک و باو کیدا جوان بوو ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ خۆ به زل زان و سه ر پیچی که ره نه بوو (له فرمانی خوا) ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ سه لامی خوی له سه ر پیت له و پوژهی له دایک بوو ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ وه له و روژهی که وه فات ده کات ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ وه له و پوژهی که زیندوو ده که پته وه ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ (ئه ی موحه مه ده) باسی به سه رهانی مه ریم بکه له فوراندا ﴿إِذْ أَنْبَأَتْ مِنْ أَهْلِهَا﴾ نه و کاته ی که که نار گیری کرد له کس و کاری ﴿مَنْ كَانَ نَبِيًّا﴾ له شوینیکی روژه لاتی (مز که و نی قودس دا خوا په رستی ده کرد) ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ نه مجا په رده یه کی دانا له نیوان خوی و نه و ان (کس و کاری) دا ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ تیمه بش جویره لیمان نارد بۆ لای ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ وه کو به شه ریکی ته و او خوی پیشانی (مه ریم) دا ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ ووتی من به نا ده گرم به خوی میهره بان له تو ﴿إِنْ كُنْتَ نَبِيًّا﴾ نه گه تو له خوا ترسیت (وازم لی پینه و زیانم پین مه گه یه نه) ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ جویره ل ووتی (ترست نه یی) من نیردراوی په روه رد گارتیم ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ بۆ نه وه ی مندا لیککی پاک و خاوینت پین بیه خشم ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ (مه ریم) ووتی من چون مندا لم ده بیت !! ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ که هیچ به شه ریک (لیم نه که و توه وه) په فاقتی نه کردوم (به حه لالی) ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ وه داوین پیمش نه بووم ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ (جویره لیل) ووتی کاره که به و جویره یه (که پیم ووتی) ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ په روه رد گارت فرموویه نی ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ نه و کاره لای من زور ناسانه ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ و بۆ نه وه ی بیکه ی به مو عجز وه نیشانه یه که بۆ خه لکی ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ و ره حمه تیکی نایه نیش له لایه ن تیه وه ﴿وَكَانَ أَمْرًا قَصِيًّا﴾ نه وه کاریکی بریاره و اه (له لایه ن خوا وه) ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ سکی پر بوو به و (کو ره له وه) ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ نه مجا به (سکه که) وه دوور که و نه وه بۆ شوینیکی دوور (له کس و کاری) ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ نه و سا نیشی پش زانی مندا ل بوون ناچار ی کردو بردی ﴿إِلَى جَنَّةِ النَّارِ﴾ بۆ لای قه دی دار خورما به که (نا له کانی مندا ل بوومه ته که یه د خوی پتوه یگرت و پالی پتوه یه دات) ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ (مه ریم) ووتی شای خۆز که پش شم (پودا وه) به رد مایه ﴿وَكُنْتُ نَبِيًّا قَصِيًّا﴾ و من شتیکی له بیر جووه ی باس نه کرا و بووما به ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ نه مجا (جویره لیل) بانگی مه ریم ی کرد له زیری (دار خورما که) وه ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ (ووتی) خه فته مه خۆ و غه بار مه به ﴿فَأَنْبَأَتْ مِنْ دُونِهِمْ حَبْرًا﴾ بنگومان په روه رد گارت له خوا ته وه جو گه یه که ناوی بۆ فرامه م هیناوی ﴿وَتَرْتَابُوا لَهَا وَتُكْرَهُ﴾ قه دی نه و دار خورما به بۆ لای خۆت پاوه شینه ﴿سُيُطَّرَّ عَلَيْكَ رَطْبًا﴾ خورمای تازه پین گه ییووت به سه ردا ده باریت

﴿فَكُلْ وَاشْرَبْ﴾، تم مجا (لہو خورما) بخو و (لہو ٹاوش) بخورہو، ﴿وَقَرَىٰ عَصَىٰ﴾، چاوو دل پو شنبہ
﴿فَمَا تَأْمُرُ مِنَ الَّذِينَ أُتُوا﴾، جانا گھر ہر کہ سینکت بینی (پر سیاری شہم مندا لہی لہی کردی)
﴿فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا﴾، بہ (نیشارت) پنی بلہی بہ راستی من قسہ نہ کردنم لہسہ خوم نہ زہ کردوہ
﴿بِئْ﴾ (خواہی) میہر ہمان ﴿فَلَنْ أَكُونَنَّ إِلَيْنَا﴾، لہ بہر لہوہ نہ مہر قسہ لہ گہل ہج کہ سینکدا ناکدم ﴿وَلَا تَقْنَطَنَّ مِنْهَا﴾، جا بہو (مندالہوہ) ہاتہوہ بڑ لای کہس و کارہ کہی ﴿تَحْمِلُهَا﴾، نہو (مندالہی)
﴿گرتبو و بہ باوہ شہوہ﴾ ﴿فَالْوَأْتِمِرُ﴾ (خزمہ کانی) ووتیان لہی مہر بہم ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا قَرِيبًا﴾، بہ راستی
﴿شستکی زور خراب و نابہر بہرت کردوہ﴾ ﴿بِأُتُتَ حَزُونٌ﴾، نہی نہوہی و ہ خوشکی ہاروون
﴿وایت (لہہ تہقا و خواناسیدا)﴾ ﴿مَا كَانَ لَأُولَىٰ آتَمْرَ آسُو﴾، نہا وکت پباوینکی خراب و داوین پس
﴿ہوہ﴾ ﴿وَمَا كُنْتَ أَتَمْرًا يَتَا﴾، نہ دایکت داوین پس و زینا کار ہوہ ﴿فَأَنشَأَتْ آيَةً﴾، جا (مہر بہم)
﴿نیشارہنی بڑ نہو (مندالہ) کرد﴾ ﴿فَالْوَأْتِمِرُ﴾ (خزمہ کانی) ووتیان چوون قسہ بکہین ﴿مَنْ كَانَ فِي
الْهَيْضِ﴾، لہ گہل نہالی کدا کہ لہ پیشکہ دایہ ﴿فَالْإِنِّي عَبْدُ اللَّهِ﴾، (مندالہ کہ ہاتہ قسہو) ووتی
﴿بہ راستی من بہندہی خوام﴾ ﴿تَاللَّهِ الْكَذِبُ﴾، بہ راوی نینجہلم پس دہدات ﴿وَرَجَعَنِي﴾، دہمکات
﴿بہ پتہ بہر﴾ ﴿وَرَجَعَنِي مَبْرُكًا إِنَّ مَا كُنْتُ﴾، وہ پسر و ز فہرداری کردوم لہ ہر جینگاہ کدا ہم
﴿وَأَوْصِنِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ﴾، و ہرمانی پسداوم بہ نویر کردن و بہ زہ کات دان ﴿بِمَا كُنْتُ﴾، ہدنا لہ
﴿زباندام و زیندوم﴾ ﴿وَرَبِّكَ يُولِيكَ﴾، و (کردومی) بہ پڑلہی کی چاکہ کارو گویراہ لہ بڑ دایکم
﴿وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا سَفِيًّا﴾، نہی کردوم بہ ملہو پیکہ بہد بہفتار ﴿وَأَلَسْتُ بِعَالِمٍ﴾، سلاوی خوام
﴿لہ سہرینت﴾ ﴿يَوْمَ وَلَدْتُ زَوْجًا مُؤْمِنًا﴾، نہو پڑوہی کہ لہ دایک ہووم وہ نہو پڑوہی کہ دہرم ﴿وَيَوْمَ
أُغْتُ﴾، وہ نہو پڑوہی کہ زیندو دہ کریمہوہ ﴿فَإِنَّكَ بِعِصَىٰ أَبِي مَرْيَمَ﴾، نہوہ (کہ باس کرا)
﴿عیسای کوری مہر بہم﴾ ﴿قَوْلَ الْحَقِّ﴾، کہ ووتہ پیکہ راستہ (دہ بارہی عیسا) ﴿الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ﴾
﴿کہ نہوان (گاوور و جوولہ کہ کان) نیندا دوو دل﴾ ﴿مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَخْجِذَ مِنْ ذَلِكُمْ﴾، ناگو نجی و شایہن
﴿نی بہ بڑ خوا مندا لی ہمیت﴾ ﴿سُبْحَنَكَ﴾، پاک و بیکہردی بڑ خوا ﴿إِنَّا نَصْنَعُ آفِرًا﴾، ہر کاتی بہوہی
﴿کاریک بی﴾ ﴿فَلَمَّا يَقُولُ لَكَ﴾، نہوہ بیگومان تہنہا پنی دہلے ﴿كُلِّ فَاكُونَ﴾، بہ، بہ کسہر دہیت ﴿وَلَمَّا
قَالَ اللَّهُ رَبِّي زَيْدٌ﴾، بیگومان خوا بہر و رد گاری من و نپوہ شہ ﴿فَأَعْبَدُوهُ﴾، کہواتہ ہر نہو بہر ستن
﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾، تہمہ بہ رنگا و پبازی راست و دروست ﴿فَأَخْرَجَكَ الْأَخْرَابَ مِنْ بَنِيهِمْ﴾
﴿بہ لام دہستہو نامی (گاوور و جوولہ کہ) کان لہ نپو خواتندا رایان جباووز ہوو (لہ بارہی عیساوہ)
﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾، جا سزاو لہناو چوون بڑ نہوانہی کہ بی باوہر ہوون ﴿مِنْ قَشْعَرٍ وَرَمٍ طِيلٍ﴾، لہ بینہی
﴿پڑوہ زور گورہوہ کہ (کہ ووزی دواہی بہ)﴾ ﴿أَسْمِعْ بِهِمْ وَأُتِيرْ﴾، لای کہ چہندہ پسر و بینہرن (نہو
﴿بی باوہر انہ)﴾ ﴿يَوْمَ يَأْتُونَنَا﴾، لہر ورتکدا کہ دپنہوہ بڑ لامان (لہ قیامہندا) ﴿لَكِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِمْ﴾، بہ لام
﴿ستہ مکاران نہمہر﴾ (لہ دونیادا) ﴿فِي صَكِّ لَيْلٍ﴾، لہ گومراییہ کی ٹاشکرادان ﴿

﴿وَلَدَّ زُرْعَتُهَا فَهِيَ تَأْكُلُ﴾ (نهی موحه مسمه ﷺ) نهو (سته مکار) انه له پروری داخ و خدهت بترسسته ﴿إِذْ قَبِلَ
 الْأَمْرَ﴾ کاتی کارو یاری (خه لکی) کز تابی پی ده پتروی ﴿وَفَرَّغَتْ غَدَاةً﴾ له کاتیکدا نه وانه غافلن ﴿وَنَزَلَا
 يُؤْمِنُ﴾ و باوه پیش ناهستن (به پروری دواپی) ﴿وَالْفَلَقُ﴾ به پرستی هر نیمه ﴿ثَرِثَ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا﴾
 ده پنه میراگری زوی و نهوی له مسره پتی ﴿وَالَّذِينَ يُضِلُّونَ﴾ وه هر بزلای نیمه ده گهرته وه ﴿وَالَّذِينَ
 فِي الْكِبَرِ إِذْ هُمْ﴾ وه (نهی موحه مسمه ﷺ) له قورناندایاسی نبیرا هیم بکه ﴿لَهُ كَانَ صِدْقُنَا﴾ به پرستی
 نهو (نبیرا هیم) زور پرستگق و پیغه مبر بوو ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ﴾ کاتی به باوکی ووت ﴿يَا أَبَتِ﴾ نهی باوکی
 خوشه ویستم ﴿إِنِّي أَخَافُ﴾ بز ده پرستی ﴿مَا لَا يَشْعُرُ وَلَا يُلْمِزُ﴾ شتی که نایستی و نابینی ﴿وَلَا يَخْشَىٰ عَنكَ شَيْئًا﴾
 وه هیچ سو و بکت پی ناگه ی نهی ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ مِنْ الْعِلْمِ﴾ نهی باوکی خوشه ویستم به پرستی دلیا به
 زانست و زانباریکم بز هاتوه ﴿مَا كُنَّا نَكُنْ﴾ که بز نه هاتوه (ویست ندر اوه) ﴿فَأَنصَبْ﴾ که واته شوینم
 که وه و گوئرایه لیم بکه ﴿أَفَذَلِكَ صِدْقٌ سَرَقَ﴾ رستم و نیت ده کم بز ریازی راست ﴿يَا أَبَتِ لَا تَقْنَبْ
 الْخَيْطَانَ﴾ نهی باوکی خوشه ویستم شه پتان مه پرسته ﴿إِنَّا أَلْطَمْنَا﴾ به پرستی شه پتان ﴿كَانَ لِلرَّحْمَنِ
 عَصِيًّا﴾ همه میده سهر پتی که و باخی به له خوی میهره بان ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ﴾ نهی باوکی
 خوشه ویستم به پرستی دهر سم (گهر به کافری بصری) ﴿أَنْ يَسْأَلَكَ عَذَابٌ﴾ تووشی سزایه کی بیی ﴿مِنْ
 الرَّحْمَنِ﴾ له لایه ن خوی میهره بانه وه ﴿فَنَكُونُ لِلشَّيْطَانِ﴾ نیر بیته هاوری و هاودمی شه پتان (له دوزخه خدا)
 ﴿يَا أَبَتِ أَهَيْبُ﴾ نهی نبیرا هیم ﴿إِنِّي لَأَتَقَبَّرُ لَأَرْجُمَنَّكَ﴾ سویندین نه گهر واز نه پیتی (له قسه ووتن به
 پرسترا وه کانم) دلیا به بهر د بارانته ده کم ﴿وَأَفْجَرُ نَفْسًا﴾ (دهی) پرف ماوه کی زور دوور که وه وه
 لیم ﴿قَالَ سَلِّمْ عَلَيَّ﴾ (نبیرا هیم) فرموی سه لامت لی بیت ﴿سَأَسْتَفِيزُكَ رَبِّي﴾ له مدودا داوی لی
 یوردنت بز ده کم له بهر وه د گارم ﴿إِنَّكَ كَانَتْ حَقِيْقًا﴾ (چونکه) به پرستی نهو (بهر وه د گار) له گه لدا
 میهره بانه (و دو عام گیرا ده کات) ﴿وَأَفْجَرُ لَكَ وَمَا تَدْعُونَ﴾ وه دووره پرنز ده سم له نینوه نهو شتانهش
 ده بهرستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له خوا ﴿وَأَدْعَاؤُنِي﴾ ته نها بهر وه د گارم ده پرستم ﴿عَسَىٰ﴾ نومیده وارم
 ﴿أَلَّا أَكُنَّ بِدَعَاؤِ رَبِّي سَاقِيًّا﴾ له بهرستن و نزی بهر وه د گارم دابی هیوا و ناومیده نیم (وه کس نینوه)
 ﴿فَلَمَّا أَتَاهُمْ﴾ جا کاتی (نبیرا هیم) دوور که و ته وه لنیان (له گه له بت پرسته کی) ﴿وَمَا يَعْلَمُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾
 وله و شتانهش نه وانه دیان پرست جگه له خوی گه وه ﴿وَهَيَّا اللَّهُ إِنْ شِئْتَ يَوْمَ يُنْفَخُ﴾ نیمه نیسحاق
 و (له نیسحاقیش) به یقهوبمان پی به خشی ﴿وَكَلَّا جَعَلْنَا نَبِيًّا﴾ و هرید که له وانیسمان کرد به پیغه مبر ﴿وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ نَحْنِهِمَا﴾ له بهر خمنی خومان نه و انسان بهر مه ند کرد ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا﴾ باسی
 چا که ی نه و انسان خسته مهر زمانی (ناده میز اده کان) ﴿وَالَّذِينَ الْكِبَرُ فُوتَ﴾ له قورناندایاسی موسا
 بکه ﴿إِنَّكَ كَانَتْ مَخْلَصًا﴾ به پرستی نهو (که سیکی) هه لیزا ده بوو (بی گهر دیو له ناته و اوی) ﴿وَكَلَّا زَمْزَلًا﴾
 و نیرا و پیغه مبر بوو (بز خه لکی) ﴿﴾

﴿رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ بَيْنَهُمَا﴾ کہ بہرورد گاری نامسمانہ کان و زموی و ہرچی لہ نیوانیانہ
 ﴿فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِحُكْمِهِ﴾ کہوانہ پیہرستہ و زور خوگر بہ لہ پرستند ﴿هَلْ تَعْلَمُ لِمَ سُمِّيَتْ﴾
 نایا ناگداریت و تہی شو (خواہی کسی تر) ہبیت ﴿وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ﴾ نادمی (بی پروا) دہنی
 ﴿أَلَمْ يَلِدْ﴾ نایا کہ مردم ﴿لَسَوْفَ أَخْرِجُهَا﴾ لہ داهاتودا بہ زیندووی (لہ گوڑ) دہرہ ہترینم ﴿وَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ﴾ تہوہ نادمہیزا بدو بیر ناکاتہوہ ﴿أَلَمْ نَخْلُقْكَ مِن قَبْلُ﴾ کہ پیگو مان نیمہ لہ سہرہ ناوہ
 تہومان دروست کردوہ ﴿وَلَمْ يَكُنْ مِنكُم مِّن شَيْءٍ﴾ کہ تہو شینک نہبوو ﴿فَوَرَنكَ لَتَكْحَشُنَّهُ﴾ تہمجا سویند
 بہ بہرورد گارت تہو (بی پروایانہ) کف دہ کہینہوہ (لہ پوزی دواپیدا) ﴿وَالسَّابِقِ﴾ (لہ گہل)
 تہو شہ پتانہانی (کہ گومریان کردن) ﴿فَوَرَنَكَ لَتَكْحَشُنَّهُ﴾ پاشان بہ راستی ہموویان نامادہ دہ کہین
 ﴿سَوَّلَ جَهَنَّمَ﴾ بہدہوری دوزخدا بہ سہر تہو زنیاندا کہوتوون (لہ بہر ترسانکی تہو روزہ) ﴿وَنَزَّلْنَا نَارًا﴾
 پاشان پیگو مان دہری دینین (و دہ بخہینہ دوزخہوہ) ﴿مِنْ كَعْبٍ لَّيْمَةٍ﴾ لہ ہر پیرو
 دہستہ بہک ﴿أَلَمْ نَسْأَلِ الْإِنْسَانَ عِيسَى﴾ کامہیان تاوانبارتر (باخی تر) بوو لہ بہرانبہر خوی میہرہ باندا
 ﴿فَوَلَّوْا أَغْلَمَ﴾ تہمجا پیگو مان نیمہ زانانترین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هُمْ أُولُوا بِهَا صِلَاتٍ﴾ بہوانہی کہ شبواتر
 بخہینہ دوزخ و بسوتین پی ﴿فَوَلَّوْا مَكْرُهَا﴾ کہس نیہ لہ تیوہ ﴿إِلَّا وَارِدُهَا﴾ نہروات و تبتہ بہریت
 بہسہر دوزخدا ﴿كَانَ عَلَى رَأْسِكَ حَمَاقٌ مَّقْصِيًّا﴾ (تہو تپہرینہ) بریاریکی براوہیہ لہ بہرورد گارتہوہ ﴿وَنَزَّلْنَا نَارًا﴾
 چہینا و ستم کاران لہ سہرچو کہ لہناو (دوزخ) دا دہہیلنہوہ ﴿وَلَا تَأْتِي عَذِيبَةً إِلَّا بِإِذْنِنَا﴾
 ہر کاتی نایتہ ہرون و ناشکر اکانی نیمہ بہسہریاندا بخوینتر بہتہوہ ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہوانہی
 بی پروا ہوون دہیان ووت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہوانہی ٹیمانیان ہیتا ہوو ﴿أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا﴾
 کام لہم دور کتہ لہ جی و شوینی (خانوو بہرہی) خوشترہ ﴿وَأَحْسَنُ مَقَامًا﴾ و کترو
 مہجلیسی چاکترہ ﴿وَرَكَّاهُمْ كَمَا قَبْلَهُمْ﴾ و ہپیش تہمان چہندینمان لہناو برد ﴿فَمَنْ كَفَرَ﴾ لہ گہلہ
 (بی باوہرہ کان) ﴿هَمْ أَحْسَنُ أَثَرًا وَرَبًّا﴾ کدل و ہلی ناومان و لاشہ و قیافہ تیشیان لہمان جواتر ہور ﴿فَمَنْ كَفَرَ﴾
 (تہی موحہ مہمد) بلی تہوہی لہ گومریسی دایہ ﴿وَلَيَسِّرْ ذَلِكَ لِلرَّحْمَنِ مَذًا﴾
 باخوای میہرہ بان مولہ تی پی بدات و تہمنی درئ بکات (تازباتر تاوان بکہن) ﴿حَتَّىٰ أَتَا أُولَٰئِكَ وَنُوحُوا﴾
 ہتا کاتی تہو ہرہر شانہی کراوہ لییان دہبشن (دیتہ دی) ﴿إِنَّمَا الْعَذَابُ لِمَا أَسْأَلْتَهُ﴾ (تہوش) یان
 سزایہ (لہ نہیادا) یان (ہانتی) پوزی دواپہ ﴿سَيَسْأَلُونَ﴾ جسا لہ داهاتودا دہزانن ﴿مَنْ هُوَ مَكْرًا﴾
 کی جیگا و شوینی (خانوو بہرہی) خراب و ناخوشہ ﴿وَأَضَعُ جُنْدًا﴾ وہ کی سہرباز و لہ شمری
 بی ہیزترہ (کافران یان باوہرہ داران) ﴿وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ أَحْسَدُوا هُدًى﴾ تہوانہی لہ سہرہ پیبازی
 ہیدایہت ہوون خوا ہیدایہ تیان بق زیادہ کات ﴿وَاللَّيْسَتْ الصَّالِحَةُ﴾ تہو کردہوہ چاکانہی لہ
 (پوزی دواپیدا) دہمیتہوہ ﴿خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا﴾ لای بہرورد گارت باداشنی چاکترہ ﴿وَحَيْرٌ مَّرَدًّا﴾
 وناکامیشی باشترہ ﴿

﴿قَالَ الَّذِي﴾ نایا تو کہست دیوہ ﴿كَفَرْتَنَا﴾ بے باور ہو بہ نشانہ و ثابہت کانی تیمہ
 ﴿وَقَالَ﴾ وونی ﴿لَا وَتَبَّ مَا لَا وَتَبَّ﴾ (لہ پوزی دواپیشدا) مال و کوہم بین دہدری ﴿أَطَاعَ الْغَيْبَ﴾
 نایا بہنہنہ کان ناگادارہ ﴿أَلَمْ نَعِدْكَ الْخَمِينَ عَهْدًا﴾ یا بہلینی لہ خوی میہربان وەرگرتوہ ﴿كَذَّابٌ﴾
 نہخیر (وانیہ) ﴿سَتَكُنَّ مِنَ الْمُفْجَرِينَ﴾ لہموہباش شعوہی دہلینی دہنوسین (لہسہری)
 ﴿وَتَكُنَّ مِنَ الْكَذَّابِينَ﴾ ساوہی سزای بؤ دریز دہکہبنہوہ ﴿وَرَفَعَهُ رَفْدًا﴾ شعوہی تو دہلینی
 (لہمال و مندا) بہمیرات لئی وەر دہگرہنوہ ﴿وَرَفَعَهُ رَفْدًا﴾ (لہپوزی دواپیدا) بہتہنہا دیتہوہ لامان ﴿وَأَنفَخَ فِي سُومِ الْأَوَّلِينَ﴾
 تووانہ بینجگہ لہ خوا بریاران داوہ بؤ خویان ﴿وَالْآخِرِينَ﴾ چہند پەرستر اوئیک
 ﴿لَا يَكُونُ لَهُمْ عِزٌّ﴾ بؤ شعوہی شو پەرستراوانہ بینہ یارمہتی دہر (و تکا کار) بؤسان ﴿كَذَّابٌ﴾
 نہخیر (وانیہ) ﴿سَتَكُونُ مِنَ الَّذِينَ﴾ بہلکو پەرستراوہ کان (لہ قیامت دا) ٹینکاری پەرستہ کھی
 شعوہان دہکھن ﴿وَيَكُونُ عَلَيْهِمْ عَذَابٌ﴾ وہ دہبنہ دویان و بدر پەرچیان دہدہنہوہ ﴿وَالَّذِينَ﴾ نایا نہتدیوہ
 (سہر نجت نہ داوہ) ﴿أَنَّا نَسُفُّكَ السَّيْلِينَ﴾ کہ بینگومان تیمہ شہ پتانہ کانمان زال کردوہ ﴿عَلَى الْكَلْبِ﴾
 بہسہر بئی باوہران دا ﴿تَوْرَهُمْ أَرْأَى﴾ چاک ہانسان دہدہن (بؤ کوہر و تاوان) ﴿فَلَا تَحْجَلْ عَلَيْهِمْ﴾
 جا (ئی موحمہ مد) بہلہبان لئی مہ کہ ﴿لَا تَأْخُذْ لَهُمْ عَذَابٌ﴾ بینگومان تیمہ بؤ مار دینکی ورد (پوزانی
 تہمہنسان) دہزمرین ﴿يَوْمَ نُخْرِجُ الْمَسْكِينِ﴾ باسی شو پوزہ بکہ کہ پاریز کاران ولہ خوا ترسان کز
 دہکہبنہوہ ﴿إِلَى الْآخِرِينَ﴾ دہستہ دہستہ و کز مہل کز مہل پاریز و حور مہنہوہ دہیانہن بؤ لای خوی
 میہربان ﴿وَسُوفَ الْمَرْحُومِينَ﴾ تاوانباریش دہدہبنہ پەر ﴿إِلَى جَهَنَّمَ وَرَدًا﴾ بؤ دوزخ بہتینوہتی (بہوتہتی
 گہ لہ نازل) ﴿لَا يَحِلُّ لَكَ الْفَسَقَةُ﴾ دہسہ لائی تکاو لالہ بیان لئی یہ ﴿إِلَّا مَنِي﴾ جگہ لہو کہسہی
 ﴿أَلَمْ نَعِدْكَ الْخَمِينَ عَهْدًا﴾ بہلینی لہ خوی میہربان وەرگرتوہ (وہک ہتہمہبران و شہہیدان) ﴿وَقَالَ﴾
 ﴿أَلَمْ نَعِدْكَ الْخَمِينَ عَهْدًا﴾ (گاوور و جولوہ کہ کان) دہیان ووت خوا مندا لئی بؤخوی داناوہ
 ﴿لَقَدْ جِئْتَنَا بِكُذُوبٍ﴾ سویند بہخوا بہرامستی شمتیکی زور نابہجی و سہیر دہلین ﴿وَنَكَلًا﴾
 ﴿وَنَسْتَقِ الْأَرْضَ﴾ و (نزیکہ) زویش شہق بہریت و بقلیشی ﴿وَنَحْنُ الْبَاقُونَ﴾ و (نزیکہ) چپاکان
 بہ پیک جار بر وختن ﴿إِن دَعَا الْخَمِينَ﴾ لہ پەر شعوہی (بئی باوہران) منداک دہدہنہ پال خوی
 میہربان ﴿وَمَا يَنْبَغِي لِلْخَمِينَ﴾ بؤ خوی میہربان شیاو نیہ ﴿أَن يَخْذُوا﴾ کہ مندا لئی ہبی
 ﴿إِن كُنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ہموو تووانہی لہ تاسمانہ کان و زویدان ﴿إِلَّا أَنِّي الْخَمِينَ عَهْدًا﴾
 بہدہندہی دینہ لای خوی میہربان (ہیچ کہسی) لہوانہ نیہ بہندہی خوی میہربان نہبی ﴿وَلَقَدْ﴾
 ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُ وَعَدَهُ عَهْدًا﴾ سویند بہخوا بہراستی ہموویانی سہر زمیزی کردوہ بہ ژماردن ﴿وَكَلَّمْنَاهُ﴾
 ﴿وَكَلَّمْنَاهُ بِبَيِّنَاتٍ لِّئَلَّا يُفْتَكِرَ﴾ ہر ہموویان بہ تاک و تہنہا دینہوہ بؤ لای (خوا) لہ پوزی
 قیامتدا

﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ به راستی نه انه ی که با وه پسان عیشاره ﴿وَنَزَّلْنَاهُ فِي الْقَدْرِ﴾ و کر دوه چاکه کانیشیان کردوه ﴿سَيَعْلَمُ أَهْلُ السَّمْعِ وَبَصَرٍ﴾ ینگومان خوی میهره بان خزشه و یستیان ده کات (له دلی باوه داراندا) ﴿إِنَّمَا أَتَيْنَاهُ بِتِسْتٍ مِّن سَنَةٍ﴾ جا به راستی تیسته فورانمان له سمر زمانی تو ناسان کردوه ﴿لِنُبَيِّنَ بِيهِ الْفُتُورَ﴾ تا مژده ی پی بدهیت به یاریز کاران و له خوا ترسان ﴿وَنُذِرِيَهُ قَوْمَهُ﴾ شه و که سانه شی پی بر سیئت که به سه ختی دزاینیت ده کن ﴿وَنُفِثْنَا فِي أَسْفَلَ بَيْنَ قَوْمٍ﴾ گدل و کومه لی زورمان پیش نه مان (له بر خرابیان) له ناوبرد ﴿فَلْيُحْسَبْ لَهُمْ قَوْلُ نَحْوِهِ﴾ نایا هدهست نه کیت به هیچ که سیک له و انه مابیت؟ ﴿وَلَنَسْمَعَنَّ لَهُمْ تَنَفُّسًا﴾ بان هیچ و ورته و سر نه به کیان ده بیسیت

سوره قی ﴿طه﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به نای خوی به بخشنده ی میهره بان

﴿طه﴾ به (ط، ها) ده خوینتره وه، خورا زاناره به ماناکه ی بوزانباری زیاتر سه بری سه رتای سوره قی (البقرة) بکه ﴿بِأَنزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ فورانمان نه نار دوته خواره وه بؤ سه رتو ﴿لِنُفِثَنَّ﴾ بؤ نه وه ی دوو چاری نار دعتی غم و به زاره بیت ﴿إِنَّا نَذْكُرُكَ لَنَنْبَحُثَنَّ﴾ نه نه غاموز گاری و بیر خسته وه یه بؤ شه و که سه ی (له خوا) ده ترسی ﴿تَبَارَكَ يَوْمَ تَنفَخُ﴾ (تهم فورانه) به بهش بهش نیردراوته خواره وه له لایه زانیکه وه ﴿عَلَى الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ﴾ که زهوی و ناسمانه به رزو بلنده کانی دروست کردوه ﴿الْأَرْضُ﴾ که (خوی) میهره بانه ﴿عَلَى الْأَرْضِ أَسْتَوَى﴾ که به رزو بووه سه ر عدرش و قهراری گرت (بهو شیه ی شیاوی بیت تیسته چونه تیه که ی نازانین) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه نه مولکی خویه نه وه ی له ناسمانه کان و شه وه ی له زه ویدیه ﴿وَمَا يَنبَغِيهَا وَمَا تَحْتَ الْأَرْضِ﴾ وه شه وه ی له نیوانیا نه ده و شه وه ی له زیر خاکدیه ﴿وَأَن تَحْجَرَ بِالْقَوْلِ﴾ نه گهر شو به ناشکرا قسه بکه ییت ﴿إِنَّا لَهُ بِعَالِمِي السَّمْعِ وَالْبَصَرِ﴾ شه وه به راستی شه و (خوا) نه پی و له نه پی شارا و تریش ده زانن ﴿إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا (نه و زانه به) که هیچ به رسترا و یکی نری به هوق و راستی نی به جگه له شه و ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾ نه نه بؤ شه و ناوه هده جوا نه کان ﴿وَقَدْ أَنذَرْنَاكَ حَدِيثَ مُوسَى﴾ (ته ی موحه مهده) نایا هه و ال و ده نگویاسی موسا پیغه به برت پی گه به شتوه ﴿إِذْ رَأَيْنَاهُ﴾ کاتن ناگریکی بینی (له گه پانه وه یدا بؤ میصر له شه و یکی ساردا) ﴿فَقَالَ لَهُمْ آمُكُوا﴾ جا (موسا) ووتی به خیزانه که ی لیزه به پیته وه ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به راستی من ناگریکم به ده ی کردوه ﴿لَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ مُخَافٌ مِّنْ رَبِّهِ﴾ (نه رزم بؤ لای) به لکو له و ناگره چلو سکیکتان بؤ بیتم (خوتانی پی گهرم بکه نه وه) ﴿وَأَوَّاهٌ عَلَى الْأَرْضِ هَدًى﴾ بان لای شه و ناگره ریگا نشان ده رنکم ده ست که وی ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا﴾ جا که گه شته لای (ناگره که) ﴿فُؤِدِي يَنسُوحِي﴾ بانگی لی کرا: ته ی موسا ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به راستی من به روه رد گاری توّم ﴿فَأَنصَحْ بِحَبْلِ الْإِسْلَامِ﴾ ده ی پیلاوه کانت داکه نه (له به ر پیزی شویت که) ﴿إِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا﴾ چونکه ینگومان تو له شیوی بیروزو به به بری (طوا) دایت

﴿وَأَنَا آخَرُهُمْ﴾ من توّم ہلہزار دووہ (بڑ پینغہ مہر اہنسی) ﴿وَأَسْتَعِمْ لِبَاطُونِي﴾ کہ وائہ گوی بگرہ
 بڑ نہوہی نیگا دہ کری (بوت) ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ﴾ بہر اسی ہر من خوام ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ ہیج
 پھر ستر اوئیکی راست نیہہ جگہ لہ من ﴿فَأَعْتَدِي﴾ کہ وائہ من پھرستہ ﴿وَأَمِرَ السَّحَابَ بِالنَّضْرِ﴾
 بہ جاکسی نوئز بہ جی بیتہ تانمت بیتہوہ یاد ﴿إِن السَّاعَةَ آتِيَةٌ﴾ بنگومان پڑوی دواپی دینت
 ﴿أَكْثَرُ أَخْبَرِهَا﴾ نزیک بو (کافی ہانتی لہخویشم) بشار مہوہ (چا جای لہ فریشتہ و پینغہ مہر ان کہ وائہ
 زائینی کافی ہانتی پڑوی دواپی تہنہا پھر وہر دگار دہیزانیت) ﴿بِشَجَرِي﴾ بڑ نہوہی یاداشت بدریتہوہ ﴿كُلُّ
 نَفْسٍ﴾ ہمہو کہ سینک ﴿يَتَأْتِيَنَّ﴾ بہ گوئہی نہو کر دہوہی کہ دہیکات ﴿فَلَا تَصُدَّكَ عَنْهَا﴾
 جا بار بنگری نہکات لئی ﴿مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا﴾ نہو کہسہی باوہری فی بہ ہمو (قیامتہ) ﴿وَأَنْتُمْ هَرَبُكُمْ﴾
 و شریں ہمو او نارہ زووی خزی کہو تووہ ﴿فَكَرَرْتُمْ﴾ ٹومسا تیا دہجیت ﴿وَمِمَّا تَلَاسِيكُمْ﴾
 یٹوتی (خوافر موی) ٹہی مووسا ٹہوہ چہ بہدہستی راستہوہ ﴿قَالَ مِنْ غَضَائِي﴾ (مووسا)
 فر موی ٹہوہ گز چانہ کہمہ ﴿أَتُوكُمْ لِأَعْتَبِيكُمْ﴾ خزم دہدم بہسہریدا (کافی رویشتن) ﴿وَأَهْشَ بَهَا
 عَلَى عَنِينٍ﴾ گہ لای درہختی ہی دہوہریتم بڑ مہرہ کانم ﴿وَلِي فِيهَا قَارِبُ آخَرِي﴾ وہ چہند کارو پتوہستی
 قری ہی دہ کہم ﴿قَالَ أَفِيهَا يَكُونُ﴾ (خوافر موی ٹہی مووسا گز چانہ کہت فری بدہ ﴿فَلَا تَقْهَا
 بِهَا﴾ جا ٹویش فری دا ﴿فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَى﴾ دہست بہجی گز چانہ کہ ہوہ بہ مارنک
 بہخیرابی دہرویشٹ (مووسا ترسا) ﴿قَالَ﴾ (خوای گہورہ) فر موی ﴿خُذْهَا وَلَا تَخَفْ﴾ بیگرہو
 مہترسہ ﴿سَتَجِدَهَا سِيرًا إِلَى الْأَرْضِ﴾ دلنیا بہ دہی گیریتہوہ بڑ شینوہ کہی بہ کہم جاری (دہیکہ پتہوہ
 بہ گز چان) ﴿وَأَنْشَمُوكَ إِلَى جَنَاحِكَ﴾ دہستت بخہرہ بن بالٹ (ہاشان دہری بیتہ) ﴿تَخْرُجُ يَصْبَاةً﴾
 کہہ دہر دیت مسپیہ (وہک کافور دہرہو شیتہوہ) ﴿مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ﴾ ہی ٹہوہی بہلہ کی و نہخوشی بیت
 ﴿إِلَٰهِي آخَرِي﴾ (نہمہش) موعجیزہ بہ کی ترہ (جگہ لہ گز چانہ کہت) ﴿إِلَّيْكَ مِنْ لَيْلَتِكَ الْكُبْرَى﴾ بڑ
 ٹہوہی ہمندی لہموعجیزہوہ ہلگہ گہورہ کافی خزمانت پیشان بدہین ﴿أَذْهَبَ إِلَى رَعُونٍ﴾ بر بڑ
 لای فیر عہون ﴿إِلَٰهِي طَلْقِي﴾ چونکہ بہر اسی لہستور دہر چوہوہ ویاخی ہوہ ﴿قَالَ رَبِّ أُنْزِلْ لِي
 صَدْرِي﴾ (مووسا) ووتی پھر وہر دگارم سنگم (دل و دہروتم) فراوان بکہ ﴿وَأَنْزِلْ لِي آتْرِي﴾
 وہیش و کارم بڑ ٹاسان بکہ ﴿وَأَنْتَلِ عَقْدَةَ بَيْنَ إِبْرَاهِيمَ﴾ و گرینی زمانیشم بہرہ لا بکہ ﴿يَقْفُو لِقَائِي﴾
 بڑ ٹہوہی لہ قسہ کانم تینگہن ﴿وَتَجْعَلْ لِي زَوْجًا مِّنْ أَهْلِي﴾ وہ لہخزم و کہسی خزم کہ سینک بکہرہ
 پشتوانم ﴿هَؤُلَاءِ أُنَى﴾ کہہ ہاروونی برامہ ﴿أَنْذَرِيهِ آتْرِي﴾ پشتمی ہی قایم و بہعتر بکہ
 ﴿وَأَنْزِلْ لِي آتْرِي﴾ بیکہرہ ہاوہیشم لہکارہ کہمدا (گہماندنی ہدیامی خوا) ﴿كَسَيْتُكَ﴾
 گیرا بڑ ٹہوہی زورستانیشٹ بکہین ﴿وَتَذَكَّرُكَ كَبِيرًا﴾ وہ باد و زبکری زورت بکہین ﴿إِنَّكَ
 كُنْتَ تَالِيصِيرًا﴾ بہر اسی تو بیانی بہ (ہمہو شتیکی) ٹیمہ ﴿قَالَ قَدْ أُوتِيتَ مُؤَلَّكَ تَكُونُ﴾ (خوای
 گہورہ) فر موی بہر اسی ٹہوہی داوات کرد پیت درا ٹہی مووسا ﴿وَلَقَدْ مَتَّعْنَاكَ مَرَّةً
 آخَرِي﴾ سویند بہخوا بہر اسی ٹیمہ جارنکی تر مہتہمان ناوہتہ سہرت

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي الْقُرْآنِ﴾ کاتنی نیمه ناگاداری دایکتمان کرد ﴿مُرْسِلًا﴾ نه وهی پیویست بسو ناگادار بکرنهت ﴿وَأَن تَقْرِيَهُ فِي الْقُرْآنِ﴾ که نهو (مووسای شیرخوړه) بخسره ناو سندو قتيکه وه ﴿فَأَنْزَلْنَاهُ فِي الْقُرْآنِ﴾ نه مجا غرنی دهره دهرساوه ﴿وَلَقَدْ أَنْزَلْنَاهُ بِالْأَسْبَاطِ﴾ جا باده رباش بیاته که ناری ناوه که ﴿بِأَحَدِهِ عَزَّوَجَلَّ﴾ (له ناگامدا) دوزمنی من و دوزمنی نهو (که فیرعه ونه) بکړنډه وه ﴿وَأَلَيْتَ عَلَيْكَ مَحَبَّةً عِنْدِي﴾ له لاینه خومه وه جوړه خو شه و سبسته کیم پندابست ﴿وَنُفِثَ عَنْ عَيْنِي﴾ به نه وهی بهر وهرده بکړنیت له پیش جاوی خوم (به چاودنری و پاریز گاری خوم) ﴿وَأَلَيْتَ لَأُخْلِفَنَّ﴾ (له بیرت بی) کاتنی که خوشکه که ت دهر زیشت ﴿فَقُولُ﴾ و دهیوت (به فیرعه ون و دسسته که ی که مووسا ده گریا و شیر ی هیچ نا فره ینکی نه ده خوارد) ﴿قَالَ أَلَمْ أُعَلِّمْكَ أَنَّهُ عَمَّ وَأَوَّلُ﴾ که سبکتان نیشان پدم که به خپری کات و بیگرنه نه ستنو ﴿وَرَبِّكَ إِنَّا إِلَهُك﴾ بهو خو به وه تو مان گیر ایدوه به لای دایکت ﴿كَفَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنُ﴾ تا چاو ودلی گش پته وه خو خدمت نه خوات ﴿وَقَدْ كُنتَ تَقِيسُ﴾ وه که سبکت کوشت (له نا قمی فیرعه ون) ﴿فَقَسَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ﴾ به لاه نیمه بز گارمان کردی لهو غم و به زار مبه ﴿وَقَدْ كُنتَ تَشْكُرُ﴾ وه دوو چاری چنده ها تا قی کر د نه وه مان کردی ﴿وَلَقَدْ سَبَّيْنَا﴾ نه مجا چهند سالبک مایته وه ﴿وَرَأَى الْأَخِلَّاءَ الَّذِينَ لَهُ نَافَعٌ خَلِكِي مَعَهُ يَنفَرُونَ﴾ پاشان نهی مووسا له کانی دباری کراودا (بهو پته مبه ایدنی) هاتو و نه تیره ﴿وَأَصْطَفَيْنَاكَ لِبَنِي﴾ وه قوم هه لبارد بهو خوم (تا کو پته مبه ریت و په یاسی من را هه به نیت) ﴿لَا تَهْبِطُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ لَّيْلًا وَلَا نَهَارًا﴾ بهر و خوت و برا که ت به به لگه و مو عجزه کانه وه ﴿وَلَا تَنَالِي الْبُحْرَى﴾ سسنی له که ن له زبکر و یادی مندا ﴿لَا تَهْبِطُ إِلَى الْقَرْيَتَيْنِ﴾ ههردو و کتان برون بولای فیرعه ون ﴿إِنَّهُ رَطْفٌ﴾ چونکه به راستی له ستور دهر چووه و یاخی بسوه ﴿وَنَفَرْنَا لَهُ قَلِيلًا﴾ جا قسه ی له که ن بکه ن به نه رم و نیانی ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا﴾ به لکو بیر بکه نه وه با برمسنی (له سزای خوا) ﴿وَاللَّامِيَّ﴾ بهر دوو کیان و و نیان نهی بهر وهرده گارمان ﴿إِنَّا نَحْنُ﴾ به راستی نیمه دهرسین ﴿أَن تَقْلُطَ الْعَيْنَا﴾ دهرس دریزی بکاته سهرمان پیش نه وهی نیمه هیچ بلین ﴿أَن تَنْظُرَ﴾ بان زیانر یاخی و سهر کش بیت ﴿وَاللَّامِيَّ﴾ (خوا) قهر مووی مهرسن ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ به راستی من له که نانا م ﴿أَسْمِعْ وَأُنْصِتْ﴾ دهیستم و دهیتم ﴿وَأَن تَقُولَ﴾ که وایسو به چنه لای و (بی) بلین ﴿إِنَّا نُرْسِلُكَ إِلَى الْكَافِرِينَ﴾ بیگومان نیمه ههردو و ک نسر راوی بهر وهرده گاری نویسن (بهو سهر تو) ﴿فَأَنْزَلْنَاهُ مَعَالِيٍّ إِلَى الْقَوْمِ﴾ جا واز له بهنی تیسرا بل بهنه (با بلین) له که ن نیمه ده ﴿وَلَا تَحْزَنْ﴾ وه نازار و سزایان مده ﴿فَقَدْ جَاءَكَ يُبَيِّنُ لَكَ رَبُّكَ﴾ به راستی نیمه له لاینه بهر وهرده گار نه وه به لگه و مو عجزه مان بهو پته وای ﴿وَأَن تَسْأَلَ عَنِ الْفُلِّ﴾ سلاویش له سهر که سبکت بیت که شویتن رنگای راستی ده کوئی ﴿إِنَّا فَدَأْرُ الْجَنَّةِ﴾ به راستی نیمه نیگامان بهو کراوه ﴿أَن الْعَذَابُ﴾ که بیگومان سزا ﴿عَلَى مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ بهو که سبکه (پته مبه ران) بهر وهرده زانی و ووه وهرده گنریت (و با وهر ناهیتی) ﴿قَالَ مَن بِكُمْ بِشْرُكُمْ﴾ (فیرعه ون) ووتی باشه مووسا بهر وهرده گاری ههردو و کتان کی به؟ ﴿قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ حَلْكَهُ﴾ (مووسا) قهر مووی بهر وهرده گاری نیمه نه و زاته به که هه موو شتیکی به شویمه کی رینک وینک و جوان درو ستر دووه ﴿وَرُحْمَتِي﴾ پاشان ریتمو و نیشی کرده وه (بهو گاری خوی) ﴿قَالَ فَابْتَالَ الْقَوْمُ الْفُلَّ﴾ (فیرعه ون) ووتی نهی خه لک کانی سهر دمه پتسو و ده کان حالیان چیه و چونه (له پاشی

﴿قَالَ عَلَّمَهَا نَارِي﴾ (موسا) فرموی زانیاری شهوه لای پهروورد گارمه ﴿فِي كَيْسٍ﴾ له پهراونکدایه
 ﴿لَا يُعِيدُ رَبِّي وَلَا يَنْصِي﴾ پهروورد گارم هیچی لی وون نای و هیچی له بیر ناجی ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾
 (پهروورد گارم) زانیکه که زوی بز کرده نه شونی حه سانه وه (وه کو پینشکه) ﴿وَسَاكُ لَكُمْ بِسَاكُ﴾
 وه له ناو پیدایه چنده ها پنگای بز فره هم هیتاون ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه له ناسانه وه باران دهبار پتی
 (بزنان) ﴿فَأَخْرَجْنَا نَبَاتٍ﴾ جابه بارانه ی رواندومانه ﴿وَأَنْزَلْنَا مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ سُلَيْمًا﴾ زور جوتی جزو او جزو له ووه
 (که جیواو زن له تام و بون و رنگ و شیوه) ﴿كُلُوا وَارْزُقُوا﴾ (تهی مرقفه کان) بخون و نازم
 ومالاته کانیشان بله وهر پتن ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ﴾ پهراستی له وهدا (که باسکرا) ﴿لَا يَنْبِي لَكُمْ إِلَّا الْحَقُّ﴾ بدلگه و نیشانه ی
 زور هیه بز شهوانی خواونی زیرین ﴿وَمِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ﴾ لهم زهویه دروسنمان کردون ﴿وَفِيهَا أُعِيدُكُمْ﴾
 دووباره ده تانگیر بنه وه ناو زوی (بهر دووی) ﴿وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى﴾ جار پکی تر لهو زهویه دهرتان
 دپننه وه (بهزیندووی بز لپهر سینه وه) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا نَارِيَّتَا كَلِمَاتٍ﴾ سوپند به خوا بهراستی نیمه هموو
 بهلگه و نیشانه کانی خومان نیشان فیر عهون دا ﴿فَكَذَّبَتْ﴾ که چی باوهری نه هیتاو سهر پچی کرد
 ﴿قَالَ أَجِئْتَنَا بِبُرْهَانٍ﴾ (فیر عهون) ووتی هاتو پت بز ناومان بز شهوهی دهرمان که پت ﴿مِنْ آيَاتِنَا يَسْخَرُكَ بُرْهَانُ﴾
 له خاکه که مان به جادوو گهر به که ت شهی موسا ﴿فَلَا تُفِيَّتُكَ يَسْخَرُ﴾ سوپندی جادویه که بز (به کار)
 پینین ﴿فَقُلْ لَهُمْ﴾ وه شهو (جادووهی خوت) ﴿فَأَجْعَلْ يَسْتَارَ بَيْنَكَ وَمَوَدَّاتٍ﴾ جاشوین و کانیک له تیوان نیمه
 و خوتدا دابنی ﴿لَا تُخْلِفُهُمْ عَنْ وَلَا أَنْتَ﴾ نه نیمه و نه تو خومان لی نه بویرین ﴿مَكَاشُورِي﴾ (با) جینگابه کی
 نه که بتی ﴿قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ﴾ (موسا) فرموی کاتی دیار کراوتان روزی خورازانده وه
 (روزی چه زن) بیت ﴿وَأَنْ يُخْرِجَكَ إِلَى سَبِيلٍ﴾ بهمهر چی له کاتی چپشته نگاودا خه لکی کز بکر نه وه ﴿وَقُلْ لِي وَرَعُونَ﴾
 نه مجا فیر عهون روزیشت لهو جینگابه ﴿فَجَمَعَ كَيْدَهُمْ﴾ وه هموو جادوو گهره کانی کز کرده وه
 ﴿فَقُلْ لَهُمْ﴾ پاشان هات (بز شوینی دیاری کراو) ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى﴾ موسا به جادوو گهرانی ووت
 ﴿وَلَكُمْ لَا تَقْتُلُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ هاوار بز تپوه درو بهدم خواوه نه کهن ﴿فَلْيَسْجُرْ بَعْدَ الْبَيْتِ﴾ نه گینا به سزایه که
 له ناوانان ده بات ﴿وَلَقَدْ حَاكَمْنَا الْقَوْمَ﴾ پهراستی ههر که سنی درو ههلبستی بهدم خواوه رهنجه رو دهینت
 ﴿فَلْيَسْجُرْ أَوْفَرَهُمْ يَنْتَهَرُ﴾ نه مجا (جادوو گهره کان) سه باره ت به کاره که بان له نبوتبان دا جیواوی پیدا
 بسو ﴿وَأَسْرُوا النَّجْرِي﴾ و بهنپتی چر په بیان ده کرد ﴿قَالَ إِنَّ هَذَانِ لَسَاجِرُونَ﴾ وونبان پهراستی نه مانه دوو
 جادوو گهرن ﴿لِيُؤْذِنَ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ﴾ ده پانه وی دهرتان په رپتن ﴿مِنْ أَرْضِكُمْ يَسْخَرُهَا﴾ له خاک و وللا نه که تان
 به جادوو که بان ﴿وَلَقَدْ حَاكَمْنَا بِقُرْآنِكُمْ الْفَلْسَفَةَ﴾ وه ریناز و نهریته ههره باشه که تان له ناو بهرن ﴿فَلْيَجْمُرْ الْإِثْمَ﴾
 جا که واته هموو جادوو و بیلانیکستان کزیکه نه وه ﴿فَلْيُؤْثِرْ أَصْفًا﴾ پاشان به به که ریز پینه (گور بهانه وه)
 ﴿وَلَقَدْ فَتَحْنَا لَكُمُ الْيَمِينَ﴾ پهراستی ههر که سنی نه مرقفه سر کهوی رز گاری دهین و سهر فراهه ﴿

﴿قَالَ امْنُوتَنِي﴾ (ساحیره کان) ووتیان شی موسا ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُنْجِي﴾ یانق (جادووه کهت) فری بدہ ﴿وَأَمَّا
 أَنْ لَكُنْ أَوَّلَ مَنْ أَلَمَ﴾ یا نیمه له سه ره تاوه فری ده دهن ﴿قَالَ لَا أَمْلَأُ﴾ (موسا) فرموی نه خیر
 نیتوه (له پیتسه وه) فری بدن ﴿فَلَا تَجِبْ لَهُمْ يَحْيَىٰ لَهُمْ﴾ (نه وانیش فریناندا) چا له سا کاودا گوریس و دار
 ده سه کانان ﴿يَحْيَىٰ لِيَوْمٍ يَكُونُ فِيهِ الْمَوْتُ حَيَاتٍ﴾ وه ها هاته پیتش چاوی (موسا) به هزی جادووه که یانه وه
 که به راستی ده جولین و ده رزن ﴿قَالَ جِبْرِيلُ فَصِيحُكَ﴾ جبا موسا له دلی خنیدا که من ترسا ﴿وَقَالَ
 الْمَلَأُ مَا فِي النَّارِ﴾ نه وه ی له ده سنی راستدابه (که گز چانه کهت) فری بدہ ﴿تَلَقَّىٰ مِائِيكَ﴾ هه رچی
 (جادوو) نه وان کردو یانه قوتی ده دات (هه لی دهلوشی) ﴿إِنَّمَا تَسْمَعُ أَكْثَرَ﴾ بینگومان نه وه ی نه وانه
 کردو یانه نه ها فری نلی جادوو بازه ﴿وَلَا يَفْقَهُ الْإِنشِاطِ حَيْثُ أَتَى﴾ جادوو بازیش سه ره که وتوو نایی له هه
 کوی وه هاتبی (هه رچی بکات) ﴿قَالَ إِنَّمَا أَتَى النَّفْسَ الْفِتْنَىٰ﴾ نه وس جادوو گره کان خران به پروودا به سوژده
 برنده وه (پو خوا) ﴿قَالَ إِنَّمَا أَتَى النَّفْسَ الْفِتْنَىٰ﴾ ووتیان پرومان هیتا به به ره رد گاری هاروون و موسا ﴿وَقَالَ
 الْفِرْعَوْنُ﴾ ووتی بپیان ﴿وَأَنصُرْكَ بِقِلَّةِ عُنْفِكَ﴾ نایا نیتوه پرومان بی هیتا پیتش نه وه ی مؤلتان بدہم
 ﴿إِنَّمَا لَكَ كِبْرُ الْأَلَىٰ﴾ بینگومان شو موسا گه وره تانه ﴿عَلَّمَكَ الْإِسْحَاقُ﴾ که نیری جادووی کردوون
 ﴿فَلَا فَخْرَ﴾ جا سویند بیت ده بیرم (ده بر قتم) ﴿أَلَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ جَانِبٌ﴾ ده ست و قاچان به پیتجه وانه وه
 (راست و جدب) ﴿وَلَا ضَلِيلٌ فِي جَانِبِ الْخَلِّ﴾ وه بینگومان به قه دی دارخورمادا هه لتان ده واسم (ده نانکم
 به دارا) ﴿وَأَنصُرْكَ﴾ (نه وس) به راستی ده رزن ﴿إِنَّمَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَنَّىٰ﴾ کامسان (من بان خوا که ی موسا)
 سزمان سه خرو به ره دوام تره ﴿قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ﴾ (ساحیره کان) ووتیان نیمه هه رگیز ن هه نایزترین
 ﴿عَلَىٰ مَاجَةِ النَّارِ﴾ به سه ره نه و نیشانه و موعجزانده که بز مان هاتوو ﴿وَأَلَّذِي فَطَرَ﴾ (وه تو هه نایزترین
 به سه ره) نه و خوا به ی که له نه به وون نیمه ی دروست کردوو ﴿فَأَنصُرْكَ مَا أَتَىٰ﴾ جا هه ر چیت له ده ست
 دیت بیکه ﴿إِنَّمَا تَقِي هَذِهِ النُّفُوزَ﴾ بینگومان تو نه ها له م زیانی دنیا ده ست ده پروا و بریار ده دهیت ﴿وَقَالَ
 إِنَّمَا أَتَى النَّفْسَ الْفِتْنَىٰ﴾ به راستی نیمه باوه رمان هیتا به به ره رد گارمان ﴿يَحْيَىٰ لَكَ الْخُلُقُ﴾ پو نه وه ی له ناوانه کانمان
 خوش بیت ﴿وَوَيْلٌ لِّلْكُفَّاءِ مِنْ الْعَمَلِ﴾ هه ره وه ها له و جادوو هه که به زور پیت ده کردین ﴿وَأَلَّذِي فَطَرَ﴾
 وه خوا ی گه وره (پاداشتی) چاکتر وه به ره دواشتره ﴿إِنَّمَا تَأْتِي وَرَدَهُ﴾ به راستی هه که کسی بگه پیتسه لای
 به ره ورد گاری ﴿يَحْيَىٰ﴾ به نا و انباری ﴿قَالَ لَمْ يَحْضَرْ﴾ نه وه بینگومان دوزخ جیگایه نی ﴿لَا يَسُودُ فِيهَا وَرَدُ الْخَلِّ﴾
 نه ده سیری تیتدا نه ده رزی (به تاسووده بی) ﴿وَمَنْ يَأْتِيهِ مَوْفَا﴾ وه نه و که سه ی به باوه رداری بگه پیتسه وه
 لای (خوا ی گه وره) ﴿فَلَا عِشْرَ الْخُلُقِ﴾ به راستی کرده وه ی چاکیشی کردین ﴿قَالَ لَكَ لَهُمُ الرَّحْمَةُ﴾
 ناوه وانه به وه ی به رزو بلندیان هه به ﴿بَشَرًا عَنِ﴾ که به هه شتاتیکه جیگای مان وه ی هه به هه یه
 ﴿يَحْيَىٰ مِنْ عَمَلِ الْإِنشِاطِ﴾ ووباره کان ده رزن به رز یاندا ﴿يَحْيَىٰ فِيهَا﴾ بی برانه وه ده میتنه وه تیتدا ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ
 مَنْ كَفَرَ﴾ نه وه پاداشتی که سبکه خوی پاک و خاوین رابگری (له کو فر و تاوان) ﴿

﴿وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ به پراستی نیگامان نارد بؤ موسا ﴿أَنْ أَسْرِ بِعَبِيدِي﴾ که بهنده کاتم به شهو
 بیسه (و له میصر دهر چن) ﴿فَأَضْرَبَ لَٰهُنَّ طَرِيقًا﴾ رینگه به کی ووشکیان له دهریای (سور)
 دابق بکهرهوه ﴿لَا تَحْزَنْ دَرَكًا﴾ مترسه (فیرعهون) بیت بگات ﴿وَلَا تَحْزَنْ﴾ وه مترسه (لهخنکان
 له دهریادا) ﴿فَأَنبِئْهُمْ وَتَوَكَّلْ﴾ تمجا فیرعهون به سه ریزه کانیوه شویثیان کهوتن
 ﴿فَعَشِيَ غَرِيضَ اللَّيْلِ فَنَاجَىٰ يُوسُفَ﴾ جا له ناکاو دهریا نهوانی (لهناو شه بؤلی خویدا) دایوشی چ
 نهکردن ﴿يٰٓيٰٓسَرَّيْلَ﴾ نهی نهوهی نیسرائیل ﴿فَدَلَّيْنَاهُ مِنْ غَدُوِّكَ﴾ به پراستی رزگارمان کردن
 له دوزمه کهتان ﴿وَوَدَّعَاكَ﴾ وه به لیمان بیدان ﴿جَابِ الطُّورَ الْأَيْمَنَ﴾ (به هاتی موسا بؤ) لای پراستی
 کینوی طور ﴿وَزَكَّيْنَا عَايِكَ﴾ و بزمان ناردن ﴿الْعَنَ وَالسَّوَّى﴾ گرز و شیلقه (بالندیه که گزشتی له
 هه سو بالندیه که خوشتره) ﴿كُلَّ مَن طَيَّبْتْ مَازَنَ فَعَاكَ﴾ بخون له و روزه پاکانسی پیمان داون
 ﴿وَلَا تَطْعَمْ أَرِيهَ﴾ و زیاده روی تیدا مه کهن ﴿فَيَجْعَلْ عَلَیْكَ عَصًۭیً﴾ نه گینا خشم و قاری من ده تانگریتهوه
 ﴿وَمَنْ يَجْعَلْ عَلَیْهِ عَصًۭیً﴾ جا هر که سیک قار و خشمی من دایگری ﴿فَدَّهَوَىٰ﴾ نهوه بیگومان تیاچووه
 هله دیراوه ﴿وَالِیٰ لَعْنًا لِّمَنْ تَابَ﴾ وه به پراستی من زور لیسوردوم لهو کهسهی نهویهی کردیی
 ﴿وَوَافَرْتُمْ صَیْحًا﴾ و باوهی هتایی و کردهوی چاکی کردیت ﴿فَرَّاهُنَّی﴾ باشان بهر دواوم
 بوسی له سسر شهو ریزازه ﴿وَمَا أَغْضَاكَ عَنْ قَوْمِكَ يٰمُوسَىٰ﴾ (خوا فرموی) نهی موسا بؤ چی
 بیش گله کهت کهوتی (بؤ گه بیشتن به کینوی طور) ﴿قَالَ هُمْ أُولَٰءِ عَلَىٰ آلِیِّ﴾ (موسا) فرموی
 گله کهم نهوانه من به دواسه وهن ﴿وَعَجَّلْتَ إِلَیْكَ رِبَّیْ﴾ بؤیه به پله هاتم بؤ لات نهی پهرووردگارم
 ﴿یٰٓیٰرَحْمٰنُ﴾ بؤ نهوهی لیم بازی بیت ﴿قَالَ﴾ (خوای گهوره) فرموی ﴿فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ﴾
 جا به پراستی نیمه قهومه که تمان تاقی کردهوه ﴿مِنْ بَعْدِكَ﴾ له پاش (هاتنی) تو ﴿وَأَسْلَمْنَا السَّامِرِیَّ﴾
 وه سامیری گومرای کردن ﴿فَنَجَّيْنَاهُ إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ تمجا (پاش) وهر گرتنی نهورات) موسا گه راپهوه
 بؤ لای گله که کی ﴿عَصَبْنَ لِسًا﴾ به تووریهی و قار و خه شمهوه ﴿قَالَ تَقْوَرُ﴾ وونی نهی گله کهم
 ﴿الزَّيْدُ كُرْدٌ﴾ نایابه وهر دگارتان به لینی بی نه دان ﴿وَعَدَلْنَا﴾ به بدلیتی چاک ﴿أَطَاعَ عَلَیْكَ الْفَهْدُ﴾
 بؤچی من زورم بی چوو ﴿أَرَادْتُمْ﴾ یان هه و یستانان ﴿أَن یَجْعَلَ عَلَیْكَ عَصًۭیً مِّن رَّیْکَ﴾ تو بهی
 و خه شم له لایه من پهرووردگارتانهوه به خه تان بگریت ﴿فَأَخْلَقْنَا مَرْعَدًۭی﴾ بؤیه بدلیتی متان شکاند
 ﴿قَالُوا إِنَّا أَخْلَقْنَا مَرْعَدًا﴾ ووتیان نیمه به لینه که کی تو مان نه شکاند ﴿بِمَلَاکَ﴾ بهویست و دهسه لانی
 خومان ﴿وَلَمَّا أَخْلَقْنَا أَوْرَاکَا﴾ به لکو نیمه چهند کون و یاری دراپو به کولماندا ﴿مِّن رَّیْعَةِ الْقَوَرِ﴾
 له خشلی قیتیبه کان ﴿فَقَدَّحْنَا فِکْرَکَ الْفَی السَّامِرِیَّ﴾ جا فریمانداپه (ناو ناگرهوه) ههروهه سامیریش
 فریی دا ﴿﴾

﴿فَأَخْرَجَ لَهُمْ جَنَّاتٍ خِدِّاتٍ﴾ (بیر (سامیری) لو خوشلہ تواوانہ) بیکہری گویرہ کہہ کی بق دروست کردن
 ﴿لَهُمْ حُورٌ﴾ بذریہ کی ہببو (وہك بؤرہی گویرہ کہہ) ﴿فَقَالُوا﴾ نہ مجسا ووتیان ﴿هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِلَهُ﴾
 ﴿مُوتٍ﴾ نہمہ خوی تئوہو خوی موساشہ ﴿لَقَبِي﴾ نہوہ (موسا) لہبیری جووہ (دہ گہری بہشونین
 خوادا) ﴿وَالَّذِينَ يَزِينُونَ﴾ نابا نہوان نازانن (نابینن) ﴿أَلَا يَرَوْنَ إِلَهُهُمْ قُلْ﴾ (نہو گویرہ کہہ) وہلامی
 هیچ وونہبہ کیان نادانہوہ ﴿وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ عِزٌّ وَلَا تَقْوَا﴾ وہخواوہنی هیچ زیان و قازانجینک نیبہ بزبان
 ﴿وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ﴾ سویتند بہخوا بہراستی ہاروون بنی ووتن ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہوہو پیتش
 ﴿يَكْفُرُوا﴾ نہی گہلہ کہم ﴿إِنَّمَا أَنتُم بَدَمٌ﴾ بینگومان تئوہوہم (گویرہ کہہ) ناقی کرانہوہ (گومرا بوون)
 ﴿وَأَنَّ زَكَرِيَّا﴾ بہراستی بہرورد گاری تئوہوہ خوی میہربانہ ﴿فَأَتَيْنَاهُ﴾ کہوانہ شونینی من
 بکہون ﴿وَالْيُسُوفُ الْأُخْرَى﴾ گویراہلی فہرمانی من بن ﴿قَالُوا لَنْ نَجِدَ عَلَيْهِ عَكِيدِينَ﴾ ووتیان ہر گیز واز
 ناہتین و بہدہوریدا دینن و دہبہرستین ﴿حَتَّىٰ يَبْرُجَ الْإِنَّمُوتُ﴾ ہمتا موسادہ گہریتہوہ بق لامان
 ﴿قَالَ لَهُ زَكَرِيَّا﴾ ووتی نہی ہارون ﴿مَا تَعْبُكَ﴾ ج شنتیک بہر گری کردیت ﴿إِذْ رَأَيْتَهُ﴾
 ﴿صَلَاةً﴾ کاتنی بینت نہمانہ گومرا بوون ﴿أَلَا تَتَذَكَّرُ﴾ (لہوہی) کہشونین من بکہوی ﴿أَلَمْ تَكُنْ﴾
 ﴿أُخْرَى﴾ نابا سہرینچی فہرمانی منت کرد؟ ﴿قَالَ يَتَذَكَّرُ﴾ (ہاروون) فہرموی نہی کوری دایکم
 ﴿لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي﴾ موی ریش و سہرم مہ گرہ وراہمہ کیشہ ﴿إِنِّي خَشِيتُ أَنْ تَقُولَ﴾ بہراستی ترسام
 کہ (ہاتنہوہ ہم) بلیت ﴿فَرَفَعْتُ يَدَيَّ إِلَىٰ شِرْكِي﴾ توجباواریت خستہ نیوان بہنی ئسرائیلیہ کانہوہ ﴿وَلَمْ﴾
 ﴿تَرْفُثْ قَوْلِي﴾ و چاوہروانی فہرمانی منت نہ کرد ﴿قَالَ﴾ (موسا) ووتی ﴿فَمَا تَعْبُكَ يَكْسِرِي﴾
 نہی سامری تئو نہم کارہ ترسانکہ چی بوو کرد؟ ﴿قَالَ يَقْضِي بِنَاؤُ الرِّبْعِ وَأَيُّهُ﴾ (سامیری)
 ووتی من شنتیک زانی نہوان نہبانزانی (یامن شنتیکم بنی نہوان نہبان بنی) ﴿فَقَبَضْتُ قِطْعَةً مِنْ أَثَرِ﴾
 ﴿الرَّسُولِ﴾ نہمجا من مشتیکم لہشونین ہی (وولاخہ کہی) جویرہ نیل ہلگرت ﴿فَقَبَضْتُهَا﴾ وہ
 پرژاندم (بہخشلہ نواوہ کہدا) ﴿وَكَيْدًا لَّكَ سَؤْلَكَ لِي تَقِيَّ﴾ بہو جزوہ نہفسم نہوہ کارہی بق جوان و
 شیرین کردم ﴿قَالَ فَاذْهَبْ﴾ (موسا) ووتی دہر بق ﴿فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاتِ أَنْ تَقُولَ﴾ نہوسا بینگومان
 تامساوی لہم زباناہدا (ہر کہس لیت نزیک بویہوہ) دہی بلیت: ﴿لَا مِسَاسَ﴾ نزیکم مہکہوہرہوہ،
 و دہستم لی مہدہ ﴿وَأَنَّ لَكَ تَوْعَدًا لَّنُحْلِقَنَّ﴾ وہبینگومان بہلینیکبشت ہبہ (لہر وژی دوایدا) ہر گیز
 رزگار نایت لی ﴿وَأَنْظُرْ إِلَىٰ إِلَهِكَ﴾ وہسمیری پەرستراوہ کہشت کہ ﴿إِلَهِی ظَلَمْتَ عَلَيْهِ عَاصِمًا﴾
 کہبہر دہوام دہبہرست ﴿لَنُخْلِقَنَّ﴾ دنیابہ چاک دہیسونیتین ﴿فَنُفِثَ فِي السَّيْرِ﴾ پاشان بینگومان
 (خزلہ میٹہ کہش) پرژو بلاوہ کہبہنہوہ بہدہریادا ﴿فَنُفِثَ﴾ بہرژو بلاویتی وھا (کہ شونینہ واریشی
 نہمینت) ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ﴾ بہرستراوی (راستہ قینہی) تئوہوہ تہنہا خواہہ ﴿إِلَهِی لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾
 کہ هیچ بہرستراویتی راست نی بہ نہو نہبیت ﴿وَمَعَ كُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانیاری نہو ہموو شنتیکی
 گرتوہوہ

﴿فَتَعَالَى اللَّهُ﴾ همجا به رز بلند نهو خوايه ﴿أَتَمْلِكُ الْحَيَّ﴾ كه ده سه لآت دارنكي (پادشايه كي) حق و راسته
 ﴿وَأَتَمْلِكُ بِالْأَنفَاسِ﴾ به له مه كه له (خوتندني) قورناندا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له پيش تهوي ﴿أَلَيْسَ إِلَٰهَكَ وَحِيدٌ﴾
 وه حي كردنه كي بژت نهواو بېت ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ وه بلي نه ي په روه رد گارم زانست و زاتياريم زياد
 بكه ﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ﴾ سوتند به خوا به راستي نيمه پيشتر بهيمان و به نيمان له نادم وه رگرت
 (له دره ختي) قده ده كراو نه خوات ﴿فَنَسِيَ﴾ به لآم كاري پي نه كود (له بيري چوو) ﴿وَنَزَجْنَاهُ عِزْرًا﴾ وه نيمه
 له ودا لپير اتمان نه دي (كه به ويوت پي فرماني خودا بكات) ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (باسي) تهو كاته بكه
 به فرشته كانمان ووت: ﴿اسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوژده به رن بژ نادم ﴿فَسَجَدُوا﴾ نهوانيش هموو سوژده يان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ جكه له شيطان كه سه رپنجي كرد (و سوژده ي نه برد) ﴿فَقُلْنَا إِنَّكَ لَآتِيكَ﴾ همجا ووتمان نه ي نادم
 ﴿إِنْ هَذَا﴾ به راستي هم (نييلسه) ﴿عَذْرَاكَ رَبِّكَ﴾ دوزمي توو هاوسره كه ته ﴿وَلَا يَخْرُجُكَ مِنَ الْبُحْتِ﴾
 كه واته (ناگادارن) له به هه شست ده رتان نه كات ﴿فَنَسِيَ﴾ چونكه دوو چاري ناخوشي و زه حمت ده بيت
 ﴿إِنَّكَ لَآتِيكَ الْجَنَّةَ﴾ بيگومان توو لهو (به هه شسته) دا برسيت نابي ﴿وَلَا تَعْبَىٰ﴾ ورووت و قوت
 نابي ﴿وَأَنَّكَ لَا تَظُنُّوهُمْ﴾ ويگومان له ويدا تنسوت نايست ﴿وَلَا تَعْبَىٰ﴾ وه هه تاوي (خزور) ليست
 نادات (شازارت پي ناگه به نني) ﴿فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ﴾ همجا شه يتان نياز ي خرابي خسته دليه وه
 ﴿قَالَ﴾ ووتي ﴿تَنَادَمُ﴾ نه ي نادم ﴿هَلْ أَتَاكَ﴾ نايا نبشانت بدهم ﴿عَنِ مَجْرَىٰ الْمَاءِ﴾ ده ره ختي نه مري
 (هه ر كهس لي ي بخوات هه رگيز نامري) ﴿وَأَنكُ لَا تَبْصُرُ﴾ و مولك و ده سه لآني هه ر دوايي نه بهت ﴿وَأَنكُ لَا تَبْصُرُ﴾
 ويدر گيان دامالندراو) ده ر كهوت ﴿لَهُمَا سَوَاءٌ لَّهُمَا﴾ عهيب و هه روه تيان ﴿وَوَظِيفًا﴾ وده ده ستيان كرد
 ﴿يَتَصَفَّانَ عَلَيْهِمَا مِنْ رَوْقِ الْجَنَّةِ﴾ به داپو شيني له شيان به گه لآي (د ره خته كاني) به هه شت ﴿وَنَعْنَىٰ تَنَادَمَ﴾
 وه نادم سه رپنجي فرماني په روه رد گاري كرد ﴿فَقَرَّبَ﴾ نپير له رنگاي راست لاي دا ﴿ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ﴾
 پاشان په روه رد گاري هه لپير زارد (بژ پينغه مبريتي) ﴿فَنَادَىٰ عَلَيْهِ وَعَهِدَ﴾ و ته ويه لي قبول كردو
 رينموني كرد ﴿قَالَ أَتَيْتُكَ بِتِلْكَ الْأَنْهَارِ﴾ (خروا) فرموي هه ر دوو كشان برؤنه خوار وه له وي (له به هه شت)
 ﴿جِيئًا﴾ به به كه وه ﴿فَتَضَحَّكَ عَلَيْهِمْ عَدُوٌّ﴾ (نه وه كاتان) دهبه دوزمي په كئري ﴿فَأَمَّا يَئُودُ فَكُرِّفَ هُدًى﴾
 جا نه گه ر (به پينغه مبراندا) به يامشان بژ هات له لآ بهن منه وه ﴿فَنَسِيَ أَتَيْتُكَ هُدًى﴾ تهوسا تهوي شوي
 رينموني من بكه وي ﴿فَلَا يَتَّبِعُكَ وَلَا يَشْفِي﴾ تهوه (له ويدا) گومر نابي و (له رؤزي دوايشدا) تووشي
 ناخوشي و زه حمت نابي ﴿وَمَنْ أَعْرَبَ﴾ وه هه ر كهسي روو وه ر گيري ﴿عَنِ عَصَايَ﴾ له ر ي بازو يادي
 من ﴿وَإِنَّ لَهُ مِيشَةً ضَنْكًا﴾ تهوه بيگومان تهوه كه سه گوزه راتبكي سه خت و نه نكي ده بيت (له گوردا)
 ﴿وَنَحْنُ دُرُودٌ أَلْيَنُ﴾ و له رؤزي دوايشدا هه شري ده كه بين ﴿أَتَمْنَىٰ﴾ به كئري ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ده لي نه ي
 په روه رد گارم ﴿لِرَحْمَتِي أَعْنَىٰ﴾ بؤجي به كئري هه شرت كردم ﴿وَقَدْ كُنَّا يَهُودًا﴾ خو من (له دونبا)
 چاو ساغ و بينا بروم

﴿قَالَ كَذَابًا﴾ (خو!) دہقرموی ہر بدو شیوی ﴿أَتَنْتَبِهَاتُ﴾ ثابہ تہ کانی تہمت بقہات ولہیری خوت
 پردہ و (کو تر بویت نہ ناستیدا) ﴿وَكَلَّا كَلِمَاتٍ﴾ بہ ہمان شیوہ نژش نمہر کویت ہی نادریت ولہیر
 دہ کریت ﴿وَكَلَّا كَلِمَاتٍ مِّنْ أَشْرَقٍ﴾ و ہر بدو جزوہ تولہ دہستین لہوی زیادہ پڑی کریت ﴿وَلَا تَكُن مِّنَ الْيَائِسِينَ﴾
 و باوہی نہ تہتایی نہ تہ تہ کانی ہرورد گاری ﴿وَلَا تَكُن مِّنَ الْكَافِرِينَ﴾ و ہ سزای پڑی دواہی ﴿أَشْدُّ لَعْنًا﴾ بہنیں سرو
 بہرہ و ام ترہ (لہ سزای دنیا) ﴿لَعْنَةُ اللَّهِ لِّلَّذِينَ﴾ دہی نایا (خو!) بوی پروں نہ کردو نہ تہوہ ﴿وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ﴾ چندمان
 لہ ناویرد ﴿فَلْيَهْرَغْتَ الْفَرُوقُ﴾ لہ گل و نہوہی چرخہ کانی پیش تہمان ﴿يَتَشَوَّانَ فِي مَكِيدَةٍ﴾ کہ (نہم ہی باوہر تہ)
 دہ گہ پڑن و ہات و جزوہ کہ بہ جی و شو تہ کانیاندا ﴿إِنِّي لَكَلَّامٌ﴾ بہر اسنی لہوہدا (کہ پاسکرا) ﴿لَا تَكُن مِّنَ الْوَلُولِ﴾
 آنہی چہدہ بلگہ و نیشانہی ہبہ بڑو کہ کسانہی کڈیرن ﴿وَلَا تَكُن مِّنَ الْهَادِرِينَ﴾ نہ گہر لہیر بہلین و ہر بار تک
 نہوایہ ﴿سَيَقُولُ مَن رَّبُّكَ﴾ لہرورد دہ گار تہوہ پشتر دراوہ (بڑو لہ ناویرد نیان) ﴿لَكُلِّ شَيْءٍ رَّبٌّ﴾ بیگو مان (لہ ناویرد نیان)
 ہی باوہر ان پڑیست دہبوہ ﴿وَلَقَدْ أَشْهَقْتُ﴾ نہ گہر ماوہی دیاری کراویش نہوایہ (کہ قیامتہ) ﴿فَلْيَهْرَغْتَ الْفَرُوقُ﴾
 یقولون کہو تہ (تہی مو حہمہد) نام بگرہ لہسر تہوہی تہوانہ دہلین ﴿وَسَيَجْزِيكِ رَبُّكَ﴾ بہ حہمدو سوپاس و ستایشی
 ہرورد دہ گار تہ مسیحانی خودا بکہ ﴿قُلْ طَلُعَ الشَّمْسِ﴾ لہ پیش ہلانی خور ﴿وَقُلْ غُرُبَهَا﴾ و لہ پیش ناوا بوونیدا
 ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَيَرُجُ﴾ و لہ ہندی کات و ساتہ کانی شہودا خوہا پیرستہ و توتڑ بکہ ﴿وَلَقَدْ رَاقَ النَّجْمُ﴾ و لہ
 سہرماو کوتایی پڑدا ﴿لَعَلَّكَ تَرْتِبُ﴾ بڑو تہوہی (بادا شتی ہدریشہوہ) کہہی رازی بیت ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا بِكَ﴾
 تڑ چاوہ کانت مہرہ ﴿إِنَّا تَمَتَّعْنَا بِكَ﴾ تہو تازو نیمعہ تانہی داومانہ ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا بِكَ﴾ بہ تقسم و دستہ بہ ک لہوان
 (لہ بیباوہر ان) ﴿وَهَرَّ الْخَبَرُ الْخَبَرُ﴾ (چونکہ تہوہ) زینہ و جوانی تہم زانی دنیاہی ﴿يَتَذَكَّرُ﴾ بڑو تہوہ تاقیان
 یکہ تہوہ تیایدا ﴿وَرَزَقْنَاكَ﴾ دلنایہ رزق و پڑی ہرورد گار (لہدوار دوزدا) ﴿خَبَرْنَاكَ﴾ چاکسرو ہر دہوامترہ
 ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا﴾ (تہی مو حہمہد) ہرمان بدہ تہ ندامانی خیر تہ کہت ﴿أَلَمْ نَسْخَرْ لَّكَ نَاجِيَةً﴾ بہ توتڑ کردن،
 وہ خویشت خور اگر و ہر دہوام بہ لہسر ہجی حیثانی ﴿لَا تَسْخَرُ لَكَ﴾ تہم دواوی رزیت لہی ناکہین ﴿فَخَرُجْ﴾
 تَرُكْ بہلکو تہمہ رزق و رزوی تڑ دہدین ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا بِكَ﴾ و سہر نہجامی چاک بڑو بارز کاران و خوانسانہ ﴿وَقَالُوا﴾
 (ہی باوہر ان) ووتیان ﴿وَلَا يَأْتِيَنَّ﴾ (تہ گہر راستہ پیغمہرہ) دہی بڑو یمان ناہبتی ﴿يَأْتِيَنَّ رَبَّكَ﴾
 بہلگہ و مو عجزہ بہک لہ لایہن ہرورد گاریوہ ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا بِكَ﴾ تہا لہوان بہلگہی تاشکر اربان بڑو نہاتوہ
 ﴿مَنَّا الشَّخْصُ الْأَرُؤُ﴾ کہ لہ ہر دہوہ پشسوہ کاندہ ہبزو (وہک تہورات و نینجیل) ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا بِكَ﴾ نہ گہر
 تہمہ تہوانمان لہ ناویردایہ ﴿وَعَدَّائِي مِّنْ قَبْلِهِ﴾ بہ سزایہک پیش (ناردنی پیغمہر) ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا بِكَ﴾ بیگو مان (لہدوا
 پڑدا) دہیان ووت تہی ہرورد گارمان ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا﴾ بڑجی (لہدو نیادا) پیغمہر زکت بڑو نہاردین
 ﴿فَتَجِدَ لِنَبِيِّكَ﴾ تاشویتی ہرنامہو تہ تہ کانی تڑ بکہو تہنایہ ﴿مِن قَبْلِ أَن يَلْزَمَ الْكُفْرُ﴾ پیش تہوہی سدر شؤر و
 ریسوا بیین ﴿قُلْ كُلُّ شَيْءٍ﴾ (تہی مو حہمہد) ہلی: ہمسو چاوہ ووتین (چ لایہ کسان سہر دہ کہوین)
 ﴿فَقَرَّبْنَا﴾ دہ تہوہش چاوہ و ان بن ﴿فَتَسْلُكُونَ﴾ تہوسا لہ تہاندہد دہزان ﴿مَنْ أَضَلُّ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ چ کہ سینک
 خواہنی ہنگای راستہ ﴿وَمَن لَّعْنَتِي﴾ وہ چ کہ سینک ہدایہ تی خوی و ہر گرتوہ

سورەتی (الانبیاء)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای بەخشندە ی میهربان

﴿ اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ ﴾ لێرسینە دە ی خەلکی نزیك بۆتە دە و ﴿ وَهُرْفِي عَقْلُكُمْ ﴾ بەلام ئەوان
 له بێ ناگایی و غەفلە تدا ﴿ مُعْرِضُونَ ﴾ پشت تێكەر و ڕوو وەرگیرن (له ئایینی خوا) ﴿
 مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ ﴾ هەر بەیامیکی تازه یان له بەروەرد گاریانە دە بۆ بیت (كه قورئانە)
 ﴿ اَلَا اَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ ئەوان دەبیستن و گاتە ی بێ دەكەن ﴿ اَلَيْسَ قَوْلُهُمْ ﴾ دلە كانیان
 بێ ناگایە ﴿ وَاَسْرَأُ السَّجْوَى ﴾ زۆر بە نەیتی چەیان دە کرد ﴿ اَلَّذِينَ ظَلَمُوا ﴾ ئەوانە ی كه سە میان کرد
 ﴿ هَلْ عَذَابُ الْاَشْرَارِ مَقْلُوكَ ﴾ (دەلێن) ئایا ئەم (پێغه مەر) هس هەر بە شە رێك نییە وەك ئێو ﴿ اَفَتَاُتُونَ
 الْاَيْحَرَ ﴾ دە ی ئایا ئێو دە ڕۆن بە دوا ی جادوودا ﴿ وَاَنْتُمْ تَصِرُونَ ﴾ له كاتیكدا ئێو دەبینن (دەزانن) ئەو ی
 مو حە مە دە ﴿ دە یلن سحره ﴾ ﴿ قَالَ ﴾ (پێغه مەر) ﴿ فَرَمَوِي ﴾ ﴿ رَبِّي يَعْزِ الْقَوْلَ ﴾ بەروەرد گارم
 بە هەموو قە یەك (چر بە یەك) دەزانی ت ﴿ فِي السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ ﴾ له ئاسمان بیت یا له زەوی
 ﴿ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴾ ئەو زاتە پەسەری زانایە ﴿ تِلْكَ اَلْوَايَةُ ﴾ ئەوانە ووتیان : نەخیر (ئەو ی مو حە مە دە
 هێناو بە تی نیگانییە) بەلكو ﴿ اَضَحَّتْ اَحْلَامُ ﴾ چەند خە و بینتیکی تێكەل و بێكە لی (مو حە مە دە
 خۆ یە نی) ﴿ تِلْكَ اَفْرَاقُهُ ﴾ نا بەلكو مو حە مە دە خۆ ی ئەم (قورئانە) ی هەلبە سترە ﴿ بَلْ هُوَ شَايِعٌ ﴾
 نابەلكو ئەو (مو حە مە دە) شایعە ﴿ فَلَيْسَ بِبَاقٍ ﴾ دە بانیشانە و مو عجز بە یە كمان بۆ بیتی ﴿ كَمَا اُرْسِلَ
 الْاَوَّلُونَ ﴾ وەك (ئەو مو عجزانە ی) پێغه مەرانی پێشوی بێ نێردا بویون ﴿ نَمَّا اَنْتُمْ ﴾ پڕوایان
 نە هیتا ﴿ وَتَأْتِيهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ اَعْلَاسُهُمْ ﴾ (خەلکی) هیچ شار و گوندێك پێش ئەمان كە لە ناومان بڕ دوون
 ﴿ اَفَهُمْ لَا يَمُوتُونَ ﴾ دە ی ئایا ئەمان باوە ڕ دێتن ؟ ﴿ وَمَا اَرْسَلْنَا ﴾ ئەمان ناردووە ﴿ قَبْلَكَ ﴾ پێش تو (ئە ی
 مو حە مە دە) ﴿ اِلَّا رِجَالًا ﴾ جگە له بیاو اتێك ﴿ تَوْحِي الْيَهُتْ ﴾ كه نیگا و سرووشمان بۆ كر دوون
 ﴿ فَسَبِّحُوا اَهْلَ الْاَيْحَرَ ﴾ دە ی پڕسیار بكە له خاوەنی كتیبه كانی (پێشوو له زانایانی گاووور و جووله كه)
 ﴿ اِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾ ئەگەر ئێو ئەزانن ﴿ وَمَا جَعَلْتُمْ حَسَدًا ﴾ ئێمە ئەو پێغه مەر ئەمان نە كر دۆتە
 بە یكە رێك ﴿ اَلَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ ﴾ كه خواردن نەخۆن ﴿ وَمَا كَانُوا اَحْلَافِينَ ﴾ وە ئەوان هەمیشە یی و نە مر
 نە بوون ﴿ ثُمَّ حَصَدْتُهُمُ الْوَيْحَ ﴾ باشان بە لێنتێك كه پێمان دا بوون بە جێمان هیتا ﴿ فَانْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ ﴾
 جە ئەوانە و هەر كه سێكمان دەو یست (له باوە ڕ داران) ڕزگارمان كردن ﴿ وَاعْلَمْتُمْ اَللَّهُ فَرِيتَ ﴾
 وە زیاده ڕو یانمان له ناو یرد ﴿ لَقَدْ اَرْسَلْنَا ﴾ سوێند بە خوا ناردومان تە خوارە وە ﴿ اِلَيْكُمْ كَيْتَابًا ﴾
 كیتیك بۆ ئێو ﴿ فَبِذِكْرِكُمْ ﴾ كه سەر بە رزی و ناو بانیگی ئێو ی تێدا بە ﴿ اَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴾ دە ی ئایا بۆ
 بیر ناكە ئەو ە ﴿

﴿وَكُذِّبَتْ آمِنُ قَرْيَةٍ﴾ چهنده ها شارو گوندمان نیک شکاند (وله ناومان بردن) ﴿كَانَتْ قَرْيَةً﴾ که (خه لکه که می) سته مکار بیون ﴿وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَرْيَةً لَّعَلَّيْنَ﴾ وپاش نهوان گهل و تاقمی ترمان (له جیشان) بدهی هیتا ﴿فَلَمَّا أَتَوْا بَاسًا﴾ جا کاتیک (بی باوه پان) ههستیان کرد به سزاو تولهی ئیمه ﴿إِذَا هُمْ﴾ دهست بهجی نهوان ﴿فِيهَا زَكْرِيَّا﴾ لهو شارانه بهخیزایی رایان ده کرد ﴿لَا تَرْكَبُوا وَأَسْجِدُوا﴾ (فریشته کان به گاشهوه بییان ده لیس) رامه کن و بگه ریشهوه ﴿إِنَّ مَاءَ الْيَقِينِ﴾ بۆلای لهو نازو نیمه تانهی که وچو و بیون تییدا ﴿وَمَسْكِينٌ﴾ وه بگه ریشهوه بۆ مسر خانوو ماله کاتشان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به لکو پرسیاران لی بکریت (له وهی به سهرتان هاتووه) ﴿قَالُوا يَبْرَأَتْنَا﴾ (له گهل نه له تاندا) دهیان ووت: هاوار بۆ ئیمه ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بیگومان ئیمه سته مکار بیون ﴿فَقَارَأَتْ﴾ ئیشریه ردهوام ﴿يُذَكِّرُكَ الْقُرْآنُ﴾ ئهمه هاواریان بیو (هاوار بۆ ئیمه) ﴿حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُ حَصِيدًا خَلِيبًا﴾ ههنا هه موویانمان دروینته و خاموش کرد (وله ناومان بردن) ﴿وَمَكَانًا﴾ ئیمه دروستمان نه کردووه ﴿النَّارُ وَالْأَنْجَارُ وَمِمَّا يُنْتَفَخَبُ فِيهَا النَّاسُ وَالْأَنْجَارُ﴾ ئاسمان و زوی و شه وهی له تیرانیاندا به به گاته وه بیمن هوهه ﴿وَالْأَنْجَارُ﴾ نه گهر بمان وویستایه ﴿أَن تَسْجُدَ لَهُمْ﴾ سهرقالی بۆ خۆمان هه لیزترین (وهك هاوسهرو مندا) ﴿لَا تَخْذَعْ لَهُمْ أَلَّا يُغْتَبِرَ مِنْ دُونِكَ الْكَافِرُونَ﴾ له لاینه خۆمانهوه هه لسان ده یژارد ﴿بَلْ تَقُولُ لِمَنْ عَلَّ الْإِلَهِ﴾ (واز له وه یسته) به لکو حق ده دهین به سهر به تان و ناحه قدا ﴿يَعْبُدُهُمْ﴾ به هۆیه وه (به تال) مئشکی ده یژو و ئیکده شکی ﴿إِنَّا هُمْ وَأَهْلُ آبَائِهِمْ﴾ نه مچا دهست بهجی به تان دهفوتی و له ناو ده جیت ﴿وَكُلُّهُمْ أَوْلَىٰ﴾ هاوار (وسزای به تین) بۆ ئیمه ﴿وَمَا يَتَّبِعُونَ﴾ له بهر نه وهی که ده لیکن و پیریاری ده دهین بۆ خوا (له هاوسهرو مندا) ﴿وَالَّذِينَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ تنها بۆ خوابه نه وهی له ناسمانه کان و زه ویدا به ﴿وَمَنْ عِنْدَهُمْ﴾ وه شه و (فریشتانه) ی که لای خوان ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ﴾ هه رگیز له بهرستی شه و خویان به زل نازانن ﴿وَلَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ هه رگیزیش ماندوو نابن ﴿لَا يَسْتَعْجِلُونَ إِلَٰهَ الْفَلَاحِ﴾ شه وو پۆر ته مسیحات و ستایشی (خودا ده کن) ﴿لَا يَعْزُبُونَ﴾ ماندوو نابن و سارد ناپه وه ﴿إِنَّا نَحْنُ وَإِلَهُكُمْ﴾ ئایا ته وانه هه لیان بژاردووه (وپیریان داوه) ﴿إِنَّا إِلَهُكُمْ وَالَّذِينَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُعْبُدُونَهُ﴾ چهند په ستر او (خوا به ک) له زه وهی دا (بۆ خویان) ﴿فَرِيقٌ شُرِيعَةٌ﴾ که ده سه لاتی نه وه یان ئیمه سر دوو زیندوو بگه نه وه و خویان کو ده کریته وه و زیندوو ده کریته وه ﴿لَوْ كَانُوا فِيهَا إِلَٰهًا﴾ نه گهر له ههردوو کیاندا (له ئاسمان و زه ویدا) چهند په ستر او ئیک هه یوا به ﴿إِلَٰهَهُ﴾ جگه له خوا ﴿فَلَسَدًا﴾ بیگومان (ئاسمان و زه و) هه ر دوو کاول و شیران ده بیون ﴿فَتَسْبُحُنَ اللَّهُ رَبَّ الْعَرْشِ﴾ دهی به ک و بیگه ردی بۆ خویای په روره گاری عه رش ﴿عَبَادُكُمْ﴾ له وهی بی باوه پان وه وای ده دهین (بۆ خوا) ﴿لَا يَسْئَلُ﴾ (خوا) پرسیری لی ناکریت (به خنهی لی ناکریت) ﴿عَنَّا نَقُصُّ﴾ له هه ر کارنیک که ده بیکات ﴿وَنُفِثُ لَهُمْ﴾ به لکو نهوان (ناده میزاد) پرسیاران لی ده کریت ﴿إِنَّا نَحْنُ وَإِلَهُكُمْ﴾ ئایا ته وانه هه لیان بژاردووه (وپیریان داوه) ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ چهند په ستر او ئیک جگه له خوا ﴿قُلْ مَا أَوْفَيْتُكُمْ﴾ (بیان) بلی به لکه تان بیتن (له سهر شه وهی پر بار تان داوه) ﴿هَذَا كَرْتُمْ قَبْلَ﴾ ئهمه قسه ی ئهم قور تانه به (خوا ناردو به تی) بۆ من ﴿وَكُذِّبَتْ قَرْيَةٌ﴾ وه قسه ی ئهم (به پیام و به راته شه) له پیش منته وه هاتوون (وهك ته ورات و ئینجیل له هیچاندا) برونی چهند په ستر او ئیک پر بار نه دراوه ﴿إِنَّا كُنَّا نُرِيدُ﴾ به لام زۆریه ی زوریان ﴿لَا تَسْمُرُوا لَكُمْ﴾ حق و راستی نازانن ﴿فَلَمَّا تَضَرَّعُوا﴾ له بهر نه وه پشئی ئیمه کن و بروی لی

وهرده گهرن

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَ رَبِّكَ﴾ وہ نیمہ نمان ناردوہ ﴿مِن قَبْلِكَ﴾ پیش تو ﴿مِن رَّسُولِي﴾ هیچ بیتہ میرتک ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِّنَ رَبِّكَ﴾
 مہ گہر نیگمان بن ناردوہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (بہوی کہ) بیگومان جگہ لہ من هیچ ہر ستر او یکی راست
 نی یہ ﴿فَاغْنِيَنَّوْنِي﴾ کہوانہ نہنمان ہرستن ﴿وَقَالُوا﴾ (وہی ساوہران) وونیان ﴿لَا تَنْفَعُكَ رَحْمَتُ رَبِّكَ﴾
 خواہی میہرہان مندالی بن خوی پر بار داوہ (کہ فریشتہ کائن) ﴿سَيَجْعَلُكَ بَالِكًا﴾ و بیگہردہ خوا (لہم شستانہ)
 ﴿بَلْعَبْتَ لَوْ كُنْتَ تُدْرِكُ الْبَاقِيَ﴾ بہ لکو لہوانہ (تو فریشتہ) بہندہی ریز گیر او (ی خوا) ن ﴿لَا تَسْتَفْتُونَ﴾ لہ خوا
 پیش ناکہون ﴿بِالْقَوْلِ﴾ بہ قسم و وندہان ﴿وَقُلْ يَاقَوْمِ﴾ و ہدوان بہدوامانی خوا ﴿يَسْتَعْلُونَ﴾ کار دکہن ﴿
 ﴿يَسْتَعْلُونَ﴾ (خوا) دہزانت و ناگادارہ ﴿فَتَنَزَّلَتْ لِيَبَيِّنَ﴾ بہ نہوی لہدو نیا لہ ہر دہستیاندایہ ﴿وَمَا كُنَّا لَنُفَعِّلَهُنَّ﴾ وہ
 بہ نہوی لہرؤزی دوا پیدا بؤیان نامادہ کراوہ ﴿وَلَا تَسْتَفْتُونَ﴾ وہ (فریشتہ کان) تکا ناکہن ﴿إِلَّا لِنُبَيِّنَ﴾
 تہنہا بؤ تو کہسہ تہیت (خوا) رازی ہیت (تکای بؤ بکرت) ﴿وَقُلْ يَنظُرُونَ﴾ وہ لہوان (فریشتہ کان)
 لہترس و ہیبہنی خوا ﴿سَيَفْتَنُونَ﴾ زور دہترسن ﴿وَمَن يَغْلِبْهُمْ﴾ وہ ہمر کام لہوانہ (لہو فریشتہانہ) بلی
 ﴿إِلَّا لِلَّهِ يَوْمَئِذٍ﴾ بیگومان منیش ہر ستر اوم جگہ لہ خوا ﴿وَلَا يَكُنْ لَّكَ فِتْنَةٌ﴾ نہو بہ (ناگری) دوزخ
 تولہی لی دہسہین ﴿كَذَلِكَ﴾ ہرہو جوڑوہ ﴿يَجْزِي اللَّهُ الْكَاذِبِينَ﴾ ہاداشنی ستمکاران دہدہنہوہ (تو لہبان
 لی دکہہنہوہ) ﴿وَأَرْسَلْنَا﴾ تابا نیمان دی (نیمان زانیوہ) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہوانہ ہی پروا ہوون
 ﴿إِنَّا لَنَكْتُوبُ وَالْأَرْضُ﴾ کہناسمانہ کان و زہوی ﴿كَانَتَا رَتْقًا﴾ ہردو وکیان ہیکوہ لکابرون (وہک
 پارچہ ہوون) ﴿فَتَفَتَّتَا﴾ تہمجا لہیہ کترمان جیا کردہوہ ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ وہ فہراہعمان ہتسا لہناو
 ودروستمان کردوہ ﴿وَكُلٌّ لِّخَلْقٍ مِّنْهُمْ﴾ ہموو شستہکی زیندوہ ﴿وَلَا يَلْمِزُوكَ﴾ دہی تابا تہوانہ ہر باوہ ناہین؟
 ﴿وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ﴾ ودروستمان کردوہ (ودامان ناوہ) لہزہ پیدا ﴿وَرَبِّكَ﴾ چہند شاخی دامہ زراو
 ﴿أَن يَّبْصُرَ﴾ بؤ توہو جوولہ جولہ نکات بہوانہی (بہسہر ہشتیون) ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا﴾ وہ سازاندومانہ لہ زہوی
 (بان لہ شاخہکان) دا ﴿وَجَعَلْنَا سُبُكًا﴾ دولہ و بیگاوبانی زور ﴿لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ﴾ نا تہوان شاردان و پیوستی
 خویان دابین بکہن ﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ﴾ وہ ناسمانمان کردوہ ﴿سَقْفًا مَّخْفُوفًا﴾ بہسہ قفیکی (سہرکی)
 پاریزراو ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا﴾ بہ لام تہوانہ سہ بارہت بہ نایہنہ کانی ناسمان ﴿مُعْرِضُونَ﴾ ہشت تیکہرو پرو
 ودر گیش ہوون ﴿وَقَوْلًا﴾ وہ ہر تہو (خوا) یہ ﴿حَقِّ الْقَوْلِ﴾ کہ شہو و رؤزی دروست کردوہ
 ﴿وَالْقَمَرِ﴾ وہ خور و مانگیش (ی دروست کردوہ) ﴿عَلَى﴾ ہرہک لہوان ﴿فِي ثَلَاثِ مَسَاجِدَ﴾
 لہ خولگیہ کدا دہسور تہوہ ﴿وَتَجَعَلْنَا﴾ ہر بارمان نمداوہ ﴿يَسْتَرْقُونَ﴾ بؤ هیچ کہسیت لہ پیش
 تزوہ ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ مانہوی ہمیشہی (نہمری) ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَّكَ﴾ تہمجا تہ گہر تو ہمری ﴿فَتَمُوتُ﴾
 (درا مردنی تو) تابا تہوان زبانیان بہر دہوام دہبی و نامرن؟ (نہخیر) ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ ہموو کہسیت
 ﴿ذَائِقَةُ الْعَذَابِ﴾ مردن دہجیزت (ودہمرت) ﴿وَنَبِّئُكَ﴾ وہ نیمہ ناقتیان دہکہنہوہ ﴿بِالْحَقِّ وَالْحَقِّ﴾ بہخرابہ
 وناخوشی وہ بہ چاکہ و خوشی ﴿وَنَبِّئُكَ﴾ تادہ کہویت (چاک و خراب) ﴿فَالْيَا تُرْجَعُونَ﴾ وہہر بؤ لای نیمہ
 دہگہر تہوہ ﴿

﴿وَإِذْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَٰهِيمَ الْإِسْلَامَ﴾ (نہی موحمہ مد) ﴿كَانَ تَوَّابِينَ﴾ ﴿أَلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ (نہ وانہی کہ بی باوہ بن) ﴿إِنْ يَسْخَرُواكَ الْآخَرُونَ﴾ جگہ لہ گالتہ و لا قرتی کردن بہ تو ہیچی تر ناکن ﴿أَهْذَأَ الَّذِي﴾ (بہ سدر سامیہ کہ وہ دہلین) نا تمہ نہو کہ سہبہ ﴿يَذْكُرُ الْآيَاتِ﴾ (بہ خرابی) باسی بتہ کانتان دہ کات ﴿وَلَهُمْ يَذْكُرُ الْآخَرِينَ﴾ لہ کاتیکدا خویان بہ باسکردنی (قورٹان) وزیکری خوی میہربان ﴿هُمْ كَفَرُوا﴾ بی پروان ﴿خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ﴾ (سرووشنی) نینسان وایہ لہ سدر بدلہ کردن بہ دی ہیرا وہ ﴿سَأُزَيِّنُكَ لِيُنِيبَ﴾ بہ زووی بی تولہی خومتان نیشان دہ دم ﴿فَلَا تَسْتَعْجِلْهُ﴾ کہ واتہ بدلہ مہ کن ﴿وَيَقُولُ﴾ وہ (بت پدرستان بہ گالتہ وہ) دہلین ﴿مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ﴾ تم بہ لیتنی (تولہیہ) کہی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گدر نیوہ راستگون ﴿لَا تَسْأَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نہ گدر نہ وانہی کہ کافرون بیان ازانیابہ (ج سزایہ کی سہخت لہ بہر دہ میانداہ) ﴿حِينَ لَا يَكْفُوتُ﴾ کاتی ناتوانن دووری بخہ نہوہ ﴿عَنْ وُجُوهِهِمُ النَّارُ وَالْأَعْنَ طُورُهُ﴾ بلنسی ناگر لہ دم و چاو و ہشیان ﴿وَلَا هُمْ يُصْرَتُونَ﴾ و نہ وان یار مہ تی نادرین ﴿بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتًا﴾ بہ لکو لہ نا کاودا تووشیان دیت ﴿فَتَسْتَبْهِمُهُ﴾ و سدر سامیان دہ کات (بہ شیوہک) ﴿فَلَا يَسْتَبْصِرُونَ﴾ نہ دہ توانن ﴿رَدَّهَا﴾ بیگیر نہوہ (بہر گری بکن) ﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾ و نہ مولہ تبشیان دہ دیت (نہوہ بکن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُمْ﴾ سویند بہ خوا بینگومان گالتہ و لا قرتی کراوہ ﴿يُرْسِلُ فِيكَ﴾ بہ پیغمہ مہرانی پیش توش ﴿فَحَقَّ بِالَّذِينَ﴾ تمعجا دوری نہ وانہی دا ﴿سَخَّرُوا بِهِنَّ﴾ لہ وان کہ گالتہ بیان دہ کرد (بہ پیغمہ مہران) ﴿فَمَا كَانُوا بِهٖ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ نہو سزایہی نہ وان گالتہ بیان ہی دہ کرد ﴿قُلْ﴾ بلنی (بہ گالتہ کہ ان) ﴿تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ﴾ کئی (دہ توانیت) نیوہ بیارتزیت ﴿بِالنَّيْلِ وَالْعِزَّةِ﴾ بہ شہو و بہرؤز ﴿بِالْإِسْمِ﴾ لہ (سزای) خوی میہربان ﴿بَلْ هُمْ﴾ بہ لکو نہ وانہ ﴿عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ﴾ بہر دہ وام پشت ہلہ کہن لہ یاد وزیکری بہر و دہ گاریان ﴿أَلَمْ لَهُمُ الْآيَةُ﴾ ناخو (نہو بی باوہ رانہ) چندہ بہر ستر او نیکیان ہبہ ﴿تَسْمَعُهُمْ دُونَهَا﴾ جگہ لہ تیمہ ریگری (سزا) یان لی بکات ﴿لَا تَسْتَلِيعُونَ﴾ (نہو بہر ستر اوانہ) ناتوانن ﴿فَنَزَّلْنَاهُمْ﴾ یار مہ تی خویان بدن ﴿وَلَا هُمْ مَنَابِضٌ حَبِيرَاتٍ﴾ وہ لہ لایہن تیمہ شہوہ بہ نا نادرین ﴿بَلْ مَتَّعْنَا هَٰؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ﴾ بہ لکو تیمہ نہ وان و باو و بابیر انیاتمان زیاندوہ بہ خوشی (ناز و نیعمہ تی دونیامان ہندابوون) ﴿حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ﴾ تاہمہنی زوریان بہ سدر برد ﴿أَفَلَا يَرَوْنَ﴾ دہی ثایا نہ وانہ (قورہ شہبہ کان) سہرنج نادہن ﴿أَفَأَنْتَ أَتَىٰ الْأَرْضَ﴾ کہ بینگومان تیمہ (ورده ورده) دینہ خاک و لا نی (نہ وان) ﴿تَنْصُصُهُمُ الْأَنْعَامُ﴾ لہ ہمہ سو لایہ کی پوہ کہمی دہ کہ یشہوہ (بہر زگار کردن لہ لایہن موسلمانانہوہ) ﴿أَلَهُمُ الْقَبِيلَاتُ﴾ دہی ثایا نہ وان زال و سدر کہو توون (یائیمہ) ﴿؟﴾

﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْرِكُهُمُ﴾ (نہی موحہ مہد ﷺ) بلسی: بیگو مان من تنہا نیوہ بیندار دہ کہ مہ وہ (دہ تان ترستیم) ﴿بِالْوَحْيِ﴾ بہ نیگا و وحی ﴿وَلَا يَسْمَعُ الصُّرُءُ الدُّعَاءَ﴾ وہ کہہ کان بانگہ وازی (حق) نایبستن ﴿إِنَّمَا يَنْدَرُونَ﴾ کاتیک کہ دہ ترستیرین ﴿وَلَيْنَ مَسَّهُمْ﴾ سویند بہ خوا نہ گہر دوو چاریان بییت ﴿نَفْحَةٍ﴾ کہ مینک ﴿فَمِنْ عَذَابِ رَبِّكَ﴾ لہ سزای پەرورہ دگارت ﴿لِيُؤْتُوا﴾ بیگو مان ثہوان دہ لین ﴿يَكُونُوا﴾ ہاوارو تیاچوون بز نیمہ ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بہ راستی نیمہ (ہم مو مان) ستمکار بووین ﴿وَنَضَعُ﴾ وہ نیمہ دادہ نین ﴿الْمُوزِنَ الْقِسْطَ﴾ تہرازوہ کانی دادہ پروہی (کہ کردہ وہی ہن دہ کینسریت) ﴿يَوْمَ الْفِتْنَةِ﴾ لہ پروزی قیامہ ندا ﴿وَلَا تَقْظَمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾ ثہ سجا ہیچ کہس کہ مترین ستمی لی ناکریت ﴿إِن كَانَ يَنْقَالَ﴾ با قورسی (کر دہ وہ کہی) ﴿حَقِّقَ مِنْ حَزَنٍ﴾ بہ قہ دہر تووی خہر تہ لہ یکیش بیت ﴿أَلَيْسَ بِهَا﴾ نیمہ دہ بہین ﴿وَكُنَّا يَاسِقِينَ﴾ وہ بہ سہ کہ نیمہ ژمیریاری (کر دہ وہی بہ ندہ کان) بین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی تورات (کہ چیا کردہ وہی حق و بہ تالہ) بہ خشیمانہ موسا و ہاروون ﴿وَضِيقَ زَكَاةٍ﴾ وہ پروون کہر مہ و یاد خہر مہ شہ ﴿لِلْمُتَّقِينَ﴾ بز پاریز کاران و لہ خوا ترسان ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ﴾ ثہوانہی کہ دہ ترسن ﴿زَنُومٍ بِالْعَتَبِ﴾ لہ پەرورہ دگاریان بہ ناداری و بہ نہانی ﴿وَهُمْ﴾ وہ ثہوان (کہ سانیکن) ﴿فَمِنَ النَّاسِ مَنُفِقُونَ﴾ لہ پروزی دوایی زور دہ ترسن ﴿وَهَذَا﴾ وہ ثہم (قورثانہ) ﴿وَصَرَفَ مَالِكَ﴾ یسار خہر مہ وہی کسی بہ فہر و پیروزہ ﴿أَنزَلْنَاهُ﴾ ناردو مانہ نہ خواروہ ﴿أَنَّا نُنَزِّلُ﴾ دہی نایسا نیوہ ﴿لَهُمُ مَكْرُونَ﴾ دانی پیندا نانین (باوہری ہن ناکہن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا﴾ سویند بہ خوا بہ راستی بہ خشیمان ﴿إِبْرَاهِيمَ إِسْمٰعِيلَ﴾ بہ ثیراہیم برنموونی وشارہ زایی ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہ پیشدا ﴿وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ﴾ وہ نیمہ لہ (شیاوی) لہو ناگادار بووین ﴿إِذْ قَالَ﴾ کاتیک وونی ﴿إِبْرٰهِيْمَ رَبِّمِي﴾ بہ باوکی و گہ لہ کہی ﴿مَا هَذِهِ الشَّيْءُ الَّذِي﴾ نا ثہم بہ یکہر و بتانہ چیین ﴿أَنزَلْنَاهُ كَهْوَنَ﴾ کہ نیوہ دہ بان پہرستن (بہ لایانہ وہ ماوہ نہ تہ وہ) ؟ ﴿قَالُوا﴾ (گہ لہ کہی) ووتیان ﴿وَجَدْنَاهُ آيَاتِنَا﴾ باوو باپیر انمان دیوہ ﴿لَهَا عَذِيبٌ﴾ ثہ مانہ یان پہرستوہ ﴿قَالَ﴾ (ثیراہیم) وونی ﴿لَقَدْ كُنْتُ﴾ بہ راستی نیوہ ﴿أَشْرَوْهُ أَبَاؤُكَ﴾ خوتان و باوو باپیر اتان ﴿فِي صَلَاتٍ مُّبِينٍ﴾ لہ گومر ایہ کی ناشکر ادان ﴿قَالُوا﴾ (لہ وہ لامدا) ووتیان ﴿أَجَعَلْنَا بِالْحَقِّ﴾ نایا راستی و حدقت بز ہیناوین ﴿لَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنَ الْآيَاتِ﴾ یا تو گالٹہ مان ہن دہ کہیت ﴿قَالَ نَرَىٰ رَبَّنَا﴾ (ثیراہیم) وونی (حہ قم ہیناوہ) بہ لکو پەرورہ دگاری نیوہ ﴿رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ پەرورہ دگاری ناسمانہ کان و زہویہ ﴿الَّذِي قَطَرْنَاهُ﴾ ہہر تہویش بہ دی ہیناوان ﴿وَأَنَّا عَلٰی ذٰلِكَ﴾ وہ بیگو مان من لہ سہر ثہوانہ (کہ باسم کرد) ﴿مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾ لہ شاہید و بہ ناگایانم ﴿وَنَالَهُ﴾ سویند بہ خوا ﴿لَا يَكِيدَنَّ أَصْحٰمُكَ﴾ بیلان دادہ نیم بز (لہ ناو بردنی) بتہ کانتان ﴿بَعْدَ أَنْ تُولَٰا مُدْبِرِينَ﴾ دوی ثہوی ہشتان نیکردن (بہ جیتان ہیشن) ﴿

﴿فَجَعَلْنَاهُ نَجْمًا زَاكِيًا﴾ نه مجا ئیر اهییم هه موو به کانی وورد کرد ﴿الْأَكْصَىٰ الْأَرْضَ﴾ جگه له به ته زله که یان نه بیته ﴿لَعَلَّهُمْ﴾ به تو میدی شهوی ﴿إِلَّا يَرْجِعُونَ﴾ بگه ریته وه بؤ لای شهو ﴿بِئْسَ لَای نَبِیر اهییم شهویش راستیان بی بلی، به لکوبا وه ریشتن﴾ ﴿قَالُوا﴾ (بت په رستان) ووتیان ﴿مَنْ قَعَلَ هَذَا﴾ کی شهوی کرد وه ﴿يَا إِلَهِنَا﴾ به خوا کائمان (به ته کائمان) ﴿إِنَّهُ﴾ به پرستی شهو که سه ﴿لَئِنْ أَظْلَمْنَا﴾ له سه ته مکارانه (ده بی سزا بدریست) ﴿قَالُوا﴾ (چهند که سینک) ووتیان ﴿سَمِعْنَا قُرْآنًا﴾ گورتمان له لایونک بوو ﴿يَذْكُرُهُمْ﴾ باسی شهوانی (به کانی به خرابه) ده کرد ﴿يَقَالُ اللَّهُ إِنَّ هَؤُلَاءِ بَنِي دَهْلِينَ﴾ بنی دهلین ئیر اهییم ﴿قَالُوا﴾ (کز مه لای له گله که ی) ووتیان ﴿وَأَنزَلْنَا بِهِ﴾ که واته بیهیتن ﴿عَلَىٰ أَهْلِ الْاَنَامِ﴾ له پیش چاوی خه لک (بیوه ستین) ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ به لکو (شهوانی ده ینا سه شهو) شایه تی له سه سر بدهن ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿وَأَن تَقُولَ هَذَا﴾ نایا تو شهوت کرد وه ﴿يَا إِلَهِنَا﴾ به خوا کائمان (به ته کائمان) ﴿يَنْزِلُهُمْ﴾ شهی ئیر اهییم ﴿قَالَ﴾ (ئیر اهییم) ووتی ﴿بِئْسَ لَكُمْ رُكُودًا﴾ نه خیر به لکو شه ته به گه وریه یان شهوی کرد وه ﴿فَسُئِلُوا﴾ ده پر سیار له وانه (به شکا وه کان) بکدن ﴿إِنْ كَانُوا يَظْلُمُونَ﴾ نه گدر شهوانی سه ده کدن ﴿فَرَجَعُوا إِلَىٰ الْأَنْفُسِ﴾ نه مجا گهر شهوه بؤ لای به کتری (سه ریان کرد به به کدا) ﴿قَالُوا﴾ (له ناو خو یاندا هه ندیکیان) ووتیان ﴿إِن كُنْ﴾ به پرستی ئیوه ﴿أَنشُرُ الْأَفْطِلُونَ﴾ ههر خو تان سه ته مکارن ﴿ثُمَّ لَنُكَلِّمَنَّ أَهْلَهُمْ﴾ پاشان سه ره وه خو ار کرانه وه (گهر شهوه بؤ سه سه ختی و نه فامیه که یان) ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ به پرستی تو ده ترانی ﴿مَا هَؤُلَاءِ يَظْلُمُونَ﴾ شهوانی سه نه ناکدن (شهی ئیر اهییم) ﴿قَالَ﴾ (ئیر اهییم) ووتی ﴿أَفَتَعْبُدُونَ﴾ دهی ئیوه ده په رستن؟ ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له خوا شتاتیک ﴿لَا يَفْعَلُ كَرًّا وَلَا سَفَكًا﴾ که هیچ قازانج و سوودیکتان بی ناگه به نن ﴿وَلَا يَصْرُكُكُمْ﴾ وه هیچ زیانیکیشان لی نادهن ﴿أَفَلَا لَكُمْ﴾ توف بؤ ئیوه ﴿وَلَمَّا تَقُولُ﴾ بؤ شهوتان شهته که ده په رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جباتی خوا ﴿فَلَا تَقُولُوا﴾ دهی نایا زیر نابن (بیر وهو شتان ناخه نه کار) ﴿قَالُوا﴾ (هه ندی له بت په رستان) ووتیان ﴿حَرِّفُوا﴾ (ئیر اهییم) چاک بسو تین ﴿وَأَنْصُرُوا إِلَهَكُم﴾ وبار مه تی خوا کائنان (به ته کائنان) بدهن و سه ریان بخه ن ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گدر ئیوه شهو کاره ده کدن ﴿قُلْنَا﴾ (که ئیر اهییمان خه ته ناگروه) ووتیمان ﴿يَسْتَأْذِنُ﴾ شهی ناگر ﴿كُونُوا بَرًّا وَتَقَرُّوا﴾ سارد به ره وه بی زیانیه ﴿عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ﴾ له سه سر ئیر اهییم ﴿وَأَنزَلْنَا بِهِ كِتَابًا﴾ شهوان وستیان پیلان بگین له ئیر اهییم (به سووتان له ناوی بهرن) ﴿فَجَعَلْنَاهُ﴾ به لام ئیسه شهوانمان کرده ﴿الْأَخْسَرُ﴾ زهره مندترین (دو راو ترین) که سه ﴿وَنَجَّيْنَاهُ وَلَوْلَا﴾ وه ئیر اهییم و لوو طومان پرگار کرد ﴿إِلَى الْأَرْضِ الْأَيْحَىٰ﴾ و (ناردمانن) بؤ شهو زهویه (بؤ وولاتی شام) ﴿بَنَزَلْنَاهُ فِي الْغَابِغَةِ﴾ که بیت و فهران تی خستبوو ﴿وَوَهَّبْنَا لَهُ﴾ وه به خشیمان به ئیر اهییم ﴿إِنْ شِئْتَ وَفَعَلْتَ نَافِلَةً﴾ ئیسحاق و (به ئیسحاق بش) به عقوب، به زیاد (له داوا که ی ئیر اهییم که داوای مندالیکی کرد) ﴿وَكُنَّا لَجْعَلْنَا﴾ وه هه موو یانمان کرد ﴿صَلِّحِينَ﴾ به پیاوی چاک

﴿رَبِّهِمْ أُنِيمَةً﴾ وه نه وانسان کرد به بپشهوا ﴿يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا﴾ به فرمانی نیمه ریتمونوی (خهلکیان) ده کرد ﴿وَأَرْحَمَنَا إِلَهَهُمْ﴾ وه نیگامان کرد بویان ﴿فَقُلْ لِّلَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ به نهجماندانی کاری چاک ﴿وَأَلْفَمُ الْقَصَاوَةِ﴾ وه به نویژ کردن ﴿زَايَةً لِّلْكَفَرِ﴾ و زه کات دان ﴿وَكَاوَأَلْنَا﴾ وه نهوان همر بؤ نیمه ﴿عَلِيدِينَ﴾ عیبادهیان ده کرد ﴿وَلَوْطًا عَاقِبَتُهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ به خشیمان به لووط پینه مبریتی و زانیاری ﴿وَنَجْمَتَهُ﴾ وه پر زگارمان کرد ﴿بِمِثْرِ الْقُرْآنِ﴾ له (دهست خه لکی) نهو شارهی (سه دوم) ﴿الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَاتِ﴾ که (خهلکه که ی) کرده وی پیس و دزیویسان ده کرد (نیربازیمان ده کرد) ﴿إِلَهُمْ كَاوَأَلْنَا﴾ به راستی نهوانه ﴿قَوْمَهُمْ قُلُوبِهِمْ﴾ گهلکی خرابی له فرمان ده رجور و بون ﴿وَأَدَّخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا﴾ وه لووطمان خسته ناوهر حمده و میهر بانی خزمانه وه ﴿إِنَّهُمْ مِنَ الْآسَافِينَ﴾ به راستی لووط له چاکه کاوان بوو ﴿وَلَوْحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قِبَلِهِ﴾ وه پیستر نوح پینه مبر ﴿هَٰؤُلَاءِ﴾ هاواری (له نیمه) کرد ﴿فَاسْتَجَبْنَا لَهُ﴾ نه مجا نیمهش وه لاماندایه وه و به ده نیگه وه هانین ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَأَخْرَجْنَاهُ﴾ خوی و (نیماندارانی) خیزانه که یسان وزگار کرد ﴿مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾ له تنگانه زور گه وره که (له لافاو و خنکان) ﴿وَنَصَّرْنَاهُ مِنْ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ وه یارمه تیمان داله دزی نهو گهلای ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که به لگه و ثابته کانی نیمه یان به درؤ ده زانی ﴿إِلَهُمْ﴾ به راستی نهوانه ﴿كَأَوَّلُ قَوْمٍ سَوَوْهُ﴾ گهلنک بون و چوون له خرابه دا ﴿فَأَعْرِضْنَاهُمْ لِمِيعَةٍ﴾ له بهر نهوه همدوویانسان خنکان (له توفانه که دا) ﴿وَرَدَّاهُ إِلَىٰ رَبِّهِ﴾ (باسی) داوود و سوله یمان بکه ﴿إِذْ يَخْضَعُونَ﴾ کاتی بریاریان ده کرد ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ ده باره ی نهو کشتو کاله ی ﴿إِذْ نَفَسْتُمْ فِي عَصَا الْقَوْمِ﴾ که به شوه و ناژه ی که سنانیک تیندا له وه پابون (زانیان لی دابو) ﴿وَكَاوَأَلْنَا إِلَهُهُمْ﴾ وه نیمه بؤ دادوهری بریاره که یان ﴿غَیْبِينَ﴾ تاماده (ناگادار) بووین ﴿فَقَهَقْنَاهُ سَائِمِينَ﴾ نهو سائیمه له وه مان قیری سوله یمان کرد (سوله یمان وونی: ناژه له زبان خوره که بدریته دهست خاوهن کشتو کاله که، که لک له شیر ویدر همیان وریگریت، وه کشتو کاله کهش بدریته دهست خاوهن ناژه له که بهر و بومه کی بخون و خرزمنی بکه ن سا وه ک پینش زبان لیکه و تنه که ی لی دیتوه، پاشان هدریک له ناژه ل و کشتو کاله که بکه پینرنه وه بؤ خاوهن کانیان) ﴿وَكَلَّمْنَاهُ آتِنَا حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ وه به همر به که له و دووانه (داوود و سوله یمان) پینه مبریتی (ودادوهری) و زانستان پیدان ﴿وَسَخَّرْنَا﴾ وه پامان هینا ﴿مَعَ دَاوُدَ﴾ له گهل داوودا ﴿الْحَبِيبَ إِسْحَاقَ وَالْعَظِيمَ﴾ چیاکان و بالنده که نه سبباحتی خویان ده کرد ﴿وَكُنَّا قَائِلِينَ﴾ وه هدر نیمه نهو مان کرد (بؤ داوود) ﴿وَعَلَّمْنَاهُ مَنْعَةَ الْبُيُوتِ لِكُلِّ﴾ وه داوودمان قیری دروستکردنی بؤشاک زویی (جهنگی) کرد بؤ تیره ﴿لِشَخْصَةٍ كَرِيمًا يُنَاسِكُ﴾ تابان بارزیزت له کانی شهرو کوشنار تاندا ﴿فَقُلْ أَشْرُ﴾ ده ی تابا تیره ﴿شُكْرُونَ﴾ سوپاس گوزارن (بؤ خوا له سر نه م نیمه تانه) ﴿وَلِلَّذِينَ﴾ وه (پامان هینا) بؤ سوله یمان ﴿الَّذِينَ عَاقَبْتُمْ﴾ بای توند (وه شهبا) ﴿تَجَرَّ بِأَمْرِنَا﴾ به فرمانی سوله یمان ده و شت ﴿إِلَى الْأَرْضِ﴾ بؤ نهو وولات و زوویی ی ﴿الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا﴾ که پر بیت و بهر که تمان کرد بوو ﴿وَكُنَّا﴾ وه نیمه ﴿بِكُلِّ شَيْءٍ﴾ به همدوو شتیک ﴿عَلِيمِينَ﴾ ناگادار بووین ﴿﴾

﴿وَالَّذِينَ﴾ وہ (باسی) تہ و ثا فہ (مہریدی کچی عمران بکہ) ﴿أَخْسَصَتْ قُرُوبَهُمْ﴾ کہ داویتی خوی
 پاراست ﴿فَتَفَخَّنَ فِيهَا﴾ تہ مجا فوومان پیداکرد (بہموی جوہرہ فیلہ وہ) ﴿مِنْ رُوحٍ﴾ لہو رُوحہ
 کہسی خُومان بوو ﴿وَجَعَلْنَاهَا آتِنَاهَا﴾ وہ تہو (مہریدم) و کورہ کہیمان کرد ﴿آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾
 بہ مو عجیزہ بہک بُو جہانیان ﴿إِنَّ هَذِهِ﴾ ہر استی نا تہمیدہ ﴿أُنْشَأَتْ﴾ ثابینی تہوہ
 ﴿أُنْثَى وَكَيْدٌ﴾ کہیدہک ثابینیہ (ثابینی ہموو پیغمبرانہ) ﴿وَأَنزَلْنَاهُ﴾ و منیش ہرورہ دگارتانم
 ﴿فَأَنزَلْنَاهُ﴾ کہواتہ تہنہا من پیرستن ﴿وَنَقْطَعُ عَنْهُمْ إِيبَهُمْ﴾ بہ لام خہلکی
 جیاوازیان کہوتہ نیوان و سہرپیچی پیغمبرہ کانیان کرد، زورہ بیان بسون بہچند کُومہل
 گرُوہیکوہ (ہستان دہستانکرد بہ پرستی بت و ہمواو نارزوی خُوبان) ﴿كُلٌّ﴾ (بہ لام)
 ہموویان ﴿إِنَّا نَكْفُرُ﴾ تہنہا بُو لای تہمہ دہ گہر تہوہ ﴿فَتَن﴾ تہمجا ہر کہس
 ﴿يَعْمَلُ مِنَ الظَّالِمَاتِ﴾ (ہرچند) لہ کردہوہ چاکہ کان بکات ﴿وَقَوْمٌ﴾ (بہو مہرجہی)
 باوہ دریش بیت ﴿فَلَا تَكْفُرْ﴾ تہوہ (پاداشتی) کُوششہ کہی وون نایت و بدفیر و ناروات
 ﴿وَاللَّهُ كَعِيبُوتُ﴾ ہر استی تہمہ بُو (کردہوہ کانی) تہو نوو سہرین ﴿وَحَرَّمَ عَلَى قُرَيْبِهِ﴾
 وہ حہرامہ قدہ غہیدو ناشیت بُو خہلکی تہو گوند وشارانہی ﴿أَهْلَكَ﴾ کہ کاولمان کردن
 ولہ ناومان بردن ﴿أَنَّهُ لَا يَرْجِعُ﴾ کہ جاریکی تر بگہر تہوہ (بُو دونیا) ﴿حَقٌّ﴾ (زیان
 درتہزی دہیت) تائوہ و کانی ﴿فِي حَتِّ يَأْجُوجَ وَمَاجُوجَ﴾ (بہرہستہ کہی) بہ ثجوج و مہ ثجوج
 دہ کر تہوہ ﴿وَهُمْ﴾ تہوانیش ﴿مِنْ كُلِّ حَذَبٍ﴾ لہدموو ہرزایبہ کہوہ ﴿يَسْلُونُ﴾ بہلہ
 (وہ خیرایسی) دتہ خوارہوہ ﴿وَأَقْرَبَ﴾ وہ نزیک بُو تہوہ ﴿أَلَوْعَدُ الْحَقُّ﴾ بہ لیتی راست (ہانتی
 قیامت) ﴿وَإِذَا﴾ جالہنا کاودا ﴿هِيَ شَخْصَةٌ﴾ تہ بلق و زہق دہین ﴿أَنفُسُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ چاوی
 تہوانہی بی ہروا بوون ﴿يَوْمَئِذٍ﴾ (دہلین) ہاوارو مہرگ بُو تہمہ ﴿وَدَعَا﴾ بینگومان تہمہ لہدونیادا
 ﴿فِي عَقْلِهِمْ قَوْلًا﴾ لہبی ناگاہیکہ (ی تہوواو) دا بووین لہ تہمہ ﴿يَا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ تہ خیر ہلکو
 تہمہ ستہ مکار بووین ﴿إِنَّا كُنَّا﴾ ہر استی تہوہ ﴿وَمَا نَعْبُدُ﴾ و تہوانہش دہتا پیرستن
 ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگہ لہ خوا ﴿حَصْبَ جَهَنَّمَ﴾ (دہبنہ) سوو تہمہنی (وہ لگیر سینتہری) دوزخ
 ﴿أَنشَأْنَاهُ زُرُودٌ﴾ تہوہ (و تہوان) دہچنہ ناویہوہ ﴿لَوْ كُنَّا هَؤُلَاءَ﴾ تہ گہر تائوہانہ (بتہکان)
 ﴿إِلَٰهَةً﴾ خوا بوونابہ ﴿مَا وَزَدُوكَ﴾ تہدہ چوونہ ناو تہو (ناگری دوزخ) ہوہ ﴿وَكُنَّا﴾ وہ ہموو
 (بت ویت ہرستان) ﴿فِيهَا خَلِيدٌ﴾ بہ ہمہ میشہیی تہیدا دہ میتہوہ ﴿لَهُمْ﴾ بُو تہو (دوزخ خیانہ) ہہیہ
 ﴿فِيهَا﴾ لہدوزخ دا ﴿زَكَرِيُّ﴾ ہناسہی سارد ہلکشتان ﴿وَقَدْ فِيهَا﴾ و تہوان لہویدا (لہدوزخ خدا)
 ﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ ہیج نابستن ﴿إِنَّا أَلَيْنَا﴾ بینگومان تہوانہی ﴿سَبَّحْتَ لِلْمُتَّقِينَ﴾ لہ لاین تہمہوہ
 پیشتر ہر ہار دراوہ بُویان ﴿أَلْقَيْنَا﴾ کہ بہختہ و ہرین (وچاکہ بہترینہ ریان) ﴿وَأَنزَلْنَا﴾
 ﴿عَنْهَا مَبْعَدٌ﴾ لہدوزخ دور دہ غر تہوہ ﴿

﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ (نهوان) نایستن ﴿حَسِبْتُمْ﴾ دهنگی (بلنسه و قرجهی) ناگری دۆزهخ ﴿وَهُمْ﴾
 وهنهوان ﴿فِي مَا أَشْكَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ لهناو نهو (نازو نیمهسته) ی دلپان حه زوی لبیهتی ﴿حَكِيدُونَ﴾
 بدهمه بهیهیی وین برانه وه ده میتنه وه ﴿لَا يَخْرُجُكُمْ﴾ غه مباریان ناکات ﴿الْفَرْخَ الْأَكْبَرَ﴾ ترسه
 هه ره گه وره که (له قیامتدا) ﴿وَتَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ﴾ و فریشته کانیش پیئسوازیان لی ده که نه (له بهر
 دهر گا کانی بدهشتدا) ﴿هَذَا يُؤْمَرُ الْآلِی﴾ (و بییان ده لین) نه مه نهو رۆزیه ﴿كُنْتُ نُوْعِدُوكَ﴾
 که به لیستان یی در ایوو ﴿قَوْلٍ﴾ (بینه و بیریان) نهو رۆزیه ﴿تَطْوِي السَّمَاءَ﴾ که تاسمانه کان ده پیچینه وه
 ﴿كُفِّي الْأَسْجَلَ الْكُتُبِ﴾ وه که پیچانه وه لول کردنی نۆماری کتیب و به تروکتیک ﴿كَمَا بَدَأْنَا﴾
 اَوَّلَ خَلْقٍ ﴿وَهَكَذَا يَكْمُلُ﴾ وه که یه کم جار چۆن دروستمان کرد (به روت و قوونی) ﴿يُؤَيِّدُ﴾ (پاش مردنیش) نهو
 (دروست کردنه) دووباره ده که بینه وه ﴿وَعَدَا عَيْنًا﴾ نهو به لیتنکه (جی به جی کردنی) له سهر نیمه یه
 ﴿إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ بیگومان نیمه (نهو به لیته) به دی ده هیتین ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا﴾ سوتند به خوا
 بیگومان نیمه نوو سیرومانه ﴿فِي الْأَنْفُورِ﴾ له زه بووردا ﴿مِنْ بَعْدِ الْإِخْرَ﴾ له دوی نوو سینی له (لوح
 المحفوظ) دا ﴿أَنَّ الْأَرْضَ﴾ به راستی سهر زهوی (به ههشت) ﴿بَرْنَهَا﴾ ده بیه خاوه نی و به میرانی
 ده بیهن ﴿عِبَادِي الْأَصْلَاحُ﴾ به بنده چاک و پا که کاشم ﴿إِنْ فِي هَذَا آيَاتٌ لَّكُم﴾ بیگومان له مه دا
 (له وهی له م سورته دا یاسکرا) به سه که به نده و ناموز گاری بیت ﴿لَقَوْلِهِمْ﴾ بهو گه لی خوا
 بهرستان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ وه (هه ی موحه مه ده) ﴿تُؤْمِنُ﴾ نهو نهو نهو
 نار دووه که ره حه مت بیت بو جیهانپان ﴿قُلْ﴾ بلنی ﴿إِنَّمَا أَوْفَوْتُ بِمَا كُنْتُ﴾ بیگومان نهو نهو نهو نهو
 کراوه یز من ﴿إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ (نه مه یه) که به راستی بهرستراوی نیوه خوی تانک و نه نهو یه
 ﴿فَقُلْ أَنُؤْمِنُ﴾ ده ی نابا نیوه ملکه چ ده بن؟ ﴿إِنْ نَزَّلْنَا﴾ جا نه گهر پروویان وه رگه ترا
 ﴿فَقُلْ أَنُؤْمِنُ﴾ نهو به لی هه مو تانم ناگدار کرد ﴿عَلَى سَوَاءٍ﴾ به یه کساننی ﴿وَأَن أَدْرِی﴾ و ناشزانم
 ﴿أَقْرَبُ أَمْ یُعِیْدُ﴾ نزیکه یادووره (هاتنی) ﴿مَّا نُؤْمِدُوكَ﴾ نهو هه ره شه ی لیسان ده کریت ﴿إِنَّمَا
 یَعْلَمُ﴾ به راستی خوا ده زانی ﴿الْأَخْمَرِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ به ووتنه و قسه ی ناشکرا ﴿وَنَعْلَمُ مَا تَكْفُرُونَ﴾ وه
 ده شزانیت بهو قسه ی ده بیسار نهو ﴿وَأَن أَدْرِی﴾ وه من نازانم (مؤله تانان) ﴿لَعَلَّكُمْ یَفْقَهُونَ﴾
 له واتنه یه تا قهر دهنه بیت یز نیوه ﴿وَمَنْ یُؤْمِنُ﴾ (بهو یوت) تاماوه یه ک (وازان لی به یثیت) که رابو یترن
 ﴿قُلْ﴾ (به نه مه بهر) ﴿فَرَمَوْی﴾ (ترن آخگر یالقی) نه ی بهر وه ر دگاری به داد گه رانه بریاریده له
 نیوان من و نه ی بریا وه رانه دا) ﴿وَرَبُّنَا﴾ وه بهر وه ر دگاری نیمه ﴿الْأَخْمَرِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ میهر بانی بار منه ی
 لی داوا کراوه ﴿عَلَى مَا نَقِصُوكُمْ﴾ له به رانه بهر (نهو قسه نابیه جیهانیه) نیوه ده بلین و هه لیده به ستن

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای بدخشنده ی میهربان

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ئه ی خه لکینه ﴿اتَّقُوا رَبَّكُمُ﴾ بترسن له (سزای) به روره دگارانان ﴿إِنَّ زَيْنَةَ السَّاعَةِ﴾ چونکه به راستی بوومه له رزه ی قیامت ههستان ﴿فَتَنِّي عَظِيمٌ﴾ شتیکی زور گه وره به، کاره ساتنکی سامناکه ﴿يَوْمَ تَرَوْهَا﴾ لهو پر زه دا تیره شهو (بوومه له رزه) ده بینن ﴿فَذَلَّ﴾ بن ناگا ده بی (له ترسی شهو پر زه) ﴿كُلُّ مُضِلٍّ﴾ هه مو و ئافره تکی شیر در (کائی کمه مکی له ده می منداله که پدایه) ﴿عَنِ الرَّضَاةِ﴾ له شهو (منداله) ی شیر ی پی داوه ﴿وَضَلَّ﴾ وه فری ددات و له باری ده جیت ﴿كُلُّ دَالٍ﴾ هه مو و دوو گیانیک (مینه به کی سگ پر) ﴿حَتَّىٰ جَاءَهَا﴾ مسکه کی (کوزه به کی) ﴿وَنَزَى النَّاسُ﴾ خه لکی ده بینی ﴿شُرَّكَاءُ﴾ (وه) سهر خوشن ﴿وَمَا هُمْ بِمُشْكِرِينَ﴾ به لام سهر خوشش نین ﴿وَالَّذِينَ عَذَابُ اللَّهِ شَدِيدٌ﴾ به لکو سزای سهخت و به تینی خوا (وای لی کردن) ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له مر زه کاندایه کسی و ا هیه به (نه ضری کوپی حارث) ﴿يُحَدِّثُ فِي آلِهِ﴾ موجه له ده کات ده باره ی خوا (و سیغه نه کانی) ﴿يَقْتَرِعُونَ﴾ به بی هیچ زانیاری و زانستیک ﴿وَيَسْتَعِجُّ كُلُّ شَيْطَانٍ بِرَبِّهِ﴾ وه شوینی هه مو و شه یاننکی سهر که شه ده که ویت ﴿كَيْتَ عَلَیْهِ﴾ له سه ری نو سراوه (بریار در اوه) ﴿أَنَّهُ مِّنْ تَوَلَّاهُ﴾ که یی گومان هه که سیک خوشی بویت (وشوینی بکه ویت) ﴿قَالَ يَصُدُّهُ﴾ شهو به راستی گوسر ای ده کات ﴿وَيَقْتَدِرُ﴾ وه رینموونی ده کات ﴿إِلَّا عَذَابُ السَّعِيرِ﴾ بز سزای ناگری هه لگیر ساوی دوزه خ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ئه ی خه لکینه ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَهْتَكِرُونَ﴾ فی زپی قن الیغی (له گومانندان ده باره ی زیندو بوو نه وه) ﴿فَإِنَّا خَلَقْتُمُ﴾ نه وسا (بزنان) به راستی تینه ئه وه مان دروست کردوه ﴿مِّنْ تُرَابٍ﴾ له خاک (خول) ﴿ثُمَّ مِّنْ نُفُفٍ﴾ پاشان (نه وه کان) له نو تفه یه (دروست ده بن) ﴿ثُمَّ مِّنْ عَلَاقٍ﴾ دواتر (ده بیته) پارچه خویننکی مهبو ﴿ثُمَّ مِّنْ مَّضْغَةٍ﴾ دوی شهو (ده بیته) پارچه گوشتیک ﴿مُخَلَّفَةٌ وَغَيْرُ مُخَلَّفَةٍ﴾ شکل و شیوه کیشراو و شکل و شیوه نه کیشراو ﴿إِلَّيْنِیْ﴾ به نو نه وه ی پرونی بکه یته وه بز ئه وه ﴿وَنَزَّیْنِی الْأَحْصَاءِ﴾ وه له مندال داندایه بیته وه (ایده گمرین) ﴿وَالنَّاسُ﴾ شهو (بچو) هی بمانه ویت (له بار نه چنت) ﴿إِلَّا أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ تاکاتنکی دباری کراو ﴿ثُمَّ غَرَّ بِكُمْ قُلُوبُكُمْ﴾ پاشان (له مسکی دابکتان) ده رتآن ده هیتین به ساوایی ﴿ثُمَّ لَبِغْتُمْ أَشْدُّكُمْ﴾ پاشان گه وره ده بن ناده گه نه و او ی هیز و توانانان ﴿وَمِنَ الَّذِينَ يَمُوتُونَ﴾ وه (له م نه مه نه دا) هه ندیکتان ده مر تریت ﴿وَمِنَ الَّذِينَ يَمُوتُونَ﴾ وه هه ندیکتان ده گه به مریتنه ﴿إِلَّا أَزْجَالُ الْعُمْرِ﴾ شهو به ری پیری، بن که لکترینی ته مه ن ﴿لِكَيْ لَا تَعْلَمَ﴾ بز شهو ی نه زانی و له بیری نه میتیت ﴿مَنْ يَعْلَمُ شَيْئًا﴾ هه رچی که ده یزانی ﴿زَكَرَى الْأَرْضُ﴾ وه زه وی ده بینی (له رستاندا) ﴿قَامِدَةً﴾ خاموشه و وشک و بن گیابه ﴿فَإِنَّا أَرْزَقْنَاهُهَا الْمَاءَ﴾ جا کاتنیک بارانمان به سهردا باراند ﴿وَأَهْرَقَتْ﴾ زوی (پوهه کی لی) ده ویت و (ده جو لیت) ﴿وَرَبَّتْ﴾ زه وی هه ل ددات (به رز ده بیت) ﴿وَأَسْتَقَتْ﴾ (زه وی) ده روینی ﴿مِنَ كُلِّ نَجْعٍ يَّهِيحُ﴾ له هه مو و جوزه (گیا و گولنکی) جوان ﴿

﴿وَكَذَلِكَ أَوَّلَتْهُ﴾ ثابہم شینوہ نہ و (قورناتہ) مان ناردو تہ خواروہ ﴿عَالَمٌ يَبْتَنِي﴾ کہ ثابہ تہ کانی پون و ناسکران ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بینگومان خوا ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ ہر کہ سبتک خوی بیہ ویت ہیدایتی دہات ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہرستی کہ سبتک کہ ہر وایان ہیتاوہ ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ کہ سبتک کہ ہرون بہ جو ولہ کہ ﴿وَالْقَبِيلِينَ﴾ و نہ ستیرہ (یا فرشتہ) ہرستہ کان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و گا وورہ کان (نہ سرائہ کان) ﴿وَالْمُجْرِمِينَ﴾ و ناگر ہرستہ کان (زہر دہشتی بہ کان) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ثوانہی ہا و بہ شیان بڑ خوا دانا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يَقْضِي بَيْنَهُمْ﴾ ہر بار دہا لہ نیواناندا (جیایان دہ کاتہوہ لہ بہ کتر کز مہ لبتک بڑ بہ ہشت و کز مہ لبتکی تریان بڑ دوزخ) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ پوزی دوا پیدا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ ہرستی خوا ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ بہ سہر ہہ موو شتیکدا ناگا دارہ ﴿الَّذِينَ﴾ نایا نہندی ﴿إِنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ﴾ کہ ہرستی سوژدہ بڑ خوا دہبات ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ ثہوہی لہ ناسمانہ کان و ثہوہی لہ زہویدایہ ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ ہر و ہا پوز و مانگ و نہ ستیرہ کان ﴿وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْأَنْبَاءُ﴾ و چاکان و درخت و گیان لہ ہران ﴿وَكَبِيرٌ مِنَ النَّاسِ﴾ زوریکش لہ خہ لکی (ہہ موو ثہمانہی ہاسکران بڑ خوا سوژدہ دہ بن) ﴿وَكَبِيرٌ حَقٌّ عَلَى الْعَذَابِ﴾ وہ زوریکش سزای بڑ ہر بار درا (لہ سہری چہ سہا) ﴿وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ﴾ وہ ہر کہ سبتک خوا بی پیز و پیسوی بکات ﴿فَسَاءَ لِمَنْ يُكْرِهُهُ﴾ ثہوہ کہس کہس پیزی لی ناگریت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ ہرستی خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ ہر شتیک بویت دہ بکات ﴿هَذَا كَيْنَ حَضَمَانٍ﴾ ثہمانہ دوو کز مہ لکی دڑ بہ بکن ﴿لَخَصِصُوا فِي رِيحِهِمْ﴾ دہہ قالی و کیشہ یانہ دہر بارہی ہر و ہر دگاریان ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ جا ثہوہی کہ بی ہا و ہر ہرون ﴿فُطِنَتْ لَهُمْ رِيَابُ يَنْبَغٍ﴾ لہ (پوزی دوا پیدا) بڑ شاکیان بڑ دہر دریت (ہر بہ ہریان) لہ ناگر ﴿يُضَبُّ مِنْ قَوْقُزٍ وَسُيْهٍ﴾ بہ سہر یاندا دہر پزیریت ﴿الْحَمِيمِ﴾ ناوی زور گرم ﴿يَضَعُ رِجْلَهُ﴾ دہوتیرتہوہ بہو (ناوہ گرمہ) ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ثہوہی لہ ناو سلک و پیستہ کاندایہ ﴿وَاللَّهُ مُقِيمٌ خُدُودَهُ﴾ بڑیان نامادہیہ گورزی ناسنی ﴿كَلِمَاتٍ آتَانَا﴾ ہر کاتیک بیانہ ویت ﴿أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ کہ بیتہ دہر وہ لہو (دوزخ) ﴿مِنْ عَذَابٍ﴾ لہ ہر زور ناہر حمہتی ﴿أَعْبُدُونَهَا﴾ دہ گپرتیرتہوہ بڑ ناوی ﴿وَذُرُوا عَذَابَ الْخَرِيقِ﴾ وہ (ہیسان دہو تریت) بچیزن سزای سو تیرہ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ ہرستی خوا ﴿يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ ثہوہی کہ ہا و ہریان ہیتاوہ و کردہوہ چاکہ کاتبان کردوہ دہیانخانہ ﴿جَنَّاتٍ﴾ بہ ہہ شتانیک ﴿يَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ رپو ہارہ کان بہر یاندا دہرون ﴿يُحَلَّلُونَ فِيهَا﴾ (ثہوان) دہ پازیرتہوہ لہو (بہ ہہ شتانہ) دا ﴿مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا﴾ بہ بازنی نالتون و مرواری ﴿وَلِبَاسُ سُحُوفٍ مِثْلَ الْحَرِيرِ﴾ وہ بڑ شاکیان لہ بہ ہہ شتا ناو ریشمہ

﴿وَهَذَا﴾ تهو (بهه شتیانه) پیتموونی کراون ﴿إِلَى الظَّيْفِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ بۆ نهو ووتهی که پر است وجوانه (ووتهی لا اله الا الله) ﴿وَهَذَا﴾ ههروهه پیتموونی کراون ﴿إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ﴾ بۆ پینگای (خوای) سوپاس کراو ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ پینگومان نهوانی بی باوه پر بوون ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه پینگری (موسلمانان) ده که نه له رنگای خوا ﴿وَالشَّجَرِ الْأَخْضَرِ﴾ وه له (رۆشتن بۆ) مزگهوتی حه رام (بۆ که عبه) ﴿الَّذِي جَعَلْنَا﴾ که نه ویمان داناهه (بۆ خوا په رستی) ﴿لِلنَّاسِ سَوَآءٌ﴾ بۆ هه موو خه لکی به کسانه ﴿الْعَلَّكَ فِيهِ وَالْبَارِ﴾ چ نهوانی له ویتدان یان له دوروهه بۆی دین ﴿وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ﴾ وه هه کس بیهویت لهوی (له مزگهوتی حه رام) ﴿يَلِ السَّجَّادِ يَطْلُبْ﴾ مهیلی له هه ق لادان زولم وستهم بکات ﴿تُؤْفَقُ﴾ پتی ده چیزین ﴿مِنْ عَذَابِ اللَّهِ﴾ سزای نازا دهر ﴿وَأَذِّنْ لِلْآبِرِ﴾ (پیر یان بخهروهه) کاتیک دیاریمان کرد بۆ نبیراهیم (علیه السلام) ﴿مَكَانَ الْبَيْتِ﴾ جینگای که عبه ﴿أَنْ لَّا تُشْرِكُوا﴾ شینا (پیمان ووت) هیچ شتیک مه که ره هاو به شسم ﴿وَطَهَّرَ بَيْتِي﴾ و ماله که م (مزگهوتی حه رام) پاک بکهروهه ﴿لِلطَّافِينَ﴾ بۆ تهواف که ره ان ﴿وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودَ﴾ و بۆ نویز گهران (به پتوه) و کوپروش و سوژه به ره ان ﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ﴾ وه جاپریده به ناو خه لکیدا ﴿يَا أَيُّهَا﴾ بۆ حه ج کردن ﴿يَا أَيُّهَا﴾ دین بۆ لات (بۆ حه ج) به پیاده. ﴿وَعَلَى صُدَّامِرٍ﴾ و به سوار هه موو ووشتریکی لاواز (له بهر نهوهی) ﴿يَا أَيُّهَا﴾ که له هه موو رنگایه کی دوروهه دین ﴿لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ﴾ تا ناسادهی جورها سوود و قازانجی خویان یین ﴿وَيَذْكُرُوا أَنَّهُ﴾ وه ناوی خوا یه نه (کاتیک قوریانی سهر دهرن) ﴿فِي آيَاتِهِ مَعْلُومَاتٌ﴾ له رۆزانیکی دیاری کراودا ﴿عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةٍ أَلْهَمَهُ﴾ له سهر نهو نازه لانهی خوا پتی داوون ﴿فَقُلْ أُولَئِكَ﴾ جا لهو (گۆشتی قورباتیانه) بخون ﴿وَأَطِيعُوا أَمْرَ اللَّهِ﴾ وه پیدنه به نه داران و هه ژاران ﴿ثُمَّ لِيَقْضُوا أَفْئَتَهُمْ﴾ دوی (سهر برینی قوریانی) چلک و پیسی (موو ونبوک) لابه نه به خویانه وه ﴿وَلْيُؤْمَرُوا تَتَذَكَّرُ﴾ وه نه زره کانیان جیهه جی بکه نه ﴿وَلْيُطَوَّرُوا﴾ تهواف (ی لیفاضه) بکه نه ﴿يَا أَيُّهَا﴾ به دوروی مالی دترین و په پیزدا (به دوروی که عبه دا) ﴿ذَلِكَ﴾ نه مهی (پیشور) باسی حه ج بوو) ﴿وَمَنْ يُعْطَ﴾ جا هه کس بیاریزیت و به گهورهی بگریت ﴿حُورٌ مَاتٌ﴾ سنوره کانی خوا ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ﴾ نهوه بۆ خوی چاکسره ﴿عِنْدَ رَبِّهِ﴾ لای په روره گاری ﴿وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْكُلُومَةُ﴾ وه گۆشتی شازه (مه پر، بزن، مانگا، وشتر) بۆ نیوه حه لال کراوه ﴿إِلَّا مَا بَلَغَ عَلَيْكُمْ﴾ جگه لهوانی بۆ تان باس ده کریت (وه که مرداره وه بوو، یان بوغیری خودا سهر پر راو) ﴿فَلْيَحْشَرُوا﴾ که واته خوتان دور بخه نه وه ﴿الْخَسْرَ مِنَ الْوَقْتِ﴾ لهو په سیسه که بته کانه ﴿وَأَحْشَرُوا قَوْلَ الزُّورِ﴾ ههروهه خوتان بیاریزن له قسهی درو و نارهوا

﴿حَفَافَةً يَّهَى﴾ کہہ رہا ہے کہ جو بن بن خوا (خزانہ) لہ ہموو بیرو باوہ پیکسی لار دوریگر (نہ قسیری نوران) ﴿وَمِنْ بَشَرِكُمْ يَأْتِي﴾ جا ہر کہس ہاوبہش بن خوا دابنیت ﴿وَكَلَّمَ﴾ کہوہ وہ کہوہ وایہ ﴿خَزِينَ السَّمَاءِ﴾ لہ ناسمان کہوہ تبتہ خواروہ ﴿وَقَدْ خَلَقْنَا الْفَلَكِ﴾ ہمجا بالندہ (لہ ہمواد) بہ پہلہ بیفرتینت (وہارچہ ہارچہ ی بکات) ﴿وَأَنزَلْنَاهُ فِي الْوَحْيِ﴾ با ہایہ کی توند ہیسات ﴿فِي مَكَانٍ سَجِيٍّ﴾ بن جینگاہ کی زور دور (چولہوانی) ﴿وَاللَّهُ﴾ ہمہ (کہ باسکرا نموونہی ہاوبہش دانان بسو بن خوا) ﴿وَمِنْ بَشَرِكُمْ يَأْتِي﴾ وہ ہر کہس دروشمہ کانی (نایبی) خوا بہ گہورہ وراگرت ﴿وَاللَّهُ﴾ جا ہراسنی ہمہ کارہ ﴿وَمِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ﴾ لہ خوا ترسی دلہ کاتبانہوہیہ (وتقواکارن) ﴿وَلَا يَفِيضُ مَنَافِعُهُ﴾ بن تئوہ لہو (نازہلانہ) دا چہند سوود وہرگر تئیک ہدیہ (وہ سوار بسوون، خوارنی شیربان) ﴿إِنْ أَجَلُ مُسَيِّئٍ﴾ (جگہ لہ مانہیش دہوانن سوودیان لی بیبن ہدشیوہیک زبانیان ہی تہگات) ناکاتی دیاری کراو (ہو سہر برنیان) ﴿وَرَحْمَتًا﴾ کہ شونی (سہر برنی) تہوانہ ﴿إِلَى الْبَيْتِ الْحَنِيفِ﴾ کاتیکہ دہ گنہہ مالی دیرینی (کہمہیہ) ﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ﴾ وہ بن ہموو ٹومہ تئیک ﴿جَعَلْنَا مَسْجِدَ﴾ قوریانی کردنمان داناوہ ﴿يَذْكُرُوا أَنَسَاءَ اللَّهِ﴾ بن تہوی ناوی خوا بیہن ﴿عَلَى مَا رَزَقْنَاهُمْ مِنْ نِعْمَةِ الْإِلَهِ﴾ کاتی سہر برنی (لہ سہر تہو نازہلانہی خوا ہی داون) ﴿وَاللَّهُ كَمِ الْأَعْيُنِ﴾ جا خوا ی تئوہ ہر سستراویکی تہنہایہ ﴿فَلَا تَأْسَلُوهَا﴾ کہوہ تہوانہ تہنہا ملکہچی لہو بن ﴿وَنَزَّلْنَا الْمُطِيزِينَ﴾ وہ مژدہ بدہ ہمملکہ چان و خو بہ کہم زانان ﴿الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِاللَّهِ﴾ تہوانہی ہر کاتیک ناوی خوا برا ﴿وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ﴾ دلہ کانیان دہترسی (دہلہ زون) ﴿وَالْقَائِلِينَ عَلَى مَا آصَابَهُمْ﴾ وہ تارام گرن لہ سہر تہوی تووشیان دہی (لہناخوشی) ﴿وَالْمُتَّبِعِينَ الْبُنُودَ﴾ وہ بدجی ہتہرانی ٹوڑہ کانیانن ﴿وَيَقَارِؤُهُمْ بِفُتُونٍ﴾ وہ لہو دزق روزیہی پیمان داون دہبخشن ﴿وَالَّذِينَ﴾ تہو ووشتہر گہورہ و قہلہوانہ (دہبرتن لہ بیت الحرام سہر دہبرتن) ﴿جَعَلْنَا لِكُلِّ مَنَافِعَةٍ﴾ تئہمہ کردمانہ تہ دروشمی خوا بن تئوہ ﴿وَلَا يَفِيضُ مَنَافِعُهُ﴾ بن تئوہ لہواندا خیر وچاکہ ہدیہ ﴿فَاذْكُرُوا أَنَسَاءَ اللَّهِ﴾ کہوہ تہوانہ (کاتی کردنیان بہ قوریانی) ناوی خوایان لہ سہر ہیتن ﴿صَوَافٍ﴾ لہ کاتیکدا لہ سہر سی پدل وستانون و دہستی چہ بیان ہدسراو تہوہ (لہ ہر تہوی و شتر بہ پئوہ سہر دہبرتن) ﴿فَاذْكُرُوا حَبِطَ جُرُفٍ﴾ جا کاتیک کہوہ تہ سہر زہوی بہ تہنشتدا (کاتیک گیانیان دہرچو) ﴿وَكُلُّوْهُمْ﴾ تہوہ لہ گوشتہ کہیان بخون ﴿وَأَطِيعُوا أَمْرًا﴾ وہ بیہن بہ ہزاران و سوالکهران ﴿وَكُلِّكُمْ سَخَرَهَا لِكُمْ﴾ تا بہو جؤرہ تہو مالانانہ مان بن تئوہ رامہتاوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ تا سوباس گوزار بن بن خوا ﴿وَلَيْسَ لِلَّهِ﴾ ہد گیز ناگات بہ خوا ﴿لِئُومًا أَزَلَّ بِهَا﴾ تہ گوشتی تہو (توریانیانہ) تہخونیان ﴿وَلَكِنْ يَتَأَلَّ اللَّهُ لِقَائِهِمْ﴾ بہ لام تہوی بہ خوا دہگات تہقواو پارتن کاری تئوہیہ ﴿وَكُلِّكُمْ سَخَرَهَا لِكُمْ﴾ تا بہو جؤرہ تہو مالانانہی بن تئوہ رامہتاوہ ﴿لِيَذْكُرُوا أَنَسَاءَ اللَّهِ﴾ بن تہوی خوا بہ گہورہ بگرن (یادی بکن) ﴿عَلَى مَا هَدَّكُمْ﴾ لہ سہر تہوی ویتمونوی کردوون (ہو سہر نایبی پیروزی لیسلام) ﴿وَنَزَّلْنَا الْمُطِيزِينَ﴾ وہ مژدہ بدہ بہچاکہ کاران ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدَكِّبُ﴾ ہراسنی خوا بہر گری ویشیوانی دہکات ﴿عَنِ الْآيَاتِ وَمَا يُؤْمِنُ﴾ لہوانہی کہ پروایان ہیتاوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُخَيِّبُ﴾ بیگومان خوا خوشی ناوی ﴿كُلَّ حِرَاقٍ كُفُورٍ﴾ ہموو خیانتکار و ہی باوہر و کافر نیک ﴿

﴿أَئِنَّ رِيحَكُم مِّنْ دُونِ الْبَرْقِ شَدِيدَةٌ﴾ (ہے جنگ و جہاد کردن) ﴿الَّذِينَ يَقْتُلُونَ﴾ بہ ہو (موسلمانانہی) شہریان لہ گمدا
 دہ کریت ﴿يَأْتِيَهُمْ ظُلُمَاتٌ﴾ لہ ہر تہوی کہ ہر استی ستمیان لہ کر اوہ ﴿وَاللَّهُ﴾ وہ بینگومان خوا
 ﴿عَلَىٰ قَصْرِ لَقْدِيرٍ﴾ یز سہر خستنیان بہ توانایہ ﴿الَّذِينَ أَخْرَجُوا﴾ تہوانہی کہ دہر کران ﴿مِنْ دِينِهِمْ﴾
 یغیر حق ﴿لہ مال و ولایتان بہ تہاقہ﴾ ﴿إِلَّا أَن يَقُولُوا﴾ تہنہا (گونہانہانہو ہو) کہ دہیان ووت
 ﴿رَبَّنَا اللَّهُ﴾ پەر وەر دگارمان خوابہ ﴿وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ﴾ وہ تہ گہر خوا خہ لکی لہ ناو تہر دابہ
 ﴿بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ﴾ ہندیکیان بہ ہندیکی تریان ﴿لَقَدْ مَتَّ﴾ بینگومان دہر وختیرا (ویران دہ کرا)
 ﴿صَوْنَهُمْ﴾ دہر (خہ لودنگہ) ﴿وَتَبَعَ﴾ و کلیسا ﴿وَصَلَوْتُ﴾ و کنبسہ ﴿وَمَسَّجِدَ﴾ مز گہ و تہ کان
 ﴿لَنَذَكَّرَ فِيهَا نَاسًا كَثِيرًا﴾ کہ ہادی خوا لہو (پہرستگایانہ) دا زور دہ کرا ﴿وَلَنَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَن﴾ وہ
 بینگومان خوا یار مہنی کہ سانتیک تہ دات (وسہریان دہ خات) ﴿يَصْرُفُ﴾ کہ پار مہنی (دینی) خوا
 دہدن ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿لَقَوْلٍ غَيْرِ﴾ بہ ہینز و بالادہست و بہ توانایہ ﴿الَّذِينَ﴾
 ﴿كَفَّهْنِي الْأَرْضَ﴾ تہوانہی تہ گہر دہسہ لانمان پندان لہ زہوبدا ﴿أَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ بہ چاکسی نویر
 بہ جی دہ ہین ﴿وَبِأَنزَالِ الْوَحْيِ﴾ وہ زہ کات دہدن ﴿وَأَمْرُوا بِالْمَعْرُوفِ﴾ و فرمان دہدن بہ چاکہ
 ﴿وَهُوَ أَعْيُنُ الْمَكْرُ﴾ و بہر گری دہ کمن لہ خرابہ ﴿وَاللَّهُ عَظِيمُ الْأُمُورِ﴾ و سہر تہنجامی ہممو کارہ کان
 تہنہا بہ دہست خوابہ ﴿وَإِنَّ يُكْذَبُوكَ﴾ وہ تہ گہر (بی باوہران) تہو بہ دروزن دہزان و باوہر تہی نا کمن
 ﴿فَقَدْ كَذَّبْتَ فَلِمَ﴾ تہوہ بینگومان پینش تہوانبش (گہ لانی تر) باوہریان تہ کرد (بہ پیغہ مہرہ کانیان)
 ﴿قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَذَمُودٌ﴾ (وہک) گہلی نووح و عاد و سہموود ﴿وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ﴾ وہ گہلی
 نیر اہیم و گہلی لوط ﴿وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ﴾ ہمروہا یارانی مہدین (ہوزی شرعہیب) ﴿وَكَذَّبَ﴾
 موسیٰ وہ موساش بہ دروزن دانرا ﴿فَأَنبَلَتْ لِكُلٍّ﴾ تہمجا (بؤ ماوہدک) مؤلہنی بی باوہر انمدا
 ﴿فَنَزَّلْنَاهُ﴾ دواتر تہولہ لہ سہندن و گرتمن ﴿فَكَيْفَ كَانَتْ تَكْوِينُ﴾ جا چون بسو بہ گزا چوونی
 تہمہ (لہوان) ﴿تَكُنْ مِّنْ قَوْمٍ أَهْلَكْنَاهُ﴾ تہمجا چہندہا شار و دہنہانمان ویران کرد ﴿وَجِئْ﴾
 ظالمة ﴿کہ (خہ لکہ کہی) سہ مکار بوون ﴿فَجِئْ خَاوِرَةً عَلَىٰ غُرُوبِهَا﴾ تہو (شارانہ دیواری خانوہ کانی)
 کھوتبوون بہ سہر سہر بانہ کانپاندا ﴿وَبِأَرْسَالِنَا﴾ وہ چہندہا بیر بی خاوہن بوون (لہ کار کھوتبوون)
 ﴿وَقَصْرِ قَيْصَرَ﴾ وہ چہندہا کز شکی ہرز و بلند (بی خاوہن بوون) ﴿فَلَمَّا بَسَّرْنَا بِالنَّاسِ﴾ دہی
 نایا تہوانہ بہ زوی دا تہ گہراون ﴿فَنُفِثُوا لَهَا قُلُوبٌ﴾ تا دلیان ہہیت ﴿يَقُولُونَ﴾ بیر ہی بکہنہوہ
 (لہو ویران بوونہ) ﴿أَوَلَا أَنزَلْنَاهُ سَمُورًا﴾ یان گوئیان ہہیت گوئی ہی بگرن (بؤ راستی) ﴿وَأَنفِثَا﴾
 لَدَغَتِي الْأَنْصُرَ﴾ لہ راستی دا چاوہ کان کویر نابش ﴿وَلَكِن تَقَعَى الْقُلُوبُ﴾ بہ لکو تہو دلانہ کویر دہبن
 ﴿الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾ کہلہ سینہ کاندان ﴿

﴿وَيَسْتَجِيبُ لَكَ الْغَدَابُ﴾ وه شهوان (قورمیش به گالته وه) به بهله داوای سزات لی ده کن ﴿وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ له کاتیکدا هر گیز خوا پیچه وانه ی به لینی خوی ناکات ﴿وَإِنَّ يَوْمًا عِندَ رَبِّكَ﴾ و بیگو مان رورنیک لای بهر وهر دگسارت ﴿كَأَنَّكَ سِتْرٌ﴾ وهك هزار سال وایه ﴿يَمَّا تَقُولُ﴾ لهو سالانه ی ئیوه ده یز میرن ﴿وَكَأَنَّ مِنْ قَرْنٍ مَلَأَتْ لَهَا﴾ وه (خه لکی) چهنده ها شار و گوند (هه بوون) مؤلتم دان ﴿وَبَيْنَ ظَلُمَاتٍ﴾ كه سهه مكار بوون ﴿لَنْ لَعْنُهَا﴾ له پاشان تولم لی سه ندن (وله ناوم بردن) ﴿وَأَنَّ الْصُّبْحَ﴾ وه هر بولای من ده گه ریته وه ﴿فَلْيَنْبَأْهَا النَّاسُ﴾ بلن می خه لکینه ﴿إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ﴾ بیگو مان من بو ئیوه تنه ا ﴿بِكَبِيرٍ مُبِيرٍ﴾ تر سیته رنکی ناشکرام ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ تمجانه وه که سانه ی بر وایان هیناو ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه چا که کانیا ن کرد ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ لیخوشبوون و روریه کی بهنرخ و فروانیا ن بز ناماده به ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا﴾ وه نهوانه ی ههولیا ن داوه بو (دزایه تی) نایه ته کانی نیمه ﴿مُعْجِزِينَ﴾ ناتوانا ودهسته پاچه ن ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْحُجْرِ﴾ نهوانه ها وه لی دوزخن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه نیمه له پیش تو نه مان نار دوه ﴿مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ﴾ هیچ ره وانه کراو یسان پیغه مبه رنیک ﴿إِلَّا إِذْ أَنْشَأَ﴾ مه گهر هه ر کاتیک (بهراوی خودای) خویند پیته وه بو گله که ی ﴿الَّذِي أَنْشَأَ فِي أُفُقَيْنَا﴾ شهیتان گوسان و وه سه سه ی ده خسته شاو خوینرا وه که به وه (نا خه لک باوه ری پی نه هین) ﴿يَسْخَرُ اللَّهُ﴾ تمجنا خوا لایده بات (پوچه لی ده کاته وه) ﴿مَا لِيَ الَّذِي أَنْشَأَ﴾ نه وه ی شهیتان داویتی به گوئی خه لکدا (له وه سه سه وده را وکی و دو و دلی) ﴿فَنُحْكِرُ اللَّهُ آيَاتِنَا﴾ پاشان خوا نایه ته کانی خوی ده چه سیپتی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿مَا لِيَ الَّذِي أَنْشَأَ﴾ له بهر نه وه ی نهو گو مانانه ی شهیتان ده یخاته (دله کان خوا) ده یکاته ﴿وَفُتِحَتْ﴾ (هوی) تاقیکر دته وه بو نهوانه ی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةُ قُلُوبُهُمْ﴾ نه خوشی له دلیاندا به و (نهوانه ی) دلیان ره ده ﴿وَلَا الظَّالِمِينَ﴾ وه به راستی سهه مکاران ﴿لَيْسَ شِقَاقِي بَعِيدٌ﴾ له دزایه تی به کی زور دور (له راستی) دان ﴿وَلَعَلَّكَ الْذَرِيرُ﴾ وه بو نهو بزانی نهو که سانه ی ﴿أُولَٰئِكَ الْعِزَّةُ﴾ که زانباریا ن پی دراوه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ بیگو مان نه م (قورئان) به راستی که له لایه ن بهر وهر دگارت وه ﴿فَتَبَيَّنُوا﴾ یوه (نا باوه ری پی بیتن (و بهر دوام بن له سه ری) ﴿فَتَحْنَتُ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ وه دله کانیا ن ملکه چ و به نارام بی بو نهو (خوا) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَهَّاءٌ﴾ وه بیگو مان خوا هی دایه تده ری ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهو که سانه به که باوه ریا ن هیناو ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بز سهه رینگای راست ﴿وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بهر دوام نهو که سانه ی پی باوه رن ﴿فِي مِرْيَقَتِهِ﴾ له گو ماندا ن ده رباری قورئان ﴿حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ هه نا له نا کاودا رورزی دوا یی به خیا ن ده گریت ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْيَا خِيَانُ﴾ ده گریت (ودیت بزیا ن) ﴿عَذَابٌ يُؤْتِيهِمْ﴾ سزای رورنکی نه زوك و بی خیر (که رورزی قیامه ته) ﴿

﴿أَتَمِّنْكَ رَبِّكَ إِلَهُ﴾ دهسه لات و پاشایه تی لهو روزه داته نه باق خوابه ﴿وَتَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ له نیوانیانداده و هری ده کات ﴿فَأَلَّيْنِ﴾ آموا و عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ﴿ثُمَّ جَاءَهُمْ أَن مَّعْجَا لَهُو كه سانه ی باوه یریان هبتاوه و کرده و چاکه کانیان کردوه ﴿فِي حَتَّاتِ الْعَصِيرِ﴾ له به ده شتانی بر نازو نیعمت دان ﴿وَأَلَّيْنِ﴾ كَفَرُوا ﴿وَهُوَ كه سانه ی بی باوه یر یون ﴿وَصَدَّقُوا بِلَايَتِنَا﴾ وه ثابه ته کانی یتیمیان به درق ده زانی ﴿فَأُولَئِكَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ فِيهِمْ هَدًى﴾ بۆ نه وانه هده ﴿عَذَابٌ مُهِمٌ﴾ سزای یسواکهر ﴿وَأَلَّيْنِ هَاجَرُوا﴾ وه لهو كه سانه ی کز چیان کردوه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له یرنگای خوادا ﴿ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَؤَمِّرُكُمْ بِأَسْمَانٍ﴾ کوزران (شهید یون) یان سردن ﴿لَئِنْ قُنْتُمْ اللَّهَ رُزْقًا حَسَنًا﴾ بینگومان خوا پرزق و پرزقه کی چاکیان ده داتی ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه بینگومان خوا ﴿لَهُوَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ﴾ چاکترینی پرزی ده رانه ﴿لَئِنْ جَنَّاهُمْ مُدْحَكًا يَرْصَدُونَ﴾ سویند به خوا، خوا نه وانه ده خانه جینگایه كه که بینی بازی ده بن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَعَلِيَّ عَلِيمٌ﴾ وه بینگومان خوا زانی له سه ر خویه ﴿ذَلِكَ﴾ ته می (باسمان کرد بۆت) ﴿وَمَنْ عَاقَبَ﴾ وه هدر كه سینک توله ی خوی بسیتیت (له دهس دریزی کهر) ﴿يَجْزِلْ مَا تُوِفُّ بِهِ﴾ به ویندی لهو سته می لنی کراوه ﴿ثُمَّ يُولُوعَالِيهِ﴾ له دوی لهو جارینکی تر دهست دریزی بکریت به سر ﴿لَئِنْ ضَرَفَهُ اللَّهُ﴾ نه وه بینگومان خوا یارمه تی ده دات (سه ری ده خات) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَلُّوَعَلُّوَرٌ﴾ به راستی خوا چاویوشی که ری لیورده به ﴿ذَلِكَ يَأْتِي اللَّهَ﴾ ثم (سه ر خسته ی خوا) له بهر نه وه به به راستی خوا ﴿يُولُوعَالِيهِ فِي الْقَهَّارِ﴾ (نه ونده به ده سه لانه) شهو ده بانه تار روزه ده (کانتیک شهو دریز تر بیت له روزه) ﴿وَيُولُوعَالِيهِ فِي الْقَهَّارِ﴾ وه روزه ده بانه ناو شهو وه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ﴾ وه بینگومان خوا بیسه ری بینابه ﴿ذَلِكَ﴾ ته مه ﴿يَأْتِي اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ﴾ له بهر نه وه به به راستی هر خوا هق و راسته ﴿وَأَنَّ مَا يَتَّخِذُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ وه بینگومان لهو می جگه له خوا هاواری لنی ده که ن (وده به رستن) ﴿هُوَ الْبَاطِلُ﴾ هر لهو به تال و ناراسته ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ هر خوی به رزو بلندو گه ورده به ﴿الَّذِينَ﴾ نایا نابینی ﴿وَأَنَّ اللَّهَ أَزَلٌ﴾ که به راستی خوا باراندویه تی ﴿مِنْ السَّمَاءِ مَاءً﴾ له ناسمانه وه باران ﴿فَنُصْرِجُ الْأَرْضَ مُخْطَرَةً﴾ (به هوی لهو بارانه وه) زهوی سه وز ده بیت (به روهك) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ بینگومان خوا ووردبینی ناگایه (به هموو شتیک) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ هر بۆ خوابه لهو می له ناسمانه کانه ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و نه ویشی له زه ویدایه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه به راستی خوا ﴿لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ هر خوی بی نیاز و ده و له مه نده و شایسته ی سپاسه

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ثابا نایبی (نازانی) بہ راستی خوا ﴿سَخَّرَ لَكُمْ مَآبِی الْأَرْضِ﴾ رامی ہتتاوہ بڑان
 و خستوہ تہ خزمہ تہانہ وہ ہمہ مو نہو شتانہی لہ زہویداہ ﴿وَالْفَلَاقِ تَجْرِي﴾ وہ کہشتی (ہام
 ہتتاوہ بڑان) و دہ روات ﴿فِي الْبَحْرِ يَمْرِوهُ﴾ بہناو دہ ریا دا بہ فہرمانی نہو (بہ فہرمانی خوا)
 ﴿وَمَسَاكِينُ السَّمَاءِ﴾ وہ ناسمانی راگیر کردوہ ﴿إِنْ نَقَعْ عَلَى الْأَرْضِ﴾ نا نہ کہوئیت بہ سہر زہویدا
 ﴿الْأَيَّامِ ذِيَّةً﴾ مہ گہر بہ فہرمانی نہو نہ بیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿بِالْكَافِرِينَ لَئِنْ لَمْ يَرْجِعُوا﴾
 دل سوز و مہرہ بانہ بہرانبہر بہ خہ لکی ﴿وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ﴾ وہ نہو (خوا) زانیکہ کہ زبانی
 پی بہ خشیوون (لہ سہرہ تہای دروس کردنتاہوہ) ﴿لَتُرِيدُنَّ أَنْ تَنْفِكُوا﴾ دواتر دہ تانہر تہیت
 پاشان زہندو تان دہ کاتہوہ ﴿إِنْ الْأَشْجَلُ لَكُفْرًا﴾ بیگومان خہ لکی زور ناسوپاس و سہلن ﴿وَسَهْلَنَ﴾
 ﴿لِكُلِّ أُمَّةٍ﴾ بڑو ہمہ مو نورمہ تیک ﴿جَعَلْنَا مَنَاسِكَ﴾ شہرعت و بہرنامہ بہ کمان داناوہ
 ﴿لَكُمْ مَنَاسِكَ﴾ نہوان کاریان پی کردوہ ﴿فَلَا تَزِرُ وَكَآئِبُ الْأَمْرِ﴾ کہواتہ نایت (خاوہن
 نایتہ کانی تر) لہ کاری نایندا کیشہ و نازاوت لہ گہلدا دروست کہن ﴿وَأَذِّنْ إِلَى ذَٰلِكَ﴾ و تو خہ لک
 بانگ بکہ بڑو لای پەرورہ دگارت ﴿إِنَّكَ لَعَلَّيْ هٰذَا تَشْتَقِي﴾ بیگومان تو لہ سہر نایبکی راستی ﴿وَلَنْ﴾
 ﴿وَلَنْ جَدُلُوكَ﴾ جاتہ گہر دہمہ قالی و موجدہ لہ پان لہ گہلدا کردیت ﴿فَقُلْ إِنَّ اللَّهَ أَغْنَىٰ عَنْكُمْ مَنَاسِكَ﴾ توش
 بلسی خوا خوی چاک دہ زانی بہو کردہ وانہی کہہ تہوہ دہیکہن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا دادوہری
 دہ کات لہ تہو اتانندا ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ پڑو دایدا ﴿فِيمَا كُنْتُمْ﴾ لہو شتانہی کہ تہوہ ﴿فِيهِ تَعْتَلُونَ﴾
 تہیدا جیوازن ﴿أَلَمْ تَكُنْ﴾ ثابا نازانی ﴿أَنْتَ اللَّهُ يَعْلَمُ﴾ بہ راستی خوا دہ زانی ﴿مَآبِ السَّمَاءِ﴾
 ﴿وَالْأَرْضِ﴾ بہ ہمہ مو نہو شتانہی لہ ناسمان و زہویداہ ﴿إِنْ ذَٰلِكَ فِي كِتَابٍ﴾ بیگومان نہوہی
 باسکرا لہ کتیب لہ (لوح المحفوظ) دایہ ﴿إِنْ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ بہ راستی تہم (زانباریہی باسکرا)
 بہ لای خواوہ ناسانہ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا﴾ نہوان جگہ لہ خوا شتیک دہہرستن ﴿لَمْ يَنْزِلْ بِهِ﴾
 سُلْطَانًا ﴿خَوَافًا﴾ (خوا) هیچ بہ لگہ بہ کسی نہ نار دوتہ خواروہ لہ سہری ﴿وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ وہ بیگومان
 خورشیان هیچ زانباریان دہ بارہی نہو (پہرستراوہ) نہ ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وہہو مستہم کاران نہی
 ﴿مِنْ نَّبِيرٍ﴾ هیچ یارمہ تی دہر تیک ﴿وَأَذِّنْ لِلْعَذِيبَةِ﴾ وہ کاتی بخوئرتہوہ بڑیان ﴿إِنَّمَا﴾
 تہتہ تہشانہ روونہ کانی تہمہ ﴿تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ لہ دم و چاوی نہو کہسانہی پی باوہرن
 دہہینی ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ پرو گری و نورہی ﴿يَكَاذِبُونَ سَتْلُونَ بِالْأَلْسِنِ﴾ تریکہ پہ لامار (وہبرش) بہرن بڑ
 نہو کہسانہی ﴿يَنْتَوْنَ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا﴾ کہ نایتہ کانی تہمہ پان بہ سہر دا دہ خوئرتہوہ ﴿فَلْ أَتَيْنَاكُمْ﴾ (تہی
 موحمہ سد ﴿بِآيَاتِنَا﴾ بلسی ثابا ہدالتان ہدہمی ﴿يَشْرَبْنَ دَلِيلًا﴾ بہ خراہتر لہو (بو گری و نورہیہی)
 تہوہ چس یہ ﴿الْقَارِ﴾ ناگری دوزہ خہ ﴿وَعَذَابُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ کہ خواہی گہورہ بہ لیس داوہ بہو
 کہسانہی کہ پی باوہرن ﴿وَيَشْرَبْنَ الْقَصِيرَ﴾ چ جینگہ و نا کامیکی خواہ (کہ پی دہ گن) ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نہی خد لکینہ ﴿طَرِبْتُ مَثَلُ فَاَسْتَمِعُوا لِلَّهِ﴾ نمو و نہ یک ہینر او تہ وہ جا گوئی یو بگرن
 ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ كَذَّابٌ﴾ بنگومان تہوانہی ہاواریان لی دہ کن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جباتی خوا ﴿أَنْ
 يَخْلُقُوا ذُبَابًا﴾ ہر گیز ناتوانن مینسینک دروست بکن ﴿وَلَوْ لَخَمَّعُوا لِلَّهِ﴾ ہر چند ہمووشیان یوی
 کو بینہ وہ ﴿وَأَنْ يَسْلُبَهُمُ اللَّهُ بَابَ شَيْءٍ﴾ وہ تہ گہر مینشیش شینکیان لی بفرینن ﴿لَا يَسْتَنْقِذُوهُمْ مِنْهُ﴾
 ناتوانن لینی بستیہ وہ ﴿صَعَقَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ﴾ داواکار و داوالی کراو لاواز و بی دہسہ لائن ﴿وَ
 مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ تہوانہ بہو شیوہ پیوستہ خوا بناسن نہیان ناسیوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾
 بنگومان خوا بہ توانای بہ دہسہ لائن ﴿اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ خوا لہ فریستہ کاندہ
 تیر دراو ہلدہ بر تربت ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ ہر وہا لہ خد لکیش دا ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ بہ راستی
 خوا بیسہری بینایہ ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ خوا ناگادارہ بہوی لہ بہر دہ میاندا بہ
 (رووی داوہ) و بہوی لہ دوابانہ وہیہ (دواتر پروودہ دات) ﴿وَأَلَّى اللَّهُ تَرَاجُ الْأُمُورِ﴾ و ہموو کارہ کان
 ہر یو لای خوا دہ گہریتہ وہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی تہوانہی کہ باوہر نان ہیناوہ ﴿أَتَزْكُرُوا
 وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ کورنوش و سوژدہ بہرن و بہر و ہر دہ گارتان بہرستن ﴿وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وہ کاری چاک بکن یو تہوی ہر گارین ﴿وَيَجْهَدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ﴾ جہاد
 و تیکوشان بکن لہ پتایوی خوا دا بہر شیوہی شایستہ و شیاوہنی ﴿هُوَ أَجَبُّكُمْ﴾ تہو (خوا)
 تیوہی ہلدہر اردوہ (یو ہلدہگرتی تہم تابنہ) ﴿وَمَا جَعَلَ عَلَيْكَ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ﴾ وہ لہ نایندا ہیچ
 کاریکی قورس و گرانی لہسہر دانہ ناون ﴿يَلَهُ إِلَيْكُمْ يَرْجِعُ﴾ تہمہ ناینی تیراہیمی باوہ گہورہ تانہ
 ﴿هُوَ سَمْعُ الْمُتَسَلِّينَ مِنْ قَبْلِ وَفِي هَذَا﴾ تہو (خوا) پشتر تیوہی بہ موسلمان ناوانوہ و لہم قورناتہ شدا
 ﴿يَكُونُ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ﴾ ناپتہ مہر بیتت بہ شاہید لہسہر تیوہ ﴿وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ﴾ وہ تیوہش
 بینہ شاہید لہسہر خد لکی ﴿فَأَقِمْوُا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ کہوانہ بہ چاکسی نویزہ کانتان بکن
 وزہ کات بدہن ﴿وَأَعِصُوا بِاللَّهِ﴾ وہ تہنہا پشت بہ خوا بیہستن ﴿هُوَ مَوْلَاكُمْ﴾ چونکہ ہر تہو پشپو اتانہ
 ﴿فَبِعَمَلِ التَّوْبَةِ يُغْفَرُ لَكُمْ﴾ نای چہند پشپوان و بارمہنی دہرنکی چاکہ ﴿

﴿يَسْمِعُ أَفْعَىٰ الرَّحْمَٰنِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ به راستی باوه پداران پژگار ده بن (سه ده کهون) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ﴾
 نهو که سانه ی که له نویره کاناندا ﴿خَشِعُوا﴾ له خوار سن (گه ردن که چن بوخوا) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾
 وه نهوانه ی ﴿عَنِ الْغَوْغَرِضُونَ﴾ له شتی بن هووده خویان دوور ده گرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه نهوانه ی ﴿بِالْحِكْمَةِ تَلْعُونَ﴾
 کهزه کاتی (سامانیان) دهر ده کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه نهوانه ی ﴿بِالْفُرُوجِ هُمْ﴾
 خویان ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ یابو که نهیره کیل که بووبن به خواهنیان ﴿فَالَّذِينَ هُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نهو به راستی
 نهوانه سه رزه نشست نا کرین ﴿فَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا﴾ نهو به راستی نیازی جگه لهو (دو و جوړه
 نافره ته) بکات (و ثاره زووی خوی تیر بکات) ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ﴾ نهو سا نهوانه ده ست دریزی
 کهرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لَا يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِمْ﴾ وه نهوانه ی که به راستی سپاردهو به پیمان کانانین ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾
 هه نهوانه میرات گران ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَرْجُوهُ﴾ وه نهوانه ی که ده بنه خواوه نی فیر دهوس و میراتگری
 (به هه شت) ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نهوان له به هه شتدا ده میننه وه به هه میشه یی ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾
 سویند به خوا به راستی مرو فمان دروست کرد ﴿مِنْ صَلَافٍ طِينٍ﴾ له خو لاسه و بالفته به له قور ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نَفْقًا﴾
 له پاشان نهومان کرد به نونفه به ک ﴿فِي قَرَارٍ قَبِيحٍ﴾ له نارامگابه کی قایم (منال دانی دایک) دا ﴿ثُمَّ خَلَقْنَا النَّفْقَةَ عِلْقَةً﴾
 دواتر نونفه که مان کرد به خوینی مه ییو ﴿فَخَلَقْنَا الْعِلْقَةَ مَضْجَةً﴾ نهو به راستی
 گزشته که شمان کرد به نیسقان ﴿فَكَبَّرْنَا بِالسَّيْفِ عِلْقَةً﴾ نهو به راستی گزشته (به یکه ره) نیسکه که مان
 دایوشی ﴿ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ﴾ پاشان نهومان کرد به دروست کراوینکی تر ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ﴾ جا گه و ره
 و پیر و ره نهو خوا به یی ﴿أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾ که چا کرینی به دی هینه رانه ﴿ثُمَّ لَنَزَلْنَاهُ نَفْسًا﴾
 پاشان به راستی نیوه له دوا ی نهوه هه مو رتان ده مرن ﴿ثُمَّ لَنَنْزِلْنَاهُ نَفْسًا﴾ له پاشان
 بیگو مان نیوه له پروزی دوا ییدا زیندو ده کر نه وه ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ﴾ سویند به خوا به راستی
 له سه ری نیوه وه دروستمان کرد وه ﴿سَبْعَ طَرَائِقَ﴾ حموت نهو م فاسمان ﴿وَمَا كُنَّا عَنْ خَلْقِهِمْ﴾
 وه نیمه له دروست کراوه کان بن ناگانین

﴿وَإِذَا اسْتَرْسَيْتُمْ أَنْ تَمُوتَ عَلَى الْأَلْهَامِ﴾ ثم مجا کاتی تو ہو کہ سنانہی لہ گہلت دان سوارۃ کہشتی بہ کہ بوون
 ﴿قُلْ أَخَذْتُ الْقُرْآنَ﴾ (نہی نوح) بلی سویاس بز خواہہ کی ہو تو ﴿يَحْتَسِبُ الْقَوْمُ الْقَائِلِينَ﴾ کہ ٹیمہی رزگار کرد
 لہ دست گہلی زالمان ﴿وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْنِي﴾ وہ بلی نہی بہرورد گارم دامہ زینہ (لہ کہشتی بہ کہ) لہ
 جینگاہہ کی پیر و ز بہ ہفہر دا (کہ کیتی جوودی بہ لہ کوردستانی تور کیا) ﴿وَأَنْتَ سَيِّدُ الْمَعَالَمِينَ﴾ وہ تو (خواہہ)
 چاکترینی دابہ زینہ رانی ﴿إِنِّي إِلَٰهٌ لَا أَرَىٰ﴾ بہر اسنی لم (بہ سہرہانہی نوح دا) بہ ند و نشانہی زور ہہ بہ
 (بز کہسانی زہر و ہوشمہ ند) ﴿وَأَنْتَ الْغَافِلِينَ﴾ وہ بہر اسنی ٹیمہ تافیکہر ہوہین (بز ہمو و خہ لک) ﴿وَأَنْتَ الْغَافِلِينَ﴾
 بیدہر ہ پاشان لہ دوای لہ وان بہ دیمان ہبتا ﴿وَأَنْتَ الْغَافِلِينَ﴾ گہل و نموہ بہ کی تر ﴿وَأَنْتَ الْغَافِلِينَ﴾
 ثم مجا لہ ناو ہواندا پیغمبر یکمان لہ خویمان نارد ﴿أَلَمْ نَقْرَأُ الْقُرْآنَ﴾ (ہی وون) تہنہا خواہر پہرستن ﴿مَّا لَكُمْ لَبِئْسَ الْأَوَّلِينَ﴾
 عَزَّوَجَلَّ جگہ لہو (خواہہ) بہر ستر اوینکی تر تان نی بہ ﴿الْكَافِرِينَ﴾ دہی ثابا خوٹان ناہاریزن (لہ خوا ناہر سن)
 ﴿وَقَالَ الْمَلَأَمِنْ قَوْمِهِ﴾ دسہ لا تداران و ناوہ رانی (ہرود علیہ السلام) ووتیان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾
 ثوانہی کہ ہروایان تہنہا و بی باوہر بسون بہ دیداری پوزی دواہی ﴿وَأَنْتَ الْغَافِلِينَ﴾
 وہ لہ زبانی دویادا ناز و ناعمہ تمان ہن دابسون ﴿مَّا كُنَّا إِلَّا أَنْشُرُونَا﴾ (ووتیان) تہمہ ہمر مرفیقہک رہک تیوہ
 ﴿يَأْكُلُ مِمَّا كُنْتُمْ مَعَهُ﴾ لہوہی تیوہ دہیخون (تہویش) دہخوات ﴿وَنُفِثَ مِنْكُمْ رُوحٌ﴾ وہ لہوہی تیوہ
 دہیخونہوہ (تہویش) دہخواتہوہ ﴿وَلَبِئْسَ الْأَوَّلِينَ﴾ سویند بہ خوا تہ گہر تیوہ گو تر اہلی بہ شہر یکی
 وہک خوٹان یکہن ﴿إِنَّا كُنَّا لَنَكْمِيُونَهُ﴾ بیگو مان ہو کاتہ تیوہ لہ زیان باران دہین ﴿لَبِئْسَ الْأَوَّلِينَ﴾
 ثابا ہوہ (ہرود علیہ السلام) بہ لین بہ تیوہ دہدات کہ بہر اسنی کاتی مردن ﴿وَنُفِثَ مِنْكُمْ رُوحٌ﴾ وہ بوون
 بہ خاک و ٹیسک (ی رزبوو) ﴿إِنَّا كُنَّا لَنَكْمِيُونَهُ﴾ بیگو مان تیوہ (لہ گوہر) دہر دہہترین (زیندو دہ کرینتہوہ)
 ﴿هَٰؤُلَاءِ حَتَّاتٌ﴾ زور دہورہ، تہسٹہمہ ﴿إِنَّا كُنَّا لَنَكْمِيُونَهُ﴾ ہو بہ ٹیمہی بہ تیوہ دراوہ (گوایہ زیندو دہ کرینتہوہ)
 ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ ژبان (یکسی تر) نی بہ تہنہا ژبانی تہم دونیاہمان نہہی ﴿نُفُثَ وَنَحْنُ﴾ دہمرین
 و دہ زین (نہوہ لہ دوای نہوہ) ﴿وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ﴾ وہ ٹیمہ زیندو نا کرینتہوہ ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا﴾ تہوہ (کہ)
 دہلی پیغمبرم تہنہا پیاوینکہ ﴿أَنْتَ رَبِّي عَلَى الْأَوَّلِينَ﴾ درو دہکات بہ دہم خواوہ ﴿وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وہ ٹیمہ
 ہر گیز باوہر ہن ناکہین ﴿وَأَنْتَ رَبِّي﴾ (ہرود علیہ السلام) ووتی نہی بہرورد گارم یارہم تیم بدہ
 (و تولہ بان لی بسٹہ) ﴿يَمَّا كُنْتُمْ﴾ بہ ہوی تہوہی کہ باوہر ہن ناہین ﴿قَالَ عَمَّا قِيلَ﴾ (خوا) ہر موی
 لہ ماوہ بہ کی زور کہمدا ﴿يُضِيعُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیگو مان بہ شیمان دہبتہوہ ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِالنَّفْسِ يَٰأَحْمَقُ﴾ تہمجا
 شربخہ و دہنگیکی زو بہ ہیز (دای بہ سہرہ باندا) ہمو و پانی گرت کہ ہہ قبان بوو ﴿فَجَعَلَهُمْ رَعْدًا﴾ و لہ وانمان
 کرد بہ (وینہی) ہوش و کہنی (سہر لافو) ﴿فَتَعَدَّ الْقَوْمُ الْقَائِلِينَ﴾ جا دوری (لہ بہ حمہ تی خوا) بز گہلی
 سٹہمکاران ﴿فَتَعَدَّ الْقَوْمُ الْقَائِلِينَ﴾ دوانر لہ پاش لہ وان بہ دیمان ہبتا ﴿وَأَنْتَ الْغَافِلِينَ﴾ چہند گہل
 و ٹومہہ تیکی تر ﴿

﴿مَنْشَقُّ مِنْ أَمْرِ أَمَلَا﴾ هیچ نوممه شق له ساوهی دیاری کراو (بق مردن) بیان نه پیش ده کهون ﴿وَمَا يَسْتَفِيدُونَ﴾ نه دواش ده کهون ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا نُوحًا﴾ له پاشان پیغمه مبرانی خومان یه که له دوا یه که نارد ﴿كُلَّ مَلَأَةٍ أَمْرًا رُسُلَهَا﴾ هه کاتی نوممه تبک له خویان پیغمه مبرانیکان بق بهانابه ﴿كَذَّبُوا﴾ باوه بیان پی نه ده هیتا ﴿فَأَنبَا عَصَاهُمْ يَعْصَا﴾ جا نیمه ش ثم نوممه ته (بی باوه راته مان) یه که به دوا یه که کدا (له ناو برد) ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَتَابِثًا﴾ وه (باسی) نه وانمان کر ده پرو دواو و چند به سهر هانیک (که خه لکی له نینوان خویان باسی بکهن) ﴿فَبَعَثْنَا لِقَوْمِهِمُ الْيُونُسَ﴾ نه مجا دوری (له ره حمی خوا) بق که لی باوه رانهین ﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَلِقَوْمَهُمْ﴾ له پاشان موسا و هاروونی بر ایمان نارد ﴿فَبَايَعْنَا لَهُمْ مُبَاقَاتٍ وَبِطَاقَاتٍ﴾ پدیشانه کانمان و پد لگهی ناشکراوه ﴿إِلَى الْوَعْدِ وَمَنْ عَمِلْ﴾ بق لای نیر عودن و دارو ده سته کهی ﴿فَأَسْكَنُوا﴾ به لام خویان به گه وره دانا (باوه بیان نه هیتا) ﴿وَكُلُّهُمْ قَوْمٌ عَالِمٌ﴾ وه نه وان گه لیک ده سه لاتدار بوون به سهر خه لکیدا ﴿فَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ نه مجا ووتیان نایا نیمه به دودو که سی وه که خومان باوه رانهین. ﴿وَقَوْمُهُمْ أَتَابِثٌ﴾ له کاتیکدا گه که بیان (بهی نیسرائیل) نیمه ده به رستن (گه ردن که چن بق نیمه) ﴿فَكَذَّبُوا﴾ له بهر شهوه باوه بیان پی نه هیتان ﴿فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ﴾ نه مانیش (وه که لانی تر) له ناو بران ﴿وَلَقَدْ أَنبَا نُوحًا مِنْ رَبِّكَ﴾ سوتند به خوا بیگومان نیمه ته وراتمان به خوشی به موسا ﴿فَأَمْلَأْنَاهُ بِهِمْ مِثْرًا﴾ تا (بهی نیسرائیل) رینمسون بین ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِهِمْ رِمَازًا﴾ هه روه ها عیسی کوری مریه م و دایکیمان کرد به به لگه و معجزه به که ﴿وَوَضَعْنَاهُمْ أَزْوَاجًا﴾ و هه دو کیان (عیسا و دایکی) مان دانا له شونیتکی بلند (بیت المقدس) ﴿فَإِنْ قَرَّبُوا بَعْضُهُمْ﴾ که خاوهی (هه سوو هویه کی) هه سانه وه و کاتباه ﴿فَبَايَعْنَا لَهُمْ رُسُلًا﴾ نهی نیر راوانی خودا ﴿فَكَانُوا مِنَ الْقَائِمِينَ﴾ له خوراکی پاک (حه لال) بخون ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا﴾ وه کره دهی چاک بکهن ﴿إِنَّا بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ (چونکه) به راستی من به وهی نبوه ده یکه ن ناگدارم ﴿وَأَنذَرْنَاهُ أَشْهُرًا﴾ وه بیگومان هه نه مه به ثابن و دینی نبوه (نهی پیغمه بران ده سنی نبوه بگرن) ﴿أَنذَرْنَاهُ﴾ که یه که نابین و به رنامه به ﴿وَأَنذَرْنَاهُ أَشْهُرًا﴾ وه منیش پرورد گارتانم که واته خوتان بیارزن (له تولم) ﴿فَقَطَّعُوا أَرْحَامَهُمْ بَيْنَهُمْ رُسُلًا﴾ (شونیکه و توانیان) ناپنه که بیان (که به که ثابین بوو) پارچه پارچه کرد له نینوان خویاندا به چند پارچه به که ﴿كُلَّ حَرْزٍ بَيْنَ يَدَيْهِمْ قَرْحُونَ﴾ جا هه کره مان و ده سته به کیان دله خوشن بهوه (به شه نابینهی) که هه یانه ﴿فَقَرَّبُوا قَرْحَهُمْ﴾ کهوا بوو وازبان لی بینه لهو بی ناگابی و گومرایی بهی دایبوشبون ﴿حَقَّ جَبِينٌ﴾ (بابزین) تاماوه به که ﴿بِشَحِينٍ﴾ نایا نه وانه واده زانن ﴿أَنذَرْنَاهُ﴾ نه وهی پشان ده به خشین ﴿بَيْنَ قَالٍ وَبَيْنٍ﴾ له سامان و متدالان ﴿سُلَّحَ لَهْمُ قَرْحُونَ﴾ (به هوی شباوه یانه وه) پدله مان کر دوهه بویان له خیر و خزشه کانددا ﴿بَلْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ (نه خیر وانی به) به لکو نه وانه هه ست ناکن (که بق تاقی کر دنه وه یانه) ﴿إِنَّا لَنَرُّهُمْ حَشِيَّةً ثُمَّ نَمْنُونُ﴾ به راستی نهو که سانه ی له ترسی (سزای) بهر وره دگاریان هه میشه ده ترسن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَغْتَابُونَ﴾ وه نهو که سانه ش که به ناپنه ته کانی بهر وره دگاریان باوه رانهین ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَغْتَابُونَ﴾ وه نهو که سانه ش که هابه ش بق بهر وره دگاریان دانا نین

﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ تمہو کہ سمانہی کہ دہیہ خشن شہوی (لہ زکات و خیر دہی) بیہ خشن ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ لہ کاتیکدا دلان دہتری (دہلہری) ﴿لَهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ يَرْجِعُونَ﴾ لہہر تہوی دلانان بؤ لای ہرورہ دگاریان دہ گہرینہو ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ نا تہوانہ (کہ خاوهی تہو سینہ تانہ بون باسکران) ہلہ دہ کمن لہ نہ جامدانی چاکہ کاندہ ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ تہوان بؤ چاکہ کردن لہ پشن ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ تیمہ تہرک ناخہینہ سہر ہچ کہس بہ قہدہر توانای خضوی نہی ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ کتیب لایہ (کرہدوی ہموو ہندہ کانی تیدایہ) کہہ راست و دروسنی دہوی ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہیج ستہینک لہوان ناگری ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ بہ لام (ہن بروایان) دلہ کانیان ﴿فِي عَمَلِهِمْ نَفْعٌ﴾ لہی ناگاہی و نہ زانی دایہ لہم (کتیب و نامہی کرہدوہ) ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ تہوان چہند کرہدوی خرابی نرسان ہدیہ جیاوازہ لہ کرہدوی باوہر داران ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ کہ تہوان ہمیشہ نہ نجام دہریان ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ ہتا تہو کاتہی ﴿أَفْعَلُوا مَلْفًا﴾ کہ سزا بہ سہر گورہ خزش گوزہ رانہ کانیانہ دینین (لہ دونیادا) ﴿إِذَا هُمْ يَخْرُجُونَ﴾ لہنا کاودا تہوان دہس دہ کمن بہ ہاوار و پارانہو ﴿لَا يَخْرُجُوا يَوْمَ﴾ (ہن بیان دہوتری) تہمرز ہاوار مہ کمن ﴿إِذَا هُمْ يَخْرُجُونَ﴾ بہ راستی تہوہ لہ لایہن تیمہوہ یارمہتی نادرسن ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ یگو مان (پیشتر) نایدہ کانی من دہ خوینر اہوہ بہ سہر تاندا ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ بہ لام تہوہ بہ دوی خزاندا باشہ و پاش دہ گہرانہو ﴿مُسْتَكْبِرِينَ﴾ لہہر امیر تہو (قور تانہ) دا خزان بہ گہورہ دہ زانی ﴿سُورًا يَخْرُجُونَ﴾ شہوہ گارتان دہ بردہ سہر بہ گالٹہ کردن و قسہی ناشرین و وتن (بہ ثابہ تہ کانی تیمہ) ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ دہی نایا تہوان (قورہیش) بیریان لہم قور تانہ نہ کر دتہوہ ﴿أَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ باشتہکیان بؤ ہانہوہ ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ کہ بؤ باو و باپیرہ پیشہ کانیان نہ ہانہوہ ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ پایتہ مہرہ کہ بان تہناسیوہ ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ بہو ہویہوہ تہوان دان بہ پیٹہ مہرہ رایتہ کہیدا ناتین ﴿أَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ بادہ لٹن تہو (پیٹہ مہرہ) شیتہ ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ (نہ خیر وانی بہ) بہ لکو حق و راستی بؤ ہتانوہ ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ بہ لام زورہ بیان بوغزینہری حق و راستین (رقیان لیتہی) ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ تہ گہر حق و راستی شوین ہوا و نارہ زوی تہوان بکوتایہ ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ تہسوان و لادش و تہریہن ﴿نَاسِمَانَهُ﴾ تہسوانہ کان و زہوی و ہمسوہ تہوانہی تیابانادیہ دہشوان و تہنک دہ چوون بہ سہر بہ کدا ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ بہ لکو تہنہ قور تانیکمان بؤ ہتانوہ کہ ہوی بادخستہوہ (و سہرہری) یہ بؤ تہوان ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ بہ لام تہوان لہبیر خستہوہ (و سہرہری) خویان پشتیکرن ﴿أَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ با داوای پارہ و خہرج لہوان دہ کہبت (لہہر انہرہ بانگہوازہ کت دا بؤیہ باوہر ناہین) ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ تہو بہ خششی و رژی ہرورہ دگارت چاکترہ (بؤ تہی موحمہد) ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ خوا چاکترینی رژی دہرانہ ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ بہ راستی تہوان بانگ دہ کیت ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ بؤ رینگای راست ﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وہ یگو مان کہ سمانہی کہ باوہریان نیہ بہ رژی دواہی ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾ لہم رینگا راستہ لادہون ﴿فَلَدَانَتْ عَيْنَا﴾

﴿وَلَوْ رَحِمْنَاهُ﴾ وه ته گهر ره حم به وان (بت په رستانی قوره یش) بکین ﴿وَلَكِنَّمَا آيَاهُم مِّنْ ضُرٍّ﴾ وه نه و ناخوښی و به لایه ی له سهریان بوو لایه یین و هه لیکرین (که برینی بوو له برسیتی بؤاموای جهوت سان) ﴿لَلْخَوَافِ أَغْلَبِيَهُمْ تَتَقُونَ﴾ (نه که بیر ناکه نه وه) بینگومان له سهر که شسی خوښان داړ وده چن و به سهر گهر دانی ده میتنه وه ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْأَعْدَابِ﴾ سوتند به خوا به راستی نیته نه وانمان تروشی سزا و نازار کرد (ناخوښ بکه نه وه) ﴿فَمَا أَصْبَرُوا لِلْبَیْزَةِ﴾ به لام ته وان (له بهر انهر) په ر و رد گاریاندا نه خوښان به که م زانی (ملکه چ بوون بوی) ﴿وَمَا يَتَضَرَّوْنَ﴾ وه نه هانا و نزیان (بو خوا) ده بن له کانی ناروحتی دا ﴿حَتَّىٰ إِذَا تَفَهَّقُوا فَرَغْنَا﴾ (په رده و ام بوون له سهر حالی خوښان) تاکاتی دهر گابه کمان بؤ کردنه وه ﴿ذَاعَالِبٌ شَيْدٍ﴾ که سزایه کی زور سه ختی هه بوو ﴿إِنَّا هُمْ فِيهِ مُبَسِّطُونَ﴾ بشر کتو پسر له ویدا بې تومید بوون ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ أُسْقِئُوا الْكُفْرَ لَا فَرْجَ لَهُمْ وَلَا فِئْتَةً لَهُمْ﴾ (خوا) زاتیکه دروسی کردوه بؤ تیره گوئی و جاوو دل ﴿فَلَمَّا تَشَكَّرُوا﴾ سوپاسی نه و ناکه ن زور که م نه یی ﴿وَقَرَّ الْقَوْلُ فِي الْأَرْضِ﴾ وه نه و (خوا) زاتیکه تیره ی (دروست کردوه و) بلاوی کردونه ته وه به زه ویدا ﴿فَالْيَهُ تَتَشَكَّرُونَ﴾ وه همر لای تومیش کؤده کردنه وه (له رژی دوایدا) ﴿وَهُوَ الَّذِي يُخَيِّرُ وَيُبْخِشُ﴾ وه نه و (خوا) زاتیکه ده رتینی و دهریتنی ﴿وَلَا تَحْزَنْ أَلِیُّنَّ وَالنَّهَارُ﴾ وه جیباوازی شه وو پوژیش هه ربه دست نه وه ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ دهی نایا تیره بیر ناکه نه وه؟ ﴿بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ﴾ (نه خیر بیر ناکه نه وه) به لکو نه وان هه ر نه و بیان ده ووت که پششووه کانیان ده بیان ووت ﴿قَالُوا أَهَآدِثْنَا﴾ ده بیان ووت نایا کانی که مردبین ﴿وَكُنَّا تَرِبًا وَعِظْمًا﴾ و بووین به خوئل و نیسکی (پزیوو) ﴿أَوَلَمَّْا تَتَّبِعُوا النَّبِیَّ﴾ نایا نیته (جاریکی تر) زیندوو ده کردنه وه ﴿لَقَدْ جِئْتُمُوهُمْ وَأَنبَأْتُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ سوتند به خوا بینگومان ته م به لیه به نیته و یاوو بایر انمان درابوو ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له ممو پیش ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطُورُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه م (به لیتانه) هیچ نه جگه له نه فسانه ی (قسه ی پسر و پوچی) پششووه کان ﴿قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا﴾ (دهی موحه مه د) بلی زه وی و نه وه ی له ناویدا به هی کی به؟ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ته گهر تیره شت ده زانن ﴿سَيَقُولُونَ بَلَىٰ﴾ بینگومان ده لئین (هه موی) هی خوابه ﴿قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ بلی دهی نایا بیر ناکه نه وه ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ﴾ بلی نهی کی په ر و رد گاری جهوت ناسمان ﴿وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ و په ر و رد گاری عهرشی گه و ربه ﴿سَيَقُولُونَ بَلَىٰ﴾ بینگومان ده لئین (هه موی) هی خوابه ﴿قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ بلی دهی نایا خو تان ناپاریزن (له خوا ناترسن) ﴿قُلْ مَنْ يَمْلِكُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ بلی کی فرمان په وایی هه موو شتیکی به ده سه ﴿وَلَوْ يُخِیرُ الْأَحْیَاءُ عَلَیْهِ﴾ وه به نای (هه موو لایه که) ده دات و کس له و به نا نادریت ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ته گهر تیره شت ده زانن ﴿سَيَقُولُونَ بَلَىٰ﴾ بینگومان ده لئین (هه موو نه وانه) هی خوان ﴿قُلْ فَأَنِّي تُسْخَرُونَ﴾ بلی که واته تیره چو ن سبهر و جادو و نان لی کراوه (که نابنی خوا به ناحق ده زانن له گه ن دان ناتان به هه موو راستی به کانیدا) ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السُّبُلَ الَّتِي كَانَتْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَنَّوهُمْ لَعْنًا كَثِيرًا وَهُمْ أُصِلُوا لَعْنَهُمْ وَأُتُوا عَذَابَهُمْ﴾ (نه خیر واتی به) به لکو نیمه راستیمان بؤ هیتاون ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا مِنْكُمْ﴾ وه ینگومان نه وان دروزن ﴿مَّا آتَاكَ اللَّهُ مِنْ رَحْمَةٍ﴾ خوا هیچ بؤله به کسی بؤ خوی بریار نه داوه ﴿وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ وه هیچ په رستراونکی تری له گهلدا نه بووه ﴿إِذَا لَبَّيْكَ كُلُّ الْيَوْمِ بِمَا خَلَقْتَ﴾ (نه گهر په رستراوی تری له گهلدا بوابه) نه کانه ههر په رستراونک جی دروست کردوه (بؤ خوی) ده برده ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ وه هندیکیان زال ده برون به سهر هندیکی تریاندا ﴿سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک وینگرده له وهی نه وان ده یلین ﴿غَيْرِ الْعِيبِ وَالنَّهْدِ﴾ (خوا) زانای هه مو نهیتی وناشکر اگاهه ﴿فَعَلَىٰ عَمَلِكُمْ كُونُ﴾ وه به رزو بلنده له وهی که نه وان (بت په رستان) ده یکه نه هاو به شئی ﴿فَلْيَرْجِعْ أَوَّلَ رَجْعَتِهِ﴾ (نهی موحه مهده بلئی نهی په روره درگام نه گهر هرنیشانم ده دهیت ﴿مَّا وَعَدُوا﴾ نهو سزایی که به هوان به یلین دراوه ﴿رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي﴾ نهی په روره درگام مه مخره ﴿فِي الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ ریزی گدلی سسته مکارانه وه ﴿وَلَا تَجْعَلْ لِي فِي رَحْمَتِكَ مَخْرَجًا﴾ وه به راستی نیمه به تواناین نهو به یلینشی (سزای) په وانمان داوه نیشانت به دین ﴿أَدْنَىٰ يَأْتِي مِنْ أَحْسَنِ الْقِسْمَةِ﴾ به جواترین و چاکترین شیوه به رگری بکه له خرابه ﴿عَنْ أَعْلَمَ بِمَا يَصِفُونَ﴾ نیمه ناگادارترین به وهی نه وان ده یلین (به خوت و نایه کهت) ﴿وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ﴾ وه بلئی نهی په روره درگام په نا ده گرم به تو ﴿وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّكَايَةِ﴾ له خه نه وه (پاله نه رو) وه سوه سدی شه پنهان کان ﴿وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ﴾ وه په نات بین ده گرم له وهی (شه پنهان کان) ناماده بین لام (سهرم لی بشیونین) ﴿حَقِّقْ إِذَا جَاءَ لَعْنَهُمُ الْمَوْتُ﴾ (بی بر وایان وه خویان ده مېتنه وه) هدا کاتی مردن دیت بؤ ههر کامیان ﴿قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً﴾ نهو سدا ده لی نهی په روره درگام به مگیره وه (بؤ دنیا) ﴿لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ﴾ به لکو کر ده وهی چاک بکه (له بری نه وهی نه مکرده) لهو نه نه نهی له دهستم چو ﴿كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا﴾ نه خیر ینگومان نه مهی (که ده یلین) نه نها قسه به که نهو ده یلین (نه گهر بکه ریته وه بؤ دنیا هه روک جارن ده بیت) ﴿وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ﴾ وه به پشپانه وه به رزه ختک (به به سبتک) هه به ﴿إِلَىٰ يَوْمِ يَنْعَمُونَ﴾ تاهو به رژهی زیندوو ده کریتنه وه ﴿وَأَنذِيقُ فِي الْأَصْوَ﴾ نه مجا کاتی فو ده کری به شه پوردا ﴿فَلَا أَسْأَلُ عَنْهُمْ بِشَيْءٍ﴾ لهو به رزه ده هیچ خز مابه تبه که نامبئی له نبواناندا ﴿وَلَا تَسْأَلُونِ﴾ وه په سباری به کتری ناکه ﴿فَمَنْ فَلَتَ مَوْرِدُهُ﴾ نه مجا ههر که سنی کیشراوه (چاکه) کانی قورس بیت ﴿قَالَ لَيْفَ لَمْ يَأْتِكُمْ﴾ نهو نه وان به رگاردو سهر که وتوون ﴿وَمَنْ حَقَّتْ مَوْرِدُهُ﴾ وه که سنی کیشراوه (چاکه) کانی سووک بیت ﴿قَالَ لَيْفَ الْيَوْمِ﴾ نه وانه که سنانیکن ﴿حَبِيرٌ وَالْقَسْرُ﴾ زبانیان له خزیان داوه، خویان دوزاندوو ﴿فِي جَهَنَّمَ﴾ له دوزخ دان بی برانه وه ﴿فَلَمَّا دُخِرُوا فِيهَا لَبَسُوا﴾ (ناگری دوزخ) دهم و چاویان ده سوتیتی ﴿وَفَتَرُوا فِيهَا لَبَسُوا﴾ وه موویان له ناگری دوزخ دا لویان هه لقر چاره و دانه کانیان ده رکه وتوه ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِحَقِّ رَبِّهِمْ﴾ (پیمان ده و تربیت) نایا نایه ته کانی من له دو نیادا به سه ر تاندا نه ده خو پتر ایه وه؟
 ﴿فَكُنْمِهَا تَكْوِينُ﴾ که چی ئیوه به درو ئان ده زانی و نیمانان پین نه ده هینا ﴿قَالَ رَبُّنَا﴾ (له وه لامدا)
 ده لئین نه ی په ر و رد گاری ئیمه ﴿عَلَيْتَ عَلَيْنَا لَأُنْقِرَنَّ﴾ بده ی و خرابی خو مان زال بوو بوو به سه رماندا
 ﴿وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ﴾ وه ئیمه که سانیکی گومر ابووین ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا﴾ نه ی په ر و رد گار مان
 لهم (دوزه خه) ده رمان بیتنه ﴿فَإِنْ عُدْنَا فَنَاظِرِينَ لَأَكْلِمُوهُنَّ﴾ چا نه گه ر جاریکی تر گه راینه وه (بو یی باوه ری)
 نه وه به راسنی ئیمه ستمکارین ﴿قَالَ لَنَنْصُرَنَّهَا لَأَكْلِمْنَ﴾ وه (خوا) ده فهرموی: به رپسواپی
 بمینته وه له دوزه خدا و هیچ قسه یه کم له گه لدا مه کن (إخسا: بۆ سه گ به کار دی کانی ده ری ده کیت
 و پینی ده لئیت جغه) ﴿إِنَّهَا كَانَتْ مِنْ بَنَاتِنَا﴾ بیگو مان له دو نیادا کومه لئیک له به نده کانی من
 ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّهُمْ دَخَلُوا الْجَنَّةَ﴾ ده یان ووت نه ی په ر و رد گار مان ئیمه باوه رمان هینا وه ﴿فَأَخْرِجْنَا وَأَوْحِنَا﴾ ده ی لئیمان
 خوشب و په حسمان پین بکه ﴿وَأَنزَلَ حَذَقَ الْمَرْحُومِ﴾ چونکه تو چاکترینی میهره بانانی ﴿وَأَنزَلَ سَوْدُومُ﴾
 سحر قیله که چی ئیوه گالته تان به ووان ده کرد ﴿حَقُّ أَسْرُورٍ﴾ تا (له و گالته کردنه تان به) نه ووان یادی
 منی له بیر بر د نه وه ﴿رَكُشًا مِّنْهُ فَصَحَّ كُورُ﴾ وه ئیوه هه میسه به ووان پینده کمنین ﴿إِنْ جَزَيْتُمُوهُ الْجَهَنَّمَ﴾
 بیگو مان نه مر ق پاداشتم داونه ته وه ﴿بِمَا صَرَفْنَا﴾ به هو ی خو گریبان وه ﴿أَلَمْ تَرَ الْفَالِغُونَ﴾ به راسنی
 هه ر نه ووانن سه ر که ووتو ﴿قَالَ كُنتُمْ فِي الْأَرْضِ غَدَابَةً﴾ (خوا) ده فهرموی: چهند سال له سه ر
 زه وی دا مانه وه؟ ﴿قَالَ الْيَمَانُ وَمَا أَفْقَصَ يَوْمُ﴾ (له وه لامدا) ده لئین ر و ژنیک یا که متر له ر و ژنیک ماینه وه
 ﴿فَنَقَلَ الْعَرَبُونَ﴾ له و (فریشت) انه بیر سه که ژمیر بارن ﴿قَالَ إِنَّ لَيْسَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (خوا) فهرموی
 نه ما ونه ته وه ما وه یه کسی که نه بیت ﴿لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾ نه گه ر به راسنی ئیوه ده نانزانی؟ ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا﴾
 نایا ئیوه گومانانان و ابو وه که بیگو مان ئیوه مان به یین هوده دروست
 کردوه ﴿وَأَنكُرُوا إِلَهَاتِ الْأَشْجَرِ﴾ وه بیگو مان ئیوه ناگه پیننه وه بۆ لای ئیمه ﴿فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ﴾
 چا به رزو بلندی بۆ خوی باشای راست و په و ا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به رسترو نیک نی یه جگه له و
 ﴿رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ که په ر و رد گاری عهرشی به ریزو به رزه ﴿وَتَنَزَّلُ الْمَوَاصِعُ﴾ هه ر که س به رستنی
 ﴿مَعَ اللَّهِ إِلَهَاتُ الْأَشْجَرِ﴾ به رسترو نیکی تر له گه ل خوا دا ﴿لَا تَرْهَنَ لَكُمْ رَيْبُ﴾ که هیچ به لگه یه کسی نه ی
 له سه ر نه و (به رستنه) ﴿فَإِنَّمَا جِئْتُمُوهَا بِعَدْرِ بَنِي آدَمَ﴾ نه وه به راسنی لئیر سینه وه ی نه نای لای په ر و رد گاریتی
 ﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ﴾ بیگو مان کافران رزگار نابین ﴿وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ﴾ (نه ی مو حهممه د) ﴿وَلَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ﴾
 بلنی نه ی په ر و رد گار م لئیم خو ش به و په حسم پین بکه ﴿وَأَنزَلَ حَذَقَ الْمَرْحُومِ﴾ وه تو (خوا به) چاکترینی
 میهره بانانی ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به نایوی خوی به خشنده میهرمان

﴿سُورَةُ النُّورِ﴾ ئەمە سورەتیگە ئێمە ناردومانەتە خوارەو ﴿وَقُرْآنُهَا﴾ و فەرزمان کردووە (گوێزەبەلێ
 بربارەکانی) ﴿وَأَنزَلْنَاهَا﴾ وە لێو (سورەتە) دا هێناومانەتە خوارەو ﴿فَالَّذِينَ يَتَّبِعُ﴾ ئایەتە پڕوونەکان
 ﴿مَعَهُ يُدْكِرُونَ﴾ بۆ ئەوێ تێو بیر بکەنەو ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ﴾ ژن و پیاوی زیناکەر ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ﴾
 ﴿مَعَهُ﴾ هەرە کێکیان سەد دار (شەلاق) یان لێ بێدن ﴿وَلَا تَأْخُذْ﴾ هەرمانی خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ ئە گەر تێو
 باوەرمان هەبە ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بە خوا و بە پڕۆزێ دوابی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا﴾ وە یا نامادە ی بینێ سزادانی ئەو
 دووانە بن ﴿عَلَّامِينَ الْغُيُوبِ﴾ کۆمەڵێک لەباوەرداران ﴿وَالَّذِينَ لَا يَكُنْ﴾ پیاوی زیناکەر ماره
 ساکات تەنها ئافەرەتی زیناکەر و ئافەرەتی موشریک نەبێ ﴿وَالَّذِينَ لَا يَكُنْ﴾ وە ئافەرەتی زیناکەر
 ماره ی ساکات پیاوی زیناکەر یا پیاوی موشریک نەبێ ﴿وَلَا يَكُنْ﴾ ئەو (مارە کردن و شۆو کردن
 بە زیناکەر) یاساغ کراوە لەسەر ئیمانداران ﴿وَالَّذِينَ يَزُومُونَ﴾ وە ئەوانە ی کەبوھتانی (زینا) دەکەن
 بۆ ئافەرەتانی داوێن پاک ﴿وَلَا يَكُنْ﴾ لەباشان چوار شایەت ناهێن (لەسەر راستی بوھتانه کەبان)
 ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ﴾ ئەو هەشتا دار (شەلاق) یان لێ بێدن ﴿وَلَا تَقْبَلُوا﴾ ئێر هەر گێز شایەتبان
 لێ وەر مەگرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ﴾ وە ئەوانە لەسنوور دەر چوون ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾ جگە
 لەوانە ی کە دوا ی ئەو تەوبە دەکەن ﴿وَأَمْسُوا﴾ و کردەوێبان چاک دەکەن ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ﴾ ئەو سا
 بە راستی خوا لێخۆش بووی بەبەزمی بە ﴿وَالَّذِينَ يَزُومُونَ﴾ ئەو (پیاوانە ی) بوھتان بۆ خێزانەکانیان
 دەکەن ﴿وَلَا يَكُنْ﴾ وە بێجگە لەخۆیان هیچ شایەتکیان نی یە ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ﴾ ئەو
 شایەتی دانی هەریەک لەوانە (بەم جۆرە) ﴿أَلَمْ يَكُنْ﴾ کە چوار سوونند بەخوا بخوات
 کەبێگومان ئەو لە راستگۆیانە (کەدەلێست خێزانە کەم بینووە زینای کردووە) ﴿وَالْقِسْطَ﴾
 وە لەپێنجەم جاردا بلی نەفرینی خوا لەسەر ئەوین ﴿إِنْ كُنْ﴾ ئە گەر درۆزن بێ ﴿وَلَا يَكُنْ﴾
 ئەو ئافەرەش (کەناوان بار کراوە لە لایەن میر دە کەبەو) سزای (زینای) لەسەر لادەبات ﴿أَلَمْ يَكُنْ﴾
 ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ﴾ بەمە ی کە چوار جار سوونند بەخوا بخوات کەبێگومان میر دە کە ی لە درۆزانە (درۆ
 دە کات) ﴿وَالْقِسْطَ﴾ وە لەپێنجەم جاردا (بلیت) خەشمی خوی لەسەر بێ
 ئە گەر میر دە کە ی لە راست گۆیان بێت ﴿وَلَا تَقْبَلُوا﴾ وە ئە گەر بە هەر و بەزمی خوا نەبوا یە
 بەسەر تانەو (هەر کام لەو پیاو و ئافەرەتی یاسکران درۆزن بن خوا دەری دەخست و سزای دەدا لەدو نیا دا)
 ﴿وَأَلَمْ يَكُنْ﴾ وە بێگومان خوا گیرا کەری بە شیمانی و کار دروستە

﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ﴾ بیگومان کہ سانی کہ نہو بوہتانهان (بؤ عائشہی خیرانی پتہمبہر ﴿۱﴾)
 ہلبہست ﴿عَصَبَةُ يَكُ﴾ دستہبک بوون لهخوتان (وموناقیشیان تیدا بوو) ﴿لَا تَحْشَبُوا شَرَ أَلْفَم﴾
 وامہزائن نہو (بوہتانه) شہرو خرابہ یوتان ﴿بَلْ فَوَعَّضْكَ﴾ (وانی یہ) بہلکو خیرو چاکہیہ یوتان
 ﴿بَلْ كُنِيَ أَمْرٌ فِيمَنْهُ﴾ بؤہر یہ کہ لهوانہ ہدیہ ﴿مَا اَلْكُتَبُ مِنْ اَلْزُورِ﴾ لهتاوان یہو نہندازہی ہدولی داوہ
 (لہو بوہتانه دا) ﴿وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ﴾ وہ نہو کہ سہیان کہ بہشی گہورہی بوہتانه کی گر تہ نہستز
 (کہ عہدوللای کوری نوبہی بوو) ﴿لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (لہرؤزی دواپیدا) بؤ نہوہ سزای ہدرہ گہورہ
 ﴿وَلَوْلَا دَسِيعُهُمْ﴾ دہبوا کانی نہو بوہتانهان بیست ﴿ظَنَّ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَةُ بِأَنَّيْهِمْ عِزًّا﴾ پساوان
 ونافرہانی ٹیماندار گومانی چاکیان بہخویان بیردایہ ﴿وَقَالُوا هَذَا أَفْكٌ شَيْعٍ﴾ وپیان ووتایہ نہمہ
 بوہتانیکی ناشکراو پروونہ ﴿وَلَوْلَا جَمْعُ عَلَيْهِمْ بِالْبَغْيَةِ أَشْدَقَ﴾ دہ بؤچی نہو بوہتانه کہرانہ چوار
 شاہدیان لہسہری نہمہنا ﴿فَإِذَا كُفِرَ بِاللَّهِدَّةِ﴾ نہمجا نہ گہر شاہدہ کانیان نہمہنا ﴿قَالَ لَيْدِكْ عِنْدَ اللَّهِ هُ
 الْكَذِبُونَ﴾ کہواتہ ہدر نہوانہن لای خوا دروزن ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ وہ نہ گہر بہہرہ
 ورہحمہتی خوانہبواہ بہسہرتانہوہ ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لہدونیا وپؤزی دواپیی دا ﴿لَسَّكَ فِي مَّا أَفْسَرْتُ﴾
 دوو چارتان دہبوو لہبہر رچوچوتان لہو بوہتانه دا (بؤ عائشہ) ﴿فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایہ کی گہورہ
 ﴿إِن تَلْقَوْهُمْ فَانصُرُوهُمْ﴾ کانی نہم بوہتانهان بہدہماو دہم لہ یہ کترہوہ ووردہ گرت ﴿وَتَقُولُونَ بِأَلْوَابِكُمْ﴾
 وہ بہزمانتان شتیک دہنسن ﴿مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ کہ زانیارتان دہربارہی نہبوو ﴿وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا﴾
 واتان دہزانی شتیک سہووک وناسانہ ﴿وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ﴾ لہکاتیکدا لای خوا زور گہورہہ ﴿وَلَوْلَا إِدْرَاسُهُمْ عَلَيْهِمْ﴾ بؤچی کانی نہمہتان بیست نہتان ووت ﴿مَا يَكُنْ لَنَا﴾ بؤ نیمہ شیاو نی یہ
 ﴿أَن نَّشْكُرَ لَهُمْ﴾ قسہ (بوہتانی) ی واکہمین ﴿شُكْرُكَ هَذَا أَهْوَ عَظِيمٌ﴾ ہاک و بیگہردی بؤ توخواہیہ،
 نہمہ بوہتانیکی زور گہورہہہ ﴿يَعْلَمُ اللَّهُ﴾ خوا ناموزگاریشان دہکات ﴿أَن تَقُولُوا لِلْأَثَرِ﴾
 کہ ہدر گیز نہ گہر پتہوہ بؤ وینہی نہوہی پرووی دا ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نہ گہر نپوہ پرواداران ﴿وَيَسِّرْ
 اللَّهُ لَكُمْ الْأَمْرَ﴾ وہ خوا نابہتہ کانی خوی بؤ نپوہ پروون دہکاتہوہ ﴿وَاللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ﴾ وہ خوا زانی
 کار دروستہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُجْرُونَ﴾ بہراستی نہوانہی پنیان خوشہ ﴿أَن تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ﴾ زینا (کرداری
 ناشیرین) بلاویستہوہ ﴿فِي الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہناو خہلکی ٹیماندار دا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای سہخیان
 بؤ ہمیہ ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لہدونیا وپؤزی دواپیی دا ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَشْرَفَ لَا تَخَافُونَ﴾ وہ خوا دہزانی
 ونبوہ نازانن ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ نہ گہر بہہرہو بہزہیی خوا نہبواہ بہسہرتانہوہ
 (دووجاری سزادہبوون بہوقی نہو بوہتانهوہ کہ کرا بؤ عائشہ) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ زَوْفٌ رَّحِيمٌ﴾ وہ بیگومان
 خوا بہسؤزی مہربانہ ﴿۱﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہی نہ وانی باوہ پتان ہتاوہ ﴿لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ بہ دواہی ہہنگاوہ کانی
 شہبتان دامہ پون ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وہ ہہر کہس شہرتن ہہنگاوہ کانی شہبتان بکہوئ
 ﴿قَالَ لَهُ بِأَمْرِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ﴾ چونکہ ہہ راستی شہبتان ہہرمان دہ کات بہ کاری زور ناشیرین
 (زینا) و خرابہ ﴿وَقُلْنَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَتَحْتَهُ﴾ نہ گہر بہ ہرہو مہرہ بانہی خوا نہ ہواہ بہ ہہر تانہوہ
 ﴿مَا زِلَكُنَّ مِنْ أُمَّةٍ﴾ ہہر گیز کہ سنی لہ نتیوہ پوخت و پاک نہ دہ ہو وہ ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ لام
 خوا ہہر کہ سنی ہوئ (شہباوین) پاکسی دہ کاتہوہ ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا ہہسہری زانایہ ﴿وَلَا
 يَأْتِيَنَّكَ بِاسْوَدَّ مِنْ خُضْرٍ﴾ ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ﴾ نہ وانی تان کہ خواہنی چاکہ وسہر و ہت و سامان
 ﴿أَنْ يَتُوبُوا﴾ کہ ہار مہتی نہ دہن ﴿أُولَى الْفُرْقَى وَالْمُسْلِكِينَ وَالْمُهْجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بہ خزمان و ہہزاران و کز چہران
 لہ پیتاوی خواوا ﴿وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا﴾ دہ بالی ہور دہ بن و چاویو شی بکن ﴿أَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ﴾
 ثابا پیتان خویش نیہ خوا البتان خویش ببی ﴿وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وہ خوا لیخوش ہوو و مہرہ بانہ ﴿إِنَّ
 الَّذِينَ﴾ بینگومان نہ وانی ﴿يَكْفُرُونَ بِالْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ بوہتانی زینا دہ کمن ہو نافرہ تانی داوین
 پاکسی بن ناگسای نیماندار ﴿أَلَيْسَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ نہ ہرینیان لیکراوہ لہ دونیا و ناخیرہ ت دا ﴿وَلَهُنَّ
 عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہ ہو بیان ہمدیہ مسزای زور گہورہ ﴿يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ﴾ ہو زونک (دی) شہادیہ نی تہدات
 لہہریان ﴿أَلَيْسَ لَهُمْ وَلَدٌ يَنْهَاهُمْ وَالرَّحْمَنُ﴾ زمانیان و دہست و قاچہ کانیان ﴿يَمَّا كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ ہو کر دہ وانی
 کہ کر دوویانہ ﴿يَوْمَ يَمْزِزُ﴾ لہو ہو زہدا ﴿يَوْمَ يَهْمُ اللَّهُ وَيَهْمُ الْمُؤْمِنُونَ﴾ خواہا داشتی نہ وای کارو کر دہ و بیان
 بہ راستی واد گہر انہوہ دہ داتہوہ ﴿يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَلِكُ الْقَلِيمُ﴾ وہ نہ و کاتہ دہ زانن بہ راستی ہہر خواہدی
 ناشکر او دیارہ (ہو خوی و سبقات و کرداری) ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ (واراستہ) نافرہ تانی ناپاک ہو
 پیانوسی ناپاک ﴿وَالْحَبِطُونَ الْعَجْبِيُّنَ﴾ وہ ہہاوہ ہہسہ کان ہو نافرہ تہ ہہسہ کان ﴿وَالْقَلْبَيْكُ لِلْقَلْبِيَّتِ﴾
 وہ نافرہ تہ پاکہ کان ہو ہہاوہ پاکہ کان ﴿وَالْقَلْبِيُّمُورُ لِلْقَلْبِيَّتِ﴾ وہ ہہاوہ پاکہ کان ہو نافرہ تہ پاکہ کان
 ﴿أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ﴾ نہ و ہا کاتہ ہری کراون لہو (تو مہ تانہ) ی ناپاکانہ دہیلین ﴿لَهُمْ عَذَابٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾
 ہو نہ و پاک و چاکانہ ہہ لہسور ددن و ہو زنی چاک و ہہرورز (بہ ہہشت) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہی
 نہ و کہ سانہی ہر و اتان ہتاوہ ﴿لَا تَتَّخِذُوا بُرُءًا مِنْكُمْ يُرِيدُ مِمَّا فِيكُمْ بِهِنَّ كَفًا﴾ مہ چتہ ہہچ مالیک جگہ لہ مالہ کانی خو تان ﴿حَتَّى
 تَسْتَأْذِنُوا﴾ ہتا ہرس دہ کمن (بہ خواہنہ کانیان) ﴿وَتَسْتَأْذِنُوا عَلَى أَعْلَانٍ﴾ وہ (دواہی نہ وای مولت دران)
 سہ لام بکن لہ خواہن مالہ کہ ﴿ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نہوہ چاکترہ ہو تان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ﴾ ہو نہ وای ہہندو
 ناموز گاری و ہر گرن ﴿۷۵﴾

﴿فَإِنْ لَّمْ يَجِدْ عَلَيْهَا إِحْسَادًا﴾ نہ مجا نہ گھر کہستان نہ دی تیا پیدا ﴿فَلَا تَدْخُلْهَا﴾ نہ وہ نہ چنہ ژورہ وہ بؤ نہ و مالہ
 ﴿حَتَّى يَبُذْنَ لَكَ﴾ ہما تا مؤلث نہ درین ﴿وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ﴾ وہ نہ گھر بیسان و و ترا ﴿أَتَجْعَلُونَ أَجْنُومًا﴾
 بگہر پٹنہ وہ نہ ہی بگہر پٹنہ وہ ﴿هُوَ الَّذِي لَكُمْ﴾ نہ وہ چاکتر و پاکترہ بؤتان ﴿وَاللَّهُ مَا تَحْكُمُونَ عَلَيْهِ﴾
 وہ خوا زانایہ بہ ہمدہ سو نہ و کردہ وانہی دہیکہن ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ ہیچ گوناہی کتان لہ سر نیہ
 (گوناہبار نابن) ﴿أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا﴾ کہہ چنہ نہ و مالانہی ﴿غَيْرَ مَسْكُونَةٍ فِيهَا مَتَاعٌ لَكُمْ﴾ کہ سی تیدا
 نیشتہ جی نی یہ و کدل و پہلی خوتانی تیا بیت (وہ ک ثوتیل) ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وہ خوا دہ زانی ﴿مَا تُبَيِّنُونَ﴾
 و تانکھون ﴿بِهِ دِي شاکرای دہ کدن و بہ و ہشی دہ بار نہ وہ ﴿قُلْ لِلَّهِ عِزَّتِ﴾ (نہی موحدہ مد
 ﴿بَلَىٰ﴾ بلی بہ پیوانی نیماندار ﴿يَعْتَصِمُ الَّذِينَ أَنْصَرِ﴾ چاوی خویان (لہ سہر کردنی نامہ حرہم) داخن
 و بیاریزن ﴿وَيَحْفَظُوا أَرْحَامَهُمْ﴾ وہ عورہ تیان (لہ داوین پیسی) بیاریزن ﴿ذَلِكَ أَزْكَىٰ لَكُمْ﴾ نہ وہ چاکتر
 و پاکترہ بؤ نہ وان ﴿إِنَّ اللَّهَ حَبِيرٌ يَّمْلَأُ صُدُورَهُمْ﴾ بیگومان خوا ناگاہ بہ ہمدہ سو کردہ وہ یک کہ دہیکہن
 ﴿وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ وہ بلی بہ نافرہ تانی نیمانداریش ﴿يَعْتَصِمْنَ مِنْ أَنْصَرِ﴾ چاویان داخن
 و بیاریزن (لہ سر ریر کردنی نامہ حرہم) ﴿وَيَحْفَظْنَ أَرْحَامَهُنَّ﴾ وہ عورہ تیان بیاریزن (لہ داوین پیسی)
 ﴿وَلَا يَبْرُجْنَ زِينَةً﴾ وہ جوانی خویان دہر نہ خن ﴿إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾ جگہ لہ وہی بہ دہرہ وہیہ و دیارہ
 لہ جوانی (وہ ک دم و چاویان و دہستانی) ﴿وَلْيَضْحَكْنَ بِخَفٍّ عَلَىٰ أَنْ يَرَيْنَهُنَّ﴾ وہ با سر پٹنہ کانیان بدن
 بہ سینگ و بہر و کیاندا ﴿وَلَا يَبْرُجْنَ زِينَةً﴾ وہ جوانی خویان دہر نہ خن (زیادہ وہی دہرہ کہ ویت)
 ﴿إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ﴾ ہن میردہ کانیان نہ بیت یا باو کیان ﴿أَوْ آبَائِهِنَّ﴾ یا باو کسی میردہ کانیان
 ﴿أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءَهُنَّ﴾ یا کورہ کانیان یا کورہ میردہ کانیان ﴿أَوْ إِخْوَانَهُنَّ أَوْ إِخْوَانَهُنَّ﴾ یا براکانیان
 یا کورہ براکانیان ﴿أَوْ بَنَاتِ أَخَوَاتِهِنَّ﴾ یا کورہ خوشکہ کانیان ﴿أَوْ نِسَائِهِنَّ﴾ یا نافرہ تانی (نیماندار)
 ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ﴾ یا کہ نیزہ کہ کانیان ﴿أَوْ النَّسَبَ غَيْرَ أُولَىٰ إِلَازِمٍ مِنَ الرَّجَالِ﴾ یا نہ و شوین کہ و نہ و
 پیوانہی کہہ نی نیازن لہ نافرہ ت (وہ ک خرمہ ت کار و پیر و نہ خوش کہ نافرہ زوی زن و میردہ تیان نیہ)
 ﴿أَوْ الْإِطْلَاقَ الَّذِي رُفِعَ عَنْ عَذَابٍ أَلَسْتُمْ﴾ یا نہ و مندالہ کورہ تانی کہ ناگایان لہ لہش و (عمورہ تی)
 نافرہ تان نہ بیت (بالغ نہ بوین) ﴿وَلْيَضْحَكْنَ بِخَفٍّ﴾ نافرہ تان لہ کاتی روشن دا) قاجیان نہ دن
 بہرہ وہی دا ﴿يَعْلَمَنَّ الْخَفِيَّاتِ مِنْ زِينَتِهِنَّ﴾ (تا دہنگی خر خال و پاوانہ کانیان بیت و) براثریت بہ و
 جوانیہی پٹیان کہ شار دویانہ نہ وہ ﴿وَقُلْ إِلَىٰ اللَّهِ جَمِيعًا﴾ ہمدہ سو تان نہ وہیہ بکن و بگہر پٹنہ وہ بؤ لای خوا
 ﴿إِنَّهُ السَّمْعُوتِ﴾ نہی نیمان دارہ کان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا بزگار و سر کہ و تو و بن ﴿

﴿يَسْأَلُ أَتْلَافِهِمْ بَحْرَ لَمَّةٍ وَلَا يَتْلِفُ﴾ پیاوانیک که باز گانی و کپرس و فروشتن بن ناگیان ناکات ﴿عَنْ ذِكْرِ﴾
 ﴿اللَّهِ وَقَالُوا الْقُلُوبُ وَالْأَفْئِدَةُ﴾ له پادی خواو نوئز کردن و زکات دان ﴿يَتْلِفُونَ نَوْمًا﴾ له پوژیک دهر سن
 ﴿رَوْزَى قِبَامَتِ﴾ ﴿تَقْدِيرِهِ الْقُلُوبُ وَالْأَفْئِدَةُ﴾ دن و چاو ده کان تبايدا (ده گورین و) شاه و وو دهن ﴿وَلَا يَتْلِفُ﴾
 ﴿لِيَتْلِفَهُمُ اللَّهُ أَتْلَفَ تَمَاحِيلًا﴾ تا خوا باداشتن بدانه وه به پاداشتی چاکترینی شهوی کرو دیانه ﴿وَلَا يَتْلِفُ﴾
 ﴿بَيْنَ قَضَائِهِ﴾ وه (بیجگه له پاداشته که یان) له به هری خو به وه زیاده شیان دداتی ﴿وَاللَّهُ يَرُدُّ مَنْ يَشَاءُ﴾ وه خوا
 رزق و روفی (پاداشت) ددها به همر کهس بیهوی ﴿يَتْلِفُ سَبَابَ﴾ بهی زمار، بی سنور ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 وه شهوانی که بی پروان ﴿أَتْلَفَهُمْ كَسَابَ﴾ کرده وه (چاکه) کانیا وه ک سربایتک وایه (سهراب نیشکیکه کاتی
 زور گهر ما له بیاباندا وه ک شو دپته پیش چاو) ﴿يَقْبَعُوهُ﴾ له بیابانیکدا (بریسکه بدانه وه) ﴿بِحَسْبِ الظَّنِّ﴾
 ﴿مَاءٍ﴾ (که سینی) زور تینوو به شاوی ده زانی (له ده وره وه) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ﴾ (به پله دهر وات بوی) کاتی
 ده گانه لای ﴿لَتَجِدَنَّ أَشْيَاءَ﴾ هیچ به دی ناکات ﴿وَوَجَدَ اللَّهُ عِنْدَهُ﴾ (له قیامت کافر) ده بیی خوا ناماده به
 له پادا ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه مجا خوا به شهواوی پاداشتی (کرده وه کانی) دداتی ﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾
 وه خوا به پله وه چه سانه له لهر سینه وه دا ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا فِي بَحْرٍ لَمَّةٍ﴾ یا (کرده وه بی پروایان) وه که چند
 تاریکیه ک وایه له شو دهر یایه کی قولدا ﴿يَتْلِفُهُمْ مَوْجٌ مِّنْ مَّوْجٍ﴾ که شه به ول له سه ره به ول دایوو شاینت
 ﴿مِّنْ مَّوْجٍ سَحَابٍ﴾ له سه ره شو (له به ول) یسه وه هه ور یکی ره شی (بارانواوی) بیت ﴿ظَلَمْتَ بَعْضَهَا فَنُفِقَ بَعْضُهَا﴾
 تاریکیه کان نیشینه سه ره یه کتری ﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ ذَٰلِكَ فَكَرِهْتَ﴾ نه گهر دهستی دهر بیی نریکه دهستی خوئی
 نه بیینت (له به تاریکی) ﴿وَمَنْ لَّيْجَعَلِ اللَّهُ لَهُ مَنًّا﴾ جبه هر کهس خوا سنووری (نیمانی) بی نه به خشییی
 ﴿قَالَ اللَّهُ تَوَلَّىٰ﴾ شهوی پروونای بیت نیستی ﴿الْوَلَّىٰ﴾ نایا نابینی (نازانی) ﴿أَلَمْ يَكُنْ فِي السَّمَوَاتِ﴾
 ﴿وَالْأَرْضِ﴾ بیگو مان هه وه شهوانی له تاسمانه کان و زهوی دان ته سیباحتی خوا ده کهن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 هه وه ها بالنده کان کاتی بالیان کر دوتنه وه (به تاسمانان ته سیباحتی خوا ده کهن) ﴿كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ﴾
 هه ره که له مانه نوئز (دوعا) و ته سیباحتی خوئی ده زانی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ﴾ وه خوا به وهی ده کهن زانا
 و ناگداره ﴿وَلَهُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه نه یو خوا به خوا نه نهی تاسمانه کان و زهوی ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ﴾
 و گه پانه وهش هه بز لای خوا به ﴿الْوَلَّىٰ﴾ نایا نازانی (نابینی) ﴿أَلَمْ يَكُنْ فِي السَّمَوَاتِ سَحَابًا﴾ که خوا به له هه وه ره کان
 ده بات (به تاسماندا) به هه واشی ﴿لَتَجِدَنَّ فِي يَدَيْهِمَا﴾ باشان شو (به له هه وه) انه په یوست ده کات به به که وه
 ﴿لَتَجِدَنَّ فِي يَدَيْهِمَا﴾ دواتر ده یان خانه سه ره یه کتری ﴿فَتَرَىٰ الْوَدْقَ﴾ نه مجا ده بیی دل به بازاران ﴿يَتَجَمَّعُ فِي﴾
 ﴿جَلَدٍ﴾ له نه نه هه وه ره که وه دباری ﴿وَلَتُرْزَلَنَّ مِنَ السَّمَاءِ مِثْرًا مِّثْرًا﴾ وه له تاسمانه وه له هه وه ره کان که وه که
 کیون ته ره ده یارین ﴿فَيَسِيلُ فِي بَنَاتٍ﴾ نه مجا تووشی زیان دهی بهم (ته ره زهیه) هه که سن خوا به یه ویت
 ﴿وَتَصْرِفُهُمْ مِّنْ بَنَاتٍ﴾ وه لای ده دات له هه که سن که خوئی بیهوی ﴿يَتَكَلَّمُونَ بِأَفْوَاهٍ يَدْعُونَ بِهَا الْقُلُوبَ﴾ نریکه
 پروونای و شهوقی چه خامخا (ی هه وه) که (بینای) چاو ده کان بیات ﴿﴾

﴿يَقْبَلُ اللَّهُ التَّوْبَةَ وَالْحَنَانَ﴾ خوا شه وو پوژ ده گورت (به گورت و دریز کردنیان یا به روزه بو نو مه و شه
 داهان) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَمَعَادًا﴾ (بهرستی له مه دا) ﴿لَا يُغْنِي عَنْكَ كَثْرَتُ زِينَتِكَ هَبْ بَقِ خَاوَه ژیری به کان﴾
 ﴿وَاللَّهُ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَاللَّهُ عَلَى الْمُشْرِكِينَ قَاسِيٌ﴾ وخوا هه مو و زنده وهر یکی له ناو دروست کردوه ﴿لَهُمْ مَن يَتَّبِعُ عَلَى تَطْلِيهِ﴾
 نه مجا هه ندی له وانه له سهر سکی دهر وات ﴿وَلَهُمْ مَن يَتَّبِعُ عَلَى تَطْلِيهِ﴾ و هه ندی کنی تریان له سهر
 دوو قاج دهر وات ﴿وَلَهُمْ مَن يَتَّبِعُ عَلَى تَطْلِيهِ﴾ و هه ندی کنی تریان له سهر دوو قاج دهر وات ﴿وَلَهُمْ مَن يَتَّبِعُ عَلَى تَطْلِيهِ﴾
 خوا هه رچی بوی دروستی ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بیگومان خوا ده سه لاتی به سهر هه مو
 شتینکا هه به ﴿لَقَدْ أَنْزَلْنَا﴾ سویند به خوا به راستی نیمه نارو مانه ته خوا وه ﴿وَأَنزَلْنَا مَائِدَةً﴾
 چهند نایه تیکی پروو کهر وه ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ﴾ وخواش هه که سی بوی ریشموونی ده کات
 ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ رنگای راست ﴿وَيَقُولُوا آمَنَّا﴾ و هه نه وانه ده لیسن بر و اسان هیتاوه
 ﴿يَا أَيُّهَا رَسُولُ الْأَنْعَامِ﴾ به خوا و به پیغمه به رو گویرایه لیسان کردوه ﴿وَلَقَدْ كُنَّا مِنْهُمْ﴾ پاشان
 کومه لیک له وان پستی تی ده که من ﴿فَمَنْ بَدَّلَكَ﴾ له پاش نه وهی (ووتیان بر و اسان هیتاوه)
 ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ﴾ و هه نه وانه (له راستیدا) نیماندار نین ﴿وَلَا دُعَاؤُكَ﴾ و هه کاتی بانگ بکریس
 ﴿إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بۆ لای (شه ربعتی) خوا و پیغمه بهر ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُم﴾ بۆ نه وهی حوکم بکات
 له نیواناندا ﴿إِذَا فُرِيقٌ مِّنْهُمْ مُقْرَبُونَ﴾ به که سهر کومه لیک له وانه پرو وهر ده گپن ﴿وَلَقَدْ كُنَّا لَهُمْ أَهْلًا﴾
 به لام نه گهر (له حوکم دانه که دا) حقه که بۆ نه وان بیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ يُزَيِّنُونَ﴾ دین بۆ لای (حوکه که)
 به وهری ملکه چی به وه ﴿إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ اللَّهِ مُبَشِّرٌ﴾ نایا دله کانیا نه خوشی تیدابه ﴿أَلَمْ أَتَاكُمُ﴾ یا له گوماندا
 بوون ﴿أَلَمْ يَخْلُقْنَا أَن يُخْلِقِ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ﴾ بان دهر مسن خوا و پیغمه بهر که ی ﴿سِتَّةَ مِائَاتٍ﴾
 ﴿إِنِّي أَرْسَلْتُكَ هَذَا الْقُرْآنَ﴾ نه خیر هیچ له وانه نی به به لکو نه وانه هه ر خو یان سته مکارن ﴿وَلَقَدْ كُنَّا﴾
 قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ قَسِيءٌ نیمانداران نه نها نه مه به ﴿إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کاتی بانگ بکریس بۆ لای
 (به نامه ی) خوا و پیغمه بهر که ی ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُم﴾ بۆ نه وهی بریاریدات له نیواناندا ﴿أَن يَقُولُوا﴾
 ﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ که ده لیسن بیستمان و گویرایه لیسن ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ و هه هه نه وانه رزگار بووان
 ﴿وَمَن يُضِلِّ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ جا هه که س گویرایه لی خوا و پیغمه بهر که ی بکات ﴿وَنَحْنُ اللَّهُ﴾
 وَنَحْنُ و هه له خوا بترسی و خزی له (سهر بیتچی) خوا بپاریزی ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ نه وه به راستی
 هه ر نه وانه سهر که و نوون ﴿وَأَنصَبُوا لِلَّهِ﴾ (دوو رووه کان) سویند بان ده خوار د به خوا ﴿جَهْدَ﴾
 اَتَكُونُوا به نه وهری سویند خوار دنیان ﴿إِن أَمْرُنَا لَمَّا يَخْرُجُ﴾ که نه گهر فره مانیا بوی بده بیت
 (به دهر چوون بۆ غزا) بیگومان دهر ده چن ﴿فَلَا تَهَيَّئُوا﴾ بلی: سویند مه خون ﴿عِطَانَةً مَّقْرُوفَةً﴾
 ملکه چی و گویرایه لی نیوه زانراوه (قسه نان پیچه وانه ی کردار تانه) ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا
 ﴿حَبِيرٌ لِّمَا تَعْمَلُونَ﴾ ناگاداره به و کرده وانه ی ده که ن

﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ بے بسی فرمانبرداري خواو فرمانبرداري پيغمبر ﷺ بن ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾
 نہ مجا نہ گھر پشتیان ہل کرد ﴿فَلَا تَمَّا عَلَيَّ مَا يَخْلُفُ﴾ تہو تہو (پیغمبر ﷺ) تہنہا پھر پرسیارہ لہوہی
 دراوہ بہ سہریدا (کہ گیاندنی پدیامی خواہے) ﴿وَعَلَيْكُمْ مَا خِيفْتُ﴾ وہ تہوہش بہر پرسیارہ لہوہی
 دراوہ بہ سہر تاندا (کہ باوہ ہیتانہ) ﴿وَإِنْ تَطِيعُوا فَتَتَذَرُوا﴾ وہ تہ گھر گویر ایدلسی پیتہمہر ﷺ بکنہ،
 تہوہ ہیدایت ودرہ گرن ﴿وَمَا عَلَيَّ الرَّسُولُ﴾ وہ پیتہمہر ہچہی لہ سہر نی یہ ﴿إِلَّا الْبَلَّغُ الْمُبِينُ﴾ بیجگہ
 لہ گہ یاندنی پروون و تاشکر ای پدیامی خوا ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خوا بہ تینی داوہ بہو
 کہ سمانہ تان کہ باوہریان ہیتاوہ ﴿وَتَمَلَّؤُوا الصَّلَاتِ﴾ وہ کردہوہی چاکہ کانیاں کردوہ ﴿لِيَسْتَحْلِفَهُمْ﴾
 فی الارض ﴿کہ بیگومان دیانکاتہ جی نشینی (خہلکی تر) لہزہویدا ﴿حَتَّى اسْتَحْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قِبَلِهِمْ﴾
 ہر و ہک تہوانی (تیماندارانی) پیش تہمانی کردہ جی نشین ﴿وَلِيَمْلِكُنَّ لَهُمْ دِينَهُمْ﴾ وہ نایہ کہیان
 بڑ چہ سپینی ﴿الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ﴾ تہو (نایہ) ای کہ خواہی پازی بوہ بڑیان ﴿وَلِيَسْبِقَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ هَذَا﴾
 اَمْنًا ﴿وہ ترس و بیمیان بڑ دہ گورپی بہ تاسایش و تارامی ﴿يَعْبُدُونَنِي﴾ (لہو کاتہ دا تشر) ہر من
 دہ پرسیارہ و ﴿لَا يَتَّبِعُونَ فِي شَيْءٍ﴾ ہچ ہاوبہ شہ کم بڑ پریار نادنہ ﴿وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ وہ ہر کہس
 بی پسر و بی دوا تہوہ (بہدی ہانتی بہ تہتہ کان) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا الْقَسِيرونَ﴾ تہوہ بہ پراسنی ہر تہوانہ
 دہر چوہو لہر تہگہی خوا ﴿وَأَطِيعُوا الصَّلَاةَ﴾ و ہنو پڑ بہ جی بینن ﴿وَرَأَوْا الْآيَةَ﴾ و زہ کات بدہن
 ﴿وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ و گویر ایدلسی پیتہمہر ﷺ بکنہ ﴿لَعَذَابُ الرَّحْمٰنِ﴾ سا خواہرہ حمشان بی بکات
 ﴿لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہو کہ سمانہی بی ہاوہرن وانہ زانن ﴿مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ لہ تو لہمی خوا
 پڑ گاریان دہبی لہزہویدا ﴿وَمَا لَهُمْ آلَاءُ﴾ و تہوان جیگیان تا گھرہ ﴿وَلَيْشَ الْقَصِيرُ﴾ شای ج
 سہر تہنجامیکی بہدو خراہہ ﴿وَإِلَيْهَا الرُّجُوعُ﴾ تہی تہو کہ سمانہی باوہرتان ہیتاوہ ﴿لِيَسْتَوْدِعَكُمْ﴾
 دہبی مزلہ تسان لسی و ہر گرن ﴿الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ تہو کہ سمانہی بہندہی تہوہن (بہندہ کانتان)
 ﴿وَالَّذِينَ رَتَبْتُمْ لَهُمْ الْآيَةَ﴾ ہر و ہما مندالہ کانتان کہ ہیتسا بالغ تہبوون ﴿فَلَكُمْ مَرْجُءٌ﴾ لہ سنی کانتا
 (بڑ چوونہ زوری نومستی زن و میرد) ﴿مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ﴾ لہ پیش نوپڑی بہیانی ﴿وَحِينَ﴾
 قَضَوْتُمْ صَلَاتِكُمْ مِنَ الظُّهْرِ﴾ وہ کاتی پڑشا کانتان دادہ تین (لادہ بدن لہبہرتان دا) لہ کاتی تہوہ و اندا ﴿وَحِينَ﴾
 بَعَدَ صَلَاةِ الْعِشَاءِ﴾ و لہباش نوپڑی عیشا (خہوتنان) ﴿فَلَكُمْ عَزَابٌ لَحِيقٌ﴾ تہم سی کاتہ کاتی خورہ خستہ
 بڑنان دروستہ ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ هُنَّ﴾ دوا تہم سنی کاتہ (بی مولدت و ہر گرتن) تہو تہوہ
 تہبڑ تہوان ہچہ گوناہتک نی یہ (مولدت و ہر نہ گرن) ﴿عَلَّوْنَ عَلَيْكُمْ﴾ (چونکہ) تہوان زور بہدو ورو
 بہر تاندا دین (بڑ خدمت کردنتان) ﴿لَعَطُّكُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ تہوہ لہ گہل یہ کتر د تہیکہ لن ﴿كَذَلِكَ يَتَبَيَّنُ اللَّهُ﴾
 ثابہ و جزوہ خوا پرونی دہ کاتہوہ ﴿لَكُمْ الْأَوْسَى﴾ نایہ تہ کاتی بڑ تہوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وہ خوا زانای
 کار دروستہ ﴿۵۵﴾

﴿وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ﴾ وہ کاتئی کہ مندا لہ کانتان بالغ ہوون ﴿فَلْيَسْتَنَظِّرُوا﴾ نہو سادہ بی مؤلت و مربگرن ﴿كَمَا اسْتَفْتَدْنَا مِنَ اللَّهِ مِنْ قَبْلَہٗ﴾ وہ کو چون کہ سانی پیش نہمان مؤلہ نیان و ہر دہ گرت (لہ ہموو کاتیکدا) ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَنَا ہِمَّ جَوْرَہٗ خَوَارِوونی دہ کاتہوہ ﴿لَعَنَ الْکَافِرُ﴾ نایہ تہ کانی بزنیوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وہ خوا زانای دانایہ ﴿وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ﴾ وہ نافرہ تانی پیرو لہ کار کہوتوو ﴿الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا﴾ نہو نافرہ تانی ٹومیدی شوکر دنیان نہماوہ ﴿فَلَيْسَ عَلَيْہُمْ جُنَاحٌ﴾ هیچ گوناہیکیان لہ سہر نی یہ ﴿أَنْ يَتَّخِذَ بَعْضُہُمْ بَعْضًا﴾ کہ (ہمدنیک لہ) بزشا کہ کانیان لاہرن ﴿غَيْرَ شَرِّ مَا بَرَأَ﴾ بہ لام زینت و جوانیان دہر نہ خہن ﴿وَأَنْ يَسْتَفِيقَ﴾ خو لہ گہر لایتہ بہن و پڑشتہ بن ﴿حَرِّ لَہُمْ﴾ نہوہ چاکترہ بزبان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بیسہری زانایہ ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ کویر گوناہی لہ سہر نی یہ ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ﴾ و شہل گوناہی لہ سہر نی یہ ﴿وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ﴾ ہر وہا نہ خو ش گوناہی لہ سہر نی یہ (نہم جوہرہ کہ سانیہ گوناہ نی یہ بزبان نان خواردن لہ گہل کہ سانی ساغدا) ﴿وَلَا عَلَى النَّفْسِ﴾ وہ بزنیو ش گوناہ نییہ ﴿أَنْ تَصْلُوا مِنْ بَرٍّ أَوْ بِحَرٍّ﴾ کہ لہ مالہ کانی خو تان نان بخون (مالی مندا لہ و غیرا نہ کانتان ہر بہ مالی خو تان دادہ نری) ﴿أَوْ بَرٍّ أَوْ بَحَرٍّ﴾ یا (نان بخون لہ) مالی باو کانتان ﴿أَوْ بَرٍّ أَوْ بَحَرٍّ﴾ یا مالی دایکانتان ﴿أَوْ بَرٍّ أَوْ بَحَرٍّ﴾ یا مالی برا کانتان ﴿أَوْ بَرٍّ أَوْ بَحَرٍّ﴾ یا مالی خوشکہ کانتان ﴿أَوْ بَرٍّ أَوْ بَحَرٍّ﴾ یا مالی مامہ کانتان ﴿أَوْ بَرٍّ أَوْ بَحَرٍّ﴾ یا مالہ پورہ کانتان (خوشکانی ساوک) ﴿أَوْ بَرٍّ أَوْ بَحَرٍّ﴾ یا مالی خالہ کانتان ﴿أَوْ بَرٍّ أَوْ بَحَرٍّ﴾ یا مالی پورہ کانتان (خوشکانی دایک) ﴿أَوْ مِمَّا مَلَكَتُمْ مَفَاحِہٖ﴾ یا نہو مالانہی کہ کلیلہ کانیان بہ نیوہیہ ﴿أَوْ صَدِيقًا﴾ یا مالی برادرہ و ہاوپستان ﴿لَيْسَ عَلَيْہُمْ جُنَاحٌ﴾ هیچ گوناہتان لہ سہر نییہ ﴿أَنْ تَصْلُوا نَجِيعًا أَوْ أَشْنَاءًا﴾ بہ کو مہل یا بہ تہ نیان بخون ﴿فَإِذَا حَضَرَ عِزًّا﴾ جا کاتی چوونہ (ہر مالیک لہ) مالان ﴿فَسَلُّوا عَلَى النَّفْسِ﴾ نہوہ سہ لام لہ بہ کتر بکہن (لہوانہی کہوہ ک خو تان وان) ﴿حَیَّہٗ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ بہ سہ لام کردنیک لہ لاہن خواوہ (ہاتوہ) ﴿مُبَرَّکًا طَیِّبًا﴾ سہ لامیکی جوان و چاک و پاک ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَنَا ہِمَّ شِیوہٗ خَوَارِوونی دہ کاتہوہ ﴿لَعَنَ الْکَافِرُ﴾ نایہ تہ کانی بزنیوہ ﴿لَعَنَ الْکَافِرُ تَعْقِلُوتُ﴾ بہ لکو زیرتان بخہنہ کارو بیرکہنہوہ ﴿

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بہرستی ٲیمانداران تہنہا نہوانہن ﴿ءَاتُوا بِأَنفُسِهِمْ وَرَسُولِهِ﴾ کہہر وایسان بہخواو
 پیغمبرہ کدی میناوه ﴿وَأَذًا كَانُوا مَعَهُ﴾ وہ ہدر کاتیک لہ گہل نہو ﴿پیغمبرہ﴾ دابن ﴿عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ﴾
 لہ کاریکی گرنگدا کہ کزبان دہ کاتہوہ ﴿وہ کہ غہزاو جو مہو جہڑن﴾ ﴿لَرَبِّكَ هُبْرًا خَيْرًا مِّنْ دُونِهِ﴾ نارون
 بہ هیچ لاہ کدا ہتا مزلت لہ پیغمبرہ ﴿وہ نہ گرن﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَوُونَ﴾ بینگومان نہوانی
 مزلت لی وہرہر گرن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نہوانہ کہسانیکن کہہر وایسان ہہ بہ
 بہخواو پیغمبرہ کدی ﴿فَإِذَا أُنذِرُوا﴾ جا ہدر کاتن نہوانہ داوا ی مزلتبان لی کردیت ﴿لِيَقْضِ
 شَأْنُهُمْ﴾ بڑ ہندی نیش و کاری تابہنی خویان ﴿فَإِذَا لَمْ يَنْتَهِ عَنْهُ﴾ شہو ہدر کامیان خوت
 ویست مزلتی بدہ ﴿رَأْسَهُ فَيُرْمِئْهُمُ اللَّهُ﴾ وہ داوا ی لیووردنیان بڑیکہ لہخوا ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ﴾
 بہرستی خوا لیووردی میہربانہ ﴿لَا يَجْعَلُوا ذُرِّيَّتَكَ﴾ بانگ کردنی پیغمبرہ ﴿لِنَاوِ
 خَوَانِدَا دَامَتَيْنِ﴾ (ناہی) ﴿كَذَلِكَ يُعَذِّبُكَ بِعَصَا﴾ وہ بانگ کردنی خوتان لہ بہکری (دہ بیت
 ہریرہوہ بانگ بکریت وہ نہی پیغمبرہ یارسول اللہ ﴿فَقَدْ عَلِمَ اللَّهُ الَّذِينَ﴾ بہرستی خوا
 دہزانی و ناگادارہ بہوانی ﴿يَسْتَلُونَ مِنْكَ لَوْلَآ أَتَىٰهُمُ مَّوْعِدُهُمْ﴾ لہنیوہ (بہنی مزلت) لہ بنای خد لکی ترہوہ
 دہرہچن بہدزیبہوہ ﴿فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ﴾ جا باہر سن نہوانی ﴿يَخْلُفُونَ عَنْ أَقْرَبِهِ﴾ کہہچنہوہانہی
 فرمانی پیغمبرہ ﴿دہ کھن﴾ ﴿أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ﴾ کہ (لہ دونیاد) بہ لاو تافیکردنہوہ بہکیان تووش بیت
 ﴿أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ یا سزایہ کی سہختیان تووش بی (لہ دوا پرزدا) ﴿الْآنَ يَكْفُرُ
 بہرستی تہنہا بڑ خواہی ﴿مَا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ﴾ نہوی کہ لہ ناسمانہ کان و زویدایہ ﴿قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ
 عَنِّي﴾ بینگومان خوا ناگادارہ بہتہواوی نہو شتانی تیوہی لہسرن، وہ بہو (کارانہشی کہ دہیکھن)
 ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُونَ الْأَشِدَّاءُ﴾ نہو پرزہش کہدہ گہرینرینہوہ لای خوا ﴿فَلْيَسْمَعْ أَتَاغِيهِمْ﴾ نہوسا ناگاداریان
 دہ کاتہوہ بہو کردہوانی کردوویانہ ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بہہموو شتیک ناگادارہ ﴿

سورہ ق (النور)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوا ی بدخشندی میہربان
 ﴿تَبَارَكَ الَّذِي﴾ گہورہوہ پسرورہ نہو زاتہی ﴿نَزَلَ الْقُرْآنَ عَلَىٰ عَبْدِهِ﴾ کہفورقان (قورقان) ی بڑ سہر
 بہندی خوی ناردوتہ خواورہوہ ﴿يَكُونُ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا﴾ تا ترستہر بیت بڑ ہموو جیہانیان ﴿
 الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ﴾ نہو زاتہی کہدہ سہلات و مولکی ناسمانہ کان و زہوی ہی نہوہ
 ﴿وَرَبُّ رَحْمَتٍ﴾ و هیچ مندالی بڑ خوی ہریانہ داوہ ﴿وَلَرَبُّكَ لَذَرِيَّةٌ فِي الْأَرْضِ﴾ و کہس ہاوبہشی
 نیبہ لہ ہرمانہواہی و مولک داریدا ﴿وَتَحْتَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ وہ ہموو شتیک دروست کردوہ
 ﴿فَقَدَرَهُ قَدِيرًا﴾ وہ نہدازی بڑ دیاری کرد (لہ ہموو روبہ کہوہ) بہچاکی ﴿

﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً﴾ بېجگه له خوا چهند پەرستراویکیان بؤ خویان بر بار داوه ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا﴾ که هیچ شتیک دروست ناکه ﴿وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ به لکو خو شیان دروست کراون ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ لِنَفْسِهِمْ﴾ دهسه لاتیان نی به بؤ خویان ﴿صَرَخُوا وَقَالُوا لَا نَعْلَمُ﴾ نه زیان نه سوود و قازاج (بگه به نن) ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيَاةً وَلَا شَوْءًا﴾ هدر وه ما مردن و زیان و زیندو و بوونه وهی خویان به دهس نیه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نهوانی که مین پروا بوون دهیان ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا آفَاتُنَا﴾ بېگومان نهم (قورئانه) هیچ نیه جگه له درو قیه کی گوره که موحه محمد ﷺ هه لی به ستووه ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ عَلَيْهِ قَوْلًا﴾ وه کهسانی تر بؤ نهو (هه لبه ستنه) یار مه تیبان داوه ﴿فَقَدْ جَاءَهُمْ ظُلُمَاتُ لُيْلِهِمْ﴾ نهوه به راستی نهوانه ستم و بو هتانیکی گه وره یان کردوه ﴿وَقَالُوا اسْطِيزُوا الْوَيْلُ﴾ وه (بی پروایان) دهیان ووت (نهم قورئانه) به سهر هات و داستانی پېشووه کانه ﴿أَسْتَعْجِلُهَا﴾ (موحه محمد ﷺ) داوای کردوه بؤی بنوسن ﴿فَهِيَ تَمُوتُ عَلَيْهِ﴾ نه مجبا ده خو ندر یتشه وه به سهریدا ﴿يُكْرَهُ وَأُصْبِحُوا﴾ به به یانیان و نیواراندا ﴿قُلْ أَتُزَكُّهُ الَّذِينَ﴾ (نهی موحه محمد ﷺ) بلی زانی نار دویه تی په خواره وه ﴿يَسْتَكْبِرُونَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ که هه مو نهیسی ناسمانه کان و زهوی ده زانیت ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا عَلٰوًا رَّجِيمًا﴾ به راستی نهو (خوا) لیووردهی میهره بانه ﴿وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَسُولٌ﴾ (بی پروایان) دهیان ووت نه مه چو ن بېغه مبه ریکه ﴿يَأْكُلُ أَطْعَمَهُ﴾ خوار دن ده خوات ﴿فَتَنصِبِي فِي الْأَشْوِقِ﴾ وه به باز ادا ده روات ﴿وَلَا أَنْزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ﴾ بؤ چی فریشته یه که نه نیر راو ته خواره وه بؤ لای ﴿فَيَكُونُ مَعَهُ زَكْرٌ﴾ بؤ نهوی له گه لیدا تر مسته ر بی ﴿وَأَنْزِلَ إِلَيْهِ الْوَكْرُ﴾ یا گه نجینه به کی (له ناسمانه وه) بؤ فیر بدرایه ﴿أَوْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا﴾ یا باخیکی بیوایه لینی بخوارایه ﴿وَقَالَ الْكَافِرُونَ﴾ وه ستمکاران (بی پروایان) دهیان ووت (به نیمانداران) ﴿إِنْ تَنْصِبُونَ إِلَّا رَحْلًا فَتُحْزَنُوا﴾ نیوه نه نه شونین بیاریکی جادو و لیکراو که ووتون ﴿أَنْظَرُ كَيْفَ صَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ سهر که چو ن نموونهی (پوچ) بؤ تئ دېتنه وه ﴿فَصَبَرُوا﴾ بهو هوی وه گو سړا بوون ﴿وَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبْكًا﴾ نیتر ناتوانن ریگیای حق و راستی بدو زنه وه ﴿تَبَارَكَ الَّذِي أَنْشَأَ﴾ گه وره و پېرو زه نهو زانای نه گه ر بهه وی (له دنبا دا) ﴿جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذَلِكَ﴾ جاکتر نه وه (ی بی پروایان) ده لنین (بؤت ساز ددهات) ﴿حَسْبِيَ جَهَنَّمُ مِنَ النَّارِ﴾ باختنیک که رو باره کان به زیر باند ده روات ﴿وَيَجْعَلُ لَكَ فُضُولًا﴾ وه چهند کوشکت بؤ فراهه م دیننی ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ﴾ (راست ناکه ن وانیه) به لکو نهوانه باوه ریان به پروزی دواپی نیه ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ لَمَن كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ﴾ وه نیمه ناماده مان کردوه بؤ که سی باوه ری به پروزی دواپی نهی ﴿سَعِيرًا﴾ ناگری هه لگیر ساو ﴿

﴿إِذَا رَأَوْهُ تَسَكَّعًا يَعِيبًا﴾ کاتنی (نہم ناگرہ) لدورہ وہ نہوان دہ بینیت ﴿سَمِعُوا أَنَّهُ يُفَارِقُونَ﴾ نہ کہ ونالہ ی گہر ولبیسی دہ بیسن (کہ نیشانہ ی رق و قینی زوریہ تی لبیان) ﴿وَأَنذَرُوا أَهْلَ الْكَلْبِ الْكَلْبَ﴾ وہ کاتنی فہری دہ درینہ جینگاہہ کسی تہنگ لدورہ خدا ﴿مُتَّقِينَ﴾ بہ جہوت کراوی دہست و قاج و ملیان لدکوت و زنجیر دا (با لہ شیان بہ کتوت و زنجیر پیکو بہ سراوہ) ﴿دَعَا أَهْلَ الْكَلْبِ لِيُؤْمَرُوا﴾ لدویدا داوای تیاچوون و سردن دہ کسن ﴿لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ لِئَلَّا يَكْفُرُوا﴾ تہ سرو داوای تہنیا مردنیک مہ کسن ﴿وَأَدْعُوا لِيُؤْمَرُوا﴾ بہ لکو داوای مردنی زور بکن ﴿قُلْ أَتَأْتُونَكَ بِبَلَىٰ نَايَا تَمَّ جَاكِرُهُ﴾ اتر جتہ الخلد الی رعد السقور ﴿بَاثُوہ و ہہ شتہ ہہ میشہ پیدی کہ بہ لین دراوہ بہ پاریز کاران ولہ خوا ترسان ﴿كَانَتْ لَكُمْ جَزَاءً وَتَصِيرًا﴾ کہ پاداشت و سہر تہ نجام و ناکامیائہ ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ﴾ لہو (بہ ہہ شتہ) دا ہر چیان ہوی ہہ بہ ﴿خَالِدِينَ﴾ بہ ہہ میشہ بی و بی برانہ وہ ﴿كَانَ عَلَىٰ رَأْسِكَ رَعْدًا تَسْتَوْرُونَ﴾ تہ وہ بہ لینیکہ لہ لایدن پدرو مرد گارتہ وہ تہو لنی ہر ہر سیارہ ﴿وَيَوْمَ تَحْشُرُهُ﴾ وہ لہو و زورہ دا خوا تہو (بت ہرست) انہ کوزہ کاتہ وہ ﴿وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ لہ گہل تہو پدستر اوانہ ی کہ ہرستو و نیان جگہ لہ خوا ﴿قِيَمُوا أَسْمَاءَ﴾ تہ مچا خوا (بہ ہرستراوہ کان) دہ لنی تابا تئوہ ﴿أَصْلَحَ عَمَادِي فَتَلَايَ﴾ تہو بہ ہندانہ ی متان گومرا کرد ﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَصْرُوفَ السَّيْلِ﴾ یا خویان رینگای (راستیان) ونکردو گومرا بوون ﴿قَالَ أَسْمَاءُ حَتَّىٰ تَكُنْ﴾ (پدستر اوہ کان) دہ لین ہاک و بینگہ ردی بز تو ﴿مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا﴾ بز تئہہ شایستہ تہو وہ ﴿أَن تَخْجِدَ مِن دُونِكِ مِنْ أَوَّلِيَّةٍ﴾ کہہ بینجگہ لہ تو پدستر اوہ یز خومان دا بینین ﴿وَلَكِنْ مَنَعَهُ رَبِّي وَأَنَا بَيْنُكُمْ وَأَنَا بَازٍ﴾ بہ لام نازو ناعمہ ت دا ہشہ وان و باوو ہا پیرانیان ﴿حَتَّىٰ شِئُوا الْإِكْرَ﴾ ہنما (وایان لہنات) یاد ی تویان لہ بیر جوو ﴿وَكُنَّا أَقْرَبًا بِرُؤْسِهِ﴾ وہ تہوانہ کومہ لینکی تیاچووی بی خیر بوون ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا كَذِبًا فَتَقُولُونَ﴾ (خوا بہ بت ہرستہ کان دہ لنی) جا بینگومان پدستر اوہ کانتان تئوہ یان بہ درو خستہ وہ لہو قسانہ ی کہدہ تان کرد ﴿فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا كَيْفًا﴾ تہ مچا نہدہ توانن (سزای خوا) لہ خوتان لادن نہدہ توانن یارمہ تی (خوا) بہدہس بیتن ﴿وَمَنْ يَظْلِمِ مَنَظِيرًا﴾ وہ ہر کہس لہ تئوہ ستم بکات (ہاوہل بز خوا دابنی) ﴿فَذَقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا﴾ سزایہ کی گہورہ ی ہر دہ جہ ژین ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَ الرَّحْمَنِ﴾ تئہہ پیتش تو ہر کام لہ بیتقہ مہر انمان نارد بیت ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ يُكْفَرُونَ﴾ اظلمارہ بینگومان تہوان خوار دنیان خوار دووہ ﴿وَيَسْتَوُونَ فِي الْأَسْوَاقِ﴾ بہ بازار دا ہرشتوون ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الْفِتَنِ يَتَضَوْنَ﴾ وہ تئہہ ہہ ندنیک لہ تئوہ مان کردہ ہوی ناقیکردنہ وہ ی ہہ ندنکی تر تان ﴿أَتَصْبِرُونَ﴾ تاپا خق دہ گرن ﴿وَكَانَ رَبُّكَ بِصِيرًا﴾ وہ پدرو مرد گارت بینایہ (بہ ہہ موو شینک) ﴿

﴿وَلَا تَأْتِيكَ بِمَثَلٍ﴾ هدر نمونو و مهسه لیکت بۆ یئین (له ره خته و پشینه ره نابه جیگانیان) ﴿الْأَحْيَاءُ﴾
 بِالْحَقِّ وَالْحَسَنَ تَقْسِيرًا ﴿ثُمَّ وَهَلَامَه كَهَيَّمَان بۆ تۆ هیناوه به راستی و جواترین پروون کردنه وه ﴿الَّذِينَ يُخْشَوْنَ عَلَىٰ وَجْهِهِمْ لَنَا جَهَنَّمَ﴾ نهو که سانه ی که به سه ره و خسار یاندا ده برین (پاده کیشترین)
 بۆ دوزهخ ﴿أُولَٰئِكَ سَرْمَكَا﴾ نهوانه خرابترین جیگایان بۆ هیه ﴿وَأَصْلُ سَبِيلًا﴾ وه ینگاشیان وون
 کردوه (گوم اترن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی ته و راتمان دا به موسا
 ﴿وَجَعَلْنَا مَعَهُ آتِهَا هَرُوتَ وَزِيرًا﴾ وه هاروونی برایشیمان کرده باریده ده ری ﴿فَقُلْنَا أَذْهَبَا﴾
 نه مجا و وتمان هردو و کتان برقون ﴿إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ بۆ سه ره نهو گله ی که باوه ریان
 به نابنه کانی ئیتمه نی به و به دروی ده زانن ﴿فَذَرْنَاهُمْ تَرْوِيحًا﴾ نهوسا له ناومان بردن به له ناو بر دنیکی
 زور خراب ﴿وَقَوْمٌ نُّوحٌ لَّمَّا كَذَّبُوا الْوَسْیَ﴾ گله ی نووحیش کانی پیغه مبه رانیان به دروزانی
 ﴿أَعْرِفْتُمْ﴾ (له ناوی لافاودا) نو قسمان کردن ﴿وَجَعَلْنَا لِنِائِمْ آيَةً﴾ وه کردنمان به په ندو عبیره ت بۆ
 خه لک ﴿وَأَنفَتْنَا لِلْعَالَمِينَ﴾ وه ناماده مان کردوه بۆ سته مکاران ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزای سه سخت ﴿وَنَادَا وَقَوْمًا أَنَصْحَابِ الرَّحْمٰنِ﴾ و گله ی عادو سه مود و خاوه نی چال و بیره کان ﴿وَقَوْمًا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا﴾
 وه زور گله ی تر که له نبوتیان دا بوون (له ناومان بردن) ﴿وَكَلَّمَ صَارَ سَلَامَةً أَلَمْ تَأْمَنَّا﴾ وه بۆ همدو بیان
 جه ندین نمونو نه مان هیناوه (به لام بیران نه کرده وه) ﴿وَكَلَّمَ صَارَ سَلَامَةً أَلَمْ تَأْمَنَّا﴾ وه همدو بیانمان له ناو برد
 به له ناو بر دنیکی خراب ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا الْفِرْعَوْنَ﴾ سویند به خوا به راستی نهوان (قوریه ش) تنیه پروون
 به نهو شماره دا (سه دوم) ﴿الَّتِي أَطْلَقَتْ مَقَطِرَ السَّيْرِ﴾ که باری شمر (به ردی به سه ردی باری ترابو و) ﴿وَأَنفَتْنَا﴾
 یگور و آیر و نهو) نابا نهوان نهو (شماره به درباران کراوه) بیان نه بیبوه ﴿بَلْ كَانُوا لَا يَتَنَبَّهُونَ شَيْئًا﴾
 وانسی به بیبویانه) به لکو نهوان به ته مای زیندو بوونه وه نین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُم مِّن دُونِ هَٰذَا آيَاتٍ لِّئَلَّامُوا أَنَّهُمْ مُّجْرِمُونَ﴾
 ﴿كَانُوا تُوْبِينَن﴾ (له بیبویانه) به سه گالته ت پی ده که من ﴿أَلَمْ نَأْتِ الْفِرْعَوْنَ بِآيَاتٍ لِّئَلَّامُوا أَنَّهُ مُّجْرِمُونَ﴾
 و (ده لئین) نامه به سه خوا ناردو به پی به پیغه مبه ر ﴿إِنْ كَذَّبْتُمْ فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْغَالِبِينَ﴾ (وه ده لئین) نزیک
 بوو له به سه رستراوه کاتمان لا مان بدات ﴿قَوْلًا أَن صَارَ سَلَامَةً أَلَمْ تَأْمَنَّا﴾ نه گهر له سه ره (به سه رستی) بیان خورگر
 نه بووینا به ﴿وَسَوْفَ يَشْكُرُونَ﴾ له دها ترو دا ده زانن ﴿جِئْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ﴾ کانی سزای خوا) ده بین
 ﴿مَنْ أَضَلُّ مَسِيلًا﴾ کنی (گوم اتره) ینگای وون کردوه ﴿أَنزَيْنَا﴾ نابا دیت ﴿مَنْ أَضَلُّ مَسِيلًا﴾
 نهو که سه ی هه و او تاره و زوی خوی کردو ته به سه رستراوی خوی ﴿أَفَأَنفَتْنَا﴾ نابا تو ﴿تَكُونُ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا﴾
 نه بیته باریزه ره بۆ نهو (که شوینی تاره و زوی نه که ویت) ؟ ﴿

﴿أَمْ حَسِبْتَ﴾ ثابا وا دہ زانی ﴿أَنْ أَكْفَرَهُمْ بِمَا قَالُوا﴾ زورہ ہی تہوانہ دہ بیستن یا تیدہ گن
 ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْهٰكِمِ﴾ تہوانہ ہمد وک نازہ لن ﴿بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا﴾ بەلکو نہوان گومرا تریشن ﴿۱﴾
 ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّا رَزَقْنَاهُ يُرْسِكَ﴾ ثابا نابینی پەرودر دگارت ﴿كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ﴾ چۆن سیہری دریز کردو تہوہ (لہ بانگی
 بہ یانیانہو نا خور ہد لاتن) ﴿وَنُفُوسًا أَجَعَلَهُ سَابِكًا﴾ تہ گمر بیویستایہ پای دہ گمرت بہوہ ستاوی
 (سیہرہ کہ بہر دہوام دہ بو) ﴿فَجَعَلْنَا النُّفُوسَ﴾ لہ پاشان خورمان کردہ ﴿عَلَيْهِ ذَلِيلًا﴾ بەلگہ لہ سہر
 تہو (سیہرہ چونکہ تہ گمر خور نہ بیت سیہر ناناسریت) ﴿فَنُفُوسُهُمُ الْيَتَامَى﴾ پاشان تہو سیہرہ
 بولای خورمان دہ بہینہوہ ﴿فَبَصَّاتِهِمْ﴾ بہ شینہیی و کہ مہ کہ مہ نابہیلین ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ تہو (خوا)
 زاتیکہ ﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِيَتَنَاسَ﴾ کہ شہوی بۆ کردون بہ دابوشہر (بوشاک) ﴿وَالنَّوْءَ سُبْحَانَ﴾ وہ خہوتنی
 پۆ کردوون بہ ہوی مت بسوون ﴿وَجَعَلَ النَّهَارَ لِنُورًا﴾ وہ پۆزی بۆ ہہستان (لخہو بۆ کارو برسق
 پیداکردن) داناوہ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وہ تہو (خوا) زاتیکہ ﴿أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ باکان دہنیری ﴿لِيُنْشِئَ بَنَیْنَ
 وَبَنَاتٍ رَّحْمَةً﴾ بہ مژدہ دہر پیش پہ حمہنی خوی (باران بارین) ﴿وَالرَّجَّاتِیْنِ السَّعْدَیْنِ﴾ وہ لہ ناسمانہوہ
 باراندو مانہ ﴿مَاءً طَهُرًا﴾ ٹاویکی پاکز کہر (پاک و خاوتن) ﴿لِيُخْرِجَ بِهِ بَلَدَةً قَدِیْمًا﴾ تارہوی
 مردووی پی دہوژنہنہوہ ﴿وَشِیْءًا مِّمَّا خَلَقْنَا﴾ وہ ٹاوی دہدن بہو (بارانہ) لہوانہی دروستمان
 کردوون ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّا جَعَلْنَا نَارًا﴾ نازہل و خہلکانیکی زور ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَكُمْ﴾ سوتند بہ خوا
 بہ راستی نیمہ بہ چہند جزو تہم (نیشانہ) مان گوری لہنویاناندا ﴿لِيَذْكُرُوا﴾ تا بیریکہ نہوہ ﴿فَإِنِّي
 أَكْفَرُ النَّاسِ إِلَّا أَكْثَرُ﴾ بہ لام زورہیی خہلک جگہ لہ سہلہیی (پی باوہری) ہپچیان ناویت
 ﴿وَنُورُشَنَا لِعِلْمِنَا﴾ تہ گمر ہمان ویستایہ بیگومان دہمان نارد ﴿فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَّبْعِدُكَ﴾ لہ دہسو
 شارو شارو چکہ بہ کدا تر سیتہرینک ﴿فَلَا تَجِدُ الْكَافِرِیْنَ﴾ کہواتہ تۆ بہ گونی بیباوہران مہ کہ
 ﴿تَجِدُهُمْ يَجْعَلُونَ جَهَادًا كَبِيرًا﴾ بہ (بہلگہ کانی) تہم قورٹانہ بہرہرہ کانی بہ کی گہورہ بیان لہ گہلدا بہ کہ
 ﴿وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَیْنِ﴾ تہو (خوا) زاتیکہ دوو دہریا (ٹاو) ی بہرہ لا کردوہ لہ پان یہ کدا ﴿هٰذَا
 عَذَابٌ مُّرْتَبٌ﴾ تہمیان شیرین و سازگارہ (ٹاوی پوبارو کانیاوہ) ﴿وَهٰذَا يَمْلِكُ الْجَاحِشُ﴾ تہوی تریان زور
 سوپرو تال و تفتہ (ٹاوی دہریا کانه) ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُمُ بَرَزَخًا﴾ وہ لہنویان تہو دوو (ٹاو) دہا بہرہ سینیکی
 داناوہ ﴿وَجَعَلَ الْمُجْرِمَ﴾ و بہر گری کہریکی تہسنور (ٹاٹو دوو ٹاٹوہ نیکہل بہ پیکہ نہ بن) ﴿۲﴾
 ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا﴾ تہو (خوا) زاتیکہ لہ ٹاوی (مرؤف) ٹادہ میزادی دروست کردوہ ﴿فَجَعَلَهُ
 نَسَبًا وَصِهْرًا﴾ تہمچا تہو (ٹاٹوہ) ی کردو تہ ہوی پہ چہلک (پشت کہ بہرینگی نیری تہ دہ گن بہ مرؤف
 وک کوپ) و خرم (کہ بہرینگی ٹاٹوہ دہ گہ نہوہ بہ مرؤف وک کچہ زاو خوشکہزا) ﴿وَسَكَانَ رَبَّكَ﴾
 قورٹا وہ پەرودر دگارت ہہمیشہ بہ دہ سلات و توانایہ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ تہوانہ جگہ لہ خوا
 شتانیک دہپرستن ﴿لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ﴾ کہ نہ سوود نہ زیان بہوان ناگہ بہنن ﴿وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ
 ظَهِيرًا﴾ وہ پی پروایان بہر دہوام دزی پەرودر دگاریان ہشتیوانی بہ کترین (بۆ ٹاوان و خرابہ) ﴿۳﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نيمه تومان ته نها بق شهو ناردووه ﴿الْأَبْيَضَ وَالتَّيَّابَ﴾ كه سرده دهر و ترستهر بي
 ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (نهى موحه مسمه) ﴿بَلْأَنْ مِّنْ لَّدُنْهِ يَسْلَامٌ﴾ هيج
 كرى و پاداشتنيك له نيشو داوا ناكمه ﴿الْأَمِنْ شَاءَ أَنْ يَخَذَ مِنْ يَدَيْهِمْ سَبِيلًا﴾ به لام هدر كه س ويستى
 ريگه ي پهرورد گاري بگري (با بگري) ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْخَيْ﴾ پشت بيهسته به (خوای) زيندو
 ﴿الَّذِي لَا يَمُوتُ﴾ كه زاتنيكه هدر گبز نامرنت ﴿وَسَيُخْرِجُكُمُوهُمْ﴾ ته سبيحات بكه به ستايشي
 شهو ﴿وَكَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ ذُلُوبَ عِبَادٍ ذِي خَيْرٍ﴾ بهسه (بى تى) كه خوا ناگداره به گونا هنى بنده كاني
 ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نهو (خوايه) كه تا سمانه كان و زهوى دروست كردووه ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمَا﴾
 وه نه وهش له نيو انيان دايه ﴿فِي يَسْفُتُ الْقُلُوبَ﴾ له شهش روزهه ﴿ثُمَّ أَسْتَوِي عَلَى الْقَدَمِ﴾ له پاشايش بهرز
 بوويهوه بق سهر عهرش و قهرارى گرت (باوه رمان پيته نه يه نهوى شينه كه ي بزاتين) ﴿الَّذِينَ
 قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نهو خواى ميهر بهانه كه واته برسيار له زاتني بكه كه به ده مووشت زاناو ناگابه
 ﴿وَمَا أَقِيلُ لَهُمْ﴾ وه كاتني به وان بو تري ﴿أَسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ﴾ سوژده يه نه بق خواى ميهر بهان ﴿قَالُوا
 وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ دولين ره حمان كيه (نيمه نايناسين) ﴿أَنْتَ جُلِيَاءُ مُنَادٍ﴾ نايا سوژده به يه بق نهو (زاتهى)
 كه نهو قهر ماتمان به ده ديت ﴿وَرَادَّاهُمْ نَارًا﴾ وه (به م داواى سوژده بر دنه) دور كه ونه وه يان (له ريگاي
 راست) زياتر ده بيت ﴿بَلْأَنْتَ الْإِنْسَانُ الْأَكْبَرُ﴾ باك ويهنگرد و بيروزه نهو (خوايه) ﴿جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ كه
 له ناسماندا چه ند خولگه (بورج) ي دروست كردووه ﴿وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا﴾ ودايناوه له ناسماندا خوركي
 پر شنگدار ﴿وَقَرَّ رَأْيَهُمْ﴾ و مانگيكي رووناك كه ره وه (بوزهوى) ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه نهو (خوايه) زاتنيكه
 ﴿جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً﴾ كه شهو و روزه له جيتي به كتر داناو (به دواى به كتر دايين و شويتني
 به كتر ده گر نهوه) ﴿لَيْسَ أَتَاكَ أَنْ يَنْكَرَ﴾ بق نهو كه سهى بيهوى بيريكاته وه (له در و سكر اوه كاني خوا)
 ﴿أَوْ أَتَاكَ سُكُورًا﴾ يا بيهوى شوكرانه بژيري خوا بركات ﴿وَعَبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ﴾ بنده تابه نهى به كاني
 خواى ميهر بهان كه مسانينكن ﴿يَسْتَوْنَ عَلَى الْأَرْبَعِ حُفَاً﴾ به يقارو نه رمى دهر ون به سهر زهوى دا (به
 لوت به رزي و كه شخه و فيز كردن) ﴿وَأَعَادَتْ لَهُمُ الْأُمْنَانُ﴾ وه كاتني نه زان و نه فامه كان (به و نهى
 ناشرين) له كه ليان بدوين ﴿قَالُوا أَسْلَمَا﴾ و ته به كه دولين پييان گونه نه بيت ﴿وَالَّذِينَ يَبْسُوتُ وُجُوهُهُمْ﴾
 وه كه سانيكن له شهو دا بق بهرورد گاريان ﴿سُجَّكَاتٍ يُسَبِّحْنَ﴾ سوژده بهرن و شهو نويز ده كهن
 ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا﴾ وه كه سانيكن كه ده ليش نهى بهرورد گارمان ﴿أَصْرِفْ عَنَّا زُلْزَلَهُمْ﴾
 سزاي دوزه خمسان لى لاده ﴿إِنْ عَذَابَ كَذَا كَانَ عَرَاكًا﴾ به راستى سزاي شهو (دوزه خه) لانه چووى
 برده و امه ﴿إِنَّمَا سَاءَتْ مُسْتَقَرُّوهُمْ وَمَا﴾ به راستى دوزه خه جينگو شويتن مانه و به كى زور خرايه
 ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَعُوا﴾ وه كه سانيكن كاتني مال و سامان خهرج ده كهن (بق خويان و خيز انيان)
 ﴿لَمْ يُنْفَعُوا وَلَمْ يُلَفُّوا﴾ نه زياده روى و نه ريزيلي و ده ست نوقاوى (تندا) ناكمه ﴿وَكَانَ يَتْلُو كَقُلَامٍ﴾
 (به لكو) مام ناوه نديه له و نيواته دا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿وَلَسْتَ بِهٖ﴾ (طا، سین، میم) ده خوینتر پته و خوا زاناره به ماناکی، بؤ زانیاری زیاتر سه بری سهره نای سوره تی
 (البقره) بکه ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا لَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْهُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ ﴿لَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْهُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 خوربکه خوت له ناو ده بهی (ده کوژی) به خفه نه ﴿لَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْهُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 ﴿اِنَّ شَاۡءَ لَکُمْ بِمَآئِدَتِہٖمْ کَبٰرٌ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 ﴿لَقَدْ اٰتٰکُمْ لَکُمۡ خٰیۡرَیۡنِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 بیت بویان ﴿فَیۡنِ ذٰلِکَ اَلَّذِیۡنَ مُتَّخِذُوْا اَندَادًا لِّلّٰهِ یَحْسَبُوْنَ اَنَّهُمۡ مُّشْرِکُوْنَ مَعَ رَبِّہِمْ وَہُمۡ لَفِیۡ شَکٍّ مِّنْ اَمْرِہِمْ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 نه وان بهر ده وام بهشت نیکه رو و وره گرین لبی ﴿فَلَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْهُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 نه کرد (نه وی نارد بومان) ﴿فَلَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْهُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 گالنه و لاقرتیبان به کرد ﴿وَلَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْهُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 ﴿وَلَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْهُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 به لگهی گه وره هیه ﴿وَمَا کَانَ اَمْرًا مِّنْہُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 بهر وره دگارت ﴿لَہُمۡ اَلْعٰزِیۡزُ الرَّحِیۡمُ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 کانهی بهر وره دگارت بانگی موسای کرد ﴿اِنَّ اَنۡتَیۡ اَقْوَمُ اَصۡفٰیۡیَیۡنِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 ﴿وَلَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْہُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 (موسا) ووتی نهی بهر وره دگارت ﴿اِنَّ اَنۡتَیۡ اَقْوَمُ اَصۡفٰیۡیَیۡنِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 وهسینگم (دلہ) نه نگ بهی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْہُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 هیه نهی ﴿فَاَرْسِلْ اِلَیۡہِمْ رُسُلًا﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 بدات ﴿وَلَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْہُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 که بهم کوژن (له جیبانی نه کوژاوه) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْہُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 ﴿فَاَدۡعٰیۡہُمۡ بِاٰیٰتِہٖمَا﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 مُشۡعِیۡمُوۡنَ ﴿تَمِیۡمَ لَہٗ گِلۡسَان گوی ده گرین ﴿وَاٰیٰتِہٖمَا یَقُوۡلَا﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 ﴿اِنَّ رُسُلًا مِّنۡہُمْ اَتٰہُمۡ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 که تو بهتو لیسرا تیل (له زفر ده سته بی خوت) بهر لا که بت له گِلۡ تَمِیۡمَ ده (بروین بؤ شام) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوْا اَمْرًا مِّنْہُمْ حَتّٰى يَكُوْنُوْا فِىْ سَبِيْلٍ مِّنْ اَمْرِ اللّٰهِ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 ﴿اَلَا تَرٰۤیۡۤہُمۡ اَنۡہُمۡ یَسۡتَکۡبِرُوۡنَ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 لَوۡ جِئۡتَہُمۡ سَالِیۡنَ لَہُمۡ مَعۡنَتُ لَہَا و تَمِیۡمَ ده نمایشه وه ﴿وَلَقَدْ کَفَرۡتَکَ اَلۡیٰیۡ فَعَلۡتَ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ
 که کردت (که کوشتی قیبی یه ک یو) ﴿وَلَقَدْ کَفَرۡتَکَ اَلۡیٰیۡ فَعَلۡتَ﴾ (سوره نه) له نابه نه کانی خورنای پرو نکه ره وهیہ

﴿قَالَ قُلْتُمْ لَا يَنْفَعُكُمْ هَٰذَا وَلَا تَنْفَعُكُمْ هَٰذَا وَلَا تَنْفَعُكُمْ هَٰذَا﴾ (موسا) ووتی نهو کارم کرد (نهو پیاوم کوشت) ﴿إِنَّا أَنَا مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ کاتن که من له ریزی نه زاناندا بسوم ﴿فَقَرَّرْتُ مِنْكُمْ﴾ نه مجا رام کردو هلهاتم له نیوه ﴿لَمَّا جِئْتُمْ﴾ کاتنک تر سام لیان (تولم لی بسه نن) ﴿فَوَهَّبَ لِي زَيْدُكَ﴾ نهوسا پهروه دگرم حیکمتهی (پتغه مبه ریه تی) پی به خشیم ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ النُّجُومِ﴾ منی خسته ریزی پتغه مبه رانهو (کردمی به پتغه مبه ر) ﴿وَنَزَّلْنَا نِعْمَةً مِّنَّا عَلَىٰ﴾ وه نهو (به غنیو کردنه) که تو دهیکه بیت به منعت به سه رمه وه ﴿أَن عِبْدًا مِنِّي اسْتَبَدُّوا﴾ به هوی نهو وه بروه که تو نهوی نیسرا ایلت کردیوه کزیله و زیر دهستهی خوت (له ترسا دایکی موسا موسای به خیو نه کرد) ﴿قَالَ رَئِیْتُ مَآثِرَ النَّبِیِّ﴾ (نه مجا) فیر عون ووتی پهروه دگاری جیهانیان کنی به ﴿قَالَ رَبُّ النَّبِیِّمْ وَالْأَنْبِیَّاتِ وَمَآثِرُهُمْ﴾ (موسا) ووتی پهروه دگاری ناسمانه کان وزهوی و ههرچی له نیوانیان دایه ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ نه گهر نیوه دلنیان ﴿قَالَ لَمَنْ حَوْلَهُ﴾ (فیر عون) ووتی بهوانه ی به دهری دا بوون (له شویتنکه وتوانی) ﴿الْأَسْمَیْمُ﴾ نایا گویتان لئیه (چی ده لی) ﴿قَالَ رَبُّكَ رَبُّ رَبِّكَ رَبُّ رَبِّكَ﴾ (موسا) ووتی پهروه دگاری نیوه پهروه دگاری باوک و بایره پتشیوه کاتنانه ﴿قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ﴾ (فیر عون) ووتی به راستی نهو به پتغه مبه ره که تیراوه بۆ نیوه ﴿لَتَجُولَنَّ﴾ شیته ﴿قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتی پهروه دگاری روز هلات و پوز ناوایدو نهو هی له نیوانیادایه ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نیوه بیریکه نهو وه وزیرسن ﴿قَالَ لَیْنِ لَقَدْ تِلْكَ الْغَاغِیْرُ﴾ (فیر عون) ووتی سویتندی نه گهر په رستراوی تر جگه له من دابنیت ﴿لَأَجْعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ﴾ بنگومان ده تخمه ریزی بند کراوه کانهو وه زندانیت ده کم ﴿قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَىْءٍ مُّبِیْنٍ﴾ (موسا) ووتی نایا هره زندانیم ده که بیت نه گهر شتیکی (موجیزه ی کی) پروون و ناشکرات بۆ بیتم (که راسته پتغه مبه رم) ﴿قَالَ فَإِنَّ یَدَیْ﴾ (فیر عون) ووتی دهی نهو شته بیته (بیوتنه) ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِیْنَ﴾ نه گهر تو له راست گویانی ﴿قَالَ لَقَدْ عَصَا﴾ نه مجا موسا گز چانه که ی فریدا ﴿فَإِذَا هِیَ تُعْبَأُ شُبُیْنٍ﴾ ده ست به چی بوو به نه ژدیهایه کی دیار و ناشکرا ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ﴾ وه دهستی دهریتا (له سن بالیدا) ﴿فَإِذَا هِیَ بَیْضَةٌ لِّلنَّظْرِ﴾ به کسره دهستی سبی وهر شننگدار بسوی بینه ران ﴿قَالَ لَمَّا جِئْتُمْ﴾ (فیر عون) ووتی بدو پیاوه گهرانه ی له دهری بسون ﴿إِنَّ هَٰذَا الشَّجَرُ عَلِیْمٌ﴾ بنگومان نه مه جادو و گهریکی زور زانیسه ﴿وَرِیْدُ أَنْ یُخْرِجَكُمْ﴾ ده یهوی دهرتان بکات ﴿مِنْ أَرْضِکُمْ بِخَبْرِهِ﴾ له وولات و خاکسی خوتان به جادو وه که ی ﴿فَإِذَا نَافُتُوْنَ﴾ جافه رمانی چی ددهن (له دزی بیکم) ﴿قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَا﴾ ووتیان جاری موسا و براکه ی وازی لی بیته (دوایانخه) ﴿وَأَتَيْنَا مِنَ الْمَآثِرِ خَبِیْرٍ﴾ سه ربازه کانت کز بکه روه و بیانیزه بۆ هه موو شاره کان ﴿بِأَثَرِهِمْ سَحَابٌ عَلِیْمٌ﴾ تاهه موو جادو و گهریکی زور زانت بۆ بهیتن ﴿فَجُمِعَ الشَّعْرُ﴾ نه مجا نهو جادو و گهرانه کز کرانه وه ﴿لَیْسَتْ بِیَدِیْ قُدُورٌ﴾ له کات و پوزی دباری کراودا ﴿وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَسْرَجْتُمْ لَكُمْ﴾ و به خه لکیش و ترا تپوهش کز ده بیه وه ؟ ﴿

﴿فَلَمَّا تَرَ الْفِتْيَانَ﴾ ہمجا کائی دور کؤمہ لہ کہ چاویان بہیہ کسر کہوت ﴿قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى﴾
ہاوہ لہ کائی موسا ووتیان ﴿إِنَّا لَنَدْرُكُكَ﴾ بیگومان یتیمہ گیراویں: ﴿بِئْمَانٍ دَهْنٍ﴾ ﴿قَالَ كَلَّا﴾
(موسا) ووتی نہخیر پشان ناگہن ﴿إِنَّمَا رِزْقِي سِتْرٌ﴾ بیگومان من بہرورد گارم لہ گہلہ دلنابین
رینگای (رزگار بوونم) نشان دہدات ﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى﴾ ہمجا سرووشمان کرد بؤ موسا
﴿أَنْ أَضْرِبَ بِصَاحِكِ الْحَبْرَ﴾ کہ بہ گؤ چانہ کت بدہ لہدہریاکہ ﴿فَأَنذَلْنَا﴾ (نہویش لیداو) چاہدہریاکہ
لہت ہوو ﴿كَذَلِكَ فِي كِتَابِ الْغُلِيِّ﴾ کہ ہر لہتیکہ وک شاخیکی زور گہورہ وابوو ﴿وَأَنذَلْنَا
ذُرِّيَّتَهُ﴾ وہ نہوانی تر (نیرعہ ون و لہشکرہ کہی) مان نریک کردہوہ لہوئی (لہدہریاکہ) ﴿وَأَنفِثْنَا
نُفْثًا ثَمَرًا وَمِنْ قَمَرٍ آخِرٍ﴾ جا موسا و ہمسو نہوانی لہ گہلی ہوون رزگارمان کردن ﴿وَأَنفِثْنَا
نُفْثًا آخِرًا﴾ پاشان نہوانی ترمان توقم کرد (لہدہریادا) ﴿إِنَّمَا فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ بہرہاسنی
لہودا (کہہاسکرا) بہلگہ بہکی گہورہ ہہیہ (لہسہر دہسہ لائی خوا) ﴿وَمَا كَانَ أَكْفَرًا مِّنْ قَبْلِهِ﴾
بہلام زورہیہان باوہریان نہہینا ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْهِ الْفُورَ﴾ (نہی موحمہ مسد) بخورنہرہوہ بہسہریاندا ہموالی
نیراہیم ﴿إِنَّا لَنَرِيهِ يَرْفَعُ﴾ کائی ووتی بہیاوکی و گہلہ کہی ﴿مَاتِلُونَ﴾ چی دہہرستن ﴿وَأَنفِثْنَا
نُفْثًا آخِرًا﴾ ووتیان بتانیک دہہرستن ﴿فَنُفِثَ لَهَا عَصِيرٌ﴾ ہمجا بہرہدوام بہندایہ تیان
دہکہین ﴿قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ﴾ (نیراہیم) ووتی نایا نہوانہ گوتیان لبثانہ ﴿إِنَّمَا تَسْمَعُ﴾ کاتیک
ہاوار و نرایان لی دہکہن ﴿أَنفِثْنَا إِلَيْكَ الْفُورَ﴾ یا نایا نہوان سوود یازیانتان ہی دہگہینن ﴿وَأَنفِثْنَا
نُفْثًا آخِرًا﴾ ووتیان (نہخیر ہبچیان ہی ناگری) بہلکو یتیمہ ہاوو باہیرانمان دیوہ ﴿كَذَلِكَ
يَقْعَلُونَ﴾ نابو و شیتوہ (ی یتیمہ) یان کردوہ ﴿قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ ووتی نایا تبتوہ دہزائن
چی دہہرستن ﴿أَنفِثْنَا إِلَيْكَ الْفُورَ﴾ تبتوہ ہاوو باہیرہ پیتسوہ کانتان ﴿وَأَنفِثْنَا إِلَيْكَ
نُفْثًا آخِرًا﴾ جا بہرہاسنی ہمسو نہوانہ دوزمنی منن ﴿إِنَّمَا رِزْقِي سِتْرٌ﴾ جگہ لہہرہورد گاری جہانابان ﴿وَأَنفِثْنَا
نُفْثًا آخِرًا﴾ کہ نہو منی دروست کردوہ پاشان ہر نہویش رینموونیم دہکات ﴿وَأَنفِثْنَا
نُفْثًا آخِرًا﴾ وہ ہر نہو زانہ خوراکم پیدہدات و تیراوم دہکات ﴿وَأَنفِثْنَا إِلَيْكَ
نُفْثًا آخِرًا﴾ وہ کائی نہخوش بکہوم ہر نہو شیفام دہدات (چاکم دہکاتہوہ) ﴿وَأَنفِثْنَا إِلَيْكَ
نُفْثًا آخِرًا﴾ وہ زاتیکہ کہمن دہمرینی و پاشان زیندووم دہکاتہوہ ﴿وَأَنفِثْنَا إِلَيْكَ
نُفْثًا آخِرًا﴾ زاتیکہ بہتہام و نمید دہکم ﴿أَنفِثْنَا إِلَيْكَ الْفُورَ﴾ لہ رژی پاداشت دا (قیامہتدا) بیوری
لہلہلہ کانم و بیانسرتہوہ ﴿وَأَنفِثْنَا إِلَيْكَ الْفُورَ﴾ نہی ہرہورد گارم دانایم ہی بیہخشہ ﴿وَأَنفِثْنَا
نُفْثًا آخِرًا﴾ ہمبہرہ ریزی ہباوچا کاتہوہ ﴿وَأَنفِثْنَا إِلَيْكَ الْفُورَ﴾

وَأَنفَلَ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٠﴾ وَهَاسٍ كَرْدَنِم بِهَاجَكِه لَه نَاوَه لَه دَاهَاوَوَه كَانِدَا بِنِ بِيَه خَشِه ﴿١١﴾
وَأَنفَعَلَنِي مِنْ وَرَقَةٍ جَذَّةٍ تُغَيِّرُ ﴿١٢﴾ وَهَاسٍ كَرْدَنِم لَه وەر گرانِی بِه هَشَنی بِسَر نَاوَو نِعمَت ﴿١٣﴾ وَأَنفَعَلَنِي لِي
وَه لَه بَاوَكَم خَوْش بِيَه ﴿١٤﴾ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْفُصَّالِينَ ﴿١٥﴾ بِه رَاسَتی شَو لَه گومرِ اَبَانِه ﴿١٦﴾ وَلَا تُغْنِي بِنِمْ يَتَسَوْنَ ﴿١٧﴾
وَه شَهَرَمَه زَارَو رِيسَوَام مَه كَه لَه رُوزِيَكِدَا كَه (خَه لَكی) زِيندَو دَه كَرِنَمَه ﴿١٨﴾ ﴿يَوْمَ لَا يَنفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿١٩﴾
رُوزِي كَه مَال و سَامَان و مَنَدَال و نَهَوَه سَوود نَاگَه مَنَس ﴿٢٠﴾ ﴿إِلَّا مَن آتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٢١﴾ بِبَجَكِه
لَه كَه سَنی بِيَتَه خَزَمَتی خَوَا بِه دَلَبَكی سَاغ و پَاك و خَاوَتَنَمَه ﴿٢٢﴾ وَأَنفَعَلَنِي لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَه (لَه رُوزِي
دَوَابِيَدَا) بِه هَشَن تَزِيَك دَه خَرِنَمَه بِنِ پَارِنِز كَارَان و لَه خَوَا تَرَسَان ﴿٢٤﴾ وَرُوزِي لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٢٥﴾
دَوَزَه خِش دَه رَه خَرِنَت (و نَاشَكِرَا دَه كَرِي) بِنِ گومرِ اَبَان ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ لَهُمْ ﴿٢٧﴾ وَه بِبِيَان دَه وَتَرِنَت
﴿إِنِّي نَافِثٌ مِّنْكُمْ قَبِيلٌ ﴿٢٨﴾ كِسَوَان تَهَوَانَهی كَه نَبَوَه دَه تَان پَه رَسَن ﴿٢٩﴾ مِّنْ دُونِ اللَّهِ ﴿٣٠﴾ لَه جِيَانی خَوَا ﴿٣١﴾ هَلْ تَصْرَوْنَ
أَرْبَعَهُ رُوسٍ ﴿٣٢﴾ نَايَا يَارَمَه تَشَان دَه دَن يَا يَارَمَتی خُزِيَان دَه دَن ﴿٣٣﴾ فَتَكْبِرُ أَفْهَامُهُ وَالْقَالُونَ ﴿٣٤﴾ تَه مَجَا
هَمَوَو تَهَوَانَه (پَه رَسْتَرَاوَان) و گومرِ اَبَان سَهَر بِه رَو خَوَار فَرِي دَه رِنَتَه دَوَزَه خَه ﴿٣٥﴾ وَتَحْشُرُونَ إِبْلِيسَ
أَجْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ هَمَرَوَهَا هَمَوَو سَهَر بَارَانی شَه بِيَتَان ﴿٣٧﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٣٨﴾ (بِت پَه رَسْتَان) لَه كَاتِيَكِدَا
لَه دَوَزَخ دَا شَهَرَه قَسَه نَاوَه بَانِه (لَه گَه لَه پَه رَسْتَرَاوَه كَانِيَان دَا) دَه لَبِن ﴿٣٩﴾ قَالَهُ إِنْ كُنَّا لِي مَسَلِّي
شُبُهِن ﴿٤٠﴾ سَوَبِنْدَه خَوَاتِمَه لَه گومرِ اَبِي يَه كِي نَاشَكِرَا دَاوَوِيَن ﴿٤١﴾ إِذْ شَرَوْكُوكَ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ كَاتِيَك نَبَوَه مَان
دَه بِر دَه رِيَزِي پَه رَوَه دَكَارِي جِيَهَانِيَانَه ﴿٤٣﴾ وَمَا أَشْكُوا إِلَّا آلَهُ الْمَجْرُومُونَ ﴿٤٤﴾ كَه سَن نِعمَتی گومرِ اَنه كَر دَنَاوَانِ بَارَان
تَه بِيَت ﴿٤٥﴾ قَالَتَانِ شَيْعِيَّةٍ ﴿٤٦﴾ وَه هِيچ تَكَاكَارِي بَو نِعمَتی يَه ﴿٤٧﴾ وَلَا صِدْقَ جَبْرِ ﴿٤٨﴾ وَه هِيچ هَاوَرِيَه كِي
دَلَسُوزَمَان تَه ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَنَا كَرُوه ﴿٥٠﴾ خُوزَكِه جَارِيَكِي تَر بَكِه رَا بِنَا يَه تَهَوَه (بِنِ دُونِيَا) ﴿٥١﴾ فَتَكُونُ مِنَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥٢﴾
تَه وَسَا لَه بَاوَه رَا دَرَان دَه بَوِيَن ﴿٥٣﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ ﴿٥٤﴾ بِه رَاسَتی لَه وَدَا (بَاَسَكِرَا) پَه نَدَوَه بَلَكِه هَه بِه
﴿وَمَا كَانُوا أَكْثَرُ فَخْرٍ ﴿٥٥﴾ بِه لَام زُورَه بِيَان بَاوَه رَا دَرَانَه بَوِيَن ﴿٥٦﴾ قَالُوا رَبُّكَ لَهْوُ الْعَرِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥٧﴾ بِه رَاسَتی هَمَر
پَه رَوَه دَكَارَت زَال و مِيَهَرَه بَانَه ﴿٥٨﴾ كَلْبَتٌ قَوْمٌ نَجَّحَ الرِّسَالِ ﴿٥٩﴾ گَه لِي نَوُوح بِيَتَه مَهَرَانِيَان بِه دَرُوزَن دَانَا
(پَه رَوَا بِيَان بِنِ تَه كَرَدَن) ﴿٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمُ اخْرُجُوا هُنَا ﴿٦١﴾ كَاتِي كَه نَوُوحی بِرَا بِيَان بِنِ وَوَتَن ﴿٦٢﴾ أَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٦٣﴾ نَايَا
نَا تَرَسَن لَه خَوَا (خُوسَان نَا پَارِزَن) ﴿٦٤﴾ إِنْ لَكُمْ رُسُولٌ أَمِينٌ ﴿٦٥﴾ بِيَنگومان مَن بِيَتَه مَهَرِيَكِي تَه مِشَم بِنِ نَبَوَه
﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ ﴿٦٦﴾ كَه وَتَانَه لَه خَوَا بَرَسَن و گومرِ اَبِلِي مَن بَكَن ﴿٦٧﴾ وَمَا أَشْكُوا عَلَيْهِمْ جَبْرٌ ﴿٦٨﴾
وَه مَن دَاوای هِيچ كَرِيَه كَتَان لِي نَاكَم لَه سَهَر تَهَوَه (و يَتَنَمَوِي كَر دَه تَان) ﴿٦٩﴾ إِنْ أَجْرِي إِلَّا عِزُّ رَبِّ الْكَافِرِينَ ﴿٧٠﴾
(چُونَكِه) پَادَا شَتی مَن تَهَنِيَا لَه سَهَر پَه رَوَه دَكَارِي جِيَهَانِيَانَه ﴿٧١﴾ قَالُوا اللَّهُ وَاطِيعُونَ ﴿٧٢﴾ كَه وَتَانَه
لَه خَوَا بَرَسَن و گومرِ اَبِلِي مَن بَكَن ﴿٧٣﴾ قَالُوا الْكُفْرُ لَكُمْ ﴿٧٤﴾ وَوِيَتَان نَايَا (چُون) بَاوَه بِه تَقَو بِنِيَن
﴿وَأَتَّبَعَكَ الْأَلَذَّاتُونَ ﴿٧٥﴾ لَه كَاتِيَكِدَا تَهَوَانَهی شَسَوِنَت كَه وَتَوَن پَه سَهَرِيَن كَه سَن (هَه زَارَو دَامَاو
و تَه فَا مَن) ﴿٧٦﴾

﴿قَالَ وَمَا عَلَّمْتُمُ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ (نوح علیه السلام) ووتی من چوزانم نه وانه چی کرده ویه که ده که ن
 ﴿إِنْ يَسْأَلُكُمْ آلُ الْكَافِرِينَ﴾ پر سینه و بیان تنها له سهر پهرورد گارمه ﴿تَوَلَّوْا عَنْهُمْ﴾ نه گهر یتوه هه سست
 بکن (بزائن) ﴿وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من دهر کهری باوهر داران نیم ﴿إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾
 من تنیا ترسینه ریکی پروون کهر وهرم ﴿قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ﴾ ووتیان نهی نوح نه گهر کوتابی
 نه هیتی (لهم کاری بانگه وازه) ﴿لَا تَكُونَ مِنَ الْمُتَحَوِّينَ﴾ ینگومان له پهرد باران کراوان دهی ﴿
 قَالَ رَبِّ إِنِّي قَرِئْتُ لَكَ ذُنُوبًا﴾ (نوح) ووتی: نهی پهرورد گارم ینگومان گه له کهم پروایان پی نه کردم
 ﴿وَأَفْلَحَ بَنِي إِدْرِيسَ﴾ که واته له نیوان من و نه وانه احوکم بده به حوکم دانبکی به کجاری
 ﴿وَنَجَّيْنِي وَنَجَّيْتَنِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من نه و نه و باوهر دارانه ی له گه لمدان پرزگار بکه ﴿وَأَفْلَحَ نُوْحٌ﴾
 یتمهش نوح و نه و که سانه ی له گه لکی بوو پرزگارسان کردن (له غنکان) ﴿فِي الْفُلِّ الْشَّجُونِ﴾ له و
 که شتی بهی که پر کراو بوو (له مرزف و هه موو جوهر گیاندارنک) ﴿لَا تَرْفَعُوا أَعْيُنُكُمْ﴾ له پاشان
 له دوا (پرزگار کردن ییمانداران) نه وانه ی که مانه و نه نومسان کردن (له شای تو فانه که دا) ﴿
 إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به راستی له وده (باسکرا) به لکه به کی گهر ویه ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ به لام
 زور به بیان باوهر دار نه بوون ﴿وَلَا تَرْفَعُوا أَعْيُنُكُمْ رِجَالُ الْجَهْدِ﴾ وه به راستی ههر پهرورد گارت زالی
 به به زبیهه ﴿كَذَّبَتْ عَادُ الْأَنْبِيَاءِ﴾ گه لی عا د پیغه به رانی (خوا) بیان به دروزن دانبا (باوهر بیان پی
 نه کردن) ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ نُحُورُهُ﴾ کاتن هه وود (علیه السلام) ی برایان پینی ووتن ﴿الْأَنْبِيَاءِ﴾ نایا
 خوتان ناباریزن (له سزای خوا) ﴿إِنَّا لَكُرْسِيُّ الْأَيْنِ﴾ ینگومان من پیغه به ریکی له منیم بو یتوه ﴿
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له خوا بترسن و گوی رابه لی من بگه ن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾
 وه من هیچ کریمه که له یتوه داوا ناکم له سهر هم (گه یاندنی بانگه وازه) ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾
 پاداشتی من تنها لای پهرورد گاری جبهانیهه ﴿أَتَتُونِي كُلٌّ بِحِبِّ رِجَالٍ لَيَالٍ شَتَّى﴾ نایا یتوه له هه موو
 شوتنکی به رزی سهره رینگا) بورجینک دوست ده که ن به پی هه وده ﴿وَسَيُجَدُّونَ مَصَالِحًا﴾ وه چه ند
 کوشک و قه لای به هیز (کارگه) دروست ده که ن ﴿لَعَلَّكُمْ تَخْشَوْنَ﴾ به و تومیده ی ههر به مینه وهر
 نه مرن ﴿وَلَا تَنْظُرُوا﴾ وه ههر کاتن ده سست یوه شیتن ﴿بَطْشَتُّ رَجُلَيْنِ﴾ سسته مکارانه دهس دوه
 شیتن ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته (له سزای خوا) خوتان بهاریزن و گوی رابه لی من بگه ن ﴿
 وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنَّمَا كُنتُمْ يَسْتَعْجِلُونَ﴾ وه له (سزای) نه و خواه بترسن و خوتان بهاریزن که خوتان ده زائن
 چی پی به خشییون ﴿أَمَّا الَّذِينَ أَتَيْنَا مِنْ نَازِلٍ﴾ نازه و مالات و مندال و ﴿وَجَعَلْتَ وَغِيْرُكَ﴾ باخ و کتابوی
 زوری پی داون ﴿إِنِّي أَنَا عَلِيْكَ﴾ به راستی من ده ترسم دوو چارنان پی ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزای
 پروونکی زور گهره (ی دژوارو پر له سزای) ﴿قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ ووتیان (به هه وود علیه السلام) لای
 یتمه به کسانه ﴿أَنزَعْتَ أَمْ لَوْ كُنَّا مِنَ الْكَاظِمِينَ﴾ ناموز گاری بکه یث یا ناموز گاری نه که یث ﴿

﴿إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ﴾ ﴿لَهُمْ فِي تَوْحِيدِنَا وَتَهْنِئَةِ دُرُودِهِ لَهْمَا﴾ ﴿وَمَا لَكُمْ بِمُعَذِّبِينَ﴾
 وہ تہمہ سزا نادرین ﴿فَكَلْبُؤُهُ فَهَلْ كَلْبُؤُهُ﴾ نیشر باوہریان ہی تہمہنا بڑہ تہمہش لہناومان بردن
 ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ بنگومان لہوہدا (باسکرا) نیشانہی گہورہ ہدیہ ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾
 بہلام زور بہیان باوہردار نہبوں ﴿وَلَا رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ بہراستی ہر بہرورہدگارت
 بہدہسہلات و بہہزہمی یہ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ﴾ گہلی سہموود پتہمہبرانیان بہدورزن زانی ﴿
 إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ﴾ کاتی صالح (علیہ السلام) ی برایان ہی ووتن ﴿الَا تَتَّقُونَ﴾ ثایا (لہسزای خوا)
 خوتان ناہارزن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ بہراستی من پتہمہبرنکی تہمینم یوتان ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾
 دہی لہخوا ہترسن و گوی پاہلی من بکہن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ و من ہیج کری و پاداشتینک
 لہسہر تہم (پتہمہبرستی یہ) لہتیوہ داواناکہم ﴿إِنْ لَّيْسَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ کری و پاداشتستی من تہنہا
 لای بہرورہدگاری جہانیانہ ﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ جَاءَ هَٰؤُلَاءِ آيَاتِنَا﴾ (واہدزان) وازتان لی دہہتری لہدونیاہ
 بہہیمشی (دہڑین) ﴿فِي حَتِّ وَعُقُبٍ﴾ لہناو باخات و کانیاوی زوردا ﴿وَزُودُوعٍ وَخَلِّ طَلْعُهَا
 هَضِيمٌ﴾ وہ لہناو کشتوکالی زورو باخاتی دار خورمای میوہ گہبودا ﴿وَنَزَّحُونَ مِنَ الْجِبَالِ يَوَاسًا
 كَرِيمِينَ﴾ وہ لہجیاکان داخانو دادہناشن زور بہلیرانانہ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ کہواتہ لہسزای خوا
 ہترسن و گوی پاہلی من بکہن ﴿وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وہ گوی پاہلی زیادہ پہوان مہکہن ﴿
 الَّذِينَ يَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ تہوانہی خرابہکاری دہکہن لہزہوی دا ﴿وَلَا يُصْلِحُونَ﴾ وہ کردہوی چاک
 ناکہن ﴿فَأُولَٰئِكَ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِبُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ ووتیان (بہصالح علیہ السلام) تو تہنہا بہکیکی لہجادو
 لیکراوان ﴿مَا أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ﴾ تو تہنہا مروفتیکی وک تہمہ ﴿فَإِنْ يَنْتَهِبُوا إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾
 دہی ثاہت و موعجزیہ کمان بقیتہ تہگہر لہراست گویانی ﴿قَالَ يٰٓأَيُّهَا قَوْمُ﴾ (صالح علیہ
 السلام) ووتی تہم وشرہ مہینہ (موعجزہ) یہ ﴿لَٰهَٰؤُلَاءِ لَكُم مَّا تَعْلَمُونَ﴾ ناو خواردنہوہ پوڑیک بڑ
 تہوہ و پوڑیکش بقیتوہ ﴿وَلَا تَسْهَوْا آيَاتِهِ﴾ دہستی بقمہبہ بہخرابہ ﴿وَيَا أَيُّهَا عَذَابٌ يُعْطِيهِ﴾
 تہگپنا سزای تولی پوڑیکی گہورہ تووشتنان دہت ﴿تَعْلَمُونَكَ فَاتَّخَذُوا حُرَاقًا مِمَّا﴾ کہچی تہوان
 سہریان ہری تہوسا بہشیمان بوونہوہ (لہترسی تولی خوا) ﴿فَاتَّخَذُوا الْعِزَابَ﴾ تہمجا سزای
 (خرابہ کہیان) تہوانی گرت ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ بہراستی لہمہدا (باسکرا)
 نیشانہہکی گہورہ ہدیہ بہلام زور بہیان باوہردار نہبوں ﴿وَلَا رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ بنگومان
 بہرورہدگارت زانی و بہدہسہلات و بہہزہمی یہ ﴿

﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِبَنِيهِمْ مَبْرُورِينَ﴾ گلسی لوط پیتغه مبرراتیان به دروزن دانا ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ﴾
 کاتی لوطی برابان (علیه السلام) ووتی بیان نایا نبوه له خوا ناترسن خوئا باریزن ﴿إِلَىٰ آلِكَرْتَمُولَ آمِينَ﴾ به راستی من پیتغه مبرریکی نه منیم بؤ نبوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ﴾ که واته
 له خوا برسن و گوئی رایلهی من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ وه من هیچ پاداشتیک له سر
 (پیتغه مبرریتیکم) له نبوه داوا ناکم ﴿إِنَّ آخِرَ الْأَعْرَابِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پاداشتی من تنه لای بهرورد گای
 جیهانیانه ﴿فَاتَّقُوا الذِّكْرَ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ نایا له ناو (همو و خه لکی) جیهانیاندا نبوه نیر بازی ده کن
 ﴿وَتَذَرُونَ﴾ وه وازدینس ﴿مَخَافَتِ لُوطٍ بَنِيهِ الْأَرْبَعُ﴾ لهو هاوسه رانه نان که بهرورد گارتان بوی
 دروست کردون ﴿بَلْ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِمْ أَجْرًا﴾ نه خیر به لکو نبوه کومد لیکن ده رجو له سنوری ناره زوو ﴿فَالْوَالِینَ أَنْتُمْ بِأُطْرُجٍ﴾ ووتیان به راستی هی لوط نه گهر واز نهیتی (لهم کارهت) ﴿تَتَّكُونَ مِنَ
 الْعَالَمِينَ﴾ ینگومان له درو کر او ان ده بیت (لهم خاکه) ﴿قَالَ إِنِّي لَمِّنْكُمْ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ (لوط)
 ووتی ینگومان من زور قلس و یزارم لهو کرده و تان (نیر بازی) ﴿فَرِيحَتِي وَأَعْلَىٰ مَنَاقِبَتِي﴾
 هی بهرورد گارم خزم و مال و خیزانم رزگار بکه له (تولهی) لهو کرده و هی له و ان ده بکن ﴿فَتَجِدَنَّهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ﴾ نه مجا نیمهش لوط و همسو خیزانه که بمان رزگار کرد ﴿إِلَّا عَجْرًا فِي
 الْفَجْرِ﴾ بیجکه له پیره زنی (خیزانی لوط) که له جیم او ان (وتیا جوان) بوو ﴿فَرَدَّتْهَا الْأَجْرِينَ﴾
 پاشان له وانی ترمان له ناو برد ﴿وَأَمَّا رَبُّكَ فَكَفَرًا﴾ وه بارانیکمان (له برد) به سر باراند باراند
 ﴿فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ﴾ نه مجا نای چ خراب بوو بارانی ترسینراوه کان ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً﴾ به راستی
 له مهدا (باسکرا) به ندیکی گه و ره هیده ﴿وَمَا كَانَ الْأَكْثَرُ مُؤْمِنِينَ﴾ به لام زور به یان باوه دار نه بوون
 ﴿قَالَ رَبِّكَ لَهُمُ الْعَذَابُ الرَّحِيمُ﴾ ینگومان بهرورد گارت زال و میهره بانه ﴿كَذَّبَتْ أَصْحَابُ لُقْيَا
 الْقُرْطَبِيِّ﴾ خاوه نی یاخاته چرو پر کانیس پیتغه مبرراتیان به دروزن دانا ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ﴾
 کاتی شو عیب علیه السلام بئی ووتن: نایا خوتان ناباریزن و له خوا ناترسن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾
 به راستی من پیتغه مبرریکی نه منیم بؤ نبوه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ﴾ که و ابو له خوا برسن و گوئی رایلهی
 من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ وه من هیچ کری و پاداشتی من تنه لای بهرورد گای جیهانیانه ﴿فَاتَّقُوا الْكَيْدَ﴾
 ریک و راست پیوا نه بکن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ وه له زیان دران مبن (له پیوانه دا
 ناته و ابیون) ﴿وَرَبُّكَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ وه به ترازو به کی راست و ریک کینسانه بکن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا النَّاسَ أَشْيَاءَ هَٰؤُلَاءِ﴾ و کم و کوری مه کن له شته کانی خه لکیدا (هیج مافیکیان زیر بی
 مه خه) ﴿وَلَا تَقْتُلُوا الْأَنْفُسَ فَسَادَ﴾ وه رومه چن له زه ویدا به خرابه کاریشان

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه بترسن لهو زاتهی ﴿خَلَقَكُمْ وَالْحَيَاطَةَ الْأَوَّلِينَ﴾ كه تیوهو خدلكانی پیشویشی دروست کردوه ﴿فَالْوَالِدَاتُ إِنَّمَا نَسَبُنَّ لِلَّغَلِ وَالْغُلَامَ نَسَبْنَا لِلأُنثَىٰ﴾ ووتیان تو تنها له جادوو لی کراوانی ﴿وَمَا أَنْتَ إِلَّا نَسْرٌ عَلِيمٌ﴾ وه تو تنها مروفتیکی وهك نیمهی ﴿وَإِنْ ظَنَنْتَ أَنْ لَيْسَ بِكَ عَذَابٌ﴾ و بهراستی نیمه واگومانست پی ده بهین له دروزنان بیت ﴿فَأَنظِرْنَاهُمْ بِالسَّمَاءِ﴾ دهی چند بار چه بهك له ناسمان بخهره خواره وه به سه رماندا ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه گهر تو له راست گویانی ﴿قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً﴾ (شوعه پ) ووتی پهروه درگرم چاك ده زانی به ههر کردوه بهك كه ده بهكهن ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ نه مجا شوعه بیبان به دروزن زانی ﴿فَأَعْرَضُوا عَنْ آيَةِ اللَّهِ﴾ بهو هزیدهو سزای پوزی سینه ر (ی ههور) گرتنی ﴿إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ بهراستی شهو سزایه سزای روزنکی زور گهوره بهو ﴿إِنِّي فِيكَ لَآتِيَةٌ﴾ بیگومان له مه دا (باسکرا) بهلگه بهکی به هیز همه به ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ تَرْكُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ به لام زور به بیان به اوهر دار نه بهون ﴿وَأَنَّ ذَٰلِكَ لَهُوَ الْعَذَابُ الرَّحِيمُ﴾ وه بهراستی پهروه درگارت ههر شهو زالا و به به زهی ﴿وَاللَّهُ لَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ و بهراستی شم (قورنان) دابه زشراوی پهروه درگاری جیهانیانه ﴿تَزَلُّجُ السُّودِ﴾ جوهره نیلی شمین هیتابه خواره وه ﴿عَلَىٰ قَلْبِكَ لَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بوسه ردلی تو بوشوهی له تر سینه ران بی ﴿يَسَارَ عَرَبٍ﴾ به زمانیکی ههره بی روون و باراو ﴿وَاللَّهُ لَنُرِيَنَّكَ الْآيَاتِ﴾ وه بهراستی (باسی قورنان) له کینیسی پیته به هره پیشووه کانداهیه ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ﴾ نایا له مه بهلگه بهکی روون نه بوو بویان (بوسه کافرانی قوره شش) ﴿أَن يَخْلُقُوا نُفُوسًا مِّثْلَ نَفْسِكَ﴾ كه زانایانی بهنی بیسرا نیل شهو (دهنگ و باسی قورنان) ده زانن ﴿وَلَوْ زُلْزِلَتْ كُلُّ نَفْسٍ لَنُفِخَ فِي الْأُصْصَارِ﴾ نه گهر نیمه شهو (قورنانه) مان بنار دایه شه خواره وه بوسه سهر كه سبکی هه جهمی ﴿فَنُفِخَ فِيهِمْ﴾ نه مجا بیخوژندایه شهو به سه رماندا (به سه ر پی باوه رانی مه كه ده دا) ﴿مَّا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ﴾ باوه ریان پی نه ده هیتا ﴿كَذَٰلِكَ سَلَكْنَا فِي قُلُوبِ الْمُتَكِبِينَ﴾ تا بهو جوره شهو (قورنان) مان خستنه ناو دلی تاوانبارانه وه ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ كه چی ههر باوه ری پی ناهیتن ﴿حَتَّىٰ تَبْلُغُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ هه تا سزای سه خت به جوی خویان ده بینن (جبا باوه ر دینن) ﴿فَتَبَيَّنَهُمْ بَعْدَهُ وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ شهویش له ناكاودا دیت بویان كه شه وان هه سنی پی ناكهن ﴿وَقَالُوا هَٰؤُلَاءِ هُمُ الْمُظْتَرُونَ﴾ نه وسه له نین ناخو موله تمان پی ده دریت ﴿فَأَعْرَضْنَا عَنْهُمْ﴾ دهی نایا شه وان بهله ی سزای نیمه یانه ﴿فَأَنزَلْنَا إِلَهُكَ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ تو پیسم یلی نه گهر چند سالی به خوشی بیان ژننن ﴿وَنُفِخَ فِي سُرَّةِ الْإِنسَانِ﴾ له پاشان شهو سزایه ی كه لنی تر سیرا بوون بیت بویان ﴿

﴿مَا أَفْعَىٰ عَنْهُمْ﴾ سوو دیان بی ناگه بدنی ﴿مَا كَانُوا يَشْعُرُونَ﴾ نه هه موو خو شس و رابوار دندی به وان
 درابوو ﴿وَمَا أَهْلَكَاهُمْ قَرْيَةً﴾ هیچ شارو گوندیکمان له ناو نه بر دووه ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ كَانُوا يُرَوِّدُونَ﴾ دلبابه
 تر سینه راتیکی هه بووه ﴿وَكُنِيَ وَمَا كَانُوا يَشْعُرُونَ﴾ بۆ نه وی بیر بکه نه وه، وه ینیه سسته مکار نه بووین
 (له سزا داناندا) ﴿وَمَا أَفْعَىٰ عَنْهُمْ قَرْيَةً﴾ شه پتانه کان نهو (قور نانه) یان نه هتیا وه خواره وه ﴿وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَفْهِمُونَ﴾ نه شیاوی نه وهن و نه ده شتوانن ﴿إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَفْزُؤُونَ﴾ به راستی
 شه پتانه کان له گوی گر تن (ی هه والی تاسمان) بهر گری کر اون ﴿فَلَا تَنْفَعُ اللَّهُ إِلَهُاتُ أَحَدٍ﴾ که واته
 هیچ بهر ستر او یکی تر نه بهرستی له گه ل خوادا ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْمَعْدِيَّينَ﴾ نه گینا له سزا در او ان دهی
 ﴿وَأَلْزَمَ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ﴾ خزم و که سه زور نریکه کانت بتر سینه ﴿وَلَخِفُّضٌ جَنَّتَكَ﴾ و بالی
 به زمیسی و نه رم و نیانیت پاخه ﴿لَئِنْ أَفْعَاكَ مِنَ الْقُرْمِیْنَ﴾ بۆ نهو باوه دارانهی که شوینت که وتوون
 ﴿إِنْ عَصَاكَ﴾ نه مجا نه گهر سهر بیچیان کردی ﴿فَقُلْ إِنِّي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ﴾ نهوسا پیمان بلی:
 به راستی من بهرسم له وی تیره ده یکه من ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ﴾ وه پشت بهو خواجه بهرسته
 که زال و بهر زمیسی به ﴿إِلَّا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَ قَوْمٍ﴾ نهو (خواهه) که ده بیینی کاتی به تهنیا نویژ ده کی
 ﴿وَقُلْ إِنِّي السَّاجِدُ﴾ وه (ده بیینی) نویژ کردنت له ناو نویژ گهر اندا (که پیش نویژ بیان بۆ ده که بیت)
 ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ به راستی نه نها نه وه بهر سهری ناگادار ﴿هَلْ أَتَاكَ عَلَىٰ تَرَكٍّ السَّيِّئِينَ﴾ هه و النان
 به ده من شه پتانه کان داده بهر نه سهر کی؟ ﴿فَتَرَكَّ عَلَىٰ كُلِّ آلَةٍ أُنْبُوءًا﴾ داده بهر نه سهر هه موو (که سیتیکی)
 زور درو زنی زور تاوانبار ﴿يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْتَهُ كَزَكَاةٍ﴾ باش گوی ده گر ن (بۆ شه پتانه کان)
 وه زور بهر یان درو زنس (لهو هه و الا نه دا ده بدن به خه لکی) ﴿وَالشَّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ﴾ (بیته مبهر
 ﴿شَاعِرٌ نِّسِي﴾ شاعیر نی په) شاعیر هه کان ته نها گوسر اکان شویتیا نه که من ﴿وَالْوَنَزَاءُ﴾ نایا نایینی
 که نه واته ﴿فِي كُلِّ وَاوٍ يَهْمِسُونَ﴾ به هه موو دول و شیو نکدا به سهر لی شیواوی ده روق (شعیر ده لئین) ﴿وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ﴾ وه به راستی نه واته شستی ده لئین که خویان نایکه من ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ جگه له وانه بیان پروایان هتیا وه و کرده و چاکه کاتیا ن کردوه ﴿وَوَكَّلُوا اللَّهَ كَبِيرًا﴾
 وه یادو زیکری خوابان زور کردوه ﴿وَأَنصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا﴾ وه توله یان سه تدوه له باش نه وه
 سسته میان لی کر اوه ﴿وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ وه نه وانهی سسته میان کردوه له مه و دوا ده زانن ﴿إِنِّي مُنْقَلَبٌ
 بِقَبْلُونِ﴾ که چو ن گهرانه وه به که ده گهر نه وه (بۆ لای خوا دوی مردن)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ به ناری خوی به خشنده ی میهر بان

﴿طس﴾ به (ط، سین) ده خو تریمه خوا زاناره به مانا کی بوزانیاری زیاتر سه بری سه رتای
سوره قی (البقرة) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَاصْبِرُوا لَهُمْ إِنَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسِهِ وَاسْمُهُ قُورَآنٌ وَكِتَابُهُ نَاشِكْرَاهِ﴾
﴿هُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (هزی) رینمو ونیی و مرده دانه بق بر واداران ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ﴾ ثوانه ی که نویز به جی دین و زه کات ددهن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾ وه ثوانه ی بروای
بتو یان به رژی دوا یی هه یه ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به راستی ثوانه ی باو به ناهیتن به رژی
دوا یی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ كِرْهُوهُ﴾ (خرابه) کانیا نمان رازاندووه توه بویان ﴿فَهُمْ يَتَمَنَّوْنَ﴾ بویه ثوان
به سه رگه ردانی ده سوریمه وه ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوَّةُ الْعَذَابِ﴾ ثوانه که سانبکن سزای به دبان بق هه یه
﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ الْخَسِرُونَ﴾ وه ثوانه له رژی دوا یی دا زهره مندترین که سن ﴿وَالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا
الْقُرْآنَ﴾ به راستی تو (ئی موحه مبه) قورثانت بشده دری (فیر ده کری ی) ﴿مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ﴾
له لایه ن خوی کار دروستی زانوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ (بیریان خهروه) کاتی موسا به خیر انده کی
ووت ﴿إِنَّ اللَّهَ أَشَدُّ عِلْمًا﴾ بیگومان من ناگری به دیده کم ﴿مَسَافِكُمْ وَتَهْلِكُمْ﴾ (ثبوه لیره دابن) من ده روم بق
لای ثو ناگره به زوی هه الیکتکن بق دینم ﴿وَأَن تَكُونَ مِنْكُمْ﴾ یا گرو بزوسکی (لهو ناگره)
نان بق دینم تا ثبوه ﴿فَسْتَظُنُّوا﴾ خوتانی بی گرم بکه نه وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ﴾ نه مجا کاتی (موسا علیه
السلام) که بشته لای ناگره که بانگی لی کرا ﴿أَلَمْ يُولَدْنَا مِنْ عِنْدِ رَبِّهِمْ﴾ که پیروز بووه ثو که سه ی
له ناو ناگره که (پرو ناکی که) دایه وه وهش به ده وری دایه ﴿وَسُبْحَنَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ وه پاک و ینگه رده
خوی په و رد گاری جیهانیان ﴿يَسْمَعُونَ اللَّهَ أَلَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ نه ی موسا به راستی ثوه ی (بانگی
کردی) منم خوی به ده سه لای کار دروست ﴿وَأَلْفِ عَصَا﴾ ده گز چانه کت فیری ده (ثو ویش
فری دا) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ نه مجا کاتی بینی وه تیر هار ده جولنی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ (موسا)
هه لثات و ثاوری نه دایه وه. ﴿يَسْمَعُونَ الْخَفَّ﴾ (خودا غهر مووی) نه ی موسا مته رسه ﴿إِنِّي لَأَخْفَفُ لَكُمْ
الْعُسْرَةَ﴾ بیگومان پیغه مبه ران لای من نا تر سن ﴿إِنِّي لَأَمْلِكُمْ﴾ بیجگه له که سنی که سته می کردی
﴿وَلَا يَكُنْ حَسْبُكُمْ سُوَّةُ﴾ باشان خرابه کی گز ریبی به چاکه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ ثوه به راستی من لیبوره ی
به به زیم ﴿وَلَا يَكُنْ يَدَا فِي حَبِيلِكُمْ﴾ وه ده ست بکه به با خه لتدا ﴿فَتَخْرُجُنَّ مِنْ عَرَبِيَّةٍ﴾ (که دهرت هینا)
به سیتی و پر شنگداری دینه دهر وه به یی به له کی ﴿فِي شَيْءٍ إِلَيْكَ يَرْعُونَ وَفِيهِ﴾ (ثمه دوو موعجیزه)
له نق موعجیزه بق فیرعه ون و گه له کی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُفْرِمُ الْفَقِيرِينَ﴾ به راستی ثوانه که لیکی له سنوور
دهر چوون ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ نه مجا کاتی موعجیزه ناشکرا و پرونه کانی ثیمه یان بق هات
﴿قَالُوا هَذَا إِسْخَرُؤُنَا﴾ ووتیان ثمه جادو ویه کی ناشکرایه ﴿

﴿وَجَعَلُوا لَهَا﴾ نهو مو عجیز انه یان دان پندا نه دهنه وئینکاریان ده کرد ﴿وَأَسْقَيْنَهَا الْقَنْدُسَ﴾ که چی له دلی
 خویان دا به راستیان ده زانی ﴿طَلَمَّا وَاعْتَرَفَ﴾ له بهر سته مکاری و خو به زل زانینان (ئینکاریان ده کرد)
 ﴿فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَذَابُ الْمُفْسِدِينَ﴾ نه مجا سدرنج بده سهر نه نجامی خرابه کاران چون بوو ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا
 دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عَلَمًا﴾ سویند به خوا زانستمان به داوود و سوله یمان به خشس ﴿وَقَالَ اللَّهُ لَهُ لَا تَمُدَّنِي السَّيْفَ﴾
 همدو وکیان ووتیان: همدو سو یاس و سه نایه بؤ نهو خویایه ﴿فَلَمَّا كَانَ عَلَى الْكِبَرِ مِنْ عِيسَى وَالْمُؤْمِنِينَ﴾
 که ریزی داوین به سهر زور له بهنده باوهر داره کانیدا ﴿وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُدَ﴾ وه سوله یمان بووه
 میرا تگری داوود (له پیغه بهریتی و پاشایه تی و زانیاری دا) ﴿وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (سوله یمان) ووتی
 نهی خد لکینه ﴿عُلِمَتَا مَطْلُقَ الظَّالِمِ﴾ فیزی زمانی بالنده کان کراوین ﴿وَأَوْرَثْنَا مِنْ كُلِّ قَوْمٍ﴾ وه له همدو
 شتی کمان پی دراوه ﴿إِنَّ هَذَا الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ به راستی نه مه (به من دراوه) فه زل و چاکه به کی
 ناشکرا به ﴿وَحُسْبَانُ الْمُنَافِقِينَ زُجُودٌ﴾ وه کز کرایه وه بؤ سوله یمان همدو سهر یازه کانی ﴿مِنْ الْجِبِّ
 وَالْإِنْسِ وَالْظَّالِمِ﴾ له جنو که و ناده می و بالنده کان ﴿فَهُمْ يُرْجَوْنَ﴾ نه مجا نهوان (له پیش و دوا که وشن)
 بهر گیری ده کران (و به ریز ده ووشن) ﴿حَتَّى إِذَا تَوَفَّا﴾ هه تا کاتی گه شسته ﴿عَلَى وَادٍ الْقَتْلِ﴾ سهر شبوی
 میرووله (شوینیک بوو میرووله ی زور بوو) ﴿قَالَتْ تِلْكَ بَنَاتُ النَّفْلِ﴾ میرووله به کی ووتی: نهی
 میرووله کان ﴿أَدْخُلُوا مَسَكِنُكُمْ﴾ بر فونه ناو ماله کانی خوزان (کونه کانتان) ﴿لَا يَخْصِمُكُمْ سُلَيْمَانُ وَيُؤَدُّكُمْ﴾
 با سوله یمان و له شکره که ی نه تان پلیشتین (له ژنر پیناندا) ﴿وَهُمْ لَا يُنْفِرُونَ﴾ له کانتیکدا نهوان
 ههست ناکه ن ﴿فَتَكْبَرُ صَاحِبَا جَاكِنَ قَوْلَهَا﴾ نه مجا (سوله یمان به سهر سو پرمانه وه) زرده خنده ی کرد
 له قسه ی نهو میرووله ﴿وَقَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي﴾ و ووتی نهی بهروهر دگرم وام رابینه ﴿أَنْ أَشْكُرَ بِعَسَاكَ الَّذِي أَنْعَمْتَ
 عَلَيَّ وَعَلَى وَادِيَّ﴾ که سو یاسی نهو چاکه و نهمه نه تانهت به که که پرشتو ته به سهر من و دایک باو کمد
 ﴿وَأَنْ أَقْمَلَ صَلَاحَاتِهِ﴾ وه (وام پینه) که کار و کرده وهی چاکه به کم که نو پی پیازی پینت
 ﴿وَأَدْخُلْنِي رَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ﴾ وه به به زهی خوت بمخهره ریزی بهنده چاکه کانت ﴿وَوَقَّعَ
 الظَّالِمُ﴾ جا (سوله یمان) چاوی به بالنده کان دا گنبر ﴿فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهَدْيَ﴾ ووتی نهو چی به بؤ
 به بوو سلیمان نه ییم ﴿أَتُرْسَلُونَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ﴾ یاخو ده له ناماده نه یوانه؟ (خو ی دزیو ته وه) ﴿لَا تُخَذِّلُكُمْ
 عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سویند به خوا سزابه کی به تبینی ددهم ﴿أَوْ لَا تَذَكَّرُوهَ﴾ یا سهری به برم ﴿أَوَلَيْسَ لِي بِسُلْطَانٍ
 مُبِينٍ﴾ یا به لکه به کی پرونم بؤ دینیت (له سهر ناماده نه بوونی) ﴿لَسْتُ أَكُونُ بِمَعْبُودٍ﴾ نه مجا
 (به بوو) ماوه به کی کورت مایه وه ﴿فَقَالَ أَطَعْتُمْ بَعْدَ الْحَبْطِ بِهَ﴾ جا (هاته وه و به سوله یمانی) ووت
 ناگدار بووم له شتی که تو ناگدار نبت لبی ﴿وَجِئْتُمْ مِنْ سِمْيَاطٍ لَيْقٍ﴾ له (وولائی) سه به نه وه
 همدو الکی راسته قینم بؤ هتاوی ﴿

﴿إِلَى رَجَدْتُ أَمْرًا تَعْلِي كُمْ﴾ به راستی من دیم تافره تیک پادشای نه وانه (به ناوی به لقیس) ﴿وَأَوَيْتَ مِنْ كُلِّ لَيْتٍ﴾ که همه مو شنیک (پادشاهی) بن دراهو ﴿وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ﴾ و نه ختیکی (پادشاهی) زور گه وری هدیه ﴿وَجَدْنَاهَا قَوْمَهَا﴾ خزی و گله که یم دی ﴿يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جیانی خوا سورده بزور دهن ﴿وَرَبَّنَا لَئِنْ لَمْ يَنْقُضْ لَنَا كَلِمَةً﴾ و شهیتان کرده و (خرابه) کانیانی بزوزاند برونه و ﴿فَصَدَّقْنَاهُ أَتَقِيلُ﴾ به و هزیه و بهر گری کردون له رنگی راست ﴿فَهَبْ لَنَا ذُرِّيَةً مِنْهُ﴾ بزیه نه وانه رنگای راست نادوز نه و ﴿الْأَسْحَدُ وَاللَّهُ الْأَكْبَرُ﴾ بز نه و دی سورده نه بن بز نه و خواهی ﴿يَخْرُجُ الْخَبَّ فِي السَّيِّئَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که نه و دی شاراو بیت له تاسمانه کان و زه ویدا دهری ده خات (دهر دینی) ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ﴾ نه و ده دهی شار نه و ده و دی دهری ده خنه دهی زانی ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خواهی که هیچ بهر ستر او یکی راست نی به جگه له نه و ﴿رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ بهر و ده دگاری عهرشی هره گه وریه ﴿قَالَ سَتَطَّرُ﴾ (سوله یمان به په بو و دهی) ووت یتنه لی کولنه و ده که بن (سهر ده که بن) ﴿أَصَدَقْتَ أَرْكَتَ مِنَ الْكَذِبِينَ﴾ (تا بزانی) راست ده که بیت (له و هه و الهه) یا له دروز نایت ﴿أَذْهَبَ يَكْنِي هَذَا﴾ نه م نامه یی میان بز بهر ﴿فَالْيَوْمَ إِلَيْهِمْ قُورٌ عَظِيمٌ﴾ و فری ی ده بز یسان پاشان دور که و ره و لیسان ﴿فَانظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ﴾ نه مجا سه رنج به ده چ و ده لامیک ده گه بر نه و ﴿قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ﴾ (به لقیس) ووتی نهی پیار مافول و سه ر که کان ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُنْ لِلَّهِ خَشْيَةً كَرِيمًا﴾ به راستی من نامه یی کی گرنگم بز هاویز راو ﴿إِنَّهُنَّ سُلَيْمٌ﴾ که بیگو مان له سوله یمان و ده (هاتوره) ﴿وَاللَّهُ يَسُرُّ اللَّهُ الْخَيْرَ الْحَمِيدَ﴾ به راستی نه و (نامه ده ست پی ده کات) به ناوی خرای به خشنده می مهر بیان ﴿الْأَتَقْلُوا عَنِّي وَالْأَتَقْلُوا عَنِّي سُلَيْمِينَ﴾ خوتان به گه و ره مه زانن به سه رمداو به موسلمانن (گه ردن که چی) و هرن بز لام ﴿قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ﴾ (به لقیس) ووتی نهی سه ر و ک و نه شرافه کان ﴿أَفَتُوفِي أَمْرِي﴾ ده رباره ی نه م کارم رای خوتانم پی بلین ﴿مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا﴾ چونکه من هیچ بریاریک نادم ﴿حَتَّى تَشْهَدُونِ﴾ هه تا یتنه نامه نه بن (ر او یز زان پی نه که م) ﴿قَالُوا نَحْنُ أَوْلَى الْأَمْرِ﴾ ووتیان: یتنه خاوه نی هیزین (چه ک و سه رباز) ﴿وَأُولُوا نَأْسٍ شَدِيدٍ﴾ و ده (له جه نگدا) خاوه نی نازیاته یی کی زورین ﴿وَالْأَحْزَابُ﴾ و ده فرمان و بریاریش به ده سستی تویه ﴿فَانظُرْ مَاذَا تَأْتُرِينَ﴾ که واته سه رنج بده (بیر بکده و ده) چ فرمانیک ده ده بیت ﴿قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ﴾ ووتی به راستی پادشایان ﴿إِنَّا كُنَّا قَوْمًا تَنَادَوْهَا﴾ هدر کانی (به زور) چونه شاریکه و ده خراب و ویرانی ده که ن ﴿وَجَعَلُوا أَمْرًا أَهْلِيًا أَدْلَىٰ﴾ و ده سه لات داره کانی نه و (شاره) ریسراو سه رشور ده که ن ﴿وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ﴾ و ده (کانی زان بون) هه به و ده و ده که ن ﴿وَأَنَّىٰ مَرْسَلَةٌ إِلَيْهِمْ بِعُدَّتِهِ﴾ جا من دیار به کی به نرخ و گه وریان بز ده نیرم ﴿فَتَنَازَعُوا فِيهِ لِمَ يُرْسَلُونَ﴾ نه مجا چا و ده و ده که م که نیر دراهو کان به چی یه و ده گه بر نه و

﴿فَتَجَاءَكَ سُلَيْمٌ﴾، نهجا کاتینک (نیز او که) هاته لای سوله یمان ﴿قَالَ أَتَيْتُكَ بِمِائَةِ نِوْءٍ مِّن مَّالٍ وَ سَامَانَ يَمْنَنَ دِهْنِ ۱۲﴾ ﴿فَتَأْتِيهِ هَوًى مِّن رَّبِّهِ﴾ هوی شهوی خوا به منی داوه ﴿خَرَجْنَاكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ چاکتره له وهی داو به تنی به نبوه ﴿بَلْ أَتَاهُ رُوحُ رَبِّهِ﴾ به لکو یتوه به دیار به که تن دلخوش دهبین ﴿اتَّبِعْ الْإِنشَادَ لِقَائِهِمْ﴾ (به دیار به که وه) بگه بره وه بولا یان سویتند به خوا بویان دیتین ﴿يُخَوِّدُونَ لِقَاءَ رَبِّهِمْ﴾ به له شکر به که وه کنوانای پرو به پروو به وه یان نی به له گه لیدا ﴿وَلَا تَحْزَنْهُمْ حَبْرٌ مِّنْهُنَّ﴾ وه سویتند به خوا به زه لیلی و زتر ده سنی له وولانه که یان ده که یمن ﴿وَتَحْزَنُونَ﴾ له کاتینکا نهوان ریسواو سر شزرن ﴿قَالَ تِلْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ﴾ (سوله یمان) ووتی شهی ده سستی پیاو ما قول و نه شرافه کان ﴿الَّذِي يُبَيِّنُ لَكُمْ بَيِّنَاتٍ﴾ کامشان نه خسته (پادشایی به) که یمن بۆ دیتین ﴿قَالَ أَن يَأْتِيَنِي مَسِيرِينَ﴾ پیش شهوی به ملکه چی یمن بۆلام ﴿قَالَ عَنِّي مُؤَيَّدٌ لَهُمْ﴾ جنز که به کی گهوره به به هیز له جنز که کان ووتی ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ بَیِّنَاتٌ مِّن رَّبِّهِ﴾ من نهو (نه خسته ییت) بۆ دیتیم ﴿قَالَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ﴾ پیش شهوی له جیگه کی خوت ده سیتی ﴿وَلَا يَخَافُ الْعَذَابَ﴾ وه بیگومان من به توانام به سدر نهو (هیتانه دا) و ده سپا کیشم ﴿قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِزٌّ مِّنَ الْكِتَابِ﴾ شهوی زانسی له کتینی (ناسمانی) لا بوو ووتی ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ بَیِّنَاتٌ مِّن رَّبِّهِ﴾ من بۆت دیتیم پیش شهوی چاوت بتر و کتیت ﴿فَلَمَّا أَتَاهُ مُسْتَقَرُّهُ﴾ (نه خسته که ی هیتا) جا کاتینک سوله یمان نه خسته ته که ی (به لقیسی) لای خویدا یمنی ﴿قَالَ هَذَا مِمَّنْ قَبْلِيَ رَبِّي﴾ ووتی نه مه له فزلی به پرورد گار مه وه به ﴿لِيَأْتِيَهُمْ شُرَكَائُكُمُ الْكُفَرُ﴾ بۆ شهوی تا قیم بکاته وه نایا شو کری (نم نیمه ته ده) که دم یان یمن نه زان و سپله ده یمن ﴿وَمِن شُرَكَائِكَ أَتَىٰ شُرَكَاءُكَ الْبَاطِلِ﴾ وه هدر که سی سوپاسی خوا بکات شهو بیگومان سوپاس بۆ خوی ده کات (چونکه سوپا کردنی خوی که ووره نیمه ته کانی یمن زیاد ده ییت) ﴿وَمِن كُفَرٍ قَبْلَ عَنِّي كُفَرُ﴾ وه هدر که پیش نامو سوپاسی بکات (زیانی بۆ خوی یمنی) چونکه بیگومان به پرورد گارم ده و له ممد و یمن نیازه ﴿قَالَ نَكَّبُوا لَهَا آيَاتِي﴾ (سوله یمان) ووتی نه خسته که ی بگورن ﴿نَحْزَنُ أَتَيْتُكَ بِمِائَةِ نِوْءٍ مِّن مَّالٍ وَ سَامَانَ يَمْنَنَ دِهْنِ ۱۳﴾ (بزانین) ده یناسیته وه (که نه خسته که ی خوی یمنی) ﴿أَلَمْ تَكُنْ مِنَ الْآلِينَ لَا يَهْتَدُونَ﴾ یان نایناسیته وه ﴿فَلَمَّا جَاءَتْ فِي آلِهَاتِكَ أَتَىٰكَ رَبُّكَ﴾ نهجا کاتینک (به لقیس) هات یمنی ووترا نه خسته که ی تز وه نه مه و ابوو ﴿قَالَ كَذَّابٌ هُوَ﴾ (به لقیس) ووتی وه که شهو وایه (نه لینی شهو) ﴿وَأَلَمِ الْآلُوهِينَ قَائِمًا﴾ (سوله یمان) ووتی: یمن نهو (به لقیسه) زانستان یمن در ابوو ﴿وَلَا تُسَبِّحِينَ﴾ وه نیمه ملکه چ موسلمان بووین ﴿وَصَدَّ هَاهُنَا كَلِمَاتُ الْمُؤْمِنِينَ دُونَ اللَّهِ﴾ وه شهوی بیجگه له خوا دهی به رست به رگری کرد (له باوهر هیتان به خوا) ﴿إِنَّمَا كَلِمَاتٌ مِّن قَوْمٍ يَكْفِرُونَ﴾ بیگومان نهو (به لقیس) له گه لی کافران بوو ﴿قَالَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ﴾ ووترا به (به لقیس) بجوره ناو کوشکه که وه ﴿فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً﴾ نهجا کاتینک که یمنی به ده ربای زانی ﴿وَنَكَّبَتْ عَنْ صَافِيهَا﴾ وه هدر دوو قاچی هه لکرد (بۆ شهوی ته نه ییت) ﴿قَالَ لِمَ صَرَخْتَ مُسْرَدًا مِّن قَوَائِدِ﴾ (سوله یمان) یمنی ووت شهو (تز به ده ربای ده زانی) کوشکینکه له شو شه ﴿قَالَ رَبِّي طَلَعَتِ نَجْمٌ﴾ (به لقیس) ووتی شهی به پرورد گارم به راستی من سته منم له خوم کردو ﴿وَأَسْمَتْ مَعَ سُلَيْمَانَ قَوْلًا مِّنَ الْغَايِبِينَ﴾ له گه ل سوله یمان دا منیش ملکه چ بووم بۆ به پرورد گاری جیهانیان ﴿

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ قَوْمِ آدَمَ أَخَاهُ صَالِحًا﴾ سویند به خوانار دمان بؤ گملی سه موود صالح پیغه مبری بر ایان
 (علیه السلام) ﴿أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (بی ووتن) که خوا بیهرستن ﴿فَإِذَا هُمْ قَرِيبًا مِّنْ فَخْصِ حُورٍ﴾ که چی
 نهوان بوونه دوو کز مدنی دز به یدیک ﴿قَالَ يَقُولُهُ شَتَّىٰ جُلُودٍ﴾ ووتی نهی گله که دم بؤچی پهله ده کهن
 ﴿بِالنِّفْتِ قَبْلَ الْخُسْفَانِ﴾ (به هانتی) سزاو توله پیش (هانتی) په حممت و چاکه ﴿فَلَوْلَا نَسْتَفِيزُونَ اللَّهَ﴾
 بؤچی (ناگه پرینه وه) داوای لیخو شبوون نا کهن له خوا ﴿لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾ تا په حمتان بی بکریث
 ﴿قَالُوا أَطَعْنَاكَ وَأَمَرَ رَبَّنَا﴾ ووتیان نیمه نوشی شومی و نه گبه تی بووین به هوی تئو نهوانه ی
 له گله نه تودان (باوه دراران) ﴿قَالَ عَمْرٍؤُا كَرِهْتَ اللَّهُ﴾ (صالح) ووتی هوی نهوانه گبه تی یه یئوه له لای
 خوا به (که بی باوه دریتانه) ﴿بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّتَشَبِّهُونَ﴾ نه خیر به لکو نیوه گله لیکن تاقی ده کرتنه وه ﴿وَكُنَّا فِي الْغَيْبَةِ﴾ له و شماره (ی صالح) دا ﴿يَسْمَعُ رَهْطٌ يَّقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ﴾ نو کهس
 هدیوون له زویدا خرابه کاریان ده کرد به هیچ جور چاکه یان نه ده کرد ﴿قَالُوا اتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولَئِیْهِ﴾ ووتیان
 (به به کتری) سویند بخون به خوا ﴿لَنَسْتَبِشَّ وَأَنهَکُمْ﴾ که به شه ودا هیرش ده که پنه سدر مال و خیرانی
 (صالح و هدیوویان له ناو ده بیدن) ﴿ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لَوْ لَیْئَهُ﴾ له پاشان ده لئین به کهس و کاری (صالح)
 ﴿مَا شِئْتُمْ أَنهَکُمْ أَهْلِهِ﴾ نیمه ناگاسان له کوشتن و نیاجوونی خیرانی نهوانی به ﴿وَأَنَّا لَنَصْذِقُوهُ﴾
 وینگو مان پر استیش ده که ین ﴿وَنَعْمَ زُكْرًا مَّکْرًا﴾ نهوان پیلانی نه خشه یان داریشت به پیلاندانکی
 خراب (بؤ کوشتنی صالح) ﴿وَنَعْمَ زُكْرًا مَّکْرًا﴾ نیمه ش (له بهر امیر پیلانی نهواندا) پیلانمان گپرا
 (بؤ له ناو بردنیا) به پیلانگیرانکی به هیز ﴿وَلَعَمْرُکُمْ لَا تَشْفَعُونَ﴾ له کاتیکدا نهوان هسستیان نه ده کرد
 ﴿قَالُوا لَیْسَ بِکُمْ عَقِیْبُهُ مَکْرِهِمْ﴾ نه مجا سدرنج بده سدر نه نجای پیلانی نهوان چی لیهات
 ﴿أَنَّا دَمَّرْنَا قَوْمَهُمْ وَفَرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ چون نیمه نهوان و گله که یانمان هه سوو پیکه وه له ناو برد
 ﴿فَوَلَّکَ یُؤْتُهُمْ﴾ نه مجا نه وه (جی) خانووه کانیا نه ﴿حَاوِیَّةٌ یَّحَاطَلُمُوهَا﴾ چوّل و خالی به له بهر
 نه وهی سته میان کرد ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآیَةً﴾ به راستی لهو به سهر هاته دا په ندو ناموز گاری و به لکه هبه
 ﴿يَقُولُونَ عَمَلُوهُمْ﴾ بؤ کومه لیک که ده زانن (چیمان به سهر نهوانه هیشا وه) ﴿وَأَنجَحْنَا الْوَرْدَانَ أَفْزَا﴾
 وکالوا یقوت ﴿وه نهو که سانه مان رزگار کرد که بر وایان هیتابوو و له خوا ده ترسان ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ وه باسی لوط بکه کانی ووتی به گله که ی
 ﴿أَنَّا قَوْمٌ مِنَ الْجِنَّةِ﴾ نایا نیوه
 نهو کاره زور خراب و ناشیرینه ده کهن ﴿وَأَنشَأْتُ بَنِیْرُونَ﴾ که نیوه ده بیدن و ده زانن (چهند پس
 و ناشیرینه) ﴿أَلَسْ بَکُمْ لَأَقْوَمُ مِنَ دَوَابِّ النَّسَاءِ﴾ چون ا نایا به راستی نیوه ده چنه لای
 پساوان له جیانی نافره تان بؤ به چی هیتانی لاره زوو (ه کائنات) ؟ ﴿بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّجْتَمِعُونَ﴾ دیاره نیوه
 گله و کومه لیک نه فام و نه زانن ﴿

﴿فَسَاكَنَ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ نہ مجا وہ لامی گہ لہ کدی ہیج نہ بو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ جگہ لہ وہی کہ ووتیان
 ﴿أَخْرِجُوهُ أَلْ لَّوِطِينَ قَرْنِيكَ﴾ لووط و کہ سوکار و (شونین کہ ووتوانی) لہ شمارہ کہ تان دہر کہن
 ﴿إِنَّمَا تَأْتِسُ بِظِلِّهِ يَوْمَئِذٍ﴾ بہ راستی تہ و ان کہ سانیکن خویان پاک رادہ گرن (لہم کردہ وہی نیمہ) ﴿شِئْ
 ﴿فَأَنجِثْهُ وَاقْتُلْهُ﴾ نہ مجا نیمہ لووط و خیرانہ کہ یمان پزگار کرد جگہ لہ ہاوسہرہ کدی
 ﴿فَقَزَّهَا يَمُوتُ الْفَرِيقَ﴾ کہ ہر یارسان دا تہ و (ہاوسہرہ کدی) لہ جیماوان بیت لہ سزادا ﴿وَأَمَّا قَوْمُ
 عَالِيَةِ مِصْرَ﴾ وہ ہار انیکمان (لہ ہر د) بہ سہریان دا باراند ﴿فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنَافِقِينَ﴾ نای چ خراب
 بوو بارانی تر سستراوہ کان ﴿فَلِی الْحَمْدُ﴾ (تہی موحمہ مد ﴿بَلَىٰ هُمْ وَمَا رَبُّكَ بِأَعْلَمُ﴾ ستایش
 بو خوا ﴿وَسَلَّمَ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ أَصْطَفَىٰ﴾ وہ سہ لام و درود لہ سہر تہ و بہ نندانہی خوا ہہ لہ یزاردون
 (بو پیغمہ راہنی) ﴿وَاللَّهُ خَيْرٌ مَّا تُشْرِكُونَ﴾ نایا خوا باشرہ یا تہ و بتانہی دہیکہ نہ ہاوبہشی خوا ﴿أَفَنَنْ
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نایا زاتیک کہ تاسمانہ کان و زہوی دروست کردوہ ﴿وَأَنزَلَ الْكَوْكَبَ السَّمَاءِ مَلَكًا﴾
 لہ تاسمانہ وہ بارانی بو باراندون ﴿فَأَنصَبَ يَوْمَئِذٍ زُلْفًا﴾ نہ مجا بہ و (بارانہ) چہند باخچہ کدی
 خواہن جوانیمان پرواند ﴿فَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُكَلِّمُوا بَعْضُهُمْ﴾ کہ نیوہ نہ تان دہتوانی درخت و پروای
 تہ و (باخچہ) پروین ﴿إِنَّ إِلَهًا مَّعَ إِلَهِ﴾ نایا ہیج بہر سترای تر لہ گہل خوا دا ہدیہ ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ بِدْعَتِ
 (نہ خیر نی بہ) بہ لہم تہ و انہ گہلن لادہدن لہرنگای راست ﴿أَفَنَنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ نایا زانی
 کہ زہوی کردوہ تہ جینگای نارامی و نیستہ جی بوون ﴿وَجَعَلَ جِلْجَلًا ثَمَرًا﴾ وہ لہ ناو (زہوی) دا چہند
 پروباری بہدی ہتاوہ ﴿وَجَعَلَ لَهَا زَوَاجًا﴾ وہ چہند چبای گہورہی بو زہوی داناوہ ﴿وَجَعَلَ بَيْنَ
 الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا﴾ وہ لہ نیوان دوو ناودا (شیرین و سویر) بہر بہ سنی داناوہ (بو تہ و ہوی تیکہ نہ بن)
 ﴿إِنَّ إِلَهًا مَّعَ إِلَهِ﴾ نایا ہیج بہر سترای تر ہدیہ لہ گہل خوا دا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نہ خیر نی بہ
 بہ لہم زور بہ یان نازان ﴿أَفَنَنْ يُخِيبَ الْمُضَلِّلَ إِذَا دَعَا﴾ نایا زانی کہ دیت بہ ہاواری ناچار و داساوہ وہ
 کاتیک ہاواری لی دہ کات ﴿وَنَكِيفَ السَّوَاءِ﴾ وہ ناخوشی و بہ لاکان لادہبات ﴿وَجَعَلَ لَكُمْ خُلَفَاءَ
 الْأَرْضِ﴾ وہ دہ تان کاتہ جیتشینی گہلانی تری سہر زہوی ﴿إِنَّ إِلَهًا مَّعَ إِلَهِ﴾ نایا بہر سترای یکی تر ہدیہ
 لہ گہل خوا دا (نہ خیر نیہ) ﴿فَلْيَكُلُوا مِمَّا كَسَبُوا﴾ بہ لہم زور کدہم بیر دہ کہنہ وہ ﴿أَفَنَنْ يَهْدِيكُمْ
 ظُلُمَاتٍ لَّيْلٍ وَالْبَحْرِ﴾ نایا زانی کہ رہنموننی نیوہ دہ کات (بہ تہ سستیرہ و شنی تر) لہ تاریکی یہ کانی
 ووشکانی و دہریادا (لہ شہ ودا) ﴿وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ يُمْسِكُ ثَمَرَهُ يَنْفُثُ فِيهِ﴾ و زاتیک کہ (با دہ نیریت
 بہ سوزدہ دہر پیش بارانی رہ حمہ تی ﴿إِنَّ إِلَهًا مَّعَ إِلَهِ﴾ نایا ہیج بہر سترای یکی تر ہدیہ لہ گہل خوا دا
 ﴿ثُمَّ لَئِنْ لَمْ يَنْفُثْ رِيحًا﴾ خوا بہر ز و بلندترہ لہ وہی بت پەرستان دہیکہ نہ ہاوبہشی ﴿ثُمَّ لَئِنْ لَمْ يَنْفُثْ رِيحًا﴾

﴿وَاللَّهُ يَهْدِي رَحْمَةً لِلَّذِينَ يَشَاءُ﴾ و به راستی شوم (قورئانه) و یتیمونی میهره بانی به بنو لیحانداران
 ﴿إِنَّ رَأْسَكَ يَقْنِي تَحْتَهُ يَحْكُمُ﴾ به راستی بهرورد گارت دادوری ده کات له منو انبان دا بهر باری خوی
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ و خوا به ده سه لانی زانیه ﴿فَتَرَكْنَا عَلَى الْكَلْبِ﴾ که و ابو پست هدر به خوا به سه
 ﴿إِنَّا عَلَى الْخُلُقِ الْبَرِّ﴾ به راستی تو له سهر ناینتکی راست و پروونی ﴿إِنَّكَ لَأَسْمِعُ الْقَوْلَ﴾ به راستی تو
 ناتوانی (بانگه وازت) به مرمودوه کان بیستیت ﴿وَلَأَسْمِعَنَّ الْأَعْدَاءَ﴾ و ناتوانی بانگه وازت به وانه ی
 که پون بز نه ویتی ﴿إِذَا قُلُوا آمَنُوا بِرَبِّكَ﴾ کانی پشت هه لده که و ده پون ﴿وَمَا أَنتَ بِهَادِي الْعَشِيِّ عَنْ صَلَاتِهِ﴾
 و تو ناتوانی کورن رزگار که بت له کرم ایه که بیان (و یتیمونیان بکه بت) ﴿إِنْ شِئْتَ إِلَّا تَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾
 تو تنها (و یتیمونیت) به که سی دهنه ویتی که پروا به نایه و نیشانه کانی تیمه دیتی ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْأُولَى﴾ چونکه
 نه وانه هه همیشه ملکه چن (بو هق) ﴿وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِ﴾ و کانی شو به لیتی (سزایه ی بیان دراهه)
 به سهریاند هات ﴿لَقَدْ جَاءَهُمْ وَكَلَامٌ مِنَ الْأَرْضِ﴾ (که مینک پیش رودانی قیامت) گیان له بهرینک له زموی
 دهرده هیتین بزیان ﴿فَكَلَّمَهُمْ﴾ قسیدان له گه لدا ده کات ﴿أَنَّ الْكَلَامَ كَانُوا يَلْقَآئَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ (ده لئی) به راستی
 شوم خه لکه باوهری راسته قینه بیان نه هیتا به نایه ته کانی تیمه ﴿وَوَقَّرْنَا كَلَامَ الْكَلْبِ﴾ (نه ی موحه مسمه
 ﴿بِاسْمِ﴾) باسی) شو و روزه بکه له هه مو و میله نینک بولیکی زور کزده که یشموه ﴿وَمَنْ يَكُذِّبْ يَلْقَآئَهُ﴾ له وانه ی
 نایه ته کانی تیمه بیان به درو ده زانی ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْأُولَى﴾ له مجا نه وان (له پیش و دوا که و تن) بهر گری ده کرین (به ریز
 دهر پون) ﴿حَتَّىٰ رَأَوْا﴾ هتا کانی دین (بو شوینی کز که دهنه بیان) ﴿قَالَ أَكَلْتُمْ شَيْئًا مِّنْ يَّوْمَ الْيَوْمِ﴾ (نه ی موحه مسمه
 (خوا) نه هه رموی نای تیمه نایه ته کانی متنان به درو ده زانی (باوهرتان بن نه هیتا) له کاتیکدا هیچ زانیاره کتان
 دهر باره بیان نه بو ﴿أَفَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ بیان تیمه و جینان ده کرد (له دونیا) ﴿وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَنُّوا﴾
 و بهر باری (سزادانیان) به سهر دهرده سه بن به هوی سته مکاری بانه وه ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْأُولَى﴾ له مجا نه وان هیچ
 قسه ناکه ن ﴿أَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا (بن پروایان) نه بیان زانیره و نایتن ﴿أَفَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ تیمه شه و مان
 سازاندوه و به شووی نه وان نارامی نیا بگرن ﴿وَاللَّهُ مُبِينٌ﴾ و ده پوزمان پروونک کردوه (نیش و کاری
 تیاده که ن) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ به راستی له مه دا چنده به لگو و نیشانه هه به یو که سانی باوهر دینن
 (به خوا) ﴿وَوَقَّرْنَا كَلَامَ الْكَلْبِ﴾ (نه ی موحه مسمه ﴿بِاسْمِ﴾) باسی) شو و روزه بکه فو ده کرین به شه بیوردا
 ﴿فَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَمِنْ فِي الْأَرْضِ﴾ جا هه رچی کس له ناسمانه کان و زوی دایه دترسن و راده چله کی
 (هه مو و دهرن) ﴿إِلَّا تَنْتَظِرُ﴾ جگه له که سانه ی خوا به و ی (به نارام بن و نهرن) ﴿وَكُلُّ أُنثَىٰ ذَٰبِقِينَ﴾
 و هه مو و به ملکه چی و سهر شوی دینه وه لای خوا ﴿وَنَزَّلْنَا الْحَبْلَ الْجَسِيمَ﴾ و نه و کینو و چپانه ده بین
 واده زانی دامه زراون (له شوینی خزیان دا) ﴿وَبَيْنَ تَرْتُمُ الْأَسْمَارِ﴾ (کانی فو و کرا به شه بیوردا) چپاکان و کور
 پوشتنی هه و ده پون ﴿صُنِعَ اللَّهُ الْإِنْفَرُ كَعَلِّ غَنٍ﴾ نه مه دروست کراوی شو خوا به که هه مو و شنتیکی به و
 بهر ی رینک و بکی دروست کردوه ﴿إِنَّ دَحْزِيرَ رَبِّمَا تَتْلُونَ﴾ به راستی خوا ناگاداره به ههر کردوه به ک تیمه
 ده بکه ن

﴿مَنْ جَاءَ بِالسَّبْحَةِ﴾ ہر کس کر دہوی چاکری کر دیت ﴿فَلَهُ حَرْمَتُهَا﴾ (لہر قری دوا پیدا) پاداشتی چاکری
 لہو (کر دہوی) بڑ ہدیہ ﴿وَفَرِحَ قَوْمُهَا بِأَيُّوبَ﴾ وہ نہوانہ دنیان لہ ترس و داخلہ کانی گہوری تہو بڑوہ ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّبْحَةِ﴾ وہ ہر کس خرابی کر دیت ﴿ذَكَرَتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ﴾ (لہو بڑوہ دا) ہسہر پرومہت و دہم
 و چاوباندا دہ خربنہ ناو ناگر (ی دوزخ) ﴿حَلَّ جَحْرُؤُنَ إِلَّا مَا كُتِبَ لَهُمْ﴾ نایا سزا دہرین جگہ لہوی دہ تانکر د
 ﴿إِنَّمَا أَيْدِي﴾ (نہی مو حہ مسد) ﴿بَلَسَ﴾ پیگوسان من فہر مانم پین دراوہ ﴿أَنْ أَفِيدَ رَبِّ هَذِهِ السَّبْحَةِ﴾
 کہ نہ تھا پەر و رد گاری ندم شارہ (مہ ککہ) پەرستم ﴿الَّذِي حَرَمَهَا﴾ (خوابہ) (پینز شکاندی) ندم
 شارہ ی حرام کر دہوہ ﴿وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ﴾ و ہموو شینک نہ تھا ہی تہو (خوابہ) ﴿وَأَيُّوبُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾
 وہ فہر مانم پین دراوہ لہ مو مسلمانان ہم ﴿وَأَنْ أَتَأْتُوا الْقُرْآنَ﴾ وہ (فہر مانم پین دراوہ کہ) قور تان بخوینم (ہسہر
 خد لکی دا) ﴿فَمَنْ أَهْتَدَىٰ إِلَيْنَا بِهَدًى يُلَقِّبُ﴾ جہا ہر کس ہدایہتی و ہر گرت تہو پیگوسان نہ تھا بڑ خوی
 ہدایہت و ہر دہ گری (قازانجہ کی بڑ خویہتی) ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ ہر کس شیش گوسرا بیت (زیانی بڑ خویہتی)
 ﴿فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ وہ بلس: بہر استی من نہ تھا یہ کینک لہر سیتہران ﴿وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وہ بلی
 ہموو سو پاس بڑ خوابہ ﴿سُبُّكَ يَا رَبِّ فَعَرَفْتَهَا﴾ تہو (خوابہ) بہر ووی نایت و نیشانہ کانی نیشانی تیوہ
 دادہت تیوہش دہیاناسن (کہ تاپہتی خوان) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وہ پەر و رد گارت پین ناگیا تہو لہوی
 کہ تیوہ دہیکن ﴿﴾

سورہ قی (النمل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناری خوی بہ خشندهی میہربان

﴿طَسَّ﴾ بہ (طا، سین، میم) دہخو نری تہوہ خوازانترہ بہ مانا کہی بڑ زانیاری زیاتر سہری سہر تانی سورہتی
 (البقرة) بکہ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا الْكِنَافَ الْاَمِينِ﴾ ندم (نایہ تانہ) نایہ تہ کانی قور تانی پروون و تاشکران ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ﴾
 دہخو نری تہوہ بہ سہر تان (نہی مو حہ مسد) ﴿مِنْ شَيْءٍ مُّوسًّىٰ وَفَرَعُونَ يَالْحَقُّ﴾ ہندی لہ ہو والی
 مووسا و فیرعون بہر استی و دروستی ﴿لِيُؤَيِّرَ مَوْتُ﴾ بڑ نہوانہی بر وادین ﴿إِنْ فَرَعُونَ عَلَا فِي﴾
 الْأَرْضِ ﴿بہر استی فیرعون زال و (ملہو و) باخی) ہوو لہر ووی (میسر) دا ﴿وَيَجْعَلْ أَهْلَهَا شِيْعًا﴾ وہ خہ لکہ کی
 (میسری) کر دہچہ ند ہش و کڑ مہلینک ﴿يَسْتَعْبِقُ طَائِفَةً مِّنْهُمْ﴾ کڑ مہلینکائی لاوازو زیر دہستہ دہ کرد
 ﴿لِيُذِخَ أَهْلَهُمْ مِّنْ مَّسْخَةٍ﴾ کورانی تہوانی سہر دہری و ثافر تانیانی بہریندوبی دہہشتہوہ (دہیکر دہ
 خزمہ تکارو کہ نیزک) ﴿إِنَّمَا كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ بہر استی تہو (فیرعون) لہ خرابہ کاران ہوو ﴿وَلِيُذِخَ﴾
 أَنْ لَّمْ يَكُنْ ﴿وہ تیہ دہمانہوی (بہجہ کی خومان) منہت بنین ﴿عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَاعُوا فِي الْأَرْضِ﴾ بہسہر تہوانہی
 کہ لاوازو زیر دہست کرا ہوون لہو و لاسی (میسر) دا ﴿وَيَجْعَلْ لَهُمْ آيَةً وَتَحْمِلُهَا الْوَارِثِينَ﴾ وہ بیان کہ بہتہ
 پینشہواو بیان کہ بہتہ میرات بہران (ی کہ لہہوری فیرعون و و شوین کہ تہوانی) ﴿﴾

﴿وَتَمَكِّنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وہ دہسہ لات داریان بکہین لہو زہوبہدا ﴿وَنُفِیْ رِزْقَہُمْ وَهَمَّ وَخَافُوا﴾
 ونیشانی فیرعون و ہامان ولہ شکری ہر دوو کیان بدین ﴿مِنْہُمْ عَاكِفٌ لِّمُؤْمِنَاتٍ﴾ لہ (بنوئیسرا ایلی
 یہ کانہوہ) ﴿ثُمَّ هُوَ يَخُتِي لِيْ دِهَارًا﴾ بہ دایکی مووسامان راگہ یاند
 (نیلہامان بق کرد) ﴿أَنْ أَضْمِیْہُ﴾ کہ شیر بدہ بمووسا ﴿وَإِذَا حَفَّتْ عَلَيْهِ﴾ تہمجا ہر کاتی ترست لینی
 ہمبوو ﴿فَالْقِیَوۃُ فِی الْبَیۡرِ﴾ تہو کاتہ بیخدرہ پروبار (ی نیلہ) وہ ﴿وَلَا تَخَافِ وَلَا تَحْزَنْ﴾ مہترسہ (لنی ی)
 وخدہ فہتیش مدخو (بوی) ﴿إِنَّا رَاۤؤُوۡہُ إِلَیۡکَ﴾ بہ راستی نیمہ دہیگیر نیلہوہ بولات ﴿وَجَاطِلٌ مِّنَ الْمُزۡسِلِیۡنَ﴾
 وہ دہیکہین بہیدکی لہ پتہفہ مہیران ﴿فَالْقَطۡلُ وَالْفِرۡقَوتُ﴾ (دایکی مووسای خستہ ناوی نیلہوہ)
 تہمجا دارو دہستہی فیرعون (پتین زانی و) ہلہسان گر تہوہ ﴿یَسۡحُورُ لَہُزَعۡدًا وَحَآرًا﴾ بؤ تہوہی
 بیسی بہ دورسن و ہوی خدہفت بڑیان ﴿إِنَّ رِزْقَہُمْ وَهَمَّ وَخَافُوا﴾ بہ راستی فیرعون و ہامان
 ولہ شکر و سہربازہ کانیان ﴿کَاۡوُاۡ حَاطِیۡیۡنَ﴾ تاوانبارو ہلہ بسوون ﴿وَقَالَتِ امْرَأَتُ رِزْقَہٗ﴾
 (ویستیان مووسا بکوژن ناسیہی) زنی فیرعون ووتی ﴿لَئِنۡ کُنَّ عِزِّیۡ لَیۡ وَلَکَۡ لَا تَقۡتُلُوۡہُ﴾ مایہی چاو
 ودلہ پوشتی بہ بؤ من و بؤ توش (فیرعون) مہیکوژن ﴿عَسَیۡ اَنْ یَّبۡغُتَ﴾ بہلکو سوودو کہلکمان ہی
 بگہیدنی ﴿اَوْ یَسۡجِدَہٗ وَیَکۡذِبَ﴾ یا بیکہین بہ کوری خومان ﴿وَلَہُزَعۡدًا یَسۡحُورُ﴾ لہ کاتیکدا تہوان ہستیان
 نددہ کرد (تہم مندالہ تہیتہ ہوی تیاچوونیان) ﴿وَالضَّمِیۡعُ قَاۡلُ الْمُوۡمِنِ قَرِیۡۃً﴾ جادلای دایکی مووسا
 خالی برو (لہہموو شت جگہ لہ مندالہ کہی) ﴿اِنْ کَاۡوُتۡ لَّشَیۡبِیۡ یَہُ﴾ نزیک بسو (نہیتی) تہو
 مندالہ ناشکر ایکات ﴿وَلَا اَنْ رَّطۡنًا عَلٰی قَلۡبِہَا﴾ تہگہر دلیمان تہبہستانیہ تہوہ (وہ بہہیزمان تہکر دایہ)
 ﴿اِنَّکُمۡ مِّنَ الْمُؤۡمِنِیۡنَ﴾ بؤ تہوہی لہسرواداران ہی ﴿وَقَالَتِ الْخَیۡبَہُ فُصِیۡرًا﴾ (دایکی مووسا)
 ووتی بہ خوشکہ کہی (مووسا) بہشونیندا برو ﴿فَصُرَّتۡ بِہٖۤ عَنْ جُۢبِّ﴾ تہمجا لہ دورہوہ مووسای
 بیسی و ہی زانی ﴿وَلَہُزَعۡدًا یَسۡحُورُ﴾ لہ کاتیکدا تہوان (فیرعون و کوڑمہلہ کہی) ہستیان نددہ کرد ﴿
 وَحَرَمَتۡ عَلَیۡہِ الْمُرَاضِعَ مِنۡ قَبۡلُ﴾ وہ نیمہ پیشتر (شیری) شیردہرہ کانمان حہرام کرد لہمووسا (مہمکی
 کہسیانی نددہ مزی) ﴿فَقَالَتۡ هَلۡ اَدۡلُکُمۡ عَلٰۤی اٰہِلِ بَیۡتِیۡ﴾ تہمجا خوشکہ کہی (مووسا) ووتی پتین نایا
 مالیکتان نیشان دہم ﴿یَعۡقُلُوۡنَہُ لَکۡرًا﴾ کہتہو مندالہ بؤ تہوہ بہخیر بکہن (و شیریں بدہتی) ﴿وَلَہُمۡ
 لَہُزَعۡبُحُوۡتٌ﴾ و دلہسوز بن بوی ﴿فَرَزَقۡنَاہُ اِلَکَ اَمۡۃً﴾ تہمجا مووسا مان گیرایہوہ بؤ لای دایکی
 ﴿کِیۡ فَتَرٰۤیۡہَا وَلَا تَحۡزَنَ﴾ بؤ تہوہی چاوی ہی پروون بیتہوہو خدہفت تہخوات ﴿وَلَمَّا عَلِمَ اَنَّ رِغۡۃَ اللّٰہِ
 حَقٌّ﴾ وہ بؤ تہوہی بزانت کہہلینی خواہاست و ہدفہ ﴿وَلَکَیۡنَ اَعۡزَمُ لَہُمۡ لَا یَعۡلَمُوۡتُ﴾ بہلام زور
 بہدان نازانن ﴿

﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ﴾ کاتی موسا گه شسته نه و پیری پینگه یشتی لهش و ژیری تیرو ته و او بوو
 ﴿عَاقِبَتُهُ حُكْمًا عَٰلَمًا﴾ دانایی و راستمان پندا ﴿وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ هدر به و شیویه پاداشتی چاکه کاران
 ده ده به وه ﴿وَوَحِّلَ السَّيْرَةَ لِمَا يَجِبْنَ غَلْفًا مِّنْ أَهْلِهَا﴾ وه (موسا) روضته ناو شار بین نه وی خه لکی شار
 ناگایان لی بین ﴿فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ﴾ جا له و شارده دا دور پیای دی له گه له به کتر شهریان ده کرد
 ﴿هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ﴾ نه میان له تافیهی خوی بوو نه وی تریشیان له دور منانی بوو ﴿فَاسْتَعَاذَ
 الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ﴾ نه مجا نه و بیان که له تافیهی خوی بوو داوای یارمه نی لی کرد ﴿عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ﴾
 له دزی نه وی که له (ناقصی) دور نه که وی بوو ﴿فَوَكَرَهُ مُوسَىٰ نُفْصًا عَذْبًا﴾ نه مجا موسا ش بؤ کزیکی
 لیدا و نه وی (قیتی به) ی کوشت ﴿قَالَ هَٰذَا غِلْمُ الشَّيْطَانِ﴾ (موسا) ووتی نه (کوشته) له کرده وی
 شه یانه ﴿إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌّ شَدِيدٌ﴾ به راستی نه و (شه یان) دور منیکی گومر اکهری پوون و ناشکرایه
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي﴾ ووتی نه ی پهر و رد گارم به راستی من ستمم له خوم کرد ﴿فَاغْفِرْ لِي ذُنُوبِيَ
 لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ﴾ ده ی لیم خوشه جا نه ویش (خودا) لسی خوش بسو ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ بیگومان نه نها
 نه و لیورده ی به به زه یی به ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَفْتُ عَيْنِي﴾ (موسا) ووتی نه ی پهر و رد گارم به هقی چاکه
 و نیعمه ت له سرم (نه و هیزو توانایه به که پستداوم) ﴿فَلَنْ أَكُونُ ظَالِمًا لِّلْمُجْرِمِينَ﴾ بریار بین هدر گیز نه بم
 به پشیمانی تاوانباران ﴿فَأَصْبَحَ فِي السَّيْرِ عَٰقِبًا يَّرْتَدُّ﴾ به هو ی نه و (کوشته) وه له شارده به تر سه وه
 چاوه روانی ده کمر (فیرعه ونیه کانی چ هلو نیستیکیان ده بی) ﴿فَإِذَا الَّذِي ائْتَمَرَ بِهِ الْآلَمِينَ يَنْتَصِرُهُ﴾
 له نا کاودا نه و (به نی ئیسرائیلی به ی) دویننی داوای یارمه نی کرد له و (موسا) له گه له به کیکی
 تر دا شه پرتی (هانای بؤ موسا هینا فریاری که ویت) ﴿قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَأَكْبَرُ شَيْئًا﴾ موسا به و
 (به نو ئیسرائیلی به ی) ووت به راستی تو که سیکنی گومر ای ناشکرای ﴿قَالَ أَلَا أَرَاكَ أَنَا مَجْزِي﴾ نه مجا کانی
 که (موسا) ویستی ﴿أَنْ يَّطْلُبَ إِلَٰهِي هُوَ وَعَدَ إِلَهُمَا﴾ به نوندی بدات له و پیاهوی دور منی هدر دوو کیانه
 ﴿قَالَ يَمْحُوتُ آلُ يُدَانَ تَفْثًا﴾ ووتی نه ی موسا ثابا ده ته وی بم کوروی ﴿كَفَاكَتْ قَتْسًا بِالْأَتَمِينَ﴾
 هدر وه کوو دیننی که سبکت کوشت ﴿إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ﴾ تو هدر ده ته وی زور دارو
 مله سو بیت له زه وی دا ﴿وَمَا يُدَانُ تَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه ناته وی له پیاو چاکان (دیکه خهران) بیت ﴿وَجَاءَ
 بِطَلْحٍ مِّنْ قَصَا السَّيْرِ يَسْتَعِي﴾ نه مجا پیایرتک له و به یی شارده وه به به له هات (بؤ لای موسا)
 ﴿قَالَ تَشْرُونَنِي بِإِنْسَانٍ﴾ ووتی نه ی موسا (ناگادار به) کار به ده ست و سه رگه و ره کان ﴿يَا أَيُّهَا
 يَكِلَ إِلَهُكَ﴾ کز بوونه ته وه له باره ی تو وه (قسه ده کن) بؤ نه وی بتکورن ﴿فَاتَّخَذَ إِلَٰهًا مِّنَ الصُّنُجِيِّنَ﴾
 که واته هدر حق له شار (بانه ت گرن) بیگومان من دلسوزتم ﴿فَاتَّخَذَ مِنْهُمَا وَلَدًا يَّرْتَدُّ﴾ نه ویش له شار
 هدر چوو به تر سه وه چاوه روانی ده کرد (بی بزائن و بیگرن) ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ﴾ (موسا)
 ووتی نه ی پهر و رد گارم پر زگارم بکه له م کومه له ستمکاره ﴿﴾

﴿وَلَمَّا رَوَّحَهُ بَلْغَةً مَاتَ﴾ کہ کانپکدا بہرہو شاری مہدیہن دہر پوشت ﴿قَالَ عَنِّي رَبِّيَ إِنِّي بِخَلْقِ﴾ ووتی
 ٹومیدہ کہم پەرہرد گارم رینمونیم بکات ﴿مَوْتَ السَّيِّئِ﴾ بڑریگی پاست و حق ﴿وَلَمَّا
 وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ﴾ وکانی گہ پشته سہر ناوہ کہی مہدیہن ﴿وَرَجَعْنَاكَ﴾ بپنی لہسہر شو ناوہ ﴿أُمَّةً
 مِّنَ النَّاسِ يَسْكُنُونَ﴾ کومہنیک لہخہلکی (ناژہل و سالات) ناوہ دہدن ﴿وَوَجَدْنَاهُ ذُوهُنَّ أَمْتَيْنِ﴾
 وہ لہنزیک شو (خہلک) انہوہ دوو ٹافروسی بیٹی ﴿تَدَوَّانِ﴾ ہرگری دہکن لہناژہلہ کہیان (لہوہی
 بیتہ سہر ناوہ کہ) ﴿قَالَ مَا خَطْبُكُمَا﴾ (موسا) ووتی تیوہ مہبہستان چی یہ؟ (ناہیلن ناژہلہ کہتان
 ناوہ بخواست) ﴿قَالَا لَنَسْبَقَنَّ﴾ ووتیان تیمہ (ناژہلہ کہمان) ناوہ نادہین ﴿حَتَّىٰ نَصُودَ الرَّيَّانَ﴾ ہہنا
 شوانہ کان (وناژہلہ کانپان لہسہر ناوہ کہ) نہ گہرینہوہ ﴿وَأَنبَأَ سَمِيعَ كَلِمَةٍ﴾ وہ باو کمان پیریکی
 گہورہوہ بہتہمہنہ ﴿فَنَسَبْنَاهُمَا﴾ (موجا) مہرہ کانی بڑ ناودان ﴿لَنُرَوِّكَ إِلَى الْبَطِلِ﴾ لہباشان
 (موسا) چوہو بڑر سبہرینک ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ جاوونی ٹہی پەرہرد گارم ﴿إِنِّي لَمَّا أُرْسِلْتُ إِلَيْكَ مِنْ حَيْثُ قَصِيرٌ﴾
 بہراستی من ہزارم (پتوہیستم ہہیہ) بہہر خیر و پوزیبک بوم بنبری ﴿فَبَاقَا تَهْتَاجُهُمَا﴾ (موجا
 بہکینک لہدوہ کچہ کہات بڑ لای موسا ﴿تَخَيَّرَ عَلَىٰ اسْتِخَارَةٍ﴾ بہشہر مہوہ دہر پوشت لہرنگادا
 ﴿قَالَ إِنِّي أَنبَأُكَ﴾ ووتی بہراستی باو کم (شوعہیب) بانگت دہکات ﴿لَيَسْخَرَنَّكَ أَجْرُهُ مَا سَخِرْتُ لَكَ﴾
 بڑ لہوہی پاداشنی شوہوت ہداتہوہ کہمہرہ کانت بڑ تیمہ ناودا (موسا) لہگہلی پوشت
 ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ دُرٌّ فَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ﴾ (موجا) کانی موسا ہات بڑ لای (باوکی کچہ کہ) بہسہر ہاتہ کہی بڑ
 گیرایوہ ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ﴾ (شوعہیب علیہ السلام) ووتی مہترسہ ﴿عَجَزْتَ مِنَ الْقَوَى الْأَعْلَمِينَ﴾ رزگارت
 بوہوہ لہوہ گہلہ ستہمکارہ ﴿قَالَ إِخْلَعْهَا يَتَأَنَّى اسْتَجِرُّهُ﴾ یہکن لہوہ دوو (کچہ بہباوکی) ووت ٹہی
 باوہ گبان بہکری ی بگرہ (بڑ شوانی) ﴿إِنْ حَزَرَ مِنِّي اسْتَجِرْتُ﴾ چونکہ بہراستی چاکترین کہسہ کہ
 بہکرتی بگری ﴿الْقَوَى الْأَعْلَمِينَ﴾ بہہیز و نہمینہ (دہس و داوین پاکہ) ﴿قَالَ إِنِّي أُرِيدُ﴾ (شوعہیب)
 ووتی بہراستی من دہمہوی ﴿أَن أُنْكِحَكَ إِخْدَى ابْنَتِي هَتَيْنِ﴾ کہ بہکینک لہم دوو کچہم لہتو مارہ کہم
 ﴿عَلَىٰ أَن تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حِجَّاجٌ﴾ بہو مہرجہی ہہشت سال رنہجہریم بڑ بکہیت ﴿فَإِن أَقَمَّتْ عَشْرًا﴾
 (موجا) نہ گہر دہسالت تہواو کرد ﴿فَمِنْ عِنْدِكَ﴾ ٹہوہ لہ (ہیاموتی) خوٹہوہی ﴿وَمَا أُرِيدُ أَن أَشُقَّ عَلَيْكَ﴾
 و من نامہوی قورسی بکہم لہسہرت ﴿سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ﴾ ٹہگہر خواہیہووی بیگومان دہمینی
 ﴿مِنَ الصَّاحِبِينَ﴾ لہہیساو چاکان دہیم ﴿قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ (موسا) ووتی ٹہوہی ووت
 بیم (ہریار بیت) لہننوں من و تزدا ﴿أَمَّا الْأَجَلَيْنِ فَصَبْرٌ﴾ ہمر کام لہوہ دوو ماوہ (۸ یا ۱۰ سال) یدم
 تہواو کرد ﴿فَلَا عُدْوَتَ عَلَيَّ﴾ ناپی ستہم لہی بکری ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ﴾ وہ خواہسہر ٹہوہی
 کہدہیلین شایہت و چاودیرہ ﴿﴾

﴿فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ﴾ ثم مجا کاتیک موسا ماوہی شوانی یہ کہی تہ او کرد ﴿وَسَارَ بِأَهْلِيهِ﴾
 لہ گہل خیزانہ کہی بہ شہ و رشتن (لہ مدیہ نہ وہ بز مصر) ﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ ظُلُومِ الْأَزْوَاجِ﴾ لہ دور وہ لای
 راستی کیوی طور ناگرو پروناکی یہ کی بینی ﴿قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا﴾ (موسا) ووتی بہ خیزانہ کہی تیوہ
 (لیرہ دا) بمیتہ وہ ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ نَارًا﴾ بہ راستی من ناگرنکم بہ دی کرد (بینی) ﴿لَعَلَّكُمْ لَا تَلْبِسُونَ بَيْنَكُمْ﴾
 بہ لکسو ہوا لیکسی (رینگانسان) بز بیتسم لای تہ و (ناگرہ) ﴿وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّارِ أَنْ تَبْلُغِ الْأَطْغَافَ﴾
 یان چلو سکیکی ناگرتان بز بیتسم بہ لکسو خزانہ پی گہرم کہ نہ وہ ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ﴾ ثم مجا کاتی
 ہاتہ نزیکی تہ و (ناگرہ) بانگی لی کرا ﴿مِنْ سُلَيْمٍ أَلْوَدِ الْأَكْثَرِينَ﴾ لہ کہناری لای راستی شبوہ کہ وہ ﴿فِي﴾
 الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ ﴿لَهُو پارچہ زہوی یہ بہ فہر و پیر فزہی نزیک درختہ کہ وہ ﴿أَنْ يَتْمُو سَوْت﴾
 (بانگی لی کرا) کہ نہی موسا ﴿إِنَّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ بہ راستی من خواہی کم بہر وہ رد گاری
 جیہانیانم ﴿وَأَنَّ الْأَوَّلَ وَالْآخِرَ﴾ (وہ بانگی کرا) کہ گز چانہ کہت فریدہ ﴿فَلَمَّا رَأَتْهُ حُنُودٌ كَاثِبَةً﴾
 ثم مجا کاتی موسا تہ و (گز چانہ) ی بینی وک تیر ہمار دہ جو ولی بہ بہلہ ﴿وَلَنْ نُذِكرَ وَلَدَ رَبِّكَ﴾ پشنی
 تی کرد و پایکرد و نہ گہر ایوہ سہری ﴿يَتْمُو سَوْتٌ أَقْبَلُ وَلَا تُخَفُّ﴾ (خوا فہرموی) تہی موسا و ہرہ
 پیش و مہ ترسہ ﴿إِنَّكَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ بہ راستی تو لہو کہ سانہی بی باک و بین ترسن ﴿أَسْأَلُكَ بِكَ فِي﴾
 جَنَّتِكَ ﴿دہست بخہرہ ناو باخہل (و وزیر بالث) ﴿تَخْرُجُ يَحْضَهُ مِنَ عَرْمَتِهِ﴾ (کاتی دہری دینی) دیتہ
 دہر وہ بہ سپیتی و تیشک دہ دانہ وہ بی تہ وہی بدلہ کی و نہ خوشی بیت ﴿وَأَضْمَمْنَا إِلَيْكَ جَنَّتَكَ مِنَ الرَّهْبِ﴾
 دہست ہلکیتہ بہ خوتہ وہ (و یخہرہ سہر دلت) بز (نہ ہیشنی) ترس و بیم ﴿فَلَمَّا نَفَّسْنَا مِنْ يَدَيْكَ﴾
 شامہ دووانہ (گز چانہ کہت و دہست) دوو مو عجیزہن لہ لایہن بہر وہ رد گارتہ وہ ﴿إِلَىٰ رِقْعَتِ﴾
 وَمَلَأَيْتُهَا ﴿نیر راوہ) بز فیر عہون و دارو دہستہ کہی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمًا قَبِيرَةً﴾ بہ راستی تہوانہ
 کو مہ لیکسی لہ سنوور دہر چوون ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي قُلْتُ لِأَهْلِي مِنْهُ نَفْسًا﴾ (موسا) ووتی تہی بہر وہ رد گارم
 بیگومان من بہ کیکم لہوان کوشتو وہ ﴿فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ﴾ لہ بہر تہ وہ دہتر سم کہیم کوژن (لہ جباتی
 تہو کوژ راوہ) ﴿وَأَيْتُ هَؤُلَاءِ هُوَ أَضْمَمْتُ مِنِّي لِسَانًا﴾ وہ ہاروونی برام لہ من زمانی ہارو ترہ ﴿فَلَمَّا سَلَا﴾
 مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي ﴿جا تہوم لہ گہلدا بنیرہ پشپوانم بیت ووتہ کانم بہلہمینی ﴿إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَيِّدُونَ﴾
 بہ راستی من دہتر سم کہ بہ دروزنم دابنن (باوہرم پی نہ ہیشن) ﴿قَالَ سَتَشِدُّ عُصْدَتَكَ بِأَخِيكَ﴾ (خوا)
 فہر مووی بیگومان تہمہ بہ برا کہت تو بہ ہیزت دہ کہیم ﴿وَتَجَمَّلَ لَكَ سُلْطَانًا﴾ وہ دہسہ لانتیک
 بہ ہر دوو کشان دہدہسن ﴿فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكَ بِأَيِّ يَدَيْنَا﴾ تہوسا بہ ہوی ثایہ تہ کانی تہمہ وہ دہسٹیان
 بہ تیوہ ناگات ﴿أَنَّهُمْ آمَنُوا بِكَ الْكَلْبُونَ﴾ تہا تیوہ (موسا و ہاروون) و تہوہی شوشتان دہ کہوی
 سہر دہ کہوون ﴿

﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا يَتَذَكَّرُ﴾ ثم مجا کاتیک کہ موسا معجزہ پروتہ کانی نیمہ ہی بڑ ہینان
 ﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا آيَاتُ خُفْيَٰ ذِي﴾ نہ وان ووتیان تمہ (تو ہیناوتہ موسا) تنہا جادو ویدہ کی دہستہ ہلہستہ
 ﴿وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا قُلُوبًا﴾ تیمہ تمہمان نہ بیستوہ لہ باو واپیرہ پیتشوہ کانمان ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّیْ أَغْلَمُ﴾ موسا ووتی بہرہردگارم زانترہ ﴿یَسِّرْ جَاہَیْ اِلَیَّ ذٰلِکَ مِنْ عِندِیْ﴾ بہو کہ سہی
 کہ پرتنمونہی لای تہوہوہ ہیناوتہ ﴿وَمَنْ تَصْبِرْ لَّدُنَّ عَذَابِ الدَّارِ﴾ وہ (زانترہ) بہو کہ سہی سہرنجام
 ودوا ورتزی چاکمی دہیت ﴿اِنَّہٗ لَا یُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ بہراستی تہو (خوا) ستہمکاران پزگار ناکات ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ بِآیَاتِہِ الْمَلَاہِ﴾ فیرعون ووتی: تہی کاربہدست و دہستہ لاتداران ﴿مَا عَلِمْتُ لَکَ عِزٌّ اِلَّا بِعِزِّیْ﴾ وانازانم جگہ لہ خویم ہیج بہرستراونکی ترتان ہہین ﴿فَاَنْذَرْنِیْ یَوْمَ عَلَی الطَّیْلِ﴾ جا
 (بڑ زیارت دلنیاہیون) تہی ہامان کورہی ناگر تاودہو خوشنی سورہوہ کراوی لی دروست بکہ بزم
 ﴿فَاَجْعَلْ لِّیْ حَرَجًا﴾ تہمجا (لہو خستہ) کوشکینکی بہرزم بڑ دروست بکہ ﴿لَقَدْ اٰتٰیْنِکَ اِلٰی اللّٰہِ مُوسٰی﴾
 (بہ گالتہوہ ووتی) بہلکو سہیری خواکہی موسا بکہم و بیہینم ﴿وَاِنِّیْ لَظٰلِمٌ مُِّنَ الْکٰذِبِیْنَ﴾
 ویدراستی وادہ زانم تہو (موسا) لہدر ززانہ ﴿وَاَنْتَ کَرِهُوْا وَخُذُوْہُ﴾ تہو (فیرعون) و لہ شکرو
 سہربازہ کانی خویمان بہزل زانی ﴿فِی الْاَرْضِ یَغْیِرُ لَحْفٰی﴾ لہوولات و زہوی (مبصر) دا بہنارہوا
 ﴿وَقُلُوْا اِلَیْہِمْ اِلٰیئَا لَیْرَجَعُوْا﴾ وہ گومانیان واپو کہ زیندو ناکرتنہوہو ناگر پرتنرتنہوہو بڑ لای تیمہ ﴿فَاَحْذَرْتُمْ وَخُذُوْہُ فَعَبَدُوْہُمْ فِی الْبَیْرِ﴾ جا تزلہمان لہ تہو (فیرعون) و لہ شکرو سہربازہ کانی سہندو
 تورمان دانہ ناو دہریای سورہوہ ﴿فَاَنْظُرْ کَیْفَ کَانَ عَقِبَةُ الظَّالِمِیْنَ﴾ تہمجا سہرنج بدہ (تہی
 موحمہد ﷺ) سہرنہجامی ستہمکاران چون ہوو ﴿وَجَعَلْنٰہُمْ اٰیْمَةً یَّذْعَبُوْنَ اِلَی النَّارِ﴾
 تہواتمان کردہ پیتشوہ وایانیک کہ (خہلک) بانگ دہکمن بڑ ناگری دوزخ ﴿وَقَوْلُہُ الْفٰیصِلَہٗ
 لَا یُصْبِرُوْنَ﴾ وہ لہ پرتزی دوایشدا یارمہتی نادرین ﴿وَاَنْتَبِعُوْہُمْ فِیْ ہٰذِہٗ الدُّنْیَا اَعْتَصَ﴾ لہم
 دونیاہدا نہفریمان نارد بہدوایان دا ﴿وَقَوْلُہُ الْفٰیصِلَہٗ ہُمْ قُرْبُ الْمَقْبُوْرِیْنَ﴾ وہ لہ پرتزی قیامہ تیشدا
 تہوانہ لہبیزراو و دورخواہ کانن ﴿وَقَوْلُہُ اٰیْمٰتِیْ مُوسٰی الْکِتٰبِ﴾ سویند بہخوا بینگومان تہوراتمان
 بہخشنی بہموسا ﴿مِنْ بَعْدِ مَا اَخْلَصْنَا الْفُرُوْنَ الْاَوَّلٰی﴾ لہباش تہوہی خہلکی چہرخہ پیتشوہ کانمان
 لہناویرد ﴿بَصَاصٍ لِّلنَّارِیْنَ وَہٰذِیْ وَرَیْحَہٗ﴾ تا بہرچاو پرونی و پرتنمونہی و بہحمہت بن بڑ خہلکی
 ﴿اَعْلٰہُمْ یَتَذَكَّرُوْنَ﴾ بڑ تہوہی تہو خہلکہ بیرکہنہوہو ناموزگاری وہرگرن ﴿

﴿وَمَا كُنْتَ بِطَائِفِ الْعَتَرِ﴾ تُو (تھی موحمہ مد) ﴿لَهْلَی خُزُر شَاوِی﴾ (شاخی طور) نہ ہویت
 ﴿إِذْ قَصَبْنَا إِلَى مُوسَى الْأَمْرَ﴾ کاتیک کہ فرمائی پیغمبر اہ تمان دا بہموسا ﴿وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾
 وہ تُو لہ ماشادہ ہووانی (تہو روودا وہ) نہ ہویت ﴿وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا﴾ بہ لَام نیمہ چند چین و
 سہرہ ممان دروست کرد (لہ پاش موسا) ﴿فَنَظَّوْلٌ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ﴾ تہمجا ماوہ یکہ کی دورو در نریان
 بہ سہرہ دا تہمیری ﴿وَمَا كُنْتَ كَأُولِ الْيَافِ أَهْلِ مَدْيَنَ﴾ وہ تُو لہ ناو خہ لکی مہ دیندا نیستہ جی نہ ہویت
 ﴿تَتَنَازَعُ عَلَيْهِمُ الْعِزَّةَ﴾ کہ نایہ تہ کانی نیمہ یان بہ سہرہ دا بخوینتہ وہ ﴿وَلَكِنَّا كُنَّا مُزْمِرِينَ﴾ بہ لَام ہدر
 نیمہ ہووین پیغمبر مان نارد ﴿وَمَا كُنْتَ بِطَائِفِ الْأَنْظُورِ إِذْ كَذَبْنَا﴾ وہ تُو لای کیزی طور نہ ہویت
 کانی بانگ (ی موسا) مان کرد ﴿وَلَكِن لَّيْسَ لَكَ مِنْ ذَلِكَ﴾ بہ لَام شہوہ ہزہ بیہ کہ لہ پەر وہ درگار تہوہ
 (بہ تُو ی داوہ) ﴿لَا تُنْذِرُ قَوْمًا أَنَّهُمْ مِّنْ لَّدُنِّي قِتَالٌ﴾ بُو شہوہ ی گہ لیک بترسیتی کہ بیش تُو ہیج
 تر سینہ ریکیان بُو نہ ہاتہوہ ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بہ لکو بیریکہ تہوہ پندہ وەر گرن ﴿وَلَوْلَا أَن
 نُصِيبَهُمْ﴾ وہ تہ گہر (بیش ناردنی پیغمبر) تووشیان ہواہیہ ﴿مُصِيبَةٍ يَّمَاقُذَّتْ يُدْرِيهَا﴾ بہ لایہ ک
 بہ ہو ی تہو (خرایانہ و ی) کہ کردوویانہ ﴿فَقَالُوا لَوْ لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا﴾ جا دہ یان ووت تہ ی
 پەر وہ در گاری نیمہ بُو جی پیغمبر یکت بُو نہ نار دین ﴿فَتَنَجَّ إِلَيْنِكَ﴾ بُو شہوہ ی شہوین نایہ تہ کانت
 یکہ وتیناہیہ ﴿وَنَكَّرْتَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ لہ بر واداران ہوویناہیہ ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا﴾ تہمجا
 کانی راستبان بُو ہات لہ لایہ ن نیمہ وہ ﴿قَالُوا لَوْلَا أَوْفَى﴾ ووتیان بُو جی بہو (موحمہ مد) نہ دراوہ
 ﴿يَسْأَلُ مَا أَوْفَى مُوسَى﴾ وینہ ی شہوہ ی بہموسا دراوہ ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمُ الْآيَةُ مِثْلُ مَا أَنَا لَهُمْ﴾ نایا تہوان
 پیشتر یں بر وانہ ہوون بہوہ ی دراہو بہموسا ﴿قَالُوا لَوْ لَوْلَا أَوْفَى﴾ دہیان ووت (قورٹان و تہورات)
 دوو سیحر و جادوون پشتگیری یہ کتر دہ کمن ﴿وَقَالُوا إِنَّا بِلِكُلِّ كَيْفٍ لَّا نَعْلَمُ﴾ وہ دہ بانووت ییگومان نیمہ
 بی باوہ یں بہہ موویان (بہ قورٹان و تہورات) ﴿قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى﴾ تہ ی موحمہ مد
 ﴿بَلَىٰ﴾ دہ ی تہوہ کتیبیک لہ لایہ ن خواوہ بیشن ﴿هُوَ الَّذِي مِنْهُمَا آتِغَةً﴾ کہ تہو (کتیبہ) راست تریت
 لہو دووانہ (قورٹان و تہورات) من شہوینی دہ کہوم ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ تہ گہر تہوہ راستگون ﴿وَإِنْ لَّمْ يَرْجِعُوا إِلَى اللَّهِ﴾ تہمجا تہ گہر بہ گویتان نہ کردی (وہ لایمان نہ دایتہ وہ) ﴿فَأَعْلَوْا أَنَّمَا يُبَدِّلُ
 أَمْوَالَهُمْ﴾ شہوہ بزائہ کہ تہنہا شہوین ہہواو شارہ زوی خوزیان دہ کہون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ﴾
 وہ کی لہو کہ سہ گو مارتہ کہ شہوین نارہ زوی خوی یکہ ویت ﴿بَعَثْنَاهُ فِي مَرِّ النَّاسِ﴾ بی ریتمونوی
 لہ لایہ ن خواوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ ییگومان خوا ریتمونوی گہلی ستہ مکار

﴿وَلَقَدْ رَٰسَنَاهُ أَهْلَهُ الْقَوْلَ﴾ سویند به خوا (ثایه ته کانی) قورئانسان به شوین به کدا بق ناردن ﴿لَعَلَّاهُ يَذَّكَّرُ﴾ نا بهند وهر گرن و بیریکه نموه ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ثمو که سانه ی له پیشدا کتیبی ناسمانیمان بی دابسون ﴿هُم بِهِ يُؤْمِنُونَ﴾ ثمو انه بسروا دیتن به قورئان ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ غَنَاهُ﴾ وه کاتی (قورئان) بخوینترتیموه به سهریان دا ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ﴾ ده لین باوهرمان پی هیناوه ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنِينَ إِزْنًا﴾ بیگومان نم (قورئانه) راسته وه لایه نه پروهرد گارمانه وه هاتوره ﴿إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ﴾ به راستی یتیم له پیش (هاتی) قورئان دا موسلمان بووین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ الْخِزْفَ مَرَّتَيْنِ﴾ ثمو انه دووچار پاداشتیان بی دهری ﴿بِمَا صَبَرْنَا﴾ له بر ثمو ی خویان گرت و به تارام بوون ﴿وَلَقَدْ زَوَّيْنَاهُ الْحَسَنَ الطَّيِّبَةَ﴾ به چاکه بهرگری خرابه ده کن ﴿وَمِمَّا زَكَّيْنَاهُمْ يُعْطُونَ﴾ وه لهو رزق و پوزی به ی پیمان داون ده به خشن ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُمُ الْغُلَّةَ فَرَصًا﴾ وه کاتی قسه ی نابه سهند و هیچ و پوچ بیستن پشنی تی ده کهن ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُمَا زَكَاةً أَهْلًا كَرًّا﴾ وه ده لین (به نه فامان نه نجاسی) کرده وه کانمان بق خومانوه (نه نجاسی) کرده وه کانی یتیموه بق خوتانه ﴿سَلَّمْنَاهُ عَلَيْهِ لَنَتَجَنَّبَهُ لِلْإِيمَانِ﴾ سه لامتان لی بی یتیمه هاو ریه تی نه فامانمان ناوی ﴿إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ﴾ به راستی (تی) مو حده مهده ﴿تَوَّانَاوَانِي﴾ ثمو که سدی خوشت بسوی ریتمونوی بکه بیت ﴿وَلَا كُنْ لِلَّهِ قَدِيرٌ مِّنْ شَيْءٍ﴾ به لام خوا ههر که سدی بسوی هیدایه تی دهدات ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ الْيُتْرَيْنِ﴾ و ثو (خوا به) زاناره به وانوی ریتمونوی وهر گرن ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا نَحْفَ الْأَنْدَاسِ مَعْلَكَ﴾ وه (بی) باوهرمان (ده لین) نه گهر یتیمه شوینی ریتمونوی (ثو نایینه) بکهوین که به تویه ﴿لَنُخْلِفَنَّهُ مِنَ الْبُزْغِ﴾ ده فرزندترین له خاک و وولاماندا (ودره ده کرین و مال و سامانمان به تالانی دهریت) ﴿أَوَلَمْ نَجْعَلْ لَهُمْ مَخْرَجًا إِيمَانًا﴾ (جا خوی گه ووه وه لامیان دده دانسه وه دده فرمونت) ثایا یتیمه نه وانمان جینگیر نه کردوه له شاریکی پر ثمن و ناسایشی (وهك شاری مه که که که هموو کوشت و بر و خرابه کاری کی ثیدا قدهغه و حدرامکراوه) ﴿يُخْرِجُ الْيَتِيمَ إِلَىٰ سَبِيلٍ﴾ کوزه کریته وه ده بری بق ثوی (شاری مه که که) هموو جوره بهروبوو میلت ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا لَدْنَا﴾ به پوزی دان له لایه نه یتیمه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوره بیان نازانن و تی ناگن ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُمُ الْيُتْرَيْنِ﴾ وه (خه لکی) زور شار و دیناهمان له ناو برد ﴿بِطَرَفِ مَبِيعَتَيْنَا﴾ له بر خوشگوزانیان باخی بوون (و سوباسی چاکه کانی خویان نه کرد) ﴿فَبَلَكَ مَسْكَنُهُمْ﴾ جا ثموه جی و شوینه کانبانه (ویران کراوه) ﴿لَنُشْكَكَنَّ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ له باش (تیا جوونی) ثمو ان بق ماویه کی کهم نه بی (له لایه نه ریتوارانه وه) که سدی نیسا نیستسته جی نه بووه ﴿وَكُنَّا نَعْلَمُ الْوَتْرَيْنِ﴾ وه یتیمه بووینه میرانگریان ﴿وَمِمَّا كَرَّمَكَ مُهَلِّكُ الْفَرَى﴾ وه پروهرد گارت هیچ شار و گوندیکی ویران نه کردوه ﴿حَقًّا يَبْعَثُ فِيهِ أَيْمَانًا سِرًّا﴾ هتا له شاره گه ووه که باندا یتیمه مبریکی نه نارد بیت ﴿يَتْلُو آيَاتِهِ لَعَلَّاهُ يَرْجِعُ﴾ که ثایه ته کانی یتیمه بیان به سهر دا بخوینتیموه ﴿وَمِمَّا كُنَّا مُهَلِّكُ الْفَرَى﴾ وه یتیمه ویران کهری هیچ گوند و شاریک نه بووین ﴿إِلَّا وَآهْلُهَا ظَالِمُونَ﴾ مه گهر کاتی خه لکه که ی ستمکار بووین ﴿

﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ہی موحہ مہد ﷺ پیسان) بلی ہوا لم بدہنی ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ سِرْمًا﴾
 تہ گہر خوا شہ وتان بؤ درتؤ بکاتہ وہ (ہر شہ ویت) ﴿إِنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ تا پؤزی قیامت ﴿مَنْ إِلَهُ غَيْرُ
 اللَّهِ﴾ چ پەرستراونکی تر جگہ لہ خوا ﴿يَأْتِيَكُمْ بِضِيَاءٍ﴾ وونانی (پؤز تان بؤ دینی ﴿أَلَمْ تَسْمَعُونَ﴾
 دہی نایا تئوہ نایستن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (پسان) بلی ہنم بلین ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْهَارَ سِرْمًا﴾
 تہ گہر خوا پؤز بکاتہ ہمیشہ ہی بؤ تان ﴿إِنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ تا پؤزی قیامت ﴿مَنْ إِلَهُ غَيْرُ اللَّهِ﴾ کیہ
 پەرستراوی تر بیتجگہ لہ خوا ﴿يَأْتِيَكُمْ بِإِلَى تَشْكُرُونَ﴾ کہ شہ وتان بؤ دینی تارامی نیا بگرن
 ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ دہی نایا تئوہ نایستن ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ جَعَلَ لَكُمُ الْآلَ وَالْهَارَ﴾ لہ بدزہی نہ و
 (خواہ) کہ شہ و پؤزی بؤ دوست کردون ﴿لَتَسْكُنُوا فِيهِ لَبَتَكُمْ فُؤَادُكُمْ قُلُوبُهُ﴾ بؤ شہ و تارام بگرن
 لہ (شہ و) داو بؤ شہ و بگہ پین بہ دواوی پؤزی و بہ ہری خوا دا (لہ پؤز دا) ﴿وَلَمَّا كُنْتُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 وہ بؤ تہ و ہی سوپاسی خوا بکن (لہ سر تہ و نیعمہ تانہی) ﴿وَلَمَّا كُنْتُمْ تَشْكُرُونَ﴾ وہ پؤزی کہ (خوا)
 بانگیان دہ کات تہ مجا (پسان) دہ فہر موی ﴿أَلَيْسَ لِكُلِّ شَيْءٍ ثَمَرٌ﴾ لہ کوین ہاویہ شہ کانی من تہ و تہی
 ﴿كُنْتُمْ تَرْتَعَمُونَ﴾ کہ تئوہ بہ ہاویہ شی متان دادہ نان ﴿وَلَمَّا كُنْتُمْ تَشْكُرُونَ﴾ وہ لہ ناو ہم و و
 تہ مہ تیکدا شاید تیک دہیتین ﴿فَقَالُوا أَتُزَكُّونَهُ﴾ تہ مجا (بہت پەرستان) دہ تین بہ لگہ تان بیتن
 ﴿فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ﴾ تہ و سا دہ زانن بیتگومان ہق و راستی تابیدی خواہ ﴿وَوَصَّلَ عَلَيْهِمْ نَاصِرًا﴾
 پتہ روت ﴿تَمُودُی﴾ بہ درؤ ہلپان بہ ستیو و (کر دیویان بہ پەرستراو جگہ لہ خوا) لپیان گوم دہی
 ﴿إِنْ قَرَأْتُمْ كَاتٍ مِنْ قَبْلِهِ﴾ بیتگومان قاروون لہ گہ لہ کی موزا سوو (جوو لہ کہ بوو) ﴿يَتَقَى
 عَلَيْهِ﴾ بہ لام دہست درتؤزی و ستہ می لہ دہ کردن ﴿وَأَقْبَسَتْهُ مِنَ الْكُتُوبِ﴾ تہ و ندہ سان گہنج
 (تالون و زیو) پندا بوو ﴿مَّا إِنْ مَقَالَتُهُ﴾ کہ بیتگومان (ہلگر تنی) کلیلہ کانی (تہ و گہنج و قاسانہ)
 ﴿لَتَأْتِيَ بِالْغُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ﴾ بہ زہ حمت ہلہ گیرا بؤ کؤمہ لیکہ بہ ہیز ﴿إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ﴾ کانی
 (تیماندارانی) گہ لہ کی پینان ووت دلخوش مہبہ (بہ و سامانہ) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ﴾ بیتگومان
 خوا تہ و کہ سانی خؤش ناوی دلخوشن (و لہ خوبایی بوون بہ سہر و ت و سامانہ وہ) ﴿وَأَنْتَبِغْ
 بِمَا آتَاكَ اللَّهُ الْفَرَحَ﴾ وہ لہ و (گہنج و سامان) ہی خوابی داوی تہ و دنیای پی بہ دہس بیتہ
 ﴿وَلَا تَتَسَبَّحْ بِكَ مِنَ الدُّنْيَا﴾ وہ بہ شی خؤشت لہم دونیایہ لہ بیر نہ چی ﴿وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾
 وہ چاکہ بکہ (لہ گہ ل خہ لکدا) ہر چؤنی خوا چاکہ ی لہ گہ ل تودا کردوہ ﴿وَلَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ﴾
 وہ لہ سہر زہ و ی دا بہ شوین خرابہ دا مہ گہری ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُقْسِدِينَ﴾ بہ راستی خوا خرابہ کارانی
 خوش ناوت ﴿﴾

﴿قَالَ إِنَّمَا أَتَيْنُهُ مِنْ عَلِيمٍ عِيسَى﴾ (قاروون) ووتی بیگومان هم سامانم پنداره به هوی زانیاری یه که وه
 که همه ﴿وَلَوْ يَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ﴾ (قاروون) نه بزانسوه که به راستی خوا ﴿قَدْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ الْفُرُونَ﴾
 له چهره کانی پیش ته سدا له نساوی بردوه ﴿مَنْ هُوَ أَشَدُّ قُوَّةً وَكَرُمًا﴾ که سانی وا که له و
 (قاروون) به هیز تر بون کور و کومه لیشیان له و زور تر سوه ﴿وَلَا يَسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِ الْمُتَعَذِّبُونَ﴾
 (کاتیک سزای خواهات) پر سیار ناکری له تاوانه کانی هم تاوانبارانه ﴿فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ﴾
 ته مجا (قاروون) به خو رازانده وه هاته در بؤ ناو گه له کی ﴿قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ته وانه ی
 زبانی دونیا یان ده ویست ووتیان ﴿يَتَّبِعْتُمْ لَنَا يَسْئَلُ مَا أَوْفَى قُرُونُ﴾ نای خو ز گه ته وه نده ی به قاروون دراه
 نیمه ش بمان بویه ﴿إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾ به راستی نه و (قاروون) خواهی بهش و به ختکی گه وره به
 ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ به لام نه و که سانه ی (بساو پر دار بسون) و زانستیان پی درابو ووتیان
 ﴿وَبَدَّلَ اللَّهُ قُرْآنَ اللَّهِ خَيْرًا﴾ هاوار بؤ توه پاداشتی خوا (له پوزی دوا بیدا) له وه چاکتره ﴿لَمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ﴾
 ﴿صَالِحًا﴾ بؤ نه و که سانه ی پروایان هینا وه کرده وه ی چاکیان کرده وه ﴿وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ يُوتُونَ﴾
 وه که س نه و (وته ی زانایانه) وه ناگری جگه له خو پر اگران ﴿فَحَسْبُنَا بِهِ وَدَارَةُ الْأَرْضِ﴾ ته مجا
 نه و (قاروون) و کوشکه که بمان برد به ناخی زهوی دا ﴿فَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ يَفْقَهُ بَصَرًا وَمِنْ ذُنُوبِ اللَّهِ﴾ هیچ
 دهسته به کیشی نه بوو له بهر اتیه ری (سزای) خوادا بار معنی بدات ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُتَعَبِينَ﴾ وه له و
 که سانه ش نه بوو بتوانی خوی بزگار بکات ﴿وَأَصْحَابُ الَّذِينَ تَتَّبِعُوا مَكَانَهُمْ لَا تَمْسُهُمْ﴾ وه ته وانه ی دوتنی
 تاوانتبان ده خواست له شونین و پله ی نه و (قاروون) دابن وایان لی هات ﴿يَتْلُوهُنَّ وَمَكَانَ اللَّهِ﴾ ده یان
 ووت وای وادیاره خوا ﴿يَسْطُرُ الرَّقْمَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ﴾ پوزی زور ده کات بؤ همر که س خوی
 بیهوی له بنده کانی که میس ده کاته وه (بؤ همر که س خوی بیهوی) ﴿وَلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهَا﴾ نه گه خوا
 منته ی نه کر دایه به سرمان دا ﴿حَسْبُنَا﴾ نیمه شی ده برد به ناخی زهوی دا ﴿وَكُنَّا لَهُمْ لَا يُلْقِي الْكُفْرُونَ﴾
 نای له م به سر هاته سر سو پر هینه ره، بیگومان پرگار نابن ته وانه ی شوکرانه بریزی چاکه ی خوا نبین
 (کافرن) ﴿يَتْلُو الْآذَانَ الْأَخْيَرُ فَيَجْعَلُهَا لِيْلِينَ﴾ نه و مالی دوا پوزه (به به شت) دهیده بن به و که سانه ی
 ﴿لَا يُرِيدُونَ تِلْكَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِتْنًا﴾ نه بریزی و خو بهزل زانی یان دهویت له زهوی دا نه ده ست دریزی
 و خرابه کاری ﴿وَالْمُحِبَّةُ الْمُتَّقِينَ﴾ وه سر ته نجامی چاک بؤ خو باریزانه ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ﴾
 یته ها همر که س کارنکی چاک بکات ته وه (پاداشتی) چاکتر له وه ی بؤ هبه ی ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالْسَيِّئَةِ﴾
 همر که سیش خرابه بکات ﴿فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ﴾ ته وه توله ناسه نری له وانه ی خرابه کانیان
 کرده وه ﴿إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ ته نها به نه نده ی نه و کرده وانه نه بیت که کر دویانه ﴿

﴿إِنَّ إِلَهِي قَرِيبٌ عَلَيَّ الْقُرْآنُ﴾ ۱۰ ینگو مان تہو (خوابی) کہ قورانی بؤ تو ناردوہ (پوئیست کردوہ) ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا مَعَاذُ﴾ ۱۱ دہنگیرنشہو بؤ مہککہ ﴿قُلْ زَيْدُ أَعْلَمُ مِنْ جَدِّهِ بِالْهَدْيِ﴾ ۱۲ (نہی موحمہد ﷺ) بلی پەرورد گیارم زانائره بو کہ سہی رینموونی (ثابینی راستی) هیتاوه ﴿وَمَنْ هُوَ خَلْقُ سَكَنٍ لِّیْمِینَ﴾ ۱۳ وہ بہو کہ سہی لہ گومرایی بہ کسی پوون و ناشکر ادابہ ﴿وَمَا کُنْتَ تَرْجُو﴾ ۱۴ وہ تئو (نہی موحمہد ﷺ) بہ هیوا نہ بویت ﴿أَنْ یُلْقَیَ إِلَیْكَ الْکِتَابُ﴾ ۱۵ کہ تہم (قورنانه)ت بؤ بنیز دری ﴿لَا رَحْمَةً لِّیَنْ زَیْدُ﴾ ۱۶ بہ لَام رہ حمہ تیک بوو لہ لایہن پەرورد گاتہوہ (بؤت نیز درا) ﴿فَلَا تَنْکُرْ عَلَیْهِمُ الْکُفْرَیْنَ﴾ ۱۷ کہواتہ ہەر گیز مہبہ بہ ہشتیوان بؤ بی پروایان ﴿وَلَا تُصَدِّقْ عَنْ آیَاتِ اللَّهِ﴾ ۱۸ وہ با (بی پروایان) بہر گریت نہ کن لہ (گہیاندنی) ثابہ تہ کانی خوا ﴿بَعْدَ إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَیْكَ﴾ ۱۹ دوا تہوی دابہ زینراوہ بؤت ﴿وَأَدْعَاؤَیْ زَیْدُ﴾ ۲۰ بانگی (خہلک) بکہ بؤ لای پەرورد گارت ﴿وَلَا تَنْکُرْ مِنَ الْمُنْشَرِّحِینَ﴾ ۲۱ وہ لہاویہش دانہران مہبہ ﴿وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ﴾ ۲۲ وہ لہ گہل خواہا ہیج پەرستراویکی تر مہبہ رستہ ﴿لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾ ۲۳ ہیج پەرستراویکی راست وبہمقی نی یہ جگہ لہ خوا ﴿کُلُّ شَیْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ﴾ ۲۴ ہموو شتیک لہ ناو دہچی جگہ لہ پرووی ہیروزی تہو نہ بیت (لہم ثابہ تہ ہیروزہدا جیگیر کردنی سیغہتی (وجه - پرو) بؤ خوائ گہورہ ہاتوہوہ بہ لَام بہ شتوہیہک کہ شایستہی گہورہی وتہوای زانی خوا بیت، بہی ہیج لیجواندن ولینکدانہوہیہک، پرومان پیہمتی وجؤنیہ تہی کھی نازانین ﴿لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَیْهِ تُرْجَعُونَ﴾ ۲۵ ہیرارو حوکم تابہتی خوابوہ تہنا بؤ لای تہویش دہ گہرینرنتہوہ ﴿

سورہ (الشکوٰۃ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ ۱ بہ ناوی خوائ بہخشندہی میہرہان

﴿الرَّ﴾ ۲ بہ (تہلیف، لام، میم) دہخوینرنتہوہ خوا زانائره بہ ماناکھی بؤ زانیاری زیاتر سہیری سہرہنای سورہتی (البقرہ) بکہ ﴿أَحْسِبُ النَّاسَ أَنْ یُفْرَکُوا﴾ ۳ ثابا خہلک وادہزائن کہہوازیان لی دہہیتری ﴿أَنْ یَقُولُوا آمَنَّا﴾ ۴ تہ گہر بلین پرومان هیتاوه ﴿وَمَا لَا یَقْتَضُونَ﴾ ۵ ثبیر تہوان تاقی نا کرینتہوہ ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِیْنَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ۶ سویند بہخوا ینگو مان کہسانی پیش تہوانمان تاقی کردہوہ (تہمانیش تاقی دہ کہینتہوہ) ﴿فَلَقَبْنَاهُ اللَّهُ الَّذِیْنَ سَفَّوْا﴾ ۷ تہمجا ینگو مان خوا تہو کہسانہی راستیان کرد دیاری دہکات ﴿وَلَقَبْنَاهُ الْکَذِبِیْنَ﴾ ۸ دروزنہ کانیش دیاری دہکات (دہناسرین) ﴿أَمْ حَسِبُ الَّذِیْنَ یَعْمَلُونَ الْاِثْمَاتِ﴾ ۹ یا تہوانہی خرابہ کان دہکنہ وایان زانیوہ ﴿أَنْ یَسْبِقُونَا﴾ ۱۰ کہلہ دہستمان دہر دہچن ﴿سَاءَ مَا یَحْكُمُونَ﴾ ۱۱ زور خرابہ تہو ہیراری دہیدن ﴿مَنْ کَانَ یَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ﴾ ۱۲ ہەر کس تہمیدی وایہ بگات بہ دیداری خوا (بہا بہندایہتی خوا بکات) ﴿فَإِنْ أَجَلَ اللَّهِ لِآلٍ﴾ ۱۳ چونکہ بہراستی کانی دیاری کراوی خوا ہمدیت ﴿وَهُوَ السَّمِیعُ الْعَلِیْمُ﴾ ۱۴ وہ تہنا خوابہ ہیسہری زاناو ناگادار ﴿وَمَنْ جَعَلَ لِنَفْسِهِ لِقَیَّةً﴾ ۱۵ وہ ہەر کس جیہاد بکاو تی بکوشی تہوہ تہنا بؤ خوی نی دہکوشی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَنُفِیْعَ الْعَالَمِیْنَ﴾ ۱۶ بہراستی خوا لہ ہمرو جیہانیان بی نیاز و دہولہ مہندہ ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و نه توانی باوه یرسان هیتاوه و کر دوه و چاکه کاتبان کر دوه و ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ بنگومان خرابه کاتبان دهسپینه و لیبان ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرًا أَكْثَرَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به باشتر لهوهی که کر دویانه پاداشتبان دهدهسپنه و ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا﴾ و نه فرمانمان داوه به نادهمی که چاکه له گهل دایک و باوکی دا بکات ﴿وَإِنْ جَهَدَاكَ فَانْصِرْ إِلَيْنَا﴾ و نه گهر (دایک و باوکت) ههولیان له گهل دای بز لهوهی که هاویه شسم بز بریار بدهی ﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَكُم مِّنْ دُونِهِ﴾ که هیچ زانباریه کت نی یه دهر بارهی ﴿وَلَا تُلَاحِظُوا﴾ نهوه به گویان مه که ﴿إِلَّا مَن مَّحَظٌّ لَّكُمْ بِمَا لَكُمْ بِهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ که هیچ زانباریه کت (لهدوا و قوردا) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَكْثَرُ فِتْنَةٍ﴾ نهوسا هه و التان دهدهمی بهو کر دوهوانی ده تان کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و نهو که سانهی باوه یرسان هیتاوه و کر دوهی چاکه بیان کر دوه و ﴿لَنُكَفِّرَنَّ فِي الصَّالِحِينَ﴾ بنگومان دهیان خهینه ریزی پیاو چاکانه و ﴿وَمِنَ الَّذِينَ مِن قَوْلِهِمْ﴾ و نه میجا کاتی سزا بدری له پیتاوی همدی له خه لکی دهلین باوه یرمان به خوا هیتاوه ﴿وَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ﴾ نه میجا کاتی سزا بدری له پیتاوی خوا دا (له لایه ن کافرا نه و) ﴿جَعَلَ فِتْنَةَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ﴾ نازارو سزای خه لکی و ه کو نازارو سزای خوا داده نی ﴿وَلَيْنَ جَاءَ الْقُرْآنُ مِنْ رَبِّكَ﴾ و نه گهر له لایه ن په روه ردگار ته و سه ر که و تینک بیت ﴿لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ﴾ دلنبا به نهوانه دهلین بنگومان تیمه له گهل نیوه دا بووین ﴿وَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ﴾ نایا خوا زانا ناگادار تر نه ﴿بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ﴾ بهوهی له دل و دهرونی هه مو کهس دایه ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویند بی خوا چاک ده زانی نهوانی باوه یرمان هیتاوه کین ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُتَّقِينَ﴾ و نه چاک ده زانی دوو بر و انیش کین ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهوانی بی بر و ابوون و و نیان بهوانی لیمان دار بوون ﴿اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا﴾ شوین پنگا و پنبازی تیمه بکهون ﴿وَلَنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ﴾ و تاوانه کانشان به نه ستوی تیمه ﴿وَمَا هُمْ بِحَمِلِينَ مِنْ خَطِيئَتِهِمْ﴾ نهوانه (بی بر و ایان) هیچک له تاوان و گونا همی نهوان (باوه پرداران) هه ناگرن ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ به پرستی نهوانه دروزن ﴿وَلَنَحْمِلَنَّ آثَامَهُمْ﴾ سویند به خوا (بپساوه یران) باری گران (کونرو ناوانی) خویان هه لده گرن ﴿وَاللَّعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ و ه باری گران (خه لکاتی) تریش له گهل باری گران خویان دا (هه لده گرن) ﴿وَلَيْسَ لَكَ بِذِهِ الْقِيَمَةُ﴾ و نه پرستی له ریزی قیامت دا پر سیاریان لی ده کری ﴿عَمَّا كَانُتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ له و درؤ و دهه سانهی له و نیادا هه لیان ده به ست ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ سویند به خوا نوو حمان نارد بز لای گه که ی (به پنبه مبری) ﴿وَقَالَتْ فِيهِمُ الْآلِهَةُ سِتَةٌ إِلَّا حُتَّىٰ آدَمَ﴾ نه میجا نه ویش مایه و نهوانیان دا نوسه د و پنج سال (هه زار سال په نجا کهم) ﴿فَأَحْكُمْهُمُ الظُّلُمَاتِ وَنَهَرُ الظُّلُمَاتِ﴾ له نا کامدا لا فاو و زریان له ناوی بردن له کاتیکدا نهوان سته مکار بوون ﴿

﴿فَأَعْيِنَهَا وَأَنصِبْ السَّيْفَ﴾ ثم مجا ټو (نوح) و کسانیک له که شستیه که دا بوون رزگارمان کردن
 ﴿وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾ وه ټهو (که شتی په) مان کرد به نیشابه ک بز جیهانیان ﴿وَأَنزِلْنَا ذَا قُلُوبٍ﴾
 ﴿ثُمَّ إِذْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيهُ﴾ (ثمی موحه مده) باسی) ټیر اھیم بکه کانی به گله کی ووت ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَنفِرُوا﴾
 خوا پهرستن ولی ی بترسن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكَ إِن كُنْتَ تَعْلَمُونَ﴾ ټهو چاکتره بز ټیوه نه گهر
 ټیوه بزانن ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَشْوَكَاءَ﴾ به راستی ټیوه له جیانی خوا بتانیک ده پهرستن
 ﴿وَتَعْلَمُونَ أَنَّكَ﴾ وه ټیوه درو په کی گوره هه لده به ستن ﴿إِنَّا الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ به راستی
 ټوانه ی که ټیوه دیان پهرستن بیجکه له خوا ﴿لَا تَقْلِبُ لُكُورُكَ﴾ ناتوانن رزق و رزوی ټیوه
 بدمن ﴿فَاتَّبَعُوا اللَّهَ الرَّزَّاقَ﴾ که واته داوای رزق و رزوی له خوا یکه ن ﴿وَأَعْبُدُوهُ وَأَشْكُرُوا لَهُ﴾
 وه ټهو پهرستن و هه ر سوپاسی ټویش بکه ﴿إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ ته نها بولای ټهو ده گهر پتر ټیوه وه
 (له قیامه تدا) ﴿وَأَن تَشْكُرُوا﴾ وه نه گهر ټیوه باوهر نه هینن ﴿فَلَقَدْ كَذَّبَ أَثَمُ بْنُ قَلْبَةَ﴾ ټهو
 ټوممه تانی پشش ټیوه ش باوهر یان (به پتغه مبه ره کانیان) ته هینا ﴿وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾
 وه پتغه مبه ره ته نها را گه باندی ناشکراو پرونی له سهره ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا ټه وانه سه رنجیان نه داوه
 ﴿كَذَّبَ يُتَبِّئُ اللَّهُ الْخَلْقَ﴾ که چوڼ خوا دروستکراوان به دی ده هینتت ﴿فَلَمْ يُعِدُّهُ﴾ له پاش
 (نه مان) ده به هینتته وه ﴿إِنَّا كَذَّبَ عَلَى اللَّهِ قَدِيرٌ﴾ بنگومان ټهو (زیندوو کردنوه) بز خوا ناسانه ﴿فَلَمْ يَبْرَأِ فِي الْأَرْضِ﴾
 (ثمی موحه مده) بلنی برقون بکه رین به زهوی دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾
 وسه رنج بدمن که چوڼ دروستکراوه کانی له سهره تاوه به دی هیناره ﴿فَرَأَى اللَّهُ يَتْلُو الْكِتَابَ الْأَخِيرَ﴾ له پاشان
 هه ر خوا به دی هینانی دوا رقریش به دی دینن ﴿إِنَّا اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا به توانایه
 به سهر هه موو شینکدا ﴿يَعْدِبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ (خوا) سزای هه ر که سیک ده دات که بهیوی ﴿وَنَزَحَ﴾
 من ټشاهه وه رده حیش ده کات به هه ر که سی که بهیوی ﴿وَأَيُّهُ تَفَكَّرُونَ﴾ وه ته نها بولای خوا
 ده گهر پتر ټیوه وه ﴿وَمَا أَنتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه ټیوه ناتوانن له ده ست خوا ده ر بازین ﴿فِي الْأَرْضِ وَالْأَفْئِ﴾
 آسمانه نه له زهوی دا و نه له ناسماندا ﴿وَمَا لَكُمْ عِندَ ذُوبِ اللَّهِ﴾ وه بز ټیوه نی په جکه له خوا ﴿وَمِنَ﴾
 وَلِيٍّ وَلَا تَنْصِرُ هیهچ دوست و یارمه تی ده ریک ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ﴾ وه ټه وانه ی که
 به نیشانه کانی خواو دیداری باوهر یان نی په ﴿أُولَئِكَ يَسْمُرُونَ رَحْمَتِي﴾ ټاته وانه له به زه ی من (خوا)
 ناټومید ده بن ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه ټه وانه سزای به سوو سه ختبان بز هه یه ﴿

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ ثم مجا وه لامي گه له کی نهو (ئیراهیم) تنها نهو بهو که ووتیان
 ﴿أَفَلَوْلَا نُوحِرُفُّهُ﴾ (ئیراهیم) بکوزن یا بیسوتین ﴿فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ﴾ خواش نهوی رزگار
 کرد لهو ناگره ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ بیگومان لهو (رزگار کردنی ئیراهیم) دا ﴿لَأَكِيدَنَّ أَقْنَومَ قَوْمِیْ﴾ چه ند
 نبشانه و به لگه هه به بۆ که سانی باوه ر ده هیتن ﴿وَقَالَ إِنَّا أَخَذْنَا مِنْ دُونِ آلِهِمُ أَقْنَومًا﴾ وه (ئیراهیم)
 ووتی بیگومان نهوی نیوه هه لئان بزارد ووه له جیانی خوا بتانین ﴿قَوْلَهُ يَنْصُرُنِي اللَّهُ الْغَیْبُ الدُّنْيَا﴾
 له بهر خز شه ویستی نیوانتان له ژبانی دنیا (ده یانه رستن) ﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ﴾
 له پاشان له پوزی دواپی دا هه ندیکتان بیزاری دهرده برن له هه ندیکی تران (دان نانین به به کتری دا)
 ﴿وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ وه نه فرسن له به کتری ده کهن ﴿وَمَأْوٰیكُمُ النَّارُ﴾ جیگاشان ناگری
 دوزخه ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نَّصْرِیْ﴾ وه هیچ باره منی دهریکیشان نی به ﴿فَقَاتِلْ لَهُمُ لُوطًا﴾
 ثم مجا لوط باوه پی بهو (ئیراهیم) هیتا ﴿وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّیْ﴾ وه (ئیراهیم) وونی بیگومان
 من کۆچ ده کهم بۆ لای بهر وهر دگام (له بابه وه بۆ شام) ﴿إِنَّهُ هُوَ الْفَرُّ الْكَاسِرُ﴾ به راستی
 تنها نهو زالی به ده سه لاتی کار دروسته ﴿وَوَقَّعَ اللَّهُ إِسْحَاقَ وَیَعْقُوبَ﴾ وه به خشیمان به نهو
 (ئیراهیم) ئیسحاق (ی کوری) و به یعقوب (ی کوبه زای) ﴿وَوَحَّشَنِي فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ﴾
 وه پیغه به ریتی و کتیمان بریاردا له نهو کانی (ئیراهیم) دا ﴿وَوَقَّعْتُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا﴾ وه له دنیا دا
 باداشتمان دایه وه ﴿وَلَقَدْ فِي الْأَخْبَرَةِ لَیْنٌ لِّلْضَالِّیْنَ﴾ وه به راستی نهو له پوزی دواشدا له پیاو چا کانه
 ﴿وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ (باسی) لوط طیش بکه کاتی به گه له کی ووت ﴿إِنِّي كُنْتُ لَأَكْفَرُ لِقَوْمِیْ﴾
 بیگومان نیوه کارنکی ناشیرین و قیزه ون ده کهن (که نیر بازی) ﴿مِمَّا سَبَقَ لَكُمْ مِنْ أَخْدَمٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ﴾
 له جیهاندا که س پیش نیوه نهو کاره ی نه کرد ووه ﴿إِنِّي كُنْتُ لَأَكْفَرُ لِقَوْمِیْ﴾ نیوه نیر بازی ده کهن
 ﴿وَنَظَّيْنُ السَّیْلَ﴾ وه رینگه گر (له ریبواران) ﴿وَقَاتِلُوتَ فِي نَادِیْکُمُ الْمُنْكَرَ﴾ وه له نادای و شوتنی
 کۆبون و متاندا هه مو و خرا به به کهن ﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ که چی وه لامي گه له کی تنها
 نهو بهو که ووتیان (به لوط) ﴿أَنَّا نَبْغِطُكَ بِآلِهِ﴾ سزای خوامان بۆ بیته ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِیْنَ﴾
 نه گهر تۆ له راست گزیانی ﴿قَالَ رَبِّ اصْنُرْنِي﴾ (لوط) وونی نهی بهر وهر دگام یارمه تیم به
 (وزالم بکه) ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِیْنَ﴾ به بهر نهو گه له خرا به کاره دا ﴿

﴿وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ﴾ وہ کاتینک نیرا وہ کانسی ٹیمہ مڑدہی (بہ خشینی یسماعیل) یان
 دا بدئیر اہیم ﴿قَالُوا إِنَّمَا بُشِّرُكُمْ بِأَهْلِ عَالَمٍ﴾ ووتیان ینگومان ٹیمہ لہ ناو بہری دانیش توانی ہم
 شارہین (سہ دوم) ﴿إِنَّمَا أَهْلُكُمْ أَبْنَاءُ طَالُوتَ﴾ بہر استی دانیش توانہ کھی ستمکار ہون ﴿قَالَ﴾
 ﴿إِنِّي فِيمَا تُلَاقُوا﴾ (ئیر اہیم) ووتی ینگومان لوط لہو (شارہ) دایہ ﴿قَالُوا لَنْ نَمُوتَ بِهَا﴾ ووتیان
 ٹیمہ چاک دہ زانین کئی لئیہ ﴿لَنْ يَجِيَنَّهُمْ أَهْلُهَا إِلَّا أَمْرًا﴾ سوئند بہ خوا ٹیمہ لوط و ٹہندامانی
 خیزانہ کھی رزگار دہ کہ بن جگہ ژنہ کھی ﴿كَانَتْ مِنَ الْقَدِيرِ﴾ کہ لہ جیمساوان (تیاچووان)
 دہ بیت ﴿وَلَمَّا آتَتْ رُسُلُنَا لُوطًا﴾ کانسی نیرا وہ کانسان ہائن بؤ لای لوط ﴿يَتَذَكَّرُ﴾
 ﴿وَصَافٍ يَهْتَزُّ﴾ پیمان تیکچو و زور دہ تنگ و ناہر حہت ہوو ﴿وَقَالُوا لَا تَحْزَنْ وَلَا تَخَفْ﴾
 ووتیان مہ تر سہ خہم مہ خو (چونکہ) ﴿إِنَّمَا تُجْرِكُ وَاهِلًا﴾ (تیاچووان) ینگومان ٹیمہ تو و خیزانہ کہت
 رزگار دہ کہ بن جگہ لہ ژنہ کہت نہ بیت ﴿كَانَتْ مِنَ الْقَدِيرِ﴾ کہ لہو لہ جیمساوان (تیاچووان) دہ بیت ﴿وَلَمَّا دُرِيَ﴾
 ﴿إِنَّمَا يُرِيَّتْ عَلَىٰ أَهْلِ عَالَمٍ﴾ بہر استی ٹیمہ دہ بارننن بہ سہر دانیش توانی ہم شارہ دا ﴿يَحْزَنْ﴾
 آسماء سزایک لہ ناسمانہ وہ ﴿وَمَا كَانُوا أَقْسَرُونَ﴾ لہ بہر ٹہوہی لہ سنوورو فرمانی (خوا)
 دہر چوون ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِيَّاهُ آيَةً﴾ سوئند بہ خوا ینگومان لہو شارہ (ویران کراوہ دا)
 نیشانہ و بہ ندنکی دیارمان بہ جی ہینست ﴿لَقَوْمٍ يُفْقَرُونَ﴾ بؤ گہل و کڑملن کہ ژیر بن
 ﴿وَالِي مَدِينَةٍ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا﴾ وہ بؤ خہلکی مہ دیہ نیش شوہ بی برابانمان (نارد) ﴿فَقَالَ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾
 ووتی ٹی گہل کہم خوا بہرستن ﴿وَأَنْزَلْنَا الْيَوْمَ الْفَجْرَ﴾ وہ ہیواو ٹوئندی پوزی دواپی بن ﴿وَلَا﴾
 ﴿تَعْتَوِ الْأَرْضَ مُضِيِّنَ﴾ وہ خرابہ کاری پوزو و مہ بن لہ زہوی دا ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ ﴿وَأَخَذْنَاهُمُ الرِّجْقَ﴾
 بہ لام ٹہوان باوہریان ہی ٹہینا ٹہوسا ہوو مہ لہ رزہ بہ تینہ کہ گرتی (لینی دان) ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ﴾
 جڑیٹ ﴿بِهِمْ﴾ بہوہی ٹہوہوہ لہ خانوہ کانسی خویاندا ٹہر تویان دا دابو مردن ﴿وَعَاذُوا وَتَوَدَّ﴾
 وہ گہلی عباد و سہمو و دیشمان (لہ ناو برد) ﴿وَقَدْ تَبَيَّنَ لَهُمْ مِنْ شَسْكِهِ﴾ بہر استی
 (ٹہوہ ناوہر دنہ) پوون ہووہ ٹہوہ بؤ تان لہ شوہنہ وارہ (ویرانہ) کانیانہ وہ ﴿وَرَبَّكَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَفْتَاهُمْ﴾
 شہ پتان کردہ وہ خرابہ کانسانی بؤ رازاند بوونہ وہ ﴿فَصَدَّقْهُمْ عَنِ السَّبِيلِ﴾
 بہوہی ٹہوہوہ بہر گری کردن لہ رنگای راست لہ کاتینکدا ٹہوان توانای بیر کردنہ وہان ہہ بوو (ژیر
 ہون) ﴿﴾

﴿وَقَرْنُوا بِرَبِّكُمْ وَهَمَّ﴾ ہر وہا قاروون و فیرعون و ہامانیسمان (لہ ناو برد) ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ
 بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی موسا ہات بز ناویان بہ چند موعجیزہ بہ کہوہ ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا فِي
 الْأَرْضِ﴾ بہ لام نہ وان خویان بہ گورہ زانی لہ زہویدا ﴿وَمَا كُنَّا أَسْقِيْنَ﴾ نہ نشیانوانی لہ دہ ستمان
 دہر چن ﴿فَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نہ وسای نیمہ ہر یک لہ وانمان بہ تاوانی خوی سزادا (لہ ناومان
 بردن) ﴿فَبِئْسَ مَا آتَيْنَاهُمُ مِنْ آيَاتِنَا وَلَقَدْ عَلِمُوا﴾ جا ہہ ندیکیان بابہ کی بہ ہیزمان نار دہ سہریان بہوردہ بہردہ وہ
 ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ﴾ وہ ہہ ندیکی تریان پیاہہ لشاخانیک و دہنگیکی گورہ لہ ناوی بردن
 ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ حَسَفَ بِهٖ الْأَرْضِ﴾ وہ ہہ ندیکی پانمان بہ ناخی زہوی دابر دہ خواروہ ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ أَعْرَفْنَا﴾
 وہ ہہ ندیکی تریان لہ وان لہ دہر یادانوقم کرد ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ بِظَالِمٍ لِّهٖ﴾ خواستہمی لی نہ کردن
 ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو خویان سہ میان لہ خویان کرد ﴿مَثَلُ الَّذِينَ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً﴾ وینہی کہسانی کہینجگہ لہ خوا بہر ستروانیک بز خویان دادہ نین
 ﴿كَمَثَلِ الْفَخَّارِ الْفَتَّاتِ بَيْنَ يَدَيْ﴾ وہ کو جالجالو کہ وابہ کہ مالیکی (بز خوی) بہ خساندوہ
 ﴿وَإِنْ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ کہ بہ راستی لاوازترین مال مالی جالجالو کہ بہ ﴿لَوْ كُنَّا
 نَعْلَمُ السُّرُورَ﴾ نہ گہر بز انس ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ بینگومان خوا دہ زانی ﴿مَا تَعْلَمُونَ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 نہ وان لہ جیانی خواچی دہ بہر ستن و ہاوار لی دہ کہن ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و ہہر نہ و (خواہ) زانی
 بہدہسہ لانی کار دروست ﴿وَبَلَدِكَ الْأَمْثَلُ فَصَرِّحْ لِلنَّاسِ﴾ نہ و وینہ و نموروانہ بز خہ لکی دینینہ وہ
 ﴿وَمَا يَفْقَهُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ﴾ تہنہا زانابان لہ وانہ تینہ گہن ﴿خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَالْحَقَّ﴾
 خوا ناسمانہ کان و زہوی بہ حق و راستی دروست کردوہ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِلْمُؤْمِنِينَ﴾
 بہ راستی لہ وہ دا بہ لگہ ہبہ بز بہر واداران ﴿أَتَلُمَّا أَزْجًا مِنْ الْكَتَبِ﴾ بیخوینہر وہ نہ و
 قورثانہی کہوہ حی کراہہ بنوت ﴿وَأَقْرَبُ الصَّلَاةِ﴾ وہ نویز بکہ ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
 وَالْمُنْكَرِ﴾ بینگومان نویز بہر گری (نویز گہر) دہ کات لہ کاری ناشیرین و نابہسہند (خرابہ)
 ﴿وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ وہ زیکر و پادی خوا گہورہ ترہ (لہ ہہ مور شستیک) ﴿وَأَلَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ﴾ خواش
 دہ زانبت بہ ہہر کاریک کہ ثبوت دہیکہن ﴿

﴿وَلَا تُجِدُوا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ ده‌مقالی و موجدله مه‌کهن له‌گه‌ل خواهنی کتیه‌ی ناسمانیه‌ی کانداه
 ﴿إِلَّا بِالْأَنفِ مِنْ أَحْسَنٍ﴾ به‌جوانترین شنبوه‌ی نه‌بیت ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا أَمْثَلَهُ﴾ جگه‌ی له‌وانه‌بمان که
 سته‌میان کرد (له‌نیوه) ﴿وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا﴾ وه (به‌خواهن کتیه‌ی کان) بلین باوه‌رمان هیتاوه
 به‌وه‌ی نه‌ردراوه‌ته‌ی خواره‌وه‌ی بۆ‌نیمه‌ی ﴿وَأَنْزِلَ إِلَهُكُمْ﴾ و (به‌وه‌ش) نه‌ردراوه‌ته‌ی خواره‌وه‌ی بۆ‌نیوه
 ﴿وَالْهَمَّ وَالْهَمَّ كَرِجًا﴾ وه‌ی خوای نیمه‌ی و خوای نیوه‌ی به‌کینه‌ی ﴿وَنَحْنُ لَكُمْ مُسْلِمُونَ﴾ وه‌ی نیمه‌ی بۆ‌نه‌ی
 (خوا) که‌ردن که‌چین ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ هه‌روه‌ک (به‌یقه‌ی مبه‌رائی پیشوو) قورئانمان
 بۆ‌تۆ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ناره‌ی خواره‌وه‌ی ﴿فَالَّذِينَ تَتَذَكَّرُ الْكِتَابَ﴾ جانه‌وه‌ی که‌سانه‌ی که
 کتیه‌یمان پیداون ﴿يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ (هه‌ندیکیان) باوه‌ر به‌و (قورئانه) ده‌هیتن ﴿وَمَنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ﴾
 وه‌ی له‌مانه‌ش (بت به‌رسته‌ی کانی عه‌رب) که‌سانه‌ی به‌روای به‌ی ده‌هیتن ﴿وَمَا يَجْعَلُكَ يَتَنَّبِئُ إِلَّا الْكَافِرُونَ﴾
 ته‌نهای به‌ی باوه‌رائی (پو‌چوو) دان نانتین به‌ی ته‌ته‌ی کانی نیمه‌دا ﴿وَمَا كُنْتَ تَتَنَّبِئُ إِلَّا مَنْ قَبْلِكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾
 وه‌ی تۆ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) پیتش نه‌م (قورئانه) هیچ کتیه‌یکت نه‌ده‌ی خوینده‌وه‌ی ﴿وَلَا تَخْطُبُ بِسْمِكَ﴾
 وه‌ی به‌ده‌ستی راست نه‌توسیه‌وه‌ی ﴿إِذَا لَزَزْتَ السِّبْطُورُ﴾ (که‌گهر و ابوايه) له‌وه‌ی کاته‌ی ناراسته‌ی کان
 (به‌ی به‌روایان) ده‌که‌وته‌ی گومانه‌وه‌ی ﴿بِقَوْلِهِمْ إِنَّكَ نَبِيٌّ﴾ (نه‌خیز و انبیه‌ی گومان ده‌به‌ن) به‌لکو قورئان
 نیشانه‌ی کانی ناشکران ﴿فِي صُورِ الْآيَاتِ أَوْثَانُ الْعِلْمِ﴾ له‌دان و ده‌رونی که‌سانیکدایه‌ی زانستیان به‌ی
 دراوه‌ی (له‌لایه‌ن خواوه‌ی) ﴿وَمَا يَجْعَلُكَ يَتَنَّبِئُ إِلَّا الظَّالِمُونَ﴾ ته‌نیا سته‌ی مکاران دان نانتین به‌ی نیشانه‌ی کانی
 نیمه‌دا ﴿وَالَّذِينَ لَا تُنْزِلُ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا مِنْ رَبِّهِ﴾ وه‌ی ووتیان نه‌وه‌ی بۆ‌چهند موعجیزه‌ی و به‌لگه‌یه‌ک
 دانا به‌زینری بۆ‌سه‌ری (موحه‌مه‌د ﷺ) له‌لایه‌ن به‌روه‌ردگاریه‌وه‌ی ﴿قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلی
 (بیان هیتانه‌ی خواره‌وه‌ی) موعجیزه‌ی کان ته‌نیا له‌لایه‌ن خواوه‌یه‌ی ﴿وَأَمَّا أَنْ تَدْعِيَهُمْ﴾ وه‌ی به‌راستی
 من نه‌نهای ترسسته‌ی ریکی ناشکران ﴿وَأُولَئِكَ يَفْهَمُونَ﴾ نایا بۆ‌نه‌وان به‌س نییه‌ی ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
 الْكِتَابَ بِقَوْلِ الْعَقْبَةِ﴾ که‌نیمه‌ی قورئانمان ناردۆته‌ی خواره‌وه‌ی بۆ‌سه‌ر تۆ، ده‌خوینته‌وه‌ی به‌سه‌ریاندا
 ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَرَحِيمٌ﴾ نَه‌رکی لَیْمَر بۆ‌مُورُوت ﴿به‌راستی له‌م قورئانه‌دا به‌زه‌یه‌ی و په‌ند و نامۆزگاری
 هه‌یه‌ی بۆ‌باوه‌رداران ﴿قُلْ كَفَى بِاللَّهِ﴾ بلی (بیان) خوا به‌سه‌ی ﴿تَنَبَّيْ وَتَنَبَّيْ كَرِهَ شَيْئًا﴾ بۆ‌شایه‌نی
 دان له‌نیوان من و نیوه‌دا ﴿بِقَوْلِهِمْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌ی کان و زه‌ی ویدایه‌ی ده‌بزان
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَيْتِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ﴾ وه‌ی که‌سانه‌ی که‌باوه‌ریان هیتاوه‌ی به‌به‌تان و به‌ی باوه‌ر به‌خوا
 ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ته‌نیا له‌وانه‌ن زه‌ره‌مه‌ندان ﴿

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ﴾ به پدله داوای (هیتانی) سزات لی ده کن ﴿وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ﴾
 نه گهر ماوهی دیاری کراو نه بویه (بۆ سزادانی نه وانه) بینگومان سزاکه بیان بۆ ده هات ﴿وَلَا يَنْتَهُرُونَ﴾
 وه به راستی له ناکاودا نه و سزایه بیان بۆ دی که نه وانه همستی بی ناکه ﴿يَسْتَعْجِلُونَكَ﴾
 بِالْعَذَابِ به پدله له تو داوای (هیتانی) سزا ده کن ﴿وَيَا جَهَنَّمَ لَنُحِيطَنَّ بِكَ الْكَاذِبِينَ﴾ که به راستی دوزخ
 ده وری کافرانی داوه ﴿لَوْ تَقَشَّيْتُمْ بِالْعَذَابِ﴾ له پوزیکدا سزا دایان ده پوزشی ﴿مِنْ قَبْلِهَا فَمَنْ﴾
 تَحْتَ أَجْلِهَا لَهْ لای سهریانه وه و له ژیر پتیانه وه ﴿وَيَقُولُ دُونَ مَا كُنْتُمْ تُعَمِّلُونَ﴾ وه (خوا) ده فده رموی:
 بچینژن تولهی نه و کرده وانهی که له دونیادا ده تان کرد ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی په نده کانم که
 باوه رتان هیناوه ﴿إِنَّ الْأَرْضَ وَاسِعَةٌ﴾ بینگومان زهوی من بان و فراوانه ﴿فَاتَّبِعُونِ﴾ که واته هه
 من به رستن ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُعْرَجُونَ﴾ هه مو و کس سردن ده چینی و دهمری
 پاشان بۆ لای نیمه ده که پرنی رنه وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه که سانی که باوه ریان
 هیناوه و کرده وه چاکه کانیان کرده وه ﴿الَّذِينَ هُمْ مِنَ الْجَنَّاتِ﴾ سویند به خوا له کوشکه به رزه کانی
 به ده شندا نیسته چیان ده که یس ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پروواره کان به ژیریاندا دین و ده چن
 ﴿حَالِينَ فِيهَا يُعْرَضُونَ أَجْرُ الْكَافِرِينَ﴾ بی پرانه وه تیابدا ده میننه وای چهند چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿وَالَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ نه وانهی دانیان به خویاندا گرت و نه نها پشتیان به به روه ردگاربان
 به ست ﴿وَكَيْفَ يَمُنُّ الَّذِينَ لَا تَحْمِلُ أَرْحَامُهُمْ﴾ زور گیان له بهر (زینده وه) هه به پوزی خوی هه لنگری
 و کوی ناکاته وه (بۆ داهانوو) ﴿أَلَمْ يَتْرُكُوا مَا يَتَكَبَّرُونَ﴾ خوا پوزی نه و (گیان له بهرانه و) و نه و بهش ده دات
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه هه ر نه وه به سهری زاننا ﴿وَالَّذِينَ سَأَلُوا عَنْ النَّفْسِ الَّتِي نَفَسَتْ﴾ سویند
 به خوا نه گهر به رسیار له و (بی باوه رانه) بکه بیت کی ناسمانه کان و زهوی دروست کرده وه
 ﴿وَسُئِرَ النَّفْسَ الَّتِي نَفَسَتْ﴾ و پوز و مانگی رامهیناوه و خستویه تیه خزمه تیانه وه ﴿يَقُولُ اللَّهُ تَالِي يَوْمَئِذٍ﴾
 بینگومان ده لیسن خوا دهی که واته چن (له به رستی خوا) لادراون ﴿أَلَمْ يَنْسُفْ الْإِزْقَ لِمَنْ يَنْشَأُ مِنْ﴾
 عِبَادِهِ وَتَقْدِرُ لَهُ﴾ خوا پوزی فراوان ده کات بۆ هه ر کهس له به نده کان که به و بی بوی کم ده کات
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا به هه مو و شتیک زانابه ﴿وَالَّذِينَ سَأَلُوا﴾ وه نه گهر به رسیاربان لی
 بکه بیت ﴿مَنْ كَرِهَ لِمَنْ كَسَمَتْ مَاءً﴾ کی له ناسمانه وه باران ده بارینی ﴿فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا﴾ نه مجا
 به و بارانه زهوی مردووی پی زیندوو ده کاته وه ﴿يَقُولُ اللَّهُ﴾ بینگومان ده لیسن خوا ﴿فَالْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
 (لهی موحه ممهده) بلی هه مو و سوپاس هه ر بۆ خوا به ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ به لام زوره بیان
 ژیریان به کار ناهین

﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّكَ إِن كُنْتَ تَعْلَمُ﴾ و ه ژبانی تم دونیا به تنها رباوار دنیکی بی هو ده و یاری (مثلاً نه)
 ﴿فَإِنَّ الدُّنْيَا لَظَنَّةٌ بَيْنَ الْيَمِينِ﴾ و ه به راستی مالی قیامت هر نه وهیه ژبانی (راسته قینه) ﴿لَوْ كُنَّا نَعْلَمُونَ﴾
 نه گهر نهوان بیاتر انیا به ﴿فَإِنَّ الْكُفْرَ فِي الْفُلْكِ﴾ نه مجا کاتی نهو (بی باورانه) سوار که شتی ده بن ﴿دَعَا
 إِلَهُهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الْيَمِينَ﴾ (و ترسان له نوقم یون) تنها هاوار له خوا ده کن به دلسوزی و گهر دن که چیه وه
 ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْيَمُّ الْبَرُّ﴾ که چسی کاتی خوا پر زگار یان ده کات و ده گه نه وه ووش کانی ﴿إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ﴾
 کتوپر نهوان هاو بهش بق خوا داده نین ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَهُمْ يَسْتَمْتِقُونَ﴾ (وازیان لی بهینه) با دان
 نه نین به وهی نیمه پیمان دان، وه له زمت بهن له ژبان ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا لده وه لا ده زان (نه نجامی
 نهو کس ده وه خرابانه یان چسی ده بن) ﴿أَوْ لَرَّيْرًا﴾ نایا نه یان زانیو و سه رنجیان نه داوه ﴿أَنَّا جَعَلْنَا
 حَزْمًا لِّمِائَةٍ﴾ که قیمه (شاری مه کهه) مان کر دونه جینگایه کی ریز گیرای بی ترس وپر ناسا شیش
 ﴿وَلَنَحْطِفُ النَّاسَ مِنْ حَوْلِهِمْ﴾ له کاتیکدا له ده ور و بهری نهواندا خدک دفر نیریت ﴿أَفَبِالْأَيْلِيلِ يَكْفُرُونَ﴾
 دهی نایا باور به به تال ده هین ﴿وَنَنْصِفُ الْفُلُوكَ كَفُرًا﴾ وه سیله و بی نه زان بهر امبه ر نیعمه ته کانی خوی
 گه وره ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ أَتَى عَلَى الْوَكِيدِ﴾ کن لهو که سه ستمکار تره که درق به دم خوا وه هله ده به سنی
 ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنَّا بَرَأْنَاهُ مِنْ نَارٍ﴾ یا باور به نه هین به ثابینی راست کاتی بوی هات ﴿أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ﴾
 ثابا جینگای مانده بق بی بر وایان له دوزه خدا نیه ﴿وَالَّذِينَ جَعَلُوا آيَاتِنَا﴾ وه که سانی که له پیناو
 ره زامه نندی نیمه ده تیکوشانیان کر دوه ﴿لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلًا﴾ به راستی ریشمو و نیان ده که بن بق رنگا
 چا که کانی خومان ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه بنگومان خوا له گمان چا که کار اندا به

سوره فی (العنکبوت)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناری خوی به خشندهی میهر بان

﴿آلَ﴾ به (تعلیف، لام، میسم) ده خو نتر نه وه خوا زانان تره به مانا که سی بق زانیاری زیاتر سهیری
 سه رنه نای سوره فی (البقرة) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ روم شکیران و زیر که و تن (فارس زال بوو
 به سه ریاندا) ﴿فِي آيَاتِنَا﴾ له نزیک ترین خاکیان (له مه کهه وه یا له ولانی فارسه وه)
 ﴿وَهُمْ يَنْتَظِرُونَ﴾ وه رومه کان دوا ی تیشکانتیان ﴿سَيَعْلَمُونَ﴾ له داهاتو ودا سه ر ده که ون
 (به سه ر فارسه کاندا) ﴿فِي بَيْتِ عِيسَى﴾ له ساو هی چنه سالیکدا (له نیوان ۳ تا ۹ سالدا)
 ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْ قَبْلُ وَبَيْنَهُمْ﴾ هه موو کاروبار تنها به ده ست خوا به له پیش (سه ر که و تن)
 وله دوا (سه ر که و تنیش) ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه لهو روزهی (رومه کان سه ر ده که ون)
 نیمه انداران دلخوش ده بن (چونکه رومه کان خاوه ن نامه ی ناسمانی بوون) ﴿يَقْتَرِبُونَ﴾
 به سه ر خستنی خوا (بق رومه کان) ﴿يَقْتَرِبُونَ﴾ خوا هه ر که سی بویت سه ریده خات
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه هه ر نه و زالی بالاده سنی میهر بانه

﴿وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ نه‌وه بدلتنی خوابه (که رومه‌کان سدریخت) خوابش پنبجه‌وانه‌ی بدلتنی
 خوی ناکات ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی خه‌لک نازاسن ﴿يَتَكُونُ فَلْيَرْجِعْ لَيْسَ لَهُ الْخِصْفُ
 الْقُدْرَةُ﴾ تمنها پرواله‌تی هم ژیا‌نی دنیا ده‌زاسن ﴿وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَفِيلُونَ﴾ به‌لام بی‌ناگان له‌پژوی
 دوا‌بی ﴿أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي الْفَيْسُورِ﴾ نایا نه‌وانه له‌ده‌روونی خویاندا بیرسان نه‌کردونه‌وه ﴿فَخَالَفَ اللَّهُ
 السَّمَكِينَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ که خوا‌تاسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وی له‌نیواناندا‌یه دروستی نه‌کردوه
 ﴿إِلَّا بِإِذْنِي وَأَحْيَىٰ شَيْئًا﴾ به‌هق و پاسنی نه‌بیت، وه بز ماوه‌یه‌کی دیاری کراو ﴿فَأَنزَلَ الْكَوْكَبَافِئِ النَّاسِ﴾
 بیگومان زورنک له‌خه‌لک ﴿يَلْقَايَ رَوْحَهُمْ كَغَيْرَتٍ﴾ باوه‌ریان نیه به‌خزمه‌ت په‌رورد گاریان بگه‌ن
 (له‌دوا‌پژودا) ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ نایا نه‌وان به‌سه‌ر زه‌ویدانه‌گه‌راون ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
 مِن قَبْلِهِمْ﴾ بز نه‌وی ببینن سه‌ر نه‌نجام نه‌وه (گه‌لانه‌ی کافر بوون) له‌پیش نه‌مان چۆن بووه ﴿كَأَنَّهُمْ
 أَشْرَدُ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ که زور به‌هیزتر بسون له‌نه‌مان (له‌خه‌لکی مه‌ککه) ﴿وَأَنزَلْنَا الْأَرْضَ﴾ و زه‌ویان
 کینلا (بز کشت و کال) ﴿وَعَمَّرُوهُمَا أَعْتَمَّ عَمْرُوهَا﴾ و ناوه‌دانیان کړده‌وه زیاتر له‌مان ﴿وَبَدَّلَهُمْ
 نُجُومَهُم بِالْأُتْرَاقِ﴾ وه پنبغه‌میه‌رانیان بز هات به‌مو عجزیه‌ر پروونه‌کانه‌وه ﴿فَمَا كَانَ اللَّهُ بِظَلِيمٍ هُمْ
 بِوَيْهِ خَوا سته‌می لڼ نه‌کردوون (که له‌ناوی پردوون) ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به‌لام خویان
 سته‌میان له‌خویان کړد ﴿فَلَمَّا كَانَتْ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أُنتَقِلُوا الْكُنُوزِ﴾ باشان چاره‌نووسی نه‌وانه‌ی که‌ناوان
 و خرابه‌یان کړد سه‌خترین سزابه (که‌دوزه‌خه) ﴿أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ له‌به‌ر نه‌وی باوریان نه‌هینا
 به‌نایه‌ته‌کانی خوا ﴿وَكَانُوا فِيهَا يَسْتَفْرِحُونَ﴾ و هه‌میشه‌گانه‌یان پی‌ده‌کړد ﴿اللَّهُ يَبْدَأُ الْفُلُقُ﴾ خوا
 له‌سه‌ره‌تاوه (ناده‌می) دروستکړد ﴿فَتُحْيِدُهُ﴾ وه له‌پاش (مردنیش) دروستی ده‌کاته‌وه ﴿فَرَأَىٰ تُجْعَلُونَ
 بِأَشْأَانِ بَقُولَىٰ نَهْوَ﴾ ده‌گه‌رینه‌وه ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ وه نه‌وه پژوی قیامت هه‌لده‌سی
 ﴿يَبْلُغُ الْمُجْرِمُونَ﴾ تاوانباران غه‌مبار و نا‌نومید ده‌بن ﴿وَنُورُكَ لَهْمُ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاءُ﴾ بیگومان له
 ناو په‌رستراوه‌کانیاندا تکا‌کارانیک نیه بز نه‌وان ﴿وَكَانُوا أَشْرَكَ بِهِنَّ كَفَرِيَّتٍ﴾ و نه‌وان بی‌باوه‌ر
 ده‌بن به‌په‌رستراوه‌کانیان (که کړدبوونیان به‌هاوبه‌شی خوا) ﴿وَنُورُكَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ نه‌وه پژوی
 که قیامت هه‌لده‌سی ﴿وَنُورُكَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ (خه‌لک) له‌وه پژوده‌ا جیاده‌بنه‌وه له‌یه‌کثر ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نه‌مجا که‌سانی که‌باوه‌ریان هینا‌وه کړده‌وه چاکه‌کانیان کړدوه‌وه ﴿فَهُمْ فِي
 رَوْحَةٍ مُّجْتَرِفُونَ﴾ نه‌وان له‌به‌هه‌شتدا دلخوش ده‌کړن

﴿وَلَمَّا الْيَتِيمَ كَفَرْنَا وَكَذَّبُوا﴾ به لأم نهوانه یی باوهر بیوون و دانیان نه دهنه ﴿يَتِيمًا وَلَقَايَ الْآخِرَةَ﴾ به نیشانه کانی یتیمه و گه یشتن به پروری دواپی ﴿فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخْتَرُونَ﴾ نا نهوانه له سزای دوزخه دا ناماده ده کرین ﴿فَلْيَحْذَرُوا﴾ نه مجا پاک و بیگهردی خوا بلین ﴿حِينَ تُصْبِحُونَ﴾ کانی یتوارنهان لی دیت، وه کانی به یانیتان لی ده بیته وه ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه سوپاس ههر بز خوا به له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَعِشَاءً وَحِينَ يُظْهِرُونَ﴾ وه (پاکی و بیگهردی خوا بلین) له شه ودا و کانی نیوه پڑوان لی دیت ﴿يُخْرِجُ الْغَلَىٰ مِنَ الْيَتِيمِ وَخُجْرَ الْيَتِيمِ مِنَ الْغَلَىٰ﴾ (خوا) زیندوو له مردوو ده ردینش و مردوو له زیندوو ده ردینش ﴿وَيُخْرِجُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ وه زهوی زیندوو ده کاته وه له پاش مردن و وشک بوونی ﴿وَكَذَٰلِكَ نُخْرِجُونَ﴾ وه ههر به و جوره یتیمهش ده رده هیتیرین (له گوره کانتان) ﴿وَمِنَ الْإِنْبِيَاءِ أَنْ خَلَقْنَاكُمْ مِنْ طَرَفٍ﴾ له نیشانه کانی نهوه (خوا به) که یتیمه له خاک دروست کردوه ﴿ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ نَّتَنَفَّسُونَ﴾ له پاش (ماوه به ک) کتوپر یتیمه ناده مین و بلاو بوونه شه وه له زه ویدا ﴿وَمِنَ الْإِنْبِيَاءِ أَنْ خَلَقْنَا لَكُمْ﴾ وه له نیشانه کانی نهوه (نیشانه کانی خوا به) که بزوی دروست کردوو ﴿مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا فِيهَا﴾ له (به گه زی) خوتان هاوسه رانیک بز نهوه ی شارام بگرن له لایان دا ﴿وَجَعَلْ بَيْنَكُمْ قُرُودًا وَرِحْمَةً﴾ وه خو شه ویستی و به زه یی خستوته نیوانتان ﴿إِنِّي فِي ذَٰلِكَ لَأَنبِيٍّ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ به راستی له وهدا به لگه و نیشانه ی زور همه به بز کهسانی که بیر ده که نه وه ﴿وَمِنَ الْإِنْبِيَاءِ﴾ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ﴿وَهْ لَه نیشانه کانی (ده سه لانی) نهوه دروست کردنی ناسمانه کان و زهوی ﴿وَأَخْلَقْنَا السَّمَكُ وَالْوُحُوشَ﴾ و جیاوازی زمانتان و به گه زتان ﴿إِنِّي فِي ذَٰلِكَ لَأَنبِيٍّ لِّلْعَالَمِينَ﴾ به راستی له وهدا (باسکرا) به لگه ی زور همه به بز زانایان ﴿وَمِنَ الْإِنْبِيَاءِ مَتَاكُرَ الْبَلِّ وَالْهَارِ﴾ وه له نیشانه کانی نهوه، خه ورتسان به شه و پروردا ﴿وَأَنبَأْتُكُمْ مِنْ فَضْلِي﴾ و هه ولدانتان (له پروردا) بز به هره وهر گرن له به خششی (پروری) خوا ﴿إِنِّي فِي ذَٰلِكَ لَأَنبِيٍّ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ﴾ به راستی له وهدا به لگه و نیشانه ی زور همه به بز کوملنی بیستن ﴿وَمِنَ الْإِنْبِيَاءِ مَرْيَمَ الَّتِي نَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُّوحِنَا وَوَدّعَهَا﴾ له نیشانه کانی (خوا به) که هه وهه پروسکه تان نیشان ده دات بز ترسان و نومید (ترسان له هه وهه پروسکه و نومیدی بارانبارین) ﴿وَمَرْيَمَ الَّتِي نَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُّوحِنَا وَوَدّعَهَا﴾ له ناسمانه وه باران ده بارینشی ﴿يُخْرِجُ الْغَلَىٰ بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ که زهوی دوا ی مردنی به هوی نهو بارانه وه ده پو یتیمه وه ﴿إِنِّي فِي ذَٰلِكَ﴾ به راستی له وهدا (که باسکرا) ﴿لَأَنبِيٍّ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ چهنه به لگه و نیشانه همه به بز نهوانی زیریان به کار دهینن ﴿

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ وه له نیشانه کانی نهوه ﴿أَن تَقُومَ السَّاعَةُ وَالْأَرْضُ بِالْأُفُقِ﴾ که ناسمان و زهوی به قدر مانی نهوه
 وه ستاون ﴿فَإِذَا دَنَا كُودَعُوهُ مِنَ الْأَرْضِ﴾ باشان کانی (له پوزی دوا پیدا) له زهوی به وه بانگنان ده کن
 ﴿إِذَا انشَرَعْتَ حُجُونَ﴾ به کسر نپوه (له گوره کانتان) دینه دهر وه ﴿وَلَمَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نهوه
 له ناسمانه کان و زه ویدایه تنها هی خواهه ﴿كُلُّ لَه قَبِيحُونَ﴾ هه موویان هه بر بؤ نهوه (خوا) گهر دن
 که چن ﴿وَهُوَ الَّذِي بَدَأَ الْخَلْقَ﴾ نهوه (خوا) زانیکه به دی هیتانی دهس پیکر دووه ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُمْ﴾
 له باشان (دوا مردنی) دووباره دروستی ده کانه وه ﴿وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِمْ﴾ ثم دروست کردنه وهی دووه (همه مو)
 لای خوا ناسان تره ﴿وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ و هه بر بؤ نهوه (همه مو) سیفه تیکی به رزو
 بلند له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ و هه بر نهوه زالی کار دروست ﴿صَبَّحَهُ لَكُمُ﴾
 ﴿فَلَا مِّنْ أُنْكُكُم﴾ (خوا) نمونه به کتان له خودی خونداندا بؤ ده هیتیه وه ﴿هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ﴾
 اُنْكُكُمْ مِّنْ شَرِّكَهٗ ﴿ثَابِتًا﴾ ثابا له بهنده کانتان دا هاویه شبانیک هه به بؤ نپوه ﴿فِي مَارْرَفَتَا كُمْ فَانْشُرْ فِيهِ﴾
 سَوَاتٍ ﴿لَهُو پوزی و سامانه ی به نپوه مان دا بوه به جوزی نپوه نهوه بهنده انه تیایدا به کسان بن
 ﴿فَخَافُوهُمْ كَخِيفَتَكُمْ أَنْفُسُكُمْ﴾ و له وان ده تر سن (حسابیان بؤ بکن) وه کو ترستان له کهسانی وه
 خوتان ﴿كَذَلِكَ نَقُصُّ الْأَنْبِيَاءَ﴾ ثابه و جوزه نیشانه کان پروون ده که به وه (به در بزی باسی ده که بن)
 ﴿لَقَدْ يَعْجَلُونَ﴾ بؤ کهسانی ژیربان به کار ده هیتن ﴿بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ﴾ (وازیان لی
 بیته) به لکو نهوانه ی سته میان کردشونین ناره زووی خویان کهوتن ﴿يَعْتَبِرُونَ﴾ بی شاره زایی و نه زانانه
 ﴿فَمَنْ يَهْدِي مَن أَضَلَّ اللَّهُ﴾ نه مجا کنی (ده توانی) رینمونی که سنی بکات که خوا گو مرای کردی
 ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرٍ﴾ له کاتیکدا بؤ نهوان هیچ یار مدنی دهر نیک نیه ﴿فَأَفْرَوْحَتَكَ لِلَّذِينَ حَبِطُوا﴾
 که واته پرووی خوت رنک بکه ره ثابنی یسلام و پاک و راست بؤ خوا ﴿فَقُلْتُ اللَّهُ إِلَهِي فَقُلْتُ النَّاسُ عَلَيْهِمْ﴾
 (شونین ثابنی) به کتاهه رستی بکه وه، نهو ناینبی که خواهی گه و ره (له سه ره تا وه) فتره ی پاهی
 مروفی له سه دروست کردوه ﴿لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ﴾ ثابن و دروست کرده کانی خوا هیچ جوز
 گورانی بؤ نی به ﴿ذَٰلِكَ الَّذِينَ الْفُتِرُ﴾ نهوه (ناینبه ی باسکرا) هه نهوه ناینبی رنک و راسته
 ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوربه ی تاده می نازانن ﴿مُتَّبِعِينَ إِلَٰهَهُمْ وَانْقَرُوا﴾
 الصَّلَاةَ ﴿به توبه کاریه وه شونین ثابن بکه ون، وه بؤ لای خوا بکه رینه وه و هه له ویش بتر سن،
 وه به چاکی نویزه کانتان له نجم بدهن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ و له هاویه شه دانهران مهن ﴿
 مِنَ الَّذِينَ قُرْآنًا يُعْتَرُونَ﴾ لهوانه ی که ناینبه که یان بهش بهش کرد ﴿وَكَاذِبِينَ﴾ و بوون به چند کومه ل
 ودهسته به که وه ﴿كُلُّ جَزِيءٍ مَّا لَمْ يَذْكُرْ﴾ هه کز مه لکیان بهو (ناینبه ی) خویان دلخوش ﴿

﴿وَإِذَا مَنَّ النَّاسُ عَلَىٰ رَبِّكَ وَهِيَ لَأَنفَرَةٌ﴾ و ه ههه کاتی زبان (و گران و بی بارانی) بکه وی له خه لکی (هاو بهش دانهر بۆ خوا) ﴿ذَوَاتُ أَغْمَامٍ﴾ هاوار بۆ بهرورد گاریان ده بن و بۆ لای نه ده گهر پته وه ﴿ثُمَّ إِذَا أَظْمَرَتْهُ أَسَاطِيرُ الْأَشْجَارِ﴾ پاشان کاتی له لایه ن خوی وه ده حمهت و زبانی خو شیان بی بدات ﴿إِذَا فُجِّرَتْهُمْ﴾ کتوپر ده سته بهک له وان ﴿يَرْجِعُونَ﴾ هاو بهش بۆ بهرورد گاریان داده نین ﴿لَا يَكْفُرُ أَجْمَعُونَ﴾ (لشیان گهری) با سبله و بی نه زان بن ودان نه نین بهو چا کانه ی که نیمه پیمان داوون ﴿فَتَشْتَعُونَ﴾ جا بارابو یرن وله زهت وه گرن له زبان ﴿فَتَنفَخْنَ كَسُوفَهُنَّ﴾ نه مجا له مه ودوا ده زانن (چیتان به سهر دیت) ﴿لَمْ أَكُنْ لَكُمْ بَشِيرًا وَلَا نَذِيرًا﴾ نایا بهلگه به کمان بۆ نار دوون ﴿فَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ که ده بهاری نه وه ی نه وان کردویهانه هاو بهشی خوا بدوی؟ ﴿وَإِذَا أَقْبَلَ النَّاسُ رَجَعًا﴾ وه کاتی ره حمهت و چا که بهک به خه لک به دهن ﴿فَرِحُوا بِهَا﴾ پیی دلخوش ده بن ﴿وَإِنْ تُصِيبْهُمُ شَيْئٌ سَرِعَتْ﴾ وه نه گهر زیانکیان نووش بیبت ﴿يَرْجِعُونَ﴾ به هوی کرده وی خرابیهانه وه ﴿إِذَا هُمْ يَقْطِرُونَ﴾ کتوپر بی هیوا ده بن (له به زیمی خوا) ﴿وَأُولَٰئِكَ رَأَىٰ أَنَّهُمْ﴾ نایا نه وانه نه یان زانیوه که به راستی خوا ﴿يَسْطُرُ الْأَرْضَ لَيْسَ بِشَيْءٍ وَقِيدٍ﴾ ریزی فراوان یان کهم ده کات بۆ ههر کهس که به یو نث ﴿لَٰمَنَ فِي ذَلِكَ لَٰكِنَّا لَبَقِيْلٌ يُّؤْمِنُونَ﴾ بنگومان له وه ده (باسکرا) چهن دین بهلگه هیه به نه وانه ی باوهر ده هین ﴿فَبَاتَ ذَا الْقُرْآنِ حَقًّا﴾ که واته خرم مافی خوی بی بده ﴿وَالْيَسِيرُ وَالْعَسِيرُ﴾ ههر وه ها هه زار و ریبورانی کهم ده ست ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لِّذِي بُرْهَانَ رَبِّهِ أَفَلَا تَعْلَمُونَ﴾ نه وه بۆ که مسانیک ره زامه ندی خوابان ده وی چاکره ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه ههر نه وانه پرگار بووان ﴿وَمَاءَ النَّفْتَرِينَ﴾ نه وه ی به ناوی سوود داوتانه (به خه لکی) ﴿لَبِزْنًا فِي أَعْمَالٍ النَّاسِ﴾ بۆ نه وه ی زیاد بی له مال و سامانی نه وه خه لکانه دا (زیاتر له وه داوتانه پشیمان بنان ده ته وه) ﴿فَلَا تَرَوْا بَعْدَ اللَّهِ﴾ شه وه لای خوا هیچ زیاد ناکات (پاداشتی نییه) ﴿وَمَاءَ النَّفْتَرِينَ كَذَّابُونَ﴾ وه ههر زه کات و خیریک که داوتانه و ﴿يُرِيدُونَ رَحْمَةً لِّلَّذِي﴾ مه بهستان ته نه ها ره زامه ندی خوا بووه ﴿قَالُوا لَيْسَ لَهُمُ الْمُصَوِّفُونَ﴾ شانه واته (پاداشتیان) چهن د جاره ده که بنه وه ﴿أَنَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَرَزَكُكُمْ﴾ خوا زانیکه تبه وه ی بدی هینا وه له پاشان ریزی بی داون ﴿فَتُؤْمِنُكُمْ فَرَحِيحَكُمْ﴾ دواتر ده تان مرئس له پاشان زیندووتان ده کانه وه ﴿هَلْ مِنْ شَرِكٍ لِّكَ﴾ نایا هیچ بهک له وه هاو بهشانه ی بۆ خواتان دانه ها هیه ﴿يَقُولُ مِنْ ذَلِكَ﴾ بِن شتی و هیچ شتی له وانه (ی خوا) بکات ﴿سُبْحَنَهُ وَقَالُوا عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ پاکمی و به ریزی بۆ خوا نه وه ی نه وان ده یکه نه هاو بهشی ﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْوَالْبَحْرِ﴾ خرابه (به لا و شیان و ده رد) له و شکانی (زه وی) و ده رسادا ده ره که و تروه ﴿بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ﴾ به هوی نه وه خرابانه ی خه لکی کردویهانه ﴿لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا﴾ بۆ نه وه ی (توله ی) هه ندی له وه (خرابهانی) کردویهانه پشیمان بهه زی ﴿فَلَهُمْ يُجْزَوْنَ﴾ بۆ نه وه ی بگهر پته وه (له خرابه کاری) ﴿

﴿فَأَسْرَوْا فِي الْأَرْضِ﴾ (همی موحه مسده) بلی بزمویدا بگهرین ﴿فَأَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ﴾
 ئەمجا سەرئەنج پەسەر ئەنجامی ئەوانەیی لەپێش (ئێوە) بوون چۆن بوو ﴿كَانَ أَكْثَرُهُمْ شَقِيقِينَ﴾
 كە زۆریەیان هاوبەش دانەر بوون بۆ خوا ﴿فَالْيَوْمَ وَجَعَلَ لِلَّيْلِ الْقَبِيرَ﴾ كەواتە ڕووی خۆت بگەرە
 ئایینی ڕێك و راست ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ بَوْمٌ﴾ لە پێش ئەوە ڕۆژی بیت ﴿لَا تَرُدُّهُنَّ مِنْ أَهْلِ﴾ لەلایەن
 خواوە كە گێڕانەوی بۆ نییە ﴿يَوْمَ يُنَادِيهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ لەم ڕۆژەدا خەلكی جیا ئەنەو لەیه كتر ﴿مَنْ كَفَرَ﴾
 ﴿فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ﴾ هەر كەس بێ باوەڕ بویی ئەوە (تۆ ئەی) بێ باوەڕی یەكەیی لەسەرە ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا﴾
 هەر كەسێش كردهوی چاكی كردهیت ﴿وَلَا تُفْسِدُهُمْ اللَّهُ﴾ ئەوە شۆین بۆ خزیان (لە بەهەشتدا)
 ئامادە دەكەن ﴿لِالْحَيَاةِ الدِّينِ﴾ ئەمۆزگەرانی خێرەت بۆ ئەوەی كەسانێ كە باوریان هێناوە كردهوی
 چاكیان كردهو پاداشتیان بداتەو ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ لە مېهرەبانی و چاكەیی خۆی ﴿إِنَّهُ لَاجِبُ الْكَفِيرِينَ﴾
 پەرستی ئەو (خوا) بێ باوەڕانی خۆش ناوی ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ وە لە نیشانەکانی ئەو (خوا) (خوا) (خوا)
 ﴿أَنْ يُرْسِلَ الْفَجَّ مُتَشَرِّقِينَ﴾ كە چەند بایەکی مژدەدەر (بەبارینی باران) دەنێری ﴿وَلِيُنذِرَ قَوْمًا مِنْ ذَرِّيَّتِهِ﴾ بۆ ئەوە
 هەندێ (بارانی) بەزەبی خزیان بێ بچەزێ ﴿وَلِيُنذِرَ الْكَافِرَ بَأْسَهُ﴾ و بۆ ئەوەی كەشتیەكان بەفرمانی
 خوا (بەو بایە) بپۆن و بگهرین ﴿وَلِيُنذِرَ الَّذِينَ قَبْلَهُ﴾ و بۆ ئەوەی بەدوای ڕۆژی ئەو (خوا) دا بگهرین
 (لە دەرسادا) ﴿وَلِيُنذِرَ كَذِبُوكُمْ﴾ نا شوكرانە بۆ نێری خوا بێن ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سوتند بەخوا
 پەرستی پێش تۆ (ئەي موحه مسده) ناردومانە ﴿رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ پێغه مېهرانیك بۆ لای گەلەكانیان
 ﴿فَلَا وَفَّاءَ الْيَمِينِ﴾ ئەمجا موعجیزە و بەلگە ڕوونەكانیان بۆ هێشان (بەلام باوەڕیان نەهێشا)
 ﴿فَالْتَفَتْنَا مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەمجا تۆ لەمان سەند ئەوانەیان تاوانیان كرد ﴿وَكَانَ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْقَضَ الْمُؤْمِنِينَ﴾
 وە یارمەتیدانی باوەڕداران و سەرخستنیان هەق و مافێكە لەسەرمان ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ﴾ خوا
 زاتیكە ئەو بایانە دەنێرێت ﴿فَتُفْثِرُ سَحَابًا﴾ بۆ ئەوەی هەوڕەكان بجوێشێن (بگهرین) ﴿فَيَنْسِفُهُ﴾
 ﴿بِالسَّحَابِ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ ئەمجا ئەو (هەوڕە خوا) چۆن بیهوێ بەلاوی دەكاتەو بەناسماندا ﴿وَجَعَلَهُ كَسَا﴾ وە
 ئەو (هەوڕە) دەكاتە پارچەبەك (وگۆیان دەكاتەو لەسەر بەكتر) ﴿فَتَرَى الْوَدَّيْنِ يَخْتَرِمُ مِنْ غَلَابَةٍ﴾ ئەمجا
 دەبینی قەترە قەترەیی باران لە ئێوانی هەوڕە كەو دەبارێت ﴿فَإِذَا أَصَابَ يُمْسِقُ مِنْ يَدَايِهِ﴾ ئەمجا
 كاتی (خوا) ئەو بارانە بیاری بۆ (وولات و زەوی) هەر كام لەبەندەكانی كەبیهوی ﴿فَلَا تُرْسِتُشْرُونَ﴾
 كۆپەر دلخۆش و شادمان دەبن (بەو بارانە) ﴿وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُرْسَلَ عَلَيْهِمْ قَحْلًا﴾ ئەگەر چی پێش
 ئەوەی باران بەسەرماندا بیاری (لەبێست) ﴿بِئْسَ مَا يَأْتِيهِمْ﴾ بێ هیسو و ناوێمێد بوون ﴿فَأَنْظُرُوا إِلَى الْعَرْسِ رَحِمَ اللَّهِ﴾
 ئەمجا سەیری ئاسەواری بارانی خوا بکە (وەك كشتو کال و گۆ و گیا و درخت) ﴿كَيْفَ يَخْلُ الْأَرْضَ بَعْدَ﴾
 ﴿مَوْنِهَا﴾ چۆن زەوی زیندوو دەكاتەو دواي مردن و ووشك بوونی ﴿إِنْ لَيْتَ لَكُمْ لَعْنَةُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بەرانی
 هەر ئەو خوا بە زیندوو كەرەوی مردووانیشە ﴿وَمَوْعَلٍ كُلِّ امْرِئٍ﴾ و هەر ئەویش بە دەسه لاته
 بەسەر هەموو شتێكدا ﴿﴾

سوره‌ی ﴿الْقُلُوبِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْقُلُوبِ﴾ به (نه‌لیف، لام، میم)، ده‌خون‌تریشه‌و خواران‌تره به‌مانا‌کمی بۆ زانباری زیاتر سه‌یری
 سه‌ره‌نای سوره‌ی (البقرة) بکه ﴿وَالَّذِي أَنْشَأَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾ نهم نایه‌تانه له‌نایه‌نه‌کانی
 قورئانی پرله‌حیکمه‌ت و دانایی به ﴿وَهُدًى وَنُورًا لِلْمُحْسِنِينَ﴾ (هؤی) ریتنموونی و به‌زه‌مین بۆ
 چاکه‌کاران ﴿الَّذِينَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُرُونُ الْكُوفَةَ﴾ نه‌وانی که‌نویز به‌جی دینن و زه‌کات ده‌دهن ﴿وَهُمْ
 بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾ هه‌روه‌ها باوه‌ری پته‌ویان به‌رؤزی دوابی هه‌یه ﴿أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ﴾ نه‌وانه
 له‌سه‌ر ریتنموونین له‌لایه‌ن به‌روه‌ردگارانه‌وه ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْمُغْلِبُونَ﴾ وه هه‌ر نه‌وان رزگارن ﴿وَمِنْ
 النَّاسِ مَنْ يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ﴾ هه‌ندی له‌خه‌لکی هه‌یه قسه و باسی بیهوده ده‌کری (وه‌که نه‌فسانه
 و گزرائی و موسیقا) ﴿يُفِضُ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ يَبْزِعُهُ﴾ بۆ نه‌وه‌ی به‌ته‌زانی خه‌لک له‌رینگای خوا گومر اېکات
 ﴿وَيَسْتَفِذُّهَا يُفْزِئُ﴾ وه رینگای خوا ده‌کاته جینگای گالته‌و لاقرتی ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ نه‌وانه سزای
 ریسواکه‌ریان بۆ هه‌یه ﴿وَأَفَّاكُوا عَلَى عِلَّةٍ﴾ وه هه‌ر کاتی نایه‌ته‌کانی تهمی به‌سه‌ردا به‌خون‌تریشه‌وه
 ﴿وَلَا تَسْتَكْبِرُوا﴾ پروو وهرده‌گېرتیت به‌خو به‌گه‌وره زانینکه‌وه ﴿كُلَّ لَوْ تَسْمَعُهَا أَكْثَرُ فِي الدُّنْيَا وَفِي
 الْآخِرَةِ﴾ یا هه‌روه‌که له‌هه‌روه‌که گونچه‌به‌دا که‌ری بیی ﴿فَقَبِيرٌ يُعَذِّبُ آلِيَهُ﴾ ده‌ی
 (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) مژده‌ی به‌دری به‌سزابه‌کی سه‌خت ﴿إِنَّ الدُّنْيَا فُتْرٌ وَاعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 بینگومان نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه و کهدوه چاکه‌کانیان نه‌جنام داوه ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ بۆ نه‌وانه
 به‌هه‌شتانی پرناز و نهمه‌ت هه‌یه ﴿حَكِيمٌ فِيهَا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ هه‌تا هه‌تا به‌ده‌میتسه‌وه تیتدا نه‌وه
 به‌لېتینکی راسته له‌خواوه ﴿وَهُوَ الْقَرِيرُ الْكَبِيرُ﴾ وه هه‌ر نه‌و زالی بالاده‌ستی کاربه‌جی به ﴿حَقٌّ
 الْمَسْمُونُ يَغْرِغْرُهُ عِلْمُهُ﴾ (خوا) ئاسمانه‌کانی دروست کردوه به‌ی هېچ کۆله‌که‌وه نه‌ستونینک که‌ئیه
 بیینن ﴿وَالَّذِي فِي الْأَرْضِ رَكْبًا﴾ وه له‌زه‌ویدا جه‌ندان شاخی له‌نگه‌ر داکوتاوی داناوه ﴿أَنْ يَبْدِيكَ﴾ بۆ
 نه‌وه‌ی نه‌نانله‌رزیتی و نه‌جولی له‌زیر تاندا ﴿وَيَسْأَلُ عَنْ كُلِّ دَابَّةٍ﴾ له‌هه‌موو جوړه‌ه‌زنده‌وه‌ریکی تیتدا
 بلاو کردۆ نه‌وه ﴿وَالَّذِي تَأْمَنُ السَّمَاءُ مَتًّا﴾ وه له‌ئاسمانه‌وه بارانمان بارانده ﴿فَالَّذِي تَأْمَنُ فِي رَوْحٍ كَرِيمٍ﴾
 به‌هؤی نه‌و (بارانه‌وه) له‌زه‌ویدا هه‌موو جوړه‌ه‌زنده‌وه‌ریکی به‌که‌لک و جوانمان پروانده‌وه ﴿وَهُوَ
 الَّذِي خَلَقَ اللَّهُ﴾ تهمه (باسکرا) دروست کراوی خوا به ﴿قَارُونُ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ دُونِهِ﴾ ده‌ی نیشانم
 به‌دن نه‌و (بت و به‌رستر وانه‌ی) بیجکه له‌خودان جییان دروست کردوه ﴿بَلَى الْفُلُوسُ فِي صَلَاتٍ حَنِينٍ﴾
 (هیچیان دروست نه‌کردوه) به‌لکو ستمه‌کاران له‌گومرایی به‌کی ناشکرادان ﴿

﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی دانای و حیکمه‌تماندا به‌لوقمان ﴿إِنْ أَنْشَأْتَ﴾ (وېسمان ووت) سوباسی خوا بکه ﴿وَمَنْ يَنْشُرْ لَكُمْ كَلِمَاتٍ لَقَدْ نَبِّئُكُمْ بِكَلِمَاتٍ لَّهَا كُفْرٌ كَبِيرٌ﴾ جا هدر که‌س شوکرانه بزیری خوا بکات نه‌وه بېگومان شوکرانه بزیری (بو قازانچ و سودی) خوی ده‌کات ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ﴾ هدر که‌سبش ناسوباسی کردین (زیانی به‌خوا نه‌گه‌یاندوه) نه‌وه بېگومان خوا بِنِ نیازی سوباس کراوه ﴿وَلَقَدْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يُعَلِّمُهُ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌ده) باسی شوکاته بکه که‌لوقمان به‌کورده‌کی ووت که‌ناموزگاری ده‌کرد ﴿يَا بُنَيَّ لَا تَشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ (ووتی) نه‌ی کوره شیرینه‌کم هاوبه‌ش بز خوا دامه‌نی ﴿إِنَّ إِلَهَهُ لَظَلِيلٌ عَظِيمٌ﴾ چونکه به‌راستی هاوبه‌ش دانان بز خوا سته‌مینکی زور گه‌وره‌یه ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ﴾ وه‌فهرمانمان داوه به‌ناده‌می (به‌چاکی هدلس و کموت کردن له‌گه‌ل) دایک و باوکیدا ﴿حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَفَعَا بِعُنَى رَبِّهِ﴾ دایکی هه‌لی نه‌گرئی به‌دو و گیانی (پیتی لاواز ده‌بین) لاوازی له‌دوای لاوازی ﴿وَفَضَّلَهُ فِي عِلْمٍ﴾ و برینه‌وه‌ی له‌شیر له (دوا تمه‌نی) دووسالیه‌وه ﴿إِنْ أَنْشَأْتَ لِي وَلَدًا﴾ (وه‌فهرمانمان به‌ناده‌می دا) که‌سوباس‌گوزاری من (خوا) و باوک و دایکت بکه ﴿إِنَّ الْخَيْرَ﴾ تنها بز لای منه‌گه‌رانه‌وه‌تان ﴿وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي﴾ وه‌نه‌گهر (باوک و دایکت) نه‌وپه‌ری هه‌ر لیان داله‌گه‌لت بز نه‌وه‌ی شتی بکه‌یت به‌هاوبه‌شی من ﴿وَمَا يَسِّرْكَ يَوْمَ تَدْعُ إِلَى تَفْوِظِهِمَا﴾ که‌هیچ زانیاری به‌کت پیتی نی‌یه‌شوه‌ گوئریه‌لیسان مه‌که ﴿وَصَاحِبُهُمَا فِي الدِّينِ أَشَدُّ رُحَمَاءُ﴾ به‌لام له‌دو نیادا زور به‌چاکی هاوپه‌یتتی و هه‌لسو که‌وئیان له‌گه‌لدا بکه ﴿وَأَنْتَ سَبِيلٌ مِّنْ أَعْيَابِ اللَّهِ﴾ وشوین ربیازی که‌سبک بکه‌وه که‌به‌دلسوزی گه‌راوه‌نه‌وه بز لای من ﴿ثُمَّ إِلَهُكَ مَرْجِعُكُمْ﴾ (له‌دوا پوزدا) گه‌رانه‌وه‌تان تنها بز لای منه ﴿فَأَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ تَعْمَلُونَ﴾ تمججا هه‌والشان ده‌ده‌من به‌وه‌کر ده‌وانه‌ی که‌کردوتانه ﴿يَا بُنَيَّ﴾ (لقمان ووتی) نه‌ی کوره شیرینه‌کم ﴿إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ لِّكَ بِمَا كُنْتَ تَفْعَلُ﴾ به‌راستی نه‌و (چاکه و تاوانه) نه‌گر کیتی تو وه‌خه‌ر تله‌به‌کیش بیت ﴿فَتَنَكَّبَ فِي صَبْرٍ أَوْفَى السَّمَوَاتِ أَوْفَى الْأَرْضِ﴾ له‌تاو به‌ردیکدا یان له‌ناو ئاسمانه‌کان یان له‌زه‌وی دا بیت ﴿يَا أَيُّهَا اللَّهُ﴾ خوا (له‌قیامت دا) ده‌به‌یتنی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی خوا ووردیبین و ناگاداره ﴿يَا بُنَيَّ أَوْفِرْ مِّنْ الصَّلَاةِ﴾ نه‌ی کوره شیرینه‌کم نویژ به‌جی بیتنه ﴿وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَنْتَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه‌فرمان بکه به‌چاکه و پیگری بکه له‌خراپه ﴿وَأَصْرِ عَلَى مَأْصَلِكَ﴾ هوگر و به‌تارام به‌لسه‌ر هدر به‌لاو ناخوشی به‌ک تو وشت دین ﴿إِنَّ إِلَهَكَ مِنْ عِزِّ الْأُمُورِ﴾ بېگومان نه‌وه له‌وکاره گه‌ورانه‌یه که‌خوا پیویسنی کردوه ﴿وَلَا تُصَوِّرْكَ يَتْلُو تِلْكَ﴾ روو له‌خه‌لک وه‌رمه‌گېره ﴿وَلَا تَشِ فِي الْأَرْضِ مَرْيَاتٍ﴾ و به‌که‌شخه و فیزه‌وه مه‌ر به‌زه‌ویدا ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾ چونکه به‌راستی خوا هیچ خه‌به‌زل زانیکی شسانازی که‌ریخوش ناوی ﴿وَأَقِصْ فِي مَسْجِدِكَ﴾ وه‌له‌روشتندا مام ناوه‌ندی به‌ (نه‌ه‌واش به‌نه‌په‌له) ﴿وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ﴾ (له‌قسه‌کردندا) ده‌نگت نرم بکه‌روه ﴿إِنْ أَنْكَرَ الْأَصَوَاتِ لَصُوتُ الْحَيْرِ﴾ به‌راستی ناخوش تربنی ده‌نگه‌کان ده‌نگی (سه‌ره‌ی) گویند ریزه ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ سِرًّا﴾ ثابا نه تان زانیوه که به راستی خوا برامی هیتاوه بزانان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ سِرًّا﴾ نه وهی له ناسمانه کان و نه وهی له زهوی دایه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ سِرًّا﴾ وه نیعمه کانی پشتووه به سه رتاندا ﴿ظَاهِرًا وَعَاطِفًا﴾ چ دیار و ناشکرا و چ په نهان و نادیاره ﴿وَمِنَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ سِرًّا﴾ هندی له ناده می موجه له و ده مه قالی ده کات له باره ی خواوه ﴿يَتَذَكَّرُونَ لَوْلَا هَذَا وَلَا يَكْفُرُونَ﴾ بهی هیچ زانیار به یان ریتمونیه ک یان کینیکی پروون و ناشکرا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ سِرًّا﴾ وه کانی بنیان بوتری ﴿أَتَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ شونن نهو (ثابینه) بکه ون خوانار دوو به تی به خواره وه ﴿قَالُوا لَوْلَا نُبَيِّنُكَ مَا تَعْبُدُ يَا عَبْدَ اللَّهِ﴾ ده لنین نه خیر به لکو یتیم شونن نهو (ثابینه) ده کوهین که باو باپر انمان له سه ری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ﴾ نه گهر چی شه یتان بانگیان یکات ﴿إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ﴾ بو سزای ناگری هه لگیر ساوی دوزخ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ سِرًّا﴾ هه ر که سبتک به راستی روو یکاته خوا (ملکه چی فرمانه کانی نهو بیت) ﴿وَهُمْ مُخِيبُونَ﴾ و چاکه کار بیت (له گو فشار و کرداریدا) ﴿فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ﴾ نه وه بینگومان دهستی گرتووه به به هیزترین دهسته گیره وه (که به کخوابه رستی واپنی پیروزی نیسلامه) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ سِرًّا﴾ وه سه ر نه نجامی هم موو کاریک تنها بولای خوایه ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزَنُهُ﴾ وه هه ر که سبتی بر ورا بوو بابی بروایی به که ی خفه تبارت نه کات ﴿إِنَّمَا تَرْجَاهُمْ﴾ گهرانه وه یان تنها بولای یتیم به ﴿فَتَنَبَّهْهُمْ بِمَا عَمِلُوا﴾ نه مچا هه واپان ده ده ینی به وهی کردوویانه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به راستی خوا به وهی له ناو دله کاندایه ناگاداره ﴿تَنَبَّهْهُمْ قِيَامَهُ﴾ که می ناز و نیعمه تیان بی ده دهین (له دونیادا) ﴿لَهُ لَقِطٌ مِّمَّا فِي عَذَابٍ عَلِيمٍ﴾ له باشان ناچاریان ده که بن که برزونه ناو سزای سهخته وه ﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ سویتند به خوا نه گهر برسیاریان لی بکه بیت کن ناسمانه کان و زهوی دروست کردووه ﴿يَقُولُونَ اللَّهُ فُلِيَ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ بینگومان ده لنین: خوا (نه ی موجه مهده) بلی: سوپاس بو خوا (که دان بهو راستی یدا ده نین) ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوریان نازانن ﴿يَقُولُوا مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی خوا به نه وهی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ به راستی هه ر خوا به یی نیازی ستایش کراو ﴿وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلٌ﴾ بینگومان نه گهر هه ر چی درخت له زهوی دایه قلم و پتووس بیت ﴿وَالْبَحْرُ مَجْمَعُهُ﴾ هم موو ده ریسای زهوی بیسه مره که ب ﴿مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ﴾ حموت ده ریسای تر دوی نه وهی (باسکرا) بیت به مره که ب ﴿مَا تَقَدَّسَتْ كَيْدُ اللَّهِ﴾ ووته و زانراوه کانی خوا دواپی نایه و ته واونابن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زالی بالادهستی کار دروسته ﴿وَمَا تَخْشَوْنَ كُنُوزَهُمْ﴾ دروست کردنی هم مووتان (له سه ر مناوه) و زیندوو کردنه وه تان ﴿إِلَّا كَتَبْنَاهُ رِجْدًا﴾ وه ک (دروست کردن و زیندوو کردنه وهی) تنها که سبتک وایه ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به راستی خوا بیسه ری بینایه ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يَوْمَئِذٍ﴾ ثابا نمتزانیوه که به پراستی خوا شهو ده کات به ناو پروردا ﴿وَيُؤْتِيهِمُ اللَّهُ فِي الْقِيلِ﴾ وه پرورده کات به ناو شهودا ﴿وَسَخَّرَ لَنَسْ وَأَلْفَتْ﴾ وه خورو مانگی پام هیساره و خستویه تیه خزمه تیانوه ﴿كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ آخِرٍ مُّسْتَقَرٍّ﴾ همر به که بیان تا شهو ماوه یه دی (بزیان) دیاری کسراوه، ده گهرین و ده سورینه وه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ يَمَازَنُكَوْنَ خَيْرٌ﴾ وه به پراستی خوا به وهی ده یکه نه خبه رداره ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ﴾ تمه له بهر ته وه یه که بیگومان تنها خوا راسته و حقه ﴿وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِ الْبَاطِلِ﴾ و به پراستی شه وهی هاواری له ده که نه و ده بهرستن بیجگه له و (خوا) به ناو و ناراسته ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ وه بیگومان همر خوا بلندو گموره به ﴿الَّذِينَ﴾ ثابا نمتزانیوه (نه ت دیوه) ﴿أَنَّ الْفُلْكَ نَجَرِي فِي الْبَحْرِ يَبْتَغِي آلَهُ﴾ که که شتیبه کان به چاکه و فزلی خوا ده رون له ده ریادا ﴿لِيُرِيَكُمْ آيَاتِهِ﴾ بۆ ته وهی همدنی له نیشانه کانی خویشان نشان بدات ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكَايِتٌ﴾ چونکه به پراستی له مه دا (که باسکرا) چهند به لگه یه همیه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بۆ هموو شارام گرینی شوکرانه بزیر ﴿وَلَا تَأْخُذْ بِهُمُ تَوَجُّعًا ظَلُمًا﴾ وه همر کاتی (له ده ریادا) شه بۆ لیکنی وه که هموره کان دایان بۆ شین ﴿دَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ (ترسی خنکان و نوتم بووتیان بییت) هاوار له خوا ده که نه، دلسوزانه همر بۆ ته و ملکه چ دهین ﴿فَلَمَّا تَخَلَّفَتْنَاهُ وَارْتَدَّتْ إِلَىٰ آلِهَا﴾ تمهجا کانی (خوا) پرزگاری کردن بۆ وو شکانی ﴿وَلَمَّا تَخَلَّفَتْ وَارْتَدَّتْ إِلَىٰ آلِهَا﴾ ته وسه همدنیکیان سام ناوه ندی به (همدنیکی تریان کافره، وه دان نانن به چاکه ی خوا دا) ﴿وَلَمَّا تَخَلَّفَتْ وَارْتَدَّتْ إِلَىٰ آلِهَا﴾ کهس نیشانه کانی تیمه ئینکار ناکات جگه له به پیمان شکینانی ناشوکر و (سهله) نه بییت ﴿وَلَمَّا تَخَلَّفَتْ وَارْتَدَّتْ إِلَىٰ آلِهَا﴾ تهی ناده می خو پاریزن له (توله ی) بهر وه ردگارستان ﴿وَأَخْشَرُوا يَوْمَئِذٍ﴾ له و پروردهش بترسن ﴿لَا يَجْرِي وَاللَّهُ عَنَّا دُونَ﴾ هیچ باوکی تاوانی روله که می همدنا گری ﴿وَلَا تَحْمِلُوهَا جُنَاحٌ عَنَّا وَاللَّهُ سَمِيعٌ﴾ و هیچ روله به کیش شتیک له تاوانی باوکی همدنا گریست ﴿إِنَّ رِجْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بیگومان به لئینی خوا احق و راسته ﴿فَلَا تَعْرَبْكُمْ أَخْبَرُوا النَّبِيَ﴾ که واته با ژبانی دوتیا همدنان نه خله تینن ﴿وَلَا يَعْرَبْكُمْ بِاللَّهِ الْعَزِيزِ﴾ وه با شه بستانی فریودهر به (بیانوی به زهی و لی بوردن) خوا نمان خله تینن ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ به پراستی تنها لای خواهی زانیاری (کاتی هاتی) و ژوی دواپی ﴿وَمُزِيلُ الْغَيْثِ﴾ وه همر خوا باران ده بارنی ﴿وَمَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ﴾ تنها خوا ده زانی به وهی له مند الدانی (دایکان) دابه ﴿وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا﴾ وه هیچ کهس نازانی سبه ینی (له داهاتو دا) چی ده کات ﴿وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ﴾ وه هیچ کهس نازانیت له چ شوین و زوی به کدا ده مریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ حَكِيمٌ﴾ به پراستی خوا زانا و ناگاداره ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناری خوی به خشنده میهر بان

﴿الْع﴾ به (تلف، لام، میم) ده خوینترینه و خواناناره به ماناکای بوزانیاری زیاتر سهیری سهرتای
 سورته فی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ لَازِيَةً﴾ هبتانه خواره وی ثم قورنانه هیچ گومانی
 تبتدانی یه ﴿مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ له لایه پدرورد گاری جیهانیانه ویه ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْإِنْسَانُ
 (بیباوړه کان) ده لئین: موحه مده ﴿خَوَىٰ﴾ ثم (قورنانه ی) هه له ستوه ﴿بَلْ هُوَ الْخَوِيُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ (نه خیر
 هه لی نه به ستوه) به لکو تهو (قورنانه) راسته له لایه پدرورد گارته وه (هاتووه) ﴿إِنْ شِئَ رَبُّنَا﴾ بوز
 تهو وی بهو (قورنانه) بترستی خه لکی ﴿مَا أَنتُمْ مِنْ شَيْءٍ قَبْلَكَ﴾ که له پیش تو هیچ تر سینه ریکیان
 بوز نه هاتووه ﴿أَلَمْ نَعْلَمْ بِتَعْدُونِ﴾ به لکو ریتمونوی وهر گرن ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
 بَيْنَهُمَا﴾ خواراتیکه ناسمانه کان و زهوی و تهو وی له نیوانیاندایه به دی هتاوه ﴿فِي سِتْرَةِ الْإِيمَانِ﴾ له
 شهش رزودا ﴿فَوَاسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان بهرز بوویده بوز سهر عدرش و قدراری گرت (ایمانمان
 پیته تی وچو نه تیه کی نازانین) ﴿مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلٍ وَلَا شَيْعٍ﴾ بیجکه لهو (خوا) هیچ پشوان و تکا
 کاریکتان نیه ﴿أَلَمْ تَرَ كُنْزُكَ﴾ دهی بوز بیرناکه نه وه و پند وهر ناگرن ﴿بَلَدِ الْأَمْرَيْنِ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ﴾
 خوا هه مو و کاروباره کان به رپوه ده بات له ناسمانه وه تازه وی (هه تا پوزی دوا ی) ﴿فَوُتِحَ الْإِنْسَانُ﴾ له پاشان
 هه مو تهو و کاروباره بهرز ده پته و بولای خوی ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَرُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّنْ تَعَادُوتٍ﴾ له پوز نکدا
 (له قیامتدا) که نه ندازه کی هه زار ساله لهو سالانه ی نیوه ده یز مینر ﴿ذَٰلِكَ عَذَابُ الْعَذِيبِ وَالشَّهَادَةُ﴾ تهو
 (خوا) زانایه به هه مو نه پتی و ناشکرایه که ﴿الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ﴾ به ده سه لات و میهر بهانه ﴿الَّذِي أَحْسَنَ
 كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ﴾ زاتیکه هه مو و شتیکی به جوانترین شنبوه دروست کسردووه ﴿وَمَا خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ
 طِينٍ﴾ جا مرفی له سهره تاوه له قور دروست کرد ﴿ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ﴾ له پاشان
 نهو وی مرفی له پوخته یه له ناوی بنی نر خ و قیزه ون دروست کسردووه ﴿فَرُسُولَهُ يُنْفِخُ فِيهِمْ
 رُوحَهُ﴾ له پاشان رینک و پینکی کرد (به شنبوه ی ثاده می) و فوی کرد به به ریدا له ر و حیک که خوی
 دروستی کرد (دانه بالی روح بولای خوا بوزیز و ته شریفه) ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾
 گوئی و جاو و دلی بینه خشیون ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ به لام زور کم سوپاسی خواده کن ﴿وَمَا لَكُمْ
 أَن تَذَكَّرُوا﴾ (بنی پروا کان) ده لئین: نایا کاتیک (مردین و له شمان رزاو) له ناو زه ویدا
 وون بووین ﴿أَلَمْ يَأْتِ الْخَلْقَ بَدِيدٌ﴾ نایا سهر له نوری جاریکی نر دروست ده کرینه وه (وزیندو و ده پینه وه)
 ﴿بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ﴾ (وانیه) به لکو تهو ان باوړه پان نیبه به خزمه ت پدرورد گاریان بگن
 (بوز داد گایی قیامت) ﴿قُلْ يَوْمَ تَكُونُ الْنُفُوسُ إِلَىٰ رَبِّكَ﴾ (تهی موحه مده) بلی فریشته ی
 گیان کیشان که گیان کیشانی نیوه ی بن سپیرو وه ده تان مرینی ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكَ تُرْجَعُونَ﴾ له پاشان بولای
 پدرورد گارتان ده گه رپترینه وه

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُرُوءَاتُ﴾ نه گهر ده بینی کاتیک (له قیامت دا) تاوانباران ﴿تَاكْسُرُونَ﴾ ویهتر عند زبهره
 له حوزوری پهر وهر د گاریاندا (له خه جاله نی دا) سهریان داخستوه ﴿وَمَا أَصْبَرُوا﴾ وسمعتا (ده لین)
 نهی پهر وهر د گاری نیمه (نهوی به لیتت پین دابو وین) دیمان و بیستمان ﴿فَأَنصَبُوا﴾ وسمعتا صلیحاً دهی
 بمانگنیر هرهوه (بزو دنیانا) کردهوی چاک بکهین ﴿إِنَّمَا تُؤْمِنُونَ﴾ به راستی نیمه دلتیان (له قیامت)
 ﴿وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَكُنْتُمْ أَكْثَرًا﴾ نه گهر بمانویستایه ریتمو و نیمان به هم مرو که سنی ددها
 ﴿وَلَكِنِّي حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي﴾ به لام به لیتی من چه سپاو و جینگیر بووه ﴿لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ﴾ که بینگومان دوزخ
 پرده کم ﴿مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ له جتو که و ناده می به نیکرا ﴿فَذُرُونِي﴾ و ما لیسبت لقله یومک و هذا
 که واته (سزای دوزخ) بچه زن، چونکه گه یشتن بهم روزه نان له بیر کرد بوو ﴿إِنَّمَا تَسُبُّوا﴾
 به راستی نیمه ش نپوه مان له بیر خومان بردهوه ﴿وَذُرُونِي﴾ و عذاب الخلد و سزای به رده وام به جیزن ﴿يَمَا
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به هوی نهوی ده تانکرده (له دنیا دا) ﴿إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ﴾ تهنها که سانی باوهر
 به نابه ته کانی نیمه ده هیتن ﴿إِذَا دُكِرُوا بِهَا خِرَابُهَا﴾ ههر کانی بهو (نابه تانه) ناموز گاری بکرین
 نه که و نه به پروو دا به مسوزده بر دهنه ﴿وَسَبِّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ و به پایک ستایشی پهر وهر د گاریان ده که ن
 ﴿وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ و خویان به گوره دانانین ﴿مَسْحًا﴾ حُورٍ مَطَهَّرَةٍ ته نشینان دور
 نه که و نه وه له جینگای خه و نپیان (واته: له خه و نه لده سن بوشو نو تر کردن) ﴿يَذَرُونَ﴾ زَهْرَةً حُورًا مَطَهَّرَةً
 هاوار و نزاله پهر وهر د گاریان ده که ن به ترس و هیواوه ﴿وَمَا تَزَالُ تَطَاوُفُنَّ﴾ و له و روزی و سامانهی
 پیمان داوون ده به خشن ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ نه معا هیچ که س نازانی ﴿مَا أَفْقَىٰ لِهَؤُلَاءِ قُرْءَانٍ﴾ چی
 شار او ته وه بزبان له (به هشت دا که هزی) گه شپوونی چاوه کائن ﴿حِزَابٍ﴾ یما کاوا بعتلن نه
 پاداشته (ده درینه وه) به هوی نهو کرده وانهی که کردیوانه ﴿فَأَنصَبُوا﴾ دهی نایا که سنی
 نیماندار بووین ﴿کُنْ كَانَفِيًّا﴾ و هک که سینکه دهر چو وین له نیمان (و فاسق بوو بیت) ﴿لَا يَسْتَوُونَ﴾
 ههر گیز چونیه که نین ﴿إِنَّمَا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ جا نه وانهی که باوهر بیان هتاوه و کردهوه
 چاکه کانیان کردوه ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ﴾ نهوه به هم شتانیکی پر بیزو خوشیان بزه هیه ﴿يَمَا كَانُوا
 يَسْتَلُونَ﴾ به هوی نهو کرده وانهوی که ده بیان کرد ﴿وَأَنَّمَا الَّذِينَ فَتَقُوا﴾ و نه وانهی که فاسق بوون
 ﴿فَتَاوَهُمُ النَّارُ﴾ نهوه جینگایان ناگهره ﴿كُلَّمَا أُرْدِوا إِلَٰهَ بَعَثُوا﴾ ههر کانی بیانهوی له دوزخ
 دهر چن ﴿أَعِدُّوا لَهُمْ﴾ دو باره ده بمانگنیر نهوه ناو دوزخ ﴿وَقِيلَ لَهُمْ دُفُّوا عَنَّا﴾ و پنیان ده وتری
 بچه زن سزای نهو ناگهره ﴿الَّذِي كَفَّ يَدَهُمْ عَنْ كِفَاؤُنْ﴾ که نپوه باوهر نان پین نه ده کرد ﴿

﴿وَلَنَذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ وه به راستی نيمه سزای دنيابان بئ ده چيزين ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ جگه له سزای همده گهوره (ی دوزخ) ﴿لَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ تابگه پرنه وه (بؤ لای خوا) ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ وه کي ستمه مکار تره لهو که سهي به نايه ته کاني بهر ورده گاري نامور گاري بکريت ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ دوا نه وه پرو وه گيريت وپشني تني بکات ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ به راستی نيمه توله سيترين له تاوانباران ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ سويند به خوا به راستی نيمه ته ورا تمان دا به موسا ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ نه مجا گومانت نه بيت (تهی موحه مبهده) له گه يشتنت به موسا (يان گومانت نه بيت له گه يشتني ته ورات به موسا) ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ وه نيمه نه وه (ته وراته) مان کرد بهر ينموني کهي بهر نيسرائيل ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ له تاواند پيشه ويايتن کمان دانا ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ رينموني (خه لک) بان ده کرد به فرمانی نيمه ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ کاتي خويان گرت و به نايه ته کاني نيمه دنيا بوون (باوه ري بتويان هينا) ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ له روزی قيامه ندا ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ له وهی ته وان تييدا جياواز بوون ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ نايا (رينگای راست) پروون نه مي ته وه بزيان ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ که نيمه پيش نه مان زور گهل و نه ته وه مان له تاو بر دوه وه ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ نه مان (بي باوه راني مه ککه) به شوين و خانووه (ويران کراوه) کاني ته واندا هاتو و حق ده کن ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ به راستی له (تيا چووني) ته واندا چمند به لگهي گهوره هديه ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ دهی نايا ته وانه (ته وراستبانه) نايستن ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ نايا نابيين و نازان ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ که نيمه تاو ده نيرين بؤ زهوی ووشکی بي پرووه ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ نه مجا به هوی ته و (تاوه وه) کشتو کال و گز و گيا ده و رينين ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ که تازه ليان ليتي ده وه ري و خوشيان ليتي ده خون ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ دهی نايه ته وانه نابيين ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ وه (بي باوه راني مه ککه به موسلمانان) ده ليتن نه م حو کم و بر يار داني قيامه ته که دهی ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ نه گهر ليتوه راستگوون ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ (تهی موحه مبهده) بليتي روزی بر يار داني قيامه ت باوه ر هينان سوود ناگه يه نيست به وانهی بي باوه ر بوون له دنيا دا ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ و موله تيشيان پي نادر ي ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ جيا (تهی موحه مبهده) پرويان لي وهر گيره و گويان مه ده ري ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾ وه تو چاوه ر واني بکه بينگومان ته وانش چاوه ر وانن ﴿وَلَنُذِيقَنَّهُمْ الْعَذَابَ الْأَلَدَّ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ﴾ نهی بیغه مبر ﴿بَعَثَ﴾ (بدرده وام) له خوا بترسه ﴿وَلَا تَطِيعُ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ به
 گویی کافران و دوپرووه کان مه که ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بیگومان خوارانای کار به جنبه
 ﴿وَأَتَّبِعْ مَا وَصَّيْتُكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه شوی نه وه بکه وه که له پهروورد گارت وه وه حیت بز کراوه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ به راستی خوا به وهی که ده بکه نه ناگدا ره ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾
 پشت هدر به خوا به سه ﴿وَكُفِّرْ بِاللَّهِ وَصِيكًا﴾ وه خوا به سه پاریزه ر بیت ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ لِرِجُلٍ﴾
 خوا دای نه ناره بز هیچ بیایونک (ناده میه که) ﴿فِي قَلْبٍ نِيَّةٌ﴾ دوو دن له ناوسنگیدا
 ﴿وَمَا جَعَلَ أَرْزَاقَكُمْ إِلَهُي﴾ وه (خوا) نهو هاوسه رانه تانی نه کردو ته ﴿فَلْيَهْزَأْ بِكُمْ أَهْلُكُمْ﴾ دایکتان
 که (ظهار) بان له گه ده کن (بیان) ده لین نیوه وه ک پشنی دایکمان وان بز نیمه) ﴿وَمَا جَعَلَ أَدْعَاةَكُمْ﴾
 آتیه که ﴿وَمَا جَعَلَ كُوفٍ كُوفًا﴾ وه خوا به کوپ کراوه کانتانی نه کردو ته کوپ تان ﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ نَبَأٌ﴾ نه وه قسه ی سه
 زاره کی تانه ﴿وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ﴾ خواش ووهی راست ده لی ﴿وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ﴾ هه نه ویش
 رینمونی (خه لک) ده کات بز ریگی راست ﴿أَتُفَوِّطُكُمْ بِالْأَيَّامِ﴾ (نهو به کوپ کراوانه) به ناوی
 باوکیانه وه بانگیان بکه ﴿وَهُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ نهو راستره به لای خواوه ﴿إِنْ لَمْ تَعْلَمُوا أَسْمَاءَ﴾ نهو مجا
 نه گهر باوکیان نه ناسن (تابه ناویانه وه بانگیان بکه) ﴿فَلْيَحْزَنْكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ﴾ نهو انه برای نابنی
 و دوست و خوزه وستانن ﴿وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ﴾ هیچ گونا هینکتان له سه ر نی به
 لهو (بانگ کرده نه) که به نه زانین گو تبتان (پیش هانتی نهو نایه ته) ﴿وَلَا تَكُنْ مِمَّنْ قَالَتْ هَذِهِ قُلُوبُكُمْ﴾
 به لام (گونا هبار ده بن) نهو گهر به دل و به دهس نه نه سه ست بیکه ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزُورًا حَكِيمًا﴾ وه خوا
 لیوردهی میهره بانه ﴿إِنَّ أَوَّلَ الْيَوْمِ لِلْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ بیغه مبر ﴿لَهُ خُودِ بِرِوَادَارَانِ﴾ بز
 خویان له بیشتره ﴿وَأَرْزُقُهُمْ وَأَهْلَهُمْ﴾ خیزانه کانیشی دایکی باوه دارانن ﴿وَأُولُوا الْأَرْزَاقِ﴾ و نهو انه ی
 (به نه سه ب) خزمی به کترن (نهو گهر موسلمان بن) ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَى بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له فور تانی خودا
 بز به کتری له بیشترن (میرات له به کتر به رن) ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له نیمانداران و کوچه ران
 (که خزم نین) ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولُوا لَكِ أُولِيَاكُمْ مَقْرُونًا﴾ مهو گهر خوتان چاکه به که (به خشین یا وه سیتی) بز
 دوست و خوزه وستانان بکه ﴿كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا﴾ نهو بریاره له فور تان (بان له لوح
 المحفوظ دا) نوسراوه ﴿

﴿قُلْ لَنْ يَفْعَلَكُمْ الْفِرَارُ﴾ (نهى موحه ممد ﷺ به دوپرووه كان) بلى هه لهاتن سوودتان بن ناگه بهن ﴿لَنْ تَرْزُقُنَّ مِنَ الْمَوْتِ أَوْ الْقَتْلِ﴾ نه گهر له مردن ياكو شستن هه لبين (خونان بدزنه وه) ﴿وَلَا تُمْتِنُوا إِلَّا يُلَاقِكُمْ﴾ جا له و كاته دا بهر وه خوشى زياتان بن نادري ماوه يه كى كدم نه بن ﴿قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَمْصِفُ كُنُوزَ اللَّهِ﴾ بلى كيبه نه وه كه سهى نيوه له خوا ده باريزى ؟ ﴿إِنْ أَرَادَكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً﴾ نه گهر خوازيان و خراپه يان بهر هيس و ره حمه تنى بؤ نيوه بويت ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بيچگه له خوا بؤ نه وان نييه ﴿وَلَا يَلْبِثُونَ إِلَّا هَيْجًا يَشْتَوُونَ وَ بَارِئَةً مِنْكُمْ﴾ هيج پشتيوان و بارم تنى ده ريك ﴿وَقَدْ عَلِمَ اللَّهُ الْمُتَوَفِينَ مِنْكُمْ﴾ بيگومان خوا ده زاننى به وه كه سانه تان كه ناسته ننگ دروست ده كات له ريگه ي (موسلمانان بؤ جههاد كردن) ﴿وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلْ يَكُونُ﴾ كه بهر ادهر كانيان ده لبين: وه رن بؤ لاي نيمه (وخويان ده دزيبه وه له جههاد) ﴿وَلَا يَأْتُونَ النَّاسَ إِلَّا يُلَاقُوا﴾ نه وانه نايه بن بؤ جهنگ و غه زازور به كه مى نه بيت ﴿أَيُّهَا عَنَّا﴾ له ناستى نيوه دا (نهى موسلمانان نه وانه) چرووكن ﴿فَأَيُّهَا الْكُفْرُ﴾ نه مجا كاتيك (به هوى جهنگ وه) ترس و بيم بهدا بيت ﴿وَأَيُّهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ ده يان بينى به جورى سهرت ده كه ن (له ترسى جهنگ) ﴿وَقَدْ أَعْلَمُوهَا﴾ چاويان بهم لاو لادا ده سورى ﴿كَأَلَيْكَ يَفْعَلُ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ به وى نهى كه سينك له سهره مهر گدا بيتهوشى به سهردا بيت ﴿فَأَنذَاهِبَ الْكُفْرَ﴾ به لام كاتى ترسه كه ووشست و نه ما ﴿سَلَوُكُمْ بِالْأَسْتِجْدَادِ﴾ به زمانى تير زمانتان لن دريز ده كه ن (وه داواى غه نيمه تان لن ده كه ن) ﴿أَيُّهَا عَلَى الْخَيْرِ﴾ كه چى چرووك و رزدن له سهردا مان و غه نيمه ت ﴿أَلَيْسَ لَكُمْ لِمُؤْمِنًا﴾ ناه وانه باوه ريان نه هيتا بو ﴿فَأَحْطَ اللَّهُ أَفْعَالَهُمْ﴾ بؤيه خوا كرده وه يانى پو جهل كرده وه ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وه نه مه به لاي خواه (كارنكى) ناستانه ﴿يَحْسِبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا﴾ وايان ده زاننى كؤمه له كان (له شكريان هيتا بو) نه ووشتون ﴿وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابَ﴾ وه نه گهر نه و كؤمه لانه بگهرينه وه (بؤ سهردا مدينه) ﴿يُودُّوا أَلَوْ أَتَاهُمْ يَأْتُونَ فِي الْأَعْرَابِ﴾ ناواتيان ده خواست كه له ناو (مدينه) عهر به ده شته كيبه كان به دوور بو و نايه (له ترسى جهنگ) ﴿يَسْتَلُونَ عَنْ أَسْبَاطِكُمْ﴾ له دووره وه پرسباريان له وه والى نيوه بكر دايه ﴿وَلَوْ كُنَّا زُفَرًا﴾ وه نه گهر له ناو نيوه دا بو و نايه ﴿فَمَا أَفْتَنَّا إِلَّا يُلَاقُوا﴾ جهنگيان نه ده كرد زور به كه مى نه بن ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ﴾ سويند به خوا بهر راستى له بيهغه مبرى خوا دا ﷺ بؤ نيوه هديه ﴿أَشْوَاحًا حَسَنَةً﴾ سهردا مشقى و بيشه وايه تنى چاك ﴿لَعَنَ كَانِ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ بؤ كه سينك به هيواي خواو (باداشتنى) پوروى دوايى به ﴿وَذَكَرَ اللَّهُ كَثِيرًا﴾ وه زور يادى خوا ده كات ﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ﴾ وه كاتى نيمانداران نه و كؤمه لانه يان دى (له شكريان هيتا بو بؤ سهردا مدينه) ﴿قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ ووتيان نه مه نه و به لئيه به خوا و بيهغه مبره كه ي به نيمه يان دابو ﴿وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ خوا و بيهغه مبره كه ي راستيان نه رموو ﴿وَمَا نَالَهُمْ إِلَّا كَيْدًا وَسِيلًا﴾ (هاتنى نه و هه مو هيزه ي كوفر) باوه رداران نه نها نيمان و ملكه چيان پنى زيادى كرد ﴿

﴿فَإِنَّ الْمُؤْمِنِينَ يَجَالُ لَنَاوَاوَهُ دَارَان دَا بِهَآوَانِيكَ هَمَن ﴿صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ﴾ رَاسْتِيَان كَرْد لَه گَهَل
 تَهو به بمانه دی که دابریان به خوا ﴿فَتَهْمَزَن قَضَىٰ نَحْبَهُ﴾ تَه مَجَاهَه نَدِيكِيَان نَزَر وَهَلِيئِي خَوِي به جَمِي هِيئَاو
 (شهید بو) ﴿وَتَهْمَزَن يَنْظُرُ﴾ هَمَن دِيكِيَشِيَان چَاوَه رَا نَن (وَهِيئَشَا لَه دِيَانْدَان) ﴿وَتَابَذُوا نَدِيكِيَا﴾ هِيچ
 گُورَانِيكِيَان (لَه به لِيئِي خَوِيَان دَا) تَه كَر دَوَه ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ﴾ بُو تَه وِي (خَوَا) پَادَاشْتِي
 رَاسْت گُزِيَان بَدَاتَه وَه هُوِي رَاسْتِي به كه يَانَه وَه ﴿وَتَعَذَّبَ الْمُتَفَيِّينَ إِنْ شَاءَ﴾ وَه سَزَاي دَوو رَوَه كَان
 بَدَات تَه گَه ر بِيَه وِيَت ﴿أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ يَان تَه وَه يَان لِي گِيَرَا كَات ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا رَّحِيمًا﴾ بِيَنگُومَان
 خَوَالِيئُورَه دِي مِيهر بَانَه ﴿وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَيْثِهِمْ﴾ وَه خَوَا كَافِرَه كَانِي (قُورَه يَش كه لَه شَكِرِيَان
 هِيئَاوِي بُو سَه ر مَه دِيئَه) گَه رَآنْدَه وَه به رَق وَه مَه رَاقَه وَه (بُو وَلائِي خَوِيَان) ﴿لَمَّا تَلَوْنَا آيَاتُ﴾ هِيچ خِيَر وَ
 نَاوَاتِيكِيَان (لَه نَاوِر دَنِي نِيْمَان دَارَان) دَه سَت تَه كه وَت ﴿وَكُنِيَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْيَقَالَ﴾ خَوَا نِيْمَان دَارَانِي
 لَه جَه نَگ پَارَاسْت (به هُوِي بَاي تُونَد وَه فَرِيَشْتَه وَه كَافِرَانِي پَر رُو بِلَاو كَرْد) ﴿كَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا﴾ وَه خَوَا
 هَم مِيَشَه به هِيئِي به دَه سَه لَآه ﴿وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ (بَدَنِي قُورَه يَزَه) كه بَه سَت گِيَرِي
 تَهوَان (قُورَه يَش وَغَه طَفَان) يَان كَرْد خَوَاي گَه وَرَه هِيئَانِيَه خَوَاوَرَه ﴿بَيْنَ صِيَائِيهِمْ﴾ لَه قَه لَآكَانِيَان
 ﴿رَفَقَ فِي قُلُوبِهِمُ الرَّحْمَ﴾ وَه تَرَسِي خَه سَتَه نَاو دَلِيَانَه وَه ﴿فَرِيقًا تَقْتُلُونَ﴾ كُزْمَه لِيكِيَان دَه كُورُن
 ﴿وَتَأْتِيهِمْ رِيقًا﴾ وَه كُزْمَه لِيكِي تَرِيَان به دِيل دَه گِرَن ﴿وَأَنزَلَ كَذِبَ الْأُنْجِيِّينَ وَتَتَخَذُونَهُمْ دَوَايِ﴾ (دَوَايِ
 تِيَاچُونِي تَهوَان خَوَا) زَه وِي وَخَانَو سَامَانِي تَهوَانِي دَا به تِيَوَه ﴿وَأَنزَلَ الْأَنْطَرُونَ﴾ هَم رَوَه هَا زَه وِي
 به كِيَش كه پِيَشَان پِيَانَه نَاوِي ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ وَه خَوَا به سَه ر هَم وَه شِيَكْدَا به تَوَانَا به ﴿
 ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّذِي حَقِّ﴾ تَه ي پِيَتَه مِيهر ﴿بِهِ خِيَرَانَه كَانَت بَلَىٰ﴾ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَرَبِّكُمْ﴾
 تَه گَه ر تِيَوَه دِيَانِي دُونِيَا وَرَاوَه ي تَهوَاتَان دَه وِي ﴿فَتَقَالُوا لَا تَنْفِكْ﴾ دَه ي هَم وَهوَاتَان وَه رَن مَوْتَه تَان
 بِيَن بَدَم (مَوْتَه پَارَه وَشَتُوَه كِيَكَه دَه دَرِيَتَه نَاوَرَه ي تَه لَاق دَرَاو) ﴿وَأَسْرَحْ لَكَ سَرَّكَ جِبَادُ﴾ وَه تَه لَاقْتَان
 بَدَم به تَه لَاق دَانِيكِي چَاك وَبِيَن زِيَان ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ الْأَنْجِيَّةَ﴾ وَه تَه گَه ر تِيَوَه
 خَوَاو پِيَتَه مِيهر كه ي وَپَادَاشْتِي رُوَرِي دَوَايِي تَان دَه وِي ﴿إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُخِشِكِينَ﴾ تَه وَه بِيَنگُومَان
 خَوَا نَامَاه دِي كَر دَوَه بُو چَاكه كَارَان لَه تِيَوَه ﴿أَلْجَرَّاعِيْمَا﴾ پَادَاشْتِيكِي گَه وَرَه ﴿بِيَسَّةَ النَّبِيِّ﴾ تَه ي
 خِيَرَانَه كَانِي پِيَتَه مِيهر ﴿مَنْ يَأْنِ مِنْكُمْ يَفْجَسْهُ فَيَسْقَهُ﴾ هَم كَام لَه تِيَوَه گُونا هِيكِي گَه وَرَه بَكَات
 ﴿يَضَعُفَ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ﴾ سَزَاي بُو دَوو به رَابَه ر دَه كَرِيَتَه وَه به دَوو قَانِي (خَه لَكِي تَر) ﴿وَكَانَ
 ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ وَه تَه م كَارَه ش بُو خَوَا نَاسَانَه ﴿

﴿وَمَنْ يَفْعَلْ مِثْلَ ذَلِكَ فَسَاءَ مَا يَكْسِبُ نَفْسُهُ﴾ (تهی خیزانه کانی پیغمبر ﷺ) هدر کام له نبوه له سهر گویرایه لی
 خواو پیغمبره که ی بدرده وام بیت ﴿وَتَمَتَّلْ صَلَاحًا﴾ وه کرده وی چاکیش بکات ﴿وَلَوْ أَنَّ أَجْرَهَا
 مَرَّتَيْنِ﴾ دوو جار باداشتی بن دده بن ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمُ زَكَرِيَّا﴾ وه پوزیه کی چاک و خوشمان بؤ ناماده
 کردوه (له به هشت دا) ﴿وَبَيْسَةَ النَّبِيِّ﴾ تهی ژنانی پیغمبر ﷺ ﴿أَتَشَاءُ كَأَنَّا مِنَ الْإِنْسَاءِ﴾ نبوه
 وه هیچ یك له نافرتهانی دیکه نبین ﴿إِنْ أَتَيْنَاهُ﴾ نه گهر خوتان پیاریژن و له خوا بترسن ﴿فَلَا تَخْضَعْنَ
 بِالْقَوْلِ﴾ که واته به خمزمو نازوه قسه مه کمن (وهک نافرتهانی ره وشت نرم) ﴿وَنُطْمِئِنُّ إِلَىٰ فِي قَلْبِهِ مَرْضً﴾
 نه وکو شهوی که دلی نه خوشه (دهرون نرمه) نیازی خراب بکات ﴿وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا﴾
 (که واته) قسه ی چاک و به جی بکمن ﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه له ماله کانی خوتاندا بمیننه وه
 ﴿وَلَا تَخْرُجْنَ تَعَرَّجَ الْأَجْدَاثِ﴾ وه زینت و جوانی خوتان دهرمه خن (له ناو خه لکی نامه حرمدا)
 وه کو خوره خستنی نافرتهانی سرده می نه فامی به کم (پیش لیسلام) ﴿وَأَتَيْنَ الصَّلَاةَ وَآتَيْنَ الزَّكَاةَ﴾
 نویژ بکمن و زکات بدن ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گویرایه لی خواو پیغمبره که ی بکمن ﴿إِنَّمَا
 يُرِيدُ اللَّهُ﴾ به راستی خورده ویت ﴿لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ تهی شال و به پشی (پیغمبر
 ﷺ) هدر جورده پیسی و گونا هیک له نبوه دوورخانه وه ﴿وَنُطْمِئِنُّ بِكُمْ﴾ و پاک و خاوینشان
 بکانه وه به تهاوای ﴿وَأَذْكُرْتَ مَا كُنْتَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه بیریکنه وه له وهی ده خوینرت
 له ماله کانتاندا ﴿وَمِنَ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ﴾ له نایه ته کانی خواو دانایی (فرموده کانی پیغمبر ﷺ)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ طَافِقًا خَيْرًا﴾ به راستی خوا و وردپشی ناگاداره ﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ﴾
 به راستی پیاوه موسلماننه کان و نافرته موسلماننه کان ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه پیاوه باوه دراره کان و
 نافرته باوه دراره کان ﴿وَالْقَانِطِينَ وَالْقَانِطِيَّ﴾ و پیاوانی همیشه گویرایه لی و نافرتهانی همیشه گویرایه لی
 ﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾ و پیاوه راست گؤکان و نافرته راست گؤکان ﴿وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ﴾
 و پیاوان و نافرتهانی خوگر و به تارام ﴿وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ﴾ وه پیاوانی له خوا ترس و ژنانی
 له خوا ترس ﴿وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ﴾ و پیاوان و نافرتهانی به خشنده ﴿وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ﴾
 و پیاوان و نافرتهانی پوزوه وان ﴿وَالْمُطِيعِينَ لِرُوحِهِمْ وَالْمُطِيعَاتِ﴾ پیاوان و نافرتهانی داوین پاک
 ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُ اللَّهُ كَيْفَ يَؤْتِيهِمْ﴾ پیاوانی که ژور بادی خورده کمن و نافرتهانی که ژور بادی
 خورده کمن ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ﴾ خوراماده ی کردوه بؤ هموویان ﴿تَعْفُورًا وَآجْرًا عَظِيمًا﴾ لیخوشبون
 و باداشتی گه وه

﴿وَمَا كَانَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بؤ هیچ پساوو ئافره تیکی باوه داری نییه ﴿إِذْ أَنْصَبَ اللَّهُ رُسُلَهُ أَفْرَأَ﴾ کاتی خواو پیغمبره که ی بریاری هدر کاریکیان دا ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِزْيَانُ مِنْ أَمْوَالِهِمْ﴾ (بویان نی به) که سه ریشک بن له کاره که یاندا ﴿وَمَنْ يَقْبِضْهُ فَقَبْضُهُ لَكَ﴾ وه هدر که سس سه و پتچی خواو پیغمبره که ی بکات ﴿فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا كَثِيرًا﴾ نه وه به راستی گو مرابووه به گو مرابوونیکی ناشکرا ﴿وَلَا تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ﴾ (بیر بکهر وه) کاتیک ده تووت به که سبیک (زهیدی کوپی حاریشه) که خواو نیعمه تی به سه ردا و شیبوو، تویش چاکت له گه لدا کردبوو (به نازاد کردنی و به رورده کردنی) ﴿أَتُنِيبُكَ عَلَيْهِتُ﴾ خیزانت (زهینب) لای خوت پارگروو بهیته وه ﴿وَأَنْتَ اللَّهُ﴾ وه له خواو بترسه ﴿وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ﴾ له دلی خوتدا شبتیک ده شاریت وه که خواو ناشکرای ده کات ﴿وَتُخْفِي النَّاسُ وَاللَّهُ أَعْلَمُ أَنْ تُخْفِيَهُ﴾ وه له (قسه ی) خه لک ده ترسی له کاتیکدا خواو شیاوتره که لیلی بترسی ﴿فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا﴾ نه مجا کاتی زهید پتویستی به (زهینب) نه ما و ته لاقیدا ﴿وَرَوَّحْتَهَا﴾ ئیمه (زهینب) امان لی ماره کردیت ﴿لِيَكُنْ لَّيَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ﴾ بؤ نه وه ی هیچ ناره حه تی (وتاوانی) نه بیت له سه ر ئیمانداران ﴿فِي الْأَرْحِ الْأَعْيَابِ﴾ له (ماره کردنی) زنانی به کور کراوه کانیاندا ﴿إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا﴾ کاتی پتویستیان پیمان نه ما و ته لاقیان دان ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَعْلُومًا﴾ وه فهرمانی خوا (به ماره کردنی زهینب بؤت) دراوه و بر او وه ﴿وَمَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ﴾ هیچ ناره حه تی (تاوان) یتک له سه ر پیغمبره ﴿فِيمَا قَضَىٰ اللَّهُ لَهُ﴾ له (ماره کردنی زهینب) که خواو بریاری داوه بؤی ﴿سُنَّةَ اللَّهِ﴾ باوو سونه و ورنگی (دائر اوی) خواوه ﴿فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له ناو پیغمبرانی له مه و پشدا ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا﴾ وه فهرمانی خواش بریاریکی بر او وه (وده بیت جی به جی بکرت) ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ که سانی که به به مامه کانی خواو پاده گه به نن ﴿وَتُخْفُونَ لَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ﴾ وه له (خوا) ده ترسن و بیجگه له خوا له که سه تر ناتر سن ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ حَسِيبًا﴾ خوا به سه که چاودیر و لپهر سر وه بیت ﴿وَمَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ﴾ موحه مه مد ﴿بِأَوَّلِي﴾ باوکی هیچ به که له باوه کاتنان ئیمه (نه زهیدی کوپی حاریشه و نه هیچ که سبیک تر) ﴿وَلَكِنْ رَسُولُ اللَّهِ وَخَاتَمُ النَّبِيِّينَ﴾ به لکو نه و نیرداری خواو کوتا همینی پیغمبرانه ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَخْفِي عَنْ عِلْمِهِمَا﴾ وه خواو به مه مو و شبتیک زانابه ﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وانه ی باوه رتان هیتاوه ﴿أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾ زور یادی خواو بکنه ﴿وَتَسَبَّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ به پاک یادی خواو بکنه به به یانیان و ئیواراندا ﴿فَوَالَّذِي بَضَىٰ عَنْكَ كُفْرًا﴾ نه و زاتیکه به زهیمی خوی ده رژیمن به سه راندا ﴿وَمَلَأْتَهُمْ﴾ و قریشته کانی داوای لیور دتشان بؤ ده که ن ﴿يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَرْضِ إِلَى الْأَرْضِ﴾ به و هؤ به وه (خوا) له ناریکی به کانه و ده رنان دتتی به و نه و و و و و و ناکی (ئیمان و ئسلام) ﴿وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا﴾ وه خواو به به زهیمه به ئیمانداران ﴿

﴿يَحْيِيهِمْ يَوْمَ يَقُومُ الْحُكْمُ﴾ رۆزىك باوه پاران ده گم نه خزمهت نمو (خوا) به خير هاتيان به (ووشه) سه لاهه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا﴾ وه خوا پاداشنى چاكى بؤ ناماده كردوون ﴿بِأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نهى پيغمبر ﷺ بيگومان نيمه تو مان نار دوهو (بؤ خه لكى) ﴿شَهِدَ اللَّهُ مَوْتَهُمْ وَتَبَيَّنَا﴾ به شايهت و مرزده دهر و تر سينهر ﴿وَدَّاعِيَا إِلَى اللَّهِ بِآيَاتِهِ﴾ و به بانگخواز بؤ (رېنگه) خوا به فهرمانى نمو ﴿وَيَسِّرْ لَهُمُ الْيُسْرَى﴾ و چرايه كى پرووناك كهر وه ﴿وَيَسِّرْ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُمُ﴾ وه مرزده بده به ثيمانداران كه بيگومان بؤ نه وان هه به ﴿مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا﴾ به هر وه به خوششيكى گه وره له لايه ن خواوه ﴿وَلَا تَطْعَمُ الْكُفْرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ گويزا به لى كافران و دوو پروان مه كه ﴿وَنَجَّ أَذْنَهُمْ﴾ گوى مه ده به نازار دانى نه وان (بؤ تو) ﴿وَنَزَّلَ عَلَى اللَّهِ﴾ ويشت هدر به خوا بيه سته ﴿وَصَدَّقَنِي بِاللَّهِ وَيَكِلَ﴾ وه خوا به سه كه پشتيوان بيت ﴿بِأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهى نه وانى كه باوه پرتان هبتاوه ﴿إِذَا فَكَّخُتْ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ كاتى ثافره تانى ثيمانداران ماره كرد ﴿فَلَمْ تَطْعَمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَكْسُوهُنَّ﴾ له پاشان له بيتش نهوى به چنه لايان نه لاقان دان ﴿فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدُوٍّ فَتَدْرُؤْنَ﴾ نهوه له سه ريان نبيه بؤ نيهو هيج عيده به كه هله زميرن ﴿فَتَيَعَبُوهُنَّ وَسَيَّجُوهُنَّ﴾ كه واته موتمه بان (بؤ شاك و نوبن بؤ دلخوشيان) بده نين و ته لاقيان بدهن ﴿سَرَّاحًا حَبِيرًا﴾ به ته لاقدانىكى جوان و ريك و پينك ﴿بِأَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَعْلَمُكَ﴾ نهى پيغمبر ﷺ بيگومان نيمه چه لالمان كرد بؤ تو ﴿أَرْوَجُكَ النَّبِيُّ عَنِ الْجُوهَرِ﴾ نهو هاوسه رانهت كه ماره بيت پى داوون ﴿وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ هه روه ها نهو كه نيزه كانه ي كه خوا ده ستى نوى خستن (به هوى زال بوونت به سه ر كافراندا) ﴿وَبَنَاتُكَ وَبَنَاتُ عَنِيكَ﴾ و (بؤ مان چه لالان كردويت) كه چانى مامت و كه چانى پورت (خوشكى باوكت) ﴿وَبَنَاتُكَ خَالَتُكَ﴾ و كه چانى خالت و كه چانى پورت (خوشكى دايك) ﴿الَّتِي هَاجَرَتْ مَعَكَ﴾ نه وانى كه كه چى چيان كرد له گه لت ﴿وَأَمَّا أُوْمَةُ فَإِنْ رَغِبَتْ فَلْيَسِّرْهَا﴾ هه روه ها ثافره نيكى ثيماندار نه گهر خوى بيه خشى به پيغمبر (به پى ماره پى) ﴿إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَكْفِفَهَا﴾ نه گهر پيغمبر ﷺ وويستى ماره ي بكات ﴿خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (نه مه پيان) ته نيا بؤ تى دروسته به جيا له ثيماندارانى تر ﴿فَلَعَلَّيْتَ مَا فَرَضْتَ عَلَيْهِمْ﴾ به راستى نيمه ده زانين چيمان پئويست كر دوهو له سه ر ثيمانداران ﴿فَتَرَا وَجْهَهُ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُهُ﴾ دهر باره ي هاوسه ر كاتيان و كه نيزه كه كانيان ﴿لِيَكُنَّ يَدُكَ حَرَجٌ﴾ له بهر نهوى هيج له لات زه حمهت و گران نهى (كه شتائينك به جيا له موسلمانان بؤ دروسته) ﴿وَصَدَّقَاتُ اللَّهِ عَمْرَأَتُهَا﴾ وه خوا ليپورده ي ميهره بانه ﴿

﴿ثُمَّ جَاءَ مِنْ قِبَلِهِ أُنْصَارُهُمْ فِي فَتْحٍ مُبِينٍ﴾ (تهی موحه محمد ﷺ) سهر هی) هه ره به کتک له خیزه انه کانت وویست دواى بخه
 ﴿وَقُوْنِي اِلَيْكَ مِنْ قِبَلِهِ﴾ و هدر به کنی له وانت وویست (پیشی بخه) بیهته بؤ لای خوت ﴿وَمَنْ اَنْتَغَيْتَ
 مَعَنَا عَزَلْتَ﴾ وه هدر کامت بویت (پسته لات) له وانهی بهر که نارت کر دوون له وه وپیش ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْنَا﴾
 هیچ گوناهیکت له سهر نیه ﴿وَالَّذِي اَنْتَ اَنْ تَقْرَأَ فِيْهِمْ﴾ نهو (سهر پشک کر دنه) نزیکتره که چاور
 دلیانی بن گمش پشه وه ﴿وَلَا يَخْزِيْكَ﴾ و خفدت نه خون ﴿وَيَرْصِدُونَ مِمَّا فِتَنَتُهُمْ كُفَرًا﴾ و هه موویان
 رازی بن به وهی که پست داوون ﴿وَاللّٰهُ يَتْلُوْهُمَا فَاُولٰٓئِكَ﴾ وه خوا ده زانی به وهی که له دلشاندایه
 ﴿وَرَكَّاتٍ اَللّٰهُ عَلِيْمًا بِمَا﴾ وه خوا زانای له سهر خویه ﴿لَا يَحِثُّ لَكَ اَلِيسْلَهُ مِنْ مَعَدٍّ﴾ دواى نه مانه
 (که هاوسه رتن) هیچ نافرده تکت بؤ حه لان نیبه ﴿وَلَا اَنْ تَسْجُدَ لَهُمْ مِنَ الْاَوْجُحِ﴾ و ناشتوانی بیان
 گزری به هاوسه رانی تر ﴿وَلَوْ اَخْرَجَكَ خُسْرٰٓئُكَ﴾ هه رچه نده به جوانیان سهر سام بیت (پنک و پتکیان
 سهر نجت و ابکیشن) ﴿اِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِيْنُكَ﴾ مه گهر وه که نیزه که بیته خواونی ﴿وَرَكَّاتٍ اَللّٰهُ عَلٰى كُلِّ
 شَيْءٍ رَاقِبًا﴾ وه خوا به سهر هه موو شتیکدا چاودیره ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ تهی نه وانهی باوه رتان
 هیناوه ﴿لَا تَسْخَرُوْا مِنْ اَلِیِّ﴾ مه چنه ژووره وه بؤ ماله کانی پتغمه بهر ﷺ ﴿اِلَّا اَنْ يُّزَوِّدَ لَكُمْ اَطْعَامًا﴾
 مه گهر رینگه تان بن بدری بؤ نان خواردنیک ﴿غَيْرَ مُطْلَقِيْنَ اِلَيْهِ﴾ بن تهوی چاوه روانی پتگه بشتنی
 بکهن ﴿وَلَا يَكُنْ اِذَا دُعِيَ لِلطَّعَامِ﴾ به لام ته گهر بانگ کران (بؤ نان خوار دن) نهوسا بر فونه ژووره وه
 ﴿فَاِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَبِرُوْا﴾ نه مچا نه گهر خوار دنه که تان خوارد بلاوهی لی بکهن ﴿وَلَا تُسْكِنُ يَمِيْنََ لِحَدِيْثٍ﴾
 وه مه مپتنه وه بؤ قسه کر دن ﴿اِنَّ اَكْبَرَ اَنْ يُّزَيَّ اَلِیِّ﴾ چونکه بهر راستی نهو (مانه و تان) نازاری پتغمه بهر
 ﷺ (ده دات) ﴿وَسَتَعْنِيْ يَمِيْنُكَ﴾ نهویش شهرم ده کات لیبان (که بن دنگه) ﴿وَاللّٰهُ لَا يَسْتَعْنِيْ مِنْ اَلَمٰنٍ﴾
 به لام خواله (ووتنی) هه ق شهرم ناکات ﴿وَلَا اَسْأَلُكُمْ مِنْ مَّعٰدٍ﴾ وه هدر کانی داوای شتیکی ناو مالشان
 کرد له (هاوسه ره کانی پتغمه بهر ﷺ) ﴿فَتَتَلَوْنَهَا مِنْ رَّءَاۤیِ جِبَابٍ﴾ نهوه له پیشی بهر دوه لیبان داوا کهن
 ﴿اَلَيْكُمْ اَطْعَمْتُمْ لَلَّذِيْ يَكْفُرُوْنَ﴾ نهو (شپوه داوا کر دنه) تان خاویسن تره بؤ دلی تپوهو نهو انیش
 ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُزُوْا رَسُوْلَ اَللّٰهِ﴾ به هیچ شپویه به بؤ تپوه دروست نی به نازاری (دلی) پتغمه بهری
 خوا بدهن ﴿وَلَا اَنْ يَّكُوْنُوْا اَرْوَاحًا مِنْ فَعْدٍ وَّ اٰنَدًا﴾ وه هدر گیز نابی خیزه انه کانی پاش خوی ماره بکهن
 ﴿اِنَّ اَكْبَرَ﴾ بهر راستی نهو (نازار دانی دل و ماره کر دنه) تان ﴿كَانَتْ عِنْدَ اَللّٰهِ عَظِيْمًا﴾ به لای خواوه
 (گوناهیکی) زور گه ورهیه ﴿اِنْ يُّدَاۤءِ شَيْءًا﴾ نه گهر هدر شتیک ناشکرا بکهن (بیالین) ﴿اَوْ يُّخْفَرُوْا﴾
 یا بیشار نهوه (له دلشاندایه) ﴿فَاِنَّ اَللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمًا﴾ نهوه بهر راستی خوا زانایه به هه موو شتیک

﴿لَا تَحْجُبْ عَنْهُمْ﴾ (هاوسه را نی پیغمبر ﷺ) هیچ گونا هیکان لهسر نیه ﴿وَلَا تَأْتِيَهُمْ وَلَا تَأْتِيَهُمْ وَلَا﴾
﴿إِنْ هُمْ إِلَّا يَخِيبُونَ﴾ (نه گری حجاب بن) لای باو کیان و کوپانیان و برکانیان ﴿وَلَا تَأْتِيَهُمْ إِلَّا يَخِيبُونَ﴾
ویرازا کانیان و خوشکه زاکانیان ﴿وَلَا تَأْتِيَهُمْ إِلَّا تَأْتِيَهُمْ﴾ ولای نافر تانی هاودینیان ولای
غولام و که نیرانی خویمان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه لهخوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ به راستی
خوا چاودیر و ناگاداره بهسر همو شتیکدا ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَافُّونَ عَلَى النَّبِيِّ﴾ به راستی
خوا و فرشته کانی سه لاوات ددهن لهسر پیغمبر ﷺ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی توانه ی
که باوه رتان هتباوه ﴿صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ تبهوش سه لاوات و سه لامی زوری لهسر
بدن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ به راستی کهسانی که تازاری خواو پیغمبر که ی ددهن
﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ خوا نفرینی لی کردون له دنیا و له دوایر زردا ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِمًّا﴾
وه سزای ریسوا که ری بؤ نامه د کردون ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه کهسانی که تازاری
پساوان و نافر تانی ایماندار نه دن ﴿بِغَيْرِ مَا كُتِبَ لَهُ﴾ بن نهوی هیچ تاوانیکان کردیت ﴿تَقْدِيرِ﴾
﴿أَحْكَمُوا لَكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ نهوه به راستی توانه بو هتان و تاوانیکی ناشکرانان گر تونه نه ستق ﴿وَلَا تَقْدِرُوا﴾
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی پیغمبر ﷺ ﴿بَلَىٰ بَعْدَ مَا كُتِبَ لَهُمُ لَا يُقْبَلُ مِنْهُمْ شَيْءٌ﴾
وبه که جانت و به نافر تانی پرواداران ﴿يَذَرُونَ مَا فِي يَدَيْهِمْ﴾ با عبا و بالاپوشه کانیان بدن بهسر
خویناندا (خویمان و جوانیانی بن داپوشن) ﴿وَلَا أَقْبَلُ مِنْهُمْ شَيْءٌ﴾ نهوه نریکتره بناسرین (به داوین پاک)
﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ﴾ تا به هوه نه نازار نه درین ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا لخنو شبوی میهر بانه ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ﴾
﴿لَنْ يَنْتَهِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ به راستی نه گهر کوتایی نه هین دوو پروان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ وه کهسانی
له دلیاندا نه خوشی هیه ﴿وَالْمَرْجُوفُونَ فِي النَّارِ﴾ و پروبا گنده چیه کان لهمه دینه دا ﴿لَنْ يَنْتَهِ﴾
یهن ﴿ثُمَّ تَوَّاهَا دَعَاهُ﴾ (به جهنگ کردن) له دربان ﴿ثُمَّ لَاحِقَافُ وَتَكَفُّوا﴾ باشان ماوه به کی
که نه بنی (لهمه دینه دا) دراوست ناین (دوره کردن) ﴿تَأْمُرُهُمْ إِتْمَاعًا لِّقَوْلِهِ﴾ (توانه) نفرین لیکراون
لهسر کوئی بدر دهست کهوتن ﴿أَجِدُوا وَفَعَلُوا قَوْلَهُ﴾ به دیل ده گیرین و به کوشتن ده کوورین ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ﴾
﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ خوا (نهوی کردوه) به سونتهت و باو ﴿فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له ناو کهسانی
که پیشتر بوون ﴿وَلَنْ نَجِدَ لِسِنَّةِ اللَّهِ تَبَدُّلًا﴾ هدر گیز باو سونهتی خوا گورانی بؤ نیه ﴿وَلَنْ نَجِدَ لِسِنَّةِ اللَّهِ تَبَدُّلًا﴾

﴿يَتَقَالَفُ النَّاسُ عَنِ الشَّاعَةِ﴾ (لهی موحه مهده) ﴿خَلَكَ بِرَسَارَتِ لِيْ دَه كَن دَه بَارَهی (به ربابوونی) پَوَزی دَوایی ﴿قُلْ إِنَّمَا أَعِثُّ لَهَا جَعْدًا لَّئِيْ زَاتِنِيْ (به ربابوونی) ئەو پَوَزده تەنها لای خَوایه ﴿وَمَا يَذَرِيكَ تَرْجُوزَانِيْ﴾ ﴿لَعَلَّ الشَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيْبًا﴾ لهوانهیه پَوَزی دَوایی نَزیک بَیت (به لام خەلك نازانن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِيْنَ﴾ به پاستی خوا نه فرینی له بی باوه پان کردووه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيْرًا﴾ و ناگری ههگیر ساوی بۆ ناماده کردوون ﴿حٰكِمِيْنَ فِيْهَا اٰيٰتًا﴾ به هه میشه بی تیییدا ده مینتموه ﴿لَا يَجِدُوْنَ فِيْهَا وَلَا نَصِيْرًا﴾ هیچ بشتیوان و یاری دهه پیکیان نیه ﴿يَوْمَ تَقْلُبُ وُجُوْهُهُمْ فِي النَّارِ﴾ پَوَزی که دهه و چاویان له ناگری دَوَزده خدا ئەم دیوو ئەو دیوو ده کریت ﴿يَقُوْلُوْنَ يٰكَيْدِيَّا﴾ ده لین: خوزگه و کاشکای ﴿أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُوْلًا﴾ گوئزیه لای خواو گوئزیه لای پیغمه بهرمان به کردایه ﴿وَقَالُوا زَيْنًا﴾ وه ده لین: نهی بهر وه ده گارمان ﴿إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبَرَاتَنَا﴾ به پاستی ئیمه به گوئی سه ران و گه وه ره کانه مان کرد ﴿فَأَسْلَوُا الْكَسِيْبَ﴾ ئیتر له پنگای پاست گو مرپان کر دین ﴿وَرَمَاءُ لِيْهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَنَابِ﴾ نهی بهر وه ده گارمان دوو بهر بهر سزایان بده ﴿وَاللَّهُمَّ لَعْنَا كَيْبَرَ﴾ و بهر نه فرینی گه وه ری خوتیان به خهت ﴿يٰكَيْدِيَّا اَلَيْسَ اَمْرًا﴾ نهی لهوانه ی باوه پان هیتاوه ﴿لَا تَكُوْنُ اَكَاثِرِيْنَ﴾ و ولاموسه ﴿وَكَلَّوْا كَسَانَهُ مَعِيْنَ﴾ که مووسایان نازاردا (تۆمه تیان بۆ کرد) ﴿وَقَرَأَ اللَّهُ مِثْقَالَ اُوْزٍ﴾ جا خوا مووسای پاک کرده وه له وهی ده پان ووت ﴿وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجْهًا﴾ (موسا) لای خوا پَرز و پله و پایه ی هه بوو ﴿يٰكَيْدِيَّا اَلَيْسَ اَمْرًا﴾ نهی لهوانه ی باوه پان هیتاوه ﴿اَتَقُوْا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن و باریز کار بن ﴿وَقُوْلُوْا لَا سَيِّدًا﴾ و قسه ی پاست و دروست بکهن ﴿يٰسَيِّحُ لِمَ اَتَمَكُوكُمْ﴾ کرده وه کاتنان چاک ده کات ﴿وَتَقِيْنُ لَعْنَةَ دَاوُدَ﴾ وله ناوانه کاتنان خوش دهی ﴿وَمَنْ يُّطِيعِ اللَّهَ وَرَسُوْلَهُ﴾ و هه ره کهس گوئزیه لای خواو پیغمه بهر که ی بکات ﴿فَقَدْ قَرَأَ عَظِيْمًا﴾ نهوه به پاستی سه ره که و تینکی گه وه ری به ده ست هیتاوه ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْاٰمَانَ﴾ بیگو مان ئیمه سپارده مان نیشانی ﴿عَلَى السَّمَوٰتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ﴾ ناسمانه کان و زهوی و چپا کان دا (هه لگرتی ئه مانه تی دینداریمان پیشیار کرد بۆیان) ﴿فَأَيُّكُمْ اَنْ يَّخْلِفَهَا وَتُشْفَقَ فِيْهَا﴾ به لام هچیان پازی نه بوون که هه لیگرن و ترسان لهو (ئهمانه ته) ﴿وَحَمَالُ الْاِنْسَانِ﴾ که چی ئاده می ئەو (سپارده ی) هه لگرت ﴿إِنَّهٗ كَانَ ظَلُومًا جَهُلًا﴾ به پاستی ئەو (ئاده می) زۆر سته مکار و نه زانه ﴿يَعْبُدُ اللَّهَ الْمُسْتَفِيْقِيْنَ وَالْمُسْتَفِيْقِيْنَ﴾ بۆ ئەوه ی خوا سزای پیاوان و ئافره تانی دوو روو بدات ﴿وَالْمُسْرِیْنَ وَالْمُسْرِيْنَ﴾ وه (سزای) پیاوان و ئافره تانی هاوه ل دانه ریش (بدات) ﴿وَيُؤْتِ اللَّهُ عَلَى الْقُوْمِيْنَ وَالْقُوْمِيْنَ﴾ وه له پیاوان و ئافره تانی ئیماندار تهویه وهر گرت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا رَحِيْمًا﴾ وخوا لیئورده ی میهره بانه ﴿

سوره‌قی

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿لَمَّا نُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ هم‌سو سوپاس و ستایش بقِ خواجه ﴿لَمَّا مَتَّي السَّمَوَاتِ وَمَتَّي الْأَرْضِ﴾ که هرچی له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه ته‌نیا مولکی نه‌وه ﴿وَلَمَّا نُفِخَ فِي الْأُخْرَى﴾ وه له دوار و ژیشدا ستایش هر بقِ نه‌وه ﴿وَقَدْ لَخِطُوا لُحُومَهُمْ﴾ وه نه‌وه (خوا) دروست کاری ووردینه ﴿وَمَا يَكُونُ فِي الْأَرْضِ﴾ (خوا) ده‌زانی چی ده‌چی به‌ناو زه‌ویدا ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ و چی لسی ده‌رده‌چی ﴿وَمَا يَزِلُّ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه چی دیتسه خوار وه له‌ناسمان ﴿وَمَا تَقْصُصُ فِيهَا﴾ و چی بقِ سهر ده‌که‌وی ﴿وَهُوَ الرَّحِيمُ الْعَلِيمُ﴾ وه خوا میهره‌بانی لبیورده‌یه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بین باوه‌ران ووتیان: ﴿لَأَنَّا نَبْصُلُكَ﴾ بوژی دواییمان (به‌سهردا) نایه‌ت ﴿قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَأَتِمَّتْ كَلِمَتُ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی (وانیه) سویتند به‌هر وهر دگار نمِوه (قیامته‌تان) بقِ دئی ﴿عَلَيْكَ الْعَذَابُ﴾ (خوا) زانای هم‌مو به‌نه‌انه‌کانه ﴿لَأَتِمَّنَّيْكَ عَذَابُ﴾ له‌خوای گوم نایم ﴿يَقُولُ دَرَوْ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ فورسای گهر دیله‌یه‌ک له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَلَا أَصْغُرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ﴾ وه به‌جو کترو و گوره‌تر له‌وه تیهه ﴿الَّذِي كَتَبَ يُحْيِي﴾ تیللا له‌کتیبیکی ناشکرا و روندا به ﴿لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بقِ نه‌وه‌ی باداشتی نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتا وه کرده‌وه‌ی چاکیان کرد وه بداته‌وه ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بقِ نه‌وانه هدی لبیور دئی (به‌روهر دگار) ﴿وَرَبُّكَ كَرِيمٌ﴾ و باداشت و پوزی به‌کی چاک ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا بِإِيمَانِكَ﴾ وه که سانتیک که هه‌ول ده‌دن باوه‌ر به‌نیشانه‌کانی نیمه نه‌کری ﴿مُعْجِزَاتُ﴾ ده‌سته باجه‌ن و هبجیان بین ناکریت ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ يَنْزِلُ﴾ بقِ نه‌وانه به‌سزای زور خراب و سه‌خت ﴿وَنَزَلَ الَّذِينَ الَّذِينَ أُوتُوا الْإِيمَانُ﴾ نه‌وانه زانباریان بین دراه ده‌زاسن ﴿الَّذِي أُتِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ نه‌وه‌ی له به‌روهر دگار ته‌وه بقوت هاتو وه ﴿خَوَالِقُ﴾ ته‌نها ته‌وه راسه ﴿وَنَهَضُوا إِلَىٰ صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ﴾ و پرتنمونی (خه‌لک) ده‌کات بقِ ریگهای خوای زالی ستایش کراو ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی بین باوه‌ر بوون ده‌یانووت ﴿هَلْ نَدَّبَكُمُ عَلَىٰ رَحِيلٍ﴾ ثایا بیایوکتان نیشان بده‌ین ﴿يُتَبَدَّلُ الْأَمْرُ فَتَرَىٰ كُلَّ مُتَرَقٍّ﴾ که هه‌الشان بین ده‌دات کاتیک (مردن و) به‌ته‌واوی پزین و پاره پاره بوون ﴿إِنَّمَا كُنَّا لَكُمْ فِتْنَةً يَتَّبِعُ الْيَتَّىٰ جَدِيدٌ﴾ به‌راستی نه‌وه سهر له‌نوی دروست ده‌کریتنه‌وه

﴿أَفَرَأَيْتَ عَلَى اللَّهِ كَيْفًا﴾ نایا تم و پیغمبر ﷺ ﴿بِهِدَمْ خَوَاوَهْ دَرُوْ دِهْ كَات﴾ آم یوه جَنَّةُ ﴿بِأَشْبَهَةِ﴾ ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ (نخیر و انیه) به لکرو توانه ی بِنِ باوهرن به دو اِرُوْز ﴿فِي الْعَذَابِ وَالْعَذَابِ الْبَعِيدِ﴾ له ناو سزاو گورم ایه کی دوور (له راستی) دان ﴿فَأَلْقَيْنَاهُ﴾ دهی نایا سه رنج نادهن ﴿إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ بُوْ توهی له بهر دم و له پیشتانه و یه ﴿فَمَنْ أَسْمَاءُ وَالْأَرْضِ﴾ له ناسمان و زه ویدا ﴿إِنْ لَّا تُخْفِیْ بِهِمُ الْأَرْضُ﴾ نه گور بمانه و ی ده یان به بن به ناخی زه ویدا ﴿أَوْ شَقِیْقٌ عَلَيْهِمْ﴾ یان ده یخه ی نه خوار به سه ریاندا ﴿كَمَا مَنَّ اللَّهُ﴾ چندن پارچه بهك له ناسمان ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به راستی له ودها به لگه و به ند هدیه ﴿لِكُلِّ عَشُوْشٍ﴾ بُوْ هدر به نده بهك رُوو له خوا بیت ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِثْقَلَةَ ذَرَّةٍ﴾ سویند به خوا به راستی له لایهن خو مانه و ه نه زل و به هره به کی گه وره مان به داوود به خشییو ﴿وَجَعَلْنَا لَدُنَّ مَعَهُ وَالْقَلْبَ﴾ نهی چیا و بالنده کان له گهل داوود زیکرو ته سییحانی خوا بکه ن ﴿وَأَلْقَانَا إِلَى الْيَمِّ﴾ وه ناسمان بُوْ نرم کردبوو ﴿أَن نَّعْمَلَ سَيِّئَاتٍ﴾ (فهر نامان بن کرد) قلهغان و زوینی جهنگیان لی دروست بکه ﴿وَقَدَرْنَا فِي السَّمَاءِ﴾ وله جنبینی زریدا با نه ندازه یی ته لقه کان وهك بهك بن ﴿وَأَعْمَلُوا صِلَاتًا﴾ و کردوهی چاك بکه ن ﴿إِلَى مَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا﴾ به راستی من به و ی که ده بکه ن بیتام ﴿وَلَسَلْتُمُنَّ الْأَنْجِلَ﴾ وه بزو سوله یمان (با، ههوا) مان رام هیتا ﴿عُدُوْهُمْ أَشْعَرُ﴾ به یانیا ن تانیو ره ق (با) به نه ندازه ی مانگیك ریگای ده بری ﴿وَزَوَّجْنَاهُمْ دَهْرًا﴾ وه (تیو ره وان تا) تیوار انیش به نه ندازه ی مانگیك ریگای ده بری ﴿وَأَسْكَنْتَهُ عَيْنَ الْفُطْرِ﴾ وه مسمان بُوْ تونده و وهك کانیوا (ده بری) ﴿وَمِنْ لَّجْنٍ مِّنْ يَّعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ وه نه دی له جنق که کاتمان رام هیتا بوو له بهر دهستی دا کاریان ده کرد ﴿بِأَذْنِ رَبِّهِ﴾ به فهرمانی په روه رد گاری ﴿وَمِنْ بَرَجٍ يُّشْهِرُ عَنِ الْأَرْضِ﴾ وه نه گهر هدر کام له وان له فهرمانی نیمه لابدا ﴿لَوْ فَهِمَ عَذَابَ النَّعِيرِ﴾ سزای ناگری هه لگراوی بِنِ ده چیژین ﴿يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ﴾ (سوله یمان) ههر چی بوو یستایه بویان دروست ده کرد ﴿مِنْ مَّحْرُوبٍ وَتَكْنِیْلٍ﴾ له بهر سنگاو په بکهرو ﴿وَجَعَلْنَا الْخَوَابَ﴾ چه ندین قاهی (نان خواردن) وهك چه وزی گه وره و ﴿وَقَدَرْنَا لَيْسِيَّةَ﴾ چندن قازان و منجه لی دامه زراو (نده جولان له بهر گه وره بیان) ﴿أَعْمَلُوا أَلْ دَارُ دُشْكُرًا﴾ نهی ثالی داوود شوکرانه بزیری خوا بکه ن ﴿وَلَقَدْ مَنَّا يَدَايَ الْأَشْكَرُ﴾ به لام که می له به نده کانم (بُو خوا) سو باسگوزارن ﴿فَلَمَّا فَصَّيْنَا عَلَيْهِ السُّورَ﴾ ته مها کاتیک سوله یمانمان مراند ﴿مَا أَهْلُهُ عِلْمٌ مِّنْهُ﴾ هیچ شتیک مردنی سوله یمانی نشان (جنق که کان) نه دا ﴿إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ﴾ بیجگه له خوره و موریانه ی زهوی ﴿تَأْكُلُ مِنْ سَائِهِ﴾ که داره دسته که ی (سوله یمان) یان ده خوارد (که سوله یمان خوی دابو و به سه ریدا) ﴿فَلَمَّا حَضَرَ﴾ ته مها کاتی (سوله یمان) کهوت ﴿تَكْنِیْلٍ لَّجْنٍ﴾ بُو جنق که کان رُوون بویه و ﴿أَن لَّوْكَأَنَّ الْقُلُوبَ الْقَلْبَ﴾ که نه گهر غه بیبان بزانیایه ﴿مَا لِيْ فِي الْعَذَابِ الْهَمِّ﴾ لهو سزاو اکه ردها نه ده مانه و ه

﴿لَقَدْ كَانَ لِسِرِّ فِي مَكْنُوزَاتِهِ آيَةٌ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی بؤ خه‌لکی سه‌به‌ء له‌و شویتی زیانه‌یاباندا
 نیشانه‌یه‌ک (له‌سهر ده‌سه‌لائی خوا) هه‌بوو ﴿جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ﴾ دوو باخات لای راست و لای
 چه‌پی (شویته‌که‌یانه‌وه) هه‌بوو ﴿كُلَّامٍ رَاقٍ﴾ (پنیا و ترا) له‌پوزی په‌روه‌ردگارتان بخون
 ﴿وَأَنشَأُوا لَكُمْ﴾ و سوپاسی نه‌بوکهن ﴿بَلَدًا حَبِيبَةً وَقَرْنًا عَقُورًا﴾ و لایئکی باک و خوش و په‌روه‌ردگارئکی
 لیپورده‌(یان هه‌یه) ﴿فَأَعْرِضُوا﴾ ته‌مجا روویان وهر گتیرا ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ سَبِيلَ الْعَرَبِ﴾ به‌و هه‌یه‌وه
 لافاوی ویرانکارسان بؤ ناردن ﴿وَنَزَّلْنَا بِحَبْنٍ حَبَّيْنِ﴾ دوو باخاتی (چاکی به‌روو بووم دار)
 نه‌وانسان گۆری به‌دوو باخاتی ﴿ذَوَاتِ أَكْبَلٍ حَقْمٍ ذَلِيلٍ﴾ (خراپی) خاوه‌ن به‌رئکی تفت و نال و
 دار گه‌ز ﴿وَتَنَزَّلُ فِي سِدْرٍ لِّبْدٍ﴾ و که‌میک له‌داری نه‌بگ (تاوگ، سیدر) ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ الْعَمَلِ﴾ و نایا جگه
 له‌وانی زور سه‌لن توله‌ له‌که‌س نه‌ستین ۱۹ ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَكَرَتْ لَهُمْ جَبَلًا﴾ وه له‌نیوان
 (رینگای) نه‌وان و نه‌و شارانه‌ی پتو به‌ره‌که‌تمان تی خسترون (له‌شام) سازاندوومان ﴿فَرَىٰ ظُهُورُ﴾
 چه‌ند شارزچه‌ک و دپهاتی نزیک و له‌یه‌که‌وه دیار ﴿وَنَزَّلْنَا فِيهَا الشَّجَرُ﴾ و رینگه‌ی نزیکمان بؤ روشن
 له‌نیوان (نه‌و دپهاتانه‌) دادانابوو ﴿سِيرُوا فِيهَا لِيَالٍ وَلِأَيَّامٍ آمِينَ﴾ (ووتمان پشیا) چه‌ند شه‌وو پزؤ
 به‌و (رینگایانه‌) دا پزؤن به‌نارامی و بی ترس ﴿فَقَالُوا أَزِفَعَ بَنُ سَاقِرًا﴾ که‌چی (خه‌لکی سه‌به‌ء)
 ووتیان نه‌ی په‌روه‌ردگارسان ماوه‌ی (رینگه‌ی) سه‌فه‌ره‌کانمان دور بخه‌روه‌وه ﴿وَنَزَّلْنَا الشَّجَرُ﴾
 وسته‌میان له‌خویشان کرد ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ﴾ ئیمه‌ش کردمان به‌داسنانی له‌ناو خه‌لکدا بیگپه‌نه‌وه
 ﴿وَمَزَقْنَاهُمْ كُلَّ مَجْرَىٰ﴾ پزؤ و بلاومان کردن (به‌ولا‌ناندا) به‌و په‌ری پزؤ و بلاو کردن ﴿إِنِّي ذَالِكٌ﴾ به‌راستی
 له‌و به‌سهره‌هاتدا ﴿لَا تَرَىٰ لِكُلِّ صَبَّارٍ شُكْرًا﴾ چه‌ند نیشانه‌هه‌یه بؤ هه‌موو زور خوگری شوکرانه‌ بزیو
 ﴿وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمُ ابْنُ آدَمَ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی شه‌یتان گومانی خوی له‌واندا به‌دی هیتا
 ﴿فَأَنصَبُوا إِلَّا فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤیه ئیمانداران نه‌بیت هه‌موویان شویتی شه‌یتان که‌وتن ﴿وَمَا﴾
 ﴿كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ﴾ وه شه‌یتان هیچ ده‌سه‌لائی به‌سهر ئیمانداران دا نه‌بوو ﴿إِلَّا لِيُعَذِّبَهُمُ﴾
 یا الآخِرَةَ ته‌نها بؤ نه‌وه‌ی بزانرئست کئی باوه‌ری به‌پزؤی دواپی هه‌یه ﴿مِمَّنْ هُؤُمْنَاهُ فِي سُلْطٰنٍ﴾
 وه کئی له‌وان دهریاره‌ی (دواپزؤ) له‌گوماندابه ﴿وَنَزَّلْنَا عَلَىٰ هَبْنٍ وَحَبِيبًا﴾ وه په‌روه‌ردگارت
 (نه‌ی موحه‌مه‌د) به‌سهر هه‌موو شتیکدا چاودیره ۲۰ ﴿فَلْيَدْعُوا آلَ الْيَتِيمِ زَكَّاهُمْ مِنْ ذُنُوبِهِ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د
) بلسی هاوار بکهن له‌وانه‌ی که‌بهبجگه له‌خوا به‌په‌رستروان دزانین ﴿لَا يَسْلُكُونَ مَسَاجِدَ دُورًا﴾
 به‌قه‌ده‌ر هه‌ره وردیله‌یه‌کیان به‌ده‌ست نیه ﴿فِي الْمَسْجِدِ وَالْآيَةِ الْأَرْضِ﴾ نه‌له‌ تاسمانه‌کان و نه‌له‌زه‌ویدا
 ﴿وَمَا لَهُمْ فِيهَا مِنْ يَتْرُقَ﴾ وه نه‌و په‌رستراوانه‌هاویه‌شی (خوا) نه‌بوون (له‌دروست کردنی) تاسمانه‌کان
 و زه‌ویدا ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْهُنَّ مُكَلِّمٍ﴾ و هه‌یج یه‌ک له‌وان یارمه‌تی ده‌ری خوا نه‌بوون ۲۱

﴿وَلَا تَقْنَعُ الْجَنَّةُ عَبْدَهُ﴾ و نه‌تکا کردن لای خوا‌سورودی نبیه ﴿الَّذِينَ أُولُوا لَهُ﴾ مه‌گه‌ر بز که‌سی نه‌و (خوا) ری‌نگه‌بدات ﴿حَتَّىٰ إِذَا فُجِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ﴾ هه‌تا کاتی ترس و بیم له‌دلی (تکاکاران) لاده‌بری (به‌هوی ری‌نگه‌پیدانی شه‌فاعه‌ت) ﴿قَالُوا مَا قَالُوا قَالُوا زُكُورًا﴾ (به‌یه‌کتر) ده‌لین: په‌روره‌دگارنان چی بریاریکی فره‌موو ﴿قَالُوا الْحَقُّ﴾ ده‌لین: ووته‌راسته‌که‌ی فره‌موو (که‌ری‌نگه‌دانه‌به‌تکا کردن) ﴿وَهُوَ الْقَبْلُ الْكَبِيرُ﴾ و نه‌تنها (خوا) به‌رزو بلندو گه‌وره‌یه ﴿قُلْ مَن يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ بلی کی‌ی رورزنان ده‌دات له‌ناسمانه‌کان و زه‌وبدا ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا (رورزیمان ده‌دات) ﴿وَالَّذِينَ لَا يَكْفُرُ﴾ بی‌گومان یتیمه‌یا یتوه (یه‌کی‌کیمان) ﴿لَعَلَّ هَٰذِهِ أُولُوفٌ فَذَلِكُنَّ﴾ له‌سهر ریشمونین یان له‌گومراییه‌کی ناشکراداین ﴿قُلْ لَا أَتْلُوهُنَّ عَمَّا يُجْرِبُونَ﴾ (بلی) پرسیارتان لی‌ناکری له‌تاوانی که‌یتیمه‌کردو و مانه ﴿وَلَا أَشْرُكُ عَمَّا يَتَعَصَّبُونَ﴾ یتیمه‌ش پرسیارمان لی‌ناکری له‌ووی یتوه‌ده‌یکه‌ن ﴿قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا﴾ بلی په‌روره‌دگارمان یتیمه‌و یتوه‌کژده‌کاته‌وه ﴿ثُمَّ يَفْصَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ﴾ له‌پاشان بریار ده‌دات له‌نیواناماندا به‌هقی و راستی ﴿وَهُوَ الْفَتْاحُ الْعَلِيمُ﴾ و هه‌ر نه‌وه‌دادو‌ری زانا ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمُ الْخَشَمَ بِوَعْدِ رَبِّكَ﴾ بلی ناده‌ی نیشاتم ده‌ن نه‌و هاویه‌شانه‌ی بر‌دوبوونانته‌دیزی خواهه ﴿كَلَّا بَلْ هُوَ آتِيَةٌ وَّانِيهٌ بِهَلْكَو زَاتِي خَوَابِهْ﴾ ﴿الْعَبْرُ الْكَبِيرُ﴾ زالی دو‌وست کاره ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَمَا تَقْالُ لَنَا مِن بَيْنِ رَّاوَدَلْكَرَا﴾ و نه‌یتیمه‌تزمان نه‌ناروده‌بز هه‌موو ناده‌می به‌مژده‌ده‌ر و ترسینه‌ر نه‌بیت ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوریه‌ی ناده‌می نازانن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ﴾ و نه‌ده‌لین نه‌م به‌لینی (رورزی دوابی) که‌ی دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر یتوه‌راسته‌گون ﴿قُلْ لَّكُمْ يَمِينًا يَوْمَ﴾ بلی به‌لینی یتوه‌رورزیکه ﴿لَا تَسْتَعْجِلُونَ عَنَّا سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْصُونَ﴾ نه‌ساتنیک دوا ده‌که‌ون لینی و نه‌پیشیش ده‌که‌ون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و نه‌هوانه‌ی بی‌باوه‌ر بوون ووتیان ﴿إِن يَأْتِيَنَّكُم بِهَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ یتیمه‌هه‌ر‌گیز باوه‌ر ناهیتین به‌م فورنانه ﴿وَلَا يَأْتِيَنَّكُم بِشَيْءٍ﴾ و به‌و کتبیانه‌ش پیش شه‌م (فورنانه) هاتوون ﴿وَيُؤْتِيكَ إِذَا أَفْلَحْتُم مِّنْ خَوْزِگه‌ده‌ت دی کاتی نه‌و سه‌مکارانه ﴿تَوَفُّونَ عَنَّا رَيْبَةً﴾ راده‌گیرین له‌به‌رده‌م (داد‌گای) په‌روره‌دگارباندا ﴿يَجْمَعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلِ﴾ قسه‌و تاوان ناراستی به‌کتر ده‌که‌ن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَعْجِلُوا﴾ لا‌وازو ژنر ده‌سته‌کراوان ده‌لین ﴿الَّذِينَ اسْتَعْجِلُوا﴾ به‌هوانه‌ی خویان به‌گه‌وره‌ده‌زانی (ده‌سه‌لانداره‌کان) ﴿وَلَا أَشْرُكُ لَكُمْ مَوْمِينَ﴾ نه‌گه‌ر یتوه‌نه‌بوونایه‌بی‌گومان یتیمه‌باوه‌ردار ده‌بووین ﴿

﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نه‌وانه‌ی خویان به‌گه‌وره‌ دادنه‌ ده‌لین ﴿لَئِنْ اسْتَعْصِمُوا﴾ به‌وانه‌ی ژن‌ده‌سته
و لاواز کرابوون ﴿الَّذِينَ صَدَدْنَا عَنْ آلِهَتِهِ﴾ نابا یتیمه‌ به‌رگرمیان کردن له‌رینمونوی ﴿بَعْدَ إِجْلَائِهِمْ﴾
دوای نه‌وه‌ بۆتان هات ﴿بَلْ كُفِّرُوا بَحْرِينَ﴾ (نه‌خیر وانه) به‌لکو خوتان تاوانبار بوون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ
اسْتَعْصِمُوا﴾ ژن‌ر ده‌سته‌و چه‌وساوه‌ کان ده‌لین ﴿لَئِنْ اسْتَكْبَرُوا﴾ به‌وانه‌ی خو به‌زل زان بوون
﴿بَلْ مَكْرَ الْإِثْلِ وَالتَّهَارِ﴾ (نه‌خیر وانه) به‌لکو پیلانی (تیوه) به‌شهو و به‌رۆز (چه‌واشه‌ی کردین)
﴿لَقَدْ آمَرُونَا أَنْ نَكْفُرَ بِآلِهَتِنَا﴾ کاتیک نفرمانتان بی‌ ده‌داین که‌ بی‌ پروا بین به‌خوا ﴿وَنَحْجَلَ لَهُمْ أَعْدَاءَهُمْ﴾ وه‌ وینه
و هاویه‌شانی بۆ دابنن ﴿وَأَسْرُوا الْعَدَامَةَ﴾ هه‌موویان به‌شیمانی ده‌شار نه‌وه ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَاكَ﴾ کاتیک
که‌سزای دۆزه‌خ ده‌بینن ﴿وَجَعَلْنَا الْأَكْثَلَ فِي أَغْثَايِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌ زنجیرو ته‌وقمان کرده‌ گهر دنی
بیباوه‌ران ﴿هَلْ يَجْزِيكَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نابا تو له‌یان لی‌ نه‌سه‌نریت جگه‌ له‌سزای نه‌وه‌ی ده‌یان کرد ﴿وَمَا
أَرْسَلْنَا فِي قَرِيظٍ مِنْ نَبِيِّ﴾ وه‌ له‌هیچ شاریکدا پیغه‌مبری ترسته‌رمان نه‌نار دووه ﴿إِلَّا قَالَ مُتْرَوْحًا﴾
مه‌ گهر خاوه‌ن نازو نیممه‌ته‌کانی (دوه‌له‌مهنده‌کانی) ووتوویانه ﴿إِنَّا إِنَّمَا أَرْسَلْنَا بِهِ كُرُوت﴾ به‌پاستی
یتیمه‌ باوه‌رسان نی یه‌ به‌و (ناپنه‌ی تیوه‌ی پی‌ نیر دراوان ﴿وَقَالَ الرَّحْمَنُ أَكْثَرُ أَمْ لَا وَأُولَئِكَ﴾ وه
ووتیان یتیمه‌ سامان و مندالمان زۆتره‌ (له‌تیوه) ﴿وَمَا لَكُمْ بِمُعَذِّبِينَ﴾ وه‌ یتیمه‌ قه‌ت سزانداریین
﴿قُلْ إِنْ رَبِّي﴾ بلسی به‌پاستی به‌روهرده‌گه‌رم ﴿يَنْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رۆزی فراوان ده‌کات
وده‌یگر یتیمه‌وه‌ بۆ هه‌ر که‌سی بیوه‌ی ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زۆر به‌ی خه‌لک نازانن ﴿وَمَا
أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالْحَيِّ﴾ وه‌ سامان و مندالتان شتیک نین ﴿فَتَرَى كَيْفَ تَكْفُرُونَ﴾ لای یتیمه‌ به‌له‌و پایه‌تان
نزیک بکه‌نه‌وه‌ ﴿إِلَّا آمَنَ آمَنَ وَتَعَمَّلَ صَالِحًا﴾ مه‌ گهر نه‌وه‌ی باوه‌ری هینایی و کرده‌وه‌ی چاکی کردین
﴿قُلْ لَكُمْ لَهُمْ حَزَنَةُ الْيَتِيمِ﴾ بۆ نه‌وانه‌ یادداشتی دوو به‌رامبه‌ر هه‌یه‌ ﴿يَتَأْتِيلُوا﴾ به‌هۆی نه‌وه‌ چا‌کانه‌ی
که‌کردویانه ﴿وَفِي الرِّفْقِ عَامُوتٌ﴾ نه‌وان له‌کۆشکه‌ به‌رزه‌کانی (به‌هه‌شتدا) له‌ناسایش دان ﴿وَالَّذِينَ
يَسْتَوُونَ فِي النَّارِ﴾ وه‌ نه‌وانه‌ی هه‌ولی پوجه‌ل کرده‌وه‌ی نیشانه‌کانی یتیمه‌ ده‌ده‌ن ﴿مُعْجِبِينَ﴾
ده‌سته‌ پاچه‌ن و هه‌یچیان بی‌ نا‌کری ﴿أُولَئِكَ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾ نه‌وان له‌سزای دۆزه‌خدا ناماده‌ کراو
ده‌بن ﴿قُلْ إِنْ رَبِّي﴾ بلسی بیگومان به‌روهرده‌گه‌رم ﴿يَنْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رۆزی
هه‌ر کام له‌به‌نده‌کانی بیوه‌ی فراوان یان که‌می ده‌کات بۆی ﴿وَمَا الْفُقَرَاءُ شَيْءٌ﴾ وه‌ تیوه‌ هه‌ر شتیک
بیه‌خشن (له‌پیتاو خوادا) ﴿فَهُمْ يَخْلَفُونَ﴾ نه‌وه‌ خوا جیگه‌ی به‌رزه‌کانه‌وه‌ ﴿وَهُمْ خَيْرَ الرِّفْقِينَ﴾ وه‌ نه‌و
(خوا) چاکترینی رۆزی ده‌رانه‌ ﴿

﴿وَكُنْمْ يَتَشَفَعُ لَكُمْ﴾ وه پوژنك (خوا) هممویان كو ده كاته وه ﴿فَلَمْ يَقُولْ لِأَمَلِكُمْ﴾ پاشان به فرشته كان ده فرموی ﴿أَمْ لَكُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ﴾ ئایا نه وانه (له دونیا) قیوه یان ده پرست ﴿قَالُوا سُبْحٰنَكَ﴾ (فرشته كان) ده لئین بك و ینیگر دی بو سو ﴿أَنْتَ الْغَافِلُونَ﴾ تنیا تو گه وره ویشیوانی ئیمه ی نهك نه وان ﴿بَلْ كَانُوا يَقُولُونَ إِلَٰهًا﴾ بهلكو نه وان جنو كه یان ده پرست ﴿أَكْفَرُكُمْ بِهِمْ يُؤَيِّنُونَ﴾ زور به یان باوهر یان به وان (جنو كه) هه بوو ﴿فَالْيَوْمَ لَا يَتَمَنَّىٰ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّعْمًا وَلَا ذَمًّا﴾ نه مجا نه مرز ناتوانن هیچ سوودو زیاننك به یه كتری بگه به نن ﴿وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ وه به مسته مكاران ده لئین: ﴿ذُوقُوا عَذَابَ الْآلِ﴾ سزای ناگری دوزه خ بجه زن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ نه وهی قیوه باوهر یان پنی نه بوو ﴿وَلَا تَتْلُوا عَلَيْهِمْ﴾ كاتی بخوتنر یتسه وه به سهر یاندا ﴿إِنَّمَا تَتْلُوهُمْ﴾ نیشانه ورونه كانی ئیمه ﴿قَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا نَسِیُّ الْأَوَّلِ﴾ ده لئین: نه مه (پیغمبر ﷺ) هیچ نیه جگه له بیاو نك ﴿يُرِيدُونَ أَن يُبْسِدُوا﴾ ده وهی و ینیگر یان بكات ﴿عَمَّا كَانُ يَقُولُ آبَاؤُهُمْ﴾ له وهی كه بیاوو باپیر اتانان ده یان پرست ﴿وَقَالُوا مَا هَٰذَا إِلَّا نَسِیُّ﴾ نه مه (قورنان) شنیك نیه ﴿إِلَّا أَفْكًا مُّضْرً﴾ بیتجگه له درزه کی هه له ستر او به ناوی خواوه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه بیساوهر یان به پرستی به (قورنان) یان ده ووت كه بو یان هاتبو ﴿إِنَّ هَٰذَا إِلَّا أَسْحَرْتُمْ﴾ نه مه تنها جادوویه کی ناشكرا به ﴿وَمَا أَتَيْنَهُمْ مِنْ كُتُبٍ بِدْرُسُونَهُمْ﴾ (خو ئیمه) بیتشر چندن كتیبتكمان یمن نه دایوون كه بیانخوتنه وه ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ﴾ و یزمان نه نار دبوون ﴿فَلَمَّا مَنِ الْغَيْبِ﴾ پینش تو هیچ پیغمبره یكی نرسینه ر ﴿وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وه كه مسانی پینش نه مان (قوربه یشییه كان) باوهر یان به پیغمبره یانیا نه هینا ﴿وَمَا كُنَّا بِمُعْذِرَاتِهِمْ﴾ نه مان (قوربه یش) نه گه یشتبوونه ده یه کی نه وهی به وانمان دابوو ﴿فَكَذَّبُوا رُسُلًا﴾ نه مجا نه وان باوهر یان به پیغمبره یانیا سن نه هینا ﴿ذَٰلِكُمْ كَانُ ذِكْرٍ﴾ جا چو ن بوو توله سه ندنی ئیمه (له وان) ﴿فَلِإِنَّمَا يَعْطَكُمُ بَعْضُهُمْ﴾ بلی من تنیا به یهك شت ناموز گاریتان ده كمم ﴿أَنْ تَقُولُوا لِلَّهِ مَثَلٌ وَفِرَادَىٰ﴾ كه دوو دوو، بهك بهك، له بهر خوا هه لسن (وگوئرا به لی فرمانه كانی بن) ﴿فَرَبِّكُمْ كَرَامًا يُصَالِحُكُمْ مِنْ جَنَّةٍ﴾ پاشان بیر بكه نه وه هاوړكه تان (پیغمبر ﷺ) شیت نیه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ﴾ نه وه (پیغمبر ﷺ) تنیا تر سینه ره یز قیوه ﴿بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ﴾ له پینش هاتی سزای سه خنی (قیامت) ﴿قُلْ نَسَا الْأَنْفُكُمِنْ آخِرِ قَوْلِكُمْ﴾ بلین هه كرئ و پاداشتنك لسن داوا كر دوون نه وه بو خوتان ﴿إِنْ أَتَىٰ اللَّهُ الْأَعْلَىٰ﴾ پاداشتی من تنها له سه ر خوایه ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه نه وه (خوا) به سه ر هه موو شنیكدا ناگاداره ﴿قُلْ إِنْ رَبِّي يَتَذَقُّ بِالْحَلَالِ﴾ بلی به پرستی به روره دگرم به توندی هه ق ده دات به سه ر (به نالدا) ﴿عَلَّمَ الْغُيُوبِ﴾ (خوا) زانایه به نه پنی و شار اوه كان ﴿

﴿قُلْ جَاءَ الْحَقُّ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی (ثابینی) راست هات ﴿وَمَآ يَذُنُّ الْبَطِلُ وَمَآ يَهْدُ﴾ و به‌تان (نه‌ما) و دروست نایته و دووباره ناگه‌ریته‌وه ﴿قُلْ إِن مَّحَلَّكَ﴾ بلی نه‌گه‌ر من گومرایم ﴿فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَى نَفْسِي﴾ نه‌وه زیانه‌ک‌ی نه‌نیا بق‌خوم ﴿وَإِن أَخَذْتِ﴾ وه نه‌گه‌ر دیتموونیم ﴿فَمَا يُؤْمِنُ الْإِنْسَانُ﴾ نه‌وه به‌ه‌و‌ی نه‌و (قورثانه) وه‌به که‌به‌ر وه‌ر ده‌گسارم ب‌ی ناردوم ﴿إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ﴾ به‌راستی خوا بیسه‌رو نزیکه ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ قُرْعُوا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) نه‌گه‌ر ده‌بینی کاتی (بی باوه‌پران) زور ده‌ترسن ﴿فَلَا قُوَّةَ﴾ نه‌مجا به‌هیچ جوزی رزگار بوونیان نییه ﴿وَأُخْذُوا مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ﴾ وه له‌شوئینکی نزیک (دوزه‌خمه‌و) ده‌برین بق‌ناوی ﴿وَقَالُوا أَتَمَّآيَهُ﴾ له‌و کاته‌دا ده‌لین باوه‌پران هینا به‌و (قورثانه) ﴿وَأَنَّى لَهُمُ اتِّكَاؤُشُمِنْ مَّكَانٍ يَعْبُدُونَ﴾ چون (باوه‌پران) ده‌ست ده‌ک‌ه‌وی له‌شوئینکی دوروه‌وه ﴿وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ﴾ که‌به‌راستی نه‌وان له‌دونیا‌دا بی باوه‌پ بوون بی ﴿وَيَقُولُونَ بِالْغَيْبِ مِن مَّكَانٍ يَعْبُدُونَ﴾ وه به‌نه‌زانی قسه‌یان له‌به‌نه‌نیه‌کان ده‌کرد له‌شوئینکی دوروه‌وه (که‌دونیا به‌و) ﴿وَجِبِلٌ يَّتَخَفُونَ﴾ به‌ر به‌ست ده‌خ‌رته نیوان نه‌وان و نه‌وه‌ی تاره‌زوی ده‌ک‌ن (که‌به‌روا هینان و نه‌ویه کردنه) ﴿كَمَا قُوتِلُوا بِأَشْيَآئِهِمْ مِنْ قَبْلُ﴾ هر وه‌کو به‌هاوشیوه‌کانیان کرا له‌پش نه‌ماندا ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَشْرَكُ مُرْسِلِينَ﴾ به‌راستی نه‌وان له‌گومانیکی دوو دل که‌ردان

سوره‌ی ﴿فَاطِرُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهربان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هم‌وو سناش بق‌خوایه که‌به‌دی هیت‌ه‌ری ناسمانه‌کان و زه‌ویه ﴿جَاعِلِ الْمَنَاسِكِ رُسُلًا﴾ فریشه‌کانی کردوه به‌تیراوانیش ﴿أَوَّلُ آيَاتِهِ مَقِّي وَتِلْكَ وَرَبُّهُ﴾ خاوه‌نی (چهند جور) بالان: دووان و سیان و چوار ﴿بِزَيِّدِي الْحَقِّ مَا يَشَاءُ﴾ (خوا) هرچی بیسه‌وی له‌دروست کردندا زبادی ده‌کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَرِيرٌ﴾ به‌راستی خوا به‌سه‌ر هم‌وو شتینکدا به‌توانایه ﴿مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ﴾ خوا هر به‌رحمت و چاکه‌یه‌ک بق‌خ‌لک به‌ره‌لا بکات و بیکانه‌وه ﴿فَلَا تُمَسِّكُ لَهُمْ﴾ نیش شتینک نیه‌ریگری لی بکات و بیگریته‌وه ﴿وَمَا يُمَسِّكُ﴾ وه‌خوا هر به‌هریه‌ک بگریته‌وه ﴿فَلَا يُرْسِلُ لَهُمُ بَعْدَهُ﴾ نیش له‌پاش گرتنه‌وی خوا به‌ره‌لا که‌ر و تیره‌ری بق‌نییه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه خوا زالی بالاده‌ستی کار دروسته ﴿يَوْمَآئِكَ النَّاسُ﴾ نه‌ی خه‌لکینه ﴿أَنذَرُوا يَمُوتَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ بیریکه‌وه له‌به‌هره‌ی خوا به‌سه‌ر تانه‌وه ﴿هُلْ مِنْ حَيْلٍ عِنْدَ اللَّهِ﴾ نایا بیتجگه له‌خوا دروست که‌رینکی تره‌به ﴿بِرُزْقِهِمُ النَّعْمَ وَالْأَرْضِ﴾ که‌ر و زیشان بدات له‌ناسمان و زه‌ویدا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به‌رستراویکی راست نییه بیتجگه له‌خوا ﴿فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ ده‌ی چون واپرو و ده‌ره‌گیرن (له‌به‌خوا به‌درستی)

﴿وَإِنْ يَكَادُ يُكْرِهُ لَهْ كَذِبًا وَهُوَ يُدْرِكُ الْيَاسِقَ﴾ (دلگران مبه) ﴿فَقَدْ كَذَبْتَ رَسُولًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ چونکه به راستی
 پیغمبره راستی پیش تو ش باوره یان بن نه پسترا ﴿وَاللَّهُ يَرْجِعُ الْأَلْمُورَ﴾ هموو کارو باره کان تنها بؤ لای
 خواده گه پسته وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ نهی خه لکینه بیگومان به لینی خوا راسته ﴿فَلَا تَعْزَلُوا
 الْحَبْرَةَ اللَّهُتِ﴾ دهی که واته با زبانی دنیا فریوتان نه دات ﴿وَلَا تَعْزَلُوا أَوْلِيَاءَ الْغُرُورِ﴾ وه باشه یتان به (به زهی
 و لیوردهی) خوا فریوتان نه دات ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ﴾ به راستی شه یتان دوزمنی ثیوبه ﴿فَاتَّقُوا
 عَدُوَّ﴾ دهی که واته ثیوبه شه به دوزمنی خوتانی دابینن ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ بَیْغًا﴾ بیگومان نمو (شه یتان) تاقم
 و کومده که ی بانگ ده کات ﴿لَا يَكُونُ مِنَ أَصْحَابِ الشَّعِيرِ﴾ بؤ نه وهی بینه هاوه لانی ناگری هه لگیر ساوی
 (دوزخ) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا بِاللَّهِ عَذَابُ اللَّهِ شَدِيدٌ﴾ نه وانه ی بی باوره یوون سزای به یتیان بؤ هیه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نه وانه ی باوره یان هتاوه کر دوه چاکه کانیان کر دوه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لیورده
 و پاداشتی گه وره یان بؤ هیه ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ رَسُولٌ عَلَيْهِ﴾ دهی لایا که مسنی که کر دوهی خرابی خوی
 بؤ جوان کراوه ﴿قُرْآنًا حَسَنًا﴾ و به چاک و جوانی ده بیئی (وه که که سبکبه پیورهی چاکه و خرابه ی نابین
 یست) ﴿إِنَّ اللَّهَ يُفِضُ مِنْ نِعْمَتِهِ﴾ وه به راستی خوا هه که سبکی بوی گومرای ده کات ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾
 وه هه که سبکی بوی رینمونی ده کات ﴿فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً﴾ دهی که واته به غه فته خوارده
 له بر (ثیمان نه یتانی) نه وان خوت مده فو یتنه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا تَصْعَوْنَ﴾ به راستی خوا به وهی که له وان
 ده یکه نه ناگاداره ﴿وَاللَّهُ الَّذِي أَوْسَلَ الرِّيحَ﴾ خوا زاتیکه (با،هوا) کانی ناردوه ﴿فَتَبْرِجَ سَحَابٌ﴾ بؤ
 نه وهی هه ووره کان بگه رینن (بلاویان بکه نه وه) ﴿مُسْفَتَةً إِلَى بَلَدٍ بَقِيَّتٍ﴾ نه مجانه وه (هه ورا نه) ده نیرین
 بؤ سه و لاتیکی مردوو ﴿فَلَحِيتَابِهِ الْأَرْضَ عَدَمًا﴾ جا (بارانی لی ده یاری و) زهوی پیتی زیندو
 ده که ی نه وه له پاش ووشک بوون و مردنی ﴿كَذَلِكَ الْكُشُورُ﴾ زیندو کر دنه وهی (مردوو اتیش له قیامته دات)
 هه ر به و شنبویه ﴿مَنْ كَانَ يَرْبُ الْغُرَّةَ﴾ هه که مسنی گه وره یی و سه ر به رزی دهوی (له خوی بوی)
 ﴿لِللَّهِ الْغُرَّةُ جَبْرًا﴾ چونکه به راستی هموو گه وره یی و ده سه لات هه بؤ خویه ﴿إِلَيْهِ يُصْعَدُ الْكُلُّ الْقَاطِبُ﴾
 ووتهی پاک و چاک تنها بؤ لای نمو (خوا) سه ر ده که وی ﴿وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ﴾ وه (ووتهی پاکو)
 کر دوهی چاک به رزه ده کاته وه (بؤ لای خوی) ﴿وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ النَّجَى﴾ وه نه وانه ی که بیلا نه خرابه کان
 ده گبرن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سزای کی توندو به یتیان بؤ هیه ﴿وَتَكُونُ أُولَئِكَ هُمْ السُّرُورُ﴾ و قبل و بیلانی نه وانه
 له ناو ده چی ﴿وَاللَّهُ خَفِيفٌ كَرِيمٌ﴾ خوا (باوکی) ثیوبه ی له خاک دروست کر دوه ﴿ثُمَّ لَمْ يَنْفَعَهُمْ﴾
 له پاشان (نه وه کانی دروست کرد) له نو تفه به ک ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا أَرْضَهُمْ﴾ نه مجا (خوا) کر دوهی به چند
 جیوت (نیر و می) ﴿وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ وه هیچ مینه به ک (نافره تیک) دوو گیان نابی و
 سکه که ی دانانی (نابیت) مه گه به ناگاداری خوا نه بیت ﴿وَمَا يَعْمُرُ مِنَ مَعَسٍ﴾ وه هیچ تمه نه دریز کراوی
 تمه نی دریز ناگری ﴿وَلَا يَنْفَعُ مِنْ غُرْبَةٍ إِلَّا بِرِكْبٍ﴾ وه له تمه نی که م ناگری مه گه له کتیبیک (لوح
 المحفوظ) دانوسراوه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ به راستی له م کاره بؤ خوا ناسانه ﴿﴾

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ﴾ نهو دوو (جوره) ده ریا وهك يهك نين ﴿هَذَا عَذَبٌ مُّزْت﴾ نه مه يان سازگار و شیرینه
 ﴿سَالِحٌ شَرِيفٌ﴾ و خوار دنه وهی ناسانه و خوشه ﴿وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ﴾ نهوی تریان سویر و تال و نفته
 ﴿وَمِنْ كُلِّ تَالُوتٍ لِّخَمَاطٍ نَّارٍ﴾ و لههردوو کیان گوشتی تهر و نازه دهخون ﴿وَتَسْتَخِرُونَ حِلَّةً﴾
 ﴿تَسْتَوِي﴾ و خشلی (سرواری و سهدهف و دور لهده ریا) ده رنه هیتن و ده پو شین و خوتانی پی
 ده پازیتنهوه ﴿وَتَرَى الْفُلَکَ فِی مَوَازٍ﴾ و که شستی یه کان ده بیسی ناوه که لهت ده کهن (کاتی به ناویدا
 ده رن) ﴿لِيَتَقَوَّيْنَ قَصْبَهُ﴾ بز شهوی ههندی رزق و روزی خوا پیدا یکهن ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 وه تا مستایسی خوا یکهن (لهسه به ره کانی) ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْأَلْفُ فِي الْفَهِارِ﴾ (خوا) شهو ده کات به ناو
 پوردا ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْفَهِارِ فِي الْيَابِ﴾ و پورده کات به ناو شهودا ﴿وَسَحَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ وه خورو مانگی
 رام هیناره ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجْلِ مُسَيٍّ﴾ هدریه که یان (له خولگی خویدا) تاشه و ماوهیدی بوی
 دیاری کراوه ده گهریت و ده سو پیتنهوه ﴿ذِكْرُ اللَّهِ رَبِّكُمْ﴾ نهویه خوی پهرورد گاری تیره
 ﴿لَهُ الْمُلْكُ﴾ بادشایهتی تنهها بز شهو ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ نهوانه ی تیره هاواریان لی
 ده کهن یتجگ لهخوا ﴿مَا يَتَّبِعُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ﴾ خاوهنی تونکله سپنکی ناوکی خورمایش نین ﴿وَإِنْ تَدْعُهُمْ﴾
 (به کان) نه گهر نزاو هاواریان لی یکهن ﴿لَا يَسْتَجِيبُوا دَعَاكَ﴾ هاواره که تان نایستن
 ﴿وَلَوْ سَمِعُوا مَا أَسْتَجَابُوا لَكَ﴾ نه گهر بیسی بیسن وه لامتان ناده نهوه ﴿وَتَوَرَّ الْقَبِيحَةُ بِكَفُورٍ بَشِيرٍ كُفْرٍ﴾
 و له پورزی قیامه تیشدا پی باوهر دهن به هاو بهش دانانه که تان (وبه دروتان ده خه نهوه)
 ﴿وَلَا يَسْتَجِيبُكَ مِنْ جَبْرِ﴾ وه دلنابه کس وهك (خوای) ناگادار ناگادارت ناکات (لهسه نه نجامتان) ﴿وَإِنَّمَا النَّاسُ شَرٌّ لِّلْفَقْرَةِ إِلَى اللَّهِ﴾ نهی خه لکبه هه تیره هه زاری لای خوان ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾
 وه تنهیا خواجه پی نیازی مستایش کراو ﴿إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ﴾ نه گهر (خوا) بیسهوی له ناوتان
 ده بات ﴿وَيَأْتِيَنَّ عَنَّا جُنُودٌ﴾ وه خه لکبکی تری تازه ده هیتیت ﴿وَمَا ذَاكَ عَلَى اللَّهِ بِعَظِيمٍ﴾ وه نه مهش
 بز خوا کاربکی گران نیه ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ هبج گوناها برتک گوناها کی سهبتکی تر
 هه لنگریت ﴿وَإِن تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جِلْمَةٍ﴾ وه نه گهر بار گران (گوناها بری) بانگی که سی تر بکات بز
 هه لنگرستی (باره گوناها که ی) ﴿لَا تَحْتَمِلُ يَتَهُ شَيْءٌ﴾ هبج لهو (باره گوناها) هه لنگری ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا
 قُوَّةٍ﴾ هه رچه نهوه (داوا لی کراوه که) خزمیشی بیت ﴿إِنَّمَا تُذِرُ الْآرِیَّ﴾ به راستی تو (نه ی موحه ممد
) تنهها نهوانه بیدار ده که یتهوه ﴿يَحْشُرُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ﴾ که به په نهانی له پهرورد گاریان ده تر سن
 ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویره کانیان به ریکی به جی ده هیتن ﴿وَمَنْ تَرَىٰ قَالِمًا يَكْفُرُ لِقَبِيحَةٍ﴾ وه هه
 کس خوی باک راگری (له ناوان) نهوه به راستی (مسوودی) خو باک راگریته که ی هه بز خویهتی
 ﴿وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ﴾ و گهر انه وهش تنهها بز لای خواجه

﴿وَمَا يَسْتَرْئِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ﴾ نه کور و بینا یه کسانن ﴿وَلَا الظُّلُمُتُ وَلَا النُّورُ﴾ و نه تاریکستان و پرووناکی (وهك يه كن) ﴿وَلَا الظُّلُ وَلَا النُّورُ﴾ و نه سیپهرو خوره تاو (وهك يه كن) ﴿وَمَا يَسْتَرْئِي الْأَخْبَةَ وَلَا الْآخُونَ﴾ نه زیندووان و مردووان به رانه برن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُسَمِعُ مَنْ يَشَاءُ﴾ به راستی خوا (بانگی خوی) ده بیستیته به هدر کهس که بییه ویت ﴿وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ فَنَافِ الْفُجُورِ﴾ به لام تو ناتوانی (نه ی موحه محمد ﷺ) به یامه کهت) بیستی به وانه ی له گوره کاندان (مردوون) ﴿إِنْ أَنْتَ إِلَّا كَذِبٌ﴾ تو نه نه تر سیتری ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بنگومان نیمه تو مان به (نایی) راسته وه نارد و وه مزده در و تر سیتر بیت ﴿فَإِنْ مِنْكُمْ أَصْحَابُ الْأَعْلَابِ فَأَنْذِرُوهُمْ﴾ هدر گهل و نوممه نیک (بنه مبه ریکی) تر سیتر ی تیدا هاتو وه ﴿وَإِنْ يَكْفُرْ بَكَ﴾ وه نه گهر باوهرت پی نه هیش ﴿فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ نه وه بنگومان له پش پی نه وانه شه وه کهسانیک باوهریان نه هیتا (به پیغه مبه ره کانیا) ﴿جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِالنَّبِيِّتِ﴾ پیغه مبه ره کانیا هاتنه لایان به مو عجزه کان ﴿وَبِالنُّزُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و به راو و کتنبه روون که ره وه کانه وه ﴿فَلَمَّا تَخَذُوا مِنَ الْقُرُونِ مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ باشان نه وانه یان پی باوهر سوون فارم لی گرتن ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چون بو تو له سه ندنی نیمه (له وان) ﴿الْقُرْآنُ نُنَادِي﴾ نایا نه ندی ﴿أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ ثَمَرَاتٍ مُتَنَادٍ﴾ که به راستی خوا له ناسمانه وه بارانی باراند و وه، نه مجا به و باراته هه مو و جزره میوه که مان رواند ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا﴾ که شسته و ره نگه کانیا جیباو وه ﴿وَمِنْ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَحْرٌ وَجُدَدٌ حُمْرٌ وَجُدَدٌ أَبْيَضٌ﴾ که به رنگان سی و سوره (سی و سوره کانیش) جیباو زن ﴿وَعَرَابِيٌّ سُودٌ﴾ و هه شبانه ره شبکی توخه ﴿وَمِنْ النَّاسِ وَالْأَنْعَامِ خَلْقٌ﴾ وه له ناده می و زینده وه و شازه و مالانیشدا ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ﴾ ره نگه جیباو جزر هه به ویتنه جیباو میوه هات ﴿لَمَّا جَاءَتْهُنَّ اللَّهُ مِنْ رَبِّهِنَّ وَأَنَّ اللَّهَ لَئِيمٌ غَفُورٌ﴾ بنگومان له وانه به نده کانی خودا، نه نه زانیا (وهك ییویست) له خوا ده تر سن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ مُتَعَدٍّ﴾ بنگومان خوا زالی بالادهستی لیبر و ده به ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَقُولُونَ كُنَّا اللَّهُ﴾ به راستی نه وانه ی که کتنبی خوا ده خویشنه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و به چاکی نوژیان به جی هیتا وه ﴿وَأَنفَقُوا مِنْ رِزْقِنَا سِرًّا وَعَظِيمًا﴾ وه له وهی که پیمان داو به نه پیتی و ناشکرا ده به خشن ﴿يَرْجُونَ جَزَاءً لَنْ نَكُورَ﴾ چاوه روانی بازو گانیه کن هه رگیز زهره ناکات ﴿لِيُؤْتِيَهُمْ أَجْرَهُمْ﴾ بو نه وهی (خوا) به تیر و ته وای باداشیان بداته وه ﴿وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ وه له فزل و به هره ی خوی زیاتریشیان پی بدات ﴿إِنَّهُمْ عَنِ اللَّهِ مُشْكُورٌ﴾ به راستی خوا لیبر و ده ی سوپاس و هر گره

﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ و نه‌وه‌ی له‌قورئاندا نیگاسان کردوه بزئ ﴿هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ هه‌ر نه‌وه‌ی راسته‌و پشتیوانی کتیبه‌کانی پیش خویه‌نی ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تُوعَدُونَ﴾ بیگو مان خوا به‌بهنده‌کانی ناگادارو بیتابه ﴿قُلْ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ له‌باشان هم‌قورئانه‌مان به‌خشی به‌که‌سانیک ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ عِدَّتْنَا بِكُمْ﴾ که‌له‌ناو به‌بنده‌کانماندا هه‌لمان بژاردن ﴿فَإِنْهُمْ قُلُوبُ لَا تَفْقَهُوا﴾ ته‌مجا هه‌ندیکیان سته‌مکارن له‌خودی خویان ﴿وَمَنْ يَعْصِ الْحَمْلُ﴾ و هه‌ندیکیان مام ناوه‌ندین ﴿وَمَنْ يَعْصِ الْحَمْلُ﴾ یاذن الله و هه‌ندیک‌ی تریان به‌فقرمانی خوا بیشکوه‌توون به‌هوی چاکه‌کانیانه‌وه ﴿وَالَّذِي هُوَ الْمُفْضِلُ الْكَلْبِ﴾ هم (قورئان پیدانه) له‌خویدا به‌هره‌یه‌کی گه‌وره‌یه ﴿جَنَّاتٌ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا﴾ نه‌وانه‌ ده‌چنه‌ ناو به‌هه‌شتانیک که‌جنگای مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی به ﴿يَدْخُلُونَ فِيهَا مِنْ أَسْوَاقٍ ذَهَبٍ وَزُكُوفٍ﴾ له‌ویندا به‌بازنی نالتونی و مرواری ده‌رازتیره‌وه ﴿وَلَا يَنْهَوْنَ عَنْهَا أَحَدٌ﴾ و بوشاکیشیان تیندا ناو‌ریشمه ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ و نه‌وان ده‌لین: هه‌موو سوپاس بزئ نه‌و خوابه ﴿الَّذِي عَمَّا لَعْنَتِهِ﴾ که‌خه‌فه‌نی لابر دین و نه‌بهنشت ﴿إِنَّ رَبَّنَا لَعَلُّهُ لَسَكُورٌ﴾ به‌رامنی به‌روه‌ردگارمان لیبوره‌ی شایسته‌ی سوپاسه ﴿الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامِزِ مِنْ قَبْلِهِ﴾ نه‌و (خوابه) که‌به‌چاکه‌و به‌هره‌ی خوی نیشه‌جینی کردین له‌مالی هه‌میشه‌یی (به‌هشت دا) ﴿لَا تَمْسَا فِيهَا نَقَبٌ﴾ له‌ویندا ته‌هیچ ماندوو یوونیکمان تووش ده‌یی ﴿وَلَا تَمْسَا فِيهَا الْقُوبُ﴾ و نه‌هیچ نهرک و زه‌حمه‌نیگمان دووچار ده‌یی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ﴾ ناگری دوزه‌خ بزئ نه‌وانه‌یه‌یی باوه‌و بوون ﴿لَا يَنْقُصُ عَنْهُمْ فِيْسُوْرٌ﴾ به‌باری مردن نادری به‌سه‌ردایاندا تا بمرن ﴿وَلَا يَحْتَفِئُ عَنْهُمْ فِيْ عَذَابِهَا﴾ هه‌روه‌ها هه‌ندی له‌سزای (دوزه‌خ) یان لی سسوک ناکری ﴿كَذَلِكَ يُعَذِّبُ كُلُّ كَاْفِرٍ﴾ نابو و جوړه‌توله‌ نه‌سه‌نین له‌هه‌موو بی باوه‌رئك ﴿وَهُمْ يَصْطَرِّحُونَ فِيهَا﴾ و نه‌وانه‌ له‌دوزه‌خدا هه‌وار ده‌کن ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا لَعَلَّ صَالِحًا﴾ ده‌لین نه‌ی به‌روه‌ردگارمان (له‌دوزه‌خ) ده‌رمان به‌هنه‌ تا کرده‌وه‌ی چاک بکه‌ین ﴿عَذَابُ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ﴾ جیاواز له‌وه‌ی ده‌مان کرد (له‌دونیدا) ﴿أَوْ لَعْنَتُكَ﴾ (وه‌لام ده‌دینه‌وه) نایا ته‌مه‌نمان درئ نه‌کردن ﴿مَا يَذَّكَّرُ بِهِ مِنْ تَذَكَّرٍ﴾ نه‌وه‌نده‌ی نه‌وه‌ی ده‌یه‌وی بیر بکانه‌وه‌ تیایدا بیر بکانه‌وه ﴿وَمَا كُنَّا نَعْمَلُ﴾ و ته‌رسیته‌رتان بزئ نه‌هات ﴿فَدُفِنُوا فِي الْأَرْضِ لِيُعْلِمَ مِنْ تَفْسِيرِهِ﴾ ده‌ی (ته‌و سزا) بچه‌ژن چونکه‌هیچ یاریده‌ده‌رئك بزئ (بی باوه‌ره) سته‌مکاره‌کان نیسه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ غِيبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌رامنی خوا به‌نه‌یتی ناسمانه‌کان و زه‌وه‌ی زانابه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ يَدَانِ الْعُذُورِ﴾ بیگو مان خوا به‌نه‌یتی دلان ناگاداره ﴿

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ فِي الْأَرْضِ﴾ هه ره نهو زاته قیسوی کرده جیشین (ی پشوان) له زه ویدا ﴿وَلَهُ نَقَبَاتُ الْمَغَارِ﴾ هه سا هه ره کهس یی باوه پ یی نهوه (تولهی) بی باوه پیه کهی هه ره بق خویه تی
 ﴿وَلَا يَرِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرَهُمْ يُعَذِّبُهُمْ﴾ و بی باوه ری کافران هپچیان بق زیاد ناکات لای به وره دگاریان
 ﴿إِلَّا تَعْلَمَ﴾ جگه له خه شم و دق ی زور ﴿وَلَا يَرِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرَهُمْ إِلَّا أَسْرَارًا﴾ وه بی باوه ری کافران هپچیان
 بق زیاد ناکات ینجگه له زه وره مهندی ﴿قُلْ أَتَنْتَحِرُونَ﴾ (نهی موحه محمد ﷺ) بلسی هه واهم بدهنی
 ﴿شُرَكَاءُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ هه واهو به شانهی له جیاتی خوا ده تا نه رستن (هاوارتان لی ده کردن)
 ﴿أَرَأَيْتُمْ مَاذَا خَلَقْنَا مِنَ الْأَرْضِ﴾ نیشاتم بدن له زه ویدا چیان دروست کردوه؟ ﴿أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ﴾ یان
 له به دی هیتانی ناسمانه کاندا به شداری (خوا) یان کردوه؟ ﴿أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ﴾ یا کتیبیکمان بی داوان
 ﴿فَهُمْ عَلَى شَيْءٍ عِتْدَةٌ﴾ جا به لگه یان لهو کتیه دا هدی (که به کان هاویه شی خوان) ﴿بَلْ لِيُنذِرَ الْظَّالِمِينَ﴾
 ﴿يَعْمَلُونَ بَعْضًا مِنَ الْأَعْمَارِ﴾ (نه خیر و انیه) به لکو ستمکاران هیچ به لیتیک به یه کتری نادهن جگه له فریودان
 و (هه له له نه ناندن) نه بیت ﴿إِنَّ اللَّهَ يُسَيِّدُ الْأَرْضَ﴾ به راستی خوا ناسمانه کان و زهوی
 راگیر ده کات ﴿أَنْ تَزُولَ﴾ بق نهوی له بره ری خویان لانه دن ﴿وَلَيْنَ الْأَرْضِ﴾ به راستی نه گهر له بره ری
 (خویان) لادهن ﴿إِنْ أَنْتُمْ كَافِرُونَ﴾ کن هه به جگه خوا رایان بگریت ﴿إِنَّهٗ كَانَ عَلِيمًا غَنُورًا﴾
 بیگومان لهو (خوا) له سه ره خو و لیور ده به ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (بت به رستان) به سویتندی
 هه ره گه وره یان سویتندیان ده خوار ده خوا ﴿لِيُنذِرَ﴾ (ده یان ووت) نه گهر پیغه مبه ریکی
 تر سبتنه ریان بق بیت ﴿لِيَكُونَ أَهْدَى مِنَ الْغَضَبِ﴾ به راستی نهوان له هه ره یه که له نومه نانی تر
 پینموم تر ده بن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ نه سجا کاتی پیغه مبه ری تر سبتنه ریان بق هات ﴿مَّا رَأَوْهُ إِلَّا تُغْوَارًا﴾
 زیانر دوور که و تنه وه (له ریگه ی راست) ﴿أَنْتُمْ كَا فِي الْأَرْضِ﴾ له به ره خو بهزل زانی له زه ویدا
 ﴿وَمَكْرَ السَّيِّئِ﴾ و قیل و بیلانی خراب کردن ﴿وَلَا يَخِيقُ الْمَكْرَ السَّيِّئِ إِلَّا يَأْمُرُ﴾ وه قیل و بیلانی خراب
 نه نیا زیان به خوا وه نه کهی ده گه به نی ﴿فَلَمْ يَخْشَوْا إِلَّا سِتْرَ الْأَعْلَى﴾ دهی که واته نهوان جگه له چاره نووسی
 پشیمان چاوه ووانی شنیکی تر ده کن؟ ﴿قُلْ تَعَذَّلُوا لِي أَتِيَ اللَّهُ بِكِبْرَاءٍ﴾ چونکه باوی خوا هه رگیر گز وانی بق
 نیه ﴿وَلَنْ تَعَذَّلُوا لِي أَتِيَ اللَّهُ بِكِبْرَاءٍ﴾ و باوی خوا لادانی بق نیه ﴿وَلَنْ تَعَذَّلُوا لِي أَتِيَ اللَّهُ بِكِبْرَاءٍ﴾ نایا نهوان به زه ویدا
 نه گه راون ﴿وَقَطْرًا أَكْبَرُ كَانَ عَذَابَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ تا سه بر بکهن سه ره نه نجام گه لانی پیش خویان چوَن
 بسوه ﴿وَكَاوَأْتِ شِدَّةٌ مِنْهُ فَزَعُوا﴾ که نهوان له مان به هیز تر بوون ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شستیک
 نانوانی له ده مستی خوا ده رجی ﴿فِي السَّحَابِ وَلَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه له ناسمانه کان و نه له زه ویدا ﴿إِنَّهٗ كَانَ
 عَلِيمًا قَادِرًا﴾ به راستی خوا زانا و به ده سه لات و به توانایه ﴿

﴿وَأَنْشَرْنَاهُمْ فَثَلَا أَخْصَحَبَ الْقَرْيَةِ﴾ (ئهی موحه ممهده) ﴿نَمُو وَنَهْ بَانْ بُوْ بِيْتَهْ رَهْ وَهْ بَهْ خَهْ لَکِ شَارِی﴾
 (انطاکیه) ﴿إِذْ أَتَاكَ هَٰذَا الْمُرْسَلُونَ﴾ کانی که پیغمبر انیان بُوْ هات ﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا﴾
 کانی دوو (پیغمبر) مان نارد بُوْ ناویان باوه ریان پیته کردن ﴿فَعَزَّزْنَاهُ بِثَلَاثٍ﴾ ته مجا به (ناردنی
 پیغمبری) سیم به هیزمان کردن (وبهستان گرسن) ﴿فَقَالُوا إِنَّا إِلَهُكُمُ الْمُرْسَلُونَ﴾ جا (هموویان)
 ووتیان بیگومان نیمه نیر دراوین بُوْ سهر تیره ﴿قَالُوا إِنَّا إِلَهُكُمُ الْمُرْسَلُونَ﴾ (خه لکه که) ووتیان تیره
 هدر ناده میه کی وه ک نیمه ﴿وَمَا أَنْزَلَ إِلَهُكُمُ الْمَاءَ﴾ و خوای میهره بان هیچ شتیکی (له نیگا) نه نار دۆته
 خواره ده ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا كَذِبُونَ﴾ تیره نه نه در دوزن و در ده کهن ﴿قَالُوا إِنَّا نَعْلَمُ الْبِرَّ إِنَّا كُنَّا نُرْسِلُونَ﴾
 (پیغمبره ره کان) ووتیان بهر وهر دگار مان ده زانی به راستی نیمه (به پیغمبره ریتی) نیر دراوین بُوْ سهر
 تیره ﴿وَمَا عَلَّمْنَاهُ الْإِلَهَ الْغَيْبِ﴾ و نیمه نه نه گه یاندنی (نایه که) مان له سهره بهر وونی ﴿قَالُوا إِنَّا فَكَّرْنَا بِكَ﴾
 (خه لکه که) ووتیان بیگومان نیمه به هوی تیره ده دوو چاری شوومی و به دبه ختی
 یوین ﴿لَئِنْ لَّمْ نَرُكَّعْهُوَ لَتَرُكَّعْهُ﴾ سویند به خوا نه گهر واز نه هین (لهو کاره تان) بهرد بار انتان ده کهین
 ﴿وَلَتَسْمَعَنَّ مِنْكَ آدَاءُ الْبِرِّ﴾ و به راستی له لایدن نیمه ده دوو چاری سزایه کی پر تیش و نازار دهین ﴿قَالُوا طَئِفَةٌ مِّنْكُمْ كَفَرُوا﴾
 (پیغمبره ره کان) ووتیان شوومی تیره به خوف تانه وه به چونکه تیره
 نه گهر ناموز گاری بکرین (هست به شوومی ده کهن) ﴿قَالَ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّشْرِكُونَ﴾ (نه خیر وانیه) به لکو تیره
 گه لیکی له سنوور دهر چوون ﴿وَوَيْلٌ لِّمَنِ الْقَضَا الْقَدِيرُ﴾ وه له و پیری شاره که وه پیاوینک
 به به له هات ﴿قَالَ يَقُومُ الْبُغْيُ الْمُرْسَلِينَ﴾ ووتی نهی گه له کم شوین نه پیغمبره ره بکهون ﴿وَالْبُغْيُ الْمُرْسَلِينَ لَا يَسْخَرُ مِنْهُمْ أَحَدٌ﴾ شوین که سانی بکهون داوای هیچ کری و پاداشینکتان لی ناکهن ﴿وَهُمْ
 مُّشْكِرُونَ﴾ که خوف شتان پینموونی کراون ﴿وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدَ إِلَٰهَ فَطَرَنِي﴾ وه من بُوْ چی زانی نه بهرستم
 که منی بهدی هیناوه ﴿وَالَّذِينَ يَحْكُمُونَ﴾ وه هدر بُوْ لای نموه ده گه پینمونه ﴿أَلَيْسَ لَهُمْ دُونَهُ إِلَٰهٌ﴾ نایا
 بیجگه لهو (خوا) بهر ستر او اینک بُوْ خوم بریار بدهم ﴿إِنْ يَشِئِ اللَّهُ يَخْتِمْ بِصُورٍ﴾ نه گهر خوای میهره بان
 زبانی بُوْ من سوی ﴿لَا تُفْنِ عَنِّي سَفْكَتُهُمْ سَفْكَتًا﴾ نکای نه وان هیچ سرودینک به من ناگه یه نی ﴿وَلَا
 يُقْدِرُونَ﴾ و (له سزای خوا) بزگارم ناکهن ﴿إِنِّي إِلَٰهٌ لِّیْ سَکَلِ الْمَیْمَنِ﴾ بیگومان من (نه گهر هاو بهش
 دابنیم) تهو کاته له گو مراییه کی زور ناشکر ادام ﴿إِنِّي أَمْسُتُ بِرَبِّکُمْ فَاسْتَمِعُوا﴾ به راستی من باوه رم
 هینا بهر وهر دگار تان و ده تیره شو گوتان لینن ﴿قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ﴾ (تم پیاوه بان شه هید کرد) پنی
 ووترا: پر زره به ده شتهوه ﴿قَالَ بَلَّيْتُ قَوْمِي يَمَانُونَ﴾ (تهو پیاوهش) ووتی خورگه گه له کم بیانز انیا به
 ﴿يَمَانَعَتْنِي رَبِّي﴾ به نه وهی که بهر وهر دگارم لیسم خوشبووه ﴿وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرِمِينَ﴾ وه بهر دمی
 دیزی پیز گیراوانه وه

﴿وَمَا أَرْزُقْ عَلَى قَرْوَةٍ مِنْ بَعْدِهِ﴾ و له دوی شهو نه‌مان ناره‌ خواروه بز سه‌ر گه‌له‌ که‌ی ﴿مِنْ جَنْبَرٍ
 الشَّمَةِ﴾ هیچ له‌ شکرته‌ک له‌ ناسمانه‌وه ﴿وَمَا كُنَّا مِنْهُمْ﴾ و نیمه‌ دابه‌زینره‌ نه‌بوین ﴿إِنْ كُنَّا إِلَّا صِدْقَ
 وَكِيدٍ﴾ (هوی تیاچو‌نیان) نه‌با شریخه‌ کی به‌هیز بو ﴿وَإِلَّا هُزْجِدُونَ﴾ جا کتوپر نه‌وانه‌ هه‌مو
 جو له‌ بیان نه‌ما و مردن ﴿يَخْتَرَعُونَ عَلَى الْيَمَانِ﴾ نای په‌شیمانی وداخی سه‌خت بز شهو به‌ندان‌ی
 (که‌بی باوه‌رن) ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ هه‌ر پیغه‌مبه‌ر یکیان بز به‌نایه‌ نه‌با گاله‌ بیان
 پی ده‌ کرد (و هیچ تر) ﴿أَنزِلُوا﴾ نایا نه‌بان زانیوه‌ ﴿كَذَّبْتُمْ أَنْتُمْ بِالْقُرْآنِ﴾ له‌ پیش نه‌واندا
 چنده‌ گله‌ی (تاوانبار) مان له‌ نار بر دوه‌ ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ لَازِحُونَ﴾ که‌ی یگو مان ناگه‌رینه‌وه‌ بز لای نه‌مان
 ﴿وَأَنْ كُلُّ لِقَاءٍ جَمِيعٍ لَدَيْنا مُخْتَصِرٌ﴾ هه‌ر هه‌موو (له‌ ناوبراوان) کؤ ده‌ کرینه‌وه‌ لای نیمه‌ (و له‌ قیامت
 دا) ناماده‌ ده‌ کرین ﴿وَأَنَّهُ لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ﴾ وه‌ نیشانه‌و به‌لگه‌ به‌ بز نه‌وان، نه‌م زه‌ویه‌ مردوه‌ به‌
 ﴿أَخْبَرْتُمْ﴾ که‌ زیندو مان کړده‌وه‌ ﴿وَأَخْبَرْتُمْ بِهَا حَقًّا قِيمَةً يَأْكُلُونَ﴾ و دانه‌ وئله‌ مان لسی دهره‌یتا
 (لسی رواند) که‌ لسی ده‌خون ﴿وَوَجَعْنَا فِيهَا حَبًّا مِنْ تَحْتِهَا يَنْبُغُ وَيَنْحَلُّ﴾ وه‌ له‌و (زه‌ویه‌) دا چنده‌
 باخ له‌ خورما و تریمان به‌دی هیتا ﴿وَوَجَعْنَا فِيهَا مِنْ اللَّعِينِ﴾ و چنده‌ کانیاو مان نیادا هه‌لقو لاندوه‌
 ﴿يَأْكُلُونَ مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ﴾ بز نه‌وه‌ی له‌ به‌ر و بوومه‌ کانی بخون که‌ده‌شی نه‌وان به‌ره‌می
 نه‌هیتاوه‌ ﴿أَفَلَا يَشْكُرُونَ﴾ ده‌ی نایا سوپاسی خوا ناکهن ﴿سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَرْوَاحَ كَيْفَ يَكُنْ
 وَبَيِّنْكُمْ زَاتِكُ كِه‌ هه‌موو جووته‌ کانی (نیز و می) دروست کردوه‌ ﴿وَمَا شَأْنُكَ إِلَّا أَنْ تَقُولَ
 له‌وه‌ی که‌ زه‌وی ده‌پر وینسی و له‌ (ناده‌می) خویان ﴿وَمَا لَآبِعَابُوتُ﴾ و له‌و شتانه‌ش که‌ نایزان
 ﴿وَأَنَّهُ لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ﴾ شه‌ویش به‌لگه‌و نیشانه‌ به‌ بز نه‌وان که‌ نیمه‌ پرؤزی لی دهرده‌هیتین
 ﴿فَإِذَا لَهُمْ مُظْلِمَاتٌ﴾ نه‌مجا له‌ نا کاودا تاریکی هه‌مو بیان ده‌ گرینه‌وه‌ ﴿وَالسَّمَشُ تَجْرِي فِي سَبْعِ سَبْعٍ
 خوریش به‌ره‌و بنکه‌ی خوی (له‌ گه‌راندایه‌و) ده‌روا ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ شه‌وه‌ بریار دراوی
 (خوای) زالی بالاده‌ستی زانابه‌ ﴿وَالْقَمَرُ قَدَرْتَهُ مَتَّالٍ﴾ وه‌بو مانگیش چنده‌ قوناغی کمان داناه‌ ﴿حَتَّىٰ
 عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيرِ﴾ (دوی ته‌واو کردنی قوناغه‌ کانی) هه‌تا وه‌کو به‌لی دار خورمای کونی (وشک
 بسوی) لسی دیست ﴿إِلَّا السَّمَشُ تَلْقَىٰ لَهَا أَنْ تَدْرِكَ الْقَمَرَ﴾ خور بسوی نیسه‌ (ناتوانی) بگات به‌مانگ
 ﴿وَلَا أَيْلَ سَابِقِ النَّهَارِ﴾ و شه‌ویش ناتوانی پیشکه‌وی له‌روژ ﴿وَلَكِنْ فِي فَلَايٍ يَسْعَوْنَ﴾ و هه‌ر په‌کیان
 (خزرو مانگ) له‌ خوله‌گه‌ به‌کدا مه‌له‌ ده‌کهن و ده‌سورینه‌وه‌ ﴿

﴿وَعَائِدَةُ لَهُمْ﴾ و به‌لنگه‌ی کی ناشکرای تر بقره‌ی نهمه‌ی ﴿أَلَمْ نَكُنْ لَكُمْ فِتْنَةً﴾ که بی‌گومان
 نهمه‌ی نه‌و کانی نه‌و انمان له‌که‌شتی پرکراو (له‌خوین و کهل و په‌لیان) دا هه‌لگر تووه ﴿وَعَائِدَةُ لَهُمْ﴾
 مین‌فشیله‌ی مایه‌ی کون ﴿و به‌وینه‌ی که‌شتی شتانیکی تریشمان بقره‌ی دوون که سواری بن ﴿و﴾
 ﴿وَأَن تَأْتِيَهُمْ﴾ و به‌که‌ر بمانه‌وئ نو‌قمان ده‌که‌بن ﴿فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُقَدَّرُونَ﴾ جا هیچ که‌س نایه‌ت
 به‌هاواریانه‌وه و پرگاریش نا‌کرن (له‌نوقم بوون) ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ﴾ مه‌که‌ر به‌زه‌بی
 نهمه (پرگاریان بسکات) و تا کانی دیار کراو بیان ژنبن ﴿وَأَذِيقْ لَهُمْ﴾ و به‌کاتنب پتیا بوتریت
 ﴿أَتَقُولُوا مَا لَا تَعْمَلُونَ﴾ خو‌تان پیاریژن (له‌و سزای که) له‌به‌رده‌متان دایه و له‌وه‌ش له‌پشتانه‌و به
 (له‌پوژی دوا‌یسی) ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ كُفْرًا﴾ تا‌په‌حمتان پی بکری ﴿وَمَا أَنتُمْ بِمُعْزِزِينَ﴾ و به‌کاتنب پتیا بوتریت له‌وه‌ی
 و به‌رده‌گیرن له‌و (نایه‌تانه) ﴿وَأَذِيقْ لَهُمْ أَثْمَارَ ظُلْمِهِمْ﴾ و به‌که‌ر خا بی‌و‌یستابه‌ خواردن
 خوا پی داوون به‌خشن ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی پی باوه‌ر بوون ده‌لبن به‌وانه‌ی نیمانیان
 هینا بوو ﴿أَطْعِمُوا مَن لَّا يَمْلِكُ لَهُمْ أَعْيُنُهُمْ﴾ نایا خواردن به‌دین به‌که‌س نه‌که‌ر خوا بی‌و‌یستابه‌ خواردن
 پی ده‌دا ﴿إِن أَنْتُمْ إِلَّا فِتْنَةٌ﴾ نهمه‌ی نه‌ها له‌گو‌م‌پایه‌ی کی ناشکرا دان ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدَانِ﴾
 صدیق ﴿و ده‌لبن نه‌م به‌لینه‌که‌ی دیت ته‌که‌ر نیوه‌ی راست گون ﴿مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ﴾
 نه‌مانه‌ی چاوه‌روانی هیچ نا‌که‌ن مه‌که‌ر شریخه و ده‌نگیکی به‌هیز (نوو کردن به‌که‌ر نه‌ادا) بیان‌گری‌ت
 ﴿وَهُمْ يَخِصِّمُونَ﴾ له‌کاتیک‌دا له‌نیو‌خو‌یانه‌دا ده‌مه‌ی قالی ده‌که‌ن ﴿فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ تَوَصِّيَةً لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾
 یزعمون ﴿نه‌وسا ناتوانن هیچ وه‌سپینک بکه‌ن بان بکه‌رینه‌وه لای که‌س و کاریان ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾
 وه (جاری تر) فوو ده‌کری به‌که‌ر نه‌ادا ﴿فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ﴾ نه‌مجا نه‌وان کتوپر له‌گوربه‌کان
 دینه‌ده‌روهو ﴿إِلَّا زَيْهَرٌ يُسْلَوْنَ﴾ به‌پله‌ده‌رون بقره‌ی لای به‌روه‌ر دگاریان ﴿قَالُوا يَوَيْلًا مَّا بَعَثْنَا مِن نَّبِيٍّ﴾
 مَرِّقَدًا ﴿ده‌لبن نه‌ی هاواری نهمه‌ی کی زیندووی کر دینه‌وه له‌گوربه‌کانمان دا ﴿هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ﴾
 الْمُرْسَلُونَ ﴿نهمه‌ی نه‌و به‌لینه‌به‌ی خوا‌ی میهره‌بان پی‌ی داین و پی‌نهمه‌به‌ره‌کان راستیان کرد ﴿إِن كُنْتُمْ﴾
 إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً ﴿نه‌ها شریخه و ده‌نگیکی گه‌وره‌ی دیت ﴿فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ نیشتر کتوپر
 هم‌مو‌ویان (به‌کۆمه‌ل) لای نهمه‌ی ناماده‌ی کراون ﴿وَأَلَيْسَ لَكُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ له‌م‌پو‌ش هیچ جو‌ره
 سته‌میک له‌که‌س نا‌کری ﴿وَلَا تُخْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ و به‌جگه‌ی له‌وه‌ی که‌ده‌تان کرد پا‌داشت
 و سزا نادرینه‌وه ﴿

﴿إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ﴾ بهر اسنی بهه شستی به کان نه مبرو ﴿فِي شُلٍّ فَحْكُونَ﴾ له خوشی و شادیدا
 سهر قالن ﴿هُمْ وَزَوْجُهُمْ فِي ظِلٍّ عَلَى الْأَعْدَاكِ مُسْكُونٌ﴾ خویان و هاوسره کانیا له سینه ره کانددا
 له سهر نه سخت (ی رازوه) پالیا داوه نه وه ﴿لَهُمْ فِيهَا نِسَاءٌ مُّحْصَوْنَ لَهُمْ قَاتِنَاتٌ لَّهُمْ﴾ لهو (بهه شسته) دا
 بویان ناماده به میوه هات و هر چی داوا بکنن ﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾ سه لام (یان لی ده کریت)
 به و ته یه که له یه نه بهر و دگاری میهر بهانه وه ﴿وَأَنْتُمْ فِيهَا الْخَالِدُونَ﴾ تیره ش نه ی تاوانباران
 نه مبرو جیا یسه وه (له نیمانداران) ﴿أَلَمْ نَعْهَدْ إِلَيْكُمْ بَيْتِيْءَ آدَمَ﴾ نه ی نه وه کانی ناده م تاپا و سه سیم
 بو نه کردن ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾ که شه بیتان نه بهرستن ﴿إِنَّهُ لَكُنْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ چونکه به پر اسنی
 شه بیتان دورنی ناشکرای تیره به ﴿وَأَنْ أَغْبِذُوا هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ﴾ وه (تاپا و سه سیم بو نه کردن)
 که من بهرستن نه مه پرنگای راسته ﴿وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا﴾ سویند به خوا بیگو مان
 (شه بیتان) خله کیکی زوری له تیره گو سرا کرد ﴿أَفَلَمْ تَكُونُوا أَتَقْوُونَ﴾ ده ی تاپا بو ژیر نه بیرون ﴿وَلَقَدْ
 هَدَيْنَاكُمْ سَبِيلَ الْحَقِّ كُنْتُمْ فَاعْتَدُوا﴾ نه مه نه و دوزه خیه که به لیستان پی دراپو ﴿أَصَابَتْهَا النَّيْمُ بِمَا كُنْتُمْ
 تَكْفُرُونَ﴾ نه مبرو پر و نه ناوی به وه به هوی بی باوه بو و نه نه وه ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ﴾ نه مبرو
 مورو ده نین به سهر ده میاندا ﴿وَنُكَلِّمُ الْبُيُوتَ﴾ و ده ستیان قسه مان له گله دا ده کن ﴿وَنُفِثُ دُمُورَهُمْ
 بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ و قاچیان شایه نه ده دن به وه ی که کرد و یانه ﴿وَنُفِثْنَا لَنُقَسِّطُ عَلَى أَغْيَابِهِمْ﴾
 وه نه گهر بهانه وی پرو ناکی چاویان ناهیلین (کویریا ده که یه) ﴿فَأَنصَبْهُمُ الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُصِرُّونَ﴾ نه و سا
 ده یانه وی به ره و پرنگای راست پیشبر کن بکن جا چون ده بینن ﴿وَنُفِثْنَا لَنَسْتَضِلَّنَّ عَنْ مَكَلِّهِمْ﴾
 خو نه گهر بهانه وی له شونی خویاندا شیوه ی ناده میان ده گورین (ده یان که یه به شتیکی خراب)
 ﴿فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ﴾ به هوی نه و (گورینه وه) نه یان ده توانی نه برون و نه بگهرینه وه ﴿وَمَنْ
 يُعْمِرْهُ نَحْنُ كَاشِفُو الْعَذَابِ أَفَلَا يَعْلَمُونَ﴾ وه نه مه نه ی هر کس دریز که یه لاشه ی لاواز و ناته وان
 ده که یه نه ی تاپا ژیر ناهین ﴿وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ﴾ نیمه نه و (موحه ممد) مان فیری
 شاعر نه کرد وه، و شاعر و تن شیاوی نه و نی به ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا كَذَّابٌ مُّذْنَبٌ﴾ نه وه ی (موحه ممد)
 ده یلی به ند و نامور گاری و فور ثانی رو نه که ره وه ی (راستی به) ﴿يُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا﴾ بو نه وه ی
 نه وانه ی (دل) زیند و ون بیان ترستی ﴿وَنَحْيِ الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ و به لیستی (سزا) به به نیت به سهر
 بی باوه راندا

﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ ثابا نه‌بان دی (نه‌بان زانبوه) ﴿أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مَعَامِلَكْ أَيْدِيَّ النَّاسِ﴾ که ینگومان نیمه
 نازده‌لسان بق نه‌وان دروست کردوه ﴿فَهَبْ لَهُمْ مَلَائِكْ﴾ نه‌مجانسه‌وان خاوه‌نیان ﴿وَرَدَّ اللَّهُ لَهُمْ﴾
 وه درامان هیتاون بویان ﴿فَهَبْ لَهُمْ زَكَاةً وَمِنْهَا لَكُمُ﴾ نه‌مجانسه‌وانی هه‌ندیکیان ده‌بن و (گزشتی)
 هه‌ندیکیشیان ده‌خون ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَقَارِبُ﴾ وه زور سوردیان لی ده‌بین وشی خوارده‌نوه‌شیان
 لی وه‌رده‌گرن ﴿أَفَلَا يَشْكُرُونَ﴾ ده‌ی ثابا سوپاسی خوا ناکهن ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ الْهَيْبَةَ﴾ وه
 ینجگه له خوا چهند پهرسراونکیان بق خویان داناره ﴿أَلَمْ لَهُمْ بَصُورُ﴾ به‌و هیوایی یارمه‌تی
 بدرین ﴿لَا يَسْئَلُونَ عَنْهُمْ﴾ (نه‌و پهرسراوانه) ناتوان یارمه‌تیاں بدهن ﴿وَهُمْ لَهُمْ جُنُودٌ مُّحْضَرُونَ﴾
 به‌لام نه‌مان سهریازی ناماده‌ن، له خزمه‌تیا‌ندان (وملکه‌چی نه‌و بتانه‌ن) ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ كُنُوزَهُمْ﴾ جا
 فسه‌کانیاں خه‌مبارت نه‌کات ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُمْ حُجْرًا وَغَابِغَاتٍ﴾ چونکه به‌راسنی نه‌وی ده‌ی شارنه‌وه
 نه‌وی ناشکرای ده‌کهن ده‌یزانین ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُفُّ﴾ ثابا ناده‌می نه‌یزانبوه ﴿أَنَّا خَلَقْنَا مِنْ تُطَافِقُ﴾
 که نه‌ومان له نونفه‌به‌ک دروست کردوه ﴿إِنَّا أَهْرَقْنَاهُمْ دِمَاحًا﴾ که‌چی به‌کسر ده‌بیشه‌ دوزمنیکی
 سهرسه‌ختی دیار (ده‌مقالی که‌رنیکی ناشکرایه) ﴿وَضَرَبْنَا مَثَلًا وَتَنَزَّلُ حَلَقًا﴾ وه نمورنه‌مان بق
 دینیشه‌وه و به‌دیه‌تانی خزی له بیر چونه‌وه ﴿قَالَ مَنْ لَّحْيَ الْعِظَمَاءِ وَهِيَ تَصِفُ﴾ (نه‌وی پر وایه) ده‌لی کنی
 یتسکه‌کان زیندوه‌ده‌کانه‌وه له کاتیکدا که‌رزبون ﴿قُلْ نَحْنُ الْبَرِّ الَّذِي أَنشَأْنَا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ (نه‌ی موحده‌مه‌د
 ﷺ) بلی نه‌و زانه‌ زیندووین ده‌کانه‌وه که‌له‌ به‌کدم جاره‌وه به‌دی هیتاون ﴿وَهُوَ يَكْلِي عَلِيمٌ﴾ و
 نه‌و به‌هموو دروست کراونک زانا و ناگاداره ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا﴾ زانی که
 له دره‌ختی سه‌وز ناگری بق دروست کردون ﴿فَإِذَا أَشْرَبْنَاهُ لَقَدْ وَدَّ﴾ نیر یتوه ناگری پی ده‌کانه‌وه
 ﴿أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَكَاتِ وَالْأَنْفُسَ﴾ ثابا زانی که‌ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌دی هیتاره ﴿يَقْدِرُ عَلَىٰ أَن
 يَخْلُقَ مِنْهُمْ﴾ ناتوانی ویتنه‌بان دروست بکات؟ ﴿بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ﴾ به‌لی ده‌توانی و هه‌ر نه‌ویش
 دروست که‌ری زانابه ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا﴾ به‌راسنی کاری نه‌و (خوا) نه‌مه‌به‌ هه‌ر کاتی بیه‌وی
 شتیک به‌دی به‌یتیت ﴿أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ پنی ده‌لی: بیه، ده‌ست به‌جی (نه‌و شته) ده‌بیت ﴿
 فَسَبِّحْ لِلَّذِي يَبْدُوهُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ جاساک و ینگه‌رده‌نه‌و خواهی که‌مولکایه‌تی هموو شتیک
 به‌ده‌ست نه‌وه ﴿وَالَّذِي يُرِيهِمْ﴾ و بق لای نه‌ویش ده‌گرترینه‌وه

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناری خوی به خشنیدی میهره بان

﴿وَالْفَلَقَ صَ﴾ سویند بهو فریشتانه ریز برون (له کانی عیاده ندا) ﴿وَالْفَجْرِ﴾ و سویند بهوانه که ده خوون به سهر هموره کانددا ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَجِيءُ﴾ و سویند به خوینته رانی قورئان ﴿إِنَّا إِلَهُكُمُ الرَّحْمَنُ﴾ به راستی بهر سترای ئیوه ناک و ته نهاییه ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ بهر وره دگاری ناسمانه کان و زوی و نه وی له نیوانبانه ایه ﴿وَرَبِّ الشَّعْرِ﴾ و بهر وره دگاری خور هه لانه کان ﴿إِنَّا السَّمَاءُ الْأُثْوَى بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ﴾ بیگومان ئیمه ناسمانی دونیامان به جوانی نه ستره کان پازاندو ته وه ﴿وَحَفَظْنَاكَ لِيَلَيْسَ لَكَ حَسْبُنَا رَبُّكَ﴾ و له همو بهر زوئین بهلده دان ﴿يُنْفِقُونَ مِنْ كُنْزِهِ﴾ و (له گهر بهر بچن گوی بگرن) له همو و لایه کی (ناسمانه وه) ناگر باران ده کرئین ﴿مُدَّوْرًا وَنَزَّلْنَا سَحَابًا مَبْدُودًا﴾ و ده ترین زور به توندی و (له قیامه ندا) سزایان بهر ده واره و سهخته ﴿إِنَّا خَلَقْنَا لَقَلْبَهُ﴾ (شه پنهانه کان ناتوانن گوی بگرن) مه گهر به کی یکبان به دزیه وه هدو الیک (له فرشته یک بیستی و) به پله به یفریتی ﴿وَأَنبَعَثْنَا فِي نَارِكُمْ﴾ بهر سکی گودار و سونته ری شوین ده که ویت (و دهی سویتی) ﴿وَأَسْفَرْنَا لَهُمُ الْمَنَاقِبَ﴾ نه مجا (ئی موحه محمد ﷺ) پیرسه له وانهی (که بییا ورن) نایا ئهوان دروستکاروئیکی گهر و سر و گرنگتر و بههیز ترن ؟ ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ﴾ یان ئه شتانهی تر که دروستمان کردوه (له ناسمان و خور و زوی ...) ﴿إِنَّا خَلَقْنَا خَرْنَ لِيَلَيْسَ لَكَ حَسْبُنَا رَبُّكَ﴾ بهر راستی ئیمه ئهوان (نادهمی) مان دروست کرد له قورئیکی لینجی جبر ﴿وَلَقَدْ جِئْتَ بِشَعْرُونَ﴾ به لام (سهره) نو سدرت سوپ ماوه (چون باوهر ناهین) که چی ئهوان گالته ده کهن (به تو که ده لئیت زیندوو بو ونه وه هیه) ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ و کاتی ئامور دگاری بکرئین ئامور دگاری و مر ناگرن ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ و کاتی موعیزه یک بهین ده یکنه گالته جار ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ و ده لئین ئه م (قورئانه) هیچ نیبه جگه له جادوو به کی ناسکرا ﴿إِنَّا أَنبَأْنَا وَكَانَ رَأْيُكَ عَظِيمًا﴾ (ده لئین) نایا ئیمه که مردین و بووین به خور و ئیسکی دزیو ﴿إِنَّا أَنبَأْنَا وَكَانَ رَأْيُكَ عَظِيمًا﴾ ئیمه زیندوو ده کرئیمه و ۱۹ ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ له گه باوو باهیرانی پئینسانمان ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ (ئی موحه محمد ﷺ) بلن: بهلن (همموتان زیندوو ده کرئیمه) و له و کانددا ئیوه زه لیل و سهر شوون ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ چونکه ئه م (زیندوو بو ونه وه یه) هه ر یک ده دنگه ئیتر ده ست به چی زیندوون و ده روانن ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ و ده لئین: وای بز خومان ئه مه و زوی تو له سندن و پاداشته ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ (پیشان دهوتری) ئه مه ئه و و زوی بهر یاردانه یه که باوهر نان پتی نه بوو ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ (خوا بهر فرشته کان ده فرموی) ئه وانهی سته میان کرد کزبان بکه نه وه له گه باوو پیکانیان (هاو وینه کانیان) ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ له گه باوو نه وانهش ده بان بهر ستن ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ جگه له خوا ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ نه مجا ریگای دوزه خیاب نیشان دهن ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾ و نه وانه پاره و ستن بیگومان بهر سیاریان لی ده کری ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ﴾

﴿مَالِكٌ لَا تَرَوْنَ﴾ (بیان دهوتری) نه وه چیتانه یارمه تی یه کتر نادهن ﴿لَهُ الْخَاقِیْمُ﴾ (نه خیر یارمه تی یه کتر نادهن) بدلکو نهوان هه مو (بهندهو پهرستراوه کانیان) لهو پروردها گهردن که چن بز خوا ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ (لهو پروردها) پروو ده که نه یه کتر و پرسیار له یه کتر ده کن ﴿قَالُوا إِنَّكُم مَّتَّكِلُونَ عَلَی الْغَمَمِ﴾ (گومراکراوه کان به گومراکره کان) دهلبین به پراستی یتوه بیوون له لای پراسته وه هاتنه لامان (نه تان هینشت شویتی کهوین) ﴿قَالُوا لَیْسَ لَکُمْ لَیْسَ لَکُمْ﴾ (گومراکره کان) دهلبین (نه خیر راست ناکه) بدلکو یتوه خوتان یشمان دار نه بیوون ﴿وَمَا كَانَ لَأَعْلَیْکُمْ سُلْطَانٌ﴾ وه یتمه هیچ دهسه لانتیکمان به سهر یتوه ده نبوو ﴿لَکُمْ کُفْرٌ فَرِیاطِیْنِ﴾ بدلکو خوتان گهلنکی له خوا یاخی بیوون ﴿فَحَقَّ عَلَیْکُمْ قَوْلُ رَبِّنا إِنَّ الَّذِیْنَ کَفَرُوا مِنْکُمْ لَیْسَ لَهُمْ شِرْکَاءُ لَهُمْ﴾ نه وه ته پرسیار یه پوره دگارمان (به سزا دانمان) سه پا به سهر ماندان که به پراستی ده بی بیجه ژین ﴿فَأَعْلَوْتُکُمْ لَأَنَّا کَاغِبِیْنِ﴾ به لی یتمه یتوه مان گومرا کرد چونکه به پراستی خوشمان گومرا بووین ﴿فَأَنهَؤْا تَسْبِیْحَیْ فِی الْعَمَاءِ مَشْفُوعِیْنِ﴾ جابه پراستی هه موویان (گومراکراو و گومراکار) لهو پروردها له سزادا هاو به شن ﴿إِنَّا کَانَ لَقَوْلِکُمْ عَلَی الْعَجْرِیْنِ﴾ یتگو مان یتمه تاوانباران بهو جوړه لی ده که ین ﴿إِنهَ کَانَ لَإِذِیْقِلَ لَهُمْ﴾ به پراستی ههر کاتی به وانه بوترا به ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ یَسْتَكْبِرُونَ﴾ هیچ پهرستراونکی راست نیبه یتجه که له خوا، خویان به گه ووه ده زانی (و ملکه چی نه ده بیوون) ﴿وَقَالُوا لَیْسَ لَکُمْ شِرْکَاءُ الْهِنَا﴾ وه ده بان ووت: نایا یتمه پهرستراوه کانمان واز لی به یتین؟ ﴿إِنشَاعِ عَجْرُونَ﴾ له بهر شاعیرنکی شیت ﴿لَعْنَةُ الْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِیْنَ﴾ (نه خیر وانیه) بدلکو نهو (یتمه مبه ره) هه تی هیتاوه و باوه ری به یتمه مبه رانی پیتشو وه به ﴿إِنکُمْ لَأَیْقُو الْعَذَابَ الْآخِرَ﴾ به پراستی یتوه سزای سهخت ده جه ژن ﴿وَمَا عَجْرُونَ إِلَّا مَأْکَدٌ مَّعْلُونٌ﴾ و یتوه نه نها توله ی نهو (خرپانه) تان لی نه سه نری که کرد تانه ﴿لَا یَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ الْمُخْلِصِیْنَ﴾ به لام بهنده پاک و دهلبزار ده کانی خوا ﴿أُولَئِکَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ﴾ نه وانه ن رزق و ریزی دیار کراویان بز هه به ﴿فَوَکَّهُمْ فَهَرَّکُونْ﴾ که مپوه هاتی جوړا و جوړه، وه نهوان ریز لیگمراون ﴿فِی جَنَّتِ الْعِیْبِ﴾ له به هشتانی پر ناز و نیمه ندا ﴿عَلِی سُرُرٍ مَّتَّعِیْلِیْنَ﴾ له سهر تخت و کورسی یه رازاوه کان بهرامیدر یه کتر دانشتون ﴿یَطَّاعٌ عَلَیْهِمْ کُلٌّ مِّنْ قَبْلِیْنَ﴾ به سهر یاندا ده سور یتوه به پهر داخی پر له شمرایی پاک و خاوین له پرو باره رفته کانی به هه شت ﴿بِحَبَّةٍ أَلْوَنٍ﴾ سپیه له په نگدا، زور بهله زمه بق نه وانه ی ده بخو نهو (که هیچ زیانیک به لاشو زسری مروف ناگه به نیت) ﴿لَا یُهَاوِئْنَ وَلَا یُفْرِغْنَ﴾ (نهو شمرابه) نه میشکیان یتک ده دات نه سهر خوشبان ده کات ﴿وَعَذَابُکُمْ قَصِیْرٌ أَلْوَنٌ﴾ وه نافرمانی چاو جوان و گه وریان لایه، که جگه له میرده کانیان سه پری کهس ناکه ن ﴿وَأَنهَ یَحْشُرْکُمْ﴾ وه ککو هیلکه ی ناو هیلانه ن (بان نه لی مرواری ناو سه دهفن) ﴿فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه مچا پروو ده که نه یه ک و پرسیار له یه کتر ده کن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِی کَانَ لِی قَرِیْنٌ﴾ یه ککی لهوان ده لی: من (له دنیا) هاوه لیکم هه بوو ﴿

﴿يَقُولُ أَأَنَا الْمَرِيضُ﴾ دهی ووت: ثایا به‌پراستی تو له‌وانه‌ی باوه‌رت همه‌به (به‌زیندوو بو‌ونه‌وه)؟! ﴿أَمْ أَنَا بَشَرٌ أَفَلَا تُرَىٰ عَذَابُ﴾ ثایا کاتئی مردین و بووین به‌خاک و تیسقانی رزیوو ﴿أَمْ أَنَا الْغَافِلُونَ﴾ ثایا به‌پراستی نیمه (زیندوو ده‌کرینه‌وهو) سزا‌ده‌درین ﴿قَالَ هَلْ أُشْرِكُ بِالْحَمِيمِ﴾ (پباوه به‌هه‌شتیه‌که) ووتی ثایا ئیوه‌ت‌ماشا (ی دوزخ) ناکه‌ن ﴿فَأُطْلِعَ قَوْمَهُ فِي سَوَاءٍ الْجَحِيمِ﴾ له‌مجا‌خوی سه‌پری کرد‌کتوبر له‌ناوه‌پراستی دوزخ‌خدا‌ئو (هاو‌پیی) بینی ﴿قَالَ اللَّهُ إِنَّكَ لَمَكْرُومٌ﴾ پیی ووت سویند به‌خوا‌نزیک بوو منیش هه‌لد‌بری ﴿وَلَوْلَا فَتْحُ رَبِّي لَكُم مِّنَ الْمُحْضَرِّينَ﴾ وه‌ته‌گه‌ر میهره‌بانی په‌رو‌رد‌گه‌رام فریام نه‌که‌وتایه، منیش له‌ئاماده‌ک‌راوان (ی ناو دوزخ) ده‌سووم ﴿أَفَأَنْتُمْ بِمَسِيحِينَ﴾ دهی ثایا نیمه نام‌رین؟! ﴿إِلَّا مَوْثَنًا الْأَوَّلَىٰ﴾ جگه‌له‌م‌ردنه‌که‌ی یه‌که‌م (ی دونیا) مان ﴿وَمَا تَحِلُّ بَعْدَئِینَ﴾ وه‌نیمه سزا نادرین؟! ﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ﴾ به‌پراستی نیمه‌به سه‌رکه‌وتی گه‌وره ﴿يُسَلِّ هَذَا الْكَلْبَ عَلَى الْعَمَلُونَ﴾ باتیکو‌ش‌ه‌ران بۆ‌باشه‌پو‌ژی پو‌ژیکی و اتیکو‌شن ﴿أَذَلَّ خَيْرٌ لِّأَمٍّ شَجَرَةُ الزَّوْقِ﴾ ثایا ئو (نیمه‌تانه‌ی باسک‌را) پ‌تر‌گ‌رتن و میوان داریه‌باشه، یان (به‌ری) دره‌ختی زه‌تفه‌مووت ﴿إِنَّا جَعَلْنَا فِيهَا لَبَّابِينَ﴾ بینگومان نیمه‌ئو (داره) مان کرده‌هوی تافی کرده‌وه‌ی سته‌مکاران (که له‌دونیا‌دا گاله‌یان پی‌ده‌کرد) ﴿إِنَّا شَجَرَةَ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ﴾ به‌پراستی ئو (زه‌تفه‌مووت) دره‌ختیکه له‌بیتخی دوزخ‌دا ده‌پو‌ست ﴿طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُوشُ الشَّيْطَانِ﴾ به‌رو‌بو‌ومه‌که‌ی هه‌روه‌ک سه‌ری شه‌پتانه‌کانه (ناشیرین و چل‌چلاوی یه) ﴿فَأَنزَلْنَا كَلْمًا مِّنْهَا﴾ جا بینگومان ئو (دوزخ‌خیانه) له‌و دره‌خته‌ده‌خون ﴿فَتَالِقُونَ مِّنْهَا الْبَطُونَ﴾ و سکیان له‌(به‌ری) ئو دره‌خته‌په‌ده‌که‌ن ﴿ثُمَّ إِنَّ لَهَا مِنَّا رَحْمَةً فَخَرَّ حَرِيرٌ﴾ له‌پاشان به‌پراستی ئاویکی لیلی زو‌ر گه‌رمی به‌سه‌ردا ده‌خو‌نه‌وه ﴿ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَ الْجَحِيمِ﴾ بینگومان دواتر گه‌پانه‌وه‌یان بۆ دوزخ‌ه ﴿إِنَّ هَذِهِ الْقَوْمَ آتَاءَهُمْ ضَالِّينَ﴾ به‌پراستی نه‌وان باو و باپه‌رائی خو‌نیان به‌گوم‌رایسی بینی ﴿فَقَامَ عَلَى الشَّرِّ فَحَبُورُونَ﴾ نه‌مجا نه‌وان هانده‌ردان بۆ شوین کهن‌تبیان (له‌گوم‌راییدا) ﴿وَلَقَدْ ضَلَّ قَوْمَهُ أَكْثَرَ الْأَوَّلِينَ﴾ سویند به‌خوا بینگومان پیش ئو (گوم‌رایانه‌ی قوپه‌یش) زو‌ریه‌ی گه‌له‌پیشینه‌کان گوم‌را بوون ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ شُرَازِيمًا﴾ سویند به‌خوا بینگومان نیمه له‌ناو خو‌نیاندا (په‌تفه‌مه‌رائی) تر‌سیته‌رمان بۆ ناردن ﴿فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُتَدَبِّرِينَ﴾ نه‌مجا (ئه‌ی موحه‌مه‌مه) سه‌رنج بده سه‌ره‌نه‌جامی تر‌سیته‌راوه‌کان چو‌ن بوو ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ بېجگه‌له‌به‌نده‌هه‌ل‌پ‌تر‌اوه‌کانی خوا ﴿وَلَقَدْ نَادَانَا نُوحٌ فَلْيَغْثِرْ الْمُجِبُونَ﴾ سویند به‌خوا به‌پراستی نوح (علیه‌السلام) هاواری لی کردین نه‌مجا نیمه‌ش زو‌ر چاک وه‌لامی (هاواره‌که‌ی) ئو‌مان دابه‌وه ﴿وَنَحْنُ وَأَهْلُكَ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾ خوی و که‌س و کاری (باوه‌پداری) مان له‌ته‌نگانه‌گه‌وره‌که‌پ‌زگار کرد

﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا رِجْشًا لِّلَّذِينَ يُهْتَمُّ بِآيَاتِنَا﴾ و ه تمها نه و کانی نومان (له سر زوی) هشته وه ﴿وَنَزَّلْنَا فِي الْفُجَيْنِ﴾ وه یاس و نایانگی (باشی) نومان له ناو گله پاشینه کاند هشته وه (که نه مه به) ﴿سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْكَافُرِينَ﴾ سه لام و دروود له سر نوح له لایه ن هسو و جیهانیانه وه ﴿إِنَّا كَذَّبْنَا نَحْنُ الْفُجَيْنِ﴾ به راستی نیمه نا بهو شیوه باداشتی چاکه کاران ده دینه وه ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِ الْكَافُرِينَ﴾ ینگومان نهو له بهنده باوره داره کانی نیمه بوو ﴿لَمْ نَرْفَعْ إِلَّا حُرَّتٍ﴾ له پاشان نوانی تر (دورمان) مان نو قسم کرد ﴿وَأَنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا نَحْنُ بِمُسْرِعٍ﴾ به راستی نیراهیم له به سره وان و شوینکه توانی نوح بوو (له بنه ماکانی ناپیندا) ﴿إِنَّا جَاءَهُ زَيْلٌ مِّنْ سَيْلٍ﴾ کاتی به دلنکی ساغه وه به ره و پرورده گاری هات ﴿إِنَّا قَالُوا لَإِيَّاهُ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ﴾ کاتی که به باو کی و گله کی ووت چی ده پرستن ﴿أَفَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ نایا بیجگله له خوا به پرستراوینکی درو و هله سترواتان دهوی (بیه پرستن) ﴿فَأَنظَرْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ناخو گومانتان چونه به رانه به به پرورده گاری جیهانیان؟ ﴿فَأَنظَرْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ نه مجا سه برینکی نه ستیره کانی کرد ﴿فَقَالُوا إِنَّا سَاقِطُونَ﴾ جا ووتی من نه خوشم (نا بهم بو جه زنه که تان له ده ره وی شار) ﴿فَقَالُوا عَذَابُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ نه وانش پشیمان تی کرد و روشن (بو ده ره وی شار بو جه زنه که بیان) ﴿فَنَزَّلْنَا إِلَهُ الْفُجَيْنِ﴾ جا (نیراهیم) به نهیسی روشن بو لای به پرستراوه کانیان (به گالته وه) پی ووتن نهو بو شت ناخون ﴿فَأَنظَرْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ نهو چیتانه قسه ناکه ن ﴿فَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمُ صُرُوفًا مِّنَ الْبَابِ﴾ نه مجا به دهستی راستی (به نه ور) دهستی کرد به لیدانیان (ورد وردی کردن جگه بهت هگوره که بیان) ﴿فَأَنظَرْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ (گله کی زانیان) به کسه به به پله به ره و نیراهیم هاتن ﴿قَالَ لَعَلَّكُمْ مَا تَتَّبِعُونَ﴾ (نیراهیم) ووتی نایا نیو بنانیک ده پرستن که خوتان ده بناشن و دروستی ده کن؟ ﴿وَاللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾ له کانتیکدا خوا به دیهنه ری خوتان و نهو بتانه شه دروستان کردون ﴿قَالُوا إِنَّا إِلَهُ الْفُجَيْنِ﴾ ووتیان بینایه کی به رزی بو دروست یکمن (پری که ن له ناگر) و فری ی بده نه ناو ناگره که وه ﴿فَأَنظَرْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ وویستیان (بیکورن) به پیلان به لام نیمه نه وانشان زیر خست ﴿وَقَالَ إِنَّا إِلَهُ الْفُجَيْنِ﴾ (نیراهیم) ووتی من ده روم بو لای به ورده گارم، دلنایم رینمو ونیم ده کات ﴿وَنَزَّلْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ نهی به ورده گارم منالیکسی چاکم پی به خشه ﴿فَنَزَّلْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ نیمه ش مرزدهی کورینکی له سر خومان پیندا ﴿فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ﴾ جا کاتی نهو (کوره هگوره بو تا) هگشته نهو ی شش و کار بکات له گله ن (نیراهیم) دا ﴿قَالَ يَبْنَؤُا إِلَى رَأْيِي فِي الْقَتَامِ﴾ (نیراهیم) ووتی نهی کوره خوشه وسته که به راستی من له خودا بینیم که سدرت ده برم ﴿فَأَنظَرْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ جا سدرنج بده دلنیت چی و رات چی به؟ ﴿قَالَ يَبْنَؤُا إِلَى رَأْيِي فِي الْقَتَامِ﴾ (کوره که = لیسماعیل) ووتی بابه گیان نهو ی فرمانت پی دراهه بیکه ﴿سَخَّرَ لَكُمْ مِنْ أَلْفِهِمْ عَشْرَ آيَاتٍ﴾ دلنایه ده بینی به وویسنی خوا له خورگان ده بهم

﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَنهٗرَ لَهُمْ حَصْرُونَ﴾ که چی باو در یان نه هیتا به نیلیاس که و ابو و ینگومان نه وان ناماده ده کرین (له دوزخ دا) ﴿وَالْأَعْيَادُ لِلَّهِ الْمُتَّحِصِنِينَ﴾ جگه به نده هه لیز و اه کانی خوا ﴿وَرَكَّاعَةً فِي السُّجُودِ﴾ وه باسی چاکی نهو (نیلیاس) مان له ناو گه له پاشسته کان دا هیشته وه ﴿سَاجِدَةً عَلَى الْبَاسِ﴾ سه لام له سه ر نیلیاس بیت (نیلیاسین و نیلیاس هه ر به ک که سه) ﴿إِنَّا كَذَّابُوا تُجْرَى الْمُتَحِصِنِينَ﴾ به راستی نیمه نا به و شیهه پاداشتی چا که کاران ده دینه وه ﴿إِنهٗم مِّنْ عِبَادِ الْغَافِلِينَ﴾ ینگومان نهو (نیلیاس) له به نده باو و دره کانی نیمه به ﴿وَإِن لَّوِطَ لَیْنُ التَّرْسِینِ﴾ به راستی لو و ط (پتغه مبرنک بو) له پتغه مبران ﴿إِذْ فَجَّتْ وَأَفْجَتْ أَجْمَعِينَ﴾ کاتیک خوی و هه موو که سه کانی و شوین که وتو و انیمان پزگار کرد ﴿الْأَعْمُورُ فِي الْغُورِ﴾ بیجگه له پیره رنیک (خیزانی لو و ط) که له تیا چو وه کان بو ﴿فَرَدَّوْهُمْ إِلَى الْآخِرِینِ﴾ پاشان نهوانی ترمان له ناو برد ﴿وَأَنهٗم مِّنْ عِبَادِ الْغَافِلِینَ﴾ به راستی نیوه (تهی قور به شیهه کان) به به یانیاندا (به رور) ده رور به سه ر (شویته واره کانیاندا) ﴿وَبَاسِلَ أَفْکَا تَعْقِلُونَ﴾ و به سه و دا نایا نیز زیر نابن ﴿وَإِن یُوشِکَ لَیْنُ التَّرْسِینِ﴾ وه به راستی یونس (پتغه مبرنک بو) له پتغه مبران ﴿إِذْ أُنْقِلُوا إِلَى الْفَلَکِ الْمُتَشَحُّبِ﴾ کاتی رای کرد بؤ لای که شتی کی پر (له خه لک) ﴿فَتَاسَّخَرُوا لَکُم مِّنَ الدَّحْطِینِ﴾ ته مچا (نهو که شتی له بهر نه وهی باری قو ورس بو، له ترسی نو قسم نه بو و نی، خه لکه که ی که له ناویدا یوون، قورعه کیشیان کرد بؤ نه وهی نهو که سه ی ده ر چو و بیخه نه ناو ده ریا که وه و باری که شته به که سو و کتر بیت) قورعه یان کرد (یونس) نهو که سه بو له قورعه که سه ر نه که وت ﴿فَاللَّحْمَةُ لَکُم وَهَؤُلِیٓئِهٖ﴾ (خرابه ده ریا که و) ته مچا نه هه نکینک قو و نی دا نه ویش شایانی سه ر زه نشست بو ﴿فَلَوْلَا اَنَّهُ رَکَانٌ مِّنَ الْمُسْتَجِیۡنِ﴾ حق ته گهر به راستی نهو له یاد کارانی (خوا) نه یوایه ﴿لَیْسَ فِی ظُلُمَۃِ اِلَیۡمٍ یَّهْمُونَ﴾ هه تا پورزی زیندو و بو و نه وه له ناو سکی شو (نه هه نکه دا) ده مایه وه ﴿فَتَبَدَّلَ بِالْعَمَاءِ وَهَؤُلَیۡئِهٖ﴾ به هوی شه وه فریمان دایه زه وه کی پروت (بی دار و دره خت) و نه خوشیش بوو ﴿وَأَنۢبِئْنَا عَلَیۡهِ سَحَابًا مِّنۢ بَاقِلِیۡنَ﴾ وه رو و کینکی کوله که مان به سه ر یدا پروانده ﴿وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مَآئِدَةٍ أَوْ یَزِدُّونَ﴾ نهو سا به پتغه مبرنکی ناردمان بؤ لای سه د هه زار کهس یا زیاتر ﴿فَتَأَمَّلُوا اِمَّا نَكُنَّ مِثْلَ مَا کُنْتُمْ اِلَیۡ حِیۡرٍ﴾ گه له کهش باو و دران هیتا و بهو هوی وه به هر هه مندان کردن له زیان تا ما ویه ک ﴿فَأَنۢبِئْتَهُمۡ اِلَّا نَّکُنَّا الْاَبْنَاءُ وَلَهُمۡ السُّوۡرُۃُ﴾ ته مچا (تهی موحه ممد) پر مباریان لی بکه نایا کچان بؤ په ر و در دگاری تویه و کورایش هی نهوانه؟ ﴿اَتَمَّ عَلَیۡکُمُ السَّلَاطُ کَیۡفَ اِنۡشَا وَکَرۡهَیۡتُمۡ حُدُوتَ﴾ یان نهوان به دیاره وه بوون که نیمه فریشته کانمان به مینه دروست کرد ﴿اَلَا اِنَّهٗم مِّنۡ اَفۡکِهِۦ یَقُولُوۡنَ﴾ بیدار بن به راستی نهوان له دس هه لیه سی خویانه وه دلین ﴿وَلَا اِنَّهٗمۡ لَکَاۡذِبُوۡنَ﴾ خوا مندالی بووه و ینگومان نهوانه دروزنن ﴿اَصۡطَلٰی الْاَبۡنَآءُ عَلَی الْاَبۡیۡیۡنَ﴾ نایا (خوا) کچانی هه لیز اردو وه (بؤ خوی) به سه ر کوران دا

﴿مَالِكٌ كَفًّ تَحْكُمُونَ﴾ چنانچه چون برپاری وا ده‌دهن ﴿فَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی نایا بیر ناکه‌نه‌وه؟ ﴿أَمْ لَكُمْ سُلَاطِنٌ مُّبِينٌ﴾ یان به‌لگه‌به‌کسی رووتان (لهم باره‌سه‌وه) هه‌به ﴿وَأَنذَرْتُكُمْ يَوْمَ الْكُفُوفِ﴾ ده‌ی کتینه‌که‌تان (به‌لگه‌که‌تان) بیتن نه‌گه‌ر پاست ده‌که‌ن ﴿وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نِجَاسًا﴾ وه نه‌وه (بی باوه‌رانه) له نیوان خواو جنو که‌دا خزمایه‌تی یان بریار داوه ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الْمَخْضُوفُونَ﴾ سویند به‌خوا ییگومان جنو که‌کان ده‌یسان زانی که به‌راستی نه‌وان ناساده ده‌کرتین (له‌روزی دوا پیدا) ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ﴾ پاك و بیگه‌رده خوا له‌وه‌ی نه‌وه (بی باوه‌رانه) ده‌یلین ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ (همه‌مویان سزا ده‌درین) بیجگه به‌نده خاوین کراوه‌کانی خوا ﴿فَلَا تَكُوفُوا تَعْبُودُونَ﴾ نه‌مجا به‌راستی تیره و نه‌وه (بشانه) یش که ده‌پهرستن ﴿مَا أَنشَأَ عَلَيْهِمُ الْبُتَيْنِ﴾ تیره ناتوان له‌به‌راسته‌ی خوا دا گومرا که‌ری (که‌س) بن ﴿إِلَّا مَنْ هُوَ صَالٍ لِلْحَيْبِ﴾ بیجگه نه‌وه که‌سه‌ی (خوا ده‌زانی) ده‌چیشه دوزه‌خه‌وه ﴿وَمَا يَنبَغِي إِلَّا لَهُمْ عَمَلٌ قَلِيلٌ﴾ (فریسته‌کان ده‌لین) هیچ کام له‌ئیمه نییه مه‌گه‌ر پله‌وه شویتنکی دیاری کراوی خو‌ی هه‌به ﴿وَأَنذَرْتُ الْخَنَازِقُونَ﴾ وه به‌راستی ئیمه همه‌مومان به‌ریز وه‌ستارین (بو عیاده‌ت و به‌جی هیتانی فهرمانی خوا) ﴿وَأَنذَرْتُ الْمُتَلَبِّصُونَ﴾ وه ییگومان ئیمه‌مین همه‌میشه ته‌سیبیحات وزیکر ویدی نه‌وه ده‌که‌مین ﴿وَلَا تَأْوِيلُ لَهُمْ﴾ ییگومان هه‌ر چه‌نده بت په‌رستان ده‌بانووت ﴿وَلَا يَرْجِعُ الَّذِينَ لَا رَحْمَةً لَهُمْ﴾ به‌راستی نه‌گه‌ر کتینیك (ی ناسمانی وه‌ک کتینی) پشیمانان هه‌بوایه ﴿لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ به‌راستی ئیمه له‌به‌نده پاك و خاوینه‌که‌نی خوا ده‌بوین ﴿وَكَذَرُوا بَعْثَ الْمُشْرِكِينَ﴾ نه‌مجا (که کتیبیان بز هات) باوه‌ریان بی نه‌هیتا، جابه‌زووی ده‌زان (سه‌ر نه‌نجامی بی پر وایه‌که‌یان چون ده‌بی) ﴿وَلَقَدْ سَبَقَتْ كُفْرًا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ سویند به‌خوا ییگومان پشتر بریارمان داوه بز به‌نده نیز داوه کاتمان ﴿وَلَقَدْ لَعَنَّاهُ الْمَخْضُوفُونَ﴾ که ییگومان هه‌ر نه‌وان سه‌ر ده‌خرتین ﴿وَلَا جُنْدَ لَهُمُ الْعَالَمُونَ﴾ دیاریشه هه‌ر سه‌ریزانی ئیمه سه‌رده‌که‌وون ﴿فَقُولْ لَهُمْ حَقَّ الْحَقِّ﴾ توش وازیان لی به‌یته تانه‌وه ماوه‌ی (دیاری کراوه بز له‌ناوبردیان) ﴿وَأَنذَرْتُهُمْ قَسَوفَ بُصُورٍ﴾ وه بیان بینه (سه‌ر نجامیان چون ده‌یست) له‌مه‌ولا نه‌وانیش ده‌یین (جیان به‌سه‌ر دیت) ﴿أَفَعَدَّيْنَا لِلْمُتَلَبِّصِينَ﴾ جا نایا به‌پله‌ داوای سزای ئیمه ده‌که‌ن ﴿وَأَنذَرْتُ الْبَاسَ﴾ هه‌ر کاتی سزای ئیمه هاته‌خواره‌وه بز ناو ماله‌کانیان ﴿قَسَّةَ صَاحِّ الْأَعْرَابِ﴾ نه‌وسا تر سبتر اوان چ روزه‌کی خراب و ته‌نگیان ده‌بی ﴿وَقُولْ لَهُمْ حَقَّ الْحَقِّ﴾ وه وازیان لی به‌یته هه‌تانه‌وه ماوه‌ی (دیاری کراوه بز یان) ﴿وَأَنذَرْتُ قَسَوفَ بُصُورٍ﴾ وه بینه نه‌مجا له‌مه‌ولا نه‌وانیش ده‌یین ﴿سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ﴾ په‌رورد گارت پاك و بیگه‌رده، په‌رورد گاری بالا ده‌ست له‌وه‌ی بی باوه‌ران ده‌یلین (ده‌ریاره‌ی) ﴿وَنَسَكَ عَلَى الْفُرَاتَيْنِ﴾ سلاو و درودیش بز گشت پتیه‌مه‌ران ﴿وَلِلْحَمْدِ لِلَّهِ﴾ سوپاس و ستایش بز خوا‌ی ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ په‌رورد گاری همه‌وو جیهانیان

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به‌خشنده‌ی مهربان

﴿ص﴾ به (صاد) ده‌خون‌پخته‌ی و خوازاتاره به ماناکه‌ی یز زانیاری زیاتر سه‌بر سه‌ره‌نای سوره‌نای سوره‌تی (البقرة) بکه
 ﴿وَالْقُرْآنُ ذِی الذِّکْرِ﴾ سویند به نورانی‌ی خاوه‌ن ریز و پند و ناموزگاری ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ عَنِ عَذَابِنَا قَدْ إِثْمَانَكُمُ الْبَهِيمُ﴾ به لأم نه‌وانه‌ی
 یز باوه‌ن ریز چون، له خویه‌ی گه‌وره زاتین و دزایه‌نیدا (به‌رانبه‌ی نیسلام و شویتن که‌وتووانی) ﴿وَلَا تَكْفُرُوا بِالْهُدَىٰ﴾ به نه‌وانه‌ی
 قرین چنده‌ها گه‌لمان پیش نه‌وان (کافرانی مه‌کنکه) له‌ناو یرد ﴿وَلَا تَوَلَّوْا آلَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ به نه‌وانه‌ی
 حالیکه‌ی کانی بزگار بوون نه‌مایو ﴿وَتَجِيبُوا أَعْوَابَهُمْ وَقُولُوا هَلْ نَحْنُ بِمَبْعُوثٍ خِطَابٍ﴾ به نه‌وانه‌ی
 هاتووه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَذَا سِحْرٌ مُّجْتَمِعٌ﴾ به نه‌وانه‌ی یز باوه‌ن ده‌یان ووت نم (به‌نمه‌یهره) جسادووه گهریکی زور دروزه ﴿وَلَا تَنْفَعُكُمْ فِيهِ الْأَعْيُنُ﴾ به نه‌وانه‌ی
 ﴿أَجْمَلُ الْأَوَّلِينَ﴾ نایا نه‌و (به‌نمه‌یهره) همدووه خواکانی کردوته بدک خوا ﴿إِنْ خَدَّكَ النَّاسُ﴾ به نه‌وانه‌ی
 (که‌یه‌ک خوا به‌ی) شبتیکی زور سه‌رسوور هینه‌ره ﴿وَأَنْطَلَقْنَا لَعْنَهُمُ الْيَوْمَ﴾ به نه‌وانه‌ی (قور به‌یش له‌گه‌ی به‌نمه‌یهره
 قسه‌یان کرد و هه‌لسان) به بدله‌ی دهر چون ﴿إِنْ أَشْرَأْ أَشْوَقُ﴾ به نه‌وانه‌ی (به‌خدکیان ووت) پرؤن و خور گهرین
 له‌سهر (به‌رستی) خواکانتان ﴿إِنْ خَدَّكَ النَّاسُ﴾ به نه‌وانه‌ی (به‌رستی) له‌مه‌ی (ی موحه‌ممد) ده‌لی (شبتیکه له‌تیره داوا کراوه
 هه‌تا بیته‌ی گه‌وره‌ی همدووه عهره‌ب) ﴿وَمَا تَسْمِعُ الْأَنْفُ﴾ به نه‌وانه‌ی (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به)
 ﴿إِنْ خَدَّكَ النَّاسُ﴾ به نه‌وانه‌ی (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به)
 دا به‌ز نه‌و (موحه‌ممد) دابه‌ز تراهو ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ عَنِ عَذَابِنَا قَدْ إِثْمَانَكُمُ الْبَهِيمُ﴾ به نه‌وانه‌ی
 قورانه‌ی من ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ عَنِ عَذَابِنَا قَدْ إِثْمَانَكُمُ الْبَهِيمُ﴾ به نه‌وانه‌ی
 ﴿لَا تَنْفَعُكُمْ فِيهِ الْأَعْيُنُ﴾ به نه‌وانه‌ی (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به)
 ﴿وَلَا تَنْفَعُكُمْ فِيهِ الْأَعْيُنُ﴾ به نه‌وانه‌ی (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به)
 وحه‌ی دابه‌ز تراهو که‌سه‌ی خویبان ده‌یان ووت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ عَنِ عَذَابِنَا قَدْ إِثْمَانَكُمُ الْبَهِيمُ﴾ به نه‌وانه‌ی
 له‌شکر و کوزه‌ی لیکی بی ترخن له‌و کوزه‌ی لأمه‌ی (دوی به‌نمه‌یهره‌ن به‌زووی) ده‌شکرتین و سه‌ر شو‌ر دهب
 ﴿وَلَا تَنْفَعُكُمْ فِيهِ الْأَعْيُنُ﴾ به نه‌وانه‌ی (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به)
 (به‌نمه‌یهره‌ی کانیان) نه‌جینا ﴿وَلَا تَنْفَعُكُمْ فِيهِ الْأَعْيُنُ﴾ به نه‌وانه‌ی (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به)
 به‌ره‌کان ﴿وَلَا تَنْفَعُكُمْ فِيهِ الْأَعْيُنُ﴾ به نه‌وانه‌ی (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به)
 باوه‌ریان به‌نمه‌یهره‌ن نه‌جینا بویه‌ی سزای منیان به‌سه‌ره‌ی جه‌سیا (وله‌ناو چون) ﴿وَمَا تَنْفَعُكُمْ فِيهِ الْأَعْيُنُ﴾ به نه‌وانه‌ی
 نه‌مانه‌ی نه‌نا چاوه‌روانی ده‌نیککی زور گه‌وره ده‌کن ﴿وَمَا تَنْفَعُكُمْ فِيهِ الْأَعْيُنُ﴾ به نه‌وانه‌ی (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به)
 دوا خستنی نیسه ﴿وَمَا تَنْفَعُكُمْ فِيهِ الْأَعْيُنُ﴾ به نه‌وانه‌ی (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به) (که‌تسه‌رانی به)
 پیش ریزی لپ پر سینه‌و به‌شه‌ی که‌مان (له‌سزایان پاداشت) به‌ی بدله

﴿أَصْرَفَ عَلَى بَنَاتِهِ﴾ (شی موحممه) دان به خوئندا بگریه له سهر شو قسانه‌ی که ده بکه‌ن ﴿وَأَزْدًا عِدَدًا أَوْدًا﴾ (الذین یله اوت) بگری بهنده‌مان (داوود) ی خساوه هیز و توانا بگریه وه بنگومان شو همه همیشه گه راهه بور بۆ لای خوا ﴿إِنَّا سَخَرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ بِسَمِئَةٍ﴾ به راستی نیمه چیا کائمان رام هینا بو ته سببجانی خوابان ده کرد له گدال شو (داوود) ﴿يَا لَعْنَةُ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْبِئْسَ ثَمَارًا﴾ به بیئوران و به بیانیاندا ﴿وَالْقَوْمِ مَشْهُورَةٌ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ وه بالنده‌کان که له دهوری شو (داوود) کۆده کرانه وه همه وو (بۆ ته سببجانی) بۆ لای شو ده گه رانه و (تا له گدال داوود یادی خوا بکه‌ن) ﴿وَمَنْ ذَا الَّذِي يَدْعُوهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وه پاشایه‌یه‌ی که نه‌مان به هیز کرد ﴿وَالَّذِينَ يُلْقُوا أَمْثالَ الْبُرْجِ﴾ دانایی و گوشتاری جیا گه ره وه‌مان بپ به خشی ﴿وَهُلْ أَنتُمْ أَتَمُّ الْقَوْمِ﴾ (الذین یله اوت) وه نایا هه‌والی داوا چیه کانت بپ گه بشنوه کانی به دیواری خه‌لو ته‌گاکه دا سهر که‌وتن ﴿إِذْ سَخَّرْنَا الْقَارُونَ يَوْمَئِذٍ وَفِرْعَوْنَ بِطَغْوَاهُمْ﴾ له نا کاودا چونوه ژووره وه بۆ لای داوود نه‌ویش داچله‌کا و ترسان لیان ﴿قَالُوا لَأَنفَحَنَّ حَسْمَاً﴾ وونان: مه‌ترسه (نیمه) دوو داوا چین ﴿إِنِّي بِمُصْطَفَىٰ بَعْضِ يَدِ كَيْدِ كَيْدَانِ سَتَمِی لَمُوی تر کردوه ﴿فَأَمَّا كَرِهُتُمْ بَعْضَ الْيَوْمِ وَالْآخِرِ﴾ جاله تبوانماندا به‌ه‌ق و راستی بریار بده‌وله راستی لامه‌ده (له بریاره که‌تدا) ﴿وَأَعْدَدْنَا لِكُلِّ سَوَاءٍ الْعَذَابَ﴾ وه ریتمو ونیمان بکه بۆ رنگای راست ﴿إِنَّ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ تُشْعَوْنَ بِهِ﴾ (به کیان ووتی) بنگومان ته‌مه برامه، نه‌وه‌و تو سهر مه‌ری همه به ﴿وَلِيَّ تَحِيَّةٍ وَجِدَةٍ﴾ و منیش به که مه‌رم همه به ﴿فَقَالَ أَهْلِي بِئْسَ الْيَوْمُ عَلَيَّ﴾ که چی ده‌لثت شو مه‌ره‌ش بده‌بمن (بیسپیره به من) وه کانی قسه کردند از له به سهر مدا ﴿قَالَ لَقَدْ ظَنَمْتُ لِقَوْمِكُمُ الْقَارُونَ﴾ (ته‌مجا داوود علیه السلام به‌بی نه‌وی گوی له براکه‌ی تریان بگریت و به‌به‌له‌تم حو که‌می دا) ووتی: سویند به‌خوا به راستی ستمی لبکر دوی که داوات لیشه‌کات ناقه مه‌ره که‌ت به‌خاته ناو مه‌ره کانی خویه وه ﴿وَأَن كَرِهْتُمُ الْقَارُونَ﴾ نیمه ش له وه‌له‌ی نه‌وخش بووین و بنگومان زور له‌مه‌ریک و هاو به‌شان ستم له‌به‌کتری ده‌که‌ن ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَكَلَّامُهُمْ﴾ بیجگه له‌وانه‌ی باوهریان هتاوه و کسره‌وه‌ی چاکبان کردوه، نه‌وانه‌ش زور که‌من ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُم مَّا هُمْ بِيَجْهَ لِه‌وانه‌ی زانی که نیمه تنه‌ها تا قیامان کردوه ته‌وه ﴿فَأَسْتَغْفِرُ لَهُمْ وَتَعَزَّوْا لَهُمْ﴾ بۆیه داوای لیئوردنی کرد له په‌روه‌د گاری و که‌وت به روودا به سوژه برده‌وه و توبه‌ی کرد (له‌وه‌ی نه‌ده‌بو و به‌بی گونگرتن له‌که‌سی به‌رامه‌ر حو که‌م بدات و به‌له‌ش بکات له‌بریاراندا) ﴿فَقَعَزَّوْا لَهُمْ﴾ نیمه ش له‌وه‌له‌ی نه‌وخش بووین ﴿وَأَن لَّه‌ عِندَنَا لُزْغٌ وَخَسَنٌ مَّقَابٍ﴾ به راستی شو (داوود) پله و پایه‌ی به‌رزه و نزیکه له نیمه وه و دواو ژوئکی جاکشی همه به ﴿بَلَدًا أَوْ إِنَّا جَعَلْنَا كَلِيبَةَ فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌ی داوود بنگومان نیمه تومان کرد به‌جیشینی (به‌ته‌مه‌برانی پیش خوت) له زه‌وبدا ﴿فَأَمَّا كَرِهُتُمُ الْقَارُونَ﴾ که‌وا بوو و توش له نیوان خه‌لکدا به راستی فه‌رمانه‌ی وایی بکه ﴿وَلَا تَجْعَلُ الْهُوَىٰ قَبِيلًا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ شوین هه‌وا و ناره‌زوو مه‌که‌وه باله‌رنگای خوا لات نه‌دات ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَصْلَوْنَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بنگومان نه‌وانه‌ی له‌رنگای خوا لاده‌دن و گو‌مرا ده‌بن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ مِّمَّا تَشْكُرُونَ﴾ سزای سه‌ختیان بۆ هه‌به چونکه روژی لپه‌ر سینه‌وه‌یان

له‌بر کردبوو

﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ وَوَضَعْنَا الْقُرْسِيِّ وَالْكَوْثَ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ و ه ژن و مناله کانی و نه وندهی تریشمان له گه لیان دا به (له یوب) به خشی
 ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ به رحم و مبه ره بانی له لایه ن خومه و نه (بژ له یوب) وه بژ پند و نامز گاری بژ
 خاوه نانی ژیری و بیرو هوش ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ (پیمان ووت) چه بکی شوون (داری زور
 باریک) به ده ستوه بگره و پتی بده (له خیزانت په ک جار) و سویتده کت مه شکبته (که له خیزانت خوارد بوو
 سه داری لی بدهی) ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ به راستی نیمه شو (له یوب) مان به خگر یی بیی ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾
 چ به نده په کی چاک بوو به راستی نه و زور گو تر ایدله و پروو له خوا بوو ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾
 وه باسی به نده کانی نیمه بکه لیراهیم و نسحاق و به عقوب ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ که خاوه نی هیزو توانا
 و بینایی بوون ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ به راستی له بهر شه وی همه شه پرزی دواپان له بهر دابوو
 نیمه (به بندهی تایه نی خومان) هه لسان بزاردن ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ وه به راستی نه وانه
 (هه ر سبانیان) لای نیمه له به نده هه لیر دراهو چاکه کائن ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ وه باسی
 (بنده کانی نیمه) یسماعیل و نه لیه سح و ذو لکیفل بکه ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ که هه موویان له چاکه کارانن
 ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ شهم (باسی پیغه به رانه) باس و ناوبانگی چاکیانه له دنیادا و ییگومان
 پارینز کاران سر نه نجامیکی چاکیان هه به ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ (که بریتی به له) به ده شتانی
 جینگای مانده وی همه میه بی، که ده ر گاکانی کراوه توه و بویان ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ له ویدا (له سهر کورسی
 رازاوه) بالیان داوه شه وه ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ نییدا داوای میوه هاتی زور و جزوه ها خوارنده وه
 ده کهن ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ و حوزریانی هاو ته مه نیان لایه (خیزانیانن) که چاویان بریو شه
 میرده کانیان ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ نیمه شو (نازو نیمه نه وانه) به که به لیبتان پی درا بوو بژ پرزی
 لیر سینه وه (ی قیامت) ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ به راستی نیمه رزق و پرزی نیمه به هه ر گیز ته و او
 بوونی بژ نییه ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ نا ته مه (پادا شتی پارینز کارانه) و ییگومان سهر که شانیش
 خرابترین باشه پرزیان هه به ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ دوزه که ده چنه ناویه وه، نای چ جینگایه کی
 به دو خرابه ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ نه مه و ناوی له کول و کیم و زوو خواو، ده با بیجه ژن ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾
 ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ وه چنده جوری تر سزایان هه به له و شیهو ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾
 (به گومر اکره کان ده وتری) نه مه کومه لیکه له گه ل تیوه دا دینه دوزه ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ (گومر اکره کانیش
 ده لین) به خیز نه یه ن ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ ییگومان نه وانه ده چنه ناو ناگری دوزه ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾
 نه وانه (به گومر اکره کان) ده لین به لکهو تیوه به خیز نه یه ن ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ تیوه (له دونیا گومر انان کردین)
 و نه م سزاتان پیتش هینا بزمان ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾ نای چ جینگاو مه نزل لیکي خرابه ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾
 ده لین: نه ی پهر و در دگاران هه ر کهس (هوی) پیتش هینانی نه م سزایه بوو بژ نیمه ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾
 نه وه سزای نه و که سه له دوزه خدا چنده قات بکه ره وه ﴿وَجَعَلْنَا لَكَ نُجُومًا مِّنَ اللَّيْلِ لِقَاءَ رُبِّكَ﴾

﴿وَقَالُوا مَاذَا آتَانَا مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه (گوهر اکره کان) دهلین شهوه جیمانه بوج بیوانینک نابینین ﴿كَانُوا يَحْمِلُونَ﴾
 الْأَثْرَارَ ﴿كه نیمه له خرابه ر کارانمان ده زاردن ﴿لَقَدْ أَنْزَلْنَا سِرَاجًا﴾ نایا نهوانن كه گالته مان بی
 ده كردن؟ ﴿أَمْ رَأَتْهُنَّ الْأَبْصَارُ﴾ یا (لیره نه لآم) چاوه کان لیان كه لا بسوه (و نایان بینن) ﴿إِنْ﴾
 ذَلِكَ لَحَقُّ شَأْنٍ أَهْلُ السَّمَاءِ یَبْجُومَانَهُوه (كه باسکرا) نازاوه و شهده قسهی دوزه خیانه، و راسته (ودیتهدی)
 ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ (شهی موحه مسده ﴿بَلَىٰ﴾ بلن من تنها ترسته رنكم ﴿وَمَا يَنبَغِي إِلَّا اللَّهُ يُولِئِ الْأَشْيَاءَ﴾
 و هیچ پد رستر اوینکی راست نیبه بیجگه له خوای تنهای به ده سه لات ﴿زُبُّ الشَّكْرِ وَالْأَرْضِ﴾
 وَنَابِئُهُمَا ﴿په روره دگاری ناسمانه کان و زهوی و نهوی له نبوانینادیه ﴿الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾ زالی بالآده سنی
 لیورده به ﴿قُلْ هُوَ يَوْمُ الْاِظْفَارِ﴾ (شهی موحه مسده ﴿بَلَىٰ﴾ بلن شهوه ههوالینکی زور گهوره به ﴿أَلَمْ نَعْنُقْهُمْ يَوْمَ﴾
 كه تیره گوی بی نادهن ﴿مَا كَانُوا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا عِلْمُ الْاِظْفَارِ﴾ (بلن نه گه روه حیم بونه هاتایه)
 سن هیچ ناگام له كز مهلی هره بلند (فرشته کان) نه بوره ﴿إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾ کاتی ده سه قالیان ده كرد
 (دوره ی نادهم) ﴿إِنْ رَوْحُنَا لَكَ﴾ نیگا بؤ من ناکریت ﴿إِلَّا أَنَا أَنَا نَنْزِلُ فُيُورِ﴾ جگه له وه نه بیت كه من
 تنها ترسته رنکی روونكه روه م ﴿إِنَّمَا نَزَّلْنَا الذِّكْرَ﴾ شهو کانهی (دهمه قالی یان بو) په روره دگارت
 به فرشته کانی فرموسو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ﴾ به راستی من مرقیقك له قور دروست ده كم ﴿وَإِنَّا سَوَّيْنَاهُ﴾
 وَفَخَّخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحٍ ﴿نهجا کاتی شیره كه یم رنك خست و فوم پندا كرو گیانم كرده به به ریداله
 گیانك كه خوم درو ستم كروهوه ﴿فَقَعَا لَدُنَّ سَجَدِينَ﴾ شهو سا هه مو به سوژده بردن بؤی بكهون به پروودا ﴿فَمَسَّحَ الْمَلِكُ﴾
 كُفُّهُ أَتَحْمُونَ ﴿جافر بشته کان ههر هه مو بسان سوژده بیان برد ﴿إِلَّا الْإِنْسُ أَتَحْكُمُ﴾
 بیجگه له شه بیان كه خوی به گهوره داننا ﴿وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ و له بی باوه ران بو ﴿قَالَ يَبْلِغُ﴾
 (خوا) فهر مووی شهی لیلیس ﴿مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتَ بِيدٍ﴾ چی شتیک رنگری كردی (له وهی) كه
 سوژده به بیت بؤ كه سی كه به ههر دوه دهستی خوم درو ستم كروهوه ﴿أَنْتَ كَرَّمَكَ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ ناپاخوت
 به گهوره زانی، یاخو له به رزو بلنده کانی ﴿قَالَ أَتَعْزِمُنِي﴾ (شه بیان) ووتی من له (نادهم) چاكرتم
 ﴿خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَتَخْلُقَنِي مِن طِينٍ﴾ چونكه منت له ناگر دروست كروهوه، به لآم شهوت له قور دره منكر دوهوه ﴿قَالَ فَاطْرُجْ﴾
 فِيهَا لَكَ حِجْرٌ ﴿خوا) فهر مووی كه واته لهو (به هه شسته) دهر چؤ و برؤ، چونكه بیگومان قو
 دهر كراوی له به حمه متی من ﴿وَأَن عَزَّكَ لَعَنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ وه به راستی نه فرینی منت له سدر بی تا برؤی
 (پاداشت و توله) ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ (شه بیان) ووتی شهی په روره دگارم دهی منزلم
 بده (نه مرم) تا رؤی (مردوان) زیندووه ده كرنه وهوه ﴿قَالَ وَلَئِكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ (خوا) فهر مووی:
 دهی به راستی توله منزله ت دراونسی ﴿إِنِّي يَوْمَ الْوَفَى الْمُعْلِمُ﴾ تا برؤی کاتی دیاری كراو ﴿قَالَ قَبْرُكَ﴾
 لَأُظْفِرُكُمْ مِنْهُمُ أَجْمَعِينَ ﴿شه بیان) ووتی شهجا سویند به عزیزه ت ههر هه مو بسان گوهر
 ده كم ﴿وَالْأَعْيَادُ مِنْهُمْ الْمُتَخَصِّصِينَ﴾ شهوانه بیان نه بی كه بندهی پاك و هه لبرادهی تون ﴿

﴿خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ (خوا) تنیوی له ناکه که سبتک (ئادهم) دروست کردوه ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا مِنْهَا رِجَالًا﴾ پاشان لهو (کسه) هاوسره که‌ی (حه‌وای) به‌دی هیتاوه ﴿وَأَنْزَلْنَا لِكُلِّ مِائَةٍ شَعِيرَةً رَبِّهِ﴾ وه بز تنیوه هه‌شت جوونی (نیز و من) له نازه‌ل به‌دی هیتاوه ﴿وَجَعَلْنَاكُمْ فِي بَطْنٍ مِمَّا يَهْتَكَ﴾ تنیوه دروست ده‌کات له‌ناو سکی دایکتاندا ﴿خَلْقَيْنِ بَعْدَ خَلْقٍ﴾ به‌به‌دی هیتانی به‌ک له‌دوای به‌ک ﴿فِي ظُلُمٍ ثَلَاثٍ﴾ له‌ناو سنی تاریکی (ناو سک، مندالان، به‌رده‌ی کۆر به‌له) دا ﴿وَلَا تَكْفُرُ لَهُ إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ﴾ ناندوه به‌روهرد گاری تنیویه که ده‌سه‌لات و پاشایی هه‌ر مولکی نه‌وه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا الْهُوَ قَاتِلُ الضُّلُومِ﴾ هیچ به‌رستر اوئیکی راست جگه له‌زاتی نه‌و نیه، که‌وا نه‌ تنیوه چۆن له‌ثایینی راست لاده‌درین ﴿إِنْ تَكْفُرُوا﴾ نه‌گهر تنیوه بی باوه‌رسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ نه‌وه بیگومان خوا بی نیازه له‌تنیوه ﴿وَلَا يَرْضَى لِيْسَادِهِ الْكُفْرُ﴾ و پازی نیسه به‌بی باوه‌ری بۆ به‌نده‌کانی ﴿وَلَنْ تَشْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَكُمْ﴾ وه نه‌گهر سوپاسی خوا بکه‌ن (و‌گهر دن که‌چ بن) به‌وه لیسان پازی ده‌بیت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ هیچ گوناها رتک گوناها می که‌سبکی تر هه‌لنا گرتت ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان گه‌پانه‌وه‌نان هه‌ر بۆ لای به‌روهرد گارتانه ﴿فِي تِلْكَ آيَاتٍ لِّكُلِّ قَوْمٍ﴾ نه‌وسا هه‌والشان ده‌داتی به‌وه‌ی که ده‌تان کرد ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌راستی خوا ناگاداره به‌ نه‌یسی دلان ﴿وَلَا تَأْسَ الْأَنْفُسُ مَيِّتٌ﴾ وه کاتی ناده‌می زبانیکی لی بکه‌وی ﴿وَعَارَفْتُمْ أَنِيَّا إِلَهُي﴾ ده‌گه‌ر تبه‌وه بۆ لای به‌روهرد گاری و‌هاواری لی ده‌کات ﴿ثُمَّ لَكُمْ رِجْعَةٌ مِّنْهُ﴾ پاشان نه‌گهر له‌لاین خویره‌وه به‌هه‌ره و نیعمه‌تیک دایه ﴿سَيُومِنُ بَعْدَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَلْأُولَىٰ قَوْلًا﴾ نه‌وه‌ی له‌بیر ده‌چیت که له‌پیشتر اهاواری له به‌روهرد گاری ده‌کرد ﴿وَجَعَلْنَا لَهُ آيَاتٍ﴾ و‌هاواریانی بۆ خوا داده‌نی ﴿لِيُخْلَصَ عَنْ سَيِّئِهِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی (خه‌لک) له‌رینگای نه‌و گومر اکات ﴿فَلِشَيْءٍ مِّنْ كُفْرِكَ قِيلًا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ به‌هه‌ره‌شه‌وه) بلی: به‌بی باوه‌ر نکه‌ت که‌مینک له‌زه‌ت و‌ه‌ر گره له‌زبان ﴿إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ چونکه به‌راستی تو له‌هاوه‌لانی ناگری دۆزخی ﴿أَمَّنْ هُوَ قَوْلُكَ﴾ (هاوه‌هش دانه‌ران چاک‌ترن) یان که‌سبتک ملکه‌چ و‌خوا به‌رست بیت؟ ﴿عَالَمُ الْآيَاتِ لَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ له‌کاته‌کانی شه‌ودا به‌سوژه‌بردن و‌پاوه‌ستان (له‌شه‌و نو‌یزدا) ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ فَيَكُونُ﴾ که‌له (سزای) دوا پۆر دوتر سبتت و به‌هیوای به‌زه‌یی به‌روهرد گاری نه‌ی ﴿فَلِشَيْءٍ مِّنْ كُفْرِكَ تَكُنُ مَوْتٌ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ثایا نه‌وانه‌ی ده‌زان به‌کسانن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ی که نازانن ﴿إِنَّمَا يَدْعُوا إِلَىٰ الْآلِهَةِ﴾ به‌راستی ته‌نها خواوه‌نانی ژیری تامۆز گاری و‌ه‌ره‌گرن ﴿فَلِشَيْءٍ مِّنْ كُفْرِكَ تَكُنُ مَوْتٌ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی به‌و به‌نده‌نم که باوه‌ریان هیتاوه ﴿أَتَقُولُونَ﴾ له‌ (سزای) به‌روهرد گارتان حق به‌اریزن ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدِّينِ حَسَنَةٌ﴾ که‌سانی لهم دونیا به‌دا چا که‌بان کردوه، یاداشتی چاکیان بۆ هه‌یه ﴿وَأَرْضُ الْوَعْدِ﴾ وه زه‌وی خوا فراوانه ﴿وَالْمَالُ وَالْبَنُونَ أَخْرَجَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به‌راستی ته‌نها نارامگران به‌ین حیساب و‌ژماردن پاداشتیان ده‌در تبه‌وه ﴿

﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ﴾ (نهی موحه محمد ﷺ) بلی به راستی من فرمانم پی در اوه ﴿إِنِّي أَعِزُّنَا اللَّهُ خَلِصًا لِلَّذِينَ﴾
 که خوا بهرستم به دلسوزی بوی ملکهچ بم ﴿وَأُفِيضُ إِلَيْنَا أَوَّلَ الْمَشْرِيقِينَ﴾ وه فرمانم پی در اوه
 که به کهم که سی موسلمانان (ی نوممتم) بم ﴿قُلْ إِنِّي لَأَعْلَمُ﴾ (نهی موحه محمد ﷺ) بلی به راستی
 من دهرستم ﴿إِنِّي عَصَيْتُ رَبِّي﴾ نه گدر سدر پیچی بهرورد گارم بکهم ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ له سزای پورزیکی
 گه ووه (قیامت) ﴿قُلْ إِنِّي أَعِزُّنَا اللَّهُ خَلِصًا لِلَّذِينَ﴾ بلی من ههر خوا ده بهرستم به پاکسی و تنیا ههر بوی
 نمو ملکهچم ﴿قُلْ إِنِّي أَعِزُّنَا اللَّهُ خَلِصًا لِلَّذِينَ﴾ (به بی باوه ران بلی) نیووش جگه له خوا چیتان وویست
 بی بهرستن ﴿قُلْ إِنِّي أَعِزُّنَا اللَّهُ خَلِصًا لِلَّذِينَ﴾ بلی بیگوسان زهرمه ندان که سانیکن ﴿حَبِيرٌ وَالْأَنْفُسُ وَأَهْلِيهَا﴾
 که خویان و کس و کاریان له دهست داوه ﴿وَمِنَ الْجَنَّةِ﴾ له پورزی قیامتدا ﴿أَلَا إِنَّ هُوَ لَخَبِيرٌ بِالْأَلْبَيبِ﴾
 پیدار بن، ههر نمو زهره مندیدی ناشکراو دیار ﴿لَهُمْ مِنْ قَبْلِ هَٰذَا مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ بوی نهوان همیه له لای
 سمریانه وه چند ته به قی (وهك هوری رهش) له ناگر ﴿وَمِنَ الْجَنَّةِ﴾ له لای و له زیریشیانه وه چند ته به قی
 همیه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَزَقْنَاهُمْ﴾ نمو (سزایه) خوا بهنده کانی خوی پی دهرستنی ﴿يَتَّبِعُوا قُلُوبَهُمْ﴾
 نهی بهنده کانم خوتان پاریزن (له سزای من) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَزَقْنَاهُمْ﴾ وه که سانی که
 له بهرستنی بت (و هموو بهرستراویکی تر) خویان پراستوو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَزَقْنَاهُمْ﴾ وه گه پراونه نمو بوی لای
 خوا ﴿لَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ﴾ مزدهی گه ووه تنیا بوی نهوانه به، که واته مزده بده به بهنده کانم ﴿الَّذِينَ﴾
 یَسْمَعُونَ الْقَوْلَ ﴿لَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ﴾ نهوانه ای گوی ده گرن بوی قسه و گوftar ﴿يَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾ نه مجاشوین چاکترینی
 نمو (قسانه) ده کهون ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ نهوانه که سانیکن خودا رینموونی کردوون ﴿وَأُولَٰئِكَ﴾
 هلم اولوالالبیب ههر نهوانه خاوه نانی زسری و هوش ﴿أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ﴾ جانا نایا
 که سیتک به لیتی سزای به سهردا چه سپانیت (بوی بریار درایت) ﴿أَفَأَنْتُمْ تُفِيدُونَ فِي النَّارِ﴾ دهی نایا
 نو (ده توانی) که سنی پرگار بکهیت که له ناو ناگری دوزه خدایه؟ ﴿لَٰكِنَّ الَّذِينَ أَفْرَأْتُمْ﴾ به لام
 که سانی که له بهرورد گاریان ترسان و خویان (له سزای) پراستوو ﴿لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾
 (له به ههشتدا) بوی نهوانه کوشک و نه لاری چند نهزم همیه ﴿يَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾ پروباری ناو
 به زیریناندا دهروات ﴿وَعَذَابُ اللَّهِ لَا يَخْلُفُ﴾ (نهمه) به لیتی خوا به و خواش به لیتی خوی دهباته
 سدر ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نایا ته بیننی که خوا ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ السَّعَاءُ مَا﴾ له ناسمانه وه بارانی دهرارینی (بوی سدر
 زهوی) ﴿فَسَلِّكُم بِتِلْكَ فِي الْأَرْضِ﴾ نه مجا نمو بارانه دهبات به ناو زهویدا کانیاه کانی لی دهردینتی ﴿فَرَّجْ﴾
 فَرَّجْ بِهِ رَزَقًا لِّقُلُوبِهِمْ ﴿لَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ﴾ له پاشان کشتوکال و گزوگبا و گولی پی دهر وینتی که پهنگه کانیان جیاوازه
 ﴿ثُمَّ يَهْبِجُ فِتْنَةً مِّنْهُمْ﴾ پاشان ده بیننی ووشک دهین و زرد هه لده گه ری ﴿ثُمَّ يَهْبِجُ فِتْنَةً مِّنْهُمْ﴾
 دهیکات به پووشی ورد و خاش ﴿إِنِّي لَأَعْلَمُ﴾ به راستی له مه دا (که باسکرا)
 ناموز گاری و بهند همیه بوی نهوانه خاوه زبرین ﴿﴾

﴿أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ﴾ دهی نابا که سنی خوا سینهی گوشاد کردوه بؤ نیسلام ﴿فَقَوْلًا نُّورٍ مِّنْ رَبِّهِ﴾ و له و له سر ربیازی رووناکسی بهرورد گاریه تی (وهک که سنیکه دلی بهق بوو بیت له ناست نیسلام) ﴿قَوْلًا لِّقَسْبَةِ قُلُوبِهِمْ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ جاسزا و له ناو جووون بؤ له وانهی دلیان بهقه له ناست (قورنان و) یادی خوادا ﴿أُولَئِكَ فِي مَكَلٍ مُّبِينٍ﴾ له وانه له گومراییه کی ناشکرادان ﴿اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْكِتَابِ﴾ خوا جواترین فرمایشنی ناردوته خواروه ﴿كِتَابًا مُّتَشَدِّدًا مَّتَّانٍ﴾ قورنانیکه (که نابه ته کانی) له به کهجروی دوویات کراوین ﴿تَنْشِيرُهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ نهو که سانهی له بهرورد گاریان دهرسن پستیان ته زووی پیادی (به بیستنی قورنان) ﴿ثُمَّ نَزَّلَ جُلُودَهُمْ وَقُلُوبَهُمْ إِنَّ ذِكْرَ اللَّهِ﴾ پاشان پستیان و دلیان نه رم دهی به یادی (قورنانی) خوادا ﴿ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ﴾ نهو (قورنانه) ریتموونی خواجه ﴿يَهْدِي بِهِ مِنَ الْبَشَرِ﴾ بهو (قورنانه) ریتموونی هر که سنی ده کات که بهیوی ﴿وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ﴾ هر که سیش خوا گومرای پکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ نهو ریتموونی که ریک بؤ نهو تبیه ﴿أَفَمَنْ يَتَّبِعِ يُوْحَيْدٍ سَوَاءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ دهی نابا که سنی که به دم و چاوی خوری پباریزتی له سزای سه خنی و زوی دواپی (وهک که سنی که له به هشت دابنت) ﴿وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ﴾ به سته مکاران ده گوتری ﴿دَرُؤُا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ بههژن سزای نهو (کرده وانهی) له دنیا ده تان کرد ﴿كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ نه وانهی پیش له مان (پیش قوریه شیپه کان) بوون باوه ریان نه هیتا به پیته بهر کانیان ﴿فَأَنذَرُوهُمُ الْعَذَابَ﴾ بهو هویوه سزا (ی خوا) یان بؤ هات ﴿مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له لایه که وه که هسستان بی نه کرد ﴿فَأَنذَرُوهُمُ اللَّهُ﴾ نه مجا خوا پی چه شتن ﴿الْجَنَّةِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ریسوایی له زبانی دنیادا ﴿وَالْعَذَابِ الْأَعْرَضِ أَكْبَرُ﴾ وه بیگومان سزای و زوی دواپی گموره تر ﴿لَوْ كُنَّا لَأَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نه وانه بزنان ﴿وَالْعَذَابِ الرَّبِّكَ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ سویتند به خوا به راستی لهم قورنانه دا هیتا و ماته نهو به بؤ خه لکی ﴿مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ هه موو جوړه نمو و نه بهک ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ ناپه ندو ناموز گاری وهر گرن ﴿فَوَرَّاعًا عَنِ عَذْرَىٰ عِوَجٍ﴾ (نهو قورنانه) قورنانیکی عمره پی به هیچ خواری و لاری به کی تبا نیبه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بؤ نهو هی (له سزا) خو پباریزن وینه له خواترس ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا﴾ خوا نمو و نهی هیتا و نهو به پیاوینکی (به ندو) ﴿فِي سُرْكَةٍ فَتَسْكَتُونَ﴾ هی چند که سنیکه نازا و هیانه له سر نهو (به ندو) ﴿وَرَجُلًا سَلَمًا رَّجُلًا﴾ وه پیاوینکی که ته نیا به ندی پیاوینکه ﴿هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا﴾ نابا نه دم دوو که سه وه که کن ﴿الْعَصْدِيقَ الَّذِي كَفَرَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ هه موو سوپاس ته نها بؤ خواجه به لام و زور به یان نازانان ﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَهُوَ حَيٌّ مُّتَقِنٌ﴾ (نهی موحه مده) به راستی تو دهمری و نه وانش دهمرن ﴿ثُمَّ لَنُكْرِمَنَّ الْبَغِيَّةَ﴾ له پاشان بیگومان قیوه له و زوی دواپییدا ﴿عِنْدَ نَاكِحٍ مُّخْتَصِمٍ﴾ لای بهرورد گارتان داوا چی دهین دزی به کتری ﴿

﴿فَمَنْ أَظْلَمُ﴾ نه‌مجا کی ستم کار تره ﴿يَمُنْ كَذَّبَ عَلَى اللَّهِ﴾ له‌و که‌سه‌ی که در ز به‌ناوی خواوه ده‌کات
 ﴿وَكَذَّبَ بِالْأَيْدِقِ﴾ وه‌باوه‌ری به‌پاستی قورئان نی به ﴿إِذْ جَاءَهُ﴾ که‌بوی هاتووه ﴿أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ﴾
 متوئی له‌کفریوت ﴿نَابَا لَهُ دُورُخْ﴾ دا‌جنگه‌یه‌ک نی به‌بؤ بی بر وایان ﴿وَالَّذِي جَاءَ بِالْأَيْدِقِ﴾ وه‌نه‌و
 که‌سه‌ی قورئانی هتیاوه (واته‌پتغه‌مبه‌ر ﷺ) ﴿وَصَدَّقَ بِهِ﴾ باوه‌پیشی بی به‌نی ﴿أُولَئِكَ هُمُ السَّافِرُونَ﴾
 هدر نه‌وانن له‌خواترسان و پاریز کاران ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بزبان هه‌به (له‌به‌ه‌شت
 دا) نه‌وه‌ی بیانه‌ویت لای به‌روردگارسان ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه‌وه‌به‌پاداشتی چاکه‌کاران ﴿لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾
 تا‌خوالیان بسرپته‌وه ﴿أَسْأَلُ الَّذِي عَمِلُوا﴾ خرابترین (کرده‌وه‌یه‌ک) که‌کر دوویانه ﴿وَيُخَوِّضَهُمْ أَنْجَرَهُمْ﴾ وه‌پاداشتیان بداته‌وه ﴿وَيُحَسِّنُ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌(پاداشتی) چاکترین
 نه‌و کرده‌وانه‌ی کردوویانه ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ﴾ نایا خوا بؤ به‌نده‌ی خوی (پتغه‌مبه‌ر ﷺ)
 به‌س نی به (که‌پشتیوانی بیت)؟ ﴿وَيُخَوِّضُونَكَ﴾ (له‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) نه‌و بیباوه‌رانه‌ده‌ترسیتن
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌وانه‌ی جگه‌له‌خوان (واته‌ده‌ترسیتن به‌خواکانیان که‌زیانت بی‌ده‌گه‌به‌نن)
 ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه‌هدر که‌س که‌خوا گومرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ ثیر هیچ که‌س ناتوانیت
 بیت به‌ریتموونیکه‌ری و هیدایه‌نی بدات ﴿وَمَنْ يَقْدِرِ اللَّهُ﴾ وه‌هدر که‌س که‌خوا ریتموونی بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ﴾ نه‌وه‌هیچ گومراکه‌رنکی بؤ نی به ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ﴾ نایا خوا زالی
 بالاده‌ستی توله‌سین نییه؟ ﴿وَالَّذِينَ سَأَلُهُمْ﴾ سویتند به‌خوا نه‌گهر پرساریان لی بکه‌یت ﴿فَمَنْ خَلَقَ﴾
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ﴿کَیْ تَأْسَمَانَهُ كَانِ وَزَوَىٰ دُرُوسْتَ كَرْدُوهُ﴾ ﴿يَقُولُ اللَّهُ﴾ بنگومان ده‌لین: خوا
 ﴿قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ﴾ بلنی: ده‌ی پتیم بلین ﴿مَّا تَدْعُونَ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌یان به‌رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه‌له‌خوا
 ﴿إِنْ أَرَادَیَ اللَّهُ بِضَرْبٍ﴾ نه‌گهر خوا ووستی زیانیکم بی بگه‌یه‌نیت ﴿هَلْ هُنَّ لَكَ شِفَاءٌ مِّمَّا رَدَّ﴾ نایا نه‌و
 (به‌رستر واته‌) ده‌توانن تازارو زیانی نه‌وم لی لاده‌ن؟ ﴿أَوْ أَرَادَیَ بِرَحْمَةٍ﴾ یا نه‌گهر وویستی نیعمه‌ت
 و به‌هریه‌کم بی بدات ﴿هَلْ هُنَّ لَكَ مَتَاعٌ رَحْمَةٍ﴾ نایا نه‌وانه‌ده‌توانن به‌هرو میهره‌بانی نه‌وم لی
 بگرنه‌وه ﴿قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ بلنی: من هدر خوام به‌سه ﴿عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ خو‌سپه‌زان ته‌نها پشت
 به‌وده‌به‌ستن ﴿قُلْ تَتَوَكَّلُونَ﴾ بلنی نه‌ی گمله‌که‌م ﴿أَتَقْتُلُوا عَمَلَكُمْ﴾ نه‌وه‌له‌سه‌ر ریپازو شیوازی
 خوتان کاریکم ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ منیش (له‌سه‌ر ریپازی خوم) کارده‌که‌م ﴿فَتَتَوَكَّلُونَ﴾ نه‌مجا به‌م
 زووانه‌ده‌زانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ﴾ کنی (له‌م دونیادا) سزایه‌کی بؤ دیت که‌پیسوای ده‌کات
 ﴿وَيُحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّفِیءٌ﴾ وه‌سزایه‌کی بی برانه‌وه‌ی به‌سهردا دی ﴿

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ به‌راستی تم قورنانه‌مان بۆ سهر تر ناردۆته خواره‌وه ﴿لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ﴾ بۆ هه‌موو خه‌لکی به‌هه‌ق و راستی ﴿فَمَنْ أَهْتَدَى﴾ جا هه‌ر که‌سی هه‌دايه‌ت وه‌ر گرتی ﴿فَلْيَسِّرْهُ﴾ نه‌وه قازانجی هه‌ر بۆ خۆیه‌تی ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هه‌ر که‌سه‌ش لایق و گوهراییت ﴿وَاللَّامِزِ الْعَلِيمِ﴾ نه‌وه به‌راستی زیانی گوهرابوونه‌که‌ی هه‌ر بۆ خۆیه‌تی ﴿وَمَا آتَاكَ عَلَيْهِمْ يُوسِعُ﴾ وه‌ نه‌ی پێته‌مه‌به‌ر ﴿تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ تو کار سپه‌ر راو و چاوه‌دێر نیت به‌سه‌ریان‌ه‌وه (تا به‌روا به‌یتن) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَتَوَقَّى الْأَنْفُسَ﴾ خوا گیانه‌کان ده‌که‌شی ﴿حِينَ مَوْتِهَا﴾ له‌کاتی مردنیان دا ﴿وَالَّذِي لَا تَخْتَفُونَ عَنْهُ﴾ وه‌ نه‌وه‌ی نه‌مردیته‌ی ﴿فِي مَسَامِعِهَا﴾ له‌کاتی خه‌وتنه‌دا ﴿فَيُنْزِلُكَ إِلَيْهِ﴾ ته‌مه‌جا نه‌وه (گیانه‌ه) راهه‌ گه‌ری ﴿فَقَفَّيْنَا عَلَىهَا النَّوَارَ﴾ به‌ریاری مردنی داوه ﴿وَنُزِّلُ الْأَمْزَارَ﴾ وه‌ نه‌وانی تر به‌ره‌ له‌ ده‌کات (که‌ده‌به‌ی زیندوو به‌یتن) ﴿إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى﴾ تاماوه‌به‌کی دیاری کراو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكَبِيرٌ﴾ به‌راستی له‌مه‌دا چه‌ند به‌لکه‌ هه‌به‌ ﴿لَقَدْ يَمْرُؤُنَكَ أَزْوَاجٌ﴾ بۆ نه‌وه که‌سه‌نه‌ی بیر ده‌که‌نه‌وه ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ دُؤَابٌّ يُلْقِي فِيهَا الْحَبَّ﴾ ناخۆ جگه‌ له‌خوا نکا کارانێکیان بۆ خۆیان داناهه‌ ﴿قُلْ أُولَئِكَ أَوْلَايَ﴾ بلی گه‌ر چی نه‌وانه‌ ﴿لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا﴾ نه‌هیچ شته‌نیکان به‌ده‌سته‌ی ﴿وَلَا يَقُولُونَ﴾ وه‌ نه‌یتش ده‌گه‌ن ﴿قُلْ لِلَّهِ الشُّفْعَةُ جَمِيعًا﴾ بلی: نکا هه‌م‌و‌ی هه‌ر بۆ خواجه‌ی ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی ناسمه‌نه‌کان و زه‌وی هه‌ر بۆ نه‌وه ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان هه‌ر بۆ لای نه‌وه گه‌ر بنه‌رنه‌وه ﴿قُلْ أَذْكُرُ اللَّهَ وَحْدَهُ﴾ وه‌ کاتێک یادی خوا بکری به‌ناک و ته‌نبا ﴿أَفَسَاءَ أَزْوَاجُ الَّذِينَ﴾ تیکه‌ده‌چیت وه‌ به‌زار ده‌بی دلی که‌سانێ ﴿لَا يُقِيمُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ که‌باوه‌ریان نییه به‌روزی دوا‌یی ﴿قُلْ أَذْكُرُ الْآلِهِينَ مِنْ دُونِهِ﴾ که‌چی کاتێک ناوی به‌سه‌ر‌تر‌او‌انی به‌جگه‌ له‌خوا به‌یریته‌ی ﴿إِذَا هُمْ يَسْتَعْجِلُونَ﴾ به‌که‌سه‌ر شادو و رووخۆش ده‌بن ﴿قُلْ اللَّهُمَّ﴾ بلی: نه‌ی خواجه‌ی ﴿فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌ده‌یه‌ته‌ری ناسمه‌نه‌کان و زه‌وی ﴿عَلِيمُ الْغُيُوبِ وَالْغُيُوبِ﴾ زانای نه‌یتنی و ناشکر‌اکان ﴿أَنْتَ تَخْتَفِي عُنَيْنَ عِبَادِكَ﴾ هه‌ر تر داوه‌ری ده‌که‌یت له‌نیوان به‌نده‌کانته‌دا ﴿فِي مَا كَانُوا لِيَعْلَمُونَ﴾ له‌وه‌ی نه‌وان ته‌با‌یدا ﴿يَخْتَلِفُونَ﴾ جیاوا‌ز‌بوون ﴿وَقُلْ لِلَّهِ الْبَيِّنَاتُ كَلَّمُوا﴾ به‌راستی ته‌مه‌ر ه‌ی نه‌وه که‌سه‌نه‌ بو‌ابه‌ سه‌ته‌میان کرد ﴿مَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه‌موو نه‌وه‌ی له‌سه‌ر زه‌ویدا‌یه‌ی ﴿وَمِنْهُ مَعَدَّ﴾ نه‌وه‌نده‌ی ته‌ریشی له‌گه‌له‌دا‌یه‌یت ﴿لَا تَقْدِرُونَ عَلَيْهِ﴾ له‌به‌ریشی خۆیان دا ده‌یاندا ﴿مِنْ شَوَى الْعَذَابِ﴾ بۆ پزگاره‌بوونیان له‌سه‌زای خه‌راسی ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ پو‌زی قه‌مه‌ت ﴿وَيَذَلُّهُمُ اللَّهُ﴾ وه‌ له‌لایه‌ن خه‌واوه‌ بۆیان ده‌ر که‌ه‌وت ﴿مَا لَكُمْ كَوْمًا تَتَّبِعُونَ﴾ شنی وا که‌نه‌وان به‌ریان لێ نه‌کردوه‌ته‌وه‌و گو‌مانیان بۆی نه‌چه‌وه ﴿۝﴾

﴿وَيَذَلُّهُمُ مِّنْ مَّكَاسِبُهُمْ﴾ و به بوشیان ده‌ر کهوت چی خرابه‌یان کردووه ﴿وَسَاقِیَهُمْ﴾ وه ده‌وری گرنن ﴿مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ نه‌و سزای شه‌وان گالته‌بان پی‌ ده‌کرد ﴿وَإِنَّا لَنَرِيكَ الْإِنْسَانَ ضَلُّوا﴾ نه‌مجا کاتنی ناده‌می زیانیکی لی‌ کهوت ﴿وَقَالُوا هَٰؤُلَاءِ هُمُ الَّذِينَ بَدَّلُوا دِينَهُمْ﴾ له‌پاشان هر کاتنی به‌هره و نیعمه‌تیکمان پیندا ﴿قَالَ إِنَّمَا أَتَيْنَهُمُ بِالْبَیِّنَاتِ﴾ ده‌لی: به‌راستی نه‌م به‌هره و نیعمه‌ته‌م پیندراوه ﴿عَلَّيْهِمْ﴾ به‌هوی لیزانی و زانستی خومه‌وه ﴿بَلْ هُمْ قِطْقُتٌ وَّانِی﴾ به‌لکو نه‌وه نه‌ز مون و ناقی کردنه‌ویه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوره‌بان نازانن ﴿وَقَالُوا الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ﴾ ییگومان نه‌م قسه‌به که‌سانی پیش نه‌مانیش کردیان ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ﴾ به‌لام هیچ سوودی پی نه‌گه‌باندن ﴿مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ نه‌وه‌ی شه‌وان کردیان ﴿فَإِنَّا لَهُمْ مَّكَاسِبٌ مَّا كَسَبُوا﴾ نه‌مجا دوو چاریان بوو (توله‌ی) نه‌و خرابانه‌ی کردبوویان ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِن قَوْمِكَ﴾ نه‌و که‌سانه‌یان سته‌میان کرد (بیباوه‌پانی مه‌ککه) ﴿سَيُصِيبُهُمْ مِّنْ مَّكَاسِبِكُمُ الْمَكْسَبِ﴾ له‌مه‌و باش دوو چاری (توله‌ی) کردوه خرابه‌ کانیان ده‌بن ﴿وَمَا لَهُمْ بِمُعْجِزٍ﴾ وه نه‌مانه (له‌ده‌ستی خوا) ده‌ریاز نابن ﴿أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ ثایا نه‌یائز انبوه که‌ییگومان خوا ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَعْدُرُ﴾ ووزی فراوان ده‌کات و ده‌بشگیر بته‌وه له‌هر که‌سینک که‌پیه‌وت ﴿إِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ الْكَوْكَبِ﴾ ییگومان له‌وه‌دا به‌لگه و تیشانه‌ی زور هن بؤ نه‌و که‌سانه‌ی باوه‌ر دینن ﴿قُلْ يَعْبَادُ الَّذِينَ أَنفُسُهُمْ﴾ (له‌ی موحه‌مه‌ده ﴿بَلَىٰ﴾ له‌ی به‌نده‌کانم له‌ی شه‌وانه‌ی که‌خوتان زور گونا‌ه‌بار کردوه ﴿لَا تَقْطُلُوا مَن رَّحِمَ اللَّهُ﴾ ناو می‌ده‌مدن له‌میه‌ره‌مانی و به‌زه‌یی خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾ چونکه ییگومان خوا له‌ه‌موو گونا‌ه‌کان خوش ده‌بیت ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی هر نه‌وه لی‌ بورده‌ی به‌به‌زه‌یی به ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ رَبِّكَ﴾ (به‌و مه‌رجه‌ی که) یگه‌ر بته‌وه بؤ‌لای په‌روهر دگارتان ﴿وَأَسْلَبُوا اللَّهَ﴾ وه گهردن که‌چی شه‌وبن ﴿فَقِيلَ إِنَّ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ﴾ به‌ر له‌وه‌ی سزاتان بؤ بیت ﴿ثُمَّ لَا تَصْخَرُونَ﴾ باشان یار مدنی نادرین (له‌لایه‌ن هیچ که‌سینکوه) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَّا أَزِلْ لَهُمُ﴾ وه شوبن چاکترین شتی بکه‌ون که‌نیر دراوه‌ته خواره‌وه بؤ‌تان ﴿مِن رَّبِّكَ﴾ له‌ په‌روهر دگارتانه‌وه ﴿فَقِيلَ إِنَّ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً﴾ به‌ر له‌وه‌ی له‌ناکاودا سزاتان بؤ بیت ﴿وَأَنشُرْ لَهُمُ النَّفْسَ﴾ که‌نیوه هر هه‌ستی پی نه‌کمن ﴿أَن تَقُولَ نَفْسٌ﴾ نه‌کا له‌وسا که‌ستی بلی ﴿يَتَخَسَّرُ عَلَىٰ مَا قَرَّبْتُ﴾ له‌ی مه‌خابن له‌سه‌ر شه‌وه‌ی که‌منتر خه‌مبم کرد ﴿فِي جَنَّةٍ﴾ له‌کار کردن به‌وه‌ی خودا فرمائی پیکردبوو ﴿وَأَن كُنْتُمْ لِنَ السَّخِرِينَ﴾ وه به‌راستی من له‌و گالته‌ چیه‌انه بووم (که‌ گالته‌بان به‌ ناینه‌کی ده‌کرد) ﴿

﴿أَوْ تَقُولُ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي﴾ یان بلیت: نه‌گه‌ر خواړنیموونی بگردمایه ﴿لَكُنْتُ مِنَ الْمُنْقَرِبِينَ﴾ نه‌وه‌ی بنگومان له‌پارنیز کاران وله‌خواتر سان ده‌بووم ﴿أَوْ تَقُولُ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي﴾ یان کاتیک سزاکی ده‌بینیت بلیت ﴿وَأَنِّي كُنْتُ﴾ خورگه‌جاریکی تر بگه‌ر امایه‌توه‌و (بو‌دونیا) ﴿فَأَكُونُ مِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ نه‌وسا له‌چا که کاران ده‌بووم ﴿إِنِّي فَتَنَّاكَ تَهْلُكُ﴾ (پراست ناکه‌یت) خو بنگومان به‌لگه‌و ثابته‌کانی منت بزهات ﴿فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ﴾ به‌لام باوه‌رت به‌ نه‌هتیاو خوت به‌گه‌وره‌زانی ﴿وَكُنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ وه‌تو له‌بسی باوه‌ران بوویت ﴿وَرَوَّاهُ الْفِتْنَةَ﴾ له‌روزی دواپی دا ﴿تَرَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَعَلَ اللَّهُ﴾ ده‌بینی نه‌واته‌ی درویان بو‌خوا هله‌ده‌به‌ست ﴿وَيُخَوِّضُهُمْ مُسَوِّدَةً﴾ برویان په‌شه ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ لَمَّا لَمْ يَكُنِ الْوَيْلُ﴾ ثابا له‌دوره‌خ دا شوینیک نی‌یه‌بو خو به‌گه‌وره‌زانا؟ ﴿وَيَسْئَلُ اللَّهَ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وه‌نه‌واته‌ی خو‌یان پاراست (له‌کوفرو تاوان) خواړزگاریان ده‌کات ﴿يَتَفَقَّهْتُمْ﴾ چونکه‌رینگه‌ی رزگاریان گرنه‌به‌ر ﴿لَا يَسْأَلُهُمُ الشُّعْرُ﴾ نه‌تووشی ناخو‌شی ده‌بن ﴿وَلَا هُمْ يَخْشَوْنَ﴾ وه‌نه‌خه‌م ده‌خون ﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ خوا به‌دی هینه‌ری هم‌مو شتیکه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ وه‌هر ته‌ویش پارنیزه‌ری هم‌مو شتیکه ﴿لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ کلپله‌کانی ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌ده‌ست خوا به‌ه ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَقَالُ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وه‌نه‌واته‌ی به‌لگه‌و نیشانه‌کانی خوا به‌ی باوه‌رن ﴿أَلَيْسَ لَهُ الْخَيْرُ مِمَّا كَفَرُوا﴾ وه‌نه‌واتن زه‌رمه‌مند ﴿قُلْ أَفَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) بلن: ده‌ی ثابا تبه‌واوم لئ ده‌که‌ن من بیجکه‌له‌خوا شتیکه‌تر به‌رستم ﴿أَلَيْسَ الْخَيْرُ مِمَّا نَفَعْتُمْ﴾ نه‌ی نه‌فام و نه‌زانا؟ ﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ﴾ سویتند به‌خوا نیگا کراوه‌بو تو ﴿وَالَّذِينَ مِنَ قَبْلِكَ﴾ وه‌بو پیغه‌به‌رانی پیش تو ش ﴿لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ﴾ نه‌گه‌ر هاو به‌ش بو‌خوا دابنیت به‌راستی گرده‌وت هله‌ده‌و شته‌وه ﴿وَلَيَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ وه‌بنگومان له‌زه‌ره‌رمه‌ندان ده‌بیت ﴿إِنِّي أَفْعُدُ﴾ (وا مه‌که) به‌لکو نه‌نها خوا به‌رسته ﴿وَكُنْ مِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ وله‌سوپاسگوزاران به‌ه ﴿وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ﴾ (کافران) خوا به‌ان نه‌ناسیوه (به‌گه‌وره‌یان نه‌زانی) به‌و جو‌ره‌ی شیاویتی ﴿وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌روزی دواپی دا هم‌مو زه‌وی له‌چنگی نه‌ودایه (به‌ده‌ست خوا به‌ه) ﴿وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ﴾ وه‌ناسمانه‌کانیش به‌ده‌ستی پراستی وه‌و پیچراونه‌توه (له‌م ثابته‌دا جینگیر کردن سیقه‌تی ده‌ستی پراستی بو‌خوا دها‌توه‌تبه‌ باوه‌رمان پیه‌تی، به‌ی هیچ لنبجواندن ولنبکدانه‌ویه‌ک وشیه‌که‌ی نازانین، نه‌نها خودا ده‌یزانیت) ﴿سَيَحْنَبُهَا رَبُّكَ بِمَا لَمْ يُخَالِكْ﴾ خوا پاک و بلند تره‌له‌وه‌ی که ده‌یکه‌نه‌هاو به‌شی ﴿

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ کاتیک فووکرا به‌که‌ر نادا (به‌شه‌پوردا) ﴿فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ به‌کسر هه‌موو نه‌وانه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدان ده‌مرن ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر که‌سانن خوا بیهویت (نه‌مرن) ﴿وَنُفِخَ فِيهِ أُخْرَى﴾ باشان جاریکی تر فوو ده‌کری به‌که‌ر نادا ﴿فَإِذَا هُم بِهَا﴾ جاله‌په‌ر هه‌موو راست ده‌بنه‌وه ﴿يَنْظُرُونَ﴾ چاوهر وان ده‌کهن ﴿وَأَنْتَرَفَى الْأَرْضُ بَرْرَافَتِهَا﴾ وه‌زه‌وی له‌و روزه‌دا به‌نوری په‌روه‌ردگاری پرووناک ده‌بنه‌وه ﴿وَوُضِعَ الْعَرْشُ﴾ وه‌نامه‌ی کرده‌وه له‌به‌رده‌میان داده‌نریست ﴿وَجَاءَ بِالسَّيِّئِينَ وَالشَّهَادَةِ﴾ و پیغه‌مبه‌ران و شاهیدی (سه‌ر گه‌له‌کان) ده‌هیرین ﴿وَقُضِيَ بَيْنَهُمُ الْحَقُّ﴾ وه‌له‌نیواناندا به‌هق دادوه‌ری ده‌کری ﴿وَهُمْ لَا يَنْظُرُونَ﴾ وه‌له‌وان سته‌میان لی ناکری ﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ وه‌(له‌و روزه‌دا) هه‌موو که‌سیک چنی کرده‌وه به‌تیرو ته‌واوی پاداشت ده‌ریته‌وه ﴿وَهُمْ أَعْلَمُ﴾ وه‌خوا خوشی ناگاداره (به‌ی شایه‌ت و نامه‌ی کرده‌وه‌کان) ﴿وَمَا يَفْعَلُونَ﴾ به‌و کرده‌وانه‌ی که‌ده‌یکهن ﴿وَرَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وسا نه‌وانه‌ی بیساوه‌ر بوون راینچ ده‌کرین ﴿إِلَى جَهَنَّمَ رُسْرًا﴾ بز دوزخ کومه‌ل کومه‌ل ﴿حَقًّا إِذَا جَاءَ وَهَّاءُ﴾ تاکاتی دینه (نزیکی) دوزخ ﴿وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ﴾ ده‌ر گاکانی ده‌کریته‌وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خُذُوا هَٰذَا﴾ وه‌ده‌ر گاوانه‌کانی دوزخ (به‌لومه‌کردنیکه‌وه) به‌وان ده‌لین ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا رُسْلًا﴾ تایا پیغه‌مبه‌راتان له‌خوتان بز نه‌هات ﴿يَتْلُونَ عَلَيْكَ آيَاتِ الْكِتَابِ﴾ که‌نایه‌نه‌کانی په‌روه‌ردگاران به‌سه‌ردا بخویننه‌وه ﴿وَنُفِخَ زُورٌ مُّكْثَرٌ﴾ وه‌به‌ناتر سیتن ﴿لَقَدْ يَوْمَ يَكْفُرُونَ﴾ له‌گه‌شنتان به‌م روزه ﴿قَالُوا إِنَّا﴾ ده‌لین: به‌لن (هاتن ناگاداریان کردین) ﴿وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ﴾ به‌لام بریاری سزا دراوه ﴿عَلَّ الْكَافِرِينَ﴾ به‌سه‌ر (قبه‌ی) بیساوه‌ر دا ﴿قِيلَ ادْخُلُوا الْأَنْبَاءَ جَهَنَّمَ﴾ پینان ده‌نری: له‌ده‌ر گاکانی دوزه‌خه‌وه بجنه‌زووره‌وه ﴿حَالِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌ی له‌ویدا به‌مینه‌وه ﴿فَلَمَّا شَقَى الْمَسْكِينُ﴾ نای چ خرابه جیگه‌و مه‌نزلگای خو به‌زل زانان ﴿وَرَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ رُسْرًا﴾ وه‌که‌سانی (که‌خواناس بوون) وه‌له‌په‌روه‌ردگاریان ده‌ترسان بؤل بؤل ده‌برین بز به‌هه‌شت ﴿حَقًّا إِذَا جَاءَ وَهَّاءُ﴾ تاکاتی دینه (نزیکی) به‌هه‌شت ﴿وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ﴾ وه‌ده‌ر گاکانی ده‌کریته‌وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خُذُوا هَٰذَا﴾ وه‌ده‌ر گاوانه‌کانی به‌وان ده‌لین ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ﴾ سه‌لامتان لی بیت ﴿طِبْتُمْ﴾ نبوه‌پاک و خاوین بوون (له‌تاوان له‌دونیا‌دا) ﴿فَادْخُلُوا جَنَّاتٍ﴾ که‌واته‌ر برونه‌ناو به‌هه‌شت به‌هه‌میشه‌ی ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (ته‌وانیش) ده‌لین: سه‌وباس بؤ نه‌و خوابه‌ی ﴿صَدَقْنَا وَعَدَهُ﴾ ههر به‌لینیکی به‌تیمه‌دا راست بوو ﴿وَأُورِثْنَا الْأَرْضَ﴾ وه‌زه‌وی (به‌هه‌شتی) به‌میرات پی داین ﴿كَبَبُوا مِنْ الْجَنَّةِ حَيْثُ شَاءَ﴾ له‌ههر شونینکی به‌هه‌شتدا به‌مانه‌ویت نیسته‌جی ده‌یین ﴿فَبَعَثَ آخِرُ الْعَالَمِينَ﴾ نای چهنده‌چاکه‌پاداشنی چاکه‌کاران ﴿

﴿رَبَّنَا وَادِّخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ نه‌ی به‌روردگارمان بیشیان خدیه به‌هشتانیکی همیشمی ﴿الَّتِي وَعَدْتَهُمْ﴾
 که به‌لنت بین دابوون ﴿وَمَنْ صَاحَ﴾ نه‌و که‌سانه‌ش چاکه کاربوون ﴿مِنْ آبَائِهِمْ وَازْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ﴾
 له‌باو و باهران و هاوسه‌ران و پوزله کانپان (نه‌وه کانپان) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ به‌راستی همر تو
 زالی کار دروستی ﴿وَرَقِيعَةً لِّلْجَنَّاتِ﴾ وه بیانپارینه له (توله‌ی) تاوانه کان ﴿وَمَنْ فِي الْمَشْجَانِ﴾
 یوتیز ﴿چونکه همر که‌سینک له (توله‌ی) خراپه و تاوان بیاریزی له و پوزده﴾ ﴿فَقَدْ رَجَعْتُمْ﴾ نه‌وه
 بیگومان په‌حمت بین کردوه ﴿وَكُلَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَظِيمُ﴾ وه همر نه‌ویه سه‌ر که‌وتنی زور گه‌وره
 ﴿إِنَّ الْأَبْرَءَ لَكُنُوزًا لَا يَأْتِيَانِهَا نَقَرٌ﴾ به‌راستی که‌سانی بین باوه‌ی بوون (له‌باشه‌پوزدا) بانگ ده‌کرین
 ﴿لَعَنَ اللَّهُ الْكَاذِبِينَ مَقْتَبٌ كُرْهُنَا﴾ که‌به‌راستی توریه‌ی و خدشی خوا (له‌نوبادا) گه‌وره‌نر بو
 له‌رق و نوریه‌تان له‌خوتان (له‌قیامه‌تدا) ﴿إِذْ نُنَادِيكَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ﴾ کاتیک بانگ ده‌کران بو
 باوه‌ی هیتان به‌لام باوه‌رتان نه‌ده‌هینا ﴿فَالْأَوَّلُ آمَنَّا وَآخِرُونَ﴾ ده‌لین نه‌ی به‌روردگارمان تو دور
 جارت مراندووتین ﴿وَالْآخِرِينَ أَتَفْتَنُ﴾ وه دوو جاریش زیانت به‌بردا کردوون ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأْتِيَنَّكُمْ﴾
 جا دانمان نا به‌تاوانه کانسان دا ﴿فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ﴾ ده‌ی نایا پیگابه‌ک همیه بنز ده‌رباز بوون
 ﴿ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُم إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَرُسُلُهُ كَذَّبْتُمْ﴾ نه‌م سزایه‌تان له‌بهر نه‌ویه که‌به‌راستی همر کاتی
 خوا به‌تاک و تمیایی به‌رسترایه‌تیوه بین باوه‌ی دابوون ﴿فَإِنْ يَنْزَلْ بِهِ نُفُورٌ﴾ وه نه‌گه‌ر هاوبه‌شی بو
 دابنرایه باوه‌رتان ده‌هینا (به‌و هاوبه‌ش دانانه) ﴿فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ﴾ به‌رباردان همر بو‌خوا‌ی
 بلندو به‌رزو گه‌وره‌یه ﴿هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ نه‌و زاتیکه نیشانه‌کانی خو‌یتان نیشان ده‌دات
 ﴿وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا﴾ وه له‌ناسمانه‌وه رزق و پوزیشان بو‌ده‌نیرته‌ه‌واره‌وه ﴿وَمَا يَتَذَكَّرُ﴾
 که‌س بیرناکانه‌وه (به‌ند و نه‌ناگری) ﴿إِلَّا مَن يَتَّبِعْ﴾ مه‌گه‌ر که‌سینک پرو له‌خوا‌ی بین ﴿فَادْعُوا﴾
 اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ﴿که‌واته له‌خوا‌ی به‌ارینه‌وه و به‌یاکیسی و دل‌سوزی و بوی گه‌ردن که‌چ بن
 وَتُكْفِّرُ الْكَافِرِينَ﴾ همر چه‌نده بین باوه‌رانش پتین ناخوش بین ﴿رَفِيعَ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ﴾
 (خوا) پله‌و پایه‌ی زور به‌ری‌خواه‌ن عدرشی معزته ﴿يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ﴾ به‌فرمانی خوی وه‌خی
 ده‌نیرن ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بو‌هر که‌س له‌به‌نده‌کان که‌بیسه‌وی ﴿يُنَزِّلُ مَوْدًا مِّنَ السَّمَاءِ﴾ تا (خه‌لک)
 بترسینن له‌پوزی به‌یه‌کتر گه‌بشتن ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الرُّجُودُ﴾ پوزی که‌همو (له‌گوربه‌کانپان دینه‌ده‌رو)
 ناشکرا ده‌بن ﴿لَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ وَفِيهِ تَقْوَى﴾ هیچ شستیکان له‌خوا‌ی به‌نه‌ان نایب ﴿لَيْسَ الْمُلْكُ الْيَوْمَ﴾ (خوا
 ده‌فرمووی: ﴿نه‌م‌و بادشاهی‌تی و ده‌سه‌لات بو‌کیه (وه‌لام نادریته‌وه) ﴿بِإِلَهِ الْعِزَّةِ الْقَهَّارِ﴾ (خوی
 وه‌لام ده‌داته‌وه و ده‌فرمووی: همر بو‌خوا‌ی تاک و تمیایه که‌به‌سر همو و شتدا زاله ﴿

﴿الَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ كَبِلُوا﴾ نه‌مرو هم‌موو کس پاداشت یان سزا ددریته‌وه ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ به‌گوبره‌ی
 نه‌وی کردوبه‌تی ﴿لَا ظَلَمَ الْيَوْمَ﴾ نه‌مرو ستم کردن‌ی به‌له‌کس ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به‌راستی
 لپرسینه‌وی خوا به‌پله‌و خیریه ﴿وَأَنذِرْ يَوْمَ الْآزِفَةِ﴾ نه‌ی موحه‌ممد ﴿فَإِنَّهُ لَمَوْجِدُ
 نَزِيكَةٍ﴾ قیامت) بترسینه ﴿إِنَّ الْقُلُوبَ لَآتَى الْحَنَاجِرِ﴾ له‌وکاته‌ی دلّه‌کان (له‌ترسا) گه‌شتو و نه‌ه‌گروو
 ﴿كُطَيْبٍ﴾ هم‌موو پیش ده‌خونه‌وه ﴿مَّا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حِمِيمٍ﴾ ستم‌کاران نه‌هیچ دوسنیکیان هم‌یه ﴿وَلَا
 شَفِيعَ بَطَلٍ﴾ وه‌نه‌تکارنک به‌گوینی بکرت ﴿بِمَا كَسَبَتْ الْآتِفِينَ﴾ (خوا) ده‌زانی به‌خیانه‌تی چاوان
 و ﴿وَمَا تَخْنِي الضُّرُورُ﴾ هه‌رچی دلان ده‌شارنه‌وه ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ﴾ وه‌خوا به‌ه‌ق و راستی داده‌وری
 ده‌کات ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی جگه‌له‌خوا هاواریان لئ ده‌کهن (ده‌بانپه‌رستن)
 ﴿لَا يَقْضُونَ بَشَى﴾ ناتوانن بریاری هیچ شستیک بدن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ به‌راستی هه‌رخوا
 بیسه‌ری بینابه ﴿أَوَلَمْ نَسْخَرْ لَكَ الْأَرْضِ﴾ ئایا به‌زه‌ویدا نه‌گه‌راون ﴿فَنَسْطُرُوا﴾ تا بینن (یزانن)
 ﴿كَفَ كَانَ عَذَابَ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سه‌ره‌نجامی نه‌وانه‌ی که‌پیش نه‌مان بوون چوون بوو ﴿كَأُلُوا
 لُهُمْ أَشْدَّ مِنْهُمْ قُوتًا﴾ نه‌وانه‌له‌مان به‌هیزتر بوون ﴿وَأَنَّا لَآرَاقِي الْأَرْضِ﴾ وه‌شوینه‌واریان له‌زه‌ویدا
 زیاتر بوو ﴿فَأَخَذَهُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ به‌لام خوا به‌ه‌وی تاوانه‌کانیا نه‌وه‌گرتنی و توله‌ی لئ سه‌ندن
 ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ﴾ وه‌کس پارزه‌ریان نه‌بوو له‌(سزای) خوا ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ
 لَهُمْ نُفُوسٌ وَلَهُمْ أَعْيُنٌ وَلَهُمْ آفَاقٌ﴾ نه‌په‌مبده‌کانیان بز ده‌هات ﴿بِأَلْسِنَتِهِمْ﴾ به‌نیشانه
 ناشکر اکانه‌وه ﴿فَكْفُرُوا﴾ که‌چی باوه‌ریان نه‌هینا ﴿فَأَخَذَهُ اللَّهُ﴾ نه‌مجا خوا قاری لئ گرتن و سزای
 دان ﴿إِنَّهُ قَوِيٌّ﴾ به‌راستی خوا به‌هیزی ﴿شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ توله‌سبتی به‌تینه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحِي
 بِأَيُّكُمَا﴾ سویتد به‌خوا بیگومان مووسامان نارد به‌چهند موعجیزه ﴿وَسُلْطٰنٍ مُبِينٍ﴾ و به‌لگه‌ی
 پروونه‌وه (به‌ته‌ورانه‌وه) ﴿إِلَىٰ قَرْعَتٍ وَهَمَّاسَتٍ وَقُورٍ﴾ بقولای فیرعه‌ون و هامان و قاروون
 ﴿فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَّابٌ﴾ هه‌موو ووتیان: جادوو گهریکی دروزه‌وه ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا﴾
 نه‌مجا کاتی مووسا (نابی) راستی له‌لایه‌ن تینه‌وه بز هیتان ﴿قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
 ووتیان کورانی نه‌وانه‌ی له‌گهل نه‌وه (مووسا) باوه‌ریسان هیتاوه بکوزن ﴿وَأَنصَبُوا نِسَاءَهُمْ﴾
 وه‌ژنه‌کانیان به‌زیندوویی به‌هیلنه‌وه (بؤ کاره‌کری) ﴿وَمَا كُنْزُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ به‌لام فیلی
 بئ باوه‌ران هه‌ر مابه‌ی سر لئ شبتاوه (هه‌رگیز سه‌رناگرت) ﴿﴾

﴿وَلَقَدْ جَاءَكَ نُوحٌ نُوحًا مِنْ قَبْلُ يَأْتِيكَ﴾ سوئند به خوا ینگومان پیشتر یوسف پیغمبر نان بؤ هات
 به به لگه پروونه کانه وه ﴿فَمَا زِلْتُمْ فِي سُلَاكِ﴾ که چی ئیوه هدر له گوماندا بسون ﴿يَمَّا جَاءَكَ كَوْمًا﴾
 لهو به لگانه ی بؤی هیتا بسون ﴿حَقًّا إِذَا مَخَلَ﴾ تا کاتن (یوسف) وه فاتی کرد ﴿فَلْيَسَّرْ لَنَ بَيْعَتَ اللَّهِ﴾
 مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا ﴿وَوَتَّانِ نِشْر دَوای لهو خوا هیچ پیغمبر نیکی تر نانیری ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ﴾
 ثاب بهو جوزره خوا گومرای ده کات ﴿مَنْ هُوَ مُسْرِقٌ مُرْتَابٌ﴾ لهو که سه ی زیاده پؤی دوو دله ﴿الَّذِينَ يُخَذِّلُونَ﴾
 فِي آيَاتِ اللَّهِ ﴿ثَوَانِی دهر باره ی نیشانه کانی خوا ده مه قالی ده کن ﴿بَعَثَ سُلَاطِينَ أَنَّهُمْ﴾
 بَدِیْنِ لهو ی به لگه به کیان بؤ هاتین ﴿كَرِهْتُمْ ثَوَانِی عِنْدَ اللَّهِ﴾ (نهو ده مه قالیه یان) هؤی تور یه لای خوا ی
 گموره ﴿وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه لای نهوانه ش باوهر یان هیتا وه ﴿كَذَلِكَ يُطْلَعُ اللَّهُ﴾ نابهو جوزره خوا مؤر دهنی
 ﴿عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُنْكَرٍ وَجَارٍ﴾ به به سر دلی هدموو خوبه زل زاننکی زور داردا ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ لِمَ كُنْتُ﴾
 فِرْعَوْنُ وَوَتَّى هَی هَامَانُ ﴿أَنْتَ لِي صَرِيحٌ﴾ کوشکیکی به رزم بؤ دروست بکه ﴿لَعَلِّي أَتْلُعَ آلَ الْأَسْنَتِ﴾
 به لکبو بگمه لهو ریگایانه ﴿أَسْنَتِ السَّمَوَاتِ﴾ که ریگاکانی (به رز بوونه ون بؤ) ناسمانه کان
 ﴿فَأُطْلِعَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى﴾ بؤ لهو ی (لهو یوه) سهیری خوا که ی مووسا بکه م ﴿وَلَوْ لَأَخَذْتُهُمْ كَذِبًا﴾ وه
 به راستی من وا گومان ده بهم لهو (مووسا) دروژنه ﴿وَكَذَلِكَ يُنْفِرُونَ﴾ نابهو جوزره رازنر ایه وه
 بؤ فیرعون ﴿سُوْرَةً عَمَلٍ﴾ کرده وه ی خرابی ﴿وَصَدَّ عَنْ السَّبِيلِ﴾ وه (به هویه وه) ریگری کرا
 له ریگای راست ﴿وَمَا كُنْتَ تَوْتِ الْأَفْرِ تَابٍ﴾ وه هدر فیل و پلاننکی فیرعون هه بو به فیر و چو
 ﴿وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه لهو (پیاوه ی) باوهر ی (به مووسا) هیتا بوو ووتی ﴿يَقُولُوا أَتَمْنُونَ﴾ نه ی
 گه له که م شوین من بکه ون ﴿أَتَمْنُونَ سَبِيلَ الْرَيْسَاءِ﴾ ریگای راستان نیشان دده م ﴿يَقُولُوا﴾
 إِنَّمَا هِيَ الْحَيَرَةُ الْإِنْسَانِيَّةُ ﴿نه ی گه له که م به راستی ژبانی هم دونیایه رابوار دینکی که م ﴿وَأَنَّ﴾
 الْخَيْرَةَ مِنْ دَارِ الْآخِرَةِ ﴿وه به راستی هدر باشه پوژ جیی حسانه وه ی هدمیشه یی به ﴿مَنْ عَمِلَ﴾
 سَيِّئَةً﴾ هدر که سینک کاری خرابی کر دین ﴿فَلَا يُخْزِيكَ إِلَّا مَا كُنْتَ﴾ هدر به له ندازه ی خرابه که ی
 سزا دهدری ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا﴾ هدر که سیش چاکه ی کرد بیت ﴿مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ ثافره ت
 بیت بیان پیاو (بهو مهر جه ی) باوهر دار بیت ﴿وَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نا نهوانه ده چنه به هه شنه وه
 ﴿يَدْخُلُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ لهو یتدا به بن ژماره و حساب رزق و پوزیان بن دهر بیت ﴿

﴿وَنَذْنِفُ مَالَهُ أَذْعُفَ إِلَى النَّجَى﴾ و نه‌ی گدله‌کهم نه‌وه چی به من بانگستان ده‌کهم بز پرگار بیون
 ﴿وَنَذْنِفُ إِلَى النَّارِ﴾ که چی نثوه من بانگ ده‌کن بز ناگری دوزخ ﴿وَنَذْنِفُ إِلَى النَّارِ﴾ بانگم
 ده‌کن بز نه‌وی بن باوه‌ربم به‌خوا ﴿وَأَشْرِكْ بِهِ مَا لَيْسَ لَهُ بِشَرِكٍ﴾ و نه‌ی بکه‌مه هاویه‌شی خوا که هیچ
 زانیاری به‌کم لن ی نه ﴿وَأَنَا أَذْعُفُ إِلَى النَّارِ﴾ له‌کانتی‌کدا من بانگستان ده‌کم بز لای خوی
 به‌ده‌سه‌لانی لیورده ﴿لَا جَرَمَ أَنَّا نَذْنِفُ إِلَى النَّارِ﴾ راسته و گومانی تیدانی به‌نه‌وی نثوه من بز بانگ
 ده‌کن ﴿لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ﴾ شیاوی بانگ کردن نیه نه‌له دنیا و نه‌له دوا پروردا
 ﴿وَأَن مَّرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ﴾ و به‌راستی گه‌رانه‌ومان همر بز لای خوابه ﴿وَأَن الشَّرِيفِينَ هُمْ أَضْحَكُ النَّارِ﴾
 و بینگومان زیاده‌رزیان هاوه‌لانی ناگری دوزخن ﴿فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ جاله‌مه‌ودوا
 نه‌وه‌ی من پیتان ده‌لیم بیرتان ده‌که‌وتسه‌وه ﴿وَأَفْوضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ﴾ و نه‌من کاری خوم به‌خوا ده‌سپیرم
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْإِثْمِ﴾ به‌راستی خوا بینایه به‌بنده‌کانی ﴿وَقَدْ أَنذَرْتُكَ مَا مَكَرُوا﴾ جا خوا نه‌و
 (پیاهه نیمانداره) ی پاراست له‌زبانی نه‌و فر و قیلانه‌ی ده‌یان کرد ﴿وَحَافٍ بِمَا فِرْعَوْنُ مَتَوَّءُ الْعَذَابِ﴾
 و نه‌سزای سه‌خت هات و داروده‌سته‌ی فیرعه‌ونی گرنه‌وه ﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا﴾
 به‌دانیان و نیواران (فیرعه‌ون و ده‌ست و پیوه‌نده‌کهی) ده‌برته‌ دپاری ناگری دوزخ ﴿وَيَوْمَ يَقُومُ
 السَّاعَةُ﴾ روزیکیش قیامت هه‌لده‌سیت ﴿أَنذِخُوا أَلْ فِرْعَوْنَ أَسَدُ الْعَذَابِ﴾ (فرمان ده‌دری)
 داروده‌سته‌ی فیرعه‌ون به‌خنه سه‌خترین سزاوه ﴿وَنَذِخُهَا جُحُوتٍ فِي النَّارِ﴾ و نه‌کانتیک
 (دوزخیه‌کان) له‌ناو ناگره‌که‌دا ده‌مه‌قالی ده‌کن ﴿فَيَقُولُ الصُّعْثَةُ أَلَيْزَتِ أَسَدُ كِبْرًا﴾ لازاره‌کان
 به‌وانه‌ی خو به‌زل زان بوون ده‌لین ﴿إِنَّا كُنَّا لَكُرُتًا﴾ به‌راستی نثمه شوین که‌وتووی نثوه بووین
 ﴿قَبْلَ أَنُشْرُقُوتَ عَنَّا﴾ ده‌ی نایا نثوه له‌جیاتی نثمه له‌نه‌ستو ده‌گرن ﴿صِدِّيقَاتِ النَّارِ﴾ به‌شیک له‌م
 ناگره ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أَسْتَكْبَرُوا﴾ نه‌وانه‌ی خو به‌زل زان و زوردار بوون ده‌لین: ﴿إِنَّا كُنَّا لَفِيهَا﴾
 به‌راستی همومومان له‌ناگر داین ﴿إِنَّ اللَّهَ فَذَحَكَتِ الْإِبَادُ﴾ بینگومان خوا له‌نثوان به‌نده‌کانتیدا
 دادوه‌ری کردوو (و حوکمی ته‌واو بوو) ﴿وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَزْنَةِ جَهَنَّمَ﴾ و نه‌وانه‌ی
 له‌ناگری دوزخ‌خدا به‌ده‌ر گاوانه‌کانی دوزخ ده‌لین ﴿أَدْعُوا رَبَّنَا﴾ داوا له‌به‌رومرد گارتان بکه‌ن
 ﴿يُخَفِّفَ عَنَّا يَوْمَ مَآرِجِ الْعَذَابِ﴾ ته‌نها به‌ک پرور سزمان له‌مه‌ر سووک بکات ﴿

﴿قَالُوا﴾ ده‌لین: ﴿أَلَمْ نَكُنْ نَاصِرًا رَسُولَكُم﴾ نایاب‌بنغه‌میره‌کان نه‌هاتن بۆ لاتان؟ ﴿بَلْ كُنْتُمْ بِهَاجِدِينَ﴾ به‌چندین به‌لگه‌ی پروون و ناشکراوه؟ ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده‌لین: به‌لین (هیتابوویان) ﴿قَالُوا فَادْعُهُمْ﴾ بییان ده‌لین ده‌ی حق‌تان بیارینه‌وه ﴿وَأَدْعُوا الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ بیگومان پارانه‌وه‌ی بین باوه‌پران و ون ده‌بین و بین سووده ﴿إِنَّا نَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌راستی نیمه‌بنغه‌میراتمان و نه‌وانه‌ی باوه‌پریان هیتاوه‌سهر که‌وتوو ده‌که‌بین ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌زیانی دونیادا ﴿وَيَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهُدُ﴾ وه‌له‌و پروژه‌ی (قیامت) که‌شایه‌ته‌کان هه‌لده‌سنه‌وه ﴿وَيَوْمَ لَا نَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَرَتُهُمْ﴾ پروژیکه‌بیانوو و پا‌کانه‌کردنی بین باوه‌پران هیچ سوودیان بین ناگه‌به‌نیت ﴿وَالَهُمْ النَّارُ وَلَهُمْ شُرُوكُ الْأَلْدَارِ﴾ هه‌موویان نه‌فره‌تیان‌لی کراوه‌و خراپ‌ترین جینگایان هه‌به ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا نُوحًا الْهُدَىٰ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی نیمه‌ته‌وراتمان دا به‌مومسا ﴿وَأَوْفَيْنَاهُ بِإِسْمِهِ رَبِّ الْكَتَبِ﴾ وه‌نه‌وه‌کانی ئیسرائیل‌مان کرده‌میرات گری ته‌ورات ﴿هَٰذَا نَزَّحَرَىٰ الْأَنْفِ الْأَنْفِ﴾ (که‌هوی) رینموموویی و به‌ندوبیر خه‌ره‌وه‌یه بۆ خاوه‌ن زیری به‌کان ﴿وَأَصْبَحْنَا وَغَدَا اللَّهُ حَقٌّ﴾ نه‌مجا (ئهی موحه‌مه‌ده) ﴿خُذْ غِرْبَ بَنِي إِسْرَٰءِيلَ﴾ خزاوه‌تی خوا هه‌قدو دینه‌دی ﴿وَأَسْتَفِيزِ الْبَيْتَ﴾ وه‌داوای لیبوردنی گونا‌هت بکه ﴿وَسَيَجْجَمُكَ ذَرْبُكَ﴾ وه‌ته‌سیب‌حات بکه به‌ستایشی په‌روره‌گسارت ﴿وَالْعِزِّي وَالْإِنْكَرِ﴾ به‌ئیتواران و به‌یاناندا ﴿إِنَّا الَّذِي نَجِدُ لُورَ﴾ به‌راستی ئهو که‌سه‌نای ده‌مه‌قالی و کیتشه‌ده‌که‌ن ﴿فِي آيَةِ اللَّهِ﴾ ده‌باریه‌ی تیشانه‌کانی خودا ﴿يَعْتَرِ سُلْطَنِي أَنَّهُمْ﴾ به‌بین نه‌وه‌ی به‌لگه‌به‌کیان بۆ هاتیت ﴿إِن فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ﴾ هیچ له‌دلیندا نی به‌جگه‌له‌خوبه‌زل زانی نه‌بیت ﴿فَأَنَّهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ هه‌ر گبیز نه‌وان به‌ (مه‌به‌ستیان) ناگه‌ن ﴿وَأَسْتَعِذُّ بِاللهِ﴾ که‌واته‌به‌نا به‌خوا به‌گه‌ره ﴿إِنَّهُمْ هُمُ السَّيِّعُ الْبَصِيرُ﴾ به‌راستی هه‌ر ئهو بیسه‌ری بینابه ﴿لَخَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرَ﴾ به‌راستی به‌دی هیتانی ناسمانه‌کان و زه‌وی گه‌وره‌شده ﴿هَٰذَا نَحْنُ الْكَافِرِينَ﴾ له‌به‌دی هیتانی خه‌لکی ﴿وَالَّذِينَ أَكْفَرُوا الْأَنْبِيَاءَ لَا يَكْفُرُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی مه‌ردووم نه‌مه‌نازانن ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْاَقْنَمُ وَالْبَصِيرُ﴾ وه‌نابینا و بینا به‌کسان نین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌که‌سانن باره‌پریان هیتاوه‌و کرده‌وه‌چاکه‌کانیان کردووه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ له‌گه‌ن به‌دکاران وه‌که‌به‌نن ﴿فَلَيْسَ مَانَعَدُكَ كُورَ﴾ زور که‌م (له‌خه‌لکی) بیر ده‌که‌نه‌وه ﴿

﴿إِنَّا نَسْأَلُهُ لِغِيَاةٍ﴾ به‌راستی پژوی دواپی دیت ﴿لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ هیچ گومانی تیدانی به ﴿وَالَّذِينَ أَقْرَبُوا النَّاسَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی خه‌لکی باوهر ناکهن ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي﴾ وه به‌روهر دگارتان فرموویه‌تی: لیم بیاریموه ﴿أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ وه لامتان ده‌ده‌مه‌وه ﴿إِنَّا الْكَلِيمُ نَسْتَكْرِمُونَ عَنْ عِبَادَتِي﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی خو به‌گوره ده‌زانن که‌بهرستن ﴿سَيَذَلُّونَ جَهَنَّمَ دَاحِرِينَ﴾ بیگومان به‌سر شوژی ده‌چنه دوزخ‌مه‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ خواهه زانه‌به شوی داناهه بؤ نیوه ﴿لَيَسْئَلُنَّ فِيهِ﴾ تانارامی تیدا بگرن ﴿وَاللَّهُ وَابِتٌ﴾ وه پژوشی پروناک کردوته‌وه (بؤ زیان به‌یدا کردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ به‌راستی خوا‌خواهن چاکه‌وه میهره‌بانی به‌به‌سر خه‌لکه‌وه ﴿وَلَكِنْ أَقْرَبُ النَّاسِ لَا يُشْكِرُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی ناده‌می سوپاس گوزارنن ﴿ذَلِكُمُ اللَّهُ يَذْكُرُ﴾ نه‌مه‌به‌به‌خوای به‌روهر دگاری نیوه ﴿خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ دروستکه‌وه داهیتهری هه‌موو شتیکه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به‌رستر اونکی به‌هه‌ق وراست نیبه جگه له‌ته‌وه ﴿فَإِنِّي نُؤْتِكُمْ﴾ ده‌ی که‌وانه‌ه چؤن لانه‌ده‌ن له‌راستی ﴿كَذَلِكَ يَقُولُ﴾ نا به‌م جوهره لانه‌درنن ﴿الَّذِينَ كَانُوا يُعَذِّبُ اللَّهُ بِجَحْدُوتٍ﴾ نه‌وانه‌ی که‌دان نانین به‌به‌لکه‌وه نیشانه‌کانی خوا‌دا ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ خواهه زاتیکه که‌زه‌وی بؤ کردونه‌ته‌نیشته‌جن (و‌نارامگا) ﴿وَالنَّسَمَةَ يَتَنَّهُ﴾ وه ناسمانیشی بؤ کردوون به‌سهرابان ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ و به‌جوانترین شیوه نیوه‌ی دروست کردوهه ﴿وَوَرَقَكُمْ فَرَفَّتِ الْطَّيْبَتِ﴾ له‌روشته‌بش که‌ه‌لال و پاکن پژوی داوون ﴿ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ نه‌مه‌به‌به‌خوای به‌روهر دگاری نیوه ﴿فَسَبَّحْ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ به‌رزوی و به‌سروزی بؤ خوا‌ی به‌روهر دگاری جیهانیان ﴿هُوَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ ههر زیندوه‌وه هیچ به‌رستر اونکی به‌هه‌ق وراست نیبه جگه له‌ته‌وه ﴿فَادْعُوا مُخْلِصِينَ لَهُ الْبَلَاءِ﴾ که‌وانه‌ه خوا‌ به‌رستن به‌دلسوزی و نه‌نها بؤ‌ته‌وه ملکه‌ج بن ﴿الْحَسْبُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ سوپاس و ستایش بؤ خوا‌ی به‌روهر دگاری جیهانیان ﴿فَلْيَلِمْ لِي نُبَيِّنْ أَنْ أَعْبُدَ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌ده‌ه) بلی: به‌راستی من به‌گری کراوم له‌به‌رستنی ﴿الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی نیوه‌ه‌دیابن به‌رستن جگه له‌خوا ﴿لَتَأْتِيَ الْبُيُوتُ مِنْ رَبِّي﴾ دوا‌ی نه‌وه‌ی به‌لکه‌ی پرونم بؤ‌هاتوه له‌به‌روهر دگاره‌مه‌وه ﴿وَلَيُبَيِّنَنَّ أَنْ أُشِيرَ﴾ وه فرما‌تم به‌ن کراوه که‌گهردن که‌ج به‌م ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بؤ به‌روهر دگاری جیهانیان ﴿

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا مِّن قَبْلِكَ﴾ سویند به‌خوا به‌راسنی بهر له‌تو پیغمبر انیکمان ناردووه ﴿مِّنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ﴾ به‌سهراتی هندیکیانمان بویاس کردوی ﴿وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْضُ عَهْدَکَ﴾ وه‌هندیکیانمان بویاس نه‌کردوی ﴿وَمَا كَانَ لِنُوحٍ أَن یَأْتِیَ بِآیَةٍ﴾ وه‌هیچ پیغمبریک ناتوانی موجب‌یه‌که به‌یتیت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گهر به‌یژنی خوانه‌بیت ﴿فَإِذَا جَاءَهُ أَمْرُ اللَّهِ﴾ جاکانی فرمانی خواهات (به‌سزادانیان) ﴿فَیُفِی بِالْحَقِّ﴾ به‌هق دادوهری ده‌کریست (له‌توانیاند) ﴿وَحَیْرُهُ لَکَ الْبَطْلَانُ﴾ وه‌له‌ویدا ناراستان زهره‌مند ده‌بن ﴿اللَّهُ الَّذِی جَعَلَ لَکُمُ الْآخِرَةَ﴾ خواهو زاتیه‌ناژول و مالاتی یز یتوه به‌دی هیتاو ﴿لَکُم مِّنْهَا مَنَازِلُ مُتَقَرَّبُونَ﴾ بوشووی سواری هندیکیان بن و (گوشتی) هندیکیان بخون ﴿وَأَعْرِضْ عَنْ مَّقَاصِ الْفِتَنِ﴾ وه‌له‌و (ناژولانه) داچند سوودو که‌لک بوشو هیهه ﴿وَلَتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِی صُدُورِکُمْ﴾ وه‌تابه‌هوی نه‌وانه‌وه بگه‌نه پنیوسی به‌که که‌لدل و دهرنتان دایه ﴿وَعَلَيْهَا وَعَلِی الْغُلَاقِ تَصْعَدُ﴾ وه‌له‌سهر پششی شو (ولاخانه) و له‌سهر کشتی یتوه سوار ده‌کریس ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ عَرَفَ رَبَّهُ﴾ خواهو زور نیشانه‌ی خویتان نشان ده‌دات ﴿فَإِیَّ إِلَی اللَّهِ تُشْکَرُونَ﴾ جایشو ینکاری کام له‌نیشانه و به‌لگه‌کانی خواهو ده‌کن ۱۹ ﴿فَإِنَّ سِیْرُوا فِی الْأَرْضِ فَیَنْظُرُوا﴾ ده‌ی نایا به‌زه‌ویدا نه‌گه‌راون تابینن ﴿کَیْفَ کَانَ عَیْشَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ سهره‌نجامی که‌سانیک که‌له‌پش نه‌وان بوون چوون بووه ﴿کَانُوا أَكْثَرُیَهُمْ وَلَقَدْ قُوَّةٌ﴾ که‌له‌مان زور سرو به‌هیزتریش بوون ﴿وَمَا کَانَ فِی الْأَرْضِ﴾ وه‌شوینه‌واریشیان له‌زه‌ویدا (زیاتر بوو) ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَّا کَانُوا یَسْکُبُونَ﴾ نه‌مجا شووی کرد بوویان (له‌دونیا) سوودی پئ نه‌گه‌باندن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَیِّنَاتِ﴾ جاکانی پیغمبره‌کاتیان به‌به‌لگه‌روونه‌کانه‌وه هاتنه‌لایسان ﴿فَرِیْخُوا بِمِیْنَتِهِمْ فِرَارًا﴾ دلخوش بوون به‌و زانینه‌ی هدیان بوو ﴿وَحَاقَ بِهِمْ مَّا کَانُوا یَمْسُکُونَ﴾ نه‌و (سزایه‌ی نه‌وان) گالته‌یان پئ ده‌کرد چوار دهری دان (وهاتنه‌دی) ﴿فَلَمَّا رَأَوْا سُلَاطَنَا﴾ نه‌مجا کاتیک سزای به‌تینی یتمه‌یان بینی ﴿قَالُوا إِنَّمَا إِلَهُ اللَّهِ الرَّحْمَہُ﴾ ووتیان: باوه‌رمان به‌خوای تاک و تنها هیتا ﴿وَكَمْ تَرَاکِبًا أَتَوْهُ مُشْرِکِیْنَ﴾ وه‌پئ باوه‌رپن به‌و شتانه‌ی کردیو‌مانه‌هاو به‌شی خوا ﴿فَلَمَّا بَلَغَ لَهُمْ لَمَنُورُ﴾ جاباوهر هیتانه‌کیان هیچ سوودی نه‌بوو یزیان ﴿لَمَّا رَأَوْا سُلَاطَنَا﴾ له‌کاتیکدا سزای یتمه‌یان دی ﴿سُتَّتْ لَّهُمُ الْآبُی قَدَحَتْ فِی عِیَاقِهِ﴾ باوو سونه‌تی خوا ههر و باووو پیشتر له‌گه‌ل به‌نده‌کانی دا ﴿وَحَیْرُهُ لَکَ الْکَافِرُونَ﴾ وه‌له‌ویدا پئ باوه‌رپان زهره‌مند بوون ﴿

سورته‌ی ﴿فَصَّلَاتِنَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حَا، مِم) ده‌خوینرینه‌وه خوا زانانره به‌واتای، سه‌یری سه‌ره‌تای سورته‌ی (البقرة) ش‌بکه
 ﴿تَنْزِيلَ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ قورشان له‌لایه‌ن خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان‌مه‌و نیردراوته‌ خواره‌وه ﴿وَ﴾
 ﴿كَتَبَ﴾ فَصَّلَاتِنَا ﴿الْبَلَدِ﴾ به‌راونکه‌ بدلگه‌ کانی روون کراونه‌وه (لَبَّكْ جیا کراونه‌وه) ﴿وَقَدْ نَزَّلْنَا الْقُرْآنَ﴾
 ﴿يَقُولُونَ﴾ قورناتی‌که به‌زمانی عده‌یسی بۆ گه‌لَبْک که‌شاره‌زان و ده‌زانشن ﴿يَنْبِرُوا وَيَكْفُرُوا﴾ مرّده‌ده‌رو
 ترسیته‌ره ﴿وَأَقْرَضَ أَكْثَرَهُمْ أَهْلًا لَا يَسْتَوُونَ﴾ که‌چی زۆره‌به‌بان گوی ی بین‌ ناده‌ن و بزیه (قورنان) نابیستن
 ﴿وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكْثَرِ﴾ ده‌لَیسن دلّه‌ کانمان له‌ناو چند به‌رده‌یه‌ کدایه (نی‌ ناگه‌بن) ﴿وَمَا نَحْنُ بِمُؤْمِنِينَ﴾
 له‌له‌وه‌ی تو نَیمه‌ی بۆ بانگ ده‌که‌یست ﴿وَقُلْ أَذِيقُوا عَذَابَ﴾ وه‌ له‌گوئیبه‌ کانماندا گران‌ی و که‌ری هه‌یه
 ﴿وَمِنَ النَّارِ وَتَجِدُونَ جَهَنَّمَ﴾ وه‌ له‌ن‌توان نَیمه‌و تۆدا به‌رده‌یه‌ک هه‌یه ﴿وَأَقْرَضَ أَهْلًا عَمِلُونَ﴾ که‌واته‌ تو کاری
 خۆت بکه‌ و بینگومان نَیمه‌بش کاری خۆمان ده‌که‌بن ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ بلی: به‌راسنی
 مِنْ مَّرْقُوبٍ كَيْفَ تَتُوبُ ﴿يُوحَىٰ إِلَيْكَ﴾ به‌لام (ه‌نده‌ هه‌یه‌ من) نیگام بۆ ده‌که‌یست ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدَهُ﴾
 که‌ به‌راسنی به‌رستاری نَیمه‌ خواجه‌کی ناک و ته‌نبايه ﴿فَأَسْتَفِيضُوا إِلَهُي وَاسْتَغْفِرُوا﴾ که‌واته‌ بارووتان
 هه‌ر به‌ره‌و خوا بَیست (له‌به‌رسته‌ کانتاندا) و داوای لیپوردنی لی بکه‌ن ﴿وَوَقَّعَ الْبَشَرُ كَيْفَ تَتُوبُ﴾
 وه‌ سزاو له‌ناو‌چوون بۆ هاو‌به‌ش دانره‌نه ﴿الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ ته‌وانه‌ی که‌زه‌کات ناده‌ن و
 ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ باوه‌پیشیان به‌رۆزی دواپی نی‌یه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 به‌راسنی ته‌وانه‌ی باوه‌پیشان هیتاوه‌ کس‌ده‌وه‌ چاکه‌کانیان کردوه ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ باداشنی بین
 برانه‌وه‌یان بۆ هه‌یه ﴿قُلْ لَّيْسَ لَكُمْ كَفْرٌ إِلَّا إِلَهُي﴾ بلی: ناخو به‌راسنی نَیمه‌ باوه‌پشان به‌و زاته‌نی یه؟
 ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ که‌زه‌وی له‌دوو رۆژدا دروست کردوه ﴿وَيَعْمَلُونَ لَهَا لَعَلَّهَا﴾ وه‌ هاو‌به‌شانی بۆ
 داده‌نیشن ﴿ذَلِكَ رَبُّ الْأَعْلَمِينَ﴾ هه‌ر ته‌وه‌ به‌روهردگاری جیهانیان ﴿وَجَعَلَ فِيهَا رِجْسًا مِن قَوْلِنَا﴾ وه‌
 له‌سه‌ر زه‌ویدا شاخی زۆری داناه ﴿وَنَزَّلْنَا فِيهَا﴾ وه‌ فەر و به‌ره‌که‌نی تن‌ خستوه ﴿وَوَقَّعَ فِيهَا الْغَوَاةَ﴾
 وه‌ بۆنوی (هه‌موو گیاندارنکی) له‌زه‌ویدا‌یاری کرد ﴿وَقُلْ أَسْمِعُوا إِلَىٰ أَسْمَاءَ وَهِيَ ذُحَّاخٌ﴾ پاش دروستکردنی
 زه‌وی تیر اده‌ی دروستکردنی ناسمانی کرد که‌ پیشتر دو‌که‌لَبْک بوو ﴿قُلْ لَّهَا لَآئِلٌ أَلْبَنٌ﴾ ته‌مجا
 به‌ناسمان و به‌زه‌وی فەر‌موو: وه‌رن ﴿عَلَّوْا أَوْ كَرِهَا﴾ به‌وویشی خۆتان یان به‌نا‌چاری (بینه‌ زۆر فەر‌ماتم)
 ﴿قَالَتْ أَتَقْتُلَنِي يَا بَنِيَّ﴾ هه‌ر دوو‌کیان ووتیان به‌وویشی خۆمان هاتین ﴿﴾

﴿فَقَضَيْنَا سَبْعَ سَعَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ﴾، نه‌وسا جهوت ناسمانی له‌دوو رۆژدا دروست کرد (که‌واته‌ی خوای گه‌وره‌ی زه‌وی و ناسمانه‌ی کانی به‌شه‌ش رۆژ دروست کرد) ﴿وَأَوَّلَىٰ فِي كُلِّ سَاعَةٍ أَفْرَاقًا﴾، وه‌هر ناسمانه‌ی فرمان (کار) ی خوی بۆ نارد ﴿وَزَيْنَا النَّمَاةَ الَّتِي يُتَصَبَّحُ فِي رِجْلَيْهَا﴾، وه‌ناسمانی دونامان به‌ئه‌ستیره‌ی دره‌وشاوه‌کان رازانده‌وه، وپاریزراوه (له‌گوی گرتنی شه‌یتانه‌کان) ﴿وَاللَّهُ أَكْبَرُ الْعَزِيزُ الْبَلِيزُ﴾، نه‌وه بریاری خوای زالی به‌ده‌سه‌لانه ﴿وَإِن تَرَوْهُا﴾، چاته‌گه‌ر رپویان وه‌ر گتیرا ﴿فَقُلْ أَتَدْرِكُونَ صَبِغَةً﴾، نه‌وه بلن به‌هه‌وره‌ی تریشته‌یه‌ک (بروسکه‌یه‌ک) ده‌تاترسیتیم ﴿بِثَلْ صَبِغَةٍ عَالَوْتُمُوهُ﴾، وه‌که‌هه‌وره‌ی تریشته‌ی (گه‌لی) عادو سه‌موود ﴿وَإِن جَاءَ قَوْمُكَ الْأَرْسُلُ﴾، کانی بیتهمیره‌ی کانیان هاته‌نه‌ی لایان ﴿وَمِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَخَلْفَهُمْ﴾، له‌به‌رده‌میان و له‌پشتیانوه (له‌هه‌موو لایه‌که‌وه) ﴿وَالْأَصْدَاءُ إِلَّا اللَّهَ﴾، (پبیان ووتن) که‌جگه‌له‌خوا نه‌به‌رستن ﴿قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَكْرَمَ اللَّهُ كَهَكَّةَ﴾، ووتبان: ته‌گه‌ر په‌روردد گارمان بیویستایه‌ی فریشته‌یه‌کی ده‌نارده‌ی خواره‌وه (بۆمان) ﴿وَالْأَبَاسُ الْأَرْسُلُ يَهْ كَهَكُوتُ﴾، بویه‌ی به‌راستی تیمه به‌وه‌ی ئینوه‌ی پی نیراون باوه‌ر ناکه‌بین ﴿فَأَمَّا عَالًا فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾، ته‌مجا (گه‌لی) عاد به‌ناره‌وا خویان به‌گه‌وره‌ی زانی له‌زه‌ویدا ﴿وَقَالُوا إِنَّمَا أَشْدُّ مَقْرَرًا﴾، وه‌ووتبان: کن له‌تیمه‌ی به‌هیز تره ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾، ئابا نه‌یان زانی بوو ﴿أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مَقْرَرًا﴾، بیگوومان نه‌وه‌ی خویبه‌ی که‌ئه‌وانی دروست کردوه له‌ئه‌وان به‌هیز تره ﴿وَكَا تَوَافَقَتْ لِقَائَهُمْ﴾، وه‌ئه‌وان دانیان نه‌ده‌نا به‌به‌لگه‌ی کانی تیمه‌دا وئینکاریان ده‌کرد ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا﴾، نه‌وسا تیمه‌ی بایه‌کی زۆر به‌هیزی ساردمان بۆ ناردن ﴿فِي أَنْفِهِمْ حُمُومًا﴾، له‌رۆژانیکه‌ی به‌رده‌وام (وشوم) دا ﴿لِيَذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ﴾، بۆ نه‌وه‌ی سزای ئابرو به‌ریان پی به‌هیزین ﴿فِي الْخِزْيِ اللَّهُ نِيًّا﴾، له‌زیانی دنیا‌دا ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْرَبُ﴾، بیگوومان سزای باشه‌ی رۆزبان ئابرو به‌ر (ورپسواکه‌ر) تره ﴿وَهُمْ لَا يَصْزُرُونَ﴾، وه‌ئه‌وان یارمه‌تی نادرین ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا فَيَذَرُوهُمْ﴾، وه‌(هۆزی) سه‌موودمان رینمونی کرد ﴿فَأَسْتَحَبُّوا النَّسَىٰ عَلَى اللَّهِ هٰذَا﴾، به‌لام ئه‌وان زیاتر جه‌زبان له‌کویری وگوهرایی کرد تاشاره‌زایی و رینمونی ﴿فَأَسَدُّهُمْ صَبِغَةً الْعَذَابِ الْهُونِ﴾، چا بویه‌ی هه‌وره‌ی بروسکه‌ی سزای رپسواکه‌ر ئینی دان ﴿يَهْ كَا لَوْ لَكِبْتُمْ﴾، به‌هۆی نه‌وه (خرابانه‌وه) که‌ده‌یانکرد ﴿وَنَحْنُ الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَنْتَوُونَ﴾، وه‌نه‌وه که‌سانه‌شمان رزگار کرد که‌باوه‌ی دارو وپاریز کار وله‌خواترس بوون ﴿وَنُورُ عَشْرِ آفَاقٍ إِلَى اللَّهِ إِلَى الْكَافِ﴾، وه‌رۆژنک هه‌موو دوزماننی خوا به‌روه‌ی ناگری دۆزه‌خ کۆده‌کریتموه ﴿فَقُرْ﴾، چاته‌وان (له‌پشت که‌وتن و دواکه‌وتن) به‌رگری ده‌کرن (تا هه‌موو پینگه‌وه‌ی به‌ریز برۆن) ﴿حَقِّ إِذَا مَا جَاءَهَا﴾، تا کانی ده‌گه‌نه‌ی لای ناگری دۆزه‌خ ﴿سَيَذَرُوهُمْ﴾، شایه‌تی ده‌دات له‌دۆبان ﴿سَتَعْلَمُهُمْ وَأَنْصَرُهُمْ وَجَلَدُهُمْ﴾، گوی و چاو و پینستی له‌شیان ﴿يَهْ كَا تَوَافَقَتْ لَهُمْ﴾، به‌وه‌ی که‌ده‌وانه‌ی که‌ کردویه‌یانه (له‌دوینادا) ﴿﴾

﴿وَقَالُوا لِمَوْلَايَ﴾ وه به پیسته کنایان ده لین: ﴿لَوْ شِئْتَ لَفُتْنَانَا﴾ بوجی شباهه تیان دا له درمان
 ﴿قَالُوا أَنْطَقَ اللَّهُ الْغَدَّ﴾ ده لین: شهو خوابه نیمه هینا و نه زمان ﴿أَنْطَقَ كُلُّ شَيْءٍ﴾ که هه موو شستینکی
 هینا و نه زمان (وقسه کردن) ﴿وَهُوَ خَلَقَ أَوَّلَ مَرْءٍ﴾ هه نه ویش یه کم جار نیوهی دروست کردوه
 ﴿وَأَلَّيْهِ رُجْعَتُكُمْ﴾ وه هه بولای نه ویش ده گه پترینه وه ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَوُونَ﴾ وه نیوه خونان
 نه ده شارده وه (نه ده پاراست له گوانه) ﴿أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ﴾ له شباهه می دانی گوی
 و چاوو پستی له شتان له درتان ﴿وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ﴾ به لکو واکو مانان ده برده ﴿أَنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ كِبَرًا مِمَّا تَقْسِمُونَ﴾
 که خوانا زانی به زور تک له و کارانه کی ده بکهن ﴿وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ﴾ ناهه وه گومانان
 بوو که ده تان برده بهر ورده گارتان ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ نیوهی هه لدریا (له ناوی بردن) ﴿فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾
 و چوونه پیزی زیانباران و خه سارومه ندانه وه ﴿فَإِنْ يَقْسِرُوا﴾ نه مچا نه گهر نارام بگردن ﴿فَأَنزَلْنَاهُ﴾
 لهته ﴿ثُمَّ وَانْهَ نَاكِرُ شَيْئِي مَانَه ویهانه ﴿فَلَنْ يَسْتَعِينُوا﴾ وه نه گهر داوای لیسوردن و بازی بوونی خوا
 بکهن ﴿فَتَأْتِيهِمُ مِنَ الْمُعْتَبِينَ﴾ نه وه خوا هه رگیز بازی نایی (خوش نایی لییان) ﴿وَقَبَضَتِ الْهَمَةُ قُرْبَاهُ﴾
 وه جهنده دوست (و هاو ده م) مان له دنیا یق دانان ﴿فَقَرَّبُوا إِلَيْهِ قُلُوبَهُمْ وَمَا تَحْتَفُفُهُمْ﴾ که خرابه کردنی
 دنیاو (بن پروایی) دوزی داوایی بق ازانده وه ﴿وَحَكَّى عَلَيْهِ الْقَوْلُ﴾ وه به لیتی (سزادانیان) به سهر دادرا
 ﴿فِي أَنْفِهِمْ قَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له (پیزی) نه وه گه لانه ی پابوردن پیش نه مان ﴿مِنْ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ﴾ له جنو که
 و ناده می ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَخْسَرِينَ﴾ به راستی زهره رهنه ند بوون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الشَّعْرِ إِنَّ وَه
 بی باوه ران (به کتریان) ده ووت گوی مه گردن بق نه فورنانه ﴿وَالْعَوَافِي يَلْعَنُ الَّذِينَ﴾ وه نه می
 پرووچی تیکه له بکهن به لکو سهر که ون (به سهریدا) ﴿فَلْيَذِيقُوا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ده ی سویند به خوا
 بیگومان نه وانه ی بیباوه بوون پشان ده چیرین ﴿عَذَابًا شَدِيدًا﴾ سزایه کی سخت ﴿وَلْيَحْزَنْهُمْ غَمًّا﴾ لهته
 ﴿يَوْمَ تَأْتِي سَاعَةُ يَوْمِنَا وَنَخْلِفُ بِالْأَعْيُنِ﴾ وه توله بان لی ده سه نین (به توله ی) خرابترینی تاوانی که ده بیان کرد ﴿وَاللَّهِ جَزَاءُ الْعَدَاءِ﴾
 الهه وهی (باسکرا) سزای درو منانی خوابه که ناگری دوزه خه ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا فِي الْأَرْضِ﴾ مالی هه میسه ی
 شهوان له و ناگره دایه ﴿جَزَاءُ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ نه وه سزایه (ده درین) چونکه دانیان نه دنا
 به نیشانه کانی نیمه دا ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی بی باوه رن ده لین ﴿رَبَّنَا آتِنَا الَّذِي أَصْلَحَ﴾
 شهی بهر ورده گارمان نه و دوانه مان نیشان بدهن که گو مرایان کر دیس ﴿مِنْ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ﴾ له جنو که
 و ناده می ﴿تَجْعَلْ لَنَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا﴾ نا بیانخه بیه زیر پیمان ﴿لِيَكُنَّا مِنَ الْآسِفِينَ﴾ تاله زیری زیره وهی
 دوزه خ بن

﴿إِنَّ إِلَهَ رَبِّكَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ﴾ به‌راستی نه‌وانی و وتیان خوا به‌رو مردگارمانه و ﴿فَرِحْتُمْ بِكَانَ بُولُ بُولُ﴾ فریشته‌کان بُول بُول دیننه لایان (کاتی مردن یان زیندوو بوونه‌وه) ﴿أَلَا نَحْنُ أَهْلُ الْآخِرَةِ﴾ (پیشان ده‌لین) که‌مه‌ترسن و خدفت مه‌خون ﴿وَالْأُولَىٰ وَالْآخِرَةُ﴾ که‌شتر و عذوت و مه‌زده بن لیثان نه‌و به‌هشتی که‌به‌لیثان بی درابوو ﴿عَنْ أُولَىٰ الْأُولَىٰ فِي الْآخِرَةِ﴾ نیمه له‌زانی دنیا و له‌پروزی دوایدا پشتیوانی نیومین ﴿وَلَكِنْ فِيهَا مَا تَشْتَهُنَّ أَنْفُسُكُمْ﴾ وه له‌و (به‌هسته‌دا) هرچی حزی لی بکه‌ن بۆتان ناماده‌یه ﴿وَلَكِنْ فِيهَا مَا تَشْتَهُنَّ﴾ وه هرچی داوا بکه‌ن له‌ویدا له‌خزمه‌تاندایه ﴿وَلَا تَمَنَّوْنَ غَفُورًا حَبِيرًا﴾ ریزلینان و میوانداریه له‌لایه‌ن خوی لیئوره‌ی میهره‌بانوه ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ لَوْلَا مَن دَعَا إِلَى اللَّهِ﴾ کن وونه‌ی چاکتر و به‌جیره له‌وکه‌سه‌ی (خه‌لک) بۆلای خوا بانگ ده‌کات ﴿وَتَجِدُ صَالِحًا قَالًا لِّئِي مِنَ الْإِسْلَامِ﴾ وه کاری چاکه ده‌کات و ده‌لنی بینگومان من له‌کۆمه‌لی گهردن که‌چ و موسلمانانم ﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ﴾ چاکه و خرابه چوون به‌ک نین ﴿أَدْفَعْ بِالْأَيْمَنِ أَحْسَنُ﴾ به‌چاکترین شینوه وه لایمی (خرابه) به‌روه‌وه ﴿فَإِنَّ الْإِلَهَ يَتَذَكَّرُ عَذَابًا﴾ نه‌وسا که‌سپک که‌له‌نیوان تو و نه‌ودا دوزمنایه‌تی هه‌یه ﴿كَأَنَّكَ وَفِي الْخَيْرِ﴾ وه‌ک دۆستیکی دلسۆز و گیانی به‌گیانی لی دیت (نه‌مه‌ش ده‌ره‌نجامی په‌وشتی به‌روز و کار و کرده‌وی جوانه) ﴿وَمَا يَنْفَعُهَا إِلَّا إِلَهَ رَبِّكَ صَبْرًا﴾ به‌م ناسته ناگات که‌سانیک نه‌ییت که‌خورداده‌گرن و به‌نارمن ﴿وَمَا يَنْفَعُهَا إِلَّا دُرٌّ وَخَزْخَزٌ عَطِيرٌ﴾ وه پپی ناگات مه‌گهر که‌سپک خواهنی به‌شی هه‌ره‌گه‌وره بیت (له‌پاداشت) ﴿وَمَا يَنْفَعُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَجْدٌ﴾ وه نه‌گهر له‌شه‌یتانه‌وه تووشی خه‌ته‌ره‌و خه‌بالی نادرست بوویت ﴿فَأَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ﴾ نه‌وه به‌نا بگه‌ره به‌خوا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ چونکه به‌راستی هه‌ره‌نه‌و بیسه‌ری زانابه ﴿وَيَوْمَ لَا يَنْفَعُ الْيَلَّ وَالْهَارَ وَالْقَمَسُ وَالْقَمَرُ﴾ له‌نیشانه‌کاتی (ده‌سه‌لانی) خواجه شه‌وو پروژو خورو مانگ ﴿لَا تَشْجُدُ لِلْإِسْتِمْ وَلَا لِلْقَمَرِ﴾ سوزده مه‌به‌ن نه‌به‌ق خورو نه‌به‌ق مانگ ﴿وَأَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ﴾ به‌لکو سوزده به‌رن بو نه‌و خواجه‌ی نه‌وانی به‌دی هیتاوه ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ﴾ نه‌گه‌ر نیوه‌ تنه‌ا نه‌و ده‌په‌رستن ﴿فَإِنْ أَسْتَكْبَرُوا﴾ جسا نه‌گهر خویش به‌گه‌وره زانی (من په‌رستن) ﴿فَالْإِلَهَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ ده‌ی نه‌واسه‌ی لای به‌روه‌ردگارتن (فریشته‌کان) ﴿يَسْجُدُونَ لِلَّهِ الْيَلَّ وَالْقَمَرِ وَالْهَارَ لَا يَسْجُدُونَ﴾ به‌شه‌و و به‌روز عیباده‌تی نه‌و ده‌کن و ماندو وه‌پس نابین ﴿

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنَّا تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً﴾ له‌نیشانه‌کانی (ده‌سه‌لانی) خوابه‌ی که زه‌وی ده‌بینی ووشک و ماته
 ﴿وَإِنَّا أَنْزَلْنَاهَا عَلَيْهِمُ الْمَاءَ﴾ که چسی کاتیک بارانمان بارانید به‌سهریدا ﴿أَهْزَرَتْ وَرَبَّتْ﴾ (به‌رواندنی پروک)
 ده‌که‌وینته‌ی جولمه‌و ده‌بوژینته‌و (به‌رز ده‌بینته‌و) ﴿إِنَّ الَّذِي أَخْرَجَ الْحُمَّى الْقَوِيَّ﴾ ینگومان نه‌ووی (زه‌وی
 ووشک) ده‌بوژینته‌و زیندوو که‌ره‌وی مردوو کانیشه ﴿إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی نه‌و (خوا) به‌سهر
 هم‌موو ششیکدا به‌توانایه ﴿إِنَّ الْآلِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ ینگومان نه‌وانه‌ی له‌نایه‌نه‌کانی لیجه‌ی لاده‌ده‌ن
 ﴿لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْهَا﴾ له‌نیجه‌ی شاراو نه‌ین ﴿أَفَنُتْلِقُ فِي النَّارِ خَيْرٌ﴾ ده‌ی نایا که‌سن ده‌خریته‌ی ناو ناگروه‌و چاکتره
 ﴿أَمْ نُنِيعُ بَأْسَ الْآلِ الْأَقْبَمِ﴾ بان نه‌و که‌سه‌ی له‌پوژی قیامت دا بن ترس دیت ﴿أَعْمَلُوا مِثْلَهُ﴾ هدرچبتان
 وویست (ه‌زنان لن کرد) بیکن ﴿إِنَّهُمْ يَصْتَلِبُونَ بَصِيرًا﴾ ینگومان خوا به‌ووی ده‌یکن بینایه ﴿إِنَّ
 الْآلِينَ كُفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که‌قورثانیان بز هات و باوهریان پی نه‌هینا (سزایان ده‌ده‌ین)
 ﴿وَأَنَّهُمْ كَذَّبُوا عَنِّي﴾ که‌به‌راستی کتیبکی زور به‌رزو جینگه‌ی ریزه ﴿لَا يَأْتِيهِ الْبُطُلُ﴾ به‌نال ونا‌راستی روی
 تن ناگات ﴿مِنْ بَنِي إِدْرِيسَ وَآلِ مَرْيَمَ وَآلِ عِيسَى﴾ نه‌له‌نیستا و نه‌له‌دووا پروردا (نه‌به‌لی که‌مکردن نه‌به‌لی زیادکردن)
 ﴿تَرْيَدُونَ عَجْرًا حَبِيبًا﴾ چونکه‌ی نردراوته‌ی خواره‌و له‌لایه‌ن (خوای) کاردروستی سستایش کراوه‌و ﴿وَ
 قَالُوا لَكَ﴾ هیچ ششیک به‌تو ناو ترست ﴿إِلَّا مَا قَدَّرَ لِلرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ﴾ مه‌گر نه‌ووی به‌پیغه‌مهرانی
 به‌رله‌تو ووتر اوو ﴿إِنَّا نَرْفَعُ الْدُومَ مَعْرِفَةً﴾ به‌راستی به‌روردگارت خواون لیئوردنه (بزو ثیمانداران)
 ﴿وَرَدُّ عِقَابٍ أَلِيمٍ﴾ وه‌خواون توله‌ی سه‌خته (بزی باوهران) ﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ نه‌گر نه‌م
 قورثانه‌مان به‌زمانیکی تر جگه‌له‌هره‌می بناردايه ﴿لَقَدْ آتَيْنَاهُ الْكِتَابَ وَآيَاتِهِ﴾ بی باوهران ده‌بان ووت بزچی
 نایه‌نه‌کانی به‌روونی شسبه‌ی کراوته‌نه‌و ﴿أَفَعَجِبْتَ زَعْرَقٌ﴾ (چون ده‌ین) قورثانی عه‌جه‌می و پیغه‌مهری
 عه‌ره‌می ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَ الْهَدْيَ وَشَقَّ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: قورثان بز که‌سانی باوهریان پی هیناوه
 وینشانده‌رو و شیفایه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی باوهری پی نایه‌ن له‌گویناندا گران و
 که‌ری همه‌ی (له‌بیستی حق) ﴿وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَزَّ أُولَئِكَ يَنَادُونَ مِنْ حَقِّكَ بِعِيسَى﴾ هه‌روه‌ها له‌ناست نه‌و
 قورثانه‌دا کویرن، نه‌وانه‌ی له‌شوینینکی زور دوره‌و بانگ ده‌کرین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند
 به‌خوا به‌راستی ته‌وراثمان دا به‌موسا ﴿فَأَخْلَفَ فِيهِ﴾ به‌لام جیاوازی تیدا کرا (له‌لایه‌ن جولوه‌که‌کانه‌و)
 ﴿وَلَوْ لَا كِتَابُكَ سَبَّحْتَ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌نه‌گر به‌نیشتر بریار نه‌درایه‌ی له‌لایه‌ن به‌روردگار ته‌و (که‌سزایان
 دوا بخیرت) ﴿لَقَدْ صَدَّقَ بَيِّنَتُهُ﴾ له‌نیو اتیاندا دادوهری ده‌کرا (به‌سزا دانایان له‌دونیا) ﴿وَأَنَّهُمْ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
 يَمْرُوقِينَ﴾ وه‌به‌راستی نه‌وان له‌دوو دلی و به‌دگومانی دان ده‌رباره‌ی قورثان ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا
 فَلْيَنْتَظِرْ﴾ هه‌ر که‌سن کاری چاکه‌ی بکات (فازانجه‌کی) بز خو‌یه‌نی ﴿وَمَنْ أَسَاءَ فَلْيَعْمَلْ سَاءًا﴾ هه‌ر که‌سیش
 خراپه‌ی بکات (زیانه‌کی) بز خو‌یه‌نی ﴿وَمَا نَرْفَعُ ظُلْمًا لِلْعَبِيدِ﴾ وه‌به‌روردگارت سستم له‌به‌نده‌کانی

﴿إِلَيْهِ رُجُوعُ النَّاسِ﴾ و زانینی رُژری دوابی ته نیا بولای خواده گهر پرتیه توه و ﴿وَمَا تَخْرُجُ مِنْ قَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْثَامِهَا﴾
 و ه هدر بر و بو و میث که له پیست و قه باغه که ی دیته دهر وه و ﴿وَمَا تَخْجِلُ مِنْ لَّنِّ﴾ و هدر مینه به ک ثاوس
 ده بی ﴿وَلَا تَضْحَكُ﴾ و (سکه که ی) داده تیت ﴿إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ نه وه (خوا) ناگای لی به ﴿وَيُؤْوِي النَّاسَ بَيْتَهُ﴾
 وه رُژری خوا (هاویه ش پیدا که ران) بانگ ده کات ﴿إِنَّ شَرْكَائِيَ﴾ هاویه شانی (که دافان نابور
 بو) من له کوین ﴿قَالُوا أَذَلَّكَ﴾ ده لین پیمان راگه یاندی ﴿مَا يَمْنَانِ شَهِيدٌ﴾ که س له نیمه شبایت نبین
 (تو هاویه شت ه بی) ﴿وَصَلَّيْهُمْ﴾ وه وون بوولتیاں ﴿تَاكَاؤُهُمْ دَعْوَانِ مِنْ قَبْلِ﴾ ته واته ی پیشتر
 ده بانه رستن ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ مِّنْ حُجُوبٍ﴾ وه زانیاں که هیچ په نایه کیان نی به ﴿لَا يَشْعُرُ الْإِنْسَانُ﴾
 ناده می ماندو نابین ﴿مِنْ دُعَاةِ الْحُورِ﴾ له داواکردنی خیر و خوشی ﴿وَأَن مَّسَّهُ الْقُرْ﴾ وه نه گهر ناخوشی
 به ک دوو چاری بی ﴿فَيَقُولُ قَوْلًا﴾ نه وه بین هیوا و ناو میند ده بی ﴿وَلَيْنَ أَذَقْتَهُ﴾ وه نه گهر پیمان
 به خشکی ﴿رَحْمَةً مِنَّا﴾ میهره بانی به ک له لایه ن خزمانه توه ﴿مِنْ بَعْدِ ضَرْبَةٍ مَّسَّتَهُ﴾ له پاش زیا نیک لی
 که و توه ﴿يَقُولُ هَذَا لِي﴾ ده لیت: نه مه سی خومه و ﴿وَمَا أَظُنُّ النَّاسَ قَائِمَةً﴾ وه گومان نابم رُژری
 دوابی به را بیت ﴿وَلَيْنَ رُجِعْتَ إِلَى رَبِّ﴾ وه نه گهر گهر پندرامه وه بولای په ر و در گارم (زیندو و یونده وه
 همیوو) ﴿إِنِّي بَعْدَهُ لَلْحَسْبُ﴾ بینگومان لای خوا (پاداشتی) زور چاکم همیه ﴿فَلْيَسِّرْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 جاسویند به خوا هم و ال ده دین به واته ی بین باوهر بوون ﴿وَمَا عَمِلُوا﴾ به وه ی کردو بیانه (له دونیا)
 ﴿وَلْيَذِيقْنَهُمْ﴾ وه سویند به خودا پیمان ده چه رین ﴿مِنْ عَذَابٍ عَظِيمٍ﴾ سزایه کی به هیز و به تین ﴿وَإِذَا أَلْمَسْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ وه کاتی چاکه و خوشیمان رشت به سهر ناده می دا ﴿أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ﴾ و و
 وهر ده گهر ی و به خوبه زل زانیه وه دوور ده که و توه و ﴿وَإِذَا مَسَّهُ الْقُرْ﴾ به لام کاتی ناخوشی تووش
 بیت ﴿فَكَذَّبُوهُ عَصِيًّا﴾ نه وه نزو هاواری زور ده کات ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ بَلَىٰ بَيْنَ بَلَيْنٍ﴾ ﴿إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ﴾
 الله نه گهر (قورنان) له لایه ن خواوه بوو ﴿شَرَّ كَفَرْتُمْ بِهِ﴾ پاشان تبهوش باوهر نان بین نه کرد
 ﴿مَنْ أَضَلُّ﴾ کئی گومرا تره ﴿مِنْ هَؤُلَاءِ شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾ له و که سدی که له دزایه تی به کی دوور له راستیدا
 بیت ﴿سَبْرِيهِمْ إِلَيْنَا﴾ له مه و دوا به لگه کانی خومانیاں نیشان ده دین ﴿فِي الْأَقْبَانِ﴾ له ناسوی
 دنیا (له بو و نه وهر دا) ﴿وَفِي الْأَنْفُسِ﴾ وه له خودی خویاندا ﴿حَتَّىٰ يَبْتَلِيَهُمُ﴾ ههنا بولای پروون
 بیت وه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ﴾ بینگومان نه م (قورنانه) راسته ﴿أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ﴾ نابا په ر و در دگارت به س نیبه
 ﴿أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ که به راستی ناگاداره به سهر هموو شتینکدا ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ﴾
 ناگاداره به به راستی نه وانه له دوو دلیدان ﴿مِنْ لَّغْوٍ رَبَّهُمْ﴾ له دیدار و گشتن به په ر و در دگاریان
 ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ مُّحِيطٌ﴾ ناگاداره به به راستی (زانست و زانیاری) خوا ده وری هموو شتینکی

سوره‌ی ﴿الشُّورَى﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حامیم) ده‌خوئیرت‌شوه ﴿عَسَقَ﴾ به (عهسن، سین، قاف) ده‌خوئیرت‌شوه خوا
 زاناره به ماناکه‌ی بۆ زانیاری زیاترو واناکه‌شیان سه‌رنجی سه‌ره‌نای سوره‌ی (البقرة) بده ﴿كَذَلِكَ نُوحِيَ إِلَيْكَ﴾ نابو جوړه خودا نیگا ده‌کات بۆ تو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا﴾ وه بۆ نهو (پنغه‌مهرانه‌ی)
 پینش توش ﴿اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ خوای زالی بالاده‌ستی کاردروسته ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ همر
 بۆ خوا به همرچی له تاسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه همرچی له زه‌وی دایه ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ وه
 وه شهو (خوا) بلشد و گه‌وره‌یه ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نزیکه تاسمانه‌کان پارچه‌پارچه‌بین
 ﴿مِنْ قَبْلِهِ﴾ له سه‌رویه‌نه وه ﴿وَالْمَلِكُ يَوْمَ تَنْفَخُ الْبُحُورُ دُمُوحًا﴾ وه فرشته‌کان به‌پاک‌ی یادو سوریاسی
 پدروهر دگاریان ده‌کهن ﴿وَيَسْتَعِزُّونَ﴾ وه داوای لیبوردن ده‌کهن ﴿لَنْ يَنْفَعِيَ الْإِنْسَانَ﴾ بۆ نه‌وانه‌ی
 له‌زه‌میدان ﴿إِلَّا أَنْ اللَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ناگاداربهن که بیگومان نه‌نهما خوا لیبورده‌ی میهره‌بان
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ دُونِهِ لَا يَبْتَغُونَ جَزَاءً مِنْ اللَّهِ وَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی جگه له‌خواد قسستانکیان بۆ خزیان هه‌لبزاردوه
 ﴿اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ﴾ خوا ناگادار و چاودتره به‌سه‌ریانه‌وه ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ﴾ وه تو (نه‌ی) موحه‌مه‌د
 ﴿بَارِئٌ زَوْرًا﴾ چاودتر نیت به‌سه‌ریانه‌وه ﴿وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ همر وه‌ها نیگاسان کردوه بۆت
 ﴿فَرَأَاهُمْ عَمْرَأَةً﴾ تور نانیک (به‌زمانی) عهره‌سی ﴿يُنذِرُهُمُ الْفُرْقَانُ وَمَنْ حَزَلَهُ﴾ بۆ نه‌وه‌ی خه‌لکی مه‌ککه
 و که‌سانی ده‌ورو به‌ریسی بترستی ﴿وَيُنذِرُهُمُ الْيَوْمَ الْجُمُعُ﴾ وه (خه‌لک) بترستی له‌پوژی کۆ کردنه‌وه
 ﴿لَا رَبَّ يَوْمَ﴾ که هیچ گومان‌ی نیدا نه‌ی ﴿فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ﴾ کۆمه‌لیک له به‌هه‌شتدان ﴿وَفَرِيقٌ فِي النَّارِ﴾ وه
 کۆمه‌لیک له ناگرمی بلتسه‌داردان ﴿وَنُوحَاةُ اللَّهِ﴾ وه نه‌گه‌ر خوا بیویستایه ﴿جَعَلْنَاهُمْ آئَةً وَنَجَدَ﴾ ده‌یگردن
 به‌به‌ک نه‌ته‌وه (باوهر داریان بی باوهر) ﴿وَلَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ مَنْ فِي رَحْمَةٍ﴾ به‌لام همر که‌ستیکی بویت ده‌یخاته‌ناو
 میهره‌بانی خویه‌وه ﴿وَالْقَائِلُونَ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْ يَنْصُرَهُمْ﴾ سته‌مکاره‌کانیش هیچ دقست و یارمه‌تی دره‌یکیان
 نی به‌ی ﴿أَيُّ الْفَرْدِ مِنْ دُونِهِ أَوْلَىٰ﴾ ناپا نه‌وان جگه له‌خوا پشتیوان و دؤمستانکیان بۆ خزیان هه‌لبزاردوه؟
 ﴿فَاللَّهُ هُوَ الْوَكِيلُ﴾ همر خوا پشتیوان و دؤسته ﴿وَهُوَ فِي السَّمَوَاتِ﴾ وه نه‌نهما نه‌و مردووان زیندوه ده‌کانه‌وه
 ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه نه‌و به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه به‌سه‌ر هه‌موو شتیگدا ﴿وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وه ههر شتیگ که تنییدا جیاواز بوون ﴿فَحُكُّهُ عَلَى اللَّهِ﴾ نه‌وه بریاره‌که‌ی بۆ لای خوا ده‌گه‌ریتنه‌وه
 ﴿وَلَا يَكُنْ لِلَّهِ رَئِي﴾ شهو خوا به پدروهر دگاریسی منه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْ﴾ تنهما پشتم به‌و به‌ستوه ﴿وَالْيَتِيمَ﴾
 ایتیم و ههر بۆلای نه‌ویش ده‌گه‌رینه‌وه ﴿

﴿قَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا﴾ (خوا) به دبیته مری ناسمانه کان و زهویی به ﴿جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾
 بوی به دی هیاون هاوسه ران له خودی خوستان ﴿وَمِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾ ههروها له نازه بلسدا جوتی
 (دروستکر دووه) ﴿يَذَرُكُمْ فِيهِ﴾ له جوتوت بوندا زماره تان زور ده کات ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾ ههچ
 شتیک به پهنی خوانی به (نه له ذات و نه له سیفات و نه له کرداریدا) ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ وه نهوه
 بیسه ری بینا به ﴿لَهُ مَقَالِدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه رب نهوه (کلبله کانی) دهسه لانداری ناسمانه کان
 وزهوی ﴿يَسْطُرُ الرُّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رزق و رزوی فراوان ده کات و دهیگر نهوه له هه رهسی که
 بیهویت ﴿اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا ناگاداره به هه موو شتیک ﴿يَسْرِعُ لَكُمْ مِنَ الْغَنِيِّ﴾ نهوه
 ثابینه یز داناون ﴿مَا رَضِيَ بِهِمْ﴾ که فهرمانی داوه به نوح و ﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ نهوه ش
 نیگامان کردوه بۆ تو و ﴿وَمَا وَصَّيْنَا بِهِمْ إِلَّا بِزَهْرٍ وَمُوتٍ وَعَسَافٍ﴾ نهوه ش که فهرمانمان داوه به نیراهیم
 وموسا و عیسا ﴿أَنِ اقْبُلُوا إِلَيْنَا وَلَا تَقْرُبُوا فِدَا﴾ که له سر نهوه ثابینه بن به پرنک و پراسی و جیاوازی تندا
 مه کهن ﴿كَرَّعَ الشَّجَرَيْنِ﴾ زور قورس و گرانه به لای هاوبه ش دانرا نهوه ﴿مَا تَدْعُوهُمُ إِلَيْهِ﴾ نهوه ی
 نهوانی بۆ بانگ ده کهیت ﴿اللَّهُ يَخْتِجِلُ إِلَيْهِ مِنْ يَسَاءٍ﴾ خوا هه رهسی بویت هه لی ده بزیری بۆ (موسلمان
 بوون) لای خوی ﴿وَيَذَرِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾ وه ریتموونی که سیک ده کات بۆ لای خوی بگه پرته وه ﴿وَمَا تَقْرُبُ﴾
 وه جیاوازه نه بوون ﴿إِلَّا آمَنَ بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْبَلَاءُ﴾ مه مگر له باش نهوه ی که زانست و زانباریان
 بۆ هات ﴿تَبَيَّنَهُمْ﴾ به هوی دزایه تی و حه سوودی نیوانبانه وه ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه نه مگر
 فهرمانیک پیشتر له بهرورد دگار نهوه ده ره نه چوا به ﴿إِلَّا أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ تا کاتی دیاری کراو (دهی بزی) ﴿لَقَضَىٰ رَبُّهُمْ﴾
 نهوه بریار له نیوانبانا ده کرا (به سزادانیان) ﴿وَالَّذِينَ أُورِفُوا الصِّبْغَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وه
 به راستی نهوانی له دهوی نهوان نامه بیان پین درا ﴿لَيْسَ سَلْبٌ مِّنْهُ مَرِيبٌ﴾ له گومان و دوو دلیدا بوون
 لئی ﴿فَلَيْلِكَ قَادَعٌ﴾ کهواته تو بۆ نهوه بانگه وازیکه و ﴿وَأَنْتُمْ كَمَا أَثَرْتُمْ﴾ راست و براوه ستاوبه
 له سر ثابینه کهت بهو جوړه ی فهرمانت پیکراوه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ غُفَّةٍ﴾ وه شونین ناره زووه کانی
 نهوان مه کهوه ﴿وَقُلْ أَنتُمْ﴾ وه بلی ساوه رم هیتاوه ﴿يَمَا أَرْزَلْنَا إِلَهُ مِنْ كُنْهٍ﴾ به هه نامه یه که
 که خوا نار دویه تیه خواره وه ﴿وَأَمَرْتُ لَأَعْلِلَنَّكُمْ﴾ وه فهرمانم پین دراوه که داو بهروره رسم له
 نیوانبانا ﴿اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ﴾ خوا بهرورد دگاری نیمه و نیمه شه ﴿كَأَنَّكَ﴾ (هاداشتی) کردوه ی
 خومان بۆ خومان و ﴿وَلَكِنَّ أَعْلَلَكَ﴾ (هاداشتی) کردوه ی نهوه ش بۆ خواته ﴿لَأَحْجَبَنَّكَ وَتَبْتَكَ﴾
 ههچ به لگه یه که نهماوه له نیوان نیمه و نیمه ده (باس نه کرابی) ﴿اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَكَ﴾ خوا (له رزوی دوا یی دا)
 کومان ده کانه وه ﴿وَالَّذِي أَلْهَمْنَاهُ﴾ سه ره نجام و گه پانه وه ش هه رب بۆ لای نهوه ﴿

﴿وَالَّذِينَ يُخَافُونَ فِي اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌مه‌ده‌می ده‌کن له‌باره‌ی خواروه ﴿وَمِنْ بَعْدِهِ مَا تُنْجِبُ لَهُ﴾ له‌دوای نه‌وه‌ی (خداکی بانگه‌وازی) نه‌ویان وه‌لام دابه‌وه و (موسلمان بوون) ﴿حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِندَ رَبِّهِمْ﴾ به‌لگه کانیان پوچ و به‌تاله لای په‌رورد گاریان ﴿وَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ﴾ وه‌خه‌شم و رقی خویان له‌سره ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ وه‌سزای زور سه‌ختیان بز هه‌یه ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ خواه وه‌زاته‌به که تم قورنانه‌ی به‌پراستی ناردوه‌ته خواروه‌ه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌تزازووی ناردوه‌ه (بز جیا که دهنه‌وه‌ی حه‌ق و به‌تال) ﴿وَمَا تَلَايَكَ﴾ وه‌تو جوزانیت ﴿لَمَّا تَلَا الشَّاعَةَ قَرِيبٌ﴾ له‌وانه‌یه هاتنی پوژی دواپی زور نزیسک ینت ﴿يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا﴾ نه‌وانه‌ی باوه‌ریان پی نیه په‌له‌ی هاتنی ده‌کن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مُتَشَفِّعُونَ لَهَا﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی باوه‌ریان پی هه‌یه ده‌ترسن لئی ﴿وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ﴾ وه‌ده‌زان پوژی دواپی راسته ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا فِي الشَّاعَةِ﴾ بیدارین به‌پراستی نه‌وانه‌ی که گومانیان هه‌یه له‌پوژی دواپی ﴿لَيْسَ صَلاَئِكَ بِبَرٍّ﴾ نه‌وه به‌پراستی له‌گومراییه‌کی زور دوور له‌پراستی دان ﴿إِنَّ اللَّهَ طَافٌ بِعِبَادِهِ﴾ خوادلسوزه به‌به‌نده‌کانی ﴿يُوزِقُ مَنْ يَشَاءُ﴾ ههر که سی بویت رزق و پوژی ده‌دات ﴿وَهُوَ الْقَرِيُّ الْعَلِيمُ﴾ وه‌ههر نه‌وه به‌هیزو بالاده‌سه‌ت ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ﴾ ههر که س به‌ره‌می دوا پوژی بویت ﴿تَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ﴾ نیمه به‌ره‌مه‌کی بز زیاد ده‌کین ﴿وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا﴾ وه‌ههر که سبت به‌ره‌می دونیای بویت ﴿تَوَلَّوْا مِنْهَا﴾ هه‌ندی له‌دونیای پی ده‌ده‌ین ﴿وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ صِيبٍ﴾ به‌لام له‌پوژی دواپی دا هبج به‌شیکی نی به ﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ﴾ ناخو نه‌و (بیباوه‌رانه) هاوه‌به‌شانیکیان هه‌یه ﴿سُئِلُوا الْهَرَمَ مِنَ الدِّينِ﴾ ناینیکیان بز داناوون ﴿مَا لَهُمْ أَنْ يُولُوا لَهُ﴾ که خوا ریگی پی نه‌داوه ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ﴾ وه‌نه‌گه برپاری به‌کجاری ده‌نه‌جوایه ﴿لَفُتِحَ يَتَنَفَّسُ﴾ له‌نیوانیان دا برپار ده‌درا (به له‌ناوبر دنیان) ﴿وَأَنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه‌به‌پراستی بز ستم کاران سزای سه‌ختی نازار در هه‌یه ﴿تَنَزَّلُ الظَّالِمِينَ مُتَشَفِّعِينَ مِمَّا كَسَبُوا﴾ تو ستم‌کاران ده‌بینی زور ده‌ترسن له‌تاو نه‌وه‌ی کردیانه ﴿وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ﴾ بینگومان نه‌وه سزابه ههر دوو چاریان ده‌بیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه و چاکه کانیان کردوه ﴿فِي رَوْضَاتٍ لُحْنَاتٍ﴾ له‌ناو باخ و باخانی به‌هه‌شتدان ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ﴾ له‌لایه‌ن په‌رورد گاریانه‌وه ههر چیسان بویت بزیان ناماده‌یه ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ نه‌وه‌یه چاکه و به‌خششی زور گه‌وره ﴿

﴿ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ﴾ (هو (بدخششده) نه‌ویه که خواهم‌زده دهدات به بنده‌کانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ (نه‌وانه‌ی که باوهریان هیتاوه و چاکه‌کانیان کردووه ﴿ثُمَّ لَا تَأْسَفُ لَهُ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾ (نه‌ی موحه‌ممه ﴿يَسَّرَ﴾ بلسی دواوی هیچ باداشتیکنان لسی ناکسم له‌سهری ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا فِي الْقُرَىٰ مِمَّنْ هُمْ خَوْسِيستنی خزمایه‌تی ﴿وَمِنْ بَقَرَاتٍ حَسَنَةٍ وَزُلَّةٍ مِنْهَا حَسَنًا﴾ همر که‌س همر چاکه‌یه‌ک بکات چاکه‌ی بز زیاد ده‌کمین (به‌چهند به‌رانهر) ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ شَكُورٌ﴾ به‌راستی خوالی بورده‌ی سوپاسگوزاره ﴿وَلَا يَقُولُونَ الْفَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ (ین نه‌و (ین باوهرانه) ده‌لین پیغه‌مه‌ر دروی به‌دم خواوه هله‌بستووه ﴿وَإِنْ يَسْأَلُكَ اللَّهُ خَوْفَهُ گهر خوا بیه‌ویت ﴿يَخْشَىٰ عَلَىٰ قَلْبِكَ﴾ مژور ده‌نی به‌سهر دلت دا ﴿وَتَمَنَّيْكَ اللَّهُ الْبَاطِلَ﴾ وه خوا به‌تال له‌ناو ده‌بات ﴿وَمِنْهُنَّ لَمَنَ يُكَذِّبُوهَ﴾ وه به‌ووته‌کانی (قورنان) راستی جیگیر ده‌کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌راستی خوا زانابه‌به‌وی له‌ناو دل‌اندابه ﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ﴾ وه نه‌و خوا زاتیکه ته‌وبه له‌بنده‌کاسی وهرده‌گریت ﴿وَتَعَوَّضْ عَنِ الْعَسِيَّةِ﴾ وه له‌کرده‌وه خرابه‌کان چاوپوشی ده‌کات ﴿وَلَعَلَّ مَا تَقْعَلُونَ﴾ وه ده‌زاسی به‌همرچی که‌نیوه ده‌یکمن ﴿وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ (نه‌وانه‌ی باوهریان هیتاوه و چاکه‌کانیان کردووه (داوایان) وهرده‌گریت ﴿وَيَرْبِطُ الْمُحْسِنِينَ﴾ وه له‌بهره و بدخششی خویی زیاتریان دهداتی ﴿وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ به‌لام ین باوهران سزای سه‌ختیان بز هده‌یه ﴿وَلَوْ سَئَلُوكَ آلِهَةً لَّرَزَقُوكَ لِبَابٍ﴾ خونه‌گهر خوارزق و زوژری فراوان بکر دابه‌بز بنده‌کانی ﴿لَتَعَوَّضَ الْأَذْنُ﴾ له‌زه‌بدا سته‌میان ده‌کرد و سه‌ر که‌ش ده‌بوون ﴿وَلَكِنْ يُزِيلُ فَقْدَهُ مَا يُنْشَأُ﴾ به‌لام (خوا) بزق و رززی به‌و نه‌ندازه ده‌نیرینته‌خواره‌وه که‌خوی بیه‌ویت ﴿إِنَّ اللَّهَ يَبْاَوِيهِمْ بِصِيرٍ﴾ به‌راستی خوا به‌تاگا و بیبناه به‌بنده‌کانی ﴿وَهُوَ الَّذِي يَرْزُقُ الْغَنِيَّةَ﴾ وه خوا نه‌وزاتیه که‌باران ده‌بارینی ﴿مِنْ عَذَابٍ لَّا تُظْلَمُ﴾ له‌پاش نه‌وه‌ی که‌خه‌لکی ین ثومید بوون ﴿وَيَسَّرُ رَحْمَةً﴾ وه (بارانی) په‌حمه‌تی خوی بلاوه‌ده‌کاته‌وه ﴿وَهُوَ الَّذِي يُعَذِّبُ﴾ وه همر نه‌و پشتیان و سوپاسکراوه ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ وه له‌به‌لکه‌کانی (ده‌سه‌لانی) خواسه ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ دروستکردنی ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَمَا يَكُنْ فِيهَا مِنْ دَابَّةٍ﴾ و نه‌وه‌ی بلاوی کردووه‌وه له‌گیانله‌به‌ران له‌همر دوو‌کیاندا ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا همر کاتیک بیه‌ویت به‌توانابه‌سهر کؤ‌کردنده‌وباندا ﴿وَمَا أَصْبَرُ مِنْ مُّصِيبَةٍ﴾ وه همر ناخوشی یه‌کتان تووش بووسی ﴿فَمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ﴾ نه‌وه به‌هزیی کرده‌وه‌یسی (خرابی) خوتانه‌وه‌یه ﴿وَتَعَوَّضْ عَنْ كَثِيرٍ﴾ وه له‌زوژنکیش چاوپوشی کردووه ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه نیوه ناتوانن له‌زه‌وبدا قوتارین ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه نینانه بیجکه له‌خوا ﴿مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هیچ پشتیان و یارمه‌تی

ده‌رنک ﴿﴾

﴿وَمِنَ الْإِنبِیَاءِ الْإِسْرَافِ الْإِسْرَافِ﴾ و ه له به لگه کانی (دهمه لانی) خواجه که شتینانک و ه ک شاخه کان له
 ده ریادا ده برون ﴿إِنْ يَسْأَلُكَ الْبَیِّنَاتُ﴾ نه گهر خواجه وی (با = هوا) راده گریت ﴿وَقُلْ لِّكَ عَظْمٌ وَهَدًی﴾
 یشتر که شتیه کان به سهر پشی ده ریاکوه ده وه سستن ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآیَاتٍ﴾ به پراستی شه وی (که به اس
 کرا) چه ندین به لگه و نیشانه هه یه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ کَبِيرٍ﴾ بؤ هه مو شارام گریکی سو با سگوزار ﴿وَأُولَئِکَ هُمُ الْمُکْسِبُونَ﴾ یان به هوی کردوه کانیانه وه نوقمیان ده کات ﴿وَقَفَّ عَنْ کَیْدٍ﴾ له زور نیکش
 (له گونا هیان) چا و بوشی ده کات ﴿وَعَلَّمَ الَّذِينَ یُحَدِّثُونَ فِی الْعِصَا﴾ نه وانه ی که دمه قالی ده کهن
 ده ریاده ی به لگه کانی یتسه ده زانن ﴿مَا لَمْ یُفْرِجْ﴾ هیچ به نایه کیان نییه ﴿فَمَا لَوْ کُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾
 جا هه رشتینکتان پی به خشر او ه ﴿فَمَنْ لَّیْسَ لَهُ خَیْرٌ مِنَ اللَّهِ﴾ نه وه نه نها خوشی زیانی تم دونیایه ﴿وَمَا عِندَ اللَّهِ خَیْرٌ﴾
 و ه شه وی لای خواجه چاکتر و بهر دو امتره ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بؤ نه وانه ی با و بهر یان هیتا وه ﴿وَعَلَى﴾
 زبیر بؤ کون و نه نه پشست به بهر و هرد گاریان ده به سستن ﴿وَالَّذِينَ یُحَدِّثُونَ کَیْدَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشِ﴾ وه
 نه وانه ی له گونا هه گهر و ه کان و خرابه زور ناشیرینه کان دور ده که و نه وه ﴿وَأَلَا نَعَصِبُ لَکَ﴾ وه کانی
 رقی و قینیان هه لستیت ﴿هَلْ یَقْدِرُونَ﴾ شه وان لی ده بیورن ﴿وَالَّذِينَ اسْتَفْهَلُوا لِیَوْمِهِمْ﴾ وه نه وانه ی که
 گو یز ایه لی بهر و هرد گاریان کردوه ﴿وَالَّذِينَ اسْتَفْهَلُوا﴾ نو یزه کانیان به چاکسی نه منجم داوه ﴿وَأَمْرٌ عَظِیْمٌ﴾
 بؤ کون و ه کار و باری نیوانیان به پرس و مه مشورته ﴿وَمَسَارِعُهُمْ فِی الْبَیِّنَاتِ﴾ وه له و پوزی به ی پیمان داوون
 ده به خشن ﴿وَالَّذِينَ لَا یَصْلَحُ الْبَیِّنَاتِ﴾ وه نه وانه ی کانی ده ست در یان لی ده گریت ﴿هَلْ یُحْصِرُونَ﴾
 توله ی خویان ده سبتین (و سهر دانا خهن) ﴿وَجَزَّاءُ سَیِّئَةٍ سَیِّئَةٍ فَمَنْ لَّهَا﴾ وه توله ی هه خرابه یه ک
 خرابه یه که به وینه ی خوی ﴿فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ﴾ جا هه که سس بیور و ناشستی بکات ﴿فَإِجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾
 شه وه باداشستی نه و له لای خواجه ﴿إِنَّهُ لَا یُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ به پراستی خواسته مکارانی خوش ناوی ﴿وَلَنْ نَّصْرَ قَدْ ظَلَمُوا﴾ وه هه که س توله به نه لی له باش نه وه ی ستمی لیکر او ه ﴿فَأُولَئِکَ مَا عَمِلُوا مِنْ سَیِّئٍ﴾
 ثا نه وانه هیچ تاوان و گونا هیکیان له سهر نیه ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ یَظْلِمُونَ النَّاسَ﴾ تاوان و گونا هه
 له سهر نه و که سانه یه که ستم له خه لکی ده کهن ﴿وَالَّذِینَ فِی الْأَرْضِ یَغْتَرِبُونَ﴾ وه به ناهق خرابه کاری
 ده کهن له زویدا ﴿أُولَئِکَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ نه وانه سسزای زور سه خیان بؤ هه یه ﴿وَلَنْ صَبْرٌ وَعَفْرٌ﴾
 وه هه که س خور و لی بورد به یی ﴿إِنْ ذَکَ لَیْنِ عَذَابِ الْأَمْرِ﴾ به پراستی نه مه له کاره بهر بایه خ و
 به سه نه کانه ﴿وَمَنْ یُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه که س خوا گو مریسی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ وَدِیْعَةٍ﴾ نه وه
 باش نه وه هیچ دوست و یار معنی ده ریکی نی یه ﴿وَلَنْ یُظْلِمُوا لِقَاءَ اللَّهِ﴾ وه ستمکاران ده بینیت
 کانتیک سزای (خوا) ده بینن ﴿یَقُولُونَ هَلْ لَکَ مَرْزُوقٌ سَیِّئٍ﴾ ده لنین نایا ریگایه که هه یه بگره یتنه وه بؤ

﴿وَرَكْعَتَا يَرْكُعُونَ عَلَيْهِمَا﴾ وه ده بیان بینی بیستانی دوزخ ده درین ﴿خَشِيعَتٍ مِنَ الدُّنْيَا﴾ به مل که چی و زه لیلی و دامای ﴿يَنْظُرُونَ مِنْ خِلَافِ ظُهُورِهِ﴾ به گزوشه ی جاوو به دزیه وه ده روان ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه ی که باوه بیان هبتاوه ده لئین ﴿إِنَّ الْخَالِفِينَ الَّذِينَ خَيْرٌ وَأَنْفُسُهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ به راستی زیانباره کان نه وانه که خویان و کهس و کاریان له رورزی هه سستانه وه ده له دهمس داوه ﴿أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُّقْتَرٍ﴾ بیدار بن به راستی سته مکاران له سزایه کی هه میسه بی دان ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ فِي الْأَيَّامِ﴾ وه نه وانه هیچ پشتیو انیکیان نی به ﴿يَنْظُرُونَ لَهُمْ يَوْمَ دُونِ اللَّهِ﴾ که بارمه تیان بدن بیتجه له خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هدر که سینک خوا گومرایی بکات ﴿فَأَلْفُ مِنْ سَبِيلٍ﴾ شه وه هیچ برنگه کی کی بزگار بوونی بز نی به ﴿أَنْتُمْ حِينُوا لِرَازِكٍ﴾ گونر ایه له بن بز به روه رد گارتان ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ بَوْمٌ﴾ پیش شه وه ی رورنک بیت ﴿أَلَمْ تَرَ كَذَلِكَ مِنْ لَدُنْكَ﴾ له لایه ن خواهه که گه رانه وه بی بز نی به ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ مَلَكٍ يَوْمَئِذٍ﴾ شه وروره هیچ به ناگایه کتان نابیت ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ لَكِبٍ﴾ وه هیچ ینکار به کتان بن فاکریت ﴿فَإِنْ أَنْفَرُوا﴾ جا نه گهر روویان وهر گنرا ﴿فَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا حَفِيظًا﴾ شه وه نیمه تومان به پاریزهر وچاودیر نه نار دوه و بز سهر بیان ﴿إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ تو نه نهار اگه یاندت له سهره ﴿وَأَنْتَ الْوَاقِفُ الْإِسْنِ مِمَّا رَحِمَهُ﴾ وه به راستی کاتی نیمه له لایه ن خوامانه وه به هره و تبعمه تیک به که سینک بچه ژین ﴿فَرِحَ بِمَأْنٍ﴾ بینی دلخوش ده بی ﴿وَلَنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ﴾ وه نه گهر ناخوشه کیان تووش بیت ﴿بِمَقَادِمَتِ الْيَوْمِ﴾ به هوی کرده وه ی خویانه وه ﴿فَإِنَّ الْإِسْنِ كَتُورٌ﴾ شه وه به راستی ناده می پی نه زان و سبله به ﴿وَلِلَّهِ ذَلِكَ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ﴾ ههر بز خواجه مولک و پاشایه تی ناسمانه کان و زه وی ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ ههر چی به ویت به دی ده هیتیت ﴿وَلَنْ يَنْبَأَ لِمَنْ يَشَاءُ إِن شَاءَ﴾ بز ههر که سینک به ویت کچی پی ده به خشیت ﴿وَلَنْ يَنْبَأَ لِمَنْ يَشَاءُ الْكَذُورُ﴾ وه بز ههر که سیش به ویت کوری پی ده به خشیت ﴿وَلَنْ يَنْبَأَ لِمَنْ يَشَاءُ دُكْرَانًا وَلَا نَسَاءً﴾ بان کور و کچی به به که وه پی ده به خشیت ﴿وَلَنْ يَنْبَأَ لِمَنْ يَشَاءَ عَقِيبًا﴾ وه ههر که سیکشی بویت نه زوکی ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا زانایی ده سه لاتداره ﴿وَمَا كَانَ لِلنَّاسِ أَنْ يُلْهِمَ اللَّهُ﴾ بز هیچ کهس نه بووه که خوا قسه ی له گه لدا بکات ﴿إِلَّا رَحْمَةً﴾ به وه حی نه بیت ﴿أَنْزِلَ رَزَاقًا﴾ بان له پشت په رده وه ﴿وَلَنْ يَصِلَ رَسُولًا﴾ بان تیرار ویت بنیرتست ﴿فَوَجَّحَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ﴾ به به فرمائی خوی شه وه ی که به ویت وه حی بز ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا بلندی کاردرسته ﴿

﴿وَكَلَّمَ آبَا نَحْسًا إِنَّكَ رُوحًا﴾ هدر به‌و شستویه (که وه‌چی پی دیت) قورئانمان بۆ تو نارد (ئی موحه‌ممه
 ﷺ) ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ به‌فرمانی خومان ﴿مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ﴾ که‌تو نه‌نده‌زانی کتیب و ایمان
 چس به‌﴿وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نَزْلًا﴾ به‌لام نیمه‌نه‌وه‌مان کرده‌رووناکسی به‌﴿تَهْدِي بِهِم مِّنَ اللَّهِ﴾ ریتموونی
 هدر که‌سینکی پی ده‌که‌پن که‌بمانه‌ویت ﴿مِنْ عِبَادِنَا﴾ له‌به‌نده‌کانمان ﴿وَالَّذِي أَتَاهُ فِي الْيَمِينِ مَشْقَرٌ﴾
 وه‌به‌راستی تو (خه‌لک) ریتموونی ده‌که‌یت بۆ رینگای راست ﴿صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي﴾ رینگای نه‌و
 خوابه‌ی ﴿لَهُ مَائِي السَّمَكُوتُ وَمَائِي الْأَرْضُ﴾ که‌هه‌رجی له‌ناسمانه‌کان و هه‌رجی له‌زه‌ویدایه‌هی نه‌وه
 ﴿إِنَّا إِلَى اللَّهِ نَبِيتُ الْأُمُورِ﴾ بیدارین هه‌موو کاره‌کان هه‌ر بۆلای خوا ده‌که‌ریتنه‌وه

سورته‌ی (الزخرف)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به‌(حا، میم) ده‌خوئرتنه‌وه‌خو‌زاناتره‌به‌واتاکه‌یی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سورته‌ی
 (البقرة) بکه‌﴿وَالَّذِي تَتْلِي﴾ سوتند به‌م په‌راوه‌روون که‌روه‌یه ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾
 به‌راستی نیمه‌قورئانمان به‌عه‌ره‌یی داناوه‌﴿تَعْلَمُ تَعْلَمُونَ﴾ بۆ نه‌وی تی بگه‌ن ﴿وَالَّذِي أَتَاهُ﴾
 آتیه‌ی ﴿لَدَيْنَا﴾ به‌راستی شم قورئانه‌له‌تابلوی‌ی پارێزراودایه‌لای نیمه‌(له‌لوح المحفوظ دا)
 ﴿تَعْلَمُ حِكْمَهُ﴾ که‌زور بلندو په‌له‌دانایی ﴿أَفَضْرِبُ عَنْكَ الذِّكْرَ صَاحًا﴾ ده‌ی نابا نیمه‌نم
 قورئانه‌نان لی دوور بخه‌بنه‌وه‌﴿أَن كُنْتُمْ قَوْمًا تُفْهِمُونَ﴾ له‌به‌ر نه‌وی ینوه‌گه‌لینکی زیاده‌روون
 ﴿وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ﴾ وه‌زور پیغه‌مه‌رمان له‌گه‌له‌پیشه‌کان ناردووه‌﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَّبِيٍّ﴾
 وه‌هه‌ر پیغه‌مه‌رینکیان بۆ هاتبی ﴿إِنَّا كَاوُودٌ بِسِتْرَةٍ﴾ نه‌وان هه‌ر گالته‌یان پی کردووه‌﴿
 فَأَخَذْنَا مِنْهُمُ ثَمَرًا﴾ جا که‌ساتی که‌له‌مان به‌هیزتر بوون له‌ناومان بردن ﴿وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ﴾
 وه‌به‌سه‌رچوو سه‌رگوزشته‌یی پېشینیان ﴿وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَكُوتَ وَالْأَرْضَ﴾ وه‌له‌گه‌ر
 په‌سیاریان لی بکه‌یت کی ناسمانه‌کان و زه‌ویی به‌دی هیناوه‌؟ ﴿يَقُولُ خَلَقَهُمُ الْعَبْدُ الْغَلِيظُ﴾ بنگومان
 ده‌لین خوای زالی بالاده‌ستی زانا دروستی کردوون ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾ نه‌و خوابه‌ی
 زه‌وی کردووه‌به‌لانکه‌بۆتان ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ فِيهَا صَبْلًا﴾ وه‌چند رینگایه‌کی تبادا دروست کردووه
 بۆتان ﴿تَعْلَمُونَ تَعْلَمُونَ﴾ بۆ نه‌وی بگه‌ن به‌مه‌به‌سته‌کانتان

﴿وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يَقْدَرُ﴾ و نه‌و خواهی‌ی که له‌نامسمانه‌و به‌شنداره‌بارانی بؤ باراندوون
 ﴿فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتَةً﴾ جا وولاتیکی ووشک و مردووی بی زیندو ده‌که‌ینوه ﴿كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ و نه‌و خواهی‌ی که هم‌و جوو‌نه‌کانی
 به‌دی هبتاو ﴿وَجَعَلْ لَكُم مِّنَ الْأَنْهَارِ نَارًا كَرُونَ﴾ و نه‌و شستی و ولاحی بؤ فراهم هبتاون که سواربان
 ده‌بن ﴿لِيَسْتَوِيَ عَلَى ظُهُورِهِ﴾ بؤ نه‌وی سواری پشتیان بن ﴿لِيُذَكِّرُوا أَيْمَةً يَكِرُ﴾ له‌باشان بیر له‌به‌ره
 و نیمه‌ی نه‌پرورد گارتان بکه‌نه‌و ﴿إِذَا اسْتَوَىٰ عَلَىٰ عَظَمَيْهِ﴾ کاتی سواربان بوون ﴿وَنُفِثُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرْنَا
 هَٰذَا﴾ و هبلین پاک و ینگه‌ردی بؤ نه‌و (خواهی‌ی که نه‌می بؤ رام هبتاویں ﴿وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِبِينَ﴾ که
 پیشتر نیمه‌توانان به‌سیریدا نه‌بوو ﴿وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ﴾ و به‌راستی نیمه‌بؤ لای پرورد گارمان
 ده‌گه‌رینه‌و ﴿وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا﴾ و ینگومان له‌ناو بنده‌کانی خواا همدنیک (مندالبان)
 بؤ پرورد گاردانا ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ﴾ و به‌راستی مرؤف (ی‌کافر) بی‌نه‌زان و سه‌لی‌ناشکرا به‌
 ﴿أَلَمْ نَجْعَلْهُمُ إِنْسَانًا﴾ نایا له‌ناو دروست کراوه‌کانیدا کجانی بؤ خزی هدبزاردوه ﴿وَأَصْفَكَ
 بِالْبَشَرِ﴾ و کوپانی تابیه‌ت کردوه به‌ئینوه‌و ﴿وَلَا يَسْتَرْحِمُهُمُ﴾ و کاتی مؤده به‌به‌کی
 له‌وان بدری ﴿يَمَّا صَبَرَ الْزَوَاجُ مَكَرًا﴾ به‌و‌ی به‌نمونه بؤ خرای دادنیت (واته : نه‌گه‌ر پیتی
 بووتریت کجشان بووه) ﴿ظَلَّ رَجُلٌ مِّنْهُمْ سَبِيلًا وَهُوَ كَظِيمٌ﴾ پرووی پش هلدگه‌پری و پیش
 ده‌خوانه‌و ﴿أَوْفَىٰ يُنْشَأُ فِي الْحَيَاةِ﴾ نایا نه‌و (کچه‌ی له‌ناو نالنون و خشلا به‌خینو کرابی
 و ﴿وَهُوَ فِي الْخِصَاوَةِ مُمْرِسٌ﴾ له‌کاتی ده‌مقالیدا ناتوانی مه‌به‌ستی خزی ده‌بیریت (بؤ خرای
 بریار ده‌دن) ﴿وَجَعَلُوا الصَّاتِئَةَ لِلْيَوْمِ هَرَجًا لِّرَجُلٍ إِنشَأَ﴾ و نه‌و فریشتانه‌ی که به‌نده‌ی خرای
 به‌خشنده‌ن به‌مینیه‌یان داده‌نان ﴿أَتَشْهَدُ وَأَحْلَقُ هَرَجًا﴾ نایا نه‌وان به‌دیاری دروستکردنیانه‌و بوون
 ﴿سَعْيُكُمْ سَهْدٌ هُمْ يَوْمُؤْنَ﴾ ینگومان نه‌و شایه‌نیانه‌یان ده‌نوسریت و پرسیاریان لی‌ده‌کری ﴿
 وَكَانُوا أَوَّلَ مَنَّةٍ لِّلرَّحْمَنِ مَاعِدَتُهُمْ﴾ و ده‌لین نه‌گه‌ر خوا بیو‌یستایه نیمه‌نه‌و (فریشتانه‌مان) نه‌ده‌پرست
 ﴿مَّا لَهُمْ بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ هیچ زانباری به‌کیان نی به‌له‌و باره‌یه‌وه ﴿إِنْ هَٰذَا إِلَّا بَحْرُ مَضُونٍ﴾ نه‌وانه
 هه‌ردو ده‌کن ﴿أَلَمْ يَتَّبِعُوا كُفْرًا مِّن قَبْلِهِ﴾ و نه‌ایا له‌پش قورشان په‌رتو کیکمان بی‌داون
 ﴿فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ﴾ که نه‌وان ده‌ستیان پینوه‌گر تبی ﴿بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَاهُ آيَةً عَلَىٰ أَشْوَ
 (نه‌خیر وانی به‌لکو ده‌یانووت به‌راستی نیمه‌باو واپیرانمان له‌سهر نایینک دیوه‌و (له‌سهرت په‌رستی)
 ﴿وَلَا عَلَىٰ أَشْوَ هَرَجَتَهُنَّ﴾ و ینگومان نیمه‌ش به‌په‌روی ربازی نه‌وانین ﴿

﴿وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ قَبْلِ هَٰذَا مِنْ رَسُولٍ مُّذْهِبٍ عَنْهَا بِرَٰءَتِهِمْ يَوْمَ يَكُونُ لَهَا يَوْمَ يُنْفَخُ عَنْهَا ذِكْرُ رَبِّهَا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ۝١٠﴾
 به‌راستی نیتمه باو و باپیرانی خومان له‌سەر ئایینتک دیووہ ﴿وَاذْأَعْلَىٰ إِلَهُهُم مُّقْتَدَرَتْ﴾ وە بە‌راستی نیتمه له‌سەر ئایینی ئەوان دە‌روین ﴿قَالَ أَوْ لَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَتُورَةً مِّنَ رَبِّكَ فَتَكُونَ مِنَ الْخَالِقِينَ﴾ ووتی ئە‌گەر چی من (ئایینی) راست‌ترینسم بۆ هێتانب ﴿وَمَّا تَوَجَّهْتُ رَبِّيَ أَتَانَهُ كُفْرٌ﴾ له‌وه‌ی که باو و باپیرتان دیووہ له‌سەری ﴿قَالُوا إِنَّا بِنَاكُمْ أَرْسَلْنَاكُمْ بِهِمْ كُفْرًا﴾ ووتیان بینگومان نیتمه بێ باو و بێن به‌و (ئایینه‌ی) به‌ئێوه‌دا نێر راوه ﴿فَأَنْتَقَمْتُمْ مِّنْهُمْ﴾ بۆیه تۆ له‌مان لی سه‌ندن ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ﴾ جا سه‌یر که سه‌ر نه‌نجامی درۆزان چۆن بوو ﴿وَأَذْأَلْ إِبْرَاهِيمَ إِلهَهُ وَنَمُوهُ﴾ وە کاتیک ئیبرا‌هیم به‌باوکی و‌گه‌له‌کی ووت ﴿إِنِّي بَرَأَئْتُكَ لَئِلَّا تَكُونَ مِنَ الْغَاثِ﴾ بینگومان من به‌ریم له‌وه‌ی ئێوه‌ ده‌یه‌رستن ﴿إِلَّا إِلَهُی فَطَرَنِي﴾ جگه‌ له‌و زاته‌ی که‌ دروستی کردووم ﴿وَلَهُ الْمَرْءُ مَا يَشَاءُ﴾ چونکه هەر ئە‌ویش پێتمو و نێم ده‌کات ﴿وَجَعَلَهَا كِسْفًا مِّنْ عَاقِبَةٍ﴾ ئە‌و (یه‌ک‌خوابه‌رستی) له‌ناو ئە‌وه‌ کانی‌دا به‌جی هێشت ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا بگه‌رێنه‌وه‌ (سه‌ری) ﴿بَلْ تَقْتُلُونَ نَفْسًا فَتَأْتِيَهُمُ الْوَعْدُ﴾ به‌لکو من ئە‌وانه‌ و باو و باپیرانیانم له‌خۆ ش‌گ‌وزه‌رانی‌دا هێشته‌وه‌ ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ﴾ هه‌تا ئە‌و کاته‌ی قورئانیان بۆ هات ﴿وَرَسُولٌ مُّبِينٌ﴾ له‌گه‌ل پێغه‌مبه‌ری ناشکرا ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ﴾ جا کاتی قورئانیان بۆ هات ﴿قَالُوا هَٰذَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ ووتیان ئە‌مه‌ جادووہ ﴿وَأَنبِئْهُمْ كُفْرُكُمْ﴾ وە به‌راستی نیتمه باو‌ه‌ری بێ ناکه‌ین ﴿وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا الْقُرْآنُ عَلَيْنَا فَمَا نَعْلَمُ لَهُ لَٰكُنَّا مِنَّا وَنَحْنُ عَنْهَا مُنْجَرِفُونَ﴾ وە باو و بێن بۆ چی ئە‌م قورئانه‌ نه‌نێر راوه‌ته‌ خواره‌وه‌ ﴿عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقُرْآنِ عَظِيمٍ﴾ بۆ پیاوێکی گه‌وره‌ی (ناو‌دار و دارا) له‌م دوو شاره‌ (مه‌که‌ و طائف) ﴿أَمْ نَجْعَلُ لَهُمُ الْحَقَّ﴾ ئە‌م‌ر ئێمه‌ی ئێمه‌ له‌نیواندا دابه‌شمان کردووه‌ ﴿فَوَيْلٌ لَّهِ فِي الْخَبِيرِ﴾ ه‌زوی گ‌وزه‌رانیان له‌ژیانی ئە‌م دو‌نیایه‌دا ﴿وَوَيْلٌ لَّعَٰنَهُمْ يَوْمَ يُنْفَخُ عَنْهَا ذِكْرُ رَبِّهَا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وە هه‌ندیکیانمان چه‌ند ب‌له‌ به‌ر ز‌کر‌دۆ ئە‌وه‌ به‌سه‌ر هه‌ندیک‌ی تریاندا ﴿لَسْتَ بِعَبْدٍ مِّنْ عِبَادِ اللَّهِ﴾ تاهه‌ندیکیان ئیش به‌هه‌ندیک‌ی تریان به‌کن و له‌خ‌زمه‌تی یه‌کترا‌دا بێ ﴿وَوَيْلٌ لَّكَ حَتَّىٰ يَمَّا يُجْزَوْنَ﴾ وە به‌ز‌م‌یی به‌روه‌ر د‌گ‌ارت (بۆ تۆ) له‌وه‌ چاک‌تره‌ که ئە‌وان کۆی ده‌که‌نه‌وه‌ ﴿وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ الْإِنْسَانُ حَتْفًا﴾ خ‌ۆ ئە‌گەر له‌به‌ر ئە‌وه‌ نه‌بایه‌ که خه‌لکی یه‌ک ئوممه‌تی بێ باو‌ه‌ر بوونایه‌ ﴿لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَشْكُرُ وَكُفْرًا﴾ و‌امان ده‌کرد هەر ک‌ه‌س بێ باو‌ه‌ر ب‌وایه‌ به‌خوا‌ی میهر‌بان ﴿لِيُؤْتِيَهُمْ شِفَاءً مِّنْ دُخَانٍ﴾ سه‌ف‌فی خات‌وه‌ کانیان له‌ز‌بو و ب‌وایه‌ ﴿وَمَعَٰجِيزًا لَّيْلَهَا يَنْظُرُونَ﴾ ه‌روه‌ها پ‌له‌کان که‌ب‌نی داس‌ه‌ر ده‌که‌ون (بۆ‌مان ده‌کردن به‌زیو) ﴿١١﴾

﴿وَلْيُرَٰى فِي زُورِ ثَالِثِهِ سَهْرَىٰ دَانِشْن وَهَلَا بَدَمَنُوهُ ۝ وَزُخْرُفٌ ۝ زُرُق وَبِرُق وَارَازْدَنَدَنُوهُی مَالِی دُونِیَا (لَمَنَّا لَتُون وَزِیو) (خوای گهواره واز ده هینیت له و بیباوه رانه که له زمت له مال و سامان و خوشی دُونِیَا و هر بگرن، به لام باشه رور هر ده گه پشته و به رده سنی) ﴿وَإِن كُنْ ذَٰلِكَ لَفَا مَنَعَ الْحَبِیْبَةُ الذَّیْنَةُ﴾ جا هم سو و نه وانه چهند ساتیکه له به ره و خوشی زبانی دُونِیَا ﴿وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِیْنَ﴾ به لام (پاداشتی) رورزی دوابی لای به رور دگارت بز پاریز کاران و له خوا تر اسانه ﴿وَمَنْ یُعْشَ عَنْ ذَکْرِ الرَّحْمٰنِ﴾ و ه هر که س پشت له یادی خوا هه لکات ﴿لَنُفِضَنَّ لَهٗ سَیِّئَاتِهٖ﴾ شه پستانیکی بقو ناماده ده کهن ﴿فَمَوْلَاهُ قَرِیْنٌ﴾ که همیشه له گه لی بیت و لی جیا نه بیته و ه ﴿وَاللّٰهُ یَسْتَدْرِیْهُمُ عَنْ السَّبِیْلِ﴾ و ه بیگومان نه وانه (شه پنهان کان) له ریگایی راست ریگریسان ده کهن ﴿وَنَحْسِبُوْنَ اَنَّهُمْ مُّشْکَرُونَ﴾ واش ده زانن که بیگومان هر نه وانه که هیدایه ندر اوون ﴿حَقَّ اِلَٰهًا ۝ هَدَا کَاتِبٌ﴾ ده تا کاتی که (ده مرئی و) دیتبه و لمان ﴿قَالَ تَبٰیَّتْ بَیْنِی وَبَیْنَكَ بَعْدَ الْمَشْرِقَیْنِ﴾ ده لی خور گه نیوانی من و تو به قه ده ر نیوان خور ه لات و خور تا و ا بوابه ﴿فَیَسَّ الْقَرِیْبُ﴾ لای چ هاو ری به کی خراب بوویت ﴿وَلَنْ یَنْفَعَكَ الْیَوْمَ اِلَٰهٌ شَرٌّ﴾ (هم خور گه) هیچ سو و دیکتان پشاه گه به نیت چونکه سه متان کرد ﴿اَلَمْ کُفِّرْ بِالْعَذَابِ مُشْرِکُونَ﴾ بیگومان نیتبه له سزایی سهخت دا هاو به شن ﴿اَلَا نَسْمِعُ الضَّرَّ﴾ دهی نایا تو (نه ی موحه مهده ۷۷) ده توانی به که ر پشته و نیی ﴿اَلَمْ یَهْدِیْ اِلَیَّ﴾ یان کویر ریتموونی به که بیت ﴿وَمَنْ کَانَ فِی ضَلٰلٍ فَرِیْضٍ﴾ و ه نه و که سه ی که له گومرایی به کی ناشکر ادا بیت ﴿فَاَمَّا لَهٗ هٰکِیْنَ﴾ جا نه گهر تو برینین ﴿بَلْ اِنَّا مَنُفِّرُهُمْ مُّشْرِکُونَ﴾ نه و ه بیگومان نیتبه هه ر توله له و ان ده سبتین ﴿اَلَمْ یُرِیْكَ اَللّٰهُ اِذْ وَعَدْتَهُمْ﴾ یان نه و هه ره شه ی لیمان کردوون پیشانت ده ده یین ﴿فَاِنَّا عَلٰیهِمْ مُّقَدِّرُونَ﴾ چونکه به راستی نیتبه به ده سه لاتبین به سه ریاندان ﴿وَاَن تَسْمِعَ اِلَٰهٌ اِلَٰهٌ اٰیٰتِکَ﴾ که وانه ده مست بگره به و قور نانه و ی بقوت نیراوه ﴿اَلَمْ عَلٰی صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ﴾ به راستی تو له سه ر ریبار زکی راستیت ﴿وَاللّٰهُ اَلَمْ یَخْلُقْ لَکَ الْوَحْیَ﴾ و ه بیگومان هم قور نانه هوی ناوداری به بقو خوت و بقو گه کهت ﴿وَسَوَّیْ شَقْلُوْنَ﴾ له داهاتو و شدا پر سیارتان لی ده که ریت ﴿وَنَسْفَلْ مَنْ اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِکَ مِنْ رُّسُلِنَا﴾ تو پر سیار بکه له و پیتنه میهراندی پیتش تو نارد و ومانن ﴿اَجَعَلْنَا مِنْ دُوْنِ الرَّحْمٰنِ﴾ نایا بیجگه له خوای میهره بان پر یارمان داوه ﴿اَلَا هَآءِهِ یَعْبُدُوْنَ﴾ به ر ستر او انیک که به ر سترین ﴿وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰی بِآیٰتِنَا﴾ سویند به خوا به راستی مو و سامان به به لگه کانمانه و ه نارد ﴿اِلَیَّ فَرَعَوْنَ وَتَلَٰوِیْهِ﴾ بقولای فیرعه و ن و ده مست و پیوهنده که ی ﴿فَقَالَ اِنِّیْ رَسُوْلُ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ﴾ وونی به راستی من پیغه میهری به رور دگاری جیهانیانم ﴿فَلَمَّا جَاةٌ مِّنْ رَّبِّیْنَ﴾ جا کاتی به لگه کانی نیتبه یقو هیتان ﴿اِذْ اَخْرَجْنَاهَا بِحَبْحُکُوْنَ﴾ که چی له و ان به به لگه کان پینه که نین ﴿

﴿وَمَا يُبْعَثُ مِنْ آلِهَةٍ﴾ و ه هیچ به‌لگه‌یه کمان نشان نه‌داون ﴿إِلَّا كَمَا كُنْتُمْ تُخْتَلَعُونَ﴾ مه‌گدر نه و به‌لگه‌یه
 گه‌وره تریو و له‌ها و ناگه‌ی ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يُعَذِّبُونَ﴾ و ه ووشی به‌لا و سزمان کردن (چونکه با و ه پریان نه‌هینا)
 ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ بؤ نه‌هوی به‌گه‌ر نه‌هه (له‌بن با و ه پی) ﴿وَقَالُوا لَنُصْلِّيَنَّكَ السَّحَابَ﴾ و وتیان (به‌موسا)
 نه‌ی جادو و باز ﴿أَنذِعْ لَنَا رَبَّكَ إِنَّمَا عَزَمْتُ عَلَىٰ﴾ دا و امان بؤ به‌که له به‌ر و رد گارت نه‌هوی به‌لیتی پی داوی
 (به‌دی به‌یئت) ﴿إِنَّا لَمُهْذَرُونَ﴾ نه‌وسا به‌راستی نیمه با و ه ده‌هیتین ﴿فَلَمَّا كُنْتُمْ خِلَافَهُمُ الْأَعْدَابَ﴾
 جا کاتی به‌لا و سزمان له‌سه‌ریان لا برد ﴿إِنَّا هُمْ يَكُونُونَ﴾ کتوپر به‌یماننه که‌یان هه‌لده و ه شانده‌هه ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ و ه فیر عدون جاری دابه‌نا و گه‌له که‌یدا ﴿قَالَ يَتْلُوا آيَاتِ الْمَلِكِ يُصْرُ﴾ و وتی نه‌ی
 گه‌له که‌م نایا پادشایی میسر هی من نی به؟ ﴿وَهَذَا الْأَمْرُ نَجْرِي مِنْ تَحْتِهِ﴾ و ه (نایا) شهم و و و بارانه
 به‌زیر (کز شکه کانی) متدا نا رن؟ ﴿أَفَلَا يَصِيرُونَ﴾ ده‌ی نایا نیوه نایسین؟ ﴿أَلَمْ نَأْتِ بِكُم مِّنْ هَذَا الْآيَةِ الْخُرُ
 مِةٍ﴾ به‌لکو من باشترم له‌و (موسا) که‌لا و از و بی و یزه ﴿وَلَا يَكْذِبِينَ﴾ و ه ناتوانی به‌جا کی قسه
 بکات (زمانی نه‌وا و نی به) ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَسْمُوهُ مِمَّنْ دَخَبَ﴾ ده‌بؤ چی با زنی نالتونی پی نه‌درا و ه؟
 (نه‌گدر راست ده‌کات) ﴿أَوَلَمْ نَعْلَمْ أَنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرٌ﴾ بان فریشته‌ی (شابه‌تی ده‌ری) که‌له‌گدا
 نه‌ها و نه‌هه ﴿فَأَنزَلْنَاكَ فَرمَةً قَاطِعَةً﴾ جا به‌م قسانه گه‌له‌ی هه‌لخه‌له‌تان و نه‌وانیش گریز ایه‌لیان
 کرد ﴿إِنَّمَا كُنَّا لَكَ الْبُيُوتُ﴾ بیگو مان نه‌وان هه‌میشه ﴿فَوَمَا يَصِيرُ﴾ گه‌لیکی له‌سستور ده‌ر جو و بوون ﴿فَلَمَّا أَسْمَوْا نَا انْتَفَعْنَا مِنْهُمُ﴾ جا کاتی رقیان هه‌لساندین توله‌مان لی سه‌ندن ﴿فَأَعْرَضْنَا عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ﴾
 نه‌مجا هه‌مو و یانمان له‌ده‌ریا دا خنکانده‌هه ﴿وَجَعَلْنَا سُلَّكًا مِّنْكَ الْأَخْيَرُونَ﴾ و کر دمان به‌به‌ند و نمونه
 و ناموز گاری بؤ که‌سانی دوا ی خزیان ﴿وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا﴾ و ه کاتی عیسی کوری مه‌ریده
 به‌نمونه هتیر ایه‌هه ﴿إِنَّا قَوْمٌ مِّنْ بَصِيرَتٍ﴾ ده‌سته‌جی گه‌له‌کات ده‌یکه‌نه‌هه‌وار و قیره‌ی خوشی
 (واده‌زان قسه‌ی نه‌وان به‌سهر قسه‌ی پیغه‌مه‌ر دا ﷺ سهر که‌و توهه) ﴿وَقَالُوا لَئِن لَّمْ يَكُنْ لَّآلِهَةٌ خَيْرٌ مِنْهُمُ﴾
 ده‌ه‌لین نایا به‌ر ستر اه‌کانی نیمه باشتره‌یان عیسا ﴿مَّا ضَرُّهُمْ لَكَ إِلَّا جَدَلًا﴾ نه‌وانه‌نمونه‌ی عیسیان
 ته‌نها بؤ ده‌مبازی و ده‌مه‌ده‌می بؤ ده‌هیتا نه‌هه ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ﴾ (وانبه که‌ده‌هلین) به‌لکو نه‌وانه گه‌لیکی
 زور ده‌مه‌قالتی که‌رن ﴿إِن هُمْ إِلَّا عِبَادُ الْعَصَا عَلَيْهِ﴾ عیسا هیچ نی به‌جگه له‌بنده‌هه که‌نیمه‌نی
 خرمان پشتو و به‌سهریدا ﴿وَجَعَلْنَا مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ و ه کر دمانه به‌نمونه بؤ نه‌هوی ئیسرا ئیل ﴿وَلَوْلَا إِشْرَءِيلُ لَجَعَلْنَا مِثْلَ لُوطٍ﴾ نه‌گدر به‌مانو یستابه‌له‌جیاتی نیوه فریشته‌مان داده‌نا ﴿فِي الْأَرْضِ يُخْلَقُونَ﴾
 له‌زه‌ویدا ده‌بو و نه‌جی نشینی نیوه

﴿إِنَّ الْمُجْرِمِينَ﴾ به پرستی تاوانباران ﴿فِي عَذَابٍ مُّتَعَدٍّ﴾ له سزای دوزه خدا به همه می ده میته وه ﴿لَا يَنْفَعُهُمْ﴾ سزایان له سر سوک ناکرت ﴿وَقُرْقُرٌ يُّفْلِسُونَ﴾ وه ثوان له او شو سزایده بی نومیدن ﴿وَتَأْتَلَفُهُمْ﴾ وه نیمه هیچ مسته میکان لی نه کردوون ﴿وَلَا يَكُونُ الْفَالِقِينَ﴾ به لکو هر خویان سته مکار بوون ﴿وَأَذْوَابُ الْبَنَاتِ﴾ وه هاوار ده کن نهی مالیک (سه پر شتاری دوزه) ﴿يَقْبِضُ عَلَيْكَ﴾ با پهرورد گارت بمان مریتیت (ناز گارین) ﴿قَالَ إِنَّكَ مُكْذِبٌ﴾ (نه ویش باش ماوه به کی زور وه لامیان ده اته وه) ده لیت: بیگومان نیوه ده میته وه نیایدا ﴿لَقَدْ جِئْتَكُمْ بِالْحَقِّ﴾ سویتد به خوا به پرستی (نابیش) مه قسان بز هیتاون ﴿وَلَكِنَّ الْكُفْرَ لَاحِقٌ لَهُمْ﴾ به لام زوره تان راستیان پیناخوشه ﴿أَوَلَمْ تَرَ أَنَّكُمْ﴾ به لکو نه وانه بز پیلان و فیلان (له پیغه مبر) لیبران ﴿فَلَا تَمُوتُنَّ﴾ بزیه به پرستی نیمه ش (بوتوله لی سندنیان) لیبران ﴿أَمْ يَحْسِبُونَ أَنَّا لَنَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ﴾ ناخو واده زانن نیمه نهیتی وچه کانیان نایستین ﴿بَلَىٰ﴾ به لی ده بیستین ﴿وَرُسُلًا كَذِبَةً يُكْفِرُونَ﴾ فریشت کانیشمان که له لایان واما دهی (شو پیلان و نیلانیهان) دهنوسن ﴿قُلْ إِنْ كَانَ لِلْمَشْرِئِ وَلَاءٌ﴾ بلی نه گهر پهرورد گار کوری بیوايه ﴿فَأَلَا أُولَ الْمُتَكِبِينَ﴾ نه وه من یه که مین کسس بووم ده پرست ﴿سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ پاك و بیگهردی بز پهرورد گاری ناسمانه کان و زهوی ﴿رَبِّ الْعَرْشِ﴾ پهرورد گاری عرش ﴿عَمَّا يُصِفُونَ﴾ لهو (سه ناریکانه) ی که نه وان بز خوی هله ده به ستن ﴿فَذَرْنَهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يَوْمَعُونَ﴾ که به لیتیان بی دراوه ﴿وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ﴾ وه نهو (خواه) زاتیکه پهرورد گار له ناسماندا ﴿وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ﴾ وه پهرورد گار له زهویدا ﴿وَهُوَ الْكَلِيمُ﴾ وه تنها نهویش کار دروستی زانیه ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ ویا ایها ایمانیان (هانتی) زانیی دواپی تنها لای نه وه وه هر چی له نیوانیاندایه ﴿وَعَذَابُ عَذَابِ السَّاعَةِ﴾ وه زانیی (هانتی) زوری دواپی تنها لای نه وه ﴿وَالَّذِينَ يُشْرِكُونَ﴾ وه هر بز لای نهو ده گهر بنه وه ﴿وَلَا يَسْمَعُ الْكَلِمَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَشَفَعَةٍ﴾ وه نه وانه ییجکه له خوا ده پرستترین (وهاواریان لی ده کرت) ناتوانن تسکا بکهن ﴿إِلَّا مَنْ شَهِدَ يَلْفُ﴾ مه گهر که سانیک شاهه تیاب به هق دابی ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ﴾ وه هقیان زانیوه و ناگاداری بوون ﴿وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ﴾ وه نه گهر پرسپاریان لی بکهیت کنی دروستی کردوون ﴿يَقُولُونَ اللَّهُ﴾ بیگومان ده لین خوا ﴿فَأَنزِلْهُنَّ﴾ دهی چوئن نه وان له هق وراستی لادهن ﴿وَفِيهِمْ رَبٌّ﴾ وه (پیغه مبر) شکاتی کردو ووتی نهی پهرورد گار ﴿إِنَّ هَذِهِ قَوْمٌ مُّكْذِبُونَ﴾ به پرستی نه وانه گه لیکن باوه ناهیتن ﴿فَأَصْحَابُ عَذَابٍ﴾ (خوای گه ووه فدر مووی: نهی موحه مبهده) توش وازیان لی بهینه وگوینیان بی مده ﴿وَقُلْ سَلِّمُوا﴾ ویتان بلی (سه لام) ﴿فَسَوْفَ يَكْفُرُونَ﴾ له مهو پاش دوزانن (چی یان به سردیت) ﴿

سوره‌ی ﴿الدَّخَانِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهربان

﴿حَمَّ﴾ به (حما، میم) ده‌خوئرتیموه خواراناتره به‌واتاکه‌یی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌تی
 (البقرة) بکه ﴿وَالْكَافِرِينَ﴾ سویند به‌م قورئانه‌ی روون که‌روه‌یه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾
 به‌راستی ئیمه‌م قورئانه‌مان له‌شه‌وئیکی پیروژدا نارده‌مه‌ خواوه‌ وه ﴿إِنَّا كُنَّا نُنْذِرُهُ﴾ بئگومان
 ئیمه‌ ترسیستهرین ﴿فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ كَبِيرٍ﴾ له‌و (شه‌وه‌ پیروژه‌) دا‌هم‌مو کار و بارئیکی شیاوله‌
 یه‌ك جیاده‌ ک‌رتیموه ﴿أَمْ تَنْتَظِرُونَ﴾ قدرمانئیکه‌ له‌لایه‌ن ئیمه‌وه ﴿إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ﴾ به‌پراسنی
 ئیمه‌ پیغه‌مبه‌ران ده‌نیرسین ﴿رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ﴾ که‌ره‌حمه‌ئیکه‌ له‌لایه‌ن به‌روه‌ردگارتوه‌ ﴿إِنَّهُ هُوَ
 السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بئگومان هدر خوا‌یسه‌ری زانیایه‌ ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ بَيْنَهُمَا﴾ به‌روه‌ردگاری
 ئاسمانه‌کان و زه‌وی وه‌ هدرچی له‌ نیوانیادابه‌ ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾ نه‌گه‌رئیه‌ ئیماندار‌ی راسته‌قینه‌ن
 ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به‌رستراوئیکی به‌ه‌وق و راست نی به‌جگه‌ له‌ خوا ﴿بُحْبُوحٍ وَغِيثٍ﴾ (خوا)
 ده‌ژئیی و ده‌میرئیی ﴿وَلَهُ زَيْتُونٌ وَنَخْلٌ وَجِبَالٌ بَلَدٌ﴾ به‌روه‌ردگاری ئیوه‌ و به‌روه‌ردگاری باو و باپیره‌
 پیشوه‌ کاتتانه‌ ﴿بَلْ حُمِ فِي شَاكٍ يَمْشُونَ﴾ به‌لام نه‌وان له‌ دوو‌دلی و گوماندا‌گمه‌ و گالنه‌ ده‌که‌ن ﴿وَلَقَدْ
 قَالَتْ جَا بِلْ جَاهِ وَه‌وان به‌ ﴿يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُبِينٍ﴾ و‌وژئ که‌ ئاسمان دو‌که‌ئیکی ئاشکرای لی
 په‌یدا ده‌بی ﴿يَعْنَى النَّاسَ﴾ هه‌مو و نادهم‌ی داده‌گ‌ری ﴿فَإِنَّ عَذَابَ الْإِيسَ﴾ و (ده‌لین) نه‌مه‌ به‌لایه‌کی
 سه‌خته‌ ﴿ثُمَّ أَكْثِيفَ عَذَابِ الْعَذَابِ﴾ نه‌ی به‌روه‌ردگارمان نه‌م سه‌زایه‌مان له‌سه‌ر لایه‌ ﴿إِنَّا مُؤْتُونَ﴾
 به‌راستی ئیمه‌ باوه‌ردارین ﴿إِنِّي لَهُمُ الْكَافِرِينَ﴾ چۆن نه‌می خوا‌رده‌ن و نامۆژگاری وه‌رده‌گ‌رن
 ﴿وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ﴾ که‌ به‌پراسنی پیغه‌مبه‌ریکی روون و ئاشکرابان بۆ هاتوه‌ ﴿سَمِعُوا وَنَاسُوا
 لَهُ﴾ باشان گوئیان به‌ نه‌داو ﴿وَقَالُوا لَمَعَةٌ مَتَعُونَ﴾ وه‌ ووتیان: فیرکراوئیکی شسته‌ ﴿إِنَّا كُنَّا نُنْذِرُهُمُ الْعَذَابَ
 قَبِيلًا﴾ بئگومان بۆ ماوه‌یه‌کی کم نه‌م به‌لایه‌ لا‌ده‌بین ﴿إِنَّا كُنَّا نُنْذِرُهُمُ الْعَذَابَ قَبِيلًا﴾ بئگومان نیوه‌ ده‌گه‌رتیموه‌ (بۆ بی
 باوه‌ری) ﴿يَوْمَ تَبُصُّ السُّجُودُ الْكُفْرَ﴾ و‌وژئک دیت به‌لاماریکی به‌هیز و هه‌ره‌ گه‌وره‌یان بۆ ده‌بین
 ﴿إِنَّا مُنْذِرُونَ﴾ به‌پراسنی ئیمه‌توله‌ ده‌سه‌نین (له‌ کافران له‌جه‌نگی به‌دردا) ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ﴾
 سویند به‌خوا به‌پراسنی له‌ پیش نه‌مان گه‌لی فیرعه‌ونمان تا‌قی ک‌رده‌وه‌ ﴿وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ﴾
 و‌بته‌مبه‌ریکی به‌پ‌زیزان بۆ هات ﴿أَنْ أَدْرَأَ إِلَى عِبَادِ اللَّهِ﴾ (به‌نی ووتن) که‌ به‌نده‌کانی خوا
 (به‌نو ئیسرائیل) به‌ من بسپ‌رن ﴿إِنِّي لَكُنَّ رَسُولٌ مُبِينٌ﴾ چونکه‌ به‌پراسنی من پیغه‌مبه‌ریکی نه‌مین
 و‌باوه‌ پ‌کرارم بۆ ناو ئیوه‌ ﴿

﴿وَأَن لَّا تَقُولُوا لَآئِهٖ سُبْحٰنَ ۖ وَهٖ قُوْتَانِ بِهٖ رَزْوٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ لَّهٖ بِهٖ رَامِبِرٌ ۖ خَوَادَا ۖ﴾ ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ سُبْحٰنَ ۖ﴾
 بیگومان من به لگه و نیشانه به کی ناشکر ام بق هیشاون ﴿وَلَا تَدْعُ دُونِي ۖ وَرَبُّكَ﴾ و بیگومان من
 به ناده گرم به پوره رد گاری خرم و پوره رد گاری نیوه له وهی ﴿أَن تَسْجُدَ﴾ که نیوه بهر دبارنم بکه
 ﴿وَأَن لَّا تَقُولُوا لَآئِهٖ سُبْحٰنَ ۖ وَهٖ قُوْتَانِ بِهٖ رَزْوٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ لَّهٖ بِهٖ رَامِبِرٌ ۖ خَوَادَا ۖ﴾ و خراهم ده باره مه که
 ﴿فَدَعَا رَبَّهُ﴾ جا هاواری له پوره رد گاری کرد (ووتی) ﴿أَن هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّشْرِكُونَ﴾ بهر استی نه مانه
 گه لیکسی تاوانبارن ﴿فَأَنشَرِ بِمَادِي لَيْلًا﴾ نهوسا (پیشی ووترا) بهنده کانم به شهو بهر ده ﴿إِنَّا نَسْتَعِينُ﴾
 چونکه بهر استی (فیر عون و کومه له کی) دواتان ده که وون ﴿وَأَنزِلْنَا نَارًا ۖ وَهٖ دَرِيَا ۖ﴾ و ده دریا که (دربیای
 سور) بهر اراسی و ناوه لا به جی بهیله ﴿فَأَنشَرِ بِمَادِي لَيْلًا﴾ بیگومان نهوانه سه رباز انیکسی خنکبتر او
 دهسن (تیندا) ﴿كَتَرْنَا﴾ چنده هایان به جی هیشست ﴿مِنْ جَنَّتٍ وَتُؤُونَ﴾ له باخات و کانیاو ﴿وَلَا تَدْعُ دُونِي ۖ وَرَبُّكَ﴾
 و زور و مقام گیر و کشتو کال و جی و مه نوای چاک و خوش ﴿وَتَقَرَّرْ كَأُولَٰئِكَ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾
 و نیعمه تی زور که نهوان تیابدا ده زیان و پایان ده بوارد ﴿كَذٰلِكَ ۖ وَوَرَّثْنَا قَوْمًا ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾
 نهو (خوشی به) مان دا به گه لیکسی تر ﴿فَمَا تَكُنَّ عَلَيْهِ السَّمَاءُ ۖ وَالْأَرْضُ ۖ﴾ جان نهاسمان و نه زهوی نه گریان
 بزبان ﴿وَمَا كَأُولَٰئِكَ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ و مؤله تیشیان بی نه درا ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾
 نهوی نیسرا ئیلیمان پزگار کرد ﴿وَمِنْ الْعَذَابِ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ له سزای پیسوا که ﴿مِنْ يَوْمٍ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾
 ﴿إِنَّهٗ كَانَ عَلَی ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ بیگومان فیر عون خویه زل زانیکسی له سنوور دهر چو و بوو ﴿وَلَقَدْ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾
 آختر همتی ﴿سَوِّدَتْ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ سویند به خوا بهر استی نهوی نیسرا ئیلیمان هه لیزارد ﴿عَلَىٰ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾
 به سهه خه لکی (سهه ده می خویان) دا به پیشی زانیاری (خزمان) ﴿وَأَنفِخْ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ و ده موعجیزه و به لگه
 زورمان پیشدان ﴿تَأْتِيهِمْ بَلَاؤٌ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ که بق تاقیکر ده وهی بوون و ناشکرا بهس بیت ﴿إِن هَٰؤُلَاءِ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾
 بهر استی نهوانه ﴿يَكُونُونَ﴾ ده لین ﴿إِن هَٰؤُلَاءِ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ هه بزویه به کهم جار ده مرین ﴿وَمَا تَحَرَّ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾
 یشتر زیندوو ناکر تینه وه ﴿وَأَنزِلْنَا نَارًا ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ دهی باوو باپیر انمان (زیندوو بکه نه وه) بیان
 هینه وه (بق دنیا) ﴿إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ﴾ نه گهر نیوه راست ده کهن ﴿فَأَنشَرِ بِمَادِي لَيْلًا﴾ نایا نهوانه چاکترن
 ﴿أَنفِخْ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ پان گملی توبیه ع (ی پادشایی به مهن) ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و نهوانی له پیشیانه وه بوون
 ﴿أَخْلَكْنَاهُمْ﴾ هه موویانمان له ناو برد ﴿فَأَنشَرِ بِمَادِي لَيْلًا﴾ چونکه بیگومان گشتیان تاوانبار بوون
 ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ و ده دروستمان نه کر دووه ناسمانه کان و زهوی ﴿وَمَا يَخْلُقْنَاهُمْ﴾ نهوی له
 نیوانیاندا به (لین) به بیهوره و گالنه ﴿وَمَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِأَمْرٍ ۖ وَهٖ نَارٌ ۖ وَنَبِعْمَتِي ۖ زُورٌ ۖ كَثِيرٌ ۖ وَهٖ زَانِنٌ ۖ دَرِيَا ۖ﴾ هه دوو کیانمان به دی نه هیناوه به هه ق
 وراستی نه بیت ﴿وَلٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ به لام زور به بیان نازان

﴿إِنَّ يَوْمَ الْقِيَامِ﴾ بیگومان روزی جیا کرد نه‌وه (ی‌حق و بدنا) ﴿مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ کاتی دیاری
 کراویسی هم‌مویانه ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْكَ قَوْلُكَ شَيْئًا﴾ روزیکه هیچ دوستی ناتوانی که‌ترین سود
 بگه‌ی‌نی به دوستی خوی ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ وه یارمه‌نیش نادرین ﴿إِلَّا مَن رَّجِعَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر
 که‌سی خوا به‌حمی بن بکات ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی ته‌نها خوا زالی بالاده‌ستی میهره‌بانه
 ﴿إِنَّ شَجَرَتَ الزُّوْمِ﴾ بیگومان دره‌ختی زه‌فته‌موت ﴿عَلَامُ الْآخِرِ﴾ خوراک‌ی که‌سانی تاوانباره
 (کافره) ﴿كَانَ لَهَا﴾ وه کوخلته‌ی رُؤن زه‌بتون ﴿بَدَلٌ فِي الْبَطْنِ﴾ له‌ناو سکه‌کاندا ده‌کولیت
 ﴿كَفَّيَ الْخَبِيرِ﴾ هدر وه‌کو کولانی شاوی زور گهرم ﴿حُدُودُهُمْ قُتِبُوا﴾ (نه‌و کافره) بیگرن و
 به‌توندی رای کیشن ﴿إِلَّا سَوَاءَ لِّجَحِيمٍ﴾ تا (ده‌یه‌نه) ناوه‌راستی دوزخ ﴿ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ﴾
 پاشان بیرزُن به‌سهر سهریدا ﴿مِنْ عَذَابِ الْخَبِيرِ﴾ هه‌ندی له‌تاگر و شاوی زور گهرم ﴿ذُقْ﴾
 (بنی دووتریت) بیچیژه ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ (به‌گالنه‌ه پیکردنیکه‌وه بنی ده‌وتریت) چونکه
 به‌راستی تو به‌ده‌سه‌لات و به‌پرز بویت (له‌دونبادا) ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا كَذِبٌ بِهِ تَسْتُرُونَ﴾ بیگومان نه‌مه
 نه‌و سزایده‌ه که‌ثیوه گوماتان لینی هم‌بوو ﴿إِنَّ الْمُنْفِقِينَ فِي مَقَامٍ أَلِيمٍ﴾ به‌راستی پاریز کاران
 وله‌خواترسان له‌شوتینکی بیوه‌یی و نارام دان ﴿فِي جَهَنَّمَ وَغُلُوبٍ﴾ له‌ناو باخات و نزیک کانپاودان
 ﴿يَكْفُرُونَ مِنْ شَيْءٍ وَاسْتَفْرَقُوا﴾ له‌تاوریشمی ناسک و نه‌ستور ده‌پوشن ﴿مُتَّقِيَاتَ﴾
 روبه‌روی به‌کتری داده‌نیشن ﴿كَذَلِكَ وَرَزَقْنَاهُمْ حَبْرًا وَرَيْنَ﴾ هدر وه‌ها کیزانی چاو‌گه‌وره و جوان
 ده‌که‌ینه هاوسه‌ریان ﴿يَتَذَكَّرُونَ فِيهَا لِكُلِّ ذِكْرٍ﴾ له‌و به‌هه‌شته‌دا هم‌و جوړه میوه‌یک داوا ده‌که‌ن
 ﴿أَمِينٍ﴾ به‌ناسووده‌یی و بیوه‌یی ﴿لَا يَذْكُرُونَ فِيهَا الْآلِهَاتُ﴾ له‌به‌هه‌شتدا هدر گبز مردن
 ناچمزن ﴿إِلَّا الْآلِهَةُ الْأُولَى﴾ جگه له‌مردنی به‌که‌م جار (که‌له‌دونبادا بوو) ﴿وَوَقَّعَتْهُمُ عَلَيْكَ﴾
 وه (خوا) له‌سزای دوزخ پاراستوونی ﴿فَضَلَّ عَنْ رَّحْمَةٍ﴾ نه‌مه به‌خششه له‌لایه‌ن به‌روهره‌گارت‌وه
 ﴿كَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ نا‌ه‌وه‌یه سهر که‌موتنی زور گه‌وره ﴿وَإِنَّمَا يَنْتَرِفُ بَيْتَاكَ﴾ جا به‌راستی
 نه‌م قورثانه‌سان له‌سهر زمانی تو‌ناسان کردووه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بؤ‌نه‌وی بیرکه‌نه‌وه ﴿فَارْتَبَتْ﴾
 نیر تو‌چاوه‌روان به‌، بیگومان نه‌وانیش چاوا‌روانن ﴿

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناری خوی به خشنده میهر بان

﴿حَمَّ﴾ به (حامیم) ده خوئرتنه وه خوا زانائره به واتاکه ی، بز زانیاری زیاتر سه بری سه ره تای
 سورته قی (البقرة) بکه ﴿تَبِيلُ الْكِبَرِ﴾ هیتانه خواره وه ی، ثم فورانه ﴿مِنْ اللَّهِ الْبَرِّ الْحَكِيمِ﴾ له لایه ن
 خوی بالادهستی کار دروسته وه ﴿إِنِّي أَنشَرْتُ الْأَرْضَ﴾ بیگومان له ناسمانه کان و زه ویدا
 ﴿لَأَنبِئَنَّ الْقَوْمِينَ﴾ چنده ها به لگه هه به بز باوه داران ﴿وَقِي خَلْقًا﴾ وه له دروست کردنی خوتان دا
 ﴿وَنَبِّئُكَ مِنْ أَجْلِ﴾ وه نو گیان له برانه ی بلاوده بنه وه ﴿إِنَّكَ لَتَقُولُ قَوْلًا﴾ چند به لگه هه به بز که سانی
 باوه بری به ویان هه به ﴿وَأَنبِئَنَّ الْأَبْلَى وَالْكَفَّارَ﴾ وه له جیاوازی شه و پروژدا ﴿وَالْأَوَّلَ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْتَعِيزُ بِكَ بِرُزْقِ﴾
 وه لهو بارانه ی که خوا له ناسمانه وه دیارینیت (که هزی رزق و رزقی به) ﴿فَأَجِبْ بِالْأَرْضِ بَعْدَ تَوَلَّاهَا﴾ که
 به هزی وه زهوی زیندوده کانه وه (وده بو زینته وه) ﴿وَنَصْرِيفِ الْيَتِيمِ﴾ وه له گزرائی بایه کانداه ﴿إِنَّكَ لَتَقُولُ قَوْلًا﴾
 چند به لگه هه به بز که سانی که تی ده گهن ﴿إِنَّكَ لَتَقُولُ قَوْلًا﴾ ناله مانه به لگه کانی خوان
 ﴿تَتْلُوهَا فَتَلِكُ بِالْحَقِّ﴾ ده خوئرتنه وه بؤت به راستی و دروستی ﴿فِي أَيِّ حَرْبٍ﴾ جابه چی قسه و گوفارینک
 ﴿بَعْدَ اللَّهِ وَتَلْبِيزُهُمْ وَمُؤْمِنُونَ﴾ درای خواو به لگه کانی باوه ده هین ﴿وَتَلْبِيزُ الْفَالِ الْبَرِّ﴾ سزاو له ناو چوون
 بز هم سو و دروزینکی گونا بهار ﴿يَسْمَعُ رَبِّي أَنَّهُ﴾ که به لگه کانی خوا ده بیستیت ﴿حَقَّ عَقْدُ﴾
 و بز ده خوئرتنه وه ﴿ثُمَّ يُبْرِئُ شَتَمَكَ﴾ له باشان (له سهر کافری) به دره واهه چونکه خو به زل زانه
 ﴿كَانَ لَوْ شِئْتُمْ﴾ له لئی مهر نه ی بیستوه ﴿فَتَبْرِئُ بَعْدَ الْبَرِّ﴾ ده ی مؤده ی بین بده به سزایه کی سه سخت
 ﴿وَالْأَعْلَمِينَ وَالْأَشْيَاءَ﴾ وه هر کاتی شتیک له به لگه کانمان ناگدار بیت ﴿فَلَا تَهَاجَرُوا﴾ به گالته ی
 ده گری ﴿أُولَئِكَ لَمْ يَزَلْ يَدْعُهُمْ﴾ له وانه سزای ریسوا که ریان بز هه به ﴿مِنْ رَبِّهِمْ جَعَلَ﴾ له پیشبانه وه
 ناگری دوزه خه ﴿وَلَا يَنْبِئُ عَنْهُمْ﴾ هیچ سو و دینکیان بین ناگه بین ﴿مَا كُنْتُمْ أَشْيَاءَ﴾ شه وه ی له (دو نیا) دا
 کر دوویانه ﴿وَلَا مَا الْفُؤَادُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَتَى﴾ وه نو پشنیوانانه ی جگه له خوا هه لیان بؤاردون (سو و دی
 نی به) ﴿وَلَمْ يَزَلْ يَدْعُهُمْ﴾ وه سزایه کی زور گه وره یان بز هه به ﴿هَذَا هَدًى﴾ لهم فورانه هوی
 رینمونی به ﴿وَاللَّهُ يَكْفُرُ بِأَعْيُنِهِمْ﴾ وه له وانه ی بین باوه بین به ثایهت و به لگه کانی به روره دگار یان
 ﴿لَمْ يَزَلْ يَدْعُهُمْ﴾ بز له وانه هه به سزایه کی بر نازاری سه سخت ﴿أَنَّ اللَّهَ سَمِعَ لَكُمْ الْخَبْرَ﴾ خوا
 شه زاته به در یای بز رام هیتاون ﴿لَخَبْرُ الْفُلَانِ فِيهِ بَأْسٌ﴾ تا به فرمانی خوا که شتی تبایدا به گری
 ﴿وَلَمْ يَزَلْ يَدْعُهُمْ﴾ وه نا له همدنیک به خششی خوا به دره مهن بین ﴿وَلَمْ يَزَلْ يَدْعُهُمْ﴾ وه بز شه وه ی
 سو پاسی خوا بکه ن ﴿وَسَمِعَ لَكُمْ مَنَاسِكَتَ وَمَنَاسِكَتَ الْأَرْضِ﴾ وه شه وه ی له ناسمانه کان و زهوی دا
 هه به بز شه وه ی زربار کر دوه (و خستویه تبه خزمه تنانه وه) ﴿جَعَلَتْهُ﴾ هم مووی له لایه ن خوا وه به
 ﴿إِنِّي أَنبِئَنَّ الْقَوْمَ بَعْدَ كُرُونِ﴾ بیگومان لهو شتانه دا چند به لگه هه به بز که سانیک بیر
 بکه شه وه

﴿قُلِ لِلَّيْنِ أَتَمَّوْا﴾ بلی بهو که سانه ی پروایان هتاوه ﴿يَتَقَرُّوْا لِلَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْهُ اَتَمَّ اللهُ﴾ چاو بزوشی بکه ن
 لهو که سانه ی هیوایان به پاداشت و سزای خوانیه ﴿لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ﴾ بز نهو ی پاداشتی
 خه لکانی بداتهوه به گویزه نهو ی گردوویانه ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ﴾ هه که سنی چاکه ی کرد
 شه وه (قازانجه که ی) بز خو یته ی ﴿وَمَنْ اَسَءَ فَعَلَهَا﴾ وه هه که سنی خراپه ی کرد شه وه (زیانه که ی)
 بز خو یته ی ﴿ثُمَّ اِلٰى رَبِّكَ تُرْجَعُوْنَ﴾ له پاشان بز لای بهرو و دگاران ده گهریزترنه وه ﴿وَلَقَدْ اَتَيْنَا
 نَحْنُ اِسْرَءٰٓءِلَ﴾ سویتند به خوا بیگومان به نهو ی ئیسرا ئیلیمان به خشی ﴿اَلِكُتُبُ وَالْاَنْبُؤُا وَالْاَنْبُؤُا﴾ به یام
 و حو که پرانی و پتیه به راییته ی ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبِ﴾ وه ریزیمان دان له شته حه لال و پاکه کان
 ﴿وَقَضَّيْنَاهُمْ عَلَی الْعَالَمِيْنَ﴾ وه ریزیمان دان به سهر جیهانیاندا ﴿وَاَوْفَّيْنَاهُمْ نَيْلَ مَنْ اَلَمْرِ﴾ وه به لگه
 روونه کانسان پندان له باره ی شه ریه ته وه ﴿فَاَخْلَقْنَا اِلَیْمَ بَعْدَ مَآءٍ خُزْ اَعْلَمُ﴾ جا جیاواز نه بوون
 له تیو خو یاندا دوی شه نه بیت زانستیان بز هات ﴿بَعَثْنَا بَنَاهُمْ﴾ له بهر دوزمنایه تی و حه ساده تی تیوان
 خو یان ﴿اِلٰى رَبِّكَ تَقْبَضُ بَنَاهُمْ نَوْمَ الْفَسَادِ﴾ بیگومان بهرو و دگارت له رورزی هه ستانه وه دا له تیوانیاندا
 دادوهری ده کات ﴿فِيْمَا كَانُوْا فِيْهِ يَخْتَلِفُوْنَ﴾ لهو شتانه ی جیاوازیمان تپدا ده کرد ﴿ثُمَّ جَعَلْنَا عَلٰی
 شَرِيعَةٍ﴾ له پاشان تومان خسته سهر شه ریه تنیک ﴿مِنْ اَلَمْرِ﴾ له باره ی نایینه وه ﴿فَاَتَيْنَاهُمْ﴾ توش
 شوینی بکه وه ﴿وَلَا تَنْتَفِعُ اَهْوَاُ الْاَلْمِ لَا يَخْلُقُوْنَ﴾ وه شوین هه او لاره زووی نه وانه مه که وه که نازان
 ﴿اَلَمْ نَرَنَّكَ اَنْ يَقُوْلَ اَعْتَدَ مِنَ الْاَوْثَانِ﴾ بیگومان نه وانه له لایه ن خواهه هیچ سوودینک بت ناگه به ن
 ﴿وَاِنَّ الطَّالِبِيْنَ بَعْضُهُمْ اَوْلٰٓءُ بَعْضٍ﴾ وه به راستی ستم کاران هه ندیکان دؤست و پشتیوانی هه ندیکان
 ﴿وَاللَّهُ رَءٰی الْمُنٰفِقِيْنَ﴾ وه خوا دؤست و پشتیوانی باریز کاران وه خوا تر سانه ﴿هٰذَا صَبَرٌ لِلنَّاسِ﴾ نه م
 قورانه بنبایه وه ی چاو پرشتی به بز مهردومان ﴿وَهٰذِيْ رَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُوْنَ﴾ وه ریتموونی و میهره بایه
 بز گه لیک که باوهری پته ویان هه یه ﴿اَوْحَيْتَ اِلَیْمَ اَجْرُكُمْ اَلْاَسْخٰٓءَ﴾ نایا نه وانه ی که خراپه کانیان
 کردووه و اگومان ده بن ﴿اَنْ تَجْعَلَهُمْ كَالَّذِيْنَ اٰتَمَّوْا وَتَعْمَلُوْا الصَّالِحِ﴾ ئیمه نه وانه وه که سانیگ دادنه بن
 که پروایان هتاوه و چاکه کانیان کردووه ﴿سَوَآءٌ مَّحَاجِرُهُمْ وَمَا كُنْتُمْ اِلَیْهَا﴾ وه کویک بیت زبانیان و مردنیان
 ﴿مَسَآءٌ مَّا تَعْمَلُوْنَ﴾ نای چهند خراپ دادوهری ده که ن ﴿وَتَخَلَّى اِلَیْهِ السَّمَوَاتُ وَالْاَرْضُ بِالْحَقِّ﴾
 وه خوا ئاسمانه کان و زوی به هه ق و راستی دروست کردووه ﴿وَلِيَجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ﴾ بز نهو ی
 هه مو و که سیک پاداشت بدریتنه وه ﴿فِيْمَا كَسَبَتْ﴾ به گویزه ی نهو کار و کرده وانه ی که کردووه تی
 ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُوْنَ﴾ وه نه وان هیچ سته میان لی نا کریت

﴿أَفَرَأَيْتَ﴾ ناخو ببینوته ﴿مِمَّنْ أَخَذَ اللَّهُ مَوَدَّةَ﴾، نهو که‌سه‌ی هه‌واو ناره‌زووی خوی کردوته به‌رسترای
 خوی ﴿وَأَسَلَهُ اللَّهُ عَلَیْهِ﴾ خواش به‌زانایی گوم‌رای کرد ﴿وَتَحَقَّقَ عَلَی سَبْعَةِ مَوَاقِعَ﴾ وه‌موری ناوه‌به‌سهر
 گوی و دلیدا ﴿وَجَعَلَ عَلَی بَصَرِهِ عَشْرَ﴾ وه‌پرده‌ی داوه‌به‌سهر‌چاویدا ﴿فَمَنْ يَهْدِيهِمْ يَوْمَئِذٍ أَلَيْسَ اللَّهُ بِذِي جَبَّةٍ﴾
 له‌خوا کن پ‌نم‌وونی ده‌کات ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی بوجی بیر‌ناکه‌نم‌وه ﴿وَقَالُوا مَا بَلَغَ لَهُمْ هِجْرَةٌ وَلَهُمْ مَوَدَّةُ﴾ وه‌ووتیان
 هیچ‌نیه ﴿إِلَّا أَحِبَّائُهُمُ الدُّنْيَا﴾ جگه‌له‌ژیانی دونیامان ﴿مَوَدَّةَ﴾ وه‌ده‌مرین وه‌ده‌زین ﴿وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرُ﴾
 وه‌جگه‌له‌روژگار هیچ‌شتی نیمه‌له‌ناو‌نابات ﴿وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ وه‌نه‌وانه‌به‌و‌قسانه‌هیچ‌زانباریان
 نی‌یه ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ تنه‌ها گومان‌ده‌بن ﴿وَلَا تَأْتِيهِمْ﴾ وه‌کاتیک بخو‌نتر‌تبه‌وه‌به‌سهر‌یاند
 ﴿لَا يَأْتِيهِمْ سَاعَةٌ﴾ به‌لگه‌روونه‌کانمان ﴿مَا كَانُوا يَشْعُرُونَ﴾ هیچ‌به‌لگه‌به‌کیان‌نیه ﴿إِلَّا أَنَّهُ لَوِ اتَّبَعَ آبَاءُ﴾ جگه
 نه‌وه‌که‌دلین باو‌وپایر‌امان زیندووبکه‌نم‌وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گمر‌نیوه‌راست‌ده‌کن ﴿قُلِ اللَّهُ﴾
 بخوبی‌که‌بلن: خوا‌زیندووتان‌ده‌کاته‌وه ﴿فَرُئِيبٌ﴾ له‌پاشان‌ده‌تان‌مریتیت ﴿فَرُئِيبٌ﴾ پاشان
 کوتان‌ده‌کاته‌وه ﴿إِلَّا بِمِيقَاتٍ﴾ له‌روژی دوا‌ییدا ﴿لَا تَنْبِئُكُمْ﴾ هیچ‌گومانی‌تیدا‌نیه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا﴾
 یعلمون به‌لام‌زوری‌یه‌مه‌روومان‌نازان‌سن ﴿وَلَهُ مَلِكُ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌بو‌خوا‌یه‌مولکدار‌یتی
 ناسمانه‌کان وه‌وی ﴿وَلَهُمْ نَوْمٌ لَّسَاعَةً﴾ نه‌و‌روژی قیامت‌هله‌ده‌سستی ﴿وَمَعْدِنُ خَيْرُ السَّيِّئِينَ﴾ له‌و
 روژه‌دا‌به‌تال‌خوا‌زه‌کان‌خه‌سار‌ومه‌ندن ﴿وَرَأَى كُلُّ اقْتَرَبَاتٍ﴾ هه‌موو‌گه‌لی‌ده‌بینی‌کومه‌ل‌کومه‌ل
 که‌وتوون‌به‌سهر‌نه‌ژتودا ﴿كُلُّ اقْتَرَبَ﴾ هه‌موو‌گه‌لی ﴿فَرُئِيبٌ﴾ بانگ‌ده‌کری‌بؤ‌لای‌په‌راوه‌ک‌ی
 ﴿أَيُّومَ يُخْرَجُونَ﴾ نه‌مر‌و‌سزاو‌پاداشت‌ده‌در‌تبه‌وه ﴿مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌گو‌یره‌ی‌نه‌و‌کر‌ده‌وانه‌ی‌که‌ده‌تان‌کرد
 ﴿هَذَا كُنْتُمْ﴾ نه‌مه‌په‌راوه‌که‌مانه ﴿يَطْعَمُ عَلَيْكُمْ مِنَ الرَّحْمَةِ﴾ به‌راستی‌له‌سهر‌تان‌ده‌دوی ﴿إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ﴾
 به‌راستی‌نیمه‌وه‌ک‌خوی‌نوسیم‌مانه‌ته‌وه‌و‌ینه‌مان‌گرنو‌وه ﴿مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌وه‌ی‌که‌نیوه‌ده‌تان‌کرد ﴿وَلَا﴾
 ﴿فَأَنَّا الْيَوْمَ نَخْلَعُ﴾ جا‌نه‌وانه‌ی‌پروایان‌هینا‌وه ﴿وَنُحِلُّوا لِمَنَّا﴾ وکر‌ده‌وه‌چاکه‌کانیان‌نه‌نجام‌دا‌وه
 ﴿فَبَدَّلْنَا لَهُمْ مَنَافِعَ رَحْمَتِنَا﴾ نه‌وه‌په‌روه‌رد‌گاریان‌ده‌یان‌خانه‌ناو‌مبهره‌بانی‌خو‌یه‌وه ﴿وَلَا هُوَ الْقَوْرُ﴾
 الدین، نا‌نه‌ویه‌سهر‌که‌وتنی‌ناشکرا ﴿وَلَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌نه‌وانه‌ی‌پروایوون ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ که‌چی‌خوتان
 عین‌که‌به‌هینان‌ده‌لین ناخو‌به‌لگه‌کانی‌نیمه‌تان‌به‌سهر‌دانه‌ده‌خو‌نتر‌ایده‌وه ﴿فَأَسْأَلُكُمْ﴾ که‌چی‌خوتان
 به‌گو‌وره‌ده‌زانی ﴿وَلَكُنْتُمْ مِمَّنْ تَجْرِبُونَ﴾ وه‌نیوه‌گه‌لنکی‌ناو‌انبار‌سوون ﴿وَلَا تَقِيلُ﴾ وه‌ههر‌کاتی
 بو‌وترایه ﴿إِلَّا وَتَدَّ اللَّهُ حَقَّ﴾ بیگومان‌به‌لنسی‌خوا‌راسته ﴿وَالسَّاعَةُ لَا تَرِيبُ﴾ وه‌روژی‌دوای‌هیچ
 گومانی‌تیدا‌نیه ﴿فَأَنَّمْ تَلَذُّوْنَ مَالَكُمْ﴾ ده‌تان‌ووت‌نازانین‌روژی‌دوایی‌چی‌یه ﴿إِنْ تَقُلُّوا لَأَعْلَمَنَّ﴾ نیمه
 تنه‌ها گومان‌ده‌بین ﴿وَمَا تَنْتَظِرُونَ﴾ وه‌نیمه‌دلناین

﴿وَيَذَلَّهُمْ﴾ و ده درده که ویست بزبان ﴿مَتَنَاتٌ مَّاعِيَلًا﴾ نهو خرابانه‌ی که کردویانه ﴿وَسَاقٍ يَهْمُ﴾ و ده دوربان دها ﴿مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ توله‌ی شهوی گالته‌بان بی ده کرد ﴿وَقِيلَ الْيَوْمَ نَبْشِطُكُمْ﴾ بینان دهووتری نه‌مرفو له‌بیرتان ده‌کین ﴿كَمَا تَبْشِطُونَ الْفُلُوكَ يَوْمَ يُغَرَّكُنَّ﴾ هدر چونن نیوه تم روزستان له‌بیر چو بوو ﴿وَمَا تَوْكَلُ الْكَلْبُ﴾ و ده جینگای مانده‌ی نیوه دوزه‌خه ﴿وَمَا لَكُم مِّنْ نَّهْرٍ﴾ و هیچ بارمه‌نی ده‌ریکتان نی به ﴿وَلَا يَكُ يَأْكُلُ﴾ نه‌مه له‌به‌ره‌وه‌یسه بنگومان نیوه ﴿لَقَدْ قَرَأْتَ آيَاتِ اللَّهِ هَٰؤُلَاءِ﴾ به‌لگه‌کانی خوانتان به‌گالته‌دانا بسو ﴿وَمَرَرْنَا الْخُيُودَ الْأَيَّامَ﴾ و ده‌ریانی دونیا فریوی دان ﴿فَالْيَوْمَ لَا يَخْرُجُونَ مِنْهَا﴾ جا نه‌مرفو له‌و دوزه‌خه‌دا ده‌رناهیترین ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ و ده‌ریگه‌نادرین داوای لیبوردنیش بکه‌ن ﴿فَلْيَلْزِمُوا الْفِتْرَةَ﴾ جا همه‌مو سوپاس و سنایش بق‌خوای ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ﴾ په‌رومه‌دگاری ناسمانه‌کان و زهوی ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و په‌رومه‌دگاری جیهانیان ﴿وَلَهُ الْكِتَابَاتُ﴾ و ده‌سه‌لات و گه‌وره‌ی نه‌نها بق‌نهو ده‌ریکتان و الارض له‌همه‌مو ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَهُوَ الْغَنِيُّ الرَّكِيمُ﴾ و ده‌هر ته‌و زال و بالاده‌ست ودانا و کار سازه ﴿وَدَانَا وَكَارَ سَاخَهُ﴾

سوره‌ی (الاحقاف)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَمَّ﴾ به (حما، میم) ده‌خوینریته‌و خوازاناتره به‌مانا‌که‌ی بز زانیاری زیاتر سه‌بری سه‌ره‌تای سوره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ نه‌م قورثانه‌هینراو ته‌خواره‌وه ﴿مِّنَ اللَّهِ الْغَزِيرِ الْحَكِيمِ﴾ له‌لایه‌ن‌خوی زالی بالاده‌ستی کار به‌جیوه ﴿مَّا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وه‌ی له‌نیوانیانابه‌دروستمان نه‌کردوه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَمَلٍ مُّشْتَى﴾ مه‌گهر به‌هق و راستی و بز کاتینکی دیاری کراو نه‌بیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ که‌چی نه‌وانه‌ی بی باوه‌ر بوون ﴿عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ﴾ له‌وه‌ی که‌بی بی ترسیترابوون پرو و ه‌رده‌گمپن ﴿فَلْأَنبِئُهُ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌ده ﴿بَلِّغْ بَلِّغْ﴾ بلی بنم بلین ﴿مَّا نُنْشِئُ مِنَ دُونِ اللَّهِ﴾ ته‌و شستانه‌ی نیوه ده‌یانپه‌رستن جگه له‌خوا ﴿أَرَأَيْتَ مَاذَا خَلَقْنَا مِنَ الْأَرْضِ﴾ پیشانم بده‌ن له‌زه‌ویدا چیان دروست کردوه ﴿أَفَرَأَيْتُمْ شَرُّ لِّ السَّمَوَاتِ﴾ یان له‌دروست کردنی ناسمانه‌کانده‌شداریان کردوه ﴿أَتَأْمُرُ بِكُفْرٍ﴾ ده‌ی په‌راو بکسم بق‌به‌تین ﴿مِّن قَبْلِ هَٰذَا﴾ له‌پیش نه‌م (قورثانه‌هانی) ﴿أَوَلَمْ نَرْزُقْكُم مِّنَّا﴾ یان زانیاره‌که که‌له‌پیش‌وون به‌جی ماییت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر نیوه‌ی راست گون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ﴾ کنی گومر اتره ﴿مِمَّنْ يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّهُمْ كُفْرٌ كَاسِي﴾ له‌وه‌کسه‌ی که‌هاوار له‌غه‌بری خوا بکات ﴿لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ﴾ که‌وه‌لامی ناداته‌وه ﴿إِلَّا زُجْرًا يُفْتَنُ﴾ تا‌پژوی دوابی ﴿وَيُخْرَجُونَ مِنْهَا﴾ و ده‌ته‌و (هاوار له‌نیکراو) انه له‌هاواری له‌وان ﴿عَقِيلُونَ﴾ بی ناگان ﴿وَيُخْرَجُونَ مِنْهَا﴾

﴿وَإِذْ أَخْبَرْنَا لُقْمَانَ كَذَلِكَ كَفَّهَ كَرِيمَهُ﴾ (له قیامت) دا ﴿كَأَنَّهُ أَفْرَافَةٌ﴾ پهر ستر او کان ده بنه دوزمنیان ﴿وَكَأَنَّهُ يَصِيدُهُ كَفِيرٌ﴾ وه (پهر ستر او کان) به پهر سسته که یان باوهر ناکهن ﴿وَإِذْ نُنَزِّلُ عَلَيْهِ الْقُرْآنَ﴾ کاتیکیش نایته پروونه کانی نیمه یان به سهر دا بخوینر یته وه ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی بی باوهر بسون ده لئین ﴿الْحَقُّ لَمَّا جَاءَهُ﴾ بهو قورئانه ی بویان دیت ﴿هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾ نه مه جادو ویه کی ناشکرا و دیاره ﴿أَمْ يَقُولُونَ أَفَنَزَّلَهُ﴾ یان ده لئین (موحه مهده) ﴿خُذْ نَمَّ قُورْئَانَهُ﴾ نه مه هله به ستووه ﴿قُلْ إِن أَفْرَفْتُهُ﴾ (نه ی موحه مهده) ﴿بَلَىٰ نَعْمَ كَفَرْتُمْ هَلْمْ بِسِتْرٍ﴾ (خوا سزای به نیتیم ده دات) ﴿فَلَا تَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ نه موسا نیتو هس له به رانبر خوادا بز من هیتجان له ده ست نایته ﴿هُوَ أَتَمُّ﴾ خوا چاک ده زانی ﴿يَتْلُو صُورَةً﴾ بهو توانجانه ی ده یذن له قورئان ﴿كُلُّ يَوْمٍ شَهْدَةٌ﴾ نهو خواجه به سه که شاید بیت ﴿بَنِي وَبَنَاتٍ﴾ له نیتوان من و نیتو ده ﴿وَقَدْ أَفْرَفْتُهُ﴾ همر نهو ه لیتور ده ی میهر به یان ﴿قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَائِنِ الرَّسُلِ﴾ بلی من به که م پیغمبر نیم (نیرابم) ﴿وَمَا أَذْرِي﴾ ناشترانم ﴿مَا أَفْعَلُ وَلَا أُكْرَهُ﴾ چی به سهر من و نیتو هس ده هیتری ﴿إِنَّا نَبِغُ الْآمَانُوتِ﴾ نه نه ی به پهر و ی نهو ده که م که وه چی ده کزیت بوم ﴿وَمَا أَتَىٰ الْأَنْبِيَاءُ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه من نه نه ی تر ستره ی کی ناشکرام و بهس ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (نه ی موحه مهده) ﴿بَلَىٰ يَمِيزُ بَلَيْنٌ﴾ (ان کان من عید الله) نه گمر (نهم قورئانه) له لاپهن خواوه بی ﴿وَقَدْ نَزَّلَ بِهِ﴾ نیتو هس باوهر تان پی نه هیتایی ﴿وَتَشْهَدُ شَاهِدَتَيْنِ﴾ (نیرابم) وه که سیک له نهو ی نیسر انیل شایه نی دایت ﴿عَلَىٰ نَبِيٍّ﴾ له سهر و نه ی (نهو ی واله) قورئاندا هیه ﴿فَتَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ﴾ جبا باوهر ی هیتابیت، که چی نیتو خورشان به گوره زانی ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ الْقُرْآنَ بِالْظُلَمِ﴾ بیکو مان خورا پیتمو و نیسی گله ی سسته مکاران ناکات ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی بی باوهرن ده لئین ﴿لَئِنْ نَزَّلْنَاهُ إِلَّا نَزْلًا عَرَبِيًّا﴾ ده رباره ی نه وانه ی باوهر یان هیتاوه ﴿لَوْ كَانَ خَيْرًا﴾ نه گمر (نیسلام و باوهر هیتان) چاک بوایه ﴿مَا سَبَقُوا إِلَيْهِ﴾ نه وانه پیتش نیمه نه ده که و تن بز نهو (باوهر هیتانه) ﴿وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا لَهُ﴾ چونکه خویان بهو (قورئانه) پیتمو و نهو یون ﴿فَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ جادواتر ده لئین ﴿هَذَا فَكْرٌ قَدِيرٌ﴾ نه مه دهس هله به سیک کی کونه ﴿وَمِنْ قَبْلِهِ﴾ وه له پیتش نهو (قورئانه) دا ﴿كَتَبَ لُمُوتِ إِمَامًا وَرَحْمَةً﴾ نه ورائی مووسا پیتشه وایه و په حمهت بوو ﴿وَهَذَا كَيْتٌ مُّسَدِّقٌ﴾ نهو قورئانه ش (کتبه کانی پیتش خوی) به راست داده نیت ﴿يَسْتَأْذِنُكَ﴾ که به زمانی عده می به ﴿لِيُنْزِلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ناسته مکاران بشر سین ﴿وَلِيُثَبِّتَ لِلْحَسَنِينَ﴾ وه بز چاکه کاران مژده بی ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ﴾ به راستی نه وانه ی که ده لئین پهر و ده گارمان (الله) به ﴿لَوْ أَشَقَقْنَا﴾ پاشان بهر و ده اوم یون (له سهر باوهر که یان) ﴿فَلَا حَرْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا حَرَفَ يَحْزَنُونَ﴾ نهو نه ترسیان له سهره و نه خه فته تیش ده خورن ﴿أَوَلَيْكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نه وانه هاره لانی به هه شتن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میشه یی تیتدا ده میتنه وه ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ له یاد داشتی نهو کرده وانه ی که ده یانکرده (له دونیادا) ﴿

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنسَانَ﴾ وه نیمه ناموزگاری ناده می مان کرد ﴿بِإِلَادَةِ إِحْسَانٍ﴾ به چاکه کردن له گهل دایک و باو کی دا ﴿حَتَّىٰ أَتْلُوكُمُ الْكُرْآنَ﴾ دایکی به ناره حه تی و نازاره وه هدلی گرنوه ﴿وَوَضَعْنَا عُرُسَهُ﴾ وه به نازار و ناره حه نیش بوو یه تی ﴿وَنَحْنُ عَلَيْنُهُ قَاسِمُونَ﴾ ماوهی دوو گیان بوون (ی دایک) پی یوه و له شیر برینه وهی سی مانگه ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ ناده گاته تافی لاری (پی گه بشوی لاشه پی و ژیری) ﴿وَرَبَّاهُ أَنْبَىٰ سَنَةً﴾ و ده گاته چل سالی ﴿فَقَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي﴾ ده لی شهی پهروه دگار رام بهیته ﴿أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي﴾ تا شو کرانه بژی ری نهو به هره و نعمة تانه ت بکه م ﴿أَنْتَ تَعْلَمُ عَنِّي وَلَدَيْكَ﴾ که ریشونه به سهر من و دایک و باو کم دا ﴿وَأَنْ أَتَمْلِكَ صَلَاحَ فَرْصَتِكَ﴾ وه (رام بهیته) کرده وی چاک بکه م که تو پی رازی بیت ﴿وَأَصْلِحْ لِي فِي دِينِي﴾ نهو کانی شم چاک و صالح بکه ﴿إِنِّي تُسَلِّمُ إِلَيْكَ﴾ بیگو مان بولای تو گه رامو مته وه ﴿وَلِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه به راستی من له موسولمانی گهر دن که چم ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكَ الْيَمِينُ﴾ نهو انه که سانیکن ﴿تَقَبَّلْ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَعَالٍ﴾ که نیمه کرده وه چاکه کانیان لی وهره گرین ﴿وَرَبِّكَ وَرَحْمَتُكَ سَيَّاهُتٌ﴾ وه چاوپوشی ده که پی له خرابه کانیان ﴿فِي أَصْحَابِ الْمِحْذِ﴾ له ریزی به هه شینان دان ﴿وَعَدَ الْيَزِيدُ الَّذِي﴾ نهو نهو به لیته راستیه ﴿كَأَنَّهُ وَعْدُ وَدَّعٍ﴾ که به لیان پی درابور له دونیا دا ﴿وَالَّذِي قَالَ لِلْكَافِرَةِ﴾ نهو که سهش که به باوک و دایکی بلیت ﴿أَنْ لَّكَ﴾ توف له دهس نیوه ﴿أَعَدَّ لِي أَنْ أَخْرَجَ﴾ نایا هه ره شهس لی ده که نه که (زیندو ده کریمه وه و له گور) نیمه دهر وه ﴿وَقَدْ خَلَّى الْقُرُونُ مِنِّي﴾ له کاتیکن دا چهند چین خدک پیش من رویشتون (و زیندو و نهو ونه وه) ﴿وَفَعَلْنَا سَقَاطَ الْكَافِرَةِ﴾ وه (دایکی و باو کی) هه روو کیان هانا بؤ خوا ده بهن ﴿وَتِلْكَ آيَاتُ﴾ (ده لین) هاوار بؤ تو باوهر بهیته ﴿إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ بیگو مان به لیستی خوا راسته ﴿فَقُولْ﴾ که چی نهو ده لی ﴿مَا عَدَدُ إِلَّا أَسْطِيرَ الْأَوَّلِينَ﴾ نهو ته نهها نهفانه ی پیشبانه و هبچی تر ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكَ الْيَمِينُ﴾ نهو انه نهو که سانهن ﴿حَقَّ عَلَيْهِ الْقَوْلُ﴾ بریار (ی خوا) یان به سهر دا چه سپا ﴿فِي أَمْرِ قَدْ خَلَّتْ مِن قَبْلِهِمْ﴾ له ریزی شه و نوممه تانه دا که پیش نه مان پابور دوون ﴿فَمَنْ لَّيْلٍ وَالْإِنْسِ﴾ له جنو که و ناده میسی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَكْثَرِينَ﴾ بیگو مان نهو انه خویشان زهره مندند ﴿وَلِكُلِّ زَنْجٍ مَّمْنَعُومًا﴾ وه بؤ هه ریک لهو انه یله و پایه هه به گویره ی کرده وه کانیان ﴿وَلَوْ يَفْقَهُنَّ زَجْرَكَ﴾ ناخوا پاداشت و سزای کرده وه کانیان به تهواوی بداته وه ﴿وَهُوَ لَا يُفْقَهُونَ﴾ وه نهوان هیچ سسته میان لی تا کریت ﴿وَيَوْمَ﴾ وه (بیرسان بخه روه) نهو روزی ﴿يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾ نهوانی که پی باوهرن بهرانیهر دوزخ راده گیرین ﴿أَلَمْ تَكُنْ لَهُمُ الْيَمِينُ﴾ (بیان دهو و تریت) ههر چی خوشیتان بوو به سهر نان برد ﴿فِي حَبَاطِكَ الدُّنْيَا﴾ له زبانی دونیا تاندا ﴿وَأَسْتَشْعَدُّ بِهَا﴾ وهله زه تان لی برد و (پاتان بوارد) ﴿فَالْيَوْمَ تُجْرَوْنَ﴾ بژی به تهرو تو له تان لی دهسه تری ﴿عَذَابُ الْهُونِ﴾ به سزایه کی ریسوا که ر ﴿يَمَّا كُنْتُمْ﴾ له بهر نهوه ی که نیوه ﴿تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِقَرَارِ الْحَقِّ﴾ به ناهه ق خوتان به زل ده زانی له زهی دا ﴿وَيَمَّا كُنْتُمْ تَقْسِفُونَ﴾ وه له بهر نهوه ی له فرمانی خوا دهره دهو بوون ﴿

﴿وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ﴾ وه (بیریان خهروه) کاتیک چند جنو که به کمان نارد بنو لاث ﴿يَسْتَمِعُونَ الْغُرَّةَ﴾ تا گوئی له فوران بگرن ﴿فَلَمَّا حَضَرُوهُ﴾ جا کاتیک نامادهی گوئی گرتن له فوران بوون ﴿قَالُوا أَنصِبُوا﴾ ووتیان (بهیه کتری) بین دهنگ بن (و گوئی بگرن) ﴿فَلَمَّا فُتِحُوا﴾ جا که (فوران خوننده که) تمواو بوو ﴿وَلَوْ أَنِ قَوْمُهُمْ مُّشْرِكِيكَ﴾ هه موویان گه رانه وه بولای قدم و هوزه که یان بهتر سیمتر ﴿قَالُوا يَنْفَوْصَنَا﴾ ووتیان نهی هوزو قه و مه که مان ﴿إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا﴾ به راستی نیمه گوئی بیستی کتیبیک بووین ﴿أَنزِلَ مِنْ عِندِ مُوسَى﴾ که له پاش موو سانیتر دراوه ته خواره وه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ په راوه کانی پیش خوی به راست دادهئی ﴿يَعْبُدُونَ إِلَهًا لَّا يَلْقَى فِي يَدَيْهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِّنَ الْوِزْنِ﴾ (خه لک) ریتموونی ده کات بق هه ق و ریبازی راستی ﴿يَقُولُوا جِئُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ نهی قه و مه که مان وه لآمی بانگخوازی خوا (موحه مده دهه) بدنه وه ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ و باوه ری بین بیتن ﴿يَقْبِضُوا عَلَىٰ عُرْوَةِ الثَّوَابِ﴾ (خوا) له تاوانه کانتان خوش دهی و دهی سریتنه وه ﴿وَيُخْرِجُونَكَ مِنْ عَذَابِ آيَةٍ﴾ وه له سزای سهخت ده نان پاریزی ﴿وَمَنْ لَّا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ﴾ هه ره که سیش وه لآمی بانگخوازی خوا (که موحه مده دهه) ندهاته وه ﴿فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ﴾ نهو به هیچ جز ریک ناتوانی له زهوی داله دهست خوا دهر چی و خوی قوتار کات ﴿وَلَيْسَ لَهُ مِنَ دُفِينِ الْأَرْضِ﴾ وه جگه له خوا بارمیتدهر و پشتیوانیکی نی په ﴿أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ تا نه وانه له گومرایی یه کی ناشکران ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِلَىٰ آيَاتِنَا﴾ نایا نه وانه نه یان زانیوه ﴿أَنَ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ به راستی نهو خوا بهی ناسمانه کان و زهوی دروست گردوه ﴿وَلَوْ تَرَىٰ يُخَالِفُهُنَّ بِقَدْرِ عَلَىٰ أَن يَّخِيءَ الْمَرْءُ﴾ وه له دروست کردنیاندا ناتوانا و دهسته پاچه نه بووه، وه به توانایه مرد و وایش زیندو بکاته وه ﴿فَلَا يَلْنِي﴾ به راستی ﴿إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بیتگو مان خوا به سهر هه موو شینکدا به توانایه ﴿وَنَوْمٌ بَعْرَضَ اللَّيْلِ فَكَبَّرُوا عَلَىٰ الْكَافِرِ﴾ وه پرورنیک بین باوه ران به رانیه ر دوزخ راده گیرین ﴿لَيْسَ هَذَا بِلَاغٍ﴾ (بیان ده لین) نایا نه مه راست نی په ﴿قَالُوا بَلَىٰ وَرَبَّنَا﴾ ده لین: به لی سونبد به بهر وره دگار مان راسته ﴿قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ (خوا) ده فرموی: دهی نهو سزایه به جزن ﴿يَسْأَلُونَكَ عَنْهُمْ﴾ چونکه نینه باوه ران بین نده کرد ﴿فَاصْبِرْ﴾ که واته خو گربه (نهی موحه مده دهه) ﴿كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَرْشِ مِن قَبْلِكَ﴾ هه ره کو پتیه مبرانی خو راگری به هیز دانبان به خو داگرت ﴿وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ﴾ وه به له مه که بق (سزادان) یان ﴿كَأَنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ مُّوَدَّعُونَ﴾ نهو پرورهی که (سزای) به لین پیدراو یان ده بین و ده زانن ﴿وَلَوْ تَسَوَّاهَا لَأَمْلَأَتْ مِن تِلْكَ﴾ ته نها ساتیک له رور له دنیا دا ماونه ته وه ﴿بَلَىٰ﴾ (شم فورانه) ناگاداری په ﴿فَهَلْ يَمْلَأُكَ﴾ جا نایا کهس له ناو ده جیت ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ﴾ جگه له گه لی له سنور دهر جوو نه بیت

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناری خوی به خشنده می مهربان

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نهو که سانه ی بی باور برون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه ریگری (خه لك) بان كرد له ری بازی
 خوا ﴿أَصْلُ غَنَائِهِمْ﴾ (خوا) کرده وه کانیاں پو چل ده کاته وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهوانش باور پسان هیتا وه
 ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیاں کردو ﴿وَهُمْ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ باور پشیاں هیتا بهو (قورنانه) ی که
 نیرا وه ته خواره وه یو موحه ممد ﴿وَهُمْ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تنها نهویش راسته وه لایه ن پدوره دگاریانه وه
 هاتسوه ﴿كَرِهَتْ لَهُمْ سَبِيلُهُمْ﴾ خواله گونه کانه کانیاں خوش بووه ﴿وَأَصْلَحَ نَالُهُمْ﴾ دل و هوشیاں رتک و چاک
 کردو ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا كَفَرُوا﴾ نهووش له بهر نهویه به راستی نهوانی بی باور برون ﴿أَكْبَرُوا الْبَيْلَ﴾ شوین
 بهتال و پرو پوچ کهوتن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ینگومان نهوانش نیمایان هیتا بوو ﴿أَكْبَرُوا الْبَيْلَ مِنْهُمْ﴾ شوین
 نهو هه قه کهوتسورن که له لایه ن پدوره دگاریانه وه هاتسوه ﴿كَذَلِكَ﴾ نابهو شویو ﴿بَصُرْتُ اللَّهُ لَبَّاسِ امْنَهُمْ﴾
 خوانمونه ی (کرده وه ی) خویانیاں یو ده عینته وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا كَفَرُوا﴾ نهوجا نه گهر (له جهنگدا) گهشن
 بهوانی بی باور برون ﴿فَصَبْرٌ زَكَاةٍ﴾ نهو بهن له گهر دنیاں و بیانکوزن ﴿حَتَّى إِذَا تَخَفَضُوا﴾ هتا کاتی کوشتاری
 زوریان لی ده کن ﴿فَكَذَّبُوا الْقُرْآنَ﴾ نهوجا (دبله کانیاں) قایم به سه ته وه ﴿فَكَذَّبُوا الْقُرْآنَ﴾ جا دوا سر بان به منعت
 وچاکه (بدره لایان کن) ﴿وَالْمَنَافِقِ﴾ یان به فیدیه و بریتی ﴿حَتَّى تَضَعُوا أَوْزَارَهُمْ﴾ هتا جهنگ چه که کان (به بی
 باور پان) داده من (بان تا جهنگ کوتایی دیت به نهانی بت بهرستان) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا كَفَرُوا﴾ نهو به نهویه نه گهر
 خوا بیورستایه ﴿لَا تَسْتَعِينُهُمْ﴾ خوی تولدی لی ده ستندن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا كَفَرُوا﴾ بهلام (فرمانی پیدان
 به جهنگ) نابه کتری تاقینان بکاته وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا كَفَرُوا﴾ نهو که سانهش له پشناو ری بازی خواا کوژران
 ﴿فَكَذَّبُوا الْقُرْآنَ﴾ نهو خوا هدر گیز (پاداشتی) کرده وه کانیاں وون ناکات ﴿سَبَّحُوا بِحَمْدِ اللَّهِ﴾ ینگومان
 ریتمو ویاں ده کات ﴿وَأَصْلَحَ نَالُهُمْ﴾ دل و بیربان پاک ساف ده کات ﴿وَأَصْلَحَ نَالُهُمْ﴾ وه دیانخانه
 نهویه هه شته ی بوی یاس کردون ﴿بِأَنَّهُمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانه ی باور پان هیتا وه ﴿إِنْ تَشَاءُوا﴾
 نه گهر نیوه یار مدتی (نایینی) خوا بدن ﴿بَحْصَرِكُمْ﴾ خواش نیوه زال و سهر کهوتو وه کات (به سهر کافران دا)
 ﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه پنبه کانتان جبگیر ده کات (له جهنگدا خو پرا گرتان ده کات) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نهوانش که
 بی باور برون ﴿فَكَذَّبُوا﴾ نهو نه گه تی و سهر شوری به شیا نه ﴿وَأَصْلُ غَنَائِهِمْ﴾ وه (خوا) کرده وه کانیاں پوچ
 و بی مابه ده کات ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهو تولد یان له بهر نهویه که ینگومان نهوانه ﴿كَرِهَتْ لَهُمْ سَبِيلُهُمْ﴾ رقیان
 لهو قورنانه بوو که خوا نارد و به تیه خواره وه ﴿فَأَجْزَلَ امْنَهُمْ﴾ بویه خواش کرده وه کانیاں پوچ کردنه وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا كَفَرُوا﴾
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ ناخو نهوانه به زوی دانه گه راون ﴿فَتَنَّاكَ﴾ تابیین ﴿كَذَلِكَ كَانَ عَقِبُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ نهوانی
 پیش خویان سهر نهجایان چو ن بووه ﴿وَنَزَّلْنَا لَهُمْ سَبِيلَهُمْ﴾ خواله ناری بردن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ (ده ی ینگومان بن) یو
 بی باور انیش سهر نهجمای ناوا هیه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ چونکه ینگومان خوا ﴿مَتَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ پشستوانی
 نهوانیه که باور پان هیتا وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه ینگومان بی باور پانیش ﴿لَا تَكُونُوا لَهُمْ﴾ هیچ پشستوانکیان

﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بیگومان خوا ﴿يَدْخُلُ الَّذِينَ آمَنُوا رَحْمَةً جَنَّتٍ﴾ نه‌وانه‌ی باوهریان هیناوه و کرده‌ی باشیان کرده دهبانخته باخانی به‌هسته‌وه ﴿فَجَزَىٰ مِنْ نَجْمِ الْآنْهَرِ﴾ که پرویاره‌کان به‌زیراندا دبروات ﴿وَالَّذِينَ هَرُوا﴾ نه‌وانه‌ش بن باوهر بیون ﴿يَسْمَعُونَ﴾ (له دونیاد) راده‌بویرن و ﴿وَيَا كُونُ كَمَا تَأْكُلُ الْأَعْمُرُ﴾ وه‌ك نازهل ده‌خون و ده‌له‌وپرن ﴿وَالَّذِينَ نَمَى الْآنْهَرُ﴾ وه‌ دوزوخ شویتنی مانه‌وه‌یانه ﴿وَالَّذِينَ مَن قَرِيَّةٍ﴾ وه‌(خه‌لکی) زور شار هبیون ﴿فِي أَشْدِّ قَرِيَّةٍ﴾ که به‌هیزتر بیون ﴿مَنْ قَرِيَّةٍ إِلَىٰ لَحْمِ خَنَازِكٍ﴾ له‌و(خه‌لکی) مه‌ککه‌به که نزیان دهر کرد ﴿أَهْلَكَ كَفَرُ﴾ له‌ ناومان بردن ﴿فَكَتَابِيرُ الْآنْهَرِ﴾ و هیچ پشستواینکیان نه‌بسو ﴿أَلَمْ يَكُنْ عَلَىٰ يَدَيْنِهِ مَن رِيءٍ﴾ ناخو نه‌و کسه‌ی بدلگه‌ی روونی له‌ پهرورد دگاریوه‌ بؤ هاتبی (که تورانه) ﴿كُنْ لِرَبِّكَ سَوَّاعِدَةً﴾ وه‌ك شو کس وایه که کرداری خرابی بؤ جوان کرای و بازتر ایسته‌وه ﴿وَالَّذِينَ أَقُولُ هُمْ﴾ شویتن هه‌وا ناره‌زوی خزیان که‌وتین ﴿وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي﴾ شبویه‌ی نایابی نه‌و به‌هسته‌وایه ﴿وَعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ که به‌لین دراوه به‌ پاریز کاران و خواناسان ﴿فِيهَا الْآنْهَرُ﴾ جهنده‌ها پروباری نندایه ﴿فِي نَارٍ عَظِيمَةٍ﴾ له‌ ناوی ساز گاری نام و بیون نه‌گوروا ﴿وَالَّذِينَ هَرُوا﴾ وه‌ جهنده‌ها پروبار له‌سه‌رابی نایابی ﴿لَهُمْ لَشَرٌّ﴾ به‌له‌زمت و خزش بؤ بنوشانی ﴿وَالَّذِينَ عَسَلُ النَّعْلِ﴾ وه‌ چند پروباریشی نندایه له‌هنگوینی بالفته ﴿وَالَّذِينَ هَرُوا كُلَّ الْغُرَّةِ﴾ وه‌ له‌وی هه‌موو جزوه‌ میوه‌هاتکیان بؤ ناماده‌یه ﴿وَمَقَرُّ مَن رِيءٍ﴾ له‌ گمان لیوردن له‌ پهرورد دگاریانه‌وه ﴿كَمْ خُزْجِلَ فِي النَّارِ﴾ نایا نه‌و به‌هسته‌بانه) وه‌ کو کسانیک وان که له‌ ناگری دوزخ دابن به‌هه‌میشه‌ی ﴿وَسُؤْمَاةٌ حَيْمَةَ أَفْطَحَ أَفْطَحَ خُرُ﴾ ناوی کولا و کولبان دهر‌خوارد بدری که ریخوله‌ کاتبان بارچه بکات ﴿وَمَنْ مَن يَسْتَعِزُّ إِلَيْكَ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) هه‌ندی له‌وانه‌ گویت لیده‌گرن ﴿خَرَجَ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ﴾ به‌لام کاتیک لای تو دهرده‌چن ﴿قَالُوا الَّذِينَ أُوْتُوا الْغِيَا﴾ ده‌لین به‌وانه‌ی زانیاریان پی دراوه (له‌ هه‌اوه‌ لان) ﴿مَا ذَا قَالِ الْيَقِينُ﴾ نه‌وه‌ نیستسته موحه‌ممه‌د ﷺ ووتی چی؟ ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ﴾ نه‌وانه‌ نه‌و که‌سانن ﴿طَعِمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ که خوا موری ناوه به‌سهر دلیاندا ﴿وَالَّذِينَ أَهْرَءَهُمْ﴾ وه‌ شریتن هه‌وا و ناره‌زوی خزیان که‌وتون ﴿وَالَّذِينَ اخْتَدَا﴾ نه‌و که‌سانه‌ی هیدابه‌تبان وهرگرتوه ﴿وَالَّذِينَ هَرُوا﴾ (خوا) شاره‌زاییان زیاده‌کات ﴿وَالَّذِينَ هَرُوا قُلُوبَهُمْ﴾ وه‌ نه‌قواو پاریز کاری و خواناسیان بن ده‌بخشی ﴿فَكُلَّ يَسْطُرُونَ﴾ ده‌ی نایا نه‌و (ناباکانه) جاوهر وانی چی ده‌کبن ﴿أَلَا أَلَمْتُ﴾ جگه له‌ قیامت ﴿أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً﴾ که کنوپر به‌خه‌بان بگریت ﴿فَقَدْ جَاءَ أَشْرَافُهُمْ﴾ ده‌ی بیگومان هه‌ندی له‌نیشانه‌کانی هاتو ته‌دی ﴿فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بُرْهَانُهُمْ﴾ کاتی (بروزی دواپی) یدخه‌بان بگریت لیتر که‌ی بیرده‌کنه‌وه ﴿فَأَلَمَتْ أَلْعَادَ إِلَىٰ اللَّهِ أَلَا اللَّهُ﴾ که‌واته دلنایه و بزانه بیجگه له‌ (الله) هیچ پهرسنراویکی به‌هق و راست نی به‌ ﴿وَأَنْتَ تَعْلَمُ لَدُنْكَ﴾ وه‌ داوای لیوردن بکه (له‌خوا) بؤ گوناوه‌ی خوت ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه‌ بؤ (گوناوه‌ی) بیوان و نافرمانی ثیماندار ﴿وَالَّذِينَ تَعْلَمُ﴾ و بیگومان خوا ده‌زانی ﴿مَنْ تَعْلَمُ كُؤُوتُوكُمْ﴾ به‌جم و جولنان (له‌ رزدا) و نارام گرتنان (له‌ شه‌ودا) ﴿

﴿وَقُلْ لِلَّهِ الْعِزَّةُ﴾ نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه‌ده‌لبن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ بوجی سورده‌تبنک (له‌قورئان) نانیر دریته‌خواره‌وه؟ (ده‌بارهی جهنگ و جیهاد) ﴿قَدْ أَنْزَلْتَ سُورَةَ مُحْكَمَةٍ وَكُفِّرَ بِهَا الْإِلَهَالُ﴾ که‌چی کاتبنک سورده‌تبنکی پروون و دامه‌زراو نیرایته‌خواره‌وه و تیایدا باسی جهنگ کرای بی ﴿رَأَيْتَ الَّذِينَ﴾ ده‌بینی نه‌وه که‌سانه‌ی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ که‌له‌دل‌باندا نه‌خوشی (دوو پرووی) همه‌یه ﴿يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ نه‌ماشای توده‌که‌ن ﴿نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْقَوْمِ﴾ وه‌که‌نه‌ماشاشا کردنی که‌سیک که‌له‌ترسی مردن له هوشی خوی چوینت ﴿قَالُوا لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ بِهِ آيَاتٌ لَقَالُوا نَحْنُ أَكْبَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾ فدرمان به‌ردار بوونایه و قسه‌ی جوان و چاکبان بگردایه ﴿قَدْ أَعْرَضَ الْآخِرُ﴾ هدر کاتبنکیش فدرمانی (جهنگ) درا (جی به‌جی ناگه‌ن) ﴿فَلَمْ يَصْدُقْ أَهْلَهُ﴾ خن نه‌گهر له‌گه‌ن خواراستیان بگردایه ﴿لَسَكَانَ حَقِّهَا لَمْ يَشْعُرْ بِهَا شَرُّهُ﴾ شموه‌باشتر بسو بزیان ﴿فَلَمْ يَشْعُرْ بِهَا شَرُّهُ﴾ جا‌نایا‌تنبوه‌به‌ته‌مان (نه‌ی ناپاکان) ﴿إِنْ تَرَىٰ لَهُمْ نَصْرًا مِنْ غَيْرِنَا﴾ نه‌گهر پشت هه‌لکه‌ن (له‌نیسلام و جیهاد) ﴿أَنْ تَسِيدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌وبدا‌نارازه‌وه‌و خرابه‌به‌رباپکه‌ن ﴿وَيَقْطَعُوا أَرْصَافَكُمْ﴾ وه‌هه‌رجی په‌یوه‌ندی خزمایه‌نی یه‌بیس‌چرئتن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نا‌نه‌وانه‌نه‌وه که‌سانه‌ن ﴿لَهُمْ آيَاتُ اللَّهِ﴾ که‌خوانه‌فرنی لی کردوون ﴿فَأَصْبَحُوا رَافِعِي أَعْيُنِهِمْ﴾ وه‌که‌بری کردوون و جاویانی کویر کردووه ﴿فَلَا يَسْتَعِزُّونَ الْقُرْآنَ﴾ ناخو‌نه‌وانه‌وورد‌نابنه‌وه‌له‌قورئان (وتنی ناگه‌ن)؟! ﴿أَنْزَلَ قُلُوبَ أَهْلِهَا﴾ (وانی یه) به‌لکو‌دل‌بان قوفلی لی دراوه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بینگومان نه‌وه که‌سانه‌ی ﴿أَنْزَلُوا عَنِ الْأَنْبِيَاءِ﴾ باشه و باش گه‌راته‌وه‌له‌نابینه‌که‌بان ﴿مِنْ بَعْدِ مَا نَبَّأَ اللَّهُ هَٰؤُلَاءِ﴾ له‌پاش نه‌وه‌ی هه‌قیان بز پروون بوویه‌وه ﴿الَّذِينَ سَأَلَ اللَّهُ عَنْهُمْ كَيْفَ بَدَأَهُمْ﴾ شه‌یتان خرابه‌کانیانی بز جوان و رازاوه‌کردبوون ﴿وَأَنْزَلَ اللَّهُ﴾ وه‌به‌هیا و نومید فریوی داسوون ﴿وَالَّذِينَ بِاللَّهِ﴾ چونکه‌شموان ده‌بان ووت ﴿لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَا تَنْزِلُ اللَّهُ﴾ به‌وه که‌سانه‌ی که‌رقیان بو‌له‌وه‌قورئانه‌ی خوانارد بووی ﴿سَتُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ﴾ نیمه‌له‌مه‌ولا له‌هه‌ندی کاردا گویرایه‌لیتان ده‌که‌ین ﴿وَالَّذِينَ يَعْلَمُونَ أَسْرَارَهُمْ﴾ وه‌خوا به‌نه‌تیه‌کانیان ده‌زانی ﴿فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّيْتُهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ ناخو‌چون‌بی (حالی نه‌وه‌ناپاکانه) کاتبنک فریسته‌کان گیانیان ده‌کیشن و ﴿يَضْرِبُونَ قُلُوبَهُمْ وَأَذْهَبَ لَهُمْ﴾ له‌بروخسار و پاشیان ده‌دن ﴿وَالَّذِينَ﴾ نه‌وه (جزره‌گیان کیشانه) ﴿وَبِاللَّهِ أَتَجْعَلُوهَا مَأْسَظًا أَنْتُمْ حَقُّوا اللَّهَ﴾ له‌به‌ر نه‌ویه‌که‌بینگومان نه‌وانه‌شورین‌شتانی که‌وتبوون که‌خوای‌توره‌کردبوو ﴿وَكَيْفَ يُؤْخَذُ عَنْهُمْ﴾ ره‌زاهه‌ندی‌خواشیان بی ناخوش بوو ﴿فَلَمْ يَحْطَ أَهْلُهُمْ﴾ بویه‌خواش کرده‌وه‌کانیانی بو‌وچدن کرده‌وه ﴿أَمْ حَسِبْتَ﴾ نایا واده‌زانی ﴿الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ نه‌وانه‌ی که‌نه‌خوشی (ناپاک) له‌دل‌بان دایه ﴿أَنْ لَنْ يَخْرُجَ اللَّهُ أَصْلَهُمْ﴾ که‌خوا‌هه‌رگیزرق و کینه‌بان ده‌رناخت و ناشکرای‌ناکات ﴿

﴿وَلَوْ شَاءَ﴾ نه‌گهر بمانویستایه ﴿لَأَنزَلْنَاكَ﴾ نه‌وانه‌مان نیشان ده‌دایت (که دوور وون) ﴿فَلَمَّا رَأَوْهُمُ
 بِمِصْرَ﴾ نه‌وسا هر به‌شیوه و دیمه‌نیاندا ده‌تناسمین ﴿وَلَمَّا رَأَوْهُمُ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ﴾ وه بینگومان به‌شینوای
 قسه‌شیاندا ده‌یانناسیبت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ﴾ وه دلنیا بن خوا به‌همو و کرده‌و کانتان ده‌زانبث ﴿
 وَلَمَّا لَوْكُورُ﴾ سویند به‌خوا تاقیتان ده‌کینه‌وه ﴿حَتَّى نَعْلَمَ﴾ تاده‌ری به‌خین و دیارین ﴿الْمُحْجَرِينَ
 مِنكُمْ وَالضَّالِّينَ﴾ موجهیدن و خور اگر انتان ﴿وَنَبِّأُوا أَخْبَارَكُمْ﴾ وه تاه‌والتان چی به‌ناشکرای کدین
 ﴿إِنَّا لَنَرِينَهُمْ﴾ بینگومان که‌سانی که بن باوه‌ریبون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه‌ریگری (خه‌لک)
 یان ده‌کرد له‌ریبازی خوا ﴿وَنَاقُوا الرَّسُولَ﴾ دزایه‌تی پیغه‌مهریشیان ده‌کرد ﴿مِنْ بَعْدِ مَا نَبَّأَهُمُ الْهُدَى﴾
 پاش نه‌و‌ی هق و راستیان بق پروون بزته‌وه ﴿لَنَظُرَنَّ اللَّهُ لَكَ﴾ هیچ زبانتک به‌خوا ناگه‌ی بن
 ﴿وَمَن يَخِطْ أَفْعَاكُ﴾ وه به‌زوویی (خوا پیلان) و کرده‌و کانیان سو و چهل ده‌کاته‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانی که باوه‌ریتان هیتاوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ فره‌مانه‌ردار و گوئ‌ری‌ایلی
 خوا و پیغه‌مهرین ﴿وَلَا تُطِيعُوا أَفْعَاكُ﴾ وه کرده‌و (چاکه) کانتان هله‌مه‌و‌شینه‌وه ﴿إِنَّا لَنَرِينَهُمْ﴾
 بینگومان نه‌وانه‌ی که بن باوه‌ریبون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه‌ریگری (خه‌لک) یان ده‌کرد له‌ریبازی
 خوا ﴿ثُمَّ مَا نَأَوْهُمْ كُفَّارُ﴾ پاشان به‌بن باوه‌ری‌سردن ﴿فَلَنُغْفِرَنَّ اللَّهُ لَهُمْ﴾ نه‌وه هر گیز خوا لیان
 خوش نایبت ﴿فَلَنُغْفِرَنَّ لَهُمْ سَبْعِينَ﴾ جا (باوه‌رداران) لا‌وازو سست مه‌بن و داوای ناشتی
 (و‌شهر و‌ستان) مه‌که‌ن ﴿وَأَنشُرُ الْأَعْيُنَ﴾ چونکه هر نه‌و زال و به‌هیز ترن ﴿وَاللَّهُ مَعَكُمْ﴾ (یارمه‌تی)
 خواش له‌گه‌ل نیوه‌دایه ﴿وَلَنُيَبِّئَنَّكُمْ أَفْعَاكُ﴾ وه (پاداشتی) کرده‌و کانتان که‌م نا‌کاته‌وه ﴿إِنَّمَا
 لَكُمُوهُ الْوَلِيَّةُ﴾ بینگومان زبانی دنیا تنها ﴿لَبَّيْ وَلَهُوَ﴾ گالته و گه‌بیکه (وده‌ریته‌وه) ﴿وَلَنُيَبِّئَنَّكُمْ﴾
 خو نه‌گهر باوه‌ری به‌ینسن وله‌خواترس بن ﴿يُؤْتِكُمُ الْخُرُوجَ﴾ (خوا) پاداشتی خوتان پی‌ده‌دات
 ﴿وَلَنُيَبِّئَنَّكُمْ أَفْعَاكُ﴾ وه داوای به‌خشینی هم‌مو داوایی و مال‌تان لی‌ناکات ﴿إِن يَسْتَكْبِرُوا﴾
 نه‌گهر (خوا) داوای به‌خشینی هم‌مو سامانتان لی‌بکات ﴿يُخْرِجُكُمْ﴾ زوریش داکوکی بکات لی‌تان
 ﴿يَسْخَرُوا﴾ نیوه‌چرووکی و ره‌زیلی ده‌که‌ن ﴿وَنُخْرِجُ أَصْفَاكُ﴾ و‌پق و کینه‌ی ده‌رو و نونان ده‌ره‌خات
 ﴿هَٰذَا نَشْرُ الْوَلَدِ﴾ بیدارین نیوه‌نه‌و که‌سانه‌ن ﴿فَنَعْنُ﴾ که بانگ ده‌کرین ﴿يُسْتَفْهِمُ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تاله
 پیتاوی خوا مال بیه‌خشن ﴿لَنُيَبِّئَنَّكُمْ بِسَبِيلِ﴾ که‌چی همدی‌بکشان پرده‌ی ده‌که‌ن ﴿وَنَنبِئَنَّكُمْ﴾ هر که‌سبش
 پرده‌یی و ره‌زیلی بکات ﴿فَنَاصِرُ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه‌وه بینگومان نه‌نها پرده‌یی له‌(دزی) خوی ده‌کات
 ﴿وَاللَّهُ الْعَوْنُ﴾ چونکه خوا (ده‌وله‌م‌نده) و بن نیازه ﴿وَأَنشُرُ الْفَقْرَ﴾ هر نیوه‌ن هه‌زار و بن نه‌وا
 ﴿فَلَنُتَرِّبُوا﴾ جا نه‌گهر نیوه‌پشت هه‌لک‌ن (له‌ناینه‌ک‌تان) ﴿وَنَسْتَبْدِلُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ (خوای گه‌وره)
 نیوه‌ده‌گو‌ریت به‌که‌سانیکی تر (ی زور چاک) ﴿ثُمَّ لَا يَكُونُ لَكُمُ الْفَيْدُ﴾ پاشان (نه‌وان) وه کو نیوه‌نابن
 (پرستگورن له‌گه‌ل په‌ر و ره‌د گاریاندا) ﴿

سوره‌ی ﴿الْفَتْح﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بینگومان قیمه‌سهرکه‌وتنیکی ناشکرمان پی‌دایت
 (که‌ریکه‌وتنی خودمیبه‌یه) ﴿يَعْقِلُكَ اللَّهُ﴾ تا‌خوا خوش‌بیشت ﴿مَا نَقَمُ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا نَأْخُرُ﴾ له
 گونا‌هه‌کائی پابوردو داهاتووت ﴿وَيُسِرُّ نَجْمَهُ عَلَيْهِ﴾ وه‌نیعمه‌تی خوی به‌ته‌واوی پر‌زیت به‌سهرتدا
 ﴿وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ وه‌ریگای راست نیشان بدات (به‌رده‌وامت کات) ﴿وَيَضْرِبُكَ اللَّهُ﴾
 وه‌خوا سهرت بخات ﴿نَصْرًا عَظِيمًا﴾ به‌سهرکه‌وتنیکی بالاده‌ستانه ﴿هُوَ الَّذِي﴾ وه‌خوا زانیکه
 ﴿أَنزَلَ النُّجُومَ﴾ نارامی دابه‌زاندووه‌ته ﴿فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ناودلی نیمانداران ﴿لِيَذْكُرُوا أَنِيتَانِ﴾ تانیمانیان
 زیاد بکات ﴿مَعَ إِبْرَاهِيمَ﴾ له‌گه‌ل وه‌و نیمانه‌ی که‌هه‌یانه ﴿وَالْحُجُوجُ﴾ ته‌نها هی خواهه‌ی سهریازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه‌هه‌میشه‌خوا زانای کاردروسته ﴿لِيُذْخِرَ
 لِّلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ تا‌پیاوان و نافرته‌انی باوره‌دار بیاته ﴿حَبَّتِ خَجْرًا مِّنْ حَبِّ الْاَلْحَنُ﴾ به‌هه‌شتانیک
 که‌روباره‌کان به‌زیرایانده‌روات ﴿حَلِيلَتِ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی تیابدا ده‌مینه‌وه ﴿وَلِيُجْزِيَ عَنْهُمْ
 سَيِّئَاتِهِمْ﴾ وه‌تا له‌گونا‌هه‌کانیان خوش‌بیشت ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه‌شم (به‌لینه) لای‌خوا
 ﴿وَرِزْقًا عَظِيمًا﴾ سهرکه‌وتنیکی گه‌وره‌یه ﴿وَالْعَذَابُ الشَّدِيدُ﴾ و تا‌سزای بدات پیاوان
 و نافرته‌انی (دو‌رو) و ناباک و ﴿الْعَشْرُ كُنَّ وَالْمَشْرِكِتِ﴾ پیاوان و نافرته‌انی هاوبه‌ش په‌یدا‌که‌ری
 ﴿الْقَضَائِبِ يَاللَّهُ ظَرْفُ السَّيْفِ﴾ گومان به‌رانی خراب‌ده‌رباره‌ی‌خوا ﴿عَلَيْهِمْ ذَلِيلَةُ السَّيْفِ﴾ ته‌وخرابه‌(له‌ناو
 چوونه‌ی‌چاوه‌روانی ده‌که‌ن بق‌نیمانداران) ههر به‌سهر خزیاندا دیت ﴿وَنَضِبْتُ اللَّهُ عَلَيْهِ﴾ وه‌خوا
 خه‌شمی لی‌گرتوون و ﴿وَلَعَنَهُمْ﴾ نه‌فرینی لی‌کردوون و ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ دوزه‌خی بق‌ناماده
 کردوون ﴿وَأَسْلَمَتْ مَصِيرًا﴾ نای‌چ سهرته‌نجامیکی خرابه ﴿وَالْحُجُوجُ﴾ ته‌نها هی خواهه‌ی سهریازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وه‌خوا هه‌میشه‌بالاده‌سنی
 کاربه‌جی‌یه ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ به‌راسنی (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) تو‌مان ناردووه ﴿شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾
 به‌شایه‌ت و مژده‌ده‌ر و ترسیتنه‌ر ﴿لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بق‌له‌وه‌ی‌باوره‌ی‌به‌خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی
 به‌یشتن ﴿وَلَعَنَ زُرَّةً وَتُورَةَ﴾ وه‌پشتیوانی لی‌بکه‌ن و ریزی لی‌بگرن ﴿وَأَسْرَحُوهُ بَعْرَةً وَأُصِيلًا﴾ وه
 ته‌سپحاتی‌خوا بکه‌ن به‌به‌یانیان و تیاراندا ﴿

﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ به راستی تو که سانهی پهیمان ددهن به تو (تهی موحه مبهده) ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْكَوْثَرِ﴾ بینگومان نه وانه پهیمان به خوا ددهن ﴿يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾ دهستی خوا له سر دهستی نه وانه ویه (لهم نایه ته پیروزه دا جیگیر کردن و باسکردنی سیفتمی دست بؤ خودا هاتووه نیمهش پرومان پیتیه تی بهی هیچ لیجواندن وله په کاندو ویه، وه شیوه که ی نازانین تنها خودا خوئی دهیزانیت) ﴿فَضْلُكَ﴾ جاهد کهس پهیمانه که ی شکانه ﴿وَلَقَدْ أَنزَلْنَاكَ عَلَى نَفْسٍ﴾ نه وه بینگومان نه وه پهیمان شکانده تنها (زیانی) بؤ خویمتی ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ هدر کهسپش و فبا بکات ﴿يَمَّا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ﴾ بهر پهیمانهی که داویتی به خوا ﴿فَسَبَّوْهُ أَكْبَرُ عَظِيمًا﴾ نه وه به راستی خوا پاداشتی گوره بی ددهاتی ﴿سَبِّحُوا لِلَّهِ﴾ بینگومان پیت دهلین ﴿الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ نه وه عدر به دهشته کیانهی که له غزا جی مابون ﴿سَعَلْنَا أَمْوَالَنَا وَأَهْلَؤَنَا﴾ سامان و خاوخیزانمان مه شغولیان کردین (نه یان هشت پیتین بؤ غزا) ﴿فَأَسْتَفْتَرْنَا﴾ له بهر نه وه داوای لی خویشی و نمان بؤ بکه ﴿يَقُولُونَ يَا أَيْسَرُ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ شهوی به زمانیان دهلین لهلدانانی به (وباوهریان پنی نیه) ﴿قُلْ مَنْ﴾ بلی جا کنی ﴿يَمْلِكُ لَكُمْ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا﴾ له بهرانه ر خودا هیچی به دهسته بؤ تان ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي قُرْآنٍ﴾ نه گهر خوا زیانکی بؤ تان بونیت ﴿وَأَنزَلْنَاهُ فِي قُرْآنٍ﴾ بیان سوود و قازانجیکی بؤ تان بونیت ﴿بَلْ كَانِ اللَّهُ﴾ (وانیه که دهه پیتین) بهلکو خوا پهیمانان خیرا ﴿نَاكِدَارُهُ﴾ به هدر چیه که دهه یکن ﴿بَلْ كَذَّبُوا﴾ بهلکو وا گومانتان دهر بهر که ﴿لَنْ يَقْبَلَهُ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِهَا﴾ پیغمبر و ایمانداران هدر گیز ناگه پیتنه وه بؤ ناو کهس و کاری خویشان (و شهید دهن) ﴿وَنَزَّلْنَاهُ فِي قُرْآنٍ﴾ نه وه گومانه لهلداندا رازنر ابوویه وه ﴿وَنَزَّلْنَاهُ فِي الْقُرْآنِ﴾ وه گومانی خراپتان دهر بهر ﴿وَنَزَّلْنَاهُ فِي الْقُرْآنِ﴾ به راستی نه وه که یکن لهناو دهچن ﴿وَمَنْ لَّا يُؤْمِنْ﴾ و هدر کهس باوهری نه هینایی ﴿بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ به خوا و پیغمبر که ی ﴿فَأَنَّا عَمِدْنَا﴾ نه وه به راستی نیمه ناماده مان کردوه ﴿بِالْكَافِرِينَ سَعِيرًا﴾ بؤ نه بی باوهرانه ناگریکی هدر گیر ساو ﴿وَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ نامسمانه کان و زهوی تنها مولکی خوا به ﴿يَتَّقُوا لِمَن تَنَسَّوْا﴾ له هدر کهس که یبه ویت خوش دهیت ﴿وَيَعْلَمُ مَنْ تَنَسَّاهُ﴾ سزای هدر کهسپش ددهات که یبه ویت (له ناو انباران) ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا نیوردهی میهره بانه ﴿سَبِّحُوا لِلَّهِ﴾ بینگومان بهجیماوان له غزا دهلین ﴿إِذَا أَنظَلْنَاهُ﴾ هدر کاتیک (له مه دینه) دهر جوون ﴿إِلَّا مَعَاذَ رَبِّكَ﴾ بؤ گرمی دهسکه وه کان (غنیمت) ﴿ذَرَوْهَا تَتَخَلَّصْ﴾ لیمان گهرین باشوشتان بکه وین ﴿يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ﴾ ده یانه وی ووتی خوا (که دهسکه ونه کانی خه یهر بؤ به شدارانی حوده بیبه یه) بگورن ﴿قُلْ لَّيْسَ خَلْقُ اللَّهِ كَمَا تَلْعَبُونَ﴾ (تهی موحه مبهده) بلی هدر گیز ناییت شوشتان که ون ﴿كَذَلِكَ قَالَ اللَّهُ مِن قَبْلُ﴾ چونکه پیشتتر خوا دهر باره تان هدر وای فرموده ﴿فَسَبِّحُوا﴾ نه معجا دواتر دهلین ﴿بَلْ تَحْسَدُونَ﴾ (وانی به) بهلکو حه سوودی به نیمه دهن ﴿بَلْ كَاوُا﴾ (وانی به) بهلکو شهوان ﴿لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا كَلِمًا﴾ زور کم پتیه گهن

﴿قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ﴾ بلی به جیساوان له غمزا ﴿مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ له عهده به ده شته کی به کان ﴿سَدَّ عَيْنَ﴾ له مه ولا بانگ ده کرین ﴿إِنِّي قَوْمٌ أُولَىٰ بِأَمْرِ شَدِيدٍ﴾ بۆ (جهنگ له گهل) گهلیکی زور به هیزی جهنگاوهر
﴿فَعَلِيلُوهُمْ قَوَّيْتُهُمْ﴾ (ده بن) جهنگیان له گهل بکهن یان خوریان موسلمان بین ﴿وَإِن طُفِئُوا﴾ جاهه گهر
گویرایه ل بن ﴿يُؤَيِّدُكُمُ اللَّهُ﴾ خوا پینان ده دات ﴿أَجْرًا حَسَنًا﴾ پاداشتیکی زورباش ﴿وَإِن تَوَلَّوْا﴾
وه نه گهر سهرینچی بکهن ﴿كُنَّا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلُ﴾ هدر وه له وهو پیش سهرینچیان کرد (له خوده بیبه دا)
﴿يُعَذِّبُكُمُ اللَّهُ﴾ (خوا) سزایه کی سه خشان ده دات ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ﴾ بۆ کویر گونا نیه
(به شداری جیهاد نه کات) ﴿وَلَا عَلَى الْفَرِصِ حَرَجٌ﴾ هدر وها
بۆ نه خوشیش گونا نیه ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه هدر کهس گو ترایه لی خوا و پیغمبره که ی
بیت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ ده بیاته به ده شتاتیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که و باره کان به دزیر یاندا دین
وده چن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ﴾ هدر که میش سهرینچی بکات ﴿يُعَذِّبُهُ اللَّهُ﴾ (خوا) سزای سه خشی ده دات
﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ﴾ سویتند به خوا بیتگومان خوا رازی بوو ﴿عَنِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له و نیماند ارانه ی
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ که به ایمانیان پندایت ﴿تَحْتَ الشَّجَرَةِ﴾ له دزیر دره خته که دا (له خوده بیبه) ﴿فَعَلِيمٌ مَا فِي﴾
﴿قُلُوبِهِمْ﴾ جا خوا نا گادار بوو به وه ی له دلیاندا یه ﴿قَالَ الزُّبَيْرُ بْنُ عُبَيْدٍ﴾ بۆ یه دنیایی و نارامی بۆ
ناردن ﴿وَأَنَّ مُحَمَّدًا قَوْلِي﴾ وه پاداشتی دانه وه به سهر که و تنیکی نزیک (که نازاد کردنی خه بهر بوو) ﴿وَعَلَّا يَكْبُرَ﴾
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه غه نیمه تی زور که به ده سنی ده هینن ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وه خوا همه میسه
زالی بالاده سنی کار به چی به ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا به لیتی بن داوون ﴿مَنْ آمَنَ كِرَةً﴾ که غه نیمه تی زور
﴿نَأْتِيهِمْ﴾ (له بن یاوهران) ده گرن ﴿فَعَلَّكَ لَكُمُ هَذِهِ﴾ بۆ یه شم (غه نیمه ته ی خه بهر ای بۆ
پیش خستن ﴿وَلَقَدْ أَمَرْنَا النَّاسَ بِكُمْ﴾ وه ده سنی خه لکی (مه که کی) لیسان کوتا کرد ﴿وَلَقَدْ كُنَّا نَآيَةً﴾
تا (له م پرو داه) بیته به لکه به یه ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ یاوهر داران ﴿وَنَهَيْدُكُمْ﴾ وه تا رینمو و نیتان بکات
﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ بۆ رینگای راست ﴿وَأُخْرَىٰ لَوْ تَقَدَّرُ وَاغْتَابَ﴾ وه چنده ها (غه نیمه تی) تر
همیه که هیتنا ده سه لاتان نی به به سهری دا ﴿قَدْ أَصْحَلَّ اللَّهُ يَهُدَا﴾ بیتگومان خوا ناگی له هه مو و یانه
﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا همه میسه ﴿عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ به سهر هه مو و شتیکدا به ده سه لات و به توانایه ﴿وَلَوْ أَنَّكَ﴾
﴿وَلَوْ أَنَّكَ كُنْتَ الْذِينَ كُفَرُوا﴾ نه گهر له وانه ی کافرن جهنگیان له دزتان بکر دابه ﴿وَلَوْ أَنَّكَ كُنْتَ الْذِينَ كُفَرُوا﴾ بیتگومان
(نیک ده شکان و) هه لده هاتن ﴿لَقَدْ أَجِدُوا﴾ پاشان ده ستیان نه ده که و ت ﴿وَلَوْ أَنَّكَ كُنْتَ الْذِينَ كُفَرُوا﴾ هیچ دوست و
پشتیوانتیک ﴿سَأَلْتُكَ﴾ نه وه باسا و باوی خوا به ﴿فَدَخَلْتَ مِنْ قَبْلِ﴾ که بیتگومان به شتریش هه و را بووه
﴿وَلَوْ أَنَّكَ كُنْتَ الْذِينَ كُفَرُوا﴾ قهت نایبیت باو و یاسای خوا هیچ گورایتیکی به سهر دا بیت

﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ خوانده و زاته به ﴿كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكَ﴾ که دهستی نه وانی (کافران) له تیوه کوتا کرد ﴿وَأَيَّدِيكَ عَنْهُمْ﴾ دهستی تیوهشی له وان (کوتا کرد بهر یکه وتی حوده بیبه) ﴿يُطِئُونَ مَآئِكَ﴾ له ناو جهر گمی مه ککه دا ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ له پاش نه وهی ﴿أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ﴾ تیوهی به سهر نه واندازان کرد ﴿وَكَلَّ اللَّهُ بِمَا عَمِلْتُمْ نَصِيبًا﴾ وه خوابه هدر چی تیوه ده بکه نه بینایه ﴿لَهُمُ الَّذِي كَفَرُوا﴾ هدر نه وان (مه ککه یه کان) بوون کافر بوون ﴿وَصَدَّ وَدُكَّ عَنْ التَّسْجِدِ الْآخِرِ﴾ وه ږنگری تیوه بیان کرد (له زیارته) مزگوتی حدرام (که عبدهی پیروز) ﴿وَالْهَدْيِ مَكْرُومًا﴾ وه (نه یانه یشت) قوربانیه وه ستتر اوه کان (له حوده بیبه دا) ﴿أَنْ يَبْلُغَ الْحَبْلَ﴾ بگاته شوبتی سهر برینی خوی ﴿وَلَوْلَا رِجَالُ الْمُؤْمِنِينَ لَمَاضٍ﴾ (خوا زالی ده کردن به سهر مه ککه دا له و سالد) نه گدر بیاو و نافرانی ټیماندار نه یوايه (له ناو کافران مه ککه دا) ﴿لَوْ تَقَالُوهُ﴾ که تیوه نه تان ده ناسین ﴿أَنْ تَقَالُوهُ﴾ پشان پنداده نان (ده تان کو شتن) ﴿فَتَصِيبُكُمْ مِنْهُمْ مَضْرَرَةٌ﴾ جابه هو یانه وه تروشی تسوان ده بوون ﴿بِعَذَابٍ عَظِيمٍ﴾ بی شه وهی بزائن ﴿لَنُذِلَّ اللَّهُ فِي رَحْمَةٍ﴾ تاخوا بیخاته بهر به زمی خوی ﴿مَنْ يَشَأْ﴾ نه و که سدی که خوی ده بوئی ﴿لَوْ تَزِيدُوا﴾ به لام نه گدر (ټیمانداران و کافران له مه ککه دا) له یه کتر جیابیو ونابه ته وه ﴿لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ ینگومان بی باوړه کانیا نمان سزاده دا ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ به سزادانیکی سهخت ﴿إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَبِيَّةَ﴾ کاتیک نه وانهی بی باوړه ږن ده مار گیر بیان خسته دلپانه وه ﴿حَبِيَّةَ الْحَبِيَّةِ﴾ که ده مار گیری نه فامی یه ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾ جا خواش دنیایی و نارامی خویی ناره خواره وه ﴿عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بو پتغه مبهر ﴿وَلِئَلْیَمَانُ﴾ و ټیمانداران ﴿وَلِئَلْیَمُنَ كُلُّهُمُ الْإِيمَانُ﴾ وه باوړه دانی پابند کرد به ووشه ی (لا اله الا الله محمد رسول الله) وه ﴿وَكَلَّ اللَّهُ الَّذِينَ يَهْتَدُونَ﴾ وه نه وان به ووشه به شیوا تر بوون و خاوهی بوون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ وه خوابه هه موو شتیک نا گادار و زانابه ﴿أَفَدَّ﴾ سوینده خوا ینگومان ﴿صَدَّقَ اللَّهُ رَسُولَهُ بِالْحَقِّ﴾ خواهه و خواهه ی که پتغه مبهر که دی دیوی به راستی گیر او هینایه دی ﴿لَنُذِلَّنَّ التَّسْجِدَ الْآخِرَ﴾ که (ووتوبی) دنیابن ده چنه ناو مزگوتی حدرام (که عبدهی پیروز) ﴿إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ به وویستی خوا ﴿عَالَمِينَ﴾ به نارامی و بی ترس ﴿مُحَلِّقِينَ رُءُوسَهُمْ وَمُقَصِّرِينَ﴾ سهر تان تاشیوه بیان کورتان کردو ته وه ﴿لَا تَخْأَفُونَهَا﴾ (له دوزمن) ناترسن ﴿فَعَلِمَ مَا لَمْ تَغْلِبُوا﴾ جا شه وهی (خوا) دهیزانی تیوه نه تان ده زانی (که خیر له ږنکه وتن دایه) ﴿فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ﴾ وه جگه له (چوونه مه ککه) بریاری داوه ﴿فَتَحَقَّرُوا﴾ سهر که وتینکی نزیک (بو تیوه به که ږنکه وتی حوده بیبه) ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خواهه و زاته به که پتغه مبهر که دی نار دووه ﴿بِالْهَدْيِ وَدِينِ الْإِيمَانِ﴾ بهر تسموونی و نایینی راسته وه ﴿لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ﴾ تا به سهر هه موو و ږبازیکدا زالی بکات ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ نه نا خوا به سه که شاهید بیت له سهر نه مه ﴿

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾ موحه‌ممه‌د پیغمبره‌ی خوایه ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾ نهو (باوه‌ردار) انه‌ش که‌له‌گه‌لیدان
 ﴿أَيُّدُهُ عَلَى الْكَلَامِ﴾ به‌رامبه‌رین باوه‌ردان توندو تیژن و ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْهُ﴾ له‌ننوان خویاندا به‌ی‌زه‌بین ﴿يَرْجُحْ
 زَكَاتُهُ﴾ ده‌یان بین‌ی (هه‌میشه) له‌کوپ‌نوش و مسوزده‌بردندان ﴿يَتَّبِعُونَ فَضْلًا لَا يَأْتِيهِمْ مِنْهُ
 دَاوَاءٌ يَفْزَلُ وَهِيَ زَاهِمَةٌ لِنُفْسِهِ﴾ نیشانه‌یان له‌ناو‌چاوانیاندا دباره ﴿يَمُنُّ أَكْثَرُ
 النَّاسِ بِهِ﴾ به‌هوی زور مسوزده‌بردن (بانه‌وه) ﴿ذَلِكَ مَثَلُهُ فِي التَّوْرَةِ﴾ جا‌نه‌و (هاوه‌له‌به‌پرتزانه) نه‌وه
 نمونده و صیفه‌تیا‌ن بو‌له‌ته‌وراتدا ﴿وَمَثَلُهُ فِي الْإِنْجِيلِ﴾ وه‌نمونه و صیفه‌تیا‌ن له‌نینجیل‌شدا
 ﴿كَرَجُ الْأُخْجِ بَطْلُهُ﴾ وه‌ک پروه‌ک و کشو‌کالیک وایه‌چه‌که‌ره‌ی ده‌ر‌کردیش (مسوز‌بو‌وین)
 ﴿فَتَارَهُ فَاثْمَقَطَ﴾ نه‌مجا‌چه‌که‌ره‌کی به‌هیز‌کردین و قاییم‌بو‌وین ﴿فَأَسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُرْقَةٍ﴾ جا‌له‌س‌ر
 لاسکی‌خوی‌رینک و ه‌ستاین ﴿يَعْبُدُ الرَّزَّازَ﴾ (نه‌ونده‌جوان‌بین) جوتیاره‌کانی‌س‌ر‌سام‌کردین
 ﴿يُنَظِّمُهُمُ الْكَلْبُ﴾ تا‌به (زور‌بو‌ونی) ه‌وه‌لانی‌داخ و مه‌راق‌بدا به‌کافران ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا‌به‌لینی
 داوه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ﴾ به‌وانه‌یان‌که‌باوه‌ردیان‌هیتاوه و‌کرده‌وه‌ی‌چا‌که‌یان‌کر‌دوه
 ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ به‌لینور‌دن و پاداشتی‌گه‌وره (که‌به‌ه‌شته) ﴿

سورتی ﴿الحجرات﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی‌خوای‌به‌خشنده‌ی‌میه‌ردان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سه‌انه‌ی‌که‌باوه‌ردان‌هیتاوه ﴿لَا تَقُولُوا﴾ پیش‌مه‌که‌ون (له‌ه‌یج
 کار‌و‌پ‌یار‌نک‌دا) ﴿بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ له‌خواو‌ پیغمبره‌که‌ی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و له‌خوا‌پ‌تر‌سن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ سَبِيحٌ عَزِيزٌ﴾ بیگو‌مان‌خوا‌پ‌س‌ری‌زانایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سه‌انه‌ی
 باوه‌ردان‌هیتاوه ﴿لَا تَقُولُوا أَصْحَابُكَ﴾ ده‌نگتان‌به‌رز‌مه‌که‌نه‌وه ﴿فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ﴾ به‌س‌ر‌ده‌نگی
 پیغمبره‌ردا ﴿وَلَا تَجْمَعُوا لَهُ بِالْقَوْلِ﴾ وه‌به‌ده‌نگی‌به‌رز‌ق‌سه‌ی‌له‌گ‌دن‌مه‌که‌ن ﴿كَلِمَةٍ تَعْبُرُكَ بِغَيْرِ
 وَكِّدٍ﴾ ده‌نگ‌به‌رز‌کر‌ده‌وه‌سان‌له‌گ‌دن‌به‌ک‌تریدا ﴿أَنْ تَحْطَ أَغْمَلُكَ﴾ نه‌وه‌کو‌کر‌ده‌وه‌کانتان‌به‌تال‌بیته‌وه
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ و‌خ‌وش‌تان‌ه‌ستی‌بین‌که‌ن ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیگو‌مان‌نه‌وانه‌ی ﴿يَقْضُونَ أَصْوَابَهُمْ﴾
 ده‌نگیان‌ن‌رم‌ده‌که‌نه‌وه ﴿عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ له‌خ‌زم‌نه‌ی‌پیغمبره‌ردا ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نه‌وانه‌نه‌و که‌سه‌انه‌ی
 ﴿أَمْسَحَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا‌دلیاتی‌زا‌خواو‌داوه‌وپا‌کی‌کر‌ده‌نه‌وه ﴿يَلْمِزُوا﴾ بۆ‌ته‌قوا‌و‌خا‌نا‌س‌ین
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ لی‌خ‌وش‌بو‌ون و پاداشتی‌گه‌وره‌یان‌بۆ‌ه‌میه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیگو‌مان‌نه‌و
 که‌سه‌انه‌ی ﴿يَتَذَكَّرُونَ ذِكْرَ اللَّهِ عَزِيزٌ﴾ له‌ده‌ره‌وه‌ی‌زور‌وه‌کان‌بانگت‌ده‌که‌ن (نه‌ی‌موحه‌ممه‌د
 ﴿أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ زور‌به‌یان‌نه‌فام‌ن و تی‌ناگ‌ن ﴿

﴿وَلِلّٰهِ صَبْرًا﴾ حق نه گهر چاوه و انیان بگردایه ﴿حَتّٰی تَخْرُجَ الْبَیْهَ﴾ تاده و شسته دهر وه بق لایان ﴿لَکَانَ
 حَبْرًا لِّهٖ﴾ نه وه چاکتر بوو بزیان ﴿وَاللّٰهُ عَلَوُّ رَحِیْمٌ﴾ وه خوا لیبور دی میهره مانه ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا
 تَمٰی تَمَوْنَهٗیْ بَاوَدِیْۤا هِنَاوَهٗ ﴿اِنْ جَاءَکُمْ فَاقِیْۤیْۤیْۤا﴾ نه گهر گونا هکاری هه والیکي گرنگي هینا بۆتان
 ﴿فَمَیْرًا﴾ نه وه لای ی بکۆلنه وه (ناروون بیته وه) ﴿اَنْ تُصِیْبُوْا﴾ نه وه ک زبان بگه یه نن ﴿فَوَیْلٌ لِّیَّۤیْمَۃً
 بَدَخَ لَکُمۡ لَکُمۡ بَهَنَ زَانِیۡنَ ﴿فَمُصِیۡبٌ عَلٰی مَا فَعَلْتُمْۤ لَدِیۡرٍ﴾ نه وسه په شسیمان بن له و کاره ی که کرد و تانه
 ﴿وَاَنۡتَلَوْا﴾ زور چاک بزانن ﴿اَنْ یَّکُوۡنَ رَسُوۡلُ اللّٰهِ﴾ که بیگومان پیغه مبهری خوا له ناوتاندا یه
 ﴿لَا یُطِیْعُکُمْ﴾ نه گهر به گوی ی یتوه ی بگردایه ﴿فِی کِبَرٍ مِّنَ الْاٰخِرِ﴾ له زوریک له کاره کاند ا ﴿لَعَلَّکُمْ
 تَرَوْشٰی نَاۤیِرَ حَتّٰی دَهۡبُوۡنَ﴾ و لایک الله به لام خوا ﴿حَبِیۡبُ الَّذِیۡکُمۡ الْاٰیَمٰنُ﴾ نیمانی لاتان خو شه و بیست
 کردوه ﴿وَرَبِّیۡنَ فُلُوۡرِیۡکُمْ﴾ وه له دلتاندا (شیرین و) بازوای کردوه ﴿وَسَّکَرَةُ الَّذِیۡکُمْ﴾ وه بیزاوو
 ناشیرنی کردوه له لاتان ﴿الْکُفْرُ وَالشُّوۡقُ وَالْغَضَبَانِ﴾ بین باوه یی و تاوان و سهر پیچی فرمانی خوا
 ﴿اَوَّلَیۡکَ هُوَ الرَّیۡدُۤیۡنَ﴾ هر نه وانه شاره زو له سهر پیبازی راستن ﴿فَتَسٰکُرُۤیۡنَ اللّٰهُ یَعْتَمِدُ﴾ (نه وه)
 به خشش و نیمه تنیکه له لایه ن خواوه ﴿وَاللّٰهُ عَلِیۡمٌ حَکِیۡمٌ﴾ خواش زانا و دانایه ﴿وَاَنْ ظَلَمۡتَۤیۤا
 مِّنَ الْمُؤْمِنِیۡنَ﴾ نه گهر دوو کۆمه ل له نیمانداران ﴿اَفَقۡتُلُوۡا﴾ دژ به یه کتر جهنگیان کرد ﴿فَاَصِلُوۡا اَیۡتَهُمَا﴾
 شه وه له نینو انباند ا ناشته وایی بکه ن ﴿اِنْ بَغۡتَۤیۤا اِحۡدَهُمَا﴾ نه مجا نه گهر کۆمه لیکیان دهست دریزی
 و سهر که شی کرد ﴿عَلِیۡ الْاٰخِرِیۡنَ﴾ بۆ سهر کۆمه لیکي تریان ﴿فَقَتِلُوۡا الَّذِیۡ یُبۡغِیۡ﴾ نه وه یتوه (نه ی موسولمانان)
 دژی نه و هسان بجه ننگن دهست دریزی ده کات ﴿حَتّٰی یَقۡتُلَ﴾ تاده گهر یتنه وه ﴿اِلَّا اَمۡرَ اللّٰهِ﴾ بۆ فرمانی
 خوا (ملکه جسی فرمانی خوا ده یی) ﴿فَاِنْ قَاتَلَتِ﴾ نه مجا نه گهر گهرایه وه ﴿فَاَصِلُوۡا اَیۡتَهُمَا﴾ نه وسه
 له نینو انباند ا ناشته وایی بکه ن ﴿بِالْعَدْلِ وَاَقِیۡطُلُوۡا﴾ به داد گهرانه و راست و دابه روه و بن (له نینو انباند ا)
 ﴿اِنْ اللّٰهُ﴾ بیگومان خوا ﴿یُحِبُّ الْمُقۡسِیۡطِیۡنَ﴾ دابه روه رانی خوش دوی ﴿اِنۡنَا الْمُؤْمِنُوۡنَ اِخۡوَةٌ﴾
 بیگومان تنها باوه رداران برای به کترن ﴿فَاَصِلُوۡا اَیۡتَیۡنِ اِخۡوَتَکُمۡ﴾ که واته له نینو انباند ا (نازاوه
 هه یو) ناشته وایی بکه ن ﴿وَاَتَّوۡا اللّٰهَ﴾ و له خوا بتر سن ﴿اَتَّکُمۡ تَرۡحُمُوۡنَ﴾ تاره حمتان پی بکات ﴿یٰۤاَيُّهَا
 الَّذِیْنَ اٰمَنُوۡا﴾ نه ی نه وانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿لَا یَسۡخَرُ قَوۡمٌ مِّنۡ قَوۡمٍ﴾ باهیج کۆمه ل به یاولیک گالته
 نه که ن به کۆمه لیکي تریان ﴿عَسٰی اَنْ یَّکُوۡنَ﴾ په نگه گالته پی کراوه کان ﴿حَبْرًا لِّهٖ﴾ له گالته که ره کان
 باشترین (لای خوا) ﴿وَلَا یَسۡخَرُۤیۡنَ بَیۡسَۃً﴾ وه زانیک گالته نه که ن به زانیکي تر ﴿عَسٰی اَنْ یَّکُوۡنَ﴾ په نگه
 ثافره نه گالته پیکراوه کان ﴿حَبْرًا لِّهٖ﴾ له ثافره نه گالته که ره کان باشترین (لای خوا ی گه و ره)
 ﴿وَلَا تَمِیۡرًا وَاَلۡفَسۡکَ﴾ تانه و ته شمر له یه کسری مده ن (له نینو خوتاندا) ﴿وَلَا تَسۡتَازُوا بِالۡاَلۡفَبِۤیۡ﴾ ناوو ناتوره
 له یه کسری مهنین ﴿یَقۡتُلُ الْاِنۡسَۃَ الْمُشۡرِیۡقِ﴾ نای چه نه خرابه ناو بردنی که گونا هه (به موسلمان بلنیت
 کافر، یان داوین پیس) ﴿بَعۡدَ الْاٰیَمٰنِ﴾ پاش باوه ر هینان ﴿وَمَنْ لَّزِمَکَ﴾ جا نه و ی په شسیمان نه بیته وه
 ﴿فَاَلۡزِمَکَ خُرَۤیۡطَیۡشُوۡنَ﴾ نه وه نه وانه هر خویان سته مکارن ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نئی نو که سانهی باوهرتان هیتاوه ﴿أَحْبِبُوا كَإِخْوَانَ الْقُرَى﴾ خوتان له زوریک له
گومانه کان پیارینون ﴿إِنَّ بَعْضَ الْقُرَىٰ أَشَدَّ﴾ چونکه به راستی هندیکن له گومانه کان تاوانن ﴿وَلَا تَحْسَبُوا﴾
سیخوری مه کن (و به دواي ناته وایو یه کتر دامه گه رین) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا بَعْضَكُم بَعْضًا﴾ له باشمله به خرابه
باسی یه کتری مه کن ﴿لِيُخَوِّدَكُمُ﴾ نایا کام له یتوه پی ی خوشه ﴿أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ نَفْسِهِ﴾ که گوستی
برا (نایینی یه کدی) بخوات ؟ ﴿مِنَ﴾ به سردوی ﴿فَكَرِهْتُمُوهُ﴾ بیگومان قیزتان لی ی دیته وه
پیشان ناخوشه ﴿وَأَقُولُوا اللَّهُ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوَّاتٌ حَبِيرٌ﴾ بیگومان خوا توه به گیرا کمری
به به زبمی به ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نئی خه لکینه ﴿إِنَّمَا فَتَنَّكُمُ﴾ بیگومان نیمه دروستمان کردون ﴿فَمَنْ دَكَرَ﴾
﴿وَاللَّهُ﴾ له نیز و من به ک ﴿وَوَصَّلَكُمْ﴾ وه کردومانن ﴿شُعُوبًا وَقَبَائِلَ﴾ به چند گهل و هوزیکه وه ﴿لِيَتَّخِذُوا﴾
تایه کتری بناسن ﴿إِنَّ أَكْثَرَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به راستی به ریزتریشان لای خوا ﴿أَتَقْرَبُ﴾ نو که سه تانه زیاتر
له خودا دهر سیت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ بیگومان خوارانای ناگسداره ﴿قَالَ لَا عَرْكَ﴾ عدر به
دهشته کیه کان و و تیان باوهرمان هیتاوه ﴿فَلَوْ تَوَدَّعْتُ﴾ (نئی موحه محمد ﷺ) بلی باوهرتان نه هیتاوه
﴿وَلَا كُنْ فُؤَادًا لِّلْفِتْنَةِ﴾ به لکوبلینن موسلمان بوین (به سهر زاره کی) ﴿وَلَمْ يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ﴾
چونکه هیتا باوهر نه چوره تاه ناوله کانتاوه وه ﴿وَأَن تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ حق نه گهر گوپرایلی
خوا و پیغمبره کدی بن ﴿لَا يَتْلُو كُنْ أَمْرًا لِّكُم مِّنْهُ﴾ هیچ له (باداشتی) کرده وه کانتان کهم ناکا توه
﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ به راستی خوالیپوردهی مبهربانه ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الْأَبْرَارُ﴾ بیگومان نیمانداران
راسته قینه نووانن ﴿آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که باوهریان هیتاوه به خوا و پیغمبره کدی ﴿ثُمَّ لَوْ تَوَدَّعْتُ﴾
پاشان دو دل نه بوون (له نیمانه که یاندا) ﴿وَجَعَلُوا أَيْمَانَهُمْ وَأَنفُسَهُمْ﴾ وه به مال و گیانیان تیکو شانیان
کردوه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پیشاو ریزای خودا ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ ههر نووانن را سگوبان ﴿فَلَوْ تَوَدَّعْتُ﴾
﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ له کاتیکیدا خوا ناگسداره وه دزانی ﴿تَنَاقَى السَّمَوَاتِ وَتَنَاقَى الْأَرْضِ﴾ به ههر چی له ناسمانه کان و
زهوی دایه ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به هم موو شنیک زانایه ﴿تَحْمِلُ أَرْحَامُهُ﴾ نو که سانه منته
ده کن به سهر تودا (نئی موحه محمد ﷺ) ﴿أَنْ أَسْأَلُ﴾ که موسلمان بوون ﴿فَلَا تَسْأَلُوا عَنِّ إِنْ سَأَلْتُمْ﴾
توش بلی منتهی موسلمان بوونی خوتان به سهر مندا مه کن ﴿بَلَىٰ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ﴾ به لکو خوا منته
ده کات به سهر یتوه ده ﴿أَنْ هَذَا كَذِبٌ بِالْإِيمَانِ﴾ که ریتمونئی کردون بق باوهر هیتان ﴿إِنْ كُنتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر
یتوه راستگون (که نیماندان) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ به راستی خوا دزانی ﴿غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نهیتی
ناسمانه کان و زهوی ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا بینایه به ههر کرده و به ک یتوه ده بکن ﴿

سوره قی (ق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به نای خوی به خشنده میهر بان

﴿ق﴾ به (قاف) ده خیزنده موه، مانا که می تنها خوا ده بزانی بقر زانباری زیانتر سهری سهرتای سوره نای سوره نای (البقرة) بکه ﴿وَالْقُرْآنُ الْکَرِیمُ﴾ سویند به فورانی به رزو به ریز (تو نیز دروای خوی نمی موحده مده ﴿وَالْقُرْآنُ الْکَرِیمُ﴾ به لام (یمن باوهران) سهریان سور ماوه ﴿أَنْ جَاءَهُمْ مُّذِکُّهُمْ﴾ لهوی که پیغمبر یکی تر سینه ریان بقر هانوه له خویان ﴿فَقَالَ الْکَافِرُونَ﴾ جایی باوهران ده بان ووت ﴿هَذَا نَبَأٌ بَیِّنٌ﴾ نهمه شتیکی سهره ﴿فَقَالَ﴾ بشتا نایا کانی مردین و ﴿وَدُکَّ ثَرَاتٍ﴾ یوین به خول (چون زیندو ده بینه) ﴿ذَٰلِكَ زَجْرُ بَیِّنٍ﴾ نهوه که رانه و به کی دوروه نابین ﴿فَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ بیگومان نهمه ده زانین ﴿مَا تَقُصُّ الْأَرْضُ مِنْهُمْ﴾ زهوی چه ندی له لاشه بان ده خوات (همچنان لی وون نایی) ﴿وَمَنْ ذَا الَّذِیْ حَیْطٌ﴾ به راونیکشمان لایه که باریزه ری هموو شتیکی ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِآیَاتِیْ﴾ (زیندو بو بونه دورنی به) به لکو نهوان باوهران به فورشان نه کرد ﴿لَقَدْ جَاءَهُمْ کَافٍ﴾ بزیان هات ﴿فَهَکُفٌ أَعْرَضَ عَنْهُمْ﴾ بویه نهوان له ناو کاریکی تیکه له و پیکه لدان ﴿فَلَقَدْ نَظَرْنَا إِلَى السَّمَاءِ فَوَیْقَتْ﴾ دهی نایا سهر نهجی نمو ناسمانه بان نه داوه که له سهریانه و به ﴿كَجَبَ بَنَاتُهَا وَرَبَّتُهَا﴾ چون دروستان کردوه و رازاندو مانه نهوه ﴿وَمَا لَهَا مِنْ فَرْجٍ﴾ وه هیچ درزو که لیتیکی تیدانی به ﴿وَالْأَرْضُ مَدَدُهَا﴾ زه ویشمان راختووه ﴿وَالْقَبَابِقُ افْتَرَقَتْ﴾ چنده ها شاخی دامه زراومان تیدا داناه ﴿وَأَنْشَأْنَا فِیْهَا﴾ پرواندو مانه تیشیدا ﴿مِنْ كُلِّ رَیْحٍ یُّعِیْجُ﴾ هموو جقر پرووه کینکی جوان ﴿بَصِيرَةً وَذُکْرٌ﴾ تابهر چاو پروونی و به ندو بیر خدوه بیت ﴿لَکِنْ عَصَوْا بَیِّنَیْ﴾ بقر هموو به ندبه کی تویه کارو که راوه بقر لای خوا ﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه له ناسمانه وه باراندو و مانه ﴿مَاءً مُّبَرَّکًا﴾ بارانیکسی به پیست و فخر ﴿فَالْأَنْبَاءُ﴾ جابه بارانه پرواندو مانه ﴿جَنَّتٍ وَجَبَّ لَخِیْصِیْدٍ﴾ باخات و دانه و نه (ی نهوه کشتو کالانه) که دروینده که رین ﴿وَالْحُلُّ لَیْسَ لَیْتٍ﴾ هره وه ها دار خورسای به رزو بلند ﴿فَلَمَّا طَغَى الْبَیِّنُ﴾ به هیشووی تیک به ستراوه وه ﴿وَزَقَّا الْقَبَابِقَ﴾ (نایینه) رزق و رزوی بقر به ندبه کان ﴿وَأَخْبَتِ الْبَیِّنُ بِلَدٍ مُّبَرَّکٍ﴾ هره به وه بارانه زهوی مردو (ووشک) ده یوزنینه وه ﴿کَذَٰلِكَ أَمْزُجُ﴾ زیندو کردنوه (ی مردو انیش) هره به و شیه به ﴿كَذَٰلِكَ جَاءَهُمْ﴾ پیش نهانیش باوهران نه هینا (به پیغمبره کانیان) ﴿فَوَيْلٌ لِلْوَیْلِ وَاصْبِرْ الْزَّیْنُ وَتَوَدَّ﴾ گلی نوح و خاوهن چال و بیره کان و (گلی) سه موود ﴿وَعَادَ وَفَرَحَتْ فَاحْزَنُ لُوطٍ﴾ وه گلی عادو فیرعهون و گلی لوطیش ﴿وَوَاصِبٌ الْأَذْکَرُ وَفَرَحَتْ﴾ هره وه ها خاوهن باخته چر و پره کان و گلی توبیه عیش ﴿كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَا﴾ هره هموو بان باوهران نه هینا به پیغمبره کانیان ﴿فَلَمَّا طَغَى الْبَیِّنُ﴾ بقره هره هره (من له دزیان) هانه دی ﴿فَلَمَّا طَغَى الْبَیِّنُ الْأَوَّلُ﴾ جا نایا نهمه له دروست کردنی به کهم جاردا ده سه و سان بووین (نانه توانین زیندو تان بکه بینه وه) ۱۹ ﴿بَلْ هُمْ﴾ (نه خبر و نایه) به لکو نهوان ﴿فَلِیْسَ مِنْ خَلْقِ جَدِیدٍ﴾ له گو مانده له دروست بوو تهره به کی سهر له نوی

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند به خوا ائمه ناده مېمان به دی هېاره و ﴿وَلَقَدْ مَوَّلَتْهُنَّ يَوْمَ﴾ چاک ناگادارین بهو خهبال و خه ترانه ی دین به دل و دروونېدا ﴿وَنَحْنُ أَزْوَاجٌ﴾ وئمه له ووه نزیکتین (واته خوای گوره عیلم و زائینی ته وای هبه به همسو جمو جولیکسی ناده میزاد) ﴿مِنْ حَتَّىٰ الْاُزْبَادِ﴾ له شاده ماری دلی ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ﴾ کاتیک لهو دوو فرېشته (کر داری) تو مار ده کهن ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قُدُّوا﴾ که له لای راست و لای چپ به ووه دانېستون ﴿فَلْيَقْظِئِ قَوْلُ﴾ هه ووتیه که له ده می دهر چن ﴿إِلَّا لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ چاو دیریکسی به سه ره ووه (و ده بنوسی) ﴿وَجَعَلَتْ سَكْرَتُكَ الْغَمَزَ بِالْحَقِّ﴾ ناره حتی و بیهو شی مردن دیت له گه نراستیه کاندۀ ﴿وَالَّذِي مَكَتُ مِنْهُ عَجِدُ﴾ (پنی ده ووتری) ئمه تهو (مردنه) په که خوت لی دهر است و لاده و ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ ئمه چا فو ده کر بی به (شه پور) کر نه ناده ﴿وَالَّذِي يَوْمَ الْعِيدِ﴾ نهو ره ووی (به دی هانتی) هه ره شه کانه ﴿وَجَعَلَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا﴾ له گه ن همسو که سپنکدا دیت (بق مه حشر) ﴿سَائِقٌ وَشَهِيدٌ﴾ دوو فرېشته، په کیکیان پېش خوی داوه، تهوی دیکه شیان شاهیدی له سه ره نداد، (له ته وای تهو کارور کر ده وانه که کر دوسنی له دونیادا) ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ فِي عَصَاةٍ مِنْ هَٰذَا﴾ (پنی ده ووتریت) سویند به خوا به راستی تو له مه بن ناگا بوویت له دونیادا ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ أَفْكَارًا عَظِيمًا﴾ جا ئیمه پوره (ی قیامت) مان له سه ره لادایی ﴿فَصَحَّرَ اللَّهُ الْأَبْصَارَ﴾ جا ته مرفو (که قیامت) چاوت تیز و چاک ده بینی ﴿وَقَالَ قَرِينُهُ﴾ وه تهو (فرېشته شاهیدی) له گه لیدایه ده لیت ﴿هَٰذَا الَّذِي عَصَيْتَ﴾ ئمه (نامه ی کر ده ووه کانه) ناماده به و لای منه ﴿أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ﴾ (خوا ده فهر موی به دوو فرېشته که) فری ی بدنه ناو دوزه خیمه ﴿كُلُّ نَفْسٍ عَنِ بَرِّهِ﴾ همسو کافرینکی سه ره که شی ﴿مُنَاجٍ لِلْخَيْرِ﴾ ینگری که ره له چاکه ﴿مُنَاجٍ لِلْخَيْرِ﴾ ده ست درنر که ری گومانانوی ﴿أَلَيْسَ جَعَلَ اللَّهُ الْهَٰبَا عَاقِرٌ﴾ تهو که سه ی که به رستراوی تری له گه ن خوا دا ناوه ﴿وَالَّذِي فِي الْعَذَابِ الْأَلْبَدِ﴾ جا هه دوو کتان (تهی فرېشته کان) فری ی بدنه سزای سه ختمه وه ﴿وَقَالَ قَرِينُهُ﴾ تهو (شه یتانه ی له دونیادا) له گه لیدایه بوو ده لی ﴿وَمَا تَأْتِيهِ﴾ تهی په روره در گارم من تهوم سه ره کش نه کرد ﴿وَلَكِنْ كَذَّبَ فِي صَلَاتِهِ﴾ به لکو خوی له گومانایی په کی دورور له راستیدا بوو ﴿وَقَالَ لَا تَحْتَسِبُوا اللَّهَ﴾ (خوا ده فهر موی) له لای مندا دهه قالی و مشتمو ره کهن ﴿وَلَقَدْ كُنْتَ مِنْكُمْ فِي مَوَاقِعٍ﴾ چونکه ینگومان پېشتر هه ره شم (له م باره ووه) نار دوه بو تان ﴿وَمَا يَنْبَغِي لِلْعَوَالِدِ﴾ به لیتی من هه ر گیز گزوانی به سه ردا نایهت ﴿وَمَا أَتَىٰ اللَّهَ لِلْعَبِيدِ﴾ وه من هیچ جزوه سه منک له به بنده کانم ناکهم ﴿وَوَرَوْا كَوْنُ الْيَوْمِ﴾ رورنیک ده میت به دوزه خ ده لیتن ﴿هَلْ أَتَىٰكُمْ﴾ نایا بهر بوویت؟ ﴿وَنَقُولُ خَلِّ بْنِ رَبِّهِ﴾ دوزه خیش ده لی نایا که کسی تر هه به (بیهتن)؟ ﴿وَأَنزَلَتْ الْخِطَابَ لِلْعَبِيدِ﴾ به هه شیش (لهو ره ووه) نریک کر اه ووه بو پاریز کران و له خوا ترسان ﴿عَنِ الْعِيدِ﴾ دور نی به (لیان) ﴿هَٰذَا مَا مَوْعِدُكُمْ﴾ (بیان ده ووتری) ئمه تهو (به هه شه) په که به لیتان به درابو ﴿إِنِّي أَنَا فَطِطُ﴾ به هه سوو روو له خوا به کی خویارنر ﴿وَنَحْنُ خَيْرُ الْخَلْقِ بِالْعَبِيدِ﴾ تهو می له خوای میهره بان نوساین له به نهانندا (وخوی له گوناوه پاراست بیت) ﴿وَجَعَلَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا﴾ وه به دلیکی روو له خوا وه گه رایت وه (بو لمان) ﴿أَخْلَوْا بِسَكْرَتِهِ﴾ (بیان ده ووتریت) همسو تان بر و نه نار به هه شه وه، دنیا وین ترس بن (له سزا ناخوشی) ﴿وَالَّذِي يَوْمَ الْعِيدِ﴾ تهو ره ووه ره ووی به هه شه ی و تهوی به ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ أَفْكَارًا عَظِيمًا﴾ لهو به هه شه دا هه رچیان بویت بویان ناماده به ﴿وَلَكِنْ تَأْتِيكُمْ﴾ وه لهو زیاتر شمان هه به (که بینی خوای گوره به) ﴿

﴿وَرَأَاهُمْ فِي الْمَدِينَةِ﴾ و به پیش نه‌مان گه‌ل و چینی زورمان له‌ناو برد ﴿وَرَأَاهُمْ فِي الْمَدِينَةِ﴾ که نه‌وان له‌مانیش به‌هیزتر بوون ﴿فَقَالُوا فِي الْمَدِينَةِ﴾ خو‌شاران و وولانانیان بشکنیوه و گه‌راوون ﴿هَلْ مِّنْ تَحِيصٍ﴾ نایا هیچ به‌نا گایه‌ک هه‌بوو (بویان له‌مردن) ﴿إِنِّ فِي ذَلِكَ لَكَرْكَبٍ﴾ ینگو‌مان له‌م (باسه‌دا) به‌ندو ناموز گاری هه‌به ﴿لَمَن كَانَتْ لَهُ قُلُوبٌ﴾ یو که سینگ خساوه‌ن دلینکی (زیندو بیت یسان ژیرین) ﴿أَوَلَمْ يَلْقَ السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ﴾ باگوئی بگری (بو قورنان) و بیریشی له‌لای بیت ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا﴾ سویند به‌خوا ینگو‌مان درو‌ستمان کر دووه ﴿السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی و هه‌رجی له‌نیوانیاندا به‌﴿فِي سِتْرٍ آخَرٍ﴾ له‌شش پرژدا ﴿وَمَا مَسْكَنٌ لَّغُوبٍ﴾ وه هیچ ماندوو بوونیکمان تووش نه‌بوو ﴿فَأَصْبَحَ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾ که واته (نه‌ی موحه‌مه‌د) خو‌گر به‌به‌رام به‌ر نه‌و (قه‌به‌نا به‌جی یانه‌ی) که ده‌یلین ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ به‌ستایشی په‌روه‌رد گارت ته‌سیباحت بکه ﴿فَبَلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ﴾ پیش هه‌له‌تانی خو‌رو ﴿وَبَلَ الْغُرُوبِ﴾ پیش شاوا بوونیشی ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ﴾ وه له‌به‌شیک له‌شه‌ودا ستایشی په‌روه‌رد گارت بکه ﴿وَرَأَى الشَّجَرَةَ﴾ وه له‌باش نو‌یزه‌کانیش ﴿وَأَسْمَعَ يَوْمٍ﴾ وه گوئی بگره له‌پرژینکا ﴿إِنَّا الْغَاثُ وَالْغَابِطُ﴾ جابر ده‌رینک له‌شونینکی نزیکه‌وه بانگ ده‌کات ﴿يَوْمَ يَسْعَوْنَ الْفَيْحَةَ﴾ پرژنی که نه‌عه‌ته‌یه‌ک (ده‌نگینکی گه‌وره‌ی ترسانک) به‌راستی ده‌یستن ﴿ذَلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ﴾ نه‌و پرژه و پرژی هاتنه‌ده‌روه‌یه (له‌گوره‌کان) ﴿إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَى﴾ ینگو‌مان هه‌ر نیمه‌ین ده‌زنین و ده‌شم‌زنین ﴿وَالْآلَاءُ الْغَيْبِ﴾ گه‌را نه‌وش هه‌ر بئولای نیمه‌یه ﴿يَوْمَ نَسْفَعُ﴾ الْآرْضَ عَنْهُمْ ﴿رَوْحًا مِّنْ رَّوْحِنَا﴾ یو که ده‌رینک دیت زه‌وی له‌ناست نه‌وانه (ی مردوون) قلیش ده‌بات ﴿مِرْغًا﴾ به‌به‌له (دینه‌ده‌روه) ﴿ذَلِكَ خُشْرٌ عَلَيْكَ﴾ نه‌و کز کردنه‌وه به‌لای نیمه‌وه ناسانه ﴿فَخَرَّ الْقَوْمُ يَدًا﴾ ینگو‌مان نیمه‌ناگادارین به‌وه‌ی که ده‌یلین ﴿وَمَا آتَتْ عَلَيْهِمْ يَدٌ﴾ تو ده‌سه‌لانت به‌سه‌ریانداغی به‌﴿فَذَكَّرْنَا الْقَوْمَ﴾ مَن که وایه تو به‌م قورانه ناموز گاری نه‌و که سه‌به‌که ﴿بِحَقِّ وَعِيدٍ﴾ که له‌هه‌ره‌شه‌ی من ده‌ترسی ﴿

سوره‌ی ﴿الزَّاتَاتِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناری خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالزَّاتَاتِ ذَرَاكَ﴾ سویند به‌و یایانه‌ی که زور شت پرژو بلاوده‌که‌نه‌وه به‌بلاوکرده‌وه ﴿فَالْحَيَاتِ وَفَرَا﴾ نه‌مجا سویند به‌و هه‌ورانه‌ی که هه‌لگری بارانن ﴿وَالْحَيَاتِ يَتَسَا﴾ نه‌مجا سویند به‌و که شتیانه‌ی که به‌ناسانی ده‌گرین (له‌ناو ده‌ریادا) ﴿وَالْمَقِيسَاتِ أَقْرَ﴾ نه‌مجا سویند به‌و فریشتانه‌ی کار دابه‌شکهرن ﴿إِنَّا نُوَعِدُونَ صَادِقٌ﴾ ینگو‌مان هه‌ر به‌لین که پیتان ده‌دری راسته ﴿فَالْأَيْنِ لَاحَ﴾ وه به‌راستی (پرژوی) پاداشت و توله‌رووده‌دات ﴿

﴿كَذَٰلِكَ مَا لَكَ الْإِنْسَانُ مِنْ قَبْلِهِمْ رَسُولٌ﴾ هه بهم شنه به هیج پیغه مبه ریک نه هاتووه بؤ لای ثومه تانی
 پشش نه مان ﴿إِلَّا قَالُوا سِحْرٌ قَدِيمٌ﴾ مه گهر ووتوویانه (بهو پیغه مبه ره) جادوو گهره یان شینه ﴿وَأَنزَلْنَاهُ﴾
 نایا (نه مان و نه وان) راسپارده یان بویه کشری کردوه؟ ﴿بَلْ هُوَ قَوْلُ طَٰغُوتٍ﴾ (نه خیر)
 به لکو نه مان گه لیکسی سه رکدهش و یاخیسن ﴿فَقَوْلُ غَدِرٍ﴾ تو (نه ی موحه مبه ده) پروویان
 لی وهر گنیزه ﴿فَمَا أَنتَ بِمَلُومٌ﴾ چونکه تو لومه کراونیت ﴿وَذِكْرٌ﴾ وه ناموز گاریان بکه و بیریان بخه ره وه
 ﴿فَإِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُفٌ﴾ چونکه به راستی ناموز گاری (نه گهر سوودی بؤ بی برویان نه بی) سوود
 نه گه به نی بهر واداران ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْإِنْسَانَ إِلَّا لِيَعْبُدَنِ﴾ وه من جنوکه و ناده میزادم نهنا بؤ نه وه
 دروست کردوه که به ندایه نی من بکهن ﴿مَّا أُرِيدُ بِهِمْ زُفًى﴾ من هیج پرزیه کم ناوی لیان
 ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِمَا نَعْبُدُهُمْ﴾ ناشمه وی خواردم بده نی ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ﴾ به راستی نهنا خواخوی روزی
 دهره ﴿ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾ که خاوه دهسه لانی زور به هیزه ﴿فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا﴾ نه مجا بیگو مان
 بؤ نهوانی سته میان کردوه سزای زورمان بؤ ناماده کردون ﴿وَمِنَ الذُّنُوبِ أَكْبَرُ﴾ هه وه که چون بؤ
 هاوهل و هارویه کانیان ناماده مانکر دوه ﴿فَلَا يَسْتَعِجِلُّونَ﴾ ده ی باثیر به له نه کن (له وادکردنی سزا)
 ﴿قَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ سا هوار بؤ نهوانی بی باوهر بوون ﴿مِنْ يَوْمِهِ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ لهو پرزهی
 که هه به شه یان بی لیکراوه ﴿

سوره قی (الظَّٰلِمَةُ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره یان
 ﴿وَالظُّلُمُ﴾ سویند به کتوی طور (بهو کتیه مووسا له سه ی قسه ی له گهل خوی گه وه
 کرد) ﴿وَالْكَافِرُونَ﴾ وه به کتیی نووسراو (مه به ست پنی قورانه) ﴿فِي رَقٍّ مَّنشُورٍ﴾
 له چهند بهر به کی بلاو کراوه (قورن نووسراوه ته وه له چهند بهر به کدا) ﴿وَالنَّيِّبُ الْمَعْنُورُ﴾ وه
 سویند بهو خانه ی ناوه دانه (بیت المعمور: چیگابه که له ناسمان فریشته کان هه میسه به ده وریدا
 دین و ده چن به وانه وه ناوه دانه) ﴿وَالسَّقْفُ الْمَرْفُوعُ﴾ وه سویند به یانی بلند کراو (ناسمانی
 دونیا) ﴿وَالْبَحْرُ الْمُسْتَوِيُّ﴾ وه سویند به ده ریای پر کراو (له ناویان ناگری داگیر ساو) ﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقٍ﴾
 هیج بهر گری کهری نی به ﴿يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَدًّا﴾ پرزیک که ناسمان زور توند ده که و ته
 جوله و هاتو جؤ ﴿وَنُفِيرُ الْمُنَافِقِينَ﴾ وه چپاکان (له جینی خویان) ده جوولین و توند
 دهرؤن ﴿فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ﴾ که واته لهو پرزدها هوار بؤ بی باوهران ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي حُتُوبِ
 يُتَعَبَّرُونَ﴾ نهوانی که له کاری ناره واداره و ده چن و هه میسه گالته و گه پ ده کن ﴿يَوْمَ يُدْعَوْنَ
 إِلَىٰ تَارِحَةٍ دَعَا﴾ پرزین بالیان پنهو ده نی بهر وه ناگری دوزخ چون پال پنهو نانیک ﴿هَٰذَا النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾ (بیان ده ووتریت) نه وه نهو ناگر به که کتیه به درؤتان ده زانی ﴿

﴿أَفِضْرُوهَذَا﴾ نایا نهم ناگره جادووه ﴿أَلَمْ أَتْلُكُمْ نُصُورَت﴾ یان تیوه نابین ﴿أَصَلَحَتْ﴾ بجهه ناویده وه
 ﴿فَأَصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا﴾ نهمجا نارام بگرن یا نه بگرن ﴿سَوَاءٌ عَلَیْكُمْ﴾ به کسانه بوتان ﴿إِنْ شِئْتُمْ إِلَّا نَجْنِیْ
 نَعْمَلُون﴾ بیگومان هدر توله ی شه و کرده وانه ی ده ناگرد لیثان ده سه تریتیه وه ﴿إِنَّا الْمُتَّقِیْنَ فِی حَقِّی
 وَصِیْر﴾ به راسنی پاریز کاران له ناو باخات و نیعمه ته کانی به هه شندان ﴿فَلَا تَكْفِرْ بِمَا
 ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ﴾ چیژ نه بن له و شتانه ی په روره دگاریان پی به خشییون ﴿وَرَوَّاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِیْمِ﴾
 وه په روره دگاریان پاراستوونی له سزای دوزوخ ﴿كُلُّوا وَاشْرَبُوا﴾ (پیشان ده ووتریت) بخون و
 بخونه وه ﴿هَیْئَتِیْأَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ توشی گیاشان بیت به هوی شه و چاکانه ی له دنیادا ده ناگرد ﴿مُنْكَیْ
 نَیْ عَلَى سُرُرٍ مُّصَوَّرَاتٍ﴾ پالیاں داوه ته وه له سهر کورسی و قه نه فی ربز کراو ﴿وَرَوَّاهُمْ یَحْیٰوِیْنَ﴾ وه
 حوریانی چاو گهش و چاو گه وره مان کرده هاوسه ریان ﴿وَالَّذِیْنَ ءَاتَوْا﴾ وه ته وانه ی پروایان هیئاوه
 ﴿وَالَّذِیْنَ هُمْ یَدْعُونَ﴾ وه ته وه کانیشیان دویان که وتوون به نیمانه وه ﴿أَلَمْ تَجْعَلْ لِّرَبِّکُمْ﴾ نه وه کانیاں
 ده گه به نین پشیاں (له بلی به هه شندا) ﴿وَمَا أَتْلُكُمْ مِنْ عَلَیْهِمْ شَیْءٌ﴾ وه هیچ له کرده وه ی (باوکه)
 کانیاں که م ناکه ی نه وه ﴿كُلُّ أَمْرِیْ بِمَا كَسَبْ رَهِیْنٌ﴾ ههر که سه بارمته ی کرده وه کانی خویه ته ی ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ
 یَوْمَئِذٍ نَّارَ هَیْئَتِیْأَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه په روده وام هه مو و جزره میوه و گوشتیکیان پی ددهن ﴿وَمَا یُنْصَرِّفُونَ﴾ له وه ی
 ثاره زوی ده که ن ﴿بَلْشَرَّعَنْ فِیْهَا کُلُّا﴾ له و (به هه شسته) دا په رداخی شه راب له به کتری وهرده گرن
 ﴿لَا تَقْرَبُهَا وَلَا تُنَاقِشُ﴾ نه قسه ی پر وپوچی تندایه و نه گوناوه کردن ﴿وَنَظَرُوا عَلَیْهِ عِلْمَانُ لَهُمْ﴾ ده گه پین
 به سه رباندا کورانی نه وجه وانی تیسک سووکی خویان وخرمه تیان ده که ن ﴿كَأَنَّهُمْ لَوْلَا مَعْکُونٌ﴾
 وه ک مرواری ناو سه دفن (له جوانی وپاکی دا) ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَی بَعْضٍ﴾ به هه شیه کان پروو ده که نه
 به کتری و ﴿یَسْتَأْذِنُ﴾ په سیار له به کتری ده که ن ﴿قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلَ فِیْ أَهْلِیْنَا مُشْفِقِیْنَ﴾ نه لنین: به راسنی
 نیمه پشیر له ناو که س و کارماندا دهر مساین (له سزای دوزوخ) ﴿فَقَمَلُ اللَّهِ عَلَیْهَا﴾ له وه ته خوا منه ته ی
 نابه سه رماندا ﴿وَرَوَّاهُمْ عَذَابَ الْأَلَمِّ﴾ وه له سزای دوزوخ پاراستنی ﴿إِنَّا كُنَّا فِیْ قُلُوبِنَا غَافِلِیْنَ﴾
 به راسنی نیمه له مه و پیش خوا مان دپه رست و هاوارمان لی ده کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِیْمُ﴾ به راسنی
 شه و چاکه کارنکی میهره بانه ﴿فَلَذِکْ﴾ جا (شه ی موحه مه د) یادپیان خه روه ﴿فَمَا أَنتَ بِتَعْتِ
 رَبِّکَ یَا کَافِرٍ وَلَا تَتَّبِعُونَ﴾ چونکه تو به هوی نیعمه ته کانی په روره دگارتیه وه نه فالجیت و نه شیتیت ﴿أَلَمْ یَقُولُوا لِمَا
 یُرْسَلُ بِهِ مِنْ شَآئِرٍ﴾ نه به لکو ده لنین (موحه مه د) شاعیره ﴿فَلَمَّا نَسُوا مَا رَبُّهُمُ لَعَنُوا﴾ چاوه وانی مردنی
 ده که یس ﴿فَلَمَّا نَسُوا﴾ (شه ی موحه مه د) بلس: چاوه ووان بن ﴿إِنَّا فِیْ مَعْکُمْ مِنَ الْمُرْسَلِیْنَ﴾
 بیگومان منیش له گه لتاندا له چاوه ووانانم ﴿

﴿لَمَّا تَأْتُرُ الْجِبَالُ دُخَانًا﴾ ناخو فام و ژیریان فەرمانیان بێ نه‌دا به‌م قسانه‌ ﴿لَمَّا تَخْرُجُ الطَّائِفُونَ﴾ (نەخیر) به‌لکو نه‌مانه‌ گه‌لیکی سه‌رکه‌ش و یاخین ﴿لَمَّا يَقُولُونَ نَعْلَمَنَّ﴾ یا ده‌لین تورن (موحه‌مه‌د ﷺ) خوی هه‌لیه‌ستوه‌؟ ﴿بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ (نەخیر وانیه‌) به‌لکو پروا ناهین ﴿فَلَمَّا تَوَارَ الْوُجُوهُ﴾ ده‌ی با نه‌وان (بێ باوه‌ره‌کان) نموو ته‌یکه‌ وه‌ک تورن به‌ین ﴿إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر راست نه‌کن، (که‌ هه‌لیه‌ستراوی مرۆفه‌) ﴿أَنزَلْنَاهُمْ مِنْ غَبْرِشٍ﴾ نایا نه‌وان (بێ خالقیک) له‌ خویانه‌وه‌ دروست بوون ﴿أَنزَلْنَاهُ الْخَبِيرُونَ﴾ یان خویان (خالق) و دروستکه‌ری خویان ﴿أَنزَلْنَاهُ السَّحَابَ الْثَمَنَ﴾ نه‌ی نایا نه‌وان ناسمانه‌کان و زه‌ویان دروست کردوه‌ ﴿بَلْ لَا يُفْقَهُنَّ﴾ (نەخیر وانی یه‌) به‌لکو دنیانین و گومانمان هه‌یه‌ ﴿لَمَّا يَنْزِعُ الْجُنُودَ لَئِنْ رَأَوْا سَحَابًا﴾ نه‌ی نایا گه‌نجه‌کانی په‌روهر دگاری تو لای نه‌وانه‌؟ ﴿أَنزَلْنَاهُ الْفُتُورَ﴾ یان نایا هه‌ر نه‌وان ده‌سه‌لاتدار و زالن ﴿لَمَّا يَنْزِعُ الْجُنُودَ لَئِنْ رَأَوْا سَحَابًا﴾ یان به‌یزه‌یه‌کیان هه‌یه‌ (بێدا سه‌رکه‌وون بۆ ناسمان و) گوێ بگه‌رن تێدا (له‌ هه‌والی ناسمان؟) ﴿فَلَمَّا أَنْ مَسَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ﴾ جا (نه‌گه‌ر راست نه‌کن) با گوێ گه‌یه‌یان به‌لگه‌یه‌کی روون بێتیت ﴿لَمَّا لَبَّيْكَ وَلَكَ الْحُكْمُ﴾ یان نایا که‌چان بۆ خوایه‌ و کوران بۆ ئیوه‌یه‌؟ ﴿لَمَّا تَشْتَلِ الْأَشْرَارُ﴾ یان نایا تو (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) داوای کری و باداشتیان لێ ده‌که‌یت؟ ﴿فَهُمْ مِنْ مَّعْرَمٍ فَتَقُولُونَ﴾ نه‌وانیش له‌به‌ر بژاردنی باریان گه‌ره‌؟ ﴿لَمَّا يَنْزِعُ الْجُنُودَ﴾ یا نایا زانیاری غه‌یبیان لایه‌؟ ﴿فَهُمْ يَكْذِبُونَ﴾ که‌ (له‌به‌ری) بنووسه‌وه‌ ﴿لَمَّا يُرِيدُونَ كَيْدًا﴾ نه‌ی نایا ته‌یه‌نوی قیل بکه‌ن؟ ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا أَفَالَمْ يَكِيدُوا﴾ ده‌ی هه‌ری باوه‌ران قیل لێ کراوون ﴿لَمَّا لَمْ يَنْزِلْ لَهُمُ الْمُنَادِي﴾ نه‌ی نایا په‌رستراوێکیان هه‌یه‌ بێجگه‌ له‌ خوا؟ ﴿سُحُورًا لِّأَنَّهُمْ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاکه‌ له‌ هه‌موو هاو به‌شیک که‌ بۆی به‌یار ده‌دن ﴿وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّحَابِ﴾ وه‌ نه‌گه‌ر پارچه‌به‌ک له‌ ناسمان بیه‌ین بکه‌وینه‌ خواره‌وه‌ ﴿يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ﴾ نه‌لین: (له‌مه‌) هه‌ورێکی به‌سه‌ره‌یه‌ که‌ا وه‌توه‌ (بارانمان بۆ ده‌بارینی) ﴿فَنَزَّلْنَاهُ حَتَّىٰ يَلْقَىٰ الْإِنسَانَ﴾ ده‌ی لێنان گه‌ری ناتووشی ﴿يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ﴾ رۆژی خویان ده‌بن که‌ تیا به‌ده‌ ناوه‌ده‌ن ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا﴾ رۆژی که‌ قیله‌ کانیان هیچ سوودیکیان بێ ناگه‌یه‌نی ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ وه‌ هیچ سه‌رکه‌وتوو و سه‌رفراز نابن ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به‌ راستی نه‌وانه‌ی سه‌مه‌یان کردوه‌ (له‌ خویان و بێ سروا بوون) بۆیان هه‌یه‌ ﴿عَذَابًا ذُوْنَ دَلِيلٍ﴾ سزایه‌ک پێش سزای رۆژی دواپی ﴿وَلِكُلِّ أَكْزَمٍ لَّا تَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زۆر به‌یان نایزانن ﴿وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ چاوه‌روانی به‌ریاری په‌روهر دگارت به‌ ﴿إِنَّمَا يَأْتِيَنَّكَ﴾ چونکه‌ بێگومان تو له‌پێش چاو و چاوه‌دیری ئێمه‌ دایت (له‌م نایه‌ته‌دا جێگیر کردن و یا سه‌کردنی سیفه‌ی چاو بۆ خودا هاووه‌ ئێمه‌ برومان پێته‌ی به‌ی هیچ لێچواندن و لێکه‌دانه‌وه‌یه‌ک، وه‌شێه‌ که‌ی نازانین ته‌نها خودا ده‌یزانیت) ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ﴾ هه‌ر کاتی (له‌خه‌و) هه‌ستایت ته‌سبیحات بکه‌ به‌ ستایشی په‌روهر دگارت ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ﴾ وه‌ به‌ره‌سته‌ و ستایشی بکه‌ له‌ به‌شیک له‌شه‌ودا ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ﴾ وه‌ کاتی که‌ ته‌ستیره‌کان وون ده‌بن (وېشت هه‌لده‌که‌ن) ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناری خوی به خشندهی میهره بان

﴿وَالْتَجَمْنَا فَهَیْ﴾ سویند به نه ستیره کاتی ناوا دهین ﴿مَاضِلَ صَاحِبِکُمْ﴾ هاوړنکه ستان (موحه مده
﴿گوسرا نه بووه ﴿وَمَافَی﴾ وه له راستی لای نه داوه ﴿وَمَا لَیْقَیْقَی الْقَوَّی﴾ وه له هوا
و هه وسه وه قسه ناکات (که قورنان ده خوینیت) ﴿إِنْ هَؤُلَاءِ إِلَّا أَفْوَی یُوعِی﴾ هه رچی ده یلی
(قورنانه) نیگا ده کریت بوی ﴿عَلَّمَهُ شَدِیدُ الْقَوَّی﴾ (جویره یلی) زور به توانا فیری کردوه ﴿
﴿ذُرِّمُوْهُ﴾ خاوه نی بیرو هوشی به هیزه ﴿فَاسْئَلْهُ﴾ جاله سهر شپوهی راسته قینهی خوی پراوه ستاوه
﴿وَهُوَ بِالْأُفْی الْأَعْفٰی﴾ که به ناسوی هره به رزی ناسمانه وه بوو ﴿لَمْ يَكُنْ لَکَ فِیْهَا نَزِیْکَ﴾ پاشان نزیک
بوویه وه (له موحه مده ﴿وَلَمَّجَا هَاتَهِ خَوَارِوْهُ﴾ ﴿فَکَانَ قَابَ قَوْسَیْنِیْ أَوْ أَدْنٰی﴾ تا به نه ندازهی دور
که وان یان که متر (ی ساوه بوو له گه له موحه مده ددا ﴿فَاسْئَلْهُ عَنِ عِبْدِیْ مَا أُوْنِی﴾ نه مجا (خوا)
نیگای کرد بز به ندهی خوی، نای چ نیگابه ک بوو ﴿مَا کَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأٰی﴾ نه وهی (موحه مده
﴿به چاوی سهر یینی دلی (بروای یی کرد) به دروی نه زانی ﴿فَاسْئَلْهُ عَنِ مَآرِی﴾ جانا یا
(بسی باوه ران) ئیوه دهه قالی ی له گه ده کهن ده رباری نه وهی که به چاوی خوی دهی یینی ﴿
﴿وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَ الْفَرِّی﴾ سویند به خوا بیگومان جارنکی تر جویره یلی بینهو ﴿عِنْدَ سِدْرٍ لَّسْتِی﴾ لای
دره ختی (سیدره توله منته ها) ﴿عِنْدَ حَاجَةِ الْوَارِی﴾ که لای نه وه وه به بهه شتی نیشته جی بوون ﴿
﴿إِنَّمَا یُنْفِی السَّیْرَ مَا لَیْقَی﴾ نهو کانهی (بینه بهر ﴿ثَوَّ شَتَّهْ گرنک و سهر سوهر هینه وهی یینی که سیدره ی
دایوشی چون دایوشینک ﴿مَا لَکَ الْفَرِّی وَالْوَی﴾ چاوی نهو (موحه مده ﴿به ملاولادانه سیدروانی
(له مه به ست تی نه ده پری) ﴿لَقَدْ رَآی﴾ سویند به خوا بیگومان یینی ﴿مِنْ عَیْنِ رَبِّهِ الْکَیْ﴾ گه وره ترین
بدلگه ونیشانهی پروهه دگاری ﴿أَفَبَشِّرُهُ الْقَوَّی وَالْقَوَّی﴾ دهی ینیم بلین فایا لات و عوززا (که
دوویش) ﴿وَمَنْ لَّیْلَ الْخَرِّی﴾ وه بنی سیتم که مه ناته (فایا هیچیان یی ده کری) ﴿أَلَمْ لَکَ الْکَرِیْ﴾
﴿الْأَفْی﴾ فایا راسته ئیوه کوران بز خوتان و کچان بز خودا به پرهوا و چاک ده زانن ﴿بَلْ لَکَ الْفَیْسَیْ﴾
﴿یُورِی﴾ نه گهر وایی دابه شکر دینکی نادرست دهین ﴿إِنْ هَؤُلَاءِ إِلَّا أَفْوَی سَمِیْعُوْهُمَا أَلْوَی وَآلُکَ﴾ نه م بتانه
هه ر ناوانیکی روتن که ئیوه و باو و باهر انتان لیثان ناون (بهین ناوه روک) ﴿مَا أَرْزَاکَ هَآئِیْنَ سَاطَی﴾ خوا
هیچ بدلگه به کی له سهر به رستروای نهوان نه نار دووه ته خواره وه ﴿إِنْ یَیْمُوْنُ إِلَّا الْفَلْی وَمَافَی الْقَفْی﴾
نه نها شونی گومان و نهو شته ده که ون که نه فسی خویان حهزی لی به تی ﴿وَلَقَدْ جَآءَهُمْ رَیْهُمُ الْفَلْی﴾
له کاتیکدا که به راستی له لاینه پروهه دگاریانه وه هیذا به تیان بز هاووه ﴿أَلَمْ یَلَاکَ سَیْنِ مَا لَیْقَی﴾ فایا
مرزف ناره زووی هه رچی کرد بوی دینه دی (نه خیر) ﴿فَلَقَدْ الْخَرِّی وَالْوَی﴾ چونکه هه ر خواجه
خاوه نی دنیا و دواوژه ﴿وَكَمْ مِنْ مَّکَلٍ فِی السَّکَوَاتِ﴾ وه چهنده ها فریشته که له ناسمانه کانداهن
﴿لَا تُفْی سَمِیْعُوْهُنَّ﴾ نکا و شه فاعه تیان هیچ سوودی نی به ﴿إِلَّا لِمَنْ یَّحْدِیْ اِنْ یَّذَنْ لَّکَ﴾ مه گهر دوا
نه وهی که خوا مؤلث بدات ﴿لَیْسَ یَشَآءُ وَرَیْی﴾ بز هه ر که سیل که خوی به وی و رازی بیت یی ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که باوهر به‌پورزی دوایی ناهیتن ﴿يَسْمُونَ الْمَثَلَةَ
تَسْمِيَةَ الْأُنثَى﴾ فریشتنه‌کان به‌کچی (خوا) ناو ده‌بن ﴿وَقَالَهُمْ بِسْمِ اللَّهِ﴾ له‌کاتبکدا هیچ زانیاره‌کیان
ده‌بارهی نی‌یه ﴿لَا يَتُوبُونَ إِلَّا الْاَلْفُ﴾ تنه‌ها دوا‌ی گومان ده‌کمون ﴿وَالَّذِي نَقَرُ﴾ وه‌به‌راستی گومان
﴿لَا يَتُوبُونَ إِلَّا الْاَلْفُ﴾ هیچ سوو‌دیکی نی‌یه له‌زانی‌هی هه‌ق و‌راستی دا ﴿فَأَعْرِضْ عَنْ مَن تَوَلَّى﴾ وه‌
ده‌ی که‌وانه توش وازیه‌ته له‌و که‌سه پشت ده‌کاته قورنان و‌یادی نیمه ﴿وَلَا تَبْرَأْ إِلَّا الْاَلْفُ﴾ وه
بینجگه زبانی دنیا هیچی تری ناوی ﴿وَالَّذِي مَنَعَهُمُ مِنَ الْيُسْرِ﴾ نهمه نه‌ویه‌ری زانیاری و‌تیگه‌پشتیانه
له‌زانیاریدا ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَفْضَلُ مِنْ شَيْءٍ سَبَّحَهُ﴾ به‌راستی به‌روهر دگارت چاک ده‌زانی به‌وه‌ی له‌پربازه‌کی
گومرا بووه ﴿وَهُوَ أَفْضَلُ مِنْ هَٰؤُلَاءِ﴾ وه‌چاک ده‌زانی به‌وه‌ی که‌پیتورین بووه ﴿وَقَوْمًا مِّنَ السَّجَّاتِ وَمِنَ
الْأَرْضِ﴾ وه‌خوا خواهه‌بیتی هه‌رچی له‌ناسمانه‌کان و‌زه‌ویدایه ﴿يَتَجَرَّي الَّذِينَ أَحْسَبُوا بِالْحَقِّ﴾ وه‌پاداشتی نه‌وانه
بدانه‌وه که‌چاکه‌بان کردووه به‌چاکه‌تر (له‌وه‌ی کردوانه) ﴿الَّذِينَ يَخْتَفُونَ كَثِيرًا مِّنَ الْأَمْرِ وَالْعَوَجِشِ﴾
نه‌وانه‌ی که‌له‌گوناهی گه‌وره و‌کرده‌وه‌ی دزیتو‌خو‌یمان ده‌باریزن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ جگه‌تاوانی به‌جوو‌ک نه‌بیت
﴿إِنَّ رَبَّكَ وَسِعَ الْعَرْشَ﴾ به‌راستی به‌روهر دگارت لیپور‌دنی فراوانه ﴿هُوَ أَفْضَلُ مِنْ شَيْءٍ مِّنَ الْأَرْضِ﴾
نه‌وه له‌هه‌موو که‌سه به‌حالی نیوه زاناره له‌کاتبکدا که‌له‌زه‌وه‌ی دروستی کردون ﴿وَلَا أَتُوبُ إِلَّا فِي بَطْنِ
أُمِّكَ﴾ وه‌کاتبک که‌نیوه کۆرپه‌له‌ن وله‌سکی دایک‌تاندان ﴿فَلَا تَرْكُوا أَلْفُسَكُمْ﴾ که‌وانه خو‌تان به‌جاک
و‌پاک دامه‌نین ﴿هُوَ أَفْضَلُ مِنْ شَيْءٍ﴾ خوا زاناره به‌و که‌سه‌ی زیاتر له‌خواتره ﴿قَوْمٌ يَّتَوَلَّى﴾
جائابا دبت نه‌و که‌سه‌ی که‌پشتی هه‌ل‌کرد (له‌باوهر) ﴿وَأَعْقَلُ قَبِيلًا وَاسْتَدَى﴾ (له‌وه‌ی بریاری
دابوو) که‌میکی به‌خشی و‌نه‌وه‌ی تری گرتوه ﴿أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ﴾ نابا (نه‌و که‌سه) زانیاری په‌نهانی
لایه‌و ﴿فَهَوَّيْنَا﴾ و‌به‌چاو ده‌بینی ﴿أَوَلَمْ يَتَّبِعْنَاهُ بِمَا نَحْيُ مُوسَىٰ﴾ یان نابا ناگادار نه‌کرابوو به‌وه‌ی
که‌له‌په‌راوه‌کانی مووسادا بوو ﴿وَلَا يُهَيِّئُ اللَّهُ ذِكْرًا﴾ (وه‌به‌وه‌ی که‌له‌په‌راوی لیپراهمیدا بوو) نه‌و
نیپراهمی که‌به‌یمانی خو‌ی به‌چاکه‌ی به‌جی هینا ﴿الْأَنْزِلَ وَأَزَلَّ وَزَرَ الْخُرَى﴾ (له‌و به‌په‌راوانده‌ها تووه)
که‌هیچ تاوانباریک گوناهی تاوانباریکی تر هه‌ل‌ناگرتی ﴿وَأَلَيْسَ بِالْإِنْسَانِ أَلَمَّا سَعَى﴾ وه‌بینگومان
ئاده‌می جگه‌له‌کۆششی خو‌ی خواهه‌نی هیچی تر نی‌یه (له‌دوا پرژدا) ﴿وَأَن سَعَىٰ سَوْفَ يُرَىٰ﴾
و‌بینگومان هه‌ول کۆششه‌کی له‌داهاتوو (له‌قیامت) دا ده‌بینرته‌وه ﴿ثُمَّ يُعْزِزُهُ الْخُرَى الْأَوَى﴾
پاشان پاداشت ده‌دریته‌وه به‌نیتر و‌نه‌واوی ﴿وَأَنَّ لَكَ أَلْفُ أَلْفٍ﴾ وه‌به‌راستی هه‌موو کاریک
سه‌ره‌نجامه‌کی هه‌ر بۆ لای به‌روهر دگارت ده‌گه‌رته‌وه ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكٌ وَأَكْبَرُ﴾ وه‌بینگومان
هه‌ر نه‌ویش به‌نده‌کان ده‌خانه‌گریبان و‌پیکه‌نین ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَمَّا وَالْعَبَا﴾ وه‌بینگومان هه‌ر نه‌وه
ده‌پاتمریتی و‌زیندووشیان ده‌کاته‌وه ﴿

﴿وَاللَّهُ عَلِيمُ الْغُيُوبِ﴾ و بهر راستی هدر نه وه که جوئی تیر و منی دروست کردوه ﴿وَمِنَ نُفُوسٍ بَاطِنَةٍ لَّنَنْفِخَنَّهُنَّ مَرَدَّدًا مَّوَدَّ﴾ و بهر راستی هدر نه سهر خوا به دروست کردنه وهی له پوزی دوا پیدا ﴿وَاللَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ رَبُّنَا﴾ و بهر راستی هدر نه ویشه که خدایکی دهوله مند و هزار ده کات ﴿وَاللَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّقَىٰ﴾ و بهر راستی هدر نه وه پهروهر دگاری نه ستیره شیعرا (شیعرا : نه ستیره یکه بوو خدایکانتیک له سرده می نه فامیدا ده بانه پرست) ﴿وَاللَّهُ أَغْنَىٰ عَنِ الْعَالَمِ﴾ و بهر راستی هدر نه خوا به گهلی عادی یه که می له ناو برد ﴿وَتَرَىٰ عَادَ بْنَاتٍ﴾ گهلی سه موویشی له ناو برد و که می نه هشتن ﴿وَقَوْمٌ نُّوحٌ مِنْ قَبْلُ﴾ و بهر راستی نوو حیسی (له ناو برد) له پیش (عادو سه موود) دا ﴿إِنَّمَا تَكُونُ الْطَّلَحُ﴾ که بهر راستی نه وان ستم کارترو ﴿وَالطَّلَحُ﴾ سهر کهش تربون ﴿وَالطَّلَحُ﴾ و بهر راستی سهر و زیر کر او کانی (به زه ویدا) برده خواره وه (که گونده کانی گهلی لوو طربون) ﴿فَقَسَّهَا مَا غُلَّتْ﴾ نه مجا نه و گونده ای داپوشی (به جوره ها سزای سخت) چون داپوشیک ﴿فِي أَيِّ آلٍ يَرْزَقُ﴾ له کام نازو نیمه ته کانی پهروهر دگارت ﴿تَمَارِثُ﴾ دوو دلیبت ﴿هَذَا الَّذِي كُنَّا نُنْذِرُ﴾ نه م (به نه بهر) ترسینه ریکه له (به نه بهر) ترسینه ریکه پشموو ﴿إِنَّمَا الْإِنْفُ﴾ ووزی دوا یی زور نریک بووه ته وه ﴿لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَافِيَةٌ﴾ جگه له خوی گوره که می نی به ناشکرای بکات (ویرانیت کهی دیت) ﴿أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ جا نایا له قورانه سهر تان سور ده میتیت ؟ ﴿وَقَدْ حَكَمُوا لَكُمْ وَلَا تَكُونُوا﴾ و بهر پنده که من و ناگریین ! ﴿وَأَنْتُمْ سَمِعْتُمْ﴾ و بهر نیوه سهر گرم و بی ناگان ﴿فَأَسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا﴾ دهی سوژده بهر بنو خوا و په رستشی بکهن ﴿

سورته ﴿الْقَمَرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده می مهره بان

﴿أَفَرَأَيْتَ الشَّاعِرُ﴾ دوزی دوا یی نریک بوو یوه ﴿وَأَنْشَأَ الْقَمَرُ﴾ و بهر مانگ له ت بوو ﴿وَأَنْشَأَ الْقَمَرُ﴾ و بهر مانگ بهر بر وایان مو عجیزه یکه بینن ﴿لَقَدْ رَأَوْا﴾ پشت همدله کهن ﴿وَلَقَدْ رَأَوْا سَعَتًا مُّسْتَسَرًّا﴾ و بهر دلین نه مه جادو و یه کی بهر ده واه (و مو حه مه د لیان ده کات) ﴿وَلَقَدْ رَأَوْا نَعِيمًا مُّقْتَدِرًا﴾ و بهر وه (بت په رستانه) باوه بریان نه هیتاو شوین هه واه ناره زووی خویان که و تن ﴿وَلَقَدْ أَمَرْنَا مُّسْتَسَرًّا﴾ له کانتیکدا هه موو کاریک سهر نه جانیکی هه به ﴿وَلَقَدْ رَأَوْا نَعِيمًا مُّقْتَدِرًا﴾ بنگومان هه والی زور (له ناو بردنی باخیانان) پی گه یشتووه (له قورنانه) ﴿وَلَقَدْ رَأَوْا نَعِيمًا مُّقْتَدِرًا﴾ که بیانگیر یته وه (له بت په رستی) ﴿وَلَقَدْ رَأَوْا نَعِيمًا مُّقْتَدِرًا﴾ (قورنانه) هه مووی حیکمه تیکی ته واه ﴿وَلَقَدْ رَأَوْا نَعِيمًا مُّقْتَدِرًا﴾ به لام ترسانندی ترسینه ران (بو گهلی بین بر واه) سوودی نی به ﴿وَلَقَدْ رَأَوْا نَعِيمًا مُّقْتَدِرًا﴾ نه مجا تو (نه می مو حه مه د لیان) پرویان لی وهر چه رخنه ﴿وَلَقَدْ رَأَوْا نَعِيمًا مُّقْتَدِرًا﴾ (چاوه وانی) ته و پوزده یکه که جاپ دهر یکه بانگی خدایکی ده کات ﴿إِنَّمَا تَكُونُ الْطَّلَحُ﴾ بو شتیکی زور ناخوش (که پوزی حه شره) ﴿

﴿خُذْهُ أَصْرًا﴾ (بڼې باوهړان) به کزو چاو سږوړی یوه ﴿يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَانِ﴾ له گڼوړه کانیان دښه دهره وه
 ﴿كَانَ هَرَجًا مِّنْ قَبْلِهِ﴾ وهك كوللمی پهرش و بلالون ﴿شُعْبُونِ إِلَى الدَّاعِ﴾ خیرا دوی جبار دهره که
 ده که مون ﴿يَقُولُ الْكَافِرُونَ﴾ بڼې باوهړان ده لښ ﴿هَذَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ نه سږو پوړوکی زور دژوار و سخته ﴿وَسَخِطَ﴾
 ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ پش نه مان گه لی نوح بڼ باوهړون، جابه نده یتمه (نوح) یان به دروزن دانا
 ﴿وَقَالُوا آمَنَّا بِهِ﴾ وه وونیان (نوح) شبته ﴿وَأَنذَرَهُمْ﴾ وه هدره شهبان لښکرو و پڼگری کرا له بانگه وازه کی
 ﴿فَنَادَاهُمُ﴾ جا (نوح) هاواری کرده پهره رد گاری و ﴿إِنِّي مَخْلُوقٌ﴾ (ووتی) به پراستی من شکستم
 خواردوه (بڼې دهسه لاسم) ﴿فَأَنصُرْ﴾ دهی تو یارمه تسم بده ﴿فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ﴾ تښهش هم سوو
 دهر گای ناسمانمان کرده وه ﴿يَتَوَفَّيهِمْ﴾ به ناوی بارانی به لیزمه ﴿وَنَزَّلْنَا الْأَمْطَارَ غُلُوجًا﴾ وه کانیوای
 زورمان له زویدها هلقو لاند ﴿فَأَنفَقَ الْمَاءَ عَلَى الْأَرْضِ﴾ جاناوی ناسمان و زوی به بهك گشتن به و نمندازی
 ﴿فَفَقَدَ دَرَكَهُ﴾ که بریاری له سږو درابوو ﴿وَنَحْنُ عَلَى دَابِّ الْأَجْرِ﴾ وه نوو حمان (له گنل شونین که و نوواتی)
 هه لگرت له سږو که شتبه به که به چنند پارچه ته ختو ﴿وَأُشْرِي﴾ بزمار (دروست کرابوو) ﴿فَنَجَّى الْبَاقِينَ﴾ له پش چاوو چاودیری تښه دهر ویش (نه مان هښت نومق بییت) (لهم نایه ته دا
 جڼگیر کردنی صیغه تنی [عین = چاو] بو خوا ی گه وړه هاتووه، به لأم به شویو به که که شایسته ی
 گه وړه یی و ته وای زاتی خوا بییت، به بڼ هیچ لیچوا نلدن و لیکنده و به بهك، وه و پرومان ښه تنی و
 چونی تیه کی نازانین، ته نها خوا دهیزانیت ﴿يَجْرُؤُنَكَ مِنَ الْإِنشَاءِ﴾ نه مه پاداشته بو نه که سږی باوهړی بڼ
 نه کرا (که نوو حه) ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا زَكَرِيَّا﴾ بڼگومان نه ورو و او ه مان هښته و نایبته به بندیک. ﴿فَهَلْ يَمُنُ مِنْكَ﴾
 جا نایا که سیتك هم به په ند وهر گری؟ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَآلَتِي﴾ دهی نایا سزاو ترساندنم چوڼ بوو؟ ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا الزُّكْرَىٰ﴾
 سویند به خوا به پراستی تښه فورناتمان ناسان کردوه بو ناموز گاری لی وهر گرتن
 ﴿فَهَلْ يَمُنُ مِنْكَ﴾ جا نایا که سیتك هم به په ندی لی وهر بگریت؟ ﴿كَذَّبَتْ عَادٌ﴾ گه لی عادیث پتغه مبه ره که بان
 به دروزانی ﴿كَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَآلَتِي﴾ جانا نایا سزاو ترساندنم چوڼ بوو؟ ﴿إِنَّا أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا ضَرِيرًا﴾
 بڼگومان تښه پای کی توندی ساردمان ناره سهریان ﴿فِي يَوْمٍ فَخِشَ الْمُشْكِرُ﴾ له پوړوکی شوومی سه ختدا به
 به دره وامی ﴿تَرَى الْمَاءَ سَائِجًا كَأَنَّهَا غَلَرٌ غَلَقٌ مِّثْقَالُهُ ذَرْبُ النَّجْمِ﴾ هه لگرت وهك ښه دا خورمای له بڼخ
 هه لگندندوای (لښکروند) ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَآلَتِي﴾ جا نایا سزاو هدره شعی تښه چوڼ بوو (له بڼ باوهړان)؟
 ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا الْفِرْعَوْنَ بِالدَّيَّارِ﴾ به پراستی فورناتمان ناسان کردوه بو ناموز گاری لی وهر گرتن ﴿فَهَلْ يَمُنُ مِنْكَ﴾
 جا نایا که سیتك هم به په ندی لی وهر بگریت؟ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُمْ﴾ گه لی سه موود باوهړیان به
 پتغه مبه ره که بان نه هیتا (که صالح پتغه مبه ریان بوو علیه السلام) ﴿فَقَالُوا إِنَّمَا هِيَ زُنَادِرٌ مِّنْ أَعْيُنِنَا﴾ جاوونیان:
 چوڼ تښه دوی تاکه که سیتك به کووین له خو مان ﴿إِنَّا إِذَا أَلْفَيْنَا ضَلَالِي وَسُعْرٍ﴾ نه گهر دوی تو به کووین نه و مسا
 تښه له گومرای و شکست داین ﴿إِنَّا إِذَا أَلْفَيْنَا ضَلَالِي وَسُعْرٍ﴾ نایا له نساو هم مووماندا نیگا همر بو نه و کراوه
 به تنه نیا؟ ﴿يَا لَيْسَ لَكَ بِهَذَا كَلِمَةٌ مِّنْ عِندِ رَبِّكَ﴾ (نه خیر) به لگو نه و (صالح) پیاوکی زور دروزنی خود به سهند و لوت به رزه ﴿وَسَبِّحْ لِلَّهِ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ﴾ سبهی دمران که کنی زور دروزنی خود به سهند ﴿إِنَّا نُرِيهِمُ الْآثَانَ فَفَتَنَّا لَهُمُ﴾
 تښه حوشره که ده نږین بو ناسی کرده و ه یان ﴿فَأَنزَلْنَاهُمْ وَأَصْحَابِيَّ﴾ جا (نه ی صالح) چاوهړانی سهر
 نه نجامیان به که و دان به خودا بگره

﴿وَيُنْفِرُونَ الْمَاءَ فَيَشْتَرِيهِ﴾ و هه والیان پی بده که تاوه که له نیوانی (حوشتره که و تهو) اندا بهش کراوه
 ﴿فَلْيَبْرُكْ فَخْشَرٌ﴾ هدریه که بیان له نوره ناوی خوییدا حازوبی ﴿فَلَاؤَلَا جِئْتُمْ﴾ (گهله که ی له م کاره
 یبزار بوون) جا بانگی هاوپی (خرابه) که بیان کرد (قوداری کوپی سالیف) ﴿فَتَقَالُ تَقْر﴾ تهویش
 دهستی دایه شمشیر و (حوشتره که ی) سهر بری ﴿فَلْيَكُنْ كَانَ عَدَائِي وَيُنْذِرْ﴾ جا توله و ترساندن من
 چون بؤ یوسا؟ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾ بینگومان نیمه دهنگیکی گه و ره ی ترسانکمان بؤ
 ناردن ﴿فَكَانُوا كَاشِرِ الْمَخْطَرِ﴾ هدموو (مردن و تفروتا بوون) بهویننه ی بووشی ژیر پی ی نازدهن ﴿
 وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ سویند به خوا به راستی قور ناتمان ئاسان کردوو بؤ ئاموز گاری لی و هر گرین
 ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكَرٍ﴾ جا ئایا که سیتک هه به بهندی لی و هر گرینست؟ ﴿كَذَّبَتْ كَلْبُ لُوطٍ بِالَّذِي﴾ گه لی لوط
 باوه یران نه هینا به پینه مبه ره که بیان ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا﴾ به راستی نیمه ش ناردمانه سهر یان
 بایه کی به هینز به ورده زیخه وه (وله ناوی بردن) ﴿إِلَّا نَالُ لُوطٍ﴾ جگه له کس و کاری لوط نه نیت
 ﴿فَجَاءَهُمْ يَسْرَى﴾ که له به ره به یاندا پز گارمان کردن ﴿يَعْمَلُونَ فِرْعَوْنَ﴾ به به زه پی و ره حمه نسی خومان
 ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ﴾ هدر بهو شیوه پاداشتی سو پاسگوزاران ده ده به وه ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ نَزْلَةً﴾ به راستی (لوط)
 گهله که ی ترساند له نوله ی سه ختی نیمه ﴿وَمَا نَالُ لُوطٍ﴾ به لاه ئوان گومانیان هه بو له و ترساندن و پر و ابان
 پی نه بو ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ نَزْلًا مَرِئِيًّا﴾ سویند به خوا اینگومان (گه لی لوط) داوای میوانه کانیان لیت کرد ﴿فَلْيَسْتَأْذِنْ﴾
 انیمه ش جا نیمه ش چاویانمان کوئر کرد ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ نَزْلًا مَرِئِيًّا﴾ ده به چهن سزا و سهر نه جامی هه ره شه کانم ﴿
 وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ نَزْلًا مَرِئِيًّا﴾ سویند به خوا اینگومان هیر شی برده سهر یان له به ره به یاندا سزایه کی به ره دوام
 ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ نَزْلًا مَرِئِيًّا﴾ ده ی به چهن سزا و سهر نه جامی هه ره شه کانم ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ نَزْلًا مَرِئِيًّا﴾ سویند به خوا
 به راستی نیمه قور ناتمان ئاسان کردوو بؤ خویتندن وه ئاموز گاری ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكَرٍ﴾ جا ئایا که سیتک هه به بهندی
 لی و هر گرینست؟ ﴿وَلَقَدْ نَزَّلْنَاهُ نَزْلًا مَرِئِيًّا﴾ بینگومان تر سینه ران (موسا و هارون) هانن بؤ سهر فیرعه ون
 و ده ست و پیونده که ی ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ﴾ باوه یران به ههر ههمو و نیشانه کانی نیمه نه کردو به درو یان زانی
 ﴿فَأَخَذْنَاهُ أَخَذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ﴾ جائیمه ش توله مان لی سهندن به توله سه ندنی که سیتی زانی بنوانا ﴿
 أَصْفَاؤُكُمْ مِنْ أَوْلَادِهِ﴾ ئایا کافره کانی ئیوه (ته ی خه لکی مه که) باشترن له م گه لانه ی (که باسکران)
 ﴿أَفَلَمْ يَرَوْا فِي الْقُرْآنِ﴾ بیان ئیوه (نه ماننا مه تان) هه به له کتیبه ئاسمانی به کاندان (ودن بیان که سزانا درین) ﴿
 أَمْ يَتْلُونَ الْقُرْآنَ وَلَمْ يَفْقَهُوا شَيْئًا﴾ بیان ده لئین نیمه کومه لیکسی سهر که ونووین و نابه زین ﴿سَبَّحْتَ لِلْحَمْدِ﴾
 و یون الئیس بینگومان کومه له که بیان ده شکینتری و هه لدین ﴿بَلِ الْإِنْسَانُ لَكَفُورٌ﴾ به لکوه به لئینان بوژی
 داوی به ﴿وَالْإِنْسَانُ لَأَفْثَرٌ﴾ وه (سزای) تهو پوزوه و زور سه خت تر و تالا تره ﴿إِنَّا الْخَيْرُ مِنْ فِي صَلَاتِهِمْ﴾
 به راستی تاوانباره کان له گومرای و شبتی دان ﴿يَوْمَ نَسُوحُونَ فِي النَّارِ عَلَى أَعْقَابِهِمْ﴾ تهو پوزوه ی که له ناگری
 دوزمه خدا به سهر روخسار یاندا راده کیشترین ﴿يَوْمَ نَأْمَسُ سَقَرٌ﴾ (بیینان ده لئین) به چهن نازاری دوزمه
 ﴿إِنَّا كُلُّ شَيْءٍ خَالِقٌ يَقْدِرُ﴾ بینگومان نیمه ههمو و شنیکمان به نه نازده دروست کردوو

﴿وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَجِدَةٌ﴾ وه فرمانی یتیمه تنها بهك جاره ﴿كَتَلَجَ الْبَصَرُ﴾ وهك چاو تروكاندنك (وايه له خیر ایسدا) ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا شَبَابَكُمْ﴾ سویتند به خوا بینگومان زور له کسانى بن باوه برى وهك یتیمه مان له ناوبر دووه ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾ جانايا كه سينك هديه به پندی لی وه برگریت؟ ﴿وَكُلُّ نَفْسٍ بِوَعْدِ رَبِّهَا قَنِينٌ﴾ وه هدر چیه کیان کردوه له نامه ی کرده وه کانیاندايه ﴿وَكُلُّ صَغِيرٍ بِكَبِيرٍ مُنْتَظِرٌ﴾ وه وورد ودرشتی (کرده وه کانیان) همه موو نو سراوه ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ﴾ بینگومان پاريز کاران وله خوا ترسان وان له باخات و رووباره کانی (به هه شندا) ﴿فِي مَقْعَدٍ صَدِيقٍ﴾ له جینگایه کى خوش و به سه ندان ﴿عِنْدَ رَبِّكَ مُتَقَدِّرٌ﴾ لای باشایه کى به ده سه لانی به توانان

سوره فی (الرحمن)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿الرَّحْمَنُ﴾ خوا ی به خشنده (نه و خوا به به) ﴿عَرَفَ الْفَرَانَ﴾ كه فورنانی فیر (ی موحه مه مدد) ﴿وَقَدْ مِيزَادَ كَرَدَ﴾ به ثاسانکردنی خویندنه وه و له بهر کردن و یتیمه یشتنی مانا و اتا کانی ﴿حَقَّقَ الْإِنْسَانَ﴾ ناده می دروست کرد ﴿عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾ وه فیری گفتوگوی کرد ﴿النَّفْسَ وَالْقَسْرَ﴾ پوزو مانگ به حسابینکی زور وورد دین و ده چن ﴿وَاللَّحْمَ وَالشَّجَرُ الْمُنْتَجِنَ﴾ نه سه ستیره و گزو گیاو دره وخت (بؤ خوا) سوژده ده بدن ﴿وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ﴾ وه ناسمانی بلندو بهر زکردوه و نه وه تهرازو (ی عداله نی) داناهو ﴿الْإِنشِقَاقِ الْمِيرَانَ﴾ (وه فرمانی داوه) كه هدر گیز زیاده روی له تهرازو دانه كن ﴿وَالْحِجَاوِ الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ﴾ وه کیشانه تان ريك بکیشن ﴿وَالْأَخْخِيرِ وَالْأَمِيرَاتِ﴾ له تهرازو داکم و کووری مه کن (سوک مه بکیشن) ﴿وَالْأَرْضَ وَصَفَهَا بِالْأَكْثَامِ﴾ وه زهوی بؤ خه لکی راخستوه ﴿فِيهَا فَكْهَةٌ وَاللَّخْلُ فَإِنَّ الْأَكْثَامَ﴾ تیدایه میوه هات و دار خورمای خاوهن بؤرک ﴿وَالْقُبُ دُرُ الْقَصِيفِ وَالْإِنْجَانِ﴾ وه دانه و یتلی خاوهن کاو پهل و پؤ دار و په به حانه ﴿فِي أَيِّ آيَةٍ لَا تَرَكَكَ الْكَذِبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر وورد گارتان باوه ناکه؟ ﴿حَقَّقَ الْإِنْسَانَ﴾ ناده می دروست کرد ﴿مِنْ سَلْصَلٍ كَالْقَهَّارِ﴾ له قورپکی ووشکده بروی وهك سوآلهت ﴿وَقَطَعَ الْجَانَّ مِنْ تَائِجٍ مِّنْ نَّارٍ﴾ وه جنو کى دروست کرد له بلنسی ناگرینکی بن دوو کن ﴿فِي أَيِّ آيَةٍ لَا تَرَكَكَ الْكَذِبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر وورد گارتان باوه ناکه؟ ﴿رَبِّ السَّمَرِ رَبِّ الْأَمْرِ رَبِّ﴾ (خوا) بهر وورد گاری هدر دوو پؤر هه لات و بهر وورد گاری هدر دوو پؤر ناوايه ﴿فِي أَيِّ آيَةٍ لَا تَرَكَكَ الْكَذِبَانِ﴾ دهی به کام له نیعمه ته کانی بهر وورد گارتان باوه ناکه

﴿مَنْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ دوو دهر یای بهر لا کرده ووه که ده گهن به یه که ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ له نیو نیاندا بهر به ستیک هدیه تیکه یی له کتر نابن ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ لهو دوو دهر یایه سرورای و مهران دهر ده چن (دروست ده بن) ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر وهر دگارتان باوهر ناکهن؟ ﴿وَلَا يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ وه بز خوا به نهو که شستی به گهوره دروستکراوانی که وه که شاخن له دهر یادا ده گهر بن ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ جا کام له نیعمه ته کانی بهر وهر دگارتان به درو دهر ان؟ ﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا قَانٍ﴾ هدرچی دروستکراو له سر زه ویدا هدیه نامیتنی و تیاده چی ﴿وَيَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ وه هدر پرووی بهر وری بهر وهر دگارت ده میتیت (لهم نایه ته دا جیگیر کردنی سیغه تی اوجه = پروا بز خوا ی گهوره هاتووه، به لام به شیوه یه که که شایسته یی گهوره یی و تمو او ی زاتی خوابیت، به یی هیچ لیچو اندن و لیکنده نو به یه که وه بر ومان پیته یی و چو نه یه که کی نازانین، ته نهرا خوا ده یز انیت). ﴿وَلَا يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ که خاوهن شکوی ریز داره ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ جا کام له نیعمه ته کانی بهر وهر دگارتان به درو دهر ان؟ ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ نهو ی له ناسمانه کان و زهوی دایه (هموو) داوای (پیوستان) له خوا ده کهن ﴿كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾ هه سوو پروزی خوا له (به نه تجمام گه یاندنی) کاریکی (گشتی بو نه وهر) دایه (یه که دهر میتیت، یه که له دایک ده میت، یه کیک سر ده خات ویه کیکسی تر ده شکیتیت .... هتد...) ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر وهر دگارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ له مولا مو حاسه به تان ده کهن نه یی گرو ی ناده می و جتو که ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر وهر دگارتان باوهر ناکهن ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ نه یی کومدلی جتو که و ناده می ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ نه گهر توانیتان دهر چن ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ له به شه کانی ناسمانه کان و زهوی ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ نهو بهر وهر دهر چن ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ ناشتوانن مه گهر به ده سه لاتیگ نه میت ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر وهر دگارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ بؤ تان ده میتی ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ بلیسه ی ناگر و مسی تواوه (یادوو که لی ناگر) ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ نهو سا یار مه تی به کتر تان بن نادریت ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر وهر دگارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ نه میجا کاتیک ناسمان له ت له ت بوو ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ وه که گولی سورور یان بوئی هدر لقر چاوی لی نهات ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر وهر دگارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ نه میجا له و پروژدها پر سیار ناکریت له تاوانی ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ هیچ ناده می و جتو که یه که (چونکه هموو کهس لهو پروژدها بهر ویدا ده ناسریتنهو که تاوانباره یان جا که کار) ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ لَا يَخْرُجْ﴾ جا به کام له نیعمه ته کانی بهر وهر دگارتان باوهر ناکهن؟ ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ خرا به کاران بهر و خسار یاندا ده ناسریتنهو ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾ نه میجا دانه کیشترین به مووی پشی سدریان و به قاچیان (بؤ ناو دوزه خ) ﴿يَخْرُجْ يَخْرُجْ يَخْرُجْ﴾

﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا إِلَآهَ رَبِّكَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِهَا الْأَلْمُجِرُونَ﴾ نه مه شه و دوزخه يه كه تاوانباران به دروړيان ده زانسی ﴿يَنْظُرُونَ بَيْنَهُمَا أَيْنَ بِهِمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ هاتو چو ته كهن له نيوان شه و دوزخه و شواى زور گرمدن ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿وَلَمْ يَخَفْ مَقَامَ رَبِّهِ﴾ وه بق شه كه سدى له وده ستانی به ردهم په روره د گاری بترسيته هديه ﴿يَحْتَنَانِ﴾ دوو باخی (خوش) ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جا كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان به دروړ ده زانسن؟ ﴿ذَرَكَا أَتَقَانِ﴾ (دوو باخه كه) خاوه نى ميوه و دره ختى زورن ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ دهى به كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان بن باوه رن؟ ﴿فِيهِمَا عَذَابٌ آخِرٌ﴾ نپياندا هديه دوو رووبار و كانيووى به وان ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فِتْنَةٍ وَوَجَانِ﴾ هديه له ناوياندا له هدر ميوه يه كه دوو جوړ ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿مُتَكَبِّرِينَ عَلَى قُلُوبٍ﴾ پاليان داوه شه و له سر جوړه فهرشيك ﴿يَبْتَغِيَانِ إِسْتِزَارَ﴾ كه بهر كانيان له ناوړيشمى نه ستوره ﴿رَحَى الْأَشْجَرِ﴾ وه ميوه لى كردنه وى شه و دوو باخه نزيكه ده سته ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿فِيهِمَا قَصِيرٌ الْفَارِ﴾ له و باخانه دا هدر حوړ يانېك كه ته نه چاويان برپوه ته مير ده كانيان ﴿لَنْظُمِ ثَمَرَاتِ الْفَاكِ وَالْجَانِ﴾ پيش شه وان ده ستى ناده مى و جنو كيان لى نه كه ونووه ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿كَانَهُمَا أَيْتُورٌ وَالْأَسْجَانِ﴾ شه و (حزرى يانه) وه ياقووت و مهرجان وان ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ﴾ ثايبا باداشنى چا كه هدر چا كه نى به؟ ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿وَمِنْ ذُنُوبِهِمَا جَحَنُ﴾ وه بيتجگه له و دوو باخه ي (كه باسكران) دوو باخى تر هه ن ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿مُذَاهَا أَتَقَانِ﴾ دوو باخى شه و نه سده سه وزن (له سه و زيداوه شه و نوتن) ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿فِيهِمَا عَذَابٌ مُصْتَاخَانِ﴾ له و دوو (باخه) دا دوو كانی هه لقولاويان تيدايه ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جابه كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان باوه ناکه ن؟ ﴿فِيهِمَا لُكْهُمٌ وَفُخْلٌ وَرَمَانٌ﴾ له و دوو (باخه) له هه مو و جوړه ميوه و دار خورصاو هه ناركيان تيدايه ﴿يَا أَيُّهَا آلَآءُ رَبِّكَ الْكَذِبَانِ﴾ جا كام له نيعمه ته كانی په روره د گارتان به دروړ ده زانسن

﴿فِيهِمْ خَيْرٌ مِّنْ جَسَانٍ﴾ تساندا همدیه ثافره تانی ئاكار چاکی پروالته جوان ﴿فِي آيَاتِ الْآلَةِ رَبِّكَ﴾
 تُكْذِبَانِ ﴿جابه کام له نیعمته کانی پەرور دگارتان باوه پناکه؟﴾ ﴿خُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَارِ﴾
 حوریاتیک له ناو خیسوته و چادره کانددا دهرناچن و دوور ناکه ونه وه (همیشه چاوه پسی
 هاوسهره کانیا) ﴿فِي آيَاتِ الْآلَةِ رَبِّكَ تُكْذِبَانِ﴾ جابه کام له نیعمته کانی پەرور دگارتان باوه
 ناکه؟ ﴿لَوْ تَطَّلَعُ عَلَيْهِمْ فَلاَ يُدْرِكُوا الْبَصَرُ فَاِنَّهُمْ لَمُتَّوْنٌ لَّا يَشْعُرُونَ﴾ پینش نه وان نه ده سنی ناده می و نه ده سنی جتو که بیان لی
 نه که و نه وه ﴿فِي آيَاتِ الْآلَةِ رَبِّكَ تُكْذِبَانِ﴾ جابه کام له نیعمته کانی پەرور دگارتان باوه پناکه؟
 ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَى رَفَافٍ خُضْرٍ وَتَبَعْرِئِ جَسَانٍ﴾ پال ده ده نه وه به پستی سهوزیاری پازاوه و نهرشی
 زور جوانی نابابه وه ﴿فِي آيَاتِ الْآلَةِ رَبِّكَ تُكْذِبَانِ﴾ جابه کام له نیعمته کانی پەرور دگارتان
 باوه پناکه؟ ﴿يَتَذَكَّرُ أَلَسْ لَدُنَّ ذِي الْحُلِيِّ وَالْأَكْمَلِ﴾ پیروزه ناوی پەرور دگاری خاوه گوره بی
 وبه خشش ﴿

سوره قی (الواقعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾ کاتیک که پرووده ای گهره می (قیامت) پرویدا ﴿لَيْسَ لَهَا أَجَلٌ مُّتَّعِدَةٌ﴾ له پرویدا
 هیچ درو گو مانتیک نی به ﴿مَاقَصَةٌ رَّافِعَةٌ﴾ نزم که ره وهی (که سانیکه و) به رز که ره وهیه (بز که سانیکه
 تر) ﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا﴾ کاتیک که زهوی هتیرایه جولان به جولانیکه نوند ﴿وَأُتْبِلَ الْجِبَالُ
 زُبْلًا﴾ وه شاخه کان زور وورد کران به وورد کردن ﴿وَكَانَتْ هَبَاءً مُّثْبَقًا﴾ وه برون به ته پرتوزی پرش و
 بلاو ﴿وَكُنُوزُهُمْ أُرْدَفًا لِّتَلَاتِ مُّثَبَّاتٍ﴾ وه تپوه دهینه سنی کومه له (له دوا پرودا) ﴿وَأُصْحَبَتِ السَّمُوتُ سَمُوتًا﴾
 السَّمُوتُ ته مجا یارانی لای راست، کام یارانی لای راست؟ ﴿وَأُصْحَبَتِ السَّمُوتُ سَمُوتًا﴾
 وه یارانی لای چه پ، کام یارانی لای چه پ؟ ﴿وَالسَّيْفُونَ السَّيْفُونَ﴾ وه پینسه که وتوه کان ههر
 خوربانن پینش که وتوو ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ الْفُرْقَانُ﴾ نه وان نه نزدیکانی (باره گای خوا) ﴿فِي جَنَّتِ الْغُيُوبِ﴾
 له به ده شتانی پر نازو نیعمته تان ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْأَوَّلِينَ﴾ کومه لیکسی زورن له (که لانی) پینشنان ﴿وَقَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ﴾ وه که میکن له پاشینان (له نوممه می موچه ممد ﴿عَلَى سُرُرٍ مُّتَوْشِقِينَ﴾
 له سهه قه نه وه و کورسی چنرا و به نالتون ﴿مُتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَدِّمِينَ﴾ پال نه ده نه وه له سهه می بهر امیر
 به به کتری ﴿

﴿يَطْلُقُ عَلَيْهِمْ وَلَهُنَّ عَذَابٌ﴾ تازه لای هه میشهیی به سهریانداده گه پین ﴿بِأَكْرَبٍ وَلَنَّا بَدَّ﴾ و گاهیش شمعین ﴿به پرداخ و سوراحی و گلاسی پر له شهربایی سهر چاوهی رهوان﴾ ﴿لَا يَصْدُقُونَ عَنْهَا وَلَا يَبْرُونَ﴾ نه سهریان پی ی ده شیت و نه سهر خوش نه بن پی ی ﴿وَقَدْ كَفَرَ يَصْحَكُونَ﴾ مبهوه هاتیش که خوشیان هلی بژیرن ﴿وَلَنَحْمِظَنَّ لَهُمْ بَصِيرَتَهُمْ﴾ وه گوشنی همر بالنده به که حهزی لی بکهن ﴿وَنُحْوَ عَيْنٌ﴾ وه حوریانی چاوه گش و چاوه به لک ﴿كَأَنَّهُ لَالُؤْلُؤُ السَّكَرَيْنِ﴾ وه ك مرواری ناو سه دهف وان ﴿حَرَّ الْيَمِّ﴾ (نهم نیمه تانه) له باداشتی نهو کرده وانه دایه که نه نجامیان نه دا ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لِقَاءَ وَلَا تَأْيِيماً﴾ نابیستن لهو به هه شتانه دا نه قسری بیهوده، وه نه تاوانبار کردن ﴿إِلَّا فِي كَلِمَاتٍ لَّكَ﴾ جگه لهو ونه ی ملاو سه لام کردن (له یه کنری) ﴿وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ وه یارانی لای راست کام یارانی لای راست ﴿فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ﴾ له ژیر سینه ری دارناوگی بی در کدان ﴿وَطَلْحٍ مُنْقُودٍ﴾ و داری مؤزی هونراو به هیتسوه مؤز ﴿وَطَلْحٍ مُنْقُودٍ﴾ و سینه ری به رده وام ﴿وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ﴾ وه ناوی نافگه یی و ناوی رهوان ﴿وَلَا يَكْفُرُونَ﴾ و مبهوه هاتی زور ﴿لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ﴾ که همر گیز تهواو نایب و قه ده غشه نا کنری ﴿وَفُؤْشٍ مُّزْمُوعٍ﴾ همر وه ها پر خه ری به رز زبندی تیدایه ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ إِنشَاءً﴾ نیمه حوزیه کانی به هه شتمان دروست کرده وه به دروست کردنیکی زور جوان ﴿فَعَلَّامٌ لِّلْأَكْثَرِ الْأَلْهَامِ﴾ وه گیر او مانن به حوریانی هه میشه کچ (واته) همر چندهاوسه ر کانیان بچنه لایان خوا ی گه وره بویان ده کاته وه به کچ ﴿عَزَّ وَجَلَّ﴾ هاوسه ر کانیان زور خوش ده ویت و هاوته مه نیانن ﴿لَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ (نه مانه هه مو) بویارانی لای راستن ﴿ذُلَّةٌ مِنَ الْأُولَى﴾ (یارانی لای راست) کومه نیکی زورن له (گه لانی) پیتسیوو ﴿ذُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ﴾ کومه نیکی زوریش له باشینان (له) نوممه تی موحه ممه د ﴿وَأَصْحَابُ الْشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ﴾ وه هاو ریبانی لای چپ کام هاو ریبانی لای چپ ؟ ﴿فِي سَمُورٍ وَجَبِيرٍ﴾ له ناو گری دوزه خ و ناوی له کون دان ﴿وَطَلْحٍ مِّنْ نَّحْمُورٍ﴾ وه له سینه ری چهره دوو که لی پش دان ﴿لَا تَارِدُوا وَلَا تَكْزِبُوا﴾ نه قینکه و نه که لکیشی هه به ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَ إِلَهِكُمْ مِّنْ قَبْلُ﴾ چونکه به راستی نه مانه پیتشر خوشگوزهران بیون ﴿وَكَانُوا يُخْبِرُونَ عَلَىٰ آلِهَتِهِمُ الْمُظْطَرِّ﴾ وه به رده وام بیون له سهر گونا هه گه وره که (هاوه دانسان بو خوا) ﴿وَكَانُوا يُقُولُونَ﴾ وه ده یان سوت ﴿إِنَّا آمَنَّا بِكَ وَكُنَّا لَكَ وَاعِظِينَ﴾ ثایا نه گهر مردین و بووین به خول و نیسکی رزیو ﴿إِنَّا لَنُتَّبِعُونَ﴾ ثایا نیمه زیندوو نه کریمه وه ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ الْأَوَّلُونَ﴾ یاخوه باوو باپیر انمان (زیندوو نه کریمه وه) ﴿فَقُلْ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی بیگو مان هه موو پیتشینان و باشینان ﴿لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْلَهُنَّ لِيَوْمِ الْمُعَادِ﴾ کوده کریمه وه راپنج ده کریمن بؤ کانی پوژی دیاری کراو

﴿لَمَّا دُكِّرُوا الْمَلَائِكَةُ لَئِذَا تُؤْتَىٰ أُولَٰئِكَ الْغَاسِقُونَ﴾ ﴿١﴾ پاشان ئیوه نهی گو مرایی بنی باوه ران ﴿لَا يَكُونُ مِنْكُمْ نَجْدٌ زُفْرًا﴾ ﴿٢﴾ بینگومان له (بهری) درهختی زه قه مسوت (دهخون) ﴿فَإِلَّا فَمِنْهَا الْغُلُوفُ﴾ ﴿٣﴾ جا وورگی خوتانی لی پرده کهن ﴿فَتَقَرَّبُوا عَلَيْهِمِ السَّيْرَ﴾ ﴿٤﴾ نه مجا ناوی کولای به مسردا دهخونه وه ﴿فَتَقَرَّبُوا شُرُكَ الْإِلَهِ﴾ ﴿٥﴾ دهی خونه وه وه کو خوار دنه وهی (خوشرانی) تبسو ﴿هَٰذَا أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ﴾ ﴿٦﴾ نه مه میوانداری نه وانه له رزوی قیامه تدا ﴿فَخَلَّيْنَاهُمَا فُتُوًّا وَكُلَّامًا﴾ ﴿٧﴾ ئیمه دروستمان کردون نهی بؤ بر وانا کهن (بهزیندوو بوونه وه) ﴿فَأَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ﴾ ﴿٨﴾ ئایا ئیوه دروستی ده کهن؟ ﴿فَخَلَّيْنَاهُمَا فُتُوًّا وَكُلَّامًا﴾ ﴿٩﴾ بان ئیمه بن بهدی هینه رین؟ ﴿فَخَلَّيْنَاهُمَا فُتُوًّا وَكُلَّامًا﴾ ﴿١٠﴾ ئیمه له ناوتاندا مردنمان داناه، وه کهس پیش دهسه لاتی ئیمه ناکه وی ﴿عَلَىٰ أَنْ يُبَدِّلَ أُمَّتَكَ﴾ ﴿١١﴾ (بهدهسه لاتی) که له جیانی ئیوه نه وهی سر بهینین ﴿وَلْيُؤَيِّدْكَ مَا لَا تَعْمَلُ﴾ ﴿١٢﴾ وه دروستتان بکه بنه وه بهشینیه که که هیچی لی نازانن ﴿وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ النَّشَأَ الْأُولَىٰ﴾ ﴿١٣﴾ سویند به خوا بینگومان ئیوه له بهدی هیتانی به که می ناگاداران ﴿فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ﴿١٤﴾ ئیر بؤ بیر ناکه نه وه ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ ﴿١٥﴾ جا پیم بلین نهو نه وهی که ده بیجین ﴿وَأَنبَأْتُمْ زُرْعَتَهُمْ﴾ ﴿١٦﴾ ئایا ئیوه ده پر وینن؟ ﴿فَخَلَّيْنَاهُمَا فُتُوًّا وَكُلَّامًا﴾ ﴿١٧﴾ یانیمه بن ده پر وینن؟ ﴿وَأَنبَأْتُمْ زُرْعَتَهُمْ﴾ ﴿١٨﴾ ئه گهر بمان وستیایه نهو (رواه) مان ده گپرا به پر ووش و کا ﴿فَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ النَّشَأَ الْأُولَىٰ﴾ ﴿١٩﴾ نه مجا دهستان ده کرد به قسه ی بن که لک ﴿إِنَّا لَمَعْرِضُونَ﴾ ﴿٢٠﴾ (ده نانسوت) به راستی زهره لیکه وتوو ئیمه بن ﴿بَلْ لَخَلَّيْنَاهُمَا فُتُوًّا وَكُلَّامًا﴾ ﴿٢١﴾ به لکو ئیمه له رزق و رزوی بن بهشین ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ ﴿٢٢﴾ جا پیم بلین نهو نه وهی که ده بیخونه وه ﴿وَأَنبَأْتُمْ زُرْعَتَهُمْ﴾ ﴿٢٣﴾ ئایا ئیوه له هوره کانه وه ده بیارینن ﴿وَأَنبَأْتُمْ زُرْعَتَهُمْ﴾ ﴿٢٤﴾ یانیمه دهی بارینن ﴿وَأَنبَأْتُمْ زُرْعَتَهُمْ﴾ ﴿٢٥﴾ ئه گهر بمان وستیایه ده مانکر ده ناوکی زور سویری تال ﴿فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ﴿٢٦﴾ ئیر بؤ سو بای خونا کهن ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ ﴿٢٧﴾ پیم بلین نهو ناگره ی که دایده گیر سینن ﴿وَأَنبَأْتُمْ زُرْعَتَهُمْ﴾ ﴿٢٨﴾ ئایا ئیوه داره که تان بهدی هیتاوه؟ ﴿وَأَنبَأْتُمْ زُرْعَتَهُمْ﴾ ﴿٢٩﴾ یانیمه بهدی هینه رینی؟ ﴿فَخَلَّيْنَاهُمَا فُتُوًّا وَكُلَّامًا﴾ ﴿٣٠﴾ ئیمه نهو (ناگره) مان کردوه به هزی یادخه ره وه (ی ناگره) دوزخ ﴿وَمَتَّعْنَا الْفَرِيقَيْنِ﴾ ﴿٣١﴾ وه (کردمانه نه) هزی که لک لی وهر گرتن بؤ گه شتیاران ﴿فَتَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ ﴿٣٢﴾ جا که واته یاد و ته سیباحتی بهر وهر دگاری گموره ی خوت به پاکی بکه ﴿فَلَا أَقْبَمُ بِمَقْصِدِ الْمُجْرِمِينَ﴾ ﴿٣٣﴾ جا سویند بیت بهشین (هلهاتن و ناوابونی) نه سستیره کان ﴿وَأَنبَأْتُمْ زُرْعَتَهُمْ﴾ ﴿٣٤﴾ به راستی هم سوینده نه گهر بزانن سویند یکی زور گوره به

﴿إِنَّهُ لَنَزْلُ آتٍ كَرِيمٌ﴾ كه ینگومان نهمه قورثانیکی گه وره و به پیزه ﴿فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ﴾ له ناو کتیبیکی
 شار او دابه (که لوح المحفوظه) ﴿لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ﴾ جگه له (فرشته) پاکه کان که س
 دهستی لی نادات ﴿تَنْزِيلُ مِنَ رَبِّ الْمَكِينِ﴾ نیز دراو ته خوار و ده له لایه ن پوره دگاری جیهانابه و ده
 ﴿أَنبَأَ هَذَا أَقَدِّيسٌ أَتَمُّ مُدْحِيُونَ﴾ دهی نایا نیوه بهم قورثانه باوهر ناکهن ﴿وَجَعَلُوا رُفْقًا﴾ وه له جیانی
 سو باسگوزاری له سه دروزیتان ﴿أَنَّهُمْ يَتَكَلَّمُونَ﴾ نیوه باوهر ناهیتن ﴿فَوَلَا يَأْتِيهِمْ الْخَلْقُومُ﴾ دهی
 بزچی کاتی گیان (ی نه خوشه که نان) ده گاته گه روی ﴿وَأَنَّهُمْ جَبَلٌ نَّظَرُونَ﴾ وه نیوه له و کاته دا
 تماشدا ده که ن ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِمْ سَكْرًا﴾ له و کاته دا (فرشته کاتمان) له نیوه نزدیکترن له و (که سهی
 له سه ره مهر گدایه) ﴿وَلَكِنْ لَا تَخْضِرُونَ﴾ به لام نیوه (فرشته کانی) نیمه نایشن ﴿فَقُلْ إِن كُنتُمْ عَرَفْتُمْ بَيْنَ﴾
 دهی بزچی ته گهر نیوه (زیندوو ناکرینه و هو) پاداشت نادرینه و ه ؟ ﴿تَرْجِعُونَهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ﴾ رُوحی
 (مردوه که نان) بگبر نه و ه ته گهر راست ده که ن ﴿وَأَقْرَبُ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ﴾ نه مجا ته گهر نه و (که سهی
 له گیانه لادایه) له نزدیکان بی (له خوا) ﴿فَرَفَعُوا رُوحًا وَجَعَتْ نُجُومٌ﴾ نه و ه حدسانه و هو بونی خوش و
 به دهشتی پر له ناز و نیعمه تی بو هدیہ ﴿وَأَقْرَبُ كَانَ مِنَ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ وه ته گهر له ها و له لانی دهستی
 راست بی ﴿فَسَلِّمُوا لِلَّذِينَ أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ نه و ه سه لاهمتی و بی زبانی بی تو (چونکه) تو له بارانی
 دهستی راستی ﴿وَأَقْرَبُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ به لام ته گهر له بی باوهرانی گومرا بیت ﴿وَقُلْ لِّمَنْ جَبْرُ﴾
 نه و ه (شونتی) میوانداریه که ی ینجگار گهر سه ﴿وَقَضِيَّةُ الْحَجِيمِ﴾ وه چونه ناو
 دوزخه ﴿إِنَّ هَذَا لَهُمْ حَقُّ الْيَقِينِ﴾ به راستی نه و ی (که له م سورته دا باسکرا) حقی و ینگومانه
 ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جسا که و ا بو و به باکی یاد و ته مسیحاتی پوره دگاری گه وری خوت
 بکه

سوره فی المجازینا

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدرچی له ناسمانه کان و زه ویدا هدیہ ته مسیحاتی خوا ده که ن
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه هدر نه و ه بالادهستی کار به جی ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدر بو نه و ه
 دهسه لات و خاوه نیه تی ناسمانه کان و زه و ی ﴿يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ ده دیتی ده مرتی ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 وه نه و دهسه لاتی به سه ره هدموو شتیکدا هدیہ ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ﴾ هدر نه و ه به که مینه (پیش هدموو
 شتیک هدموو) وه هدر نه و ه دوا هدمینه شه و (باشی هدموو شتیک ده میتیت) ﴿وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ﴾ وه
 دیار و ناشکرایه (بو خاوهن هوش و قامه کان به به لگه کانی) وه پنهان و شار او هیه (له جاوی بنده کان
 وزانابه به ناشکرا و نه پنهان کان) ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه نه و به هدموو شتیک ناگاداره

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ (خودا) نهو زاته به که ناسمانه کان و زهوی دروست کردوه
 ﴿فِي سِتٍّ أَيَّامٍ﴾ له شمش پورژدا ﴿لَمْ يَسْتَوِ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان بهر زویسه سه سر عهرش و قهراری
 گرت (باوه پرمان پیته نی بهو شنبوهی شیایوی خوا بیت، وه چو نیته کی نازانین، ته نهوا خوا
 خوی ده زانیت) ﴿وَعَلَّمَ تَائِيْلِي فِي الْاَرْضِ﴾ ده زانیت چی ده چیه ناوی زهوی ﴿وَمَا يَخْلُقُ مِنْهَا﴾ وه چی
 لی دیتسه دهرهوه ﴿وَمَا يَكُنْ مِنْ السَّمَاءِ﴾ وه چی له ناسمانهوه دیتسه خوار ﴿وَمَا يَخْلُقُ مِنْهَا﴾ وه چی بو
 سه رده کوی ﴿وَهُوَ مَعَكُمْ اِنْ مَّا كُنْتُمْ﴾ وه له هر کوی بن خوا له گه لئانه (به زانباری و ناگاداری)
 ﴿وَاللهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ فَيَصِيرُ﴾ وه خوا بینایه به هرچی که دیکه ﴿لَهُ﴾ ﴿لَهُ مَا لَكُمُ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ﴾
 خواهه ندراتی ناسمانه کان و زهوی هر بو نهوه ﴿وَاللهُ تَرَجَّحَ الْأُمُورُ﴾ وه هه سوو کارنک هه بو
 لای خوا ده که پتر نهوه ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ شهو ده بات به ناو پورژدا (له هارین و پایزدا)
 ﴿وَيُخْلِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ وه پورژ ده بات به ناو شهودا (له زستان و بهاردا) ﴿وَهُوَ عَزِيزٌ يَذَّاتِ الضُّمُورِ﴾ وه
 نهو (خوا) ناگاداره به نیازی ناو دلان ﴿عَالِمُ الْيَاقُوتِ وَالْزُّمُرِ﴾ باوه پر بهیتن به خوا و پیته مبه ره کی
 ﴿وَأَنفَعُوا مِمَّا حَكَمْتُمْ خَلْفَيْنِ فِيهِ﴾ و به خشن لهو مال و سامانه کی که خوا نیوه کی کردوه به چی نشینی
 پیشینان نیابدا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأُفْقُوا﴾ نه مجا نهوانه نان که باوه پر هیتاوه و دارایی یان به خشویه
 ﴿لَمْ يَنْتَرِكُوا﴾ پاداشتی که وره یان بو هه به ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نهوه چیتانه بو باوه پر به خوا
 ناهیتن؟ ﴿وَالرَّسُولُ بِذَعْوِكُمْ﴾ که پیته مبه ر بانگشان ده کات ﴿لَتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ﴾ که باوه پر به پوره رده گارتان
 بهیتن ﴿وَقَدْ أَخَذْنَاهُ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ له کاتیکدا که بن گومان خوا به یمانی (باوه پر هیتانی) لی وهر گرتون
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گه ر نیوه باوه پر دارن ﴿هُوَ الَّذِي يُرْسِلُ عَلَى عَبْدِهِ﴾ خواهه زاته به ده پیتریت بو بهنده کی
 خوی (که موحه مبه ده) ﴿إِنِّي بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ به لکه و نایه نایکی پرون و ناشکرا ﴿لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
 النُّورِ﴾ تا له تاریکستانی (گومرایی و بیباوه ری) دهر تان بهیتنیت بو ناو پروناکی (نیمان و نپسلام)
 ﴿وَلِلَّهِ يَكُونُ رُءُوفٌ رَحِيمٌ﴾ وه به راستی خوا به رامبه ر نیوه به سوژ و میهره بانه ﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾
 انه نهوه چیتانه کهوا هیچ نایه خشن له ری ی خوادا ﴿وَلَهُ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ﴾ له کاتیکدا میراتی
 ناسمانه کان و زهوی بو خوا ده پیته نهوه ﴿لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ﴾ به کسان نین نهوانه نان ﴿مَنْ آمَنَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ
 وَقَتْلَ﴾ که له پیش گرتنی (مه که که) دامالیان به خشویه و جهنگاون (له گه ل نهوانه کی له دوی فته چی مه که
 نهو کارانه بکن) ﴿أُولَئِكَ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ﴾ نهوانه پلهو پایه یان زور گوره تره ﴿مَنْ آمَنَ مِنَ الْاَقْفَانِ بَعْدَ وَقْتِنَا﴾
 لهوانه کی که له دوی (گرتنی مه که که) مالیان به خشویه و جهنگاون ﴿وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحَقُّ﴾ وه به هر
 دوولا خوا به لیتی به دهشتی داوه ﴿وَاللهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا ناگاداره به وهی که دیکه ﴿لَهُ﴾
 ﴿مَنْ الَّذِي يُقِرُّنَّ اللَّهُ﴾ کی یه نهو که سهی فهرز ده دات به خوا ﴿قَرِيبًا حَسَنًا﴾ به قدر زکی چاک
 (مه به ست نهویه مال به خشیت له پیتاوه خوا) ﴿فَيَصْنَعُهُ اللَّهُ﴾ تا خواش چند بهرامبه ر بیداته وه
 ﴿وَاللهُ أَعْلَمُ بِمَا كُنْتُمْ﴾ وه پاداشتی زور چاکی بو هه به ﴿لَهُ﴾

﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له رورؤیکدا که تو پیاوان و نافر هانی تیماندار دهینیت ﴿يَسْعَىٰ فِي رُجُومٍ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَنْفُسِهِمْ﴾ که پرووناکی (باوهریان) له پیتسیانه وه له لای راستیانه وه دهروات ﴿فَنَسْرُكُوا إِلَيْهِ﴾ (پیتان دهلین) مزدهی تنوه نه مرق ﴿جَسَدًا نَّحَرِيًّا مِّنْ تَحْتِهَا الْأَظْفَارُ﴾ به دهشتانیکه که پروباری زور به زیریاند دهروات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تنیدا ده میتنه وه به ده میشه بی ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْعَذَابُ الْعَظِيمُ﴾ هه نه وه به سهر که ونی گه وه ﴿يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ﴾ له ورؤه دا پیاوان و نافر هانی دوورو دهلین ﴿لَئِنْ كُنَّا نَعْمَلُ﴾ به وانهی که باوه ردار بوون ﴿أَنظَرُوا فَتَعْلَمُوا مَن يُّؤْتِيهِمُ﴾ سه پیریکمان بکه تال پرووناکیان تروسکبک وه هر گرین ﴿قِيلَ أَرْجِعُوا وَرَاءَكُمْ﴾ پیتان دهو تریت بکه پتنه وه یز دواوهی خن تان ﴿فَالنَّاصِرُ الْوَرُثَةُ﴾ وه داوای پرووناکی بکه یز خن تان ﴿فَقَضَيْتَ يَوْمَئِذٍ الْأُنُوفَ﴾ به کسهر شوو رایک ده کیشری له نیوانیاند ﴿لَئِنْ بَايَعُوا﴾ که دهه رایک کی تنیدیه ﴿بِأَيْلَانِهِ فَوَارِعَ الْوَعْدِ﴾ پرووی ناوه وهی ره حمه نی تنیدیه ﴿وَوَعَدْنَاهُ مِنْ فَوْقِهِ أَلْعَذَابَ﴾ دهه وه بیسی پرووی له سزایه ﴿يَنَادُوهُمْ﴾ (دوورووان تیمانداران) بانگ ده کهن و دهلین ﴿أَلَمْ تَكُنْ مَعَهُمْ﴾ نایا تنمه له گهل تنوه نه بوین (له نویتز و روروودا) ﴿فَالْوَالِيُّ﴾ تیمانداران دهلین: بهلنی له گهلاند بوون ﴿وَلَكِنَّكَ قَسَمْتُمْ أَنْتُمْ كَذِبًا﴾ به لام تنوه خن تان خه له ناند (دووروو پیلان گتربوون) ﴿وَلَمْ تَقْضُوا وَآدْبُتُمْ﴾ وه چاوه پروانی (نه مانی باوه ردار اتان) ده کرد و دوودن بوون ﴿وَنَسْرُكُوا الْأُمْنَىٰ﴾ وه هیواو ناوات فریووی دان ﴿حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُنَا﴾ تا فهرمانی خوا هات (و مردن) ﴿وَنَسْرُكُوا بِاللَّهِ الْعِزُّوْهُ﴾ وه شه پتان فریوی دان به لئی بورده یسی خوی گه وه ﴿فَالْأَوَّلُ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ﴾ نه مرق هیچ بریتیه که وه ناگبریت نه له تنوه ﴿وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه له بی باوه ران بق رزگار بووتسان ﴿مَّا وَكُنَّا لَنَازِلُ﴾ جینگاتان ناگری دوزخه ﴿هَلْ مَوْلَدُكُمْ﴾ نه و ناگه شیاوتانه ﴿فَوَيْسَ الْمَصْدُورِ﴾ نای چند سهر نه نه جامیکی خراپه ﴿أَلَمْ يَكُنْ لِلزَّيْنَةِ أَمْرًا﴾ نایا کانی نه وه نه هاتووه بق بر واداران ﴿أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ﴾ که دلیان راجله کیت و ملکه چ بی یز یادوزیکری خوا ﴿وَمَا نَزَّلُ مِنَ الْحَقِّ﴾ وه بق نه قورانهی که نار دویه تیه خواره وه؟ ﴿وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾ وه که نه که سانه (جوهله که و گاوور) نه بن ﴿أَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ که له وه پیش کتیبی ناسمانیان پندرا ﴿فَطَاعُوا عَزِيزًا أَلِيمًا﴾ وه ماوه به کی دوورو و دیزبان به سهر داتیه ری ﴿فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ نه مجا دلیان ره ق بوو ﴿وَكَبُرَتْ لَهُمْ ذُنُوبُهُمْ﴾ وه زور به بیان یاخی و له سنورده جوو بوون ﴿أَفَأَمَّا إِنَّا لِلَّهِ عُجُ الْأَحْسَ﴾ بیگومان بزائن که خوا زهوی زیندوو ده کاته وه ﴿بَعْدَ تَوْبَتِهِ﴾ دواوی مردنی ﴿فَدَيْتُمَا الْكَافِرِينَ﴾ بیگومان نیشانه و به لکه کاتمان بق پروون کردونه ته وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تابیر بکه نه وه ﴿إِنَّا الْمَصْدُورِينَ وَالْمَصْدُورَاتِ﴾ بیگومان پیاوان و زنانی خیر خواز ﴿وَأَوْفُوا بِاللَّهِ فَمَا تَحْسَبُ﴾ نه وانهش قمرز دهه دن به خوا به قمرزیک کی چاک (یارمتهی هه زاران دهه دن) ﴿يَصْنَعُ اللَّهُ﴾ چند بهر امبر ده یاندر پتنه وه ﴿وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾ وه بق نه وانه هم به باداشتی زور چاک

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ و نه وانه ی باوهریان هیتاوه به خوا و به پیغه مبرانی ﴿أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾
 نه وانه خویان راست گویان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ و نه وانه ی کبی
 باوهریون و به لگه و تیشانه کانی تیمه یان به درق زانی ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّجِيمِ﴾ نه وانه هاوولی ناگری
 دوزخن ﴿أَقْلَمُوا أَنْفُسَهُمُ الْكُفْرَ﴾ و به زنان کبیگومان زبانی دنیا نه نهها ﴿لَبِئْسَ وَلَهُمْ رِيسَةً﴾ گانه
 و گمه و رازاندنوه و ﴿وَتَقَاخَرُ بَيْنَهُمْ وَيَتَكَاخَرُونَ فِي الْأُمُورِ وَالْأَوْلَادِ﴾ خوزه لکیتشانه له نیواناندا و لاف لیتانه
 به دارایی و مندالی زورهه ﴿كَمَثَلِ غَيْثٍ﴾ و نه بارانیک وایه ﴿أَنْجَبَ الْكُفْرَ بَابًا﴾ که حاسلانه کبی
 جووتیاران دلخوش بکات ﴿ثُمَّ يَهَيِّجُ فِتْنَتَهُ يُضْمِرُ﴾ پاشان ووشک بی و به زردی بی بینیت
 ﴿ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا﴾ له پاشان بیت به پووش و به لاش ﴿وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ له روزی دواپشدا
 سزای توند و سهخت (هیه بز دنیا په رستمان) ﴿وَمَقْفُورٌ مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ﴾ و نه لی بودن و په زامه ندی
 هیه له لایه نه خواوه (بز خوا ناسان) ﴿وَمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ﴾ و نه زبانی دنیا هیچ نی به
 جگه له رابوار دینکی خله تینه نه بیت ﴿سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ (که وانه) پینسیر کنی بکن
 بز (دهست خستی) لیخوشیون له لایه نه په روه ردگار تانهوه ﴿وَجَعَلْ عَظْمُهَا﴾ و نه بز به دهشتیک که
 پانتایی به کبی ﴿كَرِهُوا كَلِمَةَ الْآلِثْمِ﴾ به وینه ی پانتایی ناسمان و زوی به ﴿أَعْدَتِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 ناماده کراوه بز نه وانه ی باوهریان هیتاوه ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ به خوا و پیغه مبرانی ﴿ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾
 نهو (پاداشته) به خششکی خواپی به ﴿يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ دهیدات به هر کس که خوی به ویت
 ﴿وَأَلَّفَهُ الْقَضْيَ الْعَظِيمَ﴾ و نه خوا خواونه ی به خششی گوره به ﴿ثُمَّ أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ﴾ هیچ زیان و
 به لایه نه پرووی نه داوه ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي الْسَّمَاءِ﴾ نه له زوی و نه له خودی خوتاندا ﴿وَلَا فِي كِتَابٍ﴾
 ثیللا له (لوح المحفوظ) دانوسراوه ﴿مَنْ قَبْلَ أَنْ تَنْزِلُهَا﴾ پینش نه وای به دی بهینین ﴿إِنْ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ﴾
 یسیر ﴿بِتُكْمَانٍ نَهْوَهُ بَزْ خَوَازُورُ نَاسَانَه﴾ ﴿لَا يَكُنِي لَكُمْ سُوَءُ تَأَخُّفٍ﴾ تاخه فعت نه خون ﴿عَلَىٰ مَا نَأْتِيكُمْ﴾
 بز نه وای له ده سستان چووه ﴿وَلَا تَقْرَبُوا﴾ و نه دلخوش و مغرور نه بن ﴿بِمَا أَتَتْكُمْ﴾ به وای که
 پینی داوون ﴿وَاللَّهُ لَا يُجِبُ كُلَّ مِحْتَالٍ فَخُورٍ﴾ و نه خوا هیچ خوز به زل زانکی شانازی کمری خوش
 ناوینت ﴿الَّذِينَ يَحْكُمُونَ﴾ نه وانه ی چروکی و به زلی ده کن (له مال به خشش له پینا و خوادا)
 ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ النَّاسَ بِالْهَيْبَةِ﴾ و نه فرمان به خه لکیش ده کن په زلی و چروک بن ﴿وَمَنْ يَقُولُ إِنَّ اللَّهَ﴾ و نه هر
 کس پشت هه لکات نهو بیتگومان خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْخَبِيرُ﴾ هر خوی بی نیازی سوپاسکراوه ﴿

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا﴾ سویند به خوا به راستی نیمه پیغمبرانی خومانمان ناردووه ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ به
 به لگه و مو عجز می پرو نه وه ﴿وَأَرْسَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ﴾ وه کتبی (ناسمانی) و ترازوی
 دادمان له گه لدا ناردن ﴿يَتْلُوهُ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ بۆ شه وهی خه لکسی به داه گه ری په فشار بکهن (له ناو
 خویاندا) ﴿وَأَرْسَلْنَا الْحَبِيبَ﴾ وه ناسمان دروست کرد ﴿وَفِي بَآئِشٍ شَرِيدٍ﴾ که هیزکی به تینی توندی
 تیدایه بۆ جهنگ کردن ﴿وَمَكَّيْنًا لِلنَّاسِ﴾ وه سوو دیکي زوریشی هه به بۆ خه لکسی (له بهر کاهیتانی
 له هه موو جوړه پیشه سازی به خزمه تگوزاره کاندا) ﴿وَرُسُلًا لِّلَّهِ﴾ وه نا خوا ده ری بخت
 ﴿مَنْ يَضُرُّهُمْ وَرُسُلُهُ بِالْحَقِّ﴾ چ که سنی یار مه تی (فاینی) خوا و پیغمبرانی ددات که په نهانیشه ﴿إِنَّ
 اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ بیکومان خوا به هیز و ده سه لانه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا ابْنًا بِرًا﴾ سویند به خوا بیکومان
 نوح و ثیر اهیسم مان په وانه کرد ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمُ الْاِيمَةَ وَالْكِتَابَ﴾ وه له ناو وه چه کاتیشپاندا
 پیغمبریتی و کتبی ناسمانیمان دانا ﴿فَوَيْلٌ لِّمَنِ اتَّبَعْتُمْ﴾ نه مجا هه ندیکیان پشمو و نیان و درگرت
 ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسِقُونَ﴾ وه زوریشان یاخی و کافر بوون ﴿لَقَدْ قَرَّبْنَا كَثِيرًا مِّنْ دُونِهَا﴾ وه دواتر عیسی
 پاشان به شویتن نه واند دسان پیغمبرانی خومانمان نارد ﴿وَقَرَّبْنَا يُعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾ وه دواتر عیسی
 کوری مریه مان نارد ﴿وَالْحَنَّةَ الْاِجْلَ﴾ وه نهنجیلمان پی به خشی ﴿وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الْاِنْسِ اَنْبِيَاوُ﴾ وه
 له دلی نه وانه دا که شویتن کهوتن ﴿رَافَةَ وَرَحْمَةَ﴾ سوز و به زه ایمان دروست کرد ﴿وَرَهْبَانِيَّةً
 ابْتَنَوْهَا﴾ وه گوشه گیری په که که خویان دایان هیتا بوو ﴿مَا كُنْتُمْ عَلَيْهَا﴾ که نیمه نه وه مان له سه ر
 پیویست نه کړد بوون ﴿اِلَّا اَتْبَعُوا رِضْوَانِ اللَّهِ﴾ به لام خویان دایان هیتا بۆ زه زامندی خوا ﴿فَانْزَعَوْهَا عَنْ
 رَعِيَّتِهَا﴾ که چی وه ک پیویست پاریز گاری شه گوشه گیری به یان نه کرد ﴿فَاتَّبَعْنَا الْاِلِيْنَ اَمَّاوَايْمُهُمْ﴾
 نیمه ش به خشیمان به وانه یان که باوه بریان هیتا بوو ﴿اَحْمَرًا﴾ باداشنی خویان ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسِقُونَ﴾
 وه زوریشان له سنوور در چوون ﴿يَا أَيُّهَا الْاَبْرَارُ اَتَّبِعُوا اَمْرًا﴾ هی نه وه که سانه ی باوه رتان هیتاوه
 ﴿اتَّقُوا اللَّهَ وَءَامِنُوا بِرُسُلِهِ﴾ له خوا بترسن و باوه ربیتن به پیغمبره که ی ﴿وَلَا تُكْفِرُوا بَرًّا مِّنْ رَّحْمَةٍ﴾
 دوو به شتان له به حمه ت و به خشی خوی پی ده به خشی ﴿وَلَا تَجْعَلُوا لِكُلِّ نُوْكَا﴾ وه پرو ناکیه کتان دداتی
 ﴿تَكْفُرُونَ بِهِ﴾ که پشموونی و پیی راستی پی ده ر کهن ﴿وَلَا تَجْعَلُوا لِكُلِّ نُوْكَا﴾ وه لبتان خزش ده بیت
 ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ رَحِيْمٌ﴾ وه خوالی خۆ شبووی مېهره بانه ﴿لَقَدْ اَعْلَمْنَا اَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تا خاوه ن په راوه
 ناسمانیه کان بزائن ﴿اَلَا يَتَذَكَّرُوْنَ عَلٰى مَنِّ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ که ده سه لانیان نی به به سه ر هېچیک له به خشی
 خوا ﴿وَاَنَ الْفَضْلُ بِيَدِ اللَّهِ﴾ وه هدر چی به خشی هه به ده ست خوایه ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ده ددات به هه ر
 که سیک که خوی بیه ویت ﴿وَاللَّهُ دُرُّ الْفَضْلِ الْاَبْدِيَّةِ﴾ وه خوا خاوه نی به خشی زور گه وریه ﴿

سورەتی (الجلالة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای بدخشنده‌ی میهربان

﴿قَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ به‌پاسنی خوا بیستی ﴿قَوْلَ الَّذِي جَعَلَكَ فِي رَحْمَةٍ﴾ ووتی له‌وژنه‌ی که له‌باره‌ی میرده‌که‌یه‌وه گفتوگویی له‌گه‌ن نه‌کردی ﴿وَنَشْكُرُ إِلَى اللَّهِ﴾ وه‌سکالای خوی بۆ لای خوا نه‌برد ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ خَائِرُكُمْ﴾ وه‌خوا گویی له‌وونوویژی هه‌ردورکتان بوو ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به‌پاسنی خوا بیسهری بینابه ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ مَسْجَرَهُ﴾ نه‌وانه‌تان که‌ظه‌ار ده‌که‌ن ﴿مَنْ يَسْتَأْذِنُ﴾ له‌گه‌ن ژنه‌کانبانه‌دا (به‌نیان ده‌لێن وه‌ک دایکمان وان) ﴿مَّا لَهُمْ أَنَّهُمْ﴾ نه‌وانه‌ دایکی نه‌وان نین ﴿إِنْ أَنَّهُمْ هُمْ﴾ دایکی نه‌وان ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ﴾ هه‌ر نه‌و ژنانه‌ن که‌نه‌وانیان لێ بووه ﴿قَالَهُمْ يَقُولُونَ مَسْجَرًا لِّقَوْلٍ﴾ وه‌بێگومان نه‌وانه‌ گوفتاریکی خرابی ناپه‌سه‌نده‌لێن ﴿وَرُؤُوسًا﴾ و درۆ ده‌که‌ن ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ ذُو بَأْسٍ﴾ وه‌به‌پاسنی خوالی خۆش بووی لێ بوورده‌یه ﴿وَالَّذِينَ يَخْشَوْنَ﴾ نه‌وانی ظه‌ار ده‌که‌ن ﴿مَنْ يَسْتَأْذِنُ﴾ له‌گه‌ن هاوسه‌ره‌کانیان ﴿ثُمَّ يُعْذِرُونَ﴾ له‌باشان په‌شیمان ده‌بسه‌وهو (ده‌بانه‌وێت بچه‌ لایان) ﴿لِمَا قَالُوا﴾ له‌وه‌ی که‌ووتوبانه (واته‌ خیره‌ ته‌ لایان ناده‌ن) ﴿فَتَحْرِيرَ رَقَبَةٍ﴾ نه‌وه‌ پنیوێسته‌ به‌نده‌یه‌ک نا‌زاد بکه‌ن ﴿مَنْ قَبْلَ أَنْ يَمْسَسَ﴾ له‌پیش نه‌وه‌ی به‌یه‌ک بکه‌ن (و بچه‌ لایان) ﴿ذَلِكُمْ يُعْطُونَ بِهِ﴾ نه‌م که‌فاره‌ته‌ی (که‌ له‌سه‌رتان پنیوێست کراوه) نامۆزگاری ده‌کرین پێی ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ خَائِرُكُمْ﴾ وه‌خوا شاره‌زا وئاگاداره‌ به‌وه‌ی که‌ ده‌بکه‌ن ﴿مَنْ يَسْتَأْذِنُ﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر به‌کتێک (به‌نده‌ی) ده‌ست نه‌که‌وت ﴿فَقَبِيلًا شَهْرَيْنَ مُتَتَابِعَيْنِ﴾ نه‌وه‌ یا دوو مانگ له‌سه‌ریه‌ک به‌پۆژوو بیت ﴿مَنْ قَبْلَ أَنْ يَمْسَسَ﴾ پیش نه‌وه‌ی بچه‌ لای به‌ک ﴿مَنْ لَرَّسْتُمْ﴾ نه‌گه‌ر به‌کتێک نه‌یتوانی (دوو مانگ به‌پۆژوو بیت) ﴿قَاتِلُوا سِتِّينَ يَوْمًا﴾ نه‌وه‌ با نانی شه‌ست هه‌زار بدات ﴿ذَلِكَ لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نه‌و (که‌فاره‌تانه‌ که‌ له‌سه‌رتان پنیوێست کراوه) بۆ نه‌وه‌یه‌ باوه‌ر بکه‌ن به‌خوا و پته‌مه‌به‌ری خوا (مل که‌چی فه‌رمانی خواو پته‌مه‌به‌ری خوا بن) ﴿وَيَذَلَّكَ خُذُوا اللَّهُ﴾ وه‌نه‌وانه‌ سنووری خواو ﴿وَالْكَافِرِينَ عَذَابُ اللَّهِ﴾ وه‌بۆ بێ باوه‌ران هه‌یه‌ سزای سه‌خت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ بێگومان نه‌وانی دزایه‌تی و سه‌ره‌بیچی خواو پته‌مه‌به‌ری خوا ده‌که‌ن ﴿كُفْرًا﴾ په‌سواو سه‌رشۆر ده‌کرین ﴿كَأَكْبَتِ الْآبَتِ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ هه‌ر وه‌ک نه‌وانه‌ی پیش نه‌مان په‌سواو سه‌رشۆر کران ﴿وَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ﴾ (چۆن ناهه‌رمانی ده‌که‌ن) له‌کاتێکدا دنیان که‌ تێمه‌ به‌لگه‌ی روونمان ناردۆته‌ خواره‌وه ﴿وَالْكَافِرِينَ عَذَابُ شَدِيدٍ﴾ وه‌بۆ بێ باوه‌ران سزای په‌سواکه‌ر هه‌یه ﴿وَيَوْمَ يَنْعَثُ اللَّهُ جَحِيمًا﴾ له‌پۆژنکه‌دا که‌خوا هه‌مووبان تیکرازیندوو ده‌کاته‌وه ﴿فَيَنْفَعُهُمْ بِمَا عَمِلُوا﴾ باشان هه‌والیان پێ ده‌دات به‌وه‌ی که‌ کردوبانه ﴿أَخَصَّنَا اللَّهُ وَشَوَّوْا﴾ که‌خوا (هه‌مووی) ژماردوو وه‌ (به‌لام) خۆیان له‌بیران چوووه ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه‌خوا به‌سه‌ر هه‌موو شێکدا ئاگاداره ﴿

﴿الزُّرَّارُ﴾ ناپا نعت زانیوه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَوَايَ الشَّكَرِ﴾ که خوا ده زانی چی له ناسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه چی له زهویی دایه ﴿مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى لِلْكَافِرِ﴾ چهی هیچ سنی که سیک نی به ﴿إِلَّا هُوَ رَايُهُمْ﴾ که خوا چواره میان نه بیت ﴿وَلَا حَسْرَةَ﴾ وه چهی هیچ پینج که سیک نی به ﴿إِلَّا هُوَ سَائِلُهُمْ﴾ که نهو شهه میان نه بیت ﴿وَلَا آتَى مِنْ دُونِ اللَّهِ أَكْثَرُ﴾ وه نه که متر لهو زماره نه زورتی نی به ﴿إِلَّا هُوَ مَكْتَبُهُمْ﴾ مه گهر خویان له گه لدایه (به زانیاری و ناگاداری) ﴿إِنَّمَا كَانُوا﴾ له مهر جینگایه کدا بین ﴿ثُمَّ يُعَذِّبُهُمْ بِمَا عَمِلُوا وَالْعَذَابُ﴾ پاشان له زوری دواپیدا ناگاداریان ده کانه وه به وهی که کردوویانه ﴿إِنَّ اللَّهَ بَعَثَ لِيَّ رَسُولًا﴾ به راستی خوا به هه مور شتیک ناگادار و زانیه ﴿الزُّرَّارُ﴾ ناپا سه رنجت نه داوه ﴿إِنَّمَا الَّذِينَ هُمَا عَنِ النَّجْوَى﴾ له نهوانهی که قه دهغه کران له چهی ﴿لَا يَعْوَدُونَ﴾ پاشان ده گهر پنه وه ﴿لِإِسْمَاعِيلَ﴾ بز نه وهی لیبان قه دهغه کرا بوو ﴿وَيَعْقُوبَ﴾ بِالْإِسْمِ وَاللَّحْدُونَ وه له گه له به کتریدا به چهی نه دوین ده بارهی گوناوه ناوان و دهست دریزی ﴿وَمُعْصِيَةَ الرَّسُولِ﴾ وین فرمانی پیغمه بریش ﷺ ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ حَتَّىٰ﴾ وه کاتی بین بز لات سه لامت لی ده کن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هُمْ بِاللَّهِ﴾ به شیوه یدک که خوا بهو جزوه سه لامی لی نه کردوویت ﴿وَيَقُولُونَ أَنَّهُمْ﴾ وه له دلی خویاندا ده لیب: (له گهر پیغمه مبره) ﴿لَوْلَا يَعْلَمُ اللَّهُ مَا تَقُولُ﴾ بز چی خوا سزمان نادات به هوی نهو قسهانی که پی ی ده لیب ﴿حَسْبُكَ جَعَلُوا يَصَلُّونَ أَفَشِ الْقَصِيرِ﴾ نهوانه دوزه خیابن به سه که (بینگومان) ده چنه ناویه وه که جینگایه کی زور خراپه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هُمْ آمَنُوا﴾ نهی نهوانهی که پرواتان هیناوه ﴿إِذَا تَشَاجَرْتُمْ﴾ که چه تان کرد ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا فِي نِزَارٍ وَاللَّهُ دُونَ﴾ به چه باسی گوناوه دهست دریزی ﴿وَمُعْصِيَةَ الرَّسُولِ﴾ و سه رنجی پیغمه مبر مه کن ﴿وَتَتَّبِعُوا الْيَزِيدَ وَالْقَوِيَّ﴾ وه باسی چاکه و باریز کاری و له خواترسان بکن ﴿وَأَنفَرُوا إِلَى اللَّهِ﴾ له خوا پترسن (و خوتان پباریزن له سزای نهو خواپه ی) ﴿إِنِّي وَخَشَرُونَ﴾ که هه لای نهو کوده کرینه وه ﴿إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ﴾ بینگومان چه نهنها له شه پتانه وهی ﴿يَعِزُّنَ الَّذِينَ هُمْ آمَنُوا﴾ تا نهوانهی که پروایان هیناوه دلنه نگ بکات ﴿وَلَيْسَ بِضَايِقَةٍ﴾ له کاتبکا هیچ زبانیان بی ناگهیه نیت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فرمانی خوانه بیت ﴿وَكَلَّ اللَّهُ فَلْيَنْتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ (دهبا) ایماندارانیش نهنها پشت به خوا بهه سستن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هُمْ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانهی که باوه رتان هیناوه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک پیشان ووترا ﴿فَلْيَسْمَعْ أَتَسْمَعُ﴾ له کز و دانیشنه کاند جینگه بکه نه وه (و فراوانی بکن) ﴿فَلْيَسْمَعْ أَتَسْمَعُ﴾ قبهوش فراوانی بکن خواهش گوشادی به ئیوه ده دات ﴿فَلَا قِيلَ أَنشُرُوا فَأَنشُرُوا﴾ وه کاتیک پشان ووترا هه سستن، قبهوش هه سستن ﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ هُمْ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خواهش پله و پایهی نهو که سانه بهر ز ده کانه وه له ئیوه که پروایان هیناوه ﴿وَالَّذِينَ أَرَادُوا الْعِدَّةَ وَرَحِبْ﴾ وه نهوانهی که زانستیان پی به خشراره وه چه ند پله بهک (پله بیان بهر ز ده کانه وه) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَتَعَمَّلُونَ خَيْرٌ﴾ وه خوا شاره زایه به وهی دهیکهن ﴿﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەي ئەو کەسانەي کە باوە پەنان هېتاوہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ هەر کاتێ (وێستان) قسەي پەنەانی لە گەڵ پێغەمبەرەدا ﷺ بکەن ﴿فَقَدْ مَوَّانَ بَدَىٰ جَوْنُكَ صَدَقَ﴾ ئەوہ بېش چە کردنە کەتان خیرێک بکەن ﴿وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ ئەمە بۆ خۆتان چاکتر و پاکترە ﴿فَإِنْ تَجِدُوا﴾ ئەمجا ئە گەر هېچتان نەبوو ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ﴾ ئەوہ ینگومان خوا لیخۆش بوو مېەرەبانە ﴿وَإِنْ تَقَرَّرْ﴾ ئایا دە ترسان (لە هەزاری) ﴿أَنْ تَقْدَمُوا بَدَىٰ جَوْنُكَ صَدَقَ﴾ بېش چە کردنە کەتان خیرێک بکەن ﴿وَإِنْ تَقَرَّرْ﴾ ئەمجا ئە گەر خیرە کەتان ئە کرد ﴿وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ و خواش ئەو بەی لی گیرا کردن ﴿فَإِنْ تَقَرَّرْ﴾ ئایا دە ترسان ئەوسا نوێز بکەن و زە کات بەدن ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وە گوێرا بەی خواو پێغەمبەرە کە ی بکەن ﴿وَاللَّهُ خَيْرٌ مَّا تَتَمَلَّوْنَ﴾ وە خوا شارەزایە بەو ی کە دەیکەن ﴿وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ ئایا بۆ سەر نچێک نادە ی لە ئەوانە ی ﴿قَوْلًا﴾ کە دۆستایە تی ئە کەن ﴿وَمَا عَصَيْتُمْ اللَّهَ عَلَيْهِ﴾ لە گەڵ هەزێک (ی جوو لە کە) کە خوا غەزەبی لیگرتوون ﴿مَّا هَرَيْتُمْ وَلَا مَهْتُمْ﴾ ئەوان ئە لە ئیوون و ئە لە ئەوانیشن ﴿وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَيْبِ﴾ وە سویندە دەخۆن بەدرو ﴿وَيَحْلِفُونَ﴾ لە کاتی کەدا خویان دەزانن (درو دە کەن) ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ خوا سزای دزواری بۆ ئاسادە کردوون ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بەراستی ئەو ی ئەوان دەیان کرد کاریکی ناپەسەند بوو ﴿أَتُحَدِّثُكَ خَيْرًا﴾ (دوو پروو کەن) سویندە کانیان کردبوو قەلغانی (درو و خراپە کانیان) ﴿صَدِّدُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وە پێگري (خەلک) یان کرد لە پێزای خوا ﴿فَاللَّهُ عَذَابُ مُّهِينٍ﴾ ئەمجا بۆ ئەوان هەبە سزای پێسواکەر ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ عِلْمٌ﴾ ئەوان ئە یار و هاو دەمی ناگرن ﴿شَيْءًا﴾ مالا و مندالیان هیچ سوو دێکی نی یە بۆیان ﴿أَوَلَيْكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ئەوانە یار و هاو دەمی ناگرن ﴿مُزِفَةً لِّخَيْدٍ﴾ تێیدا دەمێشەو بەهەمیشە یی ﴿يَوْمَ يَتَعَلَّمُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ لەروژێ کەدا کە خوا هەموویان زیندوو دە کاتەوہ ﴿وَيَحْلِفُونَ لَهُ﴾ ئەوسا سویندی بۆ دەخۆن ﴿كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ﴾ هەر چۆنی سویندیەن دەخوارد بۆ ئیوہ (لە دونیادا) ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ وە وادە زانن شێکیان بە دەستەو بەهە ﴿أَلَا اللَّهُمُّ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ با بزائن بەراستی هەر ئەوانن دروژن ﴿أَسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ﴾ شەیتان بەسەر یاندا زالا بووہ (بە جزیرێک) ﴿فَالسَّيْفُ رِذْوَانٌ﴾ کە بادی خوی لە پێر بردوون ئەوہ ﴿أَوَلَيْكَ جَزَىٰ الشَّيْطَانِ﴾ ئەوانە کۆمەل و دەستە ی شەیتانن ﴿أَلَا إِنَّ جَزَىٰ الشَّيْطَانِ هُمُ الْقَاسِرُونَ﴾ با بزائن کە بەراستی هەر کۆمەل و دەستە ی شەیتان زەرەمەندن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ بەراستی ئەوانە ی کە دوزمناپەتی خواو پێغەمبەری خوا دە کەن ﴿أَوَلَيْكَ فِي الْأَذَىٰ﴾ ئەوانە لە پێسواترینی خەلکەن ﴿كَتَبَ اللَّهُ﴾ خوا نووسیبو یەتی ﴿لَا تَحِبَّ إِلَا أَنْ تُرْسِي﴾ کە ینگومان من و پێغەمبەرەم سەر دە کەوین ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ بەراستی خوا بەهیز و بە توانای بالادەستە ﴿

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِرُونَ﴾ که سائیک نابینیت که باوه‌ریان هه‌بیت ﴿بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ به‌خواو
 به‌پوژی دواپی ﴿يُؤَذِّنُونَ﴾ که دۆستایه‌نی بکه‌ن ﴿مَنْ كَذَّبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ی دزایه‌نی
 خواو و پیغه‌مبه‌ری خواده‌که‌ن (واته : ناییت باوه‌پ‌داران دۆستایه‌نی و پششیوانی بین باوه‌پ‌ان بن)
 ﴿وَلَوْ كُنَّا إِلاَّ نَارُ الْهَرَقِ﴾ هه‌ر چنده‌ نه‌و دۆرمانه‌ش باوکیان بن ﴿أَوَلَيْتُمْ أَزْوَاجَهُمْ وَعَشِيرَتَهُمْ﴾ یان
 کوپ و بر او خزمیان بن ﴿أَوَلَيْتُمْ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ﴾ نه‌وانه‌ خوا باوه‌پ‌ی له‌دلیاندا چه‌سپاندوه
 ﴿وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ﴾ به‌هیزی کردوون و سه‌ری خستون به‌قورشان و نیمان له‌لایه‌ن خویه‌وه
 ﴿وَنَزَّلْنَاهُمْ فِي حَتِّ﴾ وه‌ده‌بانخاته به‌هشتانیکه‌وه ﴿نَجَّيْنَا مِنَ الْحَرِّ الْأَكْثَرَ﴾ که جو‌گه‌ ناوی زور
 ده‌روات به‌زیر دره‌خته‌کانبانا (حکیرین فیها) به‌هه‌میشه‌پی تیبیدا ده‌مینه‌وه ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا
 لسی‌بان پازی بووه ﴿وَرَضُوا عَنْهُمْ﴾ نه‌وانیش له‌خوا پازی بوون ﴿أَوَلَيْتُمْ جَزَاءُ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ کۆمه‌ل
 وده‌سته‌ی خودان ﴿أَلَا إِنَّ جَزَاءَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ناگادارب‌ن که تنها کۆمه‌ل وده‌سته‌ی خودا رزگار
 و سه‌رفرازن ﴿۵﴾

سوره‌قی (الحشر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ هه‌رچی له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا به‌نسیب‌حاتی خوا
 ده‌کات ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه‌تنه‌ا نه‌و زالی بالاده‌ستی کاردرسته ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوازانیکه
 ﴿أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ بپ‌ن باوه‌پ‌انی خواوه‌ن کتیبی ده‌رکرد ﴿مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ له‌مال و شوینی
 خویان ﴿لَا أَرْى لِلشَّرِّ﴾ بویه‌که‌م کۆبوونه‌وه ﴿مَّا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْبَوْا﴾ به‌ت‌مانه‌بوون (نه‌ی موسولمانینه) که
 (له‌ نه‌لاکانیان) ده‌رچن ﴿وَقَطَّوْا أَعْقَبَهُمْ﴾ خۆشیان وایان ده‌زانی ﴿مَّا نَعْتَهُمْ حُصُوفُهُمْ مِنْ اللَّهِ﴾ که
 قه‌لاکانیان ده‌بانپ‌ازن له‌(سزای) خوا ﴿فَإِنَّهُمْ لِلَّهِ﴾ بویه‌(سزای) خویان بۆهات ﴿مِنْ حَيْثُ وَجَّهْتُمُوهَا﴾
 له‌شویتیکه‌وه که گومانیان بۆی نه‌ده‌جوو ﴿وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ﴾ وه‌خوا ترسینکی خسته‌ناو دل‌بان‌وه
 ﴿يَجْرِيُونَ فِيهِمْ﴾ که خانوه‌کانی خۆنیانان ویران ده‌کرد ﴿بِأَيِّدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ﴾ به‌ده‌ستی خۆیان
 و به‌ده‌ستی نیمانداران ﴿فَاقْتَرُوا بِأَنْفُسِ الْأَخْصَرِ﴾ نه‌مجا پند و ده‌گرن نه‌ی خواوه‌ن بیرو هۆشان ﴿۵﴾
 ﴿وَلَوْ أَنَّ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْقِتَالَ﴾ نه‌گه‌ر خوا ده‌ر به‌ده‌ری له‌سه‌ر بریار نه‌دانایه (له‌سه‌ر نه‌و جوله‌کانه)
 ﴿لَعَدَّ لَهُمْ فِي الْأَنْبِيَاءِ﴾ بیگومان له‌دونیدا سزای ده‌دان ﴿وَلَهُمْ فِي الْأَخْزَرِ﴾ له‌پوژی دواپشدا بۆ نه‌وان
 هه‌یه ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ سزای ناگره‌ی دۆزوخ ﴿۵﴾

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ ثم سزایه به هوی شهوده بوو ﴿شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ دزایه تی خوا و پیغمه بریان کرد
﴿وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ﴾ وه هدر که سیتک دزایه تی خوا بکات ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ نهوه بهدراستی خواتوله
سیتی به نینه ﴿مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْقَةٍ﴾ نهوه ی بریشان له دارخورما ﴿أَوْ زَكَّيْتُمْ﴾ یالیتی گه پران
﴿فَأَلْبَسْتُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ﴾ به وه ستای له سر بنه کانیاں به منته نهوه ﴿فَإِذَا لِلَّهِ﴾ نهوه به فرمانی خوا بووه
﴿وَالْخَيْرِ الْأَقْبَرِ﴾ وه بز سهر شؤر کردنی له سنوور دهر جوان بوو (مه بهست پی جوله که کانه)
﴿وَمَا آتَاكَ اللَّهُ﴾ نهوه (دهستکه وتانه) که خوا سه نده وه (پی جهنگ کردن) ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِ وَنَهْتُمْ﴾
بز پیغمه به ره که ی له مالی (بهی نه ضیر) ﴿فَمَا أَرْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ﴾ نهوه بز به دهست هیتانی
(نهوه مال و سامانه ی جوله که) هیچ نه سپ و خوشتر یکیان تا ونه داره و (نه جهنگاون) ﴿وَلَنْ كُنَّ﴾
﴿اللَّهُ يَسْطُرُ رُسُلَهُ﴾ به لکو خوا پیغمه برانی زال ده کات ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ﴾ به سهر هدر که سدا که به ویت
﴿وَأَنَّ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَوِيرٌ﴾ وه خوابه سهر هم مو شتیکدا به دهسه لاته ﴿مَا آتَاكَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ نهوه ی خوا
دهست پیغمه بری خست (به پی جهنگ) ﴿مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ﴾ له (سهر ووت و سامانی) گونه نشینه کانی
جوله که ﴿فَلْيَلْزِمُوا الْكُرْسِيَّ﴾ نهوه بز خوا بز پیغمه به ره ﴿وَإِذَا لَهُ بِرُوحِهِ نَفْسٌ﴾ گشتی موسلماناندا خدرج
ده کریت) ﴿وَالَّذِي الْقُرَىٰ وَالْيَتَامَىٰ﴾ وه بز خزمانی (پیغمه به ره) و هتپوان ﴿وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ﴾
وه بز هدراران و ربووارانی که دهسته ﴿كَلَّا لَا يَكُنْ دُولُهُ بَيْنَ الْأَعْيَانِ يَنْكُرُ﴾ نا (نهوه مال و سامانه)
تنها لهنا و دهله مننده کانتاندا دهست به دهستی پی نه کریت و بهس ﴿وَمَا أَتَتْكُمْ أَرْسُلٌ فَتُحَدِّثُوا﴾
وه نهوه ی پیغمه به ره ﴿بِئْسَ بَنِي دَانٍ وَرَبِيبُكُمْ﴾ ومانه که عتبه فاستهوه و نهوه ی لیتانی قهدهه کرد وازی
لی بهتین ﴿وَأَنقَضُوا اللَّهَ﴾ وه له خوابتر من ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بیگومان خوا ی گوره سزای سهخته ﴿وَلِلْفَقْرَةِ الْأَعْمَىٰ﴾
(نهوه دهسکه و ته ی له بهی نه ضیر گیرا) بز نه دارانی کز چکه رانه ﴿الَّذِينَ لَمْ يَرْجُوا﴾
نهوانه ی که دهر کران ﴿مِنْ دِينِهِمْ وَأَمْلَيْهِمْ﴾ له مال و سامانیان ﴿يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةً﴾
فهرل و بههره ی خوا و رزامه ندی نهویان ده ویت ﴿وَيَخْشَوْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه یارمه تی (نایبی) خوا
و پیغمه بری خوا ده دن ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْغُصَّةُ فَرُّنَ﴾ هدر نهوانن راستگو یان ﴿وَالَّذِينَ تَوَوَّأُوا الذَّارَ وَالَّذِينَ مِنْ﴾
﴿قَبْلِهِمْ﴾ نهوانه (یاریده دهره کان) که له مال و شویتی خویان بوون (له شاری مه دینه) و باوه بریان هیتا
پیش (کوچکر دنی برامو هاجر ه کانیاں) ﴿يُحْيُونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ﴾ نهوه ی کوچ بکات بز لایان خوشیان
دهوی ﴿وَلَا يَحْدُوثُ فِي ضُدُورٍ حَاجَةٌ مِمَّا أُنْزِلُ﴾ وه شک نایه ن له دل و دهروونی خویاندا هیچ جزوه
حه سوودی و بهخیلیه که بهر نهوه ی بهشی کز چکه ران درا و (بهشی نهوان نه دار له مال و سامانه ی
که گیرا له جوله که کان) ﴿وَيُؤْتُونَ عَلَىٰ الْفَيْزِ﴾ وه فهرلی نهوان نهوه ی به سهر فهرلی خویاندا
﴿وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ﴾ نهوه ی چی خوشیان زور پتوستان پیی بیت ﴿وَمِنْ بُؤْسِ نَفْسِهِ﴾ وه نهوه
که سه ی خوی له رذی و بهخیلی دهروونی پاریزیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (بهراستی) هدر
نهوانن سهر فراز و سهر که وتوو ﴿

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ﴾ (بافر دارانه‌ش) له‌پاش نه‌مانه‌وه هاتوون نه‌لین: ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذَا﴾ نه‌ی
 په‌رورد گارمان لیسان خوشه ﴿وَلَا تَجْعَلْنَا لِنَفْسٍ﴾ وه له‌و برابانه‌شمان (خوش به) ﴿سَبْعًا وَلَا تَجْعَلْ لَنَا فِي هَٰذَا﴾
 که پیشمان که‌و‌توون له‌نیسان هیتاندا ﴿وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه هیچ رق و کینه‌یه‌ک
 مه‌خوره دلمانه‌وه دهر یاره‌ی باوهر ادران ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾ نه‌ی په‌رورد گارمان به‌راستی
 هه‌رتوی دلسوزی مېهره‌بانی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ثایا سهرنجیکت نه‌داوه ﴿إِلَى الَّذِينَ تَقْتُلُوا﴾ له‌وانی که
 دووړوو سوون ﴿يَقُولُونَ أَخْرِجُوهُمْ﴾ نه‌لین به‌و براده‌رانه‌یان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ که بین باوهر
 سوون له (ج‌و‌له‌که) خواوون کتیه‌کان ﴿لَئِنْ أَخْرِجْتُمْ﴾ نه‌گهر دهر بکړین (له‌مال و خا‌ک و ثا‌وتان)
 ﴿لَتَخْرِجَنَّ مِنْكُمْ﴾ نیمه‌ش له‌گه‌ل‌تانداده‌رده‌جین ﴿وَلَا تُطِيعُوا فِي هَٰذَا أَمْرًا﴾ وه هه‌ر گیز گو‌نر ابدلی که‌س
 نا‌که‌ی‌ن له‌دزی یتوه ﴿وَلَنْ تُؤْمِنُوا﴾ وه نه‌گهر جه‌نگتان له‌گه‌ل دا‌بکری ﴿لَتَنْصُرُنَّهُ﴾ بی‌گومان یتیمه
 یارمه‌تی یتوه نه‌ده‌ین ﴿وَأَنَّهُ شَهِيدٌ لِّكُلِّ شَيْءٍ﴾ بی‌گومان خواشایه‌تی نه‌دات که‌نه‌وان دروزن ﴿لَئِنْ
 أَخْرَجُوا﴾ نه‌گهر دهر بکړین ﴿لَا يَخْرُجُوا مِنْهُمْ﴾ نه‌وان له‌گه‌ل‌بانداده‌رنا‌جین ﴿وَلَنْ يُؤْمِنُوا إِلَّا بِتِلْكَ﴾
 وه نه‌گهر جه‌نگیان له‌دژ کرا یارمه‌تیا‌ن ناده‌ن ﴿وَلَنْ تَصُرُوهُ﴾ وه نه‌گهر یارمه‌تیا‌ن بدون
 ﴿يُؤْتِ الْأَذْنَ﴾ بی‌گومان (نه‌شکین و) پشت هه‌ل‌نه‌که‌ن ﴿ثُمَّ لَتَنْصُرُنَّهُ﴾ پاشان سهرنا‌خرین ﴿وَلَا تَنْصُرُنَّهُ﴾
 تا‌خوا ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نه‌وش له‌به‌ر نه‌ویه که‌بی‌گومان نه‌وانه ﴿قَوْمٌ لَا يَفْقَهُوٓآ﴾ که‌سانین‌کن تن‌نا‌گه‌ن
 ﴿لَا يَتَذَكَّرُونَ كَثِيرًا﴾ (ج‌و‌له‌که) جه‌نگتان له‌گه‌ل نا‌که‌ن هه‌موو پی‌گه‌وه ﴿إِلَّا فِي غَضَبٍ﴾
 مه‌گهر له‌چه‌ند گو‌ندی‌کی قایمی‌قه‌ل‌بنداده‌بیت ﴿وَلَمَّا وَرَاةَ جُدِّ﴾ یان له‌پشتی دیواره‌وه
 ﴿بِأَسْهُمٍ يَنْتَهَرُ سَيْدٌ﴾ دزایه‌تی نیوانیان زور سه‌خته ﴿تَحْسِبُهُمْ جَمِيعًا﴾ تو‌واده‌زانی که‌نه‌وان کو‌و پی‌گه‌وه‌ن
 ﴿وَلَمْ يَنْتَهَرُ شَيْءٌ﴾ له‌کاتین‌کدا‌لیان جیا‌وله‌یه‌ک دووره ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾ نه‌وه به‌هوی نه‌ویه‌یه
 که‌نه‌وان گه‌ل‌ن‌کی نه‌قامن ﴿كَذَٰلِكَ الَّذِينَ﴾ نموونه‌ی (نه‌م ج‌و‌له‌کانه) وه‌ک نموونه‌ی نه‌وانه‌ن
 ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ قِيمًا﴾ که‌له‌پیش نه‌ماندا‌بوون به‌ماوه‌یه‌کی کم (مه‌به‌ست پنی‌موشریکه‌کانی‌قوره‌یش
 وج‌وله‌که‌کانی‌به‌منو‌قه‌ینو‌قاعه) ﴿ذَٰلُوا وَكَانَ آمْرُهُمْ﴾ سهر نه‌نجامی‌کاری‌خو‌یان‌چه‌شت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ﴾ وه‌بو نه‌وان هه‌به‌سزای‌سه‌خت ﴿كَذَٰلِكَ الشَّيْطَانُ﴾ (نموونه‌ی نه‌م نا‌پاکانه) وه‌ک شه‌بتان‌وا‌به
 ﴿إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ﴾ که‌به‌مروقی‌ووت: بین‌پروا‌به ﴿فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ﴾ جا‌که‌بین‌پروا‌بوو (شه‌بتان)
 ووتی: ﴿إِنِّي بَرِئٌ مِّنْكَ﴾ به‌راستی‌من‌به‌ریم‌له‌تو ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهََ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ بی‌گومان‌من‌له‌خوا‌ی
 په‌رورد‌کاری‌جه‌ن‌یا‌ن‌ده‌ترسم ﴿۝﴾

﴿فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا﴾ جا سه رنه نجامی هه ردو و کبان نه وهیه ﴿أَنْتُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا﴾ که ینگومان هه ردو و لا له دۆزه خدا نه بن به هه میسهیی ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾ وه نه مه به سزای سسته مکاران ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ نهی نه وانهی که باوه رتان هیتاوه له خوا بترسن ﴿وَلْتَنْتَظِرُوا﴾ وه هه مو که سیک با سه رنج بدات ﴿مَّا فَدَمَتِ لَعْنَةُ﴾ (برانی) چی پیش خوی نارد وه بز پاشه رژی (له کار و کرده وی چاکه) ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ به راستی خوا اشاره زایه به وهی که ده یکه نه ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ﴾ وه که نه وانه مه بن که خویان له بیر خویان برده وه ﴿فَأَنسَاهُمْ أَنَّهُمْ﴾ جا خواش نه وانی له بیر خویان برده ته وه ﴿أُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ سَقِرُوا﴾ هه ر نه وانی دهر چوان له فرمانی خوا ﴿لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ دۆزه خیان و به هه شتیان وه که یه که ویه کسان نین ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ به هه شتیان پر زگار و سه ر که توون ﴿وَأُولَئِكَ أَهْلُ الْآخِرَةِ﴾ نه گهر نه م فورانه مان دایه ز اندایه ﴿عَلَىٰ حَبْلٍ﴾ بز سه ر کینویک ﴿وَأَنَّهُمْ خُصِمُوا بِمَسِيحَةٍ﴾ (وه تینگه شتایه له وهی که تیتدا هان تو وه) ده تینی به مملکه چی ولت له ت بووی ﴿فِي خَشْيَةِ اللَّهِ﴾ له ترسی خوا ﴿وَذَلِكَ الْأَمَلُ﴾ نه م جز ره نمو وانه ﴿تَقْرَأُ الْقُرْآنَ﴾ ده بان هیتینه وه بز خه لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بز نه وهی بیر بکه ته وه ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾ خوا هه ر نه و زاته یه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ بهر ستر او نیکی راست نی یه ینیجکه نه و ﴿عَلَيْهِ الْعِزَّةُ وَاللَّهِدَّةُ﴾ زانای هه مو نهیتی و ناشکر اکانه ﴿هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ هه ر نه وه به خشندهی میهره بان ﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾ نه وه نه و خوابه یه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که ینیجکه له و بهر ستر او نیکی راست نییه ﴿الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ﴾ پاشا و پاک و ینگهره ﴿الْمُسْلِمُ الْمُؤْمِنُ﴾ و ناشستی دهر و، دلنبا که ره و ﴿الْمُهِنِّجُ﴾ چاودیر و باریزگار ﴿الْعَزِيزُ﴾ وزان و بالاده سته و ﴿الْجَبَّارُ﴾ خاوه ن شکز ﴿الْمُكَرِّرُ﴾ و شایسته ی هه مو و گهره یی به که ﴿سَبِّحَنَّا اللَّهَ﴾ پاکسی و ینگهردی بز خوابه ﴿عَمَّا نَشْرِكُكَ﴾ له و ها و به شانیهی که بز ی دانه نری ﴿هُوَ اللَّهُ﴾ هه ر نه وه خوا و ﴿الْحَكِيمُ﴾ به ده یته ر و ﴿الْبَارِئُ﴾ دایته رو ﴿الْمُصَوِّرُ﴾ و وینه کیشه ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ﴾ هه ر بز نه وه هه مو و ناو نیکی هه ره جوان و پاک ﴿يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه ر چی له ناسمانه کان و زه وی دایه ستایشی نه و ده که ن ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه هه ر نه وه زال و بالادهستی کار به چی ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانهی که باوهرتان هیتاوه ﴿لَا تَتَّبِعُوا أَعْدُوهُ وَعَدُوهُ أُولَئِكَ﴾ دوزمنانی
 من و خوستان مه که نه به دؤستی خوستان ﴿تَتَّبِعُوا إِلَهُكُمْ بِالْمَوَدَّةِ﴾ دؤستایه تی خوستانیان بؤ بنیرن
 ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا﴾ له کاتیکدا دنیاشن نهوان بئ باوهرن ﴿بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ بهو ثاینه راستهی که بؤتان هاتووه
 ﴿يُخْرِجُونَ الرُّسُلَ فَإِنَّا نُنَزِّلُ﴾ پیغه مبهر ﷺ و ثیوهوش دهرده کهن ﴿أَن تَقُولُوا بِاللَّهِ زَيْكٌ﴾ (له بهر شهوی) که
 باوهرتان هیه به به خوای بهرورد گارتان ﴿إِن كُنْتُمْ حَرِيصُونَ﴾ جا نه گهر دهر چوون له وولاتی خوستان
 ﴿چهندانی سبیلی﴾ بؤ تیکووشان و جهنگ کردن له رسی مندا ﴿وَاتَّبِعُوا مَنَاصِيحِي﴾ وه بؤ به ده مستیانی
 خوشنودی من (دؤستایه تی نهوان مه که نه) ﴿تَتَّبِعُوا إِلَهُكُمْ بِالْمَوَدَّةِ﴾ رازو نهیتی (باوهر دارانیان) بئ ده لئین
 به دؤستایه تی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا﴾ له کاتیکدا من نه رازم ﴿بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أُنْتُمْ بِمَعْلُومٍ﴾ بهوی شار دانه وه بهویشی
 ناشکر اتان کرد ﴿وَمَن يَتْلُكْهُ يَنُكِّرْ﴾ وه هدر که سیک له ثیوه دؤستایه تیان بکات ﴿فَقَدْ حَصَلَ سَوَاءُ السَّبِيلِ﴾
 نهوه بئگومان پی ری راستی وون کردووه ﴿إِن يَتْلُكْهُ﴾ نه گهر تروشتان بین ﴿تَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءُ﴾ نه بن
 به دوزمنی ثیوه ﴿وَيَسْطُرُ الْبُكْرُ﴾ وه درستر نه کهن بؤتان ﴿أَلَيْدُهُمْ وَالْيَسْطُرُ وَالسُّوَّةُ﴾ ده ستیان و زمانیان
 به خراپی ﴿وَوَدَّأُولُو كُفْرُوهَ﴾ ناوانه خوازن که ثیوه بئ باوهر بونابه ﴿لَن نَّشْعُرَ أَرْحَامَهُمْ وَلَا أُولَئِكَ﴾
 نه خرماتان و نه منالانسان سوودنان پی ناگه به من ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَتَصِلُ بَيْنَهُمْ﴾ له رورزی دوا پیدا (خوا
 ثیوه و خزمه کانتان) له بهک جباهه کاتموه ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه خوا بینابه بهوی که ده بیکهن ﴿
 فَذُكِّرْتُمْ﴾ به راستی بؤ ثیوه هیه ﴿أَسْوَأَ حَسَنَةٍ﴾ سهرمه شقیکی جوان و چاک ﴿فِي الْإِزْهَارِ وَاللَّيْلِ مَعَهُ﴾
 له لیبر اهیم و نهوانه ی له گه لبدابوون ﴿إِنَّا نَأْتِي الْقَوْمَ بِهَرَّةٍ﴾ که به گدله که ی خو بیانیان ووت ﴿إِنَّا نَأْتِي الْقَوْمَ بِهَرَّةٍ﴾
 به راستی تیمه بزار و بهرین له ثیوه ﴿وَمِمَّا تَعْبُدُونَ﴾ وه لهو شتانهش که ده بان بهرستن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾
 له جیاتی خوا ﴿هَرَّتْ أَيْكُ﴾ تیمه باوهرمان نی به به (ثایینی) ثیوه ﴿وَيَدَّيْنَاهَا وَيَتَنَكَّرُ﴾ وه پهیدا بو له نینوان
 تیمه و ثیوه دا ﴿الْعَادُوَّةُ وَالْبَغْضَاءُ أَيْدَا﴾ دوزمنایه تی و کینه بؤ هم میسه بی ﴿حَقِّ تَقْوَمُوا بِاللَّهِ وَجَدَهُ﴾ تا کاتیک
 که بپروا به خوای تاک و ته نیا ده هینن ﴿إِنَّا قَوْلُ إِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ﴾ جگه لهو تسمه یی لیبر اهیم که به باوکی
 ووت ﴿لَا تَتَّبِعُوا لِلَّهِ﴾ بئگومان داوای لیخو شبو ووت بؤ نه که م ﴿وَمَا أَمْرُكَ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِن حَقِّ﴾ وه من
 هیچم به ده ست نی به له بهر اتیه ر خوا دا بؤ تو ﴿وَمَا عَلَيْنَا نُكَلِّمُهُ﴾ نهی بهرورد گارمان نه نها پشتمان
 به تو به ستووه ﴿وَالَيْكَ أَلْبَتَا﴾ وه هدر بؤ لای تو گه راوینه تووه ﴿وَالَيْكَ الْغَيْبُ﴾ سهر نه نجامیش هدر
 بؤ لای تو به ﴿وَمَا لَمْ نَكُنْ﴾ نهی بهرورد گار نه مان که بیت ﴿بِمَا لَمْ نَكُنْ﴾ به مایه ی گومرایی
 نهوانه بئ باوهر بوون ﴿وَأَعْلَمُ لَنَا رَبَّنَا﴾ وه لیمان خوشبه نهی بهرورد گارمان ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾
 به راستی هدر تویت زالی بالاده سی کار به جی

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ﴾ سوئند به خوا بیگومان بنو قیسوه هه به له ئیبراهیم و بر واداره کائیدا ﴿أَلَمْ تَوْفَّعْهُمْ﴾ سهر
 مهشقیکی جوان ﴿لَمَّا كَانَ بَرَجُوا إِلَى اللَّهِ﴾ بۆ که سبت که ئومبت و هبوی بین به خوا و به یوزی دوی
 ﴿وَمَنْ يُوَفَّ﴾ وههر که سبت بشت هه لکات ﴿قَالَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي﴾ نه وه به راستی ههر خوا به بین نیاز و ده وه مه ندو
 ﴿الْحَبِيدُ﴾ شایستهی ستایش ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَىْتُمْ فَتُمْ مَوَدَّةً﴾ دلیا بین خوا ی گموره
 دؤستانه ی و خوشه ریستی دروستی ده کات له نیوان ئیوه و نه وانه ی دوزمنانه ی تیان له گه ل کردون (به ئیمان
 هیتانی زور به یان) ﴿وَاللَّهُ قَوِيٌّ﴾ وه خوا به توانایه ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوا لئ خوشبوی میهر به نه
 ﴿لَا يَجْعَلُ اللَّهُ﴾ خوا بریتان لئ ناگریت ﴿عَنِ الَّذِينَ﴾ له گه ل نه وانه ی ﴿لَا يَفْعَلُ﴾ که جهنگیان له گه ل نه کردون
 ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له سهر نهم دینه ﴿وَلَمْ يَجْعَلْ﴾ وه ده ریان نه کردون ﴿بَيْنَ زَوْجٍ﴾ له جیگا و شوین و خساك و
 وولانی خوتان ﴿أَنْ يَزُوجَ﴾ که چا که بیان له گه ل بکن ﴿وَتَقْبَلُوا إِلَيْهِ﴾ وه دادا گهرین له گه ل یاندا ﴿إِنْ اللَّهُ يَجْعَلُ
 الْفَسْطِيطَ﴾ به راستی خوا نه وانه ی خوش نه وی که دادا گهرن ﴿لَا يَجْعَلُ اللَّهُ﴾ بیگومان خوا بریتان لئ
 ده کات نه نه ﴿عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوا﴾ له وانه ی که جهنگیان له گه ل کردون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له سهر دین (وباوهره که تان)
 ﴿وَلَمْ يَجْعَلْ﴾ وه ده ریان کردون له جیگا و شوین و خساك و وولانی خوتان ﴿وَعَلَّمَ رَأْعًا لِمَنْ جَعَلَ﴾
 وه بارمه تیان داره له سهر ده کردنشان ﴿أَنْ تَزُوجَ﴾ (بریتان ده کات) له وه ی که دؤستانه ی تیان له گه ل
 بکن وه دؤستان دابین ﴿وَمَنْ يُوَفَّ﴾ وه ههر که سبت دؤستانه ی تیان بکات ﴿قَالَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي﴾ ئا نه وانه
 خویان سسته مکارن ﴿وَاللَّهُ يَتَقَبَّلُ﴾ نه ی نه وانه ی باوهران هیتاوه، ﴿إِنَّمَا اللَّهُ أَلَمُّ الْيَمِينِ﴾ نه گهر ئافره تانی
 ئیماندار هانن بولانان ﴿مُهَيَّيْرٍ﴾ به کوچ کهری ﴿لَا تَجْعَلُ﴾ تاقیان بکه نه وه ﴿لَا تَلْمِزْ يَمِينُ﴾ خوا
 به باوهری نه وانه زاناره ﴿قَالَ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ﴾ نه مچا نه گهر زانیشان نه و (ئافره تانه) ﴿مُؤْمِنَةٍ﴾ به باوهر دارن
 ﴿فَلَا تَجْعَلُ إِلَى الْكَلْبِ﴾ نه وه مه یانگیر نه وه یولای (میزده) بی بر واکانیان ﴿لَا تَجْعَلُ﴾ نه وه ئافره تانه
 جه لالان بۆ نه و میرده بین باوهرانه ﴿وَلَا تَجْعَلُ﴾ وه نه وه میردانهش بۆ نه و ئافره تانه جه لالان ﴿وَلَا تَجْعَلُ
 مَا أَفْعَلُوا﴾ وه نه وه ی (میزده کانیان) خهرجیان کردوه، بیانده نه وه ﴿وَلَا تَجْعَلُ﴾ هیچ گونا نه یکتان
 له سهر نی به ﴿أَنْ تَجْعَلُ﴾ که تم ئافره تانه ماره بکن ﴿إِنَّمَا تَجْعَلُ﴾ نه گهر ماره به کانیان بده نی
 ﴿وَلَا تَجْعَلُ﴾ زنه کافره (بت پهرسته کان) لای خوتان پاره گرن (نه وانه ی که له مه ککه بیدی
 به باوهری ماوه نه وه) ﴿وَتَسْأَلُوا اللَّهَ﴾ ئیوه داوی نه وه بکه نه وه که خهرجتان کردوه (بۆ زنه کافره کانتان
 که ئیسته چون نه لای کالران) ﴿وَلَا تَسْأَلُوا مَا أَفْعَلُوا﴾ نه وانیش با داوی نه وه بکن که خهرجیان کردوه
 (بۆ زنه موسولمان بوه کانیان که هاننه نه لای ئیوه) ﴿لَا تَجْعَلُ﴾ نه وه فرمانی خوا به ﴿وَلَا تَجْعَلُ﴾
 بر بار نه دا له نیواناندا ﴿وَاللَّهُ يَجْعَلُ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای کار به چی به ﴿وَلَا تَجْعَلُ﴾ نه گهر له دهستان جوو
 ﴿شَقِئٌ بَيْنَ زَوْجٍ﴾ به کیک له خیزانه کانتان (به چرونیان) ﴿إِلَى الْكَلْبِ﴾ بۆ لای بین باوهران ﴿وَمَا تَجْعَلُ﴾ ئیوه ش
 توله نان لئ سه ندن (و غنیمه تان گرت) ﴿فَتَأْتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْجُلُهُمْ﴾ نه مچا (له و غنیمه ته) بیدن به وانه ی که
 زنه کانیان رقتتوه ﴿فَتَسْأَلُوا﴾ به نه ندازی نه وه ی که خهرجیان کردوه ﴿وَلَا تَجْعَلُ﴾ وه بترسن له و
 خوا به ی ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَسْأَلُهُمْ﴾ که ئیوه بر و اتان بین هیتاوه ﴿﴾

سورهتی (الجمعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿يُسَبِّحُ لِلَّهِ﴾ ته سیبجانی خواد هات ﴿تَنَادَى الْمُسْلِمُونَ﴾ نه وهی له ئاسمانه کان ﴿وَمَا بَى الْأَرْضِ﴾ وه نه وهی له زه وهی دایه ﴿الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ﴾ (نهو خواهی) که باشایه کی پاک و بینگه ردی ﴿الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ زالی بالاده سته تی کار به جی به ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوانه و زاته به ﴿بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ﴾ که نارد و ویدی له ناو نه خوینده واراندا (عهر به کاند) ﴿رُسُلًا يَنْتَهَرُ﴾ پیغه به ریک له خوایان ﴿يَقُولُ أَتَذَكَّرُونَ﴾ ده خوینته وه به سه ریاندا نیشانه کانی خوا ﴿وَلَذِكْرُهُ﴾ پاکیان ده کاته ﴿وَيُؤَلِّمُهَا الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ وه قورشان و قدر مودهی (پر سوود) بیان فترده کات ﴿وَأَن كُنَّا نُلَوِّسُ قُلُوبَهُمْ﴾ هه چهنده ئوان له پیشدا ﴿لَقِيَ صَلَاتٍ مِّنْ حِينٍ﴾ له گوهریه کی ناشکرا دا بوون ﴿وَهُوَ الْخَرِيفُ يَنْتَهَرُ﴾ وه (په وانه شی کر دوه بق) که لانی تری جگه له وان ﴿لَمَّا لَبِثُوا فِيهَا﴾ که هیشتا بن یان نه گیشتون (و موسولمان نه بوون) ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه خوا زالی بالاده سته تی کار دروسته ﴿وَالَّذِي فَضَّلَ اللَّهُ﴾ نه وه به هره به کی خواهی به ﴿يُؤْتِيهِ مِنْ نَّشَآئِهِ﴾ نه بدا به هه که سیک (خوی) به وهی ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوهی فزله و به هره و به خشنی گه وره به ﴿مَثَلُ الَّذِينَ﴾ نموونه به سه رهانی نه وانهی ﴿حُمِلُوا فِي الْكُرُوزِ﴾ که نه وارانیاں درابه سه ردا ﴿ثُمَّ لَمْ يَخْلُوْهُمَا﴾ له پاشان هه لیان نه گرت (په فترایان بن نه کرد) ﴿كَفَى الْيَحْمَذِ﴾ وه که گوی درزیکه ﴿يَخْلُفُ أَسْقَارًا﴾ که کینیکی زوری هه لگرتین (سوودی لسی نابین) ﴿يَشْهَدُ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ نای چهنده خرا به نموونهی نهو که لهی ﴿كَذَّبُوا بِعَاقِبَةِ اللَّهِ﴾ که نیشانه کانی خوا بیان به دروزانی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا پری نموونهی گه لی سته مکاران ناکات ﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَآؤُلَآءِ﴾ (نهی موحه مسمه ﷺ) بلی: نهی نه وانهی که له سه ره دینی جووله که نه ﴿لَن نَّعْمُرَهُ﴾ نه گهر پشان وایه ﴿أَتَذْكُرُوا لِلَّهِ﴾ که به راستی ئیوه دؤستی خوان ﴿مِن دُونِ النَّاسِ﴾ بیجگه له خه لکی تر ﴿فَتَمَّتْ أَلَمُوتٌ﴾ که وایو داوای مردن بکه نه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ئیوه راست ده که نه ﴿وَلَا يَحْمِلُونَهَا أَثَرًا﴾ وه نه وانه هه گیز داوای مردن ناکه نه ﴿يَمَّا قَدْ مَتَّ إِلَهُهُمْ﴾ له بهر تهو (گوناهانهی) که به ده سنی خوایان پیتشیان خستوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه خوا ناگاداره به سته م کاران ﴿قُلْ إِن أَلَمْتُ الْأَرْضِ﴾ بلی به راستی نهو مردنهی که ﴿تَقْرَأُونَ مِنْهُ﴾ لسی راده که نه ﴿وَاللَّهُ مُلْقِيهِكَ﴾ بیگوسان پشان ده گات و تووشتان ده بی ﴿ثُمَّ لَنُرَدَّنَّ﴾ له پاشان ده که به پترینه وه ﴿إِلَّا عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَاللَّهُ يَهْدِي﴾ بؤ لای خوای زانا به ناشکرا و نه پتیه کان ﴿وَيَسْئَلُكَ﴾ نه مجا هه وئان بن ده دات ﴿يَا كُنْتَ قَوْمًا مِّنْ دُونِ﴾ به وهی که ده تانکرد

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی که باوه‌په‌شان هه‌تاوه ﴿إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ﴾ کاتیک که بانگه‌درا بۆ نوێژ
 ﴿مِنْ يَوْمِ الْمُحْجَةِ﴾ له‌ پۆزی هه‌ینی دا ﴿فَاسْتَوِ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ به‌به‌له‌ بۆ بۆیادی خوا (و نوێژی هه‌ینی)
 و ﴿وَوَرُودِ النَّبِيِّ﴾ واز له‌که‌بین و فروشتن به‌یشت ﴿ذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ ئاوه‌هه‌ بۆ ئیوه‌ چاکتره‌ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾
 ئه‌گه‌ر بزانشن و تێ به‌گن ﴿إِنَّمَا تُصِيبُ الضَّالَّةَ﴾ جا کاتیک که نوێژی هه‌ینی ته‌واو بوو ﴿فَاسْتَبْرُوا﴾
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ ئه‌تر بلاقو بینه‌وه‌ به‌سه‌ر زه‌ویی دا ﴿وَأَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ وه‌ داوای رزق و پوزی خوا به‌گن
 ﴿وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ﴾ وه‌ زۆر یادی خوا به‌گن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ﴾ بۆ ئه‌وه‌ی رزگار و سه‌ر فزاین
 ﴿وَإِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَلًا﴾ هه‌ر کارێکی بازرگانی یان هه‌ر کارێکی بیه‌وده‌ بیه‌ین ﴿انْفُسًا وَآلِهَاتٍ﴾ بلاقو ی
 ئه‌که‌ن بۆ لای ئه‌و بازرگانی به‌ ﴿وَتَذْكُرُكُمُهَا﴾ وه‌ تو به‌جێ دێلن به‌ پاره‌ستاوی (له‌سه‌ر مینه‌ره‌ که‌ت)
 ﴿فَلَمَّا عِنْدَ اللَّهِ عَیْرٌ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی ئه‌وه‌ی لای خوا به‌ چاکتره‌ ﴿فَإِنَّ اللَّهَ وَدَانَ الْجَحْرَةَ﴾
 له‌شتی بێ هه‌وه‌ و بازرگانی ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ زَوَّيْتِ﴾ وه‌ خوا باشتیری پۆزی ده‌رانه‌ ﴿

سوره‌ی ﴿المنافقون﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿إِنَّمَا تَكُونُ الْفٰكِرُونَ﴾ کاتیک که دوو‌په‌وان بیه‌ لات ﴿قَالُوا أَتَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ﴾ ده‌لێن شایه‌نی ده‌ده‌ین
 که به‌راستی تو بیه‌مه‌ری خوایت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ﴾ وه‌ دیاره‌ خوایش ده‌زانی که تو په‌وانه‌ که‌راوی
 ئه‌وی ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ﴾ وه‌ خوا شایه‌نی ده‌دات ﴿إِنَّ الْمُنٰفِقِينَ لَكَاذِبُونَ﴾ که بێگومان دوو‌په‌وان درۆزنن ﴿
 اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً﴾ سوینده‌ (درۆ) کانی خوێان کرد به‌قه‌لغان (بۆ خوێان) ﴿فَصَدَّقُوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾
 ته‌مجا رێگری (خه‌لک) یان ده‌کرد له‌پێی خوا ﴿إِنَّمَا سَعَتُ مَا كَانُوا يَعْتَكُونَ﴾ به‌راستی ئه‌وان کارێکی
 خراپیان ده‌کرد ﴿ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا﴾ ئه‌وه‌ (ی که‌ووترا) له‌به‌ر ئه‌وه‌ بوو که به‌راستی ئه‌وان باوه‌ریان
 هه‌تاو ﴿لَمْ يَكْفُرُوا﴾ له‌باشان بێ باوه‌ر بوون ﴿فَطَلَعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ ته‌مجا مۆر نه‌را به‌سه‌ر دلیاندا ﴿فَبَشَّرَ
 لَا بِفَقْهَرٍ﴾ ئه‌تر ئه‌وان هه‌یج تێ ناگن ﴿وَإِذَا زُلْزِلَتْ﴾ هه‌ر کاتیک ده‌یان بیه‌ین ﴿نَجْعَلُكَ أَجْسَامَهُمْ﴾
 له‌ش و قه‌له‌فیه‌یان سه‌ر سامت ده‌کات ﴿ثُمَّ يَقُولُوا سَمِعْنَا لَقَوْلَهُمْ﴾ وه‌ ئه‌گه‌ر قسه‌ به‌گن گوێ له‌ قسه‌ که‌یان
 ده‌گرییت ﴿كَانَهُمْ خَشَبٌ مُّسْتَنْدٌ﴾ (دوو‌په‌وان) هه‌روه‌ک داری هه‌له‌سپێر دراو وان ﴿يَحْسَبُونَ﴾ وا گومان
 ده‌به‌ن ﴿كُلَّ صَبَاحَةٍ عَلَيْهِمْ﴾ هه‌موو هه‌واو و قه‌یه‌یه‌ک بۆ سه‌ر ئه‌وانه‌ ﴿هُرُّ الْعَدُوِّ﴾ هه‌ر ئه‌وانن درۆزن
 ﴿فَلَا حُدْرَهُمْ﴾ که‌واته‌ خوێیان لێ به‌ریزه‌ ﴿فَقَتَلَهُمُ اللَّهُ﴾ خوا بیانکوژی (یان خوا له‌ناویان به‌ریت)
 ﴿إِنِّي يَوْمَئِذٍ نٰكِرٌ﴾ چۆن وه‌رده‌گه‌یرین (له‌حه‌ق) ﴿

﴿وَإِذْ قَالَ لَهُمْ﴾ کاتینک پی‌یان بووتریت ﴿تَعَالَوْا اسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ﴾ وهرن بق‌لای پیغه‌مبیری خوا تا داوای لیخوشبوونان بق‌بکات ﴿تَوَّارَةً وَسَهْراً﴾ (سهر‌بنجی ده‌کهن) سهر‌یان با‌ده‌دهن ﴿وَرَأَيْتَهُمْ يَقْضُونَ﴾ وه‌ده‌یسان بیت پر و وه‌ره‌گهرن ﴿وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ﴾ له‌کاتینکدا که نه‌وان خو‌یان به‌گه‌وره ده‌زانن ﴿سَرَّاهُ عَلَيْهِمْ﴾ بق‌نه‌وان به‌کسانه ﴿اسْتَغْفِرْتُمْ لَهُمْ﴾ داوای لیخوشبوونان بق‌بکیت ﴿أَوَلَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ﴾ یان داوای لیخوشبوونان بق‌نه‌کیت ﴿لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ ههر‌گیز خوا‌لی یان خوش‌نایی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ به‌راستی خوا‌رینمونی گه‌لی له‌رئی لاده‌ران ناکات ﴿هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ نه‌وان نه‌و که‌سانه که ده‌لین: ﴿لَا تُغْنِي عَنْهُمْ عَنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ (هیچ) مه‌به‌خشن به‌نه‌وانه‌ی که له‌گه‌ل پیغه‌مبهردان ﴿حَقٌّ يَقْضَوُا﴾ تا ب‌لا‌وه‌ی لی‌بکهن (و نه‌م دینه‌بفه‌وتیت) ﴿وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ﴾ له‌کاتینکدا ههر‌چی گه‌نجنه‌کانی ناسمانه‌کان و زه‌ویی هه‌یه‌هه‌مووی هی‌خوایه ﴿وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به‌لام دوو‌رووه‌کان نازانن ﴿يَقُولُونَ لَيْنَ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ﴾ (دو‌رووه‌کان) ده‌لین سو‌تندین نه‌گه‌ر گه‌راینه‌وه‌بق‌مه‌دینه ﴿لِيُخْرِجَنَا لَعَنُومُهَا الْأَذَلُ﴾ بی‌گومان ده‌سه‌ل‌اندار و به‌ریزه‌کان (مه‌به‌ست پی‌ی خو‌یان بوو) لات و بی‌ریزه‌کان له‌مه‌دینه ده‌رده‌کهن (مه‌به‌ست پی‌ی پر واداران بوو) ﴿وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (خوای گه‌وره‌ش به‌ریه‌رجیان ده‌داته‌وه و ده‌فر‌موت): پ‌رز و گه‌وره‌یی ته‌نها بق‌خوا و بق‌پیغه‌مبیری خوا و با‌وه‌دارانه ﴿وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام دو‌رو‌روان نازانن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که با‌وه‌داران ه‌یناوه ﴿لَا إِلَهُ إِلَّا اللَّهُ أُولَئِكَ كَرِهَ اللَّهُ﴾ مال و مندا‌لاتنان بی‌ناگاتان نه‌کهن له‌یادی خوا ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ ههر‌که‌سینک و ابکات ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ تا نه‌وانه‌ خو‌یان خه‌سار و مه‌ندن ﴿وَالْيَقِينُ أَنْ تَرَوْهُمْ﴾ به‌خشن له‌وه‌ی رزق و پر‌زیمان داوون ﴿مَنْ قِيلَ أَنْ يَنْقُضْ اللَّهُ أَمْرَهُ﴾ پیش له‌وه‌ی مردن به‌خه‌به‌یه‌کینکان بگري ﴿قِيلَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي﴾ نه‌وسا بلیت: خوایه خ‌وز‌گه مردنی منت دوا‌بخستایه ﴿إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ بق‌ما‌وه‌یه‌کی نزیک ﴿فَأَصْبَحْتُ﴾ جا‌مالم بی‌ه‌خشیایه ﴿وَأَكُنْ مِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه‌له‌چاکه‌کاران بو‌وما‌یه ﴿وَلَنْ يُغْفَرَ اللَّهُ لَهَا﴾ ههر‌گیز خوا‌هیچ که‌سینک دوا‌ناخت (له‌مردن) ﴿إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا﴾ کاتینک که‌وه‌ختی (مردنی) هات ﴿وَلِلَّهِ خَيْرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌خوا

شاره‌زایه به‌وه‌ی که ده‌یکهن ﴿﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به تاوی خوی به خشنده میهره بان

﴿يَسْجُدْ لِلَّهِ﴾ ته سبجاحتی خوا ده کات ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه وهی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿لَهُ الشَّكُّ﴾ دهسه لانی تمواو بز نه وه ﴿وَلَهُ الْحُكْمُ﴾ وه همرچی ستایش هیه هه مووی بز نه وه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه نه وه به سدر هه موو شتیکنده به دهسه لانه ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ﴾ خوا نه وه زاته به که نیوهی دروست کردوه ﴿فِي كُلِّ كَافٍ﴾ نه مجا هه ندیکستان بین باوه و ﴿وَمَنْ كُفِّرْ﴾ هه ندیکی تریشان باوه و دارن ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ نَصِيرٌ﴾ وه خوا بینایه به ههر شتیک که نه جمای ددهن ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ خوا ناسمانه کان و زهوی دروست کردوه به حق و راستی ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ له جواترین شیوه شدا و یتیه کیشاون ﴿فَالِلَهُ الْغَيْبُ﴾ وه سه نه نه جمایش ههر بز لای نه وه (گهرانه وه) ﴿بَعَثَ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ همرچی له ناسمانه کان و زهوی دایه خوا ده یزانی ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُغْتَابُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ﴾ وه شاره زایه به وهی ده یشار نه وه، وه به وهی ناشکرای ده کهن ﴿وَاللَّهُ عَلَيْهِ يَدَاتِ الضُّمُرِ﴾ وه خوا زانایه به وهی له ناو دل و دهر و ندایه ﴿أَلَمْ يَكُنْ يَوْمَ الْأَوَّلِينَ﴾ نایا پشان نه گه بشتوره هه والی نه وهی ﴿كَذَرُوا مِنْ قُلٍّ﴾ که بین باوه و بورن له مه و پیش ﴿فَنَادَوْا رَبَّ الْأُولَى﴾ بزیه جهشتیان تولهی کاری خو یان ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه بز نه وان هیه سزای سخت ﴿وَلَا يَلْبِثُ﴾ نه وه (سزایه) بینگومان به وهی نه وه و به و ﴿كَانَتْ قَالِهِمْ رَسُولُهُمْ بِالْأَيَّامِ﴾ که پیغه مبه ره کانیا بز هات به به لگهی ناشکرا وه ﴿فَقَالُوا أَتُبَدَّلُ﴾ که چی ده بان ووت چو نه بین نه وهی به که له خو مان ری نمو و نیمان بکات ﴿ذَكَرُوا وَتَوَلَّوْا﴾ نه مجا بین بر و باوون و پروسان وهر گیرا ﴿وَأَسْتَفَى اللَّهُ﴾ وه خواش بین نیازی نواند (له باوه و هیتانیا) ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا ده وه نه مه نه وه شایستهی ستایشه ﴿رَبِّمُ الْأَوَّلِينَ كَفَرُوا﴾ بین باوه و بان وایان ده زانی ﴿أَنْ لَنْ يَبْعَثُ﴾ که (له بز و زی دواپی دا) زیندوو ناکرینه وه ﴿قُلْ بَلَى﴾ نهی موحه مبه د (له) بینان بلای : به لی ﴿وَرَبِّيَ اشْهَدُ﴾ سهویند به به وهر و در دگرم بینگومان زیندوو ده کرینه وه ﴿وَلَنْ نَكُونَنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ﴾ دلنیا بین پاشان هه و الثان بین ده دریت به وهی که کردو و تاته ﴿وَلَا يَلْبِثُ﴾ وه نه مه بز خوا (زور) ناسمانه ﴿فَقَامُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ که واته باوه و بهیتن به خوا و پیغه مبه ره که ی و ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ أَنْتُمْ﴾ به و پروناکی بهی دامن به زانده وه (که قور تانه) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا ناگاداره به وهی که ده یکهن ﴿يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ يَوْمَ الْحُجَّةِ﴾ (باداشتان ده داته وه) له بز و زینکده که کزان ده کاته وه بز بز و زی کز کردنه وه ﴿وَلَا يَلْبِثُ الَّذِينَ﴾ نه وه بز و زه زبانیاری به ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ وه همر که سبتک بر و بهیتت به خوا ﴿وَيَعْلَمُ صِلَاهُ﴾ وه کرده وهی چاک بکات ﴿يُكَذِّبُ عَنْ سَيِّئَاتِهِ﴾ خوا چاو بز و شی ده کات له گونا هه کانی و ده یان سه پرته وه ﴿وَيُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ﴾ و ده به خانه ناو به ده شتاتیکه وه ﴿يَخْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جزو گه شای بز و زور به زیر یانده دهر و ات ﴿حَبْلَيْنِ فِيهَا آتَدَا﴾ تیتدا ده میتنه وه به هه میشه بی و هه تا هه تایی ﴿وَلَا يَلْبِثُ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه به برنده وه و سه ره که موتی گه و ره ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا عَنْ آلِهَتِنَا﴾ نهوانی كه بن باوهر بوون و نیشانه و بدلگه كانی ئیمه یان به دروژانی
 ﴿وَأَلِهَتِكَ النَّارُ﴾ نهوانه هاوهرلی ناگرن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیبدا ده میتنه وه به هه میشه بی ﴿وَيَتَش
 أَنْصِرُ﴾ وه سهر نه نجامیکی زور خرابه ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ﴾ هیچ نار هه تنی بک تووشی
 (خداك) نایب ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فهرمانی خوا نه بیت ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ ههر كه سینك باوهر
 بهیبت به خوا ﴿يَهْدِ اللَّهُ سَبِيلَهُ﴾ خوا ری نموونی دلی ده كات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به هه موو
 شت ناگداره ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گویرایه لی خوا و گویرایه لی پیغمبر بكن ﴿فَإِنْ
 تَوَلَّيْتُمْ﴾ نهوسا نه گهر پشتان تنی كرد ﴿فَأِنَّمَا تَكُونُونَ كَالنُّجُومِ﴾ چا نه وهی له سهر پیغمبریه ری ئیمه یه
 ﴿الْبَلَعِ الْمُبِينِ﴾ نهها گهماندنی روون و ناشكرای (نابنه كه به تنی) ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا
 زاتیکه كه جگه لهو هیچ بهر ستر اوینکی راست نی به ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ دهی
 با باوهر داران نهها پشت به خوا بیه سسن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوانی پر و اتان هیناوه
 ﴿إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوَّلَادِكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی هه ندیک له زنان و مداله كاشان دوژمنی
 ئیوهن (به وهی ده یانه ویت ریگریشان بكن له ریگهی خودا و په شیمانان بكنه وه له نابنه كه تان)
 ﴿فَأَخَذُوا مِنْهُمْ﴾ چا خو تانیان لی بیارتن (وناگاداریان بن، به گویان نه كن) ﴿وَلَنْ تَقُوا﴾ وه نه گهر
 (لیبان) بیورن ﴿وَوَصَّيُوا﴾ وه واز بهتن (لیبان) ﴿وَتَعْلَمُوا﴾ وه (لیبان) خوش بین ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
 ذَرِيرٌ﴾ نه وه بیگومان خواش لی خوش بروی میهر مانه ﴿إِنَّمَا آمُرُكُمْ بِمَا أَحْسَنَ﴾ نه وه بیگومان
 سهر ووت و سامان و مال و مندالشان هوی ناخی كرده و نه مانن ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾
 له كانیكدا خوا پاداشتی زور گه وهی له لایه ﴿فَأَتُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾ كهوا بوو له خوا بترسن
 و به ندایه تی نهو بكن نه و نه دهی كه ده توانن ﴿وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا﴾ وه گویرایه له و ملكه چی بن ﴿وَأَقِصُوا
 حَبْرَ الْأَفْعَى﴾ وه مال بیه خشن كه بقوژان چاكتره ﴿وَمَنْ يَفْشُرْ فِي فَيْسِهِ﴾ وه نه وهی پاریزواری
 له چرووكی نفسی خوی ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ههر نهوانن سهر كه و توو رزگار ﴿إِنْ تَقْرَضُوا
 مِنَ النَّاسِ قَرْضًا حَسَنًا﴾ نه گهر قهرز بدنه به خوا به تمرزنی چاك (واته بیه خشن له هیناوه خوا) ﴿فَضِيعَةٌ
 لَكُمْ﴾ چهند به رانیه ری ده كاته وه بوژان ﴿وَيُخْزَى لَكُمْ﴾ وه لیسان خوش دهی ﴿وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ﴾
 وه خوا سوپاسگوزاری له سهر حق و به نارامه ﴿عَلَيْكَ الْعِيبُ وَالشَّهَادَةُ﴾ (لهو زانه بهر وهر دگارینکی)
 زانا و ناگداره به شته به نهان و ناشكر اكان ﴿الْعَرَبُ لَخَلِيعَةٌ﴾ زالی بالاده سنی كاره چی به

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهربان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه‌ی پیغمبر ﷺ (تو و نومده‌ته‌که‌ت) ﴿إِنَّمَا طَلَقْتُمُ الْإِنْسَانَ﴾ همر کاتیک وستان ژنه‌کانتان ته‌لاق بدن ﴿فَلْيَقْرَأْ لِعَدَّتْهُمْ﴾ یا ته‌لاقیان بدن له‌کاتی عیده‌پاندا (ئه‌و کاته‌ی له‌حه‌یز باک بوونه‌ته‌وه‌و له‌گه‌لیان دروست نه‌بوون) ﴿وَأَنْتُمْ بِالْإِدَّةِ﴾ وه‌عیده‌ی (ژنه‌کانتان) به‌ووردی بز میترن ﴿وَأَنْتُمْ بِاللَّهِ رَبِّكُمْ﴾ وه‌له‌خوا بترسن که‌به‌رودر دگارتانه ﴿لَا تَخْرُجُوهُنَّ﴾ شه‌و ژنانه‌درمه‌که‌ن ﴿مِنْ بُيُوتِهِنَّ﴾ له‌ماله‌کاتی خویان (ناعیده‌یان نه‌واو ده‌بن) ﴿وَلَا يَخْرُجْنَ﴾ نافرە‌تانیس یا‌ده‌رنه‌چن (له‌ماله‌کاتیان) ﴿إِلَّا أَنْ تَأْمُرَنَّ بِغَضِّهِمْ مَسْكَنَةً﴾ مه‌گهر کارینکی خرابی ناشکرا بکه‌ن ﴿وَقَالَ خُدُودُ اللَّهِ﴾ وه‌ئه‌وانه‌ سنووره‌کاتی خودان ﴿وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ﴾ همر که‌سینک له‌سنووره‌کاتی خوا‌ده‌ر بیجیت ﴿فَلْيَدْرِكْ نَفْسَهُ﴾ شه‌و به‌یگو مان سته‌می له‌خوی کردوه ﴿لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ﴾ تو چووزانی له‌وانه‌یه‌خوا بینشی به‌یتیت ﴿بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا﴾ دوا‌ی شه‌و کار وبارودوخینکی تر (وژن وپی‌اوه‌که‌به‌کونه‌وه‌یه‌کسر وناشتیان بیته‌وه) ﴿فَلَا تَكُنْ لَكُمْ نَفْسُهُنَّ﴾ ته‌مجا که‌گه‌یشته‌کاتی خویان (باش ته‌لاقیان بان دوو ته‌لاق) ﴿فَأَمْسِكُوا مِنْ يَمْعُرُونِ﴾ شه‌وسایان بیان‌هیلته‌وه‌به‌باشی (بیان‌ه‌نه‌وه‌بۆ‌لای خوتان به‌شیوه‌یه‌کی چاک) ﴿أَوْ كَرِهُوا مِنْ يَمْعُرُونِ﴾ یان لیان جیا بیته‌وه‌به‌باشی ﴿وَأَنْتُمْ هَذَا وَقَدْ عَدِلْتُمْ﴾ وه‌دوو شاهیدی داد‌به‌روه‌ر بگرن له‌خوتان ﴿وَأَقْرَبُوا إِلَهُهُنَّ﴾ که‌له‌بهر خوا شه‌و شاهیدی بدن ﴿فَلَكُمْ﴾ ئه‌وانه‌ی (باسکران په‌ندیکنس) ﴿يُوعِظُ بِهِنَّ مَنِ كَانَ عَقِلًا﴾ که‌نامۆز دگاری ئه‌وانه‌ی یی ده‌کری که‌باوه‌ریان هه‌بن ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌خوا و‌روزی دوا‌ی ﴿وَمَنْ يَقُولِ اللَّهُ﴾ وه‌ههر که‌سی خواناس یی ﴿يَجْعَلُ اللَّهُ مَخْرَجًا﴾ خوا‌ده‌رووی لی ده‌کاته‌وه ﴿وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾ وه‌رزق و‌روزی ده‌دات له‌لایه‌که‌وه‌که‌به‌خه‌یالیدا نه‌هاتوه وپیری لی نه‌کردوه‌ته‌وه ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ عَلَى اللَّهِ﴾ وه‌هه‌که‌سی پشت به‌خوا بیسته‌ی ﴿فَهُوَ سَعِيدٌ﴾ شه‌وه‌خوای به‌سه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكْلِمُ الْفُرْقَةَ﴾ به‌راسنی خوا کار و فرمانی خوی به‌ئه‌نجام ده‌گه‌یه‌نی ﴿فَتَجْعَلُ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا﴾ بیگو مان خوا بز هه‌موو شتیک ئه‌ندازه‌یه‌کی دیاری کرا‌ی داناوه ﴿وَأَلَيْ يَنْهَسُ مِنَ الْفَجِيزِ﴾ ئه‌وانه‌ی که‌بن هیوا ده‌بن له‌که‌وتنه‌حه‌یزه‌وه ﴿مِنْ يَسْتَأْذِنُكُمْ﴾ له‌ژنانشان ﴿إِنْ أَنْتُمْ قَدْ قَدَّرْتُمْ أَنَّكُمْ تَنْتَهُنَّ﴾ ته‌گهر (ده‌رساره‌ی زانیی عیده‌یه‌ان) دوو دل بوون شه‌وا عیده‌یان سنی مانگه ﴿وَأَلَيْ رَبِّ حُصْنٍ﴾ وه‌(هه‌روا) شه‌وانه‌ش که‌(له‌بهر مندالی) هیشا حه‌یزیان پشیدا نه‌هاتوه (عیده‌یه‌ان ههر سنی مانگه) ﴿وَأُولَئِكَ الْأَخْصَالُ﴾ وه‌ژنانی سک پسر (دوو گیان) ﴿أَجَاهِدُ أَنْ يَضَعَنَّ حِمْلَهُنَّ﴾ عیده‌یه‌ان له‌و کاته‌یه‌که‌سکه‌کیان دابیتن ﴿وَمِنْ يَقُولِ اللَّهُ﴾ ههر که‌سینک له‌خوا بترسیت ﴿يَجْعَلُ اللَّهُ مِنْ أَمْرِهُ بُشْرًا﴾ خوا کاری بز ناسان ده‌کات ﴿وَالَّذِي أَمَرَ اللَّهُ﴾ شه‌وه‌ی (که‌باسکرا) فرمائی خوا‌یه ﴿أَنْزِلَهُ إِلَيْكُمْ﴾ که‌بۆ‌ی نارونه‌ته‌خواره‌وه ﴿وَمَنْ يَقُولِ اللَّهُ﴾ وه‌ههر که‌سینک خواناس و له‌خواترس بیت ﴿يَكْفُرْ عَنْهُ سِتْرًا﴾ گونا‌هه‌کاتی بز دانه‌بوشی و ئه‌باسرته‌وه ﴿وَيُعْطِيهِ الْفَجْرًا﴾ پاداشتی گه‌وره‌ی ده‌داته‌وه ﴿

﴿أَنكِحُوا﴾ (زنانی ته‌لاق دراو) دابنن و نیسته‌جیان بکه‌ن ﴿مِنْ حَيْثُ سَكَّرُ﴾ له‌و شوینه‌ی که (خزتان) داده‌نیشن و نیسته‌جی ده‌بن ﴿مِنْ وَحْدِكُمْ﴾ به‌پسی توانای خوتان ﴿وَلَا تَهْزَأُوا مِنْهُ﴾ و زبانیان بی‌مه‌گه‌بنن ﴿لِيُفَسِّخُوا عَنْكُمْ﴾ تا ته‌نگیان بی‌هله‌چتن ﴿فَإِنْ كُنْ أُولَىٰ قَلِيلٍ﴾ وه نه‌گهر دوو‌گیان بیوون ﴿وَأَلْفٌ وَاعِلِيْنَ﴾ شه‌وه‌خهر‌جیان بکیتشن ﴿حَتَّىٰ يَصْغُرَ خَلْفُكُمْ﴾ تا سکه‌که‌یان دانه‌تینن ﴿فَإِنْ أَرْضَعَكُمْ لَكُمْ﴾ شه‌وسا ته‌گهر شیریان دا به‌منداله‌که‌تان ﴿فَإِنْ لَمْ يَرْضَعْكُمْ﴾ وه له‌ساو خوتان‌سدا راویژ بکه‌ن به‌چاکی (ده‌بارهی‌ منداله‌که) ﴿وَأَنْ تَقَاتِرُوا﴾ وه نه‌گهر ته‌نگیتان کرد (نه‌سازان له‌کر بکه‌دا) ﴿فَسَرِّضْ لَهُ الْاُخْرَىٰ﴾ شه‌وه‌با نافرته‌نکی تر شیریی بداتی ﴿لِيُفِيقَ دُوسَعَوْشَ سَعِيَةٍ﴾ بادوله‌مه‌مند به‌پسی ده‌وله‌مه‌ندی نه‌فقه‌به‌دات ﴿وَمَنْ فُورَعَاكَ رُفْعُهُ﴾ وه‌ههر که‌سینک که‌م ده‌ست وه‌زار بیو ﴿فَلْيَفِيقْ مِثْلَ مَا أَنَّهُ اللَّهُ﴾ با به‌پسی شه‌وه‌ی که‌خوا داویه‌تیه نه‌فقه‌به‌دات ﴿لَا يَكُنْ اللَّهُ قَسَا﴾ خوا داوا له‌کس ناکات ﴿إِلَّا مَا أَنَّهُ﴾ مه‌گهر به‌پسی شه‌وه‌ نه‌بیت که‌پسی داوه (له‌توانا) ﴿سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ إِسْرًا﴾ بی‌گومان خوا داوی ته‌نگانه‌ناسانی دینیت ﴿وَكُلُّ مَنْ قَرَّبَ شِعْرَةَ﴾ زور له‌گون‌دنشین و شارن‌سینه‌کان سه‌ری‌چی بیان کرد ﴿عَنْ أَمْرِهَا وَرُسُلِهِ﴾ له‌فرمانی به‌روهر‌دگار و پیغه‌مبه‌ره‌کانی ﴿فَاسْتَبْطِئْهُ﴾ تیمه‌ش پرسینه‌وه‌مان له‌گهل کردن ﴿جَسَاكُمُ يَدِكُمْ﴾ به‌پرسینه‌وه‌یه‌کی سه‌خت ﴿وَعَدَّهَا عَدَدَ الْكُرَىٰ﴾ وه‌سزمان دان به‌سزایه‌کی دزوار ﴿فَدَاكَ وَكَلَّ أَمْرَهَا﴾ ثبتر ناکامی کرده‌وی خویانیان چه‌شت ﴿وَكَانَ عَقِبَهُ أَمْرٌ خَشِرٌ﴾ وه‌سه‌ره‌نه‌نجامی کاریان بوو به‌زبانباریی و خه‌سار و مه‌ندی ﴿أَنَّهُ لَمْ يَكُنْ عَدَاكُمُ يَدِكُمْ﴾ خواناماده‌ی کرده‌وه‌بویان سزایه‌کی سه‌خت ﴿فَأَنكَرَ اللَّهُ﴾ که‌واته له‌خواب‌ترسن ﴿فَأُولَىٰ الْأَنْبِ﴾ ته‌ی شه‌وه‌که‌سانه‌ی خاوه‌ن زیری ویر و هوشن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ شه‌وه‌انی باوهریان هیتاوه ﴿فَدَاكَ اللَّهُ لِيَكُنْ دِكْرًا﴾ بی‌گومان خوا قورثانی بز دابه‌زاندون ﴿رَسُولًا يَتْلُو آيَاتِكَ﴾ (هه‌روه‌ک بزوی ناردون) پیغه‌مبه‌ره‌ک که‌ده‌خوینته‌وه‌بوتان ﴿إِنَّا أَنبَأْنَاكَ فَبَيِّنَاتٍ﴾ نایه‌ته‌کانی خوا که‌روون کرده‌ون ﴿لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تاده‌ره‌به‌تیت شه‌وه‌انی که‌باوهریان هیتاوه ﴿وَيَتْلُو آيَاتِكَ﴾ وه‌کرده‌وی چاکیان کرده‌وه ﴿مِنْ الْقُلُوبِ إِلَى الْقُلُوبِ﴾ له‌تاریکستانی (بی‌دینی) بز و ووناکی (دینداری) ﴿وَمَنْ يُلْزِمْ يَأْتِهِ﴾ وه‌ههر که‌سینک باوهر به‌تیت به‌خوای گه‌وره ﴿وَيُتِمِّلْ صِلَاكُ﴾ وه‌کار و کرده‌وی چاک ته‌نجام بدات ﴿يُدْجِلُهُ جَنَّتِي﴾ شه‌وه‌خوای گه‌وره‌ده‌یخاته‌ناو به‌هه‌شتانیکه‌وه ﴿نَجْرِي مِنْ عَذَابِ الْأَلْهِمِ﴾ که‌به‌زیر دره‌خته‌کانیدا جو‌گه‌ناوی زور‌ده‌روا ﴿خَلِّينَا فِي الْاَلْدَا﴾ تباده‌مینته‌وه‌به‌همیشه‌یی ﴿فَدَاخَسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا﴾ بی‌گومان خوا (له‌وی) پوزیی چاکی بز ناماده‌کرده‌وه ﴿إِنَّا أَنبَأْنَاكَ﴾ خوا زاتیکه ﴿حَتَّىٰ سَمِعَ سَكْرَتِكَ﴾ که‌خه‌وت ناسمانی دروست کرده‌وه ﴿وَمِنْ الْأَنْفُسِ مِثْلَهُنَّ﴾ وه‌به‌وتنه‌ی شه‌وه‌انی زه‌وشی دروست کرده‌وه ﴿بَنَزَلَ الْأَمْرَ بَيْنَهُنَّ﴾ فرمانی خوا له‌نیوانیاندا داده‌به‌زیت ﴿لِيَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ تا چاک بزانشن که‌خوا ﴿عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌سه‌ره‌همو و شتیکدا به‌ده‌سه‌لات و به‌توانابه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه‌بی‌گومان خوا ﴿فَدَاخَلْ يَكُنْ لِي وَبَعْلًا﴾ (به‌زانست وزانیاری) ده‌وری هم‌مو و شتیکدی داوه (واته : ناگاداری هم‌مو و بوونه‌وره) ﴿

سورته التَّحْرِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

پیغمبه ری خودا (ﷺ) له گهل خاتوو ماریه ی خیزانی کز بویه وه و حه قصه ی دایکی باوه دارانش به می زانی، پیغمبه ریش (ﷺ) به حه قصه ی فرموو: نه وه ماریه له خوم حهرام کرد بد مه رجه ی ثم نه پته لای کس نه در کتیت، حه قصه ش پوشت لای عایشه نه پته که ی در کاتدا، به م هویه وه ثم سورته هاته خواره وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پیغمبه ر (ﷺ) ﴿لَمَّا خَرَّ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ﴾ بوقی شتیک له خوت حهرام ده که پت که خوا پیی حه لال کرد پت (مه به ست پیی خاتوو ماریه پیو) ﴿بَنَّتِي مَرْصَاتٍ أُرِيدُكَ﴾ تو ره زامه ندی ژنه کانت ده وی ﴿وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ له کاتیکدا خوا له بخوشبوی میهره بانه ﴿قَدْ رَضِيَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ بیگومان خوا دایناوه پوتان ﴿عَجَلًا لَكُمْ﴾ هله وه شاندن وه ی سوینده کانتان ﴿وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ﴾ خوا کارساز و دوسنی نیویه ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ الْغُيُوبِ﴾ وه نه و زانی کاردروسته ﴿قَدْ أَشْرَ النَّبِيُّ﴾ کاتیک که پیغمبه ر (ﷺ) به نه پته ی ﴿إِلَى بَيْتِ الْأَرْوَامِ سَعِيدًا﴾ لای هندی له ژنه کانی قسه ی کی در کاند ﴿فَلَمَّا بَئَاثُ بِهِ﴾ نه مجا که نه و (ژنه) قسه که ی کرد (بو هدی که ی) ﴿وَأُظْهِرَ اللَّهُ عَلَيْهِ﴾ خواش پیغمبه ری (ﷺ) ناگدار کرد ﴿عَرَفَ بَعْدَهُ وَلَمْ يَرْضَ عَنْ﴾ (پیغمبه ر (ﷺ) هندی که ی (له قسه کان) ی باسکرد و بین دنگ پیو له ﴿بَعْضٍ﴾ هندی کی تری ﴿فَلَمَّا بَئَاثُ بِهِ فَانْكَرَ﴾ نه مجا که پیی ووت (ژنه که ی) ووتی: ﴿مَنْ أَتَىٰ هَذَا﴾ کس ته می پیی گه باندی ﴿قَالَ بَيَّانُ الْغَيْبِ الْأَخِيرِ﴾ فرموی خوی زانی ناگدار پیی گه باندیم ﴿إِنْ شِئْنَا إِلَى اللَّهِ﴾ (نه ی حه قصه و عایشه) نه گهر هدر و و کتان نهویه بکه و بگه پته وه بولای خودا (جی ی خویه تی) ﴿فَقَدْ صَعَتِ قُلُوبُكُمْ﴾ چونکه به راستی دلشان لایدا (له حق و راستی) ﴿وَإِنْ نَقَظْهُمُ أَغْلَبُ﴾ وه نه گهر پستی به کتر بگرن له دزی پیغمبه ر (ﷺ) (سهر که ووتو نابین) ﴿قَالَ اللَّهُ هُوَ مَوْلَاكُمْ﴾ چونکه بیگومان بشگیری نه وه خواو ﴿وَجَزِيلٌ مِّنْ مَّا يُؤْتِينَ﴾ جویره نیل و نیمانداره چا که کانش ﴿وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ﴾ دوی نه وان فریشته کانش پشتیوانی نه ون ﴿عَسَىٰ رَبُّهُ أَنْ يُلَاقَكَ﴾ دلنیاپن نه گهر نیوه ته لاق بدات پهروه دگاری ﴿أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرَ لِّكَ﴾ له بری نیوه ژناتیکی باشت له نیوه ی ده داتی ﴿فَمِنْ مَنِّي مُؤْمِنٌ﴾ موسلمانانی، به وادارانی ﴿فَقَسَّتْ لَيْلِي﴾ نزاکارانی، نهویه کارانی ﴿عَبِيدَاتٍ سَبَّحْتِ﴾ خوابه رستانی، پوزو و گران ﴿تَسْبِطُ وَأُبَكَا﴾ له بیوه ژنان و کیژان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نهوانه ی که باوه ژنان هیناوه ﴿قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا﴾ خوتان و کس و کارتان پاریژن له ناگرنیک ﴿وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾ که سوو ته معنی به که ی نادمی و بهرده ﴿عَلَيْهَا مَكِيدَةُ غِلَاطٍ شِدَادٍ﴾ سهر به رشتی نه و (ناگری دوزه خه ن) چمند فریشته ی کی زیر و توند و تیزی وان ﴿لَا يَبْغُضُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ﴾ که نافرمانی خوا نا که ن له وه ی که فره مانبان پیی نه دات ﴿وَيَقْبَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ وه چ فرمانیکیان پیی بدری ده ی که ن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه ی نهوانه ی که پی باوه پیوون ﴿لَا تَعْتَذِرُوا أَيُّومًا﴾ نه مرق (که مرقی دواپه) عوز و و بیانو و مه هینته وه ﴿إِنَّمَا تُخْرَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ چونکه بیگومان پاداشت ده در پته وه له سهر نه وه ی که ده نا نکرد ﴿﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی که باوه‌رئان هیتاوه ﴿تُؤْتُوا لِلَّهِ﴾ بگه‌رینه‌وه بۆ لای خوای گه‌وره
 ﴿تُؤْتُوا نَفْسُكُمَا﴾ به‌گه‌رانه‌وه به‌کی ئیجگاری (وراست و دروست، که جاریکی تر نه‌گه‌رینه‌وه سه‌ر
 ئه‌و گوناوه) ﴿عَسَىٰ ذَٰلِكُمْ أَنْ يَبْلُغَكُمْ أَسَاسُ الْكُفْرِ﴾ تا په‌روه‌ر دگارتان له‌ گوناوه‌ کاشان خوش بی
 ﴿وَيَذَلَّ كُمْ حَتَّىٰ﴾ وه‌ بنان خانه‌ ناو باخاتیکه‌ وه‌ ﴿تَجْرِي مِنَ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که ده‌روا به‌زیربانا
 جوگه‌ ناوی زور ﴿يَوْمَ لَا تَجْزِي اللَّهَ النَّفْسُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ له‌روژنکدا که خوای گه‌وره، پیغه‌مبه‌ر
 ﷺ و که سانی که باوه‌ریان هیتاوه له‌گه‌لیدا سه‌رشوریان ناکات ﴿لَوْ هُمْ بَشَرٌ مِّثْلَ آبَائِهِمْ﴾ پرووناکی
 (نیمان) یان ده‌روات له‌پیشبانه‌وه ﴿وَبِأَسْمَائِهِمْ﴾ له‌لای راستیانه‌وه ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتَجْعَلُ لَنَا زُورًا﴾
 ده‌لبن ئه‌ی په‌روه‌ر دگارمان پرووناکی به‌که‌مان بۆ زیادو ته‌واوبکه ﴿وَنُفِخَ لَنَا﴾ وه‌لیمان خوش بیه
 ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی هه‌ر تویت به‌سه‌ر هه‌موو شتیکندا ده‌سه‌لانداری ﴿يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی پیغه‌مبه‌ر ﷺ ﴿جَاهِدُوا الْكَافِرَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ بجه‌نگه‌ له‌گه‌ل بئ باوه‌ریان و دوو پروواندا
 ﴿وَأَعِظْ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌توند و تییبه‌ له‌گه‌لباندا ﴿وَمَا أَرْهَمَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ وه‌جیان دوزه‌خه ﴿وَبَشِّرِ الْمَصِيبُ﴾
 که سه‌ره‌نه‌جاییکی زور خرابه ﴿صَبَرْتَ اللَّهُ مَكَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَمْ أَرَأَيْتَ لَوْ جَاءَ الْخَوَافُ﴾ خوا بۆ بی
 باوه‌ریان ژنی نوح و ژنی لوطی به‌نمونه‌ هیتاوه‌وه ﴿كَاتَلَفْتَ عِبَادِي﴾ که له‌زیر (نیکاخی) دوو
 به‌نده‌دا بوون ﴿مِنَ عِبَادِ نَاصِلِحَتَيْنِ﴾ له‌به‌نده‌ چاکه‌کانی ئیبه‌ ﴿فَاتَّخَذُوا﴾ ته‌مجا خیانه‌تیان له‌گه‌لکردن
 (مه‌به‌ست بئی بئ باوه‌ر بوون پتیان) ﴿فَلَقَرْنَا عَلَيْهِمْ أَسْمَاءَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ که چسی (میره‌دکانیان) نه‌بیاتوانی
 شتیکن له‌سزای خوابان لی دووربخه‌نه‌وه ﴿وَقِيلَ أَذْكَاءَ الْفَرَسِ﴾ وه‌بیان ووترا که پرژنه‌ ناو ناگره‌وه
 ﴿مَعَ الْأَخْيَارِ﴾ له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ی که ده‌پرژنه‌ ناویه‌وه ﴿وَصَبَرْتَ اللَّهُ مَكَالَ﴾ (هه‌روا) خوانمونه‌به‌کی
 تری هیتاوه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بۆ ئه‌وانه‌ی که پروایان هیتاوه ﴿أَمْ أَرَأَيْتَ يَزْعُورُ﴾ (به‌) ژنی فیرعون
 ﴿إِذْ قَالَ﴾ کاتیک که ووتی ﴿رَبِّ إِنِّي﴾ په‌روه‌ر دگارم بۆم دروست بکه ﴿عِنْدَكَ بَشِيرٌ إِلَىٰ الْجَنَّةِ﴾
 لای خۆت مالیک له‌ به‌ه‌شتدا ﴿وَنَحْنُ مِنَ الْمَرْغُوبِينَ﴾ وه‌ پرگامم بکه له‌ فیرعون و کرده‌وه‌کانی
 ﴿وَنَحْنُ مِنَ الْقَوْمِ الْفَاقِلِينَ﴾ وه‌ پرگامم بکه له‌گه‌لی سته‌مکاران ﴿وَمَرَّسَ أَلَمْتُ عَمَرَكَ﴾ وه‌ (به‌)
 مده‌رمسی کچی عیران (نمونه‌ ده‌هینیسه‌وه) ﴿أَلَيْسَ أَحْصَيْتَ فَرْجَهَا﴾ ئه‌وه‌ی که داوینسی خۆی پاک
 راگرت ﴿فَقَدْ خَفَا فِيهِ﴾ ئه‌وسا ئیبه‌ فووسان پیاکرد ﴿مِنْ رُجْعًا﴾ له‌روحتیک که خۆمان دروستمان
 کردوه ﴿وَصَدَقَتْ بِكَلِمَتِ رَبِّهَا وَكَلِمَةٍ﴾ وه‌ باوه‌ری هیتا بووبه‌ ووته‌کانی په‌روه‌ر دگاری خۆی
 وکتیه‌کانی ﴿وَكَانَتْ مِنَ الْقَرِينِينَ﴾ وه‌ له‌پیزی گوئیرابه‌ل و فرمانبه‌ر داراندا بوو ﴿

سورق (الملک)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهربان

﴿تَبَارَكَ الَّذِي يَبْدُو الْمُلُوكَ﴾ گم‌ورده و پیروزه‌شو زاته‌ی که‌ده‌رجی ده‌سه‌لات و پاشایی هه‌به‌ده‌ست نه‌وه
 ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه نه‌وه ده‌سه‌لات‌داره به‌سه‌ر هه‌سوو شتینکدا ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نه‌وه
 زاته‌ی که‌مردن و زیانی داهیتاوه و دروست‌کر دووه ﴿يَسْمُرُ﴾ تا تاقیتان بکاته‌وه ﴿الَّذِي أَحْسَنَ عَمَلَكُمَا﴾
 که‌کرده‌وی کامتان چاک‌سه‌ر ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾ وه هه‌ر نه‌وه بالا ده‌ست و لی خوشبوو ﴿الَّذِي خَلَقَ مَتِّعَ سَخِرَ مِنْكُمْ﴾ نه‌وه زاته‌ی که‌جهوت ناسمانی دروست کر دووه به‌که‌سه‌ر به‌که ﴿مَا زِلَكُمُ﴾
 تو نابینت (نه‌ی تماشا‌که‌ر) ﴿فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ﴾ له‌دروست کراوه‌کانی خوی میهرباندا ﴿مِنْ تَقْوَى﴾ هیچ
 نارنجکی به‌که ﴿فَاتَّخَذَ الْبَصَرُ﴾ چاو بگیره و ورد به‌روه (بزانه) ﴿خَلَقَ تَرْكَمِنْ قَطْرٍ﴾ ثایا هیچ ناته‌واو به‌که
 ده‌بینت ﴿فَاتَّخَذَ الْبَصَرُ﴾ دووباره چاو بگیره ﴿كَرَّمَتْ﴾ به‌که له‌دوای به‌که ﴿يَقُولُ إِنَّكَ الْغَافِرُ الْكَافِرُ﴾
 چاووت به‌ری‌سوایی و ناومندی ده‌گه‌رینه‌وه بۆ لای خۆت ﴿وَهُوَ حَسِيرٌ﴾ وه نه‌وه (چاووت) ماندووه
 و تاقه‌نی چووه ﴿وَلَقَدْ رَمَيْنَا الْأَسْمَاءَ فَاصْبِرْ﴾ سویندیت بینگومان ناسمانی دونیمان رازاندو ته‌وه
 به‌چرای زور (ی نه‌ستیره) ﴿وَجَعَلْنَا زُجْرًا لِلشَّيْطَانِ﴾ وه گیراومان به‌رجه‌می شته‌بانه‌کان ﴿وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ﴾
 السَّعِيرِ وه ناماده‌مان کر دووه بۆ نه‌وان (له‌قیامه‌ندا) سزای هه‌لگیر ساو ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 بِرَبِّهِمْ وه بۆ نه‌وانه‌ی که‌ببی بیروان به‌به‌روه‌گاریان ﴿عَذَابُ جَهَنَّمَ يَبْسُ الْقَصِيرِ﴾ سزای دوزخ
 ناماده‌یه، که‌ممنزل‌گایه‌کی زور خرابه ﴿إِنَّ الْقَوَافِلَ﴾ کاتیک که‌فری درانه‌ناوی به‌وه
 ﴿سَبِّحُوا لِلْهَاشِعِيقَا﴾ له‌وه دوزخ‌ه‌وه لووره‌و تر که‌به‌که ده‌بیستن ﴿وَهُی تَقُورُ﴾ وه نه‌وه کولی و جوش
 ده‌خوات ﴿كَذَلِكَ نَمُزُّ مِنَ الْبَيْطِ﴾ نزیکه (دوزخ) له‌رقانا پاره‌پاره‌ببی ﴿كُلَّمَا أَلْفَيْتُمْ فِيهَا فَجًّا﴾ هه‌ر
 کاتی ده‌سته‌به‌که فری بدرینه‌ناویه‌وه ﴿سَأَلْتُمْ خَزَائِنَهَا﴾ ده‌ر گاوانه‌کانی دوزخ پرسیاریان لی ده‌که‌ن
 ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ بَرَكَةٌ﴾ ثایا پیغه‌مبه‌ریکی تر سینه‌رتان بۆ نه‌هاتووه (له‌دونیا‌دا) ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ ده‌لین
 به‌لی بۆمان هاتووه ﴿فَكُنَّا وَكُنَّا﴾ به‌لام به‌در فرمان ده‌زانی، و ده‌مان ووت (ببی) ﴿مَا نَالَكُمُ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ﴾
 خورا هیچی نه‌ناردو ته‌خواره‌وه ﴿إِنَّا أَنْشَأُوا صَفْلًا كَبِيرًا﴾ بیوه بدس له‌گوم‌رایه‌کی گه‌وره‌دان ﴿وَالَّذِينَ كَانَتْ﴾
 ﴿وَالَّذِينَ كَانَتْ﴾ وه ده‌لین نه‌گه‌ر قسه‌ی (پیغه‌مبه‌ران) مان بییستایه ﴿أَتُوقِلُ﴾ یان تی بگه‌شتینایه
 ﴿مَا كُنَّا أَهْلَ السَّعِيرِ﴾ نه‌مرؤ له‌هاوه‌لانی دوزخ نه‌ده‌بوین ﴿فَأَعْرِضْ فَإِنِّي يَخَافُ﴾ نه‌وسا بتر به‌نا‌جاری
 دان به‌گونه‌ه‌کانی‌اندا ده‌نین ﴿فَسَخِّفْ لَاحِبَ السَّعِيرِ﴾ که‌وا‌بو و دورویی له‌میهربانی خوا بۆ هاوه‌لانی
 دوزخ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْتَفُونَ مِنْهُمْ بِالْغَيْبِ﴾ بینگومان نه‌وانه‌ی له‌پنه‌نایدا له‌خوی خویان ده‌ترسن
 ﴿لَهُمْ عَذَابٌ وَأَعْرَجُ كَبِيرٌ﴾ لی خوش بوون و پاداشتی گه‌وره‌یان بۆ هه‌به

﴿وَأَمَّا أَفْكَارُكُمْ أَتُحِبُّونَهَا﴾ نپوه قسه به په‌نهانی بکه‌ن بان به ناشکرا (بو خوا به کسانه چونکه) ﴿إِنَّهُ عَزِيزٌ مُّبْدِي﴾ نو (خوای گه‌وره) ناگاداره به‌خودی (نه‌پتی) دلان ﴿الْأَفْكَارُ خَالِقٌ﴾ نایا نو خوایه‌ی که مهر دوومی دروست کردوه ناگای له نه‌پتیبان نیبه ﴿وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ له کاتیکدا که شه ووردیبین و ناگاداره ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا﴾ خوا نو زاته‌یه که زه‌وی بزوام کردوون ﴿فَاشْتَوَىٰ مَنَازِكَهَا﴾ ده‌ی بکه‌رین به همه‌موو گز شه و که‌نارنیکدا ﴿وَكُلَّوْا مِن رِّزْقِهِ﴾ وه له رزوی خوا بخون ﴿وَالْيَا لَشَوْرٌ﴾ وه هدر بزولای نه‌وه گه‌رانه‌وه ﴿أَلَيْسَ مَن فِي السَّمَاءِ﴾ نایا دلنبان له‌و خوایه‌ی که له ناسمانه ﴿أَن تَخِيفَ بَكُمُ الْأَرْضُ﴾ که بتانبانه خواره‌وه به‌ناخی زه‌ویی دا ﴿فَإِنَّا بَنِي ذُرِّيٍّ﴾ له کاتیکدا که زه‌وی (وه که‌ده‌یا) گیز بخوات و (پته له‌رزین) ؟ ﴿أَلَيْسَ مَن فِي السَّمَاءِ﴾ نایا دلنبان له‌و خوایه‌ی که له ناسمانه ﴿أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا﴾ که پای توندتان بپترته سمر به وورده زیخه‌وه ﴿فَسَتَلْمِزُونَ كَيْفَ يُعِيرُ﴾ نه‌وه دمه‌تی ده‌گن که هدر پشه‌ی نیمه‌چونه ؟ ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ سوتند به‌خوا به‌راستی نو (که‌لانه‌ی) که له‌پیش نه‌ماندا ابوون (پشه‌مه‌رانی نیمه‌بان) به دروزن دانا ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چون بوو به‌گژدا چورونه‌وه‌ی نیمه (له‌وان) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْفُتُورِ قَوْمَهُ﴾ نایا سه‌یری بالنده‌کان ناکه‌ن به‌زور سه‌ریانه‌وه ﴿صَفَرَتِ وَيَقِضُ﴾ به‌بال کراره‌ویی و هینانه‌وه‌به‌ک ﴿مَا تَعْبَسُكُمْ إِلَّا الرَّحْمَنُ﴾ پای نه‌گرتوون (به‌و ناسمانه‌وه) خوانه‌یی ﴿إِنَّهُ يَكِلُ لِّكُلِّ بَصِيرَةٍ﴾ که‌نه‌وه به‌هموو شتیک بینایه ﴿أَتَنَزَّلَ هَذَا الَّذِي هُوَ جَدُّكُمْ﴾ نایا نه‌وه کن‌یه‌نه‌وه که‌سه‌ی که له‌شکری نپوه‌یه ﴿يَصْرُفُ رِزْقَ دُونِ الرَّحْمَنِ﴾ یارمه‌تیبان ده‌دات له‌جیانی خوا‌ی میهره‌بان ؟ ﴿إِن الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ﴾ بی‌بروایان هدر له‌فریو خواردنان ﴿أَتَنَزَّلَ هَذَا الَّذِي يَرْفُقُكُمْ﴾ نایا نه‌وه کن‌یه‌نه‌وه که‌سه‌ی که رزیشان ده‌دات ﴿إِن أَنَسَ رِزْقُهُ﴾ نه‌گه‌ر خوا رزوی خزیشان لی بگریته‌وه ؟ ﴿بَلْ لَّجُرَافٌ غُفُورٌ﴾ به‌لکو (به‌ناره‌زوو) دریزه‌بان دا به‌سه‌ر که‌شی و دوور که‌وخته‌وه (له‌پی‌ی راست) ﴿أَفَنَسِيَّ فُكَاكًا وَجْهَهُ أَهْدَىٰ﴾ نایا نه‌وه که‌سه‌ی برواو به‌ده‌ما بکه‌مو‌ی باشتر بی‌ده‌رده‌کات ؟ ﴿أَتَنَزَّلُ سَوَاقًا لِّصَبْرٍ مُّسْتَقِيرٍ﴾ یان به‌کینک که‌قنچ و قبت بروا به‌سه‌ر رینگایه‌کی راست و ره‌واندا ؟ ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: هدر خوایه که درووسی کردوون و به‌ده‌په‌تیاون ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وه گو‌ی و چا‌وو دلی بی‌داوون ﴿فَلَيْكُمُ النَّاسُ كُرُورٌ﴾ زور به‌ده‌گمن سوپاسی (نم به‌هرانه) ده‌کمن ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ بلی: هدر خوایه که نپوه‌ی بلاو کردوه‌نه‌وه له‌زه‌ویدا ﴿وَالْيَا لَحُشْرُونَ﴾ وه‌هر لای خواش کژده‌کرته‌وه (له‌رزوی دوا‌ییدا) ﴿وَيَقُولُونَ عَلَىٰ هَذَا الْقَوْمِ﴾ (بی‌برواکان به‌گالته‌وه) ده‌لبن: نهم به‌لپشه (به‌هانی رزوی دوا‌یی) که‌ی ده‌بی ﴿إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر راست ده‌کمن ﴿قُلْ لِّمَنَّا الْيَوْمُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: زانبی شه‌و روزه‌ه‌هر لای خوایه ﴿وَلِّمَّا الْكَافِرُ مَدِينًا﴾ وه‌من تنه‌ها ترسینه‌ورنکی ناشکرام ﷺ

﴿لَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً﴾ کاتیک یی پروایان نهو سزایه یان بهدی کرد له نزیك خو یانه وه ﴿سَمِعَتْ رُجُوعَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تال دهیی پروو خساری نهوانی که یی پروا بوون ﴿وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُفِرَ بِهِ فَتُحَنَّنُونَ﴾ وه (یی یان) دهو وتری: نه میه شهو (پروژه) ی که داوا تان ده کرد ﴿قُلْ أَنُؤْتِمُّكُمْ﴾ بلی: بستم بلین ﴿إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَنَسِيَ﴾ نه گهر خوا من و نهو (موسولمانانه) ی که له گه لمان له ناومان بیات ﴿أَوْ جَعَلْنَا﴾ یا مبهره بانیمان له گه بکات ﴿فَمَنْ يُخْرِجُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ الْعَذَابِ﴾ دهی کی بهنای یی پروایان ده دات له سزای سهخت ﴿قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ بلی: هدر نهو خوای بهخشنده که پروامان یی هیناوه ﴿وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا﴾ وه هدر بهو بهشتمان بهستوه ﴿فَسْتَغْفِرُونَ مِنْ خُوفٍ مُضِلٍّ﴾ جا له مهولا ده زانن که کی له گو مریایی به کی ناشکرا دایه ﴿قُلْ أَزِيدُكُمْ﴾ بلی: بستم بلین ﴿إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا﴾ نه گهر شاو (ی خوار دنه وه) تان رو بیجی به ناخی زهوی دا ﴿فَمَنْ يَأْتِكُمْ مَتَكَبِّرِينَ﴾ دهی کی (بیجگه له خوا) شاوی زولا تان بز دهینی ﴿

سوره قی (القلم)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای بهخشندهی میهره یان

﴿ت﴾ به (نون) ده خو تر شه وه، خوا به مانا که ی زاناره بۆ زیاتر زانیاری سهیری سه رتهای سوره تی (البقرة) به ﴿وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ﴾ سویتند به پیتوس و بهو دیرانه ی ده بنوسن ﴿مَا آتَاهُمْ مِنْهُ مِنْ فَضْلٍ﴾ بلی: بستم بلین ﴿وَقَالُوا لَا تَنْزِيلَ إِلَّا رَجْمٌ غَوِرٌ﴾ وه بیگو مان پاداشتی نه برانده هدی بۆ تو ﴿وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ عَذَابَ﴾ وه به راستی تو له سه ر بهوشت و خویه کی بیجگار به رزو گوره یست ﴿فَسَتَيْبَسُورُ وَيُصْبِرُونَ﴾ جا به م زووانه توش و نهوانیش ده بنین ﴿يَأْتِيكَ الْمَتَنُونَ﴾ که کامنان شهین ﴿إِنْ تَرَكَ هُوَ الْغَرِيمَ مِنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بیگو مان بهرورد دگاری تو له هه سوو که س زاناره بهو که سه ی که پی ی راستی خوای وون کردی ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ بِالْمُتَكَبِّرِينَ﴾ وه نهو زاناره بهو که سانه ی که پی ی راستیان گرتبی ﴿وَلَا تُطِيعُ الْمُكْرِبِينَ﴾ گویر ایه لی نهوانه میه به که سه کانت به درو ده زانن ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ﴾ جه زیان ده کرد که تو نه رمی نیشان به دیت ﴿فَذَهَبُوا﴾ نهو سا نهوانیش نه رمی (به رانده رت) ده نو تنن ﴿وَلَا تُلَاحِظْ كُلَّ حَلَاكِ﴾ گویر ایه لی مه که بۆ هیچ سویتند خو رینکی ﴿فَمَنْ يَهْدِي﴾ به ست و پیسوا (ی دروزن) ﴿هَتَارَ مَسْأَلٍ بِيَمِينٍ﴾ بیتک گری هاتو و چۆ که بهر بۆ سه هینان و بردن ﴿مَتَاعٌ لِلْفَحْرَةِ﴾ زور ریگری که ره له چاکه ﴿مُتَعَدِّ أَيْمٍ﴾ سهه مکاری گونا هکار ﴿عَلَى نَعْدَتِكَ نَعِيمٌ﴾ دن به قی که له شهق دوی شهوش زؤل ﴿أَن كَانَ ذِكْرُكَ وَتَبَتِ﴾ له بهر نهوی که خاوه نی دارایی و کو بی زوره (هه مو و هم سیفه تانه وه) زانایان ده لین مه به ست پی و هلیدی کو بی موغه بهر به ﴿إِذَا نَفَخَ الْفُخَارُ﴾ که تابه ته کانی یتمی به سه ردا به خو تر شه وه ده لی: ﴿أَسْطُورُ الْأَوَّلِيَّتِ﴾ (نه مانه) نه فسانه ی پیشانن ﴿سَيَسْمَعُ عَلَى الْقُلُوبِ﴾ به م زووانه سه ری لووتی داخ ده که بن ﴿

﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ تیمه‌ی ناقیمان کردنه‌وه ﴿كَذَّبُوا أَهْلَ الْجَنَّةِ﴾ هه‌روه‌ك له‌مه‌وینش خواه‌ه‌نانی نه‌و باخه‌مان تا‌قی کرده‌وه ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ (كه‌ له‌ شه‌ودا) سویندیان خوارد ﴿نُشِئُ لَهُمُ الْقَبْرَ﴾ كه‌ له‌ده‌می به‌ره‌بیاندا (به‌روبوومه‌كه‌ی) برین (تا‌هه‌ژاران نه‌زانن) ﴿وَلَا تَسْتَوُونَ﴾ هیچ‌ی (بۆ هه‌ژاران) لسی ده‌رنه‌كه‌ن ﴿فَلَا تَعْلَمُ أَتَمَّ الْقَائِلِينَ﴾ نه‌مجا به‌لایه‌ك له‌لایه‌ن په‌روه‌رد گاره‌ته‌وه سو‌راپه‌وه به‌سه‌ر باخه‌كه‌دا ﴿وَلَا تَعْلَمُونَ﴾ له‌كاتیكه‌دا كه‌ نه‌وان خه‌وتبوون ﴿فَأَصْحَاتُ الْفَاحِشَ﴾ نه‌وسا وه‌ك باخینکی رن‌راوی لی‌هات ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ له‌شه‌به‌قدا (براکان) بانگی به‌كتری بان کرد ﴿إِنَّا نُنشِئُ الْفَاحِشَ﴾ (ووتیان): كه‌ه‌سسن بچن بۆ سه‌ر باخه‌كه‌تان ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ نه‌گه‌ر نه‌تانه‌وی بیرنن ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ نه‌مجا كه‌وته‌ه ری ﴿وَلَا تَعْلَمُونَ﴾ وه‌نه‌وان به‌چرپه‌به‌یه‌كتریان شه‌ووت ﴿إِنَّا نُنشِئُ الْفَاحِشَ﴾ نه‌مه‌و به‌یه‌ان رۆشتن لایان واپوو كه‌ده‌توانن بی‌به‌شیان بکه‌ن ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ كه‌باخه‌كه‌یان دیی (به‌سو‌ناوی) ووتیان ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ تیمه‌رینگامان وون کردوه (ته‌مه‌ باخه‌كه‌ی تیمه‌نی به‌) ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ نه‌ه‌ به‌لکوبه‌ش به‌راو کراویسن ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ برا‌ناوه‌نجی به‌كه‌یان (له‌زیریدا) ووتی ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ مه‌گه‌ر پیم نه‌ووتن؟ ﴿وَلَا تَعْلَمُونَ﴾ بۆ چی یادو سو‌پاسی خوا‌ناکه‌ن ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ هه‌مه‌وو ووتیان: پا‌ك وینگه‌ردی بۆ په‌روه‌رد گارمانه (ستم له‌كه‌س ناکات) ییگومان تیمه‌خۆمان ﴿طَائِفِينَ﴾ ستم کارین ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ نه‌مجا پ‌رویان کرده‌به‌کتری ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ به‌سه‌ره‌نست کردن ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ ووتیان: وای بۆ خۆمان به‌پاسنی له‌خوا‌یاخی بووین ﴿عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ لَكُمْ فِتْنَةٌ﴾ نومیته‌وارین كه‌خواله‌جیانی نه‌و باخه‌باشش‌رمان به‌داتی ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ به‌پاسنی تیمه‌هیوامان هه‌ر به‌په‌روه‌رد گاری خۆمانه ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ تا‌واپه‌سزا (ی‌خواله‌جه‌یاند) ﴿وَلَا تَعْلَمُونَ﴾ وه‌سزای رۆزی دواپی گه‌لسی گه‌وره‌تره ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ خۆزگه‌بیانزانیابه‌ ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ ییگومان بۆ له‌مخواترسان هه‌یه‌ ﴿عِدَّةٌ يَوْمَ تَبْعَثُ النَّفْسُ فِي رُوحِهَا﴾ لای په‌روه‌رد گاریان باخاتی پ‌ر له‌ناز و نیعمه‌ت ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ چۆن تیمه‌موسولمان و به‌دکاران وه‌كه‌له‌ی ده‌که‌ن؟ ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ نه‌وه‌چیتانه‌چۆن بریارینك ده‌ده‌ن ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ نه‌خیر نایا کتیبکی (ناسمانی) نان هه‌یه‌ته‌مه‌ی تیندا ده‌خویننه‌وه ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ وه‌له‌و کتیه‌دا برتان بی‌دراوه‌چیتان بویت نه‌وه‌هه‌لبۆترین بۆ خۆتان؟ ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ یان په‌یمانی به‌هه‌یزتان هه‌یه‌له‌گه‌لمان ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ تا‌رۆزی دواپی ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ كه‌هه‌رجی ئیوه‌بریار بده‌ن بشاند‌رینی ﴿سَلَامٌ﴾ په‌رسه‌لینان (به‌زانه) ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ کامیان زامنی شم کاره‌ن ﴿وَلَا تَعْلَمُونَ﴾ ناخۆ هاو‌بیران هه‌یه‌(له‌م قسه‌یدا) ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ ده‌با هاو‌بیره‌کانیان به‌یتن ﴿إِنَّا نُنشِئُ﴾ نه‌گه‌ر راست ده‌که‌ن ﴿وَلَا تَعْلَمُونَ﴾ له‌رۆزیکدا (كه‌قیامه‌ت و نا‌ه‌حیه‌کانیه‌تی) خرای گه‌وره‌لاقی په‌روزی ده‌رده‌خات (وه‌ك له‌قه‌رمووده‌ی تیمامی بو‌خاری و موس‌لمدا هاتوه‌، باوه‌رمان پیته‌می به‌ی هیچ لی‌جواندن و لی‌کدانه‌وه‌یه‌ك، وه‌تیمه‌ش چۆن‌تیه‌كه‌ی نازانین) ﴿وَلَا تَعْلَمُونَ﴾ وه‌(به‌ته‌سه‌وه‌) بانگ ده‌که‌رن بۆ سو‌رده‌به‌ردن (بۆ‌خوا‌ی گه‌وره‌) ﴿فَلَا تَعْلَمُونَ﴾ (كه‌چی) ناتوانن (سو‌رده‌به‌ن) ﴿﴾

﴿خَبِطَ الْأَشْمَلُ﴾ چایبان شورو ﴿رَفَعَهُمْ زُلَّةً﴾ ریسوایی دایان ده‌گری ﴿وَقَدْ كَلَّفْنَا تِجَارَةً﴾ به‌راستی جاران که بانگ ده‌کران یو ﴿السُّجُودَ وَالْإِسْطِیْلُونَ﴾ سوزده و (نه‌یان ده‌برد) که ساغیش بون ﴿مَذَرْنِي وَمَنْ يُكْرِ بِمَدِّ الْخَلْقِ﴾ وازم لی بهینه بؤ نه‌وانه‌ی که نهم قورثانه به‌درو ده‌زان ﴿سَكَنَ سِدْرُهُمْ بَيْنَ حَتِّ الْأَعْلَمُونَ﴾ به‌ره به‌ره کیشیان ده‌کم به‌ره‌نگین که پی نه‌زان ﴿وَأُنْثِيَ لَهُمْ﴾ وه‌مؤ له‌تبان ده‌دهم ﴿إِنْ كَرِهَىٰ مَثْنٍ﴾ به‌راستی پیلانی من توکمه وه‌به‌تیره (له به‌راشه‌ر پیلانی نه‌واندا) ﴿أَلَمْ نَجْعَلْ لَّهِمْ نَارًا﴾ ناخوؤ توله بی پروایان داوای کری (ی کوششی پیغه‌مبه‌رشی) یان لی ده‌کیت ﴿فَهُمْ فِي شَرٍّ مِّنْهُ لَقُونُ﴾ نه‌وانیش له‌بزاردن قهرزداری گران بارن ﴿أَلَمْ نَعْنَدْهُمْ النَّجْمَ﴾ یا پرویه‌ره‌ی غه‌بیشان له‌لایه ﴿فَهُمْ يَكْذِبُونَ﴾ وه‌نه‌وان له‌به‌ری ده‌نوسنه‌وه ﴿وَأَخْبَرَهُمْ الْحَمِيمُ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌ده ﴿إِنَّ﴾ دان به‌خوئا بگه‌ره و چاو‌روانی فهرمانی په‌روهر دگارت بکه ﴿وَلَا تَكُنْ لَّكَ صَاحِبُ الْقُوتِ﴾ وه‌ک هاورپی نه‌ه‌نگه‌که مه‌به (که یونس پیغه‌مبه‌ره علیه‌السلام) ﴿إِذَا نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ﴾ کاتیک که بانگی (خودای) کرد، نه‌و تووره بو (له بی پروایی گه‌له‌که‌ی) ﴿وَلَوْلَا أَن نَّكَرُكَ رَسُولًا مِّن رَّبِّكَ﴾ نه‌گر میهره‌بانیه‌که له‌لایه‌ن په‌روهر دگاریه‌وه فریای نه‌که‌وتایه ﴿لَقَدْ يَلْقَاكَ وَهُوَ مَذْمُومٌ﴾ فری ده‌درایه ده‌شتیکی رووتنه‌ن وه‌نه‌و به‌دشاو ده‌بوو ﴿فَاجْتَنِبْهُ يُرَىٰ﴾ نه‌مجا په‌روهر دگاری هه‌لی بزارده‌وه ﴿فَجَعَلْنَا مِنَ الْقَلِیْلِ جِثًّا﴾ وه‌کردی (به‌یک‌ک) له‌چاکه‌کاران ﴿وَإِنْ نَّكَدَّا لَإِنَّ الَّذِیْنَ كَفَرُوا﴾ به‌راستی نزیك بو بی پرواکان ﴿لَقَدْ لَعَنَّكَ بِالَّذِیْزِزْ﴾ هه‌لت غلیکتن به‌چاو (ی پس) یان ﴿لَتَأْسِفُنَّ الْإِزْكَرُ﴾ له‌کاتیکدا که قورثان ده‌بیستن ﴿وَلَقَوْلُنَا إِنَّا لِلْمُحْشُونَ﴾ وه‌دهیان ووت: به‌راستی نهم (پیغه‌مبه‌ره) شپته ﴿وَمَا هُوَ إِلَّا ذُرٌّ عَالِیِّینَ﴾ له‌کاتیکدا که نهم قورثانه هه‌ر ناموزگاری به‌یو هه‌موو جیهانیان ﴿

سوره‌ی ﴿الْحَاقَّةِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْحَاقَّةُ﴾ هانتی رورپی دواپی (هه‌ق وراسته) ﴿مَا نَالَهُ﴾ جاچی بیت نه‌و روره (هه‌ق وراسته) ﴿وَمَا أَزْمَنَّا مَا نَالَهُ﴾ نه‌و چورانه‌ت نه‌و روره چی به ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهُ إِذِ انْقَضَىٰ عَهْدُهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ وعاد نه‌و روره‌بان به‌درو زانی (که دله‌کان داده‌خورپیتی) ﴿فَأَنذَرُونَاهُ فَلَاحِظًا إِلَيْنَا أَعْبَهُ﴾ (گه‌لی) سه‌موه له‌ناویران به‌نه‌ره‌ته‌یه‌کی زور گه‌وره ﴿وَأَنذَرَهُ﴾ وه‌(گه‌لی) عادیش ﴿فَأَنذَرْتَهُمْ فَوَسَّوْا بَيْنَهُ وَبَيْنَ آلِهَتِهِمْ﴾ له‌ناویران به‌بایه‌کی سه‌ختی ساردی به‌تینی به‌گره ﴿سَخِرَ بَيْنَهُمْ﴾ (خوا) زالی کرد به‌سه‌ریاندا ﴿سَخِرَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ آلِهَتِهِمْ﴾ هه‌وت شه‌وه‌ه‌شت رور به‌ی ووجان (له‌ناوی بردن) ﴿فَوَدَّى النَّارَ فَأَمَّتْ رُءُوسُهُمْ﴾ نه‌و گه‌له‌ت ده‌بینی له‌و ماوه‌به‌دایی گیان که‌وتبون ﴿كَاذِبًا كَاذِبًا﴾ وه‌که‌ده‌ی داری خورمای گنده‌ن (ناورزو) ﴿هَٰذَا زُرَّارٌ لَّهُمْ فِيهَا فُتُورٌ﴾ نایا که‌س ده‌بینیت له‌وان که مایته‌وه؟ ﴿

وَمَا يَكْفُرُ الْإِنْسَانُ بِمَا كُنَّ أَفْئِدَتُهُ لَبَّىٰ ۚ ﴿١٠﴾ (هەر بهو رهنگه) فیرعهون و گهلانی پشش نهو له گهل (دانیشتروانی دیناته) سهره و زیرسوه کان هاتن ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ به گوناوهر خرابهوه ﴿فَقَصَّ رُسُلًا فِيهِمْ﴾ وه بی فرمانی پینه مبری پهروه دگاریان کرد ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ نهوسا گرتنی به گرتنیکی زور سخت ﴿إِنَّا لَنَاطِقُ الْمَاءِ حَمَلِكُمْ فِي الْمَاءِ﴾ به راستی یتمه کاتیک که ناو (ی توفان) سهر کومت (باپیهره کانی) یتوه مان هه لگرت له کهشتیدا نهی بی بر وایانی مه ککه ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ ناشم کرده و به بکه به بیر هینه رهو بق یتوه ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ وه تاله گوینی بگرت گرتنیکی یتکه پشستوو ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ نهوجا کاتیک فوو کرا به که ره نادا به تاقه فوو کردنیک ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ وه زهوی و شاخه کان هه لگیران ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ به جارنیک دران به به کدا (وتخت کران) ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ نهو پرژه پروودای گهوره پروودات ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ وه ناسمان لهت ده بی ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ وه نهو لهو پرژه مست و (بی که لکه) ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ وه فرشته کان له که ناری ناسماندان ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ وه لهو پرژه دهشت (فرشته ی به هیز) عهرشی پهروه دگارت به بان سهریانه وه هه ل دگرن ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ لهو پرژه دا (له بهرده می خوادا) هه مروتان نشان دهرنن ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ هیچ (کرده و به کی) په نهانیتان به نهیتی نامیتته وه ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ نهوسا نهو که سهی که نامه ی (کرده و هی) درایه دهستی راستی ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ ده لی: ها نامه کم بگرن و بیخویننه وه ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ بنگومان من خوم ده مزانی که تووشی نهو لپهر سینه و به دهیم ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ نهو که سه له زبانیکی په سه ندا دهیم ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ له به هه شتیکی بهر زدا ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ که میوه ی نزیکه دهسته ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ (بی بان دهو و تریت) پخون و بخونه وه، توشنان بی ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ به هوی نهو چاکانه وه که له پرزانی رابر دوودا کر دووتانه ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ نهو که سهی که نامه درایه دهستی چه بی ده لی: ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ خوز که ههر نامه نه درایه تی ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ وه نهو زانیایه چی په (سهر نه نجامی) لپهر سینه وه ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ خوز که مردنه کم په کجاری بووایه ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ سامانه کم هیچ قازانجیکی بی نه که باندنم ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ لدهستم چوو دهسه لانه کم ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ نهوجا به چاودتریانی دوزخ دهو و تریت) بیگرن زنجیر بکه نه دهست و گهر دنی ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ له پاشان بیسه بز دوزخ (بیسوتین له دوزخ خدا) ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ نهوجا به زنجیرنکی حه فتا گزی بی به ستنه وه ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ (چونکه) بنگومان نهو پروای به خوی گهوره نه ده کرد ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ وه هانی که سی نه ده دا بق خوزاک دان به هه زاران ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾ نهو نهویش لیره نه دلسوزنکی هه به (یارمندی بدات) ﴿وَلَا يَخْشَى الْإِنْسَانُ عَذَابَ اللَّهِ﴾

﴿وَلَا تَعْلَمُ لَأَمِنَ غَاشِيَةٍ﴾ وە نە خوار دنی (ببخوات) جگە لە کێم و زوو خاوی جەستە ی دۆزە خبیە کان نە بێ ﴿لَا تَعْلَمُ إِلَّا الْغَاطِيُونَ﴾ کە (کەس) نابخوات گوناھباران نە بێت ﴿فَلَا أَقْسَمُ بِمَا تُبْعِرُونَ﴾ جا سوێند بەو شتەکانی کە دەیان بینن ﴿وَمَا لَا تُبْعِرُونَ﴾ وە بەو شتە کە نایان بینن ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ﴾ بێگومان شەم قورئانە فەرموو دە ی پەوانە کراویکی بە پێژو گەورە یە (لە خواوە بۆتان دێنی) ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ﴾ وە ئەم (قورئانە) قسە ی شاعیر نی یە ﴿فَلَيْكُمُ النَّارُ مَوْجِدٌ﴾ زۆر کەم بێرا و دەهێتن (بە قورئان) ﴿وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ﴾ وە قسە ی فالجی و زێوانیش نی یە ﴿فَلَيْكُمُ النَّارُ دُكْرٌ﴾ زۆر کەم بێر دە کە نەوە ﴿تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ئەم قورئانە نێرراو تە خوارو تە لە پەر وەرد گاری جیهانیانەوە ﴿وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ﴾ ئە گەر (موحەممەد ﷺ) بە دەم تێمەوە هەندێ (ووتە ی) هەڵبەستابە ﴿لَاخَذْنَا مِيثَاقَ الْبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بێگومان تێمە بە دەستی خۆمان تۆ لە مان لێ دەستەند ﴿فَلَوْ تَقَوَّلَ مِن مَّأْنِئَةٍ لِّى بَكَاتٍ وَآلِهَةٍ مُّشْكِرَةٍ كَتِبَتْ لِّى بَكَاتٍ﴾ وە کەس لە ئێو نەیدەتوانی بەرگری لێ بکات ﴿وَلَا تَعْلَمُ أَنَّ مِڪْرَ مَكِيدِيْنَ﴾ وە بێگومان ئەم قورئانە نامۆژ گاری و پەندە بۆ پارێز کاران و لەخواترسان ﴿وَلَا تَعْلَمُ أَنَّ مِڪْرَ مَكِيدِيْنَ﴾ وە بێگومان ئەم قورئانە هۆی پەشیمانی بێ بڕایانە ﴿وَلَا تَعْلَمُ أَنَّ مِڪْرَ مَكِيدِيْنَ﴾ وە بەراستی قورئان راست و درووست و دُنیا بەخشە ﴿فَتَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ کەواتە: (ئە ی موحەممەد ﷺ) تۆش هەمیشە پادی پەر وەرد گاری گەورە ی خۆت بکە ﴿

سورەتی ﴿الْمَعَارِجِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خوا ی بەخشندە ی میهرەبان

﴿سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ﴾ داواکاریک داوای سزایەکی (خوا یی) کرد کە (ئەو سزایە) هەر پوو دەدات ﴿لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لَئِيْلَ مَا يَصَدَّقُ﴾ بۆ بێ بڕوایان نی یە هیچ پان بێو تەرتیک (کە بیان پارێزێت) ﴿قَالَ كَلَّا ذِي الْقَعَارِ﴾ لە (سزای) خوا ی خاوەن پلەو پایە ی زۆر بەرز ﴿تَعْلَمُ الْمُلُوكُ الْغَكَّةَ وَالرُّوحَ إِلَهِ﴾ فریشتە و جبریل سەر دە کەون بۆ لای خوا ﴿لِيَوْمَ كَانَ مَقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ﴾ لە پوژێنکدا کە ئەندازە کە ی پەنجە هەزار سالە ﴿فَاصْبِرْ صَبْرًا جَدِيدًا﴾ کەوا بوو خۆت رابگرە (ئە ی موحەممەد ﷺ) بە خۆرا گر تێکی چاک و جوان ﴿إِنَّهُ يَرْؤُهُ رَبُّكَ﴾ بەراستی ئەو بێ بڕوایانە ئەو پوژە بە دوور دەبێشن ﴿وَرَأَيْتُ فِيهَا﴾ نێشەش زۆر بە نزیکە دەبێشن ﴿وَيُرْكَوْنَ الْإِسْلَافَ كَالْهَمَلِ﴾ ئەو پوژە ی کە ناسمان وە کە مسی تواو (یان خەڵە ی زەبێ) لێ دێ ﴿وَيُرْكَوْنَ الْجِبَالَ كَالْعِيقِ﴾ کێو کانی ش وە کە خوری شیکراوە یان لێ دێ ﴿وَلَا يَسْمَعُ خَيْرًا مِّنْهَا﴾ وە هیچ کەسیک ناپرسێتو تە لە هیچ کەسیکی خۆشەوێستی خۆی ﴿

﴿بَصُرُونَهَا﴾ که نیشانی پە کسری دەدرێن ﴿تَوَدَّ الْمُجْرِمُ﴾ تاوانبار ئاوات دەخوای ﴿لَوْ يَفْقَدِي مِنَ عَذَابِ يَوْمِهِ﴾ (قوربانی) بپایە لەبیری پزگار بوونی خۆی لە سزای ئەو پۆژە ﴿يَسْتَعِذُّ﴾ بە کورە کانی ﴿وَصَحَّحَهُ وَخَفَّهُ﴾ بە ژن و بە برا کانی ﴿وَفَصَّلَ بَيْنَهُمَا﴾ بە هۆزە کە شپەو کە پە نایان دەدا ﴿وَنَفَىٰ الْأَشْرَافَ حَتَّىٰ تَبْجِرَ﴾ و بە هەرچی کەس لە سەر زەوی یە (هەمووی بپایە و) لە باشان هەر خۆی پزگاری بێن ﴿كَلَّا إِنَّهَا لَأَنفُسٌ﴾ نەخیر (وانی یە) بە راستی ئاگری دۆزەخ بە بێنەسە ﴿زُرَّاعَةٌ لَّسْتُي﴾ دامالێنەری پێستی سەرە ﴿تَتَنَزَّلُ الْأَنْجَارُ زُرُقًا﴾ (ئەو ئاگرە) بانگی کە سینک دەکات کە پششی هەلکەردی ئە خواو پرووی وەرگیرای ﴿وَنَجَّحَ الْفَوْزَ﴾ وە سامانی کۆ کردیپتە و هەلی گرتی ﴿إِنَّ الْأَنْفُسَ لَتَالِهٌ هَلُوعًا﴾ بێگومان ئادەمی دروست کراوە بە چاو چۆن کێکی تەنگەتێلکە ﴿إِنَّمَا أَهْلُ الْآخِرَةِ يَوْمَ﴾ کە ناخۆشی یەکی تووش بێن هاوارو ئالە دەست پێ دەکات ﴿وَأَهْلُ الْأَمَّةِ الْآخِرَةِ يَوْمَ﴾ سامانیش پرووی تی بکات ئەی گرتپتە (لە خەلکی) ﴿إِلَّا الْكَافِرِينَ﴾ جگە نوێژگەرمان نەیت ﴿الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ ئەوانە کە بەردەوامن لە سەر نوێژە کانیان ﴿وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مِّمَّا﴾ ئەوانە ی کە بە شێکی دیاری کراو ئە داریاندا هەبە ﴿لِيَسْأَلُوا الْمَعْرُوفَ﴾ بۆ هەزاری داواکەر و بێ ئەوای داوانە کەر ﴿وَالَّذِينَ يَصِفُونَ يَوْمَ الْقِيَامِ﴾ وە ئەوانە ی کە لە سزای پەرورەدگاری خۆیان دەرستن ﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْنُونٍ﴾ چونکە بە راستی سزای پەرورەدگاری ئەوان کەس لێ ی دنیایە ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ وە ئەوانە ی کە ئاگاداری داوینی خۆیان دەکەن ﴿إِلَّا عَنِ الْإِحْسَاءِ﴾ لە گەڵ زانی خۆیان نەیت ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتُ﴾ یا کەنیزە کێک کە بووبن بە خواوەنیان ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ ئەوانە لۆمە کراو نین ﴿فَتَنُوتَهُمْ فَتَنَةً ذَلِيلًا﴾ ئەمجا هەر کە سینک دوا ی شتی تر بکەوی ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ ئەو کە سەنە ئەوانەن کە دەست درێژ کەرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ وە ئەوانە ی کە شایەتی خۆیان چاودیری سپاردووە پەیمانی خۆیان دەکەن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ وە ئەوانە ی کە پارێزگاری نوێژیان دەکەن ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ ئەوانە (کە باس کران) پزێ دەگیرێن لە باختی بەهەشتدا ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ كُنَّا مُقْبِلِينَ﴾ دە ی چی یانە ئەو بێ پر وایانە (کە تۆ دەر ئە کە ویت ئە ی موحەممەد ﷺ) بە بەلە دین بۆ لات ﴿عَنِ النَّبِيِّ وَعَنِ الْمَلَائِكَةِ﴾ لە لای راست و چەپتەو دەستە دەستە دەین ﴿أَتَسْمَعُ كُلُّ آتَمٍ مِّنْهُمْ﴾ ئایا هەموو یە کێک لەوان بە تەمبە ﴿أَلَيْسَ لَكُم مِّنْ آيَاتِهِ﴾ کە بخڕیتە بەهەشتی پر لە نازو نەعمەتەو ﴿كَلَّا إِنَّ أَكْثَرَهُمْ فَتَّانُونَ﴾ وانسی یە: (وە ک بە تەمان) بە راستی ئێمە درووستمان کردوون لەو ی کە دەیزانن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ جاسویند بە پەرورەدگاری پۆژە لائەکان و پۆژناواکان ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ بێگومان ئێمە بە دەسە لاتین

﴿عَلَىٰ أَنْ يُذِلَّ خَيْرًا لَهُمْ﴾ له سەر ئەوەی کە بیانگۆڕین و باشتر لەوان بهێتین ﴿وَمَا لَنْ يَسْتَبِقِينَ﴾
 وه کەس له دەستمان دەرناچێ ﴿فَذَرْهُمْ خُوضُوا وَانْقَبُوا﴾ ئەمجا وازیان لی بهێتە، بالە بیاوهری
 وقسە ی هیچ و پووج و گالته ی خویاندا رۆبچن ﴿حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يَوعَدُونَ﴾ تا دوو چاری ئەو
 رۆزە ی خویان دەبن کە بەلێشیان پێ دراوه ﴿يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْجَنَّةِ الْيُسْرَىٰ﴾ ئەو رۆزە ی کە بەپەله
 له گۆره کانێان دێنە دەرەوه ﴿كَانَهُمُ الْيُسْرَىٰ يُخْرَجُونَ﴾ وه کە ئەوە ی کە بۆ لای پته کانێان رابکەن ﴿حَتَّىٰ أَصْلَاخُ﴾ جاویان شۆڕو (سەر به‌ره‌و ژێره) ﴿تَرَاهُمْ فِيهَا﴾ ریسوایی و شه‌رمه‌زاری دایان
 ده‌گرێ ﴿ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ ئەمه ئەو رۆزە یه کە له‌وه‌و پێش به‌لێشیان پێ درا بوو ﴿

سورەتی ﴿نوح﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ ی میهره‌بان

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ بینگومان نێمه نوو حمان نارد بۆ لای هۆزه‌ کە ی ﴿أَن لَّا يَذَّكَّرَ﴾ (وه پێمان
 ووت) کە هۆزه‌ کە ت بێدار کەر وه‌، و بیا نتر سێنه ﴿مِنْ قَبْلِ أَن يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ پێش ئەوە ی کە سزای
 سه‌ختیان تووش بێ ﴿قَالَ يَتْلُمُ إِلَىٰ كَذِبٍ كَبِيرٍ﴾ (نوح) ووتی: ئە ی گه‌لی خۆم به‌ راستی من
 (پێغه‌مه‌رو) تر سێنه‌ وێکی ئاشکرام بۆ ئێوه ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدًا﴾ کە هه‌ر خوا به‌ر ستن ﴿وَأَتْلُمُ إِلَىٰ كَذِبٍ كَبِيرٍ﴾
 و لێ ی تر ستن وه‌ فەرمان به‌رداری من بکەن ﴿يَتْلُمُ إِلَىٰ كَذِبٍ كَبِيرٍ﴾ تا خوا له‌ گونا هه‌ کانتان
 خوش بێ ﴿وَلَا يَخْشَىٰ إِلَىٰ كَذِبٍ كَبِيرٍ﴾ وه‌ (به‌ زیندوو ی) ده‌تان هێلێته‌ وه‌ تا کاتی دیاری کراوی مردنتان
 ﴿إِن لَّيْلَ اللَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ بینگومان کاتێ سزای خوا کە هات دوانا که‌ وێ ﴿وَلَا يَخْشَىٰ إِلَىٰ كَذِبٍ كَبِيرٍ﴾ ته‌ گه‌ر
 پتازانیابه ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لِيَلَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ ووتی: ئە ی به‌ره‌و ده‌ گه‌رم من گه‌له‌ کە ی خۆم
 (به‌ په‌نه‌انی) بانگ کرد به‌ شه‌وو به‌ رۆژ ﴿فَلَا يَزِدُّهُمْ عَلَىٰ لِيْلَ إِلَٰهًا﴾ وه‌ تا بانگم ده‌کردن ئەوان زۆر تر
 دوور ته‌ که‌ و تنه‌ وه‌ لێم وه‌ له‌ ته‌ هاتن ﴿وَإِن كُنَّا لَعَدُوُّهُمْ مُّتَبَعِينَ﴾ وه‌ بینگومان من هه‌ر کات بانگم
 ده‌کردن (بۆ به‌روا هێتان) تا لێیان خوش بیست ﴿جَعَلُوا أَصْنَعَهُمْ قُلُوبًا كَافَةً﴾ ئەوان په‌ نه‌جه‌ کانێان ده‌کرد
 به‌ گوێ چه‌که‌ یاندا ﴿وَأَسْتَفْهَمُوا لِقَوْلِهِمْ﴾ وه‌ بۆ شا که‌ کانێان ده‌دا به‌ سه‌رو جاویاندا ﴿وَأَسْتَفْهَمُوا لِقَوْلِهِمْ﴾
 آهسته‌ گه‌را، وه‌ به‌ره‌و ده‌م ده‌بوون له‌ پێ بیاوهری دا، وه‌ سه‌ره‌که‌ شیان ده‌کرد چۆن سه‌ره‌که‌ شیه‌ک ﴿

﴿رَبِّ السَّامَةِ عَلَیْكَ فُتْرًا﴾ (نه‌مجا گهر و اب‌کهن) بارانی خو‌رهم و لیزه‌شان بُو ده‌بارینی ﴿وَنَعِدُّكَ بِأَمْرٍ لَّوَّیْنٍ﴾ و سامان و کورپی زورشان پی ده‌بخشی ﴿وَنَجْعَلُ لَكَ خَلْقًا﴾ و باخاشی زور تان پی ده‌دات ﴿وَنَجْعَلُ لَكَ الْآخِرَ﴾ و جوگه ناوی زورتان ده‌داتی ﴿مَّا لَكَ لَا تَرْجُو لِلَّهِ وَقَارًا﴾ نه‌وه جیتانه ناتر سن له شکو و گهوره‌یی خوا؟ ﴿وَقَدْ خَلَقْنَا أَشْقَارًا﴾ له کاتیکدا که دروستی کردون به چند قواغیت ﴿الْأَوَّلَ وَالْآخِرَ وَالْبَاقِيَ اللَّهُ سَمِیعٌ سَمِیعٌ جَبَّارًا﴾ نایا نابین که خوا چون حدوت ناسمانی دروست کرد و ده‌نه‌م له‌سهر نه‌م ﴿وَنَحْنُ الْقَمَرُ فِیهِنَّ نُورًا﴾ و مانگی گنبر اوه له ناویاندا به پروانک ﴿وَنَجْعَلُ الشَّمْسُ مِرْجًا﴾ و پروژیسی گنبر اوه به چرا ﴿وَاللَّهُ أَتَمُّ مِمَّنْ تُشْرِكُونَ﴾ و خواتیوه‌ی پروانده‌وه له زه‌وی به پروانندن ﴿وَنُرِیدُکَ فِیهَا﴾ له‌پاشان ده‌نان باته‌وه ناوی بُو راخستون ﴿لَتَسْلُکُنَّ امْنًا سَبَیْلًا﴾ تا هاتو چو بکهن به رینگه کراوه کانیدا ﴿قَالَ نوحُ رَبِّ إِنَّمَا عَصَوْتُكَ﴾ نوح ووتی: نه‌ی پرورده‌گارم بینگومان گله‌کم بی فرماینان کردم ﴿وَأَتَّبَعْتُ مَشِیْرَةَ مَالِهِ وَوَلَدَهُ﴾ و ه‌شونین که‌سانی که‌وتن که مال و مندالی قازانجی پی نه‌گیانده‌وه ﴿إِلْحَسَارًا﴾ زیان نه‌بی ﴿وَمَكَرُوا مَكْرًا کَبِيرًا﴾ و ه‌یلان و فرو فیل زور گهوره‌پان کرد ﴿وَالْوَالِدَاتُ الذَّارِعَاتُ﴾ و ه‌وتیان ده‌ست ه‌ه‌ل نه‌گرن له بت و خوا کانتان ﴿وَلَا تَدْرُونَ وَلَا لَیْسَ لَیْسَ وَتَوَقَّ وَتَسَّرًا﴾ و ده‌ست ه‌ه‌ل نه‌گرن له (پرستی) و ده‌و سوا و به‌غوث و به‌عوق و نه‌سر (نه‌مانه کومه له‌پا و چاکتیک بوون، جا کاتیک مردن، شه‌پتان هات ووتی به‌شونیکه و توانیان که چند به‌یکه‌ریکیان بُو بتاشن تاوه‌کو هه‌میشه له‌به‌ر چاوتان بن، جا پاش ماوه‌به‌ک که به‌سهر چو شه‌پتان هات به‌خه‌لکی ووت نه‌و نه‌و به‌یکه‌رانه‌ به‌رستن، چونکه باو‌باپیر انتان نه‌و به‌یکه‌رانه‌پان به‌رستوه، ئیوه‌ش له‌سهر رینازی نه‌وان بن) ﴿وَقَدْ أَصْلَوْا کِبْرًا﴾ و به‌پراستی نه‌وانه زور (خه‌لک) یان گومرا کرد ﴿وَلَا تَرِیدُ الظَّالِمِیْنَ إِلَّا خِلَالَ﴾ (خواه) تم ستم کارانه له گومرای زباتر هیچی تریان بُو زور مه‌که ﴿وَسَاطِعُ لَیْسَ بِهِنَّ شَرًّا﴾ به‌هوی گونا‌هه کانیانه‌وه به‌زبان خنکیتان ﴿فَالْأَخْلَاقُ﴾ نه‌مجاخرا نه‌اگر ده‌وه ﴿فَلَمَّا جَدَّ الْقُرْشُ دُونَ اللَّهِ فَنَصَارًا﴾ ئیتر بینجگه له خوا هیچ یار مه‌تی ده‌ریکیان ده‌ست نه‌که‌وت ﴿وَقَالَ نوحُ رَبِّ لَا تَذَرْنِی فَرْدًا﴾ نوح فرموی: نه‌ی پرورده‌گارم به‌یته له‌سهر زه‌وی ﴿مِنَ الْكَافِرِیْنَ دَعَارًا﴾ هیچ که‌سبک له بی پروایان ﴿إِنَّ دَعْوَتَهُمْ مُبْطِلَةٌ لَّا تَمُوتُ﴾ (چونکه) بینگومان نه‌گه‌ر تو وازبان لی به‌یتیت، به‌نده‌کانی تو گومرا ده‌که‌ن ﴿وَلَا تَدْرُ الْأَیَّامَ عَسَارًا﴾ و ه‌هر مندالی تاو‌تباری سو‌پاس نه‌که‌ر ده‌خه‌نه‌وه ﴿رَبِّ اعْزِلْ لَیْسَ بِهِنَّ شَرًّا﴾ و ه‌ی پرورده‌گارم خوش بیه له‌خوم و باو‌کم و دایکم ﴿وَلَسَ تَحَلَّ بِهِنَّ مَوْبًا﴾ و له‌و که‌سه که‌دینه مال به‌بر واداری یوه ﴿وَالْمُؤْمِنِیْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و له‌ه‌موو بی‌اوان و زنانی ئیماندار ﴿وَلَا تَرِیدُ الظَّالِمِیْنَ إِلَّا تَبَارًا﴾ و به‌شی ستم‌کاران زیاد مه‌که‌ تیاچوون و له‌ناو‌چوون نه‌بی ﴿

سوره‌ی (الجن)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌ صَلَّى) بلسی: نیگام بؤ کرا ﴿اللَّهُ اسْمَعَ تَفَتُّنَ الْإِنِّ﴾ که بیگومان چهند که‌سینک له جنز که گوئیان گرت (له فوران خویندنه‌وم) ﴿فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا فَؤَادًا عَجَبًا﴾ نه‌مجا ووتیان: به‌راستی نیمه فورانینکی سهر سور هیتهمان بیست ﴿يَهْدِي إِلَى الْكُفْرِ﴾ ریتمو ونیسی ده‌کات بؤ ږینگای راست ﴿فَأَمَّا كَلِمَةٌ﴾ نیمه‌ش باوره‌مان پښ کرد ﴿وَلَنْ نُفَرِّقَ بَيْنَ الْأَمَكَا﴾ وه همر گیز که‌س ناکه‌ین به‌هاوبه‌شی په‌روهر دگارمان ﴿وَأَنَّهُ تَفَلُّطٌ بِنُتَانَا﴾ وه به‌راستی بلنده‌گه‌وره‌یسی په‌روهر دگارمان - له شنی ناشیسته - ﴿مَا اتَّخَذَ صَاحِبُهُ وَلَا وَدَا﴾ هیچ هاوسه‌رو مندالینکی بؤ خوی دانه‌ناوه ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَبِيحًا عَلَى اللَّهِ تَطَلُّطًا﴾ بیگومان گیل ونه‌قامه‌که‌مان دروی ناله‌باری هه‌لده‌به‌ست دهر باره‌ی خوا ﴿وَأَنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ نَقُولَ الْإِنِّ شَرًّا لَّنِ﴾ وه نیمه‌ش پیمان واپوو که ناده‌می و جنز که همر گیز درو ناکه‌ن دهر باره‌ی خوا ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَكْفِئُهُ الْإِنِّ﴾ به‌راستی پیاوانیک له ناده‌می ﴿يُؤَدُّونَ إِلَى الْإِنِّ﴾ په‌نایان دهر به‌ر پیاوانیک له جنز که (که بیان پاریزن) ﴿فَرَادَوْهُمُ فَفَدَا﴾ که‌چی زورتر ماندوویان ده‌کردن ﴿وَأَنَّهُمْ يَخْلَوْنَ﴾ وه ناده‌می گومانیان بر دووه ﴿كَمَا ظَنَنْتُمْ﴾ هه‌روه‌ک تپوه - نه‌ی جنز که - گومانتان بر دووه ﴿أَن لَّنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَمَكَا﴾ که شیر خوا هیچ پیغه‌مبه‌رتک ناتیری ﴿وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ﴾ جنز که‌کان ووتیان: نیمه ده‌گه‌راین به‌شون دنگ و باسی ناسماندا ﴿فَوَجَدْنَا مُلْأَيْنَ حَرِّ سَائِدِيدًا﴾ که‌چی دییمان پر کراوه له باسه‌وانی به‌هیز و تیری نه‌ستیره‌کان ﴿وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِّلشَّيْطَانِ﴾ وه بیگومان نیمه جاران داده‌نیشتن له چهند شونینک له ناسمان بؤ گوی گرتن ﴿فَمَنْ يَسْتَمِعِ الْآلَانَ﴾ به‌لام همر که‌سینک له نیتستا به‌دواوه گوی بگری ﴿يَحْذَرُ لَهُ رِشَاقًا وَصَدَا﴾ تیرینکی نه‌ستیره ده‌بینی له بؤسه‌ی دابه ﴿وَأَنَّا لَنَقْدِرُ أَشْرًا لِّبَدَنِ فِي الْأَرْضِ﴾ وه به‌راستی نازانین نایا خرابی و یستراوه بؤ نه‌وانه‌ی که له سهر زه‌وین؟ ﴿أَلَمْ نَرَاكَ يَهْرُودًا مُّذْ رَمَدَا﴾ بان په‌روهر دگاریان ریتمو ونیسی و یستوه‌بویان؟ ﴿وَأَنَّا لَمَّا الْشَّيْطَانُ﴾ وه بیگومان نیمه هه‌ندیکمان چاکیین ﴿وَمَا دُونَ ذَلِكَ﴾ وه هه‌ندیکمان له وه که‌متر ﴿كَأَطْلَ الْإِثْمَاقِ﴾ نیمه جاران خاوه‌نی رینازی زور بووین ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّنْ نَنْجُوهُ مِنَ الْآلِئِ﴾ وه نیمه دلنیا بووین که همر گیز ناتوانین له ده‌ستی خوا دهر چین له زه‌وی دا ﴿وَلَنْ نُّجِزَهُ هَرَبًا﴾ وه به‌هه‌لها تیش له ده‌ستی خوا ږگار نابین ﴿وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْمَدَاءَ أَمَّا كَلِمَةً﴾ به‌راستی نیمه کاتی ریتمو ونیسی (فوران) مان بیست باوره‌مان پښ هیتا ﴿فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ﴾ نه‌مجا همر که‌سینک بر وای هیتا به‌په‌روهر دگاری خوی شیر ناترسی ﴿يَخْشَا وَلَا يَخْشَى﴾ نه له که‌می (پادا‌شت) و نه له زور بی (توله) ﴿

﴿وَالْمَلَأَ السُّبُوتَ وَمَا أَلْقَيْتُ﴾ و ه بنگومان ئیمه هه ندیکمان موسولماتین و هه ندیکمان سسته مکار
﴿فَمَنْ أَسْلَمَ﴾ نه مجا نه وانه ی موسولمان بوون ﴿فَأُولَئِكَ نَحْنُ الْوَارِثُونَ﴾ نه وه نه وانه ریگای پاستیان
دوزیوه ته وه ﴿وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ﴾ به لام نه وانه ی له ریگای پاست لایانداه (سته مکاره کان)
﴿فَكَأُولَئِكَ هُمُ الرِّجْسُ﴾ ده بنه سه و نه مهنی دوزخ ﴿وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ (له مجا خوی
گه وه ده فمریوت) : نه گهر نه وان (مرقوف و جنو که) به رده وام بو و نایه له سه ریگای پاست
﴿لَأَسْفِهْنَ عَذَابًا﴾ نای زورمان پی نه نوشین (نعمه منی زورمان ده دانس) ﴿لَيَقْنِ تَفْرِيدٌ﴾ هه تا
تاقیان که بنه وه تیاید ﴿وَمَنْ يَعْزِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ﴾ وه ههر که سیک روو وه گجری له یادی بهروره دگاری
خوی ﴿يَسْأَلُكَ عَنِ الْبَصَدَا﴾ ده یخاته ناو سزای دزواره وه ﴿وَأَنْ أَسْجِدَ لِلَّهِ﴾ بنگومان مزگوته کان
بو پرستی خودان به نه نه یجکه له وه که سی تری تیدا نه بهر ستریت ﴿فَلَا تَتَوَلَّوْا مَعَ اللَّهِ﴾ که واته
له گه له خوا دا هاوار له که سی تر مه که ن ﴿وَأَلَّهُ لَتَأْتِيَنَّ عَذَابُكَ﴾ وه به نه دی خوا (موحه ممد
﴿كَانَتْ﴾ که هه ستا له خوا بهار پته وه (وی بهرستی) ﴿كَأَنَّهُمْ كَرُونِ عَلَيْهِ يَدًا﴾ (بی پروا کانی مه کهه)
نزیک بوو دابارن به سه ریدا ﴿فَلِإِنَّا أَعْرَاضٌ﴾ بلی : دلنیا بن من ههر خوی خوم ده بهرستم
﴿وَلَا أَشْرُوبُهُ﴾ وه کهس ناکم به هاو بهشی ﴿فَلِإِنِّي لَا أَفِيكَ لَكُمُ مَرًا وَلَا رِسْدًا﴾ بلی : به راستی من
نه زیان و نه ریتمو ونسی ئیوه به ده ست نی به ﴿فَلِإِنِّي لَأَجِيزٌ مِنَ اللَّهِ﴾ بلی : بنگومان که سیک
نیه که من بهار پزی له (سزای) خوا ﴿وَلَكِنْ لَمْ يَدْرِكُوا مَوْلَاهُمْ﴾ وه به یجکه له وه به نا گه یه شک ناهم ﴿
﴿إِلَّا الْفَاقِنَ وَالْمُدْرِكِينَ﴾ (وه هیچم به ده ست نی به) را گه یاندن نه بی له خوا وه و گه یاندن به یامانی نه
نه بی ﴿وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه ههر که سی بی فرمانی خوا و پیغمه بهری بکات ﴿فَلَنُكَفِّرَنَّ﴾ نه وه
بنگومان نا گری دوزخ بو نه وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیدا ده میتبه وه به هه میسه بی ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾
تا به جوی خویان ده بیتن نه وه سزایانه ی که به لیستان پی دراوه ﴿فَسَبِّحْهُمْ مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَلَّوْا عَذَابًا﴾
نه مجا نه وه کاته ده زانن، که کی یار مهنی ده ری که ستره و رما ده ی که مه ﴿فَلِإِنِّي أَدْرِكُ﴾ بلی من
نازانم ﴿أَوَيْتَ مَا تَوْعَدُونَ﴾ ناخو نزیکه نه و دوزی دوا بییه که به لیستان پی دراوه ﴿أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا﴾
پان بهروره دگرم ماوه به کی دوری بو داناوه ﴿عَذَابُ الْغَيْبِ﴾ ههر خوابه زانا به نه بیته کان
﴿فَلَا يَظْهَرُ عَلَى غَيْبِهِ﴾ وه کهس ناگادار ناکات به سه نه بی خویدا ﴿إِلَّا مَنِ ارْتَضَىٰ مِنْ رَّبِّهِ﴾
مه گهر پیغمه بهریکی که لئی پازی بی ﴿فَلَنُيَسِّرَنَّ لَكَ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا﴾ جا بنگومان خوا
له بهر ده می و پشتیه وه پاسه وان (له فرشته) ده نیرت ﴿لَيُعْلَمَنَّ أَنَّا نَسُورُ سُلَيْمَانَ﴾ تا بزانی که
به یامی خوی خویان گه باندوه ﴿وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ﴾ وه خوا ناگاداره به وه ی که لایانه ﴿وَأَحْصَىٰ
كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا﴾ وه هه مو شیکی (له سه ریان) ژماردوه به هه لژماردن ﴿

سورته ﴿الْمَزْمَل﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ﴾ نه‌ی نه‌و که‌سه‌ی که‌ خَوْتُ داپُز شسپوه ﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ﴾ ش‌ه‌و ه‌ه‌سه‌ته (ش‌ه‌و نو‌یز
 بکه) مه‌گ‌ه‌ر که‌می‌کی نه‌بی‌ت ﴿يَضَعُهُ بِأَوَّلِ نَفْسِهِ قِيلًا﴾ نی‌وه‌ی یا که‌می له‌ نی‌وه‌ی که‌م بکه‌روه ﴿يَا
 أَيُّهَا الْمَزْمَلُ﴾ یا که‌می لب‌سی زی‌اد بکه ﴿وَقِيلَ الْقُرْآنُ تَرْتِيلًا﴾ له‌سه‌رخُز قورن‌ان به‌خو‌ینه‌روه‌و (به‌ر‌ن‌ک
 و‌پ‌ن‌کی) ده‌وری بکه‌روه‌و ﴿يَا سَلْمَى عَلَيْكَ وَلَا قِيلًا﴾ بی‌گومان ن‌یم‌ه له‌سه‌ولا ب‌و‌ت ده‌ن‌یزنه
 خ‌واروه‌و گو‌ف‌ساری (قورن‌ان) ی قورس و گ‌ران ﴿يَا نَاشِئَةَ اللَّيْلِ﴾ به‌راس‌تی ه‌ه‌س‌تانی ش‌ه‌و
 د‌و‌ای خ‌ه‌و (ب‌ق‌خوا به‌رس‌تی) ﴿يَا أَشَدَّ وَتًا﴾ قورس‌تره‌و گ‌ران‌تره له‌ رو‌ی کر‌داره‌وه (له‌هی رو‌ز
 و به‌ن‌یزتره‌و ب‌و‌ل) ﴿وَأَقْوَمُ قِيلًا﴾ در‌وس‌تره له‌ رو‌ی ورت‌ه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ سَخَطُ يَلًا﴾ به‌راس‌تی
 ن‌و له‌ رو‌زدا له‌ ه‌انو‌و چ‌و‌ر کرد‌ن‌یکی زور‌دایت ﴿وَلَا تَأْسَمُ وَلَا تَلَا﴾ ه‌ه‌م‌یشه ی‌ادی به‌روه‌رد گ‌ارت بکه
 ﴿وَتَكُنْ لِي يَوْمَ تَتِيَلًا﴾ وه‌ خ‌و‌ت یه‌ک‌لا که‌روه‌و به‌ یه‌ک‌لایی کر‌د‌نه‌وه‌ی کی ته‌واو ﴿يَا الشَّرِيفُ وَالْعَرِيبُ﴾
 نه‌و خ‌و‌ای رو‌ز ه‌لات و رو‌ز نا‌وا‌به ﴿يَا أَيُّهَا الْاَهُوُ﴾ ه‌یچ به‌رس‌تراو‌ن‌کی به‌راس‌تی نی‌ی به‌ته‌نا نه‌و نه‌بی
 ﴿فَالْحَمْدُ لَكَ﴾ که‌وا‌بو‌و ب‌یک‌ه به‌ پار‌ن‌زه‌ر و پ‌شتی‌وانی خ‌و‌ت ﴿وَأَضَرَّ عَلَى مَا يُؤْتُونَ﴾ دان به‌خ‌وت‌دا
 بکه‌ر له‌سه‌ر نه‌و ق‌س‌انه‌ی که‌ ده‌لب‌ن ﴿وَأَغْضَضَهُمْ حَتَّى جِيَلًا﴾ وه‌ واز‌بان لی‌ی به‌ینه‌و لب‌سان گ‌ه‌ری به‌ واز
 لب‌ه‌ت‌ن‌یک‌ی جو‌ان ﴿وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولَى النَّعْمَةِ﴾ واز به‌ینه‌و له‌ من و نه‌و خ‌او‌ه‌ن ناز و ن‌یعم‌ه‌ت‌انه‌ی که‌
 نا‌بی‌نی من به‌ در‌و ده‌زان ﴿وَتَمَلَّكُهُمْ قِيلًا﴾ وه‌ که‌مینک م‌وله‌ت‌یان ب‌ده ﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ﴾ بی‌گومان لای
 ن‌یم‌ه ه‌یه‌ ک‌و‌ت و زنج‌یری قورس و گ‌ران ﴿وَرَجِحًا﴾ وه‌ نا‌گری ه‌ل‌ن گ‌یر سا‌و ﴿وَلَمَّا مَادَّ النَّصْفُ﴾
 وه‌ خ‌وار‌دنی گ‌ه‌رو گ‌یر ﴿وَعَدَا الْإِسْمَا﴾ ه‌ه‌روه‌ها س‌زای پر له‌ داخ و ده‌رد ﴿يَوْمَ تَخْضُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ﴾
 له‌ رو‌ز ن‌یک‌دا که‌ زه‌وی و چ‌یا‌کان د‌ن‌ه له‌ر‌زه ﴿وَكُنِّي لِي يَوْمَ تَتِيَلًا﴾ وه‌ ک‌ن‌وه‌کان ده‌بن به‌ گرد‌و‌ل‌که
 له‌ ل‌سی ه‌ل‌ر‌زاو ﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمَلُ تَكُونُ لِي يَوْمَ تَتِيَلًا﴾ بی‌گومان ن‌یم‌ه به‌ر‌یک‌مان ب‌و‌ن‌ار‌د که‌
 ش‌ایه‌ته له‌ سه‌رت‌ان ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا﴾ ه‌ه‌روه‌ک به‌ن‌یم‌ه‌به‌ر‌یک‌مان ن‌ار‌د ب‌و‌ل‌ای ف‌یر‌عو‌ن ﴿يَا
 أَيُّهَا الْمَزْمَلُ﴾ نه‌م‌جا ف‌یر‌عو‌ن سه‌ر‌پ‌ن‌چی نه‌و به‌ن‌یم‌ه‌به‌ری کر‌د ﴿فَالْحَمْدُ لَكَ قِيلًا﴾ ن‌یم‌ه‌ش
 تو‌له‌مان لی‌ی سه‌ند به‌ تو‌له‌سه‌ند ن‌یک‌ی سه‌خت ﴿فَكَيْفَ تَكُونُ إِنْ كُنْتَ تُرَى﴾ جا‌ته‌گ‌ه‌ری بی‌رو‌ایی
 بکه‌ن چ‌و‌ن خ‌و‌ن‌ان ده‌بار‌ن‌ز ﴿يَوْمَ تَجْعَلُ الْأَوَّلَ آخِرًا﴾ له‌ رو‌ز ن‌یک‌دا که‌ (به‌ترس و س‌ام‌ی خ‌وی)
 من‌د‌ال‌ان پ‌یر ده‌ک‌ات ﴿الْأَوَّلُ مُقْطِرٌ يَوْمَ﴾ نا‌س‌مان له‌ت ده‌بی به‌ه‌وی (سه‌ختی) نه‌و رو‌زه‌وه
 ﴿كَانَ عَذَابُهُمْ مُقْعُولًا﴾ به‌لب‌نی خ‌وا د‌یته دی ﴿يَا هَذِهِ تَذَكُّرًا﴾ به‌راس‌تی نه‌م نا‌به‌ت‌انه‌ی پ‌ن‌شو و به‌ند
 و نا‌مو‌ز گ‌ار‌ین ﴿فَتَن شَأْنُ أَخَذَ إِلَى رَيْبِهِ سَبِيلًا﴾ نه‌م‌جا ه‌ر که‌س‌ن‌ک که‌ به‌ه‌وی ر‌ن‌گا ده‌گری ب‌و‌ل‌ای
 به‌روه‌رد گ‌اری ﴿﴾

﴿إِنَّ رَبَّكَ لَكَ نَذِيرٌ﴾ بیگومان په روهر دگاری تو ده زانی ﴿ثُمَّ مَوْحَاهُ مَسَدٌ﴾ که تو همل ده سپت (بوشه و نویژ کردن) شتنبک که متر ﴿عِنْدَ الْبَابِ﴾ له دوو بهش له سنی بهشی شه و نویوی یان سنی په کی ﴿وَمَا يَفْقَهُ تِلْكَ لَدِيْنَ مَعَكَ﴾ وه دهسته بهک له وانه ی که له گه لثان ﴿وَاللَّهُ يَقْرَأُ النَّاسَ الْفُرْقَانَ﴾ وه خوا نه ندازه ی شه و وژ دپاری ده کات ﴿عَلَىٰ أَنْ تَخْصُوهُ﴾ (خوا) زانی که ټیوه ناتوانن نه ندازه ی شه و نویژ رابگرن ﴿فَاتَّبَعُواكَ﴾ له بهر ته وه لبتان خوش بوو ﴿فَأَقْرَأْ وَامَّا تَتَسَوِّرُ الْقُرْآنَ﴾ ده ی ته وه نده ی بۆتان ده لوی و ناسانه لاتان قورئان بخوینن ودهوری بکه نه وه ﴿عَلَىٰ أَنْ سَيَكُونَ مِنْكُمْ رَحْمٌ﴾ (خوا) ده زانی که له مه و لا که سانیکتان نه خوش ده بیت ﴿وَالْحَرُونَ يَقْرَءُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه که سانیکی تر تان ده رۆن په سهر زه ویدا ﴿يَتَّبِعُونَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ به شوین روزی و نیعمه نی خوا ده گهرین ﴿وَالْحَرُونَ يَقْرَءُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه که سانیکی تر تان ده جهنگن له رینگای خوادا ﴿فَأَقْرَأْ وَامَّا تَتَسَوِّرُ﴾ ته مجا بخویننه وه له قورئان نه ونده ی که بۆتان ده لوی و لاتان ناسانه ﴿وَالْقُرْآنُ الْمَدِينُ﴾ وه نویژ بکه ن زه کات بدهن ﴿وَأَقْرَأْ وَاللَّهُ قَرِيبٌ حَسْبُكَ﴾ وه قهر بدهن به خوابه قهر زکی چاک (مه بهست نه وه په خیر و خیرات و سه ده قه بکه ن له پیی خوادا) ﴿وَمَا تَقْرَأُ إِلَّا أَنْشَاءٌ مِنْ قَبْلِهِ﴾ هر چا که یدک پیش بخن یز خوتان ﴿يَعْلَمُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا دهستان ده که و ټیوه ﴿هُوَ حَرٌّ وَأَعْظَمُ الْحَرِّ﴾ ته وه پشی لای خوابه چاکس و گه و تره له رووی پاداشته وه ﴿وَأَسْتَفِيزُ اللَّهَ﴾ وه داوای لینخوش بوون بکه ن له خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوا لینخوشبو و په کی میهره بانه ﴿

سوره قی (المزمل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ته ی نه که سه ی که خوت پیچاوه نه وه ﴿فَرَأَيْتَ﴾ ههسته (خه لکی) پیدار که ره وه ﴿وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ﴾ وه په روهر دگارت به گه و ره بگره ﴿وَرَبَّكَ فَطَهِّرْ﴾ وه پو شاکت به پاک رابگره ﴿وَالْحَرُونَ فَاجْعَلْ﴾ به ره وه ام به له واز هیتان له بت په رستی و گوانه ﴿وَلَا تَقْنُ تَسْتَكْبِرْ﴾ وه شت مه به خشه و به زوری بزایت ﴿وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ﴾ وه له بهر په روهر دگارت خوت رابگره ﴿وَلَا تُفَرِّقْ بَيْنَ الْأَمْرَيْنِ﴾ ههر کاتیک که فو کرا به که پر نادا ﴿وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بَوَدِّعِيْرٍ﴾ شه و ژوه و ژونکی سه سخت و گرانه ﴿عَلَى الْكُفْرَيْنِ عَزِيزٌ﴾ له سهر کافران سووک و ناسان نی به ﴿فَذَرْهُمْ خَلْقٌ حَجَاجٌ﴾ واز له من و نه وه که سه پیته که دروستم کرد وه به ته نها ﴿وَجَعَلَ لَكَ مَا كُنْتَ تَدْعُو﴾ وه دارایی زور و زبه ندهم پی داوه ﴿وَرَبِّكَ شُكْرًا﴾ وه کو پانی ناساده و به رده ست ﴿وَمَهَّدْ لَهُ تَهْمِيدًا﴾ وه هوی ژانم یز راخته وه به چون راخته شتنبک ﴿فَرَفَعَهُمْ أَنْ لَيْدًا﴾ دوی له نامه نش هیتا به ته مایه زیاتری بده می ﴿وَلَا تَكُنْ لَكَ لَاحِظًا غَائِبًا﴾ نه وه (چاوه پروان نه یی) به راستی ته و ده رباری ثایهت و نیشانه کانی نیمه بیناوه ریکی که له ره قه ﴿سَأُفِيضُكَ صُورًا﴾ بهم زو وانه سزای سه ختی پی ده جه رزم ﴿إِنَّهُ مَكْرُومٌ﴾ (چونکه) بیری کرده وه و هملی سه نگاند (سه که ی خوی) ﴿

﴿فَقِيلَ كَيْفَ تَدْعُوهُ﴾ ده كه به كوشت چنی چونی هه له سه نگاند ﴿قُلْ قِيلَ كَيْفَ تَدْعُوهُ﴾ دووباره به كوشت چنی چونی لینگداوته وه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ له پاشان نه ماشایه کی کرد ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ نه وسا ناوچه وانسی گرزو پرووی ترش کرد ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ نه مچا به فیزیکه وه پشتی هه لنگرد ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ جا ووتی نه م فورئانه هبچی تر نی به جادوویه كه نه بی كه وه رگیراوه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ نه م فورئانه هه ر گوفتاری مرقفه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ نه م كه سه زوو ده یخه مه دۆزه خه وه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ تو چووزانیت كه دۆزه خه چی به ؟ ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ ناگرینكه هبچ ناهیلته وه و وار ناهیتن ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ به به كه م هالار پینست رهش ده كانه وه وه بیرزینی ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ نۆزه فریشته نه وه تان به سه ریه وه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ هه ر فریشته مان کردوه به كار به ده سستی دۆزه خه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه ژماره ی نه م فریشته نه مان نه گپراوه مه گمر بۆ ناخی کردنه وه ی نه وانه ی بی باوه رن ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ تا نه وانه ی کتیبیان پندراوه دلتیا بن ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه به رواداره كان بر واکه بان زیاد بکات ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه هبچان دوو دن نه بن نه وانه ی کتیبیان پندراوه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ تیماندارانیش ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه تا بلین نه وانه ی كه نه خوشی (ناپاکسی) یان له دلایه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه بی برواکان ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ خوا چی مه به سته به م ژماره یه كه له غه ربیدا وه كه مه سل وایه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ نابه و جۆره خوانه وه كه سه ی كه به یوی گو مرای ده کات ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه نه م كه سه ی كه به یوی ری نموونی ده کات ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه كه س ژماره ی له شکر وسه ربازان ی په روره دگاری تو نازانیت جگه خوی نه بیت ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه نه م نایه تانه هه ر نامۆزگاری و به ندن بۆ ئاده می ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ نه م (وانی به) سویند به مانگ ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه سویند به شه و كه پشت هه له ده کات و ده روا ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه سویند به به ره به یان كه پرون ده بیت وه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ بی گومان سه قهر (دۆزه خه) په کینکه له شسته سامناکه گه وره كان ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ تر سیته ره بۆ هه موو خه لکی ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ بۆ نه م كه سه تان كه ده به یوی ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ پینش بکه ویت (له چا که دا) یاد واکه وی ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ هه موو كه سینگ یارمه ی کارو کرده وه ی خۆ به می ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ جگه هاوه لانی ده سستی راست (چا که کاران) نه بیت ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ كه له باخانی به ده شتدا پرسیار له به کتری ده کدن ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ له (حالی) تاوان باران ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ هه ر له به ده شتی به كان وه لām نه دانه وه كه دیرومان و پیمان و وتوون) چی ئیوه ی خستوه ته دۆزه خه وه ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ نه وانیش و تیان: ئیمه له نویتز گه ران نه بوین ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه خوراکمان نه ده دا به هه زاران ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ وه رۆ ده چو وین له گه له نه وانه ی كه رۆ ده چوون (له قسه ی خرابه و بی شهرعی دا) ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾ تا مردن به خه ی پیگرتین ﴿قُلْ تَدْعُوهُ﴾

﴿فَمَا تَعْمَهُمْ سُنُوعُهُ﴾ نیشر تکای تکا کاران هیچ فازانجیکیان پی ناگه به نیت ﴿فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذِكَّرِ﴾
 مَعْرِضِينَ ﴿ثُمَّ هُوَ جِيَانَهُ دَوَّ وَهَرْدَه گِیَرَن لَه نَامُوز گاری قورئان ﴿كَانَهُمْ حُمْرٌ مُّسْتَفِرَّةٌ﴾ نعلنی کهره
 کتوی سئل کهرن ﴿فَرَزَقْنَا مِنْ عَشْوَرَةٍ﴾ له شیر، (یان له ده دست کۆمه لی تیر هاوئز) هه لهاتوون ﴿بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا مُّثَنَّنَةً﴾ به لکو هه مو به کینک له وان له یه وی چنده ها نامه ی کراوی
 بق بنیردری (له خواوه که بر وابه موحه مهده ﴿بَلَلَّ بَيْنِي﴾ ﴿كَانَ لَآبِحًا فَاوَنَ الْآخِرَةِ﴾ با چاوه و وانئ نه وه
 نه بن به لکو هدر ناتر سن له رۆزی دواپی ﴿كَانَ لَهُ تَذَكُّرٌ﴾ با به شیمان بنه وه به راستی قورئان
 به ندو و ناموز گاریه ﴿فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ﴾ نه مجا هدر که سینک به یوئیت با به ندی لسی وه ریگرت ﴿وَمَا يَذْكُرُونَ﴾ ناموز گاری قورئان وه ناگرن ﴿إِلَّا أَنْ يَنْسَاءَ اللَّهُ﴾ مه گدر خوا به یوئیت ﴿وَأَهْلُ الْقُرُوءِ﴾
 خوا شیاوی لی ترسانه ﴿وَأَهْلُ الْمَغْغِرَةِ﴾ وه شیاوی لی خۆ شبوونه ﴿

سوره قی (القیامة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿لَا أَفِيضُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ سوئند ده خۆم به رۆزی قیامت ﴿وَلَا أَقِيمُ بِالْقَبْرِ الْقِيَامَةَ﴾ وه سوئند ده خۆم به
 نه قسی لۆمه کهر (له سهر خراپه) ﴿يُنْخَسِبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يَجْعَلَ عَظَامَهُ﴾ ئایا مرقوف واده زانی که ئیسقانه
 (پزیوه کانی) کۆ ناگه بنه وه ﴿بَلْ يَذْكُرُ عَلَى أَنْ تُسْوَى تِلْكَ﴾ به لی: به تواناین له سهر بئک خستنه وه ی
 (نه قسی) سهر به نهجه کانی ﴿بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ﴾ به لکو ئینسان ده یه وی تاله ژیان دایه هدر
 تاوان و خراپه بکات ﴿يَسْأَلُ لَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ دههر سی: که ی رۆزی دواپی دی ؟ ﴿وَلَا تَرْفَعُ رَأْسُكَ﴾
 کانی: که چاوه نه بلق بوو ؟ ﴿وَحَسَفَ الْقَبْرُ﴾ وه مانگ گیراو تاریک بوو ﴿وَجَمَعَ النَّفْسُ﴾
 وَالْقَبْرُ وه رۆز و مانگ کۆ کرانه وه ﴿يَقُولُ الْإِنْسَانُ وَمَا أَوْدَعَ النَّفْسُ﴾ نه ورۆزه مرقوف ده لئیت: له کوئوه
 هه لیبین له (سزای خوا) ﴿كَانَ لَكَ رِزْقٌ﴾ نه خیر هیچ به ناگه به ک نی به ﴿إِنْ يَكُنْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له و
 رۆزه دا ئارامگا هه ر لای په روه رد گاری تویه ﴿يُنْكَرُ الْإِنْسَانُ وَمِمَّا كَفَرَ وَلَمْ يُعْرِ﴾ له و رۆزه دا ئاده می
 هه والی پنه ده ریت له وه که پیتی خستوه و دوا ی خستوه (له چا که خراپه) ﴿بَلْ الْإِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ﴾
 بَصِيرَةٌ ﴿بَلْ كُوْنَادَه می ناگاداره به حالی خۆی ﴿وَوَالَّذِي مَعَاذِرُهُ﴾ با پر و بیانوی زوریش به نیت وه
 ﴿لَا تُخْفِي بِهِ إِلَٰهَكَ﴾ زمانت مه جوتنه (به خوتنه وه ی قورئان له کانی دابه زینی وه حیدا) ﴿لَتَجْزِيَنَّهُ﴾
 تا به له ی تیا به کیت ﴿إِنْ عَلَيْنَا لَأُخَذَنَّ بِالَّذِي﴾ به راستی (وه که به لئیمان داوه) بیگومان له سهر ئیمه به
 کۆ کر نه وه ی له سنگتداو خوتنه ده وه ی ﴿وَلَا تُؤْنَسُ﴾ نه مجا کانی که قورئانمان بق خوتنه ده وه (به
 هۆی جبر به له وه) ﴿فَاتَّخَذُوا شُرَكَاءَ لَهُمْ﴾ تۆش شوئین خوتنه ده وه ی له و بکه وه ﴿ثُمَّ عَلَيْنَا بِلِئَالِهِ﴾ له پاشان
 دلئیا به پروون کر دنه وه ی له سهر ئیمه به ﴿

﴿لَا تَلْعَلْ تُجْزَوْنَ الْعَذَابَ﴾ (زیندوو کردنه وه هه ده بیت) به لکو نپوه هه درو نیاتان خوژش ده ویت ﴿وَنَذْرُونَ الْأَعْرَابَ﴾ گوی به روژی دواپی نادهن! ﴿وَجَوَّوْنَهُمْ قَابَ قَوْسَيْنِ﴾ زور رو خسار له و پورژدا گه شاووه ﴿إِلَّا رِيحًا طَارَةً﴾ نهماشای په روره در گاریان ده کهن ﴿وَرِيحٌ يُّوقِظُ النَّاسَ﴾ وه زور رو و خساریش له و پورژدا گرزو تالین ﴿ثُمَّ لَنْ يَفْعَلَ بِهِمُ قُوَّةً﴾ ده زانن که سزای پشت شکستن ده درین ﴿كَلَّا إِنْ يَدْعُونَ إِلَى الْقِيَامِ﴾ نه خیر (تا و اناجیته سه بر تان، جا په شیمان پینه وه!) چونکه کاتیک که گیان گه شته گه رو (له کاتی کیشانیدا) ﴿وَقُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَدْعُوهُمْ إِلَى الْقِيَامِ﴾ نه و سا (هه ندیک له وانه ی که به ده ورییدان) ده لین: که سیک نه چاره سهری بکات و فریای بکدویت؟ ﴿وَقُلْ اللَّهُ الْغَفُورُ﴾ (نه و که سدی گیانی ده کیشریت) دلنیا به ندوه (ی تووشی بووه مردن و) جیاپو ونه وه به ﴿وَالْقَلْبَ السَّالِيَ وَالْإِنْسَانِ﴾ وه قاج و لو و لاقی به به کدا نالا ﴿إِلَّا بِرَبِّكَ يَوْمَ تَسُوءُ﴾ راپنچ کردن له و پورژدا بق لای په روره در گارته ﴿فَلَا تَصَدَّقْ وَلَا تَصَدَّقْ﴾ جا (کافر) نه بر وای هیتاو نه نوپژی کرد ﴿وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ به لکو نیایی به درو ده زانی و پشتی نی ده کرد ﴿وَرُدَّ هَبْ إِلَى أَهْلِهِ وَنَظَرَ﴾ له پاشان به که شخه و فیسه وه گه رابه وه بق لای مال و مندالی ﴿أَوَلَيْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ﴾ تیاچوون بق تو، (نه ی نادهمی بی پروا) نه مجا تیاچوون بق تو ﴿ثُمَّ أَوَلَيْكَ آيَاتُ الْقُرْآنِ﴾ دووباره تیاچوون بق تو، نه مجا تیاچوون بق تو ﴿يُنْفَخُ السَّانِ أَنْ يَرْفَعَ حُجَّتَهُ﴾ تیا هر و ف و دادنه بیت که هه روا به ره لا ده کری (و پشت گوی ده خری) ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ بَيْتٌ فِي قَوْمِهِ﴾ تیا دلویه تاوینک نه بوو له تئو که ده پزینرا (به مندالده وه) ﴿وَكُنَّا عَيْنًا فَخَالَقْ مُنْزِلًا﴾ له پاشان بوو به پارچه خوینیک، نه مجا دروستی کرد و ریکی خست ﴿فَجَعَلْ مِنْهُ الْزُّوْقَيْنَ﴾ نه مجا له و تئوه دوو جوژی دروست کرد ﴿الْأَكْثَرُ وَالْأَخْفَى﴾ نیر و می ﴿إِنِّ السَّانِ يَفْقِدُ رَأْيَ الْخَيْرِ الْمَوْفَى﴾ تیا نه و زاته توانای نی به به سه ره تئوه که مردووان زیندوو بکاته وه

سوره قی (الانسان)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ بینگومان به سه ره نادهمی دا تیهیری ﴿بِزَيْنِّ الْغُرِّ﴾ ماوه به کی زور له پورژگار ﴿لَوْ كَانَ شَيْءٌ كُفْرًا﴾ که شتیکی وانه بوو ناو بیری ﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ به راستی نیمه ناده میزادمان دروست کرد ﴿مِنْ طِينَةٍ مَسْخُوجَةٍ﴾ له دلویه تک ناوی تیکه له گه لی توخم ﴿فَنَسْفِدْهُ﴾ تا نا قبی بکه پینه وه ﴿فَجَعَلْهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ نه مجا ژنه و او و بینا مان کرد (چاو و گو تیمان پینه خشی) ﴿إِنَّا هَبْنَاهُ الرِّسَالَ﴾ بینگومان نیمه ریتمو و نیمان کرد بق راسته بری، ﴿إِنَّا نَكْنُزُكَ فَوْقَ الْكَوْكَبِ﴾ جیا یان سوپاسگوزاره، وه یان نا سوپاس و سهله ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَبْرَارَ﴾ به راستی نیمه ناده میزادمان کردووه بق بی پروایان ﴿سَكِينًا وَنَافِلًا وَسُورًا﴾ زنجیرو ته و قی زور (که ده کرتیه گهر دنیان) و ناگری هه لگیر ساو ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلٍ مُبَارَكَةٍ﴾ بینگومان چاکه کاران له به در داخیکدا (شه رب) ده حق نه وه که تاوینک ده ی له سه رچاوه ی کافوره وه به

﴿عَبَّاسٌ رَبِّهِمْ إِذْ ذُكِّرُوا بِهَآئِلِ ۚ﴾ كه كانی يه كه (له به هشتدا) بنده كانی خوالی ده خونه وه ﴿يَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ (له هه شونيكدا بيانهوی) هه لیده قولین و فواره ده كات ﴿يَوْمَ الْقَبْرِ﴾ وه با به نذر ده كن ﴿وَيَقْرَأُونَ﴾ ﴿يَوْمَ الْقَبْرِ﴾ وه له ورژنكيش ده ترسن كه بدی و سه خنی يه كه ی هه سووان ده گرتنه وه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه خوار دن نه دن به هه زاران و هه ثیوان و دبيله كان هه رچه ند خویان حه زیشیان لی بیت ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ (ده لنین) به راستی نیمه تنهها له بدر ره زامه ندی خوا خوار دتتان ده ده بینی ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ چاوه پروانی ناكه یین له تیهو ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ نه پاداشت و نه سوپاس ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ به راستی نیمه له سزای پهروهر دگارمان ده ترسین له ورژنكی ترش و نان و دزواردا ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ جاخواپاراستنی له بدی نه ورژنه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه پرووی گهش و شادومانی یی به خشین ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه پاداشتی دانم وه به قوی خور اگر تیان (له سهر چاكه و دور كه و تنه وه له خرابه) به به هشت و (پوشاکی) ناوریشم ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ پالی تیا ده ده نه وه له سهر تخت و قهقهه ی زور ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ نابین تیندا نه گهرمی ورژ ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه نه سهرما (واته هه وایه کی زور خوشی هه یه) ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه سینهری دره ختانی به هشت به سهر سه ریانه وه یه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه هیشوی میوه كانی نریكه ده ده ست و ناسان كراوه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ ده گهرین به سهر ریاندایه قایی زیوین ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ به پرداخی شور شه وه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ شوشه له زیو ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ به نه ندازی ییو یست ناماده كراون ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ له به هشتدا شه ربیان له پرداخیکدا یی دوشوری كه زه نه بیلی تیکه لاوه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ كه نه ویش) كانی يه كه له به هشت دا ناوده بری به سه سه بیل ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ ده گهرین به سهر ریاندایه نه وجه و انانی همیشه لاو و رو خوش و پاك ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ كاتنك بیان بینیت ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وا ده زانیت دانای مرواری پرژو بلاوون ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه كاتنك بر وانیت له ویدا ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ ناز و نعيمه ت و ده سه لاتیکی گه و ره ده بینیت ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ له به ریاندایه بهرگی نه رم و تولی سه و زكار و پوشاکی ناوریشمین ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه پازتنراونه شه وه به بازنی زیو ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه پهروهر دگاریان شه ربی پاك و تمیزی یی نو شین ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ (بیان ده وتریت) نیم به هشت پاداشتی تیهو یه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه هه موو كوشش بكتان سوپاس كراوه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ (پاشی زه لیکه یی) كه واته بنگومان نیمه قور تانمان بز نار دپته خوار ی به نار دنی (بدش بهش) ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ كه واته چاوه پروانی قهرمانی خوا بكه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه فهر مانبه داری هیچ گونا بهار و بی باوه ريك مه كه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ وه زیكر و یادی پهروهر دگارت بكه ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾ به به بیانیان و فیوارندا ﴿وَيَقْرَأُونَ الْقَبْرَ﴾

﴿الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ نایا یتیمه مان دروست نه کردوه له ناویکی بئ نرخی؟ ﴿فَعَلَّمَهُ الْقُرْآنَ﴾
 نه مجا خستمانه جینگایه کی پشه ووه ﴿إِلَىٰ قَدْرِ عَلَمٍ﴾ تا ماوه به کی دیاری کراو ﴿فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ
 الْقُورُونَ﴾ نه مجا به نه اندازه گیریه کی رنک وینک دروستمان کرد، شای (نیمه) چ نه اندازه گیریه کی
 تمواو وچا کین ﴿وَقَدْ يَوْمِزُ الْكَاذِبِينَ﴾ وای بۆ بئی بروایان لهو پۆژدها ﴿الرَّحْمَنُ الْأَعْلَىٰ﴾
 نایا نیمه زه ویمان نه کردۆته کۆ کهرهه ﴿الْحَيَّ الْقَيُّومَ﴾ بۆ زیندوووان و مردوووان ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا
 رُكُودًا لِّمَن يَخْتَرُ﴾ وه له ناویدا شاخانی بهرزی له نگهردا کو تا ویمان داناهه ﴿وَأَنشَأْنَا فِيهَا لَهَا
 وَهًاوً لِّشَرِيعَمَانٍ يَتَوَشَّيْنَ﴾ (بهم بئی بروایانه دهوتریت) وای بۆ بئی بروایان
 لهو پۆژدها ﴿أَنطِقُوا لِي آلِ مَا كُنْتُمْ يَوْمَ تُكَلِّمُونَ﴾ بهرۆن بۆ لای تهو دۆزه خه کی به درۆشان ده زانی
 ﴿أَنطِقُوا لِي آلِ ذِي الْقُرْآنِ﴾ بهرۆن بۆ لای سیهری دو که لیکه سی بهش ﴿لَا أَطْلُبُ إِلَّا لِقَاءَ رَبِّي الْعَلِيِّ﴾
 نه سیهریه کی فیتکهو نه شیتکه له گهری (دۆزهخ) بهر گهری بکات ﴿إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾
 به راستی دۆزهخ بهرزیسی وه که کۆشک ده هاوێزی ﴿كَأَنَّهُمْ هَمَلْتُ حَقًّا﴾ (به رودوا ده پۆن) نه لئ
 ی کاروانی خوشتری زهردن ﴿وَقَدْ يَوْمِزُ الْكَاذِبِينَ﴾ وای بۆ بئی بروایان لهو پۆژدها ﴿هَذَا يَوْمُ لَا
 يَظُنُّونَ﴾ ته مۆ پۆژیه که (بئی باوه ران) ناتوانن قسمی تیدا بکهن ﴿وَلَا يَوْمُ لَهُمُ يُعْتَدُونَ﴾ وه مۆ لهت
 نادرین که برویاناو بهیسته وه ﴿وَقَدْ يَوْمِزُ الْكَاذِبِينَ﴾ وای بۆ بئی بروایان لهو پۆژدها ﴿هَذَا يَوْمُ
 الْقَضَىٰ﴾ ته مۆ پۆژی بریار دانه (جیا کردنه وه به) ﴿جَعَلْنَا كُرْسِيَّكَ ذَا الْأَلَمِينَ﴾ یتیمه و پشیمانان کۆ کردوه ته وه
 ﴿إِن كَانَ لَكُم كُرْسِيٌّ فَوَيْكُنْتُمْ لَهُ خِزْيَانُ الْغَيْبِ﴾ سا نه گهر فیل و پیلانیکان هه به نه نجای بدنه ﴿وَقَدْ يَوْمِزُ الْكَاذِبِينَ﴾
 وای بۆ بئی بروایان لهو پۆژدها ﴿إِنَّ الْفَقِيرَ فِي ظِلِّ الْعَرْشِ﴾ بینگومان هاریز کاران وه خواترسان
 له سیهره (قهر اغی) کاتیاوای زوران ﴿وَفَكَرْنَا بِالْأَعْيُنِ﴾ وه له ناو میوه ها نیکدان که حمزی لی
 ده کهن ﴿كُلُوا وَشَرُّوا حَتَّىٰ تَعْلَمُوا﴾ (بیتان ده لئین) بخۆن و بخۆ نه وه نوشتان بئی به هوی ته وه ی
 که ده تان کرد ﴿إِنَّا كُنَّا نَحْنُ الْمُخْسِرِينَ﴾ بینگومان نیمه ناوا پاداشتی چاکه کاران ده دهینه وه
 ﴿وَقَدْ يَوْمِزُ الْكَاذِبِينَ﴾ وای بۆ بئی بروایان لهو پۆژدها ﴿كُلُوا وَشَرُّوا حَتَّىٰ تَعْلَمُوا﴾ (ته ی کافران)
 بخۆن و به هر مهشبد بئین ماوه به کی کهم (له دونیادا) ﴿إِنَّا كُنَّا نَحْنُ الْمُخْسِرِينَ﴾ به راستی یتیمه ناوانباران
 ﴿وَقَدْ يَوْمِزُ الْكَاذِبِينَ﴾ وای بۆ بئی بروایان لهو پۆژدها ﴿وَأَذَانٌ لِّمَن أَرْكَعُوا﴾ وه کاتیک بئی یان
 بو ترئی (له خوا بترسن و) کړنوش بهرن ﴿لَا يَرْكَعُونَ﴾ کړنوش نابهن ﴿وَقَدْ يَوْمِزُ الْكَاذِبِينَ﴾
 وای بۆ بئی بروایان لهو پۆژدها ﴿فَبِأَيِّ حَدِيثٍ نَعَدُهُمْ﴾ (نه گهر تهوان باوه به قورشان نه کهن) نیشتر
 به چ فهرمو وده به کی تر بروا ده هئین دوا قورنان؟ ﴿

سوره قی (النبا)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناری خوی به خشنده میهره بان

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ تهمه له چی برسیار لهیه کسری ده کهن (تسو بی بر وایانه) ﴿عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ﴾ لهو
 دهنگ و باسه گهوره به برسیار ده کهن؟ ﴿١﴾ ﴿الَّذِي خُمِّ فِيهِ يُخِيطُونَ﴾ که نه وان تیندا جیاوازن ﴿٢﴾
 ﴿كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾ نه به یا به شیمان بنه وه، له مه ولاتنی ده گهن ﴿٣﴾ ﴿كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾ دو باره (ده لیم) نه
 له مه ولاتنی ده گهن ﴿٤﴾ ﴿الَّذِي خُلِيَ الْأَرْحَامَ﴾ ناخو زه ویمان بقرانه خستون ؟ ﴿٥﴾ ﴿وَلِيَّالٍ أُنَادَا﴾
 وه کتیه کانمان نه گیراوه به میتخ ؟ ﴿٦﴾ ﴿وَعَلَّمَكَ الْاَزْوَاجَ﴾ وه تیره مان دروست نه کردوه به جووت
 ﴿٧﴾ ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ شَجَائِهِ﴾ وه نوستنمان نه کردوه به هوی حسانه وه تان ﴿٨﴾ ﴿وَجَعَلَ الْكَلْبَ لِبَاسًا﴾
 وه شه ومان نه گیراوه به کال (دایوشه ر) ﴿٩﴾ ﴿وَجَعَلَ الْفُلَّ مَعَاشًا﴾ وه پورمان نه گیراوه به کانی زبان
 (و هه لیسوران و بهیدا کردنی ژسوار) ﴿١٠﴾ ﴿وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا﴾ وه حهوت ناسمانی به هیزمان
 دروست نه کردوه له سه رانه وه ؟ ﴿١١﴾ ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَ رَاجِلَيْهِ﴾ وه دروستمان نه کردوه چرایه کی
 دره وشاوه (که پوره) ﴿١٢﴾ ﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَالًا﴾ وه ناوی لیزمه و به خورمان نهاردونه خواره وه
 له هه وه گوشراوه کانه وه ﴿١٣﴾ ﴿لِيُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا﴾ تا پی ی بر ویتن دانه ونله و گزو گیاو ﴿١٤﴾
 ﴿وَجَعَلْنَا الْفُلَّ﴾ باخانی پر و چر ﴿١٥﴾ ﴿إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَاتًا﴾ به راستی پوروی جیا کردنه وه (ی چاک
 و خراب) کاتیکی بقر دباری کراوه ﴿١٦﴾ ﴿يَوْمَ يُغْفَرُ فِي الشُّوْرِ قُتْلُ الْوَلَدِ﴾ تهمه پوروی که فو ده کری
 به که پنه نادانه مجا بقر بقر دین ﴿١٧﴾ ﴿وَوُحِّيتَ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا﴾ وه ناسمان (له هه مو لایه که وه) کرایه وه
 بوو به درگا ﴿١٨﴾ ﴿وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا﴾ وه کتیه کان خرا نه پی و بوون به (تراو بلکه = سه راب)
 ﴿١٩﴾ ﴿إِنَّ جَهَنَّمَ لَكَاتِ مَرَصَدًا﴾ به راستی دوزه خ به ریزگی بی بر وایانه (وده مینکه چاوه بر وایانه) ﴿٢٠﴾
 ﴿لِلظَّالِمِينَ مَنَازِلًا﴾ وه جی گهرانه وه ی باخیهانه ﴿٢١﴾ ﴿لِيُذِيقَنَّهُمْ فِيهَا آثِقًا﴾ تیندا ده میننه وه هزاران سال
 (ماوه به کی زور) ﴿٢٢﴾ ﴿لَا يَذُوقُونَ فِيهَا تَرْدًا وَلَا شَرًّا﴾ تیندا نا چه ژن نه ساردی و فیکسی و نه خوار دنه وه
 ﴿٢٣﴾ ﴿إِلَّا جِثَامًا وَغَسَاقًا﴾ ناوی له کسول و کیم و زوخوا نه بیت ﴿٢٤﴾ ﴿جَزَاءً وَثِقًا﴾ پاداش ده درنه وه
 به پی ی کرده و بیان ﴿٢٥﴾ ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِلَّا يَرْجُونَ حِسَابًا﴾ چونکه بیگومان نه وان به ته مای لی بر سینته وه
 نه بوون ﴿٢٦﴾ ﴿وَكُنُوزًا يَّاتِيَانِكُمَا﴾ وه نایه ته کانی نیمه بیان به درق ده زانی چون به درق زانینک ﴿٢٧﴾
 ﴿وَكُلَّ قَوْمٍ أَهْبِطْنَاهُ مِن مَّوْجٍ مُّطْمَئِنٍّ﴾ له کاتیکدا هه موو شتیکمان ژسارد وه (له سه ریان) به نویسین ﴿٢٨﴾
 ﴿فَدُودُوا﴾ نه مجا به ژن (سزای خوتان) ﴿فَلَنُزِيلَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ﴾ هچستان بقر زیاد ناکه یس
 سزانه بیت ﴿٢٩﴾

﴿إِنَّ السَّاعِينَ مُقَرَّنًا﴾ ینگومان جینگای پیر و زو به هر مه نندی هه به بۆ پاریز کاران وله خوا تر سان ﴿عَذَابٌ وَأَعْتَابٌ﴾ باخات و هم سوو جوړه تری بهك ﴿وَوَكَّلْنَا لَهُمْ﴾ وه كچانی تازه مهك كړدوی هاو ته مه ﴿وَكُفَّاهَا﴾ وه بهر داخی پر (له شهاب) ﴿لَا يَسْمُونَ إِلَهًا إِلَّا هُوَ﴾ قسه ی بیتو وده و دروی قیدا نایستن ﴿خَلَقَ مِنْ زَوْجِهِ عَظْمًا حَشَابًا﴾ (پاداش دده ریتمه به) پاداشتیکی ته واول له لایسن په روره دگاری تۆوه ﴿وَرَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ﴾ په روره دگاری ناسمانه کان و زهوی و نیوانی ته وانه خوا به کی به خشنده و میهر بانه و ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِظًا﴾ كهس توانای تكا كردن و (قه كردنی) نی به ﴿يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا﴾ له پوړنكدا كه جیبریل و فرشته به پر پیز دوهو مشن ﴿لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوْتًا﴾ كهسیان قسه ناكه ن مد گهر نه وه كه خوا پی بدات و قسه به پی و جی بكات ﴿ذَلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ﴾ نه و پوړه راست و ینگومانه ﴿فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ آلِهَتَهُ مِثْلًا﴾ نه مجا هه كه سیتك وویستی ریگای گه پانه وه ده گری بۆ لای په روره دگاری خوی ﴿إِنَّا لَنَرُّكَ كَظَمَاتٍ﴾ ینگومان نیمه تپو مان ناگدار كرد له سزابه کی نزیك ﴿يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاؤُهُ﴾ له پوړنکی وادا كه مروف ده پینی (پاداشی) نه و كرده وانه کی به پشه کی به دهستی خوی نار دودنی ﴿وَنُفُوفُ الْكَافِرِينَ يَكُونُ لَكُمْ رُجُومًا﴾ وه پی بروا (له و پوړمدا) ده لی: خوزگه گل بووما به (نهك مروف) ﴿

سوره قی (النبا)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهر بان

﴿وَاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ سویند به و فریستانه ی كه گیانی كافران (له لهشیان) به سه ختی دهر ده شین ﴿وَاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وه به و فریستانه ی كه گیانی باوهر داران به ناسانی دهر دینن ﴿وَاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وه سویند به و فریستانه ی كه خیرا فدرمانی خوا جی به جی ده كه من ﴿وَاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وه سویند به و فریستانه ی كه پش پر کی ده كه من (له به جی هینانی فدرماندا) ﴿وَاللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وه سویند به و فریستانه ی كه ته گیری كار و بار ده كه من (واته سویند به مانه شه و ی به لیستان پیندراوه دینه دی) ﴿يَوْمَ تَنْفُكُ الرُّجُومُ﴾ پوړنكه بومله رزه زهوی ده له رزقنی ﴿تَنْفُكُ الرُّجُومُ﴾ بومله رزه ی کی تریشی به وایدا دینت، مردوان زیندوو ده پینه وه ﴿فَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ﴾ زور دل له و پوړمدا ده له رزی ﴿أَتَسْتَبْخِرُونَ﴾ چاویان سهر به روه ریز ده بی ﴿يَقُولُونَ﴾ (نه سړو به گالنه وه) ده لین ﴿يَوْمَ لَنُؤْذِيَنَّكَ الْفُجُورُ﴾ ناخو تینه (له باش مردن) ده گه پتر پینه وه بۆ ژبانی پینشو و ﴿لَا تَكْفُرْ بِالْغَيْبِ﴾ نایا كه بووین به نیسقانی پزیو (چون زیندوو ده پینه وه) ﴿قَالُوا﴾ ووتان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نانه وه ته گهر وایی گه پانه وه کی به زیانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ینگومان ته و زیندوو بوونه وه به هه بهك نه عره ته به ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بئر كنوپر وان له ده شتیکی سپی كاكی به كاكیدا ﴿خَلَّ أَتْلُكَ حَبِيبُ مُحَمَّدٍ﴾ نایا دامنای موسات پی گه پستوه ﴿يَوْمَ لَنُؤْذِيَنَّكَ الْفُجُورُ﴾ كاتيك كه په روره دگاری بانگی كرد له شیوی پوړی طووا وه ﴿

﴿رَهَقَهَا فَتَرَىٰ﴾ له دامایدا پرہش داگیرساون ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُ الْقَاسِرُ﴾ نهوانه نهوانه كه یی باوہر و گوناہكار و تاوانبارن ﴿﴾

سورہی ﴿التکویر﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بهناوی خوائی بهخشندهی میہرہبان

﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ کاتیک که پورژ پتہجراہیہ وهو ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه دہمیک کہ نهسیرہکان هہل و ہرین و کہوتہ خوارہوہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه کاتیک کہ کیتوہ کان خراہہ پئی (واتہ له شسوتی خویشان خزیندہران) ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه کاتیک کہ وشترہ ناوسہکان وازبان لی ہینرا ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه کاتیک کہ جانہوہران کز کرانہوہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه دہمیک کہ دہریاکان ہلگیرسیتہران (تیکدن کران) ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه ساتیک کہ ہدمو و گیاتیگ جوونکرایہوہ (لہ گہل لاشہدا) ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه کاتیک پرسیار کرالہ کچانی زیندہ بہ چال ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ کہ بہج گوناہنیک کوزران ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه کاتیک کہنامہ (ی کردوہ) بلاو کرایہوہ (و دابہشکرا) ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه دہمیک کہ ناسمان دامالیر او پیچراہیہوہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه کاتیک کہ دوزخ ہلگیرسیترا ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه ساتیک کہ بہہشت نزیک خراہیہوہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ ٹوکاتہ ہدمو و کہسیک دہزانی کہجی نامادہ کردوہ (بؤ خوی لہ چاکو خراہیہ) ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ سویند بدو (نہسیرہ گہرؤ کانہی) دہ گہریتہوہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ بہو نہسیرانہی کہ پنادہ گرن و دیار نامیتن ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه بہشہو کہتاریک دہیتہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وه بہ بیانی کہ ہناسہ دہدات ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ بنگومان ٹوہو قورناتہ گوفشاری پہوانہ کراوینکی پایہ ہہرزہ (کہ فریشتہی وحبیہ) ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ بہہینزہ، لای خواوہنی عمرش (لای خوائی گہوہرہ)، وخواوہنی پلہ و پایہیہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ قسہ پہوایہ لہناو فریشتہدا و دہست پاکہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ ہاوریکہنمان (کہ موحمہمدہ) شیت نی یہ (وہ کیتوہ دہلین) ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ سویند بہخو ہنگومان (فریشتہی وحبی) دبیوہ لہ ناؤی پووندا ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وٹوہوکی الغیب ہینین ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وٹوہو پڑہ وچرووک نیہ لہ گہیاندنی وحبی وپہیامہ کہیدا ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وٹوہو بقول شیتین تجیر ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ وٹوہو (قورناتہ) قسہی شہینانی دہر کراولہ بہزہی خوانی یہ (وہ کیتوہ دہلین) ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ قاتین تڈھون ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ ٹوہو بؤ کوی دہرون ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ بؤ ٹوہو لٹعابین ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ ٹوہو قورناتہ تہنہا ٹاموزگاری بہ بؤ ہدمو و جہانیان ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ بؤ ٹوہو کہسانہی کہ بیانہوی بہ پئی ی راست دابرون لہ ٹیوہ ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ ٹیوہ ٹارہزوو (ی پئی راست) ناکہن ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْكَافِرَةُ﴾ مد گہر کاتیک کہ پہرورد گساری ہدمووان بیہویت وہ ناچار تان بکات ہی ی ﴿﴾

سوره قی (الانفطار)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ﴾ کاتیک که ناسمان لهت بوو ﴿وَأَذَا الْأَرْضُ انشَظَّتْ﴾ وه ده میک که نه ستیره کان (که و تنه خواره وه) به به رش و بلاوی ﴿وَأَذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ﴾ وه ساتیک که ده ریاکان نیکه ل کران ﴿وَأَذَا الْغُيُورُ نُفِّرَتْ﴾ وه ساتیک که گوره کان ژیره و ژورور کران واته (مردو وه کان هاتنه دهر وه) ﴿وَعِلْمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ﴾ نهو کاته هه موو که سینک ده زانیت که چی له پیته وه نارد وه (چیسی) دوا خستوه (بو خزی) ﴿يَتَّبِعُهَا الْإِنسَنُ﴾ نهی نینسان ﴿مَّا تَرَكَ الْكَبِيرُ﴾ چی تزی خه له تاندو وه به به روره دگاری به ریز و گهره و (والی یاخی بوویت) ﴿الَّذِي خَلَقَكَ﴾ نهو (به روره دگار) هی که دروستی کردو ویت و ﴿فَسَوَّلَكَ فَعَدَلَكَ﴾ ریکی خستو ویت و جیای کردو ویت وه (له گیان له به رانی تر) ﴿فِي أَلْفِ صُورَةٍ مُّتَشَابِهَةٍ رَّكَكَ﴾ له هه ر و تنه به کدا که خوی و یستی بی به کی خستو ویت ﴿وَلَا تَلَّاكُمُ الْمَلَايِكَةُ﴾ وانی به (که تی ی گه یستو ویت) به لکو (پوژی) پاداشت به در و ده زانن ﴿وَأَن عَنِكَ الْخَافِيَاتُ﴾ بیگومان چهند چاودیر یکتان به سه ره وه به ﴿صَرَخَاتُ الْغَیْبِ﴾ که به ریزو نوو سه رن ﴿يَعْلَمُونَ مَّا تُفْعَلُونَ﴾ هه ر چی بکن ده زانن ﴿إِنَّا الْأَنْزِلُ الَّذِي نَعْبُرُ﴾ به پراسنی چاکه کاران له ناو نازو نیعمه تدان ﴿وَأَن الْفَجَارُ الَّذِي جَعَلَهُ﴾ بیگومان به دکاران له دوزه خان ﴿بَصُورًا مَّا يَوَدُّ الَّذِينَ﴾ له پوژی پاداشتدا ده چنه ناویه وه ﴿وَمَا تُرَعْنَهَا الْعَايِنُ﴾ وه نه وان لسی ده ر تاجن ﴿وَمَا أَذْرَكَ مَا يَوْمَ الْيَوْمِ﴾ سو جو وزانیت که پوژی پاداشت چی به ﴿ثُمَّ أَذْرَكَ مَا يَوْمَ الْيَوْمِ﴾ دوو باره جو وزانیت پوژی پاداشت چی به ﴿يَوْمَ لَا تَنفَعُكَ نَفْسٌ شَيْئًا﴾ پوژیکه که هیچ کهس هه چی به ده مست نی به پو هیچ کهس ﴿وَالْأَمْرُ يَوْمَ يَبْذُلُهُ﴾ وه فرمان لهو پوژدها هه پو خوابه ﴿

سوره قی (المطففين)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ﴾ هاوار بو نه رازو و بازان ﴿الَّذِينَ إِذَا أَكَالُوا مِثْقَالَ نَسِيمٍ﴾ نهوانی که کاتیک پیوانه بکن (بو خزیان) له سه ر (مالی) خه لکی به ته وای وری ده گرن ﴿وَأَذَا كَانُوا مِنْ أَهْلِ الْبَلَدِ﴾ به لام کاتیک بویان پیوانه یان کیستانه بکن که میان ده ده نی ﴿الَّذِينَ إِذَا أَكَالُوا مِثْقَالَ نَسِيمٍ﴾ نابا نهوانه نازانن که بیگومان زیندو ده کرتنه وه ؟ ﴿

﴿لَیْسَ عَظِیْمٌ﴾ لہ پوزیکسی گہورہدا ﴿۱﴾ ﴿یَوْمَ یَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِیْنَ﴾ پوزیک کہ خدک لہبرہدم
 پەرورد گاری جیہانیان دا دہوستن ﴿۲﴾ ﴿کَلَّا إِنَّ کِتَابَ الْفَجَارِ لَیْ یَسِیْرٌ﴾ با پەشیمان بنہوہ، چونکہ
 ہرستی نامدی تاوانباران لہ ناو دہفتہریکی ہستی رہشدایہ ﴿۳﴾ ﴿وَمَا أَذْرَکَ مَا یَسِیْرٌ﴾ تو جوزانیت
 نہو دہفتہرہ چی یہ ﴿۴﴾ ﴿یَکْتُمُ تَرْوُمٌ﴾ دہفتہریکی نوسراوہ ﴿۵﴾ ﴿وَلَیْسَ یُؤْمِنُ لَکُمُ الْکَیْبِیْنَ﴾ ہاوار لہو
 پوزہدا بز یی بروایان ﴿۶﴾ ﴿الَّذِیْنَ یُکَذِّبُونَ بَیْعَ الْاَیْمِیْنَ﴾ نہوانی کہ پروا ناکہن ہر پوزی پاداشت دانہوہ ﴿۷﴾
 ﴿وَمَا لَکُمُ بِیْہِ اِلَّا کُلُّ مَعْذَرَةٍ﴾ کہس نہو پوزہ بہ درق نازانیت مہ گہر ہموو ستم کاریکی گوناہبار ﴿۸﴾
 ﴿اِنَّکُمْ لَیَعْلَمُوْنَ﴾ ہر کاتیک کہ نایہ تہ کانی نیمہ ی بز بخوینریتہوہ ﴿۹﴾ ﴿قَالَ لَیْسَ بِہِ اِلَّا الَّذِیْنَ﴾ دہلی (نہمانہ)
 نہفسانہ ی پیشینانن ﴿۱۰﴾ ﴿کَلَّا﴾ نہخیر وانی یہ ﴿۱۱﴾ ﴿یَلْزَمَنَّ عَلٰی قُلُوبِہِمَا کُلًّا لِّکُیْبِیْنَ﴾ ہلکو زہنگی
 نہو (خرابانہ ی) کہ دہبانکرد پەرہدی ہتاوہ ہسدر دلہاندا ﴿۱۲﴾ ﴿کَلَّا لَہُمَا عَن زُجْرٍ مِّنْ لَّحْخَجٍ یُّوْنُ﴾ نہخیر
 ہرستی نہوان لہو پوزہدا، بز ہشش لہ یینی پەرورد گاریان ﴿۱۳﴾ ﴿لَہُمَا لَصَالُ الْجَحِیْرِ﴾ لہ پاشان
 یگومان نہوان دہچہ دوزہخہوہ ﴿۱۴﴾ ﴿سُبْحٰلَہٗذَا الَّذِیْ کُتِبَ بِہِ الْکُیْبُ﴾ نہمجا ہی یان دہو تریت نہمہ
 نہوہ کہ پرواتان ہی نہدہ کرد ﴿۱۵﴾ ﴿کَلَّا لَکُمَا الْاُخْرٰی لَیْ عَیْنِیْنَ﴾ ہرستی نامہ ی (کرداری) چاکہ کاران
 لہناو دہفتہریکی ہرزداہہ ﴿۱۶﴾ ﴿وَمَا أَذْرَکَ مَا یَسِیْرٌ﴾ تو جوزانیت نہو دہفتہرہ ہرزہ چی یہ؟ ﴿۱۷﴾ ﴿یَکْتُمُ
 تَرْوُمٌ﴾ دہفتہریکی نوسراو (ی نہمنہدہ ہفہرہ) ﴿۱۸﴾ ﴿بَشَہْرَةُ الْمُقَرَّبٰتِ﴾ نزیکانی خودا دہیبین ﴿۱۹﴾
 ﴿لَیْسَ الْاُخْرٰی لَیْ عَیْبِیْرِ﴾ یگومان چاکہ کاران لہ نازو نیمہ تہدان ﴿۲۰﴾ ﴿عَلِ الْاُخْرٰی لَیْ یُظْرَوْنَ﴾ لہسدر
 تہخت و بارہ گاوہ سہبر دہکمن ﴿۲۱﴾ ﴿تَقْرُقُ فِی رُحُوْمِہِمَا نَفْرَةُ الْبَعِیْرِ﴾ دہبینیت لہ روخساریاندا
 جوانی و گہشاوہ یی خوشگوزہرانی ﴿۲۲﴾ ﴿یَسْقُوْنَ مِنْ حَیْقٍ مَّخْطُورٍ﴾ شہرابی پاکسی سہر بہموریان ہی
 دہدری ییخونہوہ ﴿۲۳﴾ ﴿حِجْمَةُ مَسَاکٍ﴾ کہ دوا قومی بزنی میسکہ ﴿۲۴﴾ ﴿وَفِی ذٰلِكَ فَلِیْسَ لَکُمَا فِی الْمُنْتَفِسٰتِ﴾ بز
 نہوہ با پیشبرکی بکن پیشبرکی کاران ﴿۲۵﴾ ﴿وَمِنْ رَاجِعِہِمْ شَیْبِیْرٌ﴾ نیکہل کراو لہ ناوی تہستیمہ ﴿۲۶﴾
 ﴿عَبَا یَسْرُبُ بِہَا الْمُقَرَّبٰتِ﴾ کانی یہ کہہ کہ نزیک کراوہ کان لی ی دہخونہوہ ﴿۲۷﴾ ﴿لَیْسَ الْاُخْرٰی لَیْ تَحْمُزَا کُلًّا﴾
 یگومان نہوانی کہ ہدکار ہوون ﴿۲۸﴾ ﴿مِنْ الَّذِیْنَ اَمْلٰؤُا فِتْحَکُمْ﴾ ہی دہکمنین بہوانی کہ ہروایان ہتا ہو
 ﴿۲۹﴾ ﴿وَاِذَا اسْرُوْا بِہِمَا یَتَدَمَّرُوْنَ﴾ وہ کاتیک کہ ہلایاندا ہرؤشناہہ جاویان لی دادہ گرتن ﴿۳۰﴾ ﴿وَاِذَا اُنْقَلَبْنَا اِلَیْ
 اٰہِلِہِمَا اُنْقَلَبُوْا فِکُمَا﴾ وہ کاتیکش بگہراناہہ نہوہ بز لای مال و مندلیان، بہ ہنکمنین و گالہ تہ کردن
 (بہ موسولمانان) وہ دہگہرانہوہ ﴿۳۱﴾ ﴿وَاِذَا رَؤُوْهُ فَاُولَٓئِکَ اَھْلَاکُ لَکُمَا لُتٌ﴾ وہ کاتیکش بیانیہنیایہ
 تہبانوت: نہمانہ گوہران ﴿۳۲﴾ ﴿وَمَا اُرْسِلُوْا اَعْلَیْہِمْ حَفَظِیْنَ﴾ لہ کاتیکدا کہ (نہوان) بہ چاودیر نہ نیراوان
 بز سہر موسلمانان کان (تا نہم قسہ یہ بکن) ﴿۳۳﴾

﴿فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ﴾ ﴿١﴾ ہم پر (کہ پوری دواپی بہ) تہوانہی کہ ہر وادار ہوں بہ
 بی ہر واکان ہن دہ کنن ﴿٢﴾ ﴿عَلَى الْأَذْيَالِ يَنْظُرُونَ﴾ ﴿٣﴾ لہسہر قنہ فہو کورسیہ وہ سہیر دہ کنن ﴿٤﴾ ﴿هَلْ
 تُبْطِئُ الْعُقَاةُ إِذَا لَقُوا الْعُقَاةُ﴾ ﴿٥﴾ (تا بڑا بن) تولی تہو بی ہر وایانہ دراوہ تہوہ، لہسہر تہو کردہ واندہی کہ دہیان
 کرد (لہ دنیا دا)؟ ﴿٦﴾

سورہ فی (الانشقاق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہ بدخشندہی میہرہ بان

﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَعَلَ﴾ کاتبتک کہ ٹاسمان لہت ہو ﴿١﴾ ﴿وَأَنزَلَ الْأَرْضُ﴾ وہ ملکہچی کرد ہو
 پەرورد گاری و دہبی ہر وواش بیت ﴿٢﴾ ﴿وَاللَّهُ مَرِئًا وَنَحَلًا﴾ وہ تہوہی تیبدا ہو فریبی داو ہیچی لہناودانہ ما ﴿٣﴾ ﴿وَأَنزَلَ الْأَرْضُ﴾ وہ ملکہچی کرد ہو پەرورد گاری و دہبی ہر وواش بیت ﴿٤﴾ ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ﴾ تہی ٹبسان
 ﴿إِنَّكَ كَانُوا إِلَى رَبِّكَ كَمَا أَهْلُ الْغَيْبِ﴾ تو بینگومان تیکڑ شہریت پەرہو پەرورد گارت بہ تیکڑ شان ! تہو ما
 بی ی دہ گہیت ﴿٥﴾ ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كُتُبًا يَسْتَحْسِبُ﴾ تہمجا تہو کہ سہی کہ نامہی (کردہوہی) درایہ دہستی
 پراسنی ﴿٦﴾ ﴿فَسَوْفَ يَأْتِي السُّبْحُ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ تہو ما پرسیہ وہیہ کی سووک و ٹاسمانی لہ گہل دہ کری ﴿٧﴾ ﴿وَيَنْفُلُ إِلَى أَهْلِهِ مَسْرُورًا﴾ وہ بہ دلخوشی دہ گہر تہوہ بولی کہ س و کاری ﴿٨﴾ ﴿وَأَمَّا مَنْ أُوِّيَ كُتُبًا وَكَانَ
 ظَهِيرًا﴾ وہ تہو کہ سہی نامہی لہ ہشتہوہ درایہ دہستی ﴿٩﴾ ﴿فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا﴾ تہوہ بہ زوی داوای
 مردنی خوی دہ کات ﴿١٠﴾ ﴿وَصَلَّى سَعِيرًا﴾ وہ دہ چتہ دوزخوہ ﴿١١﴾ ﴿إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا﴾ (چونکہ)
 بینگومان تہو لہناو کہ س و کاری دادلخوش ہووہ ﴿١٢﴾ ﴿إِنَّهُ كَانَ أَنَّى يَخُورُ﴾ وہ تہو وای گومان دہ برد،
 کہ ہر گہیز ناگہر تہوہ (لای خوا) ﴿١٣﴾ ﴿وَإِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا﴾ نہخیر وانی بہ ! چونکہ بہ پراسنی
 پەرورد گاری تہو ناگادار ہووہ ہو ﴿١٤﴾ ﴿فَلَا أَلْسِنَةٌ شَفِيعَةٌ﴾ سویتد بہ سووری کناری ٹاسمان ﴿١٥﴾ ﴿وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ﴾ وہ بہ شہوہ و تہو شتانہی کہ کڑبان دہ کاتہوہ ﴿١٦﴾ ﴿وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ﴾ وہ بہ مانگ
 کاتبتک کہ پەر دہیشہوہ ﴿١٧﴾ ﴿لَتَرْكُنَّ مُطْمَئِنَّةً طَيِّبًا﴾ (ٹیوہ) تہی تہہر ن لہ حالیکہوہ ہو حالیکہی تر ﴿١٨﴾ ﴿فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ تیر بوجی ہر وناہیتن ؟ ﴿١٩﴾ ﴿وَلِذَا فُزِّيَتْ عَلَيْهِمُ الْغُرَّةُ لَا يَنْجُرُونَ﴾ وہ کاتبتک کہ
 فورٹانان ہو بخوٹرتہوہ سوڑدہ نابہن (مل کہچی ناکن) ﴿٢٠﴾ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ بہ لام تہوانہی
 کہ بی ہر وان بہ دروی تہوڑن ﴿٢١﴾ ﴿وَلَا تَعْلَمُ بِمَا لَوْعَت﴾ وہ خوا چاک ناگادار و زانایہ بہوہی کہ
 لہدلی دہ گرن ﴿٢٢﴾ ﴿فَيَسْتَرْهَمُونَ بَعْدَ آيٍ آتِيَةٍ﴾ کہوانہ مڑدہیان پدہری بہ سزای سہختی (قیامت) ﴿٢٣﴾

﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بہ لآم نہوانہی کہ پروایان ہیناؤ و کردہوہ ہاشہ کانیان کردوہ
﴿لَهُمْ أَجْرٌ كَثِيرٌ﴾ بۆ نہوان ہدیہ ہاداشتی بۆ پرانہوہ ﴿۱۵﴾

سورہی ﴿الْبُرُوجِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہی بہخشندهی میہربان

﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْبُرُوجِ﴾ سوتند بہ ناسمانی خاؤن بورجہ کان ﴿۱﴾ ﴿وَالْيَوْمَ الْمَوْعُودِ﴾ وہ بہوہ پڑوہی کہ
بہلئی پندراؤ ﴿۲﴾ ﴿وَنُحَاسِدُ الشُّهُورِ﴾ وہ بہہموو پینرو پینراؤتک (یا شایست و شایستی لہسہر
دراو یا پڑوہی ہینی و پڑوہی عہرفہ) ﴿۳﴾ ﴿فَإِنْ أَحْبَبَ الْكُفْرُودُ﴾ بہکوشت چن خاؤن چالہ کان (لہ
غمہ کان) ﴿۴﴾ ﴿فَالْكَافِرَاتِ الْآفُورِ﴾ نہو ناگری خاؤن سووتہمہنی (ولینسہیہ) ﴿۵﴾ ﴿إِنَّهُمْ عَلَيْهِمْ غَوْرٌ﴾
کانتیک کہ نہوان دانیشوون بہدہوری (ناگرہ کہ) دا ﴿۶﴾ ﴿وَهُوَ عَلَى مَا لَفَعْلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ﴾ وہ نہوان
سہیری نہوہیان دہ کرد کہ دہیان کرد بہ پروادارہ کان ﴿۷﴾ ﴿وَمَا تَلْكُمُوهَ إِفْرَا﴾ وہ تہم سزایش
ہہر لہبہر نہوہ دہران ﴿۸﴾ ﴿أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾ کہ پروایان ہیتابوو بدخواہی بہدہسہ لانی
سوپاسکراؤ ﴿۹﴾ ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نہو خوداہی کہ مولکی ناسمانہ کان و زہویی بۆ نہوہ
﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وہ خوا ناگادارہ بہسہر ہہموو شبتکدا ﴿۱۰﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا الْمُؤْمِنِينَ﴾
بہراستی نہوانہی کہ نازاری پیاو و ژنہ پروادارہ کانیان داؤ ﴿۱۱﴾ ﴿فَلْيُرَوْا﴾ لہباشان بہشیمان نہبوونہوہ
﴿فَلْيَعْرَضُوا بَعْلَمٌ وَلْيَعْلَمُوا عَذَابُ الْغَرِيبِ﴾ نہوہ بۆ نہوان ہدیہ سزای دوزخ، وہ سزای (ناگری) سوتینہر
﴿۱۲﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بینگومان نہوانہی پروایان ہیناؤ کردہوہ چاکہ کانیان کرد
﴿لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بۆ نہوان ہدیہ بہہشتانیک کہ جزگہ شاوی زؤر دہروات بہزیراندا
﴿۱۳﴾ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نا نہوہیہ سہر کہوتنی گہورہ ﴿۱۴﴾ ﴿إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ﴾ بہراستی دہست و ہشاندنی
بہرورد گاری تۆ زؤر سہختہ ﴿۱۵﴾ ﴿إِنَّهُ هُوَ يَكُونُ فِي يَدَيْهِ يَكُونُ هَرَّ نَہوہ کہ لہسہر ہتاوہ (مروف)
دروست دہ کات و (دوای مردنیش) زیندوی دہ کاتہوہ ﴿۱۶﴾ ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْوَلِيُّ﴾ وہ ہہر نہوہ لینخو شہوی
میہربان ﴿۱۷﴾ ﴿وَالْعَرْشِ الْحَنِيفِ﴾ خاؤنہی عہرش و بہرزو پایہ دار ﴿۱۸﴾ ﴿فَقَالَ لِمَ يُرِيدُ﴾ ہہر چہ کی
بیہوت دہیکات ﴿۱۹﴾ ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ﴾ تایا پینت گہیشتوہ ہاس و بہسہر ہائی لہشکرہ کانی ﴿۲۰﴾
﴿فِرْعَوْنَ وَثَوْدَ﴾ فیرعمون و سہموود ﴿۲۱﴾ ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ﴾ بہلکو نہوانہی کہ بی پروابوون
ہمیشہ لہ بہ درؤ زانینی (قورنآن) دان ﴿۲۲﴾ ﴿وَالَّذِينَ وَرَّاهُمُ حَيْطٌ﴾ وہ خواش (بہ دہسہلات و زانینی)
لہ ہشتیانہوہ دہوری داؤن ﴿۲۳﴾ ﴿بَلْ هُوَ قَوْلٌ بَلْ كُودٌ﴾ (ی کہ بہدرؤی دہزانن) قورثانیک گہورہ
بہرینزہ ﴿۲۴﴾ ﴿فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ﴾ لہ لہوحنکی پارینزراو دایہ (کہ بی دہوتریت لوح المحفوظ) ﴿۲۵﴾

سوره فی (الطارق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشنده می مبه ره بان

﴿وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ﴾ سویند به ناسمان و نه وهی که له شه واده ده ده که وی ﴿وَالنَّجْمِ الثَّاقِبِ﴾ نه سبیره می دره خسانی تاریکی کون که ره ﴿إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّنَّا عَنَّا قَابَظٌ﴾ (سویند به مانه) که می نی به که چاو دیر نیکی به سه ره وه نه بی ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ﴾ دهی با مروف سه رنج بدات که له چی دروست کراوه ﴿خُلِقَ مِنْ طَلْقٍ وَدَلَقٍ﴾ دروست کراوه له ناو نیکی فریدراو (هه لقولاو) ﴿يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ﴾ که ده ره ده چی له ناوه ندی پشت (ی پیاو) و دانیه (په اسووی) سنگی (زن) وه ﴿إِنَّهُ عَلَى رَجْوَةٍ لَقَادِرٌ﴾ به راستی خوا به ده سه لانه له سه ر زیندوو کر دنه وهی ﴿وَبِمِثْقَلِ الذَّرَّةِ﴾ له رور زیندا که هه چی نه بی هه به ناشکرا ده کری ﴿فَمَا لَهُمْ قُلُوبٌ غُلُوبٌ﴾ نه وه نه هیزیک شک ده بات و نه به شیوانیک ﴿وَالسَّمَاءُ ذَاتِ الرَّجْعِ﴾ سویند به ناسمانی خاوهن باران ﴿وَالْأَرْضُ ذَاتِ الصُّلْعِ﴾ وه به زوی خاوهن درزو قلش ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ﴾ بینگومان نه (قورنانه) م وهی راست و جیا که ره وهیه ﴿وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ﴾ وه گالته نی به ﴿إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا﴾ بینگومان بی پرواکان (پیلان ده گیرن) و قیل ده که نه چون قیل کردنیک ﴿وَأَكِيدُ كَيْدًا﴾ وه منیش پیلان ده گیرم (ونه خشه ده کیشم له به راه بهر پیلانی نه واند) چون پیلان و نه خشه کینانیک ﴿فَبِمِثْقَلِ الْكَافِرِ﴾ نه مجا (توش نهی پیغم بهر ﷺ) مؤلفه نی بی پرواکان بده ﴿أَتَمِيلُهُمْ رَسُولًا﴾ منیش که مینک لیسان ده وه ستم (پاشان ده بنیت چیان به سه ره ده هیت به سزادانا بان) ﴿

سوره فی (الأعلى)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوی به خشنده می مبه ره بان

﴿سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾ نه سیحانی به ره رده گاری هه ره بلندت بکه ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ﴾ نه وهی (هه موو شتیکی) دروست کردوهو رینک وپنیکی کردوهو ﴿وَالَّذِي مَدَرَهُ عَظَى﴾ وه نه وهی که نه خشه می کینساوه (بو هه موو شتیکی) نه مجا شاره زای کردوهو ﴿وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى﴾ وه نه وهی که له وهی دره هینساوه ﴿فَتَجَدَّكَ عَنْهَا تَلَوَاتٍ﴾ نه مجا ده بکات به پوشی رهش دا که راو ﴿سَبِّحْ رَبَّكَ فَتَكْفُرَ﴾ (ته می مو حه مه ده ﷺ قورنات) به سه ردا ده خوینته وه هه ر گیز بیرت ناچته وه ﴿إِنَّ آيَاتِنَا لَهُ خَفِيَّاتٌ﴾ مه گه ره وهی که خوا بیه ویت ﴿إِنَّهُ يَدْرَأُ الْهُمْ زَوَاجِرًا﴾ بینگومان نه وه به هه موو شتیکی ناشکراو په نهان ناگاداره ﴿وَنَنْتَرِبُكَ لِلْآخِرَةِ﴾ وه به ربه بیت ده ده بین بو ری ناسان ﴿فَلَا تُدْرِكُهُ الْآبْصَارُ﴾ نه مجا توش هه رده م ناموز گاری بکه نه گه ره سوودی گه باند ﴿سَبِّحْ دُكْرًا مِّنْ بَيْنِ يَدَيْهِ﴾ بینگومان نه وهی له خوا بترسی به ندی لی وده ره گری ﴿

﴿وَجَعَلْنَاهَا آتِشًا﴾ وہ نہ وہی زور خرابیش ہی خوی لئی دور دہ خانہ وہ ﴿الَّذِي يَصْنَعُ الْفَارَ الْكَرِي﴾
 نہ وہی دہ چپہ ناو ناگری ہرہ گہورہ وہ ﴿ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيٰی﴾ لہ باشان نہ دہ سری تیدا
 (تا بزگاری بیت) وہ نہ دہری (تیدا بہ ناسایی) ﴿فَقَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى﴾ بہ راستی سہرغراز بو نہ وہی کہ
 خوی پاک راگرت ﴿وَوَكَزْتَنَّهُ رَبِّيْهُ فَاصْبِرْ﴾ و ہناوی بہرہرہد گاری خوی دہبات و کہوتہ نویز کردن
 (وہا رہہ وہ) ﴿بَلْ تُؤْخِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا﴾ بہ لکو نیوہ زیبانی دنیا ہلہدہ برن ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَثَرًا﴾
 کہچی (زیانی) دوا پور باشترو پایہ دارترہ ﴿إِنَّ هَذِهِ أَلْفٌ أَصْحَفٍ الْأُولٰٓئِ﴾ ہی گومان نہمی
 (کہ باسکرا) لہ نامہ ہی پیشوہ کاندایہ ﴿صَحِيفٍ بَرَزِيَّةٍ وَنُوحٰی﴾ نامہ کانی نبیراہیم و موسا ﴿

سورہ قی (الغاشیہ)

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ بہ ناری خوی بہ خشنہی میہرہ بان

﴿هَلْ أَتٰكَ حَدِیْثُ الْعِیْبَةِ﴾ ثایا ہموالی روزی دوی (روزی دایوشہرت) پینگہ شتوہ ﴿وُجُوْدُ یَوْمَہِیْ﴾
 خلیعہ ﴿زور دہم و چاو لہ و پورہدا ترسانک و پسواو شہرہ زارن ﴿عَالِمَہُ الْعِیْبَةِ﴾ ہمولدہ ریکی
 رہنجہ رون ﴿فَصَلِّ نَذْرًا لِّیَابِسَةِ﴾ دہچنہ ناو ناگری ہرہ گہرہ وہ ﴿شَقِیْ مِّنْ عِیْنٍ لِّیْبَةِ﴾ ناو
 دہدرین لہ سہرچاوی کول بہ کول و زور گہرم ﴿لَیْسَ لَہُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِن رَّحْمٰتِیْ﴾ خوراکیان ہرہ درکی
 حوشر خوار (ی ناگریہنہ) ﴿لَا تَسْمِعُ وَلَا تَصِفُ مِّنْ حُرْمٍ﴾ نہ قہلوی دہکات و نہ برسیستی لا دہبات ﴿وُجُوْدُ یَوْمَہِیْ لَارَعۃَ﴾
 زور پو خسار لہ و پورہدا ہاراوہ (جوان و گہشن) ﴿لَیْسَ لَہُمْ رَاحۃَ﴾ پازین
 لہ کوششی خویان ﴿فِی جَنۃٍ عَالِیۃٍ﴾ وان لہ بہہشتی بہرزو بلندہ ﴿لَا تَسْمِعُ فِیَہِ لَیۃَ﴾ قسہی ہیج
 وپوچی تیدا نایستن ﴿فِیہِ عِیۡنٌ بَآرِۃَ﴾ تیدایہمی سہرچاوی رہوان ﴿فِیہِ لَیۃٌ مَّرۡقُومَۃَ﴾ تیدایہمی
 زور قہنہفہ و تہختی بہرز ﴿وَأَسۡکَرۡتَ مَرۡسُومَۃَ﴾ وہ بہرداخی دانراو ﴿وَنَزَّلۡتَ مَرۡسُومَۃَ﴾ وہ ہشتی
 ریزکراو ﴿وَنَزَّلۡتَ حُتُومَۃَ﴾ وہ قالی راخراو لہ ہموو لایہ کہوہ ﴿فَآلَکَ ظُنُّرٌ إِلَىٰ اِلٰہِیْ کَفَّ خَلَقَ﴾ دہی
 بڑوورد نابنہوہ لہ حوشر کہ چون دروست کراوہ ﴿قَالَ اَسۡمَآۃَ کَیۡفَ رُفِعَ﴾ وہ لہ ناسمان کہ چون
 بہرز کراوہ تہوہ ﴿قَالَ لَیۡسَ اِلَّا کَفَّ صُہۡبَتَ﴾ وہ لہ شاخہ کان کہ چون داکوتران و دامہ زرنوران؟ ﴿
 قَالِی الْاَرۡضِ کَیۡفَ سَطِیۡحَتَ﴾ وہ لہ زہوی کہ چون راخراوہ ﴿فَذَرٰکُمَا اَنْتَ مُدۡکِرٌ﴾ کہوہو
 ناموزگاری بکہ، تو ہر ناموزگاری کاریت ﴿اَسۡتَ عَلَیۡہِمۡ یَمۡصُطَیۡرُ﴾ تو دہسہلات دار نیت
 بہسہرہ باندا ﴿

﴿إِلَّا لَمْ يَلَمْكَ أَفَكًا﴾ بہ لَام لہو کہ سہی کہ پشت ہلکاو یں پروا بیت ﴿فَعَزَّزْتُ لَهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ﴾
 ثہوہ خوا سزای دہدات بہ سزای زور گہورہ ﴿إِنَّا إِنَّمَا إِنَّا بَنَیْنَاهُمْ﴾ بنگومان ہر بولای نیمہ یہ
 گہرانہ وہیان ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمْ لَیْسَ لَهُمْ شَیْءٌ مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ پاشان بہ راستی لہ سہر نیمہ یہ لی پرسیہ وہیان ﴿

سورہ قی (الفجر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿وَالْفَجْرِ﴾ سویند بہ بہرہ بیان ﴿وَلَيْلٍ إِعْشَرَ﴾ وہ بہ دہ شہوی سہرہای مانگ (ی ذی الحجۃ) ﴿وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ﴾ وہ بہ ناک وجووت ﴿وَالْأَوَّلِ وَالْآخِرِ﴾ وہ بہ شہوگار کانتیک کہ تی دہہ پرت ﴿وَلَمَّا قَلَىٰ يَجْعَلُ﴾ نایا تہمانہی کہ سویندیان ہی خورا شایستہی سویند ہی خواردن نبین لای
 کہسانی تیکہ پشتو ﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ﴾ نایا تابینیت کہ بہرہرد گاری توچی کرد بہ گہلی عاد
 ﴿إِنَّمَا كَانَ الْوَعْدُ﴾ وہ بہموزی ثیرہم ؟ خواہنی پایہ (وہ دہسہ لات) ﴿أَلَمْ يَكُن لَّهُمْ فِي الْآيَةِ﴾
 وینہیان دروست نہ کرابو لہ ہممو وولاتدا ﴿وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ حَتَّىٰ أَصْبَحُ مِنْ الْغَدِ﴾ وہ (چی کرد) بہ گہلی
 سہموودنہوانہی (شاخی) بہردیان دہتاشی لہ شیرو دولہ کانددا ﴿وَفَرَّقَ بَيْنَ الْوَدَّيْنِ﴾ وہ فیرعہونی
 خواہن سنگی زور (وہ تہہرامہ کان، کہ وہک سنگ چوون بہ زہویدا) ﴿أَلَمْ يَكُن لَّهُمْ فِي الْآيَةِ﴾
 تہوانہی کہ باخی بوون لہ وولاتدا ﴿فَأَعْرَضُوا عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ وہ زوربان خرابہ تدا کرد ﴿فَقَسَبَ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوِيَّ عَذَابٍ﴾
 تہمجا بہرہرد گاری تو دایگرتن بہ قامچی سزا ﴿إِنَّمَا رَبُّكَ لَا يُرِيدُ﴾
 بہراستی بہرہرد گاری تو لہ کہمینی سستم کاراندایہ ﴿فَأَمَّا الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ﴾ جا کانتیک
 کہ خوا نادمی تاقی کردہوہ ﴿فَأَعْرَضَ وَنَسَىٰ﴾ وریزی گرت و نازو نیعمہ تی بہ سہردا رشت
 ﴿فَيَقُولُ رَبِّي أَكْبَرُ﴾ تہوہ دہلی بہرہرد گارم ریزی گرتووم ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُ لَقْمًا فَرَّغَ مِنْهَا ففَعَزَّزْتُ لَهُ الْعَذَابَ﴾ وہ تہ گہر
 تاقی کردہوہ وریزی کہم پندا ﴿فَيَقُولُ رَبِّي أَكْبَرُ﴾ تہوسا دہلی بہرہرد گارم ریسوای کردووم ﴿فَلَمَّا﴾
 نہ وانی بہ (کہ تیرہ بیری لی دہ کہنہوہ) ﴿فَلَمَّا كُنِ اللَّيْلُ﴾ بہلکو تیرہ وریز ہیہتیوان
 ناگرتن ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ عَلَىٰ عِلْمِ الْبَاطِنِ﴾ وہ ہانسی یہ کتری نادہن لہ سہر خواردہمنہی دان (وہ بخیر
 کردنی) ہزاران ﴿وَلَمَّا كُنِ النَّارُ أَكْبَرُ﴾ بہلکو سہرہای تہمش ہشہ میراتی (بہ شداران)
 ہممووی (بہ ہلہ) دہخون ﴿وَتَجِيءُ السَّاعَةُ حَبَاطًا﴾ وہ مال و سامانتان خوش دہویت بہ خوش
 ویستنیکی زور ﴿وَلَمَّا كُنِ الْأَرْضُ دَكًّا﴾ نایی واکہن ! کانتیک کہ زہوی بہ توندی درا بہیہ کدا و
 بارہ بارہ کرا ﴿وَمَا رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَافً صَافً﴾ (لہ وریز دوایدا) بہرہرد گارت دیت (بولیہر سہنہوہی
 خہلکی، ہانتیک شبای زاتی خوی بیت، پرومان بیہتی بہی ہیچ لیجواتدن ولینکادہوہک، وہ
 چونیہیہ کہی نازانین، تہنہا خودا خوی دہزانت) وہ فریشہ کانش بول بول دین ﴿

﴿وَجَاءَ بِمُحَمَّدٍ فَهَرَّ﴾ و ه لہ و ر ژ و د ا دوزخ دہیتریت (بہ ساحتی مہ حشر) ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْفُجَارُ﴾
 ﴿الْإِنْسَانُ﴾ لہ و ر ژ و د ا تینسان (کر دہوی خوی) بیر دہ کویتہ و ہ ﴿وَأَنَّ لَهُ الْيُزْبَ﴾ بہ لآم نہ و
 بیر کہ و تہ و ہ ہ چ سو و د بک بہ و دہ گہ بہ نیت؟ ﴿يَقُولُ كَلْبَتِي قَدَّمْتُ لِخِيَانِي﴾ (تہ مجا بہ داخوہ) دہ لنی
 خورژگہ لہ دنیادا کاری چاکم پیش بخسانہ بؤ تہم ژبانہم ﴿يَوْمَ مِزْلَ الْعَذَابِ عَذَابُهُ أَحَدٌ﴾ تہ مجا
 لہ و ر ژ و د ا کہس سزای کہس نادات و ہ کو سزای خوا ﴿وَلَا يُؤْتِي وَفَاةً أَحَدٌ﴾ و ہ کہس کہلہ ہجہی
 کہس ناکات و ہ کو کہلہ ہجہ کردنی خوا (بؤ یی باوہ ران) ﴿يَوْمَ تَكْفُتُ الْقُلُوبُ لَهَا﴾ (لہ و ر ژ و د ا
 بہ خوا ہرست دہ و تریت) تہی نہ فسی بہ نارام ﴿أَتَجِيبُ إِلَيْكَ زُلْفَةً مُرْصِيَةً﴾ بگہ پیر و ہ بؤ لای
 ہر و ہر دگاری خضوت بہ رزامہندی و لنی بازی بوون ﴿وَأَدْخِلِي فِي عَيْدِي﴾ تہ مجا ہجورہ ناو بہ ندہ
 چاکہ کانی من ﴿وَأَدْخِلِي حَنَنِي﴾ و ہجورہ ناو بہ مہشتی متہ و ہ ﴿

سورۃ القدر

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشنہدی متہرہان

﴿لَا تُقِيمُ هَذَا الْبَيْتَ﴾ سویند بہم شمارہ (کہ مہ ککہ بہ) ﴿وَأَنْتَ جَلِيلٌ هَذَا الْبَيْتَ﴾ و ہ تؤل لہ و شمارہ
 نیستہ جنی (کہ تازاردانی توی تیدا بریار دراوہ) ﴿وَاللَّهُ وَمَا لَكَ﴾ و ہ سویند بہ باوک (باوکہ نادم)
 و تہ و ہ ی کہ لنی کہ و توتہ و ہ ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَرٍ﴾ سویند بہ خوا بہ راستی نادمیمان دروست
 کرد و ہ ہہ میشہ لہ رنج و کینشہ و نارہ حہ تیدایہ ﴿أَلَيْسَبْ أَنْ يُقَدِّرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ﴾ نایا وادہ زانی کہ
 کہس دہسہ لانی بہسہریدانی بہ ﴿يَقُولُ أَهْلَكَ مَا لَيْتُنَا﴾ (بہ فیزوہ) دہ لنی مالی زورم لہ ناو داوہ و
 بہ خشبوہ ﴿أَلَيْسَبْ أَنْ لَوْ كَرِهَ أَحَدٌ﴾ نایا وادہ زانی کہ کہس نہ دیدیوہ ﴿أَلَوْ جَعَلَ اللَّهُ عَيْنِي﴾ نایا دوو
 چاومان نہ داوہنی ﴿وَلَيْسَبْ أَنْ تَكْفُرِي﴾ و ہ زمانیک و دوو لیومان ہی نہ داوہ؟ ﴿وَهَذِي الْعَيْنُ﴾
 و ہ پئی چاک و خرابسان نشان نہ داوہ ﴿وَلَا أَفْتَحُ الْعَقَبَةَ﴾ کہ چی ہیشنا (زورنک لہ خہ لکی)
 بہ لاماری ہلہی سہختی نہ داوہ ﴿وَمَا أَزْنَاكَ مَا الْعَقَبَةُ﴾ تو چوزانیت ہلہی سہخت کامہ بہ ﴿فَلَا رَقِيَّةَ﴾
 نازاد کردنی کویلہ بہ ﴿أَوْ أَطْعَمُ فِي يَوْمٍ مَسْغَرٍ﴾ و ناندانہ لہ رژی گرانی و برسیی دا ﴿وَيَسْمَا أَفْتَرِيَّةَ﴾
 بہ ہہ تیوی خرم ﴿أَوْ مَسْكَاةً مَمْرُوَّةَ﴾ یا بہ ہہ زاری خاکہ سہر (کہ فہ کار) ﴿شَوْكَانَ مِنَ الْإِنِّ﴾
 سہرہ پای تہمانہش لہ و کہسانہ ہی کہ بروایان ہیتانی ﴿وَوَاصُوا بِالْأَصْنِ﴾
 و ہ ناموزگاری بہ کتریان کردیی بہ نارامگرتن ﴿وَوَاصُوا بِالْمَرْحَةِ﴾ و ناموزگاری بہ کتریان کردیی بہ
 بہ زہیی و میہرہانی ﴿أَلَوْ لَيْتَكَ أَتَحِبُّ الْعَيْمَةَ﴾ تہوانہ ہاوہ لانی دہستی راستن ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَيْنَا مِنْ أَمَّا مَنَ الْمُشْكُ﴾ وه نه وانهی که بی پروا بوون به مو عجیزه و نیشانه کائی نیمه نه وانه هاره لانی ده سنی چهن ﴿عَلَيْهِمْ نَارُ مُؤَصَّدَةٍ﴾ دایگر نوون ناگری ده رگا داخراو ﴿

سوره ق (الشمس)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناری خوی به خشنده می مهربان

﴿وَالنَّاسِ وَصَفَحَتْ﴾ سویند به خور و پروناکیه کی ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به مانگ که دوا به دوی
 ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به پرو کائی که خور ده ده خات ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه
 سویند به شمو که خور داده بوشی ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به ناسمان و به وی دروستی کردوه ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه
 سویند به زه وی و نه وی پای خستوه ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به نفسی
 فاده می و نه و زاته بوشی که ریش و پیک به دینه ساوه ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به هه مو و نه وانه به پرستی
 و خراب و چاک و خوابه رستیشی پیشاندا ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به هه مو و نه وانه به پرستی
 و زگاری بو و نه که سدی که نفسی خوی پاک کرده وه ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به هه مو و نه وانه به پرستی
 و نه که سدی که نفسی خوی (به گوناوه) وون و تاوانبار کرد ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به هه مو و نه وانه به پرستی
 سه موود به هوی سدر که شمی بانه وه ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به هه مو و نه وانه به پرستی
 خوشتره که ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به هه مو و نه وانه به پرستی
 ووتن: واز بهینن لهم خوشتری خوی و نوره ناوه که سی ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به هه مو و نه وانه به پرستی
 خوشتره که یان سه بری ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به هه مو و نه وانه به پرستی
 به سه ریاندا به هوی گوناوه کانبانه وه و تخشی کردن ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ﴾ وه سویند به هه مو و نه وانه به پرستی
 ﴿نُوَلِّهِ لِي سَدَنَةً يَبَانَ﴾

سوره ق (اللیل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناری خوی به خشنده می مهربان

﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾ سویند به شمو که کاتیک که (زه وی) داده بوشی ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾ وه سویند به پروناکی
 ده بیته وه ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾ وه سویند به پروناکی
 هه وون و کوششی نیوه جزراو جزره ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾ وه سویند به پروناکی
 بترسیت و باریز کاردیت ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾ وه سویند به پروناکی
 ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾ وه سویند به پروناکی
 که سدی پردی بکات (له مال به خشین) و خوی بی نیاز بزانی (له باداشی به وورد گاری) ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى﴾ وه سویند به پروناکی
 وه پروای نه بی به چاکه (که لا اله الا الله به یان به هه شت) ﴿

﴿فَسَيُبَيِّنُ الْمُغْشَىٰ﴾ نہوہ بینگو مان ری ی سہختی بؤ ناسان دہ کہ بن ﴿وَيَا أَيُّهَا الْمَلَأَ الْأَعْدَىٰ﴾ وہ سہروت و سامانہ کی قازانجی بن ناگہ بہ نی کاتیک کہ ثیا دہ چی ﴿إِنَّا عَلَيْنَا الْكَلَمَةُ﴾ بہ راستی لہ سہر قیمہ یہ رینمونوی ﴿وَلَا تَكْفُرْ بِاللَّحْمَةِ وَالْأُولَىٰ﴾ وہ ہر دوو جہان ہی قیمہ یہ ﴿فَاللَّهُ زَكَاةً نَّارًا فَالْكَ﴾ من ثیوہم ترساند بہ ناگری کی بلینسہ دار (کہ دوزخہ) ﴿لَا يَصْلُحُ إِلَّا الْآلُفُ﴾ کہ س ناجیتہ ناو دوزخہ وہ خراپترین کہ س نہ بیت ﴿الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ﴾ نہو کہ سہی کہ ہر وای نہ بی و پشتی ہلگری بی (لہ نایینی راست) ﴿وَسَيَجْزِيهِ الْآفُفُ﴾ وہ لی ی دوور دہ خریتہ وہ پاریز کارترین کہ س ﴿الَّذِي رَفَىٰ مَالَهُ يَتَزَكَّىٰ﴾ نہوہی مالی خوی دہ بخششی تا (دل و دہرونی) پاک بیتہ وہ ﴿وَمَا لَكُمْ عِندَهُ مِنْ نِّعْمَةٍ تُجْزَوْنَ﴾ لہ کاتیکدا کہ س چاکہ یہ کی وای بہ سہرہ وہ نی یہ کہ ہاداشت بدویتہ وہ ﴿إِلَّا اتِّبَعَتْ وَتَحْمِلُ الْآفُفُ﴾ تہنہا مہ بہ سنی رہ زامندی پرورہ دگاری بہ رزو بلندہ ﴿وَتُسَوَّىٰ رِضَىٰ﴾ سویند بہ خوا (نہو کہ سہی وایت) لہ مہولا بازی دہ بی (بہ ہاداشتی دوا پوز) ﴿

سورہ فی الضحیٰ ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشنہی میہر بان

﴿وَالضُّحَىٰ﴾ سویند بہ چیشٹہ نگاو ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ﴾ وہ سویند بہ شہر کاتیک کہ شام دہ گری (بزرنگشہوہ) ﴿مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَافَىٰ﴾ پرورہ دگارت وازی لی نہ ہتاویت و لیت دلگیر نہ بوہ (نہی موحومہد ﴿وَالْكَافِرُ يَصْرِفُ زَلْفَهُ الْوَلَّىٰ﴾ وہ (ہاداشتی) دوا پوز بؤنؤ چاکشہ لہ دونیا ﴿وَتُسَوَّىٰ رِضَىٰ﴾ سویند بہ خوا لہ مہولا پرورہ دگارت نہوہندہت پی دہ بخششی کہ بازی بیت ﴿الَّذِي يَصِفُكَ نَيْسًا فَكَوَىٰ﴾ نایا توی نہ دی بہ ہہ تیووی و حہواند بیتہ وہ ﴿وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَىٰ﴾ وہ توی نہ دی بہ سہر لی شبتواوی و رینمونوی کردیت ﴿وَوَجَدَكَ غَالِقًا﴾ وہ نایا توی نہ دی بہ ہہ زاری و دہولہ مہندی کردیت ﴿فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ﴾ کہوانہ (توش) ہہ تیو و مہچہ و سیتہرہ وہ ﴿وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ﴾ وہ ہلہمہ شاخی بہ پر سبار کہر (ہزارو سوال کہر) دا ﴿وَأَقْرَبَ بِقَمَرِكَ لَحْدَتٌ﴾ وہ تبعمت و بدخششی پرورہ دگارت دہر بخہ (بہ بار مہیدانی ہزاران) ﴿

سورہ فی الزمر ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خشنہی میہر بان

﴿أَلَمْ تَسْرَخْ لَكَ صَدْرُكَ﴾ نایا سنگمان بؤ ناسوودہو گوشاد نہ کردیت ﴿وَوَضَعْنَا عَنكَ وَزْرَكَ﴾ وہ دامن گرت لیت نہو بارہ گرانی ﴿

﴿الَّذِي أَنْشَأَ الْفَلَكَ﴾ که پشنی زور قورس کرد بویت ﴿وَوَضَعَ الْأَبْجَادَ﴾ وه ناوو ناوبانگتمان
 بؤ بهر ز کردیتهوه ﴿إِنَّمَا مَعَ الْفَرَسِ﴾ بهرستی له گهل هموو تنگانه په کدا خوشی و ناسانی
 دیت ﴿إِنَّمَا مَعَ الْفَرَسِ﴾ بنگومان له گهل هموو تنگانه په کدا خوشی و ناسانی دیت ﴿وَإِنَّمَا مَعَ الْفَرَسِ﴾
 تمجسا که له کارنک بویتوه، خوت ماندوو بکه (به کارنکی تری چاکهوه) ﴿وَلَيْلٍ زَيْكٍ فَارَعَبٍ﴾ وه هدر له پهروهر دگارت بهاریرهوه (بق کاره کانت) ﴿

سوره فی (التین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی بهخشندهی میهره بان

﴿وَالْتَيْنِ وَالْثَوْنِ﴾ سویتند به هنجیرو زهیشون ﴿وَطُورِ سِينِ﴾ وه سویتند به طووری سینا ﴿وَوَعْدِ الْأَمِينِ﴾ وه بهم شاری نارام و بی ترسه (که مه ککبه) ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيرٍ﴾
 سویتند به خوا بهرستی مروفمان دروست کرد له جواترین شیوه دا ﴿وَنُزَّذْنَهُ أَشْفَلِ سَفَلِينَ﴾ له
 پاشان (نه گر بی باوهری) دهیکهین به پهست ترینی هموو پهستیک ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 جگه لهواندی که بر وایان هتاوه و کردهوه چاکه کانبان کردوهوه ﴿فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ بق نموان هه به
 پاداشتی نهبر اووه ﴿فَمَا لَكُمْ بِالَّذِينَ﴾ جائنسر چی بی باوهرت ده کات به روزی دوابی ﴿إِلَّا أَنَّهُ يَأْتِيكُمُ الْمَلَكُ﴾ نایا خوا فرمان پهواترینی هموو فرمان پهواکان نیه ؟ ﴿

سوره فی (العلق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی بهخشندهی میهره بان

﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّيْلَ الَّتِي خَلَتْ﴾ (نهی موحه مهد ﴿بِالْأَنفُسِ﴾ بخویننه به ناوی پهروهر دگارتدوه که هموو
 شتیکی دروست کردوهوه ﴿خَلَّتِ الْإِنْسَانَ مِنْ عِلْقٍ﴾ مروفی دروست کردوه له خوینتیکی بهستوو ﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّيْلَ الَّتِي خَلَتْ﴾ بخویننه، پهروهر دگاری تو (له هموو کس) بهخشنده تره ﴿الَّتِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾
 نهوی که (مروفی) فیر (ی نووسین) کردوه به قلم ﴿عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَكُنْ لَمْ﴾ مروفی شاره را کردوه
 بهو شتانهی که نهی دهزانی ﴿كَلَّمَ الْإِنْسَانَ لِطْفٍ﴾ نا (وانیه) بهرستی مروف یاخی ده بیت ﴿أَن رَّاهُ أَشْفَقَ﴾ که خوی بیینی وادهوله مند سووه ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْوَاقِعِ﴾ بنگومان هدر بؤ لای
 پهروهر دگاری تویه گدرانهوه ﴿أَن رَّاهُ الْإِنْسَانَ﴾ نایا بیینی نهو کهسهی که جله و گیری نه کات
 ﴿عَبْدَ الْوَاقِعِ﴾ له بهندهیه که منویژ بکات ؟ ﴿أَن رَّاهُ الْإِنْسَانَ﴾ نایا پنم بلی نه گدر (نهو
 کهسه) له سهر بری راست بووایه ﴿أَوَلَمْ يَأْتِ الْفَوْقَ﴾ یان فرمانی بدایه بهپاریز کاری و له خوداترسان
 (باشتر نه بوو) ﴿

﴿أَوَلَيْسَ لَكَ كِتَابٌ وَتَوَكَّلْ﴾ نایا بینیت نه گهر پروای (به نایینی راست) نه بیت و پشتی لی هه لکات (برزگاری ده بی) ﴿أَلَمْ يَأْتِ اللَّهُ بِكَ﴾ نایا نه ی زانیوه که خوا ده ی بینی ﴿كَذَلِكَ أَرْسَلْنَا نَارَ سَمُورٍ﴾ وانیه (که بیری لی ده کانه وه) به راستی نه گهر واز نه هیتی پای ده کیشین (به قوی) پتسه سهری ﴿نَارِ سَمُورٍ كَرِيمَةٍ حَاطَتْ﴾ پتسه سهریکی دروزنی به هه لده چوو ﴿فَلْيَخْشَ الْعَالَمِينَ﴾ نه مجا با نه و بانگی هاوړیکانی خوی بکات ﴿مَسَدُ الْوَالِيَّةِ﴾ نیمش بانگی فریشته ی زهر به ده ست ده که بن ﴿كَذَلِكَ لَا تَلْفُتُهُمْ وَالسَّجِدُ اقْتَرَبَ﴾ نه خیر، به گوی (نه وه که سانه) مه که وه کوړنوش به رو (له خوا) نزیک بکه وه وه ﴿

سوره قی (القدر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ بېگومان نیمه قورثانمان ناره خواره وه له شوه ی به فو به پرتزا ﴿وَمَا أَوْزَانُ كَمَالٍ﴾ تو چوزانیت که شوه ی به فو و ریز چی به ﴿لَيْلَةِ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ سَنَةٍ﴾ شوه ی به فو و ریز چاکتره له (خیری) هزار مانگ ﴿نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا﴾ له و شوه دا فریشته و جیبریلیش له ناویاندا دینه خواره وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُّ أَمْرٍ﴾ به فرمائی په رو و د گاریان له هه مو و کارواریکندا ﴿مَعَكُمْ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾ له و شوه (کاتی) هیمنی و ناشتی ده بی تا هه لاتی سپنده ی به بیان ﴿

سوره قی (البینة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿لَا يَكْفِي الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی که بی پروا بوون ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له خاوه نامه و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ﴾ بت په رستان ﴿مُنْذِرِينَ حَتَّىٰ تُلَاقُوا يَوْمَ الْيَوْمِ﴾ ده ستیان هه لته گرت (له و بی پروایی به) تانیسانه وونه که یان بو هات ﴿رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً﴾ (که نه ویش) پتسه میهریکه له خوا وه چند په ریه کی پاکیان (به سهر دا) ده خو نیتسه وه ﴿فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ﴾ که نیاندا به چند نوسراو (سورده ت) یکی به نرخ ﴿وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وه جبهه بوونه وه نه وانی که به بامیان بو هاتبو ﴿إِلَّا مَنْ عَدِمَ مَجَادَةً مِمَّا بَيَّنَّتْ﴾ دوا ی نه وه نه بی که نیشانه وونه که یان بو هات (که پتسه میهری نیسلا مه) ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا﴾ الله (له گه له نه و شدا) که فرمانیان بی نه درابو مه گهر به وه ی که په رستشی خوا بکه ن ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ به دلسوزی ملکه چی بو بکه ن و خویان به دور بگرن له هه مو و بیرو باوه ریکی خوارو خینج ﴿وَلْيَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه نویتز بکه ن و زکات بده ن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه مه به نایینی راست ﴿

﴿إِنَّا إِلَٰهٌ مُّشْكِرُونَ﴾ کتورمان اهل الکتاب و الشریکین ﴿بِیْگومان نه وانه ی که بی بر و ابورون له خواوهن په یام و بت په رسته کان ﴿فِی نَارٍ جَهَنَّمَ خَالِدِینَ فِیْهَا﴾ له ناگری دوزخ د خدان، تیدا ده میتنه وه به همه میسه بی ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الشُّرَکَآءُ﴾ ثا نه وانه خرابترینی همه مو دروست کراوینکن ﴿إِنَّا الْوَحْدُ﴾ آمنا و عجلوا الصلوات ﴿بِه پراستی نه وانه ی که بر و ابان هیتاو کردوه چا که کانیان کرد ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ خَيْرُ الْوَرَثَةِ﴾ ثا نه وانه چا کترینی همه مو دروست کراوینکن ﴿حَرَّ النَّارِ هَٰذَا هُمُ حَرَّتْ عَذَابُ﴾ پاداشتی نه وانه لای په روه رد گاریان به ده شتانیکه جی دانیشن و مانه وهی همه میسه بی به ﴿حَرَّی مِنْ حَرِّهَا الْأَثَرُ﴾ پو و باره کان به زنیاناندا ده روات ﴿خَالِدِینَ فِیْهَا أَبَدًا﴾ تیدا ده میتنه وه به همه میسه بی، خوایش لنین پازی بووه ﴿وَرَضُوا عَنْهُ﴾ وه نه وانش له خوا پازی بوون ﴿ذَٰلِكَ لِمَنْ حَٰثِرَ رَکْعًا﴾ نه مه بو کسینکه کله خوا بترسی ﴿

سورہی ﴿الزلزلة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿إِنَّا زَلَّلْنَا الْأَرْضَ زَلَّالًا﴾ کاتیک زهوی هانه له رزه به له رزینی خوی ﴿وَأَخْرَجْنَا الْأَرْضَ أَثَارًا﴾ وه زهوی هه رچی شتی فورس و گرانی (ناوی) هه به هه مووی فری دایه دهر وه ﴿وَقَالُوا الْإِنْسَانُ أَمْلًا﴾ وه سرورف له و پرورده دلی: له وه زهوی چی به یی ؟ ﴿وَنَسِيتُمْ آيَاتُنَا﴾ له و پرورده (زهوی) دهنگ و بایسی خوی ده گپرتنه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ که په روه رد گاری تو (وای) وه چی بو کردوه ﴿وَنَسِيتُمْ تِلْكَ الْأَشْأَاءَ﴾ له و پرورده خدایکی دهر ده چن به به راگه نده و په شتیوی ﴿لَقَدْ أَعْمَلْتُمْ﴾ تا (پاداشتی) کرده وهی خویان نیشان بدری ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ نه مجا هه که سینک به نه اندازه ی هه ره ووردیله یه که چا که ی کردبی ده بیستنه وه ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾ وه هه ره که سینک به نه اندازه ی هه ره ووردیله یه که خرابی ی کردبی دهی بیستنه وه ﴿

سورہی ﴿العلق﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿وَالْعَدِيدُ صُبْحًا﴾ سویند به نه سپانی تاودهر (که دهر میتن) چون پر مه یه که (له کانی غه زاکر دندا) ﴿وَالْعَمْرُيقُ قَدْحًا﴾ وه سویند به ناگر هه لگیر سیته رهان له به رد به نالی سمیان ﴿وَالْغَمْرُيقُ صُبْحًا﴾ وه سویند به (نه سپانی) هیرش به رهان له به یاناندا ﴿وَالْقُرْآنُ يَوْمَ تَقْضَىٰ﴾ که به وه ته پ و توز هه لده ستین ﴿فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا﴾ وه به وه ته پ و توز وه، خویان ده که نه به ناوه پراستی کومه لی دوزمندا ﴿

﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ﴾ به پرستی مروق بزو پروردگاری نا سویاسه ﴿وَلَا يَخَافُ أَظْفَارَ شَيْدٍ﴾ وه به پرستی مروق بزو ییگومان خوی له سرهم ناسویاسی به شایه ته ﴿وَلَا يَخَافُ أَظْفَارَ شَيْدٍ﴾ وه به پرستی مروق بزو خوق شه ویستی مالی دونیا زور به گیره ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُ إِذْ أُنْفِثَ فِي الْفُجُورِ﴾ دهی نایا نازانی کاتیک که مردوی ناو گزیره کان زیندوو کرانه وه (هیترا نه دهر وه) ﴿وَرَحِصَ مَالِي الْفُجُورِ﴾ وه ناشکرا بوو ههرچی رازی ناو دلانه ﴿إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ﴾ بینگومان پروردگاریان لهو روزه دا ناگاداره به کرده و بیان ﴿

سوروقی ﴿القارعة﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿القارعة﴾ روزی داجله کثیره (ناوه بو روزی قیامت) ﴿مَّا الْقَارِعَةُ﴾ ناخو چون بی نهو روزه؟ ﴿وَمَّا أَذْرَکَ مَا الْقَارِعَةُ﴾ تو جوزانیت نهو روزه چی به ﴿يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُورِ﴾ روزیکه خه لکی وه که به ولی به پراگنده بلا و ده بنه وه ﴿وَيَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ﴾ وه شاعه کان وه خوری شیکراویان لی دیت ﴿وَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ ته مجا نه وهی کینسی (چاکه کانی) تورس و گران بی ﴿فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ﴾ نه وه نهو که سه له گوزه رانیکی به سه ندا نه بی ﴿وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وه نه وهی کینسی (چاکه کانی) سووک بی ﴿فَأُوْثِقَ حَاوِيَتُهُ﴾ نه وه چی ی نهو (هاویه) به ﴿وَمَّا أَذْرَکَ مَا حَاوِيَتُهُ﴾ تو جوزانیت (هاویه) چی به ﴿نَارٌ حَامِيَةٌ﴾ ناگریکی هه لگیر ساوه ﴿

سوروقی ﴿التکاور﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشندهی میهره بان

﴿التَّكْوِيْنُ﴾ نیوهی بی ناگا کردوه شانازیتان به زوری سه روهت و سامانه وه ﴿حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ﴾ نا دهرن و ده چن بزو گز پرستان ﴿كَلَّا تَسْمَعُونَ أَسْمَاعًا﴾ و امه که ن! له مه ولا ده زانن ﴿ثُمَّ كَلَّا تَسْمَعُونَ أَسْمَاعًا﴾ دووباره و امه که ن له مه ولا ده زانن ﴿كَلَّا تَسْمَعُونَ أَسْمَاعًا﴾ وانی به (وه کو خوتان دهیزانن) نه گدر (نه نجاسی خوتان) بزانیایه به دنیایی به وه (وابی ناگا نه نه بیوون) ﴿لَقَدْ لَخِطَتِ الْمَخَالِمَ﴾ سویند به خوا بینگومان دوزه ده بینن ﴿وَلَقَدْ لَخِطَتِ الْمَخَالِمَ﴾ دووباره سویند به خوا دلنیا بن به چاوی راسته قینه دهی بینن ﴿وَلَقَدْ لَخِطَتِ الْمَخَالِمَ﴾ له باشان سویند به خوا لهو روزه (له سره هم مو و ناز و نعيمه تیک که خوا پی دابوون له دونیادا) لپیر سینه و تان له گه لدا ده کریت ﴿

سورہ فی (العصر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿وَالْعَصْرِ﴾ سویتد به کات ﴿إِذَا الْآسْنُ لَفَى خُمْرٍ﴾ ینگومان همه سو خه لکسی له زیاندان ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ جگه له وانهی که بر وایان هیتابیت و ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ کرده وه چاکه کانیان کرد دیت ﴿وَوَصَّوْا بِالْحَقِّ﴾ وه ناموز گاریی یه کتریان کردین به یابینی راست (وده ست پیوه گرتنی و کار کردن به نهر مانه کانی خودا) ﴿وَوَصَّوْا بِالْعَمْرِ﴾ وه ناموز گاری یه کتریان کرد دیت به نار امگرتن (له سهر پهرستن و به ندایه تی خودا) ﴿﴾

سورہ فی (الہمزہ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿وَنَزَّلْنَا كُلَّ هَمَزٍ لَمَّةٍ﴾ سزاو له ناو چوون بؤ همه سو ننگ گرتیکی به دگؤ (عسیب گرتیکی تانه دهر) ﴿الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ﴾ نه وهی که هدر مال و سامان کؤ ده کانه وه ده یز میتری ﴿يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ﴾ واده زانی که ماله که ی هدر ده به یلته وه ﴿كَذَلِكَ يَدَّبْدَتِ فِي السَّطَمَةِ﴾ نه خیر وانی یه، ینگومان فری نه دهر ته ناو ناگرتیکی تیکشکیتنه وه ﴿وَمَا أَزِدْكَ مَالًا سَطَمَةٍ﴾ تو چو وزانیت شو ناگره چی یه ﴿نَارُ اللَّهِ الْفَرْقَدَةُ﴾ ناگرتیکی ساود راوی خوایی به ﴿أَلَيْسَ تَطْلُعُ عَلَى الْأَفْقَدَةِ﴾ که دی به سهر دلاندا (هوروژم ده بانه سهر دلان) ﴿إِنَّمَا عَلَيْهِمْ مُّؤَصَّدَةٌ﴾ ینگومان شو ناگره داخراوه له سریان (ده ورو چوونیان نی یه) ﴿فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ﴾ (زنجیر کراون) له ناو چند کؤتیکی پاکشاودا (به سترانه ته وه به چند ستونیکی به رزو بلند وه) ﴿﴾

سورہ فی (الفیل)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ﴾ نابا نه ت بینی که به ورو دگارت چی کرد به خاوهن فیله کان (به نه بره وه له مشکره که ی که وویستی که عبه ی پسر و زبر و خینیت) ﴿أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ﴾ نابا فر و فیله که بانی بوچدل نه کرده وه ﴿وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ﴾ وه نار دبه سریان بالندهی زور بؤل بؤل ﴿ثُمَّ هَمَّ يَخِفُّ حَارِثِينَ نَبِيلٍ﴾ به رد بارانیاں ده کردن به وورده زخی گلین ﴿فَجَاءَهُمْ كَهْفُهَا مُتَحَوِّلٌ﴾ سهر نه نجام (له مشکره که ی نه بره وهی) وه ک کای خوراوی لی کرد ﴿﴾

سورہی ﴿قُرَيْشٍ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوائ بہخشندہی میہربان

﴿لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ﴾ (لہشکری لہبرہہی لہ ناو برد ونہنر وتونای کردن) لہبرہ ہؤگری قورہبش
﴿لَا يَلْفُهُمْ رِحْلَةُ الْإِشْتَاءِ وَالصَّبِيغِ﴾ ہؤگریان بہ ہاتو و چؤی زستانان (بؤ یدہمن) و ہاویان
(بؤ شام) واتہ (تالی یان تیک نہچی) ﴿فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ﴾ دہی با (قورہبش لہبرہامبر
نہم ہم سوہ ناز ونیمہتہدا) خاوہنی نهم مالہ (کہعبہی پیروز) بہرستن ﴿الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ
جُوعٍ﴾ لہو زانہی کہ لہبرسیبتہکی بہکجار توند (پزگاری کردن و) خواردنی پیبہخشین
﴿وَرَزَقَهُمْ مِنَ الْحَرَمِ﴾ وہ دنیای کردن لہ ترس و بیمیکی گہورہ و (پاراستنی) ﴿

سورہی ﴿الْمُتَفِّحِينَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوائ بہخشندہی میہربان

﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ الْبَلَّغِينَ﴾ نابا دیت نہو کہسہی کہ بر وای بہ ناین نی یدہ؟ ﴿فَذَلِكِ الَّذِي يَنْهَى
الْبَيْتَ﴾ لہوہ کہسیکہ کہ بان بہ ہتہوہوہ دہنی ﴿وَلَا يُخْضِعُ عَلَى طُعَاةِ الْمُسْكِينَ﴾ وہ ہانی خہلکی
نادات بؤ خوار دہمہنی دان بہ ہہ ژاران ﴿وَنُذِلَّ لِلْمُصَلِّينَ﴾ نہمجا وای بؤ نوئز کہران ﴿
الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نہوانہی کہ لہ نوئزہ کہبان بن ناگان ﴿الَّذِينَ هُمْ يُزَلُّونَ﴾
نہوانہی کہ روپامایی دہکن ﴿وَيَسْتَعُودُونَ الْفِتْنَةَ﴾ وہ یارمہنی خہلک نادہن (ہممو و چاکہبک
دہگر نہوہ لہ خہلکی) ﴿

سورہی ﴿الْبَكْرَةِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوائ بہخشندہی میہربان

﴿إِنَّا أَنْشَأْنَاهُ الْبَكْرَةَ﴾ بیگومان نیمہ پیمان بہخشیت خیری زور گہورہ و بدفہر لہدوینا و دوار زردا
(لہو خینرہ گہورانہبش پروباری کہوسہرہ لہبہہشتندا) ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ﴾ دہی کہواتہ
نوئزیکہ بؤ پەرورد گارت وہ قوربانی سہر بیرہ ﴿إِنْ شِئْنَا لَنُفَعَّكَ مِنْ دُونِ الْحَاظِرِ﴾ بیگومان ہر ناحہزت
دوا براوہ (نہی موحمہمد ﴿

سوره قی (الکافرون)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿بِناوی خوا ی به خشنده ی میهر بان﴾

﴿قُلْ تَأْتِيهِمُ الْكُفْرُ﴾ (شده ی موحه مده ﴿﴾ بلی: نه ی بی بروایته ﴿﴾ ﴿لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ﴾ من
 نهو (بنانه) ناپه رستم که تیره ده بهرستن ﴿﴾ ﴿وَلَا أَنشُرُ عَبْدُونَ مَا أَعْبُدُ﴾ وه تیره شو (خوا به) ناپه رستن
 که من ده ی بهرستم ﴿﴾ ﴿وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ﴾ وه من نهو خوا بهرستی به ناکم که تیره ده یکن ﴿﴾
 ﴿وَلَا أَنشُرُ عَبْدُونَ مَا أَعْبُدُ﴾ وه تیره شو خوا بهرستی به ناکن که من ده یکنم ﴿﴾ ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ﴾
 نایینی خوتان بق خوتان و نایینی خوم بق خوم ﴿﴾

سوره قی (النصر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿بِناوی خوا ی به خشنده ی میهر بان﴾

﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ﴾ کاتیک که یار مه تی و کومه کی خواهات ﴿وَالْفَتْحُ﴾ له گن سدر که وتن
 (شاری مه ککه شازاد کرا) ﴿وَرَأَيْتُ النَّاسَ يَخْلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ فَأَنُاجِي﴾ وه خه لکت دیسی که
 پؤل پؤل دینه ناو نایینی خواوه ﴿فَسَيَحْمَدُونَكَ وَأَسْتَغْفِرُونَ﴾ نه وسا به سو پاس و ستا بهی
 بهرورد گارت ته سیجاتی نهو بکه و داوای لیخو شبوونی لی بکه ﴿إِنَّكَ كَانَتْ تَوَّابًا﴾ چونکه
 ییگومان نهو زور گیرا که ری به شیمانی به ﴿﴾

سوره قی (المسند)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿بِناوی خوا ی به خشنده ی میهر بان﴾

﴿نَبِّئْ يَدَا أَيْلَهِمْ وَتَبَّ﴾ له ناو چی هه ردوو ده سنی له بوله هب وه له ناویش چوو ﴿
 مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ﴾ سوودی بی نه که یاند دارایی به که بی و نه وهی که کردی (له دوزنایه تی
 پیغه میهر ﴿﴾ ﴿سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ﴾ ییگومان له مه ولا ده پیغه ناو ناگری بلنسه دار ﴿
 وَأَمْرًا﴾ خَالَةَ الْمَطْبِ﴾ وه زنه که پشی، که هه لگری دارو درک بوو (بق نازاردانی پیغه میهر ﴿﴾
 ﴿فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ﴾ هه میسه گوریسیکی بادراو (له به لی خورمایی ناگریس) واله
 گهر دنیدا ﴿﴾

سورہ فی (الإخلاص)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواہی بدخشندہی میہربان

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ (نہی موحہمہد ﷺ) بلی: ہر تہو (اللہ) یہ خواہی تاک و تہیا ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾
تہو خواہی بی نیاز و جی نیاز و ٹوئیدہ ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾ کہسی لی نہبووہ ولہ کہس نہبووہ ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ وہ ہر گیز هیچ کہس ہاوشیوہ و ہاوتای تہو نی یہ

سورہ فی (الفلق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواہی بدخشندہی میہربان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْفَقْرِ﴾ (نہی موحہمہد ﷺ) بلی: پہنا دہ گرم بہ دروست کہری بوئہوہر
(بہرہوہر دگاری بہرہ بیان) ﴿وَمِنْ شَرِّ رَاحِلَتِي﴾ لہ زیبانی تہوی کہ درووستی کردوہ ﴿وَمِنْ شَرِّ غَائِقِيَ إِذَا وَقَبَ﴾ وہ لہ زیبانی تاریکی کاتیک کہ دادیت ﴿وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ﴾
وہ لہ زبان و خرابہی (جادو و گہران) کہ بہت و دہزوو گری دہدن و فووی پیدا دہکن ﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ وہ لہ زیبانی بدخیل و حسود کاتیک کہ حسودی دہبات

سورہ فی (البقرہ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواہی بدخشندہی میہربان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّاسِ﴾ (نہی موحہمہد ﷺ) بلی: پہنا دہ گرم بہ بہرہر دگاری خدکی
﴿وَمِنَ الْجِنَّةِ﴾ بہادشای خدکی ﴿إِنَّ اللَّهَ النَّاسِ﴾ بہرہر ستراوی خدکی ﴿وَمِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ﴾ لہ زبان و شہری و ہسوہہ پیداکہر (کہ کاتیک ناوی خودابیریت) خوی
پہنہان دہکات ﴿الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ﴾ تہوی کہ و ہسوہہ تہخاتہ دلی خہ لکیہوہ ﴿وَمِنْ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ لہ جتو کہ ولہ نادہ میزان

فهرست نامہ الیسور و بیان القرآن

بیرست و ناوہرؤ کی سوورنہ کان لہ گہل بہ بیان و پروونکر دناوہی
مہ ککی و مہ دہن نیساندا

سورہ کی	ژمارہ کھی	لاپہرہ	پروونکر دناوہ
الفاتحہ	۱	۱	مہ ککی یہ
البقرہ	۲	۲	مہ دہن یہ
آل عمران	۳	۵۰	مہ دہن یہ
النساء	۴	۷۷	مہ دہن یہ
المائدہ	۵	۱۰۶	مہ دہن یہ
الأنعام	۶	۱۲۸	مہ ککی یہ
الأعراف	۷	۱۵۱	مہ ککی یہ
الأنفال	۸	۱۷۷	مہ دہن یہ
التوبة	۹	۱۸۷	مہ دہن یہ
يونس	۱۰	۲۰۸	مہ ککی یہ
هود	۱۱	۲۲۱	مہ ککی یہ
يوسف	۱۲	۲۳۵	مہ ککی یہ
الرعد	۱۳	۲۴۹	مہ دہن یہ
إبراهيم	۱۴	۲۵۵	مہ ککی یہ
الحجر	۱۵	۲۶۲	مہ ککی یہ
النحل	۱۶	۲۶۷	مہ ککی یہ
الإسراء	۱۷	۲۸۲	مہ ککی یہ
الكهف	۱۸	۲۹۳	مہ ککی یہ
مريم	۱۹	۳۰۵	مہ ککی یہ
طه	۲۰	۳۱۲	مہ ککی یہ
الأنبياء	۲۱	۳۲۲	مہ ککی یہ
الحج	۲۲	۳۳۲	مہ دہن یہ
المؤمنون	۲۳	۳۴۲	مہ ککی یہ
النور	۲۴	۳۵۰	مہ دہن یہ
الفرقان	۲۵	۳۵۹	مہ ککی یہ
الشعراء	۲۶	۳۶۷	مہ ککی یہ
النمل	۲۷	۳۷۷	مہ ککی یہ

سورہ	زمارہ کی	آیہ	روونکر دنوہ
الفصص	۲۸	۳۸۵	مدکنی یہ
العنکبوت	۲۹	۳۹۶	مدکنی یہ
الروم	۳۰	۴۰۴	مدکنی یہ
لقمان	۳۱	۴۱۱	مدکنی یہ
السجدة	۳۲	۴۱۵	مدکنی یہ
الاحزاب	۳۳	۴۱۸	مدکنی یہ
سبا	۳۴	۴۲۸	مدکنی یہ
فاطر	۳۵	۴۳۴	مدکنی یہ
یس	۳۶	۴۴۰	مدکنی یہ
الصافات	۳۷	۴۴۶	مدکنی یہ
ص	۳۸	۴۵۳	مدکنی یہ
الزمر	۳۹	۴۵۸	مدکنی یہ
غافر	۴۰	۴۶۷	مدکنی یہ
فصلت	۴۱	۴۷۷	مدکنی یہ
الشوری	۴۲	۴۸۳	مدکنی یہ
الزخرف	۴۳	۴۸۹	مدکنی یہ
الدخان	۴۴	۴۹۶	مدکنی یہ
الجاثیة	۴۵	۴۹۹	مدکنی یہ
الاحقاف	۴۶	۵۰۴	مدکنی یہ
محمد	۴۷	۵۰۷	مدکنی یہ
الفتح	۴۸	۵۱۱	مدکنی یہ
الحجرات	۴۹	۵۱۵	مدکنی یہ
ق	۵۰	۵۱۸	مدکنی یہ
الذاریات	۵۱	۵۲۰	مدکنی یہ
الطور	۵۲	۵۲۳	مدکنی یہ
النجم	۵۳	۵۲۶	مدکنی یہ
القمر	۵۴	۵۲۸	مدکنی یہ
الرحمن	۵۵	۵۳۱	مدکنی یہ
الواقعة	۵۶	۵۳۴	مدکنی یہ

سورق	ژماره کبی	لایحه	پروونکرنده
الحديد	۵۷	۵۳۷	مهدی یه
المجادلة	۵۸	۵۱۲	مهدی یه
الحشر	۵۹	۵۱۵	مهدی یه
المتحنة	۶۰	۵۱۹	مهدی یه
الصف	۶۱	۵۵۱	مهدی یه
الجمعة	۶۲	۵۵۳	مهدی یه
المنافقون	۶۳	۵۵۴	مهدی یه
التغابن	۶۴	۵۵۶	مهدی یه
الطلاق	۶۵	۵۵۸	مهدی یه
التحریم	۶۶	۵۶۰	مهدی یه
الملک	۶۷	۵۶۲	مدککی یه
القلم	۶۸	۵۶۴	مدککی یه
الحاقة	۶۹	۵۶۶	مدککی یه
المعارج	۷۰	۵۶۸	مدککی یه
نوح	۷۱	۵۷۰	مدککی یه
الجن	۷۲	۵۷۲	مدککی یه
الزمل	۷۳	۵۷۴	مدککی یه
الدثر	۷۴	۵۷۵	مدککی یه
القیامة	۷۵	۵۷۷	مدککی یه
الإنسان	۷۶	۵۷۸	مهدی یه
المرسلات	۷۷	۵۸۰	مدککی یه
النبا	۷۸	۵۸۲	مدککی یه
النازعات	۷۹	۵۸۳	مدککی یه
عبس	۸۰	۵۸۵	مدککی یه
التکویر	۸۱	۵۸۶	مدککی یه
الانشطار	۸۲	۵۸۷	مدککی یه
المطففين	۸۳	۵۸۷	مدککی یه
الانشقاق	۸۴	۵۸۹	مدککی یه
البروج	۸۵	۵۹۰	مدککی یه

سورہ	زمارہ کہی	لاہیرہ	روونکر دنوہ
الطارق	۸۶	۵۹۱	مدکنی یہ
الأعلى	۸۷	۵۹۱	مدکنی یہ
الغاشية	۸۸	۵۹۲	مدکنی یہ
الفجر	۸۹	۵۹۳	مدکنی یہ
البلد	۹۰	۵۹۴	مدکنی یہ
الشمس	۹۱	۵۹۵	مدکنی یہ
اللیل	۹۲	۵۹۵	مدکنی یہ
الضحیٰ	۹۳	۵۹۶	مدکنی یہ
الشرح	۹۴	۵۹۶	مدکنی یہ
التین	۹۵	۵۹۷	مدکنی یہ
العلق	۹۶	۵۹۷	مدکنی یہ
القدر	۹۷	۵۹۸	مدکنی یہ
البيته	۹۸	۵۹۸	مدکنی یہ
الزلزلة	۹۹	۵۹۹	مدکنی یہ
العاديات	۱۰۰	۵۹۹	مدکنی یہ
القارعة	۱۰۱	۶۰۰	مدکنی یہ
التكاثر	۱۰۲	۶۰۰	مدکنی یہ
المصر	۱۰۳	۶۰۱	مدکنی یہ
الشمز	۱۰۴	۶۰۱	مدکنی یہ
الفيل	۱۰۵	۶۰۱	مدکنی یہ
قريش	۱۰۶	۶۰۲	مدکنی یہ
الماعون	۱۰۷	۶۰۲	مدکنی یہ
الكوثر	۱۰۸	۶۰۲	مدکنی یہ
الكاغرون	۱۰۹	۶۰۳	مدکنی یہ
النصر	۱۱۰	۶۰۳	مدکنی یہ
المسد	۱۱۱	۶۰۳	مدکنی یہ
الإخلاص	۱۱۲	۶۰۴	مدکنی یہ
الفلق	۱۱۳	۶۰۴	مدکنی یہ
الناس	۱۱۴	۶۰۴	مدکنی یہ

إِنَّ وَدَارَةَ السُّعُوفِ وَالْإِسْلَامِيَّةِ وَالْأَوَاقِفِ وَالْدَعْوَةِ وَالْإِسْلَامِ

فِي الْمَلِكَةِ الْعَرَبِيَّةِ الشُّعُوبِيَّةِ

الْمَشْرِقَةِ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَكَذَا

لِطِبَاعَةِ الْمُصَنَّفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمَكَّةِ

إِذْ يُسْرُّهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجُمَةً مَعَانِيَهُ إِلَى اللُّغَةِ الْكُرْدِيَّةِ

فَسَأَلَ اللَّهَ أَنْ يَفْعَلَ بِهِ النَّاسَ

وَأَنْ يَحْزِي

خَلَامَةُ الْحَمِيدِ الشَّرِيفِ بْنِ الْمَلِكِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ الْغَنِيِّ السُّعُوفِي

أَحْسَنَ الْجَزَاءِ عَلَى جُحُودِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيفِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

وهزاره ق کاروباری ئیسلامی و نهوقاف و بانگه واز و ئیرشاد
 له شانشینی عهده بستانی سعودیه
 که سه ریهرشتیاری کۆمه لگه ی مه لیک فده ده
 بۆ چاپکردنی قورئانی پیرۆز له مه دینه ی منه وهره
 خۆی به خو شحال ده زانییت که کۆمه لگه که هه لیسیت به ده رکرن
 و بلا و کردنه وه ی ئهم چاپه ی قورئانی پیرۆز له گه ل وه رگێرانی
 ماناکانی بۆ زمانی کوردی
 داواکارین له خوای گهره که خه لکی لئی سوودمه ند ببن و یاداشت
 به خیری (خادم الحرمین الشریفین) مه لیک عبدالله کوری عبدالعزیز
 ئالی سعود به جوانترین و چاکترین شتیوه بداته وه، له سه ره ول
 و تیکۆشانی گهره ی له بلا و کردنه وه ی قورئانی پیرۆز و که لامی
 به رزی به ره و ده ردا گار

هه ر خوای گهره پشتیوان و یار مه تیده ره

حَفَظُوا الْقُرْآنَ بِحَقِّهِ
وَبِالْحَمْدِ لِلَّهِ الْمَوْلَى وَالْمُغْتَمَرِ

ص.ب ٦٦٦٢ - المدينة المنورة
www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

مافی چاپکردنی پارێزراوە
 بۆ کۆمەڵگەی مەلیک فەهد بۆ چاپکردنی قورئانی پەرۆز

ستدوقی پۆستی ٦٢٦٢ مەدینەئە مەمۇرە

www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

© مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف ١٤٣٣ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر.

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية . / مجمع الملك
فهد لطباعة المصحف الشريف . - المدينة المنورة ١٤٣٣ هـ

١٢٢٤ ص : ١٦ × ٢٣ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية أ. العنوان

١٤٣٣/٨٤٤٢

ديوي ٢٢١.٤٩١٥٩

رقم الإيداع: ١٤٣٣/٨٤٤٢

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

9 786038 095102